PÁTRIÁRKÁK ÉS PRÓFÉTÁK

ELLEN G. WHITE

New Covenant Publications International Ltd. Hungarian

Szerzői Jog © 2020. Az Új Szövetséget Nemzetközi Kiadványok

Minden jog fenntartva. A könyv egyetlen részét sem a szöveg kifejezett írásbeli engedélye nélkül bármilyen formában vagy bármilyen módon reprodukálható vagy továbbadható, kivéve a kritikus cikkekben és áttekintésekben szereplő rövid idézetek esetén. Kérjük, minden releváns kérdéssel forduljon.

Minden jog fenntartva. A könyv semmilyen részét nem szabad sokszorosítani vagy továbbítani bármilyen formában vagy bármilyen módon, elektronikus vagy mechanikus, beleértve a fénymásolást, rögzítést vagy információt tároló és visszakeresési rendszer segítségével - kivéve egy recenzens, aki idézhet egy rövidebb részeket az áttekintésből, amelyet magazinban vagy újságban nyomtatnak ki - a kiadó írásbeli engedélye nélkül.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Katalógus a Publikációs Adatokban

Szerkesztette és tervezte: Új Szövetséget Nemzetközi Csoport

Az Egyesült Királyságban Nyomtatva.

Első nyomtatás: 2020. Május 26

Megjelent a Új Szövetséget Nemzetközi Kiadványok

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Látogasson el a weboldalra: www.newcovenant.co.uk

PÁTRIÁRKÁK ÉS PRÓFÉTÁK

ELLEN G. WHITE

Az épület belsejét két helyiségre osztotta egy értékes és szép kárpit, amelyet arany lemezekkel borított oszlopokra függesztettek fel. Az első helyiség bejáratát hasonló kárpit zárta el. Ezeket éppen úgy, mint a belső takarót, amely a mennyezetet alkotta, a legpompásabb színű — kék, bíborpiros és karmazsin színű — függönyökből állították össze nagyon szépen. Ezekbe a függönyökbe arany és ezüst szálakból kérubokat szőttek bele, hogy jelképezzék az angyali seregeket, akik kapcsolatban vannak a mennyei szentély munkájával, és akik szolgáló lelkek a földön élő Isten népe között PP 304.2 A belső kárpit mögött volt a szentek szentje. Ez volt a középpontja az engesztelés és a közbenjárás jelképes szolgálatának. Ez képezte az összekapcsoló láncszemet a menny és a föld között. Ebben a helyiségben volt a szövetség ládája, a frigyláda, akácfából készített láda, amelyet kívül és belül arannyal vontak be, a fedele is színaranyból készült és az egészet arannyal szegélyezték. Ebbe helyezték el a kőtáblákat, amelyekre maga Isten véste be a Tízparancsolatot. Ezért nevezték Isten szövetsége ládájának is, vagy frigyládának, mert a Tíz- parancsolat volt az alapja annak a szövetségnek, amelyet Isten Izraellel kötött. PP 305.3

Ez az oldal szándékosan üresen maradt

New Covenant Publications

International Ltd.

Református Könyvek, Újjáalakított Elmék

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Köszönetnyilvánítás

Istennek szentelve.

Előszó

New Covenant Publications International Újra összekapcsolja, az olvasót, az Isteni tervel a mely összeköti a mennyet és a földet és megerősíti a szeretet örök torvényét. A logó, a Szövetség Láda jelképezi a közösséget Jézus Krisztus és a saját népe közt, és az Isten torvényének a központosságát. Mint meg van írva *„Hanem ilyen lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával fogok kötni, ha eljön az ideje – így szól az Úr –: Törvényemet belejük helyezem, szívükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek”* Jeremiás 31:31-33 Zsidók 8:8-10 Valójában az új-szövetség bizonyságot tesz egy új megváltásról, mely bizonyságot tesz a megváltásról, mely változatlan harcból született és vér által volt lepecsételve.

Számtalan századok során, sokan szenvedtek bosszantó csapásokat és érthetetlen szenvedéseket melyek olyan módon voltak kiszámítva, hogy az igazságot eltörölje. Főleg a Sötét Korszakban nagyon vívtak ez fény ellen és elhomályosítva emberi szokásoktól és népszerű tudatlanságtól, mert a fold lakosai megutálták a bölcsességet és vétkeztek ez szövetség ellen. A kiegyezés (kompromisszum) betegsége szaporodó gonoszsággal dühösítette a féktelen elfajzás megkorbácsolását és bolond embertelenséget, mely az igazságtalanul feláldozott sok emberi életet, mert visszautasították föladni a köztudat szabadságát. Mindazonáltal az elveszett tudományt föltámasztották főleg a Reformáció korszaka alatt.

A Reformáció korszaka a tízen hatodik században lobbantott fel egy igazság szikrája felgyújtott egy igazság pillanatát. Alapos változást és következetes zűrzavart a mint látható volt az ellen Reformációban. Habár ebben a kiadásban ismét felfedezheti az olvasó a tagadhatatlan az értelmét az egyedüli felkelésnek a reformátorok részéről és más bátor úttörőket. Az elmondásaikból megérthető a pusztító harcokat, a fő okokat miért volt ilyen rendkívüli ellenállás és természetfeletti beavatkozás.

A jelmondatunk: “ Református Könyvek, Újjáalakított Elmék,” Hangsúlyozza, az elkülönítet irodalom műfaját, mely íratott egy válságos időszakba és a befolyását. Ugyanakkor rezonál a saját újjáalakítás sürgősségével, újjászületéssel és átalakítással. Mint a Gutenbergi nyomda ügynökség összekapcsolt a fordítás

ügynökséggel elterjesztette a Református hit elveit 500 éve a digitális sajtó és az online média elbeszélné minden nyelven az idők végéről szóló világos igazságot.

Tartalomjegyzék

Fejezet 1 — Miért engedte meg Isten a bűnt? 7
Fejezet 2 — A Teremtés 15
Fejezet 3 — Kísértés és bukás 21
Fejezet 4 — A megváltás terve 29
Fejezet 5 — Kain és Ábel 35
Fejezet 6 — Séth és Énókh 40
Fejezet 7 — Az özönvíz 47
Fejezet 8 — Az özönvíz után 57
Fejezet 9 — Hétnapos hét 62
Fejezet 10 — Bábel tornya 67
Fejezet 11 — Ábrahám elhívása 72
Fejezet 12 — Ábrahám Kánaánban 77
Fejezet 13 — A hit próbája 87
Fejezet 14 — Sodorna pusztulása 94
Fejezet 15 — Izsák házassága 104
Fejezet 16 — Jákób és Ézsaú 109
Fejezet 17 — Jákób menekülése és számkivetése 114
Fejezet 18 — A küzdelem éjszakája 121
Fejezet 19 — Visszatérés 126
Fejezet 20 — József Egyiptomban 133
Fejezet 21 — József és testvérei 140
Fejezet 22 — Mózes 155
Fejezet 23 — Egyiptomi csapások 166
Fejezet 24 — A Páska ünnepe 178
Fejezet 25 — Kivonulás 183
Fejezet 26 — A Vörös-tengertől a Sinai hegyig 190
Fejezet 27 — Az Izraelnek adott törvény 200
Fejezet 28 — Bálványimádás a Sinai hegynél 211
Fejezet 29 — Sátán ellenségeskedése a törvénnyel 223
Fejezet 30 — A szentély és szolgálata 233

Fejezet 31 — Nádáb és Abihu bűne 244
Fejezet 32 — A törvény és a szövetségek 248
Fejezet 33 — A Sinaitól Kádesig 257
Fejezet 34 — A tizenkét kém 268
Fejezet 35 — Kóré lázadása 276
Fejezet 36 — A pusztában 286
Fejezet 37 — A megütött kőszikla 290
Fejezet 38 — Vándorlás Edom körül 298
Fejezet 39 — Básán bevétele 307
Fejezet 40 — Bálám 312
Fejezet 41 — Hitehagyás a Jordánnál 324
Fejezet 42 — A törvény megismétlése 331
Fejezet 43 — Mózes haldia 337
Fejezet 44 — Átkelés a Jordánon 344
Fejezet 45 — Jerikó bevétele 348
Fejezet 46 — Áldás és Átok 356
Fejezet 47 — Szövetség a gibeonitákkal 359
Fejezet 48 — Kánaán felosztása 363
Fejezet 49 — Józsué utolsó szavai 371
Fejezet 50 — A tized és az áldozatok 375
Fejezet 51 — Isten gondja a szegényekre 379
Fejezet 52 — Az évenkénti ünnepek 384
Fejezet 53 — Az első bírák 390
Fejezet 54 — Sámson 401
Fejezet 55 — A gyermek Samuel 408
Fejezet 56 — Éli és fiai 413
Fejezet 57 — A filiszteusok elveszik a frigyládát 418
Fejezet 58 — A prófétaiskolák 426
Fejezet 59 — Izrael első királya 433
Fejezet 60 — Saul vakmerősége 442
Fejezet 61 — Saul elvettetik 448

Fejezet 62 — Dávid felkenetése 456
Fejezet 63 — Dávid és Góliát 459
Fejezet 64 — A menekülő Dávid 463
Fejezet 65 — Dávid nagylelkűsége 471
Fejezet 66 — Saul halála 481
Fejezet 67 — Ókori és újabbkori varázslat 486
Fejezet 68 — Dávid Siklákban 491
Fejezet 69 — Dávidot meghívják a trónra 497
Fejezet 70 — Dávid működése 502
Fejezet 71 — Dávid bűne és bűnbánata 512
Fejezet 72 — Absolon lázadása 521
Fejezet 73 — Dávid utolsó évei 535

Fejezet 1 — Miért engedte meg Isten a bűnt?

„Az Isten szeretet” (1Jn 4:16). Lénye, törvénye szeretet. Ez mindig így volt, és mindig így is lesz. „A magasságos és felséges, aki örökké lakozik”, akinek „ösvényei örökkévalók”, nem változik. Nála „nincs változás, vagy változásnak árnyéka” (Ésa 57:15; Hab 3:6; Jak 1:17). {PP 7.1}

A teremtő erő minden megnyilvánulása a végtelen szeretet egy-egy kifejeződése. Isten korlátlan uralma együtt jár az áldások teljességével, amelyet minden teremtett lénynek felkínál. A zsoltáros ezt mondja: {PP 7.2}

„A te karod hatalommal teljes,
a te kezed erős, a te jobbod méltóságos.
Igazság és jogosság a te királyi székednek alapja;
kegyelem és hűség jár a te orcád előtt.
Boldog nép az, amely megérti a kürt szavát;
a te orcádnak világosságánál jár ez, óh Uram!
A te nevedben örvendeznek egész nap;
és a te igazságodban felmagasztaltatnak.
Mert az ő erejöknek ékessége te vagy [...]
Mert az Úr a mi pajzsunk, és Izraelnek
Szentje a mi királyunk”

(Zsolt 89:14-19). {PP 7.3}

A jó és gonosz közötti nagy küzdelem története — attól fogva, hogy a mennyben elkezdődött, a lázadás végleges legyőzéséig, és a bűn tökéletes kiirtásáig — szintén Isten változatlan szeretetéről tesz bizonyságot. {PP 7.4}

A világegyetem Ura nem egyedül végezte jóságos munkáját. Volt egy társa — munkatársa, aki meg tudta érteni szándékait és vele tudott örülni a teremtett lények boldogításában. „Kezdetben vala az Ige, és az Ige vala az Istennél, és Isten vala az Ige. Ez kezdetben az Istennél vala” (Jn 1:1-2). Krisztus, az Ige, Isten egyszülöttje egy volt az örökkévaló Atyával — természetével, jellemével, szándékával. Ő volt az egyetlen olyan lény, aki tanácskozni tudott Istennel, és osztozni szándékában. „Hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének” (Ésa 9:6). „Származása eleitől fogva, öröktől fogva van” (Mik 5:2). Isten Fia ezt mondja önmagáról: „Az Úr az ő útának kezdetéül szerzett engem, az ő munkái előtt régen.- Örök időktől fogva felkenettem [...] mikor megállapítá e földnek fundamentomait: mellette valék mint kézmíves, és gyönyörűsége valék mindennap, játszva őelőtte minden időben” (Péld 8:22-30). {PP 7.5}

Az Atya a Fiú által teremtett minden mennyei lényt. „Őbenne teremtetett minden [...] akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Ő reá nézve teremtettek” (Kol 1:16). Az angyalok Isten szolgái, akik a tőle állandóan áradó

fényben ragyognak, és gyors szárnyakon sietnek, hogy véghezvigyék akaratát. De a Fiú, a felkent Isten, „az ő valóságának képmása”, „dicsőségének visszatükröződése”, „aki hatalma szavával fenntartja a mindenséget”, magasabbrendű az angyaloknál (Zsid 1:3). „Óh dicsőség trónja, kezdettől fogva magasságos” volt szentségének helye (Jer 17:12); „igazságnak pálcája”, országának pálcája (Zsid 1:8). „[...] kegyelem és hűség jár a te orcád előtt.” „Ékesség és fenség van előtte; tisztesség és méltóság az ő szent helyén” (Zsolt 89:15; 96:6). {PP 8.1}

Mivel Isten kormányzásának alapja a szeretet törvénye, az értelmes lények csak akkor lehetnek boldogok, ha tökéletes összhangban élnek e törvény, az igaz élet nagyszerű elveivel. Isten minden teremtményétől azt kívánja, hogy szeretetből szolgálja — amely szolgálat jellemének értékeléséből fakad. Nem örül a kikényszerített szolgálatnak. Ő mindenkinek szabad akaratot ad, hogy önként szolgálhassa Őt. {PP 8.2}

Ameddig minden teremtett lény engedelmeskedett, mert szerette Istent, az egész világegyetemben tökéletes összhang uralkodott. A mennyei sereg boldogan teljesítette Teremtője akaratát. Örültek, hogy dicsőségét tükrözhették és Őt dicsőíthették. És amíg az Isten iránti szeretet mindennél fontosabb volt, az egymás iránti szeretetet bizalom és önzetlenség jellemezte. Semmiféle disszonáns hang nem zavarta meg a menny harmóniáját. De ez a boldog állapot megválto-zott. Volt valaki, aki visszaélt azzal a szabadsággal, amelyet Isten adott teremtményeinek. Tőle származik a bűn, aki Krisztus után az első volt; akit Istén a legjobban kitüntetett, és aki a leghatalmasabb és legdicsőségesebb volt a menny lakói között. Lucifer, a „hajnal fia”, a szent és makulátlan, az első oltalmazó kérub volt. A hatalmas Teremtő mellett élt, és az örökkévaló Istent elborító dicsőség szakadatlanul hulló fénysugarai megnyugodtak rajta. „Így szól az Úr Isten: {PP 8.3}

Te valál az arányosság pecsétgyűrűje, teljes bölcsességgel, tökéletes szépségben. Édenben, Isten kertjében voltál; rakva valál mindenféle drágakövekkel [...] Valál felkent oltalmazó Kérub; és úgy állattalak téged, hogy Isten szent hegyén valál, tüzes kövek közt jártál. Feddhetetlen valál útaidban attól a naptól fogva, melyen teremtetél, míg gonoszság nem találtaték benned” (Ez 28:12-15). {PP 9.1}

Lucifer lassanként helyt adott az önfelmagasztalás vágyának. A Szentírás ezt mondja: „Szíved felfuvalkodott szépséged miatt; megrontottad bölcsességedet fényességedben” (Ez 28:17). „Ezt mondád szívedben: [...] hasonló leszek a Magasságoshoz” (Ésa 14:13-14). Ez a hatalmas angyal, aki minden dicsőségét Istentől kapta, eljutott oda, hogy ezt magának tulajdonította. Nem volt megelégedve rangjával, pedig nagyobb megbecsülésben részesült, mint a mennyei sereg többi tagjai. Merészen magának igényelte azt a hódolatot, amely egyedül a Teremtőt illette meg. Nem arra tanította a teremtett lényeket, hogy mindenekfelett Istent szeressék és neki engedelmeskedjenek. Szolgálatukat és hűségüket inkább magának akarta biztosítani. Megkívánta azt a dicsőséget, amellyel a végtelen Atya a Fiát ruházta fel; ez az angyalfejedelem arra a hatalomra pályázott, amelyre egyedül Krisztusnak volt joga. {PP 9.2}

Ekkor megbomlott a menny tökéletes harmóniája. Lucifer a Teremtő helyett önmagát akarta szolgálni. Ezt látva, balsejtelem támadt azokban, akik Isten dicsőségét a legfontosabbnak tartották. A meny-nyei tanácsban az angyalok érveltek Luciferrel. Isten Fia felhívta figyelmét a Teremtő nagyságára, jóságára és igazságos voltára, törvényének szentségére és változhatatlanságára. Isten hozta létre a menny rendjét; és ha Lucifer eltér attól, meggyalázza Alkotóját és romlást hoz önmagára. De a végtelen szeretettel és irgalommal adott figyelmeztetés csak ellenállást váltott ki Luciferből. Engedte, hogy Krisztussal szembeni féltékenysége eluralkodjék benne, és még elszántabb lett. {PP 9.3}

Ez az angyalfejedelem el akarta vitatni Krisztus felsőbbségét; és ezzel megkérdőjelezte Isten bölcsességét és szeretetét. E cél érdekében ez a mesteri elme, aki Isten seregeiben első volt Krisztus után, kész volt erejét latba vetni. De Ő, aki szabad akaratot adott minden teremtményének, senkit sem hagyott védtelenül e zavart keltő álokoskodással szemben, amellyel a lázadás megpróbálta igazolni önmagát. A nagy küzdelem elindulása előtt mindenkinek világosan látnia kellett annak akaratát, akinek a bölcsessége és jósága minden örömük forrása volt. {PP 10.1}

A Világegyetem Királya összehívta a menny seregeit, hogy jelenlétükben mondja el, Fia milyen helyet tölt be valójában, és hogy milyen viszonyban van a teremtett lényekkel. Isten megosztotta trónját Fiával, és az önmagában létező örök dicsőség körülövezte mindkettőjüket. A szent angyalok a trón köré gyűltek — hatalmas, megszámlálhatatlan sokaság -, „tízezerszer tízezer és ezerszer ezer” (Jel 5:11); a legdicsőbb angyalok mint szolgák és alattvalók, akik örvendeztek az Istenségtől reájuk hulló fényben. A Király a menny egybesereglett lakói előtt kijelentette, hogy senki más, csak Krisztus, Isten egyszülöttje értheti meg teljesen szándékait. Az Atya Őt bízta meg akaratának végrehajtásával. Isten Fia a menny összes seregének teremtésével megvalósította az Atya akaratát. Őt és Istent illeti meg hódolatuk és hűségük. Krisztus később is — a föld és lakói megteremtésével — gyakorolta isteni hatalmát. De soha nem akart saját magának hatalmat vagy felmagasztalást Isten terve ellenében, hanem az Atya dicsőségét magasztalta fel, és az Ő jóságos és szeretetteljes szándékát hajtotta végre. {PP 10.2}

Az angyalok örömmel ismerték el Krisztus felsőbbségét, és leborulva előtte, szabad folyást engedtek szeretetüknek és imádatuknak. {PP 10.3}

Lucifer is meghajolt velük, de szívében valami furcsa, vad küzdelem dúlt. Igazság, méltányosság és hűség küzdött az irigység és féltékenység ellen. Mintha a szent angyalok egy ideig magukkal ragadták volna befolyásukkal. Amikor a dicsőítő ének melódiája sokezer boldog hangtól felerősödve szárnyrakelt, mintha elfojtotta volna a gonoszság szellemét. Kimondhatatlan szeretet vibrált át egész lényén; szíve együtt dobbant Isten bűntelen tisztelői szívével. Ő is szerette és imádta az Atyát és a Fiút. De a saját dicsősége újra gőggel töltötte el. Felsőbbség utáni vágya visszatért, és féltékenysége újra feltámadt Krisztussal szemben. A nagy megbecsülést, amelyben részesült, nem értékelte Isten különös ajándékaként, és ezért az nem keltett benne hálát Teremtője iránt. Sütkérezett szépségének és dicsőségének fényében, és

Istennel egyenlő méltóságra pályázott. A mennyei sereg szerette és tisztelte Lucifert. Az angyalok örömmel hajtották végre parancsait. Ő mindegyiknél bölcsebb és dicsőbb volt. De Isten Fia az Atyáéval azonos hatalmával és tekintélyével felette állt. Osztozott az Atya szándékaiban, míg Lucifer nem volt ennyire beavatva terveibe. {PP 10.4}

„Miért Krisztus a felsőbbrendű?"- kérdezte e hatalmas angyal. „Miért tünteti ki Isten őt jobban, mint Lucifert?" {PP 11.1}

Elhagyva az Atya közelében elfoglalt helyét, Lucifer elment, hogy széthintse az elégedetlenség szellemét az angyalok között. Titokban dolgozott, és valódi szándékát egy ideig az Isten iránti tisztelet látszata alá rejtette. A mennyei lényeket kormányzó törvényekkel kapcsolatban kezdett kételyeket sejtetni. Arra célozgatott, hogy bár a világok lakóinak szükségük lehet törvényekre, de az angyaloknak, akik magasabban állnak, nem kell ilyen korlátokat szabni, mert a saját bölcsességük elegendő vezető. Az angyalok nem olyan lények, akik szégyent hozhatnának Istenre; minden gondolatuk szent; ők sem tévedhetnek, mint ahogy Isten sem téved. Luciferrel szemben igazságtalanság — állította -, hogy Isten Fiának az Atyával egyenlő helye van. Hiszen őt is tisztelet és megbecsülés illeti meg. Ha ez az angyalfejedelem elfoglalhatná igazi, magasztos helyét, sok jó származna ebből az egész mennyei seregnek; mert ő szabadságot akar mindnyájuknak biztosítani. Most még eddigi szabadságuk is véget ért, mert Isten olyan uralkodót helyezett föléjük, akinek tekintélye előtt mindenkinek hódolattal kell adóznia. Ezek voltak azok a ravasz megtévesztések, amelyek Lucifer mesterkedései folytán gyorsan tért hódítottak a mennyei udvarban. {PP 11.2}

Krisztus helyzetében és tekintélyében nem történt változás. Lucifer irigysége, megtévesztése és a Krisztuséval azonos helyre való igénye szükségessé tette annak kinyilatkoztatását, hogy mi is Isten Fiának valódi helye. De ez a hely kezdettől fogva ugyanaz volt. Sok angyalt azonban elvakított Lucifer félrevezető állítása. {PP 11.3}

Kihasználva a hozzá beosztott szent lények iránta való szeretetét, hűségét és bizalmát, olyan ravaszul csepegtette lelkűkbe saját bizalmatlanságát és elégedetlenségét, hogy mesterkedését nem ismerték fel. Lucifer Isten szándékait hamis megvilágításban mutatta be — félremagyarázva és eltorzítva azokat -, hogy viszályt és elégedetlenséget keltsen. Alattomosan rávette hallgatóit, hogy adjanak hangot érzéseiknek; majd szavaikat ismételgette, amikor ez szolgálta célját. így akarta bebizonyítani, hogy az angyalok nem teljesen értenek egyet Isten kormányzásával. Míg Isten iránt teljes hűséget színlelt, azt hangsúlyozta, hogy a menny rendjén és törvényein változtatni kell Isten kormányzatának állandósága érdekében. Míg azon dolgozott, hogy szembeállítsa az angyalokat Isten törvényével, és tudatukba csepegtesse saját elégedetlenségét, látszólag igyekezett az elégedetlenséget megszüntetni, és az elidegenített angyalokat a menny rendjével megbékíteni. Míg titokban viszályt és lázadást szított, a legnagyobb furfanggal azt a látszatot keltette, mintha egyedüli célja az lenne, hogy elmélyítse a hűséget, és megőrizze az összhangot és békét. {PP 12.1}

Az elégedetlenség ily módon felszított szelleme elvégezte a maga átkos munkáját. Jóllehet nem volt nyílt zendülés, a megosztó érzések észrevétlenül kialakultak az angyalok között. Egyeseknek tetszettek Lucifer célozgatásai Isten kormányzata ellen. Bár mindeddig tökéletes összhangban éltek az Isten által létrehozott renddel, most elégedetlenek és boldogtalanok voltak, mert nem tudták átlátni Isten kikutathatatlan szándékait. Kifogásolták, hogy felmagasztalja Krisztust. Készek voltak Lucifert támogatni, amikor Isten Fiáéval azonos hatalmat követelt magának. De a hűséges és igaz angyalok Isten rendelkezéseit bölcseknek és igazságosaknak tartották; a hűtlen lényt igyekeztek Isten akaratára ráhangolni. Krisztus Isten Fia volt; egy volt vele már az angyalok életre hívása előtt is. Örökké az Atya jobbján volt; eddig soha senki nem kérdőjelezte meg elsőbbségét, amely annyi áldást jelentett mindenkinek, aki jóságos uralma alá került. A menny összhangját soha nem zavarta meg semmi, miért lenne most viszály? A hű angyalok ennek a viszálynak csak a rettenetes következményeit látták, és könyörögve tanácsolták az elégedetleneknek, hogy mondjanak le szándékukról, és a menny kormányzatához való ragaszkodásukkal tegyenek bizonyságot Isten iránti hűségükről. {PP 12.2}

Jelleméhez méltó nagy irgalmában Isten sokáig eltűrte Lucifert és követőit. Mindeddig ismeretlen volt a mennyben az elégedetlenség és lázadás szelleme. Ez új dolog volt — furcsa, titokzatos, megmagyarázhatatlan. Először Lucifer maga sem ismerte fel érzéseinek valódi jellegét. Egy ideig félt is kifejezni képzelődéseit, és azt, ami lelkében végbement. Mégsem hessegette el gondolatait. Nem látta, merre sodródik. Isten pedig mindent megtett, amit a végtelen szeretet és bölcsesség csak ki tud gondolni, hogy meggyőzze őt tévedéséről. Bebizonyosodott, hogy elégedetlenségének nincs semmi oka, és Isten megláttatta vele, mi lesz a következménye, ha kitart lázadásában. Lucifer meggyőződött arról, hogy nincs igaza. Látta, hogy „igaz az Úr minden ő útában, és minden dolgában kegyelmes” (Zsolt 145:17); hogy az isteni törvények igazságosak, és tudta, hogy ezt az egész menny előtt el kell ismernie. Ha ezt megtette volna, megmenthette volna önmagát, és megmenthetett volna sok angyalt. Ekkor még nem adta fel teljesen Isten iránti hűségét. Habár elhagyta oltalmazó kérubként elfoglalt helyét, de ha kész lett volna visszatérni Istenhez, elismerve a Teremtő bölcsességét, és megelégedett volna azzal a hellyel, amelyet Isten a maga csodálatos tervében neki szánt, visszakapta volna hivatalát. Eljött a végső döntés ideje: vagy teljesen meghódol Isten korlátlan uralma előtt, vagy nyíltan lázad. Már-már majdnem úgy döntött, hogy visszatér, de büszkesége nem engedte. Annak, akit Isten oly nagyon kitüntetett, túl nagy áldozat lett volna tévedésének, képzelgésének beismerése. Túl nagy áldozat lett volna meghódolnia annak tekintélye előtt, akinek igazságtalanságát akarta bebizonyítani. {PP 13.1}

A könyörületes Teremtő Lucifert és követőit, irántuk érzett sze- retetében és szánalmában vissza akarta rántani a pusztulás szakadékától, amelybe már-már belezuhantak. De irgalmát félremagyarázták. Lucifer Isten türelmét saját felsőbbségének bizonyítékaként magyarázta, annak jeleként, hogy a világegyetem Királya teljesíteni fogja kikötéseit. Ha az angyalok szilárdan kitartanak mellette — mondta — megkaphatják mindazt, amire vágynak. Lucifer

makacsul védte sa-ját álláspontját, és teljesen belevetette magát az Alkotója elleni nagy küzdelembe. Így történt, hogy Lucifer, „a fényhordozó”, Isten dicsőségének részese, trónjának őre törvényszegés által Sátánná, Isten és a szent lények „ellenségévé”, és azok megrontójává lett, akiket Isten az ő irányítása és védelme alá helyezett. {PP 13.2}

Megvetéssel utasította el a hűséges angyalok érvelését és kérlelé- sét, rászedett rabszolgáknak bélyegezve őket. Krisztus elsőbbségét önmaga és az egész mennyei sereggel szembeni igazságtalanságnak minősítette. Nem engedi tovább — mondta -, hogy a mennyei sereg jogait megsértsék. Soha többé nem fogja elismerni Krisztus felsőbbségét. Elhatározta, hogy igényt tart a neki járó megbecsülésre, és kezébe veszi azok irányítását, akik követői lesznek. A soraiba lépőknek új és jobb kormányzást ígért, amelyben mindenki szabadságot élvez. Sok angyal jelezte, hogy elfogadja őt vezetőjének. Hízelgő volt számára, hogy ilyen helyesléssel fogadják ajánlatait, és azt remélte, hogy maga mellé állíthat minden angyalt, hogy egyenlő lesz Istennel és hogy a menny egész serege engedelmeskedni fog neki. {PP 14.1}

A hűséges angyalok még mindig kérlelték Lucifert és követőit, hogy hódoljanak meg Isten előtt. Elmondták, milyen elkerülhetetlen következményekkel jár, ha nem hajlandók erre: Ő, aki teremtette őket, meg tudja dönteni hatalmukat, és súlyosan megbünteti vakmerő lázadásukat. Egy angyal sem ellenkezhet sikeresen Isten törvényével, amely oly szent, mint Isten maga. Mindnyájukat intették, hogy ne hallgassanak Lucifer megtévesztő okoskodására; kérlelték őt és követőit, hogy késedelem nélkül lépjenek Isten elé, és vallják meg, hogy tévedtek, amikor megkérdőjelezték bölcsességét és tekintélyét. {PP 14.2}

Sokan készek voltak megfogadni ezt a tanácsot, megtérni elégedetlenségükből, és ismét keresni az Atya és a Fiú kegyét. De Lucifer tarsolyában volt egy másik megtévesztés is. Ez a tekintélyes lázadó ekkor kijelentette, hogy a hozzá csatlakozó angyalok túl messzire mentek ahhoz, hogy visszafordulhassanak; ő ismeri Isten törvényét és tudja, Isten nem fog megbocsátani. Azt mondta, hogy mindazoknak, akik meghódolnak a menny tekintélye előtt, tisztségüktől meg- fosztottan nem lesz többé becsületük. Ő maga elhatározta, hogy soha többé nem fogja elismerni Krisztus tekintélyét. Az ő és követői számára — mondta — csak egy marad: kikövetelni szabadságukat és kivívni jogaikat, amit Isten nem volt hajlandó megadni nekik. {PP 14.3}

Ami Sátánt illeti, ő túl messzire ment ahhoz, hogy visszatérhessen. De nem így volt ez azokkal, akiket megvakított csalásaival. Számukra a hűséges angyalok tanácsaikkal és késelésükkel megnyitották a remény ajtaját. Az intés megfogadásával kimenekedhettek volna Sátán csapdájából. De hagyták, hogy a büszkeség, a vezetőjük iránti sze-retet, és a korlátlan szabadság utáni vágy úrrá legyen rajtuk. Végül elutasították az isteni szeretettől és irgalomtól áthatott kérlelést. {PP 14.4}

Isten hagyta, hogy Sátán addig folytassa munkáját, amíg az engedetlenség szelleme tényleges lázadássá érik. Terveinek teljesen ki kellett bontakoznia, hogy mindenki megláthassa azok valódi jellegét és célját. Lucifernek, mint felkent kérubnak, nagyon magas rangja volt. A

mennyei lények mélységesen szerették, és ő nagy befolyással volt rájuk. Isten nemcsak a menny lakóit kormányozta, hanem minden létező világot is, amelyeket teremtett. Lucifer arra a következtetésre jutott, hogyha a menny angyalait be tudja vonni a lázadásba, ugyanezt megteheti a világokkal is. Agyafúrtan képviselte a maga igazát, cselt és csalást alkalmazva céljai eléréséhez. Nagyon jól tudott megtéveszteni. Elrejtve valódi szándékát, előnyhöz jutott. Minden tettét olyan titokzatosság fedte, hogy az angyaloknak nehéz volt leleplezni munkája igazi jellegét. Amíg teljesen ki nem bontakoztatta a gonoszságot, nem lehetett azt a maga valódi mivoltában megláttatni, így elégedetlensége nem tűnt volna lázadásnak. Még a hűséges angyalok sem tudták felismerni jellegét, vagy meglátni azt, hogy Lucifer munkája hova vezet. {PP 15.1}

Lucifer először úgy irányította kísértéseit, mintha neki semmi köze nem lett volna hozzájuk. Azzal vádolta az angyalokat, akiket nem tudott teljesen maga mellé állítani, hogy nem törődnek a mennyei lények érdekeivel. Pontosan azzal vádolta a hűséges angyalokat, amit ő maga csinált. Módszere volt: szövevényes okoskodásokkal zavarosnak feltüntetni Isten szándékait. Titokzatosságba burkolt mindent, ami egyszerű volt, és ügyes kiforgatással kételyt támasztott Jahve legvilágosabb kijelentéseivel szemben. Magas tisztsége, amely oly szoros kapcsolatban volt Isten kormányzatával, nagyobb súlyt adott szavainak. {PP 15.2}

Isten csak az igazsággal és szentséggel összeférő eszközöket alkalmazhatott. Sátán tudta használni azt, amit Isten nem: hízelgést és csalást. Megkísérelte Isten szavát kiforgatni, és hamis színben tüntette fel kormányzatát, azt állítva, hogy Isten igazságtalanul kény- szerített törvényeket az angyalokra; a meghódolás és az engedelmesség megkövetelésével csupán a maga felmagasztalására törekedett. Ezért kellett a menny lakói előtt és az összes világ előtt bebizonyítani, hogy Isten kormányzata igazságos, törvénye tökéletes. Sátán úgy tüntette fel, hogy ő maga igyekszik előmozdítani a világ- egyetem javát. A bitorló valódi jellemét és igazi célját mindenkinek meg kell látnia. Időre volt szükség ahhoz, hogy gonosz cselekedeteivel leleplezze önmagát. {PP 15.3}

Azt a viszálykodást, amit Sátán idézett elő a mennyben, Isten kormányzásának terhére írta. Kijelentette, hogy minden rossz Isten kormányzatának következménye. Állítása szerint az volt a célja, hogy megjavítsa Jahve törvényeit. Ezért Isten hagyta, hogy bemutassa állításainak jellegét, megmutassa, mit is hoznak azok a változások, amelyeket Isten törvényével kapcsolatban javasolt. Saját cselekedetei ítéljék el őt! Sátán kezdettől fogva azt állította, hogy nem lázad. Az egész világegyetemnek látnia kell a csalót leplezetlenül! {PP 16.1}

A Végtelen Bölcsesség még akkor sem pusztította el Sátánt, amikor már kivetette a mennyből. Mivel Isten csak szeretetből fakadó szolgálatot fogadhat el, teremtményei hűségének azon a meggyőződésükön kell alapulnia, hogy Ő igazságos és jó. Mivel a menny és a világok lakói nem voltak felkészülve a bűn jellegének, sem következményeinek megértésére, Sátán elpusztításában nem látták volna meg Isten igazságosságát. Ha Isten azonnal kitörölte volna az élők sorából, egyesek félelemből szolgálták volna Istent és nem szeretetből. A csaló

befolyása nem szűnt volna meg egészen, a lázadás szelleme sem semmisült volna meg teljesen. A meg nem szűnő korszakokon át létező egész világegyetem érdekében Sátánnak ki kellett bontakoztatnia elveit, hogy az Isten kormányzása elleni vádjait minden teremtett lény igazi megvilágításban lássa, és hogy Isten igazságossága, irgalma, törvényének változhatatlansága örökre vitán felül álljon. {PP 16.2}

Sátán lázadásának tanulságul kellett szolgálnia a világegyetem számára az eljövendő korszakokon át végig — mint a bűn jellegéről és rettenetes következményeiről való örökös bizonyságtevés. Sátán uralmának következményei — mind emberekre, mind angyalokra gyakorolt hatása meg fogja mutatni, milyen gyümölcsöt terem az isteni tekintély mellőzése. Ez fogja tanúsítani, hogy Isten kormányzatával szorosan összefügg a Teremtő minden alkotásának jóléte. így e lázadás rettenetes történetének minden szent lényt örökké védenie kell, hogy a törvényszegés jellegét megmutatva meggátolja becsapásukat; hogy megőrizze őket a vétkezéstől és a büntetéstől. {PP 16.3}

Aki uralkodik az egeken, Ő az, aki látja kezdettől fogva a véget, aki előtt a múlt és a jövő egyaránt nyitva áll, és aki a bűn által okozott keserveken, sötétségen és pusztuláson túl látja szeretetéből fakadó és áldást hozó szándékainak megvalósulását. Bár „felhő és homályosság van körülte; igazság és jogosság az ő székének erőssége” (Zsolt 97:2). Ezt a világegyetem lakói — hűségesek és hűtlenek egyaránt — egy napon meg fogják érteni. „Cselekedete tökéletes, mert minden ő úta igazság! Hűséges Isten és nem csalárd; igaz és egyenes ő!” (5Móz 32:4) {PP 17.1}

Fejezet 2 — A Teremtés

(1Móz 1. és 2. fejezete)

„Az Úr szavára lettek az egek, és szájának leheletére minden seregök.” „Mert ő szólt és meglett, ő parancsolt és előállott” (Zsolt 33:6,9). „Ő fundálta a földet az ő oszlopain, nem mozdul az meg soha örökké” (Zsolt 104:5). {PP 18.1}

A föld rendkívül szép volt úgy, ahogy Alkotója kezéből kikerült. Felszínét hegyek, dombok és síkságok tették változatossá; elragadó folyók és gyönyörű tavak tarkították. De azok nem meredek, zord dombok és hegyek voltak, tele félelmetes lejtőkkel és ijesztő szakadékokkal, mint a mostaniak. A föld sziklás vázának éles, érdes peremeit betemette a termékeny talaj, amely mindenütt gazdag növényzettől zöldellt. Nem voltak visszataszító mocsarak és sivár pusztaságok. Mindenütt bájos cserjék és pompás virágok köszöntötték az embert. A magaslatokat fák koronázták, fenségesebbek, mint a mostaniak. A levegő tiszta és egészséges volt, mentes káros kigőzölgéstől. A táj szépsége túlszárnyalta a legpompásabb palota díszes parkját. Az angyalsereg gyönyörködve nézte ezt a képet, és örvendezett Isten csodálatos művének. {PP 18.2}

Miután Isten létrehozta az állatoktól nyüzsgő és növényektől bő- völködő földet, művének koronájaként megteremtette az embert, akinek a gyönyörű földet berendezte. Úrrá tette minden felett, amit szemével át tudott fogni; mert „monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; és uralkodjék [...] mind az egész földön [...] Teremté tehát Isten az embert az ő képére, [...] férfiúvá és asszonnyá teremté őket” (1Móz 1:26-27). Itt világosan feltárul az emberiség eredete. Az isteni feljegyzés olyan világos, hogy téves következtetéseknek nincs alapja. Isten az embert a saját képmására teremtette. Ebben nincs semmi titokzatos. Alaptalan az a feltevés, hogy az ember lassú, fokozatos fejlődéssel alakult ki az alsóbbrendű állat- vagy növényvilágból. Ez a tanítás a Teremtő csodálatos munkáját az ember szűk, földi fogalmaihoz alacsonyítja le. Az ember olyan eltökélten tagadja Istent mint a világegyetem korlátlan urát, hogy lefokozza saját magát, és megfosztja eredetének méltóságától. Aki a magasba helyezte a csillagvilágokat, és nagy hozzáértéssel színezte ki a mező virágait, aki betöltötte a földet és az eget hatalmának csodáival, amikor dicsőséges művének bekoronázása következett — hogy a gyönyörű föld uraként valakit a középpontba helyezzen olyan lényt teremtett, aki méltó a neki életet adó kézhez. Az emberiség családfája, ahogy azt az ihletett Ige megadja, nem valami fejlődő csírákig, puhatestű állatokig és négylábúakig követi nyomon eredetét, hanem a hatalmas Teremtőig. Ádám a földből formálva is „Isten fia” volt. {PP 18.3}

Isten az embert — mint képviselőjét — az alacsonyabb rendű lények fölé helyezte. E lények nem tudják megérteni, sem elismerni Isten korlátlan uralmát, de Isten úgy alkotta őket, hogy képesek legyenek szeretni és szolgálni az embert. A zsoltáros így beszél: „Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetettél: [...] a mezőnek vadait is; Az ég madarait és [...] mindent, ami a tenger ösvényein jár” (Zsolt 8:7-9). {PP 19.1}

Az embernek Istent kellett tükröznie — mind külsejében, mind jellemében. Egyedül Krisztus az Atya „valóságának képmása” (Zsid 1:3); de az embert Isten a maga hasonlatosságára formálta. Természete összhangban volt Isten akaratával. Értelme fel tudott fogni mennyei dolgokat. Érzései tiszták voltak; vágyait és érzelmeit értelme uralta. Az ember szent volt, Isten képmását boldogan, akarata iránti tökéletes engedelmességgel viselte. {PP 19.2}

Ahogy az ember Teremtője kezéből kikerült, termete fenséges volt, alakja tökéletesen arányos. Arcszíne viruló egészségről tanúskodott, és az élet fényétől és örömétől ragyogott. Ádám sokkal magasabb volt, mint a föld mostani lakói. Éva termete valamivel kisebb volt, de alakja nemes és nagyon szép. A bűntelen pár nem viselt mesterséges öltözéket; fény és dicsőség takarta be őket, mint az angyalokat. Ameddig engedelmeskedtek Istennek, ez a palást burkolta be őket. {PP 19.3}

Miután Isten megteremtette Ádámot, minden élő teremtményt elé hozott, hogy nevet adjon nekik. Ádám látta, hogy mindegyikük kapott társat, de „hozzá illő segítő társat nem talált.” Isten összes földi teremtménye között nem volt egy sem olyan, mint az ember. És Isten így szólt: „Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek néki segítőtársat, hozzá illőt” (1Móz 2:18). Isten nem magányos életre teremtette az embert, hanem társas lénynek. Társ nélkül az Éden szépsége és örömteli foglalatosságai nem nyújtottak volna tökéletes boldogságot. Megértés és társ utáni vágyát még az angyalokkal való közösség sem elégíthette volna ki. Egy lény sem volt vele egyforma természetű, akit szerethetett és aki szerethette. {PP 20.1}

Isten maga adott társat Ádámnak. Ő szerzett neki „segítőtársat” — neki megfelelő segítőt, hozzá szabott társat, aki egy lehetett vele szeretetben és megértésben. Isten Évát egy bordából teremtette, amelyet Ádám oldalából vett ki, jelezve, hogy nem uralhatta fejként Ádámot, nem taposhatta lábbal őt mint alsóbbrendűt, hanem mellette kellett állnia mint vele egyenlő, akit Ádám szeret és véd. Az ember része, második énje volt, csont a csontjából és hús a húsából, tanúsítva azt a szoros egységet és szerető ragaszkodást, amelynek e kapcsolatban meg kell lennie. „Mert soha senki az ő tulajdon testét nem gyűlölte; hanem táplálgatja és ápolgatja” (Ef 5:29). „Annak- okáért elhagyja a férfiú az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté” (1Móz 2:24). {PP 20.2}

Isten adta össze az első házaspárt. Ennek az intézménynek a szerzője tehát a világegyetem Teremtője. „Tisztességes [...] a házasság” (Zsid 13:4). Ez volt Isten egyik első ajándéka az embernek, és ez egyike annak a két intézménynek, amelyet Ádám a bukás után magával vitt az Éden kapuin túlra. Amikor az ember felismeri és követi a mennyei elveket ebben a kapcsolatban, a házasság áldás; őrzi az emberiség tisztaságát és boldogságát, kielégíti az ember társas igényét, nemesíti fizikai, értelmi és erkölcsi természetét. {PP 20.3}

„És ültete az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezteté az embert, akit formált vala” (1Móz 2:8). Minden, amit Is-ten teremtett, tökéletesen szép volt, és úgy tűnt, hogy semmi sem hiányzik a szent pár boldogságához; de Isten még további jelét adta

szeretetének. Egy kertet készített elsősorban otthonukként. Ebben a kertben volt mindenféle fa, közülük sok megrakottan illatos, ízletes gyümölccsel. Voltak ott szőlőtövek, nagyon kellemesek a szemnek, a legváltozatosabb színű, csábító gyümölcsöktől roskadozva. Ádámnak és Évának kellett a szőlővesszőkből lugast alakítani, így készítve maguknak lakást a gyümölccsel borított élő lombozatból. Voltak ott pazar színekben tündöklő illatos virágok is. A kert közepén állt az élet fája, amely pompásabb volt az összes többi fánál. Gyümölcse arany és ezüst almának tűnt, és állandósítani tudta az életet. {PP 20.4}

A teremtés most teljes volt. „Elvégezteték az ég és a föld, és azoknak minden serege" (1Móz 2:1). „És látá Isten, hogy minden amit teremtett vala, ímé igen jó" (lMóz 1:31). Éden virágzott a földön. Ádám és Éva szabadon oda mehetett az élet fájához. A bűn szennye és a halál árnyéka nem csúfította el a gyönyörű teremtettséget. „Együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai viga- dozának" (Jób 38:7). {PP 21.1}

A hatalmas Jahve lefektette a föld alapjait; az egész világot szépségbe öltöztette, és az ember számára hasznos dolgokkal töltötte meg; megteremtette a szárazföld és a tenger csodáit. A teremtés hatalmas munkája hat nap alatt befejeződött. És Isten „[...] megszűnék a hetedik napon minden munkájától, amelyet alkotott vala. És megáldá Isten a hetedik napot, és megszentelé azt; mivelhogy azon szűnt vala meg minden munkájától, melyet teremtve szerzett vala Isten" (1Móz 2:2-3). Isten elégedetten nézte keze munkáját. Minden tökéletes volt, méltó isteni szerzőjéhez. És Isten megpihent, nem mintha elfáradt volna, hanem mint aki nagyon meg van elégedve bölcsessége és jósága gyümölcsével, dicsősége megmutatkozásával. {PP 21.2}

Isten, miután megpihent a hetedik napon, megszentelte azt a napot, illetve elkülönítette az ember számára nyugalomnapként. A Teremtő példáját követve az embernek is meg kell pihennie ezen a szent napon, hogy amint az égre és a földre néz, elgondolkozzék Isten csodálatos teremtési munkájáról; és amint látja Isten bölcsességének és jóságának bizonyítékait, szíve megteljék Alkotója iránti szeretettel és hódolattal. {PP 21.3}

Isten azzal, hogy megáldotta a hetedik napot, emléket állított az Édenben teremtési művének. A szombatot rábízta Ádámra, az egész emberi család atyjára és képviselőjére. Megünneplésével a föld min-den lakója kifejezheti hálás elismerését azért, hogy Isten a Teremtője, jogos és legfőbb Ura. Tehát a szombat beiktatása teljesen emlékeztető jellegű az egész emberiség számára. Nincs benne semmi homályos, és nem korlátozódik egyetlen népre. {PP 21.4}

Isten látta, hogy az embernek még a Paradicsomban is szüksége van a szombatra; arra, hogy a hét egyik napján félretegye saját érdekeit és foglalatosságát, mélyebben elgondolkozzék Isten művein, elmélkedjék hatalmáról és jóságáról. Szüksége volt a szombatra, hogy az élénkebben emlékeztesse Istenre, és hogy hálát ébresszen, mert jóságos Teremtőjétől kapta mindazt, aminek örül és amit birtokol. {PP 22.1}

Isten azt akarja, hogy a szombat a Teremtő alkotásainak szemlélésére késztesse az embert. A természet az ember érzékeihez szól, és azt hirdeti, hogy van egy élő Isten, a Teremtő, minden dolog legfőbb Ura. „Az egek beszélik Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat. Nap napnak mond beszédet; éj éjnek ad jelentést" (Zsolt 19:2-3). Az a szépség, amelybe a föld öltözik, Isten szere- tetének egyik jele. Ezt a szeretetet figyelhetjük meg az örök hegyekben, a fenséges fákban, a bontakozó rügyekben és a pompás virágokban. Mind Istenről beszélnek. A szombat, amely állandóan Alkotójukra mutat, arra szólítja az embert, hogy nyissa ki a természet könyvét és fedezze fel benne a Teremtő bölcsességét, hatalmát és szeretetét. {PP 22.2}

Ősszüleink számára, bár Isten ártatlannak és szentnek teremtette őket, nem volt kizárva a vétkezés lehetősége. Isten szabad erkölcsi lényekké alkotta őket, akik értékelni tudják jellemét — bölcsességét és jóságát -, kívánalmainak méltányosságát, és szabadságukban áll, hogy engedelmeskedjenek vagy megtagadják az engedelmességet. Társaloghattak Istennel és a szent angyalokkal. De örök biztonságuk megszerzése előtt ki kellett állniuk hűségük próbáját. Az ember létének kezdetén Isten korlátot szabott az ember vágyainak, annak a végzetes szenvedélynek, amelyen Sátán bukása alapult. A tudás fája, amely a kert közepén az élet fája közelében állt, volt ősszüleink engedelmességének, hitének és szeretetének próbája. Míg az összes többi fáról szabadon ehettek, annak az egy fának a gyümölcsét halálbüntetés terhe mellett tilos volt megkóstolniuk. Ki voltak téve Sátán kísértéseinek; de ha kiállják a próbát, Isten végül kivonja őket a kísértő hatalma alól, hogy örökre élvezhessék Isten kegyét. {PP 22.3}

Isten törvény alá helyezte az embert létének nélkülözhetetlen feltételeként. Isten kormányzatának alattvalója volt, és egy kormányzat sem állhat fenn törvény nélkül. Isten úgy is teremthette volna az embert, hogy képtelen áthágni törvényét; visszatarthatta volna Ádám kezét a tiltott gyümölcs érintésétől; de akkor az ember nem lett volna szabad erkölcsi lény, hanem csak akarat nélküli báb. A döntés lehetősége nélkül engedelmessége nem lett volna önkéntes, hanem ki- kényszerített. Jelleme nem fejlődhetett volna. Ez a mód ellentétben állt Istennek azzal a tervével, amely alapján más világok lakóival bánik. Ez méltatlan lett volna az emberhez mint értelmes lényhez, és alátámasztotta volna Sátánnak azt a vádját, hogy Isten zsarnokként uralkodik. {PP 23.1}

Isten az embert igaznak teremtette. Nemes jellemvonásokkal ruházta fel a bűnre való hajlam nélkül. Megáldotta kiváló értelmi képességekkel, és elé tárta a hűség és engedelmesség lehető legsúlyosabb indokait. Tökéletes és állandó engedelmesség volt az örök boldogság feltétele. Csak ezzel a feltétellel járulhattak az élet fájához. {PP 23.2}

Ősszüleink otthonának példaképül kellett szolgálnia gyermekeiknek a föld benépesítésekor. Az az otthon, amelyet Isten keze tett széppé, nem volt fényűző hely. A büszke ember pompás és drága építményekben talál gyönyörűséget és saját keze munkájával kérkedik; Isten azonban egy kertbe helyezte Ádámot. Ez a kert volt a lakása. A kék ég volt a boltozata; a pompás

virágokkal, élő zöld szőnyeggel díszített föld a padlózata, és a gyönyörű fák levéldíszes ágai vontak mennyezetet az ágy fölé. Falain a legpompásabb díszek függtek — a legnagyobb művész keze munkái. A szent párt körülvevő dolgok örökérvényű tanulságul szolgálnak — arra tanítanak, hogy az igazi boldogság nem a pompában és fényűzésben található, hanem az Istennel való közösségben, amely teremtett munkáin keresztül ápolható. Ha az ember kevesebb figyelmet szentelne a mesterséges dolgoknak, és egyszerűbben élne, sokkal jobban megfelelne teremtése mennyei céljának. A büszkeséget és becsvágyat soha nem lehet kielégíteni, de az igazán bölcsek bensőséges és felemelő örömet találnak azokban az örömforrásokban, amelyeket Isten elérhetővé tett mindenki számára. {PP 23.3}

Isten az Éden lakóira bízta a kert gondozását; az emberre bízta„„hogy mívelje és őrizze azt” (1Móz 2:15). Elfoglaltságuk nem volt fá-rasztó, hanem kellemes és felüdítő. Isten a munkát áldásul adta az embernek, hogy elfoglalja értelmét, erősítse testét és fejlessze képességeit. Ádám a szellemi és fizikai tevékenységben szent létének egyik legnagyobb örömét találta. Amikor engedetlensége következményeként el kellett hagynia gyönyörű otthonát, és mindennapi kenyerének megszerzésére kénytelen volt a kemény talajjal küzdeni, az a munka, bár nagyon különbözött a kertben végzett kellemes foglalatosságtól, a kísértés elleni védelem és az öröm egyik forrása volt. Tévednek azok, akik a munkát átoknak tartják, jóllehet az fáradságos és fájdalmas. Sok gazdag lenézi a munkásokat, de ez teljesen ellentétben áll azzal, ami Isten szándéka volt az ember megteremtésekor. Hogyan is hasonlítható még a leggazdagabbak vagyona is a nemes Ádám örökségéhez? De Ádám nem tétlenségre volt teremtve. Teremtőnk, aki tudja, mi szolgálja az ember boldogságát, munkát adott Ádámnak. Csak a dolgozó férfiak és nők találják meg az élet örömét. Az angyalok szorgalmas munkások; Isten szolgái, akik az emberek fiainak szolgálnak. A Teremtőnél nincs helye a tespedtségnek és a tunyaságnak. {PP 23.4}

Amíg Ádám és társa hű volt Istenhez, ők voltak az egész föld urai. Korlátlan uralmat kaptak minden élő dolog felett. A bárány és az oroszlán békésen játszadozott közelükben, vagy együtt feküdtek lábuknál. A vidám madarak körülöttük röpködtek, és nem féltek. Boldogan zengtek dicséretet Teremtőjüknek. Ádám és Éva is velük együtt adott hálát az Atyának és a Fiúnak. {PP 24.1}

Ádám és Éva nemcsak Isten atyai gondoskodását élvező gyermekek voltak, hanem tanulók is a végtelen bölcs Isten iskolájában. Élvezték az angyalok látogatásait, és beszélgethettek Alkotójukkal Őt eltakaró fátyol nélkül. Tele voltak az élet fájától áradó erővel; értelmi képességeik csak kevéssel maradtak el az angyalokéi mögött. A látható világegyetem titkai — „a tökéletes tudásnak csudái” (Jób 37:15) — az eligazítás és öröm kimeríthetetlen forrását kínálták nekik. A természet törvényeit és műveit, amelyek hatezer éven át témát adtak az embernek a kutatásra, feltárta előttük a mindenség végtelen Tervezője és Fenntartója. Tanulmányozták a leveleket, a virágokat és a fákat, életük titkairól faggatva őket. Ádám jól ismert minden élő teremtményt a vízben játszadozó hatalmas leviatántól a napsugárban lebegő porszemnyi bogárig. Mindegyiknek ő adott nevet; ismerte ter-mészetüket és szokásaikat. Isten

dicsőségét az egekben, a rendben keringő megszámlálhatatlan világot, azt, hogy „miként lebegnek a felhők”, a fény és a hang, a nappal és az éjszaka titkait — ősszüleink mind tanulmányozhatták. Az erdő minden levele, a hegyek minden köve, minden fénylő csillag, a föld, a levegő és az égbolt Isten nevét hordta magán. A teremtés rendje és harmóniája végtelen bölcsességről és hatalomról beszélt. Mindig felfedezhettek valamilyen szépséget, amely még jobban elmélyítette szívükben a szeretetet, és hálájuk újabb kifejezésére indította őket. {PP 24.2}

Ameddig híven követték Isten törvényét, egyre jobban tudtak ismeretet szerezni, örülni és szeretni. Tudásuk állandóan új kincsekkel gazdagodott, a boldogság új forrásait fedezték fel, és egyre tisztább fogalmakat kaptak Isten felmérhetetlen, kiapadhatatlan szeretetéről. {PP 25.1}

Fejezet 3 — Kísértés és bukás

(1 Móz 3. fejezete)

Sátán többé nem szíthatott lázadást a mennyben. Istennel szembeni gyűlölete új területet talált: az ember megrontását forralta. A szent pár édeni boldogságában és békéjében azt a mennyei boldogságot látta, amit ő örökre elvesztett. Irigységtől hajtva elhatározta, hogy engedetlenségre készteti őket, aminek a következménye bűnösség és büntetés lesz. Szeretetüket bizalmatlansággá változtatja, és dicséneküket Alkotójuk gyalázásává. Ezzel nemcsak az övéhez hasonló boldogtalanságba taszítja ezeket az ártatlan lényeket, de meggyalázza Istent, és fájdalmat okoz a mennynek. {PP 26.1}

Ősszüleink előtt nem volt ismeretlen az őket fenyegető veszély. A mennyei követek elmondták nekik Sátán bukásának történetét, és azt, hogy az ő elpusztításukat tervezi. Megismertették velük a mennyei kormányzat jellegét, amely kormányzatot a gonoszság fejedelme megpróbált megdönteni. Isten jogos parancsaival szembeni engedetlenség volt az, amiért Sátán és serege elbukott. Milyen fontos tehát, hogy Ádám és Éva tisztelje azt a törvényt. Csak általa lehetséges a rendet és méltányosságot megőrizni. {PP 26.2}

Isten törvénye olyan szent, mint Isten maga. E törvény Isten akaratának kinyilatkoztatása, jellemének tükörképe, szeretetének és bölcsességének kifejeződése. A teremtettség harmóniája az összes lénynek és minden dolognak — élőnek és élettelennek — a Teremtő törvényéhez való igazodásán múlik. Isten törvényekkel szabályozza kormányzatát, nemcsak az élőlényeket, hanem a természet működését is. Mindent változatlan törvények alá helyezett, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. De míg a világon mindent a természeti törvények irányítanak, egyedül az ember az, aki erkölcsi törvény alapján felelős. Az embernek, a teremtés koronájának Isten képességet adott követelményei megértésére, törvényei igazságos és áldásos voltának és szent kívánalmainak felfogására. Az ember pedig köteles rendíthetetlenül engedelmeskedni. {PP 26.3}

Az angyalokhoz hasonlóan Éden lakóinak is volt próbatételük. Csak a Teremtő törvénye iránti hűség feltételével maradhattak boldogok. Az engedelmesség életet jelentett, az engedetlenség pedig pusztulást. Isten gazdag áldásokat kínált nekik, de Ő, aki nem kímélte a vétkes angyalokat akaratának áthágása miatt, nem kímélhette őket sem; a törvényszegésükkel eljátszották ajándékait: saját boldogtalanságukat és pusztulásukat okozták. {PP 27.1}

Az angyalok figyelmeztették őket, hogy óvakodjanak Sátán cselfogásaitól, mert fáradhatatlanul igyekszik őket tőrbe ejteni. Ameddig engedelmeskednek Istennek, a gonosz nem tud ártani nekik; mert ha kell, Isten minden angyalát elküldi segítségükre. Ha rendíthetetlenül elutasítják Sátán első célozgatásait, olyan biztonságban lesznek, mint a mennyei követek. De ha egyszer engednek a kísértésnek, természetük annyira megromlik, hogy önmagukban nem képesek Sátánnak ellenállni. {PP 27.2}

A tudás fája volt engedelmességük és Isten iránti szeretetük próbája. Az Úr jónak látta, hogy a kert minden dolga közül egytől eltiltsa őket. De ha ezt nem veszik figyelembe, törvényszegőkké lesznek. {PP 27.3}

Sátán nem járhatott állandóan nyomukban kísértéseivel; csak a tiltott fánál férkőzhetett hozzájuk. Ha vizsgálni próbálják azt a fát, ki vannak téve Sátán mesterkedéseinek. Isten követei figyelmeztették őket, hogy nagy gonddal fogadják meg Isten intését, és elégedjenek meg azzal az útbaigazítással, amelyet jónak látott nekik adni. {PP 27.4}

Hogy észrevétlenül végezhesse munkáját, Sátán felhasználta médiumként a kígyót, amely nagyon alkalmas volt csaló szándékának leplezésére. A kígyó akkor az egyik legbölcsebb és legszebb teremtmény volt a földön. Szárnyai voltak és röptében káprázatos fényben ragyogott, a csiszolt arany színében tündökölt. A tiltott fa gazdagon megrakott ágain nyugodva, ízletes gyümölcséből lakmározva megragadta a figyelmet, és gyönyörködtette azt, aki nézte. A békés kertben így ólálkodott zsákmányát figyelve a pusztító. {PP 27.5}

Az angyalok figyelmeztették Évát, hogy napi munkája végzése közben ne távozzon el férjétől. Vele kevésbé veszélyezteti a kísértés, mint amikor egyedül van. De belemerülve kellemes munkájába, Éva öntudatlanul elbarangolt mellőle. Amikor észrevette, hogy egyedül van, érzett valami veszélyt, de legyőzte félelmét; elég bölcsnek és erősnek gondolta magát ahhoz, hogy felismerje a bajt, és ellenálljon annak. Nem törődve az angyalok figyelmeztetésével, csakhamar kíváncsisággal vegyes csodálattal bámulta a tiltott fát. A gyümölcs gyönyörű volt, és Éva azt kérdezte magától, hogy Isten miért tagadta meg azt tőlük? Most jött el a kísértő alkalma. Mintha belelátott volna Éva gondolatába, megszólította őt: „[...] Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?” (lMóz 3:1). Éva meglepődött és megijedt, amikor saját gondolatai visszhangját hallotta. De a kígyó tovább beszélt. Dallamos hangon ravaszul dicsérte Éva páratlan szépségét; és szavai nem voltak bántóak. Éva ahelyett, hogy elmenekült volna onnan, ott ácsorgott csodálkozva azon, hogy a kígyó beszél. Ha az angyalokhoz hasonló lény szólította volna meg, nagyon megijedt volna, de arra nem is gondolt, hogy az elbűvölő kígyó válhat a bukott ellenség eszközévé. {PP 28.1}

A kígyó behálózó kérdésére Éva így válaszolt: „[...] A kert fáinak gyümölcséből ehetünk; De annak a fának gyümölcséből, amely a kertnek közepette van, azt mondá Isten: abból ne egyetek, azt meg se illessétek, hogy meg ne haljatok. És monda a kígyó az asszonynak: Bizony nem haltok meg; Hanem tudja az Isten, hogy amely napon ejéndetek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és olyanok lésztek mint az Isten: jónak és gonosznak tudói” (1Móz 3:2-5). {PP 28.2}

Sátán kifejezte, hogy ha ősszüleink esznek arról a fáról, a lét magasabb szintjére jutnak, a tudás szélesebb mezejére lépnek. Arra célzott, hogy az Úr féltékenyen vissza akarja ezt tőlük tartani, nehogy vele egyenlővé magasztosuljanak. Sátán maga is evett a tiltott gyümölcsből, és ennek eredményeképpen megszerezte a beszéd képességét. Az a gyümölcs csodálatos bölcsességet és hatalmat ad; Isten ezért tiltotta meg, hogy megkóstolják, vagy csak megérintsék

is. A kísértő azt sugalmazta, hogy nem fog bekövetkezni Isten fenyegetése, csak meg akarta félemlíteni őket. Hogyan is halnának meg? Hát nem ettek az élet fájáról? Isten meg akarja gátolni fejlődésüket és boldogságukat. {PP 28.3}

Ez volt Sátán munkája Ádám korától fogva mostanáig, és ezt nagy sikerrel végzi. Arra kísért embereket, hogy ne bízzanak Isten szerete- tében, és vonják kétségbe bölcsességét. Állandóan tiszteletlen kíváncsiságot, nyugtalan, firtató vágyat igyekszik kelteni az isteni bölcsesség és hatalom titkaiba való behatolásra. Azt kutatva, amit Istennek tetszett visszatartani, a tömegek figyelmen kívül hagyják azokat az igazságokat, amelyeket kinyilatkoztatott, és amelyek elengedhetetlenek az üdvösséghez. Sátán engedetlenségre kísérti az embereket, elhitetve velük, hogy a tudás csodálatos mezejére lépnek. {PP 29.1}

De ez mind csalás. A fejlődés gondolatától fellelkesülten, Isten kívánalmainak lábbal tiprásával olyan útra lépnek, amely a romlottsághoz és halálhoz vezet. {PP 29.2}

Sátán úgy tüntette fel a szent párnak, hogy csak nyernek, ha Isten törvényét áthágják. Vajon nem találkozunk-e ma is hasonló okoskodásokkal? Sokan korlátoltnak mondják azokat, akik engedelmeskednek Isten parancsolatainak, magukat pedig felvilágosultnak tartják, mint akik nagyobb szabadságot élveznek. Mi ez, ha nem az Édenben elhangzott szó visszhangja: „Amely napon ejéndetek arról” — szegd csak meg Isten kívánalmát „olyanok lesztek, mint az Isten”? {PP 29.3}

Sátán azt állította, hogy nagyon jót tett neki az, hogy evett a tiltott gyümölcsből. De azt elhallgatta, hogy törvényszegése miatt kiűzték a mennyből. Bár látta, hogy a bűn következménye végtelen veszteség, eltitkolta saját boldogtalanságát, hogy másokat is ugyanabba a helyzetbe sodorjon. A kísértő eszmetársai ma is igyekeznek leplezni valódi jellemüket. Mondhatják magukat szentnek, de ez csak még veszélyesebb csalóvá teszi őket. Sátánnal társulnak, lábbal tiporják Isten törvényét, és másokat is ugyanarra késztetnek, hogy végérvényesen elpusztuljanak. {PP 29.4}

Éva igazán elhitte Sátán szavait, de ez a hiedelme nem mentette meg a bűn büntetésétől. Éva kételkedett Isten szavában, és ez okozta bukását. Az ítélet nem azért fog kárhoztatni embereket, mert lelkiismeretesen elhitték a hazugságot, hanem mert nem hitték el az igazságot; mert elmulasztották megismerni az igazságot. Sátán ezt cáfoló álokoskodása ellenére mindig végzetes dolog engedetlenkedni Istennel szemben. Törekednünk kell megismerni, mi az igazság. Mindazok a leckék, amelyeket Isten feljegyeztetett Igéjében, intésünkre és eligazításunkra szolgálnak. Isten azért adta ezeket, hogy megóvjanak bennünket a csalástól. Mellőzésükkel pusztulásunkat okozzuk. Biztosak lehetünk abban, hogy minden, ami Isten szavának ellentmond, Sátántól származik. {PP 29.5}

A kígyó leszakított a tiltott fáról egy gyümölcsöt, és azt a félig-meddig vonakodó Éva kezébe tette. Majd emlékeztette arra, amit az asszony maga mondott — hogy Isten megtiltotta a fának még az érintését is, nehogy meghaljanak. Nem lesz több kára a gyümölcs meg-

evéséből — mondta a kígyó mint az érintéséből. Látva, hogy nem lett semmi baj abból, amit tett, Éva vakmerőbb lett. Amikor „[...] látá [...] hogy jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az: a fa a bölcsességért: szakaszta azért annak gyümölcséből, és evék” (1Móz 3:6). Íze jól esett, és fogyasztása közben úgy érezte, mintha megélénkülne, és a lét magasabb szintjére lépne. Minden félelem nélkül szakított és evett a gyümölcsből. Most pedig, hogy megszegte Isten parancsát, eszköze lett Sátánnak férje megrontásában. Valami furcsa, természetellenes izgalommal, a tiltott gyümölccsel tele kézzel kereste meg férjét, és elmondott neki mindent, ami történt. {PP 30.1}

Ádám arcára kiült a szomorúság. Döbbentnek és rémültnek látszott. Évának azt válaszolta, hogy ez bizonyára az ellenség, akitől Isten óvta őket; és Isten ítélete folytán Évának meg kell halnia. Erre Éva unszolta Ádámot, hogy egyen csak, és közben a kígyó szavait mondogatta, hogy bizony nem halnak meg. Úgy okoskodott, hogy ennek igaznak kell lennie, mert semmi jelét nem érzi Isten haragjának, sőt ellenkezőleg, valami fenséges, pezsdítő érzés minden képességébe új életet adott. Azt képzelte, hogy ugyanezt érzik a mennyei követek is. {PP 30.2}

Ádám tudta, hogy társa megszegte Isten parancsát, nem törődve az egyetlen tilalommal, hűségük és szeretetük próbájával. Lelkében rettenetes gyötrelem dúlt. Bánta, hogy elengedte Évát maga mellől. De a tett megtörtént; most el kell válnia attól, akinek társasága boldoggá tette. Hogyan is tudná ezt elviselni? Ádám örült Isten és a szent angyalok társaságának. Szemlélte a Teremtő dicsőségét. Felfog-ta, milyen magasztos sors vár az emberiségre, ha hűséges Istenhez. De ezekről az áldásokról mind elfeledkezett attól való félelmében, hogy elveszti azt az ajándékot, amely szemében minden másnál drágább volt. A Teremtő iránti szeretetet, hálát, hűséget felülmúlta az Éva iránti szeretet. Éva egy része volt, és nem tudta elviselni az elválás gondolatát. Nem eszmélt rá arra, hogy az a végtelen hatalom, aki a föld porából élővé, gyönyörűvé teremtette meg őt, és szereteté- ben társat adott neki, be tudja tölteni Éva helyét. Eltökélte, hogy osztozik Éva sorsában. Ha Évának meg kell halnia, ő is meghal vele. Elvégre — gondolta — talán a bölcs kígyó mégis igazat mondott. Éva ott állt előtte. Olyan szép volt és olyan ártatlannak látszott, mint engedetlen tette előtt. És még nagyobb szeretettel vette körül Ádámot, mint korábban. A halálnak semmi jele nem látszott rajta. És Ádám elhatározta, hogy viseli a következményeket. Megragadta a gyümölcsöt és gyorsan megette. {PP 30.3}

Ádám, miután vétkezett, először azt képzelte, hogy a lét magasabb szintjére lép. De bűnére gondolva csakhamar rémület töltötte el. Az addig enyhe, egyenletes hőmérsékletű levegő most megborzongatta a vétkes párt. Elmúlt a szeretet és béke, amely addig szívükben élt, és helyébe bűntudat lépett, félelem a jövőtől, és úgy érezték, hogy a lelkűk mezítelen. Eltűnt a fénypalást, amely addig betakarta őket, és pótlására megpróbáltak valamilyen takarót csinálni, mert ruhátlanul nem léphettek Isten és a szent angyalok színe elé. {PP 31.1}

Most kezdték felismerni bűnük valódi voltát. Ádám vádolta társát oktalanságáért — amiért eltávozott mellőle, és hagyta, hogy a kígyó becsapja. Mindketten azzal áltatták magukat, hogy

Ő, aki annyi jelét adta szeretetének, megbocsátja ezt a bűnt és nem teszi ki őket annak az iszonyú büntetésnek, amelytől féltek. {PP 31.2}

Sátán ujjongott sikerének. Az asszonyt rávette arra, hogy kételkedjen Isten szeretetében, hogy ne bízzon bölcsességében, és hogy hágja át törvényét. Sátán az asszonyon keresztül elbuktatta Ádámot is. {PP 31.3}

De a nagy Törvényadó közölni akarta Ádámmal és Évával törvényszegésük következményeit. Isten megjelent a kertben. Amikor még ártatlanok és szentek voltak, örömmel üdvözölték teremtőjüket. {PP 31.4}

De most rémülten menekültek, és megpróbáltak elrejtőzni a kert mélyebb zugaiban. De „Szólítá [...] az Úr Isten az embert és monda néki: Hol vagy? És monda: Szavadat hallám a kertben, és megfélemlém, mivelhogy mezítelen vagyok, és elrejtezém. És monda Ő: Ki mondá néked, hogy mezítelen vagy? Avagy talán ettél a fáról, melytől tiltottalak, hogy arról ne egyél?” (lMóz 3:9-11). {PP 31.5}

Ádám nem tagadhatta le, de nem is mentegethette bűnét. Azonban bűnbánat helyett megpróbálta feleségét hibáztatni, és ezzel Istent magát is vádolta: „[...]Az asszony, akit mellém adtál vala, ő ada nékem arról a fáról, úgy evém” (lMóz 3:12). ő, aki Éva iránti szeretetből tudatosan játszotta el Isten jóváhagyását és édeni otthonát, az örök élet örömét, most bukása után képes volt törvényszegéséért társát, sőt magát a Teremtőt is felelőssé tenni. Ilyen rettenetes hatalom a bűn. {PP 32.1}

Az asszony, amikor Isten őt kérdezte: „[...] Mit cselekedtél?” Így válaszolt: „[...] A kígyó ámított el engem, úgy evém” (lMóz 3:13). „Miért teremtetted a kígyót? Miért engedted őt be az Édenbe?” — ezek a kérdések rejtőztek bűne mentegetésében. Tehát akárcsak Ádám, ő is Istenre akarta hárítani bukásuk felelősségét. Az önigazolás szelleme a hazugság atyjától ered. Ennek ősszüleink is helyt adtak, amikor engedtek Sátán befolyásának. Ez Ádám minden fiánál és leányánál megmutatkozik. Bűneik alázatos bevallása helyett megpróbálnak védekezni, azt másokra, a körülményekre vagy Istenre hárítani. Még áldásaiban is alkalmat látnak az Isten elleni zúgolódásra. {PP 32.2}

Az Úr ezután ítéletet mondott a kígyóra: „[...] Mivelhogy ezt cselekedted, átkozott légy minden barom és minden mezei vad között; hasadon járj, és port egyél életed minden napjaiban” (lMóz 3:14). Mivel a kígyó Sátán eszköze volt, neki is osztozni kellett Isten büntetésében. A mező legszebb és legcsodálatosabb teremtményéből a legvisszataszítóbb és legmegvetettebb állat lett, amelytől fél és irtózik állat és ember. Amit Isten ezután mondott, az közvetlenül Sátánnak szólt. Előre mutatott végső vereségére és pusztulására: „[...] ellenségeskedést szerzek, közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod” (1Móz 3:15). {PP 32.3}

Isten elmondta Évának, hogy milyen bánat és fájdalom lesz ezentúl osztályrésze. Az Úr így szólt: „[...] epekedel a te férjed után, ő engedelmesek maradtak volna Isten iránt —

összhangban a szeretet nagy törvényével — egymással is mindig összhangban lettek volna. De a bűn viszályt hozott, egységük csak úgy tartható fenn, ha az egyik enged a másiknak. Elsőként Éva vétkezett. Azért esett kísértésbe, mert Isten parancsával ellentétben eltávozott társa mellől. Ő vette rá Ádámot a bűnre, és most Isten őt pedig uralkodik terajtad" (1Móz 3:16). A teremtéskor Isten Ádámmal egyenlővé alkotta Évát. Ha vetette férje alá. Ha az elbukott emberiség gyakorolta volna Isten törvényének elveit, ez az ítélet — bár a bűn következménye volt — áldást jelentett volna nekik. De mivel a férfi visszaél felsőbbségével, az asszony sorsa nagyon sokszor keserves, és élete terhes. {PP 32.4}

Édeni otthonában Éva tökéletesen boldog volt férje oldalán, de mint a mai nyugtalan Évák, azzal a reménnyel áltatta magát, hogy magasabb szintre emelkedhet, mint amit Isten kijelölt neki. Mivel megpróbált eredeti helyzete fölé emelkedni, messze az alá zuhant. Hasonló sorsra jutnak mindazok, akik nem vállalják jó szívvel Isten terve szerinti feladatukat. Miközben olyan pozíciók elérésére igyekeznek, amelyekre Isten nem tette alkalmassá őket, üresen hagyják azt a helyet, ahol áldásul lehettek volna. Miközben nagyobb hatáskörre vágynak, feláldozzák igazi női méltóságukat és jellemük nemességét, elvégezetlenül hagyva azt a munkát, amelyet részükre a Menny kijelölt. {PP 33.1}

Ádámnak az Úr kijelentette: „[...] Mivelhogy hallgattál a te feleséged szavára, és ettél arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél arról: Átkozott legyen a föld temiattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban. Töviset és bogácskórót teremjen tenéked; s egyed a mezőnek füvét. Orcád verítékével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te s ismét porrá leszesz" (lMóz 3:17-19). {PP 33.2}

Isten nem akarta, hogy a bűntelen pár bármi rosszat is megismerjen. Sok jót adott nekik, a rosszat pedig visszatartotta. De Isten parancsát áthágva ettek a tiltott fáról, és most már mindig enni fognak — ismerni fogják a gonoszt. Ettől az időtől kezdve gyötrik Sátán kísértései az emberiséget. Az örömteli munka helyett, amelyet Isten ezt megelőzően nekik kijelölt, aggódás és fáradságos munka lett a sorsuk. Csalódás, bánat, fájdalom várt rájuk, és végül a halál. {PP 33.3}

Az egész természet magán viseli a bűn átkát; az Isten elleni lázadás jellegéről és következményeiről tanúskodik. Amikor Isten megalkotta az embert, úrrá tette a föld és minden élő teremtmény felett. Ameddig Ádám hű volt Istenhez, uralkodott az egész természeten. De amikor fellázadt Isten törvénye ellen, az alsóbbrendű teremtmények az ő uralma ellen lázadtak fel. Az Úr nagy irgalmában így mutatta meg az embernek, hogy törvénye milyen szent, és azt akarta, hogy saját tapasztalatából tanulja meg, mily veszélyes annak a legkisebb mértékben is a mellőzése. {PP 34.1}

A vesződséges és gondterhelt életet, amely ettől fogva az ember sorsa lett, Isten szeretetből fegyelmezésül választotta neki. A bűn miatt volt szükség erre, hogy határt szabjon étvágyának,

szenvedélyeinek és önuralomra tanítsa. Ez benne volt Isten csodálatos tervében. így akarta az embert a bűn rontásától és pusztításától megmenteni. {PP 34.2}

Az ősszüleinknek adott figyelmeztetés, „[...] amely napon ejéndel arról, bizony meghalsz” (1Móz 2:17) nem azt jelentette, hogy azon a napon kellett meghalniuk, amelyen ettek a tiltott gyümölcsből. Hanem azon a napon Isten kimondja a visszavonhatatlan ítéletet. A halhatatlanságot az engedelmesség feltételével ígérte meg. Törvényszegéssel eljátszák az örök életet. Azon a napon halálra lesznek ítélve. {PP 34.3}

A végtelen élet feltétele az élet fája gyümölcsének fogyasztása. Attól elzárva az ember életereje fokozatosan csökken egészen a halálig. Sátán azt akarta, hogy engedetlenségével Ádám és Éva magára vonja Isten haragját; azt remélte, hogy bocsánat nélkül enni fognak az élet fájáról, és így állandósítják a bűnt és a szenvedést. Az ember bukása után azonban Isten rögtön szent angyalokat bízott meg az élet fájának őrzésével, akik körül villogó pallosnak tűnő fénysugarak cikáztak. Ádám családjából senki sem léphette át ezt a fénysorompót, és nem ehetett az életadó gyümölcsből. Ezért nincs egyetlen halhatatlan bűnös sem. {PP 34.4}

Az ősszüleink törvényszegése miatti fájdalomáradatot sokan túl szörnyű következménynek tartják oly „kicsi” bűnért, és kétségbe vonják Isten bölcsességét és igazságosságát abban, ahogy az emberrel bánik. De ha mélyebben megvizsgálnák ezt a kérdést, talán belátnák tévedésüket. Isten az embert a saját képmására teremtette — bűnte- lennek. A földet az angyaloknál csak egy kicsivel alacsonyabb rendű lényekkel akarta benépesíteni. De engedelmességüket próbára kellett tennie, mert Isten nem akarta, hogy a világ olyan lényekkel teljen meg, akik semmibe veszik törvényét. Nagy irgalma folytán azonban nem adott súlyos próbát Ádámnak. Ha Ádám a legkisebb próbába belebukott, nem tudta volna kiállni a nagyobb felelősség próbáját sem. {PP 34.5}

Másrészről viszont, ha Ádám nehéz próbát kapott volna, akkor a gonoszságra hajló emberek így mentegetőztek volna: „Ez az én esetem olyan csekélység Ádám bűnéhez viszonyítva, és Isten nem veszi szigorúan az ilyen apróságokat.” A törvényszegés pedig állandósult volna a kicsinek tartott dolgokban, amelyeket az emberek még csak meg sem dorgálnak. De az Úr világossá tette, hogy a bűn minden fokon sérti Őt. {PP 35.1}

Éva kicsiny dolognak látta ezt az engedetlenséget, a tiltott fa gyümölcsének megkóstolását és férjének bűnre csábítását. De bűnük rányitotta a szenvedés zsilipjét a világra. Ki tudhatja a kísértés pillanatában, hogy egyetlen rossz lépés milyen iszonyú következményekkel jár? {PP 35.2}

Sokan tanítják, hogy Isten törvényét nem kell megtartani, és azt hangsúlyozzák, hogy lehetetlen engedelmeskedni előírásainak. Ha ez igaz volna, miért büntette meg Isten Ádámot törvényszegéséért? Ősszüleink vétke bűnössé tette a világot és fájdalmat zúdított rá. {PP 35.3}

Isten jóságán és irgalmán múlott, hogy az emberiség nem süllyedt a reménytelen kétségbeesésbe. Senki se csapja be magát. „A bűn zsoldja halál” (Róm 6:23). Isten törvényét

most sem lehet büntetlenül áthágni, mint akkor sem, amikor az ítélet elhangzott az emberiség atyja felett. {PP 35.4}

A vétkes Ádám és Éva nem lakhatott többé az Édenben. Könyörögtek Istennek, hogy hadd maradjanak ott, ahol ártatlanok és boldogok voltak. Beismerték, hogy eljátszották minden jogukat arra a boldog otthonra, de megígérték, hogy a jövőben szigorúan engedelmeskedni fognak Istennek. Azonban Isten kijelentette, hogy természetüket megrontotta a bűn; megfogyott erejükkel kevésbé tudnak ellenállni a gonosznak. Utat nyitottak Sátánnak, hogy könnyebben hozzájuk férkőzhessék. Ártatlan korukban is engedtek a kísértésnek; és most, hogy tudatosan vétkeztek, kevésbé lesz erejük feddhetetlenségük megőrzésére. {PP 35.5}

Alázatosan és kimondhatatlan bánattal mondtak búcsút gyönyörű otthonuknak, és kiűzve az Édenből a bűn átkát hordó földön telepedtek le. Az egykor enyhe levegő és egyenletes hőmérséklet most feltűnő változásoknak volt kitéve. Az irgalmas Isten ellátta őket bőrruhával védelmül a hőség és a nagy hideg ellen. {PP 36.1}

Amikor Ádám és társa a lankadt virágokban és hulló falevelekben a pusztulás első jeleit látta, jobban gyászolt, mint most az ember halottai miatt. A törékeny, érzékeny virágok halála valóban okot adott a fájdalomra. De amikor a hatalmas fák elhullatták leveleiket, ez a kép élénken emlékeztette őket arra a rideg tényre, hogy minden élő sorsa a halál. {PP 36.2}

Az Édenkert a földön maradt hosszú idővel azután is, hogy gyönyörű ösvényeiről Isten elűzte őket. Az elbukott emberiség még sokáig nézhette az ártatlanság hazáját. Bejáratát angyalőrök zárták el. A Paradicsom kérubok őrizte kapujánál megmutatkozott Isten dicsősége. Ádám és fiai ide jöttek istentiszteletre. Itt fogadták meg újólag, hogy engedelmeskedni fognak a törvénynek, amelynek megszegése miatt kellett az Édent elhagyniuk. Amikor a bűn özöne elárasztotta a világot, és az embert gonoszsága miatt özönvíz pusztította el, az a kéz, amely az Édent ültette, elvitte azt a földről. A végső helyreállításkor azonban, amikor Isten „új eget és új földet” (Jel 21:1) teremt, dicsőbb díszbe fogja az Édent öltöztetni, mint amilyen kezdetben volt. {PP 36.3}

Akkor azok, akik megtartották Isten parancsolatait, halhatatlanul fognak az élet fája alá lépni, a bűntelen világok lakói abban a gyönyörű kertben a végtelen korszakokon át szemlélni fogják Isten tökéletes teremtői művének egy darabját, azt, amelyet a bűn átka nem érintett — ízelítőt abból, amivé a föld lehetett volna, ha az ember a Teremtő dicső tervét betöltötte volna. {PP 36.4}

Fejezet 4 — A megváltás terve

Az ember bukása miatt az egész menny gyászolt. Az Isten által alkotott világot, amelyet szenvedésre és halálra ítélt lények laktak, a bűn átka sorvasztotta. A törvényszegők számára nem látszott semmi menedék. Az angyalok ajkán elhalt a dicsőítő ének. A bűn okozta pusztulás az egész mennyet gyászba borította. {PP 37.1}

Isten Fiának, a menny dicsőséges parancsnokának szíve megesett az elbukott emberiségen. Az elveszett világ keservei láttán végtelen szánalomra indult. Az isteni szeretet kigondolt egy tervet az ember megváltására. Isten megszegett törvénye a bűnös életét követelte. Az egész világegyetemben csak egy lény volt, aki az ember érdekében ki tudta elégíteni a törvény követelményeit. Mivel Isten törvénye olyan szent, mint Isten maga, csak vele egyenlő lény tehette jóvá áthágását. Senki más, csakis Krisztus menthette meg az elbukott embert a törvény átkától, és hozhatta ismét összhangba a mennyel. Krisztus kész volt magára venni a bűn terhét és szégyenét — a bűnét, amely annyira sérti a szent Istent, hogy miatta az Atyának és a Fiúnak el kellett válnia egymástól. Krisztus kész volt a nyomorúság feneketlen mélységébe hatolni, hogy megmentse a megrontott emberiséget. {PP 37.2}

Krisztus közbenjárt az Atyánál a bűnös érdekében. Eközben a mennyei sereg olyan feszült érdeklődéssel várta az eredményt, amelynek kifejezésére nincs szó. Az elveszett emberért tartott titokzatos tanácskozás, a — „békesség tanácsa” (Zak 6:13) — sokáig elhúzódott. Már a föld teremtése előtt megszületett a megváltás terve, mert Krisztus „a Bárány” „[...] megöletett, e világ alapítása óta” (Jel 13:8). A világegyetem királya csak küzdelem árán egyezett bele abba, hogy Fia meghaljon a bűnös emberért. „Mert úgy szerette Is-ten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:16). Ó! a megváltás titka! Isten szeretete egy olyan világért, amely nem szerette Őt! Ki ismerheti annak a szeretetnek a mélységeit, amely „minden ismeretet felülhalad?” A halhatatlan lények a végtelen korszakokon át csodálattal és imádattal próbálják felfogni a felfoghatatlan szeretet titkát. {PP 37.3}

Isten Krisztusban megjelenve „[...] megbékéltette magával a világot” (2Kor 5:19). A bűn annyira megrontotta az embert, hogy egymagában képtelen összhangba jutni azzal, akinek a lénye tisztaság és jóság. De Krisztus megmentette az embert a törvény kárhoztatásától, egyesíteni tudja az emberi erőfeszítést a mennyei erővel. Isten előtti bűnbánattal és Krisztus iránti hittel Ádám elbukott gyermekei újra „Isten gyermekei” (1Jn 3:2) lehetnek. {PP 38.1}

Az a terv, amely által az ember megváltható — és csakis általa váltható meg -, az egész menny mérhetetlen áldozatát igényelte. Az angyalok nem tudtak örülni, amikor Krisztus feltárta előttük a megváltás tervét, mert látták, hogy az ember üdvössége szeretett parancsnokuk kimondhatatlan szenvedésébe kerül. Fájdalommal és csodálattal hallgatták, amikor elmondta, hogy miként kell a menny tisztaságát és békéjét, örömét, dicsőségét és a halhatatlanságot otthagyva alászállnia és együtt élnie a földi romlottsággal, vállalva a

fájdalmat, szégyent és halált. A bűnös és a bűn büntetése közé kell állnia; de kevesen fogják Isten Fiaként elfogadni. Elhagyja a menny királyaként elfoglalt magasztos helyét, megjelenik a földön emberré alázva magát, tapasztalatból tudja meg, milyen fájdalmakat és kísértéseket kell az embernek kiállnia. Erre mind szükség van, hogy segíthessen azokon, akiket Sátán megkísért (Zsid 2:18). Tanítói küldetése végén gonosz emberek kezébe kerül és úgy sértegetik és kínozzák, ahogy csak Sátán ösztönzésére tudják. A legkegyetlenebb halállal bűnözőként ég és föld között kell meghalnia. Hosszú órákig tartó haláltusája oly szörnyű lesz, hogy az angyalok elfedik arcukat, mert nem bírják nézni. Miközben a törvényszegés bűne — az egész világ bűneinek súlya — reá nehezedik, az Atyja arcának elrejtésével járó lelki gyötrelmet is ki kell bírnia. {PP 38.2}

Az angyalok parancsnokuk lába elé borultak, és magukat kínálták fel áldozatul az emberért. De egy angyal életével nem lehetett meg-fizetni az adósságot. Csak neki, aki az embert teremtette, volt hatalma megváltani az embert. De az angyalok is részt fognak vállalni a megváltás tervében. Krisztus „[...] egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál, a halál elszenvedéséért” (Zsid 2:9). Mivel magára veszi az ember természetét, ereje kisebb lesz, mint az angyaloké, szolgálniuk kell neki, erősíteniük és szenvedéseit enyhítik. Isten az üdvösség örököseihez is elküldi őket, hogy szolgáló leikekként szolgáljanak nekik (Zsid 1:14.). Őrizni fogják a kegyelem országának alattvalóit a gonosz angyalok hatalmától, és a sötétségtől, amellyel Sátán állandóan körülveszi őket. {PP 38.3}

Amikor az angyalok látják Uruk haláltusáját és megaláztatását, fájó szívvel és felháborodva meg akarják szabadítani gyilkosaitól, de nem léphetnek közbe, és nem háríthatnak el semmit sem abból, amit látniok kell. Krisztusnak a megváltás terve részeként kell elszenvednie a gonosz emberektől a megvetést és sértegetést. Ő vállalta mindezt, amikor az ember megváltója lett. {PP 39.1}

Krisztus azzal vigasztalta az angyalokat, hogy halálával megvált sokakat, és elpusztítja azt, akinek hatalma van a halálon. Visszaszerzi azt a birodalmat, amelyet az ember elvesztett törvényszegése miatt. A megváltottak örökölni fogják azt az országot és örökké benne lakoznak. A bűn és a bűnösök megsemmisülnek, hogy soha többé ne zavarják a menny és föld békéjét. Krisztus kérte az angyalok seregét, hogy működjenek együtt azzal a tervvel, amelyet az Atya elfogadott, és örvendezzenek, hogy halála által az ember megbékélhet Istennel. {PP 39.2}

Ekkor öröm, kibeszélhetetlen öröm töltötte el a mennyet. Egy megváltott világ dicsősége és boldogsága felülmúlta az Élet Fejedelmének gyötrelmét és áldozatát is. A menny visszhangozta annak az éneknek az első dallamait, mely később Betlehem dombjai felett csendültek fel — „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!” (Lk 2:14). Az új teremtés feletti elragadtatásnál mélységesebb örömmel „együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának” (Jób 38:7). {PP 39.3}

Az Úr a megváltásról először abban az ítéletben adott hírt, amelyet a kertben mondott Sátán felett. Ezt mondta: „Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod” (1Móz 3:15). Ez az ősszüleink hallatára elhangzott ítélet nekik ígéret volt. Míg ember és Sátán közötti harcot jövendőit, azt is kinyilatkoztatta, hogy a nagy ellenség hatalma végül megtörik. Ádám és Éva bűnözőként állt az igazságos bíró előtt, várva a törvényszegésük miatti ítéletre; azonban mielőtt a rájuk kirótt vesződséges, fájdalmas életről hallottak volna, illetve arról, hogy vissza kell térniük a porba, reményt kínáló szavak hangzottak el. Bár szenvedniük kell hatalmas ellenségüktől, de örömmel várhatják a végső győzelmet. {PP 39.4}

Amikor Sátán meghallotta, hogy ellenségeskedés lesz közte és az asszony között, az ő magva és az asszony magva között, már tudta, hogy az emberi természetet megrontó munkája nem lesz zavartalan; hogy az ember valahogyan képes lesz hatalmának ellenállni. De amikor a megváltás terve még jobban feltárult, Sátán és angyalai örvendeztek, hogy az ember elbuktatásával le tudják hozni Isten Fiát magasztos helyéről. Sátán azt mondta, hogy terve eddig eredményes volt a földön, és hogy Krisztus is legyőzhető lesz, amikor magára veszi az emberi természetet, és így az elbukott emberiség megváltása meggátolható. {PP 40.1}

A mennyei angyalok részletesebben feltárták ősszüleinknek a megváltásuk érdekében kigondolt tervet. Ádámot és társát azzal vigasztalták, hogy nagy bűnük ellenére a menny nem teszi ki őket Sátán hatalmának. Isten Fia saját életét ajánlotta fel engesztelésül törvényszegésükért. Próbaidőt kapnak, és ha megtérnek és hisznek Krisztusban, újra Isten gyermekei lehetnek. A törvényszegésük követelte áldozat felfedte Ádám és Éva előtt Isten törvényének szentségét. Látták úgy, mint soha azelőtt a bűnt és iszonyú következményeit. Bűntudattal és fájó szívvel könyörögtek, hogy a büntetés ne Őt sújtsa, akinek a szeretete volt minden örömük forrása; inkább rájuk hulljon és ivadékaikra. {PP 40.2}

Megtudták azonban, hogy mivel Jahve törvénye a menny és a föld kormányzatának alapja, még egy angyal életét sem fogadhatja el törvényszegésükért áldozatként; a törvény egyetlen szabályát sem lehet érvényteleníteni vagy megváltoztatni, hogy e változtatással alkalmazható legyen az ember bukott állapotára. Csak Isten Fia, aki az embert teremtette, végezhet engesztelést érte. Miként Ádám tör-vényszegésének nyomorúság és halál lett a következménye, Krisztus áldozata életet és halhatatlanságot fog eredményezni. {PP 40.3}

A bűn miatt nemcsak az ember, hanem a föld is a gonosz hatalmába került, és a megváltás tervének ezt is helyre kell állítania. {PP 41.1}

Ádám megteremtésekor uralmat kapott a föld felett, de mivel engedett a kísértésnek, Sátán hatalma alá került. „[...] mert akit valaki legyőzött, az annak szolgájává lett” (2Pt 2:19). Amikor az ember Sátán foglya lett, az uralom, amely az övé volt, legyőzőjének kezébe ment át. így lett Sátán „e világ istene” (2Kor 4:4). Kisajátította azt az uralmat, amelyet eredetileg Ádám kapott. De Krisztus, aki áldozatával megfizette a bűn büntetését, nemcsak megváltja az embert, hanem vissza is adja eljátszott uralmát. Mindent, amit az első Ádám elvesztett, helyreállít a

második. így szól a próféta: „te nyájnak tornya. Sión leányának vára! Eljő tehozzád és elérkezik az előbbi hatalom” (Mik 4:8). Pál apostol pedig előre mutat „[...] Isten tulajdon népének megváltatására” (Ef 1:14). Isten a földet szent és boldog lények lakóhelyéül teremtette. Az Úr „[...] alkotá a földet és teremté azt és megerősítő; nem hiába teremté azt, hanem lakásul alkotá” (Ésa 45:18). Ez a szándék megvalósul, amikor Isten hatalma által megújultan, a bűntől és bánattól megszabadultan a föld a megváltottak örök lakóhelyévé lesz. „Az igazak öröklik a földet, és mindvégig rajta lakoznak.” „És semmi elátkozott nem lesz többé; és az Istennek és a Báránynak királyi széke benne lesz; és ő szolgái szolgálnak néki” (Zsolt 37:29; Jel 22:3). {PP 41.2}

Az ártatlan Ádám közvetlen közösségben volt Alkotójával. De a bűn válaszfalat emelt Isten és ember közé. Csak Krisztus engesztelő halála tudta áthidalni a szakadékot, és lehetővé tenni, hogy a menny az üdvösség áldásában részesítse a földet. Az ember még mindig el volt vágva Teremtője közvetlen közelségétől, de Krisztus és az angyalok által Isten kapcsolatot tartott vele. {PP 41.3}

Ez úton fontos eseményeket nyilatkoztatott ki Ádámnak az emberiség történelméből — kezdve az Édenben elhangzott ítélettől — az özönvízig, és tovább, Isten Fiának első adventjéig. Ádám azt is látta, hogy míg Krisztus áldozata elégséges az egész világ megváltásához, sokan inkább a bűnös életet választják, mint a megtérést és enge-delmességet. Az egymást követő nemzedékek során fokozódik a bűn, és átka egyre súlyosabban nehezedik az emberiségre, az állatokra és a földre. Az ember korát megrövidíti saját bűnös életmódja; termete, erkölcsi- és szellemi állóképessége elkorcsosul, mígnem a föld megtelik mindenféle bajjal. Az étvágy és a szenvedélyek kielégítése miatt az ember képtelen a megváltás tervének csodálatos igazságait értékelni. Krisztus mégis híven ragaszkodik ahhoz a szándékához, amiért elhagyta a mennyet, továbbra is érdeklődést tanúsít az ember iránt és kéri, hogy rejtse el benne gyengeségét és fogyatékosságait. Ő kielégíti azok szükségleteit, akik hittel hozzá fordulnak. {PP 41.4}

Mindig lesznek egy kevesen, akik megőrzik az istenismeretet és makulátlan tisztaságukat az eluralkodó romlottság közepette. {PP 42.1}

Az áldozati rendtartást Isten azért rendelte el, hogy az embert folytonosan emlékeztesse bűnére; hogy általa ismerje el vétkességét, és vallja meg hitét a megígért Megváltóba. E rendtartásnak tudatosítani kellett az elbukott emberiséggel azt az ünnepélyes igazságot, hogy a bűn okozta a halált. Az első áldozat bemutatása végtelen fájdalmasan érintette Ádámot. Fel kellett emelnie kezét egy olyan élet kioltására, amit csak Isten adhatott. Ekkor látott először halált. Ha engedelmeskedett volna Istennek, nem halt volna meg sem ember, sem állat. Amikor megölte az ártatlan áldozatot, megremegett arra a gondolatra, hogy bűne miatt fog Isten szeplőtlen Bárányának vére hullani. E kép láttán mélységesebben és elevenebben tudatosult benne, hogy milyen súlyos a bűne, amit csakis Isten drága Fiának a halála tehet jóvá. Csodálta

azt a végtelen jóságot, amely ilyen váltságdíjat ad a bűnös megmentéséért. Egy reménycsillag fénylett fel a sötét és rettenetes jövőn, és ez nem volt már teljesen vigasztalan. {PP 42.2}

A megváltás tervének az ember megváltásán túl volt egy tágabb és mélyebb célja. Krisztus nemcsak ezért jött a földre; nem csupán azért, hogy e kis világ lakói úgy tekintsék Isten törvényét, ahogy kell. Krisztus azért is jött, hogy a világegyetem előtt igazolja Isten jellemét. Nagy áldozatának ezt az eredményét — és hatását más világok értelmes lényeire, csakúgy mint az emberre — a Megváltó előre látta amikor közvetlenül keresztre feszítése előtt így szólt: „Most van e világ kárhoztatása; most vettetik ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonszok" (Jn 12:31- 32). Krisztus cselekedete — hogy meghalt az ember megváltásáért — nemcsak elérhetővé tette az embernek a mennyet, hanem az egész világegyetem előtt igazolta, hogy miért bánt Isten és Fia a lázadó Sátánnal úgy, ahogy bánt; valamint biztosította Isten törvényének örök érvényűségét, és bemutatta a bűn lényegét és következményeit. {PP 42.3}

A nagy küzdelem kezdettől fogva Isten törvénye körül folyt. Sátán azt akarta bebizonyítani, hogy Isten igazságtalan; hogy törvénye hibás; és hogy a világegyetem érdekében azt meg kell változtatni. A törvény támadásával az volt a célja, hogy megdöntse szerzőjének tekintélyét. Ebben a küzdelemben ki kellett derülnie, hogy Isten törvényei tökéletlenek-e, és változásra szorulnak-e, vagy tökéletesek és változhatatlanok. {PP 43.1}

Sátán, amikor el kellett hagynia a mennyet, elhatározta, a földet teszi birodalmává. Amikor megkísértette és legyőzte Ádámot és Évát, azt gondolta, hogy övé lett ez a világ; „mert"-mondta -„engem választottak uralkodójukká." Lehetetlen az — állította -, hogy a bűnös bocsánatot kapjon. Ezért az elbukott ember jogosan alattvalója, és a világ az övé. De Isten feláldozta Fiát — aki egyenlő az Atyával -, hogy Ő viselje a törvényszegés büntetését. Ezen az úton, amelyet Isten nyitott, juthat az ember vissza Isten kegyeibe és édeni otthonába. Krisztus vállalta, hogy megváltja az embert, és hogy kimenti a világot Sátán markából. A menyben elkezdődött nagy küzdelemnek abban a világban, azon a terepen kellett eldőlnie, amelyet Sátán magának követelt. {PP 43.2}

A világegyetem álmélkodott azon, hogy Krisztus megalázza magát az ember megmentéséért. Hogy az, aki az általa alkotott hatalmas teremtettség mindenféle lényeinek szükségleteiről gondoskodva járt csillagról csillagra, egyik világból a másikba, és igazgatta mind, kész elhagyni dicsőségét, és magára venni az ember természetét — ez olyan titok, amelyet más világok bűntelen értelmes lényei vágytak megérteni. Amikor Krisztus emberi formában eljött világunkba, vérfoltos útját feszült érdeklődéssel követték lépésről lépésre — a jászoltól a Golgotáig. A menny figyelte, hogyan bántalmazzák és gúnyolják, és tudta, hogy ez Sátán késztetésére történt. Figyelte, hogy miként nyomul előre az a hatalom, amely Krisztus ellensége. Sátán állandóan sötétséget, fájdalmat és szenvedést zúdított az emberiségre, Krisztus pedig elhárította. Figyelték a világosság és a sötétség közötti harc erősödését. És amikor Krisztus a kereszten haláltusája közben felkiáltott: „Elvégeztetett!" (Jn 19:30), örömujjongás

zengett végig a világokon és a mennyen is. Az oly régóta vívott harc most eldőlt. Krisztus győzött. Halála volt a válasz arra a kérdésre, hogy szereti-e az Atya és a Fiú az embert annyira, hogy önmagát megtagadva áldozatot hozzon. Sátán megmutatta valódi jellemét — azt, hogy hazug és gyilkos. Nyilvánvaló lett, hogy ugyanazzal a szellemmel, amellyel a hatalmába került embereket uralta, irányítaná a menny értelmes lényeit is, ha tehetné. A hűséges világegyetem egyként dicsőítette a mennyei kormányzást. {PP 43.3}

Ha a törvényt meg lehetett volna változtatni, az ember üdvözölhetett volna Krisztus áldozata nélkül. Isten törvénye nem oldja fel a bűnöst a követelmények alól. Ezt a tényt bizonyítja az, hogy Krisztusnak fel kellett áldoznia életét az elbukott emberiségért. Bebizonyosodott, hogy a bűn zsoldja a halál. Amikor Krisztus meghalt, biztossá vált Sátán pusztulása. Ha pedig a törvény megszűnt volna a keresztnél — ahogy sokan állítják, — akkor Isten drága Fia csak azért viselte el a gyötrelmes halált, hogy Sátán megkapja azt, amit kért; akkor a gonoszság fejedelme diadalmaskodott volna, és jogosan vádolta volna Isten kormányzását. Az a tény, hogy Krisztus viselte a bűnös ember büntetését, minden értelmes teremtmény előtt súlyos érv amellett, hogy a törvény megváltozhatatlan, hogy Isten igazságos, irgalmas és önmegtagadó; hogy Isten kormányzatának igazgatásában a végtelen igazság egyesül a végtelen irgalommal. {PP 44.1}

Fejezet 5 — Kain és Ábel

(1Móz 4:1-15 versek)

Ádám két fiának, Kainnak és Ábelnek a jelleme merőben különbözött egymástól. Ábel hű volt Istenhez. Igazságosnak és irgalmasnak látta azt, ahogy a Teremtő az elbukott emberrel bánik, és hálás volt az üdvösség lehetőségéért. Kain pedig lázongott, zúgolódott Isten ellen, amiért Ádám bűnéért megátkozta a földet és az emberiséget. Kain engedte, hogy gondolatai abba a mederbe terelődjenek, amely Sátán bukásához is vezetett. Magát akarta felmagasztalni, és ő is megkérdőjelezte Isten igazságosságát és tekintélyét. {PP 45.1}

Isten ezt a két testvért is próbára tette, miként korábban Ádámot is, hogy bebizonyosodjék, hiszik-e és követik-e szavát. Isten közölte velük, hogy miként gondoskodott az ember megváltásáról, és ők megértették az Isten által elrendelt áldozati rendszert. Tudták, hogy ezekkel az áldozatokkal kell kifejezniük a Megváltóba vetett hitüket. Őt jelképezték az áldozatok. Bemutatásukkal azt is elismerték, hogy csak Ő bocsáthat meg nekik. Tudták, hogy ha így beleilleszkednek Isten tervébe, amelyet megváltásuk érdekében gondolt ki, bizonyságát adják Isten akarata iránti engedelmességüknek. Vérontás nélkül nincs bűnbocsánat. Nyájuk elsőszülöttei feláldozásával tanúsíthatták, hogy hisznek Krisztusnak, mint a megígért engesztelő áldozatnak a vérében. Ezenkívül a föld első zsengéjét is be kellett hálaáldozatként mutatniuk az Úrnak. {PP 45.2}

A két testvér egyaránt felépítette oltárát és mindegyik hozott áldozatot. Ábel — az Úr parancsa szerint — a nyájból mutatott be áldozatot. „[...] És tekinte az Úr Ábelre és az ő ajándékára” (lMóz 4:4). Tűz lobbant a mennyből és elhamvasztotta az áldozatot. Kain pedig, nem törődve az Úr egyenes és kifejezett parancsával, csak gyümölcsöt hozott áldozatként. Semmilyen mennyei jel nem mutatta, hogy Isten azt elfogadta. Ábel könyörgött bátyjának, hogy a menny által előírt módon közeledjék Istenhez, de kérlelése csak arra volt jó, hogy Kain még eltökéltebben kövesse saját akaratát. Mint idősebb, rangján alulinak érezte, hogy testvére intését elfogadja. És semmibe vette tanácsát. {PP 45.3}

Kain zúgolódva lépett Isten elé. Nem hitt a megígért áldozatban, és abban, hogy szükség volna áldozatok bemutatására. Ajándéka semmiféle bűnbánatot nem fejezett ki. Úgy érezte, mint ahogy most is sokan, hogy Isten tervének pontos követésével elismerné gyengeségét, és azt, hogy megváltását teljesen a megígért Megváltó en- gesztelésétől várja. A függetlenség útját választotta. Saját érdemeivel jött. Nem akart bárányt hozni, és vérét az áldozatba keverni, hanem a saját gyümölcseit, saját munkájának eredményeit mutatta be; mintha áldozatával szívességet tenne Istennek, ami által elnyerheti jóváhagyását. Kain engedelmeskedett abban, hogy oltárt épített; abban, hogy áldozatot hozott, de csak részben engedelmeskedett. A lényeges részt — annak elismerését, hogy szüksége van Megváltóra — kihagyta. {PP 46.1}

Ami születésüket és neveltetésüket illeti, ezek a testvérek egyformák voltak. Mindkettő bűnös volt, és mindketten elismerték Isten igényét — hogy Őt tisztelniük és imádniuk kell.

Vallásuk egyformának látszott egy bizonyos pontig, de azon túl nagy volt a kettő között a különbség. {PP 46.2}

„Hit által vitt Ábel becsesebb áldozatot Istennek, mint Kain” (Zsid 11:4). Ábel felfogta a megváltás nagyszerű alapelveit. Tudta, hogy bűnös. Látta, hogy Isten és közte ott van a bűn és büntetése: a halál. Bemutatta a megölt áldozatot, a feláldozott életet. így ismerte el a törvény követelményeit, amelyet áthágott. A kiontott véren keresztül az eljövendő áldozatra, a Golgotán haldokló Krisztusra tekintett. Bízva az ott történő engesztelésben, tudta, hogy Isten őt igaznak tartja és elfogadta áldozatát. {PP 46.3}

Kainnak is, akárcsak Ábelnek, alkalma volt arra, hogy megismerje és elfogadja ezeket az igazságokat. Nem volt önkényes akarat áldozata. Nem Istenen múlt, hogy az egyik testvért elfogadhatta, a másikat pedig el kellett utasítania. Ábel úgy döntött, hogy hisz és engedelmeskedik; Kain pedig úgy, hogy nem hisz, hanem lázad. Ezen múlt az egész dolog. {PP 46.4}

Kain és Ábel két olyan osztályt képvisel, amely az idők végéig meglesz a világon. Az egyik osztály elfogadja a bűnért kijelölt áldozatot; a másik merészkedik saját érdemeiben bízni. Ez utóbbi áldozata nélkülözi Krisztus közbenjárását és érdemeit, ezért nem teheti az embert Isten előtt kedvessé. Bűneink csak Jézus érdemei által bocsáthatók meg. Akik nem érzik, hogy szükségük van Krisztus vérére, akik úgy érzik, hogy Isten kegyelme nélkül, saját cselekedeteik által elnyerhetik Isten jóváhagyását — ugyanazt a hibát követik el, mint Kain. Akik nem fogadják el a megtisztító vért, azok kárhozatra vannak ítélve. Semmi más úton-módon nem lehet a bűn rabságából kiszabadulni! {PP 47.1}

A vallásos emberek nagy többsége Kain példáját követi, mert majdnem minden hamis vallás egy és ugyanazon elven alapszik — hogy az ember saját igyekezete árán üdvözülhet. Egyesek azt állítják, hogy az emberiségnek nem megváltásra, hanem fejlődésre van szüksége — amely képes önmagát csiszolni, javítani és megújítani. Kain azt gondolta, hogy vér nélküli áldozattal elnyeri Isten kegyét. Ugyanígy remélik ezek az emberek is, hogy az engesztelő áldozattól függetlenül el lehet érni a mennyei normát. Kain története tanúsítja, hogy mi ennek a következménye. Megmutatja, mivé lesz az ember Krisztus nélkül. Az emberiség képtelen önmagát megújítani. Nem felfelé ível, a mennyei felé, hanem lefelé tart, a sátáni felé. Krisztus a mi egyedüli reménységünk. „[...] mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nékünk megtartatnunk” „És nincsen senkiben másban idvesség” (ApCsel 4:12). {PP 47.2}

A valódi hit, amely teljesen Krisztusra támaszkodik, az Isten minden kívánalma iránti engedelmességben mutatkozik meg. A nagy küzdelem Ádám korától kezdve mindmáig az Isten törvénye iránti engedelmesség körül folyik. Minden korban voltak olyanok, akik jogot formáltak Isten kegyére, miközben áthágták egyes parancsolatait. A Szentírás kijelenti, hogy „[...] cselekedetekből lett teljessé a hit”; és hogy az engedelmes cselekedetek nélkül a hit

„megholt” (Jak 2:22.17). Aki azt vallja, hogy ismeri Istent „[...] és az ő parancsolatait nem tartja meg, hazug az, és nincs meg abban az igazság” (1Jn 2:4). {PP 47.3}

Amikor Kain látta, hogy Isten nem fogadja el áldozatát, megharagudott az Úrra és Ábelre. Azért volt mérges, mert Isten nem fogadta el az ember pótlékát az Isten által elrendelt áldozat helyett, és dü-hős volt testvérére, amiért ő engedelmeskedett és nem lázadt vele együtt Isten ellen. Bár Kain megszegte Isten parancsát, Isten nem hagyta őt magára, hanem hajlandó volt érvelni az oktalan emberrel. Az Úr így szólt Kainhoz: „Miért gerjedtél haragra? és miért csüggesztéd le fejedet?” Egy következő küldött angyalon keresztül hangzott az üzenet: „[...] ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz; ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik” (1Móz 4:6.7). Kainnak kell dönteni. Ha bízik a megígért Megváltó érdemeiben, és engedelmeskedik Isten kívánalmainak, élvezheti a menny kegyét. Ha pedig továbbra is hitetlenkedik és vétkezik, nem panaszolhatja fel, hogy az Úr elvetette. {PP 47.4}

Bűnének beismerése helyett Kain továbbra is igazságtalansággal vádolta Istent. Féltékenykedett Ábelre, és gyűlölte testvérét. Dühösen gyalázta, és megpróbálta vele megvitatni azt, ahogy Isten bánt velük. Ábel szelíden, de bátran és határozottan védte Isten igazságosságát és jóságát. Megmondta Kainnak, miben tévedett, és megpróbálta meggyőzni arról, hogy a hiba benne van. Azzal bizonyította Isten könyörületességét, hogy megkímélte szüleik életét, pedig azonnali halállal büntethette volna őket. Ábel hangoztatta, hogy Isten szereti őket, különben nem áldozná fel szent és ártatlan Fiát, hogy Ő szenvedje el azt a büntetést, amit ők érdemeltek meg. Ez csak még jobban felbőszítette Kaint. Az esze és a lelkiismerete azt mondta, hogy Ábelnek van igaza; de feldühödött azon, hogy az, aki meg szokta fogadni az ő tanácsát, most ellenkezni merészel vele, és nem osztozik lázadásában. Tomboló haragjában megölte testvérét. {PP 48.1}

Kain gyűlölte és meggyilkolta testvérét, nem valami hibáért, amit Ábel elkövetett volna, hanem „[...] Mivel az ő cselekedetei gonoszok valának, a testvéréi pedig igazak” (1Jn 3:12). Minden korszakban, a gonoszok gyűlölték azokat, akik jobbak voltak, mint ők. Ábel engedelmes élete és rendíthetetlen hite Kainnak állandó dorgálásként hatott. „Mert minden, aki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedetei fel ne fedessenek” (Jn 3:20). Minél tisztább az a fény, amely Isten hű szolgáinak jelleméből tükröződik, annál feltűnőbbek a gonoszok bűnei, és ők annál eltökéltebben próbálják elpusztítani azokat, akik megzavarják nyugalmukat. {PP 48.2}

Ábel meggyilkolása volt az első példa arra az ellenségeskedésre, amelyet Isten a kígyó és az asszony magva között meghirdetett. Az egyik oldalon áll Sátán az alattvalóival, a másikon pedig Krisztus a követőivel. Az ember bűnén keresztül Sátán hatalomra tett szert az emberiség felett, de Krisztus erejével le tudják igáját rázni. Valahányszor egy ember az Isten Bárányába vetett hit által felhagy a bűn szolgálatával, Sátán haragja fellángol. Ábel szent élete cáfolta Sátánnak azt az állítását, hogy az ember képtelen megtartani Isten törvényét. Amikor Kain a gonosz lélek befolyására rájött arra, hogy nem tudja Ábelt irányítani, annyira felbőszült, hogy

megölte. Ha valaki Isten törvényének igazságosságos volta mellett lándzsát tör, bárhol legyen is az, ugyanez a lelkület jut kifejezésre. Mindig ez a lelkület állította fel és gyújtotta meg a máglyát Krisztus tanítványai alatt. Sátán és seregei azért szítanak halmozott kegyetlenkedéseket Jézus követői ellen, mert nem tudják őket hatalmuk előtt meghódol- tatni. Ez egy legyőzött ellenség dühe. Jézus minden mártírja győzőként halt meg. Ezt mondja a próféta: „Ők legyőzték azt (»ama régi kígyót, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak«) a Bárány véréért, és az ő bizonyságtételöknek beszédéért; és az ő életöket nem kímélték mindhalálig" (Jel 12:11.9). {PP 49.1}

Kainnak, a gyilkosnak csakhamar felelnie kellett bűnös tettéért. {PP 49.2}

„És monda az Úr Kainnak: Hol van Ábel a te atyádfia? Ő pedig monda: Nem tudom, avagy őrizője vagyok-é én az én atyámfiának?" (lMóz 4:9). Kain nagyon messzire ment a vétkezésben. Már nem is volt tudatában annak, hogy Isten állandóan jelen van, és hogy Ő hatalmas és mindentudó. Ezért hazugsághoz folyamodott, hogy leplezze bűnét. {PP 49.3}

Az Úr ismét szólt Kainhoz: „Mit cselekedtél? A te atyádfiának vére kiált énhozzám a földről" (lMóz 4:10). Isten alkalmat adott Kainnak arra, hogy bevallja bűnét. Volt ideje gondolkozni. Tudta, milyen borzalmas az a dolog, amit cselekedett, és az a hazugság, amellyel leplezni akarta tettét. De még mindig lázadt. Isten nem halogatta tovább az ítéletet. Hangja, amely kérlelt és intett, most kimondta a rettenetes szavakat: „Mostan azért átkozott légy e földön, mely megnyitotta az ő száját, hogy befogadja a te atyádfiának vérét, a te kezedből. Mikor a földet míveled, ne adja az többé néked az ő termő erejét, bujdosó és vándorló légy a földön" (lMóz 4:11-12). {PP 49.4}

Habár Kain kiérdemelte bűnével a halálos ítéletet, az irgalmas Teremtő még megkímélte életét, és alkalmat adott neki a megtérésre. De Kain csak arra használta életét, hogy megkeményítse szívét; másokat az Isten tekintélye elleni lázadásra biztasson, és hogy arcátlan, romlott bűnös ivadékainak a feje legyen. Ez az egy hite- hagyó, Sátántól vezetett ember kísértője lett másoknak. Példája és befolyása addig fejtette ki rontó hatását, amíg a föld olyan romlott lett és úgy megtelt erőszakkal, hogy el kellett pusztítani. {PP 50.1}

Az első gyilkos életének megkímélésével Isten az egész világegyetemnek olyan leckét adott, amely kihat a nagy küzdelemre. Kainnak és ivadékainak sötét történelme azt szemléltette, hogy milyen következménnyel járna, ha a bűnös örökké élhetne és folytathatná Isten elleni lázadását. Isten türelme csak még vakmerőbbé és arcátlanabbá tenné a gonoszt a romlottságban. Tizenöt évszázaddal a Kain feletti ítélet kimondása után a világegyetem tanúja volt befolyása és példája gyümölcsének a földet elárasztó bűnben és szennyben. Nyilvánvaló lett, hogy igazságos és irgalmas az a halálos ítélet, amelyet Isten a törvény áthágásáért kimondott. Az ember minél tovább élt a bűnben, annál romlottabb lett. Isten ítélete, amely a zabolátlan életet rövidre metszette, és megszabadította a világot a lázadásban megkeményedett emberek befolyásától, inkább áldás volt, mint átok. {PP 50.2}

Sátán folytonosan megfeszített erővel és ezer álarccal azon dolgozik, hogy hamis színben tüntesse fel Isten jellemét és kormányzását. Alapos, jól szervezett tervekkel és csodálatos erővel igyekszik tévedésben tartani a világ lakóit. Isten, aki végtelen és mindentudó, látja kezdettől a véget, és a bűnt nagy horderejű és átfogó tervek szerint kezeli. Nemcsak el akarta fojtani a lázadást, hanem a lázadás jellegét be is akarta mutatni az egész világegyetemnek. Istennek az volt a szándéka, hogy megmutassa igazságosságát, irgalmasságát, valamint azt, hogy bölcsen és igazságosan kezeli a bűnt. {PP 50.3}

Más világok szent lakói a legmélyebb érdeklődéssel figyelték a földön történő eseményeket. Az özönvíz előtti világ állapotában szemléltetve látták annak a kormányzásnak a következményeit, amelyet Lucifer Krisztus tekintélyének elvetésével és Isten törvényének mellőzésével megpróbált a mennyben bevezetni. Az özönvíz előtti világnak azokban az erőszakos bűnöseiben Sátán alattvalóit látták, akiket ő tartott uralma alatt. Az emberi szív gondolatai folyton csak go-noszak voltak (1Móz 6:5). Minden indulat, indíték és elképzelés harcban állt a tisztaság, béke és szeretet mennyei alapelvével. Ez azt a rettenetes romlottságot példázta, amely Sátán politikájából következett — hogy Isten teremtményeit meg kell szabadítani szent törvényének korlátaitól. {PP 50.4}

A nagy küzdelem folyamán kibontakozó tények által Isten bemutatja kormányzatának elveit és szabályait, amelyeket Sátán és az általa becsapottak meghazudtoltak. Végül az egész világ el fogja ismerni Isten igazságosságát, bár ez az elismerés túl későn lesz ahhoz, hogy megmentse a lázadókat. Az egész világegyetem egyetértéssel és helyesléssel kíséri Istent, amint csodálatos terve lépésről lépésre halad a teljes megvalósulás felé. Egyetért vele a lázadás végső megsemmisítésében is. Látható lesz, hogy mindazok, akik elfordultak a mennyei elvektől, Sátán oldalára álltak a Krisztus elleni harcban. Amikor Isten megítéli e világ fejedelmét, mindazok, akik hozzá csatlakoztak, osztoznak sorsában, és az egész világegyetem, mint az ítélet tanúja, ezt hirdeti: „Igazságosak és igazak a te útaid, ó! szentek Királya!” (Jel 15:3) {PP 51.1}

Fejezet 6 — Séth és Énókh

(1Móz 4:25-6:2)

Isten adott Ádámnak egy másik fiút, hogy ő örökölje Isten ígéreteit, a lelki elsőszülöttséget. Ez a fiú a Séth nevet kapta, jelezve, hogy ő „elrendelt" vagy „kárpótolt", mert ezt mondta az anya: „[...] adott[...]énnékem az Isten más magot Ábel helyett, kit megöle Kain" (1Móz 4:25). Séth még szebb volt, mint Kain vagy Ábel, és jobban hasonlított Ádámra, mint a két másik fiú. Szép jellemű volt; Ábel nyomdokába lépett, de nem volt több öröklött jó tulajdonsága, mint Kainnak. Ádám teremtéséről ezt olvassuk: „[...] Isten képére teremté őt" (1Móz 1:27), de a bukás után az ember „nemze fiat az ő képére és hasonlatosságára" (lMóz 5:3). Míg Ádámot Isten bűntelennek teremtette a saját képére, Séth, akárcsak Kain, örökölte szülei bukott természetét. Ő is tudott a Megváltóról és tanulta azt, hogyan kell igaz életet élni. Isten kegyelme által szolgálta és tisztelte Istent; igyekezett, ahogy Ábel is tette volna, ha életben marad, hogy a bűnös embereket megtanítsa tiszteletet adni és engedelmeskedni Teremtőjüknek. „Séthnek is született fia, és nevezé annak nevét Énós- nak. [...] Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét" (lMóz 4:26). A hűségesek már ezt megelőzőleg imádták Istent, de amint az emberek szaporodtak, feltűnőbb lett a két osztály közötti különbség. Az egyik osztály nyíltan hűséget fogadott Istennek, a másik semmibe vette Őt és engedetlen volt. {PP 52.1}

A bukás előtt ősszüleink megtartották a szombatot, amelyet Isten az Édenben létesített. A Paradicsomból való kiűzetésük után is megünnepelték. Megkóstolták az engedetlenség keserű gyümölcseit, és megtanulták — amit mindenki, aki lábbal tiporja Isten parancsolatait, előbb vagy utóbb megtanul hogy a mennyei előírások szentek és változhatatlanok; és hogy a vétkezőt elkerülhetetlenül büntetés sújtja. Ádámnak azok a gyermekei, akik hűek voltak Istenhez, mind tisztel- ték a szombatot. De Kain és ivadékai nem tisztelték azt a napot, amelyen Isten megpihent, ők választották meg, mikor dolgoznak és mikor pihennek, tekintet nélkül Jahve határozott parancsára. {PP 52.2}

Isten átkának meghallása után Kain eltávozott családjától. Először a földművelést választotta foglalkozásául, és várost alapított, amelyet legidősebb fiáról nevezett el. Kain elment az Úr színe elől, és eldobva az Éden helyreállításának ígéretét, a föld átkával sújtott földön keresett javakat és örömöket. Így állt annak a sokaságnak az élére, amely e világ istenét imádja. Ivadékai anyagiasságukkal tűntek ki. Nem voltak tekintettel Istenre, és nem akarták azt, amit Ő akart az embernek. A gyilkosság bűnét, amelyben Kain járt az élen, Lá- mekh, az ötödik leszármazott, a többnejűség bűnével tetézte. Kihívó kérkedéssel hivatkozott ugyan Istenre, de csak azért, hogy a Kaint sújtó bosszú ellen védelmet kapjon. Ábel a pásztor életét élte, és sátorban lakott. Séth leszármazottai ugyanezt tették. Magukat idegennek és vándornak tartották a földön, akik „[...] jobb után vágyódnak, tudniillik a mennyei után" (Zsid 11:13.16). {PP 53.1}

A két osztály egy ideig külön maradt. Kain családja első településüktől elszéledve szétszóródott azokon a síkságokon és völgyekben, amelyeket akkor már Séth gyermekei laktak. Az utóbbiak, hogy elmeneküljenek a kainiták szennyező befolyásától, a hegyekbe húzódtak, és ott telepedtek le. Amíg ez az elkülönültség tartott, istentiszteletük megőrizte tisztaságát. De az idő múlásával vakmerően arra merészkedtek, hogy lassanként összekeveredjenek a völgyek lakóival. Ez a társulás a legrosszabb következményekkel járt. {PP 53.2}

„És láták az Istennek fiai az emberek leányait, hogy szépek azok...” (1Móz 6:2). Séth gyermekeit lebilincselte a Kain utódaitól született lányok szépsége, és velük kötött házasságukkal megharagították az Urat. Isten számos hívő gyermekét bűnre csábították az őket állandóan kísértő hatások, és különleges, szent jellegük eltorzult. Összekeveredtek az erkölcsileg romlott emberekkel, lelkületűk és cselekedeteik az övékéhez hasonult. Nem vették figyelembe a hetedik parancsolatot, „[...] és vevének magoknak feleségeket mind 82 azok közül, kiket megkedvelnek” (1Móz 6:2). Séth gyermekei „[...] a Kain útján indultak el” (Jud 11). Világi jólétre és élvezetekre összpontosították figyelmüket, és mellőzték az Úr parancsolatait. „[...] nem méltatták az Istent arra, hogy ismeretökben megtartsák” (Róm 1:28); „[...] okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és az ő balgatag szívok megsötétedett” (Róm 1:21). Ezért „[...] odaadta őket az Isten méltatlan gondolkozásra” (28.v.). A bűn halálos lepraként terjedt szét az egész földön. {PP 53.3}

Ádám majdnem ezer évig élt az emberek között a bűn következményeinek tanújaként. Hűen igyekezett a gonoszság özönének gátat vetni. Isten megparancsolta neki, hogy tanítsa ivadékait az Úr útjára; és ő kincsként gondosan őrizte, és az egymást követő nemzedékeknek elismételte azt, amit az Úr kinyilatkoztatott neki. Gyermekeinek és azok gyermekeinek a kilencedik nemzedékig elbeszélte, hogy milyen szent és boldog volt az ember a Paradicsomban. Bukásának történetét is elmondta. Beszélt azokról a szenvedésekről, amelyekkel Isten megtanította arra, hogy mennyire szükséges a törvényhez való szigorú ragaszkodás, és elmagyarázta nekik, hogy az irgalmas Isten miként gondoskodott megváltásukról. De csak kevesen figyeltek szavaira. Sokszor az emberek keserű szemrehányásokat tettek neki bűne miatt, amely oly sok szenvedést hozott utódaira. {PP 54.1}

Ádám élete tele volt fájdalommal, alázattal és töredelemmel. Amikor elhagyta Édent, elfogta a rémület arra a gondolatra, hogy meg kell halnia. Akkor látott először embert meghalni, amikor elsőszülött fia, Kain megölte testvérét. Lelkét marcangolta a bűntudat saját bűnéért. Ábel halála és Kain elvetése miatti vesztesége pedig kétszeresen sújtotta a porba. Látta, miként terjed el a romlottság, amelynek következtében a világ végül özönvíz által elpusztult. Bár az Alkotója által kimondott halálos ítélet először rettenetesnek tűnt, de miután majdnem ezer évig szemlélte a bűn következményeit, úgy érezte, Isten irgalma, ha véget vet egy szenvedéssel és bánattal teli életnek. {PP 54.2}

Az özönvíz előtti világ — gonoszsága ellenére — nem a tudatlanság és civilizálatlanság kora volt, ahogy azt gyakran gondolják. Alkalmat adott nagyszerű erkölcsi és értelmi képességek megszerzésére. Kiváló fizikai és szellemi értékek birtokosai voltak az akkori világ lakói, és páratlan lehetőségük volt arra, hogy vallási és tudományos ismeretekhez jussanak. Tévedés azt. feltételezni, hogy mivel az emberek magas kort éltek meg, értelmileg későn értek. Szellemi képességeik hamar kifejlődtek, és azoknak, akik félték Istent és akaratával összhangban éltek, tudásuk és bölcsességük élethossziglan fejlődött. Ha korunk egyik-másik hírneves tudósát az özönvíz előtt élt hasonló korú emberek mellé állíthatnánk, a mai ember szellemileg és fizikailag sokkal gyengébbnek tűnne. Amint az emberek kora csökkent, és fizikai erejük alább hagyott, szellemi teljesítményük is kevesebbedett. Ma vannak, akik húsztól ötven évig tanulásra szentelik magukat, és a világ csodálja tudásukat. De milyen korlátozottak ezek az eredmények azoknak az embereknek a tudásához viszonyítva, akiknek a szellemi és fizikai képességeik századokon át fejlődtek! {PP 55.1}

Az igaz, hogy korunk népe élvezheti elődei tudásának áldásait, a kiváló koponyák, akik terveztek, tanultak és írtak, visszahagyták művüket az utánuk jövőknek. Ami az emberi tudást illeti, még így is sokkal kedvezőbb helyzetben voltak azok a régi időkben élt emberek! Évszázadokon át köztük volt az, akit Isten a maga képére formált; akit Isten tanított meg az anyagi világra vonatkozó mindenféle bölcsességre. Ádám a Teremtőtől tudta meg a teremtés történetét. Ő maga tanúja volt kilenc évszázad eseményének; és átadta tudását leszármazottainak. Az özönvíz előtt élő embereknek nem voltak könyveik, írott feljegyzéseik, de nagy fizikai és szellemi képességeik folytán jó volt a memóriájuk. Fel tudták fogni és észben tudták tartani azt, amit hallottak, és torzítás nélkül továbbadni utódaiknak. Évszázadokon át egyidejűleg hét generáció élt a földön. Alkalmuk volt együtt tanácskozni, és mindenki hasznosíthatta a többiek tudását és tapasztalatait. {PP 55.2}

Azóta sem volt az embernek olyan alkalma Istent művein keresztül megismerni, mint abban a korban. Az egyáltalán nem a vallási sötétség korszaka volt, hanem a világosságé. Az egész világnak al-kalma nyílt arra, hogy tanuljon, és azokat, akik Istent félték, Krisztus és az angyalok is oktatták. Az igazság néma tanújaként Isten kertje 84 velük volt, és századokon át az emberek között is maradt. A Paradicsom kéruboktól őrzött kapujában látható volt Isten dicsősége, és ide jöttek az első istenimádók. Itt állították fel oltárukat, és mutatták be áldozataikat. Ide hozta áldozatát Kain és Ábel, és Isten alászállt, hogy találkozzon velük. {PP 55.3}

A kétkedők nem tagadhatták le, hogy van egy Éden, amíg az ott volt a szemük előtt a kapuját elzáró őrző angyalokkal. A teremtés rendje, a kert célja, az ember sorsával oly szoros kapcsolatban levő két fa története vitathatatlan tények voltak. Isten létezése és mindenek fölötti hatalma, törvényének kötelező volta olyan igazságok, amelyeket az emberek nem kérdőjelezhettek meg egykönnyen, amíg Ádám közöttük volt. {PP 56.1}

Az eluralkodó gonoszság ellenére számos szent ember, az Istennel való közösség által megjobbultan és nemesülten úgy élt, mintha a menny társaságában lenne. Nagy koponyák, csodálatos képességekkel megáldott emberek voltak. Nagy és szent küldetésük volt, hogy igaz jellemet alakítsanak ki; hogy a kegyesség leckéit tanítsák nemcsak koruk emberei, de a későbbi nemzedékek számára is. A Szentírás csak néhány kiemelkedő személyiséget említ, de a korszakokon át végig voltak Istennek tanúi, őszinte imádói. {PP 56.2}

Énókhról azt olvassuk, hogy miután hatvanöt évet élt, nemzett egy fiút. Ezután háromszáz évig Istennel járt. Korábbi éveiben is szerette, félte Istent, és megtartotta parancsolatait. Ő volt a szent családfa egyik tagja, az igaz hit megőrzőinek, a megígért mag őseinek egyike. Ádám ajkáról ismerte meg a bukás szomorú történetét, és azt a vigasztaló történetet, amely az ígéretben tükröződő isteni kegyelemről szól. Bízott az eljövendő Megváltóban. Első fia születése után Énókh mélyebb tapasztalatokat szerzett; szorosabb közösségbe lépett Istennel. Még jobban felismerte, hogy Isten gyermekének mi a kötelessége és a felelőssége. Amint látta a gyermek szeretetét atyja iránt, az atyai védelembe vetett egyszerű bizalmát; amint érezte elsőszülött fia iránti mélységes, sóvárgó szeretetét, drága leckét tanult meg Isten ember iránti, Fia odaáldozásában megmutatkozó szeretetéről és arról a bizalomról, amelyet Isten gyermekei mennyei Atyjukba helyezhetnek. Éjjel és nappal arról a végtelen, megmérhetetlen szeretetről elmélkedett, amelyet Isten Krisztus által fejezett ki; és lelkének egész melegével vágyott feltárni ezt a szeretetet annak a népnek, amely között élt. {PP 56.3}

Énókh Istennel járása nem valami révület vagy látomás volt, hanem ő naponkénti élete minden feladatában Istennel járt. Nem lett belőle remete, aki teljesen elzárkózik a világtól; mert volt egy feladata, amit el kellett a világban végeznie Istenért. A családban és emberi kapcsolataiban, mint férj és apa, mint barát és polgár, az Úr állhatatos, rendíthetetlen szolgája volt. {PP 57.1}

Szíve együtt dobbant Isten akaratával, mert „[...] járnak-é ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?” (Ámos 3:3). És ez a szent életpálya háromszáz évig tartott. A keresztények többsége sokkal buzgóbb és szentebb életet élne, ha tudná, hogy nem sokáig él már, vagy hogy Krisztus már a küszöbön van. De a századok múlásával Énókh hite csak erősödött és szerelte forróbb lett. {PP 57.2}

Nagy műveltségű, nagy tudású ember volt. Isten különleges kinyilatkoztatásokkal tisztelte meg. Bár állandó kapcsolatban volt Istennel, és mindig maga előtt látta Isten nagyságát és tökéletességét, ő a legalázatosabb emberek egyike volt. Minél közelebb volt Istenhez, annál mélységesebben érezte a maga gyengeségét és tökéletlenségét. {PP 57.3}

Énókhot aggasztotta az istentelenek növekvő gonoszsága, és félt attól, hogy hitetlenségük csökkentheti az Isten iránti tiszteletét, ezért kerülte társaságukat. Sokat volt egyedül, és elmélkedett, imádkozott. {PP 57.4}

Az Úr előtt várva igyekezett jobban megismerni akaratát, hogy teljesíthesse azt. Neki az ima a lélek lélegzése volt. Énókh a menny légkörében élt. Isten szent angyalok által kinyilatkoztatta Énókhnak, hogy el fogja pusztítani a világot vízözönnel. Még többet is elárult neki a megváltás tervéről. A prófétaság lelke által bepillanthatott az özönvíz utáni nemzedékek életébe, és Isten megmutatta neki a Krisztus második adventjéhez és a világ végéhez kapcsolódó eseményeket. {PP 57.5}

Énókh nyugtalankodott a halottak miatt. Azt hitte, hogy az igazak és a gonoszok együtt térnek a porba, és hogy ez a végük. Nem tudott az igazak síron túli életéről. Prófétikus látomásban feltárult előtte Krisztus halála. Látta dicsőséges eljövetelét is, és hogy minden szent angyal ott lesz a kíséretében, amikor eljön, hogy népét megváltsa a sír fogságából. Látta azt is, milyen romlott lesz a világ, amikor Krisztus másodszor eljön — hogy akkor kérkedő, öntelt, konok nemzedék fog élni, amely megtagadja az egyetlen Istent és az Úr Jézus Krisztust, lábbal tiporja törvényét, és semmibe veszi engesztelő áldozatát. Látta a dicsőséggel és tisztességgel megkoronázott igazakat és azt is, hogy az Úr elűzi színe elől és tűz által elpusztítja a gonoszokat. {PP 58.1}

Énókh az igazság prédikátora lett. Elmondta az embereknek, amit Isten kinyilatkoztatott neki. Azok, akik félték Istent, felkeresték ezt a szent embert, hogy tanítsa őket és imádkozzon velük. Nyilvánosan is dolgozott, Isten üzenetét hirdette mindenkinek, aki meghallgatta intő szavait. Munkája nem korlátozódott a séthitákra. Azon a földön, ahova Kain próbált Isten színe elől elmenekülni, Isten prófétája feltárta azokat a csodálatos jeleneteket, amelyek elvonultak szeme előtt. „Ímé” — mondta — „eljött az Úr az Ő sok ezer szentjével, hogy ítéletet tartson mindenek felett, és feddőzzék mindazok ellen, akik közöttük istentelenek, istentelenségöknek minden cselekedetéért, amelyekkel istentelenkedtek” (Jud 14-15). {PP 58.2}

Énókh bátran dorgálta a bűnt. Míg a Krisztusban megmutatkozó isteni szeretetről prédikált kortársainak, és bűnös utaik elhagyására szólította őket, elítélte az eluralkodó gonoszságot, és figyelmeztette nemzedékét, hogy az ítélet bizonyosan lesújt a törvényszegőkre. Krisztus Lelke szólt Énókhon keresztül. Ez a Lélek nemcsak a szeretet, a könyörület hangján szólalt meg, és nemcsak kérlelt. Isten szent emberei nemcsak tetszetős dolgokat mondanak. Isten kétélű kardként ható éles és metsző igazságokat ültet követei szívébe és közöl rajtuk keresztül. {PP 58.3}

Isten hatalmát, amely szolgája által megmutatkozott, érezték hallgatói. Egyesek megfogadták intését, és elhagyták bűneiket; de a tömegek gúnyolódtak az ünnepélyes üzeneten, és még vakmerőbben mentek tovább a bűn útján. Az utolsó napokban Isten szolgáinak hasonló üzenetet kell vinniük a világnak, és azt is kétkedve és gúnnyal fogják fogadni. Az özönvíz előtti világ elutasította annak az embernek intő szavait, aki Istennel járt. Az utolsó nemzedék sem veszi komolyan az Úr szolgáinak intő üzenetét. {PP 58.4}

Tevékeny munkás élete közepette Énókh állandóan közösségben volt Istennel. Minél nagyobb és sürgetőbb volt munkája, annál kitartóbban és buzgóbban imádkozott. Időnként

továbbra is kereste a magányt. Miután egy ideig a nép között élt, tanítással és példa-adással szolgálva javukat, egy időre magányba vonult, mert éhezett és szomjúhozott arra a tudományra, amelyet csak Isten adhat. Az Istennel bensőségesen társalgó Énókh egyre jobban tükrözte Isten képmását. Arca szent fénytől ragyogott attól a világosságtól, amely Jézus arcán is tündökölt. Amikor az Istennel folytatott beszélgetés után előjött, még a gonoszok is megilletődve szemlélték arcán a menny jegyét. {PP 59.1}

Az emberek gonoszsága olyan magasra csapott, hogy Isten meghirdette elpusztításukat. Ahogy egyik év múlt a másik után, egyre mélyült az emberi vétkesség áradata, és Isten ítéletének egyre sö- tétebb felhői gyülekeztek. De Énókh, a hit tanúja, kitartott útján. {PP 59.2}

Intett, kért, kérlelt, igyekezett visszafordítani a vétkezés árját, és feltartóztatni a bosszú nyilait. Bár a bűnös, mulatni vágyó nép figyelemre sem méltatta intéseit, bizonyságtevésén Isten jóváhagyása nyugodott, és Énókh továbbra is hűségesen harcolt az eluralkodó gonoszság ellen, mígnem Isten a bűn világából a mennybe, a tiszta örömök hónába vitte. {PP 59.3}

Nemzedéke gúnyolta és ostobának mondta azt az embert, aki nem gyűjtött itt aranyat, sem ezüstöt, és nem szerzett vagyont. Énókh az örökérvényű kincseket értékelte. A mennyei városra tekintett. Látta a dicsőség Királyát Sión közepette. Szíve-lelke a mennyben volt, és arról beszélt. Minél nagyobbra nőtt a gonoszság, ő annál jobban vágyott Isten országa után. Még a földön volt, de hitben a fény hónában élt. {PP 59.4}

„Boldogok, akiknek szívök tiszta: mert ők az Istent meglátják” (Mt 5:8). Énókh háromszáz éven át törekedett szívének tisztaságára, hogy összhangban lehessen a mennyel. Három évszázadon át Istennel járt. Nap mint nap arra vágyott, hogy még nagyobb egységben lehessen Vele. Egyre szorosabb lett a kapcsolat, mígnem Isten magához vette. Már ott állt az örökkévaló világ küszöbén, csak egy lépésre az üdvösség hónától. És most a kapuk kinyíltak, az Istennel való járás, amely oly sokáig tartott a földön, tovább folytatódott, és ő átlépett a Szent Város kapuin — elsóként az emberek közül. {PP 59.5}

Elvesztését megérezték a földön. Hiányzott az a hang, amely nap mint nap intett és tanított. Egyesek — mind igazak, mind gonoszok — látták távozását. Azok, akik szerették, azt remélve, hogy megint magányba vonult, szorgalmasan keresték, mint később Illést a próféta ifjak, de hasztalan. Jelentették, hogy nincs, mert Isten elvitte. {PP 60.1}

Énókh mennybemenetelével az Úr fontos leckét akart adni. Attól lehetett tartani, hogy sokan Ádám bűnének félelmetes következményei miatt elcsüggednek, és így kiáltanak: „Mi haszna van, hogy féljük az Urat, és megtartjuk rendeléseit? Hiszen olyan súlyos átok nehezedik az emberiségre, és mindnyájan meghalunk!” De azok a tanítások, amelyeket Isten Ádámnak adott, és amit Séth elismételt, Énók pedig a maga példájával szemléltetett, elsöpörte a homályt és a sötétséget, és reményt adott az embernek, hogy miként Ádámon keresztül jött a halál, a megígért Megváltón keresztül jön az élet és a halhatatlanság. Sátán elhitette az emberekkel, hogy az igazak nem kapnak jutalmat, sem a gonoszok büntetést, és hogy az ember képtelen

engedelmeskedni Isten törvényeinek. De Énókh esetében Isten kijelenti, „[...] hogy ő létezik és megjutalmazza azokat, akik őt keresik” (Zsid 11:6). Megmutatja, mit fog tenni azokért, akik megtartják parancsolatait. Az emberek megtanulták, hogy lehetséges engedelmeskedni Isten törvényének; hogy még ha bűnös és romlott környezetben élnek is; Isten kegyelme által képesek ellenállni a kísértésnek, megtisztulni és szentté válni. Énókh példájában látták az ilyen élet áldott voltát. Mennybemenetele tanúsította, hogy igazat prófétáit az eljövendő világról — az engedelmeseknek adott jutalomról, a dicsőségről, a halhatatlan életről, valamint a törvényszegők elkárhozásáról, szenvedéséről és haláláról. {PP 60.2}

„Hit által vitetett fel Énókh, hogy ne lásson halált [...] mert felvitetése előtt bizonyságot nyert afelől, hogy kedves volt Istennek” (Zsid 11:5). A gonoszság miatt pusztulásra ítélt világ közepette Énókh olyan szoros közösségben élt Istennel, hogy Isten kivonta őt a halál hatalma alól. Ennek az istenfélő prófétának a jelleme ábrázolja azt a szentséget, amit mindazoknak el kell érniük, akik Krisztus második eljövetelekor „áron vétet”-nek „meg a földről” (Jel 14:3). 89 Akkor, miként az özönvíz előtt, eluralkodik a gonoszság. Romlott szívük késztetését és a megtévesztő filozófia tanításait követve az emberek lázadni fognak a menny tekintélye ellen. De Énókhhoz hasonlóan Isten népe igyekszik szívét megtisztítani, Isten akaratát követni, mígnem visszatükrözik Krisztus képmását. Mint Énókh is tette, figyelmeztetni fogják a világot az Úr második eljövetelére és a törvényszegőket sújtó ítéletre. Megszentelt szavaikkal és példájukkal elítélik az istentelenek bűneit. Miként Énókh mennybe szállt, mielőtt a világ víz által elpusztult, az élő igazak is a földről az égbe ragadtatnak, mielőtt az tűz által elpusztul. Ezt mondja az apostol: „Mindnyájan ugyan nem aluszunk el, de mindnyájan elváltozunk. Nagy hirtelen, egy szempillantásban, az utolsó trombitaszóra.” „Mert maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből” „[...] trombita fog szólni, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk.” „Feltámadnak először akik meghaltak volt a Krisztusban; Azután mi, akik élünk, akik megmaradunk, elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe a levegőbe; és ekképpen mindenkor az Úrral leszünk. Annakokáért vigasztaljátok egymást e beszédekkel” (1Kor 15:51-52; 1Thess 4:16-18). {PP 61.1}

Fejezet 7 — Az özönvíz

(lMóz 6-7. fejezete)

Noé korában Ádám törvényszegése és Kain gyilkossága következményeképp kettős átok nehezedett a földre. De ez nem változtatta meg nagyon a természet képét. A romlásnak nyilvánvaló jelei voltak, de a földet még mindig gazdaggá és széppé tették a gondviselő Isten ajándékai. A dombokat fenséges fák koronázták, amelyek a szőlőtő gyümölcstermő ágait támasztották alá. A hatalmas kertszerű síkságok zöld színbe öltöztek, és ezernyi virágtól illatoztak. A föld sokféle gyümölcsöt termett, szinte korlátlanul. A fák mérete, szépsége és arányaik tökéletessége messze túlszárnyalta a mostaniakat. Anyaguk finom rostú, kemény szerkezetű volt, majdnem olyan mint a kő. Aranyban, ezüstben és drágakövekben is bővölködött a föld. {PP 62.1}

Az emberiség sokat megőrzött eredeti erejéből. Csak néhány évszázad telt el azóta, hogy Ádám ehetett az élet fájáról, amely meghosszabbította életét; az ember korát még mindig századokban mérték. Ezek a hosszú életű emberek, akiknek kivételes képességük volt a tervezésre és a megvalósításra, Isten szolgálatára szentelődve dicsőségessé tehették volna teremtőjük nevét a földön, és megfelelhettek volna annak, amiért Isten életet adott nekik. De ők nem ezt tették. Sok óriás volt — bölcsességükről híres, nagy termetű, erős emberek, a legkülönösebb és legcsodálatosabb munkák ügyes tervezői. De elengedték a gonoszság gyeplőjét. Ügyességük és értelmi képességük arányban állt ezzel a bűnükkel. {PP 62.2}

Az özönvíz előtt élt embereket Isten sok és gazdag ajándékkal áldotta meg. De ők a maguk dicsőségére használták ajándékaikat, és átokká tették azáltal, hogy az Ajándékozó helyett az ajándékokat szerették. Az aranyat, ezüstöt, drágaköveket és a jó minőségű faanyagot a saját lakóhelyük építéséhez használták, és egymást túl akarták szárnyalni lakásuk ötletes díszítésében. Csak saját büszke szívük kívánságait igyekeztek kielégíteni, és szórakoztató, bűnös látványokban lelték örömüket. Mivel nem akarták Istent megismerni, csakhamar létezését is tagadták. A természetet imádták a természet Istene helyett. Dicsőítették az emberi lángelmét, imádták kezük munkáit, és arra tanították gyermekeiket, hogy hajoljanak meg a faragott képek előtt. {PP 62.3}

A zöld mezőkön, a gyönyörű fák árnyékában emeltek oltárt bál- ványaiknak. Levélzetüket egész évben megőrző kiterjedt ligeteket a hamis istenek imádására szentelték. E ligetekhez gyönyörű kertek kapcsolódtak. Hosszú, kanyargós sétányai fölé mindenféle gyümölcs- termő fa hajolt; szobrok díszítették, és mindennel el volt látva, ami az érzéseket gyönyörködteti, ami a nép érzelmi vágyainak szolgál és így csábította őket a bálvány-istentiszteleteken való részvételre. {PP 63.1}

Az emberek nem akartak tudni Istenről; saját fantáziájuk alkotta dolgokat imádtak. Ennek következtében erkölcsileg egyre romlottak. {PP 63.2}

A zsoltáríró így ecseteli a bálványimádás hatását: „Hozzájuk hasonlók lesznek készítőik, és mindazok, akik bennük bíznak” (Zsolt 115:8. új prot. ford.). Az emberi értelem törvénye, hogy szemlélés által átváltozunk. Az ember nem múlhatja felül az igazságról, tisztaságról és szentségről alkotott fogalmait. Ha gondolatban soha nem emelkedik az emberi szint fölé, ha hitben nem tud elgondolkozni a végtelen bölcsességen és szereteten, akkor egyre lejjebb süllyed. A hamis istenek tisztelői istenségeiket emberi tulajdonságokkal és szenvedélyekkel ruházták fel, ezért őket tekintették jellembeli példaképüknek. Ennek következtében erkölcsük megromlott. „És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz .[...] A föld pedig romlott vala Isten előtt és megtelék a föld erőszakoskodással” (1Móz 6:5.11). {PP 63.3}

Isten parancsolatokkal szabályozza az ember életét, de törvényét áthágták, és ennek minden lehetséges bűn lett a következménye. Az ember leplezetlenül és vakmerően vétkezett. A jogosságot a porba tiporták, és az elnyomottak kiáltása felhatolt az égig. {PP 63.4}

A többnejűség már korán meghonosodott, szemben a kezdetben adott mennyei intézkedéssel. Az Úr egyetlen feleséget adott Ádámnak, jelezve, hogy miként rendelkezett a házasságról. A bűnbeesés után azonban az ember a saját bűnös vágyait akarta követni. Ennek következtében a bűn és nyomorúság rohamosan fokozódott. Nem tartották tiszteletben sem a házas viszonyt, sem a tulajdonjogot. Aki megkívánta felebarátja feleségét és vagyonát, elvette erőszakkal, és diadalt ült erőszakos cselekedete felett. Élvezettel pusztították az állatokat, és a húsételek fogyasztása még kegyetlenebbé és vérszomjasabbá tette őket, mígnem az emberi élethez is megdöbbentő kegyetlenséggel viszonyultak. {PP 64.1}

A világ a gyermekkorát élte, de a gonoszság annyira elmélyült és elterjedt, hogy Isten nem tűrhette már tovább, és ezt mondta: „[...] Eltörlöm az embert, akit teremtettem, a földnek színéről” (1Móz 6:7). Kijelentette, hogy Lelke nem fogja örökre éltetni a gonosz emberiséget. Ha bűneikkel tovább szennyezik a világot és gazdag kincseit, eltörli őket a teremtettségből és elpusztítja azokat a dolgokat, amelyekkel oly örömmel áldotta meg őket; elsöpri az állatokat a mezőről és a gazdag élelmet kínáló növényzetet. A gyönyörű földet kietlenné és rommá teszi. {PP 64.2}

Az eluralkodó romlottság közepette Methusélah, Noé és sokan mások megpróbálták ébren tartani az igaz Isten ismeretét, és feltartóztatni az erkölcstelenség áradatát. Százhúsz évvel az özönvíz előtt az Úr szent angyal által kinyilatkoztatta szándékát Noénak. Megparancsolta, hogy építsen bárkát, és építése közben prédikáljon. Hirdesse, hogy Isten vízözönt hoz a földre a gonoszok elpusztítására. Akik elhiszik Isten üzenetét, és bűneiket megbánva, megújulva felkészülnek erre az eseményre, azoknak megbocsát és menedéket ad. Énókh is elmondta gyermekeinek, amit Isten mutatott neki az özönvízről. Methusélah és fiai pedig, akik még hallották Noét prédikálni, segítettek a bárka építésében. {PP 64.3}

Isten megadta Noénak a bárka pontos méreteit, és világosan meghatározta építésének minden részletét. Emberi bölcsesség nem tudott volna kigondolni olyan erős és masszív

építményt. Isten volt a tervező és Noé az építőmester. A bárkát hajótest formájúvá építették, hogy lebeghessen a vizen, de bizonyos vonatkozásban inkább házhoz hasonlított. Három emelete volt, de csak egy ajtaja az oldalán. A bárka fentről kapta a fényt, és helyiségei úgy voltak elrendezve, hogy mind kapott a világosságból. A felhasznált anyag ciprus vagy góferfa volt, amely évszázadokig nem korhad el. E roppant nagy építmény építése lassú és nehéz munka volt. A fák megmunkálása, óriási méreteik és anyaguk tulajdonságai miatt sokkal nehezebb volt, mint a mai gerendáké, még akkor is, ha az akkori emberek erősebbek voltak. Bár az építők mindent megtettek, amire ember képes, hogy tökéletes munkát végezzenek, a bárka mégsem tudott volna önmagában ellenállni a földre zúduló viharnak. Csak Isten tudta megőrizni szolgáit a háborgó vizen. {PP 64.4}

„Hit által tisztelte Istent Noé, mikor megintetvén a még nem látott dolgok felől, házanépe megtartására bárkát készített, amely által kárhoztatá e világot és a hitből való igazságnak örökösévé lett” (Zsid 11:7). Mialatt Noé hirdette intő üzenetét a világnak, cselekedeteivel tanúsította őszinteségét. Hite így tökéletesedett és lett nyilvánvalóvá. {PP 65.1}

Példát adott a világnak arra, hogy miként kell hinni abban, amit Isten mond. Mindent, amije volt, a bárkába fektette. Amikor elkezdte építeni azt a hatalmas hajót a szárazföldön, tömegek jöttek mindenfelől, hogy megnézzék ezt a furcsa dolgot, és meghallgassák annak a különös prédikátornak komoly, lelkes szavait. A bárkán ejtett minden kalapácsütés egy-egy bizonyságtevés volt az embereknek. {PP 65.2}

Először úgy látszott, hogy sokan elfogadják az intést, de nem fordultak őszinte bűnbánattal Istenhez. Nem akarták elhagyni bűneiket. {PP 65.3}

Az özönvízig eltelt idő alatt hitük próbára lett téve, de ők nem állták ki a próbát. Végül az eluralkodó hitetlenségtől legyőzötten, korábbi társaikhoz csatlakozva elvetették az ünnepélyes üzenetet. Egyesek mély meggyőződésre jutottak, és megfogadták volna az intő szavakat, de oly sokan tréfálkoztak és gúnyolódtak, hogy átvéve ugyanazt a lelkületet, ellenálltak az irgalmas hívásnak, és csakhamar a legkihívóbb csúfolódókkal azonosultak. Azok voltak a legvakmerőbbek és legbűnösebbek, akiknek a lelkében egyszer már fény gyúlt, de ellenálltak Isten Lelkének. {PP 65.4}

E nemzedékben nem mindenki volt a szó legteljesebb értelmében bálványimádó. Sokan állították, hogy imádják Istent. Azt mondták, hogy bálványaik az istenséget ábrázolják, és hogy általuk az emberek tisztább fogalmat alkothatnak a mennyei lényről. Ez az osztály elsőként vetette el Noé prédikálását. Amikor megkísérelték Istent anyagi tárgyakkal ábrázolni, elvesztették tiszta látásukat. Nem látták, milyen fenséges és hatalmas az Isten. Szem elől tévesztették jellemének szentségét, kívánalmainak szent és változatlan voltát. Amikor a bűn általános lett, egyre kevésbé tűnt nekik az rossznak, és végül kijelentették, hogy Isten törvénye érvényét veszítette; Isten jellemével ellentétben áll a bűn megbüntetése; és cáfolták, hogy ítéletével meg fogja látogatni a földet. Ha e nemzedékbeli emberek engedelmeskedtek volna Isten törvényének, akkor szolgájának intésében Isten hangját hallották volna. De mivel

elutasították a világosságot, elméjük annyira elsötétedett, hogy Noé üzenetét csalásnak hitték. {PP 65.5}

Nem a sokaság, nem a többség állt az igazság oldalán. A világ felsorakozott Isten igazsága és törvényei ellen, Noét pedig fanatikusnak tartották. Sátán, amikor Évát Istennel szembeni engedetlenségre kísértette, ezt mondta neki: „Bizony nem haltok meg" (1Móz 3:4). A világ által tisztelt bölcs és nagy emberek ugyanezt mondogatták. „Isten fenyegetéseinek megfélemlítés a célja — mondták és azok soha nem fognak megvalósulni. Ne aggódjatok! Az az Isten, aki a világot alkotta, sohasem fogja elpusztítani, és sohasem fogja büntetni azokat a lényeket, akiket Ő teremtett. Csak nyugalom! Ne féljetek! Noé eszelős fanatikus." A világot mulattatta „a rászedett öregember oktalansága." Ahelyett, hogy Isten előtt megalázták volna szívüket, tovább engedetlenkedtek és erkölcstelenkedtek, mintha Isten nem is szólt volna hozzájuk szolgája által. {PP 66.1}

De Noé sziklaként állt a viharban. A megvetett és kigúnyolt Noé szent feddhetetlenségével és rendíthetetlen becsületességével tűnt ki. Szavaiból erő áradt, mert az Isten hangja volt az, amely szolgája által szólt az emberhez. Noé kapcsolatban volt Istennel, akinek végtelen hatalma erősítette, amíg százhúsz éven át ünnepélyes hangon szólt nemzedékének azokról az eseményekről, amelyek az emberi bölcsesség mércéjén mérve lehetetlenek voltak. {PP 66.2}

Az özönvíz előtti világ századokon át változatlanoknak hitte a természet törvényeit. Az ismétlődő évszakok rendben követték egymást. Addig soha nem esett eső. A földet köd és harmat öntözte. A folyók 97 még soha nem léptek ki medrükből, hanem vizüket baj nélkül vitték a tengerbe. Szilárd törvények tartották a vizet partjai között. De ezek az okoskodók nem ismerték fel Isten kezét, amely feltartóztatta a vizet, mondván: „Eddig jöjj és ne tovább" (Jób 38:11). {PP 66.3}

Amint múlt az idő, és nem látszott semmi változás a természetben, a korábban félelemtől remegő emberek kezdtek fellázadni. Azt gondolták, ahogy ma is sokan, hogy a természet a természet Istene felett áll, és törvényei olyan szilárdak és megalapozottak, hogy még Isten sem tud változtatni rajtuk. Úgy okoskodva: ha Noé igazat mondana, a természet rendje megváltoztatna. Noé tanítását csalásnak tüntették fel a világ előtt — hatalmas csalásnak! Isten intéseivel szembeni megvetésüket azzal fejezték ki, hogy pontosan azt csinálták, mint az intés előtt. Tovább ünnepeltek és lakmároztak. Ettek és ittak, ültettek és építettek, a jövőtől remélt nyereségeiket tervezgették, és még messzebbre mentek a gonoszságban, Isten kívánalmainak kihívó áthágásában, hogy megmutassák, nem félnek a Végtelen Lénytől. Azt hangsúlyozták, ha bármiben is igaz volna az, amit Noé mond, a hírneves emberek — a bölcsek, az okosok, a nagyok — megértenék azt a dolgot. {PP 67.1}

Ha az özönvíz előtti emberek hitelt adva az intésnek, megtértek volna gonosz cselekedeteikből, az Úr nem haragudott volna többé rájuk, mint ahogy később Ninivére sem. De mivel makacsul ellenálltak a lelkiismeret feddő szavának és Isten prófétája intéseinek, az a nemzedék betöltötte gonoszságának mértékét és megérett a pusztulásra. {PP 67.2}

Kegyelmi idejük lejáróban volt. Noé hűségesen követte Isten utasításait. A bárka elkészült minden részletében úgy, ahogy az Úr parancsolta, és élelmet tárolt embernek és állatnak. Most utoljára hangzott az emberekhez Isten szolgájának ünnepélyes kérlelése. Szavakkal nem kifejezhető epekedő vágyakozással könyörgött nekik, hogy meneküljenek, amíg nem késő. Újra elutasították szavait, és tréfálkoztak, gúnyolódtak. De a gúnyolódó tömeg hirtelen elnémult. Különféle állatok — a legvadabbak és a legszelídebbek egyaránt — jöttek a hegyekről és az erdőkből, és csendben meneteltek a bárka felé. Szélrohamhoz hasonló zaj volt hallható, és íme, minden irányból tömegével sereglettek a madarak, elsötétítve az eget, és tökéletes rendben vonultak be a bárkába. Az állatok engedelmeskedtek Isten parancsának, az emberek pedig nem. Szent angyaloktól vezetve „kettő-kettő méne be Noéhoz a bárkába” (lMóz 7:9), a tiszta állatokból pedig hét-hét. A világ csodálkozva, egyesek félelemmel nézték ezt. Filozófusokat kértek, hogy magyarázzák meg ezt, de hiába. Ez olyan titok volt, amit nem tudtak megfejteni. Az emberek szíve annyira megkeményedett a világosság csökönyös elvetése következtében, hogy ennek a jelenetnek is csak pillanatnyi hatása volt. Amint a halálra szánt emberiség szemlélte a dicsőségben fénylő napot és a csaknem édeni szépségbe öltözött földet, féktelen vigadozással űzte el félelmét, és úgy tűnt, hogy erőszakos tetteivel magára akarja vonni Isten már feltámadt haragját. {PP 67.3}

Isten megparancsolta Noénak „[...] Menj be te, és egész házadnépe a bárkába: mert téged láttalak igaznak előttem ebben a nemzedékben” (1Móz 7:1). A világ elvetette Noé figyelmeztetését, de befolyása és intése saját családjának áldást hozott. Lelkiismeretességének és becsületességének jutalmaként Isten megmentette vele együtt családjának minden tagját is. Micsoda bátorítás ez a hűséges szülőknek! {PP 68.1}

Az irgalom már nem járt közbe a bűnös emberiség érdekében. A mező vadjai és a levegőben röpködő madarak bevonultak a menekülés helyére. Noé és családja a bárkán belül volt, „[...] és az Úr bezárá utána az ajtót” (1Móz 7:16). Vakító fény lobbant. Villámlásnál ragyogóbb és fényesebb felhő szállt alá a mennyből, és a bárka bejárata előtt lebegett. A súlyos ajtót, amelyet a bent levők nem tudtak becsukni, láthatatlan kezek lassan a helyére fordították. Noé be volt zárva; Isten kegyelmének elutasítói pedig ki voltak zárva. A menny pecsétje volt azon az ajtón. Isten zárta be azt, és csak Isten nyithatta ki. Mielőtt Krisztus eljön az ég felhőiben, a bűnös emberért való közbenjárása megszűnik, és ugyanígy fog a kegyelem ajtaja bezáródni. Isten kegyelme nem fékezi többé a gonoszokat, és Sátán fogja teljesen uralni a kegyelem elutasítóit. Megkísérlik elpusztítani Isten népét, de miként Isten bezárta Noét a bárkába, akként az igazakat hatalma fogja oltalmazni. {PP 68.2}

Noé és családja bement a bárkába, de hét napig semmi jele nem volt a közelgő viharnak. Ezalatt hitük próbára lett téve. A kinti világnak ez az örvendezés ideje volt. A látszólagos késedelem megerősítette őket abban a hitben, hogy Noé üzenete csalás, és hogy soha nem lesz özönvíz. Az általuk látott ünnepélyes jelenetek ellenére — hogy a szárazföldi állatok és a madarak bementek a bárkába; hogy Isten angyala bezárta az ajtót — tovább tréfálkoztak és tivornyáztak. Még Isten e feltűnő megnyilatkozásaiból is tréfát űztek. Csoportokba verődtek a

bárka körül, és olyan vakmerő hévvel gúnyolódtak lakóival, amilyenre soha azelőtt nem merészkedtek. {PP 68.3}

A nyolcadik napon azonban sötét felhők lepték el az eget. Majd mennydörgött és villámlott. Nemsokára nagy cseppekben kezdett esni az eső. A világ soha nem látott ilyet, és az emberek szívét félelem töltötte el. Mindnyájan titokban ezt kérdezték: „Lehetséges, hogy Noénak igaza volt, és a világ pusztulásra van ítélve?" Az ég egyre sö- tétebb lett, és egyre sűrűbben esett az eső. Az állatok vad rémülettel kószáltak, üvöltéseikkel mintha az ember sorsát siratták volna. Majd „[...] felfakadának [...] a nagy mélység minden forrásai, és az ég csatornái megnyilatkozának" (lMóz 7:11). A felhők hatalmas zuhata- gokban öntötték a vizet. A folyók kiléptek medrükből és elárasztották a völgyeket. A földből leírhatatlan erővel törtek fel a vízsugarak, többszáz méternyire a levegőbe dobva súlyos sziklákat, amelyek visz- szahullva a föld mélyébe temetődtek. {PP 69.1}

Az emberek először csak nézték saját kezük munkájának pusztulását. Pompás építményeiket, a gyönyörű kerteket és ligeteket, ahova bálványaikat helyezték, elpusztították az égből lesújtó villámok, a romok pedig szerteszét szóródtak. Összeomlottak az oltárok, amelyeken az emberek áldoztak. Az élő Isten hatalma megremegtette a bálványimádókat, és ráébresztette őket arra, hogy saját romlottságuk okozta pusztulásukat. {PP 69.2}

A vihar egyre vadabbul dühöngött és minden irányba fák, épületek, sziklák és földdarabok repültek. Leírhatatlan volt az emberek és állatok rémülete. A vihar üvöltését túlharsogta az Isten tekintélyét semmibe vevő emberek jajveszékelése. Sátán maga is, aki kénytelen volt a háborgó elemek között maradni, féltette életét. Gyönyörűséggel irányította a hatalmas embertömeget, és szerette volna, ha életben maradva, folytatják szentségtelen dolgaikat és az ég Ura elleni lázadásukat. Sátán átkokat szórt Istenre, igazságtalansággal és kegyetlenséggel vádolta Őt. Sátánhoz hasonlóan sokan káromolták Istent, és ha tehették volna, lerántják hatalma trónjáról. Mások magukon kívül voltak félelmükben, és kezüket a bárka felé nyújtva könyörögtek bebocsátásért. De hiába esedeztek. Végre felébredt lelkiismeretük. Megtudták, hogy van Isten, aki uralkodik a mennyben. Komolyan kiáltottak hozzá, de füle nem volt nyitva kiáltásukra. Ebben a rettenetes órában meglátták, hogy Isten törvényének áthá-gása okozta végromlásukat. A büntetéstől való félelem miatt beismerték ugyan bűneiket, de nem igazán bánták meg azokat, nem utálták meg a gonoszságokat. Az ítélet megszűntével újra dacoltak volna a mennyel. Éppen úgy, ahogyan a tűz általi pusztulás előtt Isten ítélete a földre sújt, a bűnbánat nélküliek pontosan tudni fogják, hol és mit vétkeztek, hogy semmibe vették Isten törvényét. De az ő bűnbánatuk sem lesz őszintébb, mint amilyen volt a régi világé. {PP 69.3}

Egyesek végső kétségbeesésükben megpróbáltak betörni a bárkába, de az erős építmény ellenállt kísérletüknek. Voltak, akik belekapaszkodtak a bárkába, amíg el nem sodródtak a háborgó vízben, vagy letépte őket egy szikla, vagy fa, amelybe beleütköztek. A masszív bárka minden rostjában remegett, amikor az irgalmatlan széltől csapkodva hullámról hullámra lendült. Az állatok belül kiáltásaikkal fejezték ki félelmüket és fájdalmukat. De a háborgó

elemek között a bárka biztonságban haladt tovább. Végtelenül erős angyalok kaptak megbízást megőrzésére. {PP 70.1}

A viharban a védtelen állatok az emberekhez rohantak, mintha tőlük várnának segítséget. Egyes emberek gyermekeiket és magukat hatalmas állatokhoz kötötték, tudva, hogy ezek szívósan ragaszkodnak az élethez, még a legmagasabb helyekre is felmásznak, hogy megmeneküljenek az emelkedő víztől. Mások a dombok vagy hegyek csúcsán álló magas fákhoz erősítették magukat, de a fák gyökerestől kiszakadtak, és élő terhükkel a háborgó habokba zuhantak. A biztonságot ígérő helyek egymás után elárvultak. A víz egyre emelkedett, és az emberek a legmagasabb hegyeken kerestek menedéket. Gyakran ember és állat egyszerre küzdött egy talpalatnyi helyért, mígnem mindketten lesodródtak. {PP 70.2}

Az emberek a legmagasabb csúcsokról is mindenfelé csak parttalan óceánt láttak. Isten szolgájának ünnepélyes intése most már nem tűnt nevetségesnek és megvetendőnek. Azok az elveszett bűnösök hogy vágytak a semmibe vett alkalmak után! Hogy könyörögtek egy órányi kegyelemidőért, még egy kis irgalomért! Noé egyetlen hívó szaváért! De a kedves hangot, a kegyelem szavát ők már nem hallhatták. A szeretet, nem kevésbé, mint az igazság, megkövetelte, hogy Isten büntetése határt szabjon a bűnnek. A megtorlás vize elmosta az utolsó menedéket is, és azok, akik Istent semmibe vették, elpusztultak a fekete mélységben {PP 70.3}

„[...] az Isten szavára" előállott „[...] akkori világ vízzel elboríttat- ván, elveszett: a mostani egek pedig és a föld, ugyanazon szó által megkíméltettek, tűznek tartatván fenn, az ítéletnek és az istentelen emberek romlásának napjára" (2Pt 3:5-7). Egy másik vihar közeledik. A földön ismét végigsöpör Isten pusztító haragja, és bűn és bűnösök elpusztulnak. {PP 71.1}

Ma is elkövetik azokat a bűnöket, amelyek az özönvíz előtti világban bosszúért kiáltottak. Az emberek szívéből eltűnt az istenfélelem. Isten törvényét közömbösen kezelik és megvetik. A most élő nemzedék mérhetetlen világiassága felér az akkorival. Így szólt Krisztus: „Mert amiképpen az özönvíz előtt való napokban esznek és isznak vala, házasodnak és férjhez mennek vala, mind ama napig, amelyen Noé a bárkába méne [...] akképpen lesz az ember Fiának eljövetele is" (Mt 24:38-39). Isten nem az evésért és ivásért marasztalta el az özönvíz előtti emberiséget. Ő adta nekik a föld sok-sok gyümölcsét, hogy kielégítse fizikai szükségleteiket. A bűn abban állt, hogy ezeket az ajándékokat az Adományozó iránti hála nélkül fogadták el, és megrontották önmagukat étvágyuk korlátlan kielégítésével. Házasságot jogosan kötöttek, Isten rendelte el. Ez volt az általa alapított első intézmények egyike, és azt különleges rendelkezésekkel szabályozta, szentté és széppé tette. Az emberek elfeledték ezeket az utasításokat, a házasságot megrontották, és a szenvedélyek szolgálatába állították. {PP 71.2}

Hasonló állapotok vannak ma is. Ami önmagában törvényes, azt az ember túlzásba viszi. Étvágyát korlátozás nélkül kielégíti. Azok, akik magukat Krisztus követőinek mondják, ma együtt esznek és isznak a részegesekkel, bár a nevük ott van a gyülekezet névsorában. Mértéktelenség bénítja meg az erkölcsi és lelki képességeket, és utat készít az alantas

szenvedélyek kielégítésének. A tömegek nem érzik, hogy erkölcsi kötelességük érzéki vágyaik megfékezése, így a szenvedélyek rabjává lesznek. Számos ember él érzéki élvezeteinek; ennek a világnak, és csakis ennek az életnek. Szertelenség hatja át a társadalom minden rétegét. A becsületességet feláldozzák a fényűzés és hivalkodás oltárán. Azok, akik sietnek meggazdagodni, elferdítik az igazságot, elnyomják a szegényeket, és most is veszik és adják a „rabokat és emberek lelkeit". Dorgálás nélkül pusztít a rászedés, megvesztegetés és tolvajlás, fent és lent egyaránt. A sajtó hem-zseg a gyilkossági hírektől — a hidegvérrel és ok nélkül elkövetett bűncselekményektől, mintha az emberiesség utolsó szikrája is kihalt volna. Ezek a rémtettek megszokott esetek lettek, és szinte megjegyzés nélkül maradnak, és alig keltenek megdöbbenést. Az anarchia szelleme lett úrrá a nemzetek életében, és a világot időről időre rémületbe ejtő zendülések mutatják, hogy parázslik a szenvedélyek és a törvénytelenségek tüze, és ha egyszer elszabadul a gyeplő, bajjal és nyomorúsággal tölti be a világot. Az a kép, amelyet a Szentírás az özönvíz előtti világról ad, nagyon híven ábrázolja azt az állapotot, amely felé a modern társadalom szélsebesen rohan. Most a mi századunkban is, a csak névlegesen keresztény országokban naponta követnek el olyan sötét és rettenetes bűncselekményeket, amelyek miatt a régi világ bűnösei elpusztultak. {PP 71.3}

Az özönvíz bekövetkezte előtt Isten elküldte Noét, hogy figyelmeztesse a világot, és megtérítse az embereket, s így megmeneküljenek a fenyegető pusztulástól. Amint Krisztus második eljövetelének ideje közeledik, az Úr elküldi szolgáit intő üzenettel a világhoz, hogy felkészítsék azt erre a nagy eseményre. Tömegek szokásszerűen hágják át Isten törvényét, és most az irgalmas Isten felszólítja őket, hogy engedelmeskedjenek törvénye szent szabályainak. Isten megbocsát mindazoknak, akik bűnbánattal és Krisztus iránti hittel elhagyják bűneiket. De sokan úgy érzik, hogy bűneik elhagyása túl nagy áldozatba kerül. Mivel életük nincs összhangban Isten erkölcsi kormányzatának tiszta elveivel, elutasítják Isten intéseit, és tagadják törvényének tekintélyét. {PP 72.1}

Abból a sok-sok emberből, akik az özönvíz előtt a földet lakták, csak nyolcán hittek Istenben és engedelmeskedtek Noén keresztül küldött szavának. Az igazság prédikátora százhúsz éven át figyelmeztette a világot a közelgő pusztulásra, de üzenetét elutasították és semmibe vették. Mielőtt a Törvényadó eljön, hogy megbüntesse az engedetleneket, a törvényszegőket figyelmezteti, hogy térjenek meg és legyenek hívek. A többséget azonban hiába figyelmezteti. Ezt mondja Péter apostol: „[...] az utolsó időben csúfolodók támadnak, akik saját kívánságaik szerint járnak, és ezt mondják: Hol van az ő eljövetelének ígérete? Mert amióta az atyák elhunytak, minden azonképpen marad a teremtés kezdetétől fogva" (2Pt 3:3-4). Nem halljuk-e mi is ugyanezeket a szavakat, nem csupán azoktól, akik nyíltan tagadják Isten létezését, hanem sok olyan embertől is, akik felállnak országunk szószékeire? „Nincs ok az aggodalomra! — kiáltják. Mielőtt Krisztus eljön, az egész világ megtér, és igazság uralkodik ezer évig. Békesség! Békesség! Minden úgy folytatódik, amint kezdettől fogva volt. Ne zavarjon meg senkit ezeknek a vészmadaraknak az izgató üzenete!" De ez a tanítás a millenniumról nem egyezik Krisztus és az apostolok tanításaival. Jézus feltette ezt a

sokatmondó kérdést: „Az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-é hitet e földön?” (Lk 18:8). És amint láttuk, azt is kijelentette, hogy a világ állapota olyan lesz, mint Noé napjaiban. Pál Figyelmeztet bennünket, hogy lássuk meg a vég közeledtével a gonoszság növekedését: „A Lélek pedig nyilván mondja, hogy az utolsó időben némelyek elszakadnak a hittől, hitető lelkekre és gonosz lelkek tanításaira figyelmezvén” (lTim 4:1). Az apostol azt mondja, hogy „[...] az utolsó napokban nehéz idők állanak be” (2Tim 3:1). És megdöbbentő listát ad azoknak a bűneiről, akiknél megvan a kegyesség látszata. {PP 72.2}

Az özönvíz előtti emberek, amint kegyelmi idejük lejáróban volt, izgalmas szórakozásokba és ünnepségekbe vetették bele magukat. A befolyásosak és hatalmasok igyekeztek az embereket vigassággal és szórakozással lekötni, nehogy valakire hatással legyen az utolsó, ünnepélyes, komoly üzenet. Vajon nem ugyanez ismétlődik ma is? {PP 73.1}

Mialatt Isten szolgái hirdetik azt az üzenetet, hogy minden dolog vége a küszöbön van, a világ belemerül a szórakozások és élvezetek hajszolásába. Az állandóan visszatérő izgalmak közömbösséget váltanak ki Istennel szemben, és megakadályozzák, hogy az emberekre hassanak azok az igazságok, amelyeken kívül semmi más nem tudja megmenteni őket a közelgő pusztulástól. {PP 73.2}

Noé napjaiban a filozófusok azt hangoztatták, hogy a világ nem pusztulhat el víz által. Ugyanígy ma is vannak tudós emberek, akik megkísérlik kimutatni, hogy a világ nem pusztulhat el tűz által — hogy ez összeférhetetlen a természet törvényeivel. De a természet Istene, törvényeinek alkotója és irányítója fel tudja használni keze munkáit szándékának megvalósítására. {PP 73.3}

Amikor nagy és bölcs emberek a maguk megnyugtatására bebizonyították, hogy a világ nem pusztulhat el víz által; amikor az emberek félelmét elnémították; amikor mindnyájan csalásnak tartották Noé próféciáját, és őt magát fanatikusnak nézték — ekkor jött el Isten órája. „[...] A nagy mélység minden forrásai, és az ég csatornái megnyilatkozának” (lMóz 7:11), a gúnyolódókat pedig elborította az özönvíz. A dicsőített filozófusok túl későn látták be, hogy bölcsességük ostobaság; hogy a Törvényadó nagyobb, mint a természet törvénye, és a Mindenhatónak megvannak az eszközei szándékai megvalósításához. „És miként a Noé napjaiban lett”, „ezenképpen lesz azon a napon, melyen az embernek Fia megjelenik” (Lk 17:26. 30). „Az Úr napja pedig úgy jő majd el, mint éjjeli tolvaj, amikor az egek ropogva elmúlnak, az elemek pedig megégve felbomlanak, és a föld és a rajta lévő dolgok is megégnek” (2Pt 3:10). Amikor a filozófia okoskodása előzi az Isten büntetésétől való félelmet; amikor vallási tanítók hosszú, békés és virágzó korszakokat jövendőinek, és a világot leköti az üzlet és szórakozás, az ültetés és építkezés, a dőzsölés és mulatozás, amikor elutasítják Isten intéseit, és gúnyt űznek követőiből „hirtelen veszedelem jő rájok, [...] és semmiképpen meg nem menekednek” (IThess 5:3). {PP 73.4}

Fejezet 8 — Az özönvíz után

(lMóz 7:20-9:17)

A víz tizenöt singgel emelkedett a legmagasabb hegyek fölé. A bárkában levő család sokszor azt érezte, hogy el fog pusztulni. A hajó öt hónapig összevissza hányódott, látszólag a szél és a hullámok szeszélyének kitéve. Ez súlyos megpróbáltatás volt, de Noé hite nem rendült meg, mert biztos volt abban, hogy Isten keze tartja a kormánykereket. {PP 75.1}

Ahogy a víz apadni kezdett, az Úr a bárkát egy hegycsoport által védett helyre sodortatta. Ezeket a hegyeket Isten hatalma megőrizte. Ebbe a csendes kikötőbe érkeztek, és nem sodródtak többé a végtelen óceánon. Ez nagy megkönnyebbülést jelentett a hajó elcsigázott, vihartól hányatott utasainak. {PP 75.2}

Noé és családja aggódva várta a víz apadását, mert sóvárogtak a szárazföld után. Negyven nappal azután, hogy a hegyek teteje látható lett, hollót engedtek ki, ezt a gyorsan tájékozódó madarat, hogy megtudják, száraz-e már a föld. A madár, mivel nem talált semmit, csak vizet, egyre röpködött a bárkától el és vissza. Hét nappal később Noé egy galambot engedett ki, amely talpalatnyi helyet sem találva, visszatért a bárkába. Noé várt hét napot, és ismét kiengedte a galambot. Amikor a madár este egy olajfalevéllel tért vissza, nagy volt az öröm. Később „[...] elfordítá Noé a bárka fedelét, és látá, hogy ímé megszikkadt a földnek színe” (lMóz 8:13). Még várt tovább türelmesen a bárkában. Amint Isten parancsára lépett be, külön parancsra várt, hogy kiléphessen. {PP 75.3}

Végül egy angyal szállt alá a mennyből, kinyitotta a súlyos ajtót, és azt mondta a pátriárka családjának, hogy lépjenek ki a földre, és vigyenek magukkal minden élőlényt. A szabadulás öröme Noéval nem feledtette el Őt, akinek gondviselő kegyelme őrizte meg őket. A bárka elhagyása után Noé első dolga az oltárépítés volt, és mindenfajta tiszta állatból és madárból áldozatot mutatott be. így fejezte ki Isten iránti háláját a szabadulásért, és Krisztusban: a legnagyobb áldozatban való hitét. Az Úrnak tetszett az áldozat. Az áldás, ami ebből fakadt, nemcsak a pátriárkára és családjára terjedt ki, hanem a föld minden későbbi lakójára is. „És megérezé az Úr a kedves illatot, és monda az Úr az ő szívében: Nem átkozom meg többé a földet az emberért (...) Ennekutána míg a föld lészen, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nap és éjszaka meg nem szűnnek” (lMóz 8:21- 22). Ebből tanulhat minden ezután következő nemzedék is. Noé a kietlen földre lépett ki, de mielőtt magának házat készített volna, Istennek épített oltárt. Állatállománya kicsi volt, és megőrzésének nagy ára volt, de szívesen adott egy részt belőle az Úrnak annak elismeréséül, hogy minden az Úré. Így legyen nekünk is legfőbb gondunk, hogy áldozatainkat önként adjuk Istennek. Irántunk való irgalmának és szeretetének minden megnyilatkozását hálásan kell elismernünk mind odaszentelésünkkel, mind ügyére adott ajándékainkkal. {PP 75.4}

Nehogy mindig megrémüljenek az emberek, amikor beborul és esik az eső, és ne féljenek egy újabb özönvíztől, az Úr ígérettel bátorította Noé családját: „Szövetséget kötök tiveletek

[...] Az én ívemet helyeztetem a felhőkbe, s ez lesz jele a szövetségnek közöttem és a föld között. És lészen, hogy mikor felhővel borítom be a földet, meglátszik az ív a felhőben [...] hogy lássam azt és megemlékezzem az örökkévaló szövetségről Isten között és minden [...] élő állat között" (lMóz 9:11-14.16). {PP 76.1}

Mennyire leereszkedik Isten, és milyen könyörületes tévedő teremtményeivel, hogy az emberekkel kötött szövetsége jeleként a felhőkbe helyezte a szép szivárványt! Az Úr kijelenti, hogy amikor az ívre néz, megemlékezik szövetségéről. Ez nem azt jelenti, hogy bármikor is elfeledkezne róla. De a mi nyelvünkön beszél hozzánk, hogy jobban megértsük Őt. Istennek az volt a szándéka, hogy ha a későbbi nemzedékek fiai megkérdezik, mit jelent az égen átívelő ragyogó szivárvány, szüleik mondják el az özönvíz történetét, és azt, hogy a Magasságos Isten hajlította meg az ívet és helyezte a felhőkbe annak biztosítékaként, hogy a víz soha többet nem fogja elárasztani a földet. Ez nemzedékről nemzedékre Isten szeretetéről tanúskodik, és erősíti az ember Isten iránti bizalmát. {PP 76.2}

A mennyben a szivárvány hasonmása övezi a trónt és ível Krisztus feje felett. A próféta ezt mondja: „Mint amilyen a szivárvány, mely a felhőben szokott lenni esős időben, olyan vala a fényesség köröskörül (a trón körül). Ilyen vala az Úr dicsőségének formája" (Ez 1:28). A Jelenések írója kinyilatkoztatja: „[...] ímé egy királyi szék vala letéve a mennyben, és üle valaki a királyi székben [...] és a királyi szék körül szivárvány vala, látszatra smaragdhoz hasonló" (Jel 4:2-3). Amikor az ember súlyos gonoszságával kihívja Isten ítéletét, a Megváltó, aki közbenjár érte az Atyánál, rámutat a felhőkben, és a trón körül a saját feje felett ívelő szivárványra, amely annak a jele, hogy Isten irgalmas a bűnbánó bűnöshöz. {PP 77.1}

Isten azzal az ígérettel, amelyet Noénak a vízözönnel kapcsolatban adott, összekötötte kegyelmének egyik legdrágább ígéretét: „[...] miként megesküvém, hogy nem megy át többé Noé özönvize e földön, úgy esküszöm meg, hogy rád többé nem haragszom, és téged meg nem feddelek. Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad" (Ésa 54:9-10). {PP 77.2}

Amint Noé a bárkából kijövő hatalmas vadállatokra nézett, félt, hogy a csupán nyolc tagú családját elpusztítják. De az Úr ezzel a bátorító üzenettel küldött angyalt szolgájához: „Féljen és rettegjen tőletek a földnek minden állatja és az égnek minden madara: minden ami nyüzsög a földön, és a tengernek minden hala kezetekbe adatott; minden mozgó állat, amely él legyen nektek eledelül; amint a zöld füvet, nektek adtam mindazokat" (lMóz 9:2-3). Ezt megelőzően Isten nem engedte meg a húsfogyasztást. Azt akarta, hogy az emberiség csakis a föld termékeivel táplálkozzék. De most, hogy minden zöldféle elpusztult, megengedte a bárkában megőrzött tiszta állatok húsának fogyasztását. {PP 77.3}

Az özönvízkor a föld egész felszíne megváltozott. Egy harmadik szörnyű átok is sújtotta a földet a bűn következményeként. Amint a víz apadni kezdett, a dombokat és hegyeket hatalmas, zavaros tenger 108 vette körül. Mindenfelé szétszórva emberi és állati tetemek

hevertek. Az Úr nem engedte, hogy ezek ott maradjanak, és felbomolva szennyezzék a levegőt. A földből nagy temetőt csinált. Heves szél fújt, hogy felszárítsa a vizet, és nagy erővel mozgatta meg azt, egyes esetekben a hegyeknek a tetejét is elvitte, és fákat, sziklákat, földet halmozott a holttestek fölé. Ugyanezzel az eszközzel a föld lakóinak bálványait, az özönvíz előtti világot gazdagító és dicsőítő ezüstöt és aranyat, értékes faanyagot és drágaköveket is elrejtette az emberek kutató szeme elől. A víz vad tevékenysége földet és sziklákat halmozott ezekre a kincsekre. Itt-ott még hegyeket is formált föléjük. Isten látta, hogy minél inkább gazdagítja és sikeressé teszi a bűnös embereket, annál romlottabbak lesznek. A kincseket imádták, amelyekért a bőkezű Adományozót kellett volna dicsőíteniük, Istent pedig meggyalázták és semmibe vették. {PP 77.4}

A föld olyan összevisszaságot és sivárságot mutatott, amit lehetetlen leírni. Az egykor tökéletesen szép és szimmetrikus hegyek összetöredeztek és deformálódtak. Most kövek, kőszirtek és érdes sziklák hevertek szétszórtan a föld felszínén. Sok helyen dombok és hegyek tűntek el, és nyoma sem volt annak, hogy hol álltak; dombok és síkságok adtak helyet a hegyláncoknak. Ezek a változások egyes helyeken jobban látszottak, mint másutt. Az átok legsúlyosabb nyomait ott lehetett látni, ahol egykor a föld leggazdagabb arany, ezüst és drágakő kincsei voltak. A lakatlan vidékeken, és ott, ahol kevésbé vétkeztek, nem volt olyan súlyos az átok. {PP 78.1}

Ekkor hatalmas erdők temetődtek el, amelyek azóta szénné alakultak, és a mostani terjedelmes kőszéntelepeket alkotják; nagy mennyiségű olajat is adnak. Gyakran előfordul, hogy a szén és olaj meggyulladva a föld felszíne alatt ég. Ezért a sziklák felforrósodnak, a mészkő megég és a vas megolvad. A vízzel érintkező mészkő növeli az amúgy is erős hőt, és ebből földrengések, tűzhányók és tűzkitörések keletkeznek. A tűz, a sziklák és ércek találkozása tompa mennydörgésként hallatszó súlyos robbanásokat okoz a föld alatt. A levegő forró és fullasztó lesz. Vulkánok törnek ki, és mivel a felforrósodott elemeknek sokszor nincs elég kivezető nyílásuk, maga a föld rázkódik, a talaj a tenger hullámaihoz hasonlóan megemelkedik, nagy repedések tűnnek elő, és néha városokat, falvakat, égő hegyeket nyelnek el. Ezek a csodálatos jelenségek közvetlen Krisztus második eljövetele és a világ vége előtt egyre gyakoribbak és rettenetesebbek lesznek annak jeléül, hogy ez a világ nemsokára elpusztul. {PP 78.2}

A föld mélye az Úr fegyvertára, ahonnan fegyverek kerültek ki az ősi világ elpusztítására. A földből felbuggyanó víz egyesült az égből hulló esővel a pusztítás munkájának elvégzésére. Az özönvíz óta a tűz és a víz volt Isten eszköze a gonosz városok elpusztítására azért, hogy azok, akik könnyen veszik törvényét és lábbal tiporják tekintélyét, féljenek hatalma előtt, és ismerjék el jogos és korlátlan uralmát. Amint az emberek nézték, hogy az égő hegyek tüzet, lángokat és temérdek olvadt ércet záporoznak, és folyókat szárítanak ki, népes városokat borítanak el, mindenütt romot és pusztulást hagyva hátra, a legkeményebb szív is rémüldözött, a hitetlenek és istenkáromlók pedig kénytelenek voltak elismerni Isten végtelen hatalmát. {PP 79.1}

Hasonló jelenetekre hivatkozva ezt mondták a próféták: „Óh, vajha megszakasztanád az egeket és leszállnál, előtted a hegyek elolvadnának; mint a tűz meggyújtja a rozsét, a vizet a tűz felforralja; hogy nevedet ellenségidnek megjelentsd, hogy előtted reszkessenek a népek; hogy cselekednél rettenetes dolgokat, amiket nem vártunk; leszállnál és előtted a hegyek elolvadnának” (Ésa 64:1-2). „[...] Szélvészben és viharban van az Úrnak útja és lábainak pora a felhő. Megfeddi a tengert és kiapasztja azt, és minden folyamot kiszáraszt” (Náh 1:3-4). {PP 79.2}

A világ soha nem látott olyan rettenetes dolgokat, amelyeknek tanúja lesz Krisztus második adventjekor: „A hegyek reszketnek előtte, és a halmok szétmállanak. Tekintetétől megrendül a föld, és a világ, és minden, ami rajta él. Ki állhatna meg haragja előtt, és ki bírhatná ki búsulásának tüzét?” (Náh 1:5-6). „Uram, hajlítsd meg egeidet és szállj alá; illesd meg a hegyeket, hogy füstölögjenek! {PP 79.3}

Lövellj villámot és hányd szerte őket; bocsásd ki nyilaidat és vedd el eszöket” (Zsolt 144:5-6). {PP 79.4}

„Tészek csudákat az égben odafenn, és jeleket a földön idelenn, vért, tüzet és füstnek gőzölgését” (ApCsel 2:19). „És lőnek zendülések és mennydörgések és villámlások; és lön nagy földindulás, amilyen nem volt, mióta az emberek a földön vannak, ilyen földindulás, ilyen nagy.” „És minden sziget elmúlék, és hegyek nem ta-láltatának többé. És nagy jégeső, mint egy-egy tálentom, szállá az égből az emberekre” (Jel 16:18. 20-21). {PP 79.5}

Amikor a menny villámai a föld tüzével egyesülnek, akkor a hegyek úgy égnek, mint a kemence, borzalmas lávafolyamokat öntve ki, amelyek kerteket, mezőket, falvakat és városokat borítanak el. Amikor a forró olvadékok a folyókba lódulnak, a víz forrni kezd, és leírhatatlan erővel lövell ki masszív sziklákat, széttört darabjait szétszórva a földön. A folyók kiszáradnak, a föld rázkódik. Mindenütt félelmetes földrengések és vulkánkitörések lesznek. {PP 80.1}

Így fogja Isten a gonoszokat kipusztítani a földről. De a háborgás közepette megőrzi az igazakat, mint ahogy megőrizte Noét a bárkában. Isten szárnyai alá menekülnek. Benne lesz bizodalmuk. Ezt mondja a zsoltáríró: „Mert azt mondtad te: Az Úr az én oltalmam; a Felségest választottad a te hajlékoddá: Nem illet téged a veszedelem” (Zsolt 91:9-10). „Bizony elrejt engem az ő hajlékába a veszedelem napján; eltakar engem sátrának rejtekében” (Zsolt 27:5). Isten ezt ígéri: „Mivelhogy ragaszkodik hozzám, megszabadítom őt, felmagasztalom őt, mert ismeri az én nevemet!” (Zsolt 91:14). {PP 80.2}

Fejezet 9 — Hétnapos hét

{PP 81.1}

A szombathoz hasonlóan a hét is a teremtéskor keletkezett; a bibliai történelem pedig megőrizte azt és átörökítette nekünk. Az első hét, amelyet Isten mért ki, az egymást követő hetek mércéje az idők végéig. Minden más héthez hasonlóan ez a hét is hét valóságos napból állt. Isten hat napot fordított a teremtés munkájára, a hetedik napon pedig megpihent, azután megáldotta ezt a napot és az ember pihenőnapjaként elkülönítette. {PP 81.2}

A Sinai hegyen adott törvényben Isten újra meghatározta a hetet, és elmondta azokat a tényeket, amelyeken alapszik. Miután megparancsolta, hogy „megemlékezzél a szombat napról, hogy megszenteljed azt", és megszabta, mit kell a hat nap alatt tenni és mit nem a hetediken, saját példáját idézve kijelentette, miért kell így viszonyulni a héthez: „Mert hat napon teremté az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék. Azért megáldá az Úr a szombat napját, és megszentelé azt" (2Móz 20:8-11). Az indokot akkor látjuk szépnek és súlyosnak, ha megértjük, hogy a teremtés napjai valóságos napok voltak. Minden hét hat napját az ember a munkára kapta, mert Isten az első hétnek ugyanezt a szakaszát a teremtés munkájára használta. A hetedik napon az embernek tartózkodnia kell a munkától a Teremtő pihenésének emlékére. {PP 81.3}

Az a feltevés, hogy az első hét eseményei több ezer évet vettek igénybe, közvetlenül támadja a negyedik parancsolat alapját, mert úgy tünteti fel a Teremtőt, mint aki megparancsolja, hogy hatalmas, bizonytalan időszakok emlékére tartsa magát az ember egy valóságos napokból álló héthez. Isten nem így bánik teremtményeivel. Az említett feltevés határozatlanná és homályossá teszi azt, amit Isten világossá tett. Ez a legalattomosabb és ezért a legveszélyesebb formájú hitetlenség, amelynek valódi jellege annyira álcázott, hogy a Bibliában hívő sok ember vallja és tanítja azt. {PP 81.4}

„Az Úr szavára lettek az egek, és szájának leheletére minden seregök." „Mert ő szólt és meglett, ő parancsolt és előállott" (Zsolt 33:6.9). A Biblia nem ismeri el, hogy a föld lassan, hosszú korszakok alatt alakult ki a káoszból. A teremtés minden egymást követő napjáról a szent feljegyzés kijelenti, hogy az estéből és reggelből állt, akárcsak minden utánuk következő nap. Minden nap végén beszámol a Teremtő munkájának eredményéről. Az első hét krónikája végén ez a kijelentés szerepel: „Ez az égnek és a földnek eredete, amikor teremtettek" (lMóz 2:4). De itt szó sincs arról, hogy a teremtés napjai különböztek a valóságos napoktól. Isten minden nap egy-egy új részletét alkotta meg müvének. {PP 82.1}

A geológusok állítása szerint maga a föld a benne talált dolgokkal bizonyítja, hogy sokkal idősebb mint ahogy a mózesi krónika tanítja. Emberi és állati csontokat, hadieszközöket, a ma, illetve több ezer éve élő fáknál sokkal nagyobb, megkövesedett fákat fedeztek fel. Ebből azt következtetik, hogy a föld a teremtés krónikájában megjelölt időnél sokkal régebben benépesedett a mai embereknél sokkal magasabbakkal. Ennek az okfejtésnek a nyomán a

teremtés napjait roppant hosszú, határtalan időszakoknak tartja sok olyan ember, aki hitet tesz a Biblia mellett. {PP 82.2}

De a Bibliát félretéve a geológia semmit sem tud bizonyítani. Akik érveléseiket olyan bizalommal építik a geológia felfedezéseire, azoknak fogalmuk sincs az özönvíz előtti emberek, állatok és fák méreteiről, vagy az özönvízkor történt hatalmas változásokról. A földben talált maradványok olyan állapotokról tanúskodnak, amelyek sok tekintetben különböznek a jelenlegiektől, de hogy ezek az állapotok mikor léteztek, azt csak az ihletett beszámolóból tudhatjuk meg. Az özönvíz történetében az ihletett Ige megvilágítja azt, amit a geológia önmaga soha nem képes kideríteni. A Noé korában élő és a jelenlegieknél sokkal nagyobb emberek, állatok és fák a földbe temetődtek, és így maradtak fenn bizonyítva a későbbi nemzedékeknek, hogy az özönvízkori embert víz pusztította el. Isten azt akarta, hogy ezeknek a dolgoknak a feltárása hitet ébresszen az ihletett történelem iránt. De az emberek a maguk hiábavaló okoskodásukkal ugyanabba a tévedésbe és hibába esnek, mint az özönvíz előtt élők. Azokat a dolgokat, amelyeket Isten áldásul adott, helytelen alkalmazásukkal átokká változtatják. {PP 82.3}

Sátán egyik eszköze, hogy elfogadtatja az emberekkel a hitetlenek meséit, s ezzel homályba burkolhatja Isten törvényét, amely önmagában világos, és Isten kormányzata elleni lázadásra bujtathat embereket. Támadása különösen a negyedik parancsolat ellen irányul, mert az érthetően rámutat az élő Istenre, az ég és föld Alkotójára. {PP 83.1}

Állandóan akadnak olyanok, akik természetes okokkal magyarázzák a teremtés művét. Még vallásos keresztények is elfogadják a Szentírás világos tényeivel szembeni emberi okfejtést. Sokan ellenzik a próféciák tanulmányozását, különösen a Dániel és a Jelenések könyvéét, mondván, azok oly homályosak, hogy nem tudjuk megérteni. De pontosan ezek az emberek készséggel elfogadják a geológusok mózesi feljegyzéssel ellentétes feltevéseit. De ha az isteni kinyilatkoztatást oly nehéz megérteni, következetlen dolog elfogadni puszta feltevéseket azzal kapcsolatban, amit Isten nem nyilatkoztatott ki! {PP 83.2}

„A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi; a kinyilatkoztatott dolgok pedig miénk és a mi fiainké mind örökké” (5Móz 29:29). Hogy Isten miként valósította meg a teremtés művét, azt Ő soha nem nyilatkoztatja ki az embereknek; az emberi tudomány nem tudja kikutatni a Magasságos titkait. Teremtői hatalma éppoly megfoghatatlan, mint létezése. {PP 83.3}

Isten megengedte, hogy a tudományok és művészetek fényözöne áradjon a világra. De amikor magukat tudósnak valló emberek pusztán az ember szemszögéből foglalkoznak ezekkel a témákkal, elkerülhetetlenül téves következtetésekre jutnak. Ártatlanul el lehet gondolkozni olyan dolgokon, amiket Isten igéje kinyilatkoztatott, ha elméleteink nem mondanak ellent a Szentírásban található tényeknek. De akik Isten szavától elfordulva a tudomány elveivel akarják magyarázni a teremtés munkáit, azok térkép és iránytű nélkül sodródnak az ismeretlen óceánon. A legnagyobb koponyák, ha kutatásukat nem Isten Igéje vezeti, összezavarodnak, amikor megkísérlik kinyomozni a tudomány és a kinyilatkoztatás közötti összefüggést. A

bibliai történelmet megbízhatatlannak tartják, mert a Teremtő és müvei felfogóképességüket meghaladják, s a természet törvényeivel képtelenek megmagyarázni őket. Akik kételkednek az ó- és újtesta-mentumi feljegyzések megbízhatóságában, azok egy lépéssel tovább mennek: kételkednek Isten létezésében; azután elveszítve horgonyukat, a hitetlenség szikláján zátonyra futnak. {PP 83.4}

Ezek az emberek elvesztették egyszerű hitüket. Rendíthetetlenül kell hinnünk Isten szent Igéjének mennyei tekintélyében. A Bibliát ne vizsgáljuk az emberi tudomány elképzelései szerint. Az emberi tudás megbízhatatlan vezető. A kételkedők, akik a Bibliát gáncsosko- dás céljából olvassák, mivel nem értik igazán a tudományt, illetve a kinyilatkoztatást, a kettő között ellentmondásokat vélnek felfedezni. Pedig ha megértjük őket, tökéletes összhangot látunk közöttük. Mózes a Szentlélek vezetésével írt, és a helyes geológiai elmélet soha nem akar érvényt szerezni olyan felfedezéseknek, amelyek nem egyeztethetők össze Mózes kijelentéseivel. Minden igazság, legyen az akár a természetben, akár a kinyilatkoztatásban, minden megnyilatkozásában következetes önmagával. {PP 84.1}

Isten Igéje sok olyan kérdést ébreszt, amelyeket a legbölcsebb tudósok sem tudnak megválaszolni. Fel kell figyelnünk ezekre a témákra, hogy meglássuk, milyen sok minden van még a mindennapi élet megszokott dolgai között is, amelyeket a véges elme minden híres bölcsességével együtt sem képes soha teljesen megérteni. {PP 84.2}

A tudósok mégis azt gondolják, hogy fel tudják fogni Isten bölcsességét, azt, amit Isten cselekedett vagy tud cselekedni. Jórészt eluralkodott az az elképzelés, hogy Istent saját törvényei korlátozzák. Az ember vagy tagadja, vagy nem veszi tudomásul Isten létezését, vagy azt gondolja, meg tud magyarázni mindent, még azt is, hogy miként munkálkodik a Szentlélek az ember szívén; és többé nem tisztelik nevét, sem nem félik hatalmát. Nem hisznek a természetfölöttiben, és nem értik Isten törvényét, sem azt, hogy végtelen hatalma folytán általuk viszi véghez akaratát. A „természet törvényei” — ahogy általában nevezik — azok a törvények, amelyeket az emberek megismerhetnek a fizikai világot irányító törvényekből. De milyen korlátozott a tudásuk, és milyen óriási az a terület, amelyben a Teremtő saját törvényeivel összhangban és a véges lények felfogóképességét végtelen messze meghaladóan tud cselekedni! {PP 84.3}

Sokan azt tanítják, hogy az anyagnak éltető ereje van — hogy az anyag bizonyos tulajdonságokkal rendelkezik, és a benne rejlő energia által cselekedni tud — és a természet olyan változatlan törvé-nyekkel összhangban működik, amelyekbe még Isten sem tud beavatkozni. Ez azonban hamis tudomány, és Isten Igéje nem igazolja. A természet a Teremtőjének szolgája. Isten nem helyezi törvényeit hatályon kívül, sem nem dolgozik velük ellentétben, hanem állandóan eszközeiként használja őket. A természet egy intelligenciáról, egy személy jelenlétéről, egy természet törvényein belül és keresztül működő cselekvő energiáról tanúskodik. Az Atya és a Fiú állandóan munkálkodik a természetben. Krisztus ezt mondja: „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom” (Jn 5:17). {PP 84.4}

Ezt énekelték a léviták a Nehémiás által feljegyzett dicsénekükben: „Te vagy egyedül az Úr! Te teremtetted az eget, az egeknek egeit és minden seregöket, a földet és mindent, ami rajta van [...] és te adsz életet mindnyájoknak” (Neh 9:6). Ami ezt a világot illeti, Isten teremtési munkája befejeződött. Mert „[...] munkáit a világ megalapításától kezdve bevégezte” (Zsid 4:3). De hatalma még most is jelen van a teremtés műveinek fenntartásában. Nem úgy van az, hogy az egyszer mozgásba lendített gépezet a benne rejlő energia folytán végzi munkáját; hogy a pulzus ver, és egyik lélegzet követi a másikat. Hanem minden lélegzetvétel, minden szívdobbanás arról tanúskodik, hogy valakinek, akiben „élünk, mozgunk és vagyunk” (ApCsel 17:28) mindenre kiterjed a gondoskodása. Nem a benne rejlő erő folytán termi meg ajándékait a föld, és kering a nap körül.Isten keze vezérli a bolygókat, és tartja pályájukon, hogy szabályszerűen járják égi útjukat. Ő „[...] kihozza seregöket szám szerint, mindnyáját nevén szólítja; nagy hatalma és erőssége miatt egyetlen híjok sincsen” (Ésa 40:26). Isten hatalma folytán virul a növényzet, kihajtanak a levelek és virítanak a virágok. Ő „[...] füvet sarjaszt a hegyeken” (Zsolt 147:8), és termékennyé teszi a völgyeket. „Az erdő vadjai [...] Istentől követelik táplálékukat”, és minden élő teremtmény, a legparányibb bogártól egészen az emberig naponta az Ő gondviselésétől függ. A zsoltáros csodálatos kijelentése szerint: „rád vár minden élő [...] megadod nekik, és ők összegyűjtik, kitárod kezed, s eltelnek javakkal” (Zsolt 104:27-28 új kát. ford.). Az Ő szava vezérli az elemeket; Ő borítja be felhőkkel az eget, és készít esőt a földnek. „Olyan havat ád, mint a gyapjú, és szórja a deret, mint a port” (Zsolt 147:16). „Szavára víz-zúgás támad az égben, és felhők emelkednek fel a föld határairól; villámlásokat készít az esőnek, és kihozza a szelet az ő rejtekhelyéből” (Jer 10:13). {PP 85.1}

Mindennek Isten a forrása. Minden igaz tudomány összhangban van Isten művével; minden igaz nevelés az Ő kormányzata iránti engedelmességhez vezet. A tudomány új csodákat tár elénk; magasba szárnyal, és új mélységeket kutat fel, de semmi olyat nem hoz elő, ami ellentétben áll Isten kinyilatkoztatásával. A tudatlanság megpróbálhat a tudományra hivatkozva hamis nézeteket támogatni Istenről, de a természet könyve és az írott Ige fényt áraszt egymásra. Mindez arra indítja az embert, hogy imádja a Teremtőt, és tudatosan bízzon Igéjében. {PP 86.1}

A véges elme képtelen igazán felfogni a végtelen Isten létezését, hatalmát, bölcsességét és műveit. Ezt mondja a szent író: „Az Isten mélységét elérheted-é, avagy a Mindenhatónak tökéletességére eljuthatsz-é? Magasabb az égnél: mit teszel tehát? Mélyebb az alvilágnál; hogy ismerheted meg? Hosszabb annak mértéke a földnél, és szélesebb a tengernél” (Jób 11:7-9). A föld legnagyobb koponyái sem tudják felfogni Istent. Az ember örökké kutathat, örökké tanulhat, és még hátra van a végtelenség. {PP 86.2}

A teremtés művei azonban Isten hatalmáról és nagyságáról tanúskodnak. „Az egek beszélik Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat” (Zsolt 19:2). A tudomány segíti Isten megértésében azokat, akik az írott Igét választják tanácsadójuknak. „Ami nem látható belőle: örök hatalma és istensége, az a világ teremtésétől fogva alkotásainak értelmes vizsgálata révén meglátható” (Róm 1:20 új prot. ford.). {PP 86.3}

Fejezet 10 — Bábel tornya

(lMóz 9:25-27; 11:1-9.)

Az özönvíz elsöpörte az erkölcsi romlottságot a földről. Benépesítésére Isten csak egy családot őrzött meg, és ez Noé házanépe volt. Isten így szólt Noéhoz: „[...] téged láttalak igaznak előttem ebben a nemzedékben” (lMóz 7:1). De Noé három fia között csakhamar megmutatkozott az a nagy különbség, ami az özönvíz előtti világban látható volt. Az emberiség ősatyáiban — Sémben, Khámban és Já- fetben — már felismerhető volt utódaik jelleme. {PP 87.1}

Noé Istentől ihletve megjövendölte az emberiség e három atyjától származó három nagy faj történelmét. Khám leszármazottait inkább a fiún, mint az atyán keresztül követve nyomon kijelentette: „Átkozott Kánaán! Szolgák szolgája legyen atyjafiai közt” (1Móz 9:25). Khám erkölcstelen dolgot művelt, ami azt tanúsította, hogy a gyermeki tisztelet már rég kihalt leikéből és leleplezte kegyetlen és becstelen jellemét. Ezek a bűnös jellemvonások átöröklődtek Kánaánba és utódaiba, akik folytonos vétkezésükkel magukra vonták Isten ítéletét. {PP 87.2}

Másrészről Sém és Jáfet atyjuk iránt és így Isten törvényei iránti tisztelete is a boldogabb jövő ígéretét hordozta magában. E fiúkról így szólt Noé: „Áldott az Úr, Sémnek Istene, néki légyen szolgája Kánaán! Terjessze ki Isten Jáfetet, lakozzék Sémnek sátraiban; légyen néki szolgája a Kánaán!” (1Móz 9:26-27). Sém családjából származott a választott nép, amellyel Isten szövetségre lépett; és tőle származott a megígért Megváltó. Sém Istene Jahve volt. Sém ivadékai között volt Ábrahám és Izrael népe. Rajtuk keresztül jött el Krisztus. „Boldog nép az, amelynek az Úr az ő Istene” (Zsolt 144:15). Jáfet pedig „[...] lakozék Sémnek sátraiban” (1Móz 9:27). Az evangélium áldásaiban Jáfet utódai különösképpen részesültek. {PP 87.3}

Kánaán ivadékai a legromlottabb pogányságba süllyedtek. Bár a prófétikus átok rabszolgaságra ítélte őket, századokig nem sújtott le rájuk a végzet. Isten eltűrte istentelenségüket és romlottságukat, mígnem átlépték türelmének határát. Akkor elvesztették önállóságukat, így Sém és Jáfet leszármazottainak rabszolgáivá lettek. {PP 88.1}

Noé prófétálása nem volt a harag vagy a kedvező ígéret önkényes meghirdetése. Nem is határozta meg fiai jellemét és sorsát, de megmutatta, mi lesz a következménye annak az életútnak, amit külön- külön választottak, és a jellemnek, amit kialakítottak. Isten az ő nézetét róluk és utódaikról saját jellemük és életvitelük alapján fejezte ki. A gyermekek általában öröklik szüleik természetét és hajlamait, és követik példájukat. Tehát a szülők bűneibe nemzedékről nemzedékre a gyermekek is beleesnek. így Khám gonoszsága és tiszteletlensége megismétlődött utódaiban sok nemzedéken át átkot hozva rájuk. „[...] egy bűnös sok jót veszt el” (Préd 9:20). {PP 88.2}

Másrészről milyen gazdag jutalmat kapott Sém atyja iránti tiszteletéért, és milyen sok szent és jeles ember jelenik meg ivadékai között! „Jól tudja az Úr a feddhetetlenek napjait”, „[...] és az ő magzatja áldott” (Zsolt 37:18. 26). „[...] megtudjad, hogy az Úr, a te Istened, ő az Isten, a hívséges Isten, aki megtartja a szövetséget és az irgalmasságot ezerízigen azok iránt, akik őt szeretik, és az ő parancsolatait megtartják” (5Móz 7:9). {PP 88.3}

Noé ivadékai még egy ideig ott laktak a hegyek között, ahol a bárka megállapodott. Ahogy szaporodtak, a hitehagyás csakhamar megosztotta őket. Azokat, akik el akarták felejteni Teremtőjüket, és le akarták rázni törvényének korlátait, állandóan bosszantotta istenfélő társaik tanítása és példája, s idővel elhatározták, hogy különválnak Isten tisztelőitől. Elvándoroltak Sineár síkságára, az Eufrátesz folyó partjára. Vonzotta őket a hely szép fekvése és talajának termékenysége. Úgy döntöttek, hogy letelepednek e síkságon. {PP 88.4}

Elhatározták, hogy várost építenek és benne egy olyan elképesztően magas tornyot, amelynek csodájára fog járni a világ. Ezzel a vállalkozással akarták elejét venni annak, hogy az emberek mindenfelé szétszórodjanak, és településeket alkossanak. Isten azt parancsolta az embereknek, hogy szóródjanak szét az egész földön, töltsék be azt és vegyék birtokba. De ezek a Bábel-építők elhatározták, hogy közösségüket együtt tartják, és olyan államot alapítanak, amely végül betölti az egész földet. Így városuk egy egyetemes birodalom fővárosává lesz; dicsőségével pedig kivívja a világ csodálatát, hódolatát, és alapítóikat híressé teszi. Azt akarták, hogy az az égig érő pompás torony emléket állítson építőik hatalmának és bölcsességének, megörökítve hírnevüket a későbbi generációkig. {PP 88.5}

Sineár pusztájának lakói nem hittek Isten szövetségében — abban, hogy nem bocsát többé özönvizet a földre. Sokan közülük Isten létezését és az özönvizet természetes okoknak tulajdonították. Mások hittek egy felsőbbrendű lényben, aki elpusztította az özönvíz előtti világot, de fellázadtak ellene, akárcsak Kain. Egyik céljuk a torony építésével az volt, hogy bebiztosítsák magukat egy újabb özönvíz esetére. A veszély minden lehetőségét elkerülik — gondolták -, ha sokkal magasabbra építik a tornyot, mint ahova az özönvíz elért. És azt remélték, hogy ha a felhők fölé tudnak emelkedni, kideríthetik az özönvíz okát. Az egész vállalkozásnak az volt a célja, hogy még önhittebbé tegye a tervezőket, elterelje az eljövendő nemzedékek figyelmét Istenről, és bálványimádókká tegye őket. {PP 89.1}

Amikor a torony félig-meddig elkészült, egy részét lakásként foglalták el az építők; más részét ragyogóan berendezve és feldíszítve lakosztályként bálványaiknak szentelték. Az emberek örvendeztek az eredménynek, és dicsőítették az ezüst és arany isteneket, szembeszállva a menny és föld Urával. De az addig oly sikeresen haladó munka hirtelen megakadt. Isten angyalokat küldött az építők szándékainak meghiúsítására. A torony már jó magas volt, és a fent dolgozó munkások nem tudtak közvetlenül érintkezni azokkal, akik az alapzatnál voltak. Ezért egyes emberek különböző helyekre álltak, hogy fogadják és továbbítsák az alattuk lévőnek az anyagrendeléseket és a munkát érintő egyéb utasításokat. Amíg az üzenetek egyiktől a másikig eljutottak, nyelvük összezavarodott, és olyan anyagokat kértek, amelyekre

nem volt szükség, és az utasításoknak gyakran az ellenkezőjét adták tovább. Zűrzavar és rémület támadt. Az építők nem tudtak már együttműködni. Képtelenek voltak megmagyarázni az egymás közti különös félreértéseket. Dühösen és csalódottan egymást hibáztatták. Szövetségük veszekedéssel és vérontással végződött. Villámok cikáztak Isten haragjának jeleként, leszakították és a földre vetették a torony felső részét, éreztetve az emberekkel azt, hogy van Isten, aki uralkodik a mennyben. {PP 89.2}

Addig az emberek egy nyelven beszéltek; most pedig külön-külön csoportokat alkottak, aszerint, ahogy megértették egymás nyelvét. Egyesek elmentek az egyik úton, mások pedig a másikon. „És elszéleszté őket onnan az Úr az egész földnek színére” (1Móz 11:8). Ez a szétszóródás volt a föld benépesítésének eszköze. Így valósult meg az Úr szándéka. Az eszköz pontosan az volt, amivel az emberek ezt a szándékot meg akarták akadályozni. {PP 90.1}

De micsoda kárára azoknak, akik szembeszálltak Istennel! Isten azt akarta, hogy az emberek szétszéledve nemzeteket alapítsanak a föld különböző részein, és magukkal vigyék akaratának ismeretét, hogy az igazság fénye tisztán ragyogjon az egymást követő nemzedékekre. Noé, az igazság hűséges prédikátora az özönvíz után még háromszázötven évig élt, Sém pedig ötszáz évig. Ivadékaiknak tehát alkalmuk volt megismerni Isten kívánalmait, és azt, hogy miként bánt atyáikkal. De az utódok nem akarták meghallani ezeket a kellemetlen igazságokat. Nem vágyakoztak istenismeretre; és a nyelvek összezavarodásával jórészt el voltak vágva azoktól, akik felvilágosíthatták volna őket. {PP 90.2}

Bábel építői lázongtak Isten ellen. Ahelyett, hogy hálásan gondoltak volna Ádám iránti irgalmára, és a Noéval kötött könyörülő szövetségére: felpanaszolták szigorát — hogy kiűzte az első emberpárt az Édenből, és, hogy elpusztította özönvízzel a világot. De amíg Isten ellen zúgolódtak, mondván, hogy zsarnok és szigorú, elfogadták a legkegyetlenebb zsarnokok uralmát. Sátán semmibe akarta vetetni azokat az áldozatokat, amelyek előre vetítették Krisztus halálát, és amint az emberek gondolkozása elhomályosult a bálványimádás miatt, rávette őket ezeknek az áldozatoknak a meghamisítására, és arra, hogy áldozzák fel saját gyermekeiket isteneik oltárain. Mivel az emberek elfordultak Istentől, a mennyei tulajdonságokat — méltányosságot, erkölcsi tisztaságot és szeretetet — kiszorította a zsarnokság, erőszak és kegyetlenség. {PP 90.3}

A bábeli emberek elhatározták, hogy olyan kormányzatot hoznak létre, amely független lesz Istentől. Egyesek közöttük félték az Urat, de megtévesztették őket az istentelenek állításai, és bevonták őket terveikbe. Az Úr ezekért a hűségesekért késleltette büntetését, és időt adott az embereknek valódi jellemük megmutatására. Eközben Isten fiai igyekeztek őket eltéríteni szándékuktól; de ők teljesen egyek voltak istenkísértő vállalkozásukban. Ha akadálytalanul végrehajthatták volna azt, erkölcsileg megrontották volna a még gyermekkorát élő világot. Szövetkezésük lázadásra épült, önfelmagasztalás céljából alapított birodalomra, amelyben nem volt helye Isten uralmának és tiszteletének. E szövetség fennmaradása esetén egy erős hatalom elűzte volna az igazságot a földről — békéjével, boldogságával és biztonságával együtt. Isten

törvényét, amely „[...] szent és igaz és jó” (Róm 7:12), az emberek megpróbálták önző és kegyetlen szívük szándékának megfelelő törvényekkel helyettesíteni. {PP 90.4}

Akik félték az Urat, hozzá kiáltottak, hogy lépjen közbe. „Az Úr pedig leszálla, hogy lássa a várost és a tornyot, melyet építenek vala az emberek fiai” (lMóz 11:5). A világ iránti irgalmában Isten meghiúsította a torony építőinek szándékát, és ledöntötte vakmerőségük emlékművét. Az irgalmas Isten összezavarta beszédüket, így szabva határt lázadó szándékuknak. Isten sokáig tűri az emberek romlottságát, és bőséges alkalmat ad a megtérésre; de ügyel az igazságos és szent törvényével szembeszálló ravaszkodásaikra. Időnként a kormánypálcát tartó láthatatlan kéz megfékezi a gonoszságot. Félreérthetetlenül nyilvánvaló, hogy a világegyetem Teremtője, akinek bölcsessége, szeretete és igazsága végtelen, a menny és föld legfőbb Ura, és senki sem dacolhat büntetlenül hatalmával. {PP 91.1}

Bábel építőinek ármánykodásai szégyenteljes kudarccal végződtek. Önhittségük emlékműve oktalanságuk emlékműve lett. Az emberek mégis állandóan ugyanazt az utat járják, saját magukban bízva, és elutasítva Isten törvényét. Ezt az elvet akarta Sátán alkalmazni a mennyben; ez az elv irányította Kaint is áldozata bemutatásában. {PP 91.2}

Korunkban is vannak toronyépítők; hitetlenek, akik a tudomány feltételes következtetéseiből felépítik saját elméleteiket, és elutasítják Isten kinyilatkoztatott szavát. Merészelik elmarasztalni Isten erkölcsi kormányzatát; semmibe veszik törvényét, és büszkélkednek az emberi tudással. És „mivelhogy hamar a szentencia nem végeztetik el a gonoszságnak cselekedőjén, egészen arra van az emberek Fiainak szíve ő bennök, hogy gonoszt cselekedjenek” (Préd 8:11). {PP 91.3}

A kereszténynek tartott világban sokan elfordulnak a Biblia világos tanításaitól; emberi spekulációkból és tetszetős mesékből szerkesztenek hitvallást, és rámutatnak saját tornyukra mint a mennybe vezető útra. Az emberek csodálattal csüggnek az ékesszóló ajkakon, amelyek azt tanítják, hogy a törvényszegő nem hal meg, és az üdvösség megszerezhető az Isten törvénye iránti engedelmesség nélkül. Krisztus állítólagos követői egységre jutnának, ha elfogadnák Isten normáját; de ameddig az emberi bölcsességet Isten Szent Igéje fölé emelik, addig megoszlások és széthúzások lesznek. Az egymástól eltérő hitvallások és szekták zűrzavarát megfelelően ábrázolja a „Babilon” szó, amely prófécia (Jel 14:8; 18:2) az utolsó napok világot szerető egyházaira vonatkozik. {PP 92.1}

Sokan gazdagság és hatalom szerzésével igyekeznek mennyet csinálni maguknak. „[...] gonoszságot szólnak; elnyomásról beszélnek fennhéjázással” (Zsolt 73:8), lábbal tiporva az emberi jogokat, és semmibe véve Isten tekintélyét. Lehet a kevélynek egy ideig nagy hatalma, és sikeres minden vállalkozása; de a végén csalódni fog és szerencsétlen lesz. {PP 92.2}

A megvizsgálás ideje a küszöbön van. A Magasságos leszáll, hogy meglássa azt, amit az emberek fiai építettek. Meg fog mutatkozni mindenekfölötti hatalma; az emberi büszkeség műveit pedig porba veti. „Az égből letekint az Úr, látja az emberek minden fiát. Székhelyéről

lenéz a föld minden lakosára.” „Az Úr elforgatja a nemzetek tanácsát, meghiúsítja a népek gondolatait. Az Úr tanácsa megáll mindörökké, szívének gondolatai nemzedékről-nemzedékre” (Zsolt 33:13-14.10-11). {PP 92.3}

Fejezet 11 — Ábrahám elhívása

(lMóz 12. fejezete)

Miután Bábel tornyának építői szétszéledtek, a bálványimádás újra majdnem általános lett. Az Úr végül hagyta, hogy a konok törvény- szegők saját gonosz utaikat kövessék. Sém családjából pedig kiválasztotta Ábrahámot, hogy megőrizze törvényét a jövő nemzedékek számára. Abrahám a babonaság és a pogányság légkörében nőtt fel. Atyja családjának tagjai is, akik még őrizték Isten ismeretét, engedtek a környező befolyás csábjának, és Jahve helyett „idegen isteneket" szolgáltak. De az igaz hit nem tűnhetett el a földről. Isten mindig megőrzött egy maradékot az Ő szolgálatára. Ádám, Séth, Énókh, Methusélah, Noé, Sém korszakról korszakra töretlenül megőrizte Isten akaratának drága kinyilatkoztatásait. Tháré fia lett e szent megbízatás örököse. Hiába csalogatta mindenfelől a bálványimádás. E hívő a hitetlenek között, akit nem tudott megrontani az eluralkodó hitehagyás, rendíthetetlenül imádta az egy igaz Istent. „Közel van az Úr minden őt hívóhoz; mindenkihez, aki hűséggel hívja őt" (Zsolt 145:18). Isten közölte akaratát Ábrahámmal; világosan megismertette törvénye kívánalmaival és a Krisztus által megvalósuló megváltással. {PP 93.1}

Ábrahám a kora emberének különösen értékes ígéretet kapott, — nemzeti nagyság és sok-sok utód ígéretét: „[...] megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet és áldás leszesz" (lMóz 12:2). Ez kiegészült azzal az ígérettel, ami a hit örököseinek minden ígéretnél drágább volt — az ő családjából fog származni a világ Megváltója. Ám az ígéret teljesedésének első feltétele a hit próbája volt, ami áldozatot követelt. így szólt Isten Ábrahámhoz: „Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, amelyet én mutatok néked" (lMóz 12:1). Ábrahámnak előbb el kellett szakadnia ifjúkori társaitól ahhoz, hogy Isten alkalmassá tehesse nagy feladatára, a szent jövendölések megőrzésére. A rokonok és barátok befolyása gátolta volna azt a nevelést, amelyet Isten akart szolgájának adni. Most, hogy különleges kapcsolatba került a mennyel, idegenek között kellett élnie. Jellemének sajátosnak, a világétól eltérőnek kellett lennie. Nem is tudta megmagyarázni barátainak cselekedeteit úgy, hogy megértsék. Lelki dolgok csak lelkileg foghatók fel, és a bálványimádó rokonság nem érthette meg Ábrahám indítékait és cselekedeteit. {PP 93.2}

„Hit által engedelmeskedett Ábrahám, mikor elhivatott, hogy menjen ki arra a helyre, amelyet örökölendő vala, és kiméne, nem tudván, hová megy" (Zsid 11:8). Ábrahám feltétel nélküli engedelmessége a hit egyik legcsodálatosabb bizonyítéka az egész Bibliában. Számára a hit „[...] a reménylett dolgoknak valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés" volt (Zsid 11:1). Isten ígéretében bízva, a teljesedés legkisebb külső biztosítéka nélkül elhagyta otthonát, rokonságát, szülőhazáját, és elindult, bár nem tudta, Isten hova vezeti. „Hit által lakott az ígéret földén, mint idegenben, sátorokban lakván Izsákkal Jákóbbal, ugyanazon ígéretnek örökös társaival" (Zsid 11:9). {PP 94.1}

Nem volt könnyű Ábrahám próbája. Nem volt kis áldozat, amit Isten kívánt tőle. Erős szálak kötötték hazájához, rokonságához és otthonához. De tétovázás nélkül engedelmeskedett a hívásnak. Nem kérdezett semmit az ígéret földjéről — hogy termékeny-e a talaj, egészséges-e az éghajlat, hogy kellemes-e az ország környezete, és van-e ott alkalom a vagyongyűjtésre? Isten szólt, és szolgájának engedelmeskednie kellett. Számára az volt a földön a legboldogabb hely, ahova Isten küldte. {PP 94.2}

Most is sokaknak Ábrahámhoz hasonló próbája van. Nem hallják közvetlenül a mennyből Isten hangját, de Ő szól hozzájuk Igéjének tanítása és gondviselésének eseményei által. Talán azt kívánja tőlük, {PP 94.3}

hogy adják fel a gazdagságot és megbecsülést ígérő életpályájukat, hagyják el kellemes és előnyös társaságukat, szakadjanak el rokonságuktól, hogy önmegtagadást igénylő viszontagságos, áldozatos útra lépjenek. Isten feladatot szánt nekik, de a barátok, a rokonok befolyása és a jólét akadályozná a megvalósításhoz fontos jellemvonások kifejlődését. Isten kivonja őket az emberi befolyás alól, megvonja tőlük az emberi segítséget; érezteti velük, hogy az Ő segítségére van szükségük, és megtanítja őket egyedül Őbenne bízni, hogy kinyilatkoztathassa önmagát nekik. Ki kész Isten hívására megtagadni dédelgetett terveit és lemondani meghitt barátairól? Ki vállal új feladatokat, és ki lép ismeretlen területre, hogy odaszánt szívvel végezze Isten munkáját, Krisztusért nyereségnek tartva a veszteségeket? Aki ezt teszi annak olyan hite van, mint Ábrahámnak, és az osztozni fog vele abban az „[...] igen-igen nagy örökségé”-ben, amelyhez „nem hasonlítható” az, „amiket most szenvedünk” (2Kor 4:17; Róm 8:18). {PP 94.4}

Isten akkor szólt először Ábrahámhoz, amikor „Úr-Kaszdim”-ban lakott. A pátriárka engedelmesen Háránba költözött. Háránig elkísérte atyja családja, mivel bálványimádásuk keveredett az igaz Isten imádásával. Ábrahám itt maradt Tháré haláláig. De a mennyei hang elhívta atyja sírjától, és megparancsolta: menjen tovább. Testvére, Nákhor és családja ragaszkodott otthonához és bálványaihoz. Feleségén, Sárán kívül csak Lót, a már régen halott Hárán fia osztozott a pátriárka zarándok életében. Mégis egy nagy csapat indult útnak Mezopotámiából. Ábrahámnak már hatalmas nyája, sok keleti kincse és nagyszámú kísérete volt. Szolgák sokasága vette körül. Úgy távozott atyái földéről, hogy soha nem tér oda vissza, és magával vitte mindazt, amije volt: „[...] minden szerzeményüket, amelyet szereztek vala, és a cselédeket, akikre Háránban tettek vala szert” (lMóz 12:5). {PP 95.1}

Sokukat a szolgaságnál és önérdeknél szentebb meggondolások vezettek. Háráni tartózkodásuk alatt Ábrahám és Sára másokat is megnyertek az igaz Isten imádására és szolgálatára, akik ragaszkodtak a pátriárka családjához, és elkísérték őt az ígéret földjére. „[...] és elindulának, hogy Kánaán földére menjenek, és el is jutának a Kánaán földére” (lMóz 12:5). {PP 95.2}

Először Sikhemben telepedtek le. Móréh tölgyeinek árnyékában, az Ebál és Garizim hegye közötti tágas, füves völgyben, olajfaligetek és bővizű patakok szomszédságában táborozott le

Ábrahám. Szép és kellemes volt az a vidék, ahova a pátriárka eljutott — „[...] bővizű patakoknak, forrásoknak és mély vizeknek földére, amelyek a völ-gyekben és a hegyeken fakadnak. Búza-, árpa-, szőlőtő-, fige- és gránátalma-termő földre, faolaj- és méztermő földre” (5Móz 8:7-9). De Jahve imádói látták, hogy sötét árnyék borul a fákkal borított dombra és a termékeny síkságra. „Akkor Kananeusok valának azon a földön.” Ábrahám elérte reménylett célját, de az országot idegen, bálványimádó nép lakta. A ligetekben hamis istenek oltárai álltak, és a szomszédos magaslatokon emberáldozatokat mutattak be. Ábrahám Isten ígéretébe kapaszkodott, de balsejtelmek között verte fel sátrát. Akkor „megjelenők az Úr Ábrámnak, és monda néki: A te magodnak adom ezt a földet” (1Móz 12:7). Ez az ígéret megerősítette hitét abban, hogy Isten vele van, hogy nincs kiszolgáltatva a gonosz kényének-kedvének. „És Ábrám oltárt építe ott az Úrnak; aki megjelent vala néki” (1Móz 12:7). A még mindig vándor Ábrahám nemsokára Béthel közelébe költözött; ott ismét oltárt épített, és segítségül hívta az Úr nevét. {PP 95.3}

Ábrahám, „Isten barátja”, jó példát mutatott nekünk. Élete az ima élete volt. Mindig oltárt épített ott, ahol felverte sátorát; reggel és este áldozatra hívta össze egész táborát. Amikor sátorát lebontotta, az oltár ottmaradt. Az elkövetkező években Ábrahámtól tanult kószáló kananeusok közül, aki eljutott az oltárhoz, tudta, ki volt ott előtte; és amikor felverte sátorát, kijavította az oltárt, és imádta ott az élő Istent. {PP 96.1}

Ábrahám folytatta útját dél felé, és hite újra próbára lett téve. Nem esett az eső, a völgyekben kiszáradtak a patakok, és a fű elszáradt a síkságokon. A nyáj nem talált legelőt, és az egész tábort éhínség fenyegette. Megkérdőjelezte-e ekkor a pátriárka a Gondviselés vezetését? Nem gondolt-e vágyakozva vissza a bőven termő káleai síkságokra? Mindenki feszülten figyelte, mit tesz Ábrahám, amikor egyik baj a másikat érte. Amíg bizalmát megingathatatlannak látták, úgy érezték, van remény: biztosak voltak abban, hogy Ábrahám Isten barátja, és még mindig vezeti őt. {PP 96.2}

Ábrahám nem tudta mivel magyarázni a Gondviselés vezetését. Nem valósultak meg reményei, de rendületlenül bízott az ígéretben: „megáldalak téged, és fel magasztalom a te nevedet, és áldás leszesz.” Buzgón imádkozva fontolgatta, hogyan tudná megóvni népét és nyáját, de nem hagyta, hogy a körülmények megingassák Isten szavába vetett hitét. Lement Egyiptomba, hogy megmeneküljön az éhínségtől.

Nem hagyta el Kánaánt, nem fordult vissza a nyomor miatt Káldeába, ahonnan jött, ahol nem volt hiány kenyérben, hanem átmeneti menedéket keresett az ígéret földjéhez lehető legközelebb, azzal a szándékkal, hogy visszatér oda, ahova Isten helyezte. {PP 97.3}

A gondviselő Isten azért hozta ezt a próbát Ábrahámra, hogy alázatosságra, türelemre és hitre tanítsa — oly leckékre, amelyeket feljegyeztek mindazok áldására, akiknek majd ezután kell szenvedést elviselniük. Isten olyan úton vezeti gyermekeit, amelyet nem ismernek, de Ő nem felejti és nem taszítja el azokat, akik bizalmukat belé helyezik. Engedte, hogy szenvedés sújtsa Jóbot. Hagyta, hogy Jánost, a szeretett tanítványt az elhagyatott Páthmosra száműzzék,

de Isten Fia találkozott ott vele, és látomásaiban János látta a hervadhatatlan dicsőséget. Isten megenged próbákat népe életében, hogy hűségük és engedelmességük által ők maguk is gazdagodjanak lelkileg, és hogy példájukból mások is erőt merítsenek. „Mert én tudom az én gondolatimat, amelyeket én felőletek gondolok, azt mondja az Úr; békességnek és nem háborúságnak gondolata” (Jer 29:11). Azok a próbák, amelyek a legjobban próbára teszik hitünket, és azt a látszatot keltik, hogy Isten elhagyott bennünket, visznek közelebb Krisztushoz, hogy minden terhünket az ő lábához tegyük le, és megismerjük azt a békét, amelyet Ő ad cserébe. {PP 97.1}

Isten mindig a szenvedések kohójában próbálta meg népét. A kohó tüzében válik le a salak a keresztény jellem valódi aranyáról. {PP 97.2}

Jézus figyeli a próbát. Ő tudja, mi kell ahhoz, hogy az értékes fém megtisztuljon, és visszatükrözze szeretetének fényét. Isten kemény, vizsgáztató próbákkal neveli szolgáit. Egyesekben olyan képességeket lát, amelyeket fel tudna használni műve előbbrevitelére. És a gondviselő Isten ezeket az embereket megpróbálja. Olyan helyzeteket teremt számukra, amelyek próbára teszik jellemüket, és megmutatják még önmaguk előtt is rejtett hibáikat és gyengeségeiket. Isten alkalmat ad nekik e hibáik kijavítására, és alkalmassá teszi őket szolgálatára. Megmutatja nekik gyengeségeiket, és megtanítja őket arra, hogy Őrá támaszkodjanak, mert Ő az egyedüli segítségük és oltalmuk. Isten így éri el célját. Neveli, tanítja, fegyelmezi őket, hogy alkalmasak legyenek annak a nagyszerű célnak a betöltésére, amiért képességeiket kapták. Amikor Isten cselekvésre szólítja őket, a mennyei angyalok egyesülhetnek velük a földön elvégzendő munkában, mert készen lesznek rá. {PP 97.3}

Ábrahámról egyiptomi tartózkodásakor kiderült, hogy nem mentes az emberi gyengeségtől és tökéletlenségtől. Eltitkolta, hogy Sára a felesége. Ezzel azt tanúsította, hogy nem bízik Isten gondviselésében, és nincs olyan erős hite és bátorsága, amiről eddig életével már sokszor bizonyságot tett. Sára szép volt, és Ábrahám tudta, hogy a sötét bőrű egyiptomiak meg fogják kívánni a gyönyörű idegent, és hogy megszerezzék, nem haboznak megölni férjét. Nem tartotta hazugságnak, ha azt mondja, a húga, mert Sára ugyan nem Ábrahám anyjának volt a leánya, de atyjának igen. Valódi viszonyuk eltitkolásával azonban becsapta az egyiptomiakat. Isten a becsületesség szigorú szabályától való legkisebb eltérést sem hagyhatja jóvá. Ábrahám hitetlensége miatt Sára nagy veszélybe került. Egyiptom királya, aki hallott Sára szépségéről, palotájába hozatta az asszonyt, hogy feleségül vegye. De a végtelenül irgalmas Isten Sára megoltalmazásáért megbüntette a királyi családot. A fáraó becsapottsága miatti haragjában megrótta Ábrahámot, és visszaadta feleségét, mondván: „[...] Miért mívelted ezt velem? [...] Miért mondottad: húgom ő; azért vevém magamnak feleségül. Most már imhol a te feleséged, vedd magadhoz és menj el” (lMóz 12:18-19). {PP 98.1}

A fáraó nagyon kedvelte Ábrahámot. Még most sem engedte, hogy ártsanak neki vagy társainak, hanem őrséget rendelt, hogy biztonságosan kivezessék őket az országból. Ebben az időben törvény tiltotta az egyiptomiaknak, hogy idegen pásztorokkal érintkezzenek. Például

tilos volt velük enniük vagy inniuk. Kedves és nagylelkű dolog volt a fáraótól az, ahogy Ábrahámot elbocsátotta; de felkérte Egyiptom elhagyására. Nem merte ugyanis megengedni, hogy ott maradjon. A fáraó tudtán kívül majdnem súlyosan megsértette, de Isten közbelépett, és megóvta a királyt a bűn elkövetésétől. A fáraó ebben az idegenben a menny Istene által nagyra becsült embert látott, és félt olyan valakit országában tartani, aki nyilvánvalóan a menny pártfogoltja. Ha Ábrahám Egyiptomban maradna, növekvő gazdagsága valószínűleg felkeltené az egyiptomiak irigységét és kapzsiságát. Talán meg is károsítanák őt, és ezért is a király volna a felelős, ami ismét a királyi ház megbüntetésével járhatna. {PP 98.2}

A fáraó megintése védelemnek bizonyult Ábrahám számára a pogány népekkel való későbbi kapcsolatában, mert ezt a dolgot nem lehetett titokban tartani. Látható volt, hogy az az Isten, akit Ábrahám imádott, megvédi szolgáját, és bosszút áll azon, aki őt megsérti. Veszélyes dolog ártani a menny Királya gyermekének. A zsoltáríró utal Ábrahám életének erre a fejezetére, amikor a választott népről szólva azt mondja, hogy Isten „[...] királyokat is megfenyített miattok, mondván: Meg ne illessétek az én felkentjeimet, és az én prófétáimnak ne ártsatok!” (Zsolt 105:14-15). {PP 99.1}

Érdekes az a hasonlóság, ami Ábrahám élménye és utódainak századokkal későbbi élménye között van. Utódai is éhínség miatt mentek Egyiptomba, és ott is tartózkodtak. Az egyiptomiak, amikor Isten megítélte őket népe miatt, félni kezdtek tőlük, ők pedig a pogányok ajándékaitól meggazdagodva, nagy vagyonnal mentek el onnan. {PP 99.2}

Fejezet 12 — Ábrahám Kánaánban

(lMóz 13-15; 17:1-16; 18.fej.)

Ábrahám visszatért Kánaánba, és „[...] igen gazdag vala barmokkal, ezüsttel és arannyal” (1Móz 13:2). Lót még vele volt, és újra elmentek Béthelbe. Sátraikat a korábban emelt oltár mellett állították fel. Csakhamar rájöttek arra, hogy a megnövekedett vagyon megnövelte a bajokat is. A nehézségek és próbák idején összhangban éltek együtt, de a jólétben félő volt, hogy viszály támad közöttük. A legelő nem volt elég mindkét nyáj részére, és a pásztorok gazdáiktól várták a gyakori viták elrendezését. Nyilvánvaló volt, hogy el kell válniuk. Ábrahám idősebb, rangosabb és vagyonosabb volt, mégis ő javasolt elsőként terveket a béke megőrzésére. Bár Isten neki adta az egész országot, előzékenyen lemondott erről a jogáról. {PP 100.1}

„[...] Ne legyen versengés közöttem és közötted” — mondta — „se az én pásztoraim között és a te pásztoraid között: hiszen atyafiak vagyunk. Avagy nincs-é előtted mind az egész föld? Válj el kérlek, tőlem; ha te balra tartasz, én jobbra megyek; ha te jobbra menéndesz, én balra térek” (1Móz 13:8). {PP 100.2}

Itt mutatkozott meg Ábrahám nemes, önzetlen lelkülete. Hányan ragaszkodnának hasonló körülmények között minden áron jogaikhoz és elsőbbségükhöz! Hány család hullott szét ezért! Hány gyülekezet bomlott szét az igazság ügyét közmegvetés tárgyává és gyalázattá téve a gonoszok között! „Ne legyen versengés közöttem és közötted” — mondta Ábrahám — „hiszen atyafiak vagyunk”; nemcsak a rokonság miatt, hanem az igaz Isten imádata miatt is. Isten gyermekei az egész világon egy családot alkotnak, és a szeretetnek és megbékélésnek ugyanazon lelke irányítja őket. „Atyafiúi szeretettel 133 egymás iránt gyöngédek; a tiszteletadásban egymást megelőzők legyetek” (Róm 12:10) — tanítja Megváltónk. Ha mindenkivel egyformán előzékenyek lennénk, ha úgy bánnánk másokkal, ahogy szeretnénk, hogy ők bánjanak velünk, akkor fele annyi bajunk lenne az életben. Az önimádat Sátán lelkülete; de az a szív, amely Krisztus szeretetét őrzi, irgalmas, és nem keresi a maga hasznát. Megfogadja a menny szabályát: „Ne nézze ki-ki a maga hasznát, hanem mindenki a másokét is” (Fil 2:4). {PP 100.3}

Jóllehet Lót Ábrahámmal való kapcsolatának köszönhette jólétét, mégsem volt hálás jótevője iránt. Az udvariasság azt kívánta volna, hogy engedje át a választást Ábrahámnak, de ő inkább önzően megpróbált előnyhöz jutni. „Felemelé azért Lót az ő szemeit, és látá, hogy a Jordán egész melléke bővizű föld ... mind Czoárig olyan vala az, mint az Úr kertje, mint Egyiptom földe” (lMóz 13:10). Egész Palesztina legtermékenyebb tájéka a Jordán völgye volt. A szemlélőket az elveszett Paradicsomra emlékeztette. Olyan szép és termékeny volt, mint a Nílus öntözte síkságok, amelyeket nemrégiben hagytak el. Gazdag és gyönyörű szép városok is voltak ott, amelyek népes piacaikon jövedelmező kereskedést kínáltak. A világi nyereség ábrándképétől elkápráztatott Lót nem vett tudomást az ott uralkodó erkölcsi és lelki bűnökről.

A síkság lakói „[...] nagyon gonoszok és bűnösök valának az Úr előtt” (1Móz 13:13), de erről ő mitsem tudott, vagy ha tudott is, nem tulajdonított neki fontosságot. {PP 101.1}

„És választá Lót magának a Jordán egész mellékét [...] és sátoroz vala Sodomáig” (lMóz 13:11-12). Mennyire nem látta előre önző választása szörnyű következményeit! {PP 101.2}

Miután Ábrahám elvált Lóttól, az Úr ismét neki ígérte az egész országot. Nem sokkal ezután a pátriárka Hebronba költözött; Mam- ré tölgyei alatt verte fel sátorát, és mellette oltárt emelt az Úrnak. {PP 101.3}

Az olajfaligetekkel, szőlőskertekkel borított felföldi síkságok, hullámzó búzatáblák friss levegőjében, a dombokkal övezett tágas legelőkön megelégedetten élte egyszerű pátriárkális életét, és Lótnak hagyta Sodoma veszélyeket rejtő fényűzését. {PP 101.4}

Ábrahámot a környező népek hatalmas fejedelemként, bölcs és tehetséges vezetőként tisztelték. Nem zárta el befolyását szomszédai elől. A bálványimádókétól élesen elütő élete és jelleme kedvező benyomást keltett az igaz hitről. Ábrahám rendíthetetlenül hű volt Istenhez; kedvessége és jóindulata pedig bizalmat és barátságot ébresztett; a lényéből áradó nagyság tiszteletet parancsolt, és megbecsülést vívott ki. {PP 101.5}

Vallását nem őrizte féltékenyen értékes kincsként, amelyet csak tulajdonosa élvez. Az igazi vallást az ember nem tarthatja meg csak önmagának, mert ez a lelkület ellentétben áll az evangélium elveivel. Ha Krisztus lakik a szívben, lehetetlen elrejteni vagy elhomályosítani jelenlétének fényét. Ellenkezőleg, egyre ragyogóbbá válik, amint a lelket körülvevő önzés és bűn ködét napról napra szétoszlatják az igazság napjának fényes sugarai. {PP 102.1}

Isten népe az Ő képviselője a földön, és Ő azt akarja, hogy e nép minden tagja fény legyen a világ erkölcsi sötétségében. Az egész országban, a kis- és nagyvárosokban és a falvakban szétszóródva ők Isten tanúi; azok a csatornák, amelyeken keresztül egy hitetlen világ megismerheti Isten akaratának és kegyelmének csodáit. Ő azt akaija, hogy mindazok, akik a megváltás csodájában részesülnek, küldöttei legyenek. A keresztény kegyessége képezi azt a normát, amelyből a világiak megítélik az evangéliumot. A türelmesen elviselt próbák, a hálásan fogadott áldások, a nemcsak alkalmi szelídség, kedvesség, irgalom és szeretet, az a fény, amely a jellemből fénylik a világ előtt, bemutatva az önző és megtéretlen szív sötétségének ellentétét. {PP 102.2}

A hitben gazdag, a kivételesen nagylelkű, az engedelmességben rendíthetetlen és zarándok életében egyszerű és alázatos Ábrahám bölcs diplomata is volt, valamint bátor és ügyes a harcban. Annak ellenére, hogy új vallás tanítójaként volt ismert, három királyi testvér, akik Ábrahám lakóhelyének, az emoreusok síkságainak urai voltak, barátságukat azzal fejezték ki, hogy a nagyobb biztonság érdekében szövetséget ajánlottak fel, mert az országban erőszak és zsarnokság uralkodott. Csakhamar alkalom nyílt arra, hogy Ábrahám hasznát vegye ennek a szövetségnek. {PP 102.3}

Khédorlaomer, Élám királya tizennégy évvel korábban betört Kánaánba, és azt adófizetőjévé tette. A fejedelmek közül most többen fellázadtak, és az elámita király négy szövetségesével ismét bevonult az országba, hogy meghódolásra kényszerítse. Öt kananeus király egyesítette seregét, és Siddim völgyében megütköztek a támadókkal, de azok legyőzték őket. A sereg nagy része darabokra hullt, és akik megmenekültek, a hegyekben kerestek menedéket. A győzők kifosztották a síkság városait, és gazdag zsákmánnyal és sok fogollyal távoztak. Lót és családja is a foglyok között volt. {PP 102.4}

Ábrahám, aki békében élt Mamré tölgyesében, egy menekülttől megtudta a csata történetét, és azt, hogy unokaöccse milyen bajba került. Ábrahám nem ápolgatta Lót hálátlanságának kellemetlen emlékét. Szeretete felébredt iránta, és elhatározta, hogy kiszabadítja. {PP 103.1}

Istentől kérve tanácsot, Ábrahám felkészült a harcra. Saját táborából háromszáztizennyolc kiképzett szolgát hívott össze; Isten félelmére, gazdájuk szolgálatára és fegyverhordozásra megtanított embereket. Szövetségesei — Mamré, Eskol és Áner — egyesítették vele csapataikat, és együtt indultak el a támadók üldözésére. Az elámiták és szövetségeseik Kánaán északi határán, Dánnál táboroztak. Nem félve legyőzött ellenségeik támadásától, diadalittasan tivornyáztak. A pátriárka csapatokra osztotta seregét, hogy különböző irányból közelíthessék meg az ellenséget. Éjszaka törtek a táborra. A heves és váratlan támadás gyors győzelmet aratott. Élám királya meghalt, pánikba esett serege megfutamodott. Lót és családja az összes fogollyal és javaikkal kiszabadult. Gazdag zsákmány került a győztesek kezére. Ábrahámot, akit Isten vezetett, illette meg a győzelem. Jahve híve nemcsak nagy szolgálatot tett az országnak, hanem azt is bebizonyította, hogy bátor ember. Látható volt, hogy az igaz élet nem jelent gyávaságot, és hogy Ábrahámot vallása felbátorította az igaz ügy támogatására és az elnyomottak megvédésére. Hősi tettével nagy befolyásra tett szert a környező törzsek között. Visszatértekor Sodoma királya kíséretével eléje jött, hogy tisztességet tegyen a győztesnek. A király kérte Ábrahámot, hogy tartsa meg a javakat, és csak a foglyokat adja vissza. A háborús szokások szerint a zsákmány a győzteseké volt. Ábrahám azonban ezt a hadjáratot nem nyereségért vállalta, és nem akart hasznot húzni a szerencsétlenekből. Csak azt kötötte ki, hogy szövetségesei kapják meg az őket megillető részt. {PP 103.2}

Hasonló próbában kevés ember cselekedne olyan nemesen, mint Ábrahám. Kevesen állnának ellen a kísértésnek, ha ilyen gazdag zsákmányra tehetnének szert. Ábrahám példája megfeddi az önző, pénzsóvár lelkületet. Tiszteletben tartotta a méltányosság és emberség követelményeit. Viselkedése szemlélteti ezt az ihletett elvet: {PP 103.3}

„[...] szeressed felebarátodat, mint magadat” (3Móz 19:18). „[...] Felemeltem az én kezemet az Úrhoz” — mondta — „a Magasságos Istenhez, ég és föld teremtőjéhez: hogy én egy fonalszálat, vagy egy sarukötőt sem veszek el mindabból, ami a tiéd, hogy ne mondjad: Én gazdagítottam meg Ábrámot” (1Móz 14:22). Nem akart lehetőséget adni nekik arra a feltevésre, hogy nyereségvágyból indult harcba; és azt sem akarta, hogy jólétét ajándékaiknak

vagy kegyeiknek tulajdonítsák. Isten megígérte, hogy megáldja Ábrahámot, és a dicsőség Jahvét illette meg. {PP 103.4}

Melkhisédek, Sálem királya is eljött, hogy köszöntse a győztes pátriárkát. Kenyeret és bort hozott, hogy felfrissítse Ábrahám seregét. Mint a „[...] Magasságos Istennek papja", megáldotta Ábra- hámot, és köszönetét mondott az Úrnak, aki szolgája által oly nagy szabadulást szerzett. Ábrahám pedig „[...] tizedet ada néki mindenből" (lMóz 14:18.20). {PP 104.1}

Ábrahám boldogan tért vissza sátrához és nyájához, de lelke zaklatott volt. A béke embere volt. Amennyire tehette, kerülte az ellenségeskedést, a viszályt, és borzadva gondolt vissza a mészárlásra, amelynek tanúja volt. De azok a nemzetek, amelyeknek seregeit legyőzték, kétségkívül újra meg fogják támadni Kánaánt, és különösen ő lesz bosszújuk tárgya. Mivel így belebonyolódott a nemzeti viszályba, élete békés nyugalmának vége szakadt. Ráadásul még nem vette birtokba Kánaánt, és mostmár nem remélhetett örököst sem, akiben az ígéret teljesedhetne. {PP 104.2}

Egy éjszakai látomásban újra hallotta a mennyei hangot: „[...] Ne félj Ábrám" — hangzott a fejedelmek Fejedelmének szava — „én paizsod vagyok tenéked, a te jutalmad felette igen bőséges" (1Móz 15:1). De Ábrahám lelkét balsejtelmek nyomasztották annyira, hogy most nem fogadta az ígéretet olyan feltétlen bizalommal, mint azelőtt. Kézzelfogható bizonyítékért könyörgött, hogy az ígéret teljesedni fog. Hogyan valósulhat meg a szövetségi ígéret, ha még mindig nincs fia? „[...] mit adnál énnékem" — kérdezte — „holott én magzatok nélkül járok? [...] és ímé az én házam szolgaszülöttje lesz az én örökösöm" (lMóz 15:2-3). Eliézert, hűséges szolgáját akarta fiává fogadni, és vagyona örökösévé tenni. De Isten azt ígérte, hogy a saját gyermeke lesz az örökös. Azután kivezette Ábrahámot sátrából, és azt mondta, hogy nézzen fel az égen ragyogó számtalan csillagra. És amikor Ábrahám feltekintett, ezek a szavak hangzottak: „[...] így lészen a te magod" (lMóz 15:5). „[...] Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdoníttaték az ő néki igazságul" (Róm 4:3). {PP 104.3}

A pátriárka még mindig látható jelért könyörgött hitének megerősítésére, és a későbbi nemzedéknek bizonyítékul, hogy Isten velük való kegyes szándékai megvalósulnak. Az Úr kész volt az abban a korban szokásos szerződési formák alkalmazásával szövetséget kötni szolgájával. Mennyei irányítással Ábrahám megáldozott egy üszőt, egy kecskét és egy kost — három éveseket. Kétfelé hasította őket, és a darabokat egymástól kis távolságra helyezte el. Tett még ezekhez egy gerlicét és egy galambfiat, de ezeket nem vágta ketté. Ezután tisztelettel áthaladt az áldozatok részei között, ünnepélyes esküvel örök engedelmességet fogadva Istennek. Napnyugtáig a tetemek mellett maradt őrködve, nehogy ragadozó madarak beszennyezzék vagy felfalják őket. Napnyugta körül mély álomba merült; és „[...] ímé rémülés és nagy setétség szállá ő reá" (lMóz 15:12). Majd meghallotta Isten hangját, amely arra figyelmeztette, hogy ne reménykedjék az ígéret Földjének azonnali birtokba vételében, és megjövendölte azt is, hogy Ábrahám ivadékai szenvedni fognak, mielőtt letelepednek

Kánaánban. Ekkor feltárult előtte a megváltás terve — a nagy áldozat Krisztus halála által, valamint dicsőséges eljövetele. Ábrahám látta az édeni szépségben helyreállított földet is, amelyet az ígéret végső és tökéletes teljesedéseként örökkévaló birtokába ad Isten. {PP 105.1}

Az emberrel kötött szövetségének biztosítékaként Isten egy füstölgő kemencét és egy égő fáklyát vonultatott el — mint jelenlétének szimbólumait — a kettévágott áldozatok között, teljesen megemésztve azokat. Ábrahám ismét hangot hallott, amely megerősítette azt az ígéretet, hogy „[...] Egyiptomnak folyóvizétől fogva, az Eufrátes folyóvízig" (lMóz 15:18) leszármazottai ajándékba kapják Kánaán földjét. {PP 105.2}

Ábrahám már közel huszonöt éve volt Kánaánban, amikor az Úr megjelent neki, és így szólt: „[...] Én a mindenható Isten vagyok, járj én előttem, és légy tökéletes" (1Móz 17:1). A pátriárka megilletődve arcra borult. Az üzenet folytatódott: „[...] imhol az én szövetségem te veled, hogy népek sokaságának atyjává leszesz" (1Móz 17:4). E szövetség teljesedésének jeleként neve, amely eddig Ábrám volt, Ábra-hámra változott; jelentése; „sokaság atyja". Szárai neve Sára — „fejedelemasszony" — lett, mert — mondta a mennyei hang — „[...] nemzetek királyai származzanak ő tőle"(lMóz 17:16). {PP 105.3}

Ekkor kapta Ábrahám a körülmetélkedés rítusát „[...] körülmeté- letlenségében tanúsított hite igazságának pecsétjéül" (Róm 4:11). A pátriárkának és ivadékainak ezt annak jeleként kellett gyakorolnia, hogy elkülönülve a bálványimádóktól Isten szolgálatára szentelőd- jenek, és Isten különleges kincsévé fogadja őket. E rítussal elkötelezték magukat arra, hogy teljesítik az Ábrahámmal kötött szövetség feltételeit. Nem volt szabad pogányokkal házasságot kötniük, mert ezzel elvesztik Isten és szent törvénye iránti tiszteletüket és beleesnek abba a kísértésbe, hogy más nemzetek bűnös szokásait gyakorolják, és bálványaikat imádják. {PP 106.1}

Isten megbecsülte Ábrahámot. Mennyei angyalok látogatták meg őt és beszélgettek vele, mint barát a baráttal. Amikor Sodoma megítélése közeledett, Isten nem titkolta el Ábrahám elől, és a pátriárka közbenjárt Istennél a bűnösökért. Az angyalokkal való találkozása a vendégszeretetnek is szép példája. {PP 106.2}

Egy forró nyári napon, délidőben a pátriárka sátra ajtajában ült a csendes tájat szemlélve, amikor a távolból három vándort látott közeledni. Az idegenek, mielőtt a sátorhoz értek, megálltak, mintha azt beszélték volna meg, hogy merre menjenek. Nem várva, hogy szívességet kérjenek, Ábrahám gyorsan felállt, és amikor úgy tűnt, hogy az idegenek más irányba térnek, utánuk sietett és udvariasan kérte őket, tiszteljék meg és pihenjenek meg nála. Saját maga hozott vizet, hogy lemoshassák lábukról az út porát, ő maga választott nekik ételt, és amíg az árnyékban pihentek, az étel el is készült. Tisztelettel állt mellettük, amíg vendégszeretetében részesültek. Ezt az udvarias tettet Isten olyan fontosnak tartotta, hogy feljegyeztette Igéjében, és ezer évvel később az ihletett apostol így utalt rá: „A vendégszeretetről el ne felejtkezzetek, mert ez által némelyek, tudtokon kívül, angyalokat vendégeltek meg" (Zsid 13:2). {PP 106.3}

Ábrahám először csak három fáradt vándort látott vendégeiben. Nem is sejtette, hogy közöttük van az, akinek imádatával nem vétkezik. De a mennyei követek most felfedték kilétüket. Bár a harag szolgáiként indultak útnak, először Ábrahámnak, a hit emberének áldást hirdettek. Isten szigorúan elítéli a gonoszságot és bünteti a törvényszegést, de nem gyönyörködik a bosszúállásban. Neki, akinek szeretete végtelen, „szokatlan" a pusztítás munkája. {PP 106.4}

„Az Úr bizodalmas az őt félőkhöz" (Zsolt 25:14). Ábrahám tisztelte Istent, és az Úr tisztelte őt. Bevonta tanácskozásába, és kinyilatkoztatta neki szándékát. „[...] Eltitkoljam-é én Ábrahámtól, amit tenni akarok?" — mondta az Úr — „[...] Sodomának és Gomorának kiáltása megsokasodott, és mivelhogy az ő bűnök felettébb megnehezedett: alámegyek azért és meglátom, vajon teljességgel a hozzám felhatott kiáltás szerint cselekedtek-é vagy nem? tudni akarom" (1Móz 18:17.20-21). Isten tudta jól, milyen nagy Sodoma vétke, de emberi módon fejezte ki magát, hogy megértsék bánásmódjának igazságos voltát. Mielőtt megbünteti a törvényszegőket, ő maga elmegy, hogy megvizsgálja életüket. Ha még nem lépték át kegyelmének határát, időt ad nekik a megtérésre. {PP 107.1}

Két mennyei követ eltávozott, és egyedül hagyták Ábrahámot Vele, akiről most már tudta, hogy Isten Fia. A hit embere könyörgött Sodoma lakóiért. Egyszer megmentette őket kardjával, most imával igyekezett megmenteni őket. Lót és családja még ott lakott; és az az önzetlen szeretet, amely arra sarkallta Ábrahámot, hogy mentse meg őket az elámitáktól, most meg akarta menteni — ha megegyezik Isten akaratával — a mennyei ítélet viharától. {PP 107.2}

Mélységes tisztelettel és alázattal tárta fel kérését: „[...] Immár merészkedtem szólani az én Uramnak, noha én por és hamu vagyok" (1Móz 18:27). Nem volt magabízó, nem kérkedett a saját igazságával. Nem kért kegyet engedelmességéért, vagy Isten akaratát teljesítő áldozataiért. Mint ciki maga is bűnös, úgy könyörgött a bűnösért. Ilyen lelkületet kell tanúsítaniuk mindazoknak, akik Istenhez közelednek. De Ábrahám a szeretett atyához könyörgő gyermek bizalmáról tett bizonyságot. Közelebb ment a mennyei követhez, és buzgón könyörgött. Bár Lót Sodomába költözött, de nem osztozott lakói gonoszságában. Ábrahám azt gondolta, hogy abban a népes városban bizonyára mások is imádják az igaz Istent. Ezt szem előtt tartva esedezett: „Távol legyen tőled, hogy ilyen dolgot cselekedjél, hogy megöld az igazat a gonosszal [...] távol legyen tőled! Avagy az egész föld bírája nem szolgáltatna-é igazságot?" (lMóz 18:25). Ábrahám nemcsak egyszer kért, hanem sokszor. Bátrabbá vált, amikor kérése teljesült, s addig folytatta a könyörgést, amíg megkapta az ígéretet, hogy Isten akkor is megkíméli a várost, ha csak tíz igaz embert talál benne. {PP 107.3}

A pusztuló lelkek iránti szeretet ihlette Ábrahám imáját. Gyűlölte a romlott város bűneit, de arra vágyott, hogy a bűnösök megmeneküljenek. Sodomáért való mélységes aggodalma mutatja, hogyan kellene aggódnunk a megrögzött bűnösökért. Gyűlölnünk kell a bűnt, de szánnunk és szeretnünk kell a bűnöst. Körülöttünk emberek rohannak a reménytelen és

félelmetes pusztulásba, mint egykor Sodomában. Mindennap lezárul valakinek a kegyelmi ideje. Minden órában vannak, akik átlépik a kegyelem határát. Ki inti és kérleli a bűnöst, hogy hárítsa el ezt a félelmes végzetet? Hol vannak azok a kezek, amelyek kinyúlnak érte, hogy visszatartsák a haláltól? Hol vannak azok, akik alázatosan és rendületlen hittel könyörögnek értük Istenhez? {PP 108.1}

Ábrahám lelkülete Krisztus lelkülete volt. Isten Fia a nagy Közbenjáró, aki közbenjár a bűnös érdekében. Ő, aki lefizette a bűnös megváltásának árát, tudja, milyen értékes az emberi lélek. Krisztus úgy gyűlöli a bűnt, ahogy csak egy makulátlanul tiszta lény gyűlölheti, de úgy szereti a bűnöst, ahogy csak a végtelen jóság tud szeretni. A kereszthalál gyötrelmeiben, amikor reá nehezedett az egész világ bűneinek szörnyű terhe, szidalmazóiért és gyilkosaiért imádkozott: „Atyám! bocsásd meg nékik; mert nem tudják mit cselekesznek” (Luk 23:34). {PP 108.2}

Ábrahámról azt írja a Szentírás, hogy „[...] Isten barátjának neveztetett” (Jak 2:23) és „[...] atyja [...] mindazoknak, akik [...] hisznek” (Róm 4:11). Isten így tesz bizonyságot e hűséges pátriárkáról: „[...] hallgata Ábrahám az én szavamra: és megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet” (1Móz 26:5). Majd pedig így: „Mert tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének ő utána, hogy megőrizzék az Úrnak útát, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólott felőle” (lMóz 18:19). Nagyon megtisztelő volt az a feladat, amelyre Isten Ábrahámot elhívta — hogy atyja legyen annak a népnek, amely századokon át védi és őrzi Isten igazságát a világ számára; annak a népnek, amelyen keresztül a megígért Messiás adventjével Isten megáldotta a föld minden nemzetét. De aki elhívta a pátriárkát, méltónak ítélte erre. Isten az, aki szól. ő, aki messziről érti a gondolatokat, és helyesen ítéli meg az embereket, azt mondja: „Tudom róla...” Ábrahám nem fogja önző célokért elárulni az igazságot, megtartja a törvényt, igazságosan és egyenesen cselekszik. Nemcsak ő maga féli az Urat, de gyakorolja a vallást családjában: igazságra oktatja családját. Isten törvénye lesz háznépének irányítója. {PP 108.3}

Ábrahám háznépe több mint ezer emberből állt. Táborában otthonra leltek azok is, akiket tanításaival az egy Isten imádásához vezetett; és itt, mint az iskolában eligazítást kaptak és megtanulták, hogyan képviseljék az igaz hitet. így súlyos felelősség nehezedett Ábrahámra. Családfőket nevelt, akik alkalmazták irányítási módszerét abban a családban, amelynek fejévé lettek. {PP 109.1}

Régen az apa volt a család ura és papja, és hatalmat gyakorolt gyermekei felett akkor is, amikor már nekik is saját családjuk volt. Leszármazottait arra tanította, hogy mind vallási, mind világi ügyekben őt tekintsék felettesüknek. Ábrahám megpróbálta fenntartani ezt a pátriárkális irányítási rendszert, mert ez alkalmas volt Isten ismeretének megőrzésére. Össze kellett tartania a család tagjait, hogy megvédje őket az elterjedt és mélyen gyökerező bálványimádástól. Ábrahám minden lehető eszközzel igyekezett tábora lakóit megőrizni a pogányokkal való összekeveredéstől és bálványisteneik használatától, mert tudta, hogy ha

kapcsolatba kerülnek a rosszal, észrevétlenül megromlanak elveik. A legnagyobb gonddal elzárta előlük a hamis vallás minden formáját, és lelkűkbe véste, hogy az élő Isten fenséges volta legyen imádatuk igazi tárgya. {PP 109.2}

Bölcs intézkedés volt, amelyet maga Isten hozott, hogy — ameny- nyire lehetett — elzárta népét a pogányoktól, és oly néppé tette, amely nem tartozik a nemzetek közé. Azért választotta el Ábrahá- mot bálványimádó rokonságától, hogy a pátriárka azoktól a csábító hatásoktól távol képezhesse és nevelhesse családját, amelyek körülvették volna őket Mezopotámiában, és hogy leszármazottai tisztán őrizhessék meg az igaz hitet nemzedékről nemzedékre. {PP 109.3}

Ábrahámot a gyermekei és házanépe iránti szeretet késztette vallásos hitük őrzésére, megosztva velük a mennyei szabályok ismeretét, amit legdrágább örökségként nekik és rajtuk keresztül a világnak átadhatott. Mindenkit megtanított arra, hogy a menny Istenének hatalma alatt állnak. A szülőknek tilos volt zsarnokoskodni, a gyermekeknek pedig engedetlenkedni. Isten törvénye mindenkinek megszab-ta kötelességét, és csak e törvény iránti engedelmesség biztosíthatott számukra boldogságot és jólétet. {PP 109.4}

Ábrahám példája, mindennapi életének csendes befolyása állandó tanítás volt. Az otthonát jellemző rendíthetetlen becsületesség, jóindulat és önzetlen udvariasság királyok csodálatát is kivívta. Élete jóillatként hatott, jelleme nemes és szeretetre méltó volt, bizonyítva mindenkinek, hogy kapcsolatban áll a mennyel. Legegyszerűbb szolgájának lelki életét sem hanyagolta el. Házában nem volt külön törvénye a gazdának és külön a szolgának; királyi út a gazdagnak és egy másik a szegénynek. Igazságosan és könyörülettel bánt mindenkivel, mint akik örököstársai az élet ajándékában. {PP 110.1}

„[...] megparancsolja [...] az ő házanépének” (lMóz 18:19). Fékezte gyermekei rossz hajlamait. Nem hunyt szemet bűnös hanyagsággal a hibák felett. Nem volt nála gyenge, oktalan, engedékeny kivételezés. Tudta, hogy mi gyermekei kötelessége, és nem áldozta fel ezt a meggyőződést a rosszul értelmezett szeretet oltárán. Ábrahám nemcsak helyes útmutatást adott, de megőrizte az igaz és igazságos törvények tekintélyét is. {PP 110.2}

Milyen kevesen követik ma ezt a példát! Nagyon sok szülőnél helytelenül szeretetnek nevezett vak és önző érzelgősség figyelhető meg, ami megnyilvánul kialakulatlan ítéletű és fegyelmezetlen gyermekeik életében. Ez a legnagyobb kegyetlenség az ifjúsággal szemben, és nagyon rosszat tesz a világnak. A szülők engedékenysége zűrzavart okoz a családban és a társadalomban. A fiatalokban megerősíti hajlamaik követése iránti vágyukat ahelyett, hogy Isten kívánalmainak engedelmeskednének. Felnőnek úgy, hogy vonakodnak Isten akaratát cselekedni, és vallástalan, engedetlen lelkületűket átörökítik gyermekeikre és azok gyermekeire. A szülőknek irányítani kellene családjukat, úgy ahogy Ábrahám tette. Tanítsák és követeljék meg a szülők iránti engedelmességet, az Isten iránti engedelmesség első lépéseként! {PP 110.3}

Az a tiszteletlenség, ahogy Isten törvényét még vallási vezetők is kezelik, nagy kárt okoz. Annak a nagyon elterjedt tanításnak, hogy Isten törvényei már nem kötelezőek az emberre, a bálványimádással azonos hatása van az emberek erkölcsi felfogására. Azok, akik megkísérlik Isten szent törvényének követelményeit kisebbíteni, éppen a családok és nemzetek irányításának alapjait támadják meg. Azok a vallásos szülők, akik mellőzik Isten törvényét, nem parancsolják meg házuk népének az Úr útjának megőrzését: nem teszik Isten törvényét az élet szabályává. Gyermekeik, amikor megalapítják saját otthonukat, nem érzik szükségességét, hogy megtanítsák gyermekeiket arra, amire őket sem tanították meg. Ezért van olyan sok hitetlen család, ezért olyan mélyre ható és elterjedt a romlottság. {PP 110.4}

Amíg a szülők nem járnak teljes szívvel az Úr törvénye szerint, addig nem parancsolhatják meg ezt gyermekeiknek sem. Szükség van reformációra — mély és átható reformációra e vonatkozásban. A szülőknek meg kell reformálódniuk; szükség van a lelkészek reformációjára; szükség van Isten jelenlétére családjukban. Ahhoz, hogy a dolgokat másként lássák, Isten Igéjét kell családjuk tanácsadójává választaniuk. Meg kell tanítaniuk gyermekeiket arra, hogy Isten szava szól hozzájuk, és annak fenntartás nélkül engedelmeskedniük kell. Türelmesen, kedvesen és fáradhatatlanul tanítsák gyermekeiket, hogy hogyan éljenek Isten tetszésére! Az ilyen család gyermekei felkészülnek a hitetlenség hamis érveivel való szembenézésre. Elfogadták hitük alapjaként a Bibliát, és olyan alapra építettek, amelyet nem söpörhet el a hitetlenség áradata. {PP 111.1}

Nagyon sok család elhanyagolja az imádkozást. A szülők úgy érzik, hogy nincs idejük reggeli és esti áhítatra. Néhány percet sem tudnak szánni arra, hogy hálát adjanak Istennek sok-sok jótéteményéért — a növényzetet éltető áldott napsugárért és záporesőért. Nincs idejük imádkozni mennyei segítségért és vezetésért, az angyalok oltalmáért és Jézus állandó jelenlétéért. Úgy indulnak munkába, mint az ökör és a ló; anélkül, hogy egy gondolatuk lenne Isten vagy a menny számára. Lelkük olyan drága, hogy Isten Fia életét adta megváltásukért, nehogy reménytelenül elvesszenek; de nagy jóságát alig értékelik jobban, mint a veszendő állatok. {PP 111.2}

Azok, akik azt vallják, hogy szeretik Istent, a régi idők pátriárkáihoz hasonlóan emeljenek oltárt az Úrnak mindenütt, ahol felállítják sátrukat. Ha van idő, amikor minden háznak az imádság házának kell lennie, akkor az most van. Apák és anyák emeljék fel szívüket gyakran Istenhez, és könyörögjenek alázatosan önmagukért és gyermekeikért! Az apa, mint a család papja, tegye Isten oltárára a reggeli és esti áldozatot, amíg a feleség és a gyermekek együtt imád-koznak, és dicsőítik Istent. Az ilyen családban Jézus szívesen tartózkodik. {PP 111.3}

Szent világosság sugározzák minden keresztény családból! A szeretet tettekben nyilvánuljon meg! Legyen ez a szeretet láthatóvá az egymással való érintkezésben — tükröződjék figyelmességben, kedvességben, szelíd, önzetlen előzékenységben! Vannak olyan otthonok, ahol megvalósul ez az elv — otthonok, ahol Istent imádják, és ahol a legőszintébb

szeretet uralkodik. Ezekből reggel és este jóillatként száll fel az ima Istenhez, akinek ajándékai és áldásai reggeli harmatként hullnak az imádkozóra. {PP 112.1}

Rendezett keresztény család nyomós érv a keresztény vallás létező valósága mellett — olyan érv, amelyet a hitetlenek nem tudnak megcáfolni. Mindenki láthatja, hogy egy hatalom munkálkodik a családban, amely hatással van a gyermekekre is, és Ábrahám Istene van velük. Ha a hitvalló keresztények otthonában helyes vallásos légkör uralkodik, akkor jó befolyást árasztanak. Valóban a „világ világosságá”-vá válnak. A menny Istene úgy szól minden hűséges szülőhöz, ahogy Ábrahámhoz szólt: „Tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének ő utána, hogy megőrizzék az Úrnak útát, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólott felőle” (1Móz 18:19). {PP 112.2}

Fejezet 13 — A hit próbája

(1Móz 16; 17:18-20; 21:1-14; 22:1-19.)

Ábrahám nem kérdőjelezte meg a fiúra vonatkozó ígéretet, de nem várt Istenre, hogy teljesítse szavát saját elgondolása szerinti időben és módon. A megígért fiú azért késett, hogy a pátriárka Isten hatalmába vetett hite próbára legyen téve, és Ábrahám nem állta ki a próbát. Sára lehetetlennek tartotta, hogy idős korában gyermeke szülessen, ezért tervként javasolta — amely által Isten szándéka teljesedhet hogy egyik szolgálóját Ábrahám vegye el második feleségként. A többnejűség annyira elterjedt, hogy már nem tekintették bűnnek, de akkor is Isten törvényének áthágása volt, és végzetesen kihatott a családi viszony szentségére és békéjére. Ábrahám Hágárral kötött házassága nemcsak saját családjára hozott bajt, hanem a jövő nemzedékeire is. {PP 113.1}

Hágár számára hízelgő volt az a tisztelet, ami új rangjában Ábrahám feleségeként megillette. Remélve, hogy az Ábrahámtól származó nagy nemzet anyjává lesz, büszke, kérkedő lett, és megvetéssel bánt úrnőjével. A kölcsönös féltékenykedés megzavarta az egykor boldog otthon békéjét. Ábrahám kénytelen volt meghallgatni mindkettőjük panaszát, és eredménytelenül próbálta helyreállítani a harmóniát. Sára Ábrahámot hibáztatta, pedig az ő kifejezett kívánságára vette a pátriárka feleségül Hágárt. Sára el akarta űzni vetélytárs- nőjét, de Ábrahám ezt nem engedte, mert Hágár volt születendő gyermekének — ahogy szívből remélte — az ígéret fiának anyja. Ennek ellenére Hágár Sára szolgálója volt, akit úrnőjének hatalmában hagyott Ábrahám. Hágár gőgje nem tűrte el azt a durvaságot, amelyet az ő arcátlansága váltott ki. „[...] Nyomorgatja vala azért Szárai, és az elfuta őelőle” (lMóz 16:6). {PP 113.2}

Hágár a puszta felé vette útját, és amikor magányosan, barátok nélkül megpihent egy forrás mellett, az Úr angyala emberi alakban jelent meg neki. Hágárt „Szárai szolgálójá”-ként szólítva meg, emlékeztette helyzetére és kötelességére, és megparancsolta neki: „ ...] Térj meg a te asszonyodhoz, és alázd meg magad az ő kezei alatt” De dorgálásába vigasztaló szavak is vegyültek. „[...] meghallá Isten a te nyomorúságodat.” „Felettébb megsokasítom a te magodat, hogy sokasága miatt megszámlálható se legyen” (lMóz 16:9.11.10). Az angyal még azt is mondta, hogy az Isten irgalmára való állandó emlé- keztetésül nevezze a gyermeket Ismáelnek, ami azt jelenti, hogy: „Isten meghallgat.” {PP 114.1}

Amikor Ábrahám csaknem százéves volt, Isten ismét megígérte neki a fiút és azt is, hogy születendő örököse Sára gyermeke lesz. De Ábrahám még mindig nem értette meg az ígéretet. Ismáelre gondolt abban a hitben, hogy általa valósul meg Isten könyörületes szándéka. Fia iránti szeretetében így kiáltott: „[...] Vajha Ismáel élne teelőtted!” (lMóz 17:18). Az ígéret félreérthetetlen szavakkal megismétlődött: „[...] Kétség nélkül a te feleséged Sára szül néked fiat, és nevezed annak nevét Izsáknak, és megerősítem az én szövetségemet ő vele.” De Isten

nem feledkezett el az apa imájáról. „Ismáel felől is meghallgattalak:” — mondta — „ímé megáldom őt [...] és nagy néppé teszem őt” (1Móz 17:19-20). {PP 114.2}

Izsák születése élethosszig tartó várakozás után legdrágább reményeik beteljesülését hozta, örömmel töltve be Ábrahám és Sára sátrát. De ezzel az eseménnyel Hágár szeretve dédelgetett reményei hiúsultak meg. A már ifjúvá serdült Ismáelt eddig az egész tábor Ábrahám vagyona és az ivadékainak megígért áldások örökösének tartotta. A fiú hirtelen háttérbe szorult, és a csalódott anya és fia meggyűlölte Sára gyermekét. Az általános örvendezés fokozta féltékenységüket annyira, hogy Ismáel nyíltan gúnyolni merte Isten ígéretének örökösét. Ismáel féktelen természetében Sára a viszály kiapadhatatlan forrását látta, és Ábrahámot arra unszolta: küldje el a táborból Hágárt és Ismáelt. A pátriárka mélységesen elszomorodott. Hogyan űzhetné el Ismáelt, fiát, akit még mindig nagyon szeretett? Tanácstalanságában mennyei eligazításért könyörgött. Az Úr szent angyal útján üzente neki, teljesítse Sára kívánságát. Sem Ismáel, sem Hágár iránti szeretete ne álljon az útba, mert csak így tudja helyreállítani családja harmóniáját és békéjét. Az angyal közölte vele azt a vigasztaló ígéretet, hogy Ismáelt, bár elszakad atyja otthonától, {PP 114.3}

Isten nem hagyja el; életét megőrzi, és a fiú nagy nemzet atyjává lesz. Ábrahám sajgó fájdalommal engedelmeskedett az angyal szavá- nak. Atyai szívére kimondhatatlan bánat nehezedett, amikor elküldte fiát és Hágárt. {PP 115.1}

Az Ábrahámnak adott parancs, amely a házasság szentségét érintette, szolgáljon tanulságul minden kor számára. Ez kimondja, hogy a házasság jogaira és boldogságára még nagy áldozat árán is gondosan kell ügyelni. Sára volt Ábrahám egyetlen igazi felesége. Jogaiban mint feleség és anya senki sem osztozhatott. Sára tisztelte férjét, és az Újtestamentom ebben követendő példaként mutatja be. {PP 115.2}

De ő nem akarta, hogy Ábrahám mást szeressen, és az Úr nem rótta meg azért, hogy vetélytársa elűzését követelte. Mind Ábrahám, mind Sára kételkedett Isten hatalmában, és ez a hiba vezetett a Hágárral kötött házassághoz. {PP 115.3}

Isten a hívők atyjává hívta el Ábrahámot, akinek hitével példát kellett mutatnia az eljövendő nemzedékek számára. De Ábrahám hite nem volt még tökéletes. Nem bízott Istenben, amikor eltitkolta, hogy Sára a felesége, és amikor feleségül vette Hágárt. Azért, hogy elérje a legmagasabb szintet, Isten másik próba elé állította, a legsúlyosabb elé, amelyet embernek valaha is ki kellett állnia. Isten éjszakai látomásban megparancsolta neki, hogy menjen el Mórija földjére, és ott egy hegyen, amelyet mutat néki, áldozza fel fiát égőáldozatként. {PP 115.4}

Ábrahám százhúsz éves volt, amikor ezt a parancsot kapta. Saját nemzedéke is öregnek tartotta már. Ifjú korában volt ereje a nehézségek és a veszélyek elviselésére, de ifjúságának tüze már elhamvadt. Férfikora teljében az ember bátrabban szembenéz olyan nehézségekkel és csapásokkal, amelyek későbbi éveiben — amikor lába a sír felé botladozik — megviselik

szívét. Ám Isten akkorra tartogatta Ábrahám utolsó és legsúlyosabb próbáját, amikor az évek terhe már megviselte, és aggodalom, küzdés nélküli nyugalomra vágyott. {PP 115.5}

A pátriárka ekkor Beérsebában lakott. Jólét és megbecsülés vette körül. Gazdag volt, és az ország urai tekintélyes nagyurat tiszteltek benne. Juhok és szarvasmarhák ezrei legeltek a táborán túl elterülő

síkságokon. Mindenfelé kíséretének sátrai álltak, ahol hűséges szolgák százai laktak. Az ígéret fia férfivá serdült Ábrahám mellett. Minden azt mutatta, hogy a menny áldásával koronázta a remények megvalósulásának késését türelmesen viselő áldozatos életet. {PP 116.6}

Ábrahám egykor hitben engedelmeskedve elhagyta szülőföldjét — búcsút vett atyái sírjától és rokonsága hazájától. Idegenként járta be öröksége földjét. Sokáig várt a megígért örökös születésére. Isten parancsára elküldte fiát, Ismáelt. Most pedig, amikor az oly régóta vágyott gyermek férfikorba lépett, és a pátriárka láthatta reményei megvalósulását, minden eddiginél nagyobb próba várt rá. {PP 116.1}

A parancs hallatára fájdalom szorította össze az apa szívét: „[...] Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz [...] és áldozd meg ott égőáldozatul” (1Móz 22:2). Izsák volt otthonának fénye, öregségének vigasza, és legfőképpen a megígért áldás örököse. Ha egy ilyen fiút baleset vagy betegség által kellene elvesztenie, az is összetörné a szerető apa szívét; ősz fejét fájdalommal hajtaná meg; de a parancs úgy szólt, hogy saját kezével ontsa vérét fiának. Úgy érezte, hogy ezt lehetetlen megtennie. {PP 116.2}

Sátán ott volt a közelben azt sugallva: biztosan téved. Hiszen Isten törvénye ezt parancsolja: „Ne ölj.” és Isten nem kíván olyat, amit egyszer megtiltott. Ábrahám kiment sátrából, felnézett a békésen ragyogó, felhőtlen égre, és felidézte a majdnem ötven évvel ezelőtt kapott ígéretet: magva éppúgy számtalan lesz, mint a csillagok. Ha ennek az ígéretnek Izsák által kell teljesülnie, hogy ölhetné meg őt? Sátán el akarta hitetni Ábrahámmal, hogy ez érzéki csalódás lehet. Kétségek és kínok között a földre borult, és úgy imádkozott, ahogy még soha. Kérte, hogy Isten tegye bizonyossá a parancsot, ha végre kell hajtania ezt a rettenetes feladatot. Eszébe jutottak az angyalok, akiket Isten küldött, hogy elmondják neki, mi Isten szándéka Sodomával — hogy el akaija pusztítani, és akik erről a fiúról, az Izsákról szóló ígéretet vitték neki. Ábrahám elment arra a helyre, ahol több ízben találkozott a mennyei követekkel, azt remélve, hogy újra találkozik velük, és további eligazítást kap. De senki sem jött, hogy enyhülést hozzon. Sötétség vette körül, de Isten parancsa a fülében csengett: „Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz.” A parancsnak engedelmeskedni kell, és Ábrahám nem mert késlekedni. Közelgett a nappal, és el kellett indulnia. {PP 116.3}

Sátrához visszatérve elment oda, ahol Izsák aludt, az ifjúság és ártatlanság zavartalan, mély álmában. Egy percig nézte fia kedves arcát, majd remegve elfordult. Odament Sárához, aki szintén aludt. Felébressze, hogy még egyszer átölelhesse gyermekét? Elmondja neki Isten kívánságát? Szeretett volna könnyíteni szívén, és szerette volna megosztani Sárával ezt a

rettenetes felelősséget, de félt, hogy Sára akadályozza tettét. Izsák volt Sára öröme és büszkesége; élete össze volt kötve az övével. Az anyai szeretet nem engedné meg az áldozatot. {PP 117.1}

Ábrahám végül szólította fiát. Elmondta neki a parancsot az áldozatról, amelyet be kell mutatnia egy távoli hegyen. Izsák gyakran elkísérte atyját, amikor istentiszteletet tartott a vándorlásukat jelző oltároknál. Ez a felszólítás nem lepte meg Izsákot. Gyorsan elvégezték az úti előkészületeket. Elkészítették a fát, feltették a szamárra, és két szolgával útnak indultak. {PP 117.2}

Némán haladt egymás mellett apa és fia. A súlyos titkán töprengő pátriárkának nem volt kedve beszélgetni. A büszke, szerető anyára gondolt, és arra a napra, amikor egyedül kell hazatérnie. Tudta jól, hogy az a kés, amely kioltja fia életét, átszúrja az anya szívét is. {PP 117.3}

Az a nap — Ábrahám életének leghosszabb napja — lassan, vontatottan telt el. Amíg fia és az ifjak aludtak, ő imában töltötte az éjszakát. Még mindig remélte egy mennyei követ jövetelét, aki azt mondja: a próba véget ért, a fiú sértetlenül visszatérhet anyjához. De senki és semmi nem könnyített meggyötört lelkén. Egy másik hosszú nap, és egy másik éjszaka következett, a megalázkodás és ima éjszakája, miközben a parancs, amely megfosztja gyermekétől, egyre ott csengett a fülében. Sátán kételyt és hitetlenséget súgott, de Ábrahám ellenállt sugallatainak. Amikor a harmadik napon indulni készültek, a pátriárka észak felé tekintve megpillantotta az ígért jelet, a Mórija hegye felett lebegő fényes felhőt. És Ábrahám megbizonyosodott arról, hogy a hang, amely szólt hozzá, a mennyből származott. {PP 117.4}

Nem zúgolódott most sem Isten ellen, hanem úgy erősítette lelkét, hogy felidézte az Úr jóságának és hűségének bizonyítékait. {PP 117.5}

Ezt a fiút váratlanul kapta; aki ezt a drága ajándékot adta, nincs-e jogában visszavenni azt, ami az övé? A hit ismételgette az ígéretet: „Izsákban neveztetik néked a te magod” — és azt a magot nem lehet 152 megszámolni, miként a tengerparton a homokszemeket sem. Izsák a csoda gyermeke volt, és vajon a neki életet adó hatalom nem tudja visszaadni az életét? Túlnézve a láthatókon, Ábrahám bízott Isten szavában, „úgy gondolkozván, hogy az Isten a halálból is képes feltámasztani” fiát (Zsid 11:19). {PP 117.6}

Senki más, csak Isten tudta megérteni, milyen nagy áldozat az apának megölni a fiát. Ábrahám azt akarta, hogy Istenen kívül senki se legyen búcsúzásuk tanúja. Szolgáinak meghagyta, hogy maradjanak hátra, mondván: „[...] én pedig és ez a gyermek elmegyünk amoda és imádkozunk, azután visszatérünk hozzátok” (1Móz 22:5). Ábrahám a fát Izsákra, az áldozatra helyezte, ő pedig vette a kést és a tüzet, és elindultak ketten a hegy csúcsa felé. Az ifjú némán tanakodott magában, hogy ilyen messze a nyájtól honnan szereznek áldozatot.1égül megszólalt: „[...] Atyám! [...] Imhol van a tűz és a fa; de hol van az égőáldozatra való bárány?” (1Móz 22:7). Ó! milyen nagy próba volt ez! A kedves szó: „atyám”, hogy belehasított

Ábrahám szívébe! Nem, most még nem tudta megmondani. „Az Isten majd gondoskodik az égőáldozatra való bárányról, fiam” (1Móz 22:8) — mondta. {PP 118.1}

A kijelölt helyen felépítették az oltárt, és ráhelyezték a fát. Aztán Ábrahám reszkető hangon elmondta fiának Isten üzenetét. Izsák rémült csodálkozással hallgatta, mi lesz a sorsa, de nem ellenkezett. Elmenekülhetett volna gyászos végzete elől, ha akart volna. A három nap küzdelmében kimerült, fájdalomtól lesújtott öregember nem tudott volna szembeszállni az életerős ifjúval. De Izsákot gyermekkorától fogva készséges, bízó engedelmességre nevelték, és amikor megtudta Isten akaratát, engedelmesen meghajolt előtte. Osztozott Ábrahám hitében, és megtiszteltetésnek tartotta, hogy életét feláldozhatja Istennek. Gyengéden igyekezett könnyíteni atyja fájdalmán, és segítette, hogy erőtlen kezével odakösse az oltárhoz. {PP 118.2}

Elhangzottak az utolsó szerető szavak, elsírták utolsó könnyeiket, és utoljára ölelték meg egymást. Az atya felemelte a kést, hogy megölje fiát, és ekkor hirtelen valaki megálljt parancsolt. Egy angyal, Isten angyala szólította a mennyből a pátriárkát: „[...] Ábrahám! Ábrahám!” Gyorsan válaszolt: „Imhol vagyok.” A hang ismét hallatszott: „Ne nyújtsd ki a te kezedet a gyermekre, és ne bántsd őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek én érettem” (1Móz 22:11-12). {PP 118.3}

Ekkor Ábrahám megpillantott egy kost, amely megakadt „szarvánál fogva a szövevényben.” A pátriárka gyorsan megfogta az új áldozatot, és feláldozta „az ő fia helyett”. Örömében és hálájában Ábrahám új nevet adott annak a szent helynek — „Jahve-jire” „az Úr gondoskodik.” {PP 119.1}

Mórija hegyén Isten ismét megújította szövetségét, és ünnepélyes esküvel erősítette meg az Ábrahámnak és magvának ígért, minden eljövendő nemzedéken át tartó áldást: „[...] Én magamra esküszöm azt mondja az Úr: mivelhogy e dolgot cselekedéd, és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek: hogy megáldván megáldalak tégedet, és bőségesen megsokasítom a te magodat mint az ég csillagait, és mint a fövényt, mely a tenger partján van, és a te magod örökség szerint fogja bírni az ő ellenségeinek kapuját. És megáldatnak a te magodban a földnek minden nemzetségei, mivelhogy engedtél az én beszédemnek” (lMóz 22:16-18). {PP 119.2}

Ábrahám hitének nagy tette fényoszlopként áll, és megvilágítja Isten minden eljövendő korszakban élő szolgáinak ösvényét. Ábrahám nem tagadta meg Isten akaratának teljesítését. A háromnapos út alatt volt elég ideje gondolkozni és — ha akart volna — Istenben kételkedni. Úgy okoskodhatott volna, hogy fiának megölése miatt gyilkosnak fogják tartani, egy második Kainnak; ezért tanítását elvetnék és semmibe vennék: jót sem tehetne többé embertársainak. {PP 119.3}

Úgy érvelhetett volna, hogy idős kora felmenti az engedelmesség alól. De a pátriárka nem folyamodott egyik mentséghez sem. Ábrahám is ember volt, a mienkhez hasonló indulatai és gyengéd érzelmei voltak. Nem kérdezte meg, hogyan teljesülhetnek az ígéretek, ha Izsákot

megöli. Nem tanácskozott fájó szívével. Tudta, hogy Isten minden kívánalmában igaz és igazságos, és Ábrahám az utolsó betűig engedelmeskedett a parancsnak. {PP 119.4}

„[...] Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdoníttatott néki igazságul, és Isten barátjának neveztetett" (Jak 2:23). Pál pedig ezt mondja: „[...] akik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai" (Gál 3:7). Ábrahám hite a cselekedeteiben mutatkozott meg. „Avagy Ábrahám, a mi atyánk, nem cselekedetekből igazíttatott-é meg, felvivén Izsákot, az ő fiát az oltárra? Látod, hogy a hit együtt munkálkodott az ő cselekedeteivel, és a cselekedetekből lett teljessé a hit" (Jak 2:21-22). Sokan nem értik a hit és a cselekedetek viszonyát. Azt mondják: „Csak higgy Krisztusban és üdvözülsz. Nem kell a törvényt megtartanod." De a valódi hit engedelmességben mutatkozik meg. így szólt Jézus a hitetlen zsidókhoz: „Ha Ábrahám gyermekei volnátok, az Ábrahám dolgait cselekednétek" (Jn 8:39). A hívők atyjáról pedig az Úr ezt jelenti ki: „[...] hallgata Ábrahám az én szavamra: és megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet" (1Móz 26:5). Jakab apostol pedig ezt mondja: „A hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában" (Jak 2:17). János is, aki olyan sokat foglalkozik a szeretettel, így szól: „az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az ő parancsolatait" (1Jn 5:3). {PP 119.5}

Az előkép és az ígéret útján Isten „előre hirdette [...] az evangéliumot Ábrahámnak" (Gál 3:8 új prot. ford.). A pátriárka hite az eljövendő Megváltóra összpontosult. Ezt mondta Krisztus a zsidóknak: „Ábrahám a ti atyátok örvendezett, hogy meglátja az én napomat; látta is, és örült" (Jn 8:56). Az Izsák helyett feláldozott kos jelképezte Isten Fiát, aki később meghalt helyettünk. Amikor Isten az embert a törvény áthágása miatt halálra ítélte, az Atya Fiára tekintett, és ezt mondta a bűnösnek: „Élj: találtam váltságdíjat!" {PP 120.1}

Isten egyrészt Ábrahám leikébe akarta vésni, hogy az evangélium valóság, másrészt próbára akarta tenni hitét a paranccsal, hogy ölje meg fiát. Azért kellett elviselnie a lelki gyötrelmet e félelmes próba sötét napjaiban, hogy saját tapasztalata által felfogjon valamit abból a hatalmas áldozatból, amelyet a végtelen Isten hoz az ember megváltásáért. Semmi más próba nem gyötörhette volna meg úgy Ábrahám lelkét, mint fia feláldozása. Isten gyötrelmes és gyalázatos halálra adta Fiát. Az angyalok, akik Isten Fia megaláztatásának és lelki gyötrelmének tanúi voltak, nem léphettek közbe, mint ahogy Izsák esetében megtehették. Nem hangzott el ilyen kiáltás: „Elég!" A dicsőség Királya feláldozta életét, hogy megváltsa az elbukott emberiséget. Mivel bizonyíthatná Isten jobban végtelen könyörületét és szeretetét? „Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?" (Róm 8:32). {PP 120.2}

Ábrahámnak nemcsak a saját érdekében kellett meghoznia az áldozatot, és nem is kizárólag az utána jövő nemzedékekért, hanem a menny és más világok büntelen értelmes lényeinek okulásáért is. A Krisztus és Sátán közötti küzdelem csatatere — a föld, ahol a megváltás terve megvalósult — a világegyetem tankönyve. Mivel Ábrahám korábban kételkedett Isten ígéreteiben, Sátán azzal vádolta az angyalok és Isten előtt, hogy nem teljesítette a szövetség feltételeit, és ezért méltatlan annak áldásaira. Isten az egész menny előtt bizonyítani akarta

szolgája hűségét; be akarta mutatni, hogy nem fogadhat el kevesebbet, csak a tökéletes engedelmességet, és jobban fel akarta tárni előttük a megváltás tervét. {PP 120.3}

Ábrahám hitének és Izsák engedelmességének próbájában meny- nyei lények voltak a szemtanúk. A próba sokkal keményebb volt, mint ami elé Isten Ádámot állította. Az ősszüleinknek szóló tiltó parancs iránti engedelmesség nem járt szenvedéssel, de az Ábrahámnak szóló parancs a legfájdalmasabb áldozatot követelte. Az egész menny csodálkozva és csodálattal figyelte Ábrahám rendíthetetlen engedelmességét. Az egész menny ujjongott Ábrahám hűsége láttán. Sátán vádja hamisnak bizonyult. Isten kijelentette szolgájának: „[...] most már tudom, hogy istenfélő vagy” (Sátán vádjai ellenére) „és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek énérettem” (1Móz 22:12). Isten szövetsége, amelyet más világok értelmes lényei előtt esküvel erősített meg Ábrahámnak, azt tanúsította, hogy az engedelmesség jutalmat kap. {PP 121.1}

Az angyaloknak is nehéz volt megérteni a megváltás titkát — felfogni, hogy a bűnös emberért a menny Királyának, Isten Fiának meg kell halnia. Az Ábrahámnak szóló parancs, amely fia feláldozását követelte, felkeltette az egész menny érdeklődését. A mennyei lények feszülten figyelték a parancs teljesítésének minden mozzanatát. Amikor Izsák „hol van az égőáldozatra való bárány?” kérdésére Ábrahám így válaszolt: „Az Isten majd gondoskodik [...] bárányról”, amikor az angyal visszafogta az atya kezét, amely már- már megölte fiát, és Izsák helyett Isten gondoskodása folytán a kos lett az áldozat — fény derült a megváltás titkára, és az angyalok is jobban megértették azt a csodálatos tervet, amellyel Isten gondoskodott az ember megváltásáról (1Pt 1:12). {PP 121.2}

Fejezet 14 — Sodorna pusztulása

(1Móz 19. fejezete)

A Jordán völgyének városai közül Sodoma volt a legszebb. A síkság, amelyen elhelyezkedett, olyan szép volt és termékeny „[...] mint az Úr kertje” (lMóz 13:10). A trópusok pazar növényzete díszítette a környéket. Pálmafa, olajfa és szőlő hazája volt ez, ahol egész évben virágok illatoztak. Gazdag termést kínáltak a mezők; nyájjal és csordával voltak tele a környező dombok. A művészet és a kereskedelem is növelte a síkság büszke városának gazdagságát. Palotáit kelet kincsei díszítették, és a sivatag karaványjai drága áruk sokaságával látták el piacait. Lakosai kevés munka árán megkaphattak mindent, amire szükségük volt; mintha az egész év ünnepek sorozata lett volna. {PP 122.1}

A mindenütt uralkodó bőség fényűzést és gőgöt szült. A tétlenség és gazdagság megkeményítette a szíveket, amelyeket sohasem sanyargatott nélkülözés, és nem sújtott a bánat. A gazdagság és kényelem táplálta a gyönyör szeretetét és az emberek érzéki élvezetekbe merültek. „Ímé, ez volt vétke Sodomának, a te öcsédnek:” — mondja Ezékiel — „kevélység, eledel bősége és gondtalan békesség volt nála és leányainál, de a szűkölködőnek és szegénynek kezét nem fogta meg. És felfuvalkodának s cselekedének utálatosságot előttem, és elveszítém őket, mikor ezt megláttam” (Ez 16:49-50). Semmit sem kívánnak az emberek jobban, mint a gazdagságot és a kényelmet, pedig ez szülte azokat a bűnöket, amelyek a síkság városainak pusztulását okozták. Haszontalan, tétlen életük miatt áldozatul estek Sátán kísértéseinek, és eltorzították Isten képmását. Inkább sátáni, mint isteni jellemvonásokat tükröztek. Az emberiség legnagyobb átka a tétlenség, mert erkölcstelenséget és bűncselekményeket von maga után. Gyengíti az értelmet, csökkenti a felfogóképességet, és meg-rontja a lelket. Sátán lesben áll, készen arra, hogy tönkretegye a vigyázatlant, aki szabad idejével alkalmat kínál neki arra, hogy valamilyen vonzó álarc leple alatt hozzáférkőzzék. Akkor a legsikeresebb, amikor az embert tétlen óráiban kísérti meg. {PP 122.2}

Sodoma népe mulatozott és tivornyázott, dőzsölt és részegeske- dett. Nem szabott határt a leghitványabb és legdurvább szenvedélyeinek sem. A nép nyíltan dacolt Istennel és törvényével, és örömét lelte az erőszakos cselekményekben. Bár előttük állt az özönvíz előtti világ példája, és tudták, hogy Isten haragja nyilvánult meg elpusztításával, Sodoma mégis a gonoszságnak ugyanazt az útját járta. {PP 123.1}

Amikor Lót Sodomába költözött, a romlottság még nem volt általános, és az irgalmas Isten fénysugarakat gyújtott az erkölcsi sötétségben. Amikor Ábrahám kimentette a foglyokat az elámiták kezéből, az emberek figyelme az igaz hit felé fordult. Ábrahám nem volt idegen Sodoma népe előtt, és maguk között kinevették, amiért a láthatatlan Istent imádta. De amikor a sokkal nagyobb katonai erőkkel szemben győzelmet aratott, és a foglyokról és a zsákmányról nagylelkűen lemondott, csodálkozást és csodálatot keltett. Amíg ügyességét és bátorságát magasztalták, nem némíthatták el meggyőződésüket, hogy mennyei erő által győzött. Ábrahám

nemes és önzetlen lelkülete, amely annyira idegen volt Sodoma önző lakói előtt, vallása felsőbbrendűségének újabb bizonyítéka volt, amelynek bátran és hűséggel hódolt. {PP 123.2}

Ábrahámra mondott áldásával Melkhisédek elismerte, hogy Jahve a pátriárka erejének forrása és győzelmének szerzője: „[...] Áldott legyen Ábrám a Magasságos Istentől, ég és föld teremtőjétől. Áldott a Magasságos Isten, aki kezedbe adta ellenségeidet” (lMóz 14:19-20). {PP 123.3}

Isten gondviseléssel szólt ehhez a néphez, de ők elutasították az utolsó fénysugarakat, ahogy a korábbiakat is. {PP 123.4}

És most elérkezett Sodoma utolsó éjszakája. A bosszúállás fellegei már rávetették árnyékukat a pusztulásra ítélt városra. De lakói ezt nem vették észre. Amíg az angyalok közeledtek, hogy a pusztításra szóló megbízásukat végrehajtsák, az emberek jólétről és kedvtelésről álmodtak. Az utolsó nap is olyan volt, mint a többi, jött és elmúlt. Este szállt a kedves és zavartalan tájra. A páratlanul szép vidék a lenyugvó nap sugaraiban fürdött. A hűvös alkony előcsalogatta a vá-ros lakóit, és a szórakozni vágyó tömeg sétálgatott, kihasználva a perc örömeit. {PP 123.5}

A szürkületben két idegen közeledett a város kapujához. Vándoroknak tűntek, akik éjszakai szállást keresnek. Senki sem ismerte fel az egyszerű vándorokban Isten ítéletének hatalmas hírnökeit. A vidám, gondtalan tömeg még csak nem is álmodta, hogy az, ahogyan a mennyei követekkel bánik azon az éjszakán, betetőzi a büszke város végzetét okozó bűnét. De volt egy ember, aki kedvesen, figyelmesen viselkedett az idegenekkel, és meghívta őket otthonába. Lót nem tudta, kik a jövevények, de mindenkivel udvarias és vendégszerető volt. Ez vallásához tartozott — olyan gyakorlat volt ez, amelyre Ábrahám példája tanította meg. Ha nem gyakorolta volna az udvariasságot, talán elpusztult volna Sodoma többi lakójával együtt. Sok család, bezárva ajtaját az idegen előtt, kizárja Isten küldöttét, aki áldást, reménységet és békességet hozott volna. {PP 124.1}

Az élet minden tette, bármilyen kicsiny is, vagy jót, vagy rosszat hordoz magában. A legkisebbnek tűnő feladat hűséges elvégzése vagy elmulasztása ajtót nyithat az élet leggazdagabb áldásai vagy legnagyobb csapásai előtt. Kicsiny dolgok teszik próbára a jellemet. A naponként vidám, készséges szívvel végrehajtott egyszerű, önmegtagadó cselekedetekre Isten örömmel tekint. Nem önmagunkért kell élnünk, hanem másokért. Csak akkor lehet életünk áldás, ha önmagunkat elfelejtve ápoljuk magunkban a szerető, segítőkész lelkületet. Az apró figyelmességek, a kicsi, egyszerű szívességek az élet örömeit alkotják, elmulasztásuknak pedig nem kis részük van az ember boldogtalanságában. {PP 124.2}

Látva, hogy az idegenekkel milyen durván bánnak Sodomában, Lót kötelességének tartotta, hogy törődjön velük, és befogadja őket házába. A város kapujában ült, amikor a vándorok közeledtek, és megpillantva őket felállt, eléjük ment, udvariasan meghajolt és így szólt: „ímé én Uraim kérlek, térjetek be a ti szolgátok házához, és háljatok ott.” De ők udvariasan

elutasították vendégszeretetét, mondván: „Nem, hanem az utcán hálunk meg” (lMóz 19:2). E válasszal kettős céljuk volt: egyrészt, hogy próbára tegyék Lót őszinteségét, másrészt, hogy úgy látszon, mintha nem ismernék Sodoma férfiainak jellemét, mintha biztonságos lenne éjjel az utcán maradni. Válaszuk még inkább arra késztette Lótot, hogy ne szolgáltassa ki őket a cső-cselék kénye-kedvének. Addig erősködött, amíg azok engedtek, és bementek vele a házba. {PP 124.3}

Lót azt remélte, hogy elrejtheti szándékát a kapuban tétlenkedők elől, ha az idegeneket kerülő úton viszi házába; de tétovázásuk, késlekedésük és az ő ismételt meghívása miatt észrevették őket, és mielőtt még lepihentek volna éjszakára, vad tömeg gyűlt a ház köré. {PP 125.1}

Nagyon sokan voltak, gonosz indulatoktól fűtött fiatalok és idősek. {PP 125.2}

Az idegenek érdeklődtek a város sajátossága iránt, Lót pedig figyelmeztette őket, hogy ne menjenek ki éjszaka. Közben behallatszott a csőcselék kiabálása és gúnyolódása, azt követelve, hogy a férfiakat vigyék ki hozzájuk. {PP 125.3}

Lót tudta, hogy ha feldühödnek, könnyen betörhetnek házába. {PP 125.4}

Ezért kiment, hogy megpróbáljon hatni rájuk. „[...] Kérlek atyámfiai, ne cselekedjetek gonoszságot” (1Móz 19:7). Az „atyámfiai” szót szomszédokra vonatkozó értelemben használta. Azt remélte, hogy le tudja csendesíteni őket, és elszégyellik magukat gonosz szándékuk miatt. {PP 125.5}

De szavaival csak olajat öntött a tűzre. Dühük olyan lett, mint a vihar dühöngése. Gúnyolták Lótot, hogy bíróvá tette magát felettük, és azzal fenyegették, hogy rosszabbul fognak bánni vele, mint ahogy vendégeivel szándékoztak. Rárohantak, és darabokra tépték volna, de Isten angyalai megmentették. A mennyei követek „[...] kinyújták [...] kezeiket, és bevonák Lótot magokhoz a házba és bezárák az ajtót” (lMóz 19:10). A következő eseményekből világossá vált Lót előtt, hogy kiket látott vendégül. „Az embereket pedig, kik a ház ajtaja előtt valának, vaksággal verék meg kicsinytől nagyig, annyira, hogy elfáradának az ajtó keresésében” (lMóz 19:11). Ha vakságuk nem lett volna kettős — hisz szívük is megkeményedett -, Isten csapása megfélemlítette volna őket, és elálltak volna gonosz cselekedetüktől. Az utolsó éjszakát sem jellemezték nagyobb bűnök, mint sok korábbit; de a kegyelem, amelyet oly sokáig semmibe vettek, nem járt többé közbe értük. Sodoma lakói átlépték Isten türelmének határát — az Isten türelme és haragja közötti rejtett határt. Bosszújának tüze már-már lángra lobbant Siddim völgyében. {PP 125.6}

Az angyalok felfedték Lótnak küldetésük célját: „[...] elvesztjük e helyet, mivelhogy ezek kiáltása nagyra nőtt az Úr előtt; és az Úr küldött minket, hogy elveszítsük ezt” (lMóz 19:13). Az idegenek, akiket Lót védeni próbált, most megígérték, hogy megvédik őt, és megmentik családjának minden tagját, aki vele elmenekül a gonosz városból. A csőcselék kimerült és eltávozott, Lót pedig elment, hogy figyelmeztesse gyermekeit. Elismételte nekik az angyalok

szavát: „[...] keljetek fel, menjetek ki e helyből, mert elveszti az Úr e várost” (lMóz 19:14). De azt hitték, hogy Lót tréfál. Nevettek babonás félelmén. Lányai féljük befolyása alatt álltak. Elég gazdagok voltak. A veszély semmi jelét nem észlelték. Minden úgy volt, ahogy azelőtt. Nagy vagyonuk volt, és lehetetlennek tartották, hogy a gyönyörű Sodoma elpusztul. {PP 125.7}

Lót szomorúan tért haza, és elmondta kudarcának történetét. Az angyalok megparancsolták, keljen fel, vegye feleségét és a még otthon levő két lányát, és hagyja el a várost. De Lót késlekedett. Bár naponta aggodalommal szemlélte az erőszakos cselekményeket, de nem volt igazán fogalma a gonosz város lealjasító és förtelmes romlottságáról. Nem fogta fel, hogy Isten kénytelen bűntető ítéletével határt szabni a bűnnek. Gyermekei közül volt, aki ragaszkodott Sodomához, és felesége nem akart nélkülük távozni. Az a gondolat, hogy otthagyja azokat, akik a legdrágábbak számára a földön, több volt, mint amit Lót el tudott viselni. Nehéz volt elhagyni fényűző otthonát és mindazt a gazdagságot, amit egész életének munkájával szerzett, és nincstelen vándorként elmenni. Megbénította a fájdalom, és nem tudta rászánni magát a távozásra. Isten angyalai nélkül mindnyájan elpusztultak volna Sodoma romjai között. A mennyei követek kézen fogták őt, feleségét és lányait, és kivezették őket a városból. {PP 126.1}

Az angyalok ott magukra hagyták őket, és visszafordultak Sodomába, hogy elvégezzék a pusztítás munkáját. Valaki más — akivel Ábrahám vitába szállt — most Lóthoz szólt. A síkság összes városában még tíz igaz embert sem lehetett találni, de a pátriárka imájára válaszul Isten kiragadta a pusztulásból az egyetlen embert, aki félte Őt. A parancs megdöbbentő erővel hangzott el: „[...] Mentsd meg a te életedet, hátra ne tekints, és meg ne állj a környéken; a hegyre menekülj, hogy el ne vessz” (1Móz 19:17). Most végzetes lenne a tétovázás vagy halogatás. Egyetlen késleltető pillantás a romlásra ítélt városra; pillanatnyi megtorpanás, szép otthonuk elhagyása feletti sajnálkozás az életükbe kerülne. Isten ítéletének vihara csak addig várt, amíg ezek a szegény menekülők biztonságba jutottak. {PP 126.2}

A lesújtott és megriadt Lót úgy érezte, nem tudja megtenni, amit kérnek tőle; félt, hogy valami rossz éri és halál fenyegeti. Amíg e gonosz városban hitetlenek között élt, hite meggyengült. A menny Fejedelme mellette volt, mégis úgy könyörgött életéért, mintha Isten, aki figyelmet és szeretetet tanúsított iránta, nem őrizné meg továbbra is. Teljesen a mennyei követre kellett volna bíznia magát; minden kérdés és kétely nélkül az Úr kezébe kellett volna tennie akaratát és életét. De ahogyan oly sokan mások is, saját elképzelését akarta követni: „Imhol az a város közel van, hogy oda fussak, kicsiny is, hadd meneküljek kérlek oda, lám kicsiny az; és én életben maradok” 1lMóz 19:20). Az említett város Béla volt, később Czóárnak nevezték. Csak néhány mérföldnyire volt Sodomától, és ahhoz hasonlóan romlott volt. Isten azt is pusztulásra ítélte. De Lót kérte az Urat, hogy kímélje meg azt a várost, azt bizonyítva, hogy ez csak egy kis kérés. Kívánsága teljesült. Az Úr megígérte neki: „[...] tekintek rád e dologban is, és nem pusztítom el a várost, amelyről szólottál” (1Móz 19:21). Ó! milyen irgalmas az Isten tévelygő teremtményeihez! {PP 127.1}

Az ünnepélyes parancs újra felhangzott, hogy siettesse őket, mert a tüzes vihart nem lehetett már sokáig visszatartani. De az egyik menekülő megkockáztatta, hogy hátra tekintsen a pusztulásra ítélt városra, és Isten ítéletének emlékművévé változott. Ha maga Lót tétovázás nélkül engedelmeskedett volna az angyalok figyelmeztetésének, és egyetlen ellenvetés vagy tiltakozó szó nélkül határozott léptekkel a hegyek közé menekült volna, felesége is megmenekül. Példájának befolyása megóvta volna a végzetét megpecsételő bűntől. {PP 127.2}

De Lót tétovázása és késlekedése miatt felesége könnyen vette a mennyei figyelmeztetést. Testileg a síkságon volt, de szíve Sodomához tapadt és vele együtt pusztult el. Fellázadt Isten ellen, mert ítélete elpusztította javait és gyermekeit. Bár Isten megtisztelte és kihívta a gonosz városból, úgy érezte, hogy szigorúan bánt vele, mert éveken át gyűjtött vagyonát ott kellett hagynia a pusztulásnak. Ahelyett, hogy hálásan elfogadta volna a szabadítást, vakmerően visszanézett, irigyelve azok életét, akik elvetették Isten figyelmeztetését. Bűne tanúsította: nem méltó az életre, arra az oltalomra, amely iránt nem sok hálát érzett. {PP 127.3}

Vigyázzunk, nehogy könnyen vegyük Isten üdvösségünkről való kegyelmes gondoskodását! Vannak olyan keresztények, akik ezt mond-ják: „Nem akarok üdvőzülni, ha társam és gyermekeim nem üdvözülnek velem együtt.” Úgy érzik, hogy a menny nem is lenne menny a számukra szeretteik nélkül. De vajon azoknak, akik ilyen érzéseket táplálnak magukban, helyes fogalmaik vannak-e az Istenhez való viszonyukról és az ő irántuk tanúsított nagy jóságáról és kegyelméről? Elfelejtették-e vajon, hogy a szeretet, tisztelet és hűség legerősebb kötelékei kötik őket Teremtőjük és Megváltójuk szolgálatához? Mindenkinek szól az irgalmas meghívás; és mivel barátaink elutasítják a Megváltó közbenjáró szeretetét, forduljunk el mi is tőle? Drága dolog a megváltás! Krisztus végtelen árat fizetett üdvösségünkért, és aki értékeli ezt a nagy áldozatot, és felméri az emberi lélek értékét, nem utasítja el Isten felkínált kegyelmét azért, mert mások ezt teszik. Igyekezzünk inkább megdicsőíteni Istent, pontosan azért, mert mások nem vesznek tudomást Isten jogos követelményeiről, és akit csak tudunk, befolyásoljunk arra, hogy fogadja el Isten szeretetét. {PP 127.4}

„A nap feljött vala a földre, mikor Lót Czóárba ére”(1Móz 19:23). Mintha a reggeli nap fényes sugarai csak jólétről és békéről beszéltek volna a síkság városainak. Az élet mozgása elkezdődött az utcákon; az emberek dolgukra indultak, vagy a napot élvezték. Lót vejei tréfát űztek a „gyengeelméjű” öregember félelméből és figyelmeztetéséből. Hirtelen és váratlanul, mint derült égből a villámcsapás, kitört a vihar. Az Úr kénkövet és tüzet bocsátott az égből a városokra és a termékeny síkságra, palotáira és templomaira, fényűző lakóházaira, kertjeire és szőlőire és a vidám, szórakozni vágyó tömeget, amely még előző éjjel sértegette a menny követeit, tűz emésztette meg. A tűzvész füstje, mint egy nagy kemence füstje szállt fel. A gyönyörű Siddim-völgy elnéptelenedett, hogy soha fel ne épüljön, és soha ne lakják — tanúságul minden nemzedéknek, hogy Isten kétségtelenül megítéli a törvénytelenséget. {PP 128.1}

A síkság városait megemésztő lángok még a mi korunkra is intő fényt vetnek. Tanulnunk kell a félelmetes és ünnepélyes leckéből — hogy amíg az irgalmas Isten hosszan tűr a törvényszegőkkel szemben, türelmének határa van, amelyet az ember nem léphet át bűneivel. Amikor eléri ezt a határt, Isten visszavonja a felkínált kegyelmet, és elkezdődik az ítélet. {PP 128.2}

A világ Megváltója kijelenti, hogy vannak nagyobb bűnök is azoknál, amelyek miatt Sodoma és Gomora elpusztult. Akik hallják az evangélium bűnösöket megtérésre szólító hívását, de nem figyelnek rá, bűnösebbek Isten előtt, mint Siddim völgyének lakói voltak. Még nagyobb a bűnük azoknak, akik azt állítják, hogy ismerik Istent és megtartják parancsolatait, de jellemük és mindennapi életük megtagadja Krisztust. A Megváltó intésének fényénél Sodoma sorsa komoly figyelmeztetés nemcsak azoknak, akik látványos bűnöket követnek el, hanem mindenkinek, aki játszik a menny által adott világossággal és kiváltságokkal. {PP 129.1}

így szólt a Hű Tanúbizonyság az efézusi gyülekezethez: „az a mondásom ellened, hogy az első szeretetedet elhagytad. Emlékezzél meg azért, honnét estél ki, és térj meg, és az előbbi cselekedeteket cse- lekedd; ha pedig nem, hamar eljövök ellened, és a te gyertyatartódat kimozdítom helyéből, ha meg nem térsz” (Jel 2:4-5). A Megváltó nagyobb könyörülettel várja a felkínált szeretetére és bocsánatára adott választ, mint amilyen szeretettel földi szülő bocsát meg önfejű, bajba jutott fiának. Így szól a tévelygőkhöz: „Térjetek hozzám, és én is hozzátok térek” (Mal 3:7). De végül a vétkező magára marad a sötétben, ha következetesen ellenáll annak, aki szánakozva és meleg szeretettel hívja. A bűn megkeményíti azt a szívet, amely sokáig semmibe veszi Isten kegyelmét; és a kegyelem nem tud többé hatni rá. Félelmetes lesz a sorsa annak, akiről a közbenjáró Megváltó végül kijelenti: „Bálványokkal szövetkezett [...] hagyd hát magára!” (Hós 4:17). Elviselhetőbb lesz az ítélet napján a síkság városainak sorsa, mint azoknak, akik megismerték Krisztus szeretetét, de elfordultak tőle, és a bűnös világ gyönyöreit választották. {PP 129.2}

Te, aki semmibe veszed a felkínált kegyelmet, gondolj azokra a feljegyzésekre, amelyeket rólad a mennyei könyvekben vezetnek; mert azokban a nemzetek, családok és egyének bűnei vannak. Isten hosszan tűr, amíg a jelentés készül. Megtérésre szólít és bocsánatot kínál. De eljön az idő, amikor a lista betelik; amikor az ember döntött, és saját választása alapján sorsa végleg eldőlt. Isten ekkor jelt ad az ítélet végrehajtására. {PP 129.3}

Ma okkal tartjuk riasztónak a vallásos világ állapotát. Játszanak Is- ten irgalmával. A tömegek érvénytelennek tartják Jahve törvényét, mert „[...] oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek paran-csolatai” (Mt 15:9). Egyházi körökben a hitetlenség érvényesül, — nem a Biblia nyílt megtagadása hanem a keresztény mezbe öltözött hitetlenség, amely aláássa a Bibliába mint Isten kinyilatkoztatásába vetett hitet. Üres formalizmus váltotta fel a buzgóság és az élő istenfélelem helyét. Ennek következménye a hitehagyás és érzékiség elterjedése. Krisztus kijelentette: „[...] mint a Lót napjaiban is lett [...] ezenképpen lesz azon a napon, melyen az embernek Fia megjelenik” (Lk 17:28.30). A mindennapi események tanúsítják Isten

szavának teljesedését. A világ rohamosan érik a pusztulásra. Isten ítélete nemsokára megemészti a bűnt és a bűnösöket. {PP 129.4}

Ezt mondja a Megváltó: „Vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobzódásnak, részegségnek és ez élet gondjainak miatta, és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap: Mert mintegy tőr, úgy lep meg mindeneket, akik az egész föld színén lakoznak” — mindenkit, akinek az érdeklődése erre a világra összpontosul. „Vigyázzatok azért minden időben, kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az embernek Fia előtt!” (Lk 21:34-36). {PP 130.1}

Sodoma pusztulása előtt Isten ezt üzente Lótnak: „[...] Mentsd meg a te életedet, hátra ne tekints, és meg ne állj a környéken; a hegyre menekülj, hogy el ne vessz” (1Móz 19:17). Ugyanezt a figyelmeztető hangot hallották Krisztus tanítványai Jeruzsálem pusztulása előtt: „Mikor pedig látjátok Jeruzsálemet hadseregektől körülvéve, akkor tudjátok meg, hogy elközelgett az ő elpusztulása. Akkor akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre” (Lk 21:20-21). Ne késlekedjenek javaik megmentése érdekében, hanem ragadjanak meg minden alkalmat a menekülésre. {PP 130.2}

Ki kellett onnan jönniük, teljesen el kellett különülniük a gonoszoktól, menteni életüket. Így volt Noé napjaiban is, és Lót korában is; a tanítványokkal is Jeruzsálem pusztulása előtt; és így lesz az utolsó napokban is. Most is hallható Isten hangja, figyelmeztető üzenetben kérve népét, hogy különüljön el az eluralkodó gonoszságtól. {PP 130.3}

János, a próféta látta az utolsó napok vallásos világának romlottságát és hitetlenségét abban a látomásában, amelyet Babilonról kapott, „a nagy város”-ról „amelynek királysága van a földnek királyain” (Jel 17:18). Babilon pusztulása előtt így hangzik a mennyei szózat: „Fussatok ki belőle én népem, hogy ne legyetek részesek az ő bűnei-ben, és ne kapjatok az ő csapásaiból” (Jel 18:4). Noé és Lót napjaihoz hasonlóan, most is határozottan el kell különülni a bűntől és a bűnösöktől. Nem lehet egyezség Isten és a világ között. Nem fordulhatunk hátra, hogy földi kincseket szerezzünk. „[...] Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak” (Mt 6:24). {PP 130.4}

Siddim völgyének lakóihoz hasonlóan az emberek most is jólétről és békéről álmodnak. „Mentsd meg a te életedet” — hangzik Isten angyalainak figyelmeztetése; de más hangok is hallatszanak: „Ne nyugtalankodj, semmi ok a riadalomra!” A tömegek így kiáltanak: {PP 131.1}

„Béke és biztonság”, miközben a menny azt hirdeti, hogy gyorsan közeleg a törvényszegő pusztulása. A síkság városai szórakozásba merültek a pusztulás előtti éjszakán, és nevettek Isten követének aggodalmain és intésein; de a csúfolódók elpusztultak a lángok között. Azon az éjszakán a kegyelem ajtaja örökre bezárult Sodoma gonosz, könnyelmű lakói előtt. Istent nem lehet mindig gúnyolni; nem lehet vele sokáig tréfálkozni. „Imé az Úrnak napja jő kegyetlen búsulással és felgerjedt haraggal, hogy a földet pusztasággá tegye, és annak bűnöseit

elveszesse arról” (Ésa 13:9). A világ nagy többsége elutasítja Isten kegyelmét, és gyorsan, viszszafordíthatatlanul elpusztulnak. Azok pedig, akik megfogadják az intést, „[...] a Felségesnek rejtekében” lakoznak, és „a Mindenhatónak árnyékában” nyugosznak. Igazsága pajzsuk és páncéljuk lesz. Nekik szól az ígéret: {PP 131.2}

„Hosszú élettel elégítem meg őt, és megmutatom néki az én szaba- dításomat” (Zsolt 91:1.4.16). {PP 131.3}

Lót csak rövid ideig lakott Czóárban. Az a város olyan romlott volt, mint Sodoma. Attól félve, hogy a város elpusztul, elment onnan. Ahogy Isten már korábban is elhatározta, elpusztította e várost. {PP 131.4}

Lót a hegyek közé ment, és barlangban lakott, elvesztve mindazt, amivel kitette családját a gonosz város befolyásának. De Sodoma átka még ide is elkísérte. Lányainak bűnös viselkedésében a gonosz hely rossz társaságának befolyása érvényesült. A város erkölcsi romlottsága annyira áthatotta jellemüket, hogy nem tudtak különbséget tenni a jó és rossz között. Lót utódai, a moábiták és az ammoniták Isten ellen lázadó, gonosz, bálványimádó törzsek, Isten népének elkeseredett ellenségei voltak. {PP 131.5}

Milyen nagy különbség volt Ábrahám és Lót élete között! Valamikor társak voltak, egy oltárnál áldoztak Istennek, egymás mellett laktak zarándoklásuk sátraiban, de milyen messze kerültek egymástól! Lót Sodomát választotta gyönyöréért és előnyeiért. Elhagyva Ábrahám oltárát és az élő Istennek hozott mindennapi áldozatot, hagyta, hogy gyermekei összevegyüljenek a romlott és bálványimádó néppel. De megőrizte szívében az istenfélelmet, mert a Szentírás azt mondja róla, hogy „igaz” ember volt. Lót igaz lelkét felkavarta a gonosz beszéd, amelyet naponta hallott, és a sok bűncselekmény, amelyeket nem tudott meggátolni. Végül „[...] tűzből kikapott üszög”-ként megmenekült (Zak 3:2), de megfosztva javaitól, feleségétől és gyermekeitől, meggyalázva idős korában, barlangban lakott, mint a vadállatok. A világnak nem igaz emberekből álló népet adott, hanem két bálványimádó nemzetet, akik Isten ellenségei voltak, és harcban álltak Isten népével, amíg gonoszságuk pohara be nem telt, és Isten pusztulásra ítélte őket. Milyen rettenetes következményekkel járt egyetlen oktalan lépés! {PP 131.6}

Ezt mondja bölcs Salamon: „Ne fáraszd magadat ebben, hogy meggazdagulj; ez ilyen testi eszességedtől szűnjél meg!” „Megháborítja az ő házát, aki követi a telhetetlenséget; aki pedig gyűlöli az ajándékokat, él az” (Péld 23:4; 15:27). Pál apostol pedig kijelenti: „Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe meg csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik” (1Tim 6:9 új prot. ford.). {PP 132.1}

Amikor Lót Sodomába költözött, komolyan elhatározta, hogy távol tartja magát a gonoszságtól, és ugyanezt megparancsolja családjának is. De teljes kudarcot vallott. Környezetének romboló befolyása hatást gyakorolt hitére, és gyermekeinek Sodoma lakóival

való kapcsolata által érdekei bizonyos mértékig közösek lettek a sodomabeliekével. A következményeket ismerjük. {PP 132.2}

Sokan ma is hasonló hibát követnek el. Otthonuk megválasztásánál jobban figyelnek a remélhető földi előnyökre, mint arra az erkölcsi és társadalmi befolyásra, amellyel körülveszik magukat és családjukat. Gyönyörű és termékeny vidéket választanak, vagy valamilyen virágzó városba költöznek, azt remélve, hogy nagyobb jó- létre tesznek szert. De gyermekeiket kísértések veszik körül, és nagyon gyakran olyan barátságokat kötnek, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják az istenfélelemben való fejlődést és a tiszta jellem kialakítását. A laza erkölcs, a hitetlenség, a vallásos dolgokkal szembeni közömbösség légköre könnyen semlegesíti a szülők befolyását. Az ifjúság mindig maga előtt látja a szülői és isteni tekintéllyel szembeni lázadás példáit. Sokan istentagadókhoz és hitetlenekhez kötik életüket, és közösséget vállalnak Isten ellenségeivel. {PP 132.3}

Isten azt akaija, hogy amikor otthont választunk, elsősorban azt vegyük figyelembe, hogy környezetünk milyen erkölcsi és vallási befolyást fog gyakorolni ránk és családunkra. Sokan nehéz helyzetbe kerülhetnek, mert nem tudják megválasztani környezetüket úgy, ahogy akarják. De amikor a kötelesség hív, Isten segít romlatlanul megállnunk, ha Krisztus kegyelmében bízva vigyázunk és imádkozunk. De ne tegyük ki magunkat szükségtelenül a keresztény jellem kialakításához kedvezőtlen hatásoknak. Megbántjuk Istent, és elűzzük a szent angyalokat otthonunkból, ha önként világias és hitetlen környezetet választunk. {PP 133.1}

Akik örökkévaló érdekeik rovására szereznek gyermekeiknek világi gazdagságot és megbecsülést, azoknak rettenetes veszteségként kell elkönyvelni ezeket az előnyöket. Lóthoz hasonlóan sokan láthatják gyermekeik vesztét, és épphogy megmenthetik saját lelküket. Életművük elvész; életük szomorú kudarc. Ha igazán bölcsen gondolkoztak volna, gyermekeiknek talán kevesebb földi vagyonuk lenne, de biztos jogcímet szereztek volna a hervadhatatlan örökségre. {PP 133.2}

Nem erre a világra szól az az örökség, amit Isten ígért népének. Ábrahámnak nem volt birtoka a földön, „egy lábnyomnyi” sem (ApCsel 7:5). Ugyan nagy vagyona volt, de Isten dicsőségére és embertársai javára használta fel. Nem tekintette ezt a világot otthonának. Isten arra szólította, hogy hagyja el bálványimádó honfitársait, és neki ígérte Kánaánt mint örök birtokot, de sem fia, sem unokája nem kapta meg azt. Amikor Ábrahám temetkezési helyet akart szerezni halottja számára, meg kellett azt vennie a kanane- usoktól. Egyetlen birtoka az ígéret földjén egy sziklába vájt sír volt a Makpelah barlangjában. {PP 133.3}

De Isten szava nem vesztette érvényét; és nem is akkor vált véglegesen valóra, amikor a zsidó nép elfoglalta Kánaánt. „Az ígéretek pedig Ábrahámnak adattak és az ő magvának” (Gál 3:16). Ábrahám- 170 nak osztoznia kell az örökségben. Talán úgy tűnik, hogy Isten ígéretének teljesedése sokáig késik — mert „[...] egy nap az Úrnál

olyan, mint ezer esztendő, és ezer esztendő, mint egy nap” (2Pt 3:8). Úgy tűnhet, hogy késik, de a rendelt időben „[...] eljön, el fog jőni, nem marad el” (Hab 2:3). Az Ábrahámnak és magvának szóló ajándék nemcsak Kánaán földjét foglalta magában, hanem az egész földet. így mondja az apostol: „Nem a törvény által adatott az ígéret Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által” (Róm 4:13). A Biblia világosan tanítja, hogy az Ábrahámnak adott ígéretek Krisztus által fognak teljesedni. Mindenki, aki Krisztusé, „[...] Ábrahám magva [...] és ígéret szerint örökös” — „Romolhatatlan, szeplőtelen és hervadhatatlan örökség” (Gál 3:29; lPt 1:4) örököse, a bűn átkától megszabadított föld örököse. Mert „Az ország pedig és a hatalom és az egész ég alatt levő országok nagysága átadatik a magasságos egek szentei népének” (Dán 7:27); és „A szelídek pedig öröklik a földet, és gyönyörködnek nagy békességben” (Zsolt 37:11). {PP 134.4}

Isten bepillantást adott Ábrahámnak ebbe a halhatatlan örökségbe, és ő ezzel a reménységgel meg volt elégedve. „Hit által lakott az ígéret földén, mint idegenben, sátorokban lakván Izsákkal és Jákób- bal, ugyanazon ígéretnek örökös társaival. Mert várja vala az alapokkal bíró várost, melynek építője és alkotója az Isten” (Zsid 11:9- 10). {PP 134.1}

Ábrahám utódairól ezt olvashatjuk: „Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéreteket, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, és vallást tevén arról, hogy idegenek és vándorok a földön” (13.v.). Vándorként és idegenként kell élnünk itt, ha el akarjuk nyerni „a jobb”-at, „tudniillik” a „mennyei”-t (16.v.). Azok, akik Ábrahám gyermekei, keresik azt a várost, amely után ő vágyódott, „melynek építője és alkotója az Isten”. {PP 134.2}

Fejezet 15 — Izsák házassága

(1Móz 24. fejezete)

Ábrahám megöregedett, és a rövidesen bekövetkező halálára gondolt; még egy feladata volt, biztosítani az ígéret teljesedését utódai számára. Isten Izsákot választotta ki, hogy kövesse atyját Isten törvényének megtartójaként és a választott nép atyjaként. De Izsáknak még nem volt felesége. Kánaán lakói bálványimádók voltak, és Isten megtiltotta, hogy népe házasságra lépjen velük, tudva, hogy az ilyen házasság hitehagyáshoz vezet. A pátriárka féltette fiát a környezet rossz befolyásától. Ábrahám Istenbe vetett hite és akarata iránti engedelmessége Izsák jellemében is tükröződött. De az ifjú nagyon ragaszkodó, szelíd és engedékeny hajlamú volt. Fennállt az a veszély, hogy a békesség kedvéért feláldozza elveit, ha olyan valakivel köt házasságot, aki nem féli az Istent. Ábrahámnak nagyon fontos volt, hogy kit választ fiának feleségül. Olyan nővel akarta összeházasítani, aki nem fordítja el Istentől. {PP 135.1}

Az ősidőkben Isten tisztelői között általános szokás volt, hogy a szülők kötötték a házassági szerződést. Nem kellett senkinek házasságra lépnie azzal, akit nem szeretett, de a tapasztalt, istenfélő szülők ítélete irányította a fiatalokat érzelmeik kialakulásában. A szülőkkel szembeni tiszteletlenségnek, sőt bűnnek tartották, ha valaki ennek ellenkezőjét tette. {PP 135.2}

Izsák, bízva atyja bölcsességében és szeretetében, örömmel hagyta rá ezt. Hitt abban is, hogy Isten fogja irányítani a választást. A pátriárka figyelme atyja Mezopotámiában élő rokonsága felé fordult. Bár ők sem voltak mentesek a bálványimádástól, de ismerték és imádták az igaz Istent. Izsák nem mehetett el Kánaánból hozzájuk, de talán akad köztük egy leány, aki elhagyná otthonát és vele együtt tartaná fenn az élő Isten tiszteletét. Ábrahám ezt a fontos ügyet „öregebb szolgájá”-ra, egy kegyes, tapasztalt, jó ítélőképességű emberre bízta, aki régóta szolgálta hűségesen. E szolgának ünnepélyes esküt kellett tennie az Úr előtt, hogy nem vesz feleséget Izsáknak a kananeusok közül, hanem Nákhor Mezopotámiában élő családjából választ egy hajadont. Ábrahám meghagyta neki, hogy Izsákot ne vigye el oda. Ha nem talál egy olyan fiatal lányt, aki kész elhagyni rokonságát, akkor mentesül esküje alól. A pátriárka biztatta szolgáját, hogy Isten sikerrel koronázza küldetését ebben a nehéz és kényes vállalkozásban. „Az Úr az égnek Istene,” — mondta — „aki engemet kihozott az én atyámnak házából, és az én rokonságimnak földéről [...] elbocsátja az ő Angyalát te előtted” (1Móz 24:7). {PP 135.3}

A követ késedelem nélkül elindult. Tíz tevét vitt magával saját csapatának és a vele esetleg visszatérő násznép használatára. A jövendő feleség és barátai részére készített ajándékokkal is ellátva tette meg a hosszú utat Damaszkuszon túl, kelet nagy folyójával határolt gazdag síkságokhoz. Háránba, „Nákhor városába” érkezve, a falakon kívül megállt a kútnál, ahova a város asszonyai vízért jártak. Szorongó várakozás ideje volt ez. Nemcsak gazdája családja, de a jövő nemzedékek számára is fontos kimenetelű lehet döntése. Hogyan is válasszon bölcsen teljesen idegenek közül? Visszagondolva Ábrahám szavaira, hogy Isten elküldi angyalát előtte,

buzgón imádkozott biztos vezetésért. Gazdája családjában kedvesség és vendégszeretet légkörében élt, és most azért imádkozott, hogy az Isten által választott hajadon tegyen neki valami szívességet. {PP 136.1}

Alig fejezte be imáját, már választ is kapott rá. A kút körül csoportosuló nők közül az egyik udvarias viselkedésével vonta magára a figyelmét. Amint a lány eljött a kúttól, az idegen eléje sietett, és vizet kért tőle a vállára vett korsóból. A lány kedvesen válaszolt, és felajánlotta, hogy a tevéknek is húz vizet. Ez olyan szolgálat volt, amelyet akkoriban a fejedelmek lányai is megtettek atyjuk nyája számára. Megkapta tehát a kívánt jelt. A hajadon „felette szép ábrázatú vala", és szívélyessége jó szívről és tevékeny, energikus természetről tanúskodott. Eddig Isten keze a követtel volt. Miután gazdag ajándékokkal viszonozta kedvességét, érdeklődött a lánytól családja felől, és amikor megtudta, hogy Bethuélnek, Ábrahám unokaöccsének a lánya, „meghajtá magát [...] és imádá az Urat" (1Móz 24:26). {PP 136.2}

Majd megkérdezte a lányt, kaphat-e szállást atyjának házában, és a köszönetében használt kifejezések elárulták Ábrahámmal való kapcsolatát. A hajadon hazatérve elmondta, mi történt, és bátyja, Lábán, azonnal elment, hogy elhozza az idegent és kísérőit, hogy vendégül lássa őket. {PP 137.1}

Eliézer — a szolga — addig nem akart enni, amíg el nem mondta megbízatását; hogyan imádkozott a kútnál, és milyen körülmények kísérték imáját. Majd ezt mondta: „Most azért, ha szeretettel és hűséggel akartok lenni az én uramhoz, mondjátok meg; ha pedig nem, adjátok tudtomra, hogy én vagy jobbra vagy balra forduljak" (lMóz 24:49). A válasz ez volt erre: „[...] Az Úrtól van e dolog: Nem mondhatunk néked sem jót, sem rosszat. Imé előtted van Rebeka, vegyed, menj el; és legyen felesége a te urad fiának, amint az Úr elvégezte" (1Móz 24:50-51). {PP 137.2}

A család beleegyezése után Rebekán volt a sor, hogy eldöntse, elmegy-e atyja házától olyan messzire, hogy felesége legyen Ábrahám fiának. Rebeka hitte a történtekből, hogy Isten választotta őt Izsák feleségéül, és ezt mondta: „[...] Elmegyek" (lMóz 24:58). {PP 137.3}

A szolga előre látva, gazdája mennyire örül majd küldetése sikerének, türelmetlenül várta az indulást. Reggel útra keltek hazafelé. Ábrahám Beérsebában lakott, és Izsák, aki a közeli legelőkön ügyelt a nyájra, most visszatért atyja sátrához, hogy váija Háránból a követ érkezését. „És kiméne Izsák estefelé elmélkedni a mezőre, és felemelé szemeit és látá, hogy ímé tevék jőnek. Rebeka is felemelé szemeit s meglátá Izsákot, és leszálla a tevéről. És monda a szolgának: {PP 137.4}

Kicsoda az a férfiú, aki a mezőn előnkbe jő? A szolga pedig monda: {PP 137.5}

Az én uram ő. Akkor fogta a fátyolt és elfedezé magát. Elbeszélő azután a szolga Izsáknak mindazokat a dolgokat, amelyeket cselekedett vala. Izsák pedig bevivé Rebekát Sárának az ő anyjának sátorába. És élvévé Rebekát és lön néki felesége és szereté őt. S meg- vigasztalódék Izsák az ő anyja halála után" (1Móz 24:63-67). {PP 137.6}

Ábrahám tudta jól, mi volt az istenfélők közötti házasság eredménye Kain napjaitól a saját koráig; és azt is, hogy mivel járt az, amit hitetlenekkel kötöttek. Látta Hágárral kötött házasságának, valamint Ismáel és Lót házasságának következményeit is. Ábrahám és Sára kishitűsége miatt született Ismáel, az igaz mag az istentelennel keveredve. Az atya fiára gyakorolt befolyását semlegesítette az anya bálványimádó rokonsága és Ismáel pogány feleségekkel való kapcsolata. Hágár és az általa Ismáelnek választott feleségek féltékenysége olyan fallal vette körül Ismáel családját, amelyet Ábrahám eredménytelenül próbált ledönteni. {PP 137.7}

Nem volt hatástalan az a tanítás, amit a gyermek Ismáel kapott Ábrahámtól, de feleségeinek befolyására a bálványimádás honosodott meg családjában. Elszakadva atyjától, és megkeseredve a sze- retetet és istenfélelmet nélkülöző családban dúló viszály és pörlekedés miatt, Ismáel a puszta vad vezérének portyázó életét választotta, akinek „[...] keze mindenek ellen, és mindenek keze őellene” (1Móz 16:12). Később megbánta bűnös útjait, és visszatért atyja Istenéhez, de jellemének bélyege megmaradt utódain. A tőle származó hatalmas nemzet nyugtalan, pogány nép volt, amely állandóan bosz- szúságot és szenvedést okozott Izsák leszármazottainak. {PP 138.1}

Lót felesége önző, hitetlen asszony volt, aki befolyásával igyekezett férjét Ábrahámtól elválasztani. Az ő kedvéért maradt Lót So- domában, ahol nélkülözte a bölcs, istenfélő pátriárka tanácsait. Feleségének befolyása és a gonosz város légköre elfordította volna Istentől, ha nem kapott volna korábban komoly tanítást Ábrahámtól. Lót házassága és Sodoma otthonul választása az első szemek azoknak az eseményeknek a láncolatában, amelyek nemzedékeken át bajt zúdítottak a világra. {PP 138.2}

Istenfélő ember nem kötheti össze magát veszélytelenül azzal, aki nem féli Istent. „Vajon járnak-é ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?” (Ám 3:3). A házassági kapcsolat boldogsága és sikere a házasfelek egységén múlik; de a hívő és a hitetlen között alapvető a különbség ízlésben, hajlamban és célban. Két urat szolgálnak, akik között nem lehet összhang. Bármilyen tiszták és jók az egyik elvei, egy hitetlen társ befolyása elfordíthat Istentől. {PP 138.3}

Aki még megtéretlen korában lépett házasságra, azt megtérése még inkább társa iránti hűségre kötelezi, bármennyire különbözik is vallási meggyőződésük. Isten kívánalmait azonban minden földi kapcsolat fölé kell helyezni, még akkor is, ha próba és üldözés a következménye. Lehet, hogy ez a hűség, ha szeretettel és szelídséggel párosul, megtéréshez vezeti a hitetlen társat. De a Biblia tiltja a kereszténynek, hogy hitetlennel kössön házasságot. Az Úr parancsa ez: „Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában” (2Kor 6:14-18). {PP 138.4}

Izsákot Isten nagyon megtisztelte azzal, hogy azoknak az ígéreteknek örökösévé tette, amelyek által megáldja a világot, mégis negyven éves korában elfogadta atyja döntését; azt, hogy tapasztalt, istenfélő szolgája válasszon neki feleséget. A Szentírás kedves és nagyon szép

képet fest arról a családi boldogságról, amely ebből a frigyből fakadt: „Izsák pedig bevivé Rebekát Sárának az ő anyjának sátorába. {PP 139.1}

És élvevé Rebekát és lőn néki felesége és szereté őt. S megvigasztalódék Izsák az ő anyja halála után” (1Móz 24:67). {PP 139.2}

Micsoda nagy a különbség Izsák és korunk ifjúságának magatartása között, a magukat kereszténynek vallókat is beleértve! A fiatalok nagyon sokszor úgy érzik, hogy érzelmi ügyeik csak rájuk tartoznak, és ebbe sem Istennek, sem szüleiknek nincs beleszólásuk. Úgy gondolják, hogy gyerekfejjel is tudnak szüleik segítsége nélkül választani. A házasságban eltöltött néhány év rendszerint elég ahhoz, hogy megmutassa tévedésüket, de gyakran túl késő megakadályozni a káros következményeket. A bölcsesség és az önuralom hiánya, ami az elhamarkodott döntéshez vezetett, addig súlyosbítja a bajt, amíg a házas viszony keserves igává lesz. Sokan így rombolták szét ebben az életben lévő boldogságukat, és az eljövendő életbe vetett reményüket. {PP 139.3}

Ha van valamilyen téma, amit alaposan át kell gondolni, és amihez idősebb és tapasztaltabb emberek tanácsát ki kell kérni, akkor az a házasság témája. Ha valamikor szükség van a Biblia tanácsaira, ha valamikor mennyei eligazítást kell imában keresni, akkor ezt az embereket egy életre egymáshoz kötő lépés előtt kell tenni. {PP 139.4}

A szülők soha ne veszítsék szem elől gyermekeik jövendő boldogsága iránti felelősségüket. Izsák azért tisztelte atyja ítélőképességét, mert megtanulta tőle az örömteli engedelmességet. Amíg Ábrahám megkívánta gyermekeitől a szülői tiszteletet, mindennapi élete tanúsította, hogy tekintélye nem önző vagy önkényeskedő irányítást jelent, hanem szeretetre épül; jólétüket és boldogságukat tartva szem előtt. {PP 139.5}

Az apák és anyák tartsák kötelességüknek a fiatalok érzéseinek irányítását, hogy azt szeressék, aki megfelelő társuk lesz. Tartsák kötelességüknek, hogy — Isten kegyelmének segítségével — tanításuk és példamutatásuk által születésüktől kezdve úgy neveljék a gyermekeket, hogy jellemük tiszta és nemes legyen, a jó és igaz dolgokhoz vonzódjanak. Hasonlót a hasonló vonzza; hasonló a hasonlónak örül. Plántálják el korán az igazság, tisztaság és jóság szeretetét a lelkűkbe, és akkor a fiatalok azok társaságát fogják keresni, akikben megvannak ezek a jellemvonások. {PP 139.6}

Igyekezzenek a szülők saját jellemükben és családi életükben bemutatni a mennyei Atya szeretetét és jóságát. Legyen az otthon tele napfénnyel. Ez sokkal többet ér gyermekeiknek, mint a birtok vagy a pénz. Az otthon szeretetét tartsátok ébren szívükben, hogy gyermekségük otthonára úgy tekintsenek vissza, mint a mennyei békét és boldogságot megközelítő helyre. Nem minden családtag jelleme azonos, ezért sokszor van alkalom a türelem és megbocsátás gyakorlására, mert a szeretet és önfegyelem mindnyájukat szoros egységgé forraszthatja. {PP 140.1}

Az igazi szeretet nemes és szent életelv. Teljesen különbözik attól a szeretettől, amely ösztönösen ébred, és amely hirtelen elmúlik, ha kemény próba éri. A fiatalok a szülői házban való becsületes kötelességteljesítéssel készüljenek fel saját családi életükre. Gyakorolják az önmegtagadást és tanúsítsanak kedvességet, udvariasságot és keresztény együttérzést. Így a szeretet melege nem hül ki a szívben, és aki ilyen családból kikerülve lesz családfő, tudja majd hogyan segítse elő annak boldogságát, akit egy életre társául választott. A házasság, ahelyett, hogy a szeretet végét jelentené, annak a kezdete lesz. {PP 140.2}

Fejezet 16 — Jákób és Ézsaú

(1Móz 25:19-34; 27. fejezete)

Izsák ikerfiai — Jákób és Ézsaú — jelleme és élete élesen különbözött egymástól. Ezt a különbséget Isten angyala megjövendölte születésük előtt. Amikor az angyal Rebeka aggódó imájára válaszként kijelentette, hogy két fiút kap, feltárta neki jövendő történetüket — hogy mindketten hatalmas nép fejévé lesznek, de az egyik nagyobb lesz a másiknál, és a fiatalabb lesz a kiemelkedőbb. {PP 141.1}

Ézsaú saját kedvét keresve nőtt fel, és minden érdeklődése a jelenre összpontosult. Nem tűrte a korlátozást, és örömét lelte a vadászélet szilaj szabadságában. Egész fiatalon úgy döntött, hogy vadász lesz. Mégis ő volt atyja kedvence. A csendes, békeszerető pásztornak tetszett az idősebb fiú merészsége és ereje, aki félelmet nem ismerve barangolt be hegyet és pusztát, hazatérve vadat vitt atyjának, és elmesélte kalandos életének izgalmas történeteit. A meggondolt, szorgalmas és gondos Jákób, aki többet gondolt a jövőre, mint a jelenre, elégedetten élt otthon, gondozta a nyájat, és művelte a földet. Türelmét és állhatatosságát, gazdaságosságát és óvatosságát anyja értékelte. Jákób érzései mélyek és erősek voltak, gyengédségével és szüntelen figyelmességével sokkal több örömet szerzett anyjának, mint Ézsaú hangoskodó, időnkénti kedvessége. Rebekának Jákób volt a kedvesebb. {PP 141.2}

Az Ábrahámnak tett és fiának megerősített ígéretek álltak Izsák és Rebeka vágyainak és reményeinek középpontjában. Ézsaú és Jákób jól ismerte ezeket az ígéreteket. Arra tanították őket, hogy az elsőszülöttségi jogot nagyon fontos dolognak tartsák, mert az nemcsak világi javak öröklését foglalta magában, hanem kiemelkedő lelki értékeket is. Az elsőszülöttségi jog birtokosa volt a család papja, és tőle származott a világ eljövendő Megváltója. Másrészről az elsőszülöttségi jog birtokosának kötelezettségei is voltak. Aki örökli majd áldásait, annak Isten szolgálatára kell szentelnie életét. Ábrahámhoz hasonlóan teljesítenie kell Isten kívánalmait. Házasságában, családi kapcsolataiban, a közéletben Isten akaratát kell követnie. {PP 141.3}

Izsák ismertette fiaival a kiváltságokat és a feltételeket, s világosan megmondta, hogy Ézsaút, az idősebbet illeti meg az elsőszülöttségi jog. De Ézsaúnak nem volt kedve a jámborsághoz, ő nem hajlott a vallásos életre. A lelki elsőszülöttségi joggal járó követelményeket kellemetlen, sőt gyűlölt korlátozásnak tartotta. Isten törvényét, amely az Ábrahámmal kötött szövetség feltétele volt, Ézsaú a szolgaság igájának tekintette. Ki akarta elégíteni vágyait, és semmit sem kívánt annyira, mint hogy azt tehesse, ami neki tetszik. A hatalom és gazdagság, lakmározás és dőzsölés jelentette neki a boldogságot. Szilaj, kószáló, gátlástalan szabad életben lelte kedvét. Rebeka emlékezett az angyal szavaira, és világosabban ítélte meg fiai jellemét, mint félje. Biztos volt abban, hogy Isten ígéretének öröksége Jákóbnak szól. Elismételte Izsáknak az angyal szavait, de az atya az idősebb fiúra összpontosította szeretetét, és nem ingott meg szándékában. {PP 142.1}

Jákób megtudta anyjától, hogy Isten neki szánta az elsőszülöttségi jogot, és kimondhatatlanul vágyott az ezzel járó kiváltságokra. Nem atyja gazdagsága után sóvárgott, hanem lelki elsőszülöttségi jogra. Istennel beszélgetni, ahogy az igaz Ábrahám tette; engesztelő áldozatot mutatni be családjáért; a választott nép és a megígért Messiás ősatyjává lenni és örökölni a szövetség áldásaiban foglalt múlhatatlan javakat, ezekre a kiváltságokra és erre a megtiszteltetésre vágyott egész szívével. Mindig a jövőre gondolt, és igyekezett megragadni láthatatlan áldásait. {PP 142.2}

Titkolt vágyódással hallgatta mindazt, amit atyja a lelki elsőszülöttségi jogról mondott; kincsként őrizte azt, amit anyjától megtudott. Éjjel és nappal ez foglalkoztatta, annyira, hogy egész életét betöltő érdeklődéssé vált. Jákób többre értékelte az örök áldásokat, mint a mulandókat, de nem volt tapasztalata Istennel, akit imádott. Szívét nem újította meg Isten kegyelme. Azt hitte, hogy a róla szóló ígéret nem valósulhat meg addig, amíg Ézsaúé az elsőszülöttségi jog. Állandóan azt kutatta, hogyan szerezheti meg azokat az áldásokat, amelyeket bátyja annyira nem becsült, de ami neki olyan értékes volt. {PP 142.3}

Ézsaú, amikor egy napon a vadászatból lankadtan és fáradtan jött haza, abból az ételből kért, amit Jákób készített. Jákób, akit főként egy gondolat foglalkoztatott, megragadta a kedvező alkalmat, és felkínálta, hogy az elsőszülöttségi jog árán kielégíti bátyja éhségét. „[...] Imé én halni járok," — kiáltotta a meggondolatlan vadász, aki önmagától semmit sem tagadott meg — „mire való hát nékem az én első- szülöttségem?" (1Móz 25:32). És egy tál lencséért megvált elsőszülöttségi jogától, esküvel erősítve meg azt. Nem sokkal később kaphatott volna ételt atyja sátraiban, de hogy kielégítse pillanatnyi kívánságát, könnyelműen elcserélte azt a dicső örökséget, amelyet maga Isten ígért atyáinak. Minden érdeklődése a jelenre irányult. Kész volt feláldozni a mennyeit a földiért, felcserélni a jövendő jót egy pillanatnyi élvezetért. {PP 143.1}

„[...] Így veté meg Ézsaú az elsőszülöttséget" (1Móz 25:34). Megkönnyebbült, amikor túladott rajta. Útja most már akadálytalan: azt tehet, ami neki tetszik. Tévesen szabadságnak nevezett vad élvezetért most is hányan adják el elsőszülöttségi jogukat, a tiszta, folt nélküli, a menny örökkévalóságára szóló örökség jogát! {PP 143.2}

A pusztán külső és földi varázsnak hódoló Ézsaú két feleséget vett Khitteus lányai közül. Ők hamis isteneket imádtak, és bálványimádásuk kegyetlenül fájt Izsáknak és Rebekának. Ézsaú megszegte a szövetség egyik feltételét, azt, amely megtiltotta a választott nép és a pogányok közti házasságot. Izsák még mindig kitartott elhatározása mellett, hogy Ézsaúra ruházza az elsőszülöttségi jogot. Rebeka érve — Jákób áldás utáni vágyódása, és Ézsaú közömbössége az elsőszülöttségi jog kötelezettségeivel szemben — nem tudta megváltoztatni az atya szándékát. {PP 143.3}

Évek múltak el, amíg az öreg és vak Izsák, aki közeli halálára készült, elhatározta, hogy nem vár tovább, hanem megáldja idősebb fiát. Ismerve Rebeka és Jákób ellenvéleményét, titokban akarta elvégezni az ünnepélyes szertartást. Szokás volt ilyen alkalmakkor lakomát

készíteni, ezért a pátriárka így szólt Ézsaúhoz: „[...] menj ki a mezőre, és vadássz énnékem vadat. És csinálj nékem kedvem szerint való ételt [...] hogy megáldjon téged az én lelkem, minekelőtte meghalok” (lMóz 27:3-4). {PP 143.4}

Rebeka megsejtette Izsák szándékát. Meg volt győződve arról, hogy az ellentétben van Isten kijelentett akaratával. Félő volt, hogy Izsák magára vonja Isten haragját, és megfosztja fiatalabb fiát attól a feladattól, amelyre Isten elhívta. Rebeka elhatározta, hogy cselhez folyamodik, mivel hiába próbálta érvekkel meggyőzni Izsákot. {PP 144.1}

Amikor Ézsaú útnak indult, Rebeka azonnal hozzáfogott szándéka megvalósításához. Elmondta Jákóbnak, mi történt, hangsúlyozva, hogy azonnali cselekvésre van szükség, nehogy Ézsaú nyerje el az áldást véglegesen és megmásíthatatlanul. Biztosította fiát arról, hogy ha követi utasításait, ő kaphatja meg azt, ahogy Isten megígérte. Jákób nem szívesen fogadta az anyja által javasolt tervet. Az a gondolat, hogy becsapja atyját, nagyon lehangolta. Úgy érezte, hogy ez a bűn inkább átkot, mint áldást hoz. De az anya eloszlatta fia aggályait, és Jákób hozzáfogott, hogy megvalósítsa anyja indítványát. Nem akart kifejezetten hazudni, de amikor már atyjánál volt, úgy látta, túl messzire ment ahhoz, hogy visszalépjen. És megszerezte csalással a sóvárgott áldást. {PP 144.2}

Jákóbnak és Rebekának sikerült céljukat elérni, de a csalással csak bajt és fájdalmat szereztek maguknak. Isten kijelentette, hogy Jákób kapja meg az elsőszülöttségi jogot, és az általa jónak látott időben teljesítette volna ígéretét, ha hittel kivárták volna, hogy cselekedjék értük. De ahogy most is sokan, akik Isten gyermekeinek vallják magukat, ők sem akarták Isten kezében hagyni az ügyet. Rebeka keservesen megbánta, hogy rossz tanácsot adott fiának. E tanács miatt kellett elválnia tőle, és soha többé nem láthatta. Attól az órától kezdve, hogy megkapta az elsőszülöttségi jogot, önvád súlya nehezedett Jákóbra. Vétkezett atyja, bátyja, saját lelke, és Isten ellen. Egész életében bánhatta a bűnt, amit egy rövid óra alatt elkövetett. Felelevenedett előtte ez az esemény, amikor saját fiainak gonoszsága nyomasztotta lelkét. {PP 144.3}

Ahogy Jákób elhagyta atyja sátrát, Ézsaú lépett be oda. Bár eladta elsőszülöttségi jogát, és ezt ünnepélyes esküvel erősítette meg, most elhatározta, hogy megszerzi az áldásokat, nem törődve öccse igényével. A lelki elsőszülöttségi joghoz kapcsolódott a földi, amely a család fejévé, és atyja vagyonából két rész birtokosává tette volna. Ezek olyan áldások voltak, amelyeket értékelni tudott. „[...] Keljen fel az én atyám,” — mondta — „és egyék az ő fia vadászatából, hogy áldjon meg engem a te lelked” (lMóz 27:31). {PP 144.4}

A vak, idős atya reszketett a megdöbbenéstől és fájdalomtól, amikor felismerte, hogy becsapták. Sokáig gyengéden dédelgetett reményei hiúsultak meg, és neki is fájt az a csalódás, amit idősebb fia érezhetett. De hirtelen megvilágosodott előtte, hogy a gondviselő Isten hiúsftotta meg szándékát, és véghezvitte azt, amit ő, Izsák meg akart akadályozni. Visszaemlékezett azokra a szavakra, amelyeket az angyal Rebekának mondott, és Jákób most elkövetett bűne ellenére, meglátta benne azt, aki a legalkalmasabb Isten szándékai

megvalósítására. Amíg az áldás szavai ajkán voltak, érezte a Lélek ihletését; és most, ismerve az összes körülményt, megerősítette a Jákóbra akaratlanul kimondott áldást: „[...] megáldottam őt, és áldott is lészen” {PP 145.1}

(1Móz 27:33). {PP 145.2}

Ézsaú nem sokra értékelte az áldást, amíg az elérhetőnek látszott számára, de most — miután örökre elvesztette — vágyott rá. Hirtelen és szenvedélyes természetének minden indulata feltámadt, rettenetes volt fájdalma és haragja. Mérhetetlen keserűséggel sírva kiáltotta: {PP 145.3}

„Áldj meg engem is atyám” „Nem tartottál-é nékem is valami áldást?” (lMóz 27:34.36). De az elhangzott ígéretet nem lehetett visszavonni. A könnyelműen elvesztegetett elsőszülöttségi jogot nem lehetett visszaszerezni. „Egy ételért”, étvágyának pillanatnyi kielégítéséért — aminek soha nem szabott határt — Ézsaú eladta örökségét. De amikor felismerte oktalanságát, túl késő volt visszaszerezni az áldást. „[...] mert nem találta meg a megbánás helyét, noha könnyhullatással kereste” (Zsid 12:17). Ézsaúnak is volt joga ahhoz, hogy bűnbánattal keresse Isten kegyét, de az elsőszülöttségi jog visszaszerzésére nem volt lehetősége. Nem bűntudat okozta fájdalmát. Nem arra vágyott, hogy megbéküljön Istennel. Bűnének következményei miatt bánkódott, és nem azért, mert vétkezett. {PP 145.4}

A menny áldásaival és kívánalmaival szembeni közömbössége miatt nevezi a Szentírás Ézsaút „istentelen”-nek (Zsid 12:16). Ő azokat képviseli, akik nem sokra értékelik a Krisztus által megszerzett üdvösséget, és a föld mulandó dolgaiért feláldozzák mennyei örökségüket. Tömegek élnek csak a mának. Nem gondolnak és nem törődnek a jövővel. Ézsaúhoz hasonlóan kiáltanak: „[...] Együnk és igyunk, holnap úgyis meghalunk!” (lKor 15:32). Hajlamaik rabjai, az önmegtagadás gyakorlása helyett lemondanak a legnagyobb értékekről. Ha választani kell a romlott étvágy kielégítése és az önmegtagadóknak és istenfélőknek megígért áldások között — az étvágy győz, és Isten és a menny veszít. Milyen sokan, még magukat kereszténynek vallók is, ragaszkodnak azokhoz az élvezetekhez, amelyek károsítják egészségüket és megbénítják lelki érzékenységüket. Sértve érzik magukat arra a felszólításra, hogy tisztítsák meg magukat minden testi és lelki szennytől, és szentelődjenek meg Isten félelmében. Látják, hogy e káros élvezetekkel együtt nem lehet a mennyet is megszerezni, és mivel az örök élethez vezető út nagyon keskeny, nem akarnak többé azon járni. {PP 145.5}

Érzéki élvezetekért tömegek adják el elsőszülöttségi jogukat. Feláldozzák egészségüket, csökkentik szellemi képességeiket, és elveszítik a mennyet. Mindezt múló örömökért, olyan élvezetért, amely gyöngít és lealjasít. Ahogy Ézsaú is akkor látta meg az elhamarkodott csere oktalanságát, amikor az elveszettet már késő volt visszaszerezni, így lesz Isten napján azokkal is, akik önző kedvtelésekkel cserélik fel mennyei örökségüket. {PP 146.1}

Fejezet 17 — Jákób menekülése és számkivetése

(1Móz 28-31. fejezetek)

Jákób elmenekült az atyai háztól, mert Ézsaú haragja halállal fenyegette. De atyja áldása kísérte. Izsák megújította neki a szövetségi ígéretet, és megparancsolta, hogy — annak örököseként — anyja mezopotámiai családjában keressen feleséget magának. Mégis nagyon zaklatottan, csak egy bottal a kezében indult el a vad, nomád törzsekkel lakott vidéken át vezető több száz mérföldes magányos útjára. Mar- dosó lelkiismerettel és félénken igyekezett elkerülni az embereket, nehogy dühös bátyja a nyomára leljen. Félt, hogy örökre elvesztette azt az áldást, amelyet Isten neki szánt. Sátán leselkedett rá, hogy megkísértse. {PP 147.1}

A második este atyja sátraitól messze találta. Kitaszítottnak érezte magát, és tudta, hogy mindezt a bajt saját hibás lépésével okozta magának. Kétségbeesés nehezedett Jákób lelkére. Alig mert imádkozni. De végtelenül magányos volt. Még soha nem érezte ennyire szükségét Isten oltalmának. Sírva és mély alázattal vallotta meg bűnét, és könyörögve kért Istentől valamilyen bizonyítékot arra, hogy nem hagyta el egészen. De ez sem könnyített szívének terhén. Minden önbizalma elszállt, és attól félt, hogy atyáinak Istene elvetette. {PP 147.2}

Pedig Isten nem hagyta el Jákóbot. Irgalmát most is kiterjesztette tévedő, bizalmatlan szolgájára. Az Úr könyörülettel mutatta meg a Megváltót, akire Jákóbnak szüksége volt. Jákób vétkezett, de szíve megtelt hálával, amikor meglátta azt az utat, amelyen újra Isten kegyeibe juthat. {PP 147.3}

A vándor a hosszú úttól kimerülten lefeküdt a földre. Egy kő volt a párnája. Álmában csillogó, fénylő létrát látott, amelynek lába a földön állt, a teteje az eget érte. A létrán angyalok jártak le és fel, felette pedig a dicsőség Ura volt, és hangja hallatszott az égből: „[...] Én vagyok az Úr, Ábrahámnak a te atyádnak Istene” (lMóz 28:13). A földet, amelyen Jákób mint száműzött és menekült feküdt, neki és ivadékainak ígérte Isten, és így bátorította: „[...] tebenned és a te magodban áldatnak meg a föld minden nemzetségei” (lMóz 28:14). Isten ezt az ígéretet Ábrahámnak és Izsáknak adta, most pedig megújította Jákóbnak. Majd különös tekintettel Jákób magányos és csüggedt voltára, ezek a vigasztaló és bátorító szavak hangzottak: „Imé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged valahova menéndesz, és visszahozzalak e földre; mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem amit néked mondtam” (lMóz 28:15). {PP 147.4}

Az Úr tudta, milyen bűnös hatások fogják Jákóbot körülvenni, és a rá váró veszélyekről is tudott. Irgalmában feltárta a jövőt a bűnbánó menekült előtt, hogy megértse Isten rá vonatkozó tervét, és hogy felkészüljön a kísértésekre, amelyek utolérik, amikor egyedül lesz a bálványimádók és cselszövők között. Mindig szem előtt kell tartania azt a magas normát, amelyet el kell érnie; és késztesse hűségre az a tudat, hogy Isten általa akaija megvalósítani szándékát. {PP 148.1}

Ebben a látomásban feltárult Jákób előtt a megváltás terve, jóllehet nem teljesen, csak annyira, amennyire akkor szüksége volt. Az álmában megjelent titokzatos létra ugyanaz volt, mint amelyre Krisztus Nátánaellel folytatott beszélgetésében utalt. Azt mondta: „[...] meglátjátok a megnyílt eget, és az Isten angyalait, amint felszállnak és leszállnak az ember Fiára” (Jn 1:52). Az Isten uralma elleni lázadás előtt Isten és az ember között közvetlen volt a kapcsolat. Ádám és Éva bűne azonban elválasztotta a földet a mennytől, és az ember többé nem társaloghatott alkotójával. A világ mégsem maradt reménytelenül magára. A létra Jézust ábrázolja, aki összekapcsolja a földet a mennyel. Ha saját érdemeivel nem hidalta volna át a bűn által vájt szakadékot, a szolgáló angyalok nem tudtak volna érintkezni az elbukott emberrel. Krisztus kapcsolja össze a gyenge és tehetetlen embert a végtelen erő forrásával. {PP 148.2}

Isten mindezt kinyilatkoztatta Jákóbnak álmában. Jóllehet Jákób a kinyilatkoztatás egy részét értelmével azonnal felfogta, nagy és titokzatos igazságait egy életen át kutatta és egyre jobban megértette. {PP 148.3}

Jákób az éjszaka mély csendjében ébredt fel álmából. A látomás fénylő alakjai eltűntek. Csak a magányos dombok elmosódó vonalaival és a fölé boruló csillagfényes éggel találkozott most a tekintete. De az az ünnepélyes érzése volt, hogy Isten van vele. Láthatatlan jelenléte betöltötte a pusztaságot. „Bizonyára az Úr van e helyen” — mondta — „és én nem tudtam [...], nem egyéb ez, hanem Istennek háza, és az égnek kapuja” (1Móz 28:16-17). {PP 148.4}

„És felkele Jákób reggel, és vévé azt a követ, melyet feje alá tett vala, és oszlopul állítá fel azt, és olajat önte annak tetejére” (1Móz 28:18). Ahogy szokás volt fontos eseményekről megemlékezni — Jákób is emléket állított Isten irgalmának, hogy valahányszor arra jár, megálljon azon a szent helyen, és imádkozzon az Úrhoz. Béthelnek, vagy „Isten házá”-nak nevezte el azt a helyet. Mélységes hálával ismételte el azt az ígéretet, hogy Isten vele lesz. Aztán ünnepélyesen megfogadta: „[...] Ha az Isten velem leénd, és megőriz engem ezen az úton, amelyen most járok, és ha ételül kenyeret s öltözetül ruhát adánd nékem; és békességgel térek vissza az én atyámnak házához: akkor az Úr leénd az én Istenem; és ez a kő, amelyet oszlopul állítottam fel, Isten háza lészen, és valamit adándasz nékem, annak tizedét néked adom” (1Móz 28:20-22). {PP 149.1}

Jákób nem akart ily módon egyezséget kötni Istennel. Az Úr már korábban jólétet ígért neki. Ez a fogadalom szívből fakadt, amely tele volt hálával Isten szeretetének és irgalmának bizonyosságáért. {PP 149.2}

Jákób érezte, hogy Istennek igényei vannak vele szemben, amelyeket tudomásul kell vennie; és hogy Isten kegyének különleges megnyilvánulásai viszonzást követelnek. Minden kapott áldásra felelnünk kell a minden jó adomány szerzőjének. A keresztény tekintse át gyakran a múltját, idézze fel hálával Isten csodálatos szabadításait — hogy támogatta a próbában; utakat nyitott meg, amikor minden sötétnek és félelmetesnek tűnt; felüdítette,

amikor majdnem elalélt. Lássa meg mindenben a mennyei angyalok gondoskodását. E megszámlálhatatlanul sok áldást tapasztalva, alázatos és hálás szívvel kérdezze meg: „Mivel fizessek az Úrnak minden hozzám való jótéteményéért?” (Zsolt 116:12). {PP 149.3}

Időnket, képességeinket, javainkat szánjuk oda szent áldozatként neki, aki ezeket az áldásokat gondjainkra bízta. Valahányszor rendkívüli szabadítását tapasztaljuk, vagy új és váratlan segítséget nyújt, ismerjük fel Isten jóságát. Ne csak szavakkal mondjunk hálát, hanem Jákóbhoz hasonlóan ügyére szánt ajándékokkal és adományokkal is. Mivel Istentől állandóan áldást kapunk, nekünk is állandóan adnunk kell. {PP 149.4}

„Valamit adándasz nékem, — mondta Jákób — annak tizedét néked adom.” Mi, akik az evangélium teljes világosságát és kiváltságait élvezzük, kevesebbet adjunk-e Istennek, mint azok, akik a korábbi, kevésbé kedvező korban éltek? Nem! Ahogy nagyobbak azok az áldások, amelyeket élvezünk, nem nőnek-e hasonlóan a kötelességeink is? De milyen kevéssé értékeljük a menny ajándékát. Hiába próbálkozunk matematikai szabályok alapján — idővel, pénzzel és szeretettel — mérni azt a felmérhetetlen szeretetet és azt a felfoghatatlan értékű ajándékot! Tized Krisztusnak! Ó! sovány alamizsna, szégyenteljes viszonzása annak, ami oly sokba került! Krisztus a Golgota keresztjéről fenntartás nélküli odaszentelődésre szólít. Szenteljük Istennek egész lényünket és mindent, amink van! {PP 150.1}

Az Isten ígéreteibe vetett új és megingathatatlan hittel és a mennyei angyalok jelenlétének és oltalmának bizonyosságával folytatta útját Jákób a „[...] napkeletre lakók földére” (lMóz 29:1). De milyen más volt az ő érkezése, mint majdnem száz évvel korábban Ábrahám követéé! A szolga teveháton utazó kísérettel és gazdag arany- és ezüst ajándékokkal jött. A fiú pedig magányos, feltört lábú vándorként. Semmije nem volt, kivéve a botját. Ábrahám szolgájához hasonló1n Jákób is megállt a kútnál, és ott találkozott Rákhellel, Lábán kisebbik lányával. Most Jákób volt az, aki szolgálatot tett: elgördítette a követ a kútról és megitatta a nyájat. Miután megmondta, hogy rokon, szívesen fogadták Lábán otthonában. Bár hozomány és kísérők nélkül jött, néhány hét alatt kiderült, milyen szorgalmas, ügyes, és kérték, hogy maradjon ott. Megállapodtak abban, hogy Jákób hét évig szolgál Rákhel kezéért. {PP 150.2}

Az ősi szokások megkívánták, hogy a vőlegény a házasság megkötése előtt felesége atyjának egy összeget tegyen le, vagy azzal egyenértékű birtokot adjon — ahogy a körülményei megengedik. Ezt biztosítéknak tekintették a házassági kapcsolathoz. Az apák nem látták lányuk boldogságát biztosítva egy olyan ember mellett, aki nem készült fel családja eltartására. Ha nem tudott elég jól gazdálkodni, jószágot és földet szerezni, félő volt, hogy a házasok rosszul fognak élni. Azt pedig, aki semmit sem tudott fizetni a feleségéért, próbára tették. A megkívánt hozomány értékének megfelelő ideig dolgozhatott annak a lánynak az atyjánál, akit szeretett. Amennyiben a kérő becsületesen szolgált, és más dolgokban is derék embernek bizonyult, feleségül kapta a lányt, és általában az apa a hozományt, amit kapott a házasságkötéskor lányának adta. Rákhel és Lea esetében azonban Lábán önzően megtartotta a hozományt, amit nekik kellett volna adnia. Lányai hivatkoztak is erre, mielőtt elköltöztek

Mezopotámiából. Ezt mondták: „[...] minket eladott, és értékünket is teljesen megemésztette” (lMóz 31:15). {PP 150.3}

Az ősi szokás — bár néha megsértették, mint Lábán is — jó eredményt hozott. Ha a kérőnek szolgálnia kellett menyasszonyáért, nem volt elhamarkodott a házasság. Próbára lehetett tenni a kérő szeretetét, és azt is, hogy képes-e családjáról gondoskodni. Korunkban sok rossz származik az ezzel ellentétes szokásokból. Gyakran a házasulandóknak nem sok alkalmuk van esküvőjük előtt egymás szokásainak és természetének megismerésére. Ami pedig a mindennapi életet illeti, jóformán idegenek, amikor az oltár előtt sorsukat összekötik. Sokan túl későn ismerik fel, hogy nem illenek egymáshoz, és egybekelésükből élethosszig tartó boldogtalanság származik. Gyakran a feleség és a gyermekek szenvednek a férj és apa hanyagsága, ügyetlensége vagy helytelen szokásai miatt. Ha az ősi szokások szerint a kérő jellemét a házasság előtt próbára tennék, sok boldogtalanságot lehetne elkerülni. {PP 151.1}

Jákób hét évig hűségesen szolgált Rákhelért, és szolgálatának évei „[...] csak néhány napnak tetszék (...) neki, annyira szereti vala őt” (1Móz 29:20). De az önző és kapzsi Lábán, aki meg akart tartani egy ilyen értékes segítséget, kegyetlenül becsapta Jákóbot azzal, hogy Leát adta neki Rákhel helyett. Mivel Lea is részt vett a csalásban, Jákób nem tudta szeretni. Felháborodott szemrehányására Lábán azt ajánlotta, szolgáljon még hét évig Rákhelért. De az apa nem engedte, hogy Jákób elhagyja Leát, mert ezzel megszégyenítette volna a családot. Nagyon kínos és nehéz helyzetbe hozta Jákóbot, aki végül elhatározta, megtartja Leát, és feleségül veszi Rákhelt is. Mindig Rákhelt szerette. Ez irigységet és féltékenységet szított, és a testvér- feleségek versengése megkeserítette Jákób életét. {PP 151.2}

Jákób húsz évig élt Mezopotámiában Lábán munkásaként, aki nem törődve a rokoni kötelékekkel, igyekezett a lehető legtöbb hasznot húzni a kapcsolatból. Tizennégy évi fárasztó munkát követelt két lányáért; a többi időben pedig tízszer változtatta meg Jákób bérét. Jákób mégis szorgalmasan és becsületesen szolgált. Lábánnal folyta-tott utolsó beszélgetése szemlélteti fáradhatatlan éberségét, amellyel sokat követelő gazdája érdekeit szolgálta: „Immár húsz esztendeje vagyok nálad, juhaid és kecskéid nem vetéltek el, és nyájad kosait nem ettem meg. Amit a vad megszaggatott, nem vittem hozzád, én fizettem meg azt; tőlem követelted a nappal lopottat, mint az éjjel lopottat is. Úgy voltam hogy nappal a hőség emésztett, éjjel pedig a hideg; és az álom távol maradt szemeimtől” (1Móz 31:38-40). {PP 151.3}

A pásztornak éjjel és nappal vigyáznia kellett nyájára, amelyet a rablók és a vadállatok veszélyeztettek. Sok volt belőlük, és merészek voltak. Gyakran nagy pusztítást végeztek a nyáj között, ha nem őrizték azt lelkiismeretesen. Jákóbnak sok segítője volt Lábán hatalmas nyájának gondozásában, de ő felelt az egész nyájért. Az év egyes szakaszaiban személyesen is a nyájjal kellett lennie, hogy a száraz időszakban óvja a szomjhaláltól, a leghidegebb hónapokban a kemény éjszakai hidegtől. Jákób volt a főpásztor, a hozzá beosztott szolgák pedig a segédpásztorok. Ha egy juh hiányzott, a főpásztoré volt a veszteség. Szigorúan számon kérte a gondozással megbízott szolgáktól, ha a nyáját nem találta jó állapotban. {PP 152.1}

A pásztor szorgalmával és gondoskodásával, a gondjaira bízott tehetetlen teremtmények iránti együttérző szeretetével az ihletett írók az evangélium néhány csodálatos igazságát illusztrálják. Krisztust népéhez való viszonyában a pásztorhoz hasonlítják. Krisztus a bűnbeesés után látta, hogy nyája a bűn sötét útjain a pusztulás felé rohan. Megmentéséért elhagyta Atyja házának dicsőségét. Ezt mondja: „Az elveszettet megkeresem, s az elűzöttet visszahozom, s a megtörőttet kötözgetem, s a beteget erősítem. [...] És megtartom az én juhaimat, hogy többé ne legyenek zsákmányul. [...] S a föld vadai nem eszik meg őket" (Ez 34:16.22.28). Hangja hallatszik, amint nyája közé hívja őket, amely „[...] sátor lészen árnyékul nappal a hőség ellen, s oltalom és rejtek szélvész és eső elől" (Ésa 4:5). Ő fáradhatatlanul gondoskodik nyájáról. Erősíti a gyengéket, enyhít a szenvedésen, karjára veszi és keblén hordozza a bárányokat. Juhai szeretik őt. „Idegent pedig nem követnek, hanem elfutnak attól: mert nem ismerik az idegenek hangját" (Jn 10:5). {PP 152.2}

Krisztus mondja: „[...] a jó pásztor életét adja a juhokért. A béres pedig és aki nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, látja a farkast jőni, és elhagyja a juhokat, és elfut: és a farkas elragadozza azokat, és elszéleszti a juhokat. A béres pedig azért fut el, mert béres, és nincs gondja a juhokra. Én vagyok a jó pásztor; és ismerem az enyéimet, és engem is ismernek az enyéim" (Jn 10:11-14). {PP 152.3}

Krisztus, a Főpásztor, nyáját szolgáira, a segédpásztorokra bízta; és ugyanolyan figyelmet kíván tőlük, mint amilyet Ő tanúsít. Végezzék szent felelősséggel feladatukat, amellyel megbízta őket! Ünnepélyesen megparancsolta nekik, hogy legyenek hűségesek, táplálják a nyájat, erősítsék a gyengét, élesszék az elaléltat, és védjék meg a nyájat a ragadozó farkasoktól. {PP 153.1}

Krisztus feláldozta saját életét, hogy megmentse juhait, és ezt a szeretetet példaként állítja pásztorai elé. De „a béres [...] akinek a juhok nem tulajdonai", nem törődik a nyájjal. Csak a nyereségért dolgozik, és csak magával törődik. A saját hasznát keresi a gondjaira bízottak érdekei helyett, és a veszély idején elmenekül. Elhagyja a nyájat. {PP 153.2}

Péter apostol így buzdítja a segédpásztorokat: „Legeltessétek az Istennek közietek lévő nyáját, gondot viselvén arra nem kényszerítésből, hanem örömest; sem nem rút nyerészkedésből, hanem jóindulattal; sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeteken, hanem mint példányképei a nyájnak" (1Pt 5:2-3). Pál ezt mondja: „Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szentlélek titeket vigyázókká tett, az Isten anyaszentegyházának legeltetésére, melyet tulajdon vérével szerzett. Mert én tudom azt, hogy az én eltávozásom után jőnek tiközétek gonosz farkasok, kik nem kedveznek a nyájnak" (ApCsel 20:28-29). {PP 153.3}

Az apostol így dorgálja azokat, akik kellemetlen feladatnak tartják a hűséges pásztor sorsát nehezítő gondokat és terheket. „[...] nem kényszerítésből, hanem örömest; s nem rút nyerészkedésből, hanem jóindulattal" (lPt 5:2). E hűtlen szolgákat a Főpásztor elbocsátja. Egyházát Krisztus vérén váltotta meg. Minden pásztornak tudnia kell, hogy a gondjaira bízott

juhok mérhetetlen nagy áldozatba kerültek. Tekintse mindegyiket felbecsülhetetlen értékűnek, fáradhatatlanul vigyázva rájuk. A Krisztus leikétől áthatott pásztor követi a Mester önmegtagadó példáját. A gondjaira bízottak jólétéért állandóan fáradozik, és a nyáj fejlődik gondozása mellett. {PP 153.4}

Mindenkinek pontosan el kell számolnia szolgálatával. A Mester minden pásztortól meg fogja kérdezni: „[...] Hol van a nyáj, amely néked adatott, a te dicsőségednek juhnyája?" (Jer 13:20). Gazdagon megjutalmazza azt, akit hűségesnek talál. „Mikor megjelenik a Főpásztor," — mondja az apostol — „elnyeritek a dicsőségnek hervadhatatlan koronáját" (lPt 5:4). {PP 153.5}

Jákób, amikor belefáradt Lábán szolgálatába, elhatározta, hogy visszatér Kánaánba. így szólt apósához: „Bocsáss el engemet, hadd menjek el az én helyembe, az én hazámba. Add meg nékem az én feleségeimet és magzatimat, akikért szolgáltalak téged, hadd menjek el, mert te tudod az én szolgálatomat, amellyel szolgáltalak téged" (1Móz 30:25). De Lábán marasztalta, mondván: „Úgy sejtem, hogy teéretted áldott meg engem az Úr" (27.V.). Látta, hogy vejének keze alatt megnőtt a vagyona. {PP 154.1}

Jákób így szólt: „[...] ami kevesed vala én előttem, sokra szapo- rodott" (1Móz 30:30). De ahogy az idő múlt, Lábán irigykedni kezdett a gazdagabb Jákóbra, aki „felette igen meggazdagodék [...] és vala néki sok juha, szolgálója, szolgája, tevéje és szamara" (1Móz 30:43). Lábán fiai is féltékenyek voltak. Gyűlölködő szavaik Jákób fülébe jutottak: „[...] Valamije volt atyánknak, mind elvette Jákób; és atyánkéból szerezte mind e gazdagságot. És látá Jákób a Lábán orcáját, hogy ímé nem olyan őhozzá mint annakelőtte" (lMóz 31:1- 2). {PP 154.2}

Jákób már régen otthagyta volna ravasz rokonát, ha nem félt volna az Ézsaúval való találkozástól. Most úgy érezte, hogy Lábán fiai miatt van veszélyben, akik az ő gazdagságát sajátjuknak tartva talán megkísérlik erőszakkal megszerezni azt. Nagyon tanácstalan és szomorú volt, nem tudva, merre induljon. De az irgalmas bétheli ígéretre emlékezve Isten elé vitte ügyét, és tőle kért eligazítást. Imájára álomban kapott választ: „Térj meg atyáid földére, a te rokonságod közé, és veled lészek" (1Móz 31:3). {PP 154.3}

Lábán távolléte alkalmat kínált a távozásra. Jákób gyorsan ösz- szeszedte a nyájat és a csordát, és előre küldte; ő pedig feleségeivel, gyermekeivel és szolgáival átkelt az Eufráteszen, és útját sietve a Kánaán határán levő Gileád felé vette. Lábán három nap múlva tudta meg, hogy megszöktek, és üldözésükre indult. A hetedik napon utolérte a csapatot. Tűzbe jött a haragtól és visszatérésre akarta őket kényszeríteni. Biztos volt a sikerben, mivel az ő csapata sokkal erősebb volt. A szökevények valóban nagy veszélyben voltak. {PP 154.4}

Nem tudta véghezvinni ellenséges szándékát, mert Isten közbelépett szolgája védelmére. „Volna erőm hozzá, hogy rosszat tegyek veletek, — mondta Lábán — de a ti atyátok Istene tegnap éjszaka megszólíta engem, ezt mondván: Vigyázz magadra, Jákóbnak se jót, se rosszat

ne szólj” (lMóz 31:29). Vagyis se ne kényszerítse, se hízelgő kecsegtetéssel ne bátorítsa a visszatérésre. {PP 155.1}

Lábán visszatartotta lányai hozományát, és Jákóbbal mindig ravaszul és keményen bánt: de most a rá jellemző alakoskodással szemére hányta, hogy titokban távozott, és így nem volt alkalma búcsúlakomát rendezni; még csak búcsút sem vehetett lányaitól és gyermekeiktől. {PP 155.2}

Válaszul Jákób félreérthetetlenül Lábán elé tárta önző és kapzsi dolgait, és mint saját hűségének és becsületességének tanújához fordult hozzá: „Ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme velem nem volt volna,” — mondta Jákób — „bizony most üresen bocsátanál el engem, de megtekintette Isten az én nyomorúságomat és kezeim munkáját, és megfeddett téged tegnap éjjel” (1Móz 31:42). {PP 155.3}

Lábán nem tagadhatta a felhozott tényeket, és most azt javasolta, hogy kössenek békeszövetséget. Jákób elfogadta a javaslatot, és egy halom kőből emléket állítottak az egyezség jeleként. Ezt az oszlopot Lábán Miczpának, „őrtorony”-nak nevezte, mondván: „[...] Az Úr legyen vigyázó közöttem és te közötted, amikor egymástól elválunk” (1Móz 31:49). {PP 155.4}

„És monda Lábán Jákóbnak: Ímé e rakás kő és ímé ez emlékoszlop, amelyet raktam én közöttem és te közötted, bizonyság legyen e rakás kő, és bizonyság ez az emlékoszlop, hogy sem én nem megyek el e rakás kő mellett te hozzád, sem te nem jössz át én hozzám e rakás kő, és ez emlékoszlop mellett gonosz végre. Az Ábrahám Istene, és a Nákhor Istene, és az ő atyjok Istene tegyenek ítéletet közöttünk: És megesküvék Jákób az ő atyjának Izsáknak félelmére” (51-53.V.). A két csoport vendégséget rendezett az egyezmény megerősítésére. Az éjszakát barátságos beszélgetésben töltötték. Hajnalban pedig Lábán és csapata eltávozott. Ezzel az elválással Ábrahám gyermekei és Mezopotámia lakói között minden kapcsolat megszűnt. {PP 155.5}

Fejezet 18 — A küzdelem éjszakája

(1Móz 32-33.3)

Jákób Isten parancsának engedelmeskedve elhagyta Mezopotámiát, de kétségekkel tele lépett arra az útra, amelyen húsz esztendővel korábban menekültként járt. Atyja becsapásával elkövetett bűnét egy pillanatra sem felejtette el. Tudta, hogy hosszú számkivetése bűnének egyenes következménye. Éjjel és nappal ezekről a dolgokról gondolkodott. Lelkiismeretének vádoló, feddő hangja miatt szomorú szívvel ment útján. A pátriárka mélységesen meghatódott, amikor a távolból feltűntek szülőföldjének dombjai. Egész múltja felevenedett előtte. Nemcsak bűnére emlékezett, hanem arra is, hogy Isten milyen kegyelmes volt hozzá, megígérve segítségét és vezetését. {PP 156.1}

Amint útja végéhez közeledve Ézsaúra gondolt, balsejtelmek nyugtalanították. Jákób menekülése után Ézsaú önmagát tartotta atyja vagyona egyedüli örökösének. Jákób visszatérésének híre félelmet ébreszthet benne, azt gondolva, hogy öccse követelni fogja örökségét. Ha akar, Ézsaú most nagy kárt okozhat öccsének, és bántalmazhatja, nem csupán a bosszú kedvéért, hanem azért is, hogy az oly régóta sajátjának tartott vagyont zavartalanul biztosíthassa. {PP 156.2}

Az Úr ismét megmutatta Jákóbnak, hogy törődik vele. Amint Gi- leád hegyétől dél felé haladt, úgy látta, hogy két mennyei angyal sereg veszi körül — elölről és hátulról — és együtt halad csapatával, védelmül szolgálva. Jákóbnak eszébe jutott látomása, amelyet valamikor régen Béthelnél kapott, és szíve megkönnyebbült, látva, hogy Isten követei, akik reményt és bátorságot adtak neki Kánaánból való menekülésekor, visszatértekor is oltalmazzák. Így szólt: „[...] Isten tábora ez; és nevezé annak a helynek nevét Mahanáimnak” (1Móz 32:2) — azaz „két sereg, vagy tábor.” {PP 156.3}

Ám Jákób érezte, hogy neki is tenni kell valamit saját biztonsága érdekében. Ezért békéltető üdvözlettel követeket küldött bátyjához. Pontosan megmondta, milyen szavakkal szólítsák meg Ézsaút. A két testvér születése előtt Isten előre kijelentette, hogy az idősebb fogja a fiatalabbat szolgálni, és ennek emléke nehogy keserűséget okozzon, Jákób azt mondta a szolgáknak, akiket „az én uram”-hoz „Ézsaú”-hoz küldött, hogy Ézsaú előtt úgy említsék őt, mint „a te szolgád Jákób.” El akarta oszlatni Ézsaú attól való félelmét is, hogy nincstelen vándorként tért vissza, aki követeli szülői örökségét. Jákób óvatos volt, és ezt üzente: „Vannak pedig nékem ökreim és szamaraim, juhaim, szolgáim és szolgálóim, azért híradásul követséget küldök az én uramhoz, hogy kedvet találjak szemeid előtt” (1Móz 32:5). {PP 157.1}

A szolgák azonban azzal a hírrel tértek vissza, hogy Ézsaú négyszáz emberrel közeledik, és semmi választ nem küldött a szívélyes üzenetre. Biztosnak látszott a bosszúállás. Rémület járta át a tábort. „Jákóbot ekkor nagy félelem és szorongás fogta el” (1Móz 32:8. új prot. ford.). Vissza nem fordulhatott, tovább menni pedig félt. Fegyvertelen és védtelen csapata nem volt felkészülve az ellenséggel való harcra. Jákób úgy osztotta őket két csapatra, hogy ha az egyiket

megtámadják, a másik elmenekülhessen. Hatalmas nyájából gazdag ajándékot küldött Ézsaúnak barátságos szavakkal. Mindent megtett, amit csak tudott, hogy kiengesztelje hibájáért testvérét, és elhárítsa a fenyegető veszedelmet. Azután alázatosan és bűnbánattal Istenhez könyörgött védelemért: „[...] azt mondád nékem: Téij vissza hazádba, a te rokonságod közé, s jól tészek veled: Kisebb vagyok minden te jótéteményednél és minden te hűségednél, amelyeket a te szolgáddal cselekedtél: mert csak pálcámmal mentem vala által ezen a Jordánon, most pedig két sereggé lettem. Szabadíts meg, kérlek, engem az én bátyám kezéből, Ézsaú kezéből; mert félek őtőle, hogy rajtam üt és levág engem, az anyát a fiakkal egybe” (1Móz 32:9-11). {PP 157.2}

Ekkor elérték a Jabbók folyót. Az éjszaka közeledtével Jákób átküldte családját a folyó gázlóján, és ő egyedül hátramaradt. Elhatározta, hogy az éjszakát imában tölti. Arra vágyott, hogy egyedül lehessen Istennel. Isten meglágyíthatja Ézsaú szívét. Isten volt a pátriárka egyedüli reménye. {PP 157.3}

Elhagyatott, hegyes vidék volt ez; vadállatok tanyája, tolvajok és gyilkosok rejtekhelye. A magányos, védtelen Jákób mélységes szoron-gással borult a földre. Éjfél volt. Mindaz, ami az életét kedvessé tette, a túlparton volt halálos veszedelemnek kitéve. Legjobban az a gondolat keserítette, hogy az ő bűne hozta ezt a veszélyt az ártatlanokra. Könnyek között, buzgón imádkozott Istenhez. Hirtelen egy erős kéz nehezedett rá. Azt gondolta, hogy ellenség tör életére, és igyekezett kiszabadítani magát a támadó szorításából. A sötétségben küzdöttek a győzelemért. Egy szó sem hangzott el, de Jákób minden erejét összeszedte; egy pillanatra sem lankadt ereje. Amíg így küzdött életéért, bűntudat nehezedett lelkére. Elé tárultak bűnei, hogy elválasszák Istentől. De kétségbeejtő helyzetében eszébe jutottak Isten ígéretei, és egész szívével irgalmáért könyörgött. A küzdelem majdnem hajnalhasadtáig tartott, amikor az idegen Jákób combjára tette ujját, és ő azonnal megbénult. A pátriárka most értette meg, ki volt az ellenfele. Tudta, hogy mennyei küldöttel tusakodott, és ezért nem tudott szinte emberfeletti erőfeszítéssel sem győzni. Krisztus volt az, „a szövetség Angyala” nyilatkoztatta ki magát Jákóbnak. A pátriárka megnyomorodott és nagyon szenvedett, de nem engedett szorításából. Bűnbánattal és megtörten kapaszkodott az Angyalba; „[...] sírt és könyörgött néki” (Hós 12:4) áldásáért esedezve. Biztos akart lenni abban, hogy Isten megbocsátotta bűnét. A fizikai fájdalom nem tudta Jákób figyelmét elterelni céljáról. Elhatározása csak erősödött, hite elmélyült és a végsőkig kitartó lett. Az Angyal megpróbálta kiszabadítani magát. Sürgette Jákóbot; „[...] Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal.” De Jákób így válaszolt: „Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engemet” (1Móz 32:26). Ha ez kérkedő, önhitt magabiztosság lett volna, Jákób nyomban megsemmisül. De azért volt olyan biztos a dolgában, mert bár megvallotta a maga érdemtelenségét, mégis bízott a szövetséget megtartó Isten hűségében. {PP 157.4}

Jákób „küzdött az Angyallal és legyőzte.” Alázatosan, bűnbánattal és a saját akaratáról lemondva ez a bűnös, tévelygő halandó legyőzte a mennyei Felséget. Remegve kapaszkodott

Isten ígéreteibe, és a Végtelen Szeretet szíve nem tudta elutasítani a bűnös könyörgését. {PP 158.1}

Ekkor világosan Jákób elé tárult, mi volt az a hiba, ami bűnéhez, az elsőszülöttségi jog csalás általi megszerzéséhez vezetett. Nem bízott Isten ígéreteiben, hanem a saját erőfeszítéseivel akarta elérni azt, amit Isten a maga idejében és módján valósított volna meg. A bocsánat bizonyságául neve, amely bűnére emlékeztetett, győzelmére emlékeztető névre változott. „[...] Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved," — mondta az Angyal — „hanem Izraelnek; mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél" (1Móz 33:28). {PP 158.2}

Jákób megkapta azt az áldást, amelyre lelke vágyott. Isten megbocsátotta annak a bűnét, aki a másikat kitúrta a helyéből. Jákób életének válságos szakasza befejeződött. Kétely, tanácstalanság és bűntudat keserítette meg korábbi életét, de most minden megváltozott. Olyan jó volt a béke, az Istennel való megbékélés! Jákób már nem félt Ézsaúval való találkozásától. Isten, aki megbocsátotta bűnét, meg tudja Ézsaú szívét is lágyítani, hogy elfogadja az ő megalázkodását és bűnbánatát. {PP 159.1}

Mialatt Jákób az Angyallal küzdött, Isten egy másik mennyei követet küldött Ézsaúhoz. Álmában Ézsaú látta öccsét, aki húsz évig atyja házától távol, számkivetésben élt; látta, mennyire fáj neki anyja halála; látta őt Isten seregeitől körülvéve. Ezt az álmot Ézsaú elmondta katonáinak, és azt a parancsot adta, ne ártsanak Jákóbnak, mert atyja Istene van vele. {PP 159.2}

A két csapat végül közeledett egymáshoz: a puszta vezére harcosait vezetve, Jákób pedig feleségeivel és gyermekeivel, pásztorok, szolgálók kíséretében, és az állatok hosszú sorával követve. A pátriárka botjára támaszkodva ment a katonák csapata elé. A nemrég vívott küzdelemtől sápadt és rokkant volt. Lassan és nehezen járt; minden lépésnél megállt, de arcáról öröm és béke sugárzott. {PP 159.3}

Ézsaú, amikor meglátta a szenvedő nyomorékot, „[...] eleibe futamodék és megölelé őt, nyakába borula, s megcsókolá őt, és sírá- nak" (lMóz 33:4). E jelenet láttán még Ézsaú durva katonái is elérzékenyültek. Ézsaú ugyan elmondta nekik álmát, de ők nem találtak magyarázatot parancsnokuk változására. Látták, hogy a pátriárka milyen gyenge, de nem gondolták, hogy gyengesége jelenti az erejét. {PP 159.4}

A Jabbók partján átélt éjszakai küzdelmében, amikor a pusztulás oly közelinek tűnt, Jákób megtanulta, milyen hiábavaló az emberi segítség; milyen alaptalan emberi erőben bízni. Látta, hogy egyedüli segítsége az, aki ellen súlyosan vétkezett. Tehetetlenül és érdemtelenül hivatkozott Isten ígéretére, hogy irgalmaz a bűnbánó bűnösnek. Ez az ígéret volt a megbocsátás és az elfogadás biztosítéka. Az ég és a föld elmúlhat, ez az ígéret akkor sem vallhat kudarcot. Ez adott erőt neki félelmetes küzdelmében. {PP 159.5}

Jákób gyötrelmes éjszakája ábrázolja azt a próbát, amelyet Isten népének el kell viselnie közvetlen Krisztus második eljövetele előtt. Jeremiás próféta, aki szent látomásban látta ezt az

időt, mondta: „[...] A félelemnek, rettentésnek szavát hallottuk, és nincs békesség, [...] miért változtak orcáik fakósárgává? Jaj! mert nagy az a nap annyira, hogy nincs hozzá hasonló; és háborúság ideje az Jákóbon; de megszabadul abból!” (Jer 30:5-7). {PP 160.1}

Ez a nyomorúságos idő akkor kezdődik el, amikor megszűnik Krisztus közbenjárói munkája. Akkorra minden lélek sorsa eldől, és nem lesz már engesztelő vér, amely megtisztít a bűntől. Amikor Jézus elhagyja helyét, ahol közbenjár Isten előtt az emberért, elhangzik ez az ünnepélyes kijelentés: „Aki igazságtalan, legyen igazságtalan ezután is; és aki fertelmes, legyen fertelmes ezután is; és aki igaz, legyen igaz ezután is; és aki szent, szenteltessék meg ezután is” (Jel 22:11). Isten ekkor visszavonja a földről a gonoszságot fékező Lelkét. Ahogy Jákóbot dühös bátyja halállal fenyegette, Isten népe is veszélyben lesz, mert a gonoszok el akarják pusztítani őket. És ahogy a pátriárka egész éjjel küzdött azért, hogy megszabaduljon Ézsaú kezéből, az igazak is éjjel és nappal Istenhez kiáltanak, hogy megszabaduljanak az őket körülvevő ellenségtől. {PP 160.2}

Sátán Isten angyalai előtt vádolta Jákóbot, követelve a jogot, hogy bűne miatt elpusztíthassa. Ézsaút arra indította, hogy Jákób ellen vonuljon; a pátriárkát pedig hosszú, küzdelmes éjszakáján bűntudattal próbálta megterhelni, hogy elcsüggessze és elszakítsa Istentől. Amikor Jákób kétségbeesetten megragadta az Angyalt, és könnyek között könyörgött, a mennyei követ, hogy próbára tegye Jákób hitét, emlékeztette bűnére, és igyekezett elmenekülni tőle. De Jákób nem engedte el. Tudta, hogy Isten kegyelmes, és bízott könyörületében. Hivatkozott bűnbánatára, és szabadulásért esedezett. Amint felidézte életét, majdnem kétségbeesett, de szorosan fogta az Angyalt, és buzgó, gyötrődő lélekkel kitartóan könyörgött, amíg nem győzött. {PP 160.3}

Ugyanezt fogja Isten népe is átélni a gonoszság hatalmaival vívott utolsó küzdelmében. Isten próbára fogja tenni hitüket, állhatatosságukat, szabadító hatalmába vetett bizalmukat. Sátán megkísérli megrémíteni őket sorsuk reménytelenségének gondolatával — hogy bűneik nagysága miatt nem nyerhetnek bűnbocsánatot. Rájuk nehezedik hibáik tudata, és megvizsgálva életüket, minden reményük elvész. De Isten nagy kegyelmére és saját őszinte bűnbánatukra gondolva, Isten ígéreteire hivatkoznak, amelyeket Krisztus által a tehetetlen, bűnbánó bűnösök kaptak. Hitük nem lankad, ha imáikra nem kapnak azonnal választ. Isten erejébe kapaszkodnak, mint Jákób az Angyalába, és ezt mondják: „Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engemet.” {PP 160.4}

Ha Jákób előzőleg nem bánta volna meg bűnét — az elsőszülöttségi jog csalással való megszerzését -, Isten nem hallgatta volna meg imáját, és nem őrizte volna meg irgalmasan életét. A nyomorúság idején Isten aggódó és gyötrődő gyermekei is összeroppannának, ha be nem vallott bűnök jutnának eszükbe. A kétségbeesés kioltaná hitüket, és nem tudnának bizalommal esedezni Istenhez szabadulásért. De amíg mélységesen tudatában vannak méltatlanságuknak, nincsenek titkos, bevallatlan vétkeik. Krisztus engesztelő vére már eltörölte bűneiket, és nem tudják emlékezetükbe idézni azokat. {PP 161.1}

Sátán sok embert elhitet azzal, hogy Isten szemet huny az élet apró dolgaiban tanúsított hűtlenségük felett. Az Úr azonban Jákób- bal való bánásmódjával megmutatta, hogy semmiképpen sem hagyja jóvá és nem tűri meg a bűnt. Sátán legyőzi azokat, akik megpróbálják mentegetni vagy elrejteni bűneiket, és hagyják, hogy ott maradjanak bevallatlanul és megbocsátatlanul a menny könyveiben. {PP 161.2}

Minél látványosabb hitvallásuk, és minél tiszteletreméltóbb helyet töltenek be, Isten szemében annál elszomorítóbb az eljárásuk, és annál biztosabb a nagy ellenség győzelme. {PP 161.3}

Jákób története mégis azt bizonyítja, hogy Isten nem veti el azokat, akiket bűnre csábítottak, de bűnbánattal visszatértek Istenhez. Jákób alázat, bizalom és hit által győzött ott, ahol a saját erejével küzdve kudarcot vallott. Isten így tanította meg szolgáját arra, hogy csak az Ő hatalma és kegyelme adhatja meg neki azt az áldást, amire sóvárog. Így lesz azokkal is, akik az utolsó napokban élnek. Amikor veszély veszi körül őket, és kétségbeesés tölti el lelkűket, egyedül a Krisztus érdemei általi engesztelésre támaszkodhatnak. Önmagunktól semmit sem tehetünk. Tehetetlenségünkben és érdemtelenségünkben a megfeszített és feltámadt Megváltó érdemeiben kell bíznunk. Senki sem pusztul el, aki ezt teszi. Az örökkévaló Isten szeme előtt van vétkeink hosszú listája. A nyilvántartás tökéletes. Egyetlen vétkünk sem hiányzik belőle. De Ő, aki meghallgatta a régi időkben szolgáinak kiáltását, most is hallja a hittel mondott imát, és megbocsátja törvényszegéseinket. Ő ezt megígérte, és Ő beváltja ígéretét. {PP 161.4}

Jákób győzött, mert állhatatos és határozott volt. Tapasztalata a kitartó ima hatalmát tanúsítja. Most kell megtanulnunk a győzelmes ima, a rendületlen hit leckéjét. Krisztus egyházának és a keresztény embernek nem azok a legnagyobb győzelmei, amelyeket tehetséggel vagy műveltséggel, gazdagsággal vagy az emberek jóindulatával elér, hanem amelyeket Isten fogadótermében arat, amikor komoly, küzdő hite belekapaszkodik Isten hatalmának erős karjába. {PP 162.1}

Aki nem hajlandó minden bűnt elhagyni és buzgón könyörögni Isten áldásáért, az nem nyer áldást. Mindazok, akik megragadják Isten ígéreteit, mint Jákób, és buzgók és állhatatosak, hozzá hasonlóan elérik céljukat. „Hát az Isten nem áll-é bosszút az ő választottaiért, kik őhozzá kiáltanak éjjel és nappal, ha hosszútűrő is irántuk? Mondom néktek, hogy bosszút áll értök hamar” (Lk 18:7-8). {PP 162.2}

Fejezet 19 — Visszatérés

(1Móz 34; 35; 37. fejezetek)

Átgázolva a Jordánon, „[...] minden bántás nélkül méne Jákób [...] Sekhem városába, mely vala a Kánaán földén” (1Móz 33:18). Tehát teljesült a pátriárka kérése — hogy Isten békében segítse vissza hazájába. Egy ideig Sekhem völgyében lakott. Több mint száz évvel korábban Ábrahám itt táborozott le először, és itt építette első oltárát az ígéret földjén. Jákób itt „megvevé a mezőnek azt a részét, ahol sátorát felvonta vala, Khámornak a Sekhem atyjának fiaitól száz pénzen. És oltárt állíta ott, és nevezé azt ily névvel: Isten, Izrael Istene” (19-20.V.). Ábrahámhoz hasonlóan, Jákób is sátra mellett oltárt épített az Úrnak és házanépét összehívta reggeli és esti áldozatra. Itt ásta azt a kutat, ahol tizenhét évszázaddal később Jákób Fia és Megváltója útközben megállt, és amely mellett a déli forróságban megpihenve csodálkozó hallgatójának arról a vízről beszélt, amely „[...] örök életre buzgó víznek kútfeje lesz” (Jn 4:14). {PP 163.1}

Jákóbnak és fiainak sekhemi tartózkodása gyalázattal és vérontással végződött. Egyetlen meggondolatlan ifjú törvénytelen tette szégyent és bánatot okozott a család egyik tagjának, a gyilkosság bűnébe sodort két testvért, és egy egész várost rombolásnak és mészárlásnak tett ki. E szörnyű dolog úgy kezdődött, hogy Jákób lánya „kiméne [...] hogy meglátogassa annak a földnek leányait” (1Móz 34:1). Tehát barátkozni merészelt az istentelenekkel. Sátán területére lép és kihívja a kísértést az, aki szórakozást keres azok között, akik nem félik Istent. {PP 163.2}

Simeon és Lévi alattomos kegyetlensége nem volt minden ok nélkül, de a sekhemitákkal szembeni tettükkel súlyos bűnt követtek el. Szándékukat gondosan eltitkolták Jákób elől, akit bosszúállásuk híre nagyon megrémített. Fiai csalárd és erőszakos tettétől lesújtva csak ennyit mondott: „[...] Megháborítottatok engem, és útálatossá tettetek e föld lakosai előtt [...] én pedig kevesed magammal vagyok, és ha összegyűlnek ellenem, levágnak, és eltörölnek engem, mind házam népével egybe” (1Móz 34:30). De fájdalmáról és iszonyatáról, ahogyan ezt a véres cselekményt tekintette, tanúskodnak azok a szavak, amelyekkel majdnem ötven évvel később felidézte halálos ágyán Egyiptomban: „Simeon és Lévi atyafiak, erőszak eszközei az ő fegyverök. Tanácsukban ne légyen részes lelkem, gyűlésükkel ne egyesüljön dicsőségem [...] Átkozott haragjok, mert erőszakos, és dühök, mivel kegyetlen” (1 Móz 49:5-7). {PP 163.3}

Jákób érezte, hogy oka van a mélységes alázatra. Fiai jellemében kegyetlenség és álnokság nyilvánult meg. Hamis istenek voltak a táborban, és a bálványimádás talajt talált családjában is. Vajon az Úr úgy bánik-e majd velük, ahogy megérdemlik? A környező népek bosszújára hagyja sorsukat? {PP 164.1}

E probléma miatt lesújtott Jákóbnak az Úr megparancsolta, hogy induljon dél felé, menjen Béthelbe. E hely nemcsak az angyalokról kapott látomására és Isten megígért irgalmára emlékeztette, de saját esküjére is, amit ott tett azért, hogy az Úr legyen az Istene. Úgy

határozott, hogy mielőtt elindul e szent hely felé, családjának meg kell szabadulnia a bálványimádás szennyétől. Ezért ezt parancsolta tábora minden tagjának: „Hányjátok el az idegen isteneket, kik közietek vannak, és tisztítsátok meg magatokat, és változtassátok el öltözeteiteket. És keljünk fel, és menjünk fel Béthelbe, hogy csináljak ott oltárt annak az Istennek, ki meghallgatott engem az én nyomorúságom napján, és velem volt az úton, amelyen jártam” (1Móz 35:2-3). {PP 164.2}

Jákób elérzékenyülve ismételte el első bétheli tartózkodásának történetét — hogyan jelent meg neki az Úr éjszakai látomásban, mikor életét mentő magányos vándorként elhagyta atyja sátorát. Amint számba vette, hogy Isten milyen csodálatosan bánt vele, szíve megindult, és gyermekeit is fékező erő vette hatalmába. A leghatásosabb módszerrel készítette fel őket, hogy amikor Béthelbe érkeznek, részt vegyenek az istentiszteleten. „Átadák azért Jákóbnak mind az idegen isteneket, kik nálok valának, és füleikből a függőket, és elásá azokat Jákób a cserfa alatt, mely Sikhem mellett vala” (lMóz 35:4). {PP 164.3}

Annak a földnek a lakói nem próbálták megtorolni a sikhemi mészárlást, mert Isten félelmet keltett bennük. A karaván háborítatlanul jutott el Béthelbe. Itt az Úr ismét megjelent Jákóbnak, és megújította a szövetségi ígéretet. „Jákób pedig emlékoszlopot állíta azon a helyen, ahol szólott vele, kőoszlopot” (lMóz 35:14). {PP 165.1}

Béthelben atyja családjának egyik megbecsült tagját — Deborát, Rebeka dajkáját gyászolták meg, aki elkísérte úrnőjét Mezopotámiából Kánaánba. Ennek az idős asszonynak a jelenléte drága kötelékként kapcsolta össze Jákóbot ifjú életével, különösen anyjával, aki olyan nagyon és gyengéden szerette. Debora elvesztése miatti mély fájdalma kifejezéseképpen „a sírás cserfájá”-nak nevezték el azt a fát, amely alatt eltemették. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy e barátjuk hűséges szolgálatának és gyászolásának emlékét érdemes volt Isten Igéjében megörökíteni. {PP 165.2}

Bétheltől Hebron csak kétnapi járóföldre volt, ott súlyos bánat érte Jákóbot — meghalt Rákhel. Kétszer hét évet szolgált érte, de szerelme könnyűvé tette a nehéz munkát. Ennek a szeretetnek mély és maradandó voltáról tanúskodnak Jákób hosszú idő múlva mondott szavai. Amikor Egyiptomban József meglátogatta haldokló atyját, az idős pátriárka, visszapillantva életútjára, így szólt: „Mert mikor Mezopotámiából jövék, meghala mellettem Rákhel Kánaán földén az úton, mikor még egy dűlőföldre valék Efratától, és eltemetém őt ott az Efratába [...] vezető úton” (1Móz 48:7). Hosszú és nyugtalan életének családi történetében csak Rákhel elvesztéséről emlékezett meg. {PP 165.3}

Halála előtt Rákhel megszülte második fiát. Utolsó leheletével Benóninak, „fájdalmak fiá”-nak nevezte a gyermeket. De atyja a Benjámin, „jobb kezem fia”, vagy „erőm” nevet adta neki. Rákhelt ott temették el, ahol meghalt, és emlékének megörökítésére azon a helyen oszlopot állítottak. {PP 165.4}

Az Efratába vezető úton egy másik sötét bűn ejtett foltot Jákób családján, amely Rúbent, az elsőszülöttet megfosztotta az elsőszülöttségi jog kiváltságaitól és megtisztelő címétől. {PP 165.5}

Végül Jákób útjának végéhez érkezett — „Izsákhoz, az ő atyjához Mamrébа [...] azaz Hebronba, ahol Ábrahám és Izsák tartózkodnak vala” (1Móz 35:27-29). {PP 165.6}

Jákób és Ézsaú atyjuk halálos ágyánál találkoztak. Az idősebb testvér valamikor mint a bosszú alkalmát várta ezt az eseményt, de érzései azóta megváltoztak. Jákób, aki meg volt elégedve az elsőszülöttségi jog lelki áldásaival, lemondott bátyja javára atyja vagyonának örökléséről — az egyetlen örökségről, amelyet Ézsaú akart és értékelt. Többé nem fordította őket egymással szembe a féltékenység és a gyűlölet, mégis elvált útjuk. Ézsaú Széir hegyére költözött. Az áldásokban gazdag Isten földi vagyont is adott Jákóbnak, az általa kívánt értékesebb javakon kívül. A két testvér vagyona „[...] több vala, semhogy együtt lakhattak volna, és tartózkodásuk földe nem bírja vala meg őket az ő nyájaik miatt” (lMóz 36:7). Ez a különválás egyezett a Jákóbra vonatkozó mennyei szándékkal. Mivel a testvérek vallási meggyőződése nagyon különbözött, jobb volt nekik egymástól távol élni. {PP 166.1}

Ézsaút és Jákóbot egyformán tanították Isten ismeretére, és mindkettőjüknek lehetősége volt Isten parancsolataiban járni és kegyeit élvezni, de nem mindketten választották ezt. A két testvér külön utakon járt, és ösvényük egyre jobban távolodott egymástól. {PP 166.2}

Isten nem önkényesen zárta ki Ézsaút az üdvösség áldásaiból. Kegyelmének ajándékait Krisztus által mindenki elnyerheti. Nem kiválasztás, hanem saját döntésük alapján kárhoznak el. Igéjében Isten feltárta az örök életre való kiválasztás feltételeit: parancsolatai iránti engedelmesség a Krisztusba vetett hit által. Isten a törvényével összhangban levő jellemet választja, és aki eléri kívánalmainak normáját, beléphet a dicsőség országába. Krisztus ezt mondta: „Aki hisz a Fiúban, örök élete van; aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet” (Jn 3:36). „Nem minden, aki ezt mondja nékem: Uram! Uram! megyen be a mennyek országába; hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát” (Mt 7:21). A Jelenések könyvében pedig kijelenti: „Boldogok, akik megtartják az ő parancsolatait, hogy joguk legyen az életnek fájához, és bemehessenek a kapukon a városba” (Jel 22:14). Ami pedig az ember üdvösségét illeti, Isten Igéjében a kiválasztásnak ez az egyetlen módja szerepel. {PP 166.3}

Minden olyan lélek az örök élet jelöltje, aki félelemmel és rettegéssel munkálkodik üdvösségén. Kiválasztott az, aki felveszi a fegyverzetet, és megharcolja a hit szép harcát. Kiválasztott az, aki vigyáz és imádkozik, aki kutatja a Szentírást, és nem teszi ki magát kísértésnek. Kiválasztott az, akinek a hite állandó, és aki engedelmeskedik az Isten szájából származó minden igének. A megváltás lehetősége mindenki számára készen áll. De a megváltás áldásait csak azok fogják élvezni, akik eleget tettek a feltételeknek. {PP 166.4}

Ézsaú megvetette a szövetség áldásait. Jobban értékelte a földi javakat, mint a lelkieket, és megkapta azt, amire vágyott. Saját határozott választása alapján különült el Isten népétől.

Jákób a hit örökségét választotta. Csellel, árulással, hazugsággal igyekezett megszerezni. De Isten alkalmat adott bűnének helyrehozására. Jákób soha nem tért el szándékától, és nem változtatta meg döntését, a későbbi évek keserű tapasztalatai ellenére sem. Megtanulta, hogy Isten ellen harcolt, amikor ügyességgel és csellel akarta megszerezni az áldást. A Jabbók partján eltöltött küzdelmes éjszakából Jákób megváltozott emberként került ki. Magabízása elsorvadt. Ifjúkori ravaszsága eltűnt. Csel és csalás helyett egyszerűség és igazság jellemezte életét. Megtanulta a leckét, hogy csak a Mindenható karjára támaszkodjon és a próbában, szenvedésben alázatosan meghajolt Isten akarata előtt. Jellemének kevésbé értékes vonásait a kohó tüze emésztette meg; az arany megtisztult, és Ábrahám és Izsák hite tisztán tükröződött Jákóbban. {PP 167.1}

Jákób bűne, valamint az események sora, amelyekhez ez a bűn vezetett, rossz befolyást árasztott, és hatása keserű gyümölcsöt érlelt fiai jellemében és életében. Amikor fiai felnőttek, súlyos hibák fejlődtek ki bennük. A családban megmutatkoztak a többnejűség következményei. Ez az iszonyú bűn kiszáríthatja a szeretet forrását, és 209 hatására meglazulnak a legszentebb kötelékek. Az anyák féltékenysége megkeserítette a családi kapcsolatot. A gyermekek egymással versengve, irányítást nem tűrve nőttek fel, és az apa életét aggódás és fájdalom árnyékolta be. {PP 167.2}

Volt egy fiú — Rákhel idősebb fia, József -, aki egészen más jellemű volt, mint a többiek. Kivételes szépsége mintha lelke és szíve belső szépségének tükre lett volna. A tiszta szívű, szorgalmas és vidám ifjú ébren és állhatatosan vigyázott erkölcsi tisztaságára. Hallgatott atyja tanításaira, és örömmel engedelmeskedett Istennek. Azok a tulajdonságok, amelyekkel később Egyiptomban kitűnt — szelídség, hűség és megbízhatóság -, már ekkor megmutatkoztak mindennapi életében. Mivel anyja már nem élt, még jobban ragaszko-dott atyjához, és Jákób szíve-lelke egy volt öregkorában született fiával. „Minden fiánál inkább szereti vala Józsefet” (1Móz 37:3). {PP 167.3}

De még ez a szeretet is baj és fájdalom okozója lett. Nem volt bölcs dolog Jákóbtól, hogy leplezetlenül kivételezett Józseffel. Ezzel többi fiát féltékennyé tette. József nagyon bánkódott, amikor látta bátyjai bűnös életét. Megpróbált szelíden szólni nekik, de még jobban felkeltette gyűlöletüket és haragjukat. Nem tudta elviselni, hogy vétkeznek Isten ellen, és elmondta atyjának ezt a dolgot, remélve, hogy ő majd tekintélyével jobb útra tudja téríteni őket. {PP 168.1}

Jákób vigyázott, nehogy durvasággal vagy szigorral haragra gerjessze fiait. Elérzékenyülve mondta el, mennyire aggódik gyermekeiért, és kérte, hogy tiszteljék ősz fejét, és ne hozzanak szégyent nevére, elsősorban pedig ne gyalázzák meg Istent azzal, hogy parancsait semmibe veszik. A fiatalemberek azt szégyellték, hogy gonoszságuk kiderült, és bűnbánatot színleltek, de valódi érzéseiket titkolták, és gyűlöletük még fokozódott leleplezésük miatt. {PP 168.2}

Az atya meggondolatlanul olyan drága ruhát, vagy tunikát ajándékozott fiának, amilyet híres személyek viseltek. Ebben a testvérek újabb bizonyítékát látták atyjuk részrehajlásának,

és kezdték azt gyanítani, hogy idősebb gyermekeit mellőzve az elsőszülöttségi joggal Rákhel fiát akarja felruházni. Gyűlöletüket még növelte, amikor egy napon az ifjú elmondta, mit álmodott. „Imé" — mondta — „kévéket kötünk vala a mezőben, és ímé az én kévém felkele és felálla; a ti kévéitek pedig körülállának, és az én kévém előtt meghajolnak vala.[...] Avagy király akarsz-é lenni felettünk? Vagy uralkodni akarsz-é rajtunk?" (1Móz 37:7-8) — kiáltották irigy haraggal testvérei. {PP 168.3}

Nemsokára volt egy másik, hasonlóan fontos álma, amelyet szintén elmondott: „[...] ímé a nap és a hold, és tizenegy csillag meghajol vala én előttem" (1Móz 37:9). Ez az álom éppoly hamar magyarázatot kapott, mint az első. Az atyja, aki jelen volt, rosszalóan szólt: „[...] Micsoda álom az amelyet álmodtál? Avagy elmegyünk-é, én és a te anyád és atyádfiai, hogy meghajtsuk magunkat te előtted a földig" (lMóz 37:10). Szavainak nyilvánvaló szigora ellenére Jákób hitte, hogy Isten kinyilatkoztatta a jövőt Józsefnek. {PP 168.4}

Ahogy testvérei előtt állt, a Lélek fénye ragyogott szép arcán, és a testvérek önkéntelenül is csodálták. De nem akarták gonosz utaikat elhagyni, és gyűlölték azt a tisztaságot, amely megítélte bűneiket. {PP 168.5}

Kaini lelkület geijedt fel szívükben. {PP 169.1}

A testvéreknek helyről helyre kellett vándorolniuk, hogy legelőt szerezzenek nyájuknak. Sokszor hónapokig távol voltak hazulról. Az előbb említett események után elmentek arra a helyre, amelyet atyjuk Sikhemben vásárolt. Az idő múlt, és nem érkezett hír felőlük. {PP 169.2}

Az atya kezdett aggódni értük a sekhemitákkal szembeni korábbi kegyetlenségük miatt. Ezért elküldte Józsefet, hogy keresse meg őket, és hozzon hírt hogylétükről. Ha Jákób tudta volna, mit éreznek fiai Józseffel szemben, nem engedte volna el egyedül hozzájuk. De ők gondosan eltitkolták érzéseiket. {PP 169.3}

József vidáman vett búcsút atyjától. Sem az idős ember, sem a fiatal nem gondolta, mennyi minden fog történni, amíg ismét találkoznak. Amikor hosszú és magányos útja után József megérkezett Sikhembe, nem találta sem a bátyáit, sem a nyájukat. Érdeklődésére Dóthánba irányították. Addig már több mint ötven mérföldet tett meg, és most újabb tizenöt mérföld állt előtte. De elfeledve fáradtságát sietett, mert arra gondolt, hogy megnyugtathatja atyját, és találkozhat testvéreivel, akiket barátságtalanságuk ellenére szeretett. {PP 169.4}

Testvérei közeledni látták őt. Az a gondolat sem tompított keserű gyűlöletükön, milyen hosszú utat tett meg, hogy találkozzék velük; fáradt és éhes, és várja, hogy testvéri szeretettel fogadják és vendégül lássák. Atyjuk szeretete jelének, a cifra ruhának a láttán tomboltak a dühtől. „[...] Imhol jő az álomlátó" kiáltották gúnyosan. Úrrá lett rajtuk a régóta titokban táplált irigység és bosszú. „[...] {PP 169.5}

Öljük meg őt, és vessük őt valamelyik kútba; és azt mondjuk, hogy fenevad ette meg, és meglátjuk, mi lesz az ő álmaiból" (lMóz 37:19- 20). {PP 169.6}

Véghez is vitték volna szándékukat, de ott volt Rúben is. ő visszariadt attól, hogy részt vegyen a testvérgyilkosságban, és azt javasolta, hogy vessék Józsefet élve egy kútba, és hagyják ott elpusztulni. Titokban azt tervezte, hogy kimenti és visszaadja atyjának. {PP 169.7}

Miután rábeszélésére elfogadták tervét, Rúben otthagyta őket, mert félt, hogy nem sikerül uralkodnia érzésein, és kiderül, mi a valódi szándéka. {PP 169.8}

József, nem is gyanítva a veszélyt, közeledett. Örült, hogy hosszú keresés után célhoz ért. De a várt üdvözlés helyett mérges, bosszúra szomjas pillantásokkal találkozott, és megrémült. Testvérei megragadták, és letépték róla a ruhát. A fenyegetések és gúnyos megjegyzések halálos szándékról árulkodtak. Ügyet sem vetettek könyörgésére. E dühödt embereknek teljesen a hatalmában volt. Durván odavonszolták egy mély kúthoz, és bedobták. Miután meggyőződtek arról, hogy nincs lehetősége a menekülésre, otthagyták, hogy éhen pusztuljon, amíg ők „leülének kenyerezni." {PP 169.9}

De némelyikük nyugtalan volt. Nem érezték a bosszújuktól várt elégedettséget. Nemsokára utasokat láttak közeledni. Ismáelita karaván volt. A Jordánon túlról jöttek fűszerekkel és egyéb áruval, és útban voltak Egyiptom felé. Júda most azt javasolta, hogy ne hagyják öccsüket meghalni, hanem adják el ezeknek a pogány kereskedőknek. így elkerül útjukból, de tiszták maradnak vérétől „[...] mert atyánkfia, vérünkből való ő" (1Móz 37:27). Ezzel a javaslattal mind egyetértettek, és Józsefet gyorsan kihúzták a kútból. {PP 170.1}

Ahogy József megpillantotta a kereskedőket, hirtelen felvillant előtte a szörnyű valóság. A rabszolgasors félelmesebb volt, mint a halál. Rémülten könyörgött hol egyik, hol másik bátyjának, de hiába. Egyikük-másikuk szánalomra indult, de a gúnytól való félelmükben csendben maradtak. Mindnyájan érezték: túl messzire mentek ahhoz, hogy meghátráljanak. Ha Józsefnek megkegyelmeznek, biztosan beárulja őket atyjuknak, aki nem fog szemet hunyni kedvenc fiával szembeni kegyetlenségük felett. Megkeményítve szívüket a fiú könyörgésével szemben, átadták őt a pogány kereskedőknek. A karaván folytatta útját, és csakhamar eltűnt a látóhatárról. {PP 170.2}

Rúben visszatért a kúthoz, de József nem volt ott. Rémülten, önváddal szaggatta meg ruháját, és testvérét keresve kiáltotta: „[...] Nincsen a gyermek, és én, merre menjek én?" (lMóz 37:30). Miután megtudta, mi lett József sorsa, és hogy nem találhatja meg, kénytelen volt ő is leplezni bűnüket. Megöltek egy kecskegidát, József ruháját a vérébe mártották, és elvitték atyjukhoz, mondván, hogy a mezőn találták, és attól tartanak, hogy a testvérüké. „[...] ismerd meg" — mondták — „fiad ruhája-é vagy nem?" (lMóz 37:32). Rettegve várták ezt a jelenetet, de nem voltak felkészülve arra a szívettépő gyötrelemre, arra a végtelen fájdalomra, amelynek szemtanúi lettek. „[...] Fiam felső ruhája ez" — mondta Jákób — „fenevad ette meg őt, bizony széjjelszaggatta Józsefet" (1Móz 37:33). Fiai és lányai hiába próbálták

megvigasztalni. „És megszaggatá Jákób ruháit, és zsákba öltözék és gyászolá az ő fiát sokáig” (lMóz 37:34). Az idő sem enyhített fájdalmán. „[...] Sírva megyek fiamhoz a sírba” (1Móz 37:35) — kiáltotta kétségbeesetten. Fiai elborzadtak tettüktől, de félve atyjuk szemrehányásától, továbbra is titkolták bűnüket, amit maguk is nagyon súlyosnak tartottak. {PP 170.3}

Fejezet 20 — József Egyiptomban

(1Móz 39-41.fejezetek)

Időközben József a kereskedőkkel útban volt Egyiptom felé. Ahogy a karaván délre — Kánaán határai felé — haladt, a fiú meglátta a távolban a dombokat, amelyek között atyja sátrai álltak. A magányos, fájó szívű fiú szerető atyjára gondolva keservesen sírt. Újra felrémlett előtte a dóthán i jelenet. Látta dühös testvéreit, és magán érezte vad pillantásaikat. Fülében csengtek kétségbeesett könyörgésére adott gúnyos, sértő szavaik. Remegő szívvel gondolt a jövőre. Hogy megváltoztak körülményei! A szeretettel dédelgetett fiúból megvetett, tehetetlen rabszolga lett. Mi lesz a sorsa egyedül, társtalanul abban az idegen országban, ahová megy? József egy ideig teljesen átadta magát a fájdalomnak és rémületnek. {PP 172.1}

A gondviselő Isten kezében még ez a helyzet is áldására szolgált. Néhány óra alatt megtanulta azt, amire máskülönben évek sem tanították volna meg. Az atyai szeretet, bármilyen erős és gyengéd is volt, ártott neki elfogultságával és engedékenységével. Ez a helytelen kivételezés felingerelte testvéreit, és oly kegyetlen tettre indította őket, amely Józsefet elszakította otthonától. E kivételezés hatásai megmutatkoztak jellemében is. Olyan hibákat alakított ki benne, amelyekből ki kellett gyógyulnia. Önelégült és követelőző lett. A gondos apa gyengédségéhez szokott fiú úgy érezte, képtelen megbirkózni az idegen és rabszolga keserves, elhagyatott életének nehézségeivel. {PP 172.2}

Azután gondolatai atyja Istene felé fordultak. Gyermekkorában megtanították arra, hogy szeresse és félje Istent. Atyja sátrában gyakran hallgatta annak a látomásnak történetét, amelyet az otthonából száműzöttként és szökevényként menekülő Jákób látott. Hallott az ígéretekről, amelyeket az Úr Jákóbnak tett, és hogy azok miként teljesedtek — hogyan jelentek meg a szükség órájában Isten angyalai, hogy oktassák, vigasztalják és oltalmazzák. Hallott arról is, hogy a szerető Isten az ember számára Megváltóról gondoskodott. Most ezek a drága leckék felelevenedtek lelkében. József hitte, hogy atyái Istene az ő Istene is. Akkor és ott teljesen átadta magát az Úrnak, és azért imádkozott, hogy Izrael Megtartója legyen vele száműzetése földjén. {PP 172.3}

Remegő szívében megszületett az a szent elhatározás, hogy hű lesz Istenhez — minden körülmények között úgy fog cselekedni, hogy a menny királyának alattvalójává váljon. Teljes szívvel fogja szolgálni az Urat; sorsának próbáival bátran szembenéz, és minden feladatot becsületesen teljesít. Ez a nap fordulópont volt József életében. Ez az iszonyú csapás az elkényeztetett gyermeket férfivá alakította, meggondolt, bátor, magán uralkodni tudó férfivá. {PP 173.1}

Egyiptomba érkezvén eladták Józsefet Potifárnak, a királyi testőrség főhadnagyának, és az ő szolgálatában maradt tíz évig. Itt rendkívüli kísértéseknek volt kitéve. Bálványimádók közé került. A hamis istenek tiszteletéhez minden királyi pompát igénybe vettek, és ezt az akkori világ legcivilizáltabb nemzete támogatta gazdagságával és kultúrájával. De József megőrizte

egyszerűségét és Isten iránti hűségét. Az erkölcstelenség látványa és hangjai mindenütt körülvették, de ő olyan volt, mint aki se nem lát, se nem hall. Nem hagyta, hogy gondolatai tiltott területeken kalandozzanak. Az egyiptomiak kegye utáni vágy miatt nem titkolta el elveit. Ha ezt megkísérli, elbukik a kísértésben. De ő nem szégyellte atyái vallását, és nem rejtette el Jahve imádatának tényét. {PP 173.2}

„És az Úr Józseffel vala, és szerencsés ember vala [...] Látá pedig az ő ura, hogy az Úr van ő vele, és hogy valamit cselekszik, az Úr mindent szerencséssé tesz az ő kezében” (1Móz 39:2-3). Potifár napról napra egyre jobban bízott Józsefben, és végül előléptette sáfárává, minden vagyonának teljes jogú felügyelőjévé. „Mindent azért valamije vala, József kezére bíza; és semmire sem vala gondja mellette, hanem ha az ételre, melyet megeszik vala” (1Móz 39:6). {PP 173.3}

Az a feltűnő siker, ami Józsefet a gondjaira bízott dolgokban kísérte, nem közvetlen csoda eredménye volt, hanem munkáját, gondosságát és szorgalmát Isten áldásával koronázta be. József Isten kegyének tulajdonította sikerét, és még bálványimádó gazdája is el ismerte, hogy ez a titka páratlan sikerének. Állhatatos, jóra használt erőfeszítés nélkül nincs eredmény. Istent megdicsőítette szolgájának becsületessége. Isten szándéka volt az, hogy a benne hívők erkölcsi tisztasága és egyenessége feltűnően különbözzék a bálványimádókétól — hogy a mennyei kegyelem fénye átragyogjon a pogányság sötétségén. {PP 173.4}

József szelídsége és becsületessége megnyerte a főhadnagy szívét, aki inkább fiának, mint rabszolgájának tekintette. Az ifjú kapcsolatba került rangos és művelt emberekkel; tudományok, nyelvek, ügyvitel terén ismeretet sajátított el — olyan műveltségre tett szert, amelyre Egyiptom jövendő miniszterelnökének szüksége volt. {PP 174.1}

De József hitét és feddhetetlenségét tűzpróbák mérték meg. Gazdájának felesége mindent megtett, hogy az ifjút rávegye Isten törvényének áthágására. Mind ez ideig megőrizte romlatlanságát a romlottsággal telt pogány országban, de ezzel az oly váratlan, oly erős, oly csábító kísértéssel hogyan szálljon szembe? József jól tudta, mi lesz a következménye annak, ha ellenáll. Az egyik oldalon a titoktartás, kegy és jutalom; a másikon a kegyvesztés, börtön, talán halál. Egész jövendő élete e pillanat döntésén múlt. Győznek-e vajon az elvek? Hű marad-e József Istenhez? Az angyalok kimondhatatlan aggodalommal figyelték ezt a jelenetet. {PP 174.2}

József válasza a vallási elv hatalmát bizonyította. Nem akart visszaélni földi gazdája bizalmával, és — bármi is a következménye — hű akart maradni mennyei Urához. Sokan Isten és a szent angyalok figyelő tekintete előtt megengednek maguknak olyan cselekedetet, amit nem tennének meg embertársaik előtt. De József első gondolata Isten volt. „[...] hogy követhetném hát el ezt a nagy gonoszságot és hogyan vétkezném az Isten ellen?” (1Móz 39:9) — mondta. {PP 174.3}

Ha soha nem feledkeznénk meg arról, hogy Isten látja, hallja és pontosan nyilvántartja minden szavunkat, tettünket, és mindezekről számot kell adnunk, akkor félnénk vétkezni. A fiatalok mindig gondoljanak arra, hogy bárhol vannak és bármit csinálnak, Isten jelenlétében vannak. Viselkedésükből semmi sem kerüli el figyelmét. Nem rejthetjük el utainkat a Magasságos elől. Sokan szigorú emberi törvényeket is áthágnak, gyakran leleplezés és így büntetés nélkül. De nem így van ez Isten törvényével. A legsötétebb éjszaka sem rejti el a vétkezőt. Gondolhatja azt, hogy egyedül van, de minden tettét láthatatlan tanú látja. Még szívének indítékai is nyilvánvalók Isten szeme előtt. Minden tettet, minden szót, minden gondolatot olyan pontosan megjegyez, mintha az egész világon csak egy ember lenne, és a menny minden figyelme rá összpontosulna. {PP 174.4}

József megszenvedett becsületességéért, mert kísértője súlyos bűnnel vádolva és börtönbe juttatva állt bosszút rajta. Ha Potifár elhiszi feleségének József elleni vádját, az ifjú héber életét veszti, de változatlan szerénysége és becsületessége, amely viselkedését jellemezte, bizonyította ártatlanságát. Mégis, hogy gazdája házának jó hírén ne essen csorba, József kegyvesztett lett és börtönbe került. {PP 175.1}

A börtönőr először szigorúan bánt Józseffel. A zsoltáríró ezt mondja: „lábait békóba szorították, ő maga vasban járt vala, mindazideig, amíg szava beteljesedett. Az Úr beszéde megpróbálta őt” (Zsolt 105:18-19). De József igazi jelleme beragyogta a börtön sötétségét is. Megőrizte szilárd hitét és türelmét; hűséges szolgálatának éveiért kegyetlenséggel fizettek, de ez nem tette komorrá, sem bizalmatlanná. Szívében béke élt, mert tiszta volt a lelkiismerete, és ügyét Istenre bízta. Nem tépelődött saját bajain, hanem mások baján próbálva enyhíteni elfelejtette a saját bánatát. Még a börtönben is talált munkát. Isten a szenvedések iskolájában készítette fel nagyobb feladatokra, és ő nem utasította el a szükséges fegyelmezést. A börtönben, látva az elnyomás és zsarnokság következményeit és a bűn kihatásait, megtanulta az igazságosság, együttérzés és irgalom leckéit, amelyek felkészítették a hatalom bölcs és könyörületes gyakorlására. {PP 175.2}

József fokozatosan megnyerte a börtönőr bizalmát, aki végül megbízta az összes rab felügyeletével. Az a szerep, amelyet a börtönben betöltött — mindennapi becsületes élete, és a bajba jutottak és csüggedtek iránti megértése — nyitotta meg az utat a későbbi jólét és megbecsülés felé. Minden fény, amelyet másokra sugárzunk, visszasugárzik ránk. Minden kedves és megértő szó, minden tett, ami köny- nyít a megterhelteken, minden ajándék, amelyet a rászorulóknak adunk, ha helyes indítékból történik, áldásokban gyümölcsözik a jótevő életében. {PP 175.3}

A király fősütőmesterét és főpohárnokát valamilyen vétség miatt börtönbe vetették, és József felügyelete alá kerültek. Egy reggel szomorúságukat látva, József kedvesen érdeklődött ennek oka felől. Elmondták, hogy mindketten meglepő álmot láttak, és nagyon szeretnék tudni, mit jelent. „A megfejtés nem Isten dolga-é? — szólt József — mondjátok el, kérlek, nékem” (1Móz 40:8). Amikor mindketten elmondták álmukat, József megmagyarázta az álmok

értelmét; a főpohárnok három nap múlva visszakerül állásába, és mint korábban, ő adja a fáraónak a poharat. A fősütőmestert pedig a király halálra ítéli. Mindkét esetben úgy történt, ahogy József megjövendölte. {PP 175.4}

A király pohárnoka nagyon hálálkodott Józsefnek, egyrészt álmának kedvező magyarázatáért, másrészt a sok figyelmességéért. József válaszul megindítóan elmondta, milyen igazságtalanul vetették fogságba, és kérte a főpohárnokot, hogy vigye ügyét a király elé. „[...] megemlékezzél rólam, mikor néked jól lesz dolgod, és cselekedjél, kérlek, irgalmasságot velem, emlékezzél meg rólam a Fáraó előtt és szabadíts meg engem e házból. Mert lopva hoztak el engem a héberek földéről, és itt sem cselekedtem semmit, hogy a tömlöcbe vessenek” (lMóz 40:14-15). A főpohárnok látta, hogy álma minden részletében teljesedett, de amikor újra a király kegyeibe került, nem gondolt többé jótevőjére. József még két évig raboskodott. A szívében gyűlt remény lassan kialudt. Próbáját tetézte a hálátlanság keserű fullánkja is. {PP 176.1}

De a mennyei kéz nemsokára kinyitotta a börtön kapuját. Egyiptom királyának egy éjszaka két álma volt, amelyek kétségtelenül egy és ugyanazon eseménynek — valami súlyos csapásnak — árnyát vetítették előre. A király nem értette, mit jelentenek, és nem volt nyugta. Birodalmának mágusai és bölcsei nem tudták megmagyarázni az álmokat. A király egyre tanácstalanabb és nyugtalanabb lett. Rémület járta át a palotát. A nagy izgalom a főpohárnok eszébe juttatta saját álmának körülményeit, és velük együtt Józsefet is, és bántotta a lelkiismeret feledékenységéért és hálátlanságáért. Azonnal elmondta a királynak, hogyan magyarázta meg egy héber rab az ő és a fősütőmester álmát, és hogyan teljesedtek a jövendölések. {PP 176.2}

A királyt megalázta az a tudat, hogy országának varázslói és bölcsei helyett egy idegenhez és rabszolgához kell tanácsért fordulnia, de hajlandó volt elfogadni a legalulról jövő szolgálatot is, hogy zaklatott lelke megnyugvást találjon. Azonnal Józsefért küldött. József levette börtönruháját, és megborotválkozott. Ezután a király elé vezették. {PP 176.3}

„És monda a Fáraó Józsefnek: Álmot láttam és nincs aki megmagyarázza azt: Én pedig azt hallottam rólad beszélni, hogy ha meghallod az álmot, meg is magyarázod azt. És felele József a Fáraónak, mondván: Nem én, Isten jelenti meg, ami a Fáraónak javára van” {PP 177.1}

(lMóz 41:15-16). Az a válasz, amelyet József a királynak adott, alázatosságról és Isten iránti hitről tanúskodik. Szerényen elutasítja a dicsőséget, és nem vállalja, hogy önmagától volna rendkívül bölcs. „Nem én.” Egyedül Isten tudja megmagyarázni ezeket a titkokat. {PP 177.2}

Ezután a fáraó elmondta álmait: „[...] Imé állok vala a folyóvíz partján. És ímé a folyóvízből hét kövér és szép tehén jő vala ki, és legel vala a nádasban. S ímé azok után más hét tehén jő vala ki, nagyon ösztövérek, rútak és hitványak; egész Egyiptom földén nem láttam azokhoz hitványságra hasonlókat. És elnyelék az ösztövér és rút tehenek, az előbbi hét kövér tehenet. És azok gyomrukban valának, de nem tetszik vala meg, hogy gyomrukban volnának, mert

külsejök oly rút vala, mint az előtt. És felserkenék. És láttam álmomban, és ímé hét gabonafej nevekedik vala egy száron, mind teljes és szép. És ímé hét összeaszott, vékony, keleti széltől kiszáradt gabonafej nevekedik vala azok után, És elnyelék a vékony gabonafejek a hét szép gabonafejet. És elmondám az írástudóknak, de senki sincs, aki megmagyarázza nékem." {PP 177.3}

„A Fáraó álma egy és ugyanaz" — mondta József — „amit Isten cselekedni akar, azt jelentette meg a Fáraónak" (1Móz 41:17-25). Lesz hét nagyon gazdag esztendő. A mezők és kertek bővebben teremnek, mint valaha. Ezt az időszakot pedig hét ínséges esztendő követi. „És nem ismerszik meg az előbbi bőség e földön az utána következő éhség miatt, mert igen nagy lesz" (lMóz 41:31). Az álom ismétlődése azt bizonyította, hogy az biztosan és hamar fog teljesedni. „Most azért szemeljen ki a Fáraó egy értelmes és bölcs férfit, és tegye Egyiptom földén gondviselővé. Cselekedje ezt a Fáraó és rendeljen tiszttartókat az országnak, és szedjen ötödöt Egyiptom földén a hét bő esztendőben. És takarítsák be a következő jó esztendők minden termését, és gyűjtsenek gabonát a Fáraó keze alá éleimül a városokban, és tartsák meg, És legyen az élelem tartalékban az ország számára az éhség hét esztendejére" (1Móz 41:33-36). A magyarázat olyan ésszerű és következetes volt, és a javasolt eljárás olyan józan és értelmes, hogy helyességéhez nem férhetett kétség. De ki hajtsa végre a tervet? A bölcs döntésen múlott a nemzet fennmaradása. A király nyugtalan volt. Egy ideig fontolgatta, hogy kire essen a választása. A főpohárnoktól a király megtudta, hogy József milyen bölcsen és megfontoltan intézte a börtön ügyeit. Nyilvánvalóan kiváló adottsága volt az irányításhoz. A pohárnok, akit most vádolt a lelkiismeret, jótevőjének lelkes dicsérésével próbálta jóvátenni korábbi hálátlanságát. Miután a király tovább érdeklődött, meggyőződött arról, hogy a főpohárnok igazat mondott. Az egész birodalomban egyedül József volt olyan bölcs, hogy jelezni tudta a birodalmat fenyegető veszélyt, és azt, hogy milyen intézkedésekre van szükség a veszély elhárításához. A király biztos volt abban, hogy ő a legalkalmasabb ember az általa javasolt tervek végrehajtásához. Nyilvánvalóan Isten ereje volt vele. A király állami hivatalnokai közül pedig senki sem volt alkalmas arra, hogy ebben a válságban a nemzet ügyeit intézze. József bölcsességével és józan ítélőképességével szemben nem sokat számított az, hogy héber és rabszolga. „[...] Találhatnánk-é ehhez hasonló férfit, akiben az Isten lelke van?" (1Móz 41:38) — mondta a király tanácsadóinak. {PP 177.4}

A kinevezés megtörtént, és a fáraó ezt a meglepő dolgot mondta Józsefnek: „[...] Mivelhogy Isten mindezeket néked jelentette meg, nincs hozzád fogható értelmes és bölcs ember. Te légy az én házamon főgondviselő, és minden népem a te szavadra hallgasson, csak a királyiszék tesz engem nálad nagyobbá." A király ezután felruházta Józsefet magas tisztsége jelvényeivel. „És levevé a Fáraó a maga gyűrűjét kezéről, és adá azt József kezére; és felöltözteté őt drága gyolcs ruhába, és aranyláncot tőn az ő nyakába. És meghordoztatá őt az ő második szekerén, és kiáltják vala ő előtte: Térdet hajtsatok!" (1Móz 41:39-43). {PP 178.1}

„Úrrá tévé őt az ő házán, és uralkodóvá minden jószágán; Hogy főembereit tetszése szerint kötöztethesse, és véneit is bölcsességre taníthatá" (Zsolt 105:21-22). József a börtönből kilépve

egész Egyiptom urává emelkedett. Sok nehézségnek és veszélynek kitett, magas pozíció volt ez. Senki sem állhat a csúcson veszély nélkül. Ahogy a vihar épen hagyja a völgy egyszerű virágát, de kitépi a hegycsúcson magasodó fát, éppúgy a világi sikerrel és megbecsüléssel járó kísér-tések a mélybe taszíthatják azokat, akik szerény életkörülmények között becsületesek maradtak. De József jelleme kiállta a viszontagságok próbáját éppúgy, mint a jólétét. A fáraók palotájában éppúgy hűséges volt Istenhez, mint a börtöncellában. Még mindig idegen volt a pogány országban, elszakítva rokonaitól, Isten tisztelőitől; de teljes szívvel hitte, hogy isteni kéz vezette lépteit, és Istenben szüntelenül bízva becsületesen végezte hivatali feladatait. József által Egyiptom királyának és nagyjainak figyelme az igaz Isten felé fordult; és bár ők ragaszkodtak a bálványimádáshoz, megtanulták tisztelni azokat az elveket, amelyekről Jahve tisztelője tanúságot tett életével és jellemével. {PP 178.2}

Mi tette Józsefet képessé arra, hogy ilyen szilárd jellemű, becsületes és bölcs emberré legyen? Gyermekéveiben inkább a kötelesség szavára, mint hajlamaira hallgatott, és az ifjúkori tisztaság, egyszerű bizalom és nemes tulajdonságok a férfikor cselekedeteiben gyümölcsöztek. A tiszta és egyszerű élet jó hatással volt mind fizikai, mind szellemi képességeinek fejlődésére. Az Istennel való közösség műveinek szemlélése által, és a hit örököseire bízott nagyszerű igazságok tanulmányozása emelkedetté és nemessé tették lelkületét, minden más tanulmánynál jobban tágítva és csiszolva értelmét. Minden kötelességének — a legkisebbtől a legnagyobbig — lelkiismeretes teljesítése által gyakorlatot szerzett a legmagasabb megbízatások ellátására. Aki a Teremtő akaratával összhangban él, annak jelleme igazzá és nemessé fejlődik. „Az Úrnak félelme: az a bölcsesség, és az értelem: a gonosztól való eltávozás” (Jób 28:28). {PP 179.1}

Csak kevesen ismerik fel, hogy milyen hatással vannak az élet kicsiny dolgai a jellem fejlődésére. Semmi sem jelentéktelen, amivel foglalkozunk. A változó körülmények, amelyekkel napról napra talál- 223 kozunk, próbára teszik becsületességünket, és nagyobb megbízatásokra tesznek alkalmassá bennünket. A hétköznapi élet ügyeinek intézésében tanúsított elvhűségünkkel hozzászoktatjuk magunkat ahhoz, hogy a kötelességet a kedvteléseink és a kívánságaink fölé helyezzük. Az így fegyelemhez szokott ember nem ingadozik szélben hajladozó nádként a jó és rossz között. Becsületesen teljesíti kötelességét, mert arra nevelte magát, hogy hű és igaz legyen. A legkisebb dolgokban való becsületességgel erőt nyer ahhoz, hogy a nagyobb dolgokban is becsületes legyen. {PP 179.2}

Az egyenes jellem értékesebb Ofir aranyánál. Enélkül senki sem tölthet be megtisztelő méltóságot. De a jellem nem örökölhető. Nem vásárolható meg. Az erkölcsi kiválóság és magas szellemi színvonal nem a véletlen eredménye. A legjobb képességek is értéktelenek, ha nem fejlesztjük őket. A nemes jellem kialakítása egy élet munkája; komoly, kitartó erőfeszítés eredménye. Isten alkalmakat ad; a siker azon múlik, hogyan értékesítjük azokat. {PP 180.1}

Fejezet 21 — József és testvérei

(1Móz 42-50. fejezetek)

A bő esztendők legelején elkezdték a felkészülést az elközelítő éhinségre. József irányítása alatt óriási tárházakat emeltek egész Egyiptom minden fontos helyén. Mindenre kiterjedő előkészületeket tettek a várható termésfelesleg megőrzésére és megtartására. Ugyanezt az eljárást folytatták a bőség hét esztendeje alatt, amíg az elraktározott gabona mennyisége felbecsülhetetlenné nem lett. {PP 181.1}

Azután elkezdődött az inségnek, az aszálynak hét esztendeje, amelyet József megjövendőlt. „[...] És lőn éhség minden országban; de Egyiptom földén mindenütt vala kenyér. De megéhezék egész Egyiptom földe is, és kenyérért kiált vala a nép a Faraóhoz. — Monda pedig a Faraó mind az Egyiptombelieknek: Menjetek Józsefhez, és amit mond néktek, azt míveljétek. És az éhség mind az egész földön vala. Akkor mind megnyitá József a gabonás házakat, és árulja vala az egyiptombelieknek; mert nagyobbodik vala az éhség Egyiptom földén” (lMóz 41:54-56). {PP 181.2}

Az éhínség kiterjedt Kánaán földjére is, és ezt keményen megérezték az országnak azon a részén is, ahol Jákób lakott. Miután hallottak arról a bőséges gabonakészletről, amelyről Egyiptom királya gondoskodott, Jákób tíz fia felkerekedett és elment Egyiptomba, hogy ott gabonát vásároljanak. Megérkezésükkor a király helyetteséhez irányították őket, és a többi kérelmezővel együtt megjelentek az ország uralkodója előtt. „[...] És arccal a földre borulának ő előtte” (1Móz 42:6). „Megismeré pedig József az ő bátyjait, de azok nem ismerék meg őt” (1Móz 42:8). Héber nevét a király más névre változtatta át. Egyiptom miniszterelnöke pedig alig-alig hasonlított arra az ifjúra, akit ők eladtak az ismáelitáknak. Amikor József látta, hogy testvérei leborulnak és hódolnak előtte, eszébe jutottak álmai, és a múlt jelenetei megelevenedtek előtte. Szemrevételezve a csoportot, éles szeme azonnal felfedezte, hogy Benjámin nincs közöttük. Vajon nem esett-e ő is áldozatul ezen irgalmat nem ismerő férfiak kegyetlenségének? Elhatározta, hogy megtudja az igazságot. „[...] Kémek vagytok ti, kik azért jöttetek, hogy az ország védetlen részeit meglássátok” (1Móz 42:9). {PP 181.3}

Ezt válaszolták: „Nem uram, hanem eleséget venni jöttek a te szolgáid. Mi mindnyájan egy ember fiai vagyunk: igaz emberek vagyunk. Soha nem voltak kémek a te szolgáid” (lMóz 42:10-11). József azonban szerette volna megtudni, hogy vajon testvéreiben még mindig ugyanaz a dölyfös lelkület lakozik-e, mint amikor még velük volt. Otthonukról is kívánt némi felvilágosítást szerezni tőlük, de tudta azt is, hogy állításaik nagyon megtévesztőek lehetnek. Azért megismételte előbbi vádját, amelyre testvérei ezt felelték: „Mi, te szolgáid, tizenketten vagyunk testvérek, egy embernek fiai, Kanaán földén; és ímé legkisebbikünk most atyánknál van, egyikünk pedig nincsen meg” (1Móz 42:13). {PP 182.1}

József úgy tett mintha kételkedne előadott történetük igaz voltában, és még mindig kémeknek mondta őket. Az uralkodó megkövetelte tőlük, hogy állításaik bizonyítására

maradjanak mindaddig Egyiptomban, amíg egyikük elmegy és elhozza magával legfiatalabb testvérüket. Ha ezt nem teszik meg, akkor kémeknek tekinti őket. Ilyen ajánlatba azonban Jákób fiai nem egyezhettek bele, mert családjuk éhezett volna, amíg egyikük elmegy, hogy elhozza testvérüket, és csak azután viszik a gabonát. Ezenkívül ki lenne az közülük, aki egyedül utazna és itt hagyná testvéreit a börtönben? Ilyen körülmények között miként állhatna atyja elé? Az is lehetségesnek látszott, hogy kivégzik, vagy rabszolgákká teszik őket, és ha elhozzák Benjámint, akkor valószínűleg neki is osztoznia kell sorsukban. Úgy döntöttek, hogy inkább együtt maradnak és szenvednek, mintsem hogy újabb szomorúságot okozzanak atyjuknak egyetlen otthon maradt fia elvesztésével. Ezért börtönbe vetették őket, ahol három napig maradtak. {PP 182.2}

Az évek folyamán — amelyeket József testvéreitől távol töltött — Jákób fiai jellemükben jelentősen megváltoztak. Irigyek, izgágák, csalárdak, kegyetlenek és bosszúállók voltak. Most, amikor a nyo-morúság és szerencsétlenség utolérte őket, önzetlennek, egymás és atyjuk iránt hűségesnek bizonyultak. Már középkorú férfiak voltak, mégis alávetették magukat atyjuk tekintélyének. {PP 182.3}

Az egyiptomi börtönben eltöltött három nap a keserű bánat és fájdalom ideje volt számukra. Ez alatt elgondolkodtak múltjuk bűnein. Mivel Benjámint nem tudják elhozni, úgy látszott, kémeknek minősítik őket, arra pedig nagyon kis reményük volt, hogy atyjuk beleegyezik abba, hogy Benjámintól megváljon. A harmadik napon azonban József elrendelte, hogy hozzák eléje testvéreit. Nem merte tovább fogságban tartani őket, nehogy atyja és a vele levő családok szenvedjenek az éhségtől. Ekkor József azt mondta nekik: „[...] Ezt cselekedjétek, hogy éljetek; az Istent én is félem. Ha igaz emberek vagytok, maradjon fogva egyik testvéretek a ti tömlöcötökben, ti pedig menjetek el, vigyetek gabonát házaitok szükségére. Legkisebbik atyátokfiát pedig hozzátok én hozzám, akkor igazolva lesznek beszédeitek és nem haltok meg” (1Móz 42:19-20). Beleegyeztek, hogy a javaslatot elfogadják, bár kifejezték, hogy nem sok remény van arra, hogy Benjámint elengedi velük atyja Egyiptomba. József tolmács útján beszélt velük és nem is sejtették, hogy a kormányzó érti nyelvüket, ezért nyíltan beszéltek egymással jelenlétében. Vádolták magukat azért a bánásmódért is, amelyben egykor Józsefet részesítették. „Bizony vétkeztünk mi a mi atyánkfia ellen, akinek láttuk lelki szorongását, mikor nékünk könyörög vala, de nem hallgattunk reá; azért következett reánk ez a nyomorúság” (lMóz 42:21). Rúben, aki Dót- hánban eltervezte magában József kiszabadítását, most ezt fűzte még hozzá: „Avagy nem mondtam-é néktek, hogy ne vétkezzetek a gyermek ellen, de ti nem hallgattatok reám. És ímé vérét is keresik rajtunk!” (lMóz 42:22). József, amikor ezt hallotta, nem tudott többé uralkodni érzelmein, kiment és sírt. Amikor visszatért, megparancsolta, hogy Simeont kötözzék meg előttük és vessék börtönbe. Abban a kegyetlen bánásmódban, amelyben testvérei akkor Dóthánban részesítették, éppen Simeon volt a felbujtó és fő résztvevő. Ezért esett most József választása Simeonra. {PP 183.1}

József mielőtt elengedte testvéreit, utasítást adott arra, hogy lássák el őket gabonával, és mindegyikük pénzét titokban helyezzék vissza zsákjuk szájába. A hazafelé vezető útra a

teherhordó állataik számára is gondoskodott takarmányról. Útközben, amikor a testvérek egyike kinyitotta a zsákját, meglepődött, mert ott találta abban azt a zacskó ezüstpénzt, amit a gabonáért fizetett. Felfedezését azonnal közölte testvéreivel. Mindnyájan megrettentek, és ezt mondták egymásnak: „[...] Micsoda ez, amit Isten cselekedett velünk?" (1Móz 42:28). Nem tudták eldönteni, hogy vajon jó jelnek tekintsék-e ezt az Úrtól, vagy pedig azért engedte ezt megtörténni, hogy megbüntesse őket bűneikért, és még mélyebbre taszítsa őket a szerencsétlenségbe? Beismerték, hogy Isten látta bűneiket és most bünteti őket. {PP 183.2}

Jákób aggódva várta fiai visszatérését. Érkezésükkor az egész tábor lelkesen gyülekezett köréjük. Amikor elmondták atyjuknak mindazt, ami velük történt, félelem és rossz előérzet töltött meg minden szívet. Az egyiptomi kormányzó viselkedéséből valami rosszat sejtettek. Félelmük erősödött, amikor kinyitották zsákjaikat és mindegyikben a zsák tulajdonosa megtalálta saját pénzét. Fájdalmában idős atyjuk így kiáltott fel: „[...] Megfosztotok engem gyermekeimtől; József nincsen, Simeon sincsen. Benjámint is elviszitek? mindez engem ér! Akkor szóla Rúben az ő atyjának, mondván; az én két fiamat öld meg, ha meg nem hozom őt néked. Bízd az én kezemre őt, és én visszahozom néked. Az pedig monda: Nem megy le oda az én fiam ti veletek, mert az ő bátyja megholt és ő maga maradt meg; ha veszedelem érné őt az úton, amelyen elmentek, ősz fejemet búba borítva bocsátanátok le a koporsóba" (1Móz 42:36-38). {PP 184.1}

A szárazság azonban tovább tartott. Az idő folyamán az a gabona- készlet, amelyet Egyiptomból hoztak, már majdnem teljesen elfogyott. Jákób fiai jól tudták, hogy hiábavaló lenne Benjámin nélkül visszatérniük Egyiptomba. Alig-alig reménykedhettek abban, hogy megváltoztathatják atyjuk elhatározását. Csöndben várták a fejleményeket. Mind sötétebb lett a közeledő éhinség árnyéka. A táborban élők aggodalmaskodó arcáról Jákób leolvasta szükségüket. Végül így szólt: „[...] Menjetek el ismét, vegyetek nékünk egy kevés eleséget" (1Móz 43:2). {PP 184.2}

Júda azonban ezt felelte: „Erősen fogadkozék az a férfiú, mondván: Színem elé ne kerüljetek, ha veletek nem lesz a ti atyátokfia. Ha azért elbocsátod velünk a mi öcsénket, elmegyünk, és veszünk néked eleséget; Ha pedig el nem bocsátod, nem megyünk, mert az a férfiú megmondá nékünk: Színem elé ne kerüljetek, ha a ti atyátokfia veletek nem lesz" (1Móz 43:3-5). Látva, hogy atyja ingadozik elhatározásában, ezt fűzte még hozzá: „[...] Bocsásd el azt a fiút én velem, és mi azonnal felkelünk és elmegyünk, hogy éljünk és meg ne haljunk se mi, se te, se a mi gyermekeink" (1Móz 43:8). Felajánlotta, hogy kezességet vállal testvéréért, és örökre bűnös legyen, ha nem hozza vissza Benjámint atyjához. {PP 184.3}

Jákób nem tarthatta tovább vissza beleegyezését, ezért utasította fiait, hogy készüljenek az utazásra. Megparancsolta nekik, hogy a kormányzónak vigyenek magukkal olyan dolgokat ajándékként, amilyenekkel az éhínséggel sújtott ország még rendelkezett — „[...] egy kevés balzsamot, egy kevés mézet, fűszerszámokat, mirhát, diót, mandulát" (lMóz 43:11), és pénzt is

vigyenek magukkal kétannyit. „Öcséteket is vegyétek, keljetek fel és menjetek vissza ahhoz a férfiúhoz” (1Móz 43:13). Amikor fiai már induló félben voltak kétséges útjukra, idős atyjuk felkelt és az égre emelve kezeit így imádkozott: „A mindenható Isten pedig engedje, hogy kedvet találjatok annál a férfiúnál, és bocsássa vissza ti veletek a másik atyátokfiát, és Benjámint. Én pedig ha megfosztottnak kell lennem, hadd legyek megfosztva” (1Móz 43:14). {PP 185.1}

József testvérei tehát ismét Egyiptomba mentek és megjelentek a kormányzó előtt. Amikor József tekintete Benjáminra esett — saját anyja fiára — mélyen megindult. Elrejtette érzelmét, s megparancsolta, vezessék őket saját házába, és készítsék fel őket a közös ebédre. {PP 185.2}

A testvérek nagyon megrettentek, amikor megtudták, hogy a kormányzó palotájába vezetik őket és attól féltek, hogy a zsákjaikban talált pénzt kérik majd számon ott tőlük. Azt gondolták, hogy mindezt szándékosan tervezték el, hogy okot találjanak rabszolgává tételükre. Kétségbeesésükben a ház gondnokához fordultak és elmondták neki egyiptomi látogatásuk körülményeit. Ártatlanságuk bizonyítékául elmondták, hogy a zsákjaikban talált pénzt visszahozták, és mást pénzt is hoztak magukkal, hogy azon élelmet vásároljanak. „Legyetek békén, ne féljetek; a ti Istentek és a ti atyátok Istene adta néktek azt a kincset zsákjaitokba; pénzetek az én kezemhez jutott” (lMóz 43:23). Mentesültek aggodalmuktól, és amikor Simeon, akit kiengedtek a börtönből, csatlakozott hozzájuk, úgy érezték, hogy Isten valóban kegyelmes hozzájuk. {PP 185.3}

Amikor a kormányzó ismét találkozott velük, átadták neki ajándékaikat, és alázatosan „[...] leborulának előtte a földig” (1Móz 43:26). Józsefnek ekkor ismét álma jutott eszébe. Vendégei üdvözlése után sietve kérdezgetni kezdte őket: „[...] Egészségben van-é a ti vén atyátok, akiről nékem szóltatok? él-é még? [...] Egészségben van a te szolgád, a mi atyánk, még él” (lMóz 43:27-28) — hangzott a válasz, miközben ismét mély meghajlással fejezték ki hódolatukat. Azután József tekintete megnyugodott Benjáminon és így szólt: „[...] Ez-é a ti legkisebbik atyátokfia, aki felől nékem szóltatok vala? [...] Az Isten légyen hozzád kegyelmes, fiam!” — mondotta néki (lMóz 43:29). A gyengédség érzései azonban erőt vettek rajta, és nem tudott többé egy szót sem szólni. „[...] beméne azért szobájába, és ott síra” (lMóz 43:30). {PP 185.4}

Miután visszanyerte önuralmát, visszatért vendégeihez és mindnyájan folytatták az ebédet. A kaszt törvényei az egyiptomiaknak megtiltották, hogy más népekhez tartozó emberekkel étkezzenek. Jákób fiai ezért külön asztalnál ettek, miközben a kormányzó, mint magasrangú úr csak egyedül ült asztalánál. Így az egyiptomiak számára is külön asztalokat terítettek meg. Amikor mindenki elfoglalta a helyét a nekik kijelölt asztal mellett, József testvérei meglepődve fedezték fel, hogy ülőhelyeiket pontos rendben, életkoruk szerint jelölték ki az asztal mellett. József „pedig részt juttata azoknak maga elől” (1Móz 43:34), Benjámin része azonban ötször több volt mint közülük bárkié. Benjámin megkülönböztetésével József arról akart megbizonyosodni, hogy vajon testvérei a legfiatalabb testvérüket nem illetik-e ugyanazzal az irigységgel és gyűlölettel, amelyet vele szem-ben egykor kimutattak. Feltételezve, hogy József

nem érti beszédüket, a testvérek szabadon és nyíltan beszélgettek egymással. így Józsefnek alkalma volt testvérei igazi érzéseinek megismerésére. További próbára tette őket. Eltávozásuk előtt megparancsolta, hogy saját ezüst poharát rejtsék el a legfiatalabb testvér zsákjába. {PP 186.1}

A testvérek örömmel indultak haza. Simeon és Benjámin is velük volt. Teherhordó állataikat megrakták gabonával. Mindnyájan úgy érezték, megmenekültek azoktól a veszedelmektől, amelyek látszólag körülvették őket. De amikor a várost elhagyták, a kormányzó gondnoka utolérte őket és ilyen sértő kérdést intézett hozzájuk: „[...] Miért fizettetek gonosszal a jó helyébe? Avagy nem abból iszik-é az én uram? és abból szokott jövendölni! Gonoszul cselekedtétek, amit cselekedtetek!" (1Móz 44:4-5). Abban az időben ugyanis az ilyen poharat, mint a mérgezés elleni óveszközt, igen nagyra értékelték. {PP 186.2}

A gondnok vádjára az utazók ezt válaszolták: „[...] Miért szól az én uram ilyen szavakkal? Távol legyen szolgáidtól, hogy ilyen dolgot cselekedjenek. ímé a pénzt, melyet zsákjaink szájában találtunk vala, meghoztuk néked Kánaán földéről; hogy loptunk volna hát urad házából ezüstöt vagy aranyat? Akinél megtaláltatik a te szolgáid közül, haljon meg az; sőt mi is szolgái leszünk uramnak" (lMóz 44:7-9). {PP 187.1}

Erre a gondnok azt mondta: „Mostan is legyen beszédetek szerint: akinél megtaláltatik, az légyen nékem szolgám, ti pedig mentek legyetek" (lMóz 44:11). A kutatást azonnal elkezdték. „És sietének és leraká kiki az ő zsákját a földre, és kioldá kiki az ő zsákját" (1Móz 44:10). A gondnok mindegyik zsákot megvizsgálta. Rúben zsákjának a megvizsgálásával kezdte és gyorsan eljutott a legfiatalabb testvérhez. Benjámin zsákjában megtalálta a poharat. {PP 187.2}

A testvérek gyászuk jeléül megszaggatták ruháikat és lassan visszatértek a városba. Benjámint saját fogadkozásukkal vetették rabszolgasorsra. Követték a gondnokot a palotába. A kormányzót még ott találták. Térdre borultak előtte. József így szólt hozzájuk: „Mi dolog ez amit cselekedtetek? Avagy nem tudjátok-é hogy az ilyen magamféle ember jövendölni tud?" (1Móz 44:15). József ezzel azt szándékozott elérni, hogy bűnük beismerésére késztesse őket. Sohasem igényelte magának a jövendölés erejét, de el akarta velük hitetni, hogy olvasni tud életük titkaiban. {PP 187.3}

Júda odalépett eléje és így szólt hozzá: „Mit mondhatunk az én uramnak? Mit szóljunk és mivel igazoljuk magunkat? Az Isten bűntetése utolérte szolgáidat. Ímé mi az én uram szolgái vagyunk, mind mi, mind az, akinek kezében a pohár találtatott." {PP 187.4}

„[...] Távol legyen tőlem, hogy azt cselekedjem" — felelte József — „az akinek kezében találtatott a pohár, az legyen nékem szolgám, ti pedig békességgel menjetek el a ti atyátokhoz" (lMóz 44:16-17). {PP 187.5}

Júda most térdein kúszva még közelebb jött a kormányzóhoz és így kiáltott fel: „Kérlek, uram, hadd szólhasson egy szót uram fülébe a te szolgád, és ne gerjedjen fel haragod a te

szolgád ellen; mert hasonló vagy te a Faraóhoz” (lMóz 44:18). Megható szavakkal írta le atyja fájdalmát, amit József elvesztése miatt érzett és vonakodását attól, hogy Benjámint elengedje velük Egyiptomba, mivel ő volt az egyetlen megmaradt fia anyjának, Rákhelnek, akit Jákób nagyon szeretett. „Ha tehát most visszamenéndek a te szolgádhoz, az én atyámhoz, és e fiú nem lesz velünk, mivelhogy annak lelke ennek leikéhez van nőve, Ha meglátja, hogy nincs meg a gyermek, meghal s akkor a te szolgáid, a te szolgádnak, a mi atyánknak ősz fejét búba borítva bocsátják alá a koporsóba. Mivel a te szolgád e fiúért az ő atyjánál kezes lett, mondván: Ha vissza nem hozom őt hozzád, mind éltig bűnös legyek az én atyám előtt. Hadd maradjon azért e gyermek helyébe a te szolgád, az én uramnak szolgájául; e gyermek pedig menjen fel az ő bátyjaival. Mert mimódon mehetnék én fel atyámhoz, ha e gyermek velem nem lenne, anélkül, hogy ne lássam a nyomorúságot, mely atyámat érné?” (1Móz 44:30-34). {PP 187.6}

Józsefnek ennyi elég volt. Meglátta testvéreiben az igazi bűnbánat gyümölcseit. Miután meghallgatta Júda nemes önfeláldozását, elrendelte, hogy testvérei kivételével mindenki vonuljon vissza, hogy maga maradjon az idegenekkel. Azután hangosan zokogva így kiáltott fel: „Én vagyok József, él-e még az én atyám?” (1Móz 45:3). {PP 188.1}

Testvérei mozdulatlanul, némán, félelemmel és ámulattal álltak ott. Egyiptom kormányzója nem más, mint az ő testvérük, József, akire irigykedtek, akit meg akartak gyilkolni, és akit végül rabszolgának adtak el! Vele szemben gyakorolt bűnös bánásmódjuk minden részlete hirtelen lepergett szemük előtt. Eszükbe jutott, hogy menynyire megvetették álmait, és miként munkálkodtak azon, hogy azok ne teljesüljenek be. Megdöbbenve ébredtek annak tudatára, hogy cselekedeteikkel hozzájárultak az álom beteljesüléséhez. Most, hogy teljesen József hatalmában vannak, biztosak voltak abban, hogy kétségtelenül bosszút áll rajtuk mindazért a rosszért, amit tőlük elszenvedett. {PP 188.2}

József, amikor látta zavarukat, kedvesen így szólt hozzájuk: „Jöjjetek közelebb hozzám!” És amikor közelebb mentek hozzá, így folytatta: „Én vagyok József, a ti testvéretek, kit eladtatok vala Egyiptomba. És most ne bánkódjatok, és ne bosszankodjatok azon, hogy engem ide eladtatok; mert a ti megmaradástokért küldött el engem Isten ti előttetek” (1lMóz 45:4-5). Érezve, hogy már eléggé megszenvedtek az iránta elkövetett kegyetlenségükért, nemesen igyekezett száműzni félelmüket és csökkenteni önvádjuk keserűségét. {PP 188.3}

„Mert immár két esztendeje” — folytatta — „hogy éhség van e földön, de még öt esztendő van hátra, melyben sem szántás, sem aratás nem lesz. Az Isten küldött el engem ti előttetek, hogy míveljem a ti megmaradásotokat e földön, és hogy megmenthesselek titeket nagy szabadítással. Nem ti küldöttetek azért engem ide, hanem az Isten, ki engem a Faraó atyjává tett, és egész házának urává, és Egyiptom egész földének fejedelmévé. Siessetek és menjetek fel atyámhoz, és mondjátok néki: Ezt mondja a te fiad József: Az Isten engem egész Egyiptomnak urává tett, jöjj le én hozzám, ne késsél. És Gósen földén lakozol, és én hozzám közel leszesz, mind te, mind fiaid, mind fiaidnak fiai, juhaid, barmaid, és mindened, amid van. És eltartalak ott téged, mert még öt esztendei éhség lesz, hogy tönkre ne juss te, és házadnépe,

és semmi, amid van. És ímé a ti szemeitek látják, és az én atyámfiának Benjáminnak szemei, hogy az én szám szól hozzátok. [...] És siessetek s hozzátok ide az én atyámat. És nyakába borula az ő öccsének Benjáminnak és síra; Benjámin is síra az ő nyakán. És megcsókolá mind az ő testvéreit és síra ő rajtok; azután beszédbe ereszkedének vele az ő testvérei" (lMóz 45:6-12.14-15). Alázatosan bevallották neki bűnüket és könyörögve kérték bocsánatát. Hosszú ideig szenvedtek a nyugtalanságtól és a lelkifurdalástól, és most azon örvendeztek, hogy ő még él. {PP 189.1}

A híre annak, ami történt, gyorsan eljutott a királyhoz, aki igyekezett József iránti háláját kifejezni. Ezért megerősítette azt a meghívást, amit a kormányzó a családjának küldött. Ezt mondta: „[...] és én néktek adom Egyiptom földének javát, hogy éljétek e földnek zsírját" (lMóz 45:18). József a testvéreit bőségesen ellátta élelmiszerrel, szekerekkel és mindennel, ami szükséges volt az egész család Egyiptomba költözéséhez. Benjámint József értékesebb ajándékokkal ajándékozta meg, mint a többi testvért. Mivel félt attól, hogy a hazafelé vezető úton vita támad közöttük, ezért amikor már induló félben voltak, rájuk parancsolt: „[...] Ne háborogjatok az úton" (1Móz 45:24). {PP 189.2}

Jákób fiai örömüzenettel tértek vissza atyjukhoz: „[...] József még él, és hogy uralkodik egész Egyiptom földén" (1Móz 45:26). Az idős ember először annyira meglepődött, hogy el sem akarta hinni azt, amit hallott. Amikor látta a szekerek hosszú sorát és a megrakott állatokat, és amikor Benjámin is újra vele volt, meggyőződött arról, hogy mindez igaz, és örömében így kiáltott fel: „Elég nékem, hogy József az én fiam még él: lemegyek hát, hogy meglássam őt minek- előtte meghalok" (1Móz 45:28). {PP 189.3}

A tíz testvér számára azonban még hátra volt a megalázkodás. Be kellett vallaniuk atyjuknak azt az általuk elkövetett csalárdságot és kegyetlenséget, amely oly sok évig megkeserítette atyjuk életét és saját életüket is. Jákób nem akarta elhinni róluk, hogy ilyen aljas bűn elkövetésére is képesek. Látta, hogy minden jóra fordult, ezért megbocsátott tévelygő gyermekeinek és megáldotta őket. {PP 190.1}

Jákób és fiai családjaikkal, nyájaikkal, gulyáikkal és a melléjük rendelt kísérőikkel együtt hamarosan úton voltak Egyiptom felé. Az utat boldog és vidám szívvel tették meg. Amikor Beérsebába érkeztek, a pátriárka hálaáldozatokat mutatott be, és imában kérte az Urat, biztosítsa kíséretéről őket. Éjjel látomásban megjelent neki Isten és így szólt: „[...] Ne félj lemenni Egyiptomba: mert nagy néppé teszlek ott téged. Én lemegyek veled Egyiptomba, és én bizonnyal fel is hozlak; és József fogja bé a te szemeidet" (lMóz 46:3-4). {PP 190.2}

Ennek az ígéretének: „Ne félj lemenni Egyiptomba; mert nagy néppé teszlek ott téged" igen nagy jelentősége volt. Ábrahámnak ugyan azt ígérte Isten, hogy utódai megszámlálhatatlanok lesznek, mint a csillagok, de eddig a választott nép csak lassan szaporodott. Kánaán földje pedig most nem látszott alkalmasnak arra, hogy ott egy nagy nemzet fejlődhessék ki, amelyről a jövendölés szólt. Kánaán területe hatalmas pogány törzsek birtokában volt és „a negyedik nemzedékig" ők birtokolják azt. Ha Izrael leszármazottai itt akarnának most nagy néppé

fejlődni, akkor előbb vagy ki kellene űzni Kánaán földjéről az ország pogány lakóit, vagy el kellene vegyülniük közöttük. Az előbbit az isteni rendelkezés szerint nem tehetik meg; ha pedig elvegyülnek a kanaánitákkal, akkor azok bálványimádásra csábítják őket. Egyiptom azokat a feltételeket kínálta, amelyek szükségesek az isteni szándék megvalósításához. Az ország bővizű és termékeny szakasza állt rendelkezésükre a letelepedésre, mindazokkal az előnyökkel, amelyek elengedhetetlenek voltak gyors növekedésükhöz. Az a tény, hogy foglalkozásuk miatt elkerülhetetlenül szembe találják magukat az egyiptomiak ellenszenvével — „[...] mert minden juhpásztor utálatos az Egyiptombeliek előtt” (1Móz 46:34) — arra volt jó, hogy egyrészt megmaradjanak külön és elkülö-nített népnek, másrészt védte őket az Egyiptomban gyakorolt bálványimádástól. {PP 190.3}

Egyiptomban egyenesen Gósen földjére mentek. Ide érkezett József is állami hintón, fejedelmi kíséretével. Környezetének pompáját és állásának méltóságát elfelejtette. Csak egy gondolat töltötte be szívét és elméjét, csak egy vágyakozás hatotta át egész lényét. Amikor meglátta a közeledő utazókat, nem tudott többé uralkodni érzésein, amelyet oly sok éven át elfojtott. Kiugrott hintójából és előreszaladt, hogy örömmel üdvözölje atyját. „[...] amint maga előtt látá, nyakába borula, és síra az ő nyakán sok ideig. És monda Izrael Józsefnek: Immár örömest meghalok, minekutána láttam a te orcádat, hogy még élsz” (1Móz 46:29-30). {PP 191.1}

Azután József elvitte magával öt testvérét, hogy bemutassa őket a fáraónak, és megkapják tőle az engedélyt a földterület átvételére jövendő otthonuk számára. Miniszterelnöke iránti hálából az uralkodó kész lett volna állami tisztségekre is kinevezni őket. József azonban, mint Jahve hűséges imádója, igyekezett megvédeni testvéreit attól a kísértéstől, amelynek ki lettek volna téve a pogány királyi udvarban. Ezért azt tanácsolta nekik, ha a király megkérdezi tőlük, hogy mi a foglalkozásuk, őszintén és nyíltan mondják meg. Jákób fiai megfogadták és követték József tanácsát, és óvatosan azt is közölték a fáraóval, hogy csak ideiglenesen akarnak Egyiptomban tartózkodni, nem akarnak állandó lakosai maradni az országnak. Ily módon fenntartották maguknak azt a jogot, hogy bármikor szabadon eltávozhatnak Egyiptomból. A király pedig ígérete szerint kijelölte számukra az otthont, „[...] Egyiptom földének javát” (lMóz 45:18), Gósen földét. {PP 191.2}

Nem sokkal Egyiptomba való megérkezésük után József atyját is elvitte a királyhoz, hogy bemutassa neki. A pátriárka idegen volt a királyi udvarokban, de a természet fenséges jelenségei között a fáraónál is hatalmasabb Uralkodóval beszélgetett. Ezért most tudatos felsőbbséggel felemelte kezeit és megáldotta a fáraót. {PP 191.3}

Józsefhez intézett első üdvözletében Jákób úgy beszélt, mintha hosszú aggodalmának és szomorúságának ezen örvendetes végződése után már meghalni is kész lenne. Isten azonban még tizenhét esztendőt ajándékozott neki, amelyet békés visszavonultságban tölthetett el Gósen földjén. Ezek az esztendők boldogító ellentétei voltak az ezeket megelőző éveknek. Fiaiban látta az igazi bűnbánat bizonyítékát. Azt is látta, hogy családja olyan körülmények

közé került, amelyek biztosították számukra a nagy néppé, nemzetté fejlődésükhöz elengedhetetlenül szükséges feltételeket. Hite megragadta Istennek azt a biztos ígéretét, hogy egyszer majd Kánaánban telepednek le. Körülvette a szeretetnek és kedvességnek mindaz a jele, amivel Egyiptom miniszterelnöke csak megajándékozhatta őt. Boldog volt régen elveszített és megtalált fia társaságában, és békében került sírjába. {PP 191.4}

Amikor Jákób érezte halála közeledtét, elküldött Józsefért. Szívében és elméjében tartotta Istennek a Kánaán majdani birtoklásáról szóló ígéretét, és ezért így szólt fiához: „[...] Kérlek ne temess el engem Egyiptomban. Midőn elaluszom az én atyáimmal, vígy ki engem Egyiptomból és temess el az ő sírjokba" (1Móz 47:29-30). József megígérte, hogy így tesz, de Jákób nem érte be ennyivel; ünnepélyesen megeskette Józsefet, hogy atyái mellé temeti majd el Makpelah barlangjában. {PP 192.1}

Egy másik fontos ügy sem kerülte el figyelmét. József fiait törvényesen Izrael gyermekei közé kellett beiktatni. József, amikor utoljára látogatta meg atyját, magával hozta fiait is, Efraimot és Manassét. Ezek az ifjak anyjuk révén kapcsolatban voltak az egyiptomi papság legmagasabb rendjével; apjuk tisztsége és állása megnyitotta előttük a gazdagsághoz és kiváltságokhoz vezető utat, ha úgy döntenek, hogy életüket és sorsukat az egyiptomiakkal kötik össze. József vágya az volt, hogy fiai saját népükkel egyesüljenek. Kinyilvánította hitét a szövetség ígéretében; abban, hogy fiai visszautasítják mindazokat a tisztségeket, amelyeket az egyiptomi királyi udvar felajánl nekik; és hogy helyet kapnak a megvetett pásztorkodó törzsek között, akikre Isten rábízta beszédét. {PP 192.2}

Ekkor Jákób ezt mondta: „Most tehát a te két fiad, akik néked Egyiptom földén annak előtte születtek, hogy én hozzád jöttem vala Egyiptomba, az enyéim; Efraim és Manasse, akár csak Rúben és Simeon, az enyéim lesznek" (lMóz 48:5). Saját gyermekeinek tekintette őket, hogy törzsek fejei legyenek majd. Így az elsőszülöttségi kiváltság, amelyet Rúben eljátszott, Józsefre szállt — két részt kapott Izraelben. {PP 192.3}

Jákób szemei az öregség miatt már elhomályosodtak. Nem vette észre a fiatalembereket. Amikor azonban kivette alakjuk körvonalait, megkérdezte: „Kicsodák ezek?" Miután megmondták neki, hogy kik állnak a közelében, ezt mondta: „Hozd ide őket hozzám, hadd áldjam meg" (1Móz 48:9). Amikor az ifjak odamentek hozzá, a pátriárka megölelte és megcsókolta őket. Azután ünnepélyesen a fejükre tette kezeit, hogy megáldja őket. Ezt az imát mondta: „Az Isten, akinek előtte jártak az én atyáim Ábrahám és Izsák; az Isten aki gondomat viselte, amióta vagyok, mind e napig: Amaz Angyal, ki megszabadított engem minden gonosztól, áldja meg e gyermekeket" (lMóz 48:15-16). Nem volt ebben az imában semmi magabízás, sem az emberi erőre való támaszkodás. Jákób arról tett hitvallást, hogy Isten volt a megtartója és a támasza. Nem panaszkodott a múltban elszenvedett nehéz napokért, a múlt megpróbáltatásait és bánatait 235 többé nem tekintette úgy, mint amelyek „ellene" voltak. Emlékezete csak Isten irgalmát, szeretetét és kedvességét idézte fel, aki egész vándorlása alatt mindig vele volt. {PP 193.1}

Miután Jákób befejezte áldását, hitének bizonyosságát átadta fiának és ráhagyta az eljövendő nemzedékekre, hogy tanúskodjék előttük a rabszolgaság és a bánat hosszú évei alatt: „ímé én meghalok, de az Isten veletek lesz és vissza visz titeket a ti atyáitok földére” (1Móz 48:21). {PP 193.2}

Végezetül Jákób összes fiai haldokló atyjuk ágya köré gyülekeztek. {PP 193.3}

Jákób egészen közel hívta őket magához, és így szólt hozzájuk: „Gyűljetek egybe, hadd jelentsem meg néktek, ami rátok következik a messze jövőben. Gyűljetek össze s hallgassatok Jákóbnak fiai! hallgassatok Izraelre, a ti atyátokra” (lMóz 49:1-2). Jákób gyakran és aggodalmaskodva gondolt jövőjükre és igyekezett magának képet alkotni a különböző törzsek történetéről. Most, amikor arra vártak, hogy megkapják utolsó áldását, Jákóbon az Isten Lelke nyugodott meg és világosan kitárult előtte leszármazottainak jövője. Egymás után említette fiai nevét, jellemezve mindegyiküket, és röviden előre megmondta törzsük történetét: {PP 193.4}

„Rúben, te elsőszülöttem,
erőm, tehetségem zsengéje,
első a méltóságban, első a hatalomban”

(1Móz 49:3). {PP 193.5}

Így ábrázolta az atya azt a helyet, amelyet Rúbennek, mint elsőszülött fiúnak el kellett volna foglalnia; de Héderben elkövetett szörnyű bűne méltatlanná tette az elsőszülöttségi jog áldására. Jákób ezért így folytatta: {PP 194.1}

„Állhatatlan, mint a víz,
nem leszesz első”

(1Móz 49:4). {PP 194.2}

A papságot Lévinek adta, a királyságot és a messiási ígéretet Júdának, az örökség két részét pedig Józsefnek osztotta ki. Rúben törzse sohasem emelkedett magas rangra Izraelben. Lélekszáma sohasem lett olyan nagy, mint Júda, József vagy Dán törzsének száma, és elsőként Rúben törzsének tagjait hurcolták el fogságba. {PP 194.3}

Életkorban Simeon és Lévi következett közvetlenül Rúben után. Együtt vettek részt a sekhemitákon elkövetett kegyetlenségben, és ők voltak a legbűnösebbek József eladásában is. Róluk ezt jelentette ki: {PP 194.4}

„Eloszlatom őket Jákóbban,
és elszélesztem Izraelben”

(1Móz 49:7). {PP 194.5}

Izrael megszámlálásakor, amely a Kánaánba történt bevonulásuk előtt volt, Simeon törzse volt a legkisebb, Mózes utolsó áldásában nem is említette őket. Kánaánban való letelepedésük

alkalmával ez a törzs csak Júda osztályrészéből kapott egy kis területet. A Simeon törzséhez tartozó családok, amelyek később népesebbek lettek, különböző településeket alkottak, és a határon kívüli területeken telepedtek le. Lévi sem kapott semmi örökséget, kivéve azt a negyven- nyolc várost, amely az ország különböző részein szétszórtan feküdt. De az Isten elleni lázadás idején, amikor a többi törzsek hite- hagyók lettek, ők hűségesek maradtak Jahvéhoz, ezért Isten rájuk bízta a szentély szolgálatát és így számukra az átok áldássá változott. {PP 194.6}

Az elsőszülöttségi jog áldásainak koronáját Júda kapta. Júda „dicséret"-et jelent. Ez a törzs prófétikus történetében tárult fel: {PP 194.7}

„Júda! téged magasztalnak atyádfiai,
kezed ellenségeidnek nyakán lesz
s meghajolnak előtted atyáidnak fiai.
Oroszlánkölyök Júda;
zsákmányt ejtvén, felmentéi, fiam!
Lehevert, lenyugodott, mint a hím-oroszlán,
és mint nőstény oroszlán; ki veri őt fel?
Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül;
míg eljő Siló,
és a népek néki engednek"

(1Móz 49:8-10). {PP 194.8}

Az oroszlán, az erdők királya ennek a törzsnek nagyon találó jelképe, mert ebből a törzsből származott Dávid, és Dávid Fia, Siló, az igazi „Oroszlán Júda törzséből", aki előtt végül meghajolnak az összes hatalmasságok és minden népek és nemzetek hódolatukat fejezik ki előtte. {PP 195.1}

Jákób legtöbb gyermekének boldog jövőt jövendőit. Utoljára érkezett József nevéhez és atyai szívének szeretete túláradt, amikor áldást kért „József fejére, a testvérek közül kiválasztatottnak koponyájára:" {PP 195.2}

„Termékeny fa József,
termő ág a forrás mellett,
ágazata meghaladja a kőfalat.
Keserítik, lövöldözik és üldözik a nyilazók:
De mereven marad kézíve,
feszülten keze karjai,
Jákób Hatalmasának kezétől,
onnan, Izrael pásztorától, kősziklájától.
Atyád Istenétől, aki segéljen;
a mindenhatótól, aki megáldjon,

az ég áldásaival, onnan
felülről,
a mélység áldásaival, mely alant terül,
az emlők és anyaméh áldásaival.
Atyád áldásai meghaladják
az ős hegyek áldásait,
az örök halmok kiességeit.
Szálljanak József fejére,
a testvérek közül kiválasztatottnak koponyájára”

(1Móz 49:22-26). {PP 195.3}

Jákób mindig mély és heves érzésű ember volt. Fiai iránt érzett szeretete erős és gyengéd volt. Hozzájuk intézett áldásában nem találhattak semmiféle részrehajlást vagy neheztelést. Mindnyájuknak megbocsátott és mindvégig szerette őket. Atyai gyengédsége mindig csak bátorító és reménytkeltő szavakban fejeződött ki. Isten ereje nyugodott meg rajta, és az isteni ihletés befolyása alatt az igazság kijelentésére kényszerült, még akkor is, ha ezzel fájdalmat okozott fiainak. {PP 195.4}

Az utolsó áldások elmondása után Jákób megismételte a temetésére vonatkozó rendelkezését: „Én az én népemhez takaríttatom, temessetek engem az én atyáimhoz, ama barlangba, amely a Khit- teus Efron mezején van. Abba a barlangba, mely Kanaán földén Mamré átellenében Makpelahnak mezején van, [...] Oda temették el Ábrahámot és Sárát az ő feleségét; oda temették Izsákot és Rebekát az ő feleségét; s oda temettem el Leát is” (1Móz 49:29-31). Így életének utolsó cselekményében is az Isten ígéretében való hitet fejezte ki. {PP 196.1}

Jákób életének utolsó évei csendes, szelíd alkonyaiként borultak fáradsággal, gonddal és küzdelemmel telt napjaira. Sötét felhők gyűltek össze nagyon sokszor élete ösvénye fölött, de életének napja fényben áldozott le, és a menny csillogása ragyogta be utolsó óráit. A Szentírás azt mondja: „De lesz egy nap [...] világosság lesz az estvének idején” (Zak 14:7). „Ügyelj a feddhetetlenre, nézd a becsületest, mert a jövendő a béke emberéé” (Zsolt 37:37). {PP 196.2}

Jákób vétkezett, de nagyon meg is szenvedett érte. Attól a naptól kezdve, amikor bűne miatt menekülnie kellett atyja sátraiból, évekig gond, fájdalom és bánat lett a sorsa. Hontalan vándorként messze anyjától — akit soha többé nem látott viszont — menekültként került idegen országba, Mezopotámiába, ahol hét évig dolgozott azért a leányért — Rákhelért — akit megszeretett. De csak azért, mert aljasul becsapták, húsz esztendeig szolgálta kapzsi és telhetetlen rokonát. Szemtanúja volt rokona gyarapodó gazdagságának. Fiai növekedtek körülötte, de nem sok örömben volt része az örökösen pörlekedő és megosztott házban. Lehangolta leánya szégyene, testvéreinek bosz-szúállása, elkeserítette Rákhel halála, Rúben természetellenes bűne, Júda bűne, s az a kegyetlen megtévesztő rosszindulat, ahogyan Józseffel viselkedtek. Milyen hosszú és sötét a rászakadt szerencsétlenségek sora, amelyeket végig

kellett néznie. Újra és újra le kellett aratnia az első bűnös cselekedet gyümölcsét. Látnia kellett, hogy fiai között megismétlődnek azok a bűnök, amelyekben ő maga vétkezett. De bármilyen keserű volt is ez a lecke, nem volt hiábavaló, mert elvégezte munkáját. Bármilyen keserű volt is a fenyítés, megteremte „az igazságnak békességes gyümölcseit” (Zsid 12:11). {PP 196.3}

Az ihletett könyv pontosan feljegyzi a jó emberek hibáit is, azokét, akiket Isten kegye kitüntetett. Valójában ezeket a hibákat a Biblia teljesebben tárja elénk, mint az erényeket. Ez csodálat tárgya sokak számára, a hitetleneknek pedig ez szolgáltat okot a Biblia kigúnyolására. A Szentírás igazságának azonban éppen ez a legerősebb bizonyítéka, mivel a tényeket nem vonja be szép mázzal és a bűnök igazi jellegét nem kendőzi el. Az ember annyira telve van előítéletekkel, hogy képtelen az emberi történelem eseményeit részrehajlás nélkül megörökíteni. Ha a Bibliát nem ihletett személyek írták volna, kétségtelenül kedvezőbb színben tüntették volna fel a tiszteletben részesített emberek jellemét. Így azonban az ihletett írók tapasztalatainak hű feljegyzése van a kezünkben. {PP 197.1}

Azokat az embereket, akik Istentől nagy kegyelmet és felelősséget kaptak, néha-néha bizony legyőzött a kísértés és bűnt követtek el, éppen úgy, ahogy ma mi is küzdünk, ingadozunk és gyakran bűnbe esünk. Ezeknek az embereknek az élete minden tévedésükkel, balgaságukkal együtt figyelmeztetésül tárul elénk. Ha hibátlan embereket ábrázolnának, akkor bűnös természetünkkel kétségbeeshetnénk, amikor saját hibáinkra és fogyatékosságainkra gondolunk. Ha azonban azt látjuk, hogy ezek a hősök a miénkhez hasonló próbákban küzdöttek, és hozzánk hasonlóan elbuktak a kísértések között, de mégis Isten kegyelme által győzedelmeskedtek, akkor mi is bátrak leszünk az igazságért való küzdelmünkben. Vereséget szenvedtek, de ismét felálltak és Isten megáldotta őket. Épp így mi is győztesek lehetünk Jézus erejével. Az életükről szóló pontos feljegyzések figyelmeztetések számunkra. Azt mutatják, hogy Isten semmiképpen nem mentegeti a bűnöst. Isten a legkegyeltebb szolgáiban is látja a bűnt, és még szigorúbban, keményebben bánik velük mint azokkal, akiknek kevesebb a világosságuk és a felelősségük. {PP 197.2}

Jákób temetése után József testvéreinek szívét ismét félelem töltötte el. József irántuk mutatott minden kedvessége ellenére bizalmatlanok voltak. Azt gondolták, József talán csak atyja iránti szere- tetből halasztotta el büntetésüket. Személyesen nem is mertek előtte megjelenni, hanem csak üzenetet küldtek neki: „[...] A te atyád megparancsolta nékünk az ő holta előtt, mondván: így szóljatok Józsefhez: Kérünk téged, bocsásd meg a te atyádfiainak vétkét és bűnöket, mert gonoszul cselekedtek te ellened. Most azért bocsásd meg azoknak vétkét, akik a te atyád Istenét szolgálják” (lMóz 50:16-17). Az üzenet könnyekre fakasztotta Józsefet, és ez felbátorította testvéreit, hogy elmenjenek hozzá és leboruljanak előtte e szavakkal: „[...] ímé mi a te szolgáid vagyunk” (1Móz 50:18). József testvérei iránt érzett szeretete mély és önzetlen volt, fájt neki, hogy olyannak tekintették őt, mint aki a bosszúállás lelkű letét dédelgeti magában. „Ne féljetek” — mondotta nekik — „avagy Isten gyanánt vagyok-é én? Ti gonoszt gondoltatok én ellenem, de Isten azt jóra gondolta fordítani,

hogy cselekedjék úgy amint ma, hogy sok nép életét megtartsa. Most annakokáért ne féljetek: Eltartalak én titeket és a ti gyermekeiteket" (lMóz 50:19-21). {PP 197.3}

József élete Krisztus életét ábrázolja. Az irigység indította József testvéreit arra, hogy rabszolgaként adják el őt. Azt remélték, ezzel megakadályozzák, hogy nagyobb legyen náluk. Amikor eladták őt Egyiptomba, akkor abban a hitben ringatták magukat, hogy nem zavarják őket többé József álmai, és azok teljesülésének még a lehetőségét is megakadályozták. De Isten őrködött az események felett. Éppen elősegítették azt, amit meg akartak akadályozni. Éppen így a zsidó papok és vének is féltékenyek voltak Krisztusra. Attól féltek, hogy a Messiás elvonja az emberek figyelmét róluk. Megölték, hogy ne lehessen Király, és nem gondolták, hogy ezzel éppen királyságát segítették elő. {PP 198.1}

József egyiptomi rabszolgasága által lett a megmentője, szabadi- tója atyja családjának. Ez a tény azonban semmivel sem teszi kisebbé testvérei vétkét. Éppen így Krisztust ellenségei által történt keresztre feszítése tette az emberiség Megváltójává, az elesett emberi nemzetség Szabadítójává és az egész világ Urává. Gyilkosainak bűne azonban éppen olyan szörnyű és megvetendő marad, mintha Isten gondviselő keze nem fordította volna Krisztus dicsőségére és az emberiség javára az eseményeket. {PP 198.2}

Amiként Józsefet a saját testvérei adták el a pogányoknak; éppen úgy Krisztust is saját tanítványainak egyike adta el legelkeseredet-tebb ellenségeinek. Józsefet hamisan vádolták meg, és erényei miatt vetették börtönbe; éppen úgy Krisztust is igazságossága miatt vetették meg, mert önmegtagadó élete feddés volt a bűnösök számára. Bár semmi bűnt nem találtak benne, mégis a hamis tanúk bizonyság- tétele alapján elítélték. József türelme és szelídsége a vele szemben elkövetett igazságtalanság és zsarnokság idején; a megbocsátásra és a jótékonyságra való készsége igazságtalanul viselkedő testvéreivel szemben szintén jelképe az Üdvözítő magatartásának, aki panasz nélkül hordozta el a gonosz emberek rosszindulatú cselekedeteit, s nemcsak gyilkosainak bocsátott meg, hanem mindazoknak megbocsát ma is, akik bűneiket megvallva eljönnek hozzá és nála keresnek bocsánatot. {PP 198.3}

József ötvennégy évvel élte túl atyját. Megérte azt, hogy meglássa: „[...] Efraimtól harmad ízen való fiait; Manasse fiának Mákhirnak is születtek József térdén gyermekei" (1Móz 50:23). Tanúja lett népe szaporodásának, boldogulásának, és egész életében rendületlenül hitt abban, hogy Isten — ígérete szerint — visszaviszi Izraelt az ígéret földjére. {PP 199.1}

József — amikor látta, hogy élete vége már közel van — rokonait összehívta, és maga köré gyűjtötte. Bármilyen nagy tiszteletben részesítették is őt a fáraók földjén, Egyiptom számára mégis csak a száműzetés helye. Az volt utolsó cselekedete, hogy bizonyságot tett Izraellel való sorsközösségéről. Ezek voltak utolsó szavai: „[...] Én meghalok, de Isten bizonnyal meglátogat titeket és felvisz titeket e földről arra a földre, melyet esküvel ígért meg Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak" (lMóz 50:24). Azután ünnepélyesen megeskette Izrael gyermekeit, hogy csontjait magukkal vigyék majd Kánaán földjére. „És meghala József száztíz esztendős korában, és bebalzsamozák, és koporsóba tevék Egyiptomban" (1Móz 50:25-26). Az évszázadok során —

a nehéz rabszolgaság alatt — amely ezt az időt követte, ez a koporsó mindig József utolsó szavaira emlékeztette Izrael gyermekeit, és arról tett előttük bizonyságot, hogy csak ideiglenesen tartózkodnak Egyiptomban. Arra figyelmeztette őket, hogy reményüket mindig az ígéret földje felé irányítsák, mert szabadulásuk ideje biztosan eljön. {PP 199.2}

Fejezet 22 — Mózes

(2Móz 1-4. fejezete)

Az egyiptomiak, hogy az éhínség idején elláthassák magukat élelemmel, barmaikat és szántóföldjeiket eladták az uralkodónak és így örökös rabszolgaságra kötelezték magukat. József azonban bölcsen gondoskodott szabadon bocsátásukról. Megengedte nekik, hogy saját földjeik bérlői legyenek. Évenként munkájuk egyötödét kellett befizetniük hűbérként az állam pénztárába. {PP 200.1}

Jákób fiainak azonban nem kellett ilyen feltételek mellett elkötelezniük magukat. Azért a szolgálatért, amit József nyújtott az egyiptomi népnek, nemcsak az ország egy részét ajándékozták nekik otthonukként, de adót sem kellett fizetniük; az ínség idején pedig élelemmel is bőségesen ellátták őket. A király nyilvánosan elismerte, hogy Egyiptom József kegyelmes Istene útján élvezte a gabonában való bőséget, mialatt más országok népei éhen vesztek el. A fáraó azt is látta, hogy József ügyintézése nagymértékben meggazdagította az országot és ezért háláját kedvezményekkel fejezte ki Jákób családja iránt. {PP 200.2}

Az idő múlásával ez a nagy ember, akinek Egyiptom oly sokat köszönhetett, és az a nemzedék is, amelyet megáldott munkájával, a sírba szállott. „Azonközben új király támada Egyiptomban, aki Józsefet nem ismerte vala” (2Móz 1:8). Nem mintha az új király előtt ismeretlenek lettek volna Józsefnek a nemzet érdekében tett szolgálatai. De nem kívánta ezeket elismerni, és amennyire csak lehetett igyekezett elfelejteni mindezt. „És monda az ő népének: Ímé az Izrael fiainak népe több, és hatalmasabb nálunknál. Nosza bánjunk okosan vele, hogy el ne sokasodjék és az ne legyen, hogy ha háború támad, ő is ellenségünkhöz adja magát és ellenünk harcoljon és az országból kimenjen” (2Móz 1:9-10). {PP 200.3}

Az izraeliták már sokan voltak. „Izrael fiai pedig szaporák valának, szaporodának és sokasodénak és igen-igen elhatalmazának, úgy hogy megtelék velők az ország” (2Móz 1:7). József gondoskodása és az akkor uralkodó fáraó támogatása alatt az izraeliták gyorsan szaporodtak és betöltötték a földet. Megmaradtak különálló népnek, és sem szokásaikban, sem vallásukban nem voltak közösek az egyiptomiakkal. Egyre növekvő számuk felkeltette a király és a nép félelmét, és attól tartottak, hogy háború esetén esetleg Egyiptom ellenségeihez csatlakoznak. Az államérdek mégsem engedte az országból való kiűzésüket. Sokan közülük ügyes és értelmes szakmunkások voltak, akik nagymértékben elősegítették a nemzet gazdagodását. A királynak szüksége volt az ilyen képesített dolgozókra pazar palotái és templomai építésénél. Ennek megfelelően egy sorba állította őket azokkal az egyiptomiakkal, akik birtokaikkal együtt magukat is eladták a királyságnak. Hamarosan felügyelőket rendeltek fölébük és így rabszolgaságuk teljes lett. „[...] kegyetlenül dolgoztatták az egyiptomiak az Izrael fiait. És kemény munkával keseríték életöket, sárcsi- nálással, téglavetéssel és mindenféle mezei munkával, minden mun- kájokkal, melyeket kegyetlenül dolgoztatnak vala

velők” (2Móz 1:13- 14). „De minél inkább sanyargatják vala őt, annál inkább sokasodik és annál inkább terjeszkedik vala, s félnek vala az Izrael fiaitól” (2Móz 1:12). {PP 201.1}

A király és tanácsadói azt remélték, hogy nehéz munkával megfékezhetik az izraeliták szaporodását, és így csökkenthetik létszámukat, megtörhetik független lelkületűket. Amikor szándékukat nem sikerült megvalósítaniuk, még kegyetlenebb szabályokat vezettek be. Rendeletet adtak ki a bábáknak, mely szerint megszületésekor meg kell ölni minden héber fiúgyermeket. E rendeletnek Sátán volt az indítványozója. Ő tudta, hogy a szabadító Izraelből származik. Azzal, hogy rávette a királyt az izraeliták fiúgyermekeinek elpusztíttatására, {PP 201.2}

Isten szándékát remélte meghiúsítani. Ezek az asszonyok azonban félték az Istent és nem merték végrehajtani a király kegyetlen parancsát. Az Úr elismerően vélekedett magatartásukról és megáldotta őket. A királyt felbőszítette szándékának kudarca, és további kemény parancsot adott ki. Az egész népet felszólította, hogy mindenki ke-resse meg és gyilkolja meg tehetetlen áldozatát. „Parancsola azért a Fáraó minden ő népének, mondván: Minden fiút, aki születik, vessetek a folyóvízbe, a leányt pedig hagyjátok mind életben” (2Móz 1:22). {PP 201.3}

E rendelet idején fia született a Lévi törzsből származó istenfélő házaspárnak, Amrámnak és Jokébednek. A csecsemő „szép” volt. Szülei abban a hitben éltek, hogy Izrael szabadításának ideje közeleg, és Isten szabadítót támaszt népének. Ezért elhatározták, hogy 243 kicsi gyermeküket nem szolgáltatják ki. Istenben való hitük megerősítette szívüket, „[...] és nem féltek a király parancsától” (Zsid 11:23). {PP 202.1}

Az anyának sikerült rejtegetnie a gyermeket három hónapig. De tovább nem tudta biztonságban tartani. Ekkor gyékényből készített egy kis ládácskát, gyantával és szurokkal vízhatlanná tette, azután belefektette a csecsemőt, és a ládácskát elhelyezte a folyó partján a sás között. Nem mert ott maradni, hogy őrizze, és ezzel a gyermek és a saját életét is kockáztassa. A gyermek nénje, Miriám azonban a közelben időzött, látszólag közömbösen, de valójában aggódva, hogy meglássa mi történik majd kistestvérével. Kívüle azonban még más őrizők is jelen voltak. Az anya buzgó imával bízta gyermekét Isten gondjaira. Ezért a láthatatlan angyalok serege lebegett a fiúcska rejtekhelye fölött. A fáraó leányát is angyalok irányították a folyópartnak arra a részére. A sásból készített ládácska felkeltette kíváncsiságát. Amikor megpillantotta a ládácskában lévő szép gyermeket, világos lett előtte a történet. A csecsemő sírása felébresztette szánalmát. Együttérzéssel gondolt az ismeretlen édesanyára, aki ehhez az eszközhöz folyamodott annak érdekében, hogy megoltalmazza drága gyermekének életét. Elhatározta, hogy örökbe fogadja a gyermeket. {PP 202.2}

Miriám titokban figyelte a királylány minden mozdulatát. Amikor észrevette, hogy gyengéden tekint a gyermekre, közelebb merészkedett, végül megszólalt: „[...] Elmenjek-é s hívjak-é egy szoptatós asszonyt a héber asszonyok közül, hogy szoptassa néked a gyermeket?” (2Móz 2:7). A királylány engedélyt adott erre. {PP 202.3}

Miriám azonnal az édesanyjához sietett a jó hírrel és késlekedés nélkül visszatért vele a fáraó leányához. „Vidd el ezt a gyermeket és szoptasd fel nékem, és én megadom a te jutalmadat” — mondta a hercegnő (2Móz 2:9). {PP 202.4}

Isten meghallgatta az anya imáját és hite elnyerte jutalmát. Mély hálával kezdte el biztonságban boldogító feladata betöltését. Hűségesen kihasználta ezt az alkalmat arra, hogy gyermekét Isten számára nevelje. Erősen hitte, hogy gyermekét Isten valami nagy feladatra őrizte meg. Tudta, hogy nemsokára át kell adnia királyi anyjának. Azt is tudta azonban, hogy gyermeke ezzel olyan környezetbe kerül, amelynek befolyása eltérítheti és elfordíthatja Istentől. Mindez arra késztette, hogy többi gyermekeinél szorgalmasabban és gondosabban oktassa és nevelje az Istenben való hitben. Elméjét Isten félelmével és az igazság szeretetével telítette. Komolyan imádkozott azért, hogy gyermekét őrizze meg Isten a királyi udvar minden romlott befolyásától. Megmutatta gyermekének a bálványimádás balgaságát és bűnét, és megtanította ót arra, hogy imádkozzék Istenhez, aki meghallgatja őt és aki egyedül segíti minden veszélyben. {PP 203.1}

Fiát addig tartotta magánál, ameddig csak tudta, de köteles volt őt átadni a király leányának körülbelül tizenkét éves korában. Ezt a tizenkét éves fiút szegényes rabszolga kunyhóból a királyi palotába vitték, a fáraó leányához, „[...] és fia gyanánt lőn annak” (2Móz 2:10). Nem veszítette el azokat a benyomásokat, amelyeket gyermekkorában kapott. Nem felejtette el az anyja mellett tanult leckéket, amelyek megvédték a királyi udvar ragyogó pompái között burjánzó gőgtől, hűtlenségtől és bűntől. {PP 203.2}

Mily messzeható következményekre vezetett ennek az egyszerű héber asszonynak a befolyása; pedig számkivetett rabszolganő volt abban az országban! Mózes életének egész jövője, a nagy misszió, amelyet Izrael vezetőjeként betöltött, tanúskodik a keresztény édesanyák munkájának fontosságáról. Semmiféle más munka jelentősége nem érhet fel ehhez. Legnagyobb mértékben az édesanya tartja kézben gyermekei sorsát. Az édesanya a jellemet és az értelmet fejleszti ki nemcsak e földi életre, hanem az örökkévalóságra. Magot hint, amely itt felnövekedve meghozza gyümölcsét a jóra vagy a rosszra. Nem azért kell élnie, hogy szép alakot fessen a vászonra, vagy véssen ki márványból, hanem azért, hogy Isten képét rányomja egy-egy emberi szívre. Nagy felelősség nyugszik minden édesanyán — különösen a gyermekek korai életszakaszában. Ezek az évek a legfontosabbak a jellem formálásában. Azok a benyomások, amelyekkel az anyák ilyenkor hatnak gyermekeik fejlődő elméjére, egy életre szólnak. A szülőknek gyermekeiket már kiskorukban úgy kell nevelniük és oktatniuk, hogy keresztények legyenek. Isten nem azért bízta ránk gyermekeink gondviselését, hogy egy földi birodalom trónjának örökösei legyenek, hanem azért, hogy Isten országában királyokként örökkön őrökké uralkodjanak. {PP 203.3}

Érezze minden édesanya, hogy a rendelkezésére álló pillanatok felbecsülhetetlenül értékesek. A számadás ünnepélyes napján Krisztus megvizsgálja munkájukat. Akkor nyilvánvalóvá lesz, hogy a sok kudarcot és gonoszságot azoknak a tudatlansága és

nemtörődömsége eredményezte, akiknek kötelességük lett volna gyermekeik lábait a helyes útra vezetni. Akkor az is nyilvánvalóvá lesz, hogy akik rendkívül szellemi képességük és szent életük világosságával áldották meg a világot, a befolyásuk és sikereik rugóit képező alapelveket egy keresztény édesanya imáinak köszönhették. {PP 204.1}

A fáraó udvarában Mózes a legmagasabb állami és katonai kiképzésben részesült. Az uralkodó úgy határozott, hogy örökbefogadott fiúunokáját teszi meg utódjának a trónon, és az ifjút ennek a magas pozíciónak megfelelő betöltésére nevelték. „És Mózes taníttaték az Egyiptombeliek minden bölcsességére; és hatalmas vala beszédben és cselekedetben” (ApCsel 7:22). Vezetői képessége a hadviselés területén az egyiptomi hadsereg kedveltjévé tette. Általában figyelemre méltó jellemű embernek tartották. Sátán ismét vereséget szenvedett szándéka megvalósításában. Éppen azt a rendeletet, amely a héber fiúgyermekeket halálra ítélte, használta fel Isten népe jövendő vezetőjének kiképzésére és neveltetésére. {PP 204.2}

Izrael véneivel angyalok közölték, hogy szabadulásuk ideje elközeledett, és hogy Mózes az az ember, akire Isten rábízta ennek a feladatnak az elvégzését. Mózessel is angyalok közölték, hogy Jahve őt választotta ki népe megszabadítására. Mózes, mivel feltételezte, hogy népének fegyveres erővel kell majd kivívnia szabadságát, és így várhatóan neki kell majd a héberek hadseregét az egyiptomiak ellen vezetnie, elfojtotta nevelő anyjához és a fáraóhoz fűződő érzelmeit, nehogy ezek majd megakadályozzák Isten akaratának teljesítésében. {PP 204.3}

Az egyiptomi törvények szerint mindazoknak, akik elfoglalták a fáraók trónját, a papi rendnek is tagjaivá kellett lenniük. Ez azt jelentette, hogy Mózest is — a trón nyilvánvaló örökösét — be kellett avatni a nemzet és az államvallás titkaiba. Beavatása feladatával a papokat bízták meg. Mózest azonban — ámbár lelkes tanítvány volt — semmiképpen sem tudták rávenni arra, hogy részt vegyen a bálványistenek imádásában és szolgálatában. Megfenyegették a királyi korona elvesztésével és figyelmeztették, hogy a hercegnő is ki fogja tagadni, ha továbbra is állhatatosan ragaszkodik a héberek hitéhez. {PP 204.4}

Mózes azonban továbbra is kitartott elhatározása mellett, hogy az egy Istenen, a menny és a föld Teremtőjén kívül senki és semmi mást nem imád és nem tisztel. Sőt vitatkozott és érvelt a papokkal. Rámutatott arra, hogy milyen babonás balgaságot követnek, amikor élettelen tárgyakat, bálványokat részesítenek tiszteletben. Senki sem tudta megcáfolni érveit, vagy megváltoztatni véleményét. Egy ideig eltűrték szilárd magatartását, határozottságát magas rangja miatt, és azért, mert a király és a nép bizalmát élvezte. {PP 205.1}

„Hit által tiltakozott Mózes, midőn felnövekedett, hogy a Fáraó leánya fiának mondják. Inkább választván az Isten népével való együttnyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét; Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartván Krisztus gyalázatát, mert a megjutalmazásra tekintett” (Zsid 11:24-26). Mózes alkalmas volt arra, hogy a föld nagyjai között kimagasló helyet foglaljon el, hogy a legdicsőbb ország királyi udvarában tündököljön, és megmutassa hatalma erejét. Nagy műveltségével kimagaslik minden idők nagy emberei közül. Páratlan történetíró, költő, filozófus, hadvezér és törvényadó volt. Mégis, amikor szinte

az egész világ nyitva állt előtte, volt erkölcsi ereje ahhoz, hogy visszautasítsa a gazdagság kecsegtető kilátásait, a nagyságot és a hírnevet „inkább választván az Isten népével való együttnyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét” (Zsid 11:25). {PP 205.2}

Mózest tanították arra is, hogy Isten a végső jutalmat az ő alázatos és engedelmes szolgáinak megadja, és ezzel szemben minden világi előnyt jelentéktelennek minősített. A fáraó palotájának nagy- szerűségét és az uralkodó trónját ösztönzésként tárták Mózes elé. Ő azonban tudta, hogy a királyi udvar bűnös örömei és élvezetei az embert elvonják Istentől. Mózes túltekintett a káprázatos palotán, a koronán, és tekintetét arra a nagy megtiszteltetésre irányította, amellyel a Magasságos az Ő szentjeit ajándékozza majd meg bűntől mentes országában. A hit szemével Mózes látta azt a hervadhatatlan, el nem pusztítható koronát, amelyet a menny Királya helyez a győz-tesek homlokára. Ez a hite indította arra, hogy forduljon el a föld uralkodóitól és csatlakozzék az alázatos, szegény és megvetett néphez. Isten választott népéhez, amely nép Istennek kíván inkább engedelmeskedni, mint a bűnnek szolgálni. {PP 205.3}

Mózes negyven éves koráig maradt a királyi udvarban. Ezalatt gondolatai gyakran fordultak népe nyomorult állapotára. Szolgaságukban gyakran meglátogatta testvéreit, és azzal a bizonyossággal bátorította őket, hogy Isten a szabadításukért munkálkodik. Gyakran gerjedt haragra, amikor azt látta, hogy egyiptomiak igazságtalanul bánnak népével és kegyetlenül elnyomják őket. Ilyenkor égett a vágytól, hogy megtorolja gonoszságukat. Egy nap, amikor éppen kint járt a mezőn, meglátta, hogy egy egyiptomi robotmester ütlegel egy héber férfit. Odaugrott és agyonütötte az egyiptomit. Az izraelita férfiún kívül nem volt senki tanúja ennek a tettnek, és Mózes azonnal eltemette az egyiptomi testét a homokba. Késznek mutatkozott arra, hogy megvédelmezze népe ügyét. Azt remélte, hogy hamarosan felkelnek szabadságuk visszaszerzése érdekében. „És azt gondolá, hogy az ő atyjafiai megértik, hogy az Isten az ő keze által ád nékik szabadulást; de azok nem értették meg” (ApCsel 7:25). Még nem készültek fel, még nem értek meg a szabadságra. A következő nap Mózes azt látta, hogy két héber férfi veszekedik egymással. Nyilvánvaló volt, hogy melyikük a hibás. Mózes megdorgálta a vétkest, aki azonnal támadóan szólt a dorgálóra, kétségbe vonva, hogy joga lenne a közbeavatkozásra, és aljas módon a tegnapi bűnténnyel vádolta: „[...] Kicsoda tett téged főemberré és bíróvá mi rajtunk? Talán engem is meg akarsz ölni, mint megöléd az egyiptomit?” (2Móz 2:14). {PP 206.1}

Az egész ügy gyorsan ismertté lett az egyiptomiak előtt, s felnagyítva eljutott a fáraó fülébe is. Ezt a cselekményt igen nagy jelentőségű ügynek tüntették fel a fáraó előtt. Azt mondták neki, hogy Mózes a népét az egyiptomiak ellen szándékozik vezetni. Meg akaija dönteni a kormányt és maga akar a trónra ülni; és addig a királyság nincs biztonságban, amíg Mózes él. Az uralkodó azonnal úgy döntött, hogy Mózesnek meg kell halnia. Mózes tudomást szerzett erről, megszökött Egyiptomból és Arábia felé menekült. {PP 206.2}

Az Úr irányította útját, és a midiániták papjánál és fejedelménél, Jethrónál talált menedéket és otthont magának, aki szintén az egy igaz Istent imádta. Bizonyos idő eltelte után Mózes feleségül vette Jethró egyik leányát, Czippórát, és itt, apósa szolgálatában — mint nyájának pásztora — maradt negyven évig. {PP 206.3}

Amikor Mózes agyonütötte az egyiptomit, ugyanabba a hibába esett, amelyet atyái is olyan gyakran elkövettek, amikor saját kezükbe vették annak az ügynek az elintézését, amelynek elvégzését Isten már megígérte. Nem Isten akarata volt, hogy népe háború útján szabaduljon meg az egyiptomi rabságból, ahogy Mózes elgondolta. {PP 207.1}

Isten a saját hatalmas erejével akarta népét megszabadítani, hogy megszabadításuk dicsősége egyedül Őt illesse meg. Mindazáltal még ezt az elhamarkodott cselekedetet is felhasználta tervének megvalósítására. Mózes még nem készült fel nagy szolgálatára. Neki előbb még meg kellett tanulnia a hit leckéjét, amelyet Ábrahám és Jákób is megtanult: hogy ne támaszkodjon saját emberi erejére és bölcsességére, hanem kizárólag csak Isten hatalmára ígéretei beteljesedése érdekében. Sőt, Mózesnek ott a hegyek magányában, az önmegtagadás és viszontagságok iskolájában meg kellett tanulnia a türelmet és indulatai megfékezését. Mielőtt bölcsen tudna kormányozni, uralkodni, meg kell tanulnia az engedelmességet. Saját szívének teljes összhangban kellett lennie Isten akaratával, mielőtt a népet tanítaná meg Isten akaratának ismeretére. Saját tapasztalatai alapján fel kell készülnie az atyai gondoskodás gyakorlására mindenki iránt, akinek csak szüksége lehet segítségére. {PP 207.2}

Az ember eltekintett volna a hiábavalónak látszó fáradság és bizonytalanság ilyen hosszú időszakától és felesleges időveszteségnek tekintette volna. A Végtelen Bölcsesség azonban arra hívta el Mózest — akinek népe vezetőjévé kellett válnia -, hogy negyven esztendeig a juhpásztor alázatos munkáját végezze. A másokról való gondoskodás és az önzetlenség a nyájról való gyengéd gondoskodása közben fejlődött ki Mózesben. Így készítette fel Isten arra, hogy könyörületes és türelmes pásztorává legyen Izraelnek. Ezt a tapasztalatot nem helyettesíti semmiféle emberi felkészültség vagy kultúra. {PP 207.3}

Mózes sok olyat tanult Egyiptomban, amit el kellett felejtenie. {PP 207.4}

Azok a befolyások, amelyek körülvették őt — nevelőanyja szeretete, magas rangja, amelyet a király unokájaként töltött be, a kéznél levő dolgok eltékozlása, a finom modor, az elmésség és a hamis vallás miszticizmusa, a bálványtiszteletek pompája, az építészet és a szobrászat ünnepélyes magasztossága — mindez mély benyomást hagyott fejlődő elméjében, és bizonyos mértékben formálta szokásait és jellemét. Ezeket a benyomásokat csak az idő, környezetének változása és az Istennel való közösség tudta eltávolítani. Mózesnek egy életen át tartó küzdelmet jelentett a tévelygések megtagadása és az igazság elfogadása, de Isten mindig megsegítette, amikor a küzdelemhez kevés volt az ereje. {PP 207.5}

Azokban, akiket Isten tervének véghezvitelére választott ki, az emberi gyengeségek is láthatókká váltak. Mégsem voltak sablonos szokásokkal és jellemmel rendelkező emberek,

akik elégedetten megmaradtak előbbi állapotukban. Komolyan törekedtek az isteni bölcsesség elnyerésére, és meg akartak tanulni ügyéért munkálkodni. Az apostol azt mondja: „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja; és megadatik néki” (Jak 1:5). Isten azonban nem részesíti mennyei világosságban azokat, akik megelégedetten megmaradnak a sötétségben. Azért, hogy megkapjuk Isten segítségét, el kell ismernünk gyengeségünket és elégtelenségünket; elménket azokra a nagy változásokra kell irányítanunk, amelyek bennünk végbe mennek. El kell kezdenünk komolyan és kitartóan imádkozni. El kell vetni magunktól a rossz szokásokat; a győzelmet csak akkor nyerhetjük el, ha határozott erőfeszítéssel igyekszünk tévedéseink kiigazítására és a helyes alapelvekhez való alkalmazkodásra. Sokan azért nem érnek el magas szintet — amelyet pedig elérhetnének — mert Istenre várnak, hogy majd megcselekszi helyettük azt, aminek a megtételéhez elegendő erőt adott nekik. Mindazok, akik alkalmasak tisztségek betöltésére, a legszigorúbb értelmi és erkölcsi fegyelemmel kell nevelődjenek. Isten segítségükre lesz, mert erejét egyesíti az emberi törekvésekkel. {PP 208.1}

A hegységek bástyái között Mózes egyedül volt Istennel. Itt nem tettek rá többé semmi benyomást Egyiptom pazar templomai és elméjét nem befolyásolták többé az egyiptomi vallás babonái és hamisságai. Az örökkévaló halmok, hegyek ünnepélyes nagyszerűségében meglátta a Magasságos fenségét, és tudatára ébredt, hogy Egyiptom istenei mennyire erőtlenek és jelentéktelenek voltak. Itt mindenre maga a Teremtő írta rá nevét. Mózesnek úgy tűnt, mintha itt Isten jelenlétében állna. Büszkesége és önelégültsége szertefoszlott. A puszta egyszerűségében semmivé lettek egyiptomi életének könnyű és fényűző következményei. Mózes így vált türelmes, tiszteletteljes és alázatos emberré. „Az az ember pedig, Mózes, igen szelíd vala, minden embernél inkább, akik e föld színén vannak” (4Móz 12:3). Jákób hatalmas Istenébe vetett hite erős volt. {PP 208.2}

Amint múltak az évek. és Mózes terelgette nyáját a magányos helyeken, közben népe elnyomott helyzetén gondolkodott. Elvonult előtte atyáinak története és Istennek ígéretei, amelyeket választott népének adott örökségül. Izraelért mondott imái felszálltak az egek Urához. A menny angyalai vették körül fényükkel. Itt, a Szentlélek ihletése alatt írta meg első könyvét: a teremtés történetét. A puszta magányosságában eltöltött hosszú évek gazdagok voltak áldásban. Nemcsak Mózes és népe, hanem az egész világ számára áldásul szolgáltak a korszakok folyamán. {PP 209.1}

„És lőn ama hosszú idő alatt, meghala az Egyiptom királya, Izrael fiai pedig fohászkodnak vala a szolgaság miatt, és kiáltnak vala és feljuta a szolgaság miatt való kiáltásuk Istenhez. És meghallá Isten az ő fohászkodásukat és megemlékezék Isten az Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségéről. És megtekinté Isten az Izrael fiait és gondja vala rájok Istennek” (2Móz 2:23-25). Elérkezett Izrael megszabadításának ideje. Isten véghez viszi szándékát, hogy megszégyenüljön az emberi gőg és büszkeség. Egy alázatos pásztorembernek kellett szabadítóként előállnia, akinek csak egy bot volt a kezében. {PP 209.2}

Isten azonban ezt a pásztorbotot hatalma jelképévé akarta tenni. Egy nap, amikor Mózes a nyáját a Hóreb, „az Isten hegye” közelében terelgette, egy csipkebokrot pillantott meg, amelynek az ágai, levél- zete és a törzse lángokban állt, de mégsem égett el. Amikor közelebb ment az égő csipkebokorhoz, hogy megnézze ezt a csodálatos látványt, egy hang a nevén szólította. Mózes remegő ajakkal ezt felelte: „ímhol vagyok.” A hang arra figyelmeztette, hogy ne közeledjék a bokorhoz tiszteletlenül: „[...] oldd le a te saruidat lábaidról; mert a hely, amelyen állasz, szent föld. [...] Én vagyok a te atyádnak 252 Istene, Ábrahámnak Istene, Izsáknak Istene és Jákóbnak Istene” (2Móz 3:5-6). ő volt az, aki a szövetség angyalaként kijelentette magát az atyáknak a múltban. „[...] Mózes pedig elrejté az ő orcáját, mert fél vala az Istenre tekinteni” (2Móz 3:6). {PP 209.3}

Alázatosság és tisztelet kell jellemezze azok viselkedését, akik Isten jelenlétében állnak. Jézus nevében bizalommal járulhatunk Isten elé, de nem közelíthetjük meg Őt elbizakodottan, mintha egy szinten lenne velünk. Vannak, akik úgy szólítják meg a nagy, a mindenható és szent Istent — aki a megközelíthetetlen mennyei világosságban lakozik — mintha velük egyenlő, vagy alsóbbrendű lény volna. Vannak, akik úgy viselkednek Isten házában, ahogy nem merészelnének viselkedni egy földi uralkodó termében. Ezek az emberek gondolják meg, hogy az előtt az Isten előtt állnak, akit a szeráfok magasztalnak, aki előtt még az angyalok is eltakarják orcájukat. Istent nagy tiszteletben kell részesítenünk és mindazok, akik jelenlétének tudatában vannak, alázattal hajolnak meg előtte. Jákóbbal együtt így kiáltanak fel: „[...] Mily rettenetes ez a hely; nem egyéb ez, hanem Istennek háza, és az égnek kapuja” (lMóz 28:17). {PP 210.1}

Mialatt Mózes tiszteletteljes félelemmel várakozott Isten előtt, a hang így folytatta: „[...] Látván láttam az én népemnek nyomorúságát, amely Egyiptomban vagyon és meghallottam az ő sanyargatóik miatt való kiáltásukat; sőt ismerem szenvedéseit. Le is szállók, hogy megszabadítsam őt az Egyiptombeliek kezéből és felvigyem őt arról a földről, jó és tágas földre, téjjel és mézzel folyó földre, [...] most azért eredj, elküldelek téged a Fáraóhoz és hozd ki az én népemet, az Izrael fiait Egyiptomból” (2Móz 3:7-8.10). {PP 210.2}

Mózes ámulattal és rémülten hallgatta a parancsot; mentegetőzve mondta: „[...] Kicsoda vagyok én, hogy elmenjek a Fáraóhoz és kihozzam az Izráel fiait Egyiptomból?” Isten pedig ezt felelte: „Én veled lészek! és ez lesz a jele, hogy én küldöttelek téged, hogy mikor kihozod a népet Egyiptomból, ezen a hegyen fogtok szolgálni az Istennek” (2Móz 3:11-12). {PP 210.3}

Mózes még ezek után is csak azokra a nehézségekre gondolt, amelyekkel szembe kell néznie: népe vakságára, tudatlanságára és hitetlenségére, hiszen sokaknak közülük fogalmuk sem volt Istenről. Mindazáltal így válaszolt: „ímé én elmegyek az Izrael fiaihoz és ezt mondom nékik: A ti atyáitok Istene küldött engem ti hozzátok; ha azt mondják nékem: Mi a neve? mit mondjak nékik?” Erre Isten így felelt: „VAGYOK AKI VAGYOK [...] Így szólj az Izrael fiaihoz: A VAGYOK küldött engem ti hozzátok” (2Móz 3:13-14). {PP 210.4}

Ezután azt a parancsot kapta Mózes, hogy először Izrael véneit gyűjtse össze, mégpedig elsősorban azokat, akik közülük a legnemesebbek és legigazabbak, és akik régóta bánkódtak rabszolgaságuk bilincsei miatt. Ezeknek adja át Isten üzenetét és ígéretét: hogy megszabadítja őket. Azután ezekkel a vénekkel együtt jelenjék meg a fáraó előtt és ezt mondja neki: „[...] Az Úr, a héberek Istene megjelent nékünk; most azért hadd menjünk három napi útra a pusztába, hogy áldozzunk az Úrnak, a mi Istenünknek" (2Móz 3:18). {PP 211.1}

Isten előre figyelmeztette Mózest, hogy a fáraó elutasítja kérésüket és nem engedi meg, hogy Izrael népe kimenjen a pusztába. De azért Isten szolgájának nem szabad elcsüggednie, mert éppen ezzel akaija megmutatni hatalmát az egyiptomiak és tulajdon népe előtt is: „Kinyújtom azért az én kezemet és megverem Egyiptomot mindenféle csudáimmal, melyeket véghez viszek benne; így azután elbocsát titeket" (2Móz 3:20). {PP 211.2}

Isten utasításokat is adott Mózesnek a kivonulásra való felkészülésre vonatkozólag, amelyeket végre kellett hajtania. Ezt mondta az Úr: „És kedvessé tészem e népet az Egyiptombeliek előtt, és lészen, hogy mikor kimentek, nem mentek üresen. Kérjen azért minden asszony az ő szomszédasszonyától és háza lakó asszonyától ezüst edényeket és arany edényeket és ruhákat" (2Móz 3:21-22). Az egyiptomiak meggazdagodtak annak a munkának az árán, amelyet igazságtalanul végeztettek az izraelitákkal. Amikor most indulóban voltak új otthonuk felé, jogosan igényelhették az egyiptomiaktól nehéz munkájuk jutalmát. Értékes dolgokat kellett kérniük egyiptomi szomszédaiktól, amelyeket könnyen lehetett vinni. Isten kedvessé tette őket az egyiptomiak előtt. Azok a hatalmas csodák, amelyeket Isten szabadulásuk érdekében tesz majd, annyira megfélemlítik az egyiptomiakat, hogy az izraelita rabszolgák minden kérését teljesíteni fogják. {PP 211.3}

Mózes azonban még mindig legyőzhetetlennek látszó nehézségeket látott maga előtt. Mivel tudta volna bizonyítani népének, hogy valóban az Isten küldte őt? „De ők nem hisznek nékem s nem hallgatnak szavamra" — mondta az Úrnak — „sőt azt mondják: nem jelent meg néked az Úr" (2Móz 4:1). Isten ekkor érzékelhető jelt adott. Azt parancsolta Mózesnek, hogy a botját vesse a földre. Amikor Mózes ezt megtette, a bot kígyóvá változott „[...] és Mózes elfutamodék előle." Ezután azt parancsolta neki, hogy ragadja meg a kígyót, és amikor ezt megtette, akkor az bottá változott. Isten azután azt parancsolta, dugja kezét a keblébe. Mózes engedelmeskedett, és amikor „[...] kihúzá: ímé az ő keze poklos vala, olyan mint a hó" (2Móz 4:3-4.6). Isten parancsára ismét bedugta kezét keblébe, kihúzva azt onnan olyan volt mint a másik. Ezekkel a jelekkel az Úr arról biztosította Mózest, hogy úgy saját népének, mint a fáraónak be kell látnia, hogy Egyiptom királyánál hatalmasabb valaki nyilatkozott meg közöttük. {PP 211.4}

Isten szolgáját azonban még mindig lenyűgözte az a gondolat, hogy valami különös és csodálatos munkának az elvégzése vár rá. Zavarában és félelmében mentségként most ékesszólásának hiányát hozta fel: „Kérlek, Uram, nem vagyok én ékesen szóló sem tegnaptól, sem tegnapelőttől fogva, sem azóta, hogy szólottál a te szolgáddal; mert én nehéz ajkú és nehéz

nyelvű vagyok” (2Móz 4:10). Mózes oly régen jött el Egyiptomból, hogy nyelvüket már nem ismerte és nem használta olyan jól, mint amikor közöttük volt. {PP 212.1}

Az Úr azonban így szólt hozzá: „Ki adott szájat az embernek? Avagy ki tesz némává vagy siketté, vagy látóvá vagy vakká? Nemde én, az Úr?” A következő biztosítékot adta ehhez: „Most hát eredj és én lészek a te száddal, és megtanítlak téged arra, amit beszélned kell” (2Móz 4:11-12). Mózes azonban még mindig azért könyörgött, hogy Isten válasszon és küldjön helyette alkalmasabb személyt. Ezek a mentségek Mózes alázatosságából és félénkségéből fakadtak; de miután az Úr megígérte, hogy eltávolít útjából minden nehézséget és megadja a sikert, minden további vonakodás bizalmatlanságról tanúskodott. Mózesnek ez a vonakodása azt mutatta, hogy: Isten nem tudja őt a megbízott nagy feladatra képesíteni, vagy Isten tévedett emberének megválasztásában. {PP 212.2}

Isten most Mózest Áronhoz, idősebb testvéréhez irányította, aki tökéletesen beszélte a nyelvet. Az Úr tudtára adta Mózesnek, hogy Áron elébe jön és így találkoznak. Az Úr a következőkben ellentmondást nem tűrően rendelkezett: „Beszélj azért vele, és add szájába a beszédeket, és én lészek a te száddal és az ő szájával és megtanítlak titeket arra, amit cselekedjetek. És ő beszél majd helyetted a néphez és ő lesz néked száj gyanánt, te pedig leszesz néki Isten gyanánt. Ezt a vesszőt pedig vedd kezedbe, hogy véghez vidd vele ama jeleket” (2Móz 4:15-17). Mózes nem vonakodhatott tovább, mert minden kifogást és mentséget eloszlatott Isten. {PP 212.3}

Az isteni parancs pillanatában Mózesnek nem volt önbizalma, úgy érezte, hogy lassú beszédű és félénk. Erőt vett rajta a tehetetlenség érzése, amikor arra gondolt, hogy neki kell Isten szócsövének lennie Izraelhez. Miután azonban elfogadta a megbízást, egész szívvel belevetette magát a munkába, teljesen az Úrban bízott. Küldetésének nagysága megmozgatta értelmi képességeinek legjobb erőit. Isten megáldotta készséges engedelmességét és ékesszólóvá, reményteljessé és öntudatossá tette, és alkalmassá lett a legnagyobb szolgálatra, amelyet Isten valaha is emberre bízott. Tanulság számunkra, hogy Isten mit tehet azok jellemének megerősítése érdekében, akik teljesen bíznak benne és maradéktalanul alávetik magukat parancsainak. {PP 213.1}

Ha elfogadjuk az Isten által ránk helyezett felelősséget és teljes szívünkkel eleget teszünk, akkor elnyeljük az ahhoz szükséges erőt. Bármilyen szerény legyen is a tisztség, de ha Isten erejében bízva hűen törekszünk munkája végzésére, elérjük az igazi nagyságot. Ha Mózes csak a maga erejére és bölcsességére támaszkodott volna, és mohón fogadta volna a nagy megbízatást, ezzel bebizonyította volna alkalmatlanságát. Az a tény, hogy az ember saját gyengeségét érzi, bizonyítja, hogy tudatában van a rábízott munka nagyságának, s ezért Istenhez fordul tanácsért és erőért. {PP 213.2}

Mózes visszatért apósához és elmondta neki, hogy szeretné meglátogatni testvéreit Egyiptomban. Jethró beleegyezését adta ehhez, és ezzel az áldással bocsátotta útjára: „Eredj el békességgel.” Mózes feleségével és gyermekeivel együtt útnak indult. Nem közölte küldetését,

mert attól tartott, hogy akkor családja nem kísérné el. Mielőtt azonban eljutottak volna Egyiptomba, Mózes jobbnak látta saját biztonságuk érdekében feleségét és gyermekeit visszaküldeni Midiánban lévő otthonukba. {PP 213.3}

Titokban azért is vonakodott visszatérni Egyiptomba, mert rettegett a fáraó és az egyiptomiak haragjától, amely negyven évvel ezelőtt gerjedt fel ellene. Engedelmeskedve Isten parancsának, elindult, s az Úr tudatta vele, hogy akkori ellenségei meghaltak. {PP 213.4}

Midiánból eltávozva Mózes az Úr nemtetszésének megdöbbentő és rettenetes figyelmeztetését kapta. Fenyegető módon egy angyal jelent meg, mintha el akarná őt pusztítani. Az angyal semmi ma-gyarázatát nem adta megjelenésének, azonban Mózesnek azonnal eszébe jutott, hogy Isten egyik követelményét semmibe vette. Felesége rábeszélésére nem hajtotta végre kisebbik fián a körülmetélés szertartását. Nem tett eleget annak a feltételnek, amely feljogosította a gyermeket Isten Izraellel kötött szövetségének áldásaira. A kiválasztott vezető részéről tanúsított mulasztás csökkenthette volna a nép szemében az isteni előírások erejét. Czippóra attól való félelmében, hogy az angyal megöli férjét, maga hajtotta végre a körülmetélést. Az angyal ezután megengedte Mózesnek, hogy folytassa útját. Mózesnek a fáraóhoz való küldése életveszéllyel járt és életét csak a szent angyalok által őrizhette meg. Amíg Mózes tudatosan elhanyagolta kötelességét, addig nem lehetett biztonságban, ebben az esetben Isten angyalai sem védhették meg őt. {PP 213.5}

A nyomorúság idején, közvetlenül Krisztus eljövetele előtt az igazakat mennyei angyalok védik meg, de nem lesz védelem azok számára, akik áthágják Isten törvényét. Az angyalok nem tudják megvédeni azokat, akik semmibe vettek csak egyet is Isten parancsolatai közül. {PP 214.1}

Fejezet 23 — Egyiptomi csapások

(2Móz 4:28-10:29)

Az angyalok utasítására Áron is elindult, hogy találkozzék testvérével, akit olyan régen nem látott. A puszta magányában, a Hóreb közvetlen közelében találkoztak. Itt beszélgettek egymással. Mózes elmondta Áronnak „[...] az Úr mindama szavait, melyekkel őt elkül- dötte vala és mindazokat a jeleket, melyeket reá bízott vala” (2Móz 4:28). Innen együtt mentek Egyiptomba. Amikor eljutottak Gósen földjére, összehívták Izrael véneit. Áron elbeszélte mindazt, amit Isten Mózessel tett, ezután pedig Mózes bemutatta azokat a jeleket, amelyeket Isten adott neki. „És hitt a nép, és megértette, hogy meglátogatta hogy az Úr Izráel fiait és megtekintette nyomorúságukat. És meghajták magokat és leborulának” (2Móz 4:31). {PP 215.1}

Isten a király számára szóló üzenettel is megbízta Mózest. A két testvér a királyok Királya követeként lépett be a fáraó palotájába és az Ő nevében szóltak a fáraóhoz: „Ezt mondá az Úr, Izráelnek Istene: Bocsásd el az én népemet, hogy ünnepet üljenek nékem a pusztában” (2Móz 5:1) A fáraó erre azt kérdezte tőlük: „Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam Izráelt? Nem ismerem az Urat és nem is bocsátom el Izráelt” (2Móz 5:2). {PP 215.2}

Ők pedig így válaszoltak: „A héberek Istene megjelent nékünk; hadd mehessünk hát három napi útra a pusztába, hogy áldozhassunk az Úrnak, a mi Istenünknek, hogy meg ne verjen minket döghalállal vagy fegyverrel” (2Móz 5:3). {PP 215.3}

Róluk, és a nép között felkeltett érdeklődésről már hallott a király. Fellobbant haragja és így szólt hozzájuk: „Mózes és Áron! miért vonjátok el a népet az ő munkáitól? menjetek dolgotokra” (2Móz 5:4). A királyság már így is veszteséget szenvedett ezeknek az idege- neknek a beavatkozása miatt. Erre gondolva hozzátette: „Ímé a föld 258 népe most sok, és ti elhagyatjátok velők az ő munkáikat” (2Móz 5:5). {PP 215.4}

A rabszolgaságban az izraeliták elfelejtették Isten törvényét és eltértek a törvény előírásaitól. A szombatot alig tisztelték. A felügyelők olyan erőszakosan követelték a munkát, hogy lehetetlenné tették a szombat megünneplését. Mózes azonban megmutatta népének, hogy szabadulásuk első feltétele az Isten iránti engedelmesség. A szombat megtartása érdekében tett erőfeszítések nem maradtak észrevétlenek elnyomóik részéről. {PP 216.1}

A király teljesen felháborodott és azzal gyanúsította az izraelitákat, hogy lázadás útján szándékoznak kitömi szolgálatából. Azt állította, hogy tétlenségük eredménye az elégedetlenség, ezért gondoskodott arról, hogy ne legyen semmi szabad idejük veszedelmes terveik készítésére. Olyan törvényt vezetett be, amellyel szorosabbá tette bilincseiket és megtörte független lelkületűket. Még azon a napon kiadott rendelet munkájukat keményebbé, és az elnyomást elviselhetetlenebbé tette. Az ország legközönségesebb építőanyaga a napszárította vályog volt. A legpompásabb épületek falait is ebből építették, azután kővel

borították be. A vályog készítésével a rabszolgák sokasága foglalkozott. Az összevagdalt és odaszállított szalma agyaggal keverve tartotta össze a vályogot. Nagy mennyiségű szalmára volt szükségük a vályog készítéséhez. A király most elrendelte, hogy a rabszolgákat ne lássák el többé szalmával. A dolgozóknak maguknak kellett ezután a szalmát is előteremteniük, miközben ugyanannyi vályogot kellett elkészíteniük mint előzőleg. Az egyiptomi munkavezetők héber felügyelőket jelöltek ki a munka ellenőrzésére. Felelősek voltak a rájuk bízottak munkájáért. Amikor a király szigorú rendelete életbe lépett, a nép szétszóródott az egész határban, hogy a tarlókon szalmát szedjen, de még így is lehetetlen volt elkészíteni a szokásos mennyiséget. Ezért a héber felügyelőket kegyetlenül megverték. {PP 216.2}

Ezek a felügyelők feltételezték, hogy elnyomásuk a munkavezetőktől származott és nem a királytól. Ezért panaszukkal a királyhoz fordultak. A fáraó gúnyosan fogadta őket: „Restek vagytok, restek, azért mondjátok: Menjünk el, áldozzunk az Úrnak” (2Móz 5:17). Visszarendelte őket munkájukhoz és kijelentette, hogy terheiket semmiképpen nem könnyítik meg. Visszatérésük közben találkoztak Mózessel és Áronnal és kiáltozni kezdtek rájuk: „Lásson meg titeket az Úr és ítéljen meg, kik rossz hírbe kevertetek minket a Fáraó előtt és az ő szolgái előtt, fegyvert adván azok kezébe, hogy megöljenek minket” (2Móz 5:21). {PP 216.3}

Amikor Mózes meghallotta a szemrehányásokat, igen elcsüggedt. 259 A nép szenvedései. nagyon megszaporodtak. Az egész országban a fiatalok és az öregek kétségbeesett kiáltása hallatszott, és az emberek egyöntetűen őt vádolták azért a megszigorításért, amely súlyosbította nehéz helyzetüket. Lelke keserűségében Isten elé járult kiáltva: „Uram, miért engedsz rosszul bánni ezzel a néppel! Miért küldél engem ide? Mert attól fogva, hogy bemenék a Fáraóhoz, hogy a te nevedben szóljak, rosszabbul bánik e néppel; megszabadítani pedig nem szabadítád meg a te népedet” (2Móz 5:22-23). {PP 217.1}

Az Úr pedig így felelt néki: „Majd meglátod mit cselekszem a Fáraóval; mert hatalmas kéz miatt kell őket elbocsátani és hatalmas kéz miatt űzi el őket az ő földéről” (2Móz 6:1). Mózes — miután Isten ismét figyelmeztette őt a szövetségre, amelyet az atyákkal kötött, biztos volt abban, hogy az Úr beváltja ígéretét. {PP 217.2}

Az egyiptomi rabszolgaság évei alatt az izraeliták között mindig voltak néhányan, akik hűek maradtak Jahve tiszteletéhez. Ezeknek az embereknek nagy fájdalmat okozott, amikor látták, hogy gyermekeik naponta tanúi a pogányok útálatosságainak, sőt meg is hajolnak a hamis istenek előtt. Gyötrelmükben az Úrhoz kiáltottak, hogy szabadítsa meg őket az egyiptomiak igájától, és így megszabaduljanak a bálványimádás bomlasztó befolyásától. Nem rejtették el hitüket, hanem kijelentették az egyiptomiaknak, hogy imádatuk tárgya az ég és a föld Teremtője, az egyedüli igaz és élő Isten. Újra és újra felsorolták Isten létezésének és hatalmának bizonyítékait, a teremtés kezdetétől kezdve Jákób napjáig. Az egyiptomiaknak így alkalmuk volt megismerni a héberek vallását, de rangjukon alulinak tekintették, hogy rabszolgáiktól tanuljanak. Jutalmak ígéretével próbálták elcsábítani Isten tisztelőit és imádóit.

Amikor ez nem sikerült, fenyegetésekkel és kegyetlenkedésekkel akarták megvalósítani szándékukat. {PP 217.3}

Izrael vénei az atyáknak tett isteni ígéretek és József halála előtti, a szabadulásról szóló szavainak ismételgetésével próbálták fenntartani testvéreik hanyatló hitét. Néhányan odafigyeltek a vének szava-ira és hittek. Mások az őket körülvevő körülményekre tekintettek és minden reményüket elvesztették. Az egyiptomiak, amikor hallották, hogy milyen hírek és remények keringenek héber rabszolgáik körében, kinevették várakozásukat és gúnyolódva tagadták Istenük hatalmát. Rámutattak helyzetükre, hogy rabszolganéppé lettek, és kötekedve ezt mondták nekik: „Ha a ti Istenetek igazságos és irgalmas, ha olyan hatalmas és felette áll Egyiptom isteneinek, miért nem tesz szabad néppé benneteket?" Saját helyzetükre hívták fel az izraeliták figyelmét. Bár ők olyan istenségeket imádnak, akiket az izraeliták hamis isteneknek neveznek, ők mégis gazdag és erős nép. Kijelentették, hogy isteneik jóléttel áldották meg őket, az izraelitákat pedig szolgákként ajándékozták nekik. Kérkedtek erejükkel, hogy az Úrnak szolgálókat joguk van elnyomni és elpusztítani. Maga a fáraó is azzal dicsekedett, hogy a héberek Istene nem tudja kiszabadítani őket az ő kezéből. {PP 217.4}

Az ilyen és ezekhez hasonló beszédek az izraeliták közül sokak szívéből kiöltek minden reménységet. Úgy tűnt előttük, csakugyan úgy van, ahogy az egyiptomiak mondják. Igaz volt, hogy rabszolgák voltak és el kellett tűrniük a kegyetlen bánásmódot, hogy elnyomóik azt tesznek velük, amit akarnak. Gyermekeiket üldözték és megölték. Saját életük is veszélyben volt. Ők azonban mégis az egek Urát tisztelték és imádták. Ha Jahve valóban minden istenek felett való Isten, akkor biztosan nem hagyja őket, hogy a bálványimádók rabszolgái maradjanak. Azok azonban, akik hűsegesek maradtak Istenhez, megértették, hogy mindez csak azért van így, mert Izrael elpártolt Istentől. Mindig hajlamosak voltak az idegen népekkel való házasságra és így a bálványimádásra. Hitték, hogy emiatt engedte meg Isten rabszolgaságukat, de testvéreiket biztosították arról, hogy az Úr nemsokára széttöri elnyomóik igáját. {PP 218.1}

A héberek azt várták, hogy minden különösebb megpróbáltatás vagy szenvedés és nehézség nélkül szabaduljanak meg. Az izraeliták azonban még nem voltak készek a szabadulásra. Istenbe vetett hitük fogyatékos volt. Nem voltak hajlandók türelmesen elviselni szenvedéseiket, várni Istenre. Sokan hajlandók voltak inkább a rabszolgaságra, mintsem szembenézzenek az Egyiptomból való kimenetellel és egy számukra idegen országba való költözés nehézségeivel. Néhányuk szokásai annyira beleolvadtak az egyiptomi szokásokba, hogy szíve-sebben maradtak volna ott. Ezért az Úr nem szabadította meg őket, amikor hatalmát és erejét először tette nyilvánvalóvá a fáraó előtt. {PP 218.2}

Isten úgy irányította az eseményeket, hogy az egyiptomi király teljesen kifejthesse zsarnoki lelkületét, és így ő még tökéletesebben jelenthesse ki magát népének. Amikor népe látja majd igazságát, hatalmát és szeretetét, akkor úgy dönt, hogy elhagyja Egyiptomot és az ő szolgálatára szenteli magát. Mózes feladata sokkal könnyebb lett volna, ha az izraeliták közül

sokan nem lettek volna annyira megtévesztve, hogy Egyiptomot sem voltak hajlandók elhagyni. {PP 219.1}

Az Úr azt parancsolta Mózesnek, hogy menjen el újra a néphez és ismét adja tudtukra kiszabadításuk ígéretét, az isteni kegyelem újabb biztosítékával. Mózes úgy cselekedett, ahogy Isten parancsolta neki, de nem hallgattak rá. A Szentírás így jegyezte fel: „[...] de nem hallgatónak Mózesre, a kislelkűség és a kemény szolgálat miatt" (2Móz 6:9). Ezután ismét üzenetet kapott Mózes: „Eredj be, szólj a Fáraónak, Egyiptom királyának, hogy bocsássa el Izráel fiait az ő földéről" 263 (2Móz 6:11). Mózes csüggedten ezt felelte az Úrnak: „Ímé Izráel fiai nem hallgatnak reám, hogy hallgatna hát reám a Fáraó, holott én nehéz ajkú vagyok?" Isten ekkor azt mondta neki, hogy vegye maga mellé Áront és így menjen a fáraó elé, és ismét követelje tőle, „[...] hogy hozzák ki az Izráel fiait Egyiptom földéről" (2Móz 6:12-13). {PP 219.2}

Isten előre közölte Mózessel, hogy az uralkodó nem enged addig, amíg ő meg nem látogatja Egyiptomot ítéleteivel és ki nem hozza onnan Izraelt hatalma kinyilatkoztatásának jeleivel. Minden egyes csapás előtt Mózesnek el kellett mondania a csapás természetét és hatását, hogy a király megmenekedhessen attól, ha el akaija bocsátani a népet. Minden visszautasításra még keményebb csapásnak kell következnie, amíg a fáraó gőgös szíve meg nem alázkodik és el nem ismeri az igaz, élő Istent az ég és a föld Teremtőjét. Az Úr alkalmat akart adni az egyiptomiaknak annak belátására, hogy mennyire erőtlen isteneik állítólagos hatalma, és mennyire értelmetlen szembeszállni Jahve parancsaival. Isten meg akarta büntetni Egyiptom népét bálványimádásukért és el akarta hallgattatni az áldásokkal való dicse- kedésüket, amelyeket élettelen istenségeiknek tulajdonítottak. Isten a saját nevét akarta megdicsőíteni, hogy más népek is halljanak hatalmáról, megrettenjenek hatalmas tettei hallatán, és tulajdon népe elforduljon az egyiptomi bálványoktól és csak az Ő tiszta imádására szentelje magát (2Móz 6:9-13). {PP 219.3}

Mózes és Áron ismét beléptek Egyiptom királyának fényes palotájába. Magas oszlopok, csillogó díszek és a pogány istenek képmásáról készített festmények és szobrok vették körül őket. A leghatalmasabb királyság uralkodója előtt állt meg a rabszolgaságba döntött nép két képviselője és kérte, hogy bocsássa szabadon Izraelt, ahogyan azt Isten megparancsolta nekik. A király csodát követelt isteni megbízatásuk bizonyítékául. Mózes és Áron tudta, hogy mit kell tenniük, ha ezt a bizonyítékot kérik tőlük. Ezért Áron most fogta a botot és a fáraó elé dobta. A bot kígyóvá változott. Az uralkodó azonnal „[...] előhívá a bölcseket és varázslókat [...]. Elveté ugyanis mindenik az ő vesszejét és kígyókká lőnek; de az Áron vesszeje elnyelé azok vesszejét" (2Móz 7:11-12). Azután a király még elszántabban kijelentette, hogy az ő bölcsei és varázslói hatalomban teljesen egyenlőek Mózessel és Áronnal; az Úr szolgáit pedig csalóknak nevezte, és teljes biztonságban érezte magát, amikor kéréseik teljesítését visszautasította. Isten hatalma megakadályozta, hogy a fáraó ártson szolgáinak. {PP 220.1}

Isten keze cselekedte a csodákat, amelyeket Mózes és Áron bemutattak a fáraónak. Azokat nem emberi erő, vagy befolyás hozta létre, amellyel Mózes és Áron rendelkeztek. A csodák meg kellett győzzék a fáraót arról, hogy Mózest a nagy „VAGYOK” küldte, és a fáraónak kötelessége Izraelt elengedni, hogy a nép szabadon szolgálhassa az élő Istent. A mágusok, a varázslók is mutattak be csodákat, de nemcsak a saját szemfényvesztő ügyességükkel dolgoztak, hanem istenüknek, Sátánnak erejével, aki támogatta őket Jahve munkájának utánzásában. {PP 220.2}

A varázslók valójában nem változtatták botjaikat kígyókká, hanem a nagy csaló segítségével mágiájukkal képesek voltak ezt a látszatot kelteni. Sátánnak nincs hatalma, hogy a botot élő kígyókká változtassa. A gonoszság fejedelme egy bukott angyal minden bölcsességével és hatalmával rendelkezik, de arra nincs hatalma, hogy teremtsen vagy életet adjon; ez egyedül Isten előjoga. Mindaz, ami Sátánnak hatalmában volt, azt meg is tette: utánzatot mutatott be. Az emberi szem számára a botok kígyókká változtak. A fáraó és udvarnokai természetesen azoknak hitték. Külsejükben nem különböztek azoktól a kígyóktól, amelyeket Mózes által Isten hozott létre, bár az Úr azt tette, hogy az élő kígyó elnyelje a látszólagosakat. A fáraó ezt nem tekintette az isteni hatalom megnyilatkozásának, hanem valami olyan fajta mágia eredményének, amely feljebbvaló volt szolgái varázslatánál. {PP 220.3}

A fáraó igazolni akarta konokságát, amellyel ellenállt Isten parancsának és igyekezett valami ürügyet találni makacsságára, hogy semmibe vehesse azt a csodát, amit Isten Mózes által tett. Sátán éppen azt adta neki, amit keresett. A varázslók által végzett munkával azt a látszatot keltette az egyiptomiak előtt, hogy Mózes és Áron is csak varázslók és mágusok, és üzenetüket nem lehet olyan tiszteletben részesíteni, mintha az felsőbbrendű lénytől eredne. Így a sátáni csalás elérte célját, megerősítette az egyiptomiakat ellenállásukban, a fáraó szívét pedig megkeményítette. Sátán remélte, hogy Mózest és Áront megingathatja missziójuk isteni eredetének hitében, és így saját eszközei győznek majd. Nem akarta, hogy Izrael gyermekei kiszabaduljanak rabszolgaságukból és az élő Istent szolgálják. {PP 221.1}

A gonoszság fejedelme előtt azonban még egy mélyebb cél is lebegett a mágusok által létrehozott csodákkal. Jól tudta, hogy Mózes a rabszolgaság igájának Izrael gyermekeiről való széttörésével Krisztust szemlélteti, akinek a bűn uralmát kellett letörnie az egész emberi nemzetség családjáról. Sátán jól tudta, hogy amikor majd Krisztus megjelenik, akkor hatalmas csodákat cselekszik a világ előtt isteni küldetését bizonyítva. Sátán rettegett Krisztus hatalmától. {PP 221.2}

Azzal, hogy utánozta Isten Mózes által végzett munkáját, nemcsak Izrael kiszabadulását remélte megakadályozni, hanem olyan befolyást kívánt terjeszteni, ami évszázadokkal később aláássa a Krisztus csodáiba vetett hitet. Sátán szüntelenül azon fáradozik, hogy utánozza Krisztus munkáját és megerősítse saját hatalmát, amelyre elszántan igényt tart. Az embereket arra ösztönzi, hogy Krisztus csodáit úgy tekintsék, mint az emberi erő és ügyesség eredményeit. Így Sátán sokak lelkében megsemmisíti a Krisztusban, mint Isten Fiában való

hitet, és ráveszi őket, hogy elvessék kegyelme ajándékát, amelyet Isten a megváltás tervében adott. {PP 221.3}

Isten azután arra utasította Mózest és Áront, hogy a következő reggel keressék fel a folyópartot, ahol a király sétálni szokott. Mivel a Nílus áradása az eledel és a gazdagság forrása volt egész Egyiptom számára, ezért a folyót az egyiptomiak istenként tisztelték. Az uralkodó is naponként kijárt a folyó partjára hódolata kifejezéseként. Itt a parton a két testvér ismét megismételte a fáraó előtt Isten üzenetét. Azután kinyújtották a botot és rásújtottak a vízre. Erre a szent folyó vize azonnal vérré változott, a benne élő halak megdöglöttek, és a folyóból elviselhetetlen bűz áradt. A házakban lévő víztárolók vize is vérré vált. „De úgy cselekedének Egyiptom írástudói is az ő varázslásukkal [...] És elfordula a Faraó és haza méne és ezen sem indula meg az ő szíve” (2Móz 7:22-23). Ez a csapás hét napig tartott, de minden hatás nélkül. {PP 221.4}

Mózes és Áron azután ismét kinyújtották a botot a víz fölé és békák jöttek fel a folyóból, és ellepték Egyiptom földjét, a házakat, a hálószobákat, sőt még a sütőtekenőket és a dagasztótekenőket is. Az egyiptomiak szent állatnak tekintették a békát, és nem pusztították el azokat, de most mégis ez az undok nyálkás pestis elviselhetetlen lett számukra. Még a királyi palotában is nyüzsögtek. A király türelmetlenül el akarta távolíttatni azokat palotájából. A mágusok ugyanis azt állították, hogy tudnak békákat létrehozni, de semmiképpen sem tudták eltávolítani azokat. Amikor a fáraó ezt látta, bizonyos mértékig megalázkodott. Elküldött Mózesért és Áronért és így szólt: „Könyörögjetek az Úrnak, hogy távolítsa el rólam és az én népemről a békákat, és én elbocsátom a népet, hogy áldozzák az Úrnak” (2Móz 8:8). Miután emlékeztették a királyt korábbi kérkedésére, megkérték, hogy határozza meg a napot, amelyen imádkozzanak a csapás megszűnéséért. A fáraó a következő napot jelölte meg, mert titokban remélte, hogy időközben a békák maguktól eltűnnek és megmenekül az Izrael Istene előtt való meghódolás keserű megaláztatásától. A csapás azonban tovább tartott az általa meghatározott időpontig, amikor is a békák egész Egyiptomban kimúltak. Rothadó testük azonban mindenütt ott maradt és bűzzel árasztotta el a levegőt. {PP 222.1}

Az Úr megtehette volna, hogy egy szempillantás alatt megsemmisíti a békákat. Ezt azonban nem tette, mert akkor azok eltávolítása után a király és a nép ezt varázslásnak tartotta volna, mondván: ez nem más, mint valamiféle varázslás, amelyet varázslóink is tudnak. Az elpusztult békákat nagy halmokba gyűjtötték össze. Ezzel a király és Egyiptomban mindenki megbizonyosodhatott arról, amit hiábavaló filozófiájuk sem tudott megdönteni, hogy ezt a munkát nem mágiával végezték, hanem ez a menny Istenének ítélete volt. {PP 222.2}

„S amint Látá a Fáraó, hogy baja könnyebbül, megkeményíté az ő szívét” (2Móz 8:15). Ekkor azonban Isten parancsára Áron kinyújtotta kezét és a föld pora tetvekké változott Egyiptom egész területén. A fáraó most is felszólította mágusait, hogy ők is tegyék meg ezt, de nem tudták. Ez nyilvánvalóvá tette, hogy Isten műve felette áll Sátán munkájának. Maguk a

mágusok is zavarba ejtve elismerték, hogy „az Isten ujja ez.” A fáraót azonban még ez a csapás sem indította meg. {PP 223.1}

Mivel minden felhívás és intés hatástalan maradt, másik csapás következett. Ennek idejét Mózes előre megmondta, nehogy a fáraó és az egyiptomiak azt mondhassák, hogy ez véletlenül következett be. Ezúttal ártalmas bogarak lepték el a házakat és nyüzsögtek a talajon, úgy, hogy „[...] egész Egyiptom földén pusztává lőn a föld az ártalmas bogarak miatt” (2Móz 8:24). Ezek a legyek nagyok és mérgesek voltak, csípésük felettébb nagy fájdalmat okozott az embereknek és az állatoknak. Amint azonban az Úr Mózes által előre megmondta, ennek a csapásnak a hatása Gósen földjére nem terjedt ki. {PP 223.2}

A fáraó most azt ajánlotta az izraelitáknak, hogy Egyiptomban mutassanak be áldozatot az Úrnak. Az izraeliták azonban nem fogadták el az ajánlatot. Mózes azt mondta, hogy: „Nincs rendén, hogy úgy cselekedjünk, hogy mi azt áldozzuk az Úrnak a mi Istenünknek, ami utálatos az Egyiptombeliek előtt: ímé, ha azt áldozzuk az ő szemeik előtt, ami az Egyiptombelieknek utálatos, nem köveznek-é meg minket?” (2Móz 8:26). Azokat az állatokat ugyanis, amelyeket a héberek áldoztak, az egyiptomiak szent állatoknak tekintették. Ezeket a szent állatokat olyan nagy tiszteletben tartották, hogy a leölésük még ha véletlenül történt is, halálos bűnnek számított. A hébereknek lehetetlen volt Egyiptomban áldozatot bemutatni anélkül, hogy azzal meg ne sértsék uraikat. Mózes ismét azt ajánlotta, hadd menjenek ki a pusztába, háromnapi járóföldre. Az uralkodó hozzájárult és Isten szolgáit arra kérte, hogy a csapást távolítsák el Egyiptomról. Megígérték, hogy megteszik, de figyelmeztették a fáraót, nehogy csalárd módon járjon el velük szemben. A csapás megszűnt, de a fáraó szíve állandó lázadása folytán ismét megkeménye-dett, és még mindig nem volt hajlandó elengedni Izrael népét a pusztába. {PP 223.3}

Ezért még borzalmasabb csapás sújtott le Egyiptomra. Marhavész támadt Egyiptom szarvasmarhái között, amelyek a mezőn legeltek. A szent állatok és az igavonó barmok — a tehenek és az ökrök, a juhok, a lovak és a tevék, a szamarak — mind megbetegedtek és elpusztultak. Az Úr azonban határozottan kijelentette Mózes útján, hogy a vész a héberek állatait nem érheti és azok közül egy sem vész majd el. Amikor a fáraó követeket küldött az izraeliták otthonaiba, igaznak bizonyult Mózes kijelentése: „De különbséget tesz az Úr az Izráel barmai között és Egyiptom barmai között, és mindabból, ami Izrael fiaié, egy sem vész el” (2Móz 9:4). A fáraó azonban még mindig hajthatatlan volt. {PP 224.1}

Isten ezt az utasítást adta Mózesnek: „Vegyétek tele markaitokat kemencehamuval, és szórja azt Mózes az ég felé a Fáraó szeme láttára” (2Móz 9:8). Ennek a cselekménynek mély jelentősége volt. Ezen események előtt négyszáz évvel Isten megmutatta Ábrahámnak népe jövendőbeli elnyomatását, mégpedig egy füstölgő kemence és egy égő fáklya jelképében. Isten ekkor azt is kijelentette, hogy ítéleteivel majd meglátogatja az elnyomókat, népét pedig nagy vagyonnal vezeti majd ki a fogságból. Egyiptomban Izrael hosszú ideig bánkódott, sínylődött a

szenvedések tüzes kemencéjében. Mózesnek ez a cselekedete biztosíték volt számukra, hogy Isten tudatában van szövetségének, és hogy eljött az idő a megszabadításukra. {PP 224.2}

Amint a hamut az ég felé szórták, a hamu finom részecskéi szétszóródtak Egyiptom egész területén. Ott azonban, ahol lehullottak és megtapadtak a föld színén, „lőn az emberen és barmon hólyagosan fakadó fekély” (2Móz 9:10). A papok és a mágusok eddig bátorították a fáraót konokságában, most azonban — amikor az ítélet még őket is elérte — megváltoztatták véleményüket. Megveretve ettől az utálatos és fájdalmas betegségtől, az ő feldicsért hatalmuk hitványnak bizonyult. Képtelenek voltak többé az Izrael Istene elleni harcra. Egyiptom egész népének be kellett látnia a mágusokban, a varázslókban való bizakodás balgaságát, hiszen saját magukat sem tudták megoltalmazni. {PP 224.3}

De a fáraó szíve kemény maradt. Most az Úr üzenetet küldött neki, amelyben közölte vele: „[...] ezúttal minden csapásomat reá bocsátom a te szívedre, a te szolgáidra és a te népedre azért, hogy megtudd, hogy nincs én hozzám hasonló az egész földön [...] Ámde azért tartottalak fenn tégedet, hogy megmutassam néked az én hatalmamat” (2Móz 9:14.16). Nem azért, mintha Isten csak erre a célra teremtette volna, hanem azért, mert az Ő gondviselése az eseményeket úgy irányította, hogy az Izrael szabadítására kijelölt időpontban épp neki kellett a trónon ülnie és uralkodnia Egyiptomban. Bár ez a konok zsarnok gonoszságával már eljátszotta Isten irgalmát, az Úr mégis megőrizte életét, hogy keményszívűsége által kinyilváníthassa csodáit Egyiptom földjén. Az eseményeket Isten gondviselése irányítja. Isten egy kegyelmesebb királyt is helyezhetett volna a trónra, aki nem merészelt volna szembeszegülni az isteni hatalom kinyilatkoztatásaival. Ebben az esetben azonban Isten szándékai nem valósulhattak volna meg. Isten megengedte, hogy népe az egyiptomiak kegyetlenségét tapasztalva helyes fogalmat alkosson a bálványimádás lealacsonyító befolyásáról. A fáraóval való eljárásában az Úr nyilvánvalóvá tette a bálványimádás iránt érzett gyűlöletét és azt az elhatározását is, hogy megbünteti a kegyetlenséget és az elnyomást. {PP 224.4}

Isten ezt jelentette ki a fáraóval kapcsolatban: „[...] én pedig megkeményítem az ő szívét, és nem bocsátja el a népet” (2Móz 4:21). Istennek nem kellett természetfölötti hatalmát felhasználnia a király szívének megkeményítéséhez. Isten a fáraónak isteni hatalmának legmegkapóbb bizonyítékát adta, de az uralkodó konokul visszautasította azt a lehetőséget, hogy gondosan odafigyeljen a világosságra. A végtelen Isten hatalmának bemutatását elvetette és még határozot- tabbá vált lázadásában. Lázadásának magva, amelyet elhintett, akkor hozta meg gyümölcsét, amikor megvetette Isten első csodáját. Amikor tovább merészelt menni a maga útján és konoksága folyton tovább tartott, szíve egyre jobban megkeményedett, míg elsőszülött fiának halott arcára nem nézett. {PP 225.1}

Isten szolgái útján szól az emberekhez, figyelmezteti, inti őket és megdorgálja bűneikért. Isten mindnyájunknak alkalmat ad arra, hogy kiigazítsuk tévedéseinket, mielőtt azok meghatároznák és rögzítenék jellemünket. Ha azonban nem engedjük meg, hogy Isten segítsen, ha nem akarunk megjavulni, akkor az isteni hatalom és erő nem lép közbe saját

tevékenységünk ellensúlyozására. Könnyebbnek találjuk azt az utat, amelyet egyszer végigjártunk, és megkeményítjük szí-vünket a Szentlélek befolyásával szemben. A világosság további elvetése az erőteljesebb befolyást is eredménytelenné és hatástalanná teszi. {PP 225.2}

Ha egyszer már engedtünk a kísértésnek, akkor még készségesebben megtesszük második alkalommal. Bűneink minden egyes megismétlése csökkenti erőnket, vakítja szemünket és tompítja meggyőződésünket. Türelmetlenségünk minden elvetett magja megtermi gyümölcsét. Isten nem tesz semmi csodát annak érdekében, hogy megakadályozza az aratást. „Amit vet az ember, azt aratándja is" (Gál 6:7). Ha hitetlen vakmerőséggel vagy balga közömbösséggel nyilvánítjuk ki magatartásunkat az isteni hatalommal szemben, akkor azt fogjuk learatni, amit vetettünk. Éppen így sokszor a keresztény emberek sokasága csak azért jelenik meg a templomban, hogy közömbös nyugalommal hallgassák meg azokat az isteni igazságokat, amelyek egyszer felkavarták lelküket. Mindazok, akik nemtörődömséget és az igazsággal szemben ellenállást vetnek, azt is aratják az aratás idején. {PP 226.1}

Azok pedig, akik bűnös lelkiismeretüket azzal a gondolattal nyugtatják meg, hogy gonosz útjukat akkor hagyják el, amikor akarják és játszhatnak Isten kegyelmének meghívásaival, nagy veszélynek teszik ki magukat a saját vesztükre. Azt gondolják, hogy bár eddig minden befolyásukat a nagy lázadó oldalán vetették be, de majd a legnagyobb válság pillanatában, amikor veszedelem veszi őket körül, egyszerűen vezetőt cserélnek. Ezt azonban nem lehet ilyen könnyen megtenni. Tapasztalataik, neveltetésük, bűnös engedékenységgel teljes életük úgy formálta meg jellemüket, hogy nem tudják aztán felölteni magukra Krisztus képét. Ha nem fénylett volna semmi világosság ösvényükre, akkor egészen más lenne esetük. Akkor a kegyelem közbelépne és alkalmat adna nekik arra, hogy elfogadják ajánlatait, de miután a világosságot régóta visszautasítják és megvetik, ezért Isten megvonja azt tőlük. {PP 226.2}

Ezután az Úr jégesővel fenyegette meg a fáraót, s így figyelmeztette: „Most annakokáért küldj el, hajtasd be barmaidat és mindenedet, valamid a mezőn van; minden ember és barom, amely a mezőn találtatik és házba nem hajtatik, — jégeső szakad arra, és meghal" (2Móz 9:19). Az eső vagy a jégeső szokatlan esemény volt Egyiptomban. Olyan viharról pedig, amelyet megjövendőltek, eddig még soha-sem

tettek bizonyságot. A híradás nagyon gyorsan terjedt, és mindazok, akik hittek az Úr szavának, beterelték a szarvasmarhákat, miközben azok, akik megvetették a figyelmeztetést, a mezőn hagyták azokat. Így Isten irgalma még az ítélet közepette is megmutatkozott. {PP 226.3}

Isten próbára tette a népet, és ez a próba megmutatta, hogy Isten hatalmának a kinyilatkoztatása hány embert vezetett Isten félelmére. {PP 227.1}

A vihar pedig megérkezett és kitört úgy, ahogy Isten azt előre megmondta; mennydörgés, jég és tűz vegyült össze „[...] amelyhez hasonló nem volt az egész Egyiptom földén, mióta nép lakja. És elveré a jégeső egész Egyiptom földén mindazt, ami a mezőn vala, embertől baromig; a mező minden füvét is elveré a jégeső és a mező minden fáját is egybe rontá" (2Móz 9:24-25).

Rom és pusztaság jelezte a pusztító angyal ösvényét. Egyedül Gósen földjét kímélte meg Isten. Ezzel megmutatta az egyiptomiaknak, hogy az egész föld az élő Isten ellenőrzése alatt áll, és hogy még az elemek is engedelmeskednek szavának, és csak a neki való engedelmességben van biztonság. {PP 227.2}

Egész Egyiptom remegett az isteni ítélet szörnyű csapása alatt. A 270 fáraó gyorsan elküldött a két testvérért és így kiáltott fel: „Vétkeztem ezúttal; az Úr az igaz; én pedig és az én népem gonoszok vagyunk. Imádkozzatok az Úrhoz, hogy legyen elég a mennydörgés és jégeső, és akkor elbocsátlak titeket és nem maradtok tovább” (2Móz 9:27-28). Mózes pedig ezt válaszolta: „Mihelyt kimegyek a városból, felemelem kezeimet az Úrhoz; megszűnnek a mennydörgések és nem lesz többé jégeső, hogy megtudd, hogy az Úré a föld. De tudom, hogy te és a te szolgáid még nem féltek az Úr Istentől” (2Móz 9:29-30). {PP 227.3}

Mózes jól tudta, hogy a küzdelemnek még nincs vége. A fáraó beismerései és ígéretei nem a szívében végbemenő változás gyümölcsei voltak, hanem a rémület és a gyötrelem váltotta ki azokat. Mózes mindazáltal megígérte, hogy teljesíti kérését, mert nem akarta, hogy alkalma és oka legyen további makacsságra. Mózes ezután kiment a városból, mitsem törődve a dühöngő viharral. A fáraó, és akik körülötte voltak, tanúi lehettek annak, hogy Jahve hatalma megőrzi az övéit. A városon kívül Mózes „[...] felemelé kezeit az Úrhoz, és megszűnőnek a mennydörgések a jégeső és eső sem ömlik vala a földre” (2Móz 9:33). A király azonban, amint szíve félelme elmúlt, azonnal visszatért ellenséges magatartásához. {PP 227.4}

Az Úr azután így szólt Mózeshez: „Menj be a Fáraóhoz, mert én keményítettem meg az ő szívét és az ő szolgáinak szívét, azért hogy ezeket az én jeleimet megtegyem közöttök. És azért, hogy elbeszéljed azt a te fiadnak és fiad fiának hallatára, amit Egyiptomban cselekedtem, és jeleimet, amelyeket rajtok tettem, hogy megtudjátok, hogy én vagyok az Úr” (2Móz 10:1-2). Az Úr kinyilatkoztatta hatalmát, hogy megerősítse Izrael hitét az ő Istenében, mint egyedüli igaz és élő Istenben. Isten félreérthetetlen bizonyítékát akarta adni annak, hogy az összes népek és nemzetek megtudják: a héberek, akiket ők megvetettek és elnyomtak, a menny Istenének védelme alatt állnak. {PP 228.1}

Mózes figyelmeztette az uralkodót, hogyha továbbra is makacs marad, akkor sáskák lepik el és fedik be a föld színét, és felfalnak minden zöld növényt, ami még megmaradt. A sáskák megtöltik a házakat és még magát a palotát is. Olyan csapás lesz az, — mondta — „[...] amit nem láttak a te atyáid, sem a te atyáid atyjai, amióta e földön vannak mind e mai napig” (2Móz 10:6). {PP 228.2}

A fáraó tanácsosai megdöbbenten álltak. A nemzet nagy veszteséget szenvedett el a szarvasmarhák elpusztulásával. Sok embert a jégeső ölt meg. Az erdők fái letörtek és kidőltek. A gabonaföldek termése megsemmisült. Egyiptom gyorsan elvesztette mindazt, amit a héberek munkájából szerzett. Az egész országot az éhínség fenyegette. A fejedelmek és a tanácsosok ott tolongtak a király körül és haragosan azt kérdezték: „Meddig lesz még ez mi nékünk

romlásunkra? Bocsásd el azokat az embereket, hogy szolgáljanak az Úrnak az ő Istenöknek. Még sem veszed-é eszedbe, hogy elvész Egyiptom?" (2Móz 10:7). {PP 228.3}

Az uralkodó ismét magához hívatta Mózest és Áront és így szólt hozzájuk: „Menjetek el, szolgáljatok az Úrnak a ti Istenteknek. Kik s kik azok, akik elmennek?" (2Móz 10:8). Azok pedig ezt válaszolták: „A mi gyermekeinkkel és véneinkkel megyünk, a mi fiainkkal és leányainkkal, juhainkkal és barmainkkal megyünk, mert az Úrnak innepet kell szentelnünk" (2Móz 10:9). A királyt elöntötte a düh és felbőszülten ezt kiáltotta: „Úgy legyen veletek az Úr, amint elbocsátlak titeket és gyermekeiteket! Vigyázzatok, mert gonoszra igye-keztek. Nem úgy! Menjetek el ti férfiak és szolgáljatok az Úrnak, mert ti is ezt kívántátok. És elűzék őket a Fáraó színe elől" (2Móz 10:10-11). A fáraó arra törekedett, hogy kemény munkával elpusztítsa az izraelitákat, most pedig úgy tett, mintha nagyon érdekelné őt a jólétük és gyengéden gondoskodna gyermekeikről. Valójában azonban csak azért akarta az asszonyokat és a gyermekeket otthon tartani, hogy ily módon biztosítsa a férfiak visszatérését. {PP 228.4}

Mózes most kinyújtotta botját Egyiptom földjére és keleti szél kezdett el fújni sáskákat hozva magával. „[...] Annak előtte sem volt olyan sáska s ezután sem lesz olyan" (2Móz 10:14). A sáskák sokasága úgy eltakarta az eget, hogy a föld elsötétedett és megemésztettek minden zöld növényzetet, ami még megmaradt a föld színén. A fáraó sietve elküldött a prófétákért és ezt mondta: „Vétkeztem az Úr ellen, a ti Istenetek ellen és ti ellenetek. Most annakokáért bocsásd meg csak ez egyszer az én vétkemet és imádkozzatok az Úrhoz a ti Istenetekhez, hogy csak ezt a halált fordítsa el én tőlem" (2Móz 10:16-17). Mózes és Áron így cselekedtek, és az erős nyugati szél elvitte a sáskákat a Vörös-tenger felé. A király pedig állhatatosan kitartott konok elhatározása mellett. {PP 229.1}

Egyiptom népe kétségbeesett. Az eddig rájuk szakadt csapások is szinte elviselhetetlenek voltak, és a jövő félelemmel töltötte el szívüket. A nép úgy imádta, tisztelte a fáraót, mint istenük képviselőjét, sokan azonban most meggyőződtek arról, hogy uralkodójuk éppen azzal az istennel ellenkezik, akit a természet összes erői szolgálnak. {PP 229.2}

Arról is meggyőződtek, hogy azok a héber rabszolgák, akiket Istenük csodálatos módon kedvelt, bizonyosak voltak abban, hogy meg fognak szabadulni. Munkavezetőik nem merték úgy elnyomni őket mint azelőtt tették. Egész Egyiptomot betöltötte, áthatotta az a titkos félelem, hogy a rabszolgává tett héber nép fellázadhat és megbosszulja mindazt a rosszat, amit velük tettek. Az emberek mindenütt lélegzetüket visszafojtva azt kérdezték egymástól: vajon mi lesz ezután? {PP 229.3}

Hirtelen sötétség telepedett meg a földön, sűrű és fekete sötétség „és pedig tapintható sötétség." Nemcsak nem volt világosság, hanem a levegő is olyan nyomottá vált, hogy alig tudtak lélegzetet venni. {PP 229.4}

„Nem látták egymást, és senki sem kelt fel az ő helyéből három napig; de Izrael minden fiának világosság vala az ő lakhelyében" (2Móz 10:23). A nap és a hold imádás tárgyát képezte

az egyiptomiaknál. Ezzel a titokzatos sötétséggel a népet és az isteneiket egyaránt megverte, büntetéssel sújtotta az a hatalom, amely magáévá tette és felkarolta a héber rabszolgák ügyét. (Lásd:Függelék 2. megjegyzését.) Bármilyen félelmetes volt is ez az ítélet, mégis Isten könyörületének volt a bizonyítéka, és annak, hogy Isten nem akar pusztítani. Isten időt adott Egyiptom népének arra, hogy megtérjenek és bűnbánatot tartsanak, mielőtt elhozná rájuk az utolsó és legrettenetesebb csapást. {PP 229.5}

Végül a félelem további engedményre késztette a fáraót. A sötétség harmadik napjának végén magához hívatta Mózest és hozzájárult a nép eltávozásához, feltéve, ha megengedik, hogy a nyájak és a csordák Egyiptomban maradjanak. Mózes azonban határozottan ezt válaszolta neki: „[...] egy körömnyi sem marad el [...] magunk sem tudjuk, mivel szolgálunk az Úrnak, míg oda nem jutunk” (2Móz 10:26). {PP 230.1}

Mózesnek erre a beszédére a fáraót fékezhetetlen düh fogta el, és ezt mondta neki: „Menj el előlem; vigyázz magadra, hogy többé az én orcámat ne lásd; mert amely napon az én orcámat látod, meghalsz” (2Móz 10:28). „Helyesen szólál” — mondta Mózes — „nem látom többé a te orcádat” (2Móz 10:29). {PP 230.2}

„[...] A férfiú Mózes is igen nagy vala Egyiptom földjén a Fáraó szolgái előtt és a nép előtt” (2Móz 11:3). Az egyiptomiak szinte szent félelemmel tekintettek rá és tartották tiszteletben. A király sem merte bántani, mert a nép olyan embernek tartotta, mint akinek egyedül volt és van hatalma a csapások eltávolítására. A nép azt kívánta, hogy az izraeliták megkapják az engedélyt és eltávozhassanak Egyiptomból. Egyedül a király és a papok álltak ellen mindvégig annak, hogy teljesítsék Mózes követelését. {PP 230.3}

Fejezet 24 — A Páska ünnepe

(2Móz 12. fejezete)

Amikor Mózes először közölte Egyiptom királyával azt a kérését, hogy eressze el Izraelt, a legrettenetesebb csapások lehetőségére is felhívta figyelmét. Isten azért küldte el Mózest a fáraóhoz, hogy mondja meg neki a következőket: „[...] Elsőszülött fiam az Izrael. Ha azt mondom néked: Bocsásd el az én fiamat, hogy szolgáljon nékem és te vonakodol elbocsátani: ímé én megölöm a te elsőszülött fiadat” (2Móz 4:22-23). Bár az egyiptomiak megvetették őket, Isten kitüntette az izraelitákat azzal, hogy törvényének őrzésével bízta meg őket. Különleges áldásokkal és kiváltságokkal megadta nekik, hogy úgy tűnjenek ki a népek és nemzetek közül, mint ahogy az elsőszülött kitűnik a testvérei közül. {PP 231.1}

Az az ítélet, amelytől az Úr elsősorban óvta Egyiptomot, az az ítélet volt, amely utolsóként sújt le az egyiptomiakra. Isten hosszútűrő és bővölködik az irgalmasságban. Gyengéden gondoskodik azokról, akiket a saját képmására teremtett. Ha Egyiptomot termésük, nyájaik és csordáik elvesztése bűnbánatra készteti, akkor a csapások nem sújtanak le gyermekeikre. De ők konokul ellenálltak az isteni parancsnak, és ezért az Úr most készült lesújtani rájuk utolsó és legrettenetesebb csapásával. {PP 231.2}

A fáraó a halálbüntetés terhe mellett tiltotta meg Mózesnek, hogy újra megjelenjék színe előtt. Mózesnek azonban Isten utolsó üzenetét is át kellett adnia a lázadó uralkodónak. Ezért Mózes a tiltás ellenére ismét megjelent a fáraó előtt, és közölte vele Isten szörnyű üzenetét: „Éjfél körül kimegyek Egyiptomba. És meghal Egyiptom földén minden elsőszülött, a Fáraónak elsőszülöttétől fogva, aki az ő királyi székében ül, a szolgálónak első szülöttéig, aki malmot hajt; a baromnak is minden első fajzása. És nagy jajgatás lesz egész Egyiptom földén, amelyhez hasonló nem volt és hasonló nem lesz többé. De Izráel fiai közül az eb sem ölti ki nyelvét senkire, az embertől kezdve a baromig; hogy megtudjátok, hogy különbséget tett az Úr Egyiptom között és Izráel között. És mindezek a te szolgáid lejönnek hozzám és leborulnak előttem, mondván: Eredj ki te és mind a nép, amely téged követ, és csak azután megyek el” (2Móz 11:4-8). {PP 231.3}

Mielőtt ezt az ítéletet végrehajtotta volna az Úr, Mózes útján utasítást adott Izrael gyermekeinek az Egyiptomból való eltávozásukkal kapcsolatban, különösképpen azt közölte velük, miként mene- kedhetnek meg az eljövendő ítélettől. Minden egyes izraelita családnak külön vagy más családokkal együtt egy „ép”, hím bárányt vagy gödölyét kellett levágnia, a vérét pedig izsópköteggel rá kellett hintenie a „két ajtófélre és a szemöldökfára”, hogy a pusztító angyal, amikor éjfélkor eljön, ne lépjen be a lakásba. A húst éjjel roston kell megsütniük és megenniük kovásztalan kenyérrel és keserű füvekkel úgy, ahogy Mózes mondta: „[...] Derekaitokat felövezve, saruitok lábaitokon és pálcáitok kezetekben, és nagy sietséggel egyétek azt; mert az Úr páskhája az” (2Móz 12:11). {PP 232.1}

Az Úr kijelentette: „Mert általmégyek Egyiptom földén ezen éjszakán és megölök minden elsőszülöttet Egyiptom földjén, az embertől kezdve a baromig, és Egyiptom minden istene felett ítéletet tartok [...] És a vér jelül lesz néktek a házakon, amelyekben ti lesztek, s meglátom a vért és elmegyek mellettetek és nem lesz rajtatok a csapás veszedelmetekre, mikor megverem Egyiptom földét” (2Móz 12:12-13). {PP 232.2}

E nagy szabadulás emlékére Izrael népének évenként ünnepet kellett szentelni minden jövendő nemzetség idejében. „És legyen ez a nap néktek emlékezetül” — mondotta az Úr — „és innepnek szenteljétek azt az Úrnak nemzetségről nemzetségre; örök rendtartás szerint ünnepeljétek azt” (2Móz 12:14). Amikor megtartják majd ezt az ünnepet az eljövendő években, akkor ismételten el kell mondaniuk gyermekeiknek a nagy szabadulás történetét úgy, ahogy Mózes megparancsolta nekik. Ez mondjátok: „Páskha-áldozat ez az Úrnak, aki elment az Izráel fiainak házai mellett Egyiptomban, mikor megverte az Egyiptombelieket, a mi házainkat pedig megoltalmazta” (2Móz 12:27). {PP 232.3}

Úgy az ember, mint az állat elsőszülöttje az Úré kellett legyen. {PP 233.1}

Ezeket az áldozatokat csak váltságdíjjal tarthatták meg annak elismeréseként, hogy amikor az elsőszülöttek Egyiptomban elpusztultak, akkor Izrael elsőszülötteit Isten kegyelmesen megőrizte, a bemutatott engesztelő áldozatért életben maradhattak. „Mert enyém minden elsőszülött; amikor megöltem minden elsőszülöttet Egyiptom földén, magamnak szenteltem minden elsőszülöttet Izraelben; akár ember, akár barom, enyéim legyenek: én vagyok az Úr” (4Móz 3:13). {PP 233.2}

A sátor-szolgálat intézményének bevezetése után az Úr Lévi törzsét választotta ki magának a sátor-szentély körüli szolgálatra a nép elsőszülöttei helyett. Azt mondta: „Mert bizony nékem adattak ők Izráel fiai közül; mind azok helyett, akik az ő anyjok méhét megnyitják; Izraelnek elsőszülöttei helyett vettem őket magamnak” (4Móz 8:16). A népnek később is meg kellett fizetnie a váltságdíjat az elsőszülött fiúért Isten irgalmának elismeréséül (4Móz 18:15-16). {PP 233.3}

A páskának egyrészt emlékeztető, másrészt előremutató jelképes ünnepnek kellett lennie. Nemcsak az Egyiptomból való szabadulásra kellett emlékeztetnie, hanem arra a nagy szabadításra is előre kellett mutatnia, amelyet Krisztus visz majd véghez azzal, hogy kiszabadítja népét a bűn kötelékeiből. Az áldozati bárány ábrázolja „Isten Bárányát”, akiben van a mi üdvösségünk egyedüli reménysége. Az apostol mondja: „[...] a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, megáldoztatott érettünk” (lKor 5:7). Az nem volt elegendő, hogy a páskabárányt levágják, a vérét még az ajtófélfára is fel kellett hinteniük. Éppen így Krisztus vérének érdemeit el kell fogadnia az embernek. Nem elég hinnünk, hogy Jézus Krisztus meghalt az egész világért, hanem azt is hinnünk kell, hogy személy szerint érettünk is meghalt. Az engesztelő áldozatot úgy kell elfogadnunk, mint amelyet Krisztus személyesen érettünk hozott. {PP 233.4}

Az izsóp, amit a vér hintésére használtak, a megtisztítás jelképe volt. Ilyen értelemben alkalmazták a leprások megtisztításánál és azoknál, akik megfertőztették magukat a halottak megérintésével. A zsoltáríró imájából is kitűnik az izsóp jelentősége: „Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek; moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál” (Zsolt 51:9). {PP 233.5}

A bárányt egészben kellett elkészíteni. Egy csontját sem volt szabad eltörni. Eképpen „Isten Báránya” — aki értünk halt meg — egyet-len csontjának sem volt szabad megtöretnie. „[...] Az ő csontja meg ne törettessék” (Jn 19:36). így jelképezte Krisztus áldozatának tökéletes voltát. {PP 233.6}

A bárány húsát meg kellett enni. Nekünk sem elegendő, ha csak bűneink bocsánatáért hiszünk Krisztusban. Hittel állandóan Krisztustól kell kapnunk a táplálékot és lelki erőt. Krisztus azt mondta: „Bizony, bizony mondom néktek: Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nincs élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, örök élete van annak, és én feltámasztom azt az utolsó napon” (Jn 6:53-54). Hogy hallgatóinak megmagyarázza e kijelentésének értelmét, ezt fűzte hozzá: „[...] a beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet” (Jn 6:63). Az Úr Jézus elfogadta Atyja törvényét, életében megvalósította annak alapelveit és kinyilatkoztatta szellemét, valamint megmutatta jótékony erejét az emberi szívben. János azt mondja: „Az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1:14). Krisztus követőinek részeseknek kell lenniük az Ő tapasztalatában. El kell fogadniuk Isten szavát úgy, hogy ez legyen indítéka tettünknek. Minden cselekedetüknek Krisztus erejével el kell változnia az ő hasonlatosságára, és vissza kell tükröznie az Ő jellemvonásait. Enniük kell Krisztus testét és inniuk Krisztus vérét, különben nincs bennük élet. Krisztus lelkületének és munkájának kell megnyilatkoznia a tanítványok lelkületében és munkájában. {PP 234.1}

A bárányt keserű füvekkel kellett enniük, ami Egyiptomban elszenvedett fogságuk keserűségére mutatott rá. Éppen így, amikor Krisztus testével táplálkozunk, akkor ezt mi is csak töredelmes szívvel tehetjük meg bűneink miatt. A kovásztalan kenyér használatának is megvolt a maga jelentősége. A páska-törvény kifejezetten hangsúlyozta azt az utasítást, amit a zsidók szigorúan be is tartottak gyakorlatukban, hogy az ünnep ideje alatt egy csipetnyi kovász se legyen található a házukban. Hasonló módon a bűn kovászát nekünk is el kell távolítani magunkból, ha meg akarjuk kapni az életünket és a táplálékunkat Krisztustól. Pál így ír erről a korinthusi gyülekezetnek: „Tisztítsátok el azért a régi kovászt, hogy legyetek új tésztává, aminthogy kovász nélkül valók vagytok; mert hiszen a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, megáldoztatott érettünk. Azért ne régi kovásszal ünnepeljünk, sem rosszaságnak és gonoszságnak kovászával, hanem tisztaságnak és igazságnak kovásztalanságában” (1Kor 5:7-8). {PP 234.2}

A rabszolgáknak szabadságuk elnyerése előtt meg kellett mutatniuk a nagy szabadításban való hitüket, amely már majdnem eljött. A vér jelével kellett ellátniuk házaikat, el kellett különíteniük magukat, családjaikat és hozzátartozóikat az egyiptomiaktól és saját lakásaikban kellett összegyülekezniük. Ha az izraeliták a nekik adott utasítások valamelyikének nem engedelmeskedtek volna; ha gyermekeiket nem különítik el az egyiptomiaktól; ha levágták volna a bárányt, de elmulasztották volna az ajtófélfákat meghinteni a bárány vérével, vagy ha valaki kiment volna a házból, akkor nem lettek volna biztonságban. Őszintén hihették, hogy mindent megtettek amit kellett, de ez a hiedelmük nem mentette volna meg őket. Mindazok, akik elmulasztották az Úr utasításait végrehajtani, elvesztették volna elsőszülöttjüket. {PP 235.1}

A nép engedelmességével bizonyította élő hitét. Éppen így, akik abban reménykednek, hogy Krisztus vérének érdemei által üdvözül- nek, tudniuk kell, hogy üdvösségük érdekében nekik maguknak is tenniük kell valamit. Egyedül csak Krisztus az, aki megmenthet bennünket bűneink méltó büntetésétől. Ezért nekünk is el kell a bűntől az engedelmesség felé fordulnunk. Az ember hit által üdvözül és nem cselekedetei által, de a hitnek cselekedetekben kell megmutatkoznia. Isten azért adta nekünk egyszülött Fiát, hogy engesztelésként haljon meg bűneinkért. Ő jelentette ki az igazság világosságát, és mutatta meg az élet útját. Isten adott nekünk lehetőségeket, szabályokat és kiváltságokat. Nekünk pedig együtt kell munkálkodnunk Isten üdvözítő tevékenységeivel. Értékelnünk és alkalmaznunk kell az Isten által nyújtott segítséget. Hinnünk kell Istenben, és engedelmeskednünk minden követelményének. {PP 235.2}

Amikor Mózes elmondta Izraelnek, hogy Isten miként gondoskodott szabadításukról, akkor a nép „[...] meghajtá magát és leborula” (2Móz 12:27). Az elnyomóik feletti küszöbön álló ítéletet, a gyors távozásukkal együttjáró gondokat és munkákat ebben a pillanatban elfeledtette az a hála, amelyet kegyelmes Szabadítójuk iránt éreztek. Az egyiptomiak közül sokan eljutottak a héberek Istenének, mint az egy igaz Istennek megismerésére. Ezek az emberek most engedélyt kértek az izraelitáktól arra, hogy menedéket találhassanak házaikban, amikor a pusztító angyal átvonul az országon. Az izraeliták szívesen befogadták őket, az egyiptomiak viszont elkötelezték magukat Jákób Istenének szolgálatára és az Ő népével együtt történő kivonulásra. {PP 235.3}

Az izraeliták engedelmeskedtek az isteni utasításoknak. Gyorsan és titokban tették meg előkészületeiket a távozásra. Összegyűjtötték családjukat, leölték a páskabárányt, roston megsütötték, előkészítették a kovásztalan kenyeret és a keserű füveket. A családapa, aki egyben a család papja is volt, ráhintette a vért az ajtófélfára és csatlakozott a ház belsejében összegyűlt családjához. Sietve és csendben megették a páskabárányt. Izrael népe áhítattal imádkozott és őrködött. Az elsőszülöttek szíve — legyen az erős férfi, vagy kicsiny gyermek — kimondhatatlan félelemmel dobogott. Az apák és anyák karjaikban tartották szeretett elsőszülöttjüket, amikor az éjjel Egyiptomot sújtó félelmetes csapásra gondoltak. A pusztító

angyal nem látogatta meg az izraeliták házait. A vér jele — a Megváltó védelmének a jele — ott volt az ajtófélfáikon, és a pusztító angyal nem lépett be a házba. {PP 236.1}

Éjfélkor pedig „[...] lőn nagy jajgatás Egyiptomban; mert egy ház sem vala, melyben halott ne lett volna” (2Móz 12:30). Az ország minden elsőszülöttét, „[...] a Fáraónak elsőszülöttétől fogva, aki az ő királyi székiben ül vala, a tömlöcbeli fogolynak elsőszülöttéig és a baromnak is minden első fajzását” (2Móz 12:29) megölte a pusztító angyal. Egyiptom hatalmas területén a családok büszkesége letört. A levegőt a gyászolók sírása és jajgatása töltötte be. A király és az udvarnokai sápadt arccal és remegő végtagokkal megrémültén álltak a rettenetes esemény miatt. A fáraónak eszébe jutott gőgös kijelentése: „Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam az Izraelt? Nem ismerem az Urat és nem is bocsátom el Izráelt” (2Móz 5:2). Egetverő büszkesége most porba hullott és alázatossággá változott. Magához hívatta Mózest és Áront még az éjszaka folyamán és ezt mondta nekik: „Keljetek fel, menjetek ki az én népem közül, mind ti, mind Izráel fiai és menjetek, szolgáljatok az Úrnak, amint mondátok. Juhaitokat is, barmaitokat is vegyétek, amint mondátok és menjetek el és áldjatok engem is. És az egyiptombeliek erősen rajta valának, hogy a népet mentül hamarább kiküldhessék az országból; mert azt mondják vala: mindnyájan meghalunk” (2Móz 12:31-33). {PP 236.2}

Fejezet 25 — Kivonulás

(2 Móz 12:34-51; 13-15. fejezetek)

Izrael népe derekaikat felövezve, lábaikat felsaruzva és botjukkal a kezükben elcsendesedve, félelemmel, de mégis reménykedve állott és várta a királyi parancsot, amely megadja nekik az engedélyt az indulásra. Még mielőtt felkelt volna a nap, már úton voltak. A csapások folyamán Isten hatalmának kinyilatkoztatása lángra gyújtotta a hitet a rabszolgák szívében és ugyanakkor rémülettel verte meg elnyomóikat. Az izraeliták fokozatosan összegyülekeztek Gósenben. Menekülésük hirtelensége ellenére azért némileg gondoskodtak már a szükséges szervezésről és a vonuló sokaság ellenőrzéséről. A népet csoportokba osztották és kijelölt vezetők irányítása alá rendelték. {PP 237.1}

Kivonultak Izrael fiai „[...] mintegy hatszázezeren gyalog, csupán férfiak a gyermekeken kívül. Sok elegy nép is méne fel velök” (2Móz 12:37-38). Ebben a sokaságban nemcsak olyanok voltak, akik hittel elfogadták Izrael Istenét, de nagy számban voltak egyiptomiak is, akik csak el akartak menekülni a csapások elől, vagy pusztán kíváncsiságból csatlakoztak a menetelőkhöz. {PP 237.2}

Az emberekkel „juh is, szarvasmarha is, felette sok barom” is ment. Ezek az izraeliták tulajdonai voltak, akik sohasem adták el vagyonukat a királynak, mint ahogy az egyiptomiak tették. Jákób és fiai elhozták magukkal a nyájaikat és a csordáikat Egyiptomba, ahol ezek nagyon megszaporodtak. Egyiptom elhagyása előtt a nép Mózes utasítására megkövetelte, hogy az ingyen végzett munkájukért kárpótolják őket. Az egyiptomiak annyira vágytak megszabadulni jelenlétüktől, hogy nem utasították vissza követelésüket. A rabszolgák az elnyomóiktól elvett zsákmánnyal megrakodva vonultak ki. {PP 237.3}

Azon a napon beteljesedett az a történet, amelyet Isten évszázadokkal előbb prófétikus látomásban jelentett ki Ábrahámnak: „Tudván tudjad, hogy a te magod jövevény lesz a földön, mely nem övé, és szolgálatra szorítják, és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig. De azt a népet, melyet szolgálnak, szintén megítélem én, és annak- utána kijőnek nagy gazdagsággal” (lMóz 15:13-14). (Lásd:Függelék 3. megjegyzését). A négyszáz év beteljesedett és „ugyanazon napon hozá ki az Úr az Izráel fiait Egyiptomnak földéről, a ő seregeik szerint” (2Móz 12:51). Egyiptomból való eltávozásuk alkalmával Izrael fiai értékes örökségüket, József csontjait is magukkal vitték, amelyek olyan régóta várakoztak Isten ígéretének beteljesedésére, és amelyek rabszolgaságuk sötét évei alatt mindig a szabadulásra emlékeztették őket. {PP 238.1}

A Kánaánba vezető közvetlen út követése helyett — amely a filiszteusok országán vitt át -, az Úr délfelé irányította őket, a Vöröstenger partja irányába. „[...] mert monda az Isten: Netalán mást gondol a nép, ha harcot lát, és visszatér Egyiptomba” (2Móz 13:17). {PP 238.2}

Ha megkísérlik, hogy Filiszteán átmenjenek, akkor ellenállásba ütköznek. Mert a filiszteusok uruktól menekülő rabszolgáknak tekintették volna őket, és nem haboztak volna a

megtámadással. Az izraeliták nem voltak felkészülve, hogy megütközzenek a filiszteusok hatalmas, harcos népével. Az izraelitáknak nagyon kevés ismeretük volt Istenről, és benne való hitük is nagyon gyenge volt, és így minden bizonnyal elvesztették volna bátorságukat. Nem voltak felfegyverkezve és nem szoktak hozzá a háborúskodáshoz. A hosszú évtizedekig tartó rabszolgaság bátortalanná tette őket és kiölte belőlük a harcias szellemet, ezenkívül az is megnehezítette helyzetüket, hogy feleségeik, gyermekeik, nyájaik és csordáik is velük voltak. Isten azzal, hogy a Vörös-tenger felé vezető úton vitte őket, tulajdonképpen nemcsak az ítélet, hanem a könyörület uraként is kijelentette magát. {PP 238.3}

„És elindulának Szukhótból és táborba száliának Ethámban, a puszta szélén. Az Úr pedig megy vala előttök nappal felhőoszlopban, hogy vezérelje őket az úton, éjjel pedig tűzoszlopban, hogy világítson nékik, hogy éjjel és nappal mehessenek. Nem távozott el a felhőoszlop nappal, sem a tűzoszlop éjjel a nép elől” (2Móz 13:20-23). A zsoltáríró mondja: „Felhőt terjeszte ki, hogy befedezze őket, és tüzet, hogy világítson éjjel” (Zsolt 105:39; lásd: lKor 10:1-2). Láthatatlan vezetőjük zászlója mindig velük volt. Nappal a felhő irányította menetelésüket, mutatta útjuk irányát és napvédő sátorként terjedt szét fölöttük. Egyfelől védelmül szolgált a nap égető sugarai ellen, másfelől árnyékának hűvössége, páratartalma felüdülést nyújtott a szikkadt, víztelen pusztában. Éjjel tűzoszloppá vált, hogy megvilágítsa táborozásuk helyét, és biztosítsa őket Isten jelenlétéről. {PP 238.4}

Ésaiás próféciájának versei közül az egyik legszebb és legvigasztalóbb szakasz utal a felhőoszlopra és a tűzoszlopra, mint olyanra, amely Istennek népéről való gondoskodását ábrázolja a gonosz hatalmasságokkal való végső nagy küzdelem idején: „Akkor teremteni fog az Úr Sión hegyének minden helye fölé és gyülekezetei fölé nappal felhőt és ködöt, s lángoló tűznek fényességét éjjel; mert ez egész dicsőségen oltalma lészen; És sátor lészen árnyékul nappal a hőség ellen, s oltalom és rejtek szélvész és eső elől” (Ésa 4:4-5). {PP 239.1}

Izrael népe sivár, sivatagszerű nagy területen vonult át. Csodálkoztak, vajon hová is vezet útjuk. Elfáradtak a sok vesződséggel együttjáró fárasztó meneteléstől. Néhányan féltek, hogy esetleg az egyiptomiak majd üldözőbe veszik őket. A felhő azonban továbbra is elől ment, ők pedig követték. Az Úr most arra utasította Mózest, hogy térjen le a sziklás hegyszorosba és táborozzon le a tenger mellett. Isten kijelentette Mózesnek, hogy a fáraó üldözőbe vette őket. {PP 239.2}

De Isten nevét megdicsőíti majd megszabadításuk. {PP 239.3}

Egyiptomban eközben elterjedt az a hír, hogy Izrael gyermekei a pusztában való időzés és Isten imádása helyett továbbmennek előre a Vörös-tenger irányában. A fáraó tanácsosai jelentették a királynak, hogy rabszolgáik megszöktek és sohasem fognak visszatérni. Az egyiptomiak sajnálkoztak, hogy balgaságukban az elsőszülöttek halálát Isten hatalmának tulajdonították. A nagy emberek, félelmük elmúltával, a csapásokat természeti okokkal magyarázták. „[...] Mit cselekedtünk, hogy elbocsátottuk Izraelt a mi szolgálatunkból?” (2Móz 14:5) — kérdezgették egymástól. {PP 239.4}

A fáraó összegyűjtötte haderőit: „És vőn hatszáz válogatott szekeret és Egyiptom minden egyéb szekerét és hárman-hárman valának mindeniken” (2Móz 14:7). Maga mellé vette a lovasokat, a vezetőket és a gyalogosokat. Maga a király, akit birodalmának nagyjai kísértek, vezette támadó hadseregét fővezérként. Azért pedig, hogy isteneik kegyét és vállalkozásuk sikerét biztosítsák, a papok is csatlakoztak hozzájuk. A király elhatározta, hogy nagyszerű haderejének megmutatásával megfélemlíti az izraelitákat. Az egyiptomiak attól féltek, hogy egy újabb — esetleg kikényszerített — meghódolás Izrael Istene előtt más nemzetek gúnyolódásának tárgyává tenné őket. Ha azonban most hatalmuk megmutatásával mennek előre és visszahozzák a szökevényeket, akkor visszaszereznék dicsőségüket és rabszolgáik szolgálatát. {PP 239.5}

A héberek a tenger mellett táboroztak, amelynek vize látszólag áthidalhatatlan akadályt jelentett számukra. Déli irányban durva, göröngyös hegység akadályozta a továbbmenetelt. Ekkor hirtelen a távolban megpillantották az egyiptomi katonák csillogó fegyvereit, és feltűntek a feléjük robogó harci szekerek is, a nagy hadsereg előőrsei. Mikor közelebb értek, rádöbbentek, hogy az egyiptomi sereg üldözőbe vette őket. Izrael szívét rémület töltötte be. Néhányan az Úrhoz kiáltottak segítségért, a nép nagyobb része azonban Mózeshez sietett panaszával: „[...] Hát nincsenek-é Egyiptomban sírok, hogy ide a pusztába hoztál minket meghalni? Mit cselekedtél velünk, hogy kihoztál minket Egyiptomból? Nem ez volt-é a szó, amit szóltunk vala hozzád Egyiptomban, mondván: Hagyj békét nékünk, hadd szolgáljunk az Egyiptombelieknek, mert jobb volt volna szolgálnunk az Egyiptombelieknek, hogynem mint a pusztában halnunk meg” (2Móz 14:11-12). {PP 240.1}

Mózest igen bántotta, hogy népének ilyen kevés hite van Istenben; pedig tapasztalták Isten érettük való hatalmának megnyilvánulásait. Hogyan vádolhatják őt veszedelmes és nehéz helyzetükért, amikor ő mindig Isten kifejezett parancsa szerint járt el? Igaz, hogy semmi lehetőségük nem volt a szabadulásra, hacsak Isten közbe nem lép szabadonbocsátásuk érdekében. Miután azonban Isten utasításának engedelmeskedve kerültek ebbe a helyzetbe, azért Mózes nem félt a következményektől. Nyugodtan és bíztatóan szólt: „[...] Ne féljetek, megálljatok! és nézzétek az Úr szabadítását, amelyet ma cselekszik veletek; mert amely Egyiptombelieket ma láttok, azokat soha többé nem látjátok. Az Úr hadakozik ti érettetek; ti pedig veszteg legyetek” (2Móz 14:13-14). {PP 240.2}

Nem volt könnyű Izrael seregeit az Úr szabadítására várakoztatni. A fegyelem és az önuralom hiányában hamar erőszakosak lettek. Va-lószínűnek tartották, hogy hamarosan ellenségeik, elnyomóik kezébe esnek. Ezért hangosan jajgattak, siránkoztak. A csodálatos felhőoszlopot Isten jelenlétének jeleként követték mindeddig; most azt kérdezgették maguk között: vajon ez a felhőoszlop nem vetíti-e előre valami nagy szerencsétlenség árnyékát? Vajon nem vezette-e őket a hegy oldalán egy átjárhatatlan útra, amelyről nincs menekvés? így Isten angyala a szerencsétlenség előhírnökeként jelent meg félrevezetett elméjükben. {PP 240.3}

Most azonban, amikor az egyiptomi hadsereg már megközelítette őket abban a reményben, hogy Izrael népét könnyen zsákmányul ejtik, a felhőoszlop fenségesen az égbe emelkedett, átment az izraeliták feje fölött és leereszkedett az izraeliták és az egyiptomi sereg közé. Sötét fal támadt az üldözők és üldözöttek között. Az egyip- 287 tomiak nem láthatták többé az izraeliták táborát és így kénytelenek voltak megállni. Azonban az éjszaka legsötétebb szakában, a felhőfalból világosság áradt a héberekre és fénnyel árasztotta el az egész tábort. {PP 241.1}

Ekkor visszatért a reménység Izrael szívébe. Mózes pedig felemelte szavát az Úrhoz. „És monda az Úr Mózesnek: Mit kiáltasz hozzám? Szólj Izráel fiainak, hogy induljanak el. Te pedig emeld fel a te pálcádat és nyújtsd ki kezedet a tengerre és válaszd azt kétfelé, hogy Izráel fiai szárazon menjenek át a tenger közepén” (2Móz 14:15-16). {PP 241.2}

A zsoltáríró, amikor megemlékezik Izraelnek a tengeren való átkeléséről, így énekel: „Utad a tengeren volt és ösvényed a nagy vizeken; és nyomaid nem látszottak meg. Vezetted mint nyájat, a te népedet, Mózesnek és Áronnak kezével” (Zsolt 77:20-21). Amikor Mózes kinyújtotta botját, a víz kettévált, és Izrael bement a tenger kettévált vize közé. Száraz mederben mentek, mivel a vizek falként álltak mindkét oldalon. Isten tűzoszlopából világosság vetődött a tajtékosan feltornyosuló hullámokra és megvilágította az utat, amelyet hatalmas barázdaként vágott a tenger vizén át, és amely a távolabbi túlsó part homályában veszett el. {PP 241.3}

„Az Egyiptombeliek pedig utánok nyomulának és bemenének a Fáraó minden lovai, szekerei és lovasai a tenger közepébe. És lőn hajnalkor, rátekinte az Úr az Egyiptombeliek táborára a tűz- és felhőoszlopból és megzavará az Egyiptombeliek táborát” (2Móz 14:23-24). A titokzatos felhő tűzoszloppá változott a megdöbbent egyiptomiak szeme láttára. Visszhangzottak a mennydörgések és cikáztak a villámok. „A felhők vizet ömlesztének; megzendülének a fellegek, és a te nyilaid széllyel futkostanak. Mennydörgésed zúgott a forgószélben; villámlásaid megvilágosították a mindenséget; megrázkódott és megindult a föld” (Zsolt 77:18-19). {PP 241.4}

Az egyiptomiakat zavar és rémület szállta meg. Az elemek haragos tombolása közben, amelyben a haragvó Isten hangját hallották meg, igyekeztek kimenekülni az elhagyott partra. Mózes azonban ismét kinyújtotta a botját és a feltornyosult vizek zúgva, tajtékozva és prédára sóvárogva csapódtak össze az egyiptomi hadsereg fölött és elnyelték őket a tenger fekete mélységei. {PP 242.1}

A hajnal világosságában Isten megmutatta Izrael sokaságának mindazt, ami megmaradt hatalmas ellenségük hadaiból — a páncélba öltözött holttesteket a partra vetette a víz. A legrettenetesebb veszélyből egyetlen éjszaka tökéletes szabadulást hozott Izrael számára. A harchoz nem szokott rabszolgák hatalmas, de tehetetlen tömege, — az asszonyok és a gyermekek, a szarvasmarhák, előttük a tenger és mögöttük Egyiptom előrenyomuló hatalmas hadserege — meglátta a vizen átvezető megnyílt ösvényt, és a remélt diadal pillanatában

legyőzött ellenségüket. Egyedül Jahve hozta el számukra a szabadulást, és ezért szívük most hálával és hittel fordult felé. Érzelmüket csak Istent dicsérő énekben tudták kifejezni. Isten Lelke Mózesen nyugodott meg, és ő a hálaadás diadalmas himnuszára tanította meg népét, amelyet a legkorábbi idő legfenségesebb himnuszaként ismer az emberiség: {PP 242.2}

„Éneklek az Úrnak, mert fenséges ő,
lovat lovasával tengerbe vetett.
Erősségem az Úr és énekem,
szabadítómmá lőn nekem;
ez az én Istenem, őt dicsérem,
atyámnak Istene, őt magasztalom.
Vitéz harcos az Úr; az ő neve Jehova.
A Faraónak szekereit és seregét tengerbe vetette,
s válogatott harcosai belefúltak a Veres tengerbe.
Elborították őket a hullámok,
kő módjára merültek a mélységbe. Jobbod, Uram, erő által dicsőül,
jobbod, Uram, ellenséget összetörj...]
Kicsoda az istenek közt olyan, mint te Uram?
Kicsoda olyan, mint te, szentséggel dicső,
félelemmel dicsérendő és csudatévő? [...]
Kegyelmeddel vezérled te megváltott népedet,
hatalmaddal viszed be te szent lakóhelyedre.
Meghallják ezt a népek és megrendülnek; [...]
Félelem és aggodalom lepi meg őket;
karod hatalmától elnémulnak mint a kő,
míg átvonul néped, Uram!
Míg átvonul a nép, a te szerzeményed.
Beviszed s megtelepíted őket örökséged hegyén,
melyet Uram, lakhelyül magadnak készítél,
szentségedbe Uram, melyet kezed építe.
Az Úr uralkodik mind örökkön örökké”

(2Móz 15:1-18). {PP 242.3}

Mint a nagy mélységek hangja, úgy tört fel Izrael hatalmas seregének ajkáról ez a fenséges ének. Izrael asszonyai vették ajkukra, akiknek énekét Miriam, Mózes nővére vezette. Éneküket kézi dobbal, tánccal kísérték előrehaladásuk közben. A puszta és a tenger fölött zengett, zúgott az ének vidám refrénje; és a hegyek visszhangozták dicséretük szavait: „Éneklek az Úrnak, mert fenséges ő” (2Móz 15:1). {PP 243.1}

Ez az ének és az a nagy szabadulás, amelyre ez emlékeztette őket, olyan mély benyomást tett a népre, amelyet soha senki és semmi sem törölhetett ki emlékezetükből. Izrael prófétái és

énekesei korszakról korszakra visszhangozták ennek az éneknek a szavait, amelyek bizonyságot tesznek arról, hogy egyedül Jahve az ereje és szaba- dítója a benne bízóknak. Ez az ének nemcsak a zsidó nép tulajdona. {PP 243.2}

Előre mutat az igazság ellenségeinek pusztulására és Isten Izraelének végső győzelmére. Páthmos prófétája látta a fehér ruhába öltözött sokaságot, amely kivívta a „győzelmet" és az üvegtenger partján, kezükben Isten hárfáival énekelték „Mózesnek az Isten szolgájának énekét, és a Báránynak énekét" (Jel 15:2-3). {PP 243.3}

„Nem nékünk Uram, nem nékünk, hanem a te nevednek adj dicsőséget, a te kegyelmedért és hívségedért" (Zsolt 115:1). Ez volt az a lelkület, amely áthatotta Izraelnek a szabadulásról szóló énekét és ez az a lelkület, amely ott lakozik mindazok szívében, akik szeretik és félik Istent. Amikor Isten kiszabadítja lelkünket a bűn bilincséből, akkor a Vörös-tengernél történt szabadításnál sokkal nagyobban részesít. Ekkor a héberekhez hasonlóan nekünk is dicsérnünk kell az Urat szívünkkel és lelkünkkel nagy csodáiért, amelyeket „az emberek fiai iránt" tesz (Zsolt 107:8). Azok, akik tudják, hogy csak Isten nagy kegyelméből élnek és ebben a kegyelemben lakoznak, nem feledkezve meg Isten egyetlen ajándékáról sem, boldogan övezik fel derekaikat és szívükben mindig dicséretet zengenek az Úrnak. A naponkénti áldások, amelyeket Isten kezéből kapunk, és mindenek- felett Jézus áldozata, amely elhozta nekünk a boldogságot és elérhetővé tette számunkra a mennyet, állandó hálára kell késztessen bennünket. Végtelen nagy könyörületet és páratlan szeretetet mutatott meg Isten irántunk, elveszett bűnösök iránt azzal, hogy összekapcsolt bennünket önmagával és különleges tulajdonává és drága kincsévé tett bennünket. Megváltónk igen nagy áldozatot hozott érettünk azért, hogy minket, bűnösöket Isten gyermekeinek mondhasson. Dicsérnünk kell Istent azért az áldott reménységért, amelyet a megváltás nagy tervének ismerete ébresztett szívünkben. Dicsérnünk kell Istent mennyei örökségünkért és nekünk is szóló gazdag ígéreteiért. Mindenekfelett pedig azért kell dicsérnünk Istent, mert Jézus azért jött el, azért halt meg, azért támadt fel, azért lakozik most is közöttünk Igéjében Szentlelkével, azért ment fel a mennyekbe, hogy közbenjáron érettünk Istennél. {PP 243.4}

„Aki hálával áldozik" — mondja a Teremtő, — „az dicsőít engem" (Zsolt 50:23). A menny összes lakói egyesülnek Isten dicséretében. Tanuljuk meg az angyalok énekét már most, hogy majd mi is énekel- hessük, amikor ott leszünk a mennyei fényes szentek soraiban. Mondjuk együtt a zsoltáríróval: „Dicsérem az Urat, amíg élek; éneklek az én Istenemnek, amíg vagyok" (Zsolt 146:2). „Dicsérnek téged a népek, óh Isten, dicsérnek téged a népek mindnyájan" (Zsolt 67:6). {PP 244.1}

Isten gondviselése vezette el a hébereket a tenger előtti hegyekbe, hogy kinyilváníthassa hatalmát megszabadításukban és rendkívüli módon megalázhassa ellenségük büszkeségét, gőgjét. Más úton- módon is megvédhette volna őket, de Isten ezt a módszert választotta azért, hogy próbának vesse alá hitüket és megerősítse benne való bizodalmukat. Az emberek fáradtak

és megrettentek voltak. Ha vonakodnak a tovább meneteltől, amikor Mózes ezt parancsolta meg

nekik, akkor Isten sohasem nyitotta volna meg számukra a szabadulásuk felé vezető utat. „Hit által keltek át a Vörös-tengeren, mint valami szárazföldön” (Zsid 11:29). Amikor lementek a tenger vizéhez, világosan megmutatták, hogy elhitték Isten üzenetét, úgy, ahogy azt Mózes átadta nekik. Mindazt megtették, amit meg tudtak tenni saját erejükből és azután Izrael mindenható Istene kettéválasztotta a tengert, hogy ösvényt készítsen nekik. {PP 245.2}

Az itt tanított lecke minden időre szól. Gyakran keresztény életünk tele van veszedelmekkel és olyan kötelességekkel, amelyeket felettébb nehéz vagy szinte lehetetlen teljesítenünk. Képzeletünk sokszor küszöbön álló romlásokat, sőt halált láttat meg velünk. Isten hangja azonban tisztán csendül a fülünkbe: „Indulj előre!” Engedelmeskednünk kell ennek a parancsnak még akkor is, mikor nem látunk át a lelki vagy testi szemeink előtt leereszkedett sötétségen és a hideg hullámokat már érezzük lábunk körül. Azok az akadályok, amelyek meg akarják gátolni előrehaladásunkat, sohasem tűnnek el előlünk, ha lelkünk ingadozik, vagy kételkedik. Ha nem tudunk engedelmeskedni addig, amíg a bizonytalanság minden árnyéka el nem tűnik előlünk és a vereség veszélye el nem hárul, akkor nem fogunk engedelmeskedni sohasem. A hitetlenség ezt suttogja fülünkbe: „Várjunk addig, amíg az akadályok el nem tűnnek és világosan látjuk azt az utat, amelyen járnunk kell!” A hit előre ösztönöz, mert mindent hisz, mindent remél. {PP 245.1}

Az a felhő, amely a sötétség fala volt az egyiptomiak számára, fényár volt a hébereknek, megvilágítva az egész tábort és ragyogó fényt vetve az előttük lévő útra. Így az isteni gondviselés is, amíg sötétséget és kétségbeesést hoz a hitetlenek számára, addig az Istenben bízók lelkét világossággal és békességgel tölti el. Az az út, amelyen Isten vezet bennünket, akkor is a biztonság ösvénye, ha pusztaságon vagy tengeren visz keresztül. {PP 245.2}

Fejezet 26 — A Vörös-tengertől a Sinai hegyig

(2Móz 15:22-27; 16-18. fejezetek)

A Vörös-tengertől Izrael seregei továbbmentek útjukon a felhőoszlop vezetése alatt. Körülöttük kopár vidék, elhagyatottnak látszó hegyek, terméketlen síkság és a messzire nyúló tenger terült el, amelynek partján ellenségük holttestei hevertek. Szabadságuk tudatában mégis örömmel és boldogsággal volt tele szívük és az elégedetlenség elcsitult bennük. {PP 246.1}

Utazásuk első három napja alatt azonban nem találtak sehol sem ivóvizet. Vízkészletük kimerült. Nem volt semmi, amivel olthatták volna égő szomjúságukat, amint fáradtan vonszolták magukat a napégette síkságon. Mózes, aki jól ismerte ezt a vidéket, tudta, amit a többiek nem, hogy Márában, a legközelebbi forráslelő helyen, a víz ihatatlan. Nagy aggodalommal figyelte az őket vezető felhőoszlopot. Amikor pedig eljutottak Márába, csüggedő szívvel hallgatta vándorló népe örvendező kiáltását: „Víz! víz” — visszhangzott a kiáltás a sorokon végig. Férfiak, nők és gyermekek boldogan tódultak a forráshoz, azután egyszerre gyötrelmes kiáltás tört ki belőlük — a víz keserű volt. {PP 246.2}

Ijedtségükben és kétségbeesésükben korholni kezdték Mózest, hogy miért vezette őket ilyen úton. Nem gondoltak arra, hogy tulajdonképpen nem Mózes, hanem a felhőoszlopban lakozó isteni jelenlét vezette Mózest is éppen úgy, mint őket. Nehéz helyzetük miatt érzett fájdalmában Mózes nagyon komolyan Istenhez kiáltott segítségért: „[...] és mutata néki az Úr egy fát és beveté azt a vízbe, és a víz megédesedék” (2Móz 15:25). Ezután Mózes útján Isten ilyen ígéretet adott a népnek: „Ha a te Uradnak Istenednek szavára hűségesen hallgatsz és azt cselekeszed, ami kedves az ő szemei előtt és figyelmezel az ő parancsolataira és megtartod minden rendelését: egyet sem bocsátok reád ama betegségek közül, amelyeket Egyiptomra bocsátottam, mert én vagyok az Úr, a te gyógyítód” (2Móz 15:26). {PP 246.3}

Márából Élimbe vonult a nép, ahol „[...] tizenkét forrás vala és hetven pálmafa” (2Móz 15:27). Mielőtt bevonultak volna Szin pusztaságába, néhány napig itt maradtak. Már egy hónapja távol voltak Egyiptomtól, amikor először letáboroztak a pusztaságban. Az élelmiszer fogytán volt. Miként lássák el élelemmel ezt a hatalmas sokaságot? Kétség támadt a szívekben és zúgolódni kezdtek. Még a nép kormányzói és vénei is csatlakoztak azokhoz, akik panasszal voltak tele az Isten által kijelölt vezetők ellen: „Bár megholtunk volna az Úr keze által Egyiptom földén, amikor a húsos fazék mellett ültünk vala, amikor jól lakhatunk vala kenyérrel; mert azért hoztatok ki minket ebbe a pusztába, hogy mind e sokaságot éhséggel öljétek meg” (2Móz 16:3). {PP 247.1}

Eddig még nem szenvedtek éhségtől. Jelenlegi szükségleteikről is gondoskodott Isten, de féltek a jövőtől. Nem tudták elképzelni, hogy miként fog majd megélni ez a hatalmas sokaság a pusztában, amelyen át kell vonulniuk. Képzeletükben már maguk előtt látták éhező gyermekeiket. Az Úr pedig megengedte a nehézségeket, az élelem csökkenését, hogy teljes szívvel hozzá forduljanak, aki mindeddig Szabadítójuk volt. Ha szükségükben őt hívják

segítségül, akkor megajándékozza őket szeretete és gondoskodása nyilvánvaló jeleivel. {PP 247.2}

Isten megígérte nekik, hogyha engedelmeskednek parancsainak, akkor nem betegednek meg. Részükről bűnös hitetlenség volt az, amikor előre úgy látták, hogy ők és gyermekeik éhségtől halnak meg. {PP 247.3}

Isten megígérte, hogy Istenük lesz nekik, hogy népeként magához fogadja őket, és hogy elvezeti a „jó tágas földre." Ők azonban mindig készek voltak minden akadály láttán — amellyel találkoztak a megígért országba vezető úton — a csüggedésre. Isten csodálatos módon kihozta őket az egyiptomi rabszolgaságból, hogy felemelje és nemessé tegye őket, s így áldássá legyenek a földön. Azonban szükségük volt a nehézségekre, a szűkölködés elhordozására. Isten az emberi méltóságtól megfosztott állapotukból hozta ki őket, hogy megtisztelő helyet foglaljanak el a népek és nemzetek között, és átvehessék fontos és szent megbízatásukat. Ha lett volna hitük benne mind-azért, amit érettük cselekedett, akkor szívesen elhordoztak volna minden kényelmetlenséget, éhséget, még a szenvedést is. Azonban nem bíztak az Úrban továbbra sem, bár látták hatalmának és jóságának jeleit. Már elfelejtették keserű szolgálatukat Egyiptomban. Elfelejtették Istennek azt a jóságát és hatalmát, amelyet érettük a rabszolgaságból való kiszabadításukban megmutatott. Elfelejtették, hogy gyermekeik megmenekültek, biztonságban voltak, amikor a pusztító angyal minden elsőszülöttet megölt Egyiptomban. Elfelejtették az isteni hatalom nagyszerű megnyilatkozását a Vörös-tengernél. Elfelejtették azt, hogy mialatt ők biztonságban keltek át a tengeren azon az ösvényen, amelyet Isten nyitott meg számukra, ugyanakkor ellenségük hadseregét a tenger vize elborította és mindenestől maga alá temette. Csak mostani kényelmetlenségeiket és megpróbáltatásaikat látták és érezték. Ahelyett, hogy ezt mondták volna: „Nagy dolgokat cselekedett velünk az Úr, mert rabszolgák voltunk, de nagy nemzetté emelt bennünket", az út nehéz voltáról beszélgettek, és azt szerették volna tudni, vajon mikor is ér már véget vándorlásuk. {PP 247.4}

Izrael pusztai életének történetét Isten Izraelének tanulságára jegyezték fel az idők végezetéig. A feljegyzések arról, hogy Isten milyen bánásmódban részesítette a pusztában vándorlókat — amikor éhségnek, szomjúságnak és fáradtságnak voltak kitéve, és amikor tapasztalták Isten hatalmának enyhítésükre történt meglepetésszerű megnyilvánulásait — mind figyelmeztetéssel és utasítással teljesek minden időben élő népe számára az idők végezetéig. Mert a héberek tapasztalata előkészítő iskola volt a megígért kánaáni otthonuk számára. Isten azt akaija, hogy népe ezekben a napokban alázatos szívvel és tanítható lelkülettel tekintse át azokat a próbatételeket, amelyeken a hajdani Izrael keresztülment, hogy így felkészülésük során oktatást nyeljenek és elkészülhessenek a mennyei Kánaánra. {PP 248.1}

Sokan azok közül, akik visszatekintenek Izraelre, elcsodálkoznak hitetlenségükön és gyakori zúgolódásaikon és úgy érzik, hogy ők maguk nem lettek volna ilyen hálátlanok. Amikor a hitüket valami megpróbálja, akkor ők sem tanúsítanak több hitet vagy nagyobb türelmet, mint amennyit a hajdani Izrael tanúsított. Valahányszor nehéz helyzetbe kerülnek,

azonnal elkezdenek zúgolódni azért az eljárásért, amelyet Isten csak azért alkalmazott velük szemben, hogy megtisztítsa őket. Bár jelenlegi szükségleteiket Isten kielégítette, de a jövőjüket mégsem hajlandók teljesen rábízni Istenre. Állandóan aggodalmaskodnak a szegénység miatt, amelytől gyermekeik szenvednek majd. Némelyek mindig gonosznak és sötétnek látják a jövőt maguk előtt és felnagyítják tényleg létező nehézségeiket annyira, hogy szemeik megvakulnak azoknak az áldásoknak láttán, amelyekért hálásaknak kellene lenniük. Azok az akadályok, amelyekkel szemben találják magukat, ahelyett, hogy Istenhez, az erő egyetlen forrásához vezetnék őket, eltávolítják őket Istentől, mert ezek az akadályok mindig csak nyugtalanságot és zúgolódást keltenek szívükben. {PP 248.2}

Jól tesszük-e, ha ennyire átadjuk magunkat a hitetlenségnek? Tulajdonképpen miért is lennénk hálátlanok és bizalmatlanok Isten iránt? Jézus Krisztus a mi barátunk és az egész menny érdekelt a jólétünkben. Aggodalmaskodásunk és félelmünk a jövőtől megszomorítja Isten Szentleikét. Nem szabad átadni magunkat olyan aggodalomnak, amely csak nyugtalanít, rág és lázit bennünket, és nem segít próbatételeink elhordozásában. Semmi helyet nem szabad adni szívünkben az Istennel szembeni bizalmatlanságnak, amely leköti időnk java részét a jövő szükségleteinek biztosításával, mintha boldogságunkat csak ezekben a földi dolgokban találnánk. Isten akarata nem az, hogy népét a földi gondok terheljék le. Urunk azonban nem azt mondja nekünk, hogy földi életünk ösvényén semmi veszedelem nem várakozik ránk. Nem azt ígéri, hogy kiveszi népét a bűnnel teljes gonosz világból, hanem megmutatja a biztos menedéket, amely sohasem csal meg bennünket. Magához hívja a megfáradtakat és a megterheltetket: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltettetek, és én megnyugosztlak titeket” (Mt 11:28). Tegyétek le magatokról az aggodalmaskodás és a földi, a világi gondok igáját, amelyet magatok helyeztetek saját nyakatokra, és „vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti leikeiteknek” (Mt 11:29). Istenben nyugalmat és békességet találhatunk és minden gondunkat reá vethetjük, mert néki gondja van reánk. (Lásd lPt 5:7). {PP 249.1}

Pál apostol ezt mondja: „Vigyázzatok atyámfiai, hogy valaha ne legyen bármelyikőtöknek hitetlen gonosz szíve, hogy az élő Istentől elszakadjon” (Zsid 3:12). Tekintettel mindarra, amit Isten értünk tett, a mi hitünknek erősnek, cselekvőnek és kitartónak kell lennie. Zúgolódás és panaszkodás helyett szívünk beszéde mindig ez legyen: „Áldjad én lelkem az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét. Áldjad én lelkem az Urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről” (Zsolt 103:1-2). {PP 249.2}

Isten nem feledkezett meg Izrael szükségleteiről. Isten ezt mondta népe vezetőinek: „ímé én esőképpen bocsátok néktek kenyeret” (2Móz 16:4). Ugyanakkor utasítást is adott, hogy a nép a napi ellátmányát naponként gyűjtse össze, a hatodik napon azonban dupla mennyiséget szedjen össze, hogy a szombat szent napját tiszteljék. {PP 250.1}

Mózes biztosította a gyülekezetet arról, hogy a szükségleteiket Isten kielégíti: „Estve hús ád az Úr ennetek, reggel pedig kenyeret, hogy jól lakjatok; mert hallotta az Úr a ti

zúgolódástokat, mellyel ellene zúgolódtatok” — majd hozzáfűzte — „de mik vagyunk mi? Nem mi ellenünk van a ti zúgolódástok, hanem az Úr ellen” (2Móz 16:8). {PP 250.2}

Azután megparancsolta Áronnak, mondja meg nekik: „[...] Járuljatok az Úr elé; mert meghallotta a ti zúgolódástokat” (2Móz 16:9). Mialatt Áron beszélt Izrael fiai egész gyülekezetéhez, azok „[...] a puszta felé fordulának, és ímé az Úr dicsősége megjelenők a felhőben” (2Móz 16:10). Eddig soha nem látott fényesség jelezte Isten jelenlétét. A kinyilatkoztatás útján — amelyet Isten az érzékeikhez szabott — el kellett jutniuk Isten ismeretére. Meg kellett tanulniuk, hogy a Legfenségesebb, és nem csupán csak az ember Mózes a vezetőjük, hogy féljék nevét és engedelmeskedjenek szavának. {PP 250.3}

Alkonyaikor a fürjek hatalmas serege vette körül és lepte el a tábort úgy, hogy mindenki számára volt elegendő hús. Reggel pedig a talaj felszínén „[...] apró gömbölyegek valának, aprók mint a dara a földön” (2Móz 16:14). „[...] olyan vala mint a kóriándrum magva, a színe pedig mint a bdelliomnak színe” (4Móz 11:7) „Amint megláták az Izráel fiai, mondának egymásnak: Mán ez!” (2Móz 16:15). Az emberek „manná”-nak nevezték el. Mózes pedig ezt mondta: „Ez az a kenyér, melyet az Úr adott néktek eledelül” (2Móz 16:15). Az emberek összegyűjtötték a mannát és látták, hogy bőségesen elég volt mindenki számára. „Kiomol vala pedig a nép, és szedik vala a mannát, és őrlik vala kézimalmokban, vagy megtörik vala mozsárban, és megfőzik vala fazékban, és csinálnak vala abból pogácsákat: az íze pedig olyan vala, mint az olajos kalácsé” (4Móz 11:8). Az Úr utasítása szerint naponta minden személy számára egy „ómerrel” kellett szedjenek a mannából. Nem volt szabad abból meghagyniuk reggelre. Néhányan megkíséreltek megtartani belőle a következő napig, de az nem volt többé alkalmas eledelnek, mert megférgesedett. Az egy napra elegendő mannát reggel kellett összegyűjteniük. Mindazt a mannát, ami a talajon maradt, a nap elolvasztotta. {PP 250.4}

A manna összegyűjtése közben rájöttek, hogy egyesek többet, míg mások kevesebbet szedtek a meghatározott mennyiségnél. Amikor megmérték a szedett mannát „ómerrel”, úgy találták, hogy „[...] annak aki többet szedett, nem vala fölöslege, és annak, aki kevesebbet szedett, nem vala fogyatkozása” (2Móz 16:18). Ennek a szentírási résznek a magyarázatát éppen úgy, mint a gyakorlati leckéjét Pál apostol adja meg a Korinthusiakhoz írott második levelében, amikor azt mondja: „nem úgy, hogy másoknak könnyebbségük, néktek pedig nyomorúságtok legyen, hanem egyenlőség szerint; e mostani időben a ti bőségtek pótolja amazoknak fogyatkozását. Hogy amazoknak bősége is pótolhassa a ti fogyatkozásokat, hogy így egyenlőség legyen, Amint megvan írva: Aki sokat szedett, nem volt többje; és aki keveset, nem volt kevesebbje” (2Kor 8:13-15). {PP 251.1}

A hatodik napon a nép két ómert szedett minden egyes személy részére. A vezetők azonnal tudatták Mózessel a történteket. Ő pedig ezt felelte: „Ez az, amit az Úr mondott: A holnap nyugalom napja, az Úrnak szentelt szombat; amit sütni akartok, süssétek meg, és amit főzni akartok, főzzétek meg; ami pedig megmarad, azt mind tegyétek el magatoknak reggelre” (2Móz 16:23). Így cselekedtek, és a manna nem romlott meg. „És monda Mózes: Ma egyétek

azt meg, mert ma az Úrnak szombatja van; ma nem találjátok azt a mezőn” (2Móz 16:25). {PP 251.2}

Isten azt kívánja, hogy az Ő szent napját ma is éppen olyan szentül megtartsuk, amilyen szentül megtartották azt Izrael napjaiban. {PP 251.3}

Azt a parancsot, amelyet Isten a hébereknek adott, az összes kereszténynek Jahve parancsaként kellene megtartani. A szombat előtti napot az előkészület napjává kell tennünk, hogy minden készen legyen a szent órákra. Semmi esetre sem szabad megengednünk, hogy saját ügyeink intézése belenyúljon a szent időbe. Isten azonban a betegek és szenvedők szombatnapi gondozásáról is intézkedett. Az a gondoskodás, amelyet lelkiismeretünk érdekében ezen a napon is végeznünk kell, az az irgalmasság munkája, amellyel nem törjük meg a szombat szentségét. Minden hétköznapi munkát kerülnünk kell. Sokan meggondolatlanul a kisebb munkákat, amelyeket a felkészülés napján elvégezhettek volna, a szombat kezdetére hagyják. Ennek nem szabadna megtörténnie. Azt a munkát, amelyet elmulasztottunk megtenni a szombat kezdetéig, elvégezetlenül kell hagynunk a szombat végéig. Ez a eljárás serkentse a meggondolatlanok emlékezetét, és figyelmeztesse saját munkájuk gondos végzésére a hat munkanap alatt. {PP 251.4}

Hosszú pusztai vándorlásuk ideje alatt az izraeliták minden héten három csodának lehettek tanúi. Ezeknek célja és rendeltetése, hogy a szombat-nap szentségét belevéssék elméjükbe. A hatodik napon kétszer annyi mennyiség hullott a mannából, a hetedik napon pedig semmi sem. De csak a szombatnapra szükséges manna nem romlott meg, míg a máskor meghagyott manna másnap reggelre mindig megromlott. {PP 252.1}

A manna adásával összekapcsolt körülmények között döntő bizonyítékunk van arra, hogy a szombatot Isten nem akkor rendelte el — mint ahogy sokan állítják — amikor a törvényt adta a Sinai hegyen. Mielőtt az izraeliták eljutottak a Sinai hegyhez már tudták, hogy a szombat megtartása kötelező. A szombat szentségére állandóan emlékeztette őket az, hogy minden pénteki napon kétszer annyit gyűjtöttek a szombatra való előkészület céljából, mivel akkor semmi manna nem hullott. A nyugalom napjának szent jellege folyamatosan mély benyomást tett rájuk. Amikor pedig a nép közül néhányan szombaton is kimentek mannát gyűjteni, akkor az Úr azt kérdezte: „Meddig nem akarjátok megtartani az én parancsolataimat és törvényeimet?” (2Móz 16:28). {PP 252.2}

„Az Izráel fiai pedig negyven esztendőn át evék a Mánt, míg lakó földre jutának; Mánt evének mindaddig, míg Kánaán földének határához jutának” (2Móz 16:35). Negyven évig naponta emlékeztette őket ez a csodálatos eledel Isten kifogyhatatlan gondoskodására és gyengéd szeretetére. A zsoltáríró szavai szerint isten „mennyei gabonát”, „angyalok kenyerét” (Zsolt 78:24-25) adott nekik, vagyis eledelt, amelyről az angyalok gondoskodtak számukra. Mivel „mennyei gabonával” tartották fenn magukat, ezért ez a tény naponta tanította őket. Megkapták Isten ígéretét, biztosított volt a táplálékuk, mintha Kánaán termékeny lankáin búzakalászt ringató szántóföldek vették volna körül őket. {PP 252.3}

A manna, amely az égből hullott alá Izrael fenntartására, Jézus Krisztus jelképe volt, aki Istentől jött, hogy életet adjon a világnak. {PP 253.1}

Jézus azt mondta: „Én vagyok az életnek kenyere. A ti atyáitok a mannát ették a pusztában, és meghaltak. Ez az a kenyér, amely a mennyből szállott alá [...] ha valaki eszik e kenyérből, él örökké. És az a kenyér pedig, amelyet én adok, az én testem, amelyet én adok a világ életéért" (Jn 6:48-51). Isten népének jövendő életére szóló áldás-ígéretei között ezt is feljegyezték: „A győzedelmesnek enni adok az elrejtett mannából" (Jel 2:17). {PP 253.2}

Miután elhagyta Szin pusztáját, Izrael Refidimben táborozott le. {PP 253.3}

Itt nem volt innivaló vize a népnek. Ismét kételkedni kezdtek Isten gondviselésében. Vakságukban és balgaságukban ezzel a követeléssel fordultak Mózeshez: „Adjatok nékünk vizet, hogy igyunk." Mózes azonban nem veszítette el türelmét és ezt mondta nekik: „Miért versengtek én velem? Miért kísértitek az Urat?" (2Móz 17:2). Azok azonban haragosan ezt kiáltották Mózesnek: „Miért hoztál ki minket Egyiptomból? hogy szomjúsággal ölj meg minket, gyermekeinket és barmainkat?" (2Móz 17:3). Amikor Isten bőségesen ellátta őket élelemmel, akkor szégyenkezve emlékeztek vissza hitetlenségükre, zúgolódásukra és megígérték, hogy a jövőben bízni fognak az Úrban, ígéretükről azonban hamarosan megfeledkeztek és hitük első próbatétele alkalmával kudarcot vallottak. A felhőoszlop, amely vezette őket, úgy tűnt nekik, mintha félelmetes titkot rejtegetne. Megkérdőjelezték Mózes személyét és szerepét. Ki ez a Mózes? — kérdezgették egymástól — és mi lehetett a célja azzal, hogy kivezetett bennünket Egyiptomból? Gyanakvás és bizalmatlanság töltötte be szívüket és 298 vakmerően azzal vádolták meg Mózest, hogy meg akarta ölni őket és gyermekeiket éhséggel, szomjúsággal és nehézségekkel, mert így gazdagodhat meg legkönnyebben vagyonukból. Dühük és méltatlankodásuk zűrzavarában már-már ott tartottak, hogy megkövezik őt. {PP 253.4}

Nehéz helyzetében Mózes az Úrhoz kiáltott: „Mit cselekedjem ezzel a néppel?" (2Móz 17:4). Az Úr utasította, vegye maga mellé Izrael véneit és fogja botját, amellyel a csodákat művelte Egyiptomban, induljon el és menjen a nép előtt. Az Úr pedig ezt mondta neki: „Ímé én oda állok te elődbe a sziklára a Hóreben, és te sújts a sziklára, és víz jő ki abból, hogy igyék a nép" (2Móz 17:6). Mózes engedelmeskedett és a sziklából folyamként ömlött ki a friss víz, mégpedig olyan bőségesen, hogy ellátta az egész tábort. Isten ahelyett, hogy azt parancsolta volna Mózesnek: emelje fel botját és valami rettenetes csapással sújtson a gonosz zúgolódók közé, mint ahogy Egyiptomban cselekedte, nagy irgalmasságában megszabadításuk eszközévé tette Mózes botját. {PP 253.5}

„Sziklákat hasított meg a pusztában, és inniok adott bőségesen, akárcsak a mélységes vizekből. Patakokat fakasztott a kősziklából, és folyamok módjára vizeket ömlesztett" (Zsolt 78:15-16). Mózes megütötte a kősziklát, de Isten Fia volt az, aki a felhőoszlopban ott állt Mózes mellett és kifakasztotta a sziklából az életadó vizet. Nemcsak Mózes és a vének, hanem az egész gyülekezet is, amely bizonyos távolságban ott állt és figyelt, megpillantotta az Úr

dicsőségét. Nem kétséges azonban, hogyha a felhő elmozdult volna, akkor az Úr dicsőségének rettenetes ragyogása mindazokat megölte volna, akik ott tartózkodtak. {PP 254.1}

Szomjúságában a nép megkísértette Istent, mert ezt kérdezte: „Vajon köztünk van-é az Úr vagy nincsen?" „Mert ha Ő hozott bennünket ide, miért nem ád vizet is úgy, mint kenyeret?" Az így megnyilvánuló hitetlenség bizony már bűnnek számított. Mózes félt is, hogy Isten ítélete szakad rájuk. Ezért azt a helyet „Masszának és Méribának" nevezte, ami azt jelenti „megkísérlés, versengés", hogy ez emlékeztesse őket bűnükre. {PP 254.2}

Most pedig egy újabb veszedelem fenyegette őket. Mivel zúgolódtak az Úr ellen, az Úr megengedte, hogy ellenségeik megtámadják őket. Az amálekiták — vad és harcias törzs, amely azon a vidéken lakott — kivonultak ellenük és megölték mindazokat, akik kimerülten és fáradtan elmaradtak a néptől és így könnyen hátba támadhatták és hatalmukba keríthették őket. Mózes tudta, hogy a nép zöme nem készült még fel a harcra, ezért arra utasította Józsuét, hogy a különböző törzsekből válasszon ki katonának alkalmas férfiakat és szervezzen belőlük egy sereget. A következő napon vezesse őket az ellenség ellen, miközben ő maga, Mózes, egy közeli magaslatra áll Isten botjával a kezében. Ennek megfelelően a következő napon Józsué és csapata megtámadta az ellenséget, mialatt Mózes, Áron és Húr a csatateret ellenőrző dombon álltak. Az ég felé nyújtott karokkal és jobb kezében az Isten botját tartva Mózes Izrael hadseregének győzelméért imádkozott. A csata folyamán észrevették, hogy addig, amíg Mózes a karjait kitárva az ég felé tartotta, Izrael győzelmesen tört előre, de abban a pillanatban, amikor karjait leeresztette, az ellenség kerekedett felül. Amikor Mózes elfáradt, Áron és Húr megfogták és magasra tartották karjait egészen napnyugtáig, amikor az ellenséget megfutamították. {PP 254.3}

Áron és Húr ezzel megmutatták az izraelitáknak, hogy nekik is kötelességük lenne Mózes mellé állni és munkájában támogatni őt, miközben az Istentől átvett parancsot számukra továbbítja. Mózes cselekedete jelentőségteljes, mert világossá tette népe előtt, hogy sorsukat Isten tartotta kezében. Amíg a nép Istenbe veti bizalmát, addig Isten is harcol érettük és legyőzi ellenségeiket. Amikor azonban elfordulnak Istentől és nem ragaszkodnak hozzá, hanem csak saját erejükben bíznak, akkor még az Istent nem ismerőknél is gyengébbek lesznek és ilyenkor ellenségeik győzedelmeskednek felettük. {PP 255.1}

A héberek akkor diadalmaskodtak, amikor Mózes a kezeit az ég felé tárta és érettük imádkozott. Isten Izraele is akkor győzedelmeskedik, amikor hittel megragadja hatalmas segítője erejét. Ezt az isteni erőt azonban egyesíteni kell az emberi erőfeszítéssel. Mózes nem hitte azt, hogy Isten akkor is legyőzi majd ellenségeiket, ha Izrael tétlen marad. Mialatt Izrael nagy vezetője az Úrhoz kiáltott, azalatt Józsué és bátor társai nagy erőfeszítéseket fejtettek ki az ellenség visszaveréséért. {PP 255.2}

Az amálekiták veresége után Isten ezt az utasítást adta Mózesnek: {PP 255.3}

„Írd meg ezt emlékezetül könyvbe és add tudtára Józsuénak, hogy mindenestől eltörlöm Amálek emlékezetét az ég alól” (2Móz 17:14). Közvetlenül halála előtt, nagy vezetőjük, Mózes ezt az ünnepélyes, komoly megbízást adta át népének: „Megemlékezzél arról, amit Amálek cselekedett rajtad az úton, amikor Egyiptomból kijöttetek: Hogy reád támadt az úton, és megverte a seregnek utolsó részét, mind az erőtleneket, akik hátul valának, amikor magad is fáradt és lankadt voltál, és nem félte az Istent [...] töröld el Amálek emlékezetét az ég alól; el ne felejtsd!” (5Móz 25:17-19). Erről az istentelen népről Isten még ezt jelentette ki: „Megesküdött az Úr, hogy harca lesz az Úrnak Amálek ellen nemzetségről nemzetségre” (2Móz 17:16). {PP 255.4}

Az amálekiták előtt nem volt ismeretlen Isten jelleme vagy korlátlan uralma, de ahelyett, hogy félelemmel és tisztelettel viselkedtek volna előtte, elhatározták, hogy dacolnak erejével. Azokat a csodákat, amelyeket Mózes Egyiptomban cselekedett, a gúny tárgyává tették, és a kürőlöttük élő népek félelmét kinevették. Esküt tettek isteneikre, hogy a hébereket elpusztítják úgy, hogy egy sem marad meg közülük. Azzal dicsekedtek, hogy Izrael Istene erőtlen lesz arra, hogy ellenálljon nekik. Pedig az izraeliták nem bántották meg és nem is fenyegették meg őket. Az amálekiták támadásukat minden kihívás nélkül indították meg. Isten iránti gyűlöletüket és akaratával szembeni ellenszegülésüket akarták kinyilvánítani azzal, hogy igyekeztek megsemmisíteni Isten népét. Az amálekiták már régóta fennhéjázó bűnösök voltak. Bűneik bosszúért kiáltottak az égre. Isten irgalmassága azonban még mindig bűnbánatra szólította fel őket. Amikor az amálekiták Izrael népe elfáradt, védtelen soraira támadtak, megpecsételték nemzetük sorsát. Isten gondviselése mindenekelőtt leggyengébb gyermekeire terjed ki. A kegyetlenség vagy az elnyomás egyetlen egy cselekedete sem marad figyelmen kívül a mennyben. Isten keze védőpajzsként tárul ki szeretett gyermekei előtt. Az emberek óvakodjanak attól, hogy rácsapjanak vagy megüssék ezt a kezet, mert az igazság kardját is ez a kéz forgatja. {PP 256.1}

Az izraeliták táborhelyétől nem messze feküdt Jethrónak, Mózes apósának otthona. Jethró hallott a héberek kiszabadításáról és most felkerekedett, hogy meglátogassa őket és visszaadja Mózesnek feleségét és két fiát. Izrael nagy vezérét a hírnökök értesítették Jethróék közeledéséről és Mózes kiment eléjük, hogy örömmel találkozzék velük. A viszontlátás első örömei után sátorába vezette őket. Amikor Mózes rájött, hogy Izrael kivezetése Egyiptomból komoly veszélyekkel jár, visszaküldte családját apósához. Most azonban örülhetett társaságuknak. Jethrónak beszámolt arról, hogy Isten milyen csodálatos dolgot cselekedett Izraellel. Jethró, a pátriárka örvendezett és áldotta az Urat. Mózessel és a vénekkel együtt áldozatot mutatott be az Úrnak, és ünnepet szenteltek Isten irgalmasságának emlékezetére. {PP 256.2}

Jethró egy ideig a táborban maradt és hamarosan észrevette, hogy milyen súlyos terhek nehezednek Mózesre. Fenntartani a rendet és a fegyelmet az izraeliták hatalmas, tudatlan és képzetlen sokaságában — óriási feladat volt. Mózest ismerte el vezetőjének és bírájának a nép. Ő intézte el nemcsak az általános ügyeit, hanem a kötelességeit is a népnek. Az egyesek

között támadt ellentéteket is neki kellett elintéznie. Mózes vállalta mindezeket a feladatokat, mert ezek elintézése alkalmat adott neki az oktatásra. „[...] tudtára adom az Isten végezé- seit és törvényeit” (2Móz 18:16) — mondta Jethrónak, aki azonban a következő ellenvetést tette: „Felettébb kifáradsz te is, ez a nép is, amely veled van; mert erőd felett való dolog ez, nem végezheted azt egymagad” (2Móz 18:18). Azután tanácsolta Mózesnek, hogy válasz- szon ki a népből megfelelő személyeket és tegye őket elöljárókká, egyeseket ezrek, másokat százak és másokat tízek fölé. Ezeknek alkalmas embereknek kell lenniük, olyanoknak, akik „derék, istenfélő férfiak”, igazságosak és gyűlölik a haszonlesést. Ezeknek kell ítélkezniük a kisebb ügyekben, mialatt a nehéz és fontos ügyek továbbra is Mózes elé kerülnek. „[...] Te légy a népnek szószólója Isten előtt” — tanácsolta — „és te vidd az ügyeket Isten eleibe. És tanítsd őket a rendeletekre és törvényekre és add tudtokra az utat, amelyen járniok kell és a tennivalót, amelyet tenniök kell” (2Móz 18:19-20). Mózes elfogadta apósa tanácsát és ezzel nemcsak magának szerzett köny- nyebbséget, hanem ennek eredményeként a rend is tökéletesebb lett a nép között. {PP 256.3}

Az Úr nagymértékben kitüntette Mózest, és csodákat vitt véghez keze által. Abból a tényből, hogy Isten őt választotta ki mások oktatására, nem következtette azt, hogy neki nincs szüksége tanácsra. {PP 257.1}

Izrael Isten által választott vezetője boldogan figyelt oda egy istenfélő midiánita pap javaslataira és bölcs rendelkezésekként tette azt magáévá. {PP 257.2}

Refidimből elindulva a nép folytatta vándorlását, követve a felhőoszlop mozgását. Útjuk kopár síkságokon, meredek lejtőkön és sziklás hegyszorosokon vezetett keresztül. Gyakran — amikor homokos pusztaságokon vonultak át — látták a barátságtalan hegyeket, amelyek óriási sziklabástyákként halmozódtak fel előttük és keresztezték útvonalukat, és úgy látszott, hogy lehetetlenné teszik előrejutásukat. Amikor azonban megközelítették ezt az akadályt, meglátták a sziklafalban lévő nyílásokat, amelyek mögött újabb sík terület tárult szemük elé. Most éppen egy ilyen mély, köves átjárón haladtak át. Mély benyomást keltő jelenet volt ez az átkelésük. A sziklás kőszirtek között, amelyek több száz méter magasra nyúltak fel mind-két oldalon ameddig a szem ellátott, eleven folyamként hömpölygött Izrael serege nyájaikkal és csordáikkal. Azután hirtelen ott emelkedett szemeik előtt a Sinai hegy tömör homlokzata. A felhőoszlop megtelepedett, megnyugodott a hegy ormán és az emberek felállították sátraikat a hegy aljánál elterülő síkságon. Ez a hely volt az otthonuk majdnem egy évig. Éjjel a tűzoszlop biztosította őket Isten oltalmáról. Mialatt éjnek idején Izrael gyermekei álomba merülten békésen pihentek, a mennyei kenyér csendesen hullott táborukra. {PP 257.3}

A hajnal pirkadása bearanyozta a hegyek gerinceit és a nap tündöklő sugarai behatoltak a mély szakadékokba. A fáradt, kimerült vándorok számára az irgalmasság sugarainak látszottak ezek, amelyek Isten királyi székétől áradnak. Úgy tűnt, mintha ezek a hatalmas, göröngyös magaslatok magányos nagyszerűségükben Isten örökkévaló állhatatosságáról és fenséges voltáról beszélnének. Itt, ezen a helyen mindenkinek az elméjére mély benyomást tett az

ünnepélyesség és a félelem. Mindenkinek éreznie kellett tudatlanságát és gyengeségét Isten jelenlétében, aki „[...] a hegyeket körtefontra tette, és a halmokat a mérlegserpenyőbe” (Ésa 40:12). Itt kapta meg Izrael azt a legcsodálatosabb kijelentést, amelyet Isten valaha is adott az embereknek. Az Úr ide gyűjtötte népét, hogy hatással lehessen rájuk követelményeinek szentsége azzal, hogy saját hangján jelentette ki népének szent törvényét. Nagy és alapos változásnak kellett végbemennie bennük. Mert rabszolgaságuk lealacsonyító befolyásai és a bálványimádással hosszú ideig tartó kapcsolatuk rányomta bélyegét szokásaikra és jellemükre. Isten azon munkálkodott, hogy magasabb erkölcsi szintre emelje fel őket azzal, hogy megismerteti magát velük. {PP 258.1}

Fejezet 27 — Az Izraelnek adott törvény

(2Móz 19-24. fejezetek.)

Hamarosan a Sinai hegynél való letáborozásuk után Mózest felhívták a hegyre, hogy találkozzék Istennel. Egyedül kapaszkodott fel a meredek és göröngyös ösvényen és közeledett ahhoz a felhőhöz, amely Jahve jelenlétét takarta el szemei elől. Izrael most közeli és különleges kapcsolatba került a Magasságossal — hogy Isten kormányzása alatt egyházzá és nemzetté egyesüljön. Isten üzenete, amelyet Mózesnek kellett átadnia a népnek, így szólt: {PP 259.1}

„Ti láttátok, amit Egyiptommal cselekedtem, hogy hordoztalak titeket sasszárnyakon és magamhoz bocsátottalak titeket. Mostan azért ha figyelmesen hallgattok szavamra és megtartjátok az én szövetségemet, úgy ti lesztek nékem valamennyi nép közt az enyéim; mert enyim az egész föld. És lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép” (2Móz 19:4-6). {PP 259.2}

Mózes visszatért a táborba és miután összehívta Izrael véneit, elmondta Isten üzenetét. Azok pedig ezt felelték: „Valamit rendelt az Úr, mind megtesszük” (2Móz 19:8). így léptek ünnepélyes szövetségre Istennel és elkötelezték magukat, hogy uralkodójuknak fogadják el Őt. Ezáltal bizonyos értelemben Isten tekintélyének, hatalmának az alattvalóivá váltak. {PP 259.3}

Vezetőjük, Mózes, ismét felment a hegyre és ott az Úr ezt mondta: „Ímé én hozzád megyek a felhő homályában, hogy hallja a nép mikor beszélek veled és higyjenek néked mindörökké” (2Móz 19:9). Amikor nehézségekkel találkoztak az úton az Egyiptomból való kivonulásuk során, akkor a nép mindig Mózes és Áron ellen zúgolódott, azzal vádolván a két vezetőt, hogy elpusztításuk céljából vezették ki őket Egyiptomból. Az Úr ezért meg akarta előttük tisztelni Mózest arra késztetvén őket, hogy bízzanak intézkedéseiben. {PP 259.4}

Isten szándéka az volt, hogy törvénye kihirdetését tiszteletet keltő alkalommá teszi annak felmagasztalt és magasrangú jellegével. A népbe bele kellett véső djön, hogy mindannak, ami Isten szolgálatával kapcsolatos, a legnagyobb tisztelettel adózzon. Az Úr így szólt Mózeshez: „Eredj el a néphez és szenteld meg őket ma, meg holnap és hogy mossák ki az ő ruháikat; És legyenek készek harmadnapra; mert harmadnapon leszáll az Úr az egész nép szeme láttára a Sinai hegyre” (2Móz 19:10-11). Az adott idő alatt mindenkinek ünnepélyesen elő kellett készülnie, hogy méltóképpen jelenhessék meg az Úr előtt. Személyüket és ruházatukat meg kellett tisztítaniuk minden tisztátalanságtól. Amikor pedig Mózes rámutat bűneikre, alázkodjanak meg böjtöléssel és imádkozással, hogy szívük megtisztulhasson minden romlottságtól. {PP 260.1}

Az előkészületeket megtették a parancs szerint, és még egy további parancsnak is engedelmeskedtek. Mózes ugyanis utasítást kapott Istentől arra is, hogy vegye körül korláttal a

hegyet, hogy se állat, se ember meg ne közelíthesse a környéket, be ne mehessen a szent térségbe. Ha bárki meg merné érinteni a szent hegyet, az azonnali halállal lakol. {PP 260.2}

A harmadik nap reggelén minden embernek a tekintete a hegy felé fordult, amelynek ormát sűrű felhő borította be. A felhő egyre feketébb és sűrűbb lett, amint lefelé ereszkedett mindaddig, míg az egész hegyet sötétség és félelmetes titokzatosság burkolta be. Azután kürt hangja hallatszott. Ez hívta a népet, hogy lépjen Isten elé. Mózes odavezette őket a hegy lábához. Ekkor a sűrű sötétségből villámok cikáztak, miközben a mennydörgés döreje visszhangzott a környék magaslatai között. „Az egész Sinai hegy pedig füstölög vala, mivelhogy leszállott arra az Úr tűzben és felmegy vala annak füstje, mint a kemencének füstje, és az egész hegy nagyon reng vala” (2Móz 19:18). Az Úr dicsősége emésztő tűzként lebegett a hegycsúcson az összegyűlt sokaság szeme láttára. „És a kürt szava mindinkább erősödik vala” (2Móz 19:19). Jahve jelenlétének jelei olyan rettenetesek voltak, hogy Izrael seregei remegni kezdtek a félelemtől és arcukra estek az Úr előtt. Mózes is így kiáltott fel: „[...] Megijedtem és remegek” (Zsid 12:21). {PP 260.3}

Azután megszűnt a mennydörgés, a kürt sem hallatszott; csendes lett a föld. Ünnepélyes nyugalom állt be. Az Úr szava hangzott az őt övező sűrű sötétségből, amint angyaloktól körülvéve ott állott a hegyen. így ismertette meg törvényét. Mózes így írta le ezt a jelenetet: „Az Úr a Sinai hegyről jött, és Szeirből támadt fel nékik; Párán hegyéről ragyogott elő, tízezer szent közül jelent meg, jobbja felől tüzes törvény vala számukra. Bizony szereti ő a népeket! Mind kezednél vannak az ő szentjei, oda szegődnek, a te lábaidhoz, és hallgatják a te beszédeidet” (5Móz 33:2-3). {PP 261.1}

Jahve nemcsak a bíró és a törvényadó félelmetes fenségében jelentette ki magát, hanem az Ő népének irgalmas őrizőjeként is: „Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptomnak földéről, a szolgálat házából” (2Móz 20:2). Isten, akit ők már vezetőjükként és szabadítójukként ismertek, aki kihozta őket Egyiptomból, aki utat készített számukra a tengeren át, és aki legyőzte a fáraó hadseregét, aki így Egyiptom minden istenénél felettébb állónak mutatta meg magát, itt és most Ő volt az, aki kihirdette törvényét előttük. {PP 261.2}

Isten az Ő törvényét nem kizárólag csak a hébereknek adta. Isten ugyan kitüntette Izrael népét azzal, hogy őket tette meg törvénye őrizőivé és megtartóivá, de ezt a törvényt olyan törvénynek kellett tekinteni, mint amely szent megbízatás volt az egész világ számára. {PP 261.3}

A Tízparancsolat előírásait Isten az egész emberiségre alkalmazta és minden ember oktatására és kormányzására adta. Ez a tíz rövid, átfogó és ellentmondást nem tűrő parancs magában foglalja minden ember Isten és embertársai iránti kötelességeit. Ezek a parancsok a szeretet nagy alapelvén nyugszanak; „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből és minden erődből és teljes elmédből; és a te felebarátodat, mint magadat” (Lk 10:27. Lásd 5Móz 6:4-5 és 3Móz 19:18). A Tízparancsolat ezeket az alapelveket külön-külön is

részletesen kifejezi és alkalmazhatóvá teszi az emberek életének feltételeire és körülményeire. {PP 261.4}

„Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem.” {PP 261.5}

Jahve, az örökkévaló, az önmagában létező, a nem teremtett Isten, aki maga a forrása és fenntartója mindennek, aki egyedül jogosult arra, hogy Őt illesse meg a legnagyobb tisztelet és imádat. Ezért az embernek tilos, hogy érzelmeiben vagy szolgálataiban az első helyet valaki vagy valami másnak adja, mert mindaz bálvány, ami az Isten iránti köteles szeretetünket csökkenti. Másik istent alkotunk magunknak, ha olyan szolgálatot végzünk, amely egyedül Őt illeti. {PP 261.6}

„Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy amelyek alant a földön, vagy amelyek a vizekben a föld alatt vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat” (2Móz 20:4-5). {PP 262.1}

A második parancsolat megtiltja, hogy az igaz Istent képekben vagy szobrokban imádjuk. A pogány népek közül sokan azt állították, hogy az ő képmásaik csupán csak alakok és jelképek, amelyek segítségével könnyebben tudják imádni istenségüket; de Isten az ilyen istenimádatot bűnnek jelentette ki. Az örökkévaló Isten anyagi tárgyakkal való ábrázolásának kísérletével lealacsonyítjuk Istenről alkotott fogalmunkat. Elménk elfordul, eltér Jahve végtelen tökéletességétől és inkább a teremtmény gyakorol ránk vonzást, mint maga a Teremtő. Amilyen mértékben süllyed Istenről alkotott fogalmunk, olyan mértékben süllyedünk le magunk is. {PP 262.2}

„Én, az Úr a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok” (2Móz 20:5). {PP 262.3}

Isten szoros és szent viszonyát népéhez a házasság kötelékével ábrázolja. A bálványimádás nem más, mint lelki házasságtörés. Isten nemtetszését ezzel szemben találóan nevezhetjük féltékenységnek. {PP 262.4}

„Megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, harmad és negyediziglen, akik engem gyűlölnek” (2Móz 20:5). {PP 262.5}

Elkerülhetetlen, hogy a gyermekek ne szenvedjenek a szülők bűneinek következményei miatt. Isten azonban nem bünteti meg a gyermekeket szüleik bűneiért, hacsak ők maguk is nem vesznek részt szüleik bűneiben. Rendszerint a gyermekek szüleik nyomdokaiban járnak. Öröklődés és szüleik példája útján a fiák részt vesznek atyáik bűneiben. A bűnös hajlamok, a romlott kívánságok és durva, lealja- sodott erkölcsök éppen úgy, mint a testi betegségek és elkorcsosulá- sok átszállnak örökségként apáról fiúra a harmadik és negyedik nemzedékig. E félelmetes igazságnak vissza kellene tartania bennünket a bűn útjának követésétől. {PP 262.6}

„De irgalmasságot cselekszem ezeriziglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolataimat megtartják” (2Móz 20:6). {PP 262.7}

A hamis istenek imádatának megtiltásával a második parancsolat egyben magában foglalja az igaz Isten imádását és utasít is ennek a gyakorlására. Azoknak, akik hűségesek az Ő szolgálatában, Isten irgalmasságot ígért meg, mégpedig nemcsak a harmadik és negyedik nemzedékig — mint ahogy harmad és negyediziglen fenyegeti meg haragjával azokat, akik gyűlölik — hanem az ezredik nemzedékig. {PP 262.8}

„Az Úrnak a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd; mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, aki az ő nevét hiába felveszi” (2Móz 20:7). {PP 263.1}

Ez a parancs nemcsak a hamis esküt, vagy a megszokott esküdö- zéseket tiltja meg, de Isten nevének azt a könnyed és gondatlan használatát is, amikor nem vesszük tekintetbe e név félelmetes jelentőségét. Isten nevének az általános beszélgetés közben történő meggondolatlan említésével, jelentéktelen ügyekben a nevére való hivatkozással valójában tiszteletlenek vagyunk Istennel szemben. „Szent és rettenetes az Ő neve” (Zsolt 111:9). Mindnyájunknak elmélkednünk kell Isten neve fenségéről, tisztaságáról és szent voltáról, hogy szívünkre hatást gyakoroljon neve felmagasztalt jellegének értelme; az Ő szent nevét mindig tisztelettel és ünnepélyesen ejtsük ki. {PP 263.2}

„Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, és végezd minden dolgodat; De a hetedik nap az Úrnak a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon se magad, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod, se barmod, se jövevényed, aki a te kapuidon belöl van; Mert hat napon teremté az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék. Azért megáldá az Úr a szombat napját, és megszentelé azt” (2Móz 20:8-11). {PP 263.3}

Isten a szombatot nem valami új intézményként vezette be, mert a teremtés alkalmával alapította. Meg kell emlékeznünk róla és ünnepként kell megtartanunk, mint Isten teremtő munkájának emlékét. Mivel a szombat a menny és a föld Teremtőjeként mutat rá Istenre, ezért az igaz Istent megkülönbözteti a hamis istenektől. Mindazok, akik megtartják a hetedik napot, ezzel a cselekedetükkel azt fejezik ki, hogy ők Jahve imádói. Így a szombat az Isten iránti hűségünk jele mindaddig, amíg emberek élnek a földön azért, hogy szolgálják Istenünket. A negyedik parancsolat az egyetlen parancsolat a tíz közül, amelyben benne van a törvényadó neve és jogcíme. Ez az egyetlen parancsolat, amely megmutatja, kinek a tekintélye adta a törvényt. Magán viseli Isten pecsétjét, amelyet törvényére helyezett annak hitelessége és kötelező ereje bizonyítékaként. {PP 263.4}

Isten hat napot adott az embereknek a munkálkodásra, és Isten meg is követeli tőlünk, hogy minden munkánkat végezzük is el a hat munkanap alatt. Isten megengedi, hogy az irgalmasság elkerülhetetlenül szükséges munkáit szombaton is elvégezzük: a betegekről és a szenvedőkről mindenkor gondoskodni kell; de a szükségtelen munkák végzését szigorúan kerülni kell. „Ha megtartóztatod szombaton lábadat, és nem űzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenteled azt, dolgaidat nem tévén, foglalkozást sem találván” (Ésa 58:13). A tiltásnak azonban még nincs vége. A

próféta még azt is hozzáteszi: „Hamis beszédet sem szólván.” Azokat, akik szombaton üzleti ügyeiket tárgyalják meg és terveket készítenek, Isten olyanoknak tekinti, mint akik tényleges üzleti tevékenységet hajtanak végre. Ha a szombatot valóban szent napnak akarjuk megtartani, akkor nem szabad megengednünk, hogy elménk világi jellegű dolgokkal foglalatoskodjék. Ez a parancsolat mindent magában foglal, ami kapuinkon belül van. Mindazok, akik házunkban laknak, háztartásunkhoz tartoznak, tegyék félre világi dolgaik intézését a szent órák alatt. Mindnyájan készséges szolgálattal tiszteljék Istent az ő szent napján. {PP 264.1}

„Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr a te Istened ád te néked” (2Móz 20:12). {PP 264.2}

A szülők a szeretet és a tisztelet olyan mértékére jogosultak, ami nem illet meg senki más személyt. Maga Isten, aki felelősséget helyezett rájuk azokért a lelkekért, akiket gondjaikra bízott, úgy rendelkezett, hogy a gyermek életének korai időszakában, a szülők Isten helyét töltsék be. Azok a gyermekek, akik elvetik, megvetik szüleik jogos tekintélyét és hatalmát, tulajdonképpen Isten tekintélyét és hatalmát vetik meg. Az ötödik parancsolat nemcsak azt követeli meg a gyermekektől, hogy adják meg szüleiknek a köteles tiszteletet és engedelmességet, hanem azt is, hogy szeressék szüleiket, legyenek hozzájuk gyengédek, könnyítsék terheiket, őrizzék és óvják meg tekintélyüket, és öreg korukban támogassák és vigasztalják őket. Ez a parancsolat magában foglalja a lelkészek, sőt az uralkodók és mindazok iránti tiszteletadást is, akiknek Isten tekintélyt és hatalmat adott mások, elsősorban a gyermekek és az ifjak felett. {PP 264.3}

Az apostol ezt mondja: „Tiszteljed a te atyádat és a te anyádat (ami az első parancsolat ígérettel)” (Ef 6:2). Az izraeliták számára, akik azt remélték, hogy hamarosan bevonulnak Kánaán földjére, ez a parancsolat annak az isteni ígéretnek volt a záloga, hogy ha engedelmeskednek Istennek, akkor hosszú ideig élnek majd azon a földön. Ennek a parancsolatnak azonban egy szélesebb értelmezése is van, amely magában foglalja Isten egész Izraelét, és örök életet ígér, amikor a föld megszabadul majd a bűn átkától. {PP 265.1}

„Ne ölj” (2Móz 20:13). {PP 265.2}

Az igazságtalanság minden olyan cselekedete, amely hajlamos az élet megrövidítésére; a gyűlölet és a bosszúállás lelkülete; vagy bármiféle szenvedély élvezete, amely sértő cselekedetre vezet bennünket mások iránt; vagy azt a kívánságot ébreszti fel bennünk, hogy megbántsunk másokat, hogy ártsunk nekik (mert „aki gyűlöli az ő atyjafiát, mind embergyilkos az” 1Jn 3:15) megszegik e parancsolatot. A szükségben lévőkről vagy a szenvedőkről való gondoskodásunk önző semmibevevése; saját vágyaink kielégítése; szükségtelen nélkülözésünk; túlfeszített munkatempónk, amellyel mások és a magunk egészségét tesszük tönkre — mindezek kisebb vagy nagyobb mértékben a hatodik parancsolat megsértései. {PP 265.3}

„Ne paráználkodjál” (2Móz 20:14). {PP 265.4}

Ez a parancsolat nemcsak a nemi tisztátalanságot tiltja meg, hanem az érzéki gondolatokat és kívánságokat is, és azokat a gyakorlatokat is, amelyek ezeket a gondolatokat és kívánságokat felkeltik bennünk. Ez a parancsolat nemcsak azt követeli meg tőlünk, hogy legyünk tiszták külső életünkben, hanem azt is, hogy legyünk tiszták szívünk szándékaiban és érzelmeiben is. Krisztus, aki Isten törvénye iránt messzemenő elkötelezettséget tanúsított, kijelentette, hogy a gonosz gondolat vagy tekintet éppen úgy bűn, mint a törvénytelen cselekedet. {PP 265.5}

„Ne lopj” (2Móz 20:15). {PP 265.6}

A nyilvános és a magányos lopásokat is magában foglalja. A nyolcadik parancsolat éppen úgy elítéli az emberek meglopását, kizsákmányolását, az emberrablást, mint a rabszolgákkal való bánásmódot, és megtiltja a területeket hódító háborúkat is. Életünk ügyeinek legkisebb részleteiben is szigorú igazságosságot, becsületességet követel meg tőlünk. Megtiltja a kereskedelemben elkövetett rászedéseket, csalásokat. Megköveteli a tartozások és a munkabérek jogos és tisztességes meg- és kifizetését. Kijelenti, hogy minden kísérletet, amely arra irányul, hogy hasznot szerezzünk mások tudatlanságából, gyengeségéből vagy szerencsétlenségéből. Isten csalásként sorol fel a menny könyveiben. {PP 265.7}

„Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot.” (2Móz 20:16). {PP 266.1}

A mindenféle hamis beszédet; minden kísérletünket vagy szándékunkat arra, hogy megcsaljuk felebarátunkat, magában foglalja ez a parancsolat. Minden csalási szándékunk hamisságot jelent. Szemünk pillantásával, kezünk mozdulatával, arcunk kifejezésével éppen úgy követhetünk el hamisságot vagy mondhatunk ki egy hazugságot olyan hatásosan, mint szavainkkal. Minden szándékos túlzásunk, minden célzásunk vagy gyanúsításunk, amellyel másokra valamiféle téren téves vagy túlzott benyomást számítunk tenni; még a tényeknek olyan módon való állítása is, amellyel másokat félrevezetünk, nem más, mint hazugság, hamisság. Ez a törvény megtiltja minden erőfeszítésünket, amelyet annak érdekében fejtünk ki, hogy tönkre tegyük felebarátunk jó hírnevét, elferdítés vagy gonosz feltevés útján, rágalmazással, hazug hírekkel, történetek hordozásával, pletyka útján. Még az igazság szándékos elnyomásával, elhallgatásával is, ami mások kárát okozza, megsértjük, áthágjuk ezt a kilencedik parancsolatot. {PP 266.2}

„Ne kívánd a te felebarátodnak házát! Ne kívánd a te felebarátodnak feleségét, se szolgáját, se szolgáló leányát, se ökrét, se szamarát, és semmit, ami a te felebarátodé” (2Móz 20:17). {PP 266.3}

A tizedik parancsolat minden bűn gyökerére sújt le azzal, hogy megtiltja az önző kívánságot, amelyből a bűnös cselekedet ered. Ha Isten törvénye iránti engedelmességünkben visszatartjuk magunkat a mások tulajdonát képező bűnös dolgok kívánásától, akkor nem vétünk embertársaink ellen. {PP 266.4}

Ezek a Tízparancsolat szent előírásai, amelyeket Isten mennydörgések és villámlások között, törvényadó hatalmának, fenségének csodálatos megmutatásával mondott el. Isten az Ő törvénye kihirdetését hatalma és dicsősége megmutatásával kísérte, hogy a nép soha ne felejtse el ezt a jelenetet, és hogy mélységes tisztelettel hatása alá kerülhessen a törvény szerzőjének, a menny és a föld Teremtőjé-nek. Isten törvénye szentségét, fontosságát és állandóságát is meg akarta mutatni minden embernek. {PP 266.5}

Izrael népén erőt vett a rettegés. Isten kinyilatkoztatásának félelmetes hatalma több volt annál, mint amennyit a remegő szívek el tudtak hordozni. Mert amikor Isten a jog és az igazság nagy szabályát elébük tárta, akkor azonnal felfogták azt, és oly mértékben tudatára ébredtek a bűn támadó jellegének és saját bűnüknek is, mint soha azelőtt a szent Isten szemei előtt. Félelemmel és rettegéssel húzódtak vissza a hegytől. A sokaság így kiáltott Mózeshez: „Te beszélj velünk, és mi hallgatunk; de az Isten ne beszéljen velünk, hogy meg ne haljunk” (2Móz 20:19). Mózes pedig ezt válaszolta: „Ne féljetek, mert azért jött az Isten, hogy titeket megkísértsen, és hogy az Ő félelme legyen előttetek, hogy ne vétkezzetek” (2Móz 20:20). A nép bizonyos távolságra maradt a hegytől és rettegéssel tekintett a jelenetre, mialatt Mózes „[...] közelebb méne a felhőhöz, melyben az Isten vala” (2Móz 20:11). {PP 267.1}

A nép elméje, amelyet megvakított és durvává tett a rabszolgaság és a pogányság, nem készült fel arra, hogy teljes mértékben meg tudja érteni Isten Tízparancsolatának messzeható alapelveit. Isten azért, hogy a Tízparancsolatot az izraeliták jobban megérthessék és érvényre juttathassák, további előírásokat adott, hogy ezekkel szemléltesse a Tízparancsolat alapelveit. E törvényeket ítéletnek mondták, egyrészt mert Isten végtelen bölcsesség és jogosság keretébe foglalta ezeket, másrészt mert az elöljáróknak ezek szerint kellett az ítéletet meghozniuk. A Tízparancsolattól eltérően azonban ezeket a rendeleteket Isten nem nyilvánosan adta át Mózesnek, de neki kellett azokat közölni a néppel. {PP 267.2}

E törvények közül az első a rabszolgákra vonatkozott. Az ősi időkben a gonosztevőket néha rabszolgáknak adatták el a bírák. Néhány esetben a hitelezők adták el rabszolgáknak adósaikat. Sokszor a szegénység kényszerítette rá a szülőket arra, hogy rabszolgáknak adják el magukat vagy gyermekeiket. A héber embert azonban nem lehetett, nem szabadott egész életére rabszolgának eladni. Rabszolgaságának időtartamát hat évre korlátozták. A hetedik évben szabadon kellett bocsátani. Az emberrablást, a szándékos gyilkosságot és a szülői tekintély elleni lázadást halállal kellett büntetni. A nem izra-elita születésű rabszolgák tartása megengedett dolog volt, de életüket és személyüket szigorúan meg kellett védeni. A rabszolgák gyilkosait meg kellett büntetni. Ha pedig a rabszolgát az ura részéről valamiféle testi sérelem érte, mint fogának a kiverése, akkor ez feljogosította szabadsága visszanyerésére. {PP 267.3}

Eddig maguk az izraeliták is rabszolgák voltak. Most, amikor olyan helyzetbe kerültek, hogy maguk is tarthattak rabszolgákat, óvakodniuk kellett az olyan kegyetlenkedéstől és kizsákmányolástól, amelytől maguk is sokat szenvedtek az egyiptomi munkavezetők velük szemben gyakorolt eljárása során. Saját keserű szolgaságuk emléke arra kellett indítsa őket,

hogy a rabszolgák helyzetébe képzeljék magukat és ezért igyekezzenek azokhoz kedvesek és könyörületesek lenni. Úgy viselkedjenek velük szemben, amiként szeretnék, hogy velük szemben mások viselkedjenek. {PP 268.1}

Az özvegyek és árvák jogait különösképpen meg kell védelmezniük. Tehetetlen helyzetük gyengéd tekintetbevételét az Úr nagyon a lelkükre kötötte. „Ha nyomorgatod azt, és hozzám kiált, meghallgatom az ő kiáltását. És felgetjed haragom és megöllek titeket fegyverrel, és a ti feleségeitek özvegyekké lésznek, a ti fiaitok pedig árvákká" (2Móz 22:23-24). Azokat az idegeneket is meg kellett oltalmazniuk minden rossztól és elnyomástól, akik egyesültek Izraellel. „A jövevényt ne nyomorgasd, hiszen ti ismeritek a jövevény életét, mivelhogy jövevények voltatok Egyiptom földén" (2Móz 23:9). {PP 268.2}

Isten az uzsorakamat szedését is megtiltotta a szegényektől. Ha valaki egy szegény ember ruháját vagy takaróját zálogba vette, még naplemente előtt vissza kellett azt neki adnia. Attól, aki lopott megkövetelték, hogy az ellopott tárgyaknak a kétszeresét adja vissza. Isten a nép lelkére kötötte az elöljárókat és a főembereket megillető tisztelet megadását; a bírókat pedig óva intette az ítélet elferdítésétől és attól, hogy hamis ügyet támogassanak és megvesztegethetők legyenek. Isten a rágalmazást és a becsületsértést is megtiltotta. Ellenben lelkére kötötte népének, hogy viselkedjék kedvesen mindenkivel, még az ellenségeivel is. {PP 268.3}

Isten azután ismét emlékeztette a népet a szombat megtartásának szent kötelességére. Az évenkénti ünnepeket is kijelölte, amelyeken a nemzet minden férfiának össze kellett gyülekeznie az Úr előtt és elhoznia neki hálaáldozatait és termésének első zsengéit, gyümöl-Ícseit. Isten mindezeknek az előírásoknak a célját is közölte velük. {PP 268.4}

Ezek egyike sem származott korlátlan egyeduralma gyakorlásából. Isten ezen előírások mindegyikét Izrael javára adta. Az Úr azt mondta: „Szent emberek legyetek én előttem" (2Móz 22:31) — méltók arra, hogy elismerjen benneteket a szent Isten. {PP 269.1}

Ezeket a törvényeket Mózesnek fel kellett jegyeznie és a Tízparancsolattal együtt, — mely Isten Izraelnek adott ígérete beteljesülésének a feltételét szemlélteti — gondosan meg kellett őriznie a nemzet törvénye alapjaként. {PP 269.2}

Most Jahve a következő üzenetet küldte: „Ímé én Angyalt bocsátok el te előtted, hogy megőrizzen téged az útban, és bevigyen téged arra a helyre, amelyet elkészítettem. Vigyázz magadra előtte, és hallgass az Ő szavára; meg ne bosszantsd Őt, mert nem szenvedi el a ti gonoszságaitokat, mert az én nevem van Őbenne. Mert ha hallgatán- dasz az ő szavára; és mindazt megcselekedénded, amit mondok: akkor ellensége lészek a te ellenségeidnek, és szorongatom a te szorongatóidat" (2Móz 23:20-22). Izrael egész vándorlása alatt a felhő vagy tűzoszlopban Krisztus volt a vezetőjük. Voltak jelképek, amelyek az eljövendő Üdvözítőre mutattak, de az Üdvözítő már ott volt közöttük, aki parancsokat adott Mózesnek a nép számára, és aki úgy járt előttük, mint az áldás egyetlen forrása. {PP 269.3}

Miután Mózes leereszkedett a hegyről, „[...] elbeszélé a népnek az Úr minden beszédét és minden rendelését; az egész nép pedig egyező szóval felele, mondván: Mindazokat a dolgokat, amelyeket az Úr parancsolt, megcselekesszük” (2Móz 24:3). Ezt a fogadalmat az Úr mindazon szavaival együtt, amelyek engedelmességre kötelezték őket, Mózes megírta könyvben. {PP 269.4}

Azután következett a szövetség jóváhagyása. Oltárt építettek fel a hegy lábánál és mellette tizenkét oszlopot állítottak fel „[...] az Izráel tizenkét nemzetsége szerint” (2Móz 24:4), a szövetség elfogadásának tanúbizonyságául. Ezután erre a szolgálatra kiválasztott ifjak áldozatokat mutattak be. {PP 269.5}

Miután az oltárt meghintették az áldozati állatok vérével, Mózes „vevé a szövetség könyvét és elolvasá a nép hallatára” (2Móz 24:7). Így Mózes ünnepélyesen megismételte a szövetség feltételeit. Mindenkinek szabadságában állott választani, hogy vajon elfogadja-e vagy nem a szövetség feltételeit; alkalmazkodik-e azokhoz vagy pedig nem; hajlandó-e teljesíteni azokat vagy pedig nem. Először megígérték, engedelmeskednek az Úr szavának, és miután meghallgatták a kihirdetett törvényt, és annak alapelveit Mózes részletezte előttük, így megtudhatták mindazt, amit ez a törvény magában foglal-akkor a nép ismét egyöntetűen azt felelte: „[...] Mindent megteszünk, amit az Úr parancsolt, és engedelmeskedünk” (2Móz 24:7). Mikor Mózes a törvény szerint minden parancsolatot elmondott az egész népnek, vevén a borjúknak és a bakoknak vérét, vízzel és vörös gyapjúval meg izsóppal együtt magát a könyvet is és az egész népet meghintette, mondván: „Ez azon szövetség vére, amelyet Isten számotokra rendelt” (Zsid 9:19-20). {PP 269.6}

Most előkészületeket kellett tenniük a választott nép teljes beiktatására királyuk Jahve uralma alá. Mózes ezt a parancsot kapta az Úrtól: „Jöjj fel az Úrhoz te és Áron, Nádáb és Abihu, és az Izrael vénei közül hetvenen, és hajtsátok meg magatokat előtte távolról. És csak Mózes közeledjék az Úrhoz” (2Móz 24:12). Mialatt a nép imádkozott a hegy lábánál, Isten ezeket a kiválasztott embereket felhívta a hegyre. A hetven vénnek kellett segédkeznie Mózesnek Izrael kormányzásában. Isten pedig Lelkét helyezte reájuk és megtisztelte őket hatalmának és nagyságának látványával. „És láták az Izráel Istenét, és annak lábai alatt valami zafir fényű tárgy vala, és olyan tiszta, mint maga az ég” (2Móz 24:10). Nem látták az Istent, de meglátták jelenléte dicsőségét. Ezelőtt nem tudták volna elviselni ezt a jelenetet, de Isten hatalmának előzetes szemlélése bűnbánatra késztette őket. Isten dicsősége, tisztasága és irgalma felett elmélkedtek mindaddig, míg közelebb tudtak menni ahhoz az Istenhez, aki elmélkedésük tárgya volt. {PP 270.1}

Isten felszólítására „[...] Mózes és az ő szolgája Józsué” (2Móz 24:13) felmentek az Isten hegyére, hogy találkozzanak Istennel. Ezért, mivel egy ideig távol kellett maradniuk a tábortól, Mózes Áront, Húrt és segítségükként a hetven vént rendelte ki, hogy helyette tevékenykedjenek. „Akkor felméne Mózes a hegyre; és felhő borítá el a hegyet. És az Úr dicsősége szálla alá a Sinai hegyre” (2Móz 24:15-16). Hat napig felhő borította be a hegyet

Isten különleges jelenlétének jeleként. Isten azonban nem adott semmiféle kinyilatkoztatást magáról vagy közlést akaratáról. Ez idő alatt Mózes ott maradt a hegy egyik ormán és arra várt, hogy a Magasságos Úr Isten majd megjelenik neki. Isten mondta: „Jöjj fel hozzám a hegyre és maradj ott." Bár Isten próbára tette türelmét és engedelmességét, de Mózes mégsem fáradt bele a várakozásba és nem hagyta el helyét. A várakozásnak ez az időszaka az előkészület és az alapos önvizsgálat ideje volt. Még Istennek ez a kedvelt szolgája sem léphetett be azonnal Isten jelenlétébe és viselhette el dicsősége megmutatását. {PP 270.2}

Ezt a hat napot arra kellett felhasználnia, hogy szíve megvizsgálásával, elmélkedéssel is imádsággal teljesen átadja magát Istennek, mielőtt el tudott volna készülni Teremtőjével való közvetlen beszélgetésre. {PP 271.1}

A hetedik napon, amely a szombat napja volt, Isten behívta Mózest a felhőbe. A sűrű felhő egész Izrael szeme láttára megnyílt, és az Úr dicsősége emésztő tűzként tört elő abból. „És beméne Mózes a felhő közepébe, és felméne a hegyre, és negyven nap és negyven éjjel vala Mózes a hegyen" (2Móz 24:18). A negyven napi időzés a hegyen nem foglalta magában az előkészület hat napját. A hat nap folyamán Józsué Mózessel volt és együtt ették a mannát, és itták a hegyről alázuhanó patak vizét. Józsué azonban nem lépett be Mózessel a felhőbe. Kívül maradt és naponta evett és ivott, mialatt Mózes visszatérésére várakozott. Mózes azonban böjtöléssel töltötte el a negyven napot. {PP 271.2}

A hegyen való tartózkodása alatt Mózes utasításokat kapott az Úrtól annak a szentélynek a felépítésére, amelyben Isten jelenléte majd rendkívüli módon nyilatkozik meg. „És készítsenek nékem szent hajlékot, hogy ő közöttük lakozzam" (2Móz 25:8). Ez volt Isten parancsa. Harmadik alkalommal kötötte Isten a lelkükre a szombat megtartását. „Legyen közöttem és az Izráel fiai között örök jel elmondotta az Úr, — hogy megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, aki titeket megszentellek. Megtartsátok azért a szombatot, mert szent az ti néktek [...] Mert valaki munkát végez azon, annak lelke irtassék ki az ő népe közül" (2Móz 31:17.13-14). Isten utasításokat adott Mózesnek a sátor felállítására, hogy ez álljon Isten szolgálatára a pusztában. A sátor elkészítését azonnal el kellett kezdeni. Az a cél, amelyet a szemük előtt kellett tartaniuk, elsősorban Isten dicsőségének a szolgálata volt, de igen nagy szükségük volt istentisztelet tartására alkalmas és méltó helyre. Ennek a mielőbbi megvalósítása, felépítése érdekében még a szombatnapi munkavégzést is igazoltnak, megokolt-nak tartották volna. Isten azonban, hogy megóvja őket ettől a tévedéstől, figyelmeztette őket, hogy még az Isten számára végzett munka szentsége és sürgőssége miatt sem szabad megszegniük Isten szent napjának nyugalmát. {PP 271.3}

Ettől kezdve a népet a mennyei Királynak állandó jelenlétével tüntette ki Isten. „Az Izrael fiai között lakozom, és nékik Istenük lészek"; „És megszentelem a gyülekezetnek sátorát és az oltárt"; „[...] és megszenteltetik az én dicsőségem által" (2Móz 29:45.44.43). Isten ezt a biztosítékot adta Mózesnek. Isten, hatalma jelképeként és akarata megtestesüléseként átadta Mózesnek a Tízparancsolat hű másolatát, amelyet Isten saját ujjával vésett rá két kőtáblára

(5Móz 9:10; 2Móz 32:15-16), hogy gonddal helyezzék el és őrizzék meg azokat a szentélyben, amelynek elkészülte után szemmel látható központja lesz majd a nemzet istentiszteletének. {PP 272.1}

Az izraelitákat Isten rabszolga népből emelte ki és helyezte minden népek fölé, hogy a királyok Királyának legnagyobb kincse, választott népe legyen. Isten elkülönítette őket a világtól, hogy rájuk bízhassa szent letétét. Törvénye letéteményeseivé tette őket. Az volt a szándéka, hogy általuk őrizze meg az emberek között az önmagáról adott, kijelentett ismeretet. Így kellett a menny világosságának felragyognia ebbe a sötétségbe burkolt világba, és Isten minden néphez intézett szava így vált hallhatóvá a népek és nemzetek között, hogy elfordítsa őket a bálványok imádásától és rávezesse őket az egy igaz és élő Isten szolgálatára. Ha az izraeliták hűségesek maradnak megbízatásukhoz és örökségükhöz, akkor nagy hatalommá válnak ebben a világban. Isten lenne a védelmük, Isten emelné fel őket minden más nép és nemzet fölé. Isten világossága és igazsága láthatóvá válna általuk és Isten bölcs és szent uralma alatt példaképe lennének annak, hogy Fenségének imádata mennyire felette áll minden bálványtiszteletnek. {PP 272.2}

Fejezet 28 — Bálványimádás a Sinai hegynél

(2Móz 32-34. fejezetek)

Mialatt Mózes távol volt, Izrael izgatottan várt. A nép tudta, hogy Mózes Józsuéval ment fel a hegyre és egyedül lépett be a sűrű sötét felhőbe, amely látható volt az alul elterülő síkságról, melyet időről időre az isteni jelenlét villáma világított meg. Sóváran várakoztak Mózes visszatérésére. Egyiptomban hozzászoktak az istenség látható ábrázolásához. Nehéz volt most egy láthatatlan Istenben bízni. Ezért hitük fenntartása érdekében Mózeshez fordultak, hogy legalább reá támaszkodhassanak. Most azonban Mózest is elvették tőlük. Nap nap után, hét hét után telt el, és Mózes még mindig nem tért vissza. A felhőt szemük előtt tisztán láthatták. A táborban sokan már azt gondolták, hogy Mózes elhagyta őket, vagy pedig megemésztette őt a tűz. {PP 273.1}

A várakozás időszaka alatt volt idejük az elmélkedésre, a hallott isteni törvények feletti gondolkozásra, és szívük felkészítésére a további kijelentések számára, amelyeket Isten még ad nekik. Nem volt túl sok idejük erre a munkára. Ha Isten követelményeinek világosabb megértésére fordították volna idejüket és megalázták volna előtte szívüket, akkor védve lettek volna a kísértéstől. Azonban nem ezt tették és ezért hamarosan gondatlanokká, figyelmetlenekké és törvényszegőkké lettek. Különösen vonatkozott ez a hozzájuk csatlakozott „gyülevész” népre. Türelmetlenekké váltak az ígéret földje felé vezető úton, nem tudták kivárni, hogy eljussanak a tejjel és mézzel folyó földre. Ezt a jó földet azonban Isten csak az engedelmesség feltétele mellett ígérte nekik. Az ígéret földjének látványát elvesztették szemük elől. Voltak közöttük olyanok, akik azt ajánlották, térjenek vissza Egyiptomba. A nép többségének mindegy volt, hogy előre mennek-e Kánaánba, vagy visszatérnek Egyiptomba; azt azonban elhatározták, hogy nem várnak tovább Mózesre. {PP 273.2}

Miután vezetőjük távollétében tehetetlennek érezték magukat, visszatértek régi babonáikhoz. Elsőként a „gyülevész nép” engedte meg magának, hogy zúgolódjék és türelmetlenkedjék, és ők voltak a vezérei az ezt követő hitehagyásnak is. Azon tárgyak között, amelyeket az egyiptomiak az istenség jelképeinek tartottak, szerepelt az ökör és a borjú. Azoknak ajánlatára, akik a bálványimádásnak ezt a formáját gyakorolták Egyiptomban, most borjút készítettek és azt imádták. Isten ábrázolására a nép képmást kívánt csinálni magának, hogy Mózes helyett ez menjen előttük. Isten a hasonlatosság semmiféle képét nem adta magáról. Megtiltotta személyének bármiféle tárgyi ábrázolását. Az Egyiptomban és a Vörös-tengernél véghez vitt hatalmas csodák mind azt a célt szolgálták, hogy az izraeliták úgy higgyenek benne, mint a láthatatlan Istenben, aki mégis Izrael mindenható segítője, az egy igaz Isten. Jelenléte látható megnyilvánulása után való vágyakozásukat Isten a felhőoszloppal és a tűzoszloppal elégítette ki, amelyek seregeiket vezették és amelyben dicsősége megnyilvánult a Sion hegyén. Még mindig előttük volt Isten jelenléte a felhő- és tűzoszlopban, szívükben mégis visszatértek Egyiptom bálványimádásához és a láthatatlan Isten dicsőségét egy ökör hasonlatosságával cserélték fel. {PP 274.1}

Mózes távollétében a bírói hatalom Áronra ruházódott át. A hatalmas tömeg a sátor körül gyülekezett össze és ezzel a követeléssel álltak elő: „Kelj fel, csinálj nékünk isteneket, kik előttünk járjanak; mert nem tudjuk mint lőn dolga ama férfiúnak Mózesnek, aki minket Egyiptom földéből kihozott” (2Móz 32:1) (Lásd: Függelék 4. sz. megjegyzését.) Azt mondták, hogy a felhő, amely eddig vezette őket, most állandóan a hegyen nyugszik és nem vezeti őket többé. Helyette egy képmásra van szükségük; és ha — amint egyesek ajánlották — úgy döntenének, hogy visszatérnek Egyiptomba, akkor elnyernék az egyiptomiak jóindulatát azzal, hogy a képmást vinnék maguk előtt és azt ismernék el istenükként. {PP 274.2}

Ebben a válságban olyan szilárd jellemű, rendíthetetlen bátorságú emberre volt szükség, aki Isten tiszteletét többre becsülte a népszerűség kegyénél, személyes biztonságánál, sőt saját életénél is. Izrael jelenlegi vezetője azonban nem ilyen jellemű ember volt. Áron tilta-kozott ugyan a nép véleménye ellen, de ingadozása és félénksége csak azt eredményezhette, hogy a válságos pillanatban az emberek csak még határozottabban adtak hangot kívánságuknak. A zűrzavar növekedett. Úgy látszott, hogy vak, oktalan őrület keríti hatalmába a sokaságot. Voltak azért néhányan, akik hűségesek maradtak Istennel kötött szövetségükhöz, de a nép nagyobb része csatlakozott a hiteha- gyókhoz. Azokat a keveseket, akik bátorkodtak bálványimádásnak bélyegezni a képmás készítését, vadul megtámadták, durván bántalmazták, és a keletkezett zűrzavarban életüket vesztették. {PP 274.3}

Áron féltette saját biztonságát és ahelyett, hogy nemesen kiállt volna Isten tekintélye és tisztelete mellett, engedett a sokaság követeléseinek. Az volt az első cselekedete, hogy elrendelte az arany fülbevalók összegyűjtését minden embertől. Abban a reményben tette ezt, hogy a hiúságuk ráveszi majd őket ennek az áldozatnak a megtagadására. Az emberek azonban készségesen adták oda ékszereiket. Ezekből Áron öntött borjút készített Egyiptom isteneinek utánzásaként. A nép felkiáltott: „Ezek a te isteneid Izrael, akik kihoztak téged Egyiptom földéről” (2Móz 32:4). Áron eltűrte Jahvénak ezt a megsértését. Ennél többet is tett. Mivel látta, hogy az aranyborjút milyen megelégedéssel fogadták, oltárt épített előtte és kihirdette: „Holnap az Úrnak innepe lesz!” (2Móz 32:5). Ezt a közleményt a hírnökök trombitákkal adták tovább csoportról csoportra az egész tábor területén. „Felkelvén azért másnapon jó reggel, áldozának égőáldozattal és hálaáldozattal is; azután leüle a nép enni és inni; azután felkelének játszani” (2Móz 32:6). Azzal az ürüggyel, hogy „ünnepet tartanak az Úrnak” átadták magukat a falánkságnak és a kicsapongó dorbézolásnak. {PP 275.1}

Napjainkban is milyen gyakran megtörténik, hogy az élvezet vágyát a „kegyesség látszata” mögé rejtik. Az a vallás, amely megengedi, hogy az istentisztelet szertartásai közben az emberek átadják magukat az önző vagy érzéki vágyak kielégítésének, ma épp úgy elnyeri a sokaság tetszését, mint Izrael napjaiban. Még mindig vannak ingadozó Áronok, akik miközben tekintélyes helyet töltenek be az egyházban, engednek a nem megszenteltek kívánságainak, így bátorítják őket a bűn elkövetésére. {PP 275.2}

Csak néhány nap telt el azóta, hogy a héberek ünnepélyes szövetséget kötöttek Istennel és engedelmességet fogadtak neki. Féle-lemtől remegve álltak a hegy előtt az Úr szavaira figyelve: „Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem” (2Móz 20:3). Isten dicsősége még mindig ott lebegett a Sinai hegy fölött a gyülekezet szeme láttára. Az izraeliták azonban elfordultak tőle és idegen isteneket kértek. „Borjút csináltak a Hóreb alatt, és hajlongtak az öntött bálvány előtt. Felcserélték az ő dicsőségöket; ökörnek képével, amely füvet eszik” (Zsolt 106:19-20). Mivel mutathattak volna ki nagyobb hálátlanságot vagy vakmerőbb sértést Isten iránt, aki gyengéd Atyaként és mindenható királyként jelentette ki magát nekik? {PP 275.3}

Mózest az Úr a hegyen figyelmeztette a táborban lejátszódó hite- hagyásra és utasította, hogy késedelem nélkül térjen vissza: „Eredj, menj alá” — mondotta az Úr — „mert megromlott a te néped, amelyet kihoztál Egyiptom földéből. Hamar letértek az útról, amelyet parancsoltam nékik, borjúképet öntöttek magoknak, azt tisztelik és annak 318 áldoznak” (2Móz 32:7-8). Isten még kezdetben megakadályozhatta volna ezt a mozgalmat. Hagyta, hogy idáig jusson, hogy az árulásra és hitehagyásra kiszabott büntetésből mindenki tanuljon. {PP 276.1}

Isten népével kötött szövetsége érvényét veszítette e hitehagyás miatt, és ezt mondta Mózesnek: „[...] hagyj békét nékem, hadd gerjedjen fel haragom ellenök, és töröljem el őket: Téged azonban nagy néppé teszlek” (2Móz 32:10). Izrael népe — különösképpen a velük jött elegy nép — hajlamos volt az Isten elleni lázadásra. Vezetőjük ellen is mindig zúgolódtak és gyakran megszomorították őt hitetlenségükkel és nyakasságukkal. Nem kétséges, hogy nagyon fáradságos és nehéz feladat volt az ígéret földjére való elvezetésük. Bűneikkel máris átléptek Isten türelmének határát, és az igazság megkövetelte eltörlésüket. Az Úr ezért elhatározta megsemmisítésüket, és Mózesből szándékozott hatalmas nemzetet létrehozni. {PP 276.2}

„[...] hagyj békét nékem (...) hadd [...] töröljem el őket.” Ezek voltak Isten szavai. Ha Istennek az volt a szándéka, hogy elpusztítja Izraelt, vajon ki esedezhetett volna értük? Nagyon kevesen lennének olyanok, akik nem hagynák a bűnösöket sorsukra. Nagyon kevesen lennének olyanok, akik nem cserélnék fel boldogan a gürcöléssel, teherrel, áldozattal, hálátlansággal együttjáró sorsukat egy könnyű és megbecsült életre, amikor Isten maga kínálja fel ezt a lehetőséget nekik. {PP 276.3}

Mózes azonban Isten haragjában is reményt látott. Isten szavai ezek voltak: „Hagyj békét nékem.” Mózes ezt nem közbenjárása megtiltásának, hanem bátorításának értette. Arra következtetett, hogy semmi más, hanem csak az ő [Mózes] imája mentheti meg Izraelt. Mert Isten megkíméli népét, ha valaki imádkozik érte. Mózes könyörgött az Úrhoz, és ezt mondta: „Miért gerjedne Uram a te haragod néped ellen, amelyet nagy erővel és hatalmas kézzel hoztál vala ki Egyiptomnak földéről?” (2Móz 32:11). {PP 277.1}

Isten tudtára adta, hogy Ő is megtagadta népét. Úgy beszélt róluk mint: „[...] a te néped, amelyet kihoztál Egyiptom földéből” (2Móz 32:7). Mózes azonban alázatosan lemondott népe vezetéséről. Izrael népe nem az övé, hanem Istené: „Miért gerjedne Uram a te haragod néped

ellen, amelyet nagy erővel és hatalmas kézzel hoztál vala ki Egyiptomnak földéről? Miért mondanák az egyiptomiak" — érvelt Mózes — „mondván: Vesztökre vivé ki őket, hogy elveszítse a hegyek között és eltörülje őket a föld színéről?" (2Móz 32:11-12). {PP 277.2}

Néhány hónap telt el azóta, hogy Izrael elhagyta Egyiptomot Szabadulásuk híre elterjedt az őket körülvevő népek és nemzetek között. Félelem és rettenetesen rossz előérzet fogta el a pogány népeket. Mindnyájan azt figyelték, vajon Izrael Istene mit tesz az Ő népéért. Ha most Isten elpusztítaná Izraelt, ellenségeik ujjonganá- nak, és Isten meg lenne gyalázva. Az egyiptomiak azt állítanák, hogy az ő vádjaik igazak voltak, mert ahelyett, hogy áldozatot mutattak volna be Istennek, maga a nép lett az áldozat. Nem mérlegelnék Izrael bűneit; annak a népnek a törvényszegését, amelyet Ő, az Úr olyan feltűnő módon kitüntetett, és amely nép mégis szégyent hozott az ő nevére. Milyen nagy felelősség nyugszik azokon, akiket Isten megtisztelt azzal, hogy dicsőségessé tegyék az Ő nevét a földön. {PP 277.3}

Milyen nagy gonddal kellene őrizkedniök attól, hogy ne kövessenek el olyan bűnt, amely Isten ítéletét vonja rájuk és óvakodniuk attól, hogy szégyen érje Isten nevét. Amikor Mózes közbenjárt Istennél Izraelért, félénksége feloldódott mély felindultságában és szeretetében azokért, akikért Isten vezetésével olyan sok mindent megtett. Az Úr meghallgatta könyörgését, és elfogadta önzetlen imáját. Isten próbára tette szolgáját. Megpróbálta tévelygő és hálátlan népe iránt érzett hűségét és szeretetét. Mózes nemesen hordozta el ezt a próbatételt. Izraelért való fáradozása nem önző indítékból fakadt. Isten választott népének jóléte drágább volt számára saját személyes méltóságánál. Még annál a kiváltságnál is drágább volt, hogy atyjává válhatott volna egy hatalmas nemzetnek. Isten meg volt elégedve Mózes hűségével, szívének egyszerűségével és becsületességével, és mint hűséges pásztorra, rábízta azt a nagy feladatot, hogy Izraelt az ígéret földjére vezesse. {PP 277.4}

Mózes és Józsué lejött a hegyről. Mózes hozta magával „[...] a bizonyság két tábláját" (2Móz 32:15). Már messziről meghallották az izgatott sokaság kiáltásait és rivalgását. A táborban zűrzavar uralkodott. Józsuénak, a katonának az első gondolata az volt, hogy ellenséges hadsereg támadta meg a tábort. „Harckiáltás van a táborban" (2Móz 32:17) — mondta. Mózes azonban a valóságnak megfelelően ítélte meg a helyzetet. A lárma nem harci kiáltásokból eredt, hanem a dorbézolás zsivaja volt. „Nem diadalmasoknak, sem meggyőzötteknek kiáltása ez, éneklés hangját hallom én" — mondta Mózes Józsuénak. {PP 278.1}

Amikor közelebb értek a táborhoz, meglátták, hogy a nép táncol és ujjong a bálvány körül. Pogány tivornya jelenete tárult szemük elé, az egyiptomi bálványimádó ünnepségek utánzata, ami egyáltalán nem hasonlított Isten ünnepélyes és tisztelettel teljes imádatához. Mózest teljesen megrendítette ez a látvány. Éppen most érkezett Isten dicsősége jelenlétéből. Bár Isten tudtára adta, hogy mi történik a hegy lábánál, mégis váratlanul érte ez a szörnyű kép, Izrael lealjaso- dásának rettenetes valósága. Izzó harag támadt szívében. Hogy kimutassa népe bűne iránt érzett irtózatát, földhöz vágta a kőtáblákat, amelyek széttörtek az egész nép szeme láttára.

Így fejezte ki azt, hogy mivel az izraeliták ezzel a tettükkel megszegték Istennel való szövetségüket, Isten is felbontotta velük kötött szövetségét. {PP 278.2}

Miután Mózes belépett a táborba, átment a dorbézoló tömegen, megragadta a bálványt és a tűzbe vetette. Azután porrá zúzta azt, és a port beleszórta a hegyről lefolyó patakba, majd a népet megitatta a patak vizéből. Mózes így mutatta meg annak a bálványistennek teljes értéktelenségét, amelyet imádtak. {PP 278.3}

A nagy vezető magához szólította vétkes testvérét és szigorúan megkérdezte tőle: „Mit tett néked e nép, hogy ilyen nagy bűnbe keverted?" (2Móz 32:21). Áron a nép követelőzéseinek elbeszélésével igyekezett magát mentegetni és védeni. Azt mondta, hogyha nem teljesítette volna kívánságukat, akkor megölték volna. „Ne gerjedjen fel uram haragja: ismered e népet, hogy gonosz" — mondta — „Mert azt mondták nékem: Csinálj nékünk isteneket, akik előttünk járjanak; mert ama férfiúnak Mózesnek, ki minket Egyiptom földéről kihozott, nem tudjuk mint lőn dolga. Én pedig felelék: Kinek van aranya? Szedjétek le: és nékem ide adák, én pedig a tűzbe vetettem és e borjú formáltaték" (2Móz 32:22-24). Áron el akarta hitetni Mózessel, hogy csoda történt, mert amikor az aranyat a tűzbe vetette, akkor azt valami természetfeletti erő borjúvá formálta. Áron mentegetőzései és kifogásai azonban hasztalanok voltak. Mózes őt tartotta a legfőbb bűnösnek. {PP 278.4}

Az a tény, hogy Isten Áront magasan a nép fölé helyezte, megáldotta és megtisztelte, mindennél förtelmesebbé tette bűnét. Áron volt „az Úr szentje" (Zsolt 106:16). És éppen ő készítette el a bálványt és rendelte el az ünnep megtartását. Áron volt az, akit Isten arra jelölt ki, hogy ő legyen Mózes szóvivője, és akiről ilyen tanúbizonyságot tett: „Tudom, hogy ő ékesen szóló" (2Móz 4:14). Éppen ez az ember nem akadályozta meg a bálványimádókat istenkáromló szándékuk végrehajtásában. Ez az ember, akit Isten arra használt fel, hogy ítéletet mondjon az egyiptomiak és isteneik felett, nyugodtan hallgatta az öntött bálvány előtt elhangzott kijelentést: „Ezek a te isteneid Izráel, akik kihoztak téged Egyiptom földéről" (2Móz 32:4). {PP 279.1}

Áron volt az, aki ott volt Mózessel a hegyen és látta az Úr dicsőségét, és tudta, azt nem lehet megformálni. Mégis ő volt az, aki az isteni dicsőséget felcserélte az ökör képmásával. Áron, akire Isten rábízta a nép kormányzását — Mózes távollétében — volt az az ember, aki jóváhagyta a nép lázadását. „Áronra is igen megharagudt vala az Úr, és el akará őt is pusztítani" (5Móz 9:20). Válaszul Mózes komoly könyörgésére Isten megkímélte Áron életét. Miután pedig Áron bűnbánatot tartott nagy bűnéért és megalázkodott, újból elnyerte Isten kegyelmét. {PP 279.2}

Ha Áronnak lett volna elegendő bátorsága ahhoz, hogy kiálljon Isten ügye mellett, tekintet nélkül a következményekre, akkor megakadályozta volna a nép hitehagyását. Ha tántoríthatatlanul fenntartotta volna Isten iránti hűségét; ha emlékezetükbe idézte volna a Sinai hegy lábánál átélt veszélyeket és figyelmeztette volna őket az Istennel kötött szövetségük ünnepélyes fogadalmára, akkor engedel-meskednek Jahve törvényének, akkor a bűn

elkövetését megakadályozta volna. A nép kívánságaival szemben tanúsított engedékenységével, a magabízó nyugalommal, amellyel terveiket megvalósította, messzebb vitte őket a bűn útján, mint ahogy előzetesen gondolták. {PP 279.3}

Amikor Mózes visszatért a táborba és felelősségre vonta a lázadókat, akkor szigorú dorgálásai és méltatlankodásai, amelyeket a törvény tábláinak összetörésével nyilvánított ki, éles ellentétben álltak testvére kellemes beszédével és méltóságteljes viselkedésével. A nép természetesen Áron mellé ált. Áron a maga igazolása érdekében a népet igyekezett felelőssé tenni saját gyengeségéért és azért, hogy engedett követelésüknek. A nép csodálta Áron gyengeségét és türelmét. Isten azonban nem úgy lát, ahogy az emberek látnak. Áront engedékeny lelkülete és a nép tetszésének elnyerése iránti vágya vakká tette az elkövetett szörnyű bűnnel szemben, amelyet magatartásával jóváhagyott. Befolyása bűnbe vitte Izraelt, s ez ezrek életébe került. Milyen ellentétes ezzel Mózes eljárása, aki miközben hűségesen végrehajtotta Isten ítéletét, megmutatta, hogy számára Izrael jóléte drágább saját jóléténél és életénél. {PP 280.1}

Mindazon bűnök közül, amelyeket Isten meg akar büntetni, egyik sem olyan súlyos Isten szemében, mint azok, amelyek másokat bűn elkövetésére vesznek rá. Isten szolgái a bűn hűséges feddésével bebizonyítják Isten iránti hűségüket, bármennyire fájdalmas lehet is számukra ez az eljárás. Azok, akiket Isten megbízatással tisztelt meg, nem lehetnek gyengék, vagy engedékenyek, a körülményekhez alkalmazkodók. Ne törekedjenek önmaguk magasztalására, ne térjenek ki a kellemetlen kötelességek teljesítése elől, hanem tántoríthatatlan hűséggel Isten munkáját végezzék. {PP 280.2}

Mózes imáját Isten meghallgatta és megkímélte Izraelt az elpusztulástól. Hitehagyásukat azonban feltűnő módon kellett megbüntetni. Azt a törvénytelenséget és engedetlenséget, amelyre Áron vezette őket, hamar és gyökerestől el kellett fojtani, mert lázadásba torkollva helyrehozhatatlan romlásba döntötte volna a népet. A gonoszt elrettentő szigorúsággal ki kell irtani. A tábor kapujában megállva Mózes így kiáltott a néphez: „Aki az Úré, ide hozzám!” (2Móz 32:26). Azoknak, akik nem vettek részt a hitehagyásban, most Mózes jobb oldalán kellett állniuk, azoknak, akik bűnösök voltak, de megbánták bűnüket, a bal oldalán. Engedelmeskedtek a parancsnak. Kitűnt, hogy Lévi törzse nem vett részt a bálványimádó istentiszteleten. A többi törzsek tagjai közül is nagyon sokan voltak olyanok, akik — bár vétkeztek — de most kifejezték bűnbánatukat. Egy nagy csoport azonban, amely leginkább a gyülevész népből tevődött össze, — és amely különösképpen szorgalmazta a borjú elkészítését, makacsul kitartott a lázadás mellett. Az „Úr, Izrael Istene” nevében Mózes megparancsolta azoknak, akik a jobb keze felől álltak, akik tisztán tartották magukat a bálványimádástól, hogy kössék fel kardjaikat és öljék meg mindazokat, akik kitartottak a lázadás mellett. „[...] és elhulla azon a napon a népből úgymint háromezer férfiú” (2Móz 32:28). Tekintet nélkül a rangra, rokonságra vagy barátságra, akik a hitehagyás gonoszságának értelmi szerzői voltak, mind levágattak. Mindazokat azonban, akik megbánták bűnüket és megalázkodtak, megkímélték. {PP 280.3}

Azok, akik ezt a rettenetes ítéletet végrehajtották, isteni tekintéllyel és hatalommal tették meg azt. A menny Királyának végzését hajtották végre. Óvakodnunk kell attól, hogy vakságunkban könnyen elítéljük és kárhoztassuk embertársainkat! Amikor azonban Isten parancsolja meg nekünk, hogy hajtsuk végre végzését a gonoszságon, akkor engedelmeskednünk kell parancsának. Akkor azok, akik végrehajtották Izraelben ezt a fájdalmas cselekedetet, kinyilvánították, mennyire irtóznak a bálványimádástól és a lázadástól; magukat pedig teljesen az igaz Isten szolgálatára szentelték. Isten értékelte hűségüket, mert később különösképpen kitüntette Lévi törzsét. {PP 281.1}

Az izraeliták az árulás bűnét követték el. Árulásukat pedig éppen olyan Király ellen követték el, aki jótéteményeivel halmozta el őket, és akinek önként fogadtak engedelmességet. Az isteni kormányzat további fenntartása érdekében a vétkesnek jogosan bűnhődnie kell. Isten irgalmassága azonban még ebben az esetben is megmutatkozott. Isten eleget tett törvénye követelményeinek, mindenkinek szabad választást biztosítva, s ezzel lehetőséget adott nekik a bűnbánatra. Isten csak azokat engedte elpusztítani, akik kitartottak az ellene való lázadás és a bálványok imádása mellett. {PP 281.2}

Ezt a bűnt azért is meg kellett büntetni, hogy a környező nemzetek világosan lássák: a bálványimádás milyen nagy mértékben magára vonja Isten haragját. Az ítélet végrehajtását a bűnösön Mózesnek fel kellett jegyeznie ünnepélyes és nyilvános tiltakozásként az árulók és a bálványimádók bűne ellen. Mivel az izraelitáknak kárhoztatniuk kellett a szomszédos törzsek bálványimádását, ezért később ellenségeik szemükre vethetik azt a vádat, hogy az a nép, amely saját Istenének vallja Jahvét, borjút készített és imádott a Hóreben. Bár elismerték ezt a megszégyenítő igazságot, de Izrael rá tudott mutatni a vétkesek rettenetes sorsára bizonyítékként, hogy Isten a bűnüket nem bocsátotta meg és nem mentette fel őket a büntetés alól. {PP 281.3}

A szeretetnek, nem kevésbé mint az igazságnak meg kell követelnie, hogy Isten ítéletet rójon ki a bűnre. Isten éppen úgy az őrzője, mint az egyeduralkodója népének. Isten csak azokat pusztítja el, akik megrögzött lázadók, nehogy másokat is bűnbe, romlásba sodorjanak. Kain életének megkímélésével azt bizonyította be az egész világ- egyetemnek, hogy a bűn meg nem büntetésének mi az eredménye. Az a befolyás, amit Kain az életével és tanításával leszármazottaira gyakorolt, olyan romlásba döntötte a világot, hogy özönvíz által kellett elpusztítani. A vízözön előtti emberek története azt bizonyítja, hogy a hosszú élet nem áldás a bűnös számára. Isten feltűnő módon megmutatkozó hosszútűrése nem tartja vissza őket a gonoszságtól. Az emberek minél tovább éltek, annál romlottabbakká váltak. {PP 282.1}

így volt ez a Sinai hegynél megmutatkozott hitehagyással kapcsolatban is. Ha a büntetés nem sújtott volna le nagyon gyorsan a bűnösökre, akkor hamarosan ugyanaz lett volna a következmény, mint az özönvíz előtti világban. A föld éppen olyan romlott lett volna, mint Noé napjaiban. Ha Isten megkímélte volna ezeket a törvényszegőket, akkor hamarosan olyan gonoszságok következtek volna be, amelyek nagyobbak és borzasztóbbak lettek volna, mint

ami Kain életének a megkíméléséből származott. Isten irgalma volt az, hogy csak ezreknek kellett elpusztulnia, hogy hasonló ítélettel ne kelljen milliókra lesújtania. Istennek azért, hogy megmenthesse e nagy tömeget, meg kellett büntetnie a kisebbet. Továbbá, mivel a nép lerázta magáról az Isten iránti kötelezettséget, tulajdonképpen eljátszotta az isteni védelmet és megfosztotta magát egyetlen igazi védelmezőjétől, Istentől. Az egész nemzet ki volt téve prédául ellenségei hatalmának. Ha Isten nem távolította volna el tőlük azonnal a gonoszt, akkor hamarosan zsákmányául estek volna hatalmas ellenségeiknek. Izrael javáért és tanulságul az elkövetkező nemzedékek számára, szükséges volt, hogy Isten a bűnt azonnal meg-büntesse. Ez pedig a bűnösök számára is irgalom volt, mert így meg lettek akadályozva a bűn útján való továbbhaladásban. Ha Isten megkímélte volna életüket a jogos büntetéstől, akkor ugyanaz a lelkület, amely az Isten elleni lázadásra vezette őket, gyűlöletben és egymás elleni küzdelemben nyilvánult volna meg, és előbb-utóbb elpusztították volna egymást. Isten a világ, az Izrael, sőt a bűnösök iránti szeretetből büntette meg az ellene elkövetett árulást, gyorsan és rettenetesen. {PP 282.2}

Amikor a nép tudatára ébredt vétke borzalmas voltának, félelem járta át az egész tábort. Attól féltek, hogy mindazoknak el kell veszniük, akik Istent megsértették bűneikkel. Mózes — megsajnálta őket kétségbeesésük miatt — megígérte nekik, hogy még egyszer könyörög érettük Istennél. {PP 283.1}

„Nagy bűnt követtetek el” — mondta — „most azért felmegyek az Úrhoz, talán kegyelmet nyerhetek a ti bűneiteknek.” Fel is ment és Isten előtt elmondott vallomásában így szólt: „Kérlek! Ez a nép nagy bűnt követett el: mert aranyból csinált magának isteneket. De most bocsásd meg bűnöket; ha pedig nem: törölj ki engem a te könyvedből, amelyet írtál” (2Móz 32:31-32). Isten ezt válaszolta: „Aki vétkezett ellenem, azt törlöm ki az én könyvemből. Most azért eredj: vezesd a népet ahová mondottam néked: ímé, Angyalom megy előtted; és az én látogatásom napján ezt az ő bűnöket is meglátogatom” (2Móz 32:33-34). {PP 283.2}

Mózes imájában figyelmünket a mennyei könyvekre irányítja, amelyekbe minden ember neve be van írva, jó és rossz cselekedetével együtt. Az élet könyve mindazok nevét tartalmazza, akik valaha is Isten szolgálatába léptek. Ha valaki ezek közül elfordul Istentől, elhagyja Őt, és makacs kitartással megmarad a bűn szolgálatában, az végül annyira megkeményedik bűnében, hogy ellenszegül a Szentlélek befolyásának. Az ő nevüket az ítéletben kitörlik az élet könyvéből és átadják őket a pusztulásnak. Mózes felfogta, hogy milyen borzalmas sorsa lenne a bűnösnek. Ha azonban az Úr mégis elvetné Izrael népét, akkor Mózes azt kívánta, hogy Isten az Ő nevét is törölje ki az élet könyvéből Izrael gyermekeinek nevével együtt. Mózes nem tudta volna végignézni azt, hogy Isten ítélete azokra sújt le, akiket ugyanaz az Isten olyan kegyelmesen megszabadított. Mózes közbenjárása Izrael érdekében jelképezi Krisztus közbenjárását a bűnös em-bérért. Az Úr azonban nem engedte meg Mózesnek, hogy elhordozza a vétkes bűnét, amiképpen Krisztus tette. „Aki vétkezett ellenem, azt törlöm ki az én könyvemből” mondta Isten (2Móz 32:33). {PP 283.3}

A nép nagy szomorúsággal temette el halottait. Háromezer ember esett el kard által. Hamarosan ezután pedig járvány tört ki a táborban. Majd az az üzenet érkezett hozzájuk, hogy az isteni jelenlét nem jár többé velük vándorlásaikban. Jahve kijelentette: „én nem megyek fel köztetek, mert te keménynyakú nép vagy, hogy meg ne emésszelek az úton” (2Móz 33:3). A további parancs pedig így hangzott: „[...] vesd le a te ékességeidet magadról, azután meglátom mit cselekedjem veled” (2Móz 33:5). Most gyászba borult az egész tábor. Bűnbánattal és megalázkodva „[...] lerakták magokról az Izrael fiai az ő ékességeiket, a Hóreb hegyétől fogva” (2Móz 33:6). {PP 284.1}

Isten utasítására a sátort, amely az istentisztelet ideiglenes helyéül szolgált, elmozdították a helyéről és a „táboron kívül, messze a tábortól” vonták fel. Ez még további bizonyítéka volt annak, hogy Isten visszavonta jelenlétét közülük. Mózesnek kijelentette magát, de a népnek nem. Ez a megfeddés fájdalmasan érintette őket, a félelemtől és lelkiismeret-furdalástól gyötörve még nagyobb szerencsétlenség bekövetkezését sejtették. Vajon nem azért különítette-e el az Úr Mózest a tábortól, hogy teljesen megsemmisítse őket? Isten azonban nem hagyta őket reménység nélkül. A sátort ugyan a táboron kívül állították fel, de Mózes mégis „a gyülekezet sátorá”-nak nevezte azt. Mindazokat, akik igazán megbánták bűneiket és vissza akartak térni az Úrhoz, felszólították, hogy ismerjék be bűneiket, és keressék Isten kegyelmét. Amikor pedig visszatértek sátraikba, Mózes belépett a gyülekezet sátorába. A nép gyötrelmes érdeklődéssel várakozott valami jelre, hogy Isten elfogadta Mózes érettük végzett közbenjárását. Ha Isten leereszkedik, hogy találkozzék szolgájával, Mózessel, akkor remélhetik, hogy nem kell elpusztulniuk. Ezért amikor a felhőoszlop leereszkedett és megállt a gyülekezet sátorának bejáratánál, a nép sírni kezdett örömében, és akkor „felkele az egész nép, és kiki meg- hajlék az ő sátorának ajtajában” (2Móz 33:10). {PP 284.2}

Mózes jól ismerte azok romlottságát és vakságát, akiket Isten a gondjaira bízott. Ismerte azokat a nehézségeket, amelyekkel meg kellett küzdenie. De megtanulta azt is, hogy Isten segítségére van szüksége, hogy uralkodni tudjon a népen. Isten akaratának világosabb kijelentéséért és Isten jelenlétének bizonyítékáért könyörgött: „Lásd” — mondta az Úrnak — „te azt mondod nékem, vidd el ezt a népet, de nem mutattad meg nékem kit küldesz velem; pedig azt mondtad nékem: név szerint ismerlek téged, és kedvet találtál sze-meim előtt. Most azért ha kedvet találtam szemeid előtt, mutasd meg nékem a te útadat, hogy ismerjelek meg téged, hogy kedvet találhassak előtted. És gondold meg, hogy e nép a te néped” (2Móz 33:12-13). {PP 284.3}

Erre Isten ezt felelte Mózesnek: „Az én orcám menjen-é veletek, hogy megnyugtassalak?” (2Móz 33:14). Mózes azonban nem elégedett meg Istennek ezzel a feleletével. Mert lelkére nehezedett az a gondolat, hogy milyen rettenetes következményei lennének annak, ha Isten magára hagyná Izraelt megkeményedett és bűntudat nélküli állapotában. Nem tudta elviselni azt sem, hogy személyes érdekei elkülönüljenek testvérei érdekeitől. Így azért imádkozott, hogy Isten kegyelme és jóakarata jelenlétének jele tovább és folyamatosan irányítsa vándorlásaikat: „Ha a te orcád nem jár velünk, ne vígy ki minket innen. Mert miről ismerhetjük

meg, hogy én és a te néped kedvet találtunk előtted? Nem arról-é, ha velünk jársz? Így vagyunk megkülönböztetve, én és te a néped minden néptől, amely e földnek színén van” (2Móz 33:15-16). {PP 285.1}

Az Úr pedig ezt mondta: „Megteszem ezt is amit kívántál; mert kedvet találtál szemeim előtt, és név szerint ismerlek téged” (2Móz 33:17). A próféta azonban tovább könyörgött. Az Úr eddig minden kérését teljesítette. Ekkor olyan kéréssel fordult az Úrhoz, amilyen kérést emberi lény eddig még sohasem kért: „Kérlek, mutasd meg nékem a te dicsőségedet” (2Móz 33:18). {PP 285.2}

Isten nem utasította rendre Mózest ezért a vakmerő kérésért. Sőt így fordult hozzá: „Megteszem, hogy az én dicsőségem a te orcád előtt menjen el” (2Móz 33:19). Isten fedetlen, leplezetlen dicsőségére egyetlen ember sem tekinthet rá halandó állapotában úgy, hogy azután továbbra is életben maradjon. Mózest azonban az Úr biztosította arról, hogy annyit láthat meg az isteni dicsőségből, amennyit el tud viselni. Ezután Isten ismét felhívta őt a hegyre. Az a kéz, amely a világot megteremtette, annak a keze „aki hegyeket mozdít tova, hogy észre se veszik” (Jób 9:5) fogta ezt a porból való teremtményt, a hit-nek e hatalmas emberét és egy szikla hasadékába helyezte el, mialatt Isten dicsősége és Isten minden jósága elvonult előtte. {PP 285.3}

Mózesnek ez a tapasztalata — mindenekfelett pedig az Úrnak az ígérete, hogy az ő jelenléte továbbra is mindig együttjár majd vele — a siker biztosítéka volt számára az előtte lévő munka elvégzéséhez. Mózes ezt az élményét értékesebbnek tartotta mindannál a tudománynál, amit Egyiptomban sajátított el, minden államférfiúi vagy hadvezéri képességénél. Semmiféle földi hatalom vagy ügyesség, tu-dás nem pótolhatja Isten állandó jelenlétét. {PP 286.1}

A bűnös ember számára félelmetes dolog az élő Isten kezébe esni. Mózes azonban egyedül állt ott az örökkévaló Isten jelenlétében és nem félt, mert lelke összhangban volt Teremtője akaratával. A zsoltáríró így fejezi ezt ki: „Ha hamisságra néztem volna szívemben, meg nem hallgatott volna az én Uram” (Zsolt 66:18). „Az Úr bizodalmas az őt félőkhöz, és szövetségével oktatja őket” (Zsolt 25:14). {PP 286.2}

Isten kijelentette magát: „Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú. Aki irgalmas marad ezeríziglen; megbocsát hamisságot, vétket és bűnt: de nem hagyja a bűnöst büntetlenül” (2Móz 34:6-7). {PP 286.3}

„És Mózes nagy sietséggel földre borula, és lehajtá fejét” (2Móz 34:8). Ismét azért könyörgött, hogy Isten bocsássa meg népe vétkét és tegye őket az Ő örökségévé. Isten meghallgatta imáját. Az Úr kegyelmesen megígérte, hogy megújítja szövetségét Izrael iránt és csodákat tesz majd érettük, olyan csodákat „[...] amilyenek nem voltak az egész földön, sem a népek között” (2Móz 33:10). {PP 286.4}

Mózes ismét negyven napot és negyven éjszakát töltött el a hegyen. Egész idő alatt — mint ahogy az első alkalommal is történt — Isten csodálatos módon tartotta fenn életét. Isten

senkinek nem engedte meg, hogy felmenjen vele, vagy hogy Mózes távolléte alatt valaki megközelítse a hegyet. Isten parancsára Mózes két kőtáblát készített és ezeket magával vitte a hegyre. Az Úr azután ismét „[...] felírá a táblákra a szövetség szavait, a tíz parancsolatot” (2Móz 34:28). (Lásd: Függelék 5. megjegyzését.) {PP 286.5}

A hosszú idő alatt, amelyet Mózes az Istennel való közösségben töltött, arca visszatükrözte az isteni jelenlét dicsőségét. Amikor lejött a hegyről, maga sem tudott arról, hogy arca káprázta tó fénytől sugárzik. Ilyen mennyei fény világította meg István arcát is, amikor bírái elé vitték: „És szemeiket reá vetvén a tanácsban ülők mindnyájan, olyannak láták az ő orcáját, mint egy angyalnak orcáját” (ApCsel 6:15). Áron éppen úgy, mint a többiek, visszahúzódott Mózestől. {PP 286.6}

Amikor meglátták, hogy Mózes „[...] orcájának bőre sugárzik: féltek közelíteni hozzá” (2Móz 34:30). Mózes, amikor észrevette zavarodottságukat és félelmüket, nem tudta ennek okát és sürgette őket, hogy menjenek közelebb hozzá. Biztosította őket Isten megbékéléséről és irántuk való megújított kegyelméről, valamint jóindulatáról. Hangjából semmi mást nem éreztek kicsendülni, csak szeretetet és esedezést. Végül is egyikük Mózes közelébe merészkedett. Túlságosan erőt vett azonban rajta a félelem ahhoz, hogy meg merjen szólalni, ezért teljes csendben csak nézett Mózes orcájára és azután az ég felé tekintett. A nagy vezér azonnal megértette, mit jelent ez. Tudatos vétkükben, és azzal az érzéssel szívükben, hogy még mindig Isten nemtetszése alatt állnak, nem tudták elviselni a mennyei világosság fényét, amely, ha engedelmesek lettek volna Istennek, akkor örömmel töltötte volna el őket. Az a lélek, amely szabad a bűntől, nem kíván elrejtőzködni a mennyei fény elől. {PP 287.1}

Mózesnek sok közölnivalója volt számukra. Megszánta őket azért, mert féltek tőle arcának sugárzása miatt, és leplet tett arcára. Később mindig ezt cselekedte, valahányszor visszatért a táborba az Istennel való közösségben eltöltött idő után. {PP 287.2}

Isten a mennyei fénynek ezzel a ragyogó sugárzásával tulajdonképpen törvénye szent és magasztos jellegével és a Krisztus útján kijelentett evangélium dicsőségével akart hatást gyakorolni Izraelre. {PP 287.3}

Mialatt Mózes fenn volt a hegyen, Isten nemcsak a törvény tábláit mutatta meg neki, hanem feltárta előtte a megváltás tervét is. Mózes meglátta, hogy Krisztus áldozatát előre ábrázolták a zsidó korszak összes jelképei. A mennyei fény, amely a Golgotáról sugárzik, képezi Isten törvényének dicsőségét, mint azt a fényt is, amely most Mózes arcáról ragyogott. A mennyei fény e szövetség dicsőségét jelképezte, amelynek látható közvetítője Mózes volt, mint előképe az igazi közbenjárónak. {PP 287.4}

A Mózes arcáról visszatükröződő dicsőség szemlélteti azokat az áldásokat, amelyeket mindazok kapnak, akik megtartják Isten parancsolatait Jézus Krisztus közbenjárása által. Ez azt a tényt bizonyítja, hogy minél szorosabb közösségbe kerülünk Istennel, minél világosabb

ismereteink vannak Isten követelményeiről; annál teljesebben fogunk majd hasonlítani isteni képmásunkhoz és annál készségesebben válunk az isteni természet részeseivé. {PP 287.5}

Mózes Krisztus előképe volt. Miként Mózes, Izrael közbenjárója lepellel fedte el arcát, mivel a nép nem tudta elviselni dicsősége látványát; éppen így Krisztus is, az isteni Közbenjáró elfedte istenségét az emberi testben, amikor eljött erre a földre. Ha Krisztus a menny ragyogásával felruházottan jött volna el, akkor nem tudta volna megközelíteni az embereket bűnös állapotukban. A bűnös emberek nem tudták volna elviselni jelenléte dicsőségét. Ezért Krisztus megalázta magát és a „[...] bűn testének hasonlatosságában” (Róm 8:3) jelent meg a földön, hogy így megközelíthesse az elesett emberi nemzetséget és felemelhesse azt. {PP 288.1}

Fejezet 29 — Sátán ellenségeskedése a törvénnyel

Sátán első erőfeszítését Isten törvényének megdöntésére még a menny bűntelen lakói között kezdte meg. Ez a kísérlete egy ideig eredményesnek látszott. Az angyali sereg nagy részét megtévesztette. Sátánnak ez a látszólagos diadala azonban vereséggel és veszteséggel, az Istentől való elkülönüléssel és a mennyből való száműzetéssel végződött. {PP 289.1}

Amikor a küzdelem a földön folytatódott, Sátán látszólag ismét előnyt nyert. A bűn által az ember Sátán foglya lett és az ember birodalma is ezáltal az őslázadó kezébe került. A látszat szerint Sátán előtt megnyílt az út független királysága megalapítására és Isten és az Ő Fia tekintélyével szembeni ellenállásra. A megváltás terve azonban lehetővé tette az ember számára, hogy összhangba kerüljön Istennel és engedelmeskedjék az Ő törvényének és az ember éppúgy, mint a föld, megszabaduljon Krisztus által Sátán hatalmából. {PP 289.2}

Sátán ismét vereséget szenvedett. Továbbra is csaláshoz folyamodott abban a reményben, hogy sikerül a vereséget győzelemre változtatnia. Hogy lázadást szíthasson az elbukott emberi nemzetségben, Istent igazságtalan Istennek tünteti fel azért, mert az embernek megengedte törvénye áthágását. „Ha az Isten igazságos, és mindent előre tud — mondta a ravasz kísértő — akkor miért engedte próbának kitenni, bűnt elkövetni az embert, hogy nyomorúság legyen a sorsa a földön és végül meghaljon?” Ádám gyermekei pedig elfeledkeztek Isten hosszútűrő irgalmáról, amellyel megajándékozta az embert egy másik próba lehetőségével. Figyelmen kívül hagyták azt a bámulatos, nagy áldozatot, amibe lázadásuk került a menny Királyának. Hallgattak a kísértőre és zúgolódtak az egyetlen lény ellen, aki meg tudja őket menteni Sátán romboló hatalmától. {PP 289.3}

Ezrek és ezrek ajkáról visszhangzik ma is ugyanez a lázadó panasz Isten ellen. Nem látják be, hogyha Isten megfosztana bennünket a választás szabadságától, akkor elrabolná tőlünk azt az előjogunkat, hogy értelmes lényekként éljünk és pusztán gépies teremtményekké tenne bennünket. Istennek nem az a szándéka, hogy akaratunkon uralkodjon. Isten szabad erkölcsi lényekké teremtett bennünket. Ha-sonlóan az összes többi világok lényeihez, nekünk is alá kell magunkat vetnünk az engedelmesség próbájának. Sohasem kerülünk olyan helyzetbe, hogy a gonosznak való behódolásunk elkerülhetetlen legyen. Soha semmi olyan kísértés vagy próbatétel nem érhet bennünket, amelynek képtelenek lennénk ellenállni. Isten olyan bőségesen gondoskodott rólunk és látott el bennünket mindazzal, amire szükségünk van, hogy egyáltalán nem kell vereséget szenvednünk a Sátánnal való küzdelmünkben. {PP 290.1}

Amikor az emberek elszaporodtak a földön, majdnem az egész világ csatlakozott a lázadók soraihoz. Úgy látszott, megint Sátán szerezte meg a győzelmet. A mindenható hatalom azonban hirtelen véget vetett a bűn tevékenységének. A vízözön megtisztította a földet erkölcsi szennyezettségétől. {PP 290.2}

A próféta így szól: „Szívem utánad vágyott éjszaka, az én lelkem is bensőmben Téged keresett, mivel ha ítéleteid megjelennek a földön, igazságot tanulnak a földnek lakosai. Ha

kegyelmet nyer a gonosz, nem tanul igazságot, az igaz földön is hamisságot cselekszik, és nem nézi az Úr méltóságát" (Ésa 26:9-10). Így volt ez az özönvíz után. Miután megszabadultak Isten ítéletétől, a föld lakói ismét fellázadtak az Úr ellen. Isten szövetségét és rendelkezéseit a világ kétszer is elvetette. Isten fennhatóságát az özönvíz előtt élő emberek éppen úgy eltaszították maguktól, mint Noé leszármazottai. Azután Isten szövetséget kötött Ábrahámmal és választott magának egy népet, hogy törvényének letéteményesei legyenek. Sátán e nép elcsábítására és elpusztítására csapdákat állított fel. Jákób fiait megkísértette azzal, hogy kössenek házasságot a pogányokkal és imádják azok bál- ványait. József azonban hűséges maradt Istenhez, és hűsége állandó bizonyság volt az igaz hit mellett. Ennek a fénynek az eloltásán munkálkodott Sátán József testvéreinek irigysége által; eladták Józsefet rabszolgaként egy pogány országba. Isten pedig úgy irányította az eseményeket, hogy éppen ennek köszönhetően az Ő ismerete eljutott Egyiptom népéhez. Potifár házában — éppen úgy, mint a börtönben — József olyan neveltetést és kiképzést kapott, amely Isten félelmével társulva felkészítette magas miniszterelnöki tisztsége betöltésére. A fáraó palotájából József befolyása érezhető lett az egész országban, és így Isten ismerete is elterjedt közel és távol, széltében és hosszában Egyiptom földjén. Az izraeliták Egyiptomban jólétben éltek és meg is gazdagodtak. Azok pedig, akik hűségesek maradtak közülük Istenhez, széles körben nagy befolyást gyakoroltak az egyiptomiakra. A bálványimádó papok aggodalommal teltek meg, amikor látták, hogy az új vallás kedves fogadtatásra talál az egyiptomiak körében. Sátán saját ellenséges magatartása, amelyet a menny Istene iránt tanúsított, a papokat a világosság kioltására késztette. A trónörökös nevelését Egyiptomban a papokra bízták. A papoknak az igaz Istennel való határozott szembenállásuk és a bálványimádásért való buzgóságuk formálta a birodalom jövendő uralkodójának jellemét, mely a héberek iránt tanúsított kegyetlenkedéshez és az elnyomáshoz vezetett. {PP 290.3}

Mózes Egyiptomból való elmenekülése után negyven évvel úgy látszott, hogy a bálványimádás győzedelmeskedett. Évről évre halványabb lett az izraeliták reménysége. A király éppen úgy, mint népe, ujjongott hatalmában és gúnyt űzött Izrael Istenéből. Az Isten és az izraeliták elleni gyűlölet növekedése akkor érte el csúcspontját, amikor az a fáraó került trónra, aki Mózessel szembeszállt. Mikor a héber vezér megjelent a király előtt, hogy átadja neki „Jahve: Izráel Istene" üzenetét, akkor nem az igaz Isten felőli tudatlanság, hanem Isten hatalmával való ellenszegülés váltotta ki belőle ezt a választ: „Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam az Izraelt? {PP 291.1}

Nem ismerem az Urat" (2Móz 5:2). Kezdettől fogva mindvégig a fáraó ellenállása az isteni paranccsal szemben nem a tudatlanság, hanem a gyűlölet és dacolás eredménye volt. {PP 291.2}

Bár az egyiptomiak nagyon hosszú ideig elutasították Isten ismeretét, az Úr még mindig adott nekik alkalmat a megtérésre. József napjaiban Egyiptom menedék volt Izrael számára. Amikor az egyiptomiak kedvességet tanúsítottak Isten népe iránt, akkor tulajdonképpen Istent dicsőítették. Ezért a hosszantűrő Isten, aki lassú a haragra és szíve telve van irgalmassággal,

mindegyik ítéleténél, Egyiptomra lesújtó csapásánál időt hagyott arra, hogy az nevelésként megtegye hatását. Az egyiptomiakat megbüntette azokon keresztül, amiket imádtak. Bizonyítékuk volt Jahve hatalmáról és meggyőződhettek arról, hogy mindazok, akik engedelmeskedtek Istennek, megmenekülhettek az Egyiptomra lesújtó csapások borzalmaitól. Éppen a király vakbuzgósága és makacssága eredményezte Isten ismeretének terjedését és sok egyiptomit Isten szolgálatára vezetett. {PP 291.3}

Bár az izraeliták nagyon hajlamosak voltak a pogányokkal való keveredésre és a bálványimádás utánzására, Isten mégis megengedte nekik az Egyiptomba való lemenetelt. József befolyása széles körben érezhető volt, és a körülmények is kedvezőek voltak arra, hogy különálló népként éljenek. Az egyiptomiak durva bálványimádása és kegyetlensége, elnyomása ottlétük későbbi szakaszában a hébereket arra késztette, hogy megundorodjanak a bálványimádástól és visszatérjenek atyáik Istenéhez. Sátán ezt az isteni gondviselést is saját szándékának szolgálatára használta fel eszközként, vagyis arra, hogy elsötétítve az izraeliták elméjét és bevezetve őket pogány uraik gyakorlatainak utánzásába — elcsábítsa őket Izrael Istenének szolgálatából. A babonás tisztelet miatt, amelyben az egyiptomiak az állatokat részesítették, a hébereknek nem volt szabad fogságuk ideje alatt áldozatokat bemutatni. Így ez a szolgálat elméjüket nem irányította a nagy áldozatra, és hitük lassanként elgyengült. Amikor az idő eljött Izrael megszabadítására, Sátán elhatározta, hogy ellenáll Isten tervének. Az volt a terve, hogy a több mint kétmillió lelket tudatlanságban és babonaságban tartja. Azt a népet, amelynek Isten megígérte, hogy megáldja és hatalmassá teszi a földön, és általuk kijelenti akaratát, — azt a népet, amelyet törvénye megőrzőivé akart tenni -, ezt a népet Sátán sötétségben és rabságban igyekezett tartani, hogy kitörölje elméjükből Istennek még az emlékét is. {PP 292.1}

Sátán akkor is ott volt, amikor Mózes a csodákat művelte a király előtt, hogy ellensúlyozza azok befolyását a királyra és megakadályozza őt Isten felsőbbségének elismerésében és az Isten utasításainak való engedelmességben. Sátán minden hatalmát latba vetette annak érdekében, hogy utánozza és egyben meghamisítsa Isten munkáját és ellenálljon Isten akaratának. Ennek az eredménye az lett, hogy utat készített az isteni hatalom és dicsőség még nagyobb kibontakozásának, és nyilvánvalóbbá lett úgy az izraeliták, mint minden egyiptomi előtt az igaz és élő Isten létezése és felsőbbsége. {PP 292.2}

Isten hatalma fenséges kinyilatkoztatásával szabadította ki Izraelt egyiptomi rabszolgaságából és Egyiptom összes istenein végrehajtotta ítéleteit, csapásait. „Kihozá azért az ő népét örömmel, és az ő választottait vigassággal [...] Azért, hogy megtartsák az ő rendeleteit, és törvényeit megőrizzék” (Zsolt 105:43-45). Isten megszabadította őket a rabszolgaságból, hogy jó földre vezesse őket — egy olyan földre, amelyet isteni gondviselésében menedékül készített számukra ellenségeik elől, ahol majd szárnyai árnyékában lakozhatnak. Isten magához vette őket és örökkévaló karjaival átölelte őket. Az kántuk megmutatott minden jóságáért és kegyelméért csak azt kívánja meg tőlük, hogy ne

legyenek nékik idegen isteneik ő előtte, az élő Isten előtt, és magasztalják az Ő nevét és tegyék azt dicsőségessé a földön. {PP 293.1}

Az egyiptomi fogság ideje alatt az izraeliták közül sokan elvesztették Isten törvényének szentségét, összekeverték ennek a törvénynek az előkásait a pogány szokásokkal és hagyományokkal. Isten elvezette őket a Sinai hegyhez és ott saját szavaival jelentette ki nekik törvényét. {PP 293.2}

Sátán és gonosz angyalai ott voltak a helyszínen. Mialatt Isten kihirdette törvényét népének, Sátán tervet kovácsok a nép bűnre csábítására. Ezt a népet, amelyet Isten választott ki magának, Sátán az egész menny szeme láttára akarta kiragadni Isten kezéből. Ha bálványimádásra vezetheti őket, akkor hatástalanná válik minden istentiszteletük. Mert miként is tudna az ember feljebb emelkedni olyan valaminek a magasztalásával, ami semmivel sem fenségesebb nála, és amit saját keze alkotásával is jelképezhet? Ha az emberek olyan vakokká válnak az örökkévaló Isten hatalmával, fenségével és dicsőségével szemben, hogy kivésett szobrok vagy éppen állatok, hüllők alakjában próbálják meg ábrázolni Őt; ha annyira el tudnak feledkezni saját mennyei eredetükről, arról, hogy Teremtőjük saját képére és hasonlatosságára formálta meg őket; ha mégis le tudnak borulni ezen undorító és érzéketlen tárgyak előtt — akkor nyitva áll előttük az út minden bűnös kilengésre, akkor felszabadulnak a szív gonosz szenvedélyei és Sátán teljes diadalt arat felettük. {PP 293.3}

Közvetlenül a Sinai hegy lábánál Sátán elkezdte végrehajtani az Isten törvényének megdöntésére irányló terveit. Így folytatta tovább azt a munkát, amit még a mennyben kezdett el. A negyven nap alatt, amíg Mózes fent volt a hegyen Istennel, Sátán izgatottan azon munkálkodott, hogy kétséget, hitehagyást és lázadást keltsen az izraeliták között. Mialatt Isten leírta törvényét, hogy átadja népének, amely szövetségre lépett vele, az izraeliták megtagadták Jahvéhoz való hűségüket és aranyból készített isteneket követeltek maguknak. Amikor Mózes megérkezett az isteni dicsőség félelmetes jelenlétéből a törvény szabályaival a kezében — amelyek iránti engedelmességre elkötelezték magukat — látta, hogy az izraeliták nyíltan ellenszegültek a törvény parancsolatának, és imádattal borultak le az aranyborjú előtt. {PP 293.4}

Sátán azzal, hogy Izraelt rávette erre a Jahve ellen elkövetett vakmerő sértésre és istenkáromlásra, Izraelt szándékozott romlásba dönteni. Mivel elvesztették érzéküket a kiváltságokkal és az áldásokkal szemben, amelyeket felkínáltak nekik, és megtagadták Istennek tett hűségfogadalmukat, Sátán azt remélte, hogy Isten majd elfordul tőlük és megengedi teljes vesztüket. Így biztosítva lenne Ábrahám magvának, az ígéret magvának a kiirtása, amelynek meg kellene őriznie az élő Isten ismeretét, és aki által el kell majd jönnie annak az igazi Magnak, akinek a Sátán fejére kell taposnia. A nagy lázadónak az volt a terve, hogy megsemmisíti Izraelt, és így meghiúsítja Isten szándékait. Sátán azonban ismét vereséget szenvedett. Mert bármennyire is vétkezett Izrael, Isten mégsem pusztította el őket. Isten elpusztította azokat, akik makacsul kitartottak Sátán mellett és ott maradtak a gonosz oldalán.

De azoknak, akik megalázkodtak és töredelmesen megbánták bűneiket kegyelmesen megbocsátott. E bűn történetének meg kellett maradnia mind a mai napig bizonyságául a bálványimádás vétkének és büntetésének, és a kegyelmes Isten igazságának és hosszútűrésének. {PP 294.1}

Az egész világegyetem tanúja volt a Sinai hegynél lejátszódott eseménynek. A két kormányzati rendszer eredményei már világosan feltárták az Isten és a Sátán uralma közötti ellentétet. Más világok bűntelen lakói láthatták Sátán hitehagyásának következményeit és azt az uralmi rendszert, amelyet a mennyben akart bevezetni, ha Isten megengedte volna szándékának megvalósítását. {PP 294.2}

Azzal, hogy az embereket a második parancsolat megsértésére indította, Sátán az isteni Lényről alkotott eszméiket akarta lealjasítani. A negyedik parancsolat félredobásával pedig arra akarta indítani őket, hogy teljesen feledkezzenek meg Istenről. Isten azt igényli, hogy az emberek a pogány istenek helyett csak Őt tiszteljék és imádják. Isten ezt az igényét arra alapítja, hogy Ő a Teremtő, és hogy minden lény neki köszönheti létét. Így tárja ezt elénk a Biblia. Jeremiás próféta ezt mondja: „De az Úr igaz Isten, élő Isten ő, és örökkévaló király; az ő haragja előtt reszket a föld, és a nemzetek nem szenvedhetik el az ő felindulását. Mondjátok meg hát nékik: Az istenek, akik az eget és földet nem alkották, el fognak veszni e földről és az ég alól! Ő teremtette a földet az ő erejével, ő alkotta a világot az ő bölcsességével, és ő terjesztette ki az egeket az ő értelmével.” „Minden ember bolonddá lett, tudomány nélkül, minden ötvös megszégyenül az ő öntött képével, mert hazugság az ő öntése, és nincsen azokban lélek. Hiábavalók azok, nevetségre való munka, elvesznek az ő megfenyíttetésök idején! Nem ilyen a Jákób része, mint ezek; mert a mindenség alkotója ő, és Izráel az ő örökségének pálcája; Seregek Ura az ő neve” (Jer 10:10-12.14-16). A szombat Isten teremtő hatalmának az emlékeként úgy mutat Istenre, mint a mennynek és földnek Alkotójára. Ezért a szombat állandó bizonysága Isten létezésének és emlékeztetője nagyságának, bölcsességének és szeretetének. Ha a szombatot mindig szentül megtartották volna, akkor sohasem lett volna senki istentagadóvá vagy bálványimádóvá a földön. {PP 294.3}

A szombat intézménye az Édenből ered. Éppen olyan idős, mint maga a világ. A pátriárkák a teremtéstől kezdve megtartották a szombatot. Az egyiptomi fogság alatt a munkavezetők a szombat megsértésére kényszerítették az izraelitákat, és ezért e nap szentségének tudata nagyrészt elhalványult. Amikor a törvényt kihirdették a Sinai hegynél, akkor a negyedik parancsolat első szavai így hangzottak: „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt” (2Móz 20:8). Ez azt mutatja, hogy a szombatot nem akkor és ott rendelte el és vezette be Isten. A szombat eredetét a teremtésnél találjuk meg. Sátán azért, hogy Istent kitörölje az emberek elméjéből, le akarta dönteni a szombat nagy emlékművét. Ha Sátán az embereket rá tudta volna venni arra, hogy feledkezzenek meg Teremtőjükről, akkor nem tanúsítottak volna többé semmi ellenállást a bűn, a gonosz hatalmával szemben és biztosan megszerezte volna zsákmányát. {PP 295.1}

Sátánt Isten törvénye ellen való háborúskodása arra ösztökélte, hogy a Tízparancsolat minden szabálya, előírása ellen hadakozzék. Isten, a mindenség atyja iránti szeretet és hűség nagy alapelve hasonló a gyermeki szeretet és engedelmesség alapelvéhez. A szülői tekintély megvetése hamarosan Isten tekintélyének megvetéséhez vezet. Innen erednek Sátánnak azok az erőfeszítései, amelyekkel gyengíteni akarja az ötödik parancsolat teljesítésének kötelező voltát. A pogány népek között nem sok figyelmet fordítottak az ebben a parancsolatban található utasításokra. Sok népnél a szülőket elhagyták vagy megölték, amikor annyira megöregedtek, hogy képtelenek voltak gondoskodni magukról. A családban az anyákat kevés tiszteletben részesítették, féljük halála után pedig megkövetelték tőlük, hogy rendeljék alá magukat a legidősebb fiú tekintélyének és hatalmának. A gyermeki engedelmességet Mózes által rendelte el Isten. Az izraeliták amikor elpártoltak Istentől, az ötödik parancsolatot a többivel együtt semmibe vették. {PP 296.1}

Sátán „[...] emberölő volt kezdettől fogva” (Jn 8:44) és amikor hatalmat nyert az emberi nemzetség felett, nemcsak egymás gyűlöletére, meggyilkolására késztette az embereket, hanem még vakmerőbben arra is, hogy Isten tekintélyével méginkább dacoljanak. Ezért az ember vallásának részévé tette a hatodik parancsolat áthágását. {PP 296.2}

Az isteni tulajdonságok megrontott eszméivel Sátán arra vette rá a pogány nemzeteket, hogy higgyenek az emberáldozatok szükségességében és abban, hogy csak ezek az áldozatok biztosítják számukra istenségeik jóindulatát. A legborzalmasabb kegyetlenségeket követték el a bálványimádás különböző formáiban. Ezek között volt az a gyakorlatuk, amelynek során gyermekeiket tűzön kényszerítették átmenni bálványaik előtt. Ha valamelyik gyerek sértetlenül jutott át ezen a tűzpróbán, azt hitték, hogy áldozatukat az isteneik elfogadták. Azt, aki így megszabadult, az istenek különleges kegyeltjének tekintették és jótéteményekkel halmozták el, később pedig nagyra becsülték. Akkor sem büntették meg őket, ha valami súlyos gonoszságot követtek el. Annak a sorsa azonban megpecsételődött, aki a tűzön való áthaladás közben égési sebeket szenvedett. Azt hitték ugyanis, hogy az istenek haragját csak azzal engesztelhetik ki, ha elveszik az áldozat életét. Ennek megfelelően az ilyeneket áldozatként ajánlot-ták fel az isteneknek. A nagy hitehagyás idején ezek az utálatosságok bizonyos mértékben érvényesültek az izraeliták között is. {PP 296.3}

A hetedik parancsolatot is korán megszegték a vallás nevében. A legkicsapongóbb és legutálatosabb szokásokat tették a pogány istentiszteletek részévé. Mivel isteneiket is tisztátalanoknak ábrázolták, ezért imádóik is szabadjára engedték legaljasabb szenvedélyeiket. Természetellenes bűnök érvényesültek. A vallásos ünnepségeket általános és nyílt erkölcstelenségek jellemezték. {PP 297.1}

A többnejűséget már nagyon korai időponttól kezdve gyakorolták. {PP 297.2}

Ez egyike volt azoknak a bűnöknek, amelyek miatt Isten haragja sújtotta az özönvíz előtti világot. Széles körben elterjedt azonban az özönvíz után is. Sátán megfontolt erőfeszítéssel meg akarta rontani a házasság intézményét; meg akarta gyengíteni kötelezettségeit és

csökkenteni akarta szentségét. Mert Sátán jól tudta, hogy nincs ennél biztosabb módszer Isten képmásának kitörlésére az emberből, és az ajtó kitárására az emberre rátörni akaró nyomorúság és bűnök előtt. {PP 297.3}

A nagy küzdelem kezdete óta Sátán szándéka mindig az volt, hogy elferdítve, hamisan mutassa be Isten jellemét, és lázadást szítson Isten törvénye ellen. Úgy látszott, hogy művét siker koronázta. A tömeg meghallgatja Sátán csalárd beszédeit és szembeszáll Istennel. {PP 297.4}

A gonosz munkálkodása közben Isten szándékai határozottan haladnak előre megvalósulásuk útján. Isten minden értelmes teremtménye előtt kinyilvánítja igazságát és jóindulatát. Sátán csalásának útján az egész emberi nemzetség áthágta Isten törvényét, Isten azonban Fia feláldozásával mindenki előtt megnyitotta a visszatérés útját. Krisztus kegyelme által az egész emberi nemzetségnek lehetősége van engedelmeskedni Isten törvényének. Minden korszakban, a hitehagyás és a lázadás közepette is Isten kiválaszt magának egy népet, amely hűséges hozzá, egy népet „[...] kinek szívében van törvényem!” (Ésa 51:7). {PP 297.5}

Sátán csalással csábította el az angyalokat is. Minden korszakban így folytatta és vitte előre munkáját az emberek között és mindvégig ezt folytatja. Ha Sátán nyíltan bevallaná, hogy Isten és törvénye ellen hadakozik, akkor az emberek óvakodnának tőle. Sátán azonban álcázza magát és összevegyíti az igazságot a hamissággal. Így kerülnek be az emberek leikébe olyan hamisságok és tévedések, amelyek fogságba ejtik őket és megrontják életüket. Sátán ezekkel az eszközök-kel ragadja magával az egész világot. Közeledik azonban már az a nap, amikor diadala örökre véget ér! {PP 297.6}

Istennek a lázadással szembeni eljárása következtében lehullik a lepel azokról a munkákról, amelyeket olyan hosszú ideig álcázva folytatott Sátán. Uralmának a következményei, az isteni parancsok mellőzésének gyümölcsei minden értelmes teremtett lény szemei előtt feltárulnak. Isten törvénye pedig teljes igazolást nyer. Láthatóvá válik majd az is, hogy Istent eljárásában mindenkor népe örök boldogsága és az általa teremtett világok jóléte vezette. Maga Sátán is az egész világegyetem előtt beismeri majd Isten kormányzatának igazságos voltát és Isten törvényének igazságosságát. {PP 298.1}

Már nincs messze az az idő, amikor Isten felkel, hogy megvédje lábbal tiport tekintélyét. „Mert ímé az Úr kijő helyéről, hogy meglátogassa a föld lakóinak álnokságát” (Ésa 26:21). „De kicsoda szenvedheti el az ő eljövetelének napját?” (Mal 3:2). Izrael népe bűnössége miatt nem mehetett közel a hegyhez, amelyre Isten leszállt törvényének kihirdetése céljából, mert Isten jelenlétének égető dicsősége megemésztette volna őket. Ha Isten hatalmának ilyen megnyilatkozásai jellemezték azt a helyet, amelyet törvénye kihirdetésére választott ki, akkor milyen rettenetes lesz törvénykezése, amikor eljön, hogy ítélkezzék szent törvényének minden áthágott szabályáért. Miként fogják majd elviselni Isten dicsőségét a nagy napon, a végső megtorláskor azok, akik lábbal tiporták az ő tekintélyét? A Sinai hegynél kiállt félelem és rettegés a végítélet jeleneteit szemléltette. Trombita hangja hívta Izraelt, hogy járuljon Isten

elé. Arkangyal hangja és Isten harsonája hívja össze az egész földről az élőket és a holtakat bírájuk elé. A hegyen a szent angyalok sokasága kíséretében az Atya és a Fiú jelent meg. Az ítélet nagy napján Krisztus jelenik majd meg „[...] az ő Atyjának dicsőségében, az ő angyalaival" (Mt 16:27). Azután beül majd dicsősége királyi székébe és elébe gyűjtetnek a nemzetek mind. {PP 298.2}

Amikor az isteni jelenlét nyilvánvalóvá lett a Sinai hegyen, akkor az Úr dicsősége emésztő tűzként jelent meg egész Izrael szeme előtt. Amikor azonban Krisztus jön majd el dicsőségben az ő szent angyalaival, akkor az egész föld fényleni, lángolni fog jelenléte rettenetes világosságától. „Eljön a mi Istenünk és nem hallgat; emésztő tűz van előtte, s körülte erős forgószél. Hívja az egeket onnan felül, és a földet, hogy megítélje népét" (Zsolt 50:3-4). Tűzfolyam jön ki és folyik előtte, amely megolvasztja az elemeket roppant hőségével. A föld is megég majd és mindazok is megégnek, amik benne és rajta vannak. „Amikor megjelenik az Úr Jézus az égből az ő hatalmának angyalaival. Tűznek lángjában, ki bosszút áll azokon, akik nem is- merik az Istent, és akik nem engedelmeskednek a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumának" (2Thess 1:7-8). {PP 298.3}

Mióta Isten megteremtette az embert, még soha senki sem volt tanúja az isteni hatalom olyan kinyilatkoztatásának, mint amilyennek a törvény kihirdetése alkalmával lettek tanúi azok, akik ott voltak a Sinai hegynél. „A föld reng vala, az egek is csepegnek vala Isten előtt, és a Sinai hegy is az Isten előtt, az Izrael Istene előtt" (Zsolt 68:9). A természet rettenetes mozgása közepette Isten trombitához hasonló hangja szólalt meg és hallatszott a felhőből. A hegy az aljától a csúcsáig rengett. Izrael seregei a félelemtől sápadtan és remegve arcra borultak. Isten, akinek a hangja megrendítette és megrázta a földet akkor, ezt mondja: „Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is" (Zsid 12:26). A Szentírás mondja: {PP 299.1}

„Az Úr a magasságból harsog, és az ő szent lakhelyéből dörög" (Jer 25:30). „Megrendülnek az egek és a föld" (Jóel 3:16). Az Úr érkezésének nagy napján maga az ég is eltakarodik „[...] mint amikor a papírtekercset összegöngyölítik" (Jel 6:14). Minden hegy és sziget kimozdul a helyéből. „Inogva meging a föld, miként a részeg, és meglódul, mint a kaliba, és reá nehezedik bűne és elesik; és nem kél fel többé" (Ésa 24:20). {PP 299.2}

„Ezért megerőtlenülnek minden kezek, és elolvad minden embernek szíve" (Ésa 13:7). „És megrémülnek, kínok és fájdalmak fogják el őket, és szenvednek" (Ésa 13:8). „És meglátogatom a földön a bűnt, és a gonoszokon vétküket, és megszüntetem az istentelenek kevélységét, és az erőszakoskodóknak gőgjét megalázom" (Ésa 13:11). {PP 299.3}

Amikor Mózes Isten jelenlétéből lejött a hegyről, ahol a Tízparancsolatot megkapta, a bűnös Izrael nem tudta elviselni azt a világosságot, amely arcáról fénylett. A bűnösök még kevésbé tudnak Isten Fiára tekinteni, amikor megjelenik majd Atyja dicsőségében, körülvéve a mennyei seregekkel, hogy végrehajtsa az ítéletet a bűnösökön, törvénye áthágóin és engesztelése megvetőin. Azok, akik semmibe sem vették Isten törvényét és lábbal tiporták Krisztus

vérét, „[...] a földnek királyai és a fejedelmek és a gazdagok és a vezérek és a hatalmasak, és minden szolga és minden szabad” elrejtőznek majd „[...] a barlangokba és a hegyeknek kőszikláiba”, és ezt fogják mondani a hegyeknek és a szikláknak: „Essetek mi reánk és rejtsetek el minket annak színe elől, aki a királyi székben ül, és a Bárány haragjától: Mert eljött az ő haragjának ama nagy napja; és ki állhat meg?” (Jel 6:15-17). „Ama napon odadobja az ember ezüst bálványait és arany bálványait (...) a vakondokoknak és denevéreknek, Hogy elmenjen a sziklák lyukaiba és a hegyek hasadékaiba, az Úr félelme elől és az ő nagyságának dicsősége előtt, mikor felkél, hogy megrettentse a földet” (Ésa 2:20-21). {PP 299.4}

Akkor majd láthatóvá lesz, hogy Sátán lázadása az Isten ellen saját maga és azok romlására vezetett, akik az alattvalóivá váltak. Sátán úgy tüntette fel, hogy a bűnből jó származik, de meglátják majd, hogy „a bűn zsoldja halál” (Róm 6:23). „Mert ímé, eljön a nap, lángoló, mint a sütő-kemence, és olyanná lesz minden kevély és minden gonosztevő, mint a pozdorja, és megégeti őket az eljövendő nap, azt mondja a Seregeknek Ura, amely nem hagy rajtok gyökeret, sem ágat” (Mal 4:1). Isten Sátánt — aki minden bűn gyökere — és minden gonosz cselekvőit, — akik ágai, teljesen megsemmisíti. Isten akkor véget vet a bűnnek mindazzal a bajjal és romlással együtt, amely belőle származott. A zsoltáríró ezt mondja: „Megdorgáltad a pogányokat, elvesztetted a gonoszt: nevöket mindörökre kitörölted. Az ellenség megszűnt, elpusztult örökre: és a városoknak, amiket feldúltál még az emlékezetök is elveszett” (Zsolt 9:6-7). {PP 300.1}

Az isteni ítélet viharában azonban Isten gyermekeinek nem lesz semmi okuk a félelemre. „Az Úr az ő népének oltalma és az Izráel fiainak erőssége” (Jóel 3:16). Az a nap, amely rettegést és pusztulást hoz Isten törvényének megszegőire; az engedelmesekre „[...] kibeszélhetetlen és dicsőült” (lPt 1:8) örömöt hoz majd el. „Gyűjtsétek elém kegyeseimet” — mondja az Úr — „akik áldozattal erősítik szövetségemet! És az egek kijelentik az ő igazságát, mert az Isten bíró” (Zsolt 50:5-6). {PP 300.2}

„És megtértek és meglátjátok, hogy különbség van az igaz és a gonosz között, az Isten szolgája között és a között, aki nem szolgálja őt” (Mal 3:18). „Hallgassatok rám, kik tudjátok az igazságot, te nép, kinek szívében van törvényem!” „Ímé, kiveszem kezedből a tántorgás poharát, haragom öblös kelyhét, nem iszod többé azt meg!” „Én, én vagyok megvigasztalótok!” (Ésa 51:7.22.12). „Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad” (Ésa 54:10).342 {PP 300.3}

A megváltás nagy terve eredményeképpen a világ teljes mértékben visszakerül Isten kezébe. Mindaz, ami a bűn által elveszett, eredeti formájában áll helyre. Isten nemcsak az embert, hanem a földet is megváltja, hogy ez legyen örökkévaló lakhelye az engedelmeseknek. {PP 301.1}

Sátán hatezer éve küzd azért, hogy a földet birtokában tartsa. Most mégis Istennek a föld teremtésénél kifejezett eredeti terve valósul meg. „De a magasságos egeknek szentei veszik majd az országot, és bírják az országot örökké és örökkön örökké” (Dán 7:18). {PP 301.2}

„Napkelettől fogva napnyugotig dicsértessék az Úr neve!” (Zsolt 113:3). „És az Úr lesz az egész földnek királya, e napon egy Úr lészen, és a neve is egy” (Zak 14:9). A Szentírás mondja: „Uram! örökké megmarad a te igéd a mennyben.” „Minden ő végzése tökéletes. Megingathatatlanok örökké és mindvégig” (Zsolt 119:89; 111:7- 8). Azokat a szent törvényeket, amelyeket Sátán gyűlölt és igyekezett megsemmisíteni, a bűntelen világegyetem mindenütt megbecsüli. {PP 301.3}

„Mert mint a föld megtermi csemetéjét, és mint a kert kisarjasztja veteményeit, akként sarjasztja ki az Úr Isten az igazságot s a dicsőséget minden népe előtt” (Ésa 61:11) {PP 301.4}

Fejezet 30 — A szentély és szolgálata

(2Móz 25-40; 3Móz 4. és 16. fejezetek)

Amikor Mózes a hegyen tartózkodott Istennel, a következő parancsot kapta: „készítsenek nékem szent hajlékot, hogy ő közöttök lakozzam” (2Móz 25:8). A szent hajlék, a sátor építésére vonatkozólag az Úr pontos utasításokat adott Mózesnek. Az izraeliták hitehagyásukkal eljátszották az isteni jelenlét áldásait. Egy időre lehetetlenné vált számukra, hogy szent hajlékot emeljenek Istennek maguk között. Amikor az Úr ismét kegyelmébe fogadta őket, nagy vezérük hozzáfogott az isteni parancs végrehajtásához. {PP 302.1}

A szent hajlék elkészítéséhez kiválasztott embereket Isten különös ügyességgel és bölcsességgel ajándékozta meg. Az építmény tervét maga Isten adta meg Mózesnek. Különleges utasításokkal is ellátta az épület méretét és alakját illetően. Azt is megmondta, hogy milyen anyagokat kell használni felépítéséhez. Közölte, hogy az épületnek milyen felszerelést, berendezést kell tartalmaznia. A kézzel készített szent hely „[...] az igazinak csak másolata [...] mennyei dolgoknak ábrázolata” kellett legyen (Zsid 9:24.23). A mennyei templomnak — ahol Krisztus, a mi nagy főpapunk, miután feláldozta életét a bűnösökért, közbenjár — kicsinyített másolata. Isten a hegyen megmutatta Mózesnek a mennyei szentélyt és megparancsolta neki, hogy mindent a bemutatott minta szerint csináljon meg. Mindezeket az isteni utasításokat Mózes gondosan feljegyezte és közölte a nép vezetőivel. {PP 302.2}

A szentély felépítéséhez nagy és költséges előkészületeket kellett tenni. A legértékesebb és legdrágább anyagok nagy mennyiségét kellett összegyűjteni. Az Úr azonban csak önkéntes adományokat fogadott el. „Szólj az Izráel fiainak” — mondta Mózesnek — „hogy szedjenek nékem ajándékokat; minden embertől, akit a szíve hajt arra, szedjetek nékem ajándékokat” (2Móz 25:2). Ez volt az az isteni parancs, amit Mózes elmondott a gyülekezetnek. Az Isten iránti odaadás és az áldozatkészség lelkülete volt az első a magasságos Isten lakhelyének készítésénél. {PP 302.3}

Az egész nép egyhangúlag válaszolt Mózes felhívására: „És eljöve mindenki, akit a szíve indíta, és akit lelke hajt vala, és hozának áldozatot az Úrnak, a gyülekezet hajlékának készítéséhez, és annak minden szolgálatához, és a szent ruhákhoz valókat. És jövének férfiak és asszonyok együtt, mind, akit szíve indított, hozának kapcsokat, függőket, gyűrűket, karperecet, mindenféle arany eszközöket; a férfiak is, mind akik aranyból hoztak: áldozatot az Úrnak. És minden ember, kinek amije vala, hozott kék, bíborpiros, és karmazsinszínű, és lenfonalat, kecskeszőrt, veresre festett kosbőröket és borzbőröket. Minden, aki ezüstöt vagy rezet vihetett, felhozá azt áldozatul az Úrnak, és akiknél sittim-fa találtaték a szolgálat különböző szükségeire, felhozák azt. Az asszonyok közül pedig mind, akik ahhoz értettek, saját kezeikkel fonának, és felvivék azt a mit fontak, a kék, és a bíborpiros, és a karmazsinszínű, és lenfonalat. Azok az asszonyok pedig, akik ahhoz értettek, fonának

kecskeszőrt. A főemberek pedig hozának ónix köveket, foglalni való köveket, az efódhoz és a hósenhez. Illatozó szert is és olajat, a mécsbe és a kenethez, és fűszereket a füstöléshez” (2Móz 35:21-28). {PP 303.1}

Mialatt a szentély építése tartott, az emberek — öregek és fiatalok, férfiak és nők és még a gyermekek is — folyamatosan hozták adományaikat, amíg azok, akiket megbíztak a munka vezetésével azt nem mondták, hogy most már elég, mert már több gyűlt össze annál, mint amit fel tudnak használni. Mózesnek ki kellett hirdetnie az egész tábor területén: „Se férfi, se asszony ezután ne készítsen ajándékot a szent munkára. És megszűnék a nép hordani” (2Móz 36:5). {PP 303.2}

Az izraeliták zúgolódásait, Isten ítéleteinek a látogatásait, amelyeket bűneik miatt kellett elszenvedniük, figyelmeztetésként a későbbi nemzedékek számára mind feljegyezték. Isten iránti odaadásukkal, buzgalmukkal és nagylelkűségükkel követendő példát adtak mindnyájunk számára. Mindazok, akik szeretnek Istennek szolgálni, és értékelik Isten jelenlétének áldásait, ugyanilyen lelkületet tanúsítanak, ugyanilyen áldozatkészséget mutatnak egy olyan imaháznak a felépítése során, ahol Isten találkozhat velük. Ezek az emberek olyan ado-mányt kívánnak vinni az Úrnak, amely a legjobb mindazok közül, amikkel rendelkeznek. Az Isten számára épített házon nem lehet adósság, mert ezzel az építkezők Istent becstelenítenék meg. Azt az összeget, amely elegendő a munka elvégzéséhez és befejezéséhez, önként kell odaadni, hogy az építő munkások azt mondhassák el, amit a sátor építői mondtak: „Többet hord a nép ajándékba, mint amennyi kell a munka elkészítésére” (2Móz 36:4). {PP 303.3}

A szent helyet úgy alkották meg, hogy az izraeliták részekre szedhették szét és mindenhová magukkal vihették vándorlásuk közben. Ezért kisméretű volt, hosszúsága nem volt több tizenhat méter hetvenhat centiméternél, a szélessége és magassága pedig öt méter negyvenkilenc centiméternél. Mindazáltal nagyszerű építmény volt. Az épület és annak berendezése akácfa felhasználásával készült, amelynek anyaga tartósabb volt a Sinainál lévő bármely más fánál. A falak függőleges deszkalapokból álltak, amelyeket ezüst tokokba helyeztek be, és oszlopok, keresztgerendák tartották szilárdan. Mindezt arannyal vonták be, és így az épületnek olyan látszatot adtak, mintha tömör aranyból készült volna. A tetőt négy réteg szőnyegből képezték ki. A legbelsőbb rétegét finom sodrott lenből „[...] kék, és bíborpiros és karmazsinszínűből, kérubokkal, mestermunkával készíték” el. (2Móz 36:7). A másik három réteg pedig kecskeszőrből, vörösre festett kosbőrből és borzbőrből készült. Az egészet úgy rendezték el, hogy teljes védelmet nyújtott az egész épületnek. {PP 304.1}

Az épület belsejét két helyiségre osztotta egy értékes és szép kárpit, amelyet arany lemezekkel borított oszlopokra függesztettek fel. Az első helyiség bejáratát hasonló kárpit zárta el. Ezeket éppen úgy, mint a belső takarót, amely a mennyezetet alkotta, a legpompásabb színű — kék, bíborpiros és karmazsin színű — függönyökből állították össze nagyon szépen. Ezekbe a függönyökbe arany és ezüst szálakból kérubokat szőttek bele, hogy jelképezzék az angyali

seregeket, akik kapcsolatban vannak a mennyei szentély munkájával, és akik szolgáló lelkek a földön élő Isten népe között. {PP 304.2}

A szent sátort udvarnak nevezett szabad tér vette körül. Ezt finom lenvászonból készített függönyök vagy védőfalak kerítették be. Ezeket a függönyöket rézoszlopokra függesztették fel. A kerítés bejárata a keleti oldalon volt, amelyet pompás anyagból szép kivitelezéssel készített szőnyegek zártak el. Mivel az udvart körülvevő függönyök csak körülbelül fele olyan magasak voltak mint a sátor falai, ezért az emberek kívülről mindig jól láthatták a szent sátort. Az udvarban a bejárat közelében állt a rézből készült égőáldozati oltár. Ezen az oltáron égették el az Úrnak bemutatott áldozatokat. Ennek az oltárnak a szarvait az engesztelő vérrel hintették be. Az oltár és a sátor ajtaja között volt a medence. Ez is rézből készült, mégpedig azokból a réztükrökből, amelyeket Izrael asszonyai önként ajánlottak fel. Ebben a medencében kellett a papoknak megmosniuk a kezüket és lábukat, amikor bementek a szent helyiségekbe vagy megközelítették az oltárt, hogy égőáldozatot mutassanak be az Úrnak. {PP 304.3}

Az első helyiségben, vagyis a szent helyen volt a szent kenyerek asztala, a gyertyatartó és a tömjénezés oltára. A szent kenyerek asztala az északi oldalon állott. Ezt az asztalt díszes koronájával együtt tiszta arannyal vonták be. A papoknak erre az asztalra minden szombaton tizenkét kenyeret kellet helyezni két sorban elrendezve és tömjénnel meghintve. Azokat a kenyereket, amelyeket elvettek az asztalról — mivel szent kenyereknek számítottak — a papoknak kellett megenniük. Délen helyezték el a hétágú gyertyatartót a hét lámpájával együtt. Karjait választékosan kidolgozott virágmintákkal díszítették. Ezek a virágminták a liliomokhoz hasonlítottak. Az egész gyertyatartó egy darab tömör aranyból készült. Mivel a sátornak nem voltak ablakai, a lámpákat sohasem oltották ki egyszerre ugyanazon időben. Éjjel és nappal állandóan árasztották világosságukat. A kárpit előtt, — amely elválasztotta a szent helyet, a szentélyt a szentek- szentjétől, a legszentebb helyiségtől, az Isten közvetlen jelenlétének helyétől — állott a tömjénezés aranyból készített oltára. Ezen az oltáron a papnak minden reggel és este tömjént kellett elégetnie. Ennek az oltárnak a szarvait a bűnért való áldozat vérével kenték meg, az engesztelés nagy napján pedig az egész oltárt meghintették vérrel. {PP 305.1}

Ezen az oltáron a tüzet maga Isten gyújtotta meg, és ezt a tüzet gondosan ápolták. Éjjel és nappal a szent tömjén töltötte be illatával a szent helyiségeket és a sátor körüli külső térséget is. {PP 305.2}

A belső kárpit mögött volt a szentek szentje. Ez volt a középpontja az engesztelés és a közbenjárás jelképes szolgálatának. Ez képezte az összekapcsoló láncszemet a menny és a föld között. Ebben a helyiségben volt a szövetség ládája, a frigyláda, akácfából készített láda, amelyet kívül és belül arannyal vontak be, a fedele is színaranyból készült és az egészet arannyal szegélyezték. Ebbe helyezték el a kőtáblákat, amelyekre maga Isten véste be a Tízparancsolatot. Ezért nevezték Isten szövetsége ládájának is, vagy frigyládának, mert a Tíz-parancsolat volt az alapja annak a szövetségnek, amelyet Isten Izraellel kötött. {PP 305.3}

A szent láda fedelét a kegyelem trónjának nevezték. Ezt egy darab tömör aranyból dolgozták ki. A láda fedele felett emelkedtek ki az arany kérubok, egymás felé nézve. A fedél mindkét végén egy-egy kérub állt. Mindegyik angyal az egyik szárnyát a magasba kiterjesztve tartotta és így ezekkel a szárnyakkal a ládát fedték be; a másik szárnyukkal a testüket takarták be (Lásd Ez 1:11) tiszteletük és alázatosságuk jeleként. A kérubok helyzete, egymás felé fordított arcukkal és a ládára tisztelettel lefelé irányított tekintetükkel mutatja azt a tiszteletet, amelyben a mennyei sereg tartotta Isten törvényét, és érdeklődésüket a megváltás terve iránt. {PP 306.1}

A kegyelem trónja felett volt a „Sechina", vagyis az Isten jelenlétének szimbóluma. Az Úr a két kérub közül hirdette ki akaratát. Isten néha üzeneteit a felhőből hallható hangon közölte a főpappal. Néha fény esett a jobb szélen lévő angyalra, hogy Isten így jelezze jóváhagyását; máskor árnyék vagy felhő nyugodott meg a bal szélen levő angyalon és Isten ezzel nyilvánította ki nemtetszését vagy elvetését valamivel kapcsolatban. {PP 306.2}

A frigyládában kegyelettel őrzött törvény az isteni igazság és ítélet zsinórmértéke volt. Ez a törvény halált mondott a bűnösre, a törvény áthágójára. A törvény felett azonban ott volt a kegyelem trónja, amelyen láthatóvá vált Isten jelenléte, és amelyből — a megengesz- telődés által — Isten bocsánatot adott a bűneit megbánt bűnösnek. Krisztus munkáját, amelyet megváltásunkért végzett el, így jelképezte a szentély szolgálata: „Irgalmasság és hűség összetalálkoznak, igazság és békesség csókolgatják egymást" (Zsolt 85:11). {PP 306.3}

Szavakkal nem lehet leírni a szentély belsejének dicsőségét: az arany lemezekkel borított falak visszatükrözték az arany gyertyatartóból kisugárzó fényt; a fénylő angyalokkal gazdagon hímzett szőnyegek ragyogó színei; az aranytól fénylő asztal, és a tömjénező oltár; a második kárpit mögött elhelyezett szent láda titokzatos kérubjaival és a felette lebegő szent „Sechina"-val, azaz Jahve jelenlétének látható szimbólumával, mindez csak homályos visszatükröződése Is-ten templomának, amely a mennyben van és az ember megváltásáért végzett mű nagy központja. {PP 306.4}

Körülbelül fél évig voltak elfoglalva a sátor felépítésével. Amikor az építkezést befejezték, Mózes ellenőrizte az építők minden munkáját és a szent sátort összehasonlította azzal a mintával, amit a hegyen mutattak meg neki és azokkal az utasításokkal, amelyeket Istentől kapott. „És megtekinte Mózes minden munkát, és ímé elkészíték azt, úgy készíték el, a mint az Úr parancsolta vala, és megáldá őket Mózes" (2Móz 39:43). Izrael sokasága buzgó érdeklődéssel gyűlt öszsze, hogy megtekintse a szent épületet. Mialatt tiszteletteljes megelégedéssel elmélkedtek azon, amit láttak, a felhőoszlop a szentély fölé vonult és leereszkedve beburkolta azt. „És a felhő befedezé a gyülekezet sátorát, és az Úrnak dicsősége betölté a hajlékot" (2Móz 40:34). Így nyilatkozott meg Isten fensége, és egy ideig Mózes sem léphetett be a szent helybe. A nép elérzékenyülve nézte a kezük munkáját elfogadó jelet. Ünnepélyes félelem és tisztelet nyugodott meg mindenkin. Szívük boldogsága az öröm

könnyeiben fejeződött ki és a hála szavait csak halkan mondták el azért a tényért, hogy Isten leereszkedett hozzájuk, hogy közöttük lakozzék. {PP 307.1}

Isten utasítására Lévi törzsét választották ki a szent hely szolgálatára. Az ősi időkben miden családfő egyben papja is volt családjának és házanépének. Ábrahám idejében a papságot a születési jog szerint az elsőszülött fiú kapta meg. Most minden izraelita családfő elsőszülött fia helyett az Úr Lévi törzsét választotta a szentélyben való szolgálatok elvégzésére. Ezzel a jelentős megbecsüléssel nyilvánította ki az Úr hűségük elismerését. Hűségük nemcsak Isten szolgálatához való ragaszkodásukban mutatkozott meg, hanem Isten ítéleteinek végrehajtásában is, amikor Izrael hitehagyásában az aranyborjút imádta. A papság tisztsége azonban csak Áron családjára korlátozódott. Isten egyedül Áronnak és fiainak engedte meg, hogy az Úr előtt szolgáljanak. A törzs maradékát Isten csak azzal a feladattal bízta meg, hogy viseljék gondját a szent sátornak és berendezésének, valamint segítsenek a papoknak szolgálatukban, de ők maguk nem mutathattak be áldozatot, nem égethettek tömjént és nem nézhettek a szent tárgyakra addig, amíg azok befedetlenek voltak. {PP 307.2}

Hivataluknak megfelelően a papok számára különleges ruhát készítettek. „És csinálj szent ruhákat Áronnak a te atyádfiának, dicső-ségére és ékességére” (2M6z 28:2). Isten ezt az utasítást adta Mózesnek. A mindennapi szolgálatot végző pap ruhája egy darabban szőtt, fehér vászonból készült. A majdnem a pap bokájáig leérő öltözéket a derekánál egy kék, bíborpiros és vörössel hímzett fehér vászonöv tartotta össze. Felső ruházatát egy vászonból készített turbán vagy „mitra” egészítette ki. Mózest az égő csipkebokornál Isten arra utasította, hogy vesse le saruját, mert az a föld, amelyen állt, szent volt. Így a papok sem léphettek be saruval a szentélybe, nehogy az esetleg rátapadt por megszentségtelenítse azt. Mielőtt a szentélybe beléptek volna, sarujukat az udvarban kellett hagyniuk. Kezüket és lábukat is meg kellett mosniuk és csak akkor végezhették szolgálatukat a sátorban, vagy az égő áldozatok oltáránál. Így állandóan azt tanulták, hogy minden tisztátalanságot el kell távolí- taniuk azoknak, aki meg akarják közelíteni azt a helyet, ahol Isten van. {PP 307.3}

A főpap ruhája fenséges tisztségéhez illően drága anyagból mesterien készült öltözet volt. A papok vászon ruhája mellett a főpap még egy egy darabban szőtt kék színű köntöst is viselt. Ennek a köntösnek alját arany csengettyűk és kék, bíborpiros és skarlátvörös gránátalmák díszítették. A köntösön kívül volt az efód, egy rövidebb arany, kék, bíbor, skarlát és fehér színekből álló öltözék. Ezt az efódot ugyanilyen színű gyönyörűen kidolgozott öv szorította össze. Az efód ujjatlan volt, és az arannyal kihímzett vállpántjain ónixkő ékeskedett, amelyekbe Izrael tizenkét törzsének a nevét vésték be. {PP 308.1}

Az efód felett volt a mellvért, a papi díszruha legszentebb darabja. Ezt ugyanabból az anyagból készítették, mint az efódot. Alakja négyszögletű, nagysága arasznyi volt. Aranykarikákba fűzött kék zsinóron függött le a pap válláról. A szélét különböző értékes kövekből formálták. Ezek a kövek ugyanazok a kövek voltak, amelyek Isten városának tizenkét alapját alkotják. A mellvérten tizenkét követ foglaltak aranyba. Ezeket négy sorban

rendezték el, és miként a vállpántokban levő kövekbe, ezekbe a kövekbe is belevésték a tizenkét törzs nevét. Az Úr parancsolta: „És viselje Áron az Izrael fiainak neveit az ítélet hósenén, az ő szíve felett, amikor bemegy a szenthelyre, emlékeztetőül az Úr előtt szüntelen” (2Móz 28:29). Így Jézus Krisztus, a nagy főpap mentségül hozza fel vérét az Atya előtt a bűnösökért, mert a szívén viseli minden bűneit megbánt ember nevét. A zsoltáríró ezt mondja erről: „Rólam is, noha én szegény és nyomorult vagyok, az én Uram visel gondot” (Zsolt 40:18). A mellvértnek a jobb és a bal szélén egy-egy nagy és csillogó kő volt. Ezek Úrim és Thumim-ként voltak ismertek. Isten ezeken keresztül ismertette meg akaratát a főpappal. Amikor ügyeikben az Úr elé járultak döntés végett, és a világosság dicsfénye jobbról világította meg az értékes követ, az az isteni beleegyezés jele volt, míg Isten tiltakozásának és rosszallásának bizonyítéka volt, ha balról árnyékolta be a követ. {PP 308.2}

A főpap süvege fehér vászonból készített turbán volt. Ehhez kék csipkével egy arany lemezt csatoltak, amely ezt a feliratot hordozta: „Szentség az Úrnak.” Mindennek, ami kapcsolatban volt a főpap öltözetével és magatartásával, olyannak kellett lennie, hogy felkeltse Isten imádatának, szentségének érzetét, sőt azt is, hogy milyen tisztaságot követel azoktól, akik színe elé járulnak. {PP 309.1}

Nemcsak magának a szentélynek, hanem a papok szolgálatának is azt kellett igazolnia, hogy ők „[...] a mennyei dolgok ábrázolatának és árnyékának szolgálnak” (Zsid 8:5). Ez nagy jelentőségű volt. Mózes útján az Úr a leghatározottabb utasításokat adta ennek a jelképes szolgálatnak minden részletével kapcsolatban. A szentély istentisztelete két részből, egy naponkénti és az évenkénti szolgálatból állt. A mindennapi szolgálatot, az égő áldozatok oltáránál a sátor udvarában és a szentélyben, míg az évenkénti szolgálatot a szentek szentjében végezték. {PP 309.2}

A szentek szentjét a főpap kivételével egyetlen halandó ember sem láthatta. A főpap is csak évente egyszer léphetett be a szentek szentjébe, mégpedig a leggondosabb és legünnepélyesebb előkészületek után. Remegve ment be az Isten elé. A nép pedig tiszteletteljes csendben várta visszatérését. Istenhez felemelt szívükkel komoly imában könyörögtek Isten áldásáért. A főpap a kegyelem trónja előtt végezte el az engesztelést Izraelért. Itt a dicsőség felhőjében Isten találkozott vele. A főpap itt tartózkodása a megszokott időn túl félelemmel töltötte el az izraelitákat. Attól féltek ugyanis, hogy az ő bűneik vagy a saját bűnei miatt az Úr dicsősége megölte a főpapot. {PP 309.3}

A naponkénti szolgálat a reggeli és az estéli égőáldozat és az aranyoltáron az édes tömjénáldozat, valamint az egyéni bűnökért való különleges áldozatok bemutatásából állt. Ezeken kívül áldozatokat mutattak be még szombaton, az újhold napján és egyéb különleges ünnepek alkalmából. {PP 309.4}

Minden reggel és este egy esztendős bárányt égettek el az oltáron, és vele a kötelező ételáldozatot, amely jelképezte a nemzet naponkénti odaszentelődését Jahvénak, és jelképezte Krisztus engesztelő vérétől való állandó függőségüket. Isten kifejezetten megparancsolta, hogy

minden áldozat, amelyet neki szentelnek a szentély szolgálatára, hiba nélkül való legyen, vagyis „ép”-nek kellett lennie (2Móz 12:5). A papoknak tüzetesen meg kellett vizsgálniuk minden állatot, amelyet áldozatként hoztak el a szent helyre és mindazokat az állatokat vissza kellett utasítaniuk, amelyben valami hibát fedeztek fel. Csak a „hiba nélküli” áldozat lehetett jelképe Krisztus tökéletes tisztaságának, akinek fel kellett áldoznia magát „hibátlan és szeplőtlen bárány”-ként (lPt 1:19). Pál apostol úgy mutat rá ezekre az áldozatokra, mint amelyek azt szemléltetik, hogy Krisztus követőinek mivé kell válniuk. Azt mondja: „Kérlek azért titeket atyámfiai az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket” (Róm 12:1). Isten szolgálatára kell szentelnünk magunkat, és igyekeznünk kell áldozatunkat mind tökéletesebbé tennünk. Isten csak azzal elégszik meg, ha a legjobbat adjuk abból, amink van. Azok, akik teljes szívükből szeretik Istent, legjobb szolgálatukat adják neki, és állandóan arra törekedjenek, hogy létük minden erejét összhangba hozzák azokkal az isteni törvényekkel, amelyek Isten akaratának teljesítésére fejlesztik ki képességeiket. {PP 310.1}

A tömjénáldozat bemutatásakor a pap közelebb került Isten jelenlétéhez, mint a naponkénti szolgálat bármelyik más cselekményével. Mivel a szentély belső kárpitja nem ért fel az épület mennyezetéig, ezért Isten dicsősége, amely megmutatkozott a kegyelem trónja fölött, részben látható volt a sátor első helyiségéből. Amikor a pap tömjénnel áldozott az Úr előtt, akkor a szövetség ládája felé tekintett; és amint a tömjén füstje felemelkedett, az isteni dicsőség leereszkedett a kegyelem trónjára és betöltötte a szent helyet és gyakran mindkét helyiséget annyira, hogy kénytelen volt visszavonulni a sátor ajtajához. Amint ebben a jelképes szolgálatban a pap hittel tekintett a kegyelem trónjára, amelyet nem láthatott, úgy Isten népének is most imáikat Krisztushoz kell küldeniük, nagy főpapjukhoz, aki — noha az emberi szem nem láthatja Öt — érettük könyörög a mennyei szentélyben. {PP 310.2}

A tömjén, amelynek füstje és illata Izrael imáival együtt száll fel a mennybe, Krisztus érdemeit és közbenjárását ábrázolja. Krisztus tökéletes igazságossága, amelyet Isten hit által az ő népének tulajdonít, teszi egyedül elfogadhatóvá Isten számára a bűnös emberi lények szolgálatát. A szentek szentje kárpitja előtt az állandó engesztelő áldozat oltára, a szentély előtt pedig a folyton égő áldozat oltára állott. Istent vérrel és tömjénezéssel kellett megközelíteni. Ezek a jelképek a nagy Közbenjáróra mutattak, aki által a bűnösök megközelíthetik Jahvét, és aki által egyedül kaphatnak kegyelmet és üdvösséget a bűnbánatot tartó hívő lelkek. {PP 311.1}

Amikor a papok reggel és este beléptek a szent helyre a tömjénezés idején, a naponkénti áldozatot már elkészítették a feláldozásra az udvarban levő oltáron. Ez volt a áhitat ideje az istentiszteleten résztvevők számára, akik összegyülekeztek a szent sátornál. Mielőtt Isten jelenléte elé kerültek volna a pap szolgálata útján, szívüket meg kellett vizsgálniuk és bűneiket be kellett vallaniuk. Csendes imában egyesültek arcukkal a szent hely irányába fordulva. Így kéréseik a tömjénfüst felhőjével együtt szálltak fel, mialatt hitükkel erősen belekapaszkodtak a megígért Üdvözítő érdemeibe, akit az engesztelő áldozat jelképezett. A reggeli és az estéli

áldozatokra kijelölt órákat szentnek tekintették és ezeket az áhítat óráiként tartották meg mindenütt a zsidó nép körében. Amikor a későbbi időkben a zsidók szétszóródtak és fogolyként éltek távoli országokban, e kijelölt órákban ott is mindig arccal Jeruzsálem felé fordulva imádkoztak Izrael Istenéhez. Ebben a szokásban a keresztények is megszívlelendő példát láthatnak a reggeli és estéli imára. Amíg Isten megítéli a lélek nélküli áhítatokat, addig örömmel tekint azokra, akik iránta való szeretetből hajtják meg magukat előtte minden reggel és este, hogy nála bűnbocsánatot keressenek elkövetett bűneikért, és áldásáért könyörögjenek. {PP 311.2}

A szent kenyeret mindig áldozatként tartották az Úr előtt. Így a naponkénti áldozatnak volt a része. A szentély asztalára kitett kenyeret szent kenyérnek vagy „a jelenlét kenyerének" nevezték, mivel mindig az Úr arca előtt volt. Az ember Istentől való függőségének az elismerése volt úgy testi, mint lelki táplálék tekintetében, amelyet csak Krisztus közbenjárására kaphat meg az ember. A manna is és a szent kenyér is Krisztusra mutatott, az „élő kenyérre", aki mindig Isten jelenlétében van érettünk. Maga Krisztus mondta: „Én vagyok az életnek kenyere [...] amely a mennyből szállott alá" (Jn 6:48-50). A kenyerekre tömjént tettek. Amikor a szent kenyeret minden szombaton elvitték az asztalról, hogy frisset tegyenek fel, a rajta lévő tömjént elégették az oltáron Isten előtt emlékeztetőül. {PP 311.3}

A naponkénti papi szolgálat legfontosabb része a személyekért végzett szolgálat volt. A bűnbánó bűnös áldozatát a sátor ajtajához vitte és kezét az áldozati állat fejére helyezve megvallotta bűneit, így jelképesen áthelyezte azokat önmagáról az ártatlan áldozati állatra. Azután saját kezével leölte az állatot. Az állat vérét a pap bevitte a szent helyre és a kárpit előtt elhintette. A kárpit mögött volt a frigyláda, amely a bűnös által megszegett törvényt tartalmazta. Ezzel a szertartással a bűnt a vér útján jelképesen átvitték a szentélyre. Néhány esetben a vért nem vitték be a szent helyre. (Lásd: Függelék 6. megjegyzését). A húst azután megették a papok, amiként Mózes utasította Áron fiait, amikor ezt mondta: „[...] néktek adta azt az Úr a gyülekezet vétkének hordozásáért" (3Móz 10:17). Mindkét szertartás egyaránt a bűnös bűnének a szentélybe való átvitelét jelképezte. {PP 312.1}

Ez volt a szertartások rendje napról napra egész éven át. Izrael bűneit így átvitték a szentélybe, ezzel az tisztátalanná lett és rendkívüli cselekmény vált szükségessé, hogy a bűnöket eltávolíthassák a szent helyből. Isten azt parancsolta, hogy a sátor mindkét helyiségéért végezzenek engesztelést. Ami pedig az oltárt illeti: „Hintsen arra a vérből az ő ujjával hétszer: így tegye tisztává, és így szentelje meg azt Izráel fiainak tisztátalanságaitól" (3Móz 16:19). {PP 312.2}

Évenként egyszer az engesztelés nagy napján, a főpap bement a szentek szentjébe, hogy megtisztítsa a szentélyt. Az a szertartás, amelyet ott elvégzett, fejezte be az egész évi szolgálatot. {PP 312.3}

Az engesztelés napján két kecskebakot vittek a szent sátor ajtajához és sorsot vetettek azokra: „Egyik sorsot az Úrért, a másik sorsot Azázelért" (3Móz 16:8). Azt a kecskebakot,

amelyre az első sors esett, le kellett vágni bűnáldozatként a népért. A főpapnak be kellett vinni a vért a kárpiton belül lévő helyiségbe és rá kellett hintenie a kegyelem trónjára. „Így szerezzen engesztelést a szent helynek Izráel fiainak tisztátalanságai és vétkei miatt; mindenféle bűnei miatt; így fiainak tisztátalanságai és vétkei miatt; mindenféle bűnei miatt; így cselekedjék a gyülekezet sátorával is, amely közöttök van, az ő tisztátalanságaik közepette” (3Móz 16:16). {PP 312.4}

„És tegye Áron mind a két kezét az élő baknak fejére, és vallja meg felette Izráel fiainak minden hamisságát és minden vétkét, mindenféle bűneit; és rakja azokat a baknak fejére, azután küldje el az arravaló emberrel a pusztába, hogy vigye el magán a bak minden ő hamisságukat kietlen földre, és hogy bocsássa el a bakot a pusztában” (3Móz 16:21-22). {PP 313.1}

Amíg a bakot nem küldték el, a nép nem tekinthette magát a bűnei terhétől szabadnak. Minden embernek meg kellett sanyargatnia magát, míg az engesztelés szertartása folyt. Minden munkájukat félre kellett tenniük. Izrael egész gyülekezete az engesztelés napját ünnepélyes megalázkodásban töltötte el Isten előtt, imádsággal, böjtöléssel és szíve vizsgálatával. {PP 313.2}

Az engesztelléssel kapcsolatban fontos igazságokat tanult meg a nép ezen évenkénti szolgálat által. A bűnáldozatokban, amelyeket az év folyamán bemutattak, a bűnös helyett helyettest fogadtak el; az áldozati állat vére azonban nem nyújtott teljes engesztelést a bűnért.Csak eszköz volt, amellyel a bűnt átvitték a szentélybe. A vér feláldozásával a bűnös elismerte a törvény tekintélyét, megvallotta tör-vényszegését és kifejezte hitét abban, aki majd elveszi a világ bűneit; de ezzel még nem szabadult meg teljesen a törvény kárhoztatásától.Az engesztelés napján a főpap — miután átvette a gyülekezetért való áldozatot — bement a szentek szentjébe a vérrel, és ráhintette azt a törvény táblái felett lévő kegyelem trónjára. így a törvény követelése, amely a bűnös életét követelte, elégtételt kapott. Azután a főpap közbenjárói jellegének megfelelően magára vette a bűnöket és miután elhagyta a szentélyt, magával vitte Izrael bűnének terhét. A szent sátor ajtajánál kezeit a kecskebak fejére tette és megvallotta „felette Izrael fiainak minden hamisságát és minden vétkét, mindenféle bűneit” és rárakta azokat a bak fejére (3Móz 16:21). Amikor a kecskebakot, amely ezeket a bűnöket hordozta, elküldték, úgy tekintették, hogy magával vitte minden bűnüket és a nép megszabadult azoktól. így végezték a szolgálatot a „[...] mennyei dolgok ábrázolatának és árnyékának” mintájára (Zsid 8:5). {PP 313.3}

Amint mondtuk, a földi szentélyt Mózes a hegyen mutatott minta alapján készítette. Az „[...] példázat a jelenkori időre, mikor áldoznak [...] ajándékokkal és áldozatokkal”; két szent helye volt „[...] a mennyei dolgoknak ábrázolata”; Krisztus, a mi nagy főpapunk „[...] a szent helynek és amaz igazi sátornak szolgája, amelyet az Úr és nem ember épített” (Zsid 9:9.23; 8:2). Amikor látomásban János apostolnak Isten megmutatta a mennyei templomot, akkor az apostol látta, hogy: „A királyi székből pedig villámlások és mennydörgések és szózatok jőnek vala ki”

(Jel 4:5). Látott egy angyalt is, „[...] arany tömjénezőt tartva; és adaték annak sok tömjén, hogy tegye minden szenteknek könyörgéseihez az arany oltárra, amely a királyi szék előtt vala” (Jel 8:3). Isten megengedte a prófétának, hogy betekintsen a mennyben lévő szentély első helyiségébe. A próféta ott látta „a hét tűzlámpást” és az „arany oltárt” (Jel 4:5; 8:3), amelyet a földi szentélyben az arany gyertyatartó és a tömjénező oltár képviselt. Ezután „megnyilatkozék az Isten temploma a mennyben”, és János apostol betekintett a belső kárpit mögött lévő szentek szentjébe. Itt meglátta Isten „szövetségének ládáját” (Jel 11:19), amelyet a földi szentek szentjében a szent láda képviselt, és amelyet Mózes készíttetett Isten törvényének őrzésére. {PP 314.1}

Mózes földi szentélyt épített a megmutatott minta szerint. Pál apostol kijelenti, hogy a sátor és a templomi szolgálathoz szükséges edények mind a mennyei dolgok ábrázolásai voltak (ApCsel 7:44; Zsid 9:21.23). János apostol azt mondja, hogy ő látta a mennyben lévő szentélyt. Ez a mennyei szentély, amelyben Jézus szolgál érettünk, tulajdonképpen a nagy eredeti szentély. Az a szentély, amelyet Mózes épített, csak a másolata volt ennek a mennyei szentélynek. {PP 314.2}

Semmiféle földi építmény nem ábrázolhatja nagyságában és dicsőségében a mennyei templomot, a királyok Királyának lakóhelyét, ahol „[...] ezerszer ezeren szolgálának néki és tízezerszer tízezeren állanak előtte” (Dán 7:10), amelyet az örökkévaló trón dicsősége tölt be úgy, hogy még fénylő őrizői, a szeráfimok is elfedik arcukat imá- dás közben. A földi szentély fontos igazságokra tanít a mennyei szentéllyel az ember megváltásáért folyó szolgálattal kapcsolatban. {PP 314.3}

Mennybemenetele után Üdvözítőnknek főpapként kellett elkezdenie munkáját. Pál ezt mondja: „Mert nem kézzel csinált szentélybe, az igazinak csak másolatába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt megjelenjék érettünk” (Zsid 9:24). Amint Krisztus szolgálata két nagy részből állt, amelyek közül mindegyiknek megvan a rendelt ideje, és megkülönböztető helye a mennyei szentélyben, úgy a jelképes szolgálat is két részből állt, a naponkénti és az évenkénti szolgálatból, amelyeket a szentély két helyiségében végeztek. {PP 314.4}

Amint Krisztus mennybemenetele után megjelent Isten színe előtt, hogy a bűnbánó hívőkért felvitt vérére hivatkozzék, úgy a pap is naponkénti szolgálatában az áldozat vérét elhintette a szent helyen a bűnösökért, hogy bűnbocsánatot nyeljenek. {PP 315.1}

Krisztus vére megszabadította a bűnbánó bűnöst a törvény kárhoz- tatásától, de a bűnt nem törölte el. A bűn feljegyezve áll a szentélyben a végső engesztelésig. Így jelképesen az áldozat vére eltávolította a bűnt a bűnbánóról, de a bűn ott maradt a szentélyben az engesztelés napjáig. {PP 315.2}

Az utolsó ítélet nagy napján a halottak „[...] megítéltetnek [...] azokból, amik a könyvekbe voltak írva, az ő cselekedeteik szerint” (Jel 20:12). Azután Krisztus engesztelő vére minden

bűnbánó bűneit kitörli a mennyei könyvekből. Így a szentély szabaddá és megtisztí- tottá lesz a bűn feljegyzésétől. A földi szolgálatban az engesztelés 358 nagy művét vagy a bűnök eltörlését ábrázolták az engesztelés napjának szolgálatai — a földi szentély megtisztítása, amelyből a bűnáldozat vérével kellett eltávolítani azokat a bűnöket, amelyek megfertőzték. {PP 315.3}

Amint a végső engesztelés alkalmával az igazak bűneit kitörlik a mennyei könyvekből és soha többé nem emlékeznek meg azokról, és senkinek sem jut az az eszébe, úgy itt jelképesen kivitték azokat a pusztába és örökre elkülönítették a gyülekezettől. {PP 315.4}

Mivel Sátán a bűn szerzője és közvetlen felbujtó minden bűnre, amelyek Isten Fiának halálát okozták, az igazság úgy kívánja, hogy Sátán szenvedje el a végső büntetést. Krisztus műve, szolgálata az emberek megváltásáért és a világegyetem bűntől való megtisztítása, a bűnnek a mennyei szentélyből való eltávolításával záródik majd le. {PP 315.5}

Ezek a bűnök Sátánra helyeződnek rá, aki elhordozza a végső büntetést. A jelképes szolgálatban a templomi szolgálat évenkénti sorozata a szentély megtisztításával és a kecskebak fején a bűnök megváltásával záródott le. Így a szent sátor szolgálatában és később a templom szolgálatában Izrael népét minden egyes nap Krisztus halálára és szolgálatára vonatkozó nagy igazságra tanította. Évente egyszer pedig gondolataikat a záró jelenetre: Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelemre, a világegyetemnek a bűntől és a bűnösöktől való végső megtisztítására irányította. {PP 315.6}

Fejezet 31 — Nádáb és Abihu bűne

(3Móz 10:1-11)

A sátor felszentelése után a papokat is felszentelték szent szolgálatukra. Ezek az istentiszteletek hét napig tartottak és mindegyiket különleges szertartás jellemezte. A nyolcadik napon kezdték meg szolgálatukat. Ezután Áron, fiai közreműködésével bemutatta az áldozatot, amelyet Isten rendelt, majd felemelte kezeit és megáldotta a népet. Mindent úgy tettek, ahogy Isten megparancsolta nekik. Isten elfogadta az áldozatot és figyelemre méltó módon láthatóvá tette előttük dicsőségét: tűz jött ki az Úr elől és megemésztette az oltáron lévő áldozatot. A nép félelemmel és nagy érdeklődéssel tekintett az isteni hatalomnak erre a csodálatos megnyilatkozására. Isten dicsőségének és jóindulatának jelét látták meg benne. A dicséret és imádat ujjongó kiáltása hagyta el ajkukat. Arcra borultak, mintha Jahve közvetlen jelenlétében lettek volna. {PP 317.1}

De nemsokára, váratlanul szörnyű csapás sújtott le a főpap családjára. Az istentisztelet órájában, amikor a nép imája és magasztalása szállt fel Istenhez, Áron két fia vette a tömjénezőjét és illatos tömjént égetett el azon „kedves illatú áldozatul az Úrnak.” Azzal azonban, hogy „idegen tüzet” használtak, megszegték Isten parancsát. A tömjén égetésére ugyanis közönséges tüzet vettek igénybe a szent tűz helyett, amelyet Isten maga gyújtott meg és ugyanakkor megparancsolta, hogy erre a célra kell felhasználni. Ezért a bűnért tűz jött ki az Úrtól és a nép szeme láttára megemésztette őket. {PP 317.2}

Mózes és Áron után Nádáb és Abihu voltak a legnagyobbak Izraelben. Az Úr is felettébb megtisztelte őket, mert a hetven vénnel együtt ők is megpillanthatták az Úr dicsőségét a hegyen. Mindamellett bűnüket nem lehetett elnézni vagy könnyelműen venni. Ellenkezőleg, bűnük még súlyosabb volt. Senki se csalja meg magát azzal az elképzeléssel, hogy büntetés nélkül vétkezhet, mivel nagy ismerete van, s mivel Izrael fejedelmeihez hasonlóan felmehetett a hegyre, hogy Istennel közösségben legyen és dicsőségében időzzön! Senki se gondolja, hogy Isten ilyen kitüntetés után nem fog szigorúan büntetni! Ez végzetes tévedés! Azoktól, akik nagy tudást és előjogot kaptak, elvárható, hogy ismeretüknek megfelelően kegyes és erkölcsös életet éljenek. Kevesebbet nem fogadhat el Isten. A nagy áldások vagy kiváltságok sohase ringassanak bennünket biztonságba vagy gondatlanságba! Ez sohasem adhat engedélyt a bűn elkövetésére és nem keltheti azt az érzést, hogy Isten nem járt el szigorúan velük szemben. A kiváltság, amelyet Isten adott, eszköz arra, hogy bennünket készségessé és buzgóvá tegyen a szolgálatra, és ezáltal erőt adjon szent akaratának véghezvitelére. {PP 317.3}

Nádábot és Abihut ifjúságukban nem tanították meg az önuralom gyakorlására. Apjuk engedékeny természete, szilárdságának hiánya a helytelenségekkel szemben odavezetett, hogy elmulasztotta gyermekei megfenyítését. Fiainak megengedte, hogy hajlamaikat kövessék. {PP 318.1}

Akik hosszú ideig dédelgetik saját vágyaikat és kívánságaikat, végül oly mértékben kerülnek azok uralma alá, hogy még a legszentebb szolgálat iránti felelősségük sem lesz képes őket megszabadítani rossz szokásaiktól. Ezeket a fiúkat nem tanították meg arra, hogy tiszteletben tartsák apjuk tekintélyét. Nem fogták fel az Isten követelményei iránt tanúsított engedelmesség szükséges voltát. Áron téves engedékenysége fiaival szemben előkészítette Isten ítéletének mielőbbi bekövetkezését. {PP 318.2}

Isten meg akarta tanítani a népet, hogy hódolattal és félelemmel közeledjen hozzá az általa előírt módon. Isten nem fogadhat el részleges engedelmességet. Nem volt elég, hogy az istentiszteletnek ebben az ünnepélyes időszakában majdnem mindent úgy cselekedtek, ahogy azt Ő elrendelte. Isten átkot mondott azokra, akik eltérnek parancsolataitól és nem tesznek különbséget a közönséges és a szent között. Isten a próféta által ezt jelenti ki: „Jaj azoknak, akik a gonoszt jónak mondják és a jót gonosznak; akik a sötétséget világossággá és a világosságot sötétséggé teszik [...] jaj azoknak, akik magoknak bölcseknek látszanak és eszesek önmagok előtt! [...] Akik a gonoszt ajándékért igaznak mondják, és az igazak igazságát elfor-dítják tőlük! [...] Mert a seregek Urának törvényét megvetették, és Izrael szentjének beszédét megutálták” (Ésa 5:20-24). Senki se csalja meg magát azzal a hiedelemmel, hogy Isten parancsolatainak egy része nem lényeges, vagy azzal, hogy Isten valami változtatást is elfogad a megkövetelt helyett! Jeremiás próféta ezt mondta: „Kicsoda az, aki szól és meglesz, ha nem parancsolja az Úr?” (JSir 3:37). Isten semmiféle olyan parancsolatot nem rögzített Igéjében, amelynek az emberek akaratuk szerint engedelmeskednek vagy nem engedelmeskednek, és nem viselik ennek következményeit. Ha az engedelmesség szigorú útja helyett az emberek valami más ösvényt választanak, akkor hamarosan megmutatkozik, hogy annak „[...) vége a halálra menő út” (Péld 14:12). {PP 318.3}

„Azután monda Mózes Áronnak és az ő fiainak, Eleázárnak és Ithamárnak: Fejeteket meg ne meztelenítsétek, ruháitokat meg ne szaggassátok, hogy meg ne haljatok és haragra ne gerjedjen az Úr az egész gyülekezet ellen [...] mert az Úr kenetének olaja van rajtatok” (3Móz 10:6-7). A nagy vezető az Úr ezen szavaira emlékeztette testvérét: „Akik hozzám közel vannak, azokban kell megszenteltetnem, és az egész nép előtt megdicsőíttetnem,” Áron csendben maradt. {PP 319.1}

Fiainak halálában, amely figyelmeztetés nélkül csapott le rá szörnyű bűnük miatt, most Áron is meglátta saját elhanyagolt kötelességének eredményét. Fiai bűne és halála felett érzett fájdalma meggyötörte atyai szívét, de érzelmeit nem fejezte ki szemmel látható módon. Szomorúságának valamiféle kinyilatkoztatása azt a látszatot keltette volna, hogy részes fiai bűnében. Nem volt szabad a gyülekezetet Isten elleni zúgolódásra vezetnie. {PP 319.2}

Isten arra akarta megtanítani népét, hogy ismerje el rendreutasításainak igazságos voltát, és így mások is féljenek azoktól. Izraelben voltak olyanok is, akiknek ez a rettenetes ítélet figyelmeztetés volt: ne reménykedjenek abban, hogy Isten türelmére hivatkozva büntetlenül vétkezhetnek mindaddig, amíg be nem pecsételik végzetüket. {PP 319.3}

Isten ítéletét hozza magára, aki a bűnös iránt hamis együttérzést mutat, aki igyekszik mentséget találni a bűnre. A bűnnek olyan hatása van, hogy eltompítja az erkölcsi érzéket, mégpedig úgy, hogy a bűnös nem fogja fel többé a bűn szörnyűségét; és a Szentlélek meggyőző ereje nélkül olykor vak marad bűne meglátására. Krisztus szolgáinak az a kötelességük, hogy megmutassák ezeknek a tévelygőknek a reájuk leselkedő veszélyt. Azok, akik megsemmisítik a figyelmeztetés hatását a bűnösök elvakításával, hogy ne tudják meglátni a bűn valóságos jellegét és következményeit, gyakran még azzal is hízelegnek maguknak, hogy e tényked ésükkel keresztényi könyörületességükről tesznek bizonyságot. A valóságban éppen az ellenkezőjét teszik, mert megakadályozzák a Szentlélek munkáját, és nem segítenek a bűnösnek ellenállni. Elaltatják a bűnöst és rábeszélik, hogy nyugodtan pihenjen csak a pusztulás, a romlás szakadékának szélén. Részt vesznek bűnében, és bűnbánatának hiányáért félelmetes felelősséget vonnak magukra. Ennek a hamis és megtévesztő együttérzésnek az eredményeként sokan pusztultak már el. {PP 319.4}

Nádáb és Abihu sohasem követték volna el ezt a végzetes bűnt, ha előzőleg nem részegedtek volna meg a bőségesen fogyasztott bortól. Jól tudták, hogy a leggondosabb és legünnepélyesebb előkészületeket kell megtenniük a szentélyben való megjelenésük előtt, ahol az isteni jelenlét nyilvánult meg. Mértéktelenségük azonban alkalmatlanná tette őket szent tisztségük betöltésére. Értelmük zavarossá lett és erkölcsi érzékenységük annyira eltompult, hogy nem tudtak különbséget tenni a szent és a közönséges között. {PP 320.1}

Isten Áronnak és megmaradt fiainak figyelmeztetést adott: „Bort és szeszes italt ne igyatok te és a te fiaid veled, mikor bementek a gyülekezet sátorába, hogy meg ne haljatok. Örökkévaló rendtartás legyen ez a ti nemzetségeitekben. Hogy különbséget tehessetek a szent és a közönséges között, a tiszta és a tisztátalan között. És hogy taníthassátok Izrael fiait mindazokra a rendelésekre, amelyeket az Úr szólott vala nékik Mózes által” (3Móz 10:9-11). {PP 320.2}

A szeszes ital élvezetének hatása az, hogy elgyengíti a testet, zavarttá teszi az értelmet és megrontja az erkölcsi erőt. Megakadályozza az embert, hogy felismerje a szent dolgok szentségét vagy Isten rendeléseinek kötelező voltát. Mindazoknak, akik szent felelősséget hordoznak, szigorúan mértékletes embereknek kell lenniük, hogy elméjük mindig tiszta lehessen és így mindig különbséget tudjanak tenni a helyes és a helytelen, a jó és a rossz, az igazság és a hamisság között; hogy rendelkezhessenek az alapelvek és a bölcsesség szilárdságával, amely nélkül nem tudnak megfelelő módon igazságot szolgáltatni és irgalmasságot gyakorolni. {PP 320.3}

Azonos kötelezettség nyugszik Krisztus minden követőjén. Péter apostol ezt jelenti ki: „Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok” (lPt 2:9). Isten azt követeli tőlünk, hogy minden erőnket őrizzük meg a lehető legjobb állapotban, hogy elfogadható szolgálatot nyújthassunk Teremtőnknek. A részegítő italok fogyasztása ugyanolyan következményekkel jár, mint Izrael papjai esetében. A lelkiismeret a bűn iránt eltompul és megkeményedik, míg a közönséges és a szent közötti különbség elveszti

jelentőségét. Miként tudunk akkor megfelelni az isteni követelmények mértékének? „Avagy nem tudjátok-é, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szentléleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek; és nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg; dicsőítsétek azért Istent a ti testetekben és lelketekben, amelyek az istenéi.” „Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére míveljetek.” „Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten. Mert az Istennek temploma szent, ezek vagytok ti” (1Kor 6:19-20; 10:31; 3:17) {PP 321.1}

Fejezet 32 — A törvény és a szövetségek

Ádám és Éva megteremtésük alkalmával tudomást szereztek Isten törvényéről és megértették azt. Isten megismertette velük, hogy a törvény milyen igényeket támaszt az emberrel szemben. Utasításait Isten a szívükbe írta. Az ember bukásával a törvény nem változott meg. Isten azonban egy gyógyító rendszert hozott létre, hogy az embert visszatérítse az engedelmességhez. Megváltót ígért és az áldozati felajánlások előre mutattak Krisztus halálára, amin a bűnáldozatok alapultak. Ha Isten törvényét sohasem szegték volna meg, akkor nem lett volna halál és így nem lett volna szükség megváltóra; következésképpen nem lett volna szükség az áldozatokra sem. {PP 322.1}

Ádám megtanította utódainak Isten törvényét. Így a törvény apáról fiúra szállt át és megismerhették azt az egymást követő nemzedékek. Azonban csak néhányan fogadták el Isten kegyelmes gondoskodását az ember megváltásáról, amit engedelmességükkel viszonoztak. A törvény megszegésével a világ olyan gonosz és romlott lett, hogy meg kellett tisztítani romlottságától az özönvízzel. Noé és családja megőrizték és megtartották a törvényt. Noé megtanította leszármazottait a Tízparancsolatra. Mikor az emberek ismét eltértek Istentől, akkor az Úr Ábrahámot választotta ki magának és neki jelentette ki a következőket: „Mivelhogy hallgata Ábrahám az én szavamra: és megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet” (1Móz 26:5). Az Úr Ábrahámnak adta a körülmetélkedés szertartását, amely az Isten szolgálatára való felajánlás jele volt. Záloga volt ez annak is, hogy elkülönülnek a bálványimádástól és csak az Isten törvényének engedelmeskednek. Ábrahám leszármazottai nem tartották meg ezt a fogadalmat. Ez megmutatkozott abban, hogy hajlandók voltak szövetséget kötni a pogányokkal és magukévá tették szokásaikat, gyakorlataikat. Ez volt az oka az Egyiptomba való menetelüknek és ottani rabszolgaságuknak. A bálványimádókkal való kapcsolatukban és az egyiptomiaknak való kényszerű alárendeltségükben az isteni szabályokat még inkább megrontották, és átvették a pogányok bálványimádó szokásait. Ezért amikor az Úr kihozta őket Egyiptomból, dicsőségbe öltözve és angyalaitól körülvéve lejött hozzájuk a Sinai hegyre és dicső fenségében az egész nép hallatára kihirdette törvényét. {PP 322.2}

Nem bízta rá előírásait egy olyan nép emlékezetére, amely hajlamos volt, hogy arról megfeledkezzék, hanem kőtáblára véste fel azokat. Szent előírásaival meg akarta óvni Izraelt a pogány hagyományokkal való összekeveredés minden lehetőségétől, és kizárta, hogy követelményeit emberi rendeletekkel és szokásokkal összekeverjék.Nem állt meg azonban a Tízparancsolat előírásainak átadásánál. A nép bebizonyította nagyon könnyen félrevezethető voltát. Ezért Isten a kísértés egyetlen ajtaját sem akarta őrizetlenül hagyni. Megparancsolta Mózesnek, hogy írja le — mégpedig pontosan úgy, ahogy Ő mondta neki — az ítéleteket és a törvényeket, és adjon aprólékos utasításokat arra nézve, hogy mit követel népétől. Ezek az utasítások a népnek az Isten-, az egymás- és az idegenek iránti kötelességére vonatkoztak és a Tízparancsolat alapelveinek részletes magyarázatai voltak, mégpedig oly világosan, hogy senki

sem érthette félre. Az volt a feladatuk, hogy a két kőtáblára vésett tíz parancsolat szentségén őrködjenek. {PP 323.1}

Ha az ember úgy tartotta volna meg Isten törvényét, ahogy azt Isten a bűneset után Ádámnak adta, és ahogy azt Noé megőrizte, s Ábrahám megtartotta, akkor semmi szükség nem lett volna a körülmetélkedés elrendelésére. Ha Ábrahám leszármazottai megtartották volna a szövetséget, amelynek a körülmetélés volt a jele, akkor nem tudták volna őket bálványimádásra csábítani, és nem szenvedtek volna rabszolgaként Egyiptomban. Ha elméjükben megtartották volna Isten törvényét, akkor nem lett volna szükség annak kihirdetésére a Sínai hegyről, amit kőtáblába is vésték. Ha a nép gyakorolta volna a Tízparancsolat alapelveit, akkor nem kellett volna Istennek további utasításokat adnia Mózesnek. {PP 323.2}

Az Ádámra bízott áldozati rendszert leszármazottaik szintén elferdítették. Babonaság, bálványimádás, kegyetlenség és a kicsapongás által megrontották azt az egyszerű és értelmes istentiszteletet, amelyet Isten írt elő. A bálványimádókkal való hosszú kapcsolat következtében Izrael népe sok pogány szokást vegyített össze saját isten- tiszteletével. Ezért Isten a Sinai hegynél határozott utasításokat adott nekik az áldozati istentiszteletre vonatkozólag. A sátor elkészülte után Isten a kegyelem trónja felett lebegő dicsőség felhőjéből érintkezett Mózessel és onnan adott neki az áldozatok rendszerére és az istentisztelet formáira vonatkozó utasításokat. Így adta meg Isten Mózesnek a szertartási törvényt és iratta azt meg vele könyvben. A Tízparancsolatot azonban, amelyet a Sinai hegyről hirdetett ki népének, maga Isten írta rá két kőtáblára, amelyet gondosan őriztek a szövetség ládájában. {PP 323.3}

Sokan vannak olyanok, akik megpróbálják összekeverni ezt a két törvényrendszert. A ceremóniális törvényről beszélő helyeket használják fel annak bizonyítására, hogy az erkölcsi törvényt Isten eltörölte. Ez azonban a Szentírás üzenetének elferdítése, kiforgatása. A két törvényrendszer közötti különbség átfogó és világos. A szertartási törvények rendszere olyan jelképekből áll, amelyek Krisztusra mutatnak, az Ő áldozatára és papságára. Ezt a szertartási törvényt, áldozataival és rendeleteivel együtt a hébereknek addig kellett végrehajtaniuk, míg a jelkép nem találkozott a valósággal Krisztus halálában, aki Isten bárányaként elveszi a világ bűneit. Ezután az összes áldozati felajánlásoknak meg kellett szűnniük. Ezt a törvényt Krisztus „[...] eltette az útból, odaszegezvén azt a keresztfára” (Kol 2:14). A Tízparancsolat törvényét illetőleg azonban a zsoltáríró ezt mondja: „Uram! örökké megmarad a te igéd [...]” (Zsolt 119:89). Maga Krisztus pedig ezt mondja: „Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltsem. Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, amíg minden be nem teljesedik” (Mt 5:17-18). Itt Jézus nem csupán azt tanítja, hogy Isten törvénye mit kívánt a múltban és az ő idejében, hanem azt is, hogy annak érvényben kell maradnia mindaddig, amíg az ég és a föld fennáll. Isten törvénye éppen olyan változatlan, mint az Ő trónja. Isten törvénye kötelező erejű az emberi nemzetségre minden korszakban. A Sinai hegyről kihirdetett törvényről Nehémiás ezt mondja: „És a Sinai hegyre

leszállál, s szólál velük az égből, s adál nekik helyes végzéseket, igaz törvényeket, jó rendeléseket és parancsolatokat" (Neh 9:13). Pál pedig, „a pogányok apostola" ezt jelenti ki: „Ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó" (Róm 7:12). Ez nem lehet más mint a Tízparancsolat, mert éppen ez az a törvény, amely azt mondja: „Ne kívánd." {PP 324.1}

Noha az Üdvözítő halála véget vetett a szertartások törvényének, de a legkevésbé sem csökkentette az erkölcsi törvény iránti kötelezettséget. Éppen ellenkezőleg. Az a tény, hogy Krisztusnak az erkölcsi törvény megszegéséért kellett meghalnia, azt bizonyítja, hogy ez a törvény állandó és változhatatlan. {PP 325.1}

Azok, akik azt állítják, hogy Krisztus Isten törvényének eltörléséért jött el és azért, hogy félretegye az Ótestamentumot, azok úgy beszélnek a zsidóságról, mint a sötétség egyik korszakáról, és azt állítják, hogy a héberek vallása csak formaságokból és ceremóniális szertartásokból állt. Ez azonban tévedés. A szent történelem minden oldalán, amelyre Istennek az ő választott népével való kapcsolatát jegyezték fel, égető nyoma van a nagy „VAGYOK"-nak. Az emberek fiainak Isten soha nem adott hatalmáról és dicsőségéről nagyobb kinyilatkoztatásokat, mint akkor, amikor egyedül Őt ismerték el Izrael uralkodójának és amikor törvényt adott népének. Itt nem emberi kézben volt a jogar. Izrael láthatatlan királyának méltóságteljes megjelenése elképzelhetetlenül fenséges és leírhatatlan volt. {PP 325.2}

Az isteni jelenlétnek e kinyilatkoztatásaiban Isten dicsősége látszott meg Krisztus útján. Nemcsak az Üdvözítő adventje alkalmával, hanem a bűneset és a megváltás utáni korszakokban is. Krisztusban békéltette meg Isten önmagával a világot (2Kor 5:19). Krisztus volt az alapja és a középpontja az áldozati rendszernek a pátriárkák korszakában csakúgy, mint a zsidók idejében. Ősszüleink bűne óta nem volt többé semmiféle közvetlen érintkezés Isten és az ember között.Az Atya Krisztus kezébe adta a világot, hogy az Ő közbenjárói tevékenysége útján megválthassa az embert és igazolhassa Isten törvényének tekintélyét és szent voltát. Az ég és a bűnbe esett emberi nemzetség közötti közösség csak Krisztus útján jöhetett létre. Isten Fia volt az, aki ősszüleinknek a megváltás ígéretét adta. Ő volt az, aki a pátriárkáknak kijelentette magát. Ádám, Noé, Ábrahám, Izsák, Jákób és Mózes megértették az evangéliumot. Az üdvösséget az ember helyettese és kezese útján keresték. Az ősidőknek e szent emberei közösségben voltak azzal az Üdvözítővel, aki eljövendő volt hozzánk emberi testben. Sőt néhányan közülük szemtől szemben beszélgettek Krisztussal és a mennyei angyalokkal. {PP 325.3}

Krisztus nemcsak a pusztában volt a héberek vezetője — Ő volt az az Angyal, aki Jahve nevét viselte, és aki felhőoszlopba burkolva járt a nép előtt de Ő volt az is, aki Izraelnek a törvényt adta. A Sinai hegy félelmetes dicsősége közepette Krisztus az egész nép hallatára kijelentette Atyja Tízparancsolatát. Krisztus volt az, aki a kőtáblákba vésett törvényt odaadta Mózesnek. {PP 326.1}

Krisztus volt az, aki a próféták által szólott népéhez. Péter apostol a keresztény egyházhoz írt levelében azt mondja, hogy a próféták az eljövendő üdvösség felől prófétáltak,

„Nyomozódván, hogy mely vagy milyen időre jelenté azt ki a Krisztusnak ő bennök levő Lelke, aki eleve bizonyságot tett a Krisztus szenvedéseiről és az azok után való dicsőségről” (1Pét 1:10-11). Krisztus hangja az, amely az Ótestamentum útján hangzik felénk: „[...] Jézus bizonyságtétele a prófétaság lelke” (Jel 19:10). {PP 326.2}

Tanításaival — mialatt személyesen ott járt az emberek között maga Jézus irányította az emberek figyelmét az Ótestamentumra. Ezt mondta a zsidóknak: „Tudakozzátok az írásokat, mert azt hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek; és ezek azok, amelyek bizonyságot tesznek rólam” (Jn 5:39). Ebben az időben az ótestamentum könyvei voltak az egyedüli részei a Bibliának, amelyek már írásban léteztek. Ismét Isten Fia volt az, aki kijelentette: „[...] Van Mózesok és prófétáik; hallgassák azokat.” Azután hozzátette: „[...] Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad” (Lk 16:29.31). {PP 326.3}

A szertartási törvényt Krisztus adta. Miután ezt már nem kellett megtartani, Pál apostol a valós helyzetében és értékében tárta ezt a törvényt a zsidók elé. Megmutatta a helyét Isten megváltási tervében és viszonyulását Krisztus munkájához. A nagy apostol ezt a törvényt dicsőségesnek és Alkotójához méltónak mondja. A szentély ünnepélyes istentisztelete azokat a nagyszerű igazságokat ábrázolta, amelyeket ki kellett nyilatkoztatni az egymást követő nemzedékeknek. A tömjén füstje, amely Izrael imádságaival szállt fel, Isten igazságosságát képviseli, ami egyedül teheti Isten számára elfogadhatóvá a bűnös imádságát. A vérző állat az áldozati oltáron a Megváltó eljöveteléről tett tanúbizonyságot. A szentek szentjéből pedig az isteni jelenlét látható jele ragyogott ki. így a sötétség és a hitehagyás korszakain át, amelyek egymást követték, Isten a hitet életben tartotta az emberek szívében, míg eljött a megígért Messiás adventjé- nek ideje. Népének Jézus volt a világossága — a világ világossága — még mielőtt emberi testben eljött a földre. A fény első felvillanása, amely behatolt abba a homályba, amellyel a bűn burkolta be a világot — Krisztustól eredt és érkezett. Krisztustól jött a mennyei ragyogás minden sugara, amely a föld lakóira áradt. A megváltás tervében Krisztus az Alfa és az Omega — az Első és az Utolsó. {PP 326.4}

Amióta az Üdvözítő vérét ontotta a bűnök bocsánatáért és felment a mennyekbe, „[...] hogy most Isten színe előtt megjelenjék érettünk” (Zsid 9:24), világosság árad ránk a golgotai keresztről és fentről a szentek szentélyéből. A nekünk ajándékozott tisztább világosságnak azonban nem szabad arra indítania bennünket, hogy megvessük azt a korábban kapott világosságot, amelynek útján a jelképek rámutattak az eljövendő Megváltóra. Krisztus evangéliuma vet fényt az Izraelnek adott isteni rendelkezésekre, és növeli azok jelentőségét. Mikor Isten új igazságokat nyilatkoztat ki, és amikor azt, ami kezdettől fogva ismert volt előttünk, tisztább világosságban állítja elénk, akkor Isten lénye és szándéka különösképpen nyilvánvalóvá válik előttünk abban, ahogyan választott népével bánik. A fény minden további sugara, amely felcsillan előttünk, a megváltás tervének világosabb megértésével ajándékoz meg bennünket, míg rá nem jövünk, hogy ez valójában nem más, mint Isten akaratának megvalósulása az ember üdvössége érdekében. Istennek a Szentlélek által ihletett szavában új

szépséget és erőt látunk meg és a Biblia lapjait elmélyültebb érdeklődéssel tanulmányozzuk. {PP 327.1}

Sokan úgy vélik, hogy Isten válaszfalat helyezett a héberek és a külvilág közé; hogy gondoskodását és szeretetét nagymértékben megvonta a népektől, és ebben kizárólag csak Izraelt részesítette. Istennek azonban nem az volt a szándéka, hogy népe válaszfalat építsen fel önmaga és embertársai közé. Isten végtelen szeretetének keze kinyúlt a föld minden lakosa felé. Bár elfordultak tőle és visszautasították közeledését, Isten állandóan arra törekedett, hogy feltárja magát előttük és kegyelmének, szeretetének részeseivé tegye őket. Választott népét azért ajándékozta meg áldásával, hogy áldássá válhassanak más népek számára. {PP 327.2}

Isten elhívta Ábrahámot, jólétet és megbecsülést biztosított számára. Ennek a pátriárkának a hűsége világosság volt az embereknek mindazokban az országokban, amelyekben vándorlása során megfordult. Ábrahám nem tartotta magát távol, nem zárkózott el azoktól a népektől, amelyek körülvették. Baráti kapcsolatot tartott fenn a környező népek királyaival, kik közül némelyek nagy tisztelettel adóztak neki. Becsületessége és önzetlensége, bátorsága és jóakarata Isten jellemét képviselte. Mezopotámiában, Kánaánban, Egyiptomban és még Sodoma lakosai számára is a menny Istene mutatkozott meg rajta keresztül. {PP 328.1}

Éppen így Egyiptom és mindazon népek számára, amelyek kapcsolatban voltak ezzel a hatalmas birodalommal, Isten kijelentette magát József által. Az Úr vajon miért döntött úgy, hogy Józsefet magas rangra emeli az egyiptomiak között? Isten más útról is gon-doskodhatott volna, hogy Jákób gyermekeivel kapcsolatos szándékait megvalósítsa. Isten azonban Józsefet akarta világossággá tenni és elhelyezni a király palotájában, hogy a mennyei világosság elterjedhessen a közelben és a távolban. József a maga bölcsességével és igazságával, tisztaságával és jóindulatával, a nép érdekeinek odaadó szolgálatával — pedig az a nép bálványimádókból állt — Krisztus képviselője volt. Jótevőjükben, akinek Egyiptom egész népe hálával és elismeréssel adózott, ezeknek a pogányoknak meg kellett látniuk Teremtőjük és Megváltójuk szeretetét. Ugyanígy Mózesben is Isten világosságot állított a föld legnagyobb birodalmának trónja mellé, hogy mindenki, aki csak akarta, tudomást szerezzen az egy igaz és élő Istenről. Mindezt a világosságot Isten még akkor adta az egyiptomiaknak, mielőtt ítéletre nyújtotta volna ki kezét felettük. Izraelnek Egyiptomból való kiszabadítása közel és távol elterjesztette Isten hatalmának ismeretét. Jerikó erődítményének harcias népe elkezdett remegni. „És amint hallottuk,”- mondta Ráháb -„megolvadt a mi szívünk, és nem támadt többé bátorság senkiben sem miattatok. Bizony az Úr, a ti Istenetek az Isten fenn az égben és alant a földön” (Józs 2:11). Századokkal az Egyiptomból való kivonulás után a filiszteusok papjai még mindig az egyiptomi csapásokra emlékeztették népüket és figyelmeztették őket, hogy ne álljanak ellen Izrael Istenének. {PP 328.2}

Isten elhívta Izraelt, megáldotta és felmagasztalta őket. Nem azért, hogy az Ő törvényének való engedelmességük által egyedül csak ők kaphassák meg pártfogását és kizárólagos elfogadóivá válhassanak áldásainak, hanem azért, hogy általuk kijelentse magát a föld minden

lakójának. Isten az Ő szándékának teljesítéséért parancsolta meg nekik, hogy különüljenek el a körülöttük levő bálványimádó népektől. {PP 329.1}

A bálványimádás és mindazok a bűnök, amelyek ebből következtek utálatosak voltak Isten előtt. Ezért megparancsolta népének, hogy ne vegyüljön el ezekkel a népekkel és „ne cselekedjék az ő cselekedeteik szerint" és ne feledkezzenek meg Istenről. Megtiltotta nekik a bálványimádókkal való házasságkötést, nehogy a szívük elforduljon tőle. Éppen olyan szükséges volt akkor, mint most is, arra ügyelni, hogy Isten népe tiszta legyen, „[...] szeplő nélkül megtartva magát a világtól" (Jak 1:27). Szabadnak kell lennünk a világ lelkületétől, mert az ellentétben áll az igazsággal és a jogossággal. Isten azonban nem azt akarta, hogy népe az önigazultság zártkörűségében éljen, kirekesztve magát a világból, semmiféle befolyást sem árasztva többé arra. {PP 329.2}

Mesterükhöz hasonlóan a tanítványoknak is a világ világosságává kell lenniük minden korszakban. Az Üdvözítő ezt mondta: „[...] Nem rejthetik el a hegyen épített város. Gyertyát sem azért gyújtanak,hogy a véka alá, hanem hogy a gyertyatartóba tegyék és fényljék mindazoknak, akik a házban vannak", — a ház a világ. Azután hozzáteszi: „Úgy fényljék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat" (Mt 5:14-16). Éppen ez az, amit Énókh, Noé, Ábrahám és Mózes cselekedtek. Éppen ez az, amit Isten elrendelt, hogy népe, Izrael ezt tegye. {PP 329.3}

A hitetlenségtől, Sátántól irányított gonosz szívük késztette őket a világosság elrejtésére, ahelyett hogy azt a körülöttük élő népekre árasztották volna. Vakbuzgó lelkületük arra indította őket, hogy vagy a pogányok gonosz gyakorlatait kövessék, vagy gőgös kizárólagosságba zárkózzanak be, mintha Isten szeretete és gondoskodása egyedül reájuk terjedne ki. {PP 329.4}

Amiként a Biblia két törvénnyel ajándékoz meg bennünket: egy változhatatlan és örökkévaló törvénnyel és egy ideiglenes, átmeneti törvénnyel, azonképpen szövetség is kettő van. A kegyelem szövetsége volt az első, amelyet Isten Éden kertjében kötött az emberrel, amikor a bűneset után azt az ígéretet adta, hogy az asszony magva a kígyó fejére tapos majd. Ez a szövetség minden embernek bocsánatot és Isten támogató kegyelmét ajánlotta fel a jövőre a Krisztusban való hit és az engedelmesség által. Az örök életet is megígérte nekik az Úr azzal a feltétellel, hogy hűségesek maradnak Isten törvényéhez. A pátriárkák így kapták meg az üdvösség reménységét. {PP 330.1}

Ugyanezt a szövetséget újította meg Isten Ábrahámmal a következő ígéretben: „És megáldatnak a te magodban a földnek minden nemzetségei..." (1Móz 22:18). Ez az ígéret Krisztusra mutatott. Így fogta ezt fel Ábrahám is (lásd Gál 3:8.16), és bűnei bocsánatáért Krisztusban bízott. Ez volt az a hite, amelyet Isten igazságul számított be neki. {PP 330.2}

Az Ábrahámmal megújított szövetség Isten törvényének tekintélyét is fenntartotta. Az Úr azt mondta Ábrahámnak: „[...] Én a mindenható Isten vagyok, járj én előttem, és légy tökéletes" (1Móz 17:1). Isten a következőképpen tett tanúbizonyságot hűséges szolgájáról:

„Mivelhogy hallgata Ábrahám az én szavamra: és megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet” (1Móz 26:5), az Úr kijelentette neki: „És megállapítom az én szövetségemet én közöttem és te közötted, és te utánad a te magod között annak nemzedékei szerint örök szövetségül, hogy legyek tenéked Istened, és a te magodnak te utánad” (lMóz 17:7). {PP 330.3}

Bár ezt a szövetséget Isten Ádámmal kötötte meg és Ábrahámmal csak megújította, mégis egyedül Krisztus halálával teljesedhetett be. Isten ígérete alapján azóta létezett, mióta Isten először adott hírt a megváltásról és azt hittel elfogadták. Attól az időponttól kedve azonban, amikor Krisztus halálával jóváhagyta ezt a szövetséget, már Újszövetségnek nevezték. Ennek az Újszövetségnek is Isten törvénye az alapja. Egyszerűen arról intézkedett, hogy az emberek ismét összhangba kerüljenek az isteni akarattal. Oda vezette el az embereket, ahol engedelmeskedni tudnak Isten törvényének. {PP 330.4}

Egy másik szerződés is volt, amelyet a Szentírásban Ószövetségnek neveztek. Ezt a szerződést, szövetséget Isten a Sinai hegyen kötötte meg Izraellel. Ezt a szövetséget az áldozat vére; az ábrahámi szövetséget Krisztus vére hitelesítette. Ezt a szövetséget „második” vagy „új” szövetségnek nevezzük, mivel azt a vért, amellyel megpecsételték, az első szövetség vére után ontották ki. Az, hogy ez az Újszövetség már Ábrahám napjaiban is érvényes volt nyilvánvaló abból a tényből, hogy Isten ígérete és esküje erősítette meg, mégpedig „[...] két változhatatlan tény által, melyekre nézve lehetetlen, hogy az Isten hazudjon” (Zsid 6:18). {PP 330.5}

Ha pedig az ábrahámi szövetség már magában foglalta a megváltás ígéretét, akkor miért alkottak egy másik szövetséget a Sinai hegyen? Rabszolgasága idején a nép nagymértékben elvesztette Isten ismeretét és az ábrahámi szövetség alapelveinek ismeretét is. Egyiptomból való kiszabadításuk után Isten igyekezett feltárni előttük hatalmát és kegyelmét, hogy ezek elvezessék őket oda, ahol minden arra indítja majd őket, hogy egyedül csak Őt szeressék és egyedül csak benne bízzanak. Isten azért vezette őket a Vörös-tenger partjára — ahol a nyomukban lévő és őket üldöző egyiptomi hadsereg miatt megmenekülésük lehetetlennek látszott -, hogy felfoghassák teljes tehetetlenségüket és az isteni segítségre való szükségüket. Isten csak azután szabadította ki őket az egyiptomiak kezéből, a biztos pusztulásból, miután megértették helyzetüket. Akkor és ott megtelt a szívük Isten iránti hálával, szeretettel és Isten hatalmában való feltétlen bizalommal. Szabadítójukként Isten magához vonta őket, legalábbis időlegesen. {PP 331.1}

Isten azonban egy sokkal nagyobb igazsággal is hatni akart elméjükre. Mivel a bálványimádás és az erkölcsi romlottság közepette éltek, ezért nem volt valódi fogalmuk Isten szentségéről, saját szívük rendkívül bűnös voltáról. Képtelenek voltak felfogni, hogy saját erejük és akaratuk nem elegendő ahhoz, hogy igazán engedelmeskedni tudjanak Isten törvényének. Azt sem tudták igazán megérteni, hogy szükségük van megváltóra. Mindezekre meg kellett tanítani őket. {PP 331.2}

Isten elvezette őket a Sinai hegyhez. Kinyilvánította előttük dicsőségét. Megajándékozta őket törvényével és az engedelmesség feltételének teljesítésétől függően áldások ígéretével: „Mostan azért, ha figyelmesen hallgattok szavamra és megtartjátok az én szövetségemet, úgy ti lesztek nékem valamennyi nép közt az enyéim; [...] És lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép” (2Móz 19:5-6). A nép nem fogta fel saját bűnös voltát. Azt sem, hogy Krisztus nélkül lehetetlenség volt számukra Isten törvényének megtartása. Mindezek ellenére készségesen léptek szövetségre Istennel. Úgy érezték, hogy képesek voltak és lesznek saját igazságukat létrehozni és ezért merték kijelenteni: „[...] Mindent megteszünk, amit az Úr parancsolt, és engedelmeskedünk”(2Móz 24:7). Áhítatot keltő fenséggel tanúbizonyságot tettek a törvény kihirdetéséről, és rémületen remegtek a hegy előtt. Ám csak néhány hét telt el és máris megszegték Istennel kötött szövetségüket és leborulva imádták a faragott képet. Nem remélhették Isten tetszését egy olyan szövetség útján, amelyet megszegtek. Most azonban, mikor belátták bűnös voltukat és azt is, hogy bocsánatra van szükségük, tudatára ébredtek annak, hogy nem lehetnek meg a Megváltó nélkül, aki az ábrahámi szövetségben jelentette ki magát, és az áldozati felajánlásokban vetítette előre árnyékát. Most a hit és a szeretet Istenhez kötözte őket, mint a bűn kötelékéből való szabadítóhoz. Most már előkészültek arra, hogy értékeljék és megbecsüljék az Újszövetség áldásait. {PP 331.3}

Az Ószövetségnek ezek voltak a kifejezései: Engedelmeskedj és élsz!: „És adám nékik parancsolatimat, és törvényimet [...] melyeket az ember ha cselekszik, él azok által” (Ez 20:11; 3Móz 18:5), de „Átkozott, aki meg nem tartja e törvénynek igéit, hogy cselekedje azokat!” (5Móz 27:26). Az Újszövetséget „jobb ígéretekre” fektették le; a bűnök bocsánatának és Isten kegyelmének ígéretére, hogy megújítsa a szívet és összhangba hozza Isten törvényének alapelveivel. „Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után az Izrael házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet az ő belsejökbe helyezem, és az ő szívökbe írom be, és Istenökké leszek, ők pedig népemmé lesznek. [...] megbocsátom az ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem” (Jer 31:33-34). {PP 332.1}

Ugyanazt a törvényt, amelyet a kőtáblákra vésték, a Szentlélek a szív tábláira írta. Ahelyett, hogy saját igazságunk létrehozásán fáradozunk, inkább fogadjuk el Krisztus igazságát! Az ő vére engesztelés bűneinkért. Engedelmességét nekünk tulajdonítja Isten. Azután a Szentlélek által megújított szív megtermi majd „a Lélek gyümölcseit.” Krisztus kegyelme útján az Isten törvénye iránti engedelmességben élünk, amely törvényt a szívünkbe írta. Ha már Krisztus Lelke lakozik bennünk, akkor éppen úgy járunk és lakozunk ezen a föl-dön, ahogy ő járt és lakozott. A próféta útján ezt jelentette ki önmagáról: „[...] a te akaratodat; ezt kedvelem én Istenem, a te törvényed keblem közepette van”(Zsolt 40:9). Mikor az emberek között volt így szólt: „[...] Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek néki kedvesek” (Jn 8:29). {PP 332.2}

Pál apostol világosan feltárja előttünk a hit és törvény közötti összefüggést újszövetségi fogalmazásban. Azt mondja: „Megigazulván azért hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által.” „A törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-é a hit által, távol legyen!

Sőt inkább a törvényt megerősítjük.” „Mert ami a törvénynek lehetetlen vala, mivelhogy erőtelen vala a test miatt, az Isten az Ő Fiát elbocsátván bűn testének hasonlatosságában és a bűnért, kár- hoztatá a bűnt a testben. Hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, kik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint” (Róm 5:1; 3:31; 8:3-4). {PP 333.1}

Isten műve minden időben egy és ugyanaz, ámbár vannak a fejlődésnek különböző fokozatai és hatalmának különböző kinyilatkoztatásai, hogy megfeleljenek az emberek szükségleteinek az egymást követő korszakokban. Az első evangéliumi ígérettől a pátriárkális és zsidó korszakon át a jelenkorig, Isten szándékai fokozatosan bontakoztak ki a megváltás tervében. A zsidó törvény által előírt szokásokban és szertartásokban kiábrázolt Krisztus ugyanaz, mint aki az evangéliumban feltárja magát előttünk. Azok a felhők, amelyek beborították isteni formáját, elvonultak: a köd eloszlott és az árnyék eltűnt, így most a világ Megváltója önmagát kinyilatkoztatva áll előttünk. Az a Krisztus, aki a Sinai hegyről jelentette ki a törvényt, és aki Mózesnek átadta a szertartási törvény előírásait, ugyanaz a Krisztus, mint aki elmondta a Hegyi Beszédet. Az Isten iránti szeretet alapelvei, amelyek a törvény és a próféták alapja, csak megismétlései azoknak, amiket Mózes útján mondott a héber népnek: „Halld Izrael: az Úr, a mi Istenünk, egy Úr! Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből.” „[...] szeresd felebarátodat, mint magadat”(5Móz 6:4-5; 3Móz 19:18). Mindkét rendelkezésben a tanító egy és ugyanazon Úr, a mi Urunk Jézus Krisztus. Isten követelései és uralkodásának alapelvei is ugyanazok. Minden Őtőle ered, „[...] akinél nincs változás, vagy változásnak árnyéka” (Jak 1:17) {PP 333.2}

Fejezet 33 — A Sinaitól Kádesig

(4Móz 11-12. fejezetek)

A sátor építése még nem kezdődött el. A kivonulás utáni második év elején állították fel a szent sátort. Ezt követte a papok felszentelése, a páska megünneplése, a nép megszámlálása és különböző intézkedések, amelyek lényegesek voltak polgári és vallási rendszerük szempontjából. így Izrael népe közel egy évet töltött el a Sinai hegynél kialakított táborhelyen. Istentiszteletük itt határozott formát öltött. Isten törvényeket adott a nép kormányzására és olyan szervezetet valósított meg, amely előkészítő iskola volt a nép számára Kánaán földjére való bemenetelükhöz. {PP 334.1}

Izrael kormányzását a legalaposabb szervezés jellemezte. Csodálatos volt tökéletessége és egyszerűsége. A rend feltűnően megmutatkozott Isten minden teremtett műve tökéletességében és elrendezésében, mely a héber gazdasági életben is kifejezésre jutott. Isten volt a vezetés és a kormányzat középpontja, Izrael uralkodója. Mózes az Isten által kijelölt látható vezetőként állott a nép élén, hogy Isten nevében gondoskodjék a törvények betartásáról és végrehajtásáról. Később a törzsek véneiből egy hetven tagból álló tanácsot választottak meg, hogy ez támogassa Mózest a nép általános ügyeinek intézésében. Ezután következtek a papok, akik a szentélyben tanácskoztak az Úrral. A törzsek főnökei vagy fejedelmei uralkodtak a törzsek felett. Ezek alatt állottak és ügyködtek az „ezredeseknek, századosoknak, ötvenedeseknek, tizedeseknek és tiszttartóknak” nevezett elöljárók, akik szintén a törzsek főemberei közül kerültek ki. Végül voltak olyan tisztjeik is, akiket különleges kötelességek elvégzésével bíztak meg (5Móz 1:15) {PP 334.2}

A héber tábort is pontos rend szerint három nagy körzetre különítették el. Mindegyiknek megvolt a maga kijelölt helye a táborban.A táborhely középpontjában állt a sátor, a láthatatlan Király tartózkodási helye. A sátor körül állomásoztak a papok és léviták. Mö-göttük sátoroztak az összes többi törzsek. {PP 335.1}

A sátor felügyeletét és mindannak gondozását, ami a sátorhoz tartozott, a lévitákra bízták, úgy a táborozás, mint a vándorlás ideje alatt. Mikor a táborhelyről továbbmentek, nekik kellett a szent sátort lebontaniuk. Ha pedig elérték a következő pihenőállomást, akkor szintén a lévitáknak kellett a sátort újra felállítani. A többi törzs tagjainak halálbüntetés terhe mellett tilos volt a sátorhoz közel menni. A lévitákat három csoportba osztották el, Lévi három fiának leszármazottai szerint. Mindegyik csoportnak megvolt a maga különleges feladata és munkája. A szent sátor előtt, annak közvetlen közelében állították fel Mózes és Áron sátrát. Tőlük délre táboroztak a kéhátiták. Az ő kötelességük volt, hogy gondoskodjanak a szövetség ládájáról és más tartozékokról. Északon helyezkedtek el a méráriták.Azt a megbízást kapták, hogy gondoskodjanak a sátor pilléreiről, karmantyúiról, deszkalapjairól, stb. A sátor hátsó része mögött táboroztak a gersoniták. Rájuk bízták a sátor felügyeletét; takaróinak, lepleinek és függönyeinek őrzését. {PP 335.2}

Mindegyik törzsnek pontosan meghatározták a helyét. Mindegyik törzsnek a saját zászlója alatt kellett menetelnie és saját zászlója mellett letáboroznia, mégpedig úgy, ahogy az Úr megparancsolta nekik. „Az Izrael fiai, kiki az ő zászlója alatt, az ő atyáik háznépének jeleivel járjon tábort, a gyülekezet sátora körül járjon tábort annak oldalai felől. Amiképpen tábort járnak, aképpen induljanak, kiki az ő helyén, az ő zászlója mellett" (4Móz 2:2.17). Annak a kevert népségnek azonban, amely még Egyiptomban csatlakozott Izraelhez és jött velük, nem engedték meg, hogy a törzsek mellett a tábor területén foglalják el szálláshelyüket. A vegyes sokaságnak a tábor határán kívül kellett tartózkodnia. Még ivadékaikat is ki kellett zárni az izraeliták közösségéből egészen a harmadik nemzedékig (5Móz 23:7-8). {PP 335.3}

Nagyon gondos tisztaságot és szigorú rendet kellett tartani a tábor egész területén. Érvényre kellett juttatni a táborban az egészségügyi előírásokat, rendelkezéseket is. Mindenkinek, aki bármiféle okból tisztátalanná lett, megtiltották, hogy belépjen a táborba. Ezeknek a rendszabályoknak az alkalmazására elengedhetetlenül szükség volt ahhoz, hogy az egészséget megőrizhessék ilyen hatalmas sokaságban. A tökéletes rend és tisztaság megtartására is szükség volt annak érdekében, hogy Izrael élvezhesse a szent Isten jelenlétét, aki kijelentette: „Mert az Úr, a te Istened, a te táborodban jár, hogy megszabadítson téged, és elődbe vesse a te ellenségeidet [...] hogy ne lásson te közted valami rútságot, és el ne forduljon tőled" (5Móz 23:14). {PP 335.4}

Izrael vándorlásának egész ideje alatt „[...] az Úr szövetségének ládája megyen vala ő előttök [...] hogy kiszemelje nékik: hol kelljen megszállniok" (4Móz 10:33). A Kéhát fiai által hordozott szent ládának, amely Isten szent törvényét tartalmazta, kellett előharcosként vezetnie a népet. Mózes és Áron ment a láda előtt. Az ezüst kürtöket hordozó papok pedig mindig a közelükben tartózkodtak. Ezek a papok Mózestől kapták meg azokat az utasításokat, amelyeket a kürtök hangjával közöltek a néppel. Mindegyik csoport vezetőjének az volt a kötelessége, hogy határozott utasításokat adjon azokról a mozdulatokról, amelyeket meg kellett tennie a menetelő népnek a trombiták jelzése szerint. Azt, aki elmulasztotta teljesíteni az így kapott parancsot, halállal büntették meg. {PP 336.1}

Isten a rend Istene. Minden mennyel kapcsolatos dolog tökéletes rendben van. Alávetettség és teljes fegyelem jellemzi az angyali seregek mozdulatait is. Siker, eredmény csak a rend és az összehangolt cselekvés útján érhető el. Isten ma is éppen azt — s nem kisebb rendet és rendszert — követeli meg tőlünk ügyeinek szolgálatában, mint amit Izraeltől akkor és ott megkövetelt. Mindazok, akik érette munkálkodnak, végezzék azt bölcsen és nem hanyagsággal vagy felületesen. Isten csak azoknak a munkájára nyomhatja rá elismerésének pecsétjét, akik az Ő munkáját hittel és lelkiismerettel végzik. {PP 336.2}

Isten maga irányította az izraelitákat pusztai vándorlásuk során. Letáborozásuk helyét a felhőoszlop leereszkedésével jelezte, mutatta meg nekik. Mindaddig a táborhelyen kellett maradniuk, míg a felhőoszlop a sátor felett nyugodott. Amikor folytatniuk kellett útjukat, a felhőoszlop magasan a szent sátor fölé emelkedett. Úgy a letáboro- zást, mint a továbbindulást

Mózes ünnepélyes könyörgése, Isten segítségül hívása vezette be: „Mikor pedig el akarták indítani a ládát, ezt mondja vala Mózes: Kelj fel Uram, és széledjenek el a te ellen-ségeid, és fussanak el előled a te gyűlölőid. Mikor pedig megáll vala, ezt mondja: Fordulj vissza Uram Izráelnek tízezerszer való ezreihez” (4Móz 10:35-36). {PP 336.3}

A Sinai és a Kánaán határán fekvő Kádes között csak tizenegy napi utat jelentő távolság terült el. Mikor a felhő végül megadta a jelt az indulásra és a továbbmenésre, akkor Izrael seregei abban a reményben folytatták útjukat, hogy hamarosan bevonulhatnak majd az ígéret földjére. Jahve csodákat tett, amikor kihozta őket Egyiptomból. Most pedig, amikor ünnepélyesen szövetséget kötöttek Jah- véval és elfogadták Őt uralkodójuknak és a Fenséges választott népének ismerte el őket, vajon várhatják-e Uruk áldásainak sokaságát? {PP 337.1}

Mégis, sokan szinte vonakodással hagyták el azt a táborhelyet, ahol olyan hosszú ideig tartózkodtak. Szinte hazájuknak tekintették már a Sinai hegy lábánál elterülő földet. A hegy gránitfalainak védelmébe gyűjtötte össze Isten az Ő népét, távol minden más néptől, hogy ismét átadja nekik szent törvényét. Szerettek feltekinteni a szent hegyre, amelynek fehér csúcsain és kopár gerincein olyan sokszor megmutatkozott szemeik előtt az isteni dicsőség. Ez a hely és látvány oly szorosan társult Isten és a szent angyalok jelenlétével, hogy túl szentnek látszott számukra ahhoz, hogy meggondolatlanul vagy éppen boldogan elhagyják. {PP 337.2}

A kürtök jelére mindazáltal az egész tábor felkerekedett és útnak indult. Középütt vitték a szent sátort. A törzsek mindegyike a maga kijelölt helyén, saját zászlója alatt haladt előre. Minden szem aggodalmasan nézte, vajon milyen irányba fordul majd az őket vezető felhőoszlop. Mikor a felhőoszlop keleti irányba mozdult el, arra csak fekete és elhagyott kopár hegytömegeket láttak. Sokuk szívét összeszorította a szomorúság és a kétség érzése. {PP 337.3}

Előrehaladásuk közben azt tapasztalták, hogy az út egyre nehezebben és nehezebben járható számukra. Útjuk vízmosásokon és kopár pusztaságokon vezetett át. Körülöttük mindenütt csak a vadon terült el — „[...] kietlen és járatlan föld, a szomjúságnak és a halál árnyékának földe, amelyen nem vonult át ember, és ahol halandó nem lakott” (Jer 2:6). Közel és távol mindenütt csak sziklás szurdokokon kellett a férfiaknak, nőknek és gyermekeknek átvergődniük, háziállataikkal és szekereikkel, nyájak és csordák hosszan elnyúló sorával. Előrehaladásuk nagyon lassú és fáradságos volt. A nép pedig a hosszú táborozás után nem készült fel az út veszélyeinek és kényelmetlenségeinek elviselésére. {PP 337.4}

Háromnapi út után már nyílt panaszkodások hallatszottak. Ezek a többi népből összekeveredett sokaságtól eredtek. Közülük ugyanis sokan nem egyesültek teljesen Izraellel, és folytonosan valami okot kerestek a bírálatra. A panaszkodók, zúgolódók nem voltak megelégedve a menetelés irányával. Mindig találtak valami hibát abban az útban, amelyen Mózes vezette őket, bár jól tudták, hogy éppen úgy, ahogy ők is, Mózes is a vezető felhőoszlopot követte. Az elégedetlenség mindig ragadós és így hamarosan elterjedt az egész táborban. {PP 338.1}

Ismét elkezdték követelni a húseledelt. Bár bőségesen el voltak látva mannával, de ezzel már nem elégedtek meg. Az izraeliták egyiptomi rabszolgaságuk ideje alatt a legegyszerűbb ételek elfogyasztásából kényszerültek megélni. Az az étvágy, amelyet a szűlkölködés és a kemény munka gerjesztett bennük, ezeket az egyszerű ételeket is ízletessé tette számukra. Az egyiptomiak közül azonban sokan, akik most közöttük voltak, hozzászoktak a pazar és bőséges ételekhez. Természetes, hogy ők voltak az elsők, akik elkezdtek zúgolódni. A manna adásakor, éppen mielőtt Izrael eljutott a Sinai hegyhez, az Úr egy napig húst is ajándékozott nekik válaszul hangos követelőzésükre. Isten könnyen elláthatta volna őket hússal is, éppen úgy, ahogy mannával ellátta őket, de saját érdekükben korlátozta étrendjüket. Isten szándéka az volt, hogy olyan eledelt ad nekik, amely jobban megfelel igényeiknek, mint az a húsétrend, amelyhez sokan közülük hozzászoktak Egyiptomban. Természetellenes étvágyukat egészségesebb állapotba kellett hozni, hogy élvezhessék azokat az ételeket, amelyekkel Isten eredetileg az emberekről gondoskodott — a föld gyümölcseit adta Ádámnak és Évának — az Édenben. Ez volt az oka annak, hogy Izraelt Isten nagymértékben megfosztotta az állatok húsának evésétől. {PP 338.2}

Sátán persze megkísértette őket, hogy ezt a korlátozást tekintsék igazságtalannak és kegyetlennek. Rávette őket, hogy a megtiltott dolgok után vágyakozzanak, mert jól tudta, hogy az étvágy korlátlan élvezete az érzékiséget segíti elő. Az érzékiség eszközével pedig könnyebben hatalmába kerítheti az embereket. A nyomorúság és a betegség szerzője mindig ott támad, ahol a legnagyobb sikert érheti el. Az étvágynak címzett kísértésekkel Sátán mindig nagymértékben vezette bűnbe az embereket attól az időtől fogva, amikor a tiltott gyümölcsből való evésre vette rá Évát. Ugyanezzel az eszközzel vette rá Izraelt is, hogy zúgolódjék Isten ellen. Az evésben és az ivásban való mértéktelenség mindig az alacsony szenvedélyek élvezetébe való belemerülésbe vezeti az embereket, és így utat készít az erkölcsi kötelezettségek semmibevételére. Ezért mikor megtámadja őket a kísértés, alig-alig marad erejük az ellenállásra. {PP 338.3}

Isten azért hozta ki az izraelitákat Egyiptomból, hogy tiszta, szent és boldog népként honosíthassa meg őket Kánaán földjén. Ennek a célnak a megvalósítása érdekében fegyelmezési, nevelési folyamatnak vetette őket alá saját és leszármazottaik javára. Ha készek lettek volna megtagadni étvágyukat és engedelmesen elfogadják Isten bölcs megszorításait, akkor a testi gyengeség és betegség ismeretlen lett volna közöttük. Leszármazottaik testi és értelmi erő birtokába kerültek volna. Tiszta és világos felfogóképességük és érzékelésük lett volna az igazságról és a kötelességről; éles megkülönböztető képességgel és egészséges ítélőképességgel rendelkeztek volna. Az a tény azonban, hogy Isten korlátozásainak, követelményeinek nem voltak hajlandók magukat alávetni, nagyon megnehezítette a számukra kilátásba helyezett isteni eszmény elérését és a nekik szánt áldások elnyerését. {PP 339.1}

A zsoltáríró azt mondja: „És megkísérték Istent az ő szívökben, ennivalót kérvén az ő kívánságuk szerint. És szólának Isten ellen, mondván: avagy tudna-é Isten asztalt teríteni a pusztában? Ímé, megcsapta a kősziklát és víz ömlött és patakok özönlöttek; de vajon tud-é

kenyeret is adni? avagy készíthet-é húst az ő népének? Meghallotta az Úr és megharagudott ezért, és tűz gyulladt fel Jákób ellen, és harag gerjedt fel Izrael ellen" (Zsolt 78:18-21). Gyakran zúgolódtak és lázongtak a Vörös-tengertől a Sinai hegyig tartó vándorlás alatt, de Isten megszánta tudatlanságukat és vakságukat, bűnüket nem látogatta meg ítélettel. Közben azonban a Hóreben kijelentette magát nekik. Ennek következtében nagy világosságot kaptak, ami által tanúi lettek Isten fenségének, hatalmának és dicsőségének.Ezután azonban elégedetlenségükkel és hitetlenségükkel még nagyobb bűnt vettek magukra, és vétkesebbé lettek Isten előtt. Zúgolódásuk most már lázadás volt és mint ilyent, meg kellett kapják az azonnali és kiemelkedő büntetést, ha Izraelt meg akarta őrizni az Úr az anarchiától és az összeomlástól. „[...] és felgyullada ellenük az Úrnak tüze és megemészté a tábornak szélét" (4Móz 11:1). A pa- naszkodók legbűnösebbjeit elpusztította a felhőből előcikázó villám. {PP 339.2}

A nép félelmében kérte Mózest, imádkozzék érettük Istenhez. Mózes ezt meg is tette, és a tűz megszűnt. Emlékezésül az eseményre, Mózes ezt a helyet Thaberának nevezte el (4Móz 11:3). {PP 340.1}

Nemsokára azonban rosszabb lett a helyzet, mint előzőleg. Ez a félelmetes ítélet ahelyett, hogy a túlélőket alázatosságra és bűnbánatra késztette volna, látszólag csak még szaporította zúgolódásukat. A nép minden irányból sírva és jajgatva sátrai nyílásához gyülekezett. „A gyülevész nép, amely köztök vala, kívánságba esék, és Izráel fiai is újra siránkozni kezdének, és mondának: Kicsoda ád nékünk húst ennünk? Visszaemlékezünk a halakra, amelyeket ettünk Egyiptomban ingyen, az ugorkákra és dinnyékre, a párhagymákra, vereshagymákra és a foghagymákra. Most pedig a mi lelkünk eleped, mindennek híjával lévén; szemünk előtt nincs egyéb mint manna" (4Móz 11:4-6). Így nyilatkoztatták ki azzal az eledellel szembeni elégedetlenségüket, amelyet Teremtőjük adott nekik. Pedig állandóan nyilvánvaló volt előttük, hogy ez az eledel megfelelt szükségüknek; mert mindazon nehézségek ellenére, amelyeket el kellett hordozniuk, törzseikben nem akadt egyetlen egy beteg sem. {PP 340.2}

Mózes szíve elcsüggedt. Azért könyörgött, hogy Izraelnek ne kelljen elpusztulnia, bár akkor saját utódai nagy nemzetté válnának. Népe iránt érzett szeretetében azt kérte Istentől, hogy inkább az ő nevét törölje ki az élet könyvéből, mintsem hogy népének kelljen elpusztulnia. Mindent kockára tett népéért, és ímé, most ez a hálátlanság volt válaszuk. Minden nehézségüket, még a képzelt szenvedéseik terhét is reá vetették. Gonosz zúgolódásaikkal kétszeresen nehézzé tették gondoskodása és felelőssége terhét, amely alatt roskadozott. Szorultságában már-már kísértésbe esett, hogy még Istenben se bízzék. Imádsága majdnem szemrehányás és zúgolódás volt. „[...] Miért nyomorítád meg a te szolgádat? és miért nem találék kegyelmet a te szemeid előtt, hogy az egész népnek terhét én reám veted? [...] Hol vegyek én húst, hogy adjam azt mind az egész népnek? mert reám sírnak, mondván: Adj nekünk húst, hadd együnk! Nem viselhetem én magam mind az egész népet; mert erőm felett van" (4Móz 11:11.13-14). {PP 340.3}

Isten meghallgatta imáját és utasította: „[...] Gyűjts egybe nékem hetven férfiút Izrael vénei közül, akikről tudod, hogy vénei a népnek, és álljanak ott veled. Akkor alászállok, és szólok ott veled, és elszakasztok abból a lélekből, amely te benned van, és teszem ő beléjök, hogy viseljék te veled a népnek terhét, és ne viseljed te magad” (4Móz 11:16-17). {PP 341.1}

Az Úr azt is megengedte Mózesnek, hogy a leghűségesebb és legtevékenyebb férfiakat válassza ki, hogy ezek osszák meg vele a felelősséget. Mózes azt hitte, hogy az általa kiválasztott férfiak befolyása segít majd neki fékezni az emberek hevességét és elnyomni a felkelést. Megválasztásukból azonban végül is komoly bajok keletkeztek. Mózes sohasem választotta volna ki őket, ha megélt hite megfelelt volna azoknak a bizonyítékoknak, amelyek támogatásával tanúbizonyságot tett Isten hatalmáról és jóságáról. Mózes azonban annyira felnagyította saját terheit és szolgálatait, hogy majdnem szem elől tévesztette azt a tényt, hogy ő csak eszköz, amellyel Isten munkálkodik. Nem volt megbocsátható a legkisebb mértékben sem, hogy ezt megengedte magának, mert a zúgolódás lelkülete volt Izrael átka. Ha teljesen bízott volna Istenben, akkor az Úr folyamatosan vezette volna őt és erőt kap minden szükségállapot elhordozásához. {PP 341.2}

Isten arra utasította Mózest, hogy készítse fel a népet arra, amit velük és érettük tenni készült. „A népnek pedig mond meg: Készítsétek el magatokat holnapra, és húst esztek; mert sírtatok az Úr hallására, mondván: Kicsoda ád nekünk húst ennünk? mert jobban vala nékük dolgunk Egyiptomban. Azért az Úr ád néktek húst és enni fogtok. Nem csak egy napon esztek, sem két napon, sem tíz napon, sem húsz napon; Hanem egy egész hónapig, míglen kijön az orrotokon, és utálatossá lesz előttetek; mivelhogy megvetettétek az urat, aki közöttetek van; és sírtatok ő előtte mondván: Miért jöttünk ide ki Egyiptomból?” (4Móz 11:18-20). „[...] Hatszázezer gyalogos e nép, amely között én vagyok, és esznek egy egész hónapig?! Nemde juhok és ökrök vágattatnak-e nékik, hogy elég legyen nékik? vagy a tengernek minden hala összegyűjtetik-é nékik, hogy elég legyen?”(4Móz 11:21-22). {PP 341.3}

Isten megdorgálta Mózest bizalmatlanságáért. „[...] Avagy megrövidült-e az Úrnak keze? Majd meglátod: beteljesedik-é az én beszédem vagy nem?”(4Móz 11:23). {PP 342.1}

Mózes újra elmondta az Úr beszédét a gyülekezetnek és bejelentette a hetven vén megválasztását. A nagy vezér megbízása, amit ennek a hetven választott férfiúnak adott, jó mintául szolgálhatna a modern idők bíráinak és törvényhozóinak a bírói pártatlanság és becsületesség tekintetében. „[...] Hallgassátok ki atyátok fiait, és ítéljetek igazságosan mindenkit, az ő atyjafiaival és jövevényeivel egyben. Ne legyetek személyválogatók az ítéletben: kicsinyt úgy, mint nagyot hallgassatok ki; ne féljetek senkitől, mert az ítélet az Istené” (5Móz 1:16-17). {PP 342.2}

Mózes most összehívta a hetven vént a sátorhoz. „Akkor leszálla az Úr felhőben, és szóla néki, és elszakaszta abból a lélekből, amely vala ő benne, és adá a hetven vén férfiúba. Mihelyt pedig megnyugo- vék ő rajtok a lélek, menten prófétálának, de nem többé” (4Móz 11:24-25). A magasból ruházták fel őket „erővel”, mint ahogy Krisztus tanítványait is pünkösd napján.

Tetszett az Úrnak, hogy így készítse fel őket a munkára és így adja meg nekik a tisztességet a gyülekezet jelenlétében, hogy bizalommal legyenek irántuk, mint Isten által kiválasztott emberek iránt, akik majd Mózessel együtt vesznek részt Izrael kormányzásában. {PP 342.3}

Újból nyilvánvalóvá lett a nagy vezető fennkölt és önzetlen lelkülete. Ketten a hetven közül alázatosan méltatlannak tartották magukat erre a felelős pozícióra és nem csatlakoztak testvéreikhez a sátornál. Isten lelke azonban leszállott reájuk ott, ahol voltak, így ők is megkapták és gyakorolták a prófétaság ajándékát. Mikor erről értesítették Józsuét, azonnal meg akarta akadályozni ezt a szabálytalansá-got, mert félt, hogy véleménykülönbségre, sőt szakadásra vezethet a táborban. Mivel féltékenyen őrizte azt a megbecsülést, tiszteletet, amelyben mesterét részesítették, ezt mondta: „[...] Uram, Mózes, tiltsd meg őket! És felele néki Mózes: Avagy érettem buzgolkodol-e? Vajha az Úrnak minden népe próféta volna, hogy adná az Úr az Ő lelkét őbeléjök” (4Móz 11:28-29). {PP 342.4}

Igen erős szél kezdett fújni a tengerről és a fűljek seregét sodorta a táborra „[...] egynapi járásnyira egyfelől, és egynapi járásnyira másfelől a tábor körül, és mintegy két sing magasságnyira a földnek szí-nén” — ott volt a sok fürj (4Móz 11:31). A nép pedig egész nap és éjjel, sőt még a következő napon is a csodálatosan szolgáltatott húseledel összegyűjtésén munkálkodott. Hihetetlen nagy mennyiséget biztosítottak belőle maguknak. Még az, aki „[...] keveset gyűjtött is, gyűjtött tíz hómert.” Azt a mennyiséget pedig, amelyet nem használtak fel azonnal, megszárították és így tartalékolták. Ily módon a hússal való ellátásuk, ahogy az Úr megígérte nekik, elegendő volt egy egész hónapra. {PP 342.5}

Isten megadta a népnek azt az eledelt, amely nem szolgálta a javát. Megadta nekik, mert állhatatosan kitartottak a hús kívánása mellett. Nem elégedtek meg azokkal az ételekkel, amelyek a javukat és egészségüket szolgálták volna. Isten eleget tett lázadással fenyegető kívánságuknak, de most el kellett szenvedniük ennek következményét. Féktelen lakmározásba kezdtek, de kicsapongásukért hamarosan meg kellett bűnhődniük. „[...] megveré az Úr a népet igen nagy csapással” (4Móz 11:33). Nagyon sokat közülük égető láz vert le lábáról. A legbűnösebbek pedig abban a pillanatban elpusztultak, amikor megérintették azt az ételt, amely után áhítoztak. {PP 343.1}

Háseróthnál, a legközelebbi táborhelyen, ahol megálltak Thabera elhagyása után, még keserűbb megpróbáltatás várt Mózesre. Áron és Miriám igen megbecsült tisztséget és vezető helyet foglalt el Izrael népe körében. Isten mindkettőjüket megajándékozta a prófétaság leikével és mindketten kapcsolatban voltak Mózessel a héberek megszabadításában. „[...] előtted küldém Mózest, Áront és Máriát!” (Mik 6:4). így adta tovább az Úr szavát Mikeás próféta. Miriám erős jelleme és rátermettsége már gyermekkorában, tehát elég korán kitűnt, amikor a Nílus mellett azt a kis gyékényből fonott kosarat őrizte, amelybe a csecsemő Mózest rejtették el. Önuralmát és ügyes viselkedését Isten már akkor eszközül használta fel népe megszabadítójának megőrzésére és megmentésére. Gazdagon megajándékozta költői és zenei adottságokkal. Miriám Izrael asszonyait énekelve és táncolva vezette a Vörös-tenger partján. A

nép iránta való szeretete és a menny személye iránt tanúsított megbecsülése tekintetében kétségtelen, hogy közvetlenül Mózes és Áron mögött állt. Az a gonosz azonban, amely a mennyben is megzavarta az összhangot, ennek az izraelita asszonynak a szívében is megjelent, aki nem mulasztotta el,hogy elégedetlenkedő társat találjon magának. {PP 343.2}

A hetven vén kiválasztásánál és kinevezésénél Mózes nem tanácskozott előzőleg Miriámmal és Áronnal. Ez felkeltette a féltékenységet, sőt az irigységet szívükben Mózessel szemben. Jethró látogatása alkalmával, amikor az izraeliták a Sinai felé vezető úton vándoroltak, már feltámadt Áron és Miriám szívében a félelem, mivel Mózes készségesen fogadta apósa tanácsát, és azt gondolták, hogy annak befolyása a nagy vezetőre nagyobb lesz az övékénél. Most a vének tanácsának megszervezésénél úgy érezték, Mózes semmibe sem vette pozíciójukat és tekintélyüket. Miriám és Áron valójában sohasem fogták fel annak a gondnak és felelősségnek súlyát, amely Mózes vállára nehezedett. Mivel Isten arra választotta ki őket, hogy legyenek Mózes segítségére, azért olyanoknak tekintették magukat, mint akik vele egyenlő mértékben osztoznak a vezetés minden terhé- ben és úgy gondolták, további segítőtársak kinevezésére nem volt semmi szükség. {PP 344.1}

Mózes a rábízott nagy munka fontosságát úgy érezte át, ahogy azt senki más soha nem érezte át. Tudatában volt saját gyengeségének és éppen ezért csak Istent fogadta el egyedüli tanácsadójának. Áron sokkal többre és magasabbra értékelte magát a kelleténél és kevésbé bízott Istenben. Mindig kudarcot vallott, amikor felelősséggel járó feladatokkal bízták meg. Ilyenkor mindig nyilvánvalóvá lett jellembeli gyengesége. Ez mutatkozott meg a Sinai hegynél is, amikor alapvető engedékenységével hozzájárult a nép bálványimádásához. Miriám és Áron azonban féltékenységüktől és nagyravágyásuktól elvakítva szem elől tévesztették ezt a tényt. Isten magasra becsülte Áront azzal, hogy a papság szent tisztének betöltésére rendelte családját. Sajnos éppen ez a tény járult most hozzá önfelmagasztalásához. Áron és Miriám ezt mondták: „Avagy csak Mózes által szólott-é az Úr? avagy nem szólott-é mi általunk is?” (4Móz 12:2). Azt gondolták, hogy Isten Mózessel egyenlő mértékben tüntette ki és tisztelte meg őket és ezért úgy érezték, hogy ugyanarra a pozícióra és tekintélyre is jogosultak, amelyben eddig csak Mózes részesült. {PP 344.2}

Miriám teljesen behódolva az elégedetlenség lelkületének, olyan dolgokban is okot talált a panaszra, a kifogásra, amelyeket Isten különösképpen önmaga kívánt rendezni. Miriámnak nem tetszett Mózes házassága. Családi és népi büszkeségét sértette az a tény, hogy Mózes más nemzetségből vett magának feleséget, ahelyett, hogy a héberek közül választott volna. Ezért aztán Czippórát mindig rosszul palástolt megvetéssel kezelte. {PP 344.3}

Bár Mózes feleségét „kúsita asszony”-nak (4Móz 12:1) nevezték, Czippóra valójában a midiániták nemzetségéből származott, és így Ábrahám leszármazottja volt. Külső megjelenése különbözött a héber nőkétől, mivel az arcszíne egy kicsit sötétebb volt. Annak ellenére, hogy nem volt izraelita, Czippóra mégis az egy igaz Istent imádta. Félénk, visszahúzódó természetű, alázatos és odaadó nő volt, akit a szenvedés látványa nagyon megszomorított. Mózes ez okból

já-rult hozzá ahhoz, hogy felesége térjen vissza Midiánba, amikor ő útban volt Egyiptom felé. Meg akarta őt kímélni az egyiptomiakat sújtó ítéletek látványától. {PP 345.1}

Amikor Czippóra újból csatlakozott férjéhez a pusztaságban, megrendülve látta, hogy a terhek megtörték Mózes erejét. Félelmeit közölte édesapjával, Jethróval, aki Mózes terheinek megkönnyítésére nagyszerű megoldást javasolt. Ez volt a fő oka annak, hogy Miriám ellenszenvvel viseltetett Czippórával szemben. Szenvedve egy feltételezett mellőzés miatt, amelyben Mózes őt és Áront részesítette, Mózes feleségét tekintette e képzelt mellőzés okának. Arra a következtetésre jutott, hogy Czippóra befolyása akadályozta meg Mózest abban, hogy az előző évekhez hasonlóan bevegye őket tanácsadói közé.Ha most Áron szilárdan kiállt volna az igazság mellett, akkor megakadályozhatta volna a gonoszt. Áron azonban ahelyett, hogy rámutatott volna Miriám viselkedésének bűnös voltára, együttérzett vele, hallgatott zúgolódó szavaira és így maga is osztozott féltékenységében és irigységében. {PP 345.2}

Mózes türelmesen és csendesen viselte vádaskodásaikat. Midián- ban, a várakozás küzdelmes évei alatt tapasztalatokat szerzett. Ott alázatosságot és türelmet tanult, amely felkészítette arra, hogy hosszútűréssel elviselje azok hitetlenségét és zúgolódását, büszkeségét és irigységét, akiknek tántoríthatatlanul mellette kellett volna állniuk. {PP 345.3}

„[...] Mózes igen szelíd vala, minden embernél inkább, akik e föld színén vannak” (4Móz 12:3). Isten éppen ezért ajándékozta meg isteni bölcsességgel és mindenekfelett vezetői képességgel. A Szentírás szerint: „Igazságban járatja az alázatosokat, és az Ő útjára tanítja meg az alázatosokat” (Zsolt 25:9). A szelídeket, az alázatosokat az Úr vezérli, mert ezek taníthatók és azok elfogadására is készek. Ezek őszintén vágyakoznak Isten akaratának megismerésére és cselekvésére. A Megváltó ígérete így hangzik: „Ha valaki cselekedni akaija az Ő akaratát, megismerheti e tudományról” (Ján 7:17). Jakab apostol útján pedig ezt jelenti ki Isten: „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja; és megadatik néki” (Jak 1:5). Isten ígérete azonban csak azokhoz szól, akik készek teljesen követni az Urat. Isten senkire sem erőszakolja rá akaratát. Ennélfogva Isten senkit sem tud vezetni azok közül, akik túl gőgösek ahhoz, hogy tanítani engedjék magukat és akik hajlamosak arra, hogy csak a saját útjaikon akarjanak járni. A kétszínű emberről, — aki csak a saját akaratát igyekszik követni, miközben arról tesz vallomást, hogy csak az Isten akaratát cselekszi, — ezt mondja a Biblia: „[...] ne vélje az ilyen ember, hogy kaphat valamit az Úrtól” (Jak 1:7). {PP 345.4}

Isten Mózest választotta ki és adta Szentlelkét. Miriám és Áron 385 zúgolódásukkal nemcsak az Isten által kijelölt vezető ellen, hanem maga Isten ellen is a hűtlenség bűnét követték el. Isten a zendülő suttogókat a sátorhoz hívta össze, és szembe állította őket Mózessel. „Akkor leszálla az Úr felhőnek oszlopában, és megálla a sátornak nyílásánál és szólítá Áront és Miriámot, és kimenének mindketten” (4Móz 12:5). Igényüket a prófétikus ajándékra Isten nem vonta kétségbe. Isten szólhatott volna hozzájuk látomásokban és álmokban is. Mózesnek azonban, akiről maga Isten ezt jelentette ki: „[...) aki az én egész

házamban hív” (4Móz 12:7), önmagával való bensőségesebb közösséget ajándékozott. Mózessel Isten színről-színre beszélt. „[...] Miért nem féltetek hát szólni az én szolgám ellen, Mózes ellen? És felgyullada az Úr haragja ő reájok, és elméne” (4Móz 12:8-9). Isten nemtetszésének jeleként a felhő eltűnt a sátor fölül és Miriámot megverte az Isten. „[...] és ímé Miriám poklos vala, fejér mint a hó.” Isten ugyan megkímélte életüket, de Miriámot büntetésével szigorúan megdorgálta. Isten most porig alázta gőgjüket. Áron megvallotta bűnüket és könyörögve kérte Mózesen keresztül Istent, hogy nővérét ne engedje elpusztulni ebben az undorító és halálos betegségben. Válaszul Mózes imádságára Miriámról Isten letisztította a poklosságot. Mindazáltal Miriámot hét napra kizárták a táborból. Mindaddig, amíg Miriámnak a táborból való száműzetése tartott, Isten kegyének jele nem nyugodott meg újra a sátor felett. Tekintettel Miriám magas tisztségére és a büntetés felett érzett fájdalmára, az egész nép, amely Háseróthban tartózkodott, Miriám visszatérésére várakozott. {PP 346.1}

Az Úr nemtetszésének ez a kinyilatkoztatása figyelmeztetés volt az egész Izrael számára, hogy megakadályozza az elégedetlenség és az engedetlenség lelkületének növekedését. Ha Miriám irigységét, elégedetlenségét Isten nem büntette volna meg ily feltűnő módon, akkor az nagyon sok rosszat és bajt eredményezett volna. Az irigység egyike a legsátánibb jellegzetességeknek, amely csak az emberi szívben létezhet, hatásaiban pedig egyike a legkárosabbaknak. A bibliai bölcs így szól: „A búsulásban kegyetlenség van, és a haragban áradás; de ki állhatna meg az irigység előtt?” (Péld 27:4). A mennyben is az irigység okozta a viszályt. Az emberek között is az irigység elnézése hozta létre a kibeszélhetetlen nyomort. „Mert ahol irigység van, ott háborúság és minden gonosz cselekedet is van” (Jak 3:16). {PP 347.1}

Nem tekinthetjük csekély dolognak, amikor másokról rosszat mondunk, vagy pedig magunkat tesszük meg embertársaink indokainak és cselekedeteinek bíráivá: „[...] aki kárhoztatja atyjafiát, az a törvény ellen szól, és a törvényt kárhoztatja, ha pedig a törvényt kárhoztatod, nem megtartója, hanem bírája vagy a törvénynek” (Jak 4:11). Csak egy bíró van — az Úr, „[...] aki egyrészt világra hozza a sötétségnek titkait, másrészt megjelenti a szíveknek tanácsait” (1Kor 4:5). Azért mindaz, aki magára veszi azt a felelősséget, hogy elítélje és kárhoztassa embertársait, bitorolja a Teremtő jogát. {PP 347.2}

A Biblia különösképpen tanít bennünket, hogy óvakodjunk megvádolni azokat, akiket Isten követeiként hívott el ezen a földön. Péter apostol az elhagyatott bűnösök osztályáról beszélve ezt mondja: „[...] Vakmerők, akik a méltóságokat káromolni nem rettegnek: Holott az angyalok, akik erőre és hatalomra nézve nagyobbak, nem szólnak azok ellen az Úr előtt káromló ítéletet” (2Pét 2:10-11). Pál apostol pedig, mikor oktatásában azokról beszél, akiket az egyház élére vezetőkként helyeztek, azt mondja: „Presbiter ellen vádat ne fogadj el, hanem csak két vagy három tanúbizonyságra” (1Tim 5:19). Az, aki népe tanítóinak és vezetőinek súlyos felelősségét emberekre helyezte, számon kéri népétől szolgáival szembeni magatartását. Meg kell be-csülnünk és meg kell adnunk minden tiszteletet azoknak, akiket Isten tisztséggel tisztelt meg. Az az ítélet, amely meglátogatta Miriámot, mindazokat megdorgálja, akik helyet

adnak szívükben a féltékenységnek, az irigységnek és zúgolódásnak azok ellen, akiknek a vállára helyezte Isten az Ő munkájának terhét {PP 347.3}

Fejezet 34 — A tizenkét kém

(4Móz 13-14. fejezetei)

Tizenegy nappal azután, hogy a Hórebet elhagyták, a héber sereg a Párán pusztaságában fekvő Kádesben táborozott le, amely már nem volt távol az ígéret földjének határától. A nép itt azt ajánlotta, küldjenek kémeket az ország szemrevételezésére. Mózes az ügyet az Úr elé terjesztette. Az Úr azzal az utasítással adta meg erre az engedélyt, hogy mindegyik törzsből egy-egy főembert válasszanak ki ennek a tervnek a megvalósítására. Isten utasítása szerint a férfiakat kiválasztották, és Mózes megparancsolta nekik, menjenek el és nézzék meg a földet, hogy milyen az, milyen a fekvése és mik a természetes előnyei; milyen nép lakik az országban, vajon erős vagy gyenge nép, csak néhány emberből vagy sok emberből álló nép; vizsgálják meg a termőföld sajátosságát, termékenységét és hozzanak magukkal mutatóban a föld gyümölcseiből. {PP 349.1}

A kiválasztott férfiak elmentek és szemrevételezték az ország egész területét. Az országba a déli határnál léptek be és elmentek egészen az északi határig. Negyven napi távoliét után tértek vissza. Izrael népe nagy reményeket táplált a kémek útjával kapcsolatban, és buzgón várták hazatértüket. A kémek visszatérésének hírét törzstől-törzsig vitték a hírnökök, és minden törzsnél örvendezéssel üdvözölték megjöttüket. Az emberek csapatostól rohantak ki sátraikból, táborhelyeikről, hogy minél előbb találkozhassanak a visszatért kémekkel, akik épségben megmenekültek vállalkozásuk veszedelmei közül. A kémek mintát hoztak az országban termelt gyümölcsökből és így mutatták be a föld termékenységét. Éppen akkor volt a szőlőérés ideje és olyan nagy szőlőfürtöt hoztak magukkal, hogy azt csak ketten tudták szállítani vállukra fektetett rúdon, amelyre felkötözték Fügét és gránátalmát is szedtek, mert ezek a gyümölcsök is bőven teremtek a megtekintett országban. {PP 349.2}

A nép örvendezett, hogy egy ilyen áldott földnek a birtokába juthat. Feszült figyelemmel hallgatták a kémek Mózesnek tett beszámolóját, nehogy abból csak egy szót is elveszítsenek: „[...] Elmentünk vala arra a földre, amelyre küldöttéi” — kezdték beszámolójukat a kémek — „és bizonyára tejjel és mézzel folyó az, és ez annak gyümölcse!” (4Móz 13:28). A nép tele volt lelkesedéssel. Buzgón engedelmeskedtek volna az Úr indulásra felszólító szavának és azonnal felkerekedtek volna, hogy birtokukba vegyék azt a földet. A kémek azonban, miután leírták annak a földnek szépségét és termékenységét — kettő kivételével — hosszasan fejtegetni kezdték azokat a nehézségeket és veszedelmeket, amelyek az izraeliták előtt állnak, ha vállalkoznak Kánaán földjének meghódítására és elfoglalására. Felsorolták az ország különböző részein élő hatalmas nemzeteket. Elmondták, hogy igen erős kőfalak veszik körül és szinte lehetetlen legyőzni őket. Azt is állították, hogy még óriásokat is láttak, Anák fiait, és ezért úgy gondolják, hogy hasztalan a föld elfoglalására, birtokbavételére gondolniuk. {PP 350.1}

Most egyszerre megváltozott a tábor képe. A reménység és a bátorság helyt adott a gyáva kétségbeesésnek, mikor a kémek befejezték hitetlenkedő beszámolójukat. Szívük teljesen megtelt a Sátán által felbujtott elkedvetlenítéssel, helytelenítéssel és ellenzéssel. Hitetlenségük sötét árnyékot borított az egész gyülekezetre és megfeledkeztek Isten hatalmas erejéről, amelyet már oly sokszor kinyilatkoztatott választott népe érdekében. A nép nem várt arra, hogy Isten hatalma ismét visszatükröződjék rajtuk. Nem gondoltak arra, hogy az az Isten, aki ilyen messzire elhozta őket, bizonyára a megígért földre is elviszi és nékik adja azt az országot. Nem idézték emlékezetükbe, hogy Isten milyen csodálatos módon szabadította meg őket elnyomóik kezéből, mikor a Vörös-tengeren átvezető biztonságos ösvényt vágta számukra, a fáraó őket üldöző seregét pedig ugyanott elpusztította. Istent egyszerűen kihagyták számításukból és úgy viselkedtek, mintha létük és jövendőjük kizárólag csak seregeik erejétől függne. {PP 350.2}

Hitetlenségükkel korlátozták Isten hatalmát, és nem bíztak többé abban a kézben, amely mindeddig biztonságban vezérelte őket. Azu-tán újból elkövették előző tévedésüket és elkezdtek morgolódni, zúgolódni Mózes és Áron ellen. „Ez akkor a mi messzemenő reménységünk végcélja” — mondták. „Ez az a föld, ahová Egyiptomból jöttünk, hogy birtokba vegyük.” A nép becsapásával vádolták meg vezetőiket és azzal, hogy bajt hoztak Izraelre. {PP 350.3}

Az emberek kétségbeestek csalódottságukban és reményvesztettségükben. A fájdalom jajveszékelése töltötte be a tábort és ez a jajveszékelés összekeveredett a zúgolódás hangjaival. Káleb azonnal felfogta a helyzetet és bátran kiállt Isten szavának védelmében. Mindazt megtette, ami erejéből telt, hogy ellensúlyozza hűtlen társainak bűnös befolyását. Egy pillanatra az emberek le is csendesedtek, és figyelmesen hallgatták a reménységről, bátorságról mondott szavait, amelyeket az ígéret földjére vonatkoztatott. Nem mondott ellent annak, amit társai már elmondtak. A városfalak valóban magasak voltak és a kanaániták erősek. Isten azonban ezt a földet Izraelnek ígérte. „[...] Bátran felmehetünk, és elfoglalhatjuk azt a földet, mert kétség nélkül megbírunk azzal” (4Móz 13:31). {PP 351.1}

A tíz kém azonban félbeszakította Káleb bátorító beszédét és még sötétebb színnel ecsetelte az akadályokat. „[...] Nem mehetünk fel az ellen a nép ellen, mert erősebb az nálunknál” — mondták — „[...] Az a föld, amelyen általmentünk, hogy megkémleljük azt, olyan föld, amely megemészti az ő lakóit; az egész nép is, amelyet láttunk azon, szálas emberekből áll. És láttunk ott óriásokat is, az óriások közül való Anáknak fiait, és olyanok valánk a magunk szemében, mint a sáskák, és az ő szemeikben is olyanok valánk” (4Móz 13:32-34). {PP 351.2}

Ezek az emberek rossz útra tértek, konokul szembehelyezkedtek Kálebbel, Józsuéval és Mózessel, sőt magával Istennel is. Minden lépéssel, amelyet megtettek, csak még elszántabbak lettek. Elhatározták, hogy kedvét szegik mindazoknak, akik birtokukba akarják venni Kánaánt és ennek megvalósítása érdekében fáradoznak. Eltorzították az igazságot, hogy fenntarthassák káros befolyásukat. „Olyan föld az”- mondták — „amely megemészti lakóit.” Ez nemcsak egy rosszindulatú beszámoló, hanem hazugság is volt. Ez a hazugság önmagával is

összeegyeztethetetlen, önmagának is ellentmondó volt. A kémek azt jelentették erről az országról, hogy termékeny, virágzó ország és a lakói óriás termetű emberek. Mindez lehetetlen lett volna, ha az ország éghajlata egészségtelen. Amikor az emberek hitetlenségre adják szívűket, akkor Sátán uralma alá helyezik magukat, és senki sem tudhatja, milyen messzire vezeti majd el őket. {PP 351.3}

„És felemelé szavát az egész gyülekezet, és síra a nép azon az éjszakán" (4Móz 14:1). Ezután pedig lázadás és nyilvános zendülés következett be gyorsan, mert Sátán uralma teljes lett és az embereket mintha megfosztotta volna józan eszüktől. Megátkozták Mózest és Áront. Elfeledkeztek arról, hogy Isten hallotta gonosz beszédeiket és nem rejthették el azokat a felhőoszlopban lakozó elől. Isten jelenlétének angyala tanúja volt haragjuk rettenetes kitörésének. Keserűségükben így kiáltoztak: „Miért is visz be minket az Úr arra a földre? hogy fegyver miatt hulljunk el? feleségeink és a kicsinyeink prédára legyenek? Nem jobb volna-é nékünk visszatérnünk Egyiptomba? És mondának egymásnak: Szerezzünk előttünk járót, és térjünk vissza Egyiptomba" (4Móz 14:1-4). Így már nem csak Mózest, hanem magát Istent is azzal vádolták meg, hogy becsapta őket, mert olyan földet ígért nekik, amelyet ők nem voltak képesek birtokukba venni. Olyan messzire elmentek, hogy vezetőt is választottak maguknak abból a célból, hogy vezesse vissza a népet szenvedéseik és rabszolgaságuk földjére, ahonnan a Mindenható erős karjai kiszabadították őket. {PP 352.1}

Megalázottságukban és bánatukban „akkor arccal leborulának Mózes és Áron Izrael fiai gyülekezetének egész községe előtt" (4Móz 14:5). Nem tudták, mit tegyenek, hogy miként térítsék el őket elhamarkodott és szenvedélyes szándékuk megvalósításától. Káleb és Jó-zsué megpróbálta megnyugtatni, lecsendesíteni a tömeget. Fájdalmuk és felháborodásuk miatt meghasogatott ruháikkal rohantak a nép közé és zengő hangjuk túlharsogta a siránkozás és a fájdalom lázongó förgetegét: „És szólának Izrael fiai egész gyülekezetének, mondván: A föld, amelyen általmentünk, hogy megkémleljük azt, igen-igen jó föld. Ha az Úrnak kedve telik bennünk, akkor bevisz minket arra a földre, és nékünk adja azt, mely tejjel és mézzel folyó föld. Csakhogy ne lázongjatok az Úr ellen, se ne féljetek annak a földnek népétől; mert ők nekünk csak olyanok mint a kenyér; eltávozott tőlök az ő oltalmok, de az Úr velünk van: ne féljetek tőlök!" (4Móz 14:7-9). {PP 352.2}

A kanaániták betöltötték gonoszságuk, mértékét, és az Úr nem akarta többé elhordozni őket. Támogatását megvonta tőlük. Könnyű zsákmányai lennének Izrael népének. Isten szövetsége ezt a földet Izraelnek biztosította. A kémek hamis beszámolóját azonban mégis elfogadták, akik az egész gyülekezetet becsapták. Az árulók elvégezték munkájukat. Ha a tizenkét kém közül csak kettő hozott és adott volna hamis, bűnös jelentést és a többi tíz arra bátorította volna az izraelitákat, hogy az Úr nevében vegyék birtokukba a földet, a nép akkor a két kém tanácsát fogadta volna el, és gonosz hitetlenségük miatt a kettő beszámolóját részesítette volna előnyben a tízzel szemben. Az igazságot azonban csak ketten pártolták, mialatt tizen a lázadók oldalára álltak. {PP 352.3}

A hűtlen kémek nagy hangon vettek részt Káleb és Józsué bevá- dolásában. A nép pedig azt kezdte el kiáltozni, hogy kövezzék meg őket. A megkergült tömeg kődarabokat ragadott, hogy megölje e hűséges embereket. Az őrültségre jellemző ordítozással rohantak előre. Hirtelen a kövek kihullottak kezükből, és mélységes csend ereszkedett rájuk. Remegni kezdtek a félelemtől. Isten közbelépett, hogy megakadályozza gyilkos szándékuk megvalósítását. Isten jelenlétének dicsősége lángoló fényként világította meg a sátrat. Az egész nép megláthatta és szemlélhette az Úr jelenlétének ezt a feltűnő jelét.Egy náluknál hatalmasabb valaki nyilatkoztatta ki magát, és senki sem merte folytatni ellenállását. Azok a kémek, akik a hamis és bűnös jelentést hozták, a rémülettől lesújtottan lapultak meg és visz- szafojtott lélegzettel tűntek el sátraikban. {PP 353.1}

Mózes pedig most felemelkedett és belépett a sátorba. Az Úr kijelentette neki: „Megverem őket döghalállal, és elvesztem őket; téged pedig nagy néppé teszlek, és ő nálánál erősebbé” (4Móz 14:12). Mózes azonban ismét közbenjárt népéért Istennél. Nem értett egyet népe megsemmisítésének gondolatával és azzal sem, hogy ő így, ezen az áron legyen nagy néppé. Isten irgalmához folyamodva ezt mondta: „[...] hadd magasztaltassék fel az Úrnak ereje, amiképpen szó- lottál, mondván: Az Úr késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú, megbocsát hamisságot és vétket, de a bűnöst nem hagyja büntetlenül [...] Kérlek, kegyelmezz meg e nép hamisságának a te irgalmasságod nagy volta szerint, amiképpen megbocsátottál e népnek Egyiptomtól fogva mindeddig” (4Móz 14:17-19). {PP 353.2}

Az Úr megígérte Mózesnek, hogy megkíméli Izraelt az azonnali pusztulástól, de azt mondta, hogy hitetlenségük és gyávaságuk miatt nem nyilatkoztatja ki erejét ellenségeik leigázása által. Irgalmában azonban visszaviszi őket az egyetlen biztos úton a Vörös-tengerig. {PP 353.3}

Lázadozásában a nép ezt kiáltozta: „Vajha megholtunk volna Egyiptom földén! vagy ebben a pusztában vajha meghalnánk.” (4Móz14:2). {PP 354.1}

Ezt az imát Isten most meghallgatta. Az Úr ugyanis kijelentette: „[...] Élek én, azt mondja az Úr, hogy éppen úgy cselekszem veletek, amiképpen szólottatok az én füleim hallására! E pusztában hullanak el a ti holttesteitek, és pedig mindazok, akik megszámláltattak a ti teljes számotok szerint, húsz esztendőstől fogva és azon felül, akik zúgolódtatok ellenem [...] De kicsinyeiteket, akik felől azt mond- tátok, hogy prédára lesznek; őket beviszem, és megismerik azt a földet, amelyet megutáltatok” (4Móz 14:28-29.31). Kálebről pedig ezt mondotta: „De az én szolgámat, Kálebet, mivelhogy más lélek volt vele, és tökéletességgel követett engem, beviszem őt arra a földre, amelyre bement vala, és örökségül bírja azt az ő magva” (4Móz 14:24). Amiként a kémek negyven napig jártak-keltek Kánaán földjén, úgy Izrael seregeinek ezután még negyven esztendeig kellett vándorolniuk a pusztában. {PP 354.2}

Amikor Mózes tudatta a néppel Isten döntését, dühük gyásszá változott. Tudták ugyanis, hogy büntetésük jogos volt. A tíz áruló kémet csapással sújtotta Isten és egész Izrael szeme láttára pusztultak el. Végzetükben a nép saját ítéletét láthatta meg. {PP 354.3}

Most úgy látszott, hogy őszintén megbánták bűnös viselkedésüket, de valójában inkább annak következményei miatt bánkódtak, nem pedig hálátlanságuk és engedetlenségük miatt. Amikor rájöttek, hogy az Úr nem lágyult meg, nem engesztelődött meg irántuk, ekkor akaratosságuk újra feltámadt és kijelentették, nem térnek vissza a pusztába. Isten azzal, hogy megparancsolta nekik az ellenségeik földjéről való visszavonulást, tulajdonképpen látszólagos engedelmességüket tette próbára. Bebizonyult, hogy engedelmességük nem volt őszinte és valóságos. Tudták, hogy súlyosan vétkeztek, amikor megengedték, hogy meggondolatlan érzéseik irányítsák őket, és amikor arra törekedtek, hogy megöljék azokat a kémeket, akik Isten iránti engedelmességre ösztökélték őket. Az rémisztette meg őket, hogy olyan félelmetes hibát követtek el, amelynek következményei katasztrofálisnak bizonyultak számukra. Szívük változatlan maradt és valami mentségre volt szükségük, hogy alkalomadtán hasonló módon törjenek ki. Ez az alkalom akkor jött el, amikor Mózes Isten felhatalmazása alapján megparancsolta nekik, hogy menjenek vissza a pusztába. {PP 354.4}

Istennek az a határozata, amely szerint Izraelnek nem szabad be-lépnie Kánaán földjére negyven évig, keserű kiábrándulást jelentett Mózes, Áron, Káleb és Józsué számára. Mégis minden zúgolódás nélkül elfogadták ezt az isteni döntést. Azok azonban, akik elpanaszolták Isten velük való bánásmódját és kijelentették, hogy ők bizony inkább visszatérnek Egyiptomba, most sírtak és felettébb búsultak, amikor Isten elvette tőlük az előbb megvetett áldásokat. Előzőleg nem volt semmi okuk a panaszkodásra. Isten most okot adott nekik a sírásra. Ha bánkódtak volna bűnük miatt, amikor Isten őszintén eléjük tárta azt, akkor az ítéletet nem mondták volna ki felettük. Ők azonban csak az ítélet miatt bánkódtak. Szomorúságuk nem bűnbánat volt, és ezért Isten nem tudta számukra biztosítani ítéletük megváltoztatását. {PP 355.1}

Az éjszakát jajveszékeléssel töltötték. A reggel azonban elhozta számukra a reménységet. Elhatározták, hogy jóváteszik gyávaságukat.Mikor Isten megparancsolta nekik, hogy kerekedjenek fel és foglalják el Kánaán földjét, akkor megtagadták Isten parancsának teljesítését. Most pedig, mikor Isten arra utasította őket, hogy vonuljanak vissza, éppen olyan lázadók lettek, mint előzőleg. Elhatározták, hogy rávetik magukat arra a földre és birtokba veszik. Azt gondolták, hogy Isten talán elfogadja ezt a szolgálatukat és megváltoztatja velük való szándékát. {PP 355.2}

Isten kiváltságukká és kötelességükké tette Kánaán földjére való bevonulásukat, de engedélyét visszavonta tőlük, mikor önfejűen semmibe vették akaratát. Sátán elérte célját, mert megakadályozta Kánaánba való bevonulásukat. Most pedig arra ösztökélte őket, hogy éppen azt tegyék meg — Isten tilalmával szemben — amit nem voltak hajlandók megtenni Isten kívánságára, sőt követelésére sem. így a nagy csaló diadalt aratott azzal, hogy másodszor is fellázította őket Isten akarata ellen. Nem bíztak abban, hogy Isten hatalma együtt munkálkodik majd saját erőfeszítéseikkel és sikerül elfoglalniuk Kánaánt. Most mégis azt feltételezték, hogy saját erejükkel is megvalósíthatják ezt, függetlenül minden isteni segítségtől: „[...] Vétkeztünk az Úr ellen, mi felmegyünk és hadakozunk mind aszerint, amint parancsolta

nékünk az Úr, a mi Istenünk!" (5Móz 1:41) — kiáltozták. Ilyen szörnyen megvakította őket a bűn. Az Úr sohasem parancsolta nekik, hogy „menjetek fel és harcoljatok." Istennek nem az volt a terve, hogy hadakozással, háborúk útján foglalják el az ígéret földjét. Istennek mindig az volt a célja, hogy az Ő parancsainak való engedelmesség útján vegyék birtokukba Kánaánt. {PP 355.3}

Bár szívük nem változott meg, a nép mégis eljutott oda, hogy megvallotta lázadásának bűnét és balgaságát, amit a kémek jelentésekor követtek el. Most már meglátták annak az áldásnak az értékét, amelyet oly gyorsan elhajítottak maguktól. Bevallották, hogy saját hitetlenségük volt az, ami kizárta őket Kánaánból. „Vétkeztünk az Úr ellen" — mondták. Elismerték, hogy a hiba bennük volt és nem Istenben, akit olyan gonoszul azzal vádoltak meg, hogy képtelen teljesíteni nekik tett ígéreteit. Bár vallomásuk nem igazi bűnbánatból eredt, mégis azt szolgálta: igényt tartanak arra, hogy Isten a maga igazsága alapján foglalkozzék velük. {PP 356.1}

Az Úr még mindig hasonló módon cselekszik annak érdekében, hogy megdicsőítse nevét és az embereket rávegye igazsága felismerésére. Amikor azok, akik arról tesznek vallomást, hogy szeretik Őt, de panaszt emelnek intézkedése ellen, megvetik ígéreteit, engednek a kísértésnek és a gonosz angyalokkal egyesülnek Isten terveinek meghiúsítására, akkor az Úr gyakran úgy alakítja a körülményeket, hogy bár nem rendelkeznek igazi bűnbánattal, mégis győződjenek meg bűnös voltukról és ha kényszeredetten is, de ismerjék el életútjuk gonoszságát és azt, hogy Isten igazságosan és jóságosan bánik velük. Isten így ellenerőket hoz működésbe a sötétség munkáinak leleplezése céljából. Bár az a lelkület, amely a bűnös út követésére sarkallta őket, nem változott meg alapvetően, de e bűnösök beismerései Istent dicsőítik meg és igazolják megtámadott és hamis színben feltüntetett szolgáit. Így lesz ez akkor is, amikor Isten kiönti majd haragját: „Ímé eljött az Úr az ő sok ezer szentjével, Hogy ítéletet tartson mindenek felett, és feddőzzék mindazok ellen, akik ő közöt- tök istentelenek, istentelenségöknek minden cselekedetéért" (Júd 14- 15). Minden bűnösnek, akit Isten odarendel, meg kell látnia és el kell ismernie az Úr ítéletének igazságos voltát. {PP 356.2}

Tekintet nélkül az isteni ítéletre, az izraeliták felkészültek Kánaán meghódítására. Mindenféle fegyverrel és harci eszközzel jól felfegyverkeztek és saját véleményük szerint teljesen készen álltak az ütközetre. Isten és szomorú szolgái azonban úgy látták, hogy felkészületlenek és harci erejük szánalmasan elégtelen. Amikor majdnem negyven évvel később az Úr azt parancsolta Izraelnek, hogy induljon és foglalja el Jerikót, akkor megígérte nekik, hogy velük együtt megy Ő is. A törvényt tartalmazó szövetség ládáját a sereg előtt vitték. Az Isten által kiválasztott vezetőknek kellett irányítaniuk mozdulataikat isteni felügyelet mellett. Ilyen vezérlés mellett semmi bántódásuk nem eshetett. Most azonban Isten parancsával ellentétben és vezetőik ünnepélyes tilalma ellenére a szövetség ládája és Mózes nélkül vonultak ki, hogy megütközzenek az ellenséges sereggel. {PP 357.1}

A kürtök riadót fújtak és Mózes ezzel a figyelmeztetéssel sie-tett ki utánuk: „[...] Miért hágjátok át ilyen módon az Úr akaratát, holott nem sikerülhet az néktek. Fel ne menjetek, mert nem lesz közöttetek az Úr, hogy el ne hulljatok a ti ellenségeitek előtt. Mert az Amálek és a Kananeus van ott előttetek, és fegyver által hulltok el. Mivelhogy elfordultatok az Úrtól, nem is lesz az Úr veletek” (4Móz 14:41-43). A kánaániták hallottak arról a titokzatos hatalomról, amely úgy látszott, hogy védelmezi ezt a népet, és azokról a csodákról is hallottak, amelyeket érdekükben véghez vitt. Azért most erős hadsereget gyűjtöttek össze az erőszakkal betolakodók visszaverésére. A támadó hadseregnek nem volt vezére. Imádságot sem mondtak, hogy Isten ajándékozza meg őket győzelemmel. Azzal a kétségbeesett szándékkal indultak el a csatába, hogy vagy megfordítják végzetüket vagy meghalnak a harcmezőn. Bár nem képezték ki őket a hadakozásra, mindazáltal hatalmas felfegyverzett sokaságot alkottak. Azt remélték, hogy hirtelen és heves támadással letörik a kanaániták ellenállását. Önhitten csatára hívták ki azt az ellenséget, amely nem merte őket megtámadni. {PP 357.2}

A kánaániták egy sziklás fennsíkon helyezkedtek el, amelyet csak nehéz hágókon és meredek, veszedelmes emelkedőkön lehetett elérni. A héberek óriási sokasága csak még szörnyűbbé tehette vereségüket. Lassan nyomultak előre, fölfelé a hegyi ösvényeken, és így kitették magukat a fölöttük elhelyezkedett ellenségük halálos kő- hajigálásának. Masszívnak látszó sziklák gördültek alá dübörögve, és útjukat az összezúzott izraeliták vére festette meg. Akik valamiképpen mégis elérték a fennsíkot a felfelé való mászástól teljesen kimerülve, azok gyatra, erőtelen támadását vadul visszaverték, igen nagy veszteséget okozva nekik. Tulajdonképpen ezen a csatatéren már nem is harc folyt, hanem mészárlás, és hamarosan az egész területet a lemészárolt izraeliták holttestei borították be. Izrael hadserege teljes vereséget szenvedett. Lázadó vállalkozásuknak pusztulás és halál lett az eredménye. {PP 357.3}

Végül miután a kanaániták meghódolásra kényszerítették őket, Mózes így ír erről: „Visszatérétek onnét, és sírátok az Úr előtt, de nem hallgatá meg az Úr a ti szavatokat, és nem figyele rátok” (5Móz 1:45). A kánaánitákat, akik előzőleg remegve várták az izraeliták hatalmas hadseregének közeledését, most a felettük aratott jelentős győzelmük magabiztos ellenállásra sarkallta. Mindazokat a beszámolókat, amelyeket arról hallottak, hogy Isten milyen csodálatos dolgokat vitt véghez népéért, most hamis, hazug híreknek tekintették, és úgy érezték, többé nincs semmi okuk a félelemre. Izrael első veresége bátorsággal és elszántsággal töltötte be a kánaániták szívét, és ez a tény nagyon megszaporította Kánaán meghódításának nehézségeit. Semmi más nem maradt hátra Izrael számára csak az, hogy meghátráljanak a győztes ellenség elől, és visszatérjenek a pusztába, amelyről jól tudták, hogy egy egész nemzedéknek lesz a sírja {PP 358.1}

Fejezet 35 — Kóré lázadása

(4Móz 16. 17. fejezetek)

Azok az ítéletek, amelyekkel Isten meglátogatta Izraelt, arra szolgáltak, hogy egy időre megfékezzék a zúgolódást és az engedetlenséget. A lázadás lelkülete azonban még ott volt a nép szívében és megteremte a keserűség gyümölcseit. Az előző lázadások csupán népfelkelések voltak, amelyek a felizgatott sokaság hirtelen indulatából keletkeztek. Most azonban egy mélyen gyökerező összeesküvés alakult ki. Az összeesküvés célja az Isten által kijelölt vezetők tekintélyének lejáratása és uralmuk megbuktatása volt. {PP 359.1}

Kóré, ennek a mozgalomnak a vezető szelleme, Kéhát családjából származó lévita volt, Mózes unokatestvére. Tehetséges és befolyásos ember. Bár a sátor szolgálatára rendelt lévita volt, nem elégedett meg pozíciójával. A papság méltósága után vágyakozott. A papi tisztség Áronnak és családjának való adományozása — amely előzőleg minden család elsőszülött fiára szállt — irigységet, féltékenységet idézett elő, elégedetlenséget keltett. Kóré egy ideig csak titokban helyezkedett szembe Mózes és Áron tekintélyével, mert bármiféle nyílt lázadási akciót nem merészelt kezdeményezni ellenük. Végül merész tervet eszelt ki mindkettő polgári és vallási tekintélyének megdöntésére. Sikerült szimpatizánsokat is találnia. Kóré és a kéhátiták sátrainak közelében, a sátor déli oldalán állt Rúben nemzetségének táborhelye. Természetesen itt állt a törzs két főemberének, Dáthánnak és Abirámnak sátra is. Ez a két főember jó barátságban volt Kóréval. Készségesen csatlakoztak Kóré becsvágyó cselszövéseihez. Mivel Jákób legidősebb fiának leszármazottai voltak, ezért igényt tartottak arra, hogy a polgári tekintély és hatalom az övék legyen. Elhatá rozták, hogy a papság méltóságát megosztják Kóréval {PP 359.2}

A nép akkori érzelmi állapota kedvezett Kóré szándékainak. Kiábrándultságuk keserűségében előző kétségeik és az irigység, a gyűlölet 396 visszatértek, zúgolódásukat ismét türelmes vezetőjük ellen irányították. Az izraeliták állandóan szem elől tévesztették azt, hogy isteni vezetés alatt állnak. Elfelejtették, hogy a szövetség Angyala a láthatatlan vezérük, hogy felhőoszlopba burkolva Krisztus van jelen előttük, és Mózes tőle kapja az összes utasítást. {PP 360.1}

Nem voltak hajlandók alárendelni magukat annak a szörnyű ítéletnek, hogy mindnyájuknak a pusztában kell meghalniuk. Ebből kifolyólag készek voltak megragadni minden ürügyet annak elhívésére, hogy nem Isten az, aki vezeti őket, hanem csak Mózes, aki a halálos ítéletüket is kimondta. A föld legszelídebb emberének legnagyobb erőfeszítései sem tudták e nép engedetlenségét lecsillapítani. Jóllehet még láthatták megritkult soraikban — amelyekből hiányoztak elesett testvéreik — Isten nemtetszésének jeleit korábbi makacsságuk következményeként, mégsem fogadták szívükbe a kapott tanítást. Ismét engedték, hogy a kísértés legyőzze őket. {PP 360.2}

Mózes alázatos pásztorélete sokkal békésebb és boldogabb volt, mint jelenlegi vezető pozíciója a féktelen lelkek hatalmas gyülekezetében. Mózes azonban nem mert választani e két életforma között. Isten a pásztorbot helyett a hatalom pálcáját adta kezébe, amelyet nem tehetett le addig, amíg Isten fel nem menti vezetői tisztségéből. {PP 360.3}

A szívek titkait olvasó Isten megjegyezte Kóré és társai szándékát és olyan figyelmeztetést és utasítást adott népének, amellyel képessé tette őket arra, hogy megmeneküljenek e számító emberek csalásától. Saját szemeikkel látták, hogy Isten ítélete miként csapott le Miriámra, Mózes iránt tanúsított irigysége és az ellene való zúgolódása miatt. Az Úr kijelentette, hogy Mózes nagyobb, jelentősebb személy mint egy próféta. „Szemtől szembe szólok ő vele [...] miért nem féltetek hát szólani az én szolgám ellen, Mózes ellen?” (4Móz 12:8). Isten ezeket az utasításokat nemcsak Áronnak és Miriámnak szánta, hanem Izrael egész népének is. {PP 360.4}

Kóré és összeesküvő társai olyan emberek voltak, akiket Isten saját hatalmának és nagyságának kinyilatkoztatásával tüntetett ki. Azok közé tartoztak, akik Mózessel együtt felmentek a hegyre és megláthatták Isten dicsőségét. Azóta megváltoztak. Először csak alig-alig adtak szállást szívükben a kísértésnek. Minél többet foglalkoztak vele, annál erősebbé lett, míg elméjük gondolata teljesen Sátán uralma alá került, és még Isten iránti elégedetlenségüknek is kifejezést merészeltek adni. {PP 360.5}

Nagy érdeklődést mutattak a nép jóléte iránt. Először csak egymás fülébe suttogták elégedetlenségüket, azután Izrael vezető emberei előtt is kezdték azt feltárni. Miután észrevették, hogy gyanúsításaikat készségesen meghallgatták, felbátorodtak és még ennél is tovább mentek. Végül ők maguk is elhitték magukról, hogy valójában csak az Istenért való buzgóságukért tevékenykednek. Sikerült elidegeníte- niük Mózestől és Árontól kétszázötven olyan főembert, akik jó hírnévnek örvendtek a gyülekezetben. Ezekkel az erős és befolyásos támogatókkal a hátuk mögött biztosnak érezték azt, hogy radikális változásokat tudnak végrehajtani a kormányzatban és nagymértékben megjavíthatják, továbbfejleszthetik Mózes és Áron közigazgatását. {PP 361.1}

A féltékenység fokozta az irigységet és az irigység lázongáshoz vezetett. Megbeszélték Mózes jogainak kérdését. Úgy találták, hogy ezek a jogok túl nagy tekintélyt és méltóságot biztosítanak Mózesnek. Egészen odáig mentek, hogy úgy tekintettek Mózesre, mint aki olyan irigylésre méltó pozíciót foglal el, amelyet bárki közülük éppen úgy betölthetne, mint ő. Becsapták magukat és egymást, mivel azt gondolták, hogy Mózes és Áron maguk szerezték meg maguknak betöltött tisztségüket. Az elégedetlenkedők azt mondták, hogy ezek a vezetők — Mózes és Áron — az Úr gyülekezete fölé magasztalták fel magukat azzal, hogy maguknak szerezték meg a papságot és a kormányzatot, pedig házukat Isten nem jogosította fel arra, hogy megkülönböztetett ház legyen Izrael többi háza felett. Nem voltak szen- tebbek, mint a nép. Meg kellene elégedniük azzal, hogy testvéreikkel egy és ugyanazon színvonalon éljenek. {PP 361.2}

Az összeesküvők következő ténykedése az volt, hogy igyekeztek ügyüknek a népet is megnyerni. Azoknak, akiknek nincs igazuk, és akik rászolgálnak a dorgálásra, legjobban az tetszik, hogyha mások együttéreznek velük, hízelegnek nekik, dicsérik őket. így Kóré és társai maguk felé fordították a gyülekezet figyelmét és megnyerték annak támogatását. Azt a vádat, hogy a nép zúgolódása hozta rájuk Isten haragját, tévedésnek jelentették ki. Azt állították, hogy a gyülekezet nem követett el hibát, bűnt, mivel semmi mást nem kívánt megkapni, csak a jogait; Mózes azonban basáskodó vezető, aki bűnösökként rótta meg a népet, holott szent nép voltak és velük volt az Úr is. {PP 361.3}

Kóré kritizálta pusztai vándorlásuk történetét, ahol sokszor szorult helyzetbe kerültek és ahol sokan elpusztultak zúgolódásaik és engedetlenségeik miatt. Hallgatói azt gondolták, és szerintük világosan látták, hogy bajaikat elkerülhették volna, ha Mózes más útvonalat választ. Eldöntötték, hogy minden őket ért szerencsétlenségért Mózes vádolható, és a Kánaánból való kirekesztésük is Mózes és Áron rossz vezetésének következménye. Ha Kóré lett volna a vezető, aki bűneik állandó dorgálása helyett arra bíztatta volna őket, hogy maradjanak meg jó tetteiknél, akkor pusztai vándorlásuk nagyon békés és sikeres vándorlás lett volna. Az ide-oda vándorlás helyett egyenesen az ígéret földje irányába kellett volna haladniuk. {PP 362.1}

A hűtlenség, az elégedetlenség munkálásában most nagyobb volt a gyülekezet nem egyező elemei közötti egység és harmónia, mint előzőleg bármikor. Kórénak a népnél elért sikere megnövelte maga- biztosságát és megerősítette őt abban a hitében, hogyha a Mózes által gyakorolt tekintély bitorlását nem akadályozzák meg, akkor az végzetes lesz Izrael szabadságára. Kóré azzal az igénnyel is fellépett, hogy maga Isten nyitotta meg előtte ezt az utat, és maga Isten hatalmazta őt fel arra, hogy mielőtt késő lenne, vigye véghez a változást a kormányzásban. Sokan azonban nem fogadták el Kóré Mózes ellen felhozott vádjait. Türelmes, önfeláldozó szolgálatainak emléke megelevenedett szívükben és a lelkiismeretük is feléledt. Ezért Kórénak ki kellett találnia valami hamis indítékot, hogy ezzel magyarázhassa meg Mózes mély érdeklődését Izrael iránt. Elkezdte ismételgetni azt a régi vádat, hogy Mózes tulajdonképpen azért vezette ki népét a pusztába, hogy ott elpusztuljanak és így rátehesse kezét mindarra, amivel rendelkeztek; az egész vagyonukra. {PP 362.2}

Egy ideig Kóré ezt az eljárást titokban folytatta. Amint azonban mozgalma elég erősnek mutatkozott a nyílt szakadáshoz és lázadáshoz, azonnal a pártütés vezetőjeként jelent meg és nyíltan annak a tekintélynek és hatalomnak a bitorlásával vádolta meg Mózest és Áront, amelynek gyakorlására ő és társai is fel voltak jogosítva. Továbbá azzal is vádolták őket, hogy a népet megfosztották szabadságától és függetlenségétől. „[...] Sokat tulajdonítotok magatoknak, holott az egész gyülekezet, ezek mindnyájan szentek, és közöttök van az Úr; miért emelitek azért fel magatokat az Úr gyülekezete fölé?” (4Móz 16:3). {PP 362.3}

Mózes nem sejtette, hogy ez a cselszövés ilyen mélyen gyökerezik. {PP 363.1}

Mikor szörnyű jelentősége rászakadt, csendes könyörgéssel borult orcájára Isten előtt. Azután valóban szomorúan, de mégis megnyugodva és megerősödve emelkedett fel. Isten

útmutatással és vezetéssel ajándékozta meg. Azt mondta Kórénak és az egész gyülekezetének:„[...] Reggel megmutatja az Úr: ki az övé és ki a szent, és kit fogadott magához; mert akit magának választott, magához fogadja azt”(4Móz 16:5). A próbát reggelig el kellett halasztani, hogy mindenkinek alkalma lehessen az elmélkedésre. Azután mindazoknak, akik vágyakoztak a papi tisztség után, meg kellett jelenniük egy-egy tömjénezővel és tömjénezést kellett felajánlaniuk a sátorban a gyülekezet jelenlétében. A törvény nagyon világosan kimondta, hogy csak azok szolgálhatnak a szentélyben, akiket már felszenteltek a szent tisztségre. Sőt még Nádáb és Abihu, noha papok voltak, elpusztultak, mert „ idegen tüzet” hoztak az oltárra és nem vették figyelembe az isteni parancsolatot. Mózes ennek ellenére arra szólította fel vádolóit, hogy — ha merik — hozzák ügyüket az Úr elé. {PP 363.2}

Mózes azután kiválasztotta Kórét és lévita társait, és ezt mondta nekik: „Avagy keveslitek-é azt, hogy titeket Izráel Istene külön választott Izráel gyülekezetétől, hogy magához fogadjon titeket, hogy szolgáljatok az Úr sátorának szolgálatában, hogy álljatok e gyülekezet előtt, és szolgáljatok néki? És hogy magának fogadott tégedet és minden atyádfiát, a Lévi fiait teveled? hanem még a papságot is kívánjátok? Azért hát te és a te egész gyülekezeted az Úr ellen gyülekeztetek össze: mert Áron micsoda, hogy ő ellene zúgolódtok?”(4Móz 16:9-11). {PP 363.3}

Dáthán és Abirám nem foglaltak olyan vakmerően állást Mózes és Áron ellen, mint Kóré. Mózes abban reménykedett, hogy ugyan belevonhatták az összeesküvésbe, de nem ronthatták meg őket teljesen. Magához hívatta őket, hogy jelenjenek meg előtte, hogy személyesen tőlük hallhassa meg azokat a vádakat, amelyeket felhoznak ellene. Azonban nem mentek el Mózeshez és szemtelenül nem voltak hajlandók elismerni tekintélyét és hatalmát. Sőt ilyen feleletet adtak neki az egész gyülekezet füle hallatára: „Avagy kevesled-é azt, hogy felhozál minket a tejjel és mézzel folyó földről, hogy megölj minket

a pusztában; hanem még uralkodni is akarsz rajtunk? Éppen nem tejjel és mézzel folyó földre hoztál be minket, sem szántóföldet és szőlőt nem adtál nékünk örökségül! Avagy ki akarod-é szúrni az emberek szemeit? Nem megyünk fel!” (4Móz 16:13-14). Szolgaságuk helyének leírására ugyanazokat a szavakat alkalmazták, amelyekkel az Úr a megígért örökségüket írta le. Azzal vádolták Mózest, hogy úgy tett, mintha isteni útmutatásra cselekedett volna és ezt eszközül használta fel tekintélye és hatalma megalapozására. Kijelentették, hogy nem engedelmeskednek többé neki és nem tűrik el tőle, hogy vak emberekként vezetgesse őket, hol Kánaán felé, hol meg a puszta felé úgy, ahogy éppen megfelel becsvágyó terveinek. Így Mózest — aki olyan volt számukra mint a gyengéd apa, mint türelmes pásztor — sötét jellemű önkényúrnak bélyegezték. Kánaánból való kizáratásu- kat, amely saját bűnük következménye volt, neki tulajdonították és őt vádolták érte. {PP 363.4}

Nyilvánvaló volt, hogy a nép az elégedetlenek pártjával érzett együtt és azok mellé állt. Mózes nem tett semmit önigazolása érdekében. Ünnepélyesen az egész gyülekezet jelenlétében

Istenhez folyamodott, mint indítékai tisztaságának és viselkedése becsületességének tanúbizonyságtevőjéhez, és arra kérte Istent, legyen bírája. {PP 364.1}

Másnap reggel a kétszázötven főember, élükön Kóréval, megjelent tömjénezőikkel a kezükben. Bevezették őket a sátor udvarába, miközben a nép kívül gyülekezett, hogy megvárják az eredményt. Nem Mózes volt az, aki a gyülekezetet összehívta, hogy tanúi lehessenek Kóré és társai vereségének. A gyülekezet összehívását maguk a lázadók követték el. Elvakult önteltségükben ők hívták össze a gyülekezet tagjait, hogy mindenki megláthassa győzelmüket. A gyülekezet nagy része nyíltan Kóré mellé állt, aki erősen reménykedett abban, hogy érvényesíti akaratát Mózessel és Áronnal szemben. {PP 364.2}

Amikor így összegyülekeztek Isten színe előtt, „[...] megjelenék az Úrnak dicsősége az egész gyülekezetnek” (4Móz 16:19). Az isteni intést az Úr így közölte Mózessel és Áronnal: „[...] Menjetek ki e gyülekezet közül, hogy megemésszem őket egy szempillantásban;” (4Móz 16:45). „Ők pedig arcukra borulának, és mondának: Isten, minden test lelkének Istene! nem egy férfiú vétkezett-é, és az egész gyülekezetre haragszol-é?” (4Móz 16:22). {PP 364.3}

Kóré visszavonult a gyűlésből, hogy csatlakozzék Dáthánhoz és Ábirámhoz. Mózes pedig a hetven vén kíséretében lement, hogy még egy utolsó figyelmeztetésben részesítse azokat a férfiakat, akik nem voltak hajlandók elmenni hozzá. A sokaság követte őket, és mielőtt Mózes átadta volna az üzenetet, isteni utasításra a következőket parancsolta meg a népnek: „[...] Kérlek, távozzatok el ez istentelen emberek sátorai mellől; és semmit ne illessetek abból, ami az övék, hogy el ne vesszetek az ő bűneik miatt” (4Móz 16:26). Ennek a felszólításnak engedelmeskedtek, mert a küszöbön álló ítélettől való félelem telepedett rájuk. A fő lázadók — bár jól látták, hogy egymás után elhagyják őket azok, akiket becsaptak — elszántsága rendületlen maradt. Családjaikkal együtt ott álltak sátraik nyílásában, mintegy semmibe véve az isteni intést. {PP 365.1}

Izrael Istenének nevében Mózes most kijelentette a gyülekezet füle hallatára: „[...] Ebből tudjátok meg, hogy az Úr küldött engemet, hogy cselekedjem mind e dolgokat, hogy nem magamtól indultam;Ha úgy halnak meg ezek, amint meghal minden más ember, és ha minden más ember büntetése szerint büntettetnek meg ezek: akkor nem az Úr küldött engemet. Ha pedig az Úr valami új dolgot cselekszik, és a föld megnyitja az ő száját és elnyeli őket, és mindazt, ami az övék, és elevenen szállanak alá a pokolba: akkor megismeritek, hogy gyalázták ezek az emberek az Urat” (4Móz 16:28-30). {PP 365.2}

Az egész Izrael szeme Mózesen függött, amint ott álltak, félelemmel és várakozással várva a Mózes által említett események bekövetkezését. Szinte ugyanabban a pillanatban, amikor Mózes abba- 401 hagyta beszédét, a szilárd föld szétvált és a lázadók elevenen zuhantak alá a mélységbe, mindazzal együtt, ami hozzájuk tartozott „[...] és elveszének a közösség közül” (4Móz 16:33). A nép elmenekült és ezzel önmagukat a bűnben való résztvevőkként ítélték el. {PP 365.3}

Az ítélet azonban még nem ért véget. Tűzláng csapott ki a felhőből és megemésztette azt a kétszázötven főembert, kik tömjént füstölögtettek az Úr előtt Kóré parancsára. Ezek a férfiak nem játszottak főszerepet a lázadásban, ezért Isten nem semmisítette meg a főösszeesküvőkkel együtt. Isten megengedte nekik, hogy lássák a lázadók végét, és így alkalmat adott nekik bűneik megbánására.Mivel azonban együttéreztek a lázadókkal, mégis osztozniuk kellett azok végzetében. {PP 365.4}

Mikor Mózes nyomatékosan arra kérte Izraelt, hogy meneküljön el az eljövendő pusztulástól, az isteni ítélet bekövetkezése még akkor is megállhatott volna, ha Kóré és társai bűnbánatot tartva bocsánatért esedeznek. Makacs kitartásuk azonban megpecsételte sorsukat. Bűneikben részt vett az egész gyülekezet. Igen, mert a gyülekezet minden egyes tagja kisebb vagy nagyobb mértékben rokonszenvezett velük. Isten azonban nagy kegyelmében különbséget tett a lázadás vezetői és azok között, akiket csak megtévesztettek és félrevezettek. Azoknak, akik engedték magukat becsapni, félrevezetni, Isten még mindig megadta a lehetőséget arra, hogy megbánják bűnüket. Meggyőző bizonyítékát adta az igazságnak: Mózesnek volt igaza és nem nekik. Isten hatalmának jelentős megnyilatkozása eltávolított minden bizonytalanságot. {PP 366.1}

Jézus, vagyis az az angyal, aki a héberek előtt járt, igyekezett megvédeni őket a pusztulástól. A megbocsátás sóvárgott utánuk. Isten ítélete egészen közel ért hozzájuk és arra szólította fel őket, hogy bánják meg bűneiket. A mennyből jövő különleges és ellenállhatatlan beavatkozás tartóztatta fel lázadásukat. Ha ők most megfelelően válaszolnának az isteni gondviselés közbelépésére, akkor megszabadulhatnának. Mialatt azonban menekültek az ítélettől a pusztulástól való félelem útján, a lázadásból még nem gyógyultak ki. Azon az éjszakán rettegve vonultak vissza sátraikba, de nem bűnbánatot tartó emberekként. {PP 366.2}

Kóré és társai addig hízelegtek nekik, amíg magukat valóban nagyon jó embereknek tartották és tényleg azt hitték, hogy Mózes jogtalanságot követett el ellenük és visszaélt bizalmukkal, sőt rosszul bánt velük. Ha most be kell ismerniük, hogy Kóré és társai tévedtek és Mózesnek volt igaza, akkor Isten szavaként kell elfogadniuk azt az ítéletet, hogy nekik a pusztában kell meghalniuk. {PP 366.3}

Ennek nem voltak hajlandók magukat alávetni. Inkább elhitték azt, hogy Mózes csapta be őket. Naivan azt a reménységet dédelgették, hogy a dolgok új rendje honosul majd meg, amelyben a dicséret helyettesíti majd a dorgálást, eloszlatja az aggodalmat és lecsillapítja az összeütközést. Azok a férfiak, akik elpusztultak, hízelgő szavakat mondtak és nagy érdeklődést és szeretetet tanúsítottak irántuk. Ebből az emberek arra következtettek, hogy Kórénak és társainak bi-zonyára jó embereknek kellett lenniük, és valamiképpen Mózes lett az oka pusztulásuknak. {PP 366.4}

Az emberek Istent sértik meg, amikor megvetik és elvetik kiválasztott és szolgálatára elhívott eszközeit, akiket éppen az ő megmentésükre és üdvözlésükre akar felhasználni. Az izraeliták pedig nemcsak ezt követték el, hanem Mózest és Áront halálra is akarták adni. Nem

fogták fel annak szükséges voltát, hogy súlyos bűnükért Isten bocsánatát addig keressék, míg meg nem találják. A próba éjszakáját nem bűnbánattal és bűneik megvallásával töltötték el, hanem azzal, hogy valami módon hatástalanítsák azokat a bizonyítékokat, amelyek leleplezték bűneiket. Még mindig ápolták magukban az Isten által kiválasztott emberek gyűlöletét és elszánták magukat a vezetők tekintélyének és hatalmának lerombolására. Sátán pedig készen volt, hogy megrontsa ítélőképességüket és szemüket bekötve romlásba vezesse őket. {PP 367.1}

Egész Izrael elmenekült a halálra ítélt bűnösök riadóként felhangzó kiáltására, mikor azokat elnyelte a megrepedt föld és elevenen zuhantak a mélységbe. Igen, mert azt mondták: „Netalán elnyel minket a föld!” De „másnap felzúdula Izráel fiainak egész gyülekezete Mózes ellen és Áron ellen, mondván: Ti öltétek meg az Úrnak népét!” (4Móz 16:41). Nem volt kétséges, hogy erőszakot készültek elkövetni ismét az Úr hűséges és önfeláldozó szolgái ellen. {PP 367.2}

Az isteni dicsőség megnyilatkozása volt látható a sátor felett álló felhőben, és ebből a felhőből egy hang szólott Mózeshez és Áronhoz: „Menjetek ki e gyülekezet közül, hogy megemésszem őket egy szempillantásban” (4Móz 16:45). {PP 367.3}

A bűn terhe nem Mózesen nyugodott. Ennélfogva Mózes nem félt és nem sietett el onnan és nem hagyta a gyülekezetei elveszni. Mózes továbbra is ott tartózkodott, és ebben a félelmetes válságban kinyilatkoztatta a hű pásztor nyája iránti érdeklődését és gondoskodását. Buzgón könyörgött, hogy Isten haragja ne semmisítse meg teljesen az Ő választott népét. Közbenjárásával fel is tartóztatta a bosszú karját, hogy az engedetlen és lázadozó Izrael teljes megsemmisülése ne következhessék be. {PP 367.4}

A harag szolgáját azonban Isten már kiküldötte. A pestis már osztogatta a halált. Testvére utasítására Áron fogta a tömjénezőt és a gyülekezet közé sietett, hogy engesztelést szerezzen számukra. Így is történt: Áron „[...] engesztelést szerze a népnek” (4Móz 16:47). „És megálla a megholtak között és élők között” (4Móz 16:48). A tömjén füstjével együtt Mózes imája is, amelyet a sátorban elmondott, feljutott Istenhez. A csapás azonban nem szűnt meg mindaddig, míg Izrael népéből tizennégyezer ember ott nem feküdt holtan, bizonyságául a zúgolódás és lázadás bűnének. {PP 367.5}

Isten további bizonyítékot is adott arról, hogy a papság Áron családját illeti. Isteni utasításra Izrael mindegyik törzse vesszőt készített és ráírta arra a törzs nevét. Áron neve a Lévi törzs vesszőjén szerepelt. A vesszőket a sátorban halmozták fel „[...] a bizonyság ládája” előtt. A kivirágzott vessző jelül szolgált, hogy Isten azt a törzset választotta ki a papságra. „És lőn másnap, hogy beméne Mózes a bizonyság sátorába; és ímé kihajtott vala a Lévi házából való Áronnak vesszeje, és hajtást hajtott, és virágot növelt, és mandolát érlelt” (4Móz 17:8). Ezt a kivirágzott vesszőt Mózes megmutatta a népnek, azután elhelyezte a sátorban tanúbizonyságul a következő nemzedékeknek. Ez a csoda hathatósan megoldotta a papság kérdését. {PP 368.1}

Most tökéletes megállapítást nyert, hogy Mózes és Áron isteni tekintéllyel és hatalommal beszéltek, valahányszor szóltak a néphez. Ezért a nép kénytelen volt elhinni azt a nem szívesen hallott igazságot, hogy a pusztában kell meghalniuk. „És szólának Izrael fiai Mózesnek, mondván: Imé pusztulunk veszünk, mi mindnyájan elveszünk!” (4Móz 17:12). Megvallották, hogy bűnt követtek el, amikor fellázadtak vezetőik ellen, és azt is beismerték, hogy Kóré és társai Isten igazságos ítéletétől szenvedték el büntetésüket. {PP 368.2}

Kóré lázadásában kisebb mértékben megvalósulni látjuk azt a lelkületet, amely Sátán lázadásához vezetett a mennyben. A büszkeség és a becsvágy ösztökélte Lucifert arra, hogy zúgolódjék Isten uralma ellen, és hogy igyekezzék megdönteni azt a rendet, amelyet Isten a mennyben létrehozott. Bukása után Sátán célja mindig az volt, hogy az irigység és az elégedetlenség ugyanazon lelkületét; a pozíció és a méltóság utáni vágyat töltse be az emberek elméjébe. Így munkálkodott Kóré, Dáthán és Abirám elméjén is, hogy felkeltse bennük az önfelmagasztalás, az irigység, a bizalmatlanság és a lázadás vágyát. Sátán vette rá őket arra, hogy elvessék Istent, mint vezetőjüket és ugyanakkor elvessék azokat az embereket is, akiket maga Isten rendelt ki számukra vezetőkként. Nem vették észre, hogy miközben részt vettek a Mózes és Áron elleni zúgolódásban és lázadásban, tulajdonképpen magát Istent káromolták. Oly nagy volt vakságuk, hogy igaznak hitték magukat, azokat pedig, akik hűségesen megrótták bűneiket, Sátán eszközeinek tekintették. {PP 368.3}

Vajon nem a Kóré pusztulását előidéző gonosz szellem uralkodik a világban napjainkban is? A gőg és a becsvágy széles körben elterjedt, és aki ezeket dédelgeti magában, az kitárja az ajtót az irigység és a hatalomért való törtetés előtt. Az ember elidegenedik Istentől, és öntudatlanul is beáll Sátán hadseregébe. Kóréhoz és társaihoz hasonlóan ma is nagyon sokan — még olyanok is, akik Krisztus követőinek vallják magukat — buzgón munkálkodnak, gondolkodnak és terveznek önmaguk felmagasztalása érdekében. Ezek az emberek azért, hogy elnyerjék mások rokonszenvét és támogatását, készek az igazság meghamisítására, és arra törekednek, hogy hamis színben tüntessék fel az Úr szolgáit. Saját szívük vágya céljából aljas és önző indítékokkal vádolják meg őket. Addig-addig ismételgetik folyamatosan a hazugságot, míg maguk is, minden bizonyíték ellenére végül igazságnak hiszik azt el. Miközben arra törekednek, hogy az emberek és a népek bizalmát megrendítsék Isten választott szolgáiban, elhiszik, hogy jó munkával foglalják el magukat és Istent és az Ő ügyét szolgálják. {PP 369.1}

A héberek nem voltak hajlandók engedelmeskedni az Úr utasításainak és nem fogadták el korlátozásait. Nyugtalanok voltak, ha szemrehányásokat kellet elviselniük és nem akarták elfogadni a dorgálásokat. Ez volt az oka Mózes elleni zúgolódásaiknak. Ha szabadon mindig azt tehették volna, ami nekik tetszik, akkor kevesebbet morogtak volna vezetőjük ellen. Az egyház egész története folyamán Isten szolgái mindig ezzel a lelkülettel találkoztak. {PP 369.2}

Bűnös engedékenység az, amikor az emberek szabad bemenetelt biztosítanak Sátánnak az elméjükhöz, a gondolataikhoz és azután vele együtt haladnak a gonoszság útján. A világosság

elvetése elsötétíti az elmét és megkeményíti a szívet, úgyhogy mindig könnyebb lesz számukra megtenni a következő lépést a bűnben való előrehaladásban és mindig könnyebben vetik el az egyre tisztábbá váló világosságot, míg végül a gonosz, hamis, bűnös dolgok cselekvése megrögzött szokásukká válik. A bűn megszűnik előttük bűnös gondolatnak, beszédnek és cselekedetnek lenni. Az, aki hűségesen pré-dikálja Isten szavát, üzenetét és ezáltal elítéli és ostorozza az emberek bűneit, magára vonja hallgatói gyűlöletét. Azoknak, akik a fájdalmat és az áldozatot csak vonakodva tudják elszenvedni, meg kell újulniuk. Különben az Úr szolgái ellen fordulnak, igazságtalannak, szükségtelennek és szigorúnak ítélik feddéseiket. Kóréhoz hasonlóan kijelentik, hogy nem a nép a hibás. A feddőző, a dorgáló, a megrovó az, aki minden bajnak az okozója. Lelkiismeretüket ezzel a csalással, ámítással megnyugtatva, az irigyek és az elégedetlenek arra szövetkeznek, hogy egyenetlenséget, diszharmóniát támasszanak az egyházban és meggyengítsék azokat, akik nem rombolni, hanem építeni akarnak. {PP 369.3}

Minden előrehaladás, amelyet azok hoztak és hoznak létre, akiket Isten azért hívott el, hogy ők legyenek a vezetők az Ő munkájában, gyanút keltett és kelt az irigyek, a féltékenyek körében. Isten szolgáinak miden tevékenységét hamisan adják elő az irigyek, a féltékenyek, a mindenben csak hibát keresők. Így volt ez Luther, Wesley és a többi reformátor idejében; így van ez ma is. {PP 370.1}

Kóré bizonyára nem követte volna azt az életutat, amelyet követett, ha tudta volna, hogy mindazok az utasítások és megrovások, amelyeket Izraellel közöltek, magától Istentől származtak. Ezt azonban tudhatta volna. Isten lenyűgöző bizonyítékát adta annak,hogy maga volt Izrael vezetője. Kóré és társai azonban elvetették a világosságot, míg vakká lettek annyira, hogy Isten hatalmának legközvetlenebb megnyilatkozásai sem voltak elegendők meggyőzésükre. Isten minden utasítását és dorgálását csak emberi vagy sátáni tevékenységnek minősítették. Ugyanezt tette az egész nép is. A Kóré és társai megsemmisítését követő napon a nép Mózeshez és Áronhoz ment mondván: „[...] Ti öltétek meg az Úrnak népét!” (4Móz 16:41). Annak ellenére, hogy birtokában voltak Isten nemtetszése legmeggyőzőbb bizonyítékának útjukkal és azoknak az embereknek elpusztításával kapcsolatban, akik becsapták őket, mégis Sátánnak tulajdonították Isten ítéleteit. Kijelentették, hogy Mózes és Áron a gonosz hatalmával okozták a jó és a szent emberek pusztulását. Ez volt az a tett, amely megpecsételte sorsukat. A Szentlélek ellen követték el a bűnt, mégpedig olyan bűnt, amely megkeményíti az ember szívét az isteni kegyelem befolyásával szemben. „Még aki az ember Fia ellen szól” — mondja Jézus — „annak is megbocsáttatik; de aki a Szentlélek ellen szól, annak sem ezen, sem a másvilágon meg nem bocsáttatik” (Mt 12:32). Ezeket a szavakat akkor mondta Üdvözítőnk, amikor könyörületes cselekedeteit — amelyeket Isten hatalmával vitt véghez — a zsidók Belzebubnak tulajdonították. Isten a Szentlélek tevékenysége útján érintkezik az emberekkel. Azok pedig, akik szándékosan sátáni tevékenységként elvetik a Szentlélek munkáját, elvágják az érintkezés, a közlés csatornáját a lélek és a menny között. {PP 370.2}

Isten a Szentlélek megnyilatkozásával inti és győzi meg a bűnöst. Isten semmit sem tud tenni többé azért a lélekért, aki a Szentlélek munkáját véglegesen elutasította. Az ilyen lélek ugyanis az isteni irgalom utolsó erőforrását is felhasználta és kimerítette. A bűnös ezzel a cselekedetével véglegesen elvágta magát Istentől, a bűn számára pedig nincs olyan orvosság, amellyel meggyógyíthatná magát. Nincs semmiféle olyan fenntartott hatalom, amellyel Isten azon munkálkodhatna, hogy meggyőzze és megtérítse a bűnöst. Az isteni parancs így hangzik: „[...] hagyd hát magára!” (Hós 4:17). Isten utolsó szava pedig így szól az ilyenekhez: „[...] többé nincs bűnökért való áldozat, Hanem az ítéletnek valami rettenetes várása és a tűznek lángja, amely megemészti az ellenszegülőket” (Zsid 10:26-27) {PP 371.1}

Fejezet 36 — A pusztában

Izrael gyermekei majdnem negyven évig elvesztek a szemünk elől a puszta homályában. „Az idő pedig” — mondja Mózes — „amelyet el- járánk Kádes-Barneától, míg általmenénk a Záred patakán, harminc- nyolc esztendő, amely alatt kiveszett a hadra való férfiak egész nemzetsége a táborból, amint megesküdt az Úr nékik. E felett az Úrnak keze is vala ő rajtok, hogy elveszítse őket a táborból az ő kipusztulásukig” (5Móz 2:14-15). {PP 372.1}

Ezen évek alatt a népnek állandóan emlékeznie kellett arra, hogy isteni büntetés alatt van. A Kádesben kirobbant lázadásban elvetették Istent, és egy időre Isten is elvetette őket. Mivel hűtleneknek bizonyultak Isten szövetségéhez, ezért nem kaphatták meg a szövetség jelét, nem részesülhettek a körülmetélés szertartásában. Az a kívánságuk pedig, hogy térjenek vissza a rabszolgaság földjére, méltatlanná tette őket a szabadságra. Így a szabadulásuk emlékére rendelt páska szertartást sem tarthatták meg. {PP 372.2}

Csak a sátorban tartott istentiszteletek folyamatossága bizonyította, hogy Isten nem hagyta el teljesen az Ő népét. Isten gondviselése még mindig ellátta őket mindazzal, amire szükségük volt: „Mert az Úr, a te Istened megáldott téged a te kezednek minden munkájában” — szólt nekik Mózes, mikor újra elmondta vándorlásuk történetét, — „tudja, hogy e nagy pusztaságon jársz; immár negyven esztendeje veled van az Úr, a te Istened; nem szűkölködtél semmiben” (5Móz 2:7). A léviták himnusza, amelyet Nehémiás jegyzett fel, élénken ecseteli azt a tényt, hogy Isten az elvetés és a száműzetés évei alatt is gondot viselt népére: „És a te nagy irgalmasságodban nem hagyád el őket a pusztában; a felhőnek oszlopa nem távozék el felőlök nappal, hogy vezérlené őket az úton, és a tűznek oszlopa éjjel, hogy világítana nékik az úton, melyen menének. És a te jó lelkedet adád nékik, hogy őket oktatná; és mannádat nem vonád meg szájoktól, s vizet adál nékik szomjúságokban. És negyven esztendeig tápláltad őket a pusztában, fogyatkozásuk nem vala, ruháik el nem nyűttenek és lábaik meg nem dagadának” (Neh 9:19-21). {PP 372.3}

A pusztai vándorlást Isten nem csak ítéletként rendelte el a lázadókra és a zúgolódókra. A pusztai vándorlás a következő nemzedékek nevelését és fegyelmezését is szolgálta, előkészületként az ígéret földjére való bemenetelükre. Mózes a következőket jelentette ki nekik: „Gondold meg azért a te szívedben, hogy amiképpen megfenyíti az ember az ő gyermekét, úgy fenyit meg téged az Úr, a te Istened.” „És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened immár negyven esztendeig a pusztában, hogy megsanyargasson és megpróbáljon téged, hogy nyilvánvaló legyen, mi van a te szívedben; vajon megtartod-e az Ő parancsolatait vagy nem? És megsanyargata téged, és megéheztete, azután pedig enned adá a mannát, amelyet nem ismertél, sem a te atyáid nem ismertek, hogy tudtodra adja néked, hogy az ember nemcsak kenyérrel él, hanem mind azzal él az ember, ami az Úrnak szájából származik” (5Móz 8:5.2-3). {PP 373.1}

„Puszta földön találta vala őt, zordon, sivatag vadonban; körülvette őt, gondja volt reá, őrizte, mint a szeme fényét” (5Móz 32:10). „Minden szenvedésöket Ő is szenvedte, és orcájának angyala megszabadítá őket, szerelmében és kegyelmében váltotta Ő meg őket, fölvette és hordozá őket a régi idők minden napjaiban” (Ésa 63:9). {PP 373.2}

A pusztai életükről szóló néhány beszámoló mégis az Úr elleni lázadás példáit tárja elénk. Kóré lázadásának eredményeként tizen- négyezren pusztultak el Izraelből. Voltak azután elszigetelt, egyedi esetek is, amelyekben Isten tekintélye és hatalma megvetésének ugyanez a lelkülete mutatkozott meg. {PP 373.3}

Egy alkalommal egy izraelita asszonynak és egy velük együtt kivándorolt egyiptomi férfinak — aki az elegy sokaságból származott — a fia felszedte sátrát, elhagyta a táborban nekik kijelölt területet és beköltözött az izraeliták számára kijelölt táborhelyre, mert igényt tartott arra, hogy sátrát ott verhesse fel. Ezt az isteni törvény tiltotta. Az egyiptomiak leszármazottait ugyanis a harmadik nemzedékig ki-zárták a gyülekezetből. Vita keletkezett közte és egy izraelita között. Az ügyet a bírák elé utalták és azok az isteni törvény megsértője ellen döntöttek. {PP 373.4}

Az ítélet annyira felbőszítette ezt a férfit, hogy megátkozta a bírót és szenvedélye hevében káromolta Isten nevét. Azonnal Mózes elé vitték. A törvény a következőképpen rendelkezett: „Aki szidalmazza az ő atyját vagy anyját, halállal lakoljon” (2Móz 21:7); de az ilyen esetre vonatkozólag a törvény semmiféle rendelkezést nem tartalmazott. Ez a bűn azonban nagyon súlyos volt, ezért szükségét érezték annak, hogy ezzel kapcsolatban különleges rendelkezést kapjanak Istentől. Ezt az embert őrizetbe vették és őrizet alatt tartották mindaddig, amíg az Úr nem jelentette ki akaratát. Isten maga hirdette ki az ítéletet. Utasítására az istenkáromlót kivezették a táboron kívülre és ott halálra kövezték. Azok, akik tanúi lettek a bűnnek, a bűnös fejére tették kezüket és ezzel ünnepélyesen tanúsították azt, hogy az ellene felhozott vád igaz volt. Azután ők dobták rá az első köveket. Utánuk az ott álló emberek csatlakoztak az ítélet végrehajtóihoz. {PP 374.1}

Ezt követően törvényt hirdettek ki, amely már megtorolta a hasonló törvénysértést. Ez így hangzott: „Izrael fiainak pedig szólj, ezt mondván: Ha valaki az ő Istenét átkozza, viselje az ő bűnének terhét. És aki szidalmazza az Úrnak nevét, halállal lakoljon, kövezze azt agyon az egész gyülekezet; akár jövevény, akár benszülött, ha szidalmazza az Úrnak nevét, halállal lakoljon” (3Móz 24:15-16). {PP 374.2}

Vannak emberek, akik kétségbevonják Isten szeretetét és igazságosságát az ily szigorú büntetés láttán, amelyet a szenvedély hevében kimondott szavakért szabtak ki és hajtottak végre. Isten szeretete és igazságossága azonban megköveteli, hogy mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen: az Isten ellen rosszindulatból történő megnyilatkozások igen nagy bűnnek számítanak. Az első bűnösre kimondott halálos ítélet Isten neve tiszteletben tartására kellett intsen mindenkit. Ha ennek az embernek a bűne büntetlen marad, akkor ez másokat

erkölcsileg megronthatott volna; melynek eredményeként sok embernek az élete esett volna áldozatul. {PP 374.3}

Az izraelitákkal együtt Egyiptomból kivonult vegyes sokaság az állandó kísértéseknek és bajoknak volt a forrása. Vallomást tettek ugyan arról, hogy lemondanak a bálványimádásról és csak az egy igaz Istent imádják, de korábbi neveltetésük és gyakorlatuk annyira kialakította szokásaikat és jellemüket, hogy többé-kevésbé továbbra is megmaradtak a bálványimádás megrontó hatása alatt és ennek következtében tiszteletlenül viselkedtek Izrael Istenével szemben. Legtöbbször ők voltak azok, akik viszályt kavartak és ők voltak az elsők, akik zúgolódni kezdtek és így bálványimádói gyakorlataikkal és Isten elleni állandó zúgolódásaikkal károsan befolyásolták a tábor életét. {PP 374.4}

Nem sokkal azután, hogy visszatértek a pusztába, valaki szombatrontást követett el olyan körülmények között, amely az esetet különösen súlyossá tette. Istennek az a kijelentése, hogy Izraelt meg-fosztja Kánaán földjének öröklésétől, felkeltette a lázadás szellemét.Egy valaki a nép közül afelett érzett haragjában, hogy Isten kizárta őt Kánaánból, elhatározta, megveti Isten törvényét, és nyíltan megszegte a negyedik parancsolatot azzal, hogy szombaton kiment rozsét szedegetni. A pusztai vándorlás ideje alatt tűz gyújtását a hetedik napon szigorúan megtiltották. Ezt a tilalmat Kánaánra nem terjesztették ki, ahol az éghajlat sokszor szükségessé tette a tűzrakást. A pusztában azonban melegedés okából nem kellett tüzet gerjeszteni.Ennek az embernek a cselekedete szándékos megsértése volt a negyedik parancsolatnak. Bűnét nem gondatlanságból vagy tudatlanságból követte el Isten ellen, hanem vakmerő elbizakodottságból. {PP 375.1}

Tetten érték és Mózes elé vitték. Azt már régebben kihirdették, hogy a szombat-törvény megszegését halállal kell büntetni. Az azonban még nem volt ismert, hogy ezt a büntetést miként kell kiróni a bűnösre. Mózes az Úr elé vitte az ügyet és az Úr ezt az utasítást adta: „[...] Halállal lakoljon az a férfi, kövezze őt agyon az egész gyülekezet a táboron kívül” (4Móz 15:35). Az istenkáromlás bűne és a szombattörvény szándékos megszegése ugyanazt a büntetést érdemelte, mert mindkettő Isten tekintélyének és hatalmának megvetését fejezte ki. {PP 375.2}

Napjainkban sokan vannak olyanok, akik a teremtés szombatját, mint zsidó intézményt, elvetik. Azt állítják, hogyha a szombatot valóban meg kell tartani, akkor a halálbüntetést most is ki kell róni azokra, akik megszegik a szombat-törvényt. Látjuk azonban, hogy a pusztában nemcsak a szombat szándékos megszegői, hanem Isten káromlói is halálbüntetést kaptak. Arra következtessünk-e ebből, hogy a harmadik parancsolatot is nyugodtan félretehetjük, mert az is csak a zsidókra alkalmazható? A halálos ítéletből levont érvet éppen úgy alkalmazhatjuk a harmadik és az ötödik parancsolatra is, sőt majdnem mindegyik parancsolatra a tíz közül, mint ahogy a negyedikre. Jóllehet, az Úr ma az Ő törvényének áthágását nem sújtja büntetéssel, de Isten szava kijelenti, hogy a bűn zsoldja a halál; és az utolsó ítélet végrehajtásában

nyilvánvalóvá válik hogy az örök halál azoknak lesz az osztályrésze, akik megsértették Isten szent előírásait, szabályait. {PP 375.3}

A pusztában eltöltött negyven év alatt a népet minden egyes hét a manna csodájával a szombat szent kötelezettségére emlékeztette. Azonban még ez sem vezette őket engedelmességre. Bár nem merészelték olyan nyíltan és vakmerően megszegni a szombat-törvényt, mint az a férfi, aki ezért súlyos büntetést kapott, mégis nagy lazaságot engedtek meg a negyedik parancsolat megtartása terén. Isten ezt jelenti ki prófétája útján: „[...] szombataimat megfertéztették" (Ez 20:13). Ez az isteni kijelentés az első nemzedék ígéret földjéről való kizáratásának okai között volt felsorolva. Gyermekeik mégsem tanulták meg a leckét. A szombatot annyira elhanyagolták a vándorlás negyven éve alatt, hogy bár Isten nem akadályozta meg a Kánaánba való bevonulásukat, de kijelentette nekik, hogy szét kell szóródniuk a pogányok között az ígéret földjén való letelepedésük után. {PP 376.1}

Izrael gyermekei Kádesből visszatértek a pusztába. Pusztai vándorlásuk időszaka ezzel tulajdonképpen befejeződött. „És eljutának Izrael fiai, az egész gyülekezet Czin pusztájába az első hónapban és megtelepedék a nép Kádesben, és meghala ott Miriám, és eltemette- ték ott" (4Móz 20:1). {PP 376.2}

A Vörös-tenger partján lejátszódó örvendező jelenettől kezdve, mikor Izrael énekkel és tánccal ünnepelte Jahve diadalát, egészen a pusztában elkészített sírig — amely véget vetett az élethossziglan tartó vándorlásnak — ez lett a sorsa mindazoknak a milliónak, akik nagy reménységekkel jöttek ki Egyiptomból. Az áldások kelyhét a bűn eltávolította ajkukról. Vajon a következő nemzedék megtanulja- e ebből a leckét? {PP 376.3}

„Mindamellett is újra vétkezének, és nem hívének az ő csodadolgaiban [...] Ha ölte őket, hozzá fordultak, megtértek és Istent keresték. És eszökbe vevék, hogy Isten az ő sziklájok, és a felséges Isten az ő megváltójok" (Zsolt 78:32-35). De őszinte szándékkal mégsem tértek Istenhez. Bár, amikor ellenségeik lesújtottak rájuk, akkor mindig Istentől várták a segítséget, mert egyedül Ő tudta csak megszabadítani őket. „De szívok nem volt tökéletes iránta, és nem voltak hűségesek az Ő szövetségéhez; Ő azonban irgalmas és bűnbocsátó, nem semmisít meg, sőt sokszor elfordítja haragját, és nem önti ki teljes búsulását. Azért eszébe vevé, hogy test ők, és olyanok, mint az ellebbenő szél, amely nem tér vissza" (Zsolt 78:37-39) {PP 376.4}

Fejezet 37 — A megütött kőszikla

(4Móz 20:1-13.)

A Hóreben megütött kősziklából fakadt és ömlött először élő vízsugár, amely felfrissítette Izraelt a pusztában. Egész vándorlásuk alatt, ahol szükségük volt rá, Isten irgalmasságának csodája ellátta őket vízzel. A víz azonban nem ömlött folyamatosan a Hóreben fakadt forrásból. Vándorlásuk közben, ahol szomjasak voltak, ott mindig víz bugyogott fel a táborhely mellett emelkedő kősziklák hasadé- kaiból. {PP 378.1}

Krisztus volt az, aki szava hatalmával felüdítő vízsugarat fakasztott és folyatott Izrael számára. „És mindnyájan egy lelki italt ittak [...] a lelki kősziklából, amely követi vala őket, e kőszikla pedig a Krisztus volt" (lKor 10:4). Krisztus volt a forrása éppen úgy a múlandó, mint a lelki áldásoknak. Krisztus, az igazi kőszikla velük volt vándorlásuk egész ideje alatt. „Nem szomjaznak, bárha pusztaságon vezeti is őket: kősziklából vizet fakaszt nékik, és meghasítja a sziklát és víz ömöl belőle" (Ésa 48:21). „Megnyitotta a kősziklát és víz zúdula ki, folyóként futott a sivatagon" (Zsolt 105:41). {PP 378.2}

A megütött kőszikla Krisztus egyik jelképe volt. E jelkép segítségével Isten a legdrágább lelki igazságokat tanítja velünk. Amiként az életet adó víz sugárban ömlött ki a megütött kősziklából, éppen úgy Krisztusból, — aki verettetett, aki „[...] megsebesíttetett bűneinkért" (Ésa 53:4-5),- az üdvösség vízsugara árad az elveszett nemzetségre. Amiként egyszer megütötték a kősziklát, épp úgy Krisztus is „[...] egyszer megáldoztatván sokak bűneinek eltörlése végett" (Zsid 9:28). Üdvözítőnket nem kellett másodszor is feláldozni. Akik Isten kegyel-mének áldásait keresik, csak arra van szükségük, hogy azokat Jézus nevében kérjék, és szívük kívánságát bűnbánó imádságban öntsék ki.Az ilyen imák arra indítják a Seregek Urát, hogy Jézus sebeinek érdeméért gazdagon árassza azt az életadó vért, amelyet az Izrael számára adott éltető víz jelképezett. {PP 378.3}

A kősziklából folyó víz emlékét, amely a pusztai vándorlásuk alatt csodálatos és életet mentő élmény volt, az izraeliták nagy örömük kinyilvánításával ünnepelték meg Kánaánban való letelepedésük után. Krisztus idejében ez az ünneplés egyike lett a leghatásosabb szertartásoknak. Ezt a sátoros ünnep alkalmával tartották meg, mikor az emberek az egész országból Jeruzsálemben gyűltek össze. Az ünnep mind a hét napján a papok zeneszóval és a léviták énekkarával vonultak ki arany edénnyel a Siloám tavához, hogy vizet merítsenek a tó forrásából. Az imádkozók sokasága követte őket. Akik csak közel tudtak kerülni a vízsugárhoz, ittak is abból, miközben örvendező ének csendült fel ajkukról: „Örömmel merítetek vizet a szabadító kútfejéből" (Ésa 12:3). Azután a trombiták hangja és az ünnepélyes énekek kíséretében a papok által kimerített vizet a templomba vitték: „Ott álltak a mi lábaink a te kapuidban, óh Jeruzsálem" (Zsolt 122:2). A vizet ráöntötték az égő áldozati oltárra, miközben zengtek az Istent dicsérő énekek. A sokaság hangszerekkel és mélyhangú trombitákkal vett részt a győzelmi énekeket zengő kórus énekében. {PP 379.1}

Az Üdvözítő arra használta fel ezt a jelképes istentiszteletet, hogy az emberek elméjét azokra az áldásokra irányítsa, amelyeket hozott nekik. „Az ünnep utolsó nagy napján[...]” Jézus hangja hallhatóvá lett, mert áthangzott a templom udvarain: „Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám, és igyék. Aki hisz én bennem, amint az írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig mondja vala a Lélekről”- írja János — „amelyet veendők valának az Ő benne hívők” (Jn 7:37-39). A felüdítő víz, amely kibuggyant, a kiszáradt és kopár földön kivirágoztatta a pusztát és folydogálva életet adott a már-már szomjan halóknak. Ez az isteni kegyelem jelképe, amellyel egyedül Krisztus tud megajándékozni mindenkit, amely mint élő víz, egyedüli megtisztítója, felüdítője és erősítője az emberi léleknek. Az, aki Krisztusban lakozik, megtalálja és megkapja benne a kegyelem és erő soha ki nem apadó forrását. Krisztus vidámítja meg azok életét és tisztítja meg mindazok életútját, akik valóban keresik őt. Krisztusnak a szívbe befogadott szeretete az örök életre szóló jó cselekedetekben mutatkozik meg. Nemcsak azt a lelket áldja meg, amelyben fakad, hanem élő folyam árad ki az igazságosság szavaiban és tetteiben, mely felüdíti a körülötte levő szomjazókat. {PP 379.2}

Ugyanez a Krisztus a Jákób kútjánál a samaritánus asszonnyal folytatott beszélgetésében a következőket mondta: „Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne” (Jn 4:14). Krisztus ezzel összeköti a két hasonlatot. Krisztus a kőszikla és Krisztus az élő víz is. {PP 380.1}

Ezek a szép és kifejező képek fellelhetők az egész Bibliában. Évszázadokkal Krisztus adventje előtt Mózes úgy mutatott rá, mint Izrael üdvösségének kősziklájára (5Móz 32:15). A zsoltáros így énekelt róla: „[...] óh Uram, kősziklám és megváltóm” (Zsolt 19:15). „[...] az Úr, az én kősziklám” (Zsolt 92:16). „Az Úr az én kősziklám, váram és szabadítóm; az én Istenem, az én kősziklám, ő benne bízom” (Zsolt 18:3). „[...] kicsoda kőszikla a mi Istenünkön kívül?” (Zsolt 18:32). Dávid az Úr kegyelmét énekében a „füves legelőkön” csörgedező „csendes vizekhez” is hasonlítja, amelyekhez a mennyei pásztor terelgeti a nyáját. Ismételten azt énekli róla, hogy: „[...] megitatod őket gyönyörűségeid folyóvizéből, Mert nálad van az életnek forrása” (Zsolt 36:9-10). További utalásokat Krisztus kőszikla voltáról a Zsolt 62:7; 61:3; 71:3; 73:26; 94:22; 23:2 részekben találunk. A bölcs ember pedig kijelenti: „Mély víz az ember szájának beszéde, buzgó patak a bölcsességnek kútfeje” (Péld 18:4). Jeremiás „az élő vizek forrásá”-nak, Zakariás pedig „a bűn és tisztátalanság ellen” „fakadó kútfő”-nek nevezi Krisztust (Jer 2:13; Zak 13:1). {PP 380.2}

Ésaiás úgy írja le Krisztust, mint aki: „[...] rejtek szél ellen, [...] oltalom zivatar ellen [...] nagy kőszál árnyéka a szomjúhozó földön” (Ésa 32:2). A próféta megénekli azt a drága ígéretet, amely emlékezetünkbe idézi az Izrael számára patakzó vízsugarat: „A nyomorultak és szegények keresnek vizet, de nincs, nyelvök a szomjúságban elepedt: én, az Úr meghallgatom őket, én, Izráel Istene, nem hagyom el őket.” „Mert vizet öntök a szomjúhozóra és folyóvizeket a szárazra.” „Akkor ugrándoz, mint szarvas a sánta, és ujjong a néma nyelve, mert a pusztában víz fakad, és patakok a kietlenben.” Meg is hív e folyóvizekhez: „Óh mindnyájan, kik

szomjúhoztok, jertek e vizekre”(Ésa 41:17; 44:3; 35:6; 55:1). A Szentírás utolsó oldalán visszhangzik újra ez a meghívás: „És megmutatá nékem az élet vizének tiszta folyóját, amely ragyogó vala, mint a kristály, az Istennek és a Báránynak királyi székéből jövén ki.” „És a Lélek és a menyasszony ezt mondják: Jövel! [...] És aki szomjúhozik, jöjjön el; és aki akarja, vegye az élet vizét ingyen” (Jel 22:1; 22:17). {PP 380.3}

Éppen, mielőtt a héberek serege elérte Kádest, az az élő vízsugár, amely táborhelyük mellett éveken át ömlött a kősziklából, hirtelen elapadt, nem folyt tovább. Az Úr szándéka az volt, hogy újból megpróbálja népét. Meg akart bizonyosodni arról, hogy vajon igazán bíznak-e gondviselésében, vagy pedig utánozzák atyáik hitetlenségét. {PP 381.1}

Onnan, ahol most voltak, már láthatták Kánaán hegyeit. Néhány napi meneteléssel már eljuthattak volna az ígéret földje határáig. Kis távolságra voltak Edomtól, amely Ézsaú leszármazottainak tulajdonát képezte. Ezen a területen vezetett át a Kánaán felé tartó út. Az irányt és a betartandó szabályokat Isten így adta meg Mózesnek:„Elég már e hegyet kerülgetnetek, forduljatok észak felé. Parancsolj azért a népnek, mondván: Mikor általmentek a ti atyátokfiainak, az Ézsaú fiainak határán, akik Szeirben lakoznak: jóllehet félnek tőletek, mindazáltal igen vigyázzatok! [...] Pénzen vásároljatok tőlük ennivalót, hogy egyetek, és vizet is pénzen vegyetek tőlük, hogy igyatok” (5Móz 2:3-6). E rendelkezés elegendő kellett volna legyen annak a megvilágítására, hogy miért szűnt meg váratlanul a vízellátás; ők áthaladóban voltak vízzel bőven ellátott és termékeny országon, amely egyenesen Kánaán földjéhez vezetett. Isten zavartalan átkelést ígért nekik Edomon és ellátásukra elegendő étel és víz vásárlásának a lehetőségét. A víz csodálatos eredésének megszűnése örömre kellett volna késztesse őket, mivel ez a pusztai vándorlásuk végének a jele lehetett. Azonban ez az isteni jel nem az ígéretek beteljesedését jelentette számukra, hanem ismét alkalmat találtak a kételkedésre és a zúgolódásra. Úgy látszott, a nép feladta a reményt, hogy Isten valóban Kánaánba viszi őket, és vissza kezdték követelni Istentől azokat az áldásokat, amelyekkel a pusztában ajándékozta meg őket. {PP 381.2}

Mielőtt Isten megengedte volna nekik a Kánaánba való bevonulást, meg kellett mutatniuk, hogy elhitték ígéretét. Vizük elfogyott, mielőtt Edomot elérték volna. Itt volt az alkalom, hogy legalább egy kis ideig „hitben” járjanak a „láthatókban” való járás helyett. Hitük első megpróbáltatása azonban belőlük is azt a zajongó és hálátlan lelkületet váltotta ki, amely atyáikban is megnyilatkozott. Abban a pillanatban, amikor megfeledkeztek arról az isteni kézről, amely soksok éven át ellátta őket mindazzal, amire szükségük volt, már el is kezdődött a táborban a vízért való ordítozás. Ahelyett, hogy Istenhez fordultak volna segítségért, zúgolódtak ellene és kétségbeesetten így kiáltottak fel: „[...] Vajha holtunk volna meg, mikor megholtak a mi atyánkfiai az Úr előtt!” (4Móz 20:3). Más szóval azok közé kívántak tartozni, akik Kóré lázadásában elpusztultak. {PP 381.3}

Kiabálásuk Mózes és Áron ellen irányult: „Miért hoztátok az Úrnak gyülekezetét e pusztába, hogy meghaljunk itt mi, és a mi barmaink: És miért hoztatok fel minket

Egyiptomból, hogy e rossz helyre hozzatok minket, hol nincs vetés, sem füge, sem szőlő, sem gránátalma, és innivaló víz sincsen!” (4Móz 20:4-5). {PP 382.1}

A vezetők odamentek a sátor nyílásához és arcra borultak. Újból „[...] megjelenék nékik az Úrnak dicsősége.” Az Úr pedig így szólt Mózeshez: „Vedd ezt a vesszőt, és gyűjtsd össze a gyülekezetet te, és Áron, a te atyádfia, és szóljatok ím e kősziklának az ő szemeik előtt, hogy adjon vizet; és fakassz vizet nékik a kősziklából, és adj inni a gyülekezetnek és az ő barmaiknak” (4Móz 20:8). {PP 382.2}

A két testvér a nép elé lépett. Mózes kezében tartotta Isten pálcáját. Már mindketten idős emberek voltak. Hosszú ideig türelemmel hordozták Izrael lázadását és konokságát, de most már Mózes béketűrése is elfogyott. „[...] Halljátok meg most, ti lázadók” — kiáltotta a népnek — „Avagy e kősziklából fakasszunk-e néktek vizet?” (4Móz 20:10). Ahelyett, hogy elkezdett volna a kősziklához beszélni — amint Isten megparancsolta — a vesszővel kétszer megütötte azt. {PP 382.3}

A víz bőségesen buggyant ki a kősziklából és kielégítette a népet. Azonban nagy hiba történt: Mózes ingerületen szólt a néphez. Szavai az emberi szenvedélyt fejezték ki inkább, mint az Isten meggyalázása miatt érzett szent felháborodást: „Halljátok meg most, ti lázadók!” — mondta. Ez a vád igaz volt, de az igazságot sem kell szenvedéllyel és türelmetlenül kimondani. Mikor Isten azt parancsolta Mózesnek, hogy vesse Izrael szemére lázadásukat, akkor szavai fájdalmat okoztak önmagának és nehéz volt azokat elhordozni a lázadóknak. De Is-ten erőt adott neki az üzenet átadására. Amikor azonban magára vállalta azt, hogy önmagától emel vádat ellenük, ezzel megszomorította Isten Lelkét és ártott a népnek. Türelmének és önuralmának hiánya nyilvánvalóvá lett. Így a népnek okot és alkalmat adott annak megkérdőjelezésére, hogy vajon a múltban megtett útjukon Isten irányítása, vezetése alatt álltak-e vagy sem? Sőt, saját bűneikre is mentséget találtak. Mózes éppen úgy megsértette Istent, mint ők.Azt mondták, hogy Mózes életútja és magatartása kezdettől fogva kiérdemelte a kritikát és a megrovást. Most végre megtalálták azt az ürügyet, amely után vágyakoztak, és amely segítségével elvethették mindazokat a dorgálásokat, amelyekben Isten részesítette őket szolgája, Mózes által. {PP 382.4}

Istennel szembeni bizalmatlanságát is kimutatta Mózes. Azt kérdezte: „Avagy e kősziklából fakasszunk-e néktek vizet?” — mintha az Úr nem teljesítené ígéretét. „[...] nem hittetek nékem, hogy megdicsőítettek volna engem Izráel fiainak szemei előtt” (4Móz 20:10.12). Abban az időben, amikor vízhiányban szenvedtek, akkor ez a tény és a nép zúgolódása, lázongása saját hitüket is megrendítette Isten ígéretének teljesedésében. Az első nemzedéket Isten arra kárhoztatta, hogy hitetlenségük miatt a pusztában pusztuljanak el. Ugyanez a lelkület jelent meg gyermekeikben is. Tehát ők sem kap-nák meg az ígéretet: Mózes és Áron elfáradva, elcsüggedve most meg sem kísérelték a nép hangulatának megfékezését. Ha ők maguk megmutatták volna Istenbe vetett rendíthetetlen hitüket, akkor olyan megvilágításban tárhatták volna az ügyet a nép elé, ami képessé tette volna őket arra, hogy sikeresen kiállják a próbát.

Tekintélyük és hatalmuk azonnali és döntő gyakorlásával még lecsendesíthették volna a lázadást. Az volt a kötelességük, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést, ami csak erejükből telik a dolgok jobb állapotba hozása érdekében, még mielőtt Isten segítségét kérnék. Ha a Kádesben kitört zúgolódást és lázadást azonnal megakadályozzák, akkor a bűnök sorozatának elkövetésére nem került volna sor. {PP 383.1}

Mózes elhamarkodott cselekedetével elvette annak a tanításnak az erejét, amelyet Isten szándékozott adni a népnek. A kőszikla, amely Krisztus jelképe volt, egyszer lett megütve, mint ahogy Krisztus egyszer lett megáldozva. Másodszor csak szólni kellett volna a sziklához, mint ahogy nekünk csak kérni kell az áldásokat Jézus ne-vében. A kőszikla másodszori megütésével Krisztus szép jelképének jelentőségét széttörték. {PP 383.2}

Sőt mitöbb, Mózes és Áron olyan hatalmat tulajdonítottak maguknak, amely egyedül csak Istent illeti meg. Az isteni beavatkozás szükségessége mindig nagyon ünnepélyessé tette az alkalmat. Izrael vezetői kihasználhatták volna ezt arra, hogy a népet az Isten iránti tisztelet megadására késztessék, és hitüket Isten hatalmában és jóságában megerősítsék. Mikor dühösen azt kiáltották: „Avagy e kősziklából fakasszunk-é néktek vizet?” (4Móz 20:10), akkor tulajdonképpen Isten helyébe képzelték és Isten hatalmával ruházták fel magukat, holott mint embereknek csak emberi gyarlóságaik és szenvedélyeik voltak. Belefáradva a nép folytonos zúgolódásába és lázadozá- sába, Mózes elvesztette szeme elől mindenható Segítőjét, s mivel az isteni erő nélkül cselekedett, ezért élettörténetét beárnyékolta az emberi gyöngeség. Az a férfi, aki munkájának befejezéséig tiszta, szilárd és önzetlen maradhatott volna, végül legyőzetett, mert nem Istenre, hanem saját erejére is támaszkodott. Istent az egész gyülekezet előtt meggyalázta akkor, amikor fel kellett volna magasztalnia. {PP 384.1}

Ez alkalommal Isten nem mondott ítéletet azokra, akiknek gonosz viselkedése annyira felingerelte Mózest és Áront, hogy vétkeztek ellene. Minden rosszallás, feddés a vezetőkre hárult. Azok, akik Isten képviselőiként szerepeltek, nem becsülték meg és nem tisztelték Istent. Mózes és Áron megsértődtek, és így szem elől tévesztették, hogy a nép zúgolódása nem ellenük tört ki, hanem Isten ellen. Mivel csak saját elgondolásukat akarták érvényre juttatni és megbántott önérzetükre hallgattak, akaratlanul maguk is bűnbe estek és így elmulasztották a nép nagy bűnét Isten elé tárni. {PP 384.2}

Keserű és megalázó volt számukra az az ítélet, amelyet Isten közvetlenül az eset után kimondott ellenük: „És monda az Úr Mózesnek és Áronnak: Mivelhogy nem hittetek nékem, hogy megdicsőítettetek volna engem Izráel fiainak szemei előtt: azért nem viszitek be a községet a földre, amelyet adtam nékik” (4Móz 20:12). A lázongó Izraellel együtt nekik is meg kell halniuk mielőtt átkelnének a Jordánon. Ha Mózes és Áron dédelgették volna önérzetüket vagy átadták volna magukat szenvedélyes lelkületűknek az isteni intéssel és feddéssel szemben, akkor bűnük még sokkal nagyobb lett volna. Mózes és Áron azonban nem voltak vádolhatók szándékos és megfon-tolt bűnnel. Hirtelen támadt kísértés vett rajtuk erőt és

bűnbánatuk azonnali és szívből fakadó volt. Az Úr elfogadta töredelmüket. Büntetésüket azonban nem engedhette el a kár miatt, amelyet bűnükkel a nép körében okoztak. {PP 384.3}

Mózes nem rejtette el az ítéletet. Sőt nyíltan megmondta népének, hogy mivel a dicsőséget nem Istennek tulajdonította, nem vezetheti be őket az ígéret földjére. Megparancsolta nekik, hogy jól véssék emlékezetükbe azt a szigorú büntetést, amellyel Isten őt büntette meg. Azt is gondolják meg, hogy Istennek miként kell elbírálnia zúgolódásaikat és milyen súlyos ítélettel kell lesújtania rájuk. Ne felejtsék el, hogy ezt az ítéletet maguk hozták magukra Isten ellen elkövetett bűneikkel. Elmondta nekik azt is, hogy miként emelt szót Istennél az ítélet elengedéséért és Isten hogyan utasította el kérését. „De megharaguvék az Úr én reám ti miattatok — mondta — és nem hallgatott meg engem” (5Móz 3:26). {PP 385.1}

A nehézségek és megpróbáltatások minden egyes alkalmával az izraeliták készek voltak Mózest vádolni azért, mert kivezette őket Egyiptomból, mintha Istennek semmi része nem lett volna ebben. Pusztai vándorlásuk egész ideje alatt szinte mást sem tettek, csak zúgolódtak az útközben keletkezett nehézségek miatt és morgolódtak vezetőik ellen. Mózes nyíltan megmondta nekik: „[...] az Úr ellen gyülekeztetek össze; mert Áron micsoda, hogy ő ellene zúgolódtok?” (4Móz 16:11). „[...] Nem mi ellenünk van a ti zúgolódástok, hanem az Úr ellen” (2Móz 16:8). Ám elhamarkodott szava a kősziklánál: „Avagy e kősziklából fakasszunk-e néktek vizet?” tulajdonképpen elismerése volt a nép vádjának és így megerősítette őket hitetlenségükben és igazolta lázadozásaikat. Az Úr azonban örökre el akarta távolítani a nép elméjéből ezt a benyomást azzal, hogy megtiltotta Mózesnek az ígéret földjére való belépést. Ez félreérthetetlen bizonyítéka volt annak, hogy Izrael népének a vezetője tulajdonképpen nem Mózes volt, hanem az a hatalmas Angyal, akiről az Úr azt mondta: „ímé én Angyalt bocsátok el te előtted, hogy megőrizzen téged az útban, és bevigyen téged arra a helyre, amelyet elkészítettem. Vigyázz magadra előtte, és hallgass az ő szavára; meg ne bosszantsd őt, mert nem szenvedi el a ti gonoszságaitokat; mert az én nevem van ő benne” (2Móz 20-21) {PP 385.2}

Mózes azt mondta népének: „Még én reám is megharaguvék az Úr miattatok” (5Móz 1:37). Egész Izrael Mózesre tekintett, akinek bűne árnyékot vetett Istenre, aki népe vezérének választotta ki őt. Mózes bűne ismert volt az egész gyülekezet előtt. Ha Isten könnyedén elnézte volna e bűnt, akkor az egész népnek az lett volna a benyomása, hogy a hitetlenség, a türelmetlenség mentséget találhat, bocsánatot nyerhet azoknak az életében, akik felelősséggel teljes pozíciót töltenek be. Mikor azonban megkapták azt az isteni kijelentést, hogy Mózes és Áron egyetlen egy bűn miatt nem léphet Kánaán földjére, akkor a nép megértette, hogy Istennél nincs semmiféle személyválogatás és Ő kivétel nélkül megbünteti mindazokat, akik bűnt követtek el. {PP 386.1}

Izrael történetét Isten a következő nemzedékek tanulságára és figyelmeztetésére jegyeztette fel. Az eljövendő korszakok embereinek a menny Istenét részrehajlás nélküli uralkodónak kellett és kell megismernie, aki minden esetben kárhoztatja, de sohasem igazolja a bűnt, bárki

követte is azt el az emberek közül. Kevesen fogják fel a bűn kimagaslóan súlyos voltát. Az emberek azzal áltatják magukat, hogy Isten túl jó ahhoz, hogy megbüntesse a vétkest. A Biblia történetének világosságában azonban nyilvánvalóvá válik, hogy Istent jósága és szeretete éppen arra kötelezi, hogy úgy foglalkozzék a bűnnel, mint valami végzetes gonosszal, amely állandóan veszélyezteti a világegyetem békéjét és boldogságát. {PP 386.2}

Kétségtelen igazságossága és hűsége sem volt elegendő ahhoz Mózesnek, hogy elfordítsa magáról bűne megtorlását. Isten megbocsátotta a nép nagyobb vétkeit, de nem kezelhette úgy a vezetők bűneit, mint azokét, akiket éppen ők vezettek. Mózest minden más földön élő embernél jobban tisztelte és becsülte Isten. A dicsőségét is kijelentette neki és törvényeit is Mózes útján közölte Izraellel. Az a tény azonban, hogy Mózes ilyen nagy világossággal és ismerettel rendelkezett, csak még súlyosabbá tette bűnét. A múltban gyakorolt hűség nem engeszteli meg Istent egyetlen egy bűnös cselekedetért sem. Isten minél nagyobb világossággal és kiváltsággal ajándékoz meg valakit, annak annál nagyobb a felelőssége, annál súlyosabbak a kudarcai és fájdalmasabbak a büntetései. {PP 386.3}

Mózes nem valami nagy bűntény elkövetésében volt vétkes, ha emberi szempontból nézzük és mérlegeljük az ügyet. Mózes bűne egyike volt a megszokott eseteknek. A zsoltáríró azt mondja, hogy „[...] gondatlanul szólt ajkaival” (Zsolt 106:33). Emberi megítélés szerint ez csekély vétségnek látszhat. Isten azonban szigorúan foglalkozik ezzel a bűnnel leghűségesebb és legmegbecsültebb szolgája esetében és nem bocsátja meg ezt a bűnt másoknak sem. Az önfelmagasztalás lelkülete és hajlamunk testvéreink elítélésére nem kedvesek Isten előtt. Azok; akik belemerülnek ezekbe a gonoszságokba, kétségbe vonják Isten minden munkáját és mentséget adnak a kételkedőknek a hitetlenségre. Minél fontosabb valakinek az állása, a beosztása, és minél nagyobb a befolyása, annál nagyobb szüksége van a türelem és az alázatosság gyakorlására. {PP 386.4}

Ha Isten gyermekeit, különösképpen azokat, akik felelős állásban dolgoznak, rá lehet venni arra, hogy maguk számára szerezzék meg azt a dicsőséget, amely egyedül Istent illeti, akkor Sátán örvendezik és ujjong. Győzelmet aratott. Maga Sátán is így bukott el. Mások megkísértésében ebben a legeredményesebb, így buktatja el és teszi tönkre a legtöbb embert. Isten elővigyázatossá tesz bennünket Sátán eszközeivel és fogásaival szemben: ezért sok leckét ad szavában, hogy megóvjon az önfelmagasztalás veszedelmétől. Természetünknek nincs semmiféle olyan indítéka, elménknek olyan képessége vagy szívünknek olyan hajlandósága, amelynek ne lenne pillanatról pillanatra szüksége Isten Lelkének ellenőrzésére, felügyeletére és kormányzására. Nincs olyan áldás, amellyel Isten ne ajándékozná meg az embert és nincs olyan próbatétel, amelynek megtapasztalását Isten meg ne engedné. Sátán azonban mindkettőt csak azért ragadja meg, hogy megkísértse, zaklassa és elpusztítsa az ember lelkét. Azért bármilyen nagy legyen is valakinek a lelki világossága, bármilyen nagymértékben élvezze is Isten kegyelmét és áldását, törekedjék arra, hogy alázatosan járjon az Úr előtt, és hittel arra kérje Őt, irányítsa minden gondolatát és ellenőrizze minden szándékát. {PP 387.1}

Mindazok, akik vallást tesznek kegyességükről, a legszentebb elkötelezettséggel őrködjenek lelkük felett és gyakorolják az önfegyelmet, különösképpen akkor, amikor leginkább ingerük őket. A Mózesre helyezett teher igen nagy volt. Kevés embert próbált meg olyan keményen az élet, mint őt, de mindez nem lehetett mentség bűnére. Isten bőségesen gondoskodott népéről, ezért mindaddig, amíg erejére támaszkodtak, nem kellett a körülmények játékszerévé válniuk. A legnagyobb kísértés sem lehet mentség a bűn elkövetésére. Bármilyen nagy nyomás nehezedik is az emberre, az elkövetett bűn mindenkor saját cselekedetünk. Sem a föld, sem a pokol összes hatalma nem képes bárkit is a bűn elkövetésére kényszeríteni. Sátán mindig a leggyengébb ponton támadja meg az embert, de azért nem kell legyőznie bennünket. Bármilyen keménynek vagy váratlannak tűnik is Sátán támadása, Isten gondoskodott számunkra segítségről, és az Ő erejével győzhetünk. {PP 387.2}

Fejezet 38 — Vándorlás Edom körül

(4Móz 20:14-29; 21:1-9)

Izrael táborhelye Kádesnél már csak kis távolságra volt Edom határától. Mózes éppen úgy, mint a nép, nagyon szeretett volna ezen az országon átvezető úton eljutni az ígéret földjére. Isten rendelkezésének megfelelően üzenetet küldtek az edomiták királyához. „[...] Ezt mondja a te atyádfia az Izrael: Te tudod mindazt a nyomorúságot, amely mi rajtunk esett: Hogy a mi atyáink alámentek Egyiptomba, és sok ideig laktunk Egyiptomban, és hogy nyomorgatának minket az egyiptombeliek, és a mi atyáinkat. És kiáltottunk az Úrhoz, és meghallgatta a mi szónkat, és angyalt külde és kihozott minket Egyiptomból; és ímé Kádesben vagyunk a te határodnak végvárosában. Hadd mehessünk át a te földeden! Nem megyünk át sem mezőn, sem szőlőn, és kútvizet sem iszunk; az országúton megyünk, és nem térünk sem jobbra, sem balra, míg általmegyünk a te határodon” (4Móz 20:14-17). Erre az udvarias kérésre fenyegető és elutasító választ adott Edom: „[...] Nem mehetsz át az én földemen, hogy fegyverrel ne menjek ellened!” (4Móz 20:18). {PP 389.1}

Izrael vezetői meglepődtek ezen az elutasító válaszon. Egy második kérést küldtek a királyhoz és kérésüket ezzel az ígérettel toldották meg: „[...] A járt úton megyünk fel, és ha a te vizedet isszuk, én és az én barmaim, megadom annak az árát. Nincs egyéb szándékom csak hogy gyalog mehessek át” (4Móz 20:19). {PP 389.2}

„[...] Nem mégy át” — hangzott a válasz. Az edomiták fegyveres seregei máris megszállták a nehezen járható hágókat. Így lehetetlenné vált bármiféle békés előrenyomulás ebben az irányban. Az erőszakhoz folyamodást Mózes megtiltotta a hébereknek. Így az Edom körüli hosszú vándorlást kellett választaniuk. {PP 389.3}

Ha a nép Istenbe vetette volna bizodalmát megpróbáltatásaik közepette, akkor most a Seregek Ura átvezette volna őket Edomon és olyan félelem telepedett volna az ország lakosaira, hogy ellenséges magatartás helyett jóindulatot tanúsítottak volna Izrael iránt. Az izraeliták azonban nem cselekedtek mindjárt úgy, ahogy Isten mondta nekik. Miközben lázongtak és zúgolódtak Mózes, Áron és Isten ellen, a kedvező alkalmat elszalasztották. Araikor végre hajlandók lettek arra, hogy kérésüket benyújtsák az edomiták királyához, akkor az már megtagadta annak teljesítését. Egyiptom elhagyása óta Sátán állhatatosan akadályokat és kísértéseket állított útjukba, hogy ne örökölhessék Kánaánt. Ők pedig hitetlenségükkel ismételten kitárták az ajtót előtte, s ellenállást szított bennük Isten tervével szemben. {PP 390.1}

Nagyon fontos, hogy higgyünk Isten szavának, és azonnal engedelmeskedjünk parancsának, addig, amíg Isten angyalai várakoznak, hogy segíthessenek nekünk. A gonosz angyalok is készek viaskodni minden lépésért. Amikor Isten gondviselése azt parancsolja gyermekeinek, hogy menjenek előre; amikor Isten kész arra, hogy nagy dolgokat vigyen véghez övéiért, akkor Sátán arra igyekszik rávenni őket, hogy habozásukkal és késlekedésükkel bosszantsák az Urat.

Sátán igyekszik lángra gyújtani a viszály, a civódás lelkületét, felkelteni a zúgolódást, a hitetlenséget és így megfosztja Isten gyermekeit azoktól az áldásoktól, amelyekkel Isten meg akaija ajándékozni őket. Isten szolgáinak a percek embereinek kell lenniük, akik — amilyen gyorsan csak lehet — mindig készen állnak az indulásra és az előrehaladásra, amint az isteni gondviselés megnyitja előttük az utat. Bármiféle késlekedés részükről időt ad Sátánnak vereségük előkészítésére. {PP 390.2}

Azokban a rendelkezésekben, amelyeket Isten először adott Mózesnek az Edomon való átmenetellel kapcsolatban, az Úr megtiltotta népének, hogy az edomiták tőlük való félelmét előnyükre kihasználják. Mivel Isten hatalma közbelépett népéért, és az edomitákat a félelem Izrael könnyű zsákmányává tette volna, ezért a hébereknek meg volt tiltva a fosztogatás. Isten ezt a parancsot adta nekik: „[...] jóllehet félnek tőletek, mindazáltal igen vigyázzatok! Ne ingereljétek őket, mert nem adok az ő földjükből néktek egy talpalatnyit sem; mert Ézsaúnak adtam a Szeir hegyét örökségül” (5Móz 2:4-5). Az edomiták Ábrahám és Izsák leszármazottai voltak és az ő kedvükért Isten kegyelmességet tanúsított Ézsaú gyermekei iránt. Tulajdonul nekik adta a Szeir hegységet. Nem volt szabad őket mindaddig tulajdonukban zavarni, míg bűneikkel át nem lépték Isten irgalmának határát. A hébereknek ki kellett fosztaniuk és el kellett pusztítaniuk Kánaán lakóit, akiknek gonoszsága már felülmúlt minden mértéket; de az edomiták még kegyelemidő alatt voltak, és mint ilyenekkel irgalmasan kellett bánni. Isten gyönyörködik az irgalmasságban és ítéletének meghozatala előtt irgalmát nyilvánvalóvá teszi minden népen és nemzetségen. Mielőtt felszólította volna Izraelt az Úr Kánaán lakóinak megsemmisítésére, arra figyelmeztette őket, hogy Edom népét kíméljék meg. {PP 390.3}

Edom és Izrael ősei testvérek voltak. Ezért testvéri szeretetnek és udvariasságnak kellett volna lenni közöttük is. Az izraelitáknak Isten megparancsolta, hogy Edomon sem akkor, sem a jövőben ne álljanak bosszút azért a sérelemért, hogy nem engedte átvonulni őket országán. Arra sem volt szabad számítaniuk, hogy valamikor majd elfoglalják az ország egy részét és birtokolni fogják azt. Mint Isten választott és kiváltságos népének ügyelniük kellett azokra a korlátokra, amelyekkel Isten körülvette őket. Isten jókora örökséget ígért nekik, de nem volt szabad azt érezniük, hogy egyedül az övék minden jog a földön, hogy egyedül ők az egész föld urai és minden más népet kiszoríthatnak. Isten megparancsolta nekik, hogy az edomitákkal való minden kapcsolatukban őrizkedjenek az igazságtalanságtól. Kereskedniük kellett velük, tőlük kellett megvásárolniuk mindazt, amire utánpótlásuk kiegészítése céljából szükségük volt és azonnal pénzzel kellett fizetniük mindazért, amit kaptak. Bátorításként Izrael számára, hogy bízzanak Istenben és engedelmeskedjenek szavának, Isten a következőkre emlékeztette őket; „Mert az Úr, a te Istened megáldott téged (...) nem szűkölködtél semmiben” (5Móz 2:7). Nem függtek az edomitáktól, mert olyan Istenük volt, akinek gazdag erőforrásai voltak. Ezért nem volt szabad nekik semmit elvenniük az edomitáktól sem erőszakkal, sem csalással, hogy azt megszerezzék maguknak. Minden kapcsolatukban szemléltetniük kellett az isteni törvény alapelvét: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (3Móz 19:18). {PP 391.1}

Ha úgy vonultak volna át Edomon, amint Isten eltervezte, akkor ez az átvonulás áldás lett volna nemcsak a maguk, hanem az ország lakói számára is, mert megismerhették volna Isten népét, Isten imá-dását, tiszteletét és tanúi lehettek volna annak, hogy Jákób Istene hogyan áldotta meg azokat, akik szerették és félték őt. Mindezt azonban megakadályozta Izrael hitetlensége. Isten vizet adott a népnek válaszul zúgolódásukra, de ugyanakkor megengedte nekik, hogy hitetlenségükkel maguk munkálják büntetésüket. Ismét át kellett kelniük a kietlen pusztaságon és a csodálatosan keletkezett forrásból kellett oltaniuk szomjúságukat, amire nem lett volna soha többé szükségük, ha bíztak volna Istenben. {PP 391.2}

Ezt követően Izrael népe ismét déli irányba fordult. Útjuk kietlen pusztán vezetett át, amelyet az Edom hegyein és völgyeiben levő zöld növényzet látványa után még sivárabbnak találtak. Erre a komor pusztára letekintő hegyláncból emelkedik ki Hór hegye, amely Áron halálának és temetésének helye lett. Amikor az izraeliták eljutottak ehhez a hegyhez, Isten ezt a parancsot intézte Mózeshez:„Vedd Áront és Eleázárt, az ő fiát, és vezesd fel őket a Hór hegyére. És vetkeztesd le Áront az ő ruháiból, és öltöztesd fel azokba Eleázárt, az ő fiát; mert Áron az ő népéhez takaríttatik, és meghal ott” (4Móz 20:25-26). {PP 392.1}

Ez a két idős férfi és a fiatalabb együtt kapaszkodott fel a hegy tetejére. Mózes és Áron feje olyan fehér volt, mintha hajukat százhúsz esztendő telének hava festette volna fehérre. Hosszú és eseményekben gazdag életüket a legmélyebb megpróbáltatások és legnagyobb megtiszteltetések jellemezték, amelyekben valaha is része lehetett egy embernek. Rendkívüli, természetes képességekkel felruházott emberek voltak. Minden hatalmukat, erejüket a végtelen Istennel való közösségük fejlesztette ki, magasztalta fel és tette tiszteletet parancsolóvá. Életüket Istenért és embertársaikért végzett önzetlen munkálkodásban, szolgálatban töltötték el. Arcvonásaik nagy szellemi erőről, határozottságról, nemes lelkületről és mély érzelmekről tettek bizonyságot. {PP 392.2}

Mózes és Áron sok-sok éven át egymás mellett álltak a gondokban és a szolgálatban. Számtalan veszedelemmel szálltak szembe és küzdöttek meg együtt. Megosztották egymással Isten emlékezetes áldásait. Most azonban ütött számukra az egymástól való elválás órája. Nagyon lassan lépkedtek felfelé a hegy lejtőjén. Minden perc, amit még egymás társaságában tölthettek, értékes volt számukra. A hegyoldal meredek volt és a megmászása fáradságos. Amikor néha-néha megálltak megpihenni, ilyenkor tanácskoztak egymással, elbeszélgettek a múltról és a jövőről. Előttük — ameddig a szem elláthatott — terült el pusztai vándorlásuk színtere. Alant a síkon táboroztak Izrael óriási seregei, akikért ezek a választott férfiak életük legjavát leélték; akik jólétéért mély és nagy felelősséget éreztek, és akikért igen nagy áldozatot hoztak. Valahol Edom hegyei mögött húzódott az az ösvény, amely az ígéret földjéhez vezetett, ahhoz a földhöz, amelynek áldásait Mózes és Áron nem élvezhették. Szívükben nem talált magának helyet ezért a tényért semmiféle Isten ellen lázadó érzés; semmiféle zúgolódó kifejezés nem hagyta el ajkukat; orcájukon azonban ünnepélyes szomorúság jelent meg, mikor megemlékeztek arról a bűnükről, amely kizárta őket atyáik örökségéből. {PP 392.3}

Áron befejezte Izraelért végzett munkáját. Negyven esztendővel ezelőtt, nyolcvanhárom éves korában hívta el őt Isten, hogy Mózessel együtt vegyen részt nagy és fontos missziójában. Testvérével szorosan együtt munkálkodott Izrael gyermekeinek Egyiptomból való kivezetésében. Ő tartotta felemelve Mózes karját, amikor a héber seregek az amálekiták ellen harcoltak. Isten megengedte neki, hogy Mózessel együtt ő is felmehessen a Sinai hegyre és ott lehessen Isten jelenlétének közelségében, hogy megláthassa az isteni dicsőséget. Az Úr Áron családjára ruházta a papság tisztségét, és őt magát a főpappá szentelés szent szertartásával a főpapi tisztséggel tüntette ki. Isten megtartotta Áront ebben a tisztségében az isteni ítélet szörnyű kinyilatkoztatása által is, amikor Kórét és társait elpusztította. Áron közbenjárása útján szűnt meg a táborban a csapás. Amikor két fia elégett, mert nem vették figyelembe Isten kifejezett parancsát, Áron nem lázadt fel Isten ellen, még csak nem is zúgolódott. Nemes életéről szóló feljegyzés szerint mégis tett valami olyat, ami foltot ejtett életén. Áron nagy és súlyos bűnt követett el. A Sinai hegynél engedett a nép lármás követelőzésének és aranyborjút öntött számukra. Azután akkor is vétkezett Isten ellen, amikor Miriámmal együtt ő is irigykedett Mózesre és zúgolódott is ellene. Kádesben pedig Mózessel együtt bántotta meg az Urat azzal, hogy nem engedelmeskedett parancsának, és nem szólt a kősziklának, hogy adjon vizet. {PP 393.1}

Istennek az volt a szándéka, hogy népe nagy vezetői Krisztus képviselői legyenek. Áron Izrael nevét hordozta a mellén. Isten akaratát ő közölte a néppel. Az engesztelés napján ő lépett be a szentek-szentjébe, „nem vér nélkül”, az egész Izraelért közbenjáróként. Szolgálata elvégzése után előjött, hogy megáldja a gyülekezetei, amiképpen Krisztus is azért jön majd el, hogy megáldja várakozó népét, miután véget ér majd az érettük végzett engesztelő munkája. Éppen ennek a szent tisztségnek magasztos jellege, hogy Áron a mi nagy Főpapunk képviselője volt, tette bűnét még súlyosabbá Kádesben. {PP 393.2}

Mózes mély szomorúsággal vette le Áronról a szent öltözetet és adta rá azokat Eleázárra, aki isteni kiválasztás alapján utóda lett apjának. Kádesben elkövetett bűnéért Isten megtagadta Árontól azt a kiváltságot, hogy Kánaánban is ő szolgáljon Isten főpapjaként, ő mutassa be az első áldozatot az ígéret földjén és így ő szentelje fel Izrael örökségét. Mózesnek egyedül kellett tovább hordoznia népe vezetésének terhét egészen Kánaán határáig. Messziről megláthatta Kánaánt, de határát nem léphette át. Mennyire más lett volna Isten ezen szolgáinak jövője, ha Kádesben a kőszikla előtt morgolódás nélkül kiállták volna azt a próbát, amelynek Isten alávetette őket! Egyetlen bűnös cselekedetet sem lehet többé meg nem történtté tenni. Megeshet, hogy egy egész élet munkája sem hozhatja helyre azt, ami elveszett a kísértés vagy a meggondolatlanság egyetlen rövid pillanatában. {PP 394.1}

A két nagy vezető távolléte a táborból és az a tény, hogy Eleázár is csatlakozott hozzájuk, akiről mindenki jól tudta, hogy ő lesz apja utódja a szent tisztségben, rossz előérzetet keltett az emberek szí-vében és aggódva várakoztak visszatérésükre. Mikor körülnéztek gyülekezetükben, megállapították, hogy azok a felnőttek, akik egykor Egyiptomot elhagyták, majdnem valamennyien elpusztultak a pusztai vándorlás során. Ekkor rossz sejtés lett úrrá

rajtuk, mert visszaemlékeztek a Mózes és Áron felett kimondott ítéletre. Néhányan ismerték a Hór hegy csúcsára vezető titokzatos út célját. A vezetőikért való féltő szeretetüket és aggályukat csak még jobban fokozták keserű emlékeik és az önvád. {PP 394.2}

Végül meglátták Mózes és Eleázár alakját, ahogy lassan ereszkedtek alá a hegy oldalán, de Áron nem volt velük. Áron fián, Eleázá- ron voltak a papi öltözethez tartozó ruhadarabok. Ezek mutatták, hogy ő követte apját a szent tisztség betöltésében. Amikor a nép nehéz szívvel összegyülekezett körülöttük, Mózes megmondta nekik, hogy Áron meghalt a karjaiban Hór hegyén, ahol ők ketten el is temették. A gyülekezet mély gyászba kezdett, mert Áront mindnyájan nagyon szerették, bár sokszor okoztak neki szomorúságot. „És látá az egész gyülekezet, hogy meghalt vala Áron, és siratá Áront harminc napig Izráelnek egész háza” (4Móz 20:29). {PP 394.3}

Izrael főpapjának temetéséről a Szentírás csak néhány szóval tesz említést: „Ott halt meg Áron, és ugyanott el is temették” (5Móz 10:6). Milyen kiáltó ellentétben áll ez a temetés a mai idők temetési szokásaival! Áron temetését Isten kifejezett parancsa szerint vezették le. A modern időkben egy magas állást betöltő ember temetési szertartása gyakran ezt az alkalmat hivalkodó és szertelen, sőt tékozló bemutatóvá teszi. Mikor Áron meghalt, — aki egyike volt azoknak a kiváló és híres embereknek, akik valaha is a föld színén éltek — csak két legközelebbi rokona volt tanúja halálának, és az eltemetéséről is csak ők ketten gondoskodtak. Áron magányos sírja a Hór hegyén örökre rejtve maradt Izrael népének szeme elől. Istent nem tisztelik meg azokkal a látványos temetésekkel, amelyeket oly gyakran rendeznek ma a halottnak, nagy költségbe verve magukat a gyászolók, amikor hozzátartozójuk testét visszaadják a föld porának. {PP 395.1}

Jóllehet Áron halálát az egész gyülekezet gyászolta, de senkinek sem volt oly fájdalmas a veszteség, mint Mózesnek. Áron halála erőteljesen arra emlékeztette, hogy saját életének vége is közel van. De bármilyen rövid időt kell is neki még itt töltenie ezen a földön, mégis mélyen átérezte azt a veszteséget, amelyet állandó társának eltávozása, halála jelentett számára. Áronban olyan valakit veszített el, aki hosszú éveken át megosztotta vele örömeit, szomorúságait, reménységeit és félelmeit. Mózesnek most egyedül kell folytatnia munkáját. Tudta azonban azt, hogy barátja és szövetségese Isten, aki semmilyen bajban, megpróbáltatásban nem hagyja magára segítség nélkül. {PP 395.2}

Hamarosan a Hór hegyi távozás után Izrael vereséget szenvedett Aradtól. Arad a kanaániták egyik királya volt. Mivel azonban nagyon komolyan kérték Istentől a segítséget, ezt meg is kapták, és teljes vereséget mértek ellenségeikre. Győzelmük azonban ahelyett, hogy hálával töltötte volna be szívüket és az Istentől való függőségük felismerésére vezette volna őket, inkább dicsekedőkké és elbizako- dottakká tette a hébereket. Csakhamar beleestek régi rossz szoká-sukba és zúgolódni kezdtek. Most azért voltak elégedetlenek, mert nem vonulhattak be Kánaánba már negyven évvel ezelőtt, közvetlenül a kémek beszámolójakor kitört lázadásuk után. Véleményük szerint a hosszú pusztai vándorlás szükségtelen késlekedés volt. Azt

állították, hogy már akkor is éppen olyan könnyen legyőzhették volna ellenségeiket, mint ahogyan azt most tették. {PP 395.3}

Amint vándorlásukat déli irányban tovább folytatták, útjuk forró, homokos völgyön vezetett át, amely híján volt minden árnyéknak és növényzetnek. Ezt az utat hosszúnak és nehezen megjárhatónak találták; sokat szenvedtek a fáradságtól és a szomjúságtól. Ismét nem tudták elviselni hitük és türelmük próbáját. Azzal, hogy tapasztalataiknak szüntelenül csak a sötét oldalát idézték emlékezetükbe, egyre távolabbra és távolabbra kerültek Istentől. Szem elől veszítették azt a tényt, hogy ha Kádesben nem zúgolódtak volna, amikor a vizük elfogyott, akkor megkímélhették volna magukat az Edom körüli vándorlástól. Isten ennél jobb tervet készített számukra. Szívüknek hálával kellett volna inkább megtelnie Isten iránt, hogy bűnükért ilyen enyhén büntette őket. Ehelyett beképzelték maguknak, hogy ha Isten és Mózes nem léptek volna közbe, akkor most már régen birtokában lehetnének az ígéret földjének. Miután maguk hozták magukra a bajt, sorsukat sokkal keményebbé tették, mint amilyenné Isten szándékozott azt tenni. Minden szerencsétlenségüket, ami bűneik miatt érte őket, Isten számlájára írtak. Szívükben keserű érzéseket tápláltak Isten velük való bánásmódjával kapcsolatban és végül mindennel elégedetlenekké váltak. Egyiptomot ragyogóbb és kívánatosabb helynek látták, mint a szabadságot és azt a földet, amely felé maga Isten vezette őket. {PP 396.1}

Mivel az izraeliták átadták magukat az elégedetlenség lelkületének, hajlamosak lettek arra, hogy még a kapott áldásokban is hibát keressenek. „És szóla a nép Isten ellen és Mózes ellen: Miért hoztatok fel minket Egyiptomból, hogy meghaljunk e pusztában? Mert nincsen kenyér, víz sincsen, és e hitvány eledelt utálja a mi lelkünk” (4Móz 21:5). {PP 396.2}

Mózes őszintén a nép elé tárta nagy bűnüket. Egyedül Isten hatalma volt az, amely megőrizte őket „[...] a tüzes kígyóknak, skorpióknak, és szomjúságnak nagy és rettenetes pusztáján, amelyben víz nem vala; aki vizet ad néked a kemény kősziklából” (5Móz 8:15). Vándor-lásuk minden napján az isteni irgalom csodája tartotta meg őket. Minden útón, amelyen Isten vezette őket, találtak vizet szomjúságuk oltására, kenyeret a mennyből éhségük csillapítására, békességet és biztonságot az árnyékot nyújtó felhő alatt nappal, és tűznek oszlopát éjjel. Angyalok szolgálták őket a sziklás magaslatok megmászása közben, vagy amikor a puszta göröngyös ösvényeit taposták. A nehézségek ellenére, amelyeket elhordoztak, beteg vagy gyenge nem akadt soraikban. A lábuk nem dagadt meg a hosszú vándorlás közben és a ruhájuk sem vált avulttá. Isten megfékezte előttük a zsákmányra éhes ádáz vadállatokat, az erdők és a puszta mérges csúszómászóit. Ha Isten szeretetének mindezen jelei ellenére a nép tovább folytatja panaszkodásait, akkor az Úr visszavonja tőlük védelmét mindaddig, amíg el nem jutnak irgalmas gondoskodásának értékelésére, megbecsülésére, és bűnbánattal, megalázkodással vissza nem térnek hozzá. {PP 396.3}

Mivel az isteni hatalom pajzsként védelmezte Izraelt, ezért számtalan veszedelmet, amely folyamatosan körülvette őket nem is fogtak fel és nem is ismertek meg. Hálátlanságukban és

hitetlenségükben előre jelezték, sőt siettették halálukat és most az Úr megengedte, hogy a halál rájuk törjön. A mérges kígyókat, amelyek elárasztották a pusztát, tüzes kígyóknak nevezték marásuk szörnyű következményei miatt. A marás magas lázat, heves gyulladást és gyors halált okozott. Most, amikor Isten elvette védelmező kezét Izraelről, ezek a veszedelmes, mérges állatok sok embert megtámadtak és megmartak. {PP 397.1}

Rettegés és zavar kerítette hatalmába az egész tábort. Majdnem minden sátorban volt már halott vagy haldokló. Senki sem volt biztonságban. Gyakran átható kiáltások törték meg az éjszaka csendjét, amelyek újabb áldozatokról adtak hírt. Mindenki a szenvedők ápolásával volt elfoglalva, vagy kétségbeesett igyekezettel próbálták megoltalmazni azokat, akiket még nem martak meg a kígyók. Most semmiféle morgolódás nem hagyta el ajkukat. Mikor összehasonlították jelenlegi szenvedésüket előző nehézségeikkel és megpróbáltatásaikkal, úgy találták, hogy az előzőek még említésre sem méltók az utóbbiak, az újabbak mellett. {PP 397.2}

A nép most megalázkodott Isten előtt. Mózeshez mentek vallomásaikkal és esedezéseikkel: „[...] Vétkeztünk” — mondták — „mert szólottunk az Úr ellen és te ellened” (4Móz 21:7). Röviddel ezelőtt azzal vádolták Mózest, hogy ő a legnagyobb ellenségük és ő az oka minden nyomorúságuknak és szenvedésüknek. De amikor a szavak már az ajkukon voltak, tudták, hogy vádjuk hamis. A valódi baj bekövetkeztekor azonnal odamenekültek hozzá, mint ahhoz az egyetlen egyhez, aki közben tudott járni értük Istennél. „[...] imádkozzál az Úrhoz,” — könyörögve kérték — „hogy vigye el rólunk a kígyókat” (4Móz 21:7). {PP 397.3}

Mózes azt az isteni utasítást kapta, hogy csináljon sárgarézből az élő kígyókhoz hasonló érckígyót és emelje azt magasba a nép között. Mózes úgy tett, ahogy Isten megparancsolta neki. A jó hír szárnyra kelt és arról beszéltek az egész táborban, hogy mindazok, akiket a kígyók megmarnak, feltekinthetnek az érckígyóra és életben maradnak. Közben már sokan meghaltak, és amikor Mózes az érckígyót feltette egy magasba emelkedő rúdra, néhányan nem hitték el, hogy az ércből készített képmásra való puszta feltekintés meggyógyíthatja őket. Ezek az emberek elvesztek hitetlenségükben. Sokan voltak azonban, akik hittek abban a gondoskodásban, amit Isten nyújtott nekik. Apák, anyák, fitestvérek és nővérek buzgón igyekeztek a kígyók által megmart szeretteik szenvedésén úgy segíteni, hogy a félig ájultak, már haldokló bágyadt szemét a rézkígyóra irányították. Ha sikerült ezt elérniük, akkor a megmartak tökéletesen meggyógyultak. {PP 398.1}

A nép jól tudta, hogy az érckígyóban nem volt semmiféle hatalom és gyógyító erő és nem az érckígyó okozott ily csodálatos gyógyulást azoknál, akik feltekintettek rá. A gyógyító erő egyedül Istentől származott. Bölcsességében Isten ezt a módszert választotta hatalmának bemutatására. Ezzel az egyszerű eszközzel értette meg a néppel, hogy ezt a csapást saját bűneik hozták rájuk. Isten azonban arról is biztosította őket, hogy amíg engedelmeskednek neki, addig nincs semmi okuk a félelemre, mert Ő megőrzi őket. {PP 398.2}

Az érckígyó felemeléséből fontos leckét kellett megtanulni Izraelnek. Nem tudták ugyanis magukat megmenteni a sebeikbe került méreg végzetes hatásától. Egyedül Isten volt képes arra, hogy meggyógyítsa őket. Isten azonban megkövetelte tőlük, hogy higgyenek abban a gondoskodásban, amelyet elkészített számukra és ezt a hitüket mutassák is meg. Fel kellett nézniük az érckígyóra, hogy éljenek. Ez a hit volt elfogadható Isten számára. Azzal, hogy felnéztek az érckígyóra, megmutatták hitüket. Tudták, hogy magában az érckígyóban nem volt semmi gyógyító erő, de azt is tudták, hogy ez az érckígyó Krisztus jelképe volt. A Krisztus érdemeiben való hit szükséges voltát Isten így véste be elméjükbe. Eddig sokan mutatták be áldozataikat Istennek azt gondolván, hogy ezzel a tettükkel bőséges jóvátételt adtak Istennek bűneikért. Nem bízták rá magukat az eljövendő Megváltóra, akire ezek az áldozatok jelképekként utaltak.Az Úr meg akarta tanítani őket, hogy áldozataik önmagukban nem rendelkeztek több hatalommal, mint az érckígyó. Céljuk ugyanaz volt, mint a rézkígyónak, hogy gondolataikat az Isten által előre rendelt nagy bűnáldozatra, Krisztusra irányítsák. {PP 398.3}

„És amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:14-15). Mindazok, akik valaha is éltek a föld színén, megérezték halálos fullánkját ama régi kígyónak, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak (Jel 12:9). A bűn végzetes hatását csak az Isten által létesített óvintézkedés távolíthatja el.Az izraeliták azzal mentették meg életüket, hogy felnéztek a felemelt érckígyóra. A feltekintés hitüket jelentette. Azért éltek, mert elhitték Isten szavát, és bíztak abban az eszközben, amelyet Isten a gyógyulásukra rendelt. Így tekinthet fel a bűnös Krisztusra, és élhet. Bocsánatot kap Istentől Krisztus Jézus engesztelő áldozatába vetett hite által; azonban az élettelen jelképpel ellentétben Krisztusnak elegendő hatalma és ereje van önmagában ahhoz, hogy meggyógyítsa a bűnbánó bűnöst. Jóllehet a bűnös nem képes megmenteni önmagát, mégis hozzájárulását kell adnia ahhoz, hogy Isten üdvözíthesse „[...] azt, aki hozzám jő” — mondja Krisztus — „semmiképpen ki nem vetem” (Jn 6:37). Igen, de nekünk oda kell mennünk hozzá, és ha megbánjuk bűneinket, akkor el kell hinnünk, hogy elfogad bennünket, és megbocsát nekünk. A hit Isten ajándéka, de a mi dolgunk, hogy gyakoroljuk ezt az ajándékot. A hit az a kéz, amellyel a lélek megragadhatja azt a kegyelmet és irgalmat, amit Isten felajánl nekünk. {PP 399.1}

Semmi más, csak Krisztus igazságossága jogosíthat fel bennünket a kegyelmi szövetség áldásainak elfogadására. Sokan vannak, akik hosszú ideig vágyakoztak ezekre az áldásokra, és törekedte rá, de nem érték el, mert azt képzelték, nekik is tenni kell valamit azért, hogy méltókká váljanak elnyerésére. Nem vették le a szemüket önmagukról, és nem hitték, hogy Jézus tökéletes Megváltó. Nem szabad azt gondolnunk, hogy saját érdemeink mentenek majd meg ben-nünket. Üdvösségünk egyedüli reménye Krisztus. „És nincsen senkiben másban idvesség: mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nékünk megtartatnunk” (ApCsel 4:12). {PP 399.2}

Ha teljesen hiszünk Istenben; ha csak Jézus érdemeire támaszkodunk, mint bűnt megbocsátó Üdvözítőre, akkor mindazt a segítséget megkapjuk, amit csak kérünk. Senki se tekintsen úgy magára, mintha hatalma volna önmaga megváltására. Jézus azért halt meg érettünk, mert mi magunk képtelenek voltunk ezt megtenni. Krisztusban van a mi reménységünk, megigazulásunk és igazságosságunk. Ha meglátjuk, felismerjük és beismerjük bűnös voltunkat, akkor nem kell többé kétségbeesnünk és félnünk attól, hogy nincs Megváltónk, vagy attól, hogy Krisztus nem kegyelmes irántunk. Éppen ebben az időben és tehetetlenségünkben hív bennünket, hogy menjünk hozzá és Ő megment minket. {PP 400.1}

Az izraeliták közül sokan semmiféle segítséget sem láttak abban az orvosságban, amelyet a menny kínált számukra. Mindenfelől halottak és haldoklók vették körül őket, és tudták azt, hogy isteni segítség nélkül elkerülhetetlen a végzetük. Mégis tovább folytatták jajveszékelésüket fájdalmaik és biztos haláluk tudatában, amíg erejük el nem fogyott és szemük meg nem üvegesedett, miközben egy pillantással azonnal meggyógyulhattak volna. Ha tudatában vagyunk szükségleteinknek, akkor ne a panaszkodásra fordítsuk minden erőnket. Miközben rájövünk, hogy Krisztus nélkül milyen tehetetlen állapotban vagyunk, ne engedjük át magunkat az elkedvetlenedésnek, a csüggedésnek, hanem támaszkodjunk a megfeszített és feltámadott Üdvözítőnk érdemeire. Nézz reá és élsz! Szavát adta, hogy Ő mindazokat megmenti, akik hozzá mennek. Bár milliók vetik el felajánlott irgalmát, akiknek gyógyulásra lenne szükségük, de azok közül, akik bizodalmukat az ő érdemeibe vetik, egyetlen egyet sem hagy elveszni. {PP 400.2}

Sokan nem hajlandók elfogadni Krisztust, míg az üdvösség tervének egész titkát nem teszik egyszerűvé és világossá előttük. Nem hajlandók arra, hogy a hit szemével nézzenek fel Krisztus keresztjére, bár látják, hogy azok az ezrek, akik ezt tették, azonnal megérezték az onnan sugárzó erő teljességét. Sokan a filozófia útvesztőjében barangolva azokat az észokokat és bizonyítékokat keresik, amelyeket sohasem fognak megtalálni, miközben elvetik azokat a bizonyságokat, amelyeket Isten az Ő jóságában megadott. Visszautasítják Istennek azt a kérését, hogy járjanak az Igazság Napjának világosságában, míg e nap fényének okát meg nem magyarázzák nekik. Mindazok, akik kitartanak ezen az úton, soha nem jutnak el az igazság ismeretére. Isten elegendő bizonyítékot ad nekünk, amelyre mint alapra építhetjük hitünket. Aki ezt a bizonyítékot nem fogadja el, lelkileg sötétségben marad. A mi kötelességünk az, hogy először tekintsünk fel arra a Krisztusra, akit a felemelt érckígyó jelképez. Tekintsünk fel a hit szemével, mert ez ad életet nekünk {PP 400.3}

Fejezet 39 — Básán bevétele

(5Móz 2; 3:1-11.)

Aj. izraeliták, miután elérték Edom déli részét, északnak fordultak és arcukat ismét az ígéret földje felé irányították. Útjuk most tágas fennsíkon vitt át, amelyen a hegyekről jövő hűvös, friss szellő söpört végig. Ez kellemes változást jelentett a kiszáradt völgyön átvezető vándorútjuk után. Élénkebben és reménykedve haladtak előre. Miután átkeltek Záred patakján, Moáb földjének keleti határa mellett mentek el. Igen, mert Isten ezt a parancsot adta Mózesnek: „[...] Ne hadakozzál Moáb ellen, és ne ingereld azt hadra, mert nem adok az ő földjéből néked semmi örökséget; mert a Lót fiainak adtam azt örökségül” (5Móz 2:9). Isten ugyanezt az utasítást ismételte meg az ammoniták felől is Mózesnek, akik szintén Lót leszármazottai voltak. {PP 402.1}

Tovább haladtak előre észak felé és Izrael seregei hamarosan elérték az emoreusok országát. Ez az erős és harcias nép eredetileg Kánaán földjének déli részét foglalta el. Mivel azonban számuk megszaporodott, átkeltek a Jordánon háborút indítva a moábiták ellen, és miután legyőzték őket, országuk területének egy részét birtokukba vették. Itt letelepedve uralkodtak az Arnon és a tőle északra lévő Jabbok folyó közötti területen. A Jordánhoz vezető út, amelyhez az izraeliták menni vágytak, közvetlenül ezen a területen vonult át. Ezért Mózes barátságos üzenetet küldött Szihonhoz, az emoreusok királyához, a fővárosba. Békességes beszéddel ezt üzente neki: „Hadd menjek át a te földeden! Útról-útra megyek, nem térek le se jobbra, se balra. Eleséget pénzen adj nékem, hogy egyem; vizet is pénzen adj nékem, hogy igyam; csak gyalog hadd megyek át” (5Móz 2:27-28). A válasz azonban határozottan elutasító volt. Sőt az emoreusok összehívták hadaikat a benyomulók megállítására. Ez a félel-metes hadsereg rémületbe ejtette az izraelitákat, akik szegényesen voltak felkészülve arra, hogy megütközzenek a jól felfegyverzett és jól kiképzett hadsereggel. Ami a hadviselésben való jártasságot és ügyességet illette, ellenségeik ebben is előnyben voltak. Minden emberi számítás szerint ennek a csatának nagyon gyorsan Izrael döntő vereségével kellett végződnie. {PP 402.2}

Mózes azonban tekintetét a felhőoszlopra függesztette és azzal a gondolattal bátorította a népet, hogy Isten jelenlétének jele még velük van. Ugyanakkor arra utasította őket, hogy tegyenek meg mindent, amit emberi erővel meg lehet tenni és így készüljenek fel a harcra. Ellenségeik égtek a harci vágytól és biztosak voltak abban, hogy a felkészületlen izraelitákat elsöprik országuk földjéről. Azonban a minden ország Urától meghatalmazás érkezett Izrael vezetőjéhez: „Keljetek fel azért, induljatok, menjetek át az Arnon patakán; lásd: kezedbe adtam Szihont, Hesbonnak királyát; az Emoreust, és annak földét; kezdj hozzá, foglald el azt, és hadakozzál ő ellene. E napon kezdem rábocsátani a népekre, hogy féljenek és rettegjenek tőled az egész ég alatt, és akik híredet hallják, rendüljenek meg és reszkessenek te előtted” (5Móz 2:24-25). {PP 403.1}

Ezeket a Kánaán határain élő népeket megkímélte volna az Úr, ha nem helyezkednek szembe szavával, és nem kísérlik akadályozni Izrael előrenyomulását. Az Úr hosszútűrő, kegyelmes és irgalmas volt ezekhez a népekhez, annak ellenére, hogy pogányok voltak. Mikor Isten látomásban megmutatta Ábrahámnak utódai sorsát, hogy Izrael gyermekei idegenek, jövevények lesznek egy idegen országban négyszáz évig, akkor ezt az ígéretet adta neki: „Csak a negyedik nemzedék tér meg ide; mert az Emoreusok gonoszsága még nem tölt be” (lMóz 15:16). Az emoreusok bálványimádók voltak, akik gonoszságukkal az életüket már eljátszották. Isten négyszáz évig mégis megkímélte őket, mert félreérthetetlen bizonyítékát akarta adni nekik, hogy ő az egyedüli igaz Isten, az ég és a föld Alkotója. Isten mindazon csodái, amelyekkel Izraelt kihozta Egyiptomból, ismeretesek voltak előttük. Isten elegendő bizonyítékot adott nekik, amelyből megismerhették volna az igazságot, elfordulván a bálványimádástól és kicsapongó életmódjuktól. De elvetették maguktól az Isten által felkínált világosságot, és továbbra is bálványaikon csüngtek. {PP 403.2}

Mikor az Úr másodszor is elvezette a népet Kánaán határáig, hatalma további bizonyítékával ajándékozta meg az ott letelepedett pogány nemzeteket. Meglátták, Isten Izraellel volt, mikor győzelmet aratott Arad királya és a kánaániták felett, és amikor csodálatos módon megmentette azokat, akik egyébként elpusztultak volna a kí- 435 gyók marásától. Ámbár az izraelitáknak nem engedték meg az átkelést Edom földjén és így arra kényszerültek, hogy egy hosszú és nehéz utat tegyenek meg a Vörös-tenger vidékén, és elmenjenek Edom, Moáb és Ammon földje mellett, ennek ellenére nem tanúsítottak ellenséges magatartást egyik néppel szemben sem és kárt sem tettek tulajdonukban. Miután eljutottak az emoreusok földjének határához, ezt a népet is csak arra kérték, hogy engedje őket átvonulni országukon. Megígérték nekik, hogy figyelembe veszik és megtartják mindazokat a szabályokat, amelyeket más népekkel való érintkezésükben már alkalmaztak. Amikor azonban az emoreusok királya visz- szautasította ezt az udvarias kérelmüket és kihívóan harcra gyűjtötte seregeit, akkor a gonoszság, a bűn pohara betelt és Isten az emoreusok legyőzését, megsemmisítését határozta el. {PP 404.1}

Az izráeliták átkeltek az Arnon patakján és előnyomultak az ellenséges sereg irányába, megütköztek velük. A csatában Izrael hadseregei győztek. Megszerzett előnyüket kihasználták és hamarosan birtokukba vették az emoreusok országát. Az Úr volt az, aki legyőzte népének ellenségeit. Ugyanezt megtette volna már harmincnyolc évvel előbb is, ha akkor és ott Izrael reá bízta volna magát. {PP 404.2}

Reménységgel és bátorsággal megtelve Izrael hadserege buzgón nyomult előre és még mindig észak felé vándoroltak. Hamarosan elérték azt az országot, amely megpróbálta bátorságukat és Istenbe vetett hitüket. Előttük terült el a hatalmas és népes Básán királysága, amely tele volt kőből épült nagy városokkal. Ezekkel a városokkal Básán a mai napig kivívta magának a világ csodálatát. „[...] hatvan várost [.,..] magas kőfalakkal, kapukkal és zárokkal, kivévén igen sok kerítetlen várost” (5Móz 3:4-5). A házak hatalmas fekete kövekből készültek és olyan elképesztően nagy méretűek voltak, hogy teljesen bevehetetlennek tűntek bármiféle

katonai erő és hadi eszköz számára, amelyeket abban az időben felvonultathattak ellenük. Ezenkívül az ország tele volt félelmetes barlangokkal, mély szakadékokkal, magas hegycsúcsokkal és sziklás erődítményekkel, hágókkal. A föld la-kói pedig az óriásokból álló nemzetség leszármazottai, maguk is csodálatos méretű és erejű emberek voltak, akiktől kegyetlenségük és erőszakosságuk miatt a körülöttük élő népek rettegtek. Királyuk, Óg pedig még a saját óriásokból álló népe között is feltűnően óriás termetű és igen vitéz férfiú volt. {PP 404.3}

A felhőoszlop azonban tovább haladt előre és vezetését követve a héber sereg eljutott Edreihez, ahol az óriás király várta érkezésüket hadseregével. Óg ügyesen választotta meg a csata helyét. Edre városa a síkságból meredeken kiemelkedő és szaggatott, vulkánikus sziklákkal borított fennsík szélén feküdt. A fennsíkot csak szűk ösvényeken, meredek és nehezen járható kapaszkodókon lehetett megközelíteni. Vereség esetén haderői menedéket találhattak a sziklákkal borított pusztaságban, ahová az idegenek képtelenek lettek volna követni őket. {PP 405.1}

Győzelme biztos tudatában a király roppant hadseregével jelent meg a nyílt síkságon, miközben kihívó kiáltások hangzottak a felettük elterülő fennsíkról, ahol láthatók voltak harci vágytól égő lándzsásaik ezrei. Mikor a héberek meglátták az óriások királyának a sereg közül is kiemelkedő hatalmas alakját, és a királyt körülvevő seregeket, megpillantották a bevehetetlennek látszó erődöt, amely mögött még láthatatlan ezrek sáncolták el magukat, az izraeliták közül sokak szíve remegett a félelemtől. Mózes azonban nyugodt és szilárd maradt, mert emlékezetében tartotta azt, amit az Úr mondott neki Básán királyáról: „[...] Ne félj tőle, mert a te kezedbe adtam őt és minden ő népét és földjét; és úgy cselekedjél vele, amint cselekedtél Szihonnal, az Emoreusok királyával, aki Hesbonban lakik vala” (5Móz 3:2). {PP 405.2}

Vezetőjük nyugodt hite Istenben való bizalommal töltötte el a népet. Mindent rábíztak az Ő mindenható karjaira és Isten nem hagyta őket cserben. Sem a hatalmas óriások, sem a kőfallal körülvett városok, sem a jól felfegyverzett seregek, sem a sziklás erődítmények nem tudtak megállni az Úr seregének fejedelme előtt. A hadsereget maga az Úr vezette. Az Úr verte meg az ellenséget. Az Úr győzött Izrael nevében. Az óriás király és hadserege megsemmisült és az izraeliták hamarosan elfoglalták az egész országot. Isten így törölte el a föld színéről ezt a különös népet, amely a gonoszságnak és a bálványimádás utálatosságának adta át magát. {PP 405.3}

Gileád és Básán meghódítása idején sokan idézték vissza emlékezetükbe a negyven esztendővel előbb Kádesben lejátszódott eseményeket, mely Izraelt még hosszú ideig tartó pusztai vándorlásra ítélte. Most már belátták, hogy a kémek jelentése, beszámolója az ígéret földjéről sok tekintetben igaz volt. A városok valóban nagyok és kőfallal körülkerítettek voltak és olyan óriások laktak bennük, hogy a velük való összehasonlításban a héberek csak sáskáknak látszottak. Most azonban azt is belátták, hogy atyáik végzetes tévedése az volt, hogy

nem bíztak Isten hatalmában. Egyedül ez akadályozta meg őket abban, hogy azonnal nem vonulhattak be Kánaánba. {PP 406.1}

Amikor először készültek bevonulni az ígéret földjére, akkor ezt a vállalkozásukat sokkal kevésbé találták nehéznek, mint most. Hiszen Isten akkor is megígérte nekik, az ő népének, hogy ha engedelmes-kednek szavának, akkor előttük jár majd és harcolni fog érettük; sőt lódarazsakat is küld majd, hogy kiűzzék előlük e föld lakóit. A népek között ekkor még nem volt általános az izraelitáktól való félelem és nem sok előkészületet tettek annak érdekében, hogy szembehelyezkedjenek előnyomulásukkal. Most azonban, amikor az Úr azt parancsolta Izraelnek, hogy törjön előre az ígéret földje felé, már éber és hatalmas ellenfeleket kellett megtámadniuk és nagy számú, jól képzett hadsereggel kellett megütközniük, amelyeket felkészítettek előnyomulásuk feltartóztatására. {PP 406.2}

Az Óggal és Szihonnal való küzdelemben a népnek ugyanabban a próbában kellett megállnia, amelyben atyáik elbuktak. A próbatétel azonban most sokkal keményebb volt mint akkor, amikor Isten először parancsolta meg Izraelnek, hogy induljanak előre. Útjuk közben a nehézségek megszaporodtak; azóta, hogy nem voltak hajlandók előrenyomulni az Úr nevében, amikor erre parancsot kaptak. Így teszi próbára Isten ma is az Ő népét. Ha elveszítik türelmüket, akkor ugyanarra a pontra viszi őket vissza, és másodszorra ez a próba még alaposabb és keményebb lesz, mint amilyen az előző volt. Ez addig folytatódik, míg vagy megállják a próbát vagy ha még mindig lázadoznak, Isten visszavonja tőlük világosságát és sötétségben hagyja őket. {PP 406.3}

A héberek most megemlékeztek arról az esetről, amikor egyszer korábban a seregeik harcba mentek, de vereséget szenvedtek és ezreket öltek meg közülük. Akkor azonban Isten egyenes parancsa

ellenére vonultak ki, Isten által választott vezérük, Mózes nélkül, az Isten üzenetét jelképező felhőoszlop és a szövetség ládája nélkül. Most azonban Mózes velük volt és a reménység, a hit szavaival erősítette szívüket. A felhőoszlopba zárt Isten Fia ment előttük és mutatta nekik az utat. A szövetség szent ládája is csatlakozott a sereghez. Ennek a tapasztalatnak az a tanulsága számunkra, hogy Izrael hatalmas Istene a mi Istenünk is. Bízhatunk benne! Ha pedig engedelmeskedünk parancsainak, követelményeinek, akkor éppen olyan feltűnő módon munkálkodik majd érettünk, mint ahogy munkálkodott ősi népéért. Mindenkit, aki igyekszik a kötelesség ösvényét követni, időnként megtámadja a kételkedés és a hitetlenség. Útját néha olyan akadályok torlaszolják el, amelyek látszólag leküzdhe- tetlenek. Ezek az akadályok elcsüggesztik azt, aki átadja magát a csüggedésnek. Isten azonban éppen neki mondja: Indulj előre! Bármi áron teljesítsd kötelességedet! Azok az akadályok, nehézségek, amelyek olyan félelmeteseknek látszanak, hogy szívedet, lelkedet félelemmel, rettegéssel töltik meg, eltűnnek, ha előre indulsz az engedelmesség ösvényén, alázatosan Istenben bízva {PP 407.4}

Fejezet 40 — Bálám

(4Móz 22-24. fejezete)

Básám meghódítása után visszatértek a Jordánhoz. Az izraeliták a folyó mellett — a Holt-tengerbe való beömlése fölött — táboroztak le Jerikó síkságával szemben, és itt készültek fel a Kánaánba való közvetlen benyomulásra. Pontosan Moáb határánál álltak. A moábitákat rettegéssel töltötte el a benyomulók közvetlen szomszédsága. {PP 408.1}

Moáb népét az izraeliták eddig nem háborgatták. Mindazáltal a moábiták rossz előérzettel figyelték mindazt, ami a körülöttük levő országokban történt. Az emoreusokat, akik elől ők meghátráltak, a héberek legyőzték, és a terület, amelyet az emoreusok a Moábtól elvettek, most Izrael birtokába került. Básán seregei meghátráltak a felhőoszlopba zárt titokzatos hatalom előtt és az óriási erődöket a héberek elfoglalták. A moábiták nem merték megkockáztatni, hogy támadást indítsanak ellenük. A fegyverekhez való folyamodás reménytelen volt a természetfeletti erővel szemben, mely az izraeliták érdekében működött. Elhatározták azonban, ahogy a fáraó is tette, hogy varázslattal megakadályozzák Isten munkáját. Átkot akartak hozni Izraelre. {PP 408.2}

A moábitákat szoros nemzeti és vallási kötelékek fűzték össze a midiánitákkal. Bálák, Moáb királya felébresztette a rokon nép félelmét és így akarta biztosítani együttműködésüket az Izrael elleni terv megvalósításában. Ezt üzente Midián véneinek: „Most elnyalja e sokaság minden mi környékünket, amiképpen elnyalja az ökör a mezőnek pázsitját” (4Móz 22:4). A Mezopotámiában lakó Bálámról az a hír járta, hogy természetfeletti erőkkel rendelkezik. Ennek megfelelően Moáb és Midián vénei közül követeket küldtek Bálámhoz, hogy biztosítsák jövendöléseit és varázslatait a maguk számára Izrael ellen. {PP 408.3}

A követek azonnal felkerekedtek, hogy hosszú, magas hegyeken és sivatagokon átvezető útjukon eljussanak Mezopotámiába. Miután ott megtalálták Bálámot, átadták neki királyuk üzenetét: „Ímé nép jött ki Egyiptomból, és ímé ellepte e földnek színét, és megtelepszik én ellenemben. Most azért kérlek jöjj el, átkozd meg érettem e népet, mert erősebb nálamnál; talán erőt vehetek rajta, megverjük őt, és kiűzhetem őt e földből; mert jól tudom, hogy akit megáldasz, meg lesz áldva, és akit megátkozol, átkozott lesz” (4Móz 22:5-6). {PP 409.1}

Bálám egykor jó ember és Isten prófétája volt. Később azonban elhagyta hitét és a mohóság, a kapzsiság lett úrrá rajta, de mégis a Magasságos szolgájának vallotta magát. Nem voltak előtte ismeretlenek Istennek azok a cselekedetei, amelyeket Izrael érdekében vitt véghez. Mikor a követek közölték vele megbízatásukat, jól tudta, hogy kötelessége szerint azonnal vissza kellene utasítania Bálák ajándékait, jutalmait és a követeket azonnal el kellene küldenie.Bálám azonban vakmerően játszani kezdett a kísértéssel. Meghívta a követeket, hogy maradjanak vele arra az éjszakára. Kijelentette, hogy nem adhat nekik határozott választ addig, amíg az Úr tanácsát ki nem kérte. Bálám tudatában volt annak, hogy átka nem árthat Izraelnek. Isten az ő oldalukon van, és addig, amíg hűségesek maradnak hozzá, nincs az az ellenséges

hatalom sem a földön, sem a föld alatt, amely győzedelmeskedhetne ellenük. A követek szavai azonban hízelegtek hiúságának. „[...] akit megáldasz meg lesz áldva, és akit megátkozol, átkozott lesz” (4Móz 22:6). A megvesztegető értékes ajándékok és a kilátásba helyezett felmagasztalás, felcsigázták kapzsiságát. Mohón elfogadta a felajánlott kincseket és azután — miközben arról tett vallomást, hogy szigorúan Isten akaratának engedelmeskedik — megkísérelt eleget tenni Bálák kívánságainak. Azon az éjszakán azonban Isten angyala ezzel az üzenettel ment el Bálámhoz: „Ne menj el velök, ne átkozd meg azt a népet, mert áldott az!”(4Móz 22:12). {PP 409.2}

Reggel Bálám kelletlenül bocsátotta el a követeket, de közölte velük azt, amit az Úr mondott neki. Haragudott, hogy látomása a nyereségről és arról a megtiszteltetésről hirtelen eloszlott, ingerlékenyen kiáltott fel: „Menjetek el a ti földetekre; mert nem akarja az Úr megengedni nékem, hogy elmenjek veletek” (4Móz 22:13). {PP 409.3}

Bálám „[...] a gonoszság díját kedvelte” (2Pt 2:15). A kapzsiság bűne — amit Isten bálványimádásnak jelent ki — köpönyegforgatóvá tette, és ez egyetlen bűnén keresztül Sátán teljesen uralma alá kerítette. Ez volt az, ami a vesztét okozta. A kísértő mindig világi nyereséget és tisztességet nyújt, hogy az Isten szolgálatából elcsábítson. Azt mondja nekik, hogy a túlságos lelkiismeretességük távol tartja őket a jóléttől, a boldogulástól. így sokakat rávesz arra, hogy vakmerően térjenek le a szigorú becsületesség és tisztesség ösvényéről. Egy hibás lépés megkönnyíti a második hibás lépés megtételét és így egyre merészebbekké válnak. A legszörnyűbb dolgokat is meg merészelik tenni, ha egyszer a fösvénység és a hatalomvágy uralma alá adták magukat. Sokan azzal áltatják magukat, hogy egy időre letérhetnek a becsületesség útjáról valamiféle világi előny érdekében, de miután elérték céljukat, akkor változtathatják meg viselkedésüket, amikor csak nekik tetszik. Ezek belekeverednek Sátán hálójába és ebből a hálóból nagyon ritkán tudnak kiszabadulni. {PP 410.1}

A követek jelentették Báláknak, hogy a próféta nem volt hajlandó csatlakozni hozzájuk, de ugyanakkor nem közölték vele, hogy ezt Isten tiltotta meg Bálámnak. Bálák feltételezte, hogy Bálám csak azért vonakodott csatlakozni a követekhez, mert ilyen módon igyekezett nagyobb jutalmat biztosítani a maga számára. Ezért a király az előző követeknél még több és magasabb rangú főembereket küldött el Bálámhoz, magasabb megtiszteltetés megadásának ígéretével, sőt azzal a felhatalmazással, hogy teljesítsék mindazokat a feltételeket, amelyeket Bálám igényel. Bálák ezt a sürgető üzenetet, küldte Bálámnak: „Kérlek, ne vonakodjál eljönni hozzám! Mert igen-igen megtisztellek téged, és akármit mondasz nékem, megcselekszem. Jöjj el azért kérlek, és átkozd meg értem e népet!” (4Móz 22:16-17). {PP 410.2}

Bálámot tehát másodszor is próbára tették. A követek nyomatékos kérésére adott feleletében nagy lelkiismeretességről és becsületességről tett tanúbizonyságot, amikor arról biztosította őket, hogy nincs annyi arany és ezüst, ami arra vehetné őt rá, hogy Isten akarata ellen cselekedjék. Vágyott azonban arra, hogy eleget tegyen a király kérésének. Bár Isten az Ő akaratát már határozottan tudomására adta, a követeket mégis ottmaradásra unszolta, hogy

Istent még egyszer megkérdezhesse, mintha bizony a végtelen Isten ember lenne, akit valamire rá lehet beszélni. {PP 410.3}

Azon az éjszakán az Úr ismét megjelent Bálámnak és ezt mondta:„Ha azért jöttek e férfiak, hogy elhívjanak téged: kelj fel, menj el velök; de mindazáltal azt cselekedjed, amit mondok majd néked”(4Móz 22:20). Az Úr így megengedte Bálámnak, hogy egy bizonyos pontig kövesse saját akaratát, mivel olyan határozottan ragaszkodott ahhoz. Bálám nem törekedett Isten akaratának cselekvésére, hanem saját eljárását követte, és ehhez igyekezett megszerezni az Úr szentesítését. {PP 411.1}

Jelenleg ezrével vannak olyanok, akik ehhez hasonlóan viselkednek. Semmi nehézségük nem lenne kötelességük megismerése és felismerése terén, ha az összhangban lenne hajlamaikkal. A Biblia vi-lágosan eléjük tárja, vagy körülményeik és józan eszük megmutatják kötelességüket. Mivel ezek a bizonyítékok ellentétben állnak vágyaikkal és hajlamaikkal, ezért gyakran félreteszik ezeket, és Isten elé mernek járulni, hogy tőle tudják meg kötelességeiket. Nagy lelkiismeretességgel hosszan, komolyan imádkoznak világosságért. Istennel azonban nem lehet tréfálni! Az ilyen embereknek Isten gyakran megengedi azt, hogy saját vágyaikat kövessék, de azután ennek a következményeit is el kell szenvedniök. „De nem hallgatott népem az én szómra, és Izráel nem engedelmeskedett nékem. Ott hagytam azért őt szívöknek keménységében, hogy járjanak a magok tanácsa szerint” (Zsolt 81:12-13). Ha valaki világosan látja kötelességét, akkor ne merészeljen Isten elé járulni, hogy mentse fel őt annak teljesítése alól! Sőt inkább alázatos és engedelmes lélekkel kérjen Istentől erőt és bölcsességet szavának teljesítéséhez. {PP 411.2}

A moáb nép erkölcsileg romlott, bálványimádó. Ama világosság szerint azonban, amit kaptak, bűnük mégsem volt olyan nagy Isten szemében, mint Bálám bűne. Mivel Isten prófétájának vallotta magát, feltételezték, hogy szavai isteni tekintéllyel és hatalommal rendelkeznek. Ezért nem mondhatta azt, ami néki tetszik, hanem csak az Isten által adott üzenetet hirdethette. „[...] mindazáltal azt cselekedjed, amit mondok majd néked” (4Móz 22:20) ez volt az isteni parancs. {PP 411.3}

Isten megengedte Bálámnak, hogy elmenjen a Moábból érkezett követekkel, ha azok másnap reggel érte mennek. Bálám késlekedé-sén bosszankodva és egy újabb visszautasítástól tartva, a követek útnak indultak hazafelé anélkül, hogy tovább tanácskoztak volna vele. Minden mentség Bálák kérésének teljesítésével kapcsolatban így most kiküszöbölődött. Bálám azonban elhatározta, hogy biztosítja a jutalmat. Ezért fogta azt az állatot, amelyen utazni szokott és útnak indult, félt, hogy Isten visszavonja az elmenetelre adott engedélyét. Buzgón igyekezett minél gyorsabban haladni. Attól félt, hogy valami meghiúsíthatja a megkívánt jutalom elnyerését. {PP 411.4}

Isten azonban megharagudott rá, hogy mégis elment és ezért „[...] megálla az Úrnak angyala az útban, hogy ellenkezzék vele” (4Móz 22:22). A szamár meglátta az isteni követet, akit az ember nem vett észre és letért az országútról a mezőre. Kegyetlen ütésekkel Bálám

visszatérítette az állatot az útra. Egy szűk, kétfelől falakkal határolt úton azonban az angyal újra megjelent és a szamár, miután megpróbálta kikerülni a fenyegető alakot, a falhoz préselte gazdája lábát.Bálám vak volt a mennyei közbelépés meglátására és nem tudta, hogy maga Isten állta el az útját. Bálám felbőszült, kegyetlenül ütlegelni kezdte a szamarat és így próbálta továbbmenésre kényszeríteni. {PP 412.1}

„Az Úr angyala pedig ismét tovább méne, és megálla szoros helyen, hol nem volt út a kitérésre, sem jobbra, sem balra” (4Móz 22:26). Az Úr angyala megjelent a korábbi fenyegető magatartásban. A rémülettől remegő szegény állat végképp megállt és megülője alatt a földre rogyott. Bálám haragja féktelen volt és botjával még ke- gyetlenebbül ütlegelte az állatot, mint azelőtt tette. Az Úr most megnyitotta az állat száját és „[...] egy igavonó néma állat emberi szóval szólván, megakadályozta a próféta esztelenségét” (2Pt 2:16); „[...] monda a szamár Bálámnak: Mit vétettem néked, hogy immár háromszor vertél meg engem?” (4Móz 22:28). {PP 412.2}

Bálám dühös volt, hogy szamara így feltartotta útja folytatásában és úgy felelt az állat kérdésére, mintha értelmes emberi lényhez intézte volna beszédét: „Mert megcsúfoltál engem! Vajha volna fegyver a kezemben, nyilván megölnélek most téged” (4Móz 22:28). Íme a hivatásos varázsló, aki útban van, hogy átkot mondjon egy egész népre, azzal a szándékkal, hogy megbénítsa erejüket, miközben arra sincs ereje és hatalma, hogy megölje azt az állatot, amelyet megült! {PP 412.3}

Bálám szemei most megnyíltak és meglátta Isten angyalát, amint kivont karddal ott állt előtte készen arra, hogy lesújtson rá és meg-ölje őt. Rémületében „[...] meghajtá magát és arcra borula” (4Móz 22:31). Az angyal pedig így szólt hozzá: „Miért verted meg a te szamaradat immár három ízben? ímé én jöttem ki, hogy ellenkezzem veled, mert veszedelmes ez az út én előttem. És meglátott engem a szamár, és kitért én előttem immár három ízben; ha ki nem tért volna előlem, most meg is öltelek volna téged, őt pedig életben hagytam volna” (4Móz 22:32-33). {PP 412.4}

Bálám tehát annak a szegény állatnak köszönhette életét, amellyel olyan kegyetlenül bánt. Azt az embert pedig, aki az Úr prófétájának címére tartott igényt, aki kijelentette, hogy a szemei megnyíltak és meglátta „a Mindehatónak látását” (4Móz 24:4.16), annyira elvakította kapzsisága és becsvágya, hogy nem vette észre Isten angyalát, aki látható volt szamara előtt. „[...] e világ istene megvakította a hitetlenek elméit, hogy ne lássák a Krisztus dicsőséges evangéliumának világosságát, aki az Isten képe” (2Kor 4:4). Milyen sokan vakultak és vakulnak meg igy! Tiltott ösvényeken rohannak előre, megszegik az isteni törvényt és nem veszik észre, hogy Isten és az ő angyala ellenük van. Bálámhoz hasonlóan haragszanak azokra, akik a romlásukat akarják megakadályozni. {PP 413.1}

Bálám azzal, ahogy az állattal bánt bebizonyította, hogy milyen lélek lakik benne. „Az igaz az ő barmának érzését is ismeri, az istentelenek szíve pedig kegyetlen” (Péld 12:9). Kevesen ismerik fel bűnös-ségüket az állataikkal való durva bánásmódban vagy abban, hogy

elhanyagolják, szenvedni hagyják szegényeket. Ő, aki alkotta az embert, teremtette az állatokat is és „könyörületes minden teremtményéhez” (Zsolt 145:9). Isten az állatokat az ember szolgálatára teremtette. Éppen ezért az embernek nincs joga ahhoz, hogy fájdalmat okozzon nekik durva bánásmóddal vagy kegyetlenül megerőltető munkával. {PP 413.2}

Az ember bűne miatt „az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig” (Róm 8:22). Így a szenvedés és a halál nemcsak az emberi nemzetséget, hanem az állatokat is sújtja. Az ember a szenvedések súlyának növelése helyett annak könnyítésére törekedjen, annál is inkább, mert a szenvedést a bűnével ő hozta Isten teremtményeire. Az, aki az állatokat kínozza — mivel azok a hatalmában vannak -, gyáva és zsarnok is egy személyben. Sátáni az a hajlam, amely akár embertársainknak, akár az állatoknak fájdalmat okoz. Sokan nem fogják fel, kegyetlenkedésük egyszer kitudódik annak ellenére, hogy a szegény néma állatok nem tudják azt kinyilatkoztatni. Ha ezeknek az embereknek a szemei Bálaméhoz hasonlóan egyszer megnyílnának, meglátnák Isten angyalát, tanúként ott állni előttük, hogy vallást tegyen ellenük a mennyei törvényszéken. Minősítésük felkerül a mennybe és eljön az a nap, amikor meghozzák az ítéletet azok ellen, akik megkínozták és megkínozzák Isten teremtményeit. {PP 413.3}

Mikor Bálám meglátta Isten követét, ijedten így kiáltott fel: „Vétkeztem, mert nem tudtam, hogy te állasz előttem az útban. Most azért, ha nem tetszik ez néked, visszatérek” (4Móz 22:34). Az Úr azonban megengedte neki útjának folytatását, de ugyanakkor értésére adta, hogy szavainak az isteni hatalom által ellenőrizetteknek kell lenniük. Isten tudtára adta Moábnak, hogy a héberek a menny oltalma alatt állnak. Isten ezt hatásosan nyilvánvalóvá is tette előttük, amikor megmutatta nekik, hogy Bálámnak nincs hatalma átok mondására isteni engedély nélkül. {PP 414.1}

Mikor Moáb királya Bálám közeledéséről értesült, nagy kísérettel országa határára ment, hogy ott fogadja őt. Mikor csodálkozását fejezte ki, hogy Bálám a reá váró gazdag jutalmak ellenére is késlekedett eljönni hozzá, akkor a prófétának ez volt a válasza: „Ímé eljöttem hozzád. Most pedig szólhatok-é magamtól valamit? Ami mondani valót Isten ád az én számba, azt mondom” (4Móz 22:38). Bálám igen sajnálkozott e korlátozás miatt. Attól félt ugyanis, hogy szándékát majd nem tudja megvalósítani, mivel Isten ellenőrző uralma alatt kellett munkálkodnia. {PP 414.2}

A király nagy pompával és országa magas méltóságaival együtt kísérte Bálámot „[...] a Baál magas hegyére” (4Móz 22:41), amelyről megtekinthette a héberek seregét. A próféta ímé ott állt a fennkölt magaslaton és letekintett Isten választott népének táborára. Mily keveset tudtak az izraeliták arról, hogy közvetlen közelükben mi is történik. Nagyon keveset tudtak Istennek arról a gondoskodásáról, amellyel éjjel és nappal körülvette őket. Minden korban lassúak voltak Isten nagy szeretetének és irgalmának felfogására. Ha észre tudnák venni Isten csodálatos hatalmát, amelyet folyamatosan gyakorol érettük, nem telne-e meg szívük hálával szeretetéért és tisztelettel fenségének és hatalmának gondolatára? {PP 414.3}

Bálámnak volt némi ismerete a héberek áldozati felajánlásairól, adományairól. Azt remélte, hogyha felülmúlja őket értékes áldozati ajándékok tekintetében, akkor biztosíthatja Isten áldását a maga számára, és bűnös terveit is végrehajthatja. Így a bálványimádó moábiták felfogása megszerezte a felügyeletet és az uralmat elméje felett. Bölcsessége balgasággá vált; lelki látása elhomályosult; vakságot hozott önmagára, mert engedett Sátán hatalmának. {PP 415.1}

Bálám utasítására a moábiták hét oltárt emeltek. Bálám ezek mindegyikén áldozatot mutatott be. Azután visszavonult „[...] egy kopasz oromra" (4Móz 23:3), hogy ott Istennel találkozzék. Báláknak megígérte, tudomására adja azt, amit Isten majd kijelent neki. A király Moáb nemes embereivel és főembereivel együtt az áldozati oltár mellett állt. Körülöttük a kíváncsiak sokasága tolongott és várakozott a próféta visszatérésére. Végre jött, és a nép izgatottan várta azokat a szavakat, amelyek majd örökre megbénítják azt a különös hatalmat, amely a gyűlölt izraeliták érdekében fáradozott. Bálám pedig így szólt: {PP 415.2}

„Síriából hozatott engem Bálák,
Moábnak királya kelet hegyeiről,
mondván: Jöjj, átkozd meg nékem Jákóbot,
és jöjj, szidalmazd meg Izráelt;
Mit átkozzam azt, akit Isten nem átkoz,
mit szidalmazzam azt, akit az Úr nem szidalmaz?
Mert sziklák tetejéről nézem őt,
és halmokról tekintem őt;
ímé oly nép, amely maga fog lakni,
és nem számláltatik a nemzetek közé.
Ki számlálhatja meg a Jákób porát,
és Izráel negyedrészének számát?
Haljon meg az én lelkem az igazak halálával,
és legyen az én utolsó napom, mint az övé!"

(4Móz 23:7-10). {PP 415.3}

Bálám bevallotta, hogy Izrael megátkozása céljából érkezett, de azok a szavak, amelyeket kimondott, egyenesen ellentétben álltak szíve érzelmével. Miközben lelke átkokkal volt tele, arra kényszerült, hogy áldásokat mondjon. {PP 415.4}

Mikor Bálám Izrael táborára tekintett, meglepve látta jólétük bizonyítékát. Durva, szervezetlen sokaságnak festették le őket előtte. Olyanoknak, akik kalandozó bandákban árasztották el az országot. A körülöttük élő nemzetségek számára pedig ők voltak az istencsapás és a rémuralom megtestesítői. Megjelenésük azonban mindennek éppen az ellenkezőjét tárta Bálám szeme elé. Bálám megfigyelhette táboruk nagy kiterjedését és tökéletes elrendezését. Minden a teljes fegyelem és rend vonásait hordozta magán. Láthatóvá lett előtte az a jóindulat, amellyel Isten Izraelre tekintett és a nép megkülönböztető jellegét

észre kellett vennie, amelyet Isten választott népeként hordozott magán. „Ímé oly nép, amely maga fog lakni és nem számláltatik a nemzetek közé.” Mikor e szavak elhangzottak, az izraeliták még nem telepedtek le állandó helyükre. Különleges jellemüket, erkölcsi módszereiket és szokásaikat Bálám még nem ismerte. Mégis a próféta szavai meglepő módon teljesedtek be Izrael későbbi történetében! Fogságuk hosszú évei alatt és a nemzetek között való szét- szóratásuk korszakában, és azóta is mostanáig megmaradtak Isten megkülönböztetett népének. Így Isten népe — az igazi Izrael — ámbár szétszóródott a népek és nemzetek között, itt a földön csak vándorként él, mert állampolgárságuk valójában nem itt a földön, hanem a mennyekben van. {PP 416.1}

Bálám azonban nemcsak a héber népnek, mint nemzetnek a történetét láthatta meg, hanem Isten igazi Izraelének egészen az idők végéig tartó növekedését és jólétét is. Látta a magasságos Isten kegyelmének megmutatkozását az őt szeretők iránt. Látta, hogy ezeket miként támogatja karjával, mikor belépnek a halál árnyékának völgyébe. Azt is meglátta, amikor előjönnek sírjaikból és Isten dicsőséggel, tiszességgel és halhatatlansággal koronázza meg őket. Azt is látta, amikor a megváltottak az újjáteremtett föld el nem hervadó dicsőségében örvendeznek majd. Ezt a jelenetet szemlélve így kiáltott fel: „Ki számlálhatja meg a Jákób porát, és Izráel negyedrészének számát?” Mikor pedig azt látta, hogy a dicsőség koronája ott ragyog minden homlokon és minden arcról az öröm sugárzik, akkor előretekintve a tiszta boldogság végtelen életére, ezzel az ünnepélyes imádsággal fordult Istenhez: „Haljon meg az én lelkem az igazak halálával, és legyen az én utolsó napom, mint az övé” (4Móz 23:10). {PP 416.2}

Ha Báláin hajlandó lett volna az Isten által néki adott világosság elfogadására, szavaihoz hűen azonnal megszakította volna minden 448 kapcsolatát Moábbal. Nem élt volna vissza Isten kegyelmével, hanem mély bűnbánattal tért volna Istenhez. Bálám azonban kedvelte a gonoszság díját (2Pt 2:15), és elhatározta, hogy ezt biztosítja is a maga számára. {PP 417.1}

Bálák bizakodóan várta az átkot, amely lesújtó vészként csap majd le Izraelre. Ezért a próféta szavaira szenvedélyesen így kiáltott fel:„Mit cselekszel én velem? Hogy megátkozzad ellenségeimet, azért hoztalak téged, és ímé igen megáldád őket” (4Móz 23:11). Bálám a kényszert igyekezett erénnyé tenni, azt állította, csupán lelkiismereti szempontból, Isten akarata kedvéért mondta ki azokat a szavakat, amelyeket az isteni hatalom kényszerített az ajkára. „Avagy nem arra kell-é vigyáznom — mondta -, hogy azt szóljam, amit az Úr adott az én számba?” (4Móz 23:12). {PP 417.2}

Bálák még most sem tudott lemondani szándéka megvalósításáról.Arra az elhatározásra jutott, hogy valószínűleg az az impozáns látvány, amelyet a héberek hatalmas tábora nyújtott, félemlítette meg Bálámot annyira, hogy nem merte gyakorolni jövendölését ellenük.A király elhatározta, hogy elviszi a prófétát egy olyan pontra, ahonnan csak egy kis része volt látható az izraeliták seregének. Ha rá tudná venni Bálámot, hogy leglább az izraeliták seregének egymástól elkülönített részeit átkozza meg, akkor hamarosan az egész táborukra is teljes

megsemmisülés várna. Ezt a próbálkozását a Piszga hegy tetején hajtotta végre. Ismét hét oltárt emeltetett, melyekre ugyanazokat az áldozati ajándékokat helyezték rá, mint az előző hét oltárra. A király és főemberei most is az áldozati oltárok mellett maradtak, miközben Bálám visszavonult, hogy találkozzék Istennel. Isten ismét üzenetet bízott a prófétára, amelynek megváltoztatásához vagy visszatartásához nem volt ereje. {PP 417.3}

Mikor Bálám megjelent, az aggodalmaskodó és reménykedve várakozó társaság ezt a kérdést intézte hozzá: „Mit szól az Úr?" (4Móz 23:17). Bálám felelete most is, éppen úgy mint előzőleg rémületet keltett a király és a főemberek szívében: {PP 417.4}

„Nem ember az Isten, hogy hazudjék
és nem embernek fia, hogy megváltozzék. Mond-é Ő valamit, hogy meg ne tenné?
ígér-é valamit, hogy azt ne teljesítené;
Ímé parancsolatot vettem, hogy áldjak;
ha Ő áld, én azt meg nem fordíthatom.
Nem vett észre Jákóbban hamisságot,
és nem látott gonoszságot Izráelben.
Az Úr, az ő Istene van ővele;
és királynak szóló rivalgás hangzik őbenne"

(4Móz 23:19-21). {PP 417.5}

Istennek ezek a kinyilatkoztatásai magát Bálámot is megdöbbentették és ezért így kiáltott fel: „Nem fog varázslás Jákóbon, sem jövendőmondás Izráelen" (4Móz 23:23). A nagy varászló kipróbálta varázs-hatalmát a moábiták kívánsága szerint, de e nagy alkalommal azt kellett mondani Izraelről: „Mit mívelt Isten!" (4Móz 23:23). Bálám most megértette, hogy amíg Izrael Isten oltalma alatt áll, addig nincs az a nép vagy nemzetség, amely képes lenne uralkodni rajta, mégha a Sátán minden hatalmával a segítségére van is. Az egész világnak csodálnia kell Istennek népe érdekében végzett munkáját akkor, amikor ez az ember elhatározta bűnös céljának megvalósítását, Isten ellenőrzése alá kellett kerülnie, hogy az eltervelt átok helyett a leggazdagabb és legdrágább áldásokat mondja a költészet fennkölt és szenvedélyes nyelvezetén. Az Izrael iránt egykor megnyilvánult isteni jóindulat lett a biztosítéka annak, hogy Isten oltalmazó gondoskodása az Ő engedelmes és hűséges gyermekeiről megvolt és megmarad minden korszakban. Mikor Sátán arra indítja a gonosz embereket, hogy hamis színben tüntessék fel, hogy gyötörjék és pusztítsák Isten népét, akkor erre az eseményre kellene mindig visszaemlékezniük és ennek az eseménynek a világosságában kellene megerősíteniük Istenben való bátorságukat és hitüket. {PP 418.1}

Moáb királya lehangoltan és csüggedten mondta Bálámnak: „Se ne átkozd, se ne áldjad őt!" (4Móz 23:25). Halvány remény azonban volt még szívében, és ezért elhatározta, hogy még egy kísérletet tesz. Most Peór hegyére vezette fel Bálámot, ahol Baál erkölcstelen imá- dásra felavatott temploma állt. Itt is megépítették a hét oltárt, és ugyanannyi áldozatot mutattak be, mint az előző alkalmakkor. Bálám azonban most nem egyedül vonult vissza, hogy megtudja

Isten akaratát, mint ahogy azt előző alkalmakkor tette. Nem a varázslat színlelése kedvéért tette azt, amit tett. Egyszerűen azért vonult vissza, hogy az oltárok mellett megállva letekinthessen Izrael népének sátraira. Isten Lelke pedig újból megpihent rajta, és isteni üzenet hangzott ajkairól: {PP 418.2}

„Mily szépek a te sátoraid óh Jákób!
a te hajlékaid óh Izráel!
Mint kiterjesztett völgyek,
mint kertek a folyóvíz mellett,
mint az Úr plántálta áloék,
mint czédrusfák a vizek mellett!
Víz ömledez az ő vedreiből,
vetését bő víz öntözi;
királya nagyobb Agágnál,
és felmagasztaltatik az ő országa.
Isten hozta ki Egyiptomból,
az Ő ereje mint a vad bivalyé:
Megemészti a pogányokat, az ő ellenségeit;
csontjaikat megtöri,
és nyilaival által veri.
Lever, nyugszik mint a hím oroszlán,
és mint nőstény oroszlán;
ki serkenti fel őt?
Aki áld téged, áldott lészen,
és ki átkoz téged, átkozott lészen”

(4Móz 24:5-9). {PP 419.1}

Isten népének jólétét itt a természet világában található legszebb példák ábrázolják. A próféta Izraelt a bőségesen borított termékeny völgyekhez, virágzó kertekhez — amelyeket soha el nem apadó források öntöznek -, az áloéhoz és a fenséges cédrusfához hasonlítja. Az utolsónak említett példa egyike a Szentírásban található legszebb és leghelyénvalóbb képnek. Libanon cédrusát kelet minden népe nagy tiszteletben részesítette. Azon fák fajtája, amelyekhez a cédrusfa is tartozik, a földön mindenütt megtalálható, ahová az ember csak eljutott. A sarki övezetektől a trópusi zónákig mindenütt tanyázik. Jól elviseli a legnagyobb hőséget, de dacol a legnagyobb hideggel is. Szépen virul a folyómenti buja talajban, de toronymagasra nő a száraz és szomjas sivatagban is. Gyökereit mélyen ereszti a hegységek sziklás talajába és merészen ellenáll a legpusztítóbb szélviharoknak. Levelei akkor is üdék és zöldek maradnak, amikor minden más fa levelei már elfonnyadtak és lehullottak a tél csípősen hideg leheletétől. Libanon cédrusát minden más fától szilárdsága és életereje különbözteti meg. Ezt a fát azoknak jelképéül szokták felhasználni, akiknek élete „el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben” (Kol 3:3). A Szentírás azt mondja: „Az igaz virágzik, mint a

pálmafa, növekedik, mint a czédrus a Libánonon” (Zsolt 92:13). Az isteni kéz a cédrusfát az erdők királyává megasztalta fel. „A czédrusok el nem ta- karák őt az Isten kertjében, a cziprusok nem valának hasonlók ágaihoz, s a platánoknak nem valának olyan galyai, mint néki; Isten kertjében egy fa sem vala hasonló hozzá az ő szépségében” (Ez 31:8). A cédrust gyakorta használták a királyság jelképeként. Az, hogy a Szentírásban a cédrust az igaz ember ábrázolására használják, mutatja, hogy a menny miként tekinti, értékeli azokat, akik Isten akaratát cselekszik. {PP 419.2}

Bálám azt prófétálta, hogy Izrael királya nagyobb és hatalmasabb lesz Agágnál. Ezt a nevet adták ugyanis az amálekita királyoknak. Az amálekiták abban az időben a hatalmas nemzetségek között szerepeltek. Izrael azonban, ha hűséges marad Istenhez, minden ellenségét legyőzi. Izrael királya Isten Fia volt. Az Ő királyi székét pedig egyszer majd a földön állítják fel és az Ő hatalmát Isten minden földi királyság fölé emeli. {PP 420.1}

Mikor Bálák a próféta szavait meghallotta, reményeiben csalódva, szíve félelemmel és haraggal telt meg. Ingerült lett, hogy Bálám semmi kedvezőt, semmi bátorítást nem adott neki. Megvetéssel tekintett a próféta megalkuvó, kétszínű eljárására. A király indulatosan kiáltott a prófétára: „Most azért fuss a te helyedre. Mondottam vala, hogy igen megtisztellek téged; de ímé megfosztott téged az Úr a tisztességtől” (4Móz 24:11). Bálám válaszul azt felelte Báláknak,hogy előre megmondta neki, hogy ő csak azt az üzenetet tudja átadni, amit Istentől kapott. {PP 420.2}

Bálám mielőtt visszatért volna népéhez, a világ Megváltója legszebb és legfenségesebb prófériáját és Isten ellenségeinek végső megsemmisítéséről szóló ígéretét mondta el hallgatóinak: {PP 420.3}

„Látom őt, de nem most;
nézem őt, de nem közel.
Csillag származik Jákóbból,
és királyi pálca támad Izráelből,
és általveri Moábnak oldalait,
és összetöri Séthnek minden fiait.”

(4Móz 24:17). {PP 421.1}

Bálám azzal fejezte be beszédét, hogy megjövendölte Moáb és Edom, Amálek és Keneus teljes pusztulását, és ezzel a reménység leghalványabb sugarát sem hagyta meg a moábiták királya számára. {PP 421.2}

A meggazdagodás és az előléptetés reménységében csalódottan — annak a tudatában, hogy a királynál kegyvesztetté lett, Isten nem tetszését pedig magára vonta, tért vissza Bálám hazájába maga választotta missziójából. Hazatérése után Isten Lelkének irányító hatalma eltávozott tőle. Kapzsisága pedig, amelyet eddig féken tartott, ismét felülkerekedett benne. Kész volt igénybe venni minden eszközt annak érdekében, hogy a Bálák által ígért jutalmat

elnyerje. Bálám tudta, hogy Izrael jóléte Istennek való engedelmességüktől függ, és így legyőzésükre nem volt semmi más mód a bűnre csábításukon kívül. Elhatározta, újra biztosítja a maga számára Bálák jóindulatát azzal, hogy tanácsa által a moábiták átkot hozhatnak Izraelre. {PP 421.3}

Azonnal visszatért Moáb földjére és a király elé terjesztette tervét. {PP 421.4}

Maguk a moábiták is meggyőződtek már arról, hogy ameddig Izrael hű marad Istenhez, addig Isten paizsuk volt. A Bálám által ajánlott terv elszakította Izraelt Istentől a bálványimádásra való csábítás által.Ha rá lehetne venni őket arra, hogy részt vegyenek Baál és Astarót erkölcstelen, buja imádásában, akkor az ő mindenható védelmezőjük azonnal az ellenségükké válik, és ezért hamarosan prédáivá lesznek az őket körülvevő vad és harcias nemzetségeknek. A király készségesen elfogadta a tervet, és maga Bálám is ott maradt, hogy segédkezzék terve kivitelezésében. {PP 421.5}

Bálám tanúja lett ördögi terve sikerének. Meglátta, hogy Isten átka miként látogatta meg népét és Izrael ezrei miként pusztultak el Isten ítélete következtében. Az az isteni ítélet azonban, amely megbüntette az Izraelben talált bűnt, a kísértőnek sem engedte meg, hogy elkerülje a büntetést. Abban a háborúban, melyet az izraeliták a midiániták ellen folytattak, Bálám is elesett. Megérezte, hogy saját életének vége is közel van, és ez mondatta vele a következőket: „Haljon meg az én lelkem az igazak halálával, és legyen az én utolsó napom, mint az övé!” (4Móz 23:10). Bálám azonban nem az igazak életét választotta, és ezért sorsát, végzetét, rendeltetését Isten az Ő ellenségeinek sorsával, végzetével, rendeltetésével együtt határozta meg. {PP 421.6}

Bálám végzete hasonló volt Júdás végzetéhez. Jellemük is közös vonásokat hordozott magán. Mindketten megpróbálták Isten szolgálatát egyesíteni a mammon szolgálatával, és mindketten kudarcot vallottak. Bálám megismerte az igaz Istent és vallást tett arról, hogy őt szolgálja. Júdás Messiásként hitt Jézusban és csatlakozott követőihez. Bálám azt remélte, hogy Jahve szolgálatát ugródeszkaként használhatja a gazdagság és a világi méltóság megszerzéséhez. Mivel elképzelése nem vált be, megbotlott, elesett és összetörte magát. Júdás azt remélte, hogy Jézussal való kapcsolata révén sikerül biztosítania a maga számára az anyagi jólétet és a magasabb tisztségek elnyerését abban a világi birodalomban, amelyet hite szerint Jézus, a Messiás már elkezdett létrehozni. Reménységeinek kudarca hiteha- gyásba és romlásba kergette. Bálám is és Júdás is nagy világosságot kaptak Istentől és különleges kiváltságokat élveztek, de egyetlen dédelgetett bűnük megmérgezte egész jellemüket, és vesztüket okozta. {PP 422.1}

Veszélyes dolog megengedni azt, hogy nem-keresztény érzések éljenek a szívben. Egyetlen dédelgetett bűn apránként lealacsonyítja a keresztény jellemet és összes nemes erőit az ördögi kívánságok szolgálatába állítja. Egyetlen rossz szokás elnézése, megengedése, a kötelességek közül egyetlen egynek a semmibevevése lerombolja a lélek védőbástyáit és megnyitja az utat Sátán előtt. Az egyetlen biztos eljárás az, ha őszinte szívből eredő imádságainkat naponta

elmondjuk, mint ahogy Dávid is tette: „Ragaszkodtak lépteim a te ösvényeidhez, nem ingadoztak lábaim” (Zsolt 17:5). {PP 422.2}

Fejezet 41 — Hitehagyás a Jordánnál

(4Móz 25. fejezete)

Izrael győztes seregei örömteli szívvel és Istenben megújult hittel tértek vissza Básánból. Már értékes területet vettek birtokba, és biztosak voltak Kánaán közvetlen bevételében. Az ígéret földjétől csak a Jordán választotta el őket. A folyó túloldalán pálmafáktól árnyékolt gazdag síkság terült el, amelyet zöldellő növények borítottak és bővizű forrásokból eredő folyók öntöztek. A síkság nyugati határánál Jerikó tornyai és palotái emelkedtek, így pálmafa-ligeteitől övezve „pálmafák városának" nevezték (5Móz 34:3). {PP 423.1}

A Jordán keleti partján a folyó és a magas fennsík között — amelyen már átvonultak -, több kilométer széles síkság terült el a folyó mentén. E védett völgy forró égövi éghajlatú volt; itt virult a sittim vagy akácfa, amelyről a völgyet Sittim völgyének nevezték. Itt táboroztak az izraeliták és a folyó mentén húzódó akácliget megfelelő nyugalmat biztosított nekik. {PP 423.2}

De e vonzó környezetben oly bűnnel találkoztak, amely a felfegyverzett hatalmas seregnél, vagy a puszták vadállatainál is veszedelmesebb volt. E természetadta előnyökkel rendelkező vidéket tisztátalanná tették lakói. Főistenük a Baál nyilvános tiszteletein állandóan a legromlottabb és a leggonoszabb jeleneteket mutatták be. Mindenfelé helyeket jelöltek ki a bálványimádásra és kicsapongásra, maguk a nevek is a nép erkölcstelenségének és romlottságának sugalmazóivá lettek. {PP 423.3}

Ez a környezet Izrael népére fertőző hatással volt. Kényelmes és tétlen életük létrehozta az erkölcsromboló hatásokat és Istentől ön- tudatlanul elpártolva olyan állapotba jutottak, amellyel a kísértés 454 könnyű prédájává váltak. {PP 423.4}

A Jordán melletti táborozás ideje alatt Mózes megtette az előkészületeket Kánaán elfoglalására. A nagy vezetőt teljesen lefoglalta ez a feladat, de a nép számára a bizonytalanság és a várakozás ideje megpróbáltatást jelentett. E néhány hét eltelte előtt, történelmüket tönkretette az erénytől és a becsületességtől való eltávolodás. {PP 424.1}

Izrael először alig érintkezett pogány szomszédaival, de idővel midiánita nők lopakodtak be a táborba. Megjelenésük nem keltett riadalmat, nyugodtan folytathatták tervüket úgy, hogy ez Mózes figyelmét sem keltette fel. E nők célja az volt, hogy a zsidókkal való kapcsolatukkal őket Isten törvényének áthágására csábítsák, figyelmüket a pogány szertartásokra és szokásokra irányítva bálványimádásra késztessék. Indítékaikat a barátság leple alá rejtették, úgyhogy még a nép felügyelői sem gyanakodtak. {PP 424.2}

Bálám tanácsára a moábiták királya isteneik tiszteletére nagy ünnepséget rendezett és titokban megbeszélték, Bálám vegye rá az izraelitákat a részvételre. Nem volt nehéz számára a cél elérése, miután őt Izraelben is Isten prófétájának tartották. A nép nagy része vele ment az ünnepség megtekintésére. Tiltott területre merészkedtek s így Sátán hálójába kerültek. Zenétől

és tánctól mámorosan, a pogány papnők szépségétől elbűvölve, megszegték Isten iránti hűségüket. Amint egyesültek a mulatságban és lakomában, a bor fogyasztása eltompította értelmüket. A szenvedély úrrá lett felettük, s miután lelkiismeretüket ily módon beszennyezték, a moábiták rábeszélték őket a bálványok előtti meghajlásra. Áldozatot vittek pogány oltárokra és részt vettek a szertartásokon. {PP 424.3}

Nemsokára a méreg halálos fertőzésként terjedt Izrael táborában. Azok, akik a harcban legyőzték ellenségeiket, legyőzettek a pogány asszonyok ravaszsága által. A nép megbabonázottnak látszott. Vezetői és fejedelmei jártak elől a törvényszegésben és a nép közül sokan bűnösök voltak abban, hogy a hitehagyás nemzetivé lett. „És odasze-gődék Izráel Bál-Peórhoz" (4Móz 25:3). Amikor Mózes felfigyelt erre és észrevette a gonoszságot, az ellenség annyira eredményes volt, hogy az izraeliták már nemcsak részt vettek Peór hegyeinél a féktelen imádatban, hanem saját táborukban is kezdték gyakorolni a pogány szertartásokat. Az ősz vezető felháborodott és Isten haragja fellobbant. {PP 424.4}

Gonosz mesterkedésük megtette azt, amit Bálám minden varázslása sem tudott elérni — elválasztották őket az igaz Istentől. A gyorsan bekövetkező ítélet rádöbbentette a népet szörnyű bűnére. Borzasztó pestisjárvány tört ki a táborban, melynek hamarosan tízezrek estek áldozatul. Isten elrendelte, hogy e hitehagyás vezetőit a bírák öljék meg. A parancsnak azonnal engedelmeskedtek. A bűnösöket megölték, azután holttestüket az egész nép szeme láttára felakasztották, hogy — látván a vezetőkkel való ily szigorú bánásmódot — a gyülekezet érezhesse Istennek bűneiktől való undorát és irántuk való haragjának borzalmát. {PP 425.1}

Mindnyájan érezték a büntetés igazságosságát, s a nép a szent sátorhoz sietett, sírva és mély alázattal vallotta be vétkét. Mialatt ők Isten előtt sírtak a sátor ajtajánál, és a csapás még szedte halálos áldozatait, s a bírák rettenetes megbízatásukat hajtották végre;Zimri, az előkelő izraeliták egyike merészen jött a táborba egy midi- ánita parázna nő „a midián fejedelem leánya" társaságában, aki őt sátorába kísérte. Sohasem volt a bűn merészebb vagy konokabb. Bortól felhevülten, Zimri bűnével „Sodoma módjára" kérkedett (Ésa 3:10)) és gyalázatát dicsőítette. A papok és vezetők fájdalmukban és megalázottságukban sírva borultak le „a tornácz és az oltár között"(Jóel 2:17). Remegő szívvel kérték Istent, kímélje meg népét és ne hagyja szégyenben örökségét, amikor Izrael eme fejedelme az egész gyülekezet szeme láttára kérkedik bűnével, mintha kihívná Isten bosszúját és gúnyolná a nemzet bíráit. Fineás, Eleázár pap fia felkelt a gyülekezet közül és dárdát ragadván „beméne az izraelita férfi után a sátorba, és általdöfé mindkettőjüket" (4Móz 25:8). Így megszűnt a csapás, s ezért a papot, aki végrehajtotta az isteni ítéletet, egész Izrael előtt tisztelték és néki és egész házának örökre megerősíttetett a papság. {PP 425.2}

„Fineás [...] elfordította az én haragomat Izráel fiaitól" — hangzott az isteni üzenet — „[...] Mondd azért: Ímé én az én szövetségemet, a békesség szövetségét adom ő néki. És lészen ő nála és az ő magvánál ő utána az örökkévaló papságnak szövetsége; mivelhogy bosszút állott az ő Istenéért, és engesztelést végze Izráel fiaiért" (4Móz 25:11-13). {PP 425.3}

A Sittimnél elkövetett vétkekért az Izraelen végrehajtott ítéletek elpusztították annak a nagy seregnek túlélőit, akik ezt megelőzően közel 40 éve magukra vonták az ítéletet: „Bizonnyal meghalnak a pusztában” (4Móz 26:65). A Jordán síkságánál való sátorozások idején isteni rendelkezésre elvégzett népszámlálás megmutatta, hogy „[...] a Mózestől és Áron paptól megszámláltattak közül [...] senki nem maradt meg azok közül, hanem csak Káleb, a Jefunné fia, és Józsué, a Nún fia” (4Móz 26:64-65). {PP 425.4}

Isten ítéletet mondott Izrael felett, mert engedett a midániták csábításának, de a csábítók sem menekülhettek meg az isteni igazság haragjától. Az amálekiták, akik megtámadták Izraelt Refidimnél rátörve azokra, akik fáradtak és lankadtak voltak a sereg mögött, még sokáig nem lettek megbüntetve; de a bűnre vezető midiánitáknak, mint veszedelmesebb ellenségnek, azonnal érezniök kellett Isten ítéletét. Isten parancsa ez volt Mózeshez: „Állj bosszút Izráel fiaiért a Midiánitákon, azután a te népeidhez takaríttatol” (4Móz 31:2). E rendelkezésnek azonnal engedelmeskedtek. Minden törzsből ezer férfiút választottak ki és Fineás vezetésével kiküldték őket. „És harcolának Midián ellen, amiképpen megparancsolta vala az Úr Mózesnek [...] Midián királyait is megölék, azoknak levágott népeivel egybe; [...] öt királyát; és Bálámot a Beór fiát is megölék fegyverrel” (4Móz 31:7-8). A támadó sereg által foglyul ejtett midián nőket, mint az izraeliták legveszedelmesebb ellenségét, Mózes szintén leölette. {PP 426.1}

Ily véget értek azok, akik gonoszt forraltak Isten népe ellen. A zsoltáros mondja: „Besüllyedtek a pogányok a verembe, amelyet ástak; a hálóban, amelyet elrejtettek, megakadt a lábok.” „[...] nem veti el az Úr az ő népét, és el nem hagyja az ő örökségét! Mert igazságra fordul vissza az ítélet.” Amikor az emberek „egybegyülekeznek az igaznak lelke ellen” az Úr „visszafordítja reájok az ő álnokságukat, és az ő gonoszságukkal veszti el őket” (Zsolt 9:16; 94:14-15.21.23). {PP 426.2}

Mikor Bálámot felszólították arra, hogy átkozza meg Izraelt, varázslata ellenére nem tudott gonoszt hozni rájuk, mert az Úr „nem vett észre Jákóbban hamisságot, és nem látott gonoszságot Izráelben” (4Móz 23:21). De mikor engedve a kísértésnek áthágták Isten törvényét, védelmük eltávolodott tőlük. Míg Isten népe hűséges az Úr parancsolataihoz, addig „nem fog varázslás Jákóbon, sem jövendőmondás Izráelen” (4Móz 23:23). Ezért Sátán minden ereje és ügyeskedése bűnre csábításukat munkálja. Akik Isten törvénye letétemé-nyeseinek vallják magukat, de előírásainak áthágóivá válnak, azok elválasztják magukat Istentől és képtelenek megállni ellenségeik előtt. {PP 426.3}

Az Izraeliták, akiket nem tudott legyőzni a midiániták serege vagy varázslata, a paráznák prédáivá váltak. Ilyen a Sátán szolgálatában igénybevett asszony hatalma, aki lelkek tőrbeejtésén és elpusztításán fáradozik. „Mert sok sebesültet elejtett, és sokan vannak, akik attól megölettek” (Péld 7:26). Ily módon lett Séth fiainak becsületessége megrontva és a szent ivadék romlottá. Ily módon lett József megkísértve. Így árulta el erejét — Izrael védelmét — Sámson a filiszte- usoknak. Ily módon botlott meg Dávid. És Salamon, a királyok

legbölcsebbje, akit háromszor említenek Isten kegyeltjének, rabja lett e szenvedélynek és feláldozta becsületességét ugyanannak az elbűvölő erőnek. {PP 427.1}

„Mindezek pedig példaképpen estek rajtok: megírattak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az időknek vége elérkezett. Azért aki azt hiszi, hogy áll, meglássa, hogy el ne essék” (1Kor 10:11-12). Sátán jól ismeri az emberi szív anyagát, amellyel munkálkodik. Ismeri minden jellem legkönnyebben sebezhető pontját, mert gonosz igyekezettel ezt tanulmányozta évezredek óta; de egymást követő nemzedékeken át azon dolgozott, hogy legyőzze a legerősebb embereket, Izrael fejedelmeit ugyanazzal a kísértéssel, amely oly eredményes volt Bál- Peórnál. Minden korban voltak jellemroncsok, melyek az érzéki engedékenység szikláin hajótörést szenvedtek. Amint az idők végéhez közeledünk, s amint Isten népe a mennyei Kánaán határánál áll,Sátán — mint egykor — megkettőzött erőfeszítéssel meg akarja akadályozni, hogy Isten népe belépjen abba az országba. Minden léleknek csapdát állít! Nem csupán a tudatlanoknak és műveletleneknek van szükségük védelemre, előkészíti kísértéseit azok számára is, akik a legmagasabb tisztségekben és legszentebb szolgálatban vannak. Ha ráveheti őket, hogy jellemüket beszennyezzék, általuk sokakat dönthet romlásba. Most is azokat az erőket alkalmazza, mint háromezer évvel ezelőtt. A világi barátság, a szépség varázsa, a szórakozás, a gyönyör, a mulatság, a lakoma vagy a borospohár által kísérli meg elérni a hetedik parancsolat áthágását. {PP 427.2}

Sátán kicsapongásra csábította Izraelt mielőtt bálványimádásra vitte volna őket. Akik megcsúfolják Isten képét és megfertőzik magukban az ő templomát, azok nem haboznak Isten semminemű meg-csúfolásától sem, ha az által kielégíthetik romlott szívük kívánságát. Az érzéki bűn gyengíti az elmét, lealacsonyítja a lelket. A szellemi és erkölcsi erőket érzéketlenné teszi, és megbénítja az állati ösztönök kielégítésével. Így lehetetlen a szenvedélyek rabjának, hogy Isten törvénye szent kötelezettségeit felfogja, az engesztelést méltányolja, helyesen értékelje. A jóságot, a tisztaságot és az igazságot, istentiszteletet és a szent dolgok szeretetét, a szent törekvést és a nemes vágyat, amely az embert a mennyei világgal összeköti, megemészti az élvezetek tüze. A lélek sivár és elhagyott pusztasággá, a gonosz lelkek lakhelyévé és „[...] minden tisztátalan és gyűlölséges madárnak tömlöcévé” (Jel 18:2) lesz. Az Isten képére teremtett ember állati színvonalra süllyed. {PP 427.3}

A bálványimádókkal való társulás és ünnepeikbe való bekapcsolódás által a héberek Isten törvényét áthágták és Isten ítéletét hozták a nemzetre. Így éri el Sátán ma is a legnagyobb eredményeket. Ráveszi Krisztus követőit, hogy istentelenekkel barátkozzanak és vegyenek részt kedvteléseikben. „Annakokáért menjetek ki közülök, és szakadjatok el, azt mondja az Úr, és tisztátalant ne illessetek” (2Kor 6:17). Isten ma is megkívánja, hogy népe éppen úgy elkülönüljön szokásaiban, erkölcsében és alapelveiben a világtól, mint annak idején. Ha Igéjének tanításait hűségesen követik, ez a különbség fenn fog állni, ez nem lehet másként. A hébereknek a pogányokkal való elvegyülése ellen adott figyelmeztetések éppoly nyíltak és határozottak voltak, mint a kereszténynek adott tiltások, hogy ne alkalmazkodjanak az istentelenek lelkületéhez és szokásaihoz. Krisztus így szól hozzánk: „Ne szeressétek a világot,

se azokat, amik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete” (1Jn 2:15). „[...] a világ barátsága ellenségeskedés az Istennel. Aki azért e világ barátja akar lenni, az Isten ellenségévé lesz” (Jak 4:4). Krisztus követőinek el kell különülniök a bűnösöktől, társaságukat csak akkor keressék, ha alkalom van a velük való jócselekedetre. Így imádkozunk: „ne vígy minket a kísértetbe” (Mt 6:13). Kerüljük el a kísértést, amennyire csak lehet. {PP 428.1}

Az izraelitákat akkor csábították bűnre, amikor külső nyugalomban és biztonságban voltak. Nem tartották szüntelen maguk előtt Istent, elhanyagolták az imát és az elbizakodottság lelkületét ápol- gatták. A kényelem és a vágyak kielégítése lelkük bástyáit őrizetlenül hagyta, s ezért lealacsonyító gondolatok lopakodtak be oda. A falakon belüli árulók az elvek erődítményét legyőzték és elárulták Izráelt Sátán hatalmának. Sátán még mindig keresi, hogy a lélek romjait körülvegye. Hosszú és a világ előtt ismeretlen előkészítő folyamat megy a szívben végbe mielőtt a keresztény nyilvános bűnt követne el. A tisztaságból és szentségből az értelem nem hirtelen zuhan alá a romlottságba, a bűnbe és a gonoszságba. Időbe telik, hogy azok, akik az Isten képére lettek teremtve, az állati vagy sátáni szintjére süllyedjenek. Szemlélődés által változunk el. A tisztátalan gondolatok megtűrése által az ember úgy nevelheti értelmét, hogy az egykor gyűlölt bűn kedves lesz számára. {PP 428.2}

Sátán minden eszközt felhasznál, hogy a bűnt, a gonoszságot, az önzést népszerűvé tegye. Városaink utcáin nem járhatunk anélkül, hogy ne találkozzunk a bűnökre való figyelemfelkeltéssel, amit a regényekben és a színházban is bemutatnak. Az aljasságot és a gonoszságot követő átkot a nép elé tárják a napilapokban és mindazt, ami izgatja a szenvedélyt, izgalmas történetekben mutatják be. Annyi ilyen lealacsonyító gonoszságot hallanak és olvasnak, hogy az egykor gyöngéd lelkiismeret, amely borzalommal fordult el az ilyen jelenetektől, megkeményedik és a dolgokra nagy érdeklődéssel tekint. {PP 429.1}

Sok szórakozásnak, amely ma népszerű a világban és még azoknál is, akik kereszténynek vallják magukat, ugyanaz a célja, mint a po- gányoké. Valóban kevés az, amit Sátán nem használ fel a lelkek elvesztésére. A színpadi dráma által évszázadok óta munkálkodik, hogy a szenvedélyt felkorbácsolja és magasztalja a bűnt. Az operát, elragadó látványosságával és meghökkentő zenéjével, a jelmezes játékot, valamint a játékasztalt arra használja fel Sátán, hogy ledöntse az elvek korlátait és ajtót nyisson az érzéki kielégülésnek. Ahol az örömszerzés minden összejövetelén a büszkeséget ápolják, vagy az étvágyat elégítik ki, ahol az ember végül Istent is elfelejti, és szem elől téveszti az örök érdekeket, ott Sátán kötözi meg láncaival a lelket. {PP 429.2}

„Minden féltett dolognál jobban őrizd meg szívedet” — hangzik a bölcs ember tanácsa — „mert abból indul ki minden élet” (Péld 4:23). A szívnek isteni kegyelem által kell megújulnia, különben hiába törekszik életszentségre. Aki megpróbálja a nemes, erkölcsös jellemet Krisztus kegyelme nélkül felépíteni, az házát futó homokra építi. A kísértés heves viharában az biztosan ledől. Dávid imája legyen minden lélek kérése: „Tiszta szívet teremts bennem, óh isten, és az

erős lelket újítsd meg bennem” (Zsolt 51:12). És ha részesei lettünk ennek a mennyei ajándéknak, tovább kell haladnunk a tökéletesség felé „akiket Isten hatalma őriz hit által” (lPt 1:5). {PP 429.3}

És mégis tennünk kell valamit, hogy ellenállhassunk a kísértésnek. Aki nem akar Sátán tervének prédájává válni, annak jól meg kell őriznie a leikéhez vezető utat. Kerülnie kell a tisztátalan gondolatokat sugalmazó dolgok olvasását, szemlélését, vagy meghallgatását. Gondolatait még véletlenül sem szabad szabadjára engednie, hogy olyan dolgoknál kalandozzanak, amelyet lelkének ellensége sugallhat. Péter apostol mondja: „[...] felövezvén elmétek derekait, mint józanok [...] ne szabjátok magatokat a ti előbbi kívánságaitokhoz, amelyek tudatlanságotok alatt voltak bennetek; Hanem amiképpen szent az, aki elhívott titeket, ti is szentek legyetek teljes életetekben” (lPt 1:13-15). Pál apostol szavai pedig ezek: „Amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jóhírűek; ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok” (Fii 4:8). Ez komoly imádkozást és szüntelen őrködést kíván. A Szentlélek állandó befolyása kell, hogy támaszunk legyen, aki gondolatainkat fölfelé irányítja és rászoktatja arra, hogy tiszta és szent dolgokkal foglalkozzon. És nekünk szorgalmasan kell tanulmányoznunk Isten Igéjét. A zsoltáríró ezeket mondja: „Mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útát, ha nem a te beszédednek megtartása által?” És ismét: „Szívembe rejtet-tem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened” (Zsolt 119:9.11). {PP 430.1}

Izráel Bál-Peórban elkövetett bűne Isten büntetését hozta a nemzetre. És bár ugyanazt a bűnt ma nem büntetik meg olyan gyorsan, megtorlása bizonyosan nem marad el. „Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten” (1Kor 3:17). A természet borzalma büntetéssel sújtja ezeket a vétkeket, amelyet előbb-utóbb kirónak minden áthágójára. Minden másnál inkább e bűnök okozzák az emberiség elfajulását, azokat a betegségeket és nyomort, amelyek átokként nehezednek a világra. Az emberek embertársaik előtt palástolhatják bűneiket, de bizonyára learatják annak eredményét, a szenvedést, a betegséget, a gyengeelméjűséget, vagy a halált. Ez életen túl ott áll az ítélet bírói széke, az örök büntetés ítéletével. „Akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek”, de Sátán és a gonosz angyalok része a „tűznek tava”, mely a „második halál” (Gál 5:21; Jel 20:14). {PP 430.2}

„Mert színmézet csepeg az idegen asszony ajka, és simább az olajnál az ő ínye. De annak vége keserű, mint az üröm, éles, mint a kétélű tőr” (Péld 5:3-4). „Távoztasd el attól utadat, és ne közelgess házának ajtajához, Hogy másoknak ne add a te ékességedet, és esz- tendeidet a kegyetlennek; Hogy ne az idegenek teljenek be a te marháiddal, és a te keresményed más házába ne jusson. Hogy nyögnöd kelljen életed végén, amikor megemésztetik a te húsod és a te tested” (Péld 5:8-11). „Mert a halálra hanyatlik az ő háza (...) Valakik mennek ahhoz, nem térnek meg” (Péld 2:18-19); „[...] és a pokol mélyébe esnek az ő hivatalosai” (Péld 9:18). {PP 431.1}

Fejezet 42 — A törvény megismétlése

(5Móz 4-6; 28. fejezete)

Az Úr tudtul adta Mózesnek, hogy Kánaán elfoglalásának ideje elérkezett: s az agg próféta a magaslaton állva a Jordán folyón és a megígért földön végignézve, nagy érdeklődéssel szemlélte népe örökségét. Lehetséges lenne, hogy az elkövetett bűnére kimondott ítéletet visszavonnák? Igen komolyan könyörgött: „Uram, Isten, Te elkezdetted megmutatni a te szolgádnak a te nagyságodat és hatalmas kezedet! Mert kicsoda olyan Isten mennyben és földön, aki cselekedhetnék a te cselekedeteid és hatalmad szerint? Hadd menjek át kérlek, és hadd lássam meg azt a jó földet, amely a Jordánon túl van, és azt a jó hegyet, és a Libanont!” (5Móz 3:24-25). {PP 432.1}

A válasz ez volt: „Elég ez néked, ne szólj többet már nékem e dolog felől! Menj fel a Piszga tetejére, és emeld fel a te szemeidet napnyugot felé és észak felé, dél felé és napkelet felé, és nézz szét a te szemeiddel, mert nem mégy át ezen a Jordánon” (5Móz 3:26-27). {PP 432.2}

Zúgolódás nélkül vetette magát alá Isten végzésének. És most Izraelért aggódott. Ki képviselné jólétük érdekeit úgy, mint ő? Teljes szívből könyörgött: „Az Úr, a minden test lelkének Istene, rendeljen férfiút a gyülekezet fölé. Aki kimenjen ő elöttök, és aki bemenjen ő elöttök: aki kivigye őket, és aki bevigye őket, hogy ne legyen az Úr gyülekezete olyan mint a juhok, amelyeknek nincsen pásztoruk” (4Móz 27:16-17). {PP 432.3}

Az Úr meghallgatta szolgája imáját és ezt válaszolta: „Vedd melléd Józsuét a Nún fiát, a férfiút, akiben lélek van, és tedd őreá a te kezedet. És állasd őt Eleázár pap elé, és az egész gyülekezet elé, és adj néki parancsolatokat az ő szemeik előtt. És a te dicsőségedet közöld ővele, hogy hallgassa őt Izráel fiainak egész gyülekezete”(4Móz 27:18-20). Józsué sokáig szolgálta Mózest, s mivel bölcs, rátermett és hittel teljes férfiú volt, Mózes utódául rendelte Isten. {PP 432.4}

Mózes kézrátétele által, mély benyomást keltő megbízatástól kísérve választották ki ünnepélyesen Józsuét Izrael vezetőjévé. Azt is megengedték neki, hogy a kormányzásban részt vegyen. Az Úrnak Józsuéra vonatkozó szavait Mózes közvetítette a gyülekezetnek: „Azután pedig álljon Eleázár pap elé, és kérdje meg őt az Úrimnak ítélete felől az Úr előtt. Az ő szava szerint menjenek ki, és az ő szava szerint menjenek be, ő és Izráel minden fia ővele, és az egész gyülekezet” (4Móz 27:21). {PP 433.1}

Mielőtt Mózes Izrael látható vezetői tisztét letette volna, utasítást kapott, hogy röviden ismételje meg a nép előtt az Egyiptomból való szabadulás történetét, pusztai vándorlásukat és a Sinai hegyen kinyilatkoztatott törvényt. Amikor a törvényt kihirdették, a mostani közösségből csak néhányan voltak oly idősek, hogy az események félelmes ünnepélyességét felfogják. Amint nemsokára átkelnek a Jordánon és birtokba veszik a megígért földet, Isten bemutatja

előttük törvényének kívánalmait és megparancsolja az engedelmességet, mint jólétük feltételét. {PP 433.2}

Mózes a nép előtt állt, hogy megismételje utolsó figyelmeztetéseit és intéseit. Orcáján szent fény ragyogott. Haja hófehér volt már, de tartása egyenes; arcvonásai az egészség hajlíthatatlan erejét fejezték ki, szemei tiszták voltak és nem homályosodtak el. E fontos alkalommal mély érzéssel ecsetelte mindenható védelmezőjük szeretetét és kegyelmét. {PP 433.3}

„Mert tudakozzál csak a régi időkről" — mondta — „amelyek te előtted voltak, ama naptól fogva, amelyen az Isten embert teremtett e földre, és pedig az égnek egyik szélétől az égnek másik széléig, ha történt-é e nagy dologhoz hasonló, vagy hallatszott-é ehhez fogható? Hallotta-é valamely nép a tűz közepéből szóló Istennek szavát, amiképpen hallottad te, hogy életben maradt volna? Avagy próbálta- é azt Isten, hogy elmenjen és válasszon magának népet valamely nemzetség közül, kisértésekkel: jelekkel, csudákkal, haddal, hatalmas kézzel, kinyújtott karral, és nagy rettenetességek által, amiképpen cselekedte mindezeket tiérettetek az Úr, a ti Istenetek Egyiptomban szemeitek láttára?" (5Móz 4:32-34). {PP 433.4}

„Nem azért szeretett titeket az Úr, sem nem azért választott titeket, hogy minden népnél többen volnátok; mert ti minden népnél kevesebben vagytok; Hanem mivel szeretett titeket az Úr, és hogy megtartsa az esküt, amellyel megesküdt volt a ti atyáitoknak; azért hozott ki titeket az Úr hatalmas kézzel, és szabadított meg téged a szolgaságnak házából, az egyiptombeli Faraó királynak kezéből. És hogy megtudjad, hogy az Úr, a te Istened, ő az Isten, a hűséges Isten, aki megtartja a szövetséget és az irgalmasságot ezeríziglen azok iránt, akik őt szeretik, és az ő parancsolatait megtartják" (5Móz 7:7-9). {PP 433.5}

Izrael népe mindig kész volt bajaiért Mózest okolni; de most félretették ama gyanúsításaikat, hogy őt önzése, büszkesége vagy hatalomvágya befolyásolta volna, és bizalommal, tisztelettel hallgatták szavait. Mózes híven tárta eléjük hibáikat és atyáik bűneit. A hosszú pusztai vándorlás alatt gyakran voltak türelmetlenek és lázadók, de az Úr nem volt vádolható Kánaán elfoglalásának halogatásával; Őt jobban bántotta, mint őket, hogy népe nem birtokolhatta közvetlenül az ígéret földjét, hogy nem mutathatta meg minden nemzetnek hatalmas erejét népe megszabadításában. Hitetlenségük, bizalmatlanságuk miatt nem voltak felkészülve a Kánaánba való belépésre. Semmiképp nem képviselnék azt a népet, amelynek Istene az Úr, mert nem viselték az ő jóságát, tisztaságát és jóindulatát. Ha atyáik hitben engedtek volna Isten vezetésének, törvényéhez alkalmazkodtak és rendeléseiben jártak volna, már rég Kánaánban letelepedett szent, virágzó, boldog nép lennének. A jó földre való belépésük halogatása káromolta Istent és dicsőségét megrövidítette a környező nemzetek szemében. {PP 434.1}

Mózes, aki Isten törvényének lényegét és értékét megértette, biztosította a népet, hogy egy nemzetnek sincs oly bölcs, igazságos és könyörületes törvénye, mint amilyen a héberekneknek adatott. „Lássátok" — mondta — „tanítottalak titeket rendelésekre és végzésekre, amint megparancsolta nékem az Úr, az én Istenem, hogy azok szerint cselekedjetek azon a földön,

amelybe bementek, hogy bírjátok azt. Megtartsátok azért és megcselekedjétek! Mert ez lesz a ti böl- csességtek és értelmetek a népek előtt, akik meghallják majd mind e rendeléseket, és ezt mondják: Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet!" (5Móz 4:5-6). {PP 434.2}

Mózes felhívta a figyelmüket arra a napra „[...] amelyen az Úr előtt, a te Istened előtt állottál a Hóreben" (5Móz 4:10). És bizonyságot tett előttük: „Mert melyik nagy nemzet az, amelyhez olyan közel volna az ő Istene, mint mihozzánk az Úr, a mi Istenünk, valahányszor hozzá kiáltunk? És melyik nagy nemzet az, amelynek olyan rendelései és igazságos végzései volnának, mint ez az egész törvény, amelyet én ma adok elétek?!" (5Móz 4:7-8). Ma is megismétlődhetne ez a felhívás Izraelben, mert a törvények, melyeket Isten régi népének adott bölcsebbek, jobbak és emberségesebbek voltak a föld legműveltebb nemzeteinek törvényeinél. A nemzetek törvényei a meg nem újult szív gyengeségének és szenvedélyességének nyomait viselik, de Isten törvénye az istenség pecsétjét hordja. {PP 434.3}

„Titeket pedig kézen fogott az Úr, és kihozott titeket a vaskemencéből" — jelentette ki Mózes — „hogy legyetek néki örökös népe" (5Móz 4:20). A föld, amelyre nemsokára bevonulnak, és mely az Isten parancsolatai iránti engedelmesség feltétele alapján lesz az övék, így lett leírva számukra — mily mélyen hatottak e szavak Izrael szívére, amikor visszaemlékeztek arra, hogy aki oly ragyogóan vázolta fel előttük a jó föld áldásait, az ő bűnük miatt lesz kizárva népe örökségének részesedéséből: {PP 435.1}

„Mert az Úr, a te Istened jó földre visz be téged; [...] nem olyan az, mint Egyiptomnak földe, ahonnan kijöttetek; amelyben elveted vala a te magodat és a te lábaddal kell vala megöntöznöd, mint egy veteményes kertet; Hanem az a föld, amelyre átmentek, hogy bírjátok azt, hegyes-völgyes föld, az égnek esőjéből iszik vizet." „Bővizű patakoknak, forrásoknak és mély vizeknek földére, amelyek a völgyekben és a hegyeken fakadnak. Búza-, árpa-, szőlőtő-, fige és gránátalmatermő földre, faolaj- és méztermő földre. Oly földre, amelyen nem nyomorogva eszed kenyeredet, és ahol semmiben sem szűkölködöl; oly földre, amelynek kövei vas, és amelynek hegyeiből rezet vághatsz! [...] Oly föld az, amelyre az Úr, a te Istened visel gondot; mindenkor rajta függenek az Úrnak, a te Istenednek szemei az esztendő kezdetétől az esztendő végéig" (5Móz 8:7-9; 11:10-12). {PP 435.2}

„És mikor bevisz téged az Úr, a te Istened a földre, amely felől megesküdt a te atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy ad néked nagy és szép városokat, melyeket nem te építettél; És minden jóval telt házakat, amelyeket nem te töltöttél meg, és ásott kutakat, amelyeket nem te ástál, szőlő- és olajfakerteket, melyeket nem te plántáltál; és eszel és megelégszel; Vigyázz magadra, hogy el ne felejtkezzél az Úrról." „[...] az Úrnak, a ti Isteneteknek szó-vetségéről, [...] el ne felejtkezzetek, [...] Mert az Úr, a te Istened emésztő tűz, féltőn szerető Isten ő." „Ha gonoszt cselekesztek" — mondta Mózes — „[...] hamarsággal elvesztek a földről, amelyre átmentek a Jordánon, hogy bírjátok azt" (5Móz 6:10-12; 4:23-26). {PP 435.3}

A törvény nyilvános megismétlése után Mózes befejezte minden törvény, rendelkezés, Isten által adott ítélet és a szent rendtartást illető minden szabály leírásának munkáját. A könyvet, amely mindezt tartalmazta, az illetékes tisztviselők gondjaira bízták és a frigyláda oldalán helyezték el. A nagy vezető még mindig félelemmel volt eltelve, hogy a nép elfordul Istentől. A legünnepélyesebb és legmegkapóbb beszédben tárta eléjük az áldásokat, melyek az engedelmesség feltételeként az övéik lesznek, és az átkokat, melyek engedetlenségüket követik. {PP 436.1}

„Ha pedig szorgalmatosan hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, és megtartod és teljesíted minden ő parancsolatát, amelyeket én parancsolok ma néked: [...] Áldott leszesz a városban, és áldott leszesz a mezőben. Áldott lesz a te méhednek gyümölcse és a te földednek gyümölcse, és a te barmodnak gyümölcse, [...] Áldott lesz a te kosarad és a te sütő tekenőd. Áldott leszesz bejöttödben, és áldott leszesz kimentedben. Az Úr megszalasztja előtted a te ellenségeidet, akik reád támadnak; egy úton jönnek ki reád, és hét úton futnak előled. Áldást parancsolt melléd az Úr a te csűreidben és mindenben, amire ráteszed kezedet;” (5Móz 28:1-8). {PP 436.2}

„Ha pedig nem hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, hogy megtartsad és teljesítsed minden parancsolatát és rendelését, amelyeket én parancsolok ma néked: reád jőnek mind ez átkok [...] És iszonyattá, példabeszéddé és gúnnyá leszel minden népnél, amelyek közé elűz téged az Úr.” „És szétszór téged az Úr minden nép közé, a földnek egyik végétől a földnek másik végéig; és szolgálni fogsz ott idegen isteneket, akiket sem te nem ismertél, sem a te atyáid: fát és követ. De e nemzetek között sem pihensz meg, és nem lesz a te talpadnak nyugodalma; mert rettegő szívet, epedő szemeket és sóvárgó lelket ad ott néked az Úr. És a te életed kétséges lesz majd előtted; és rettegni fogsz éjjel és nappal, és nem bízol életedben. Reggel ezt mondod: Bárcsak estve volna! estve pedig azt mondod: Bárcsak reggel volna! — a te szívednek rettegései miatt, amellyel rettegsz, és a te szemeidnek látása miatt, amelyet látsz” (5Móz 28:15.37.64-67). {PP 436.3}

A Jövendőmondás Lelke által messze évszázadokra előre tekintve Mózes felvázolta Izraelnek, mint nemzetnek, Róma serege általi végső legyőzetésének és Jeruzsálem lerombolásának borzasztó jeleneteit. „Hoz az Úr ellened népet messzünnen, a földnek széléről, nem különben, amint repül a sas; olyan népet, amelynek nyelvét nem érted;Vad tekintetű népet, amely nem tiszteli a vén embert, és a gyermeknek nem kedvez” (5Móz 28:49-50). {PP 437.1}

Igen élénken ábrázolta az ország teljes pusztulását és a nép rettenetes szenvedését, amikor Titus évszázadokkal később ostrom alá vette Jeruzsálemet. „És felemészti a te barmodnak tenyészését és a te földednek gyümölcsét, mígnem kipusztulsz; [...] És megszáll téged minden városodban, míglen leomolnak a magas és erős kőfalaid, amelyekben bízol, minden te földeden; [...] És megeszed a te méhed- nek gyümölcsét, a te fiaidnak és leányidnak húsát, akiket ád néked az Úr, a te Istened — megszállás és szorongattatás alatt, amellyel

megszorongat téged a te ellenséged. [...] A közötted való finnyás és kedvére nevelkedett asszony (aki meg se próbálta talpát a földre bocsátani az elkényesedés és finnyásság miatt) irigy szemmel tekint az ő szeretett férjére, fiára, leányára, [...] mert megeszi ezeket titkon, mikor mindenből kifogy, a megszállás [...] alatt" (5Móz 28:51-57). {PP 437.2}

Mondanivalóját Mózes e hatásos szavakkal fejezte be: „Bizonyságul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod; Hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az ő szavára, és ragaszkodjál hozzá; mert ő a te életed és a te életednek hosszúsága; hogy lakozzál azon a földön, amely felől megesküdt az Úr a te atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy nékik adja azt" (5Móz 30:19-20). {PP 437.3}

Hogy a nagy vezető ezeket az igazságokat mélyebben véshesse népe elméjébe, azért szent költeménybe foglalta azokat. Ez az ének nem csupán történelmi, hanem prófétikus is. Míg egyrészt elismételte, hogy Isten milyen csodálatosan bánt népével a múltban, más- 468 részt előre vetítette a jövendő nagy eseményeit, a hívek végső győzelmét, amikor Krisztus eljön másodszor hatalommal és dicsőséggel. Megparancsolta a népnek, hogy e költői történetet vésse jól emlékezetébe és tanítsa meg arra fiait és fiainak fiait. El kellett énekelni ezt Izrael egész gyülekezetének az istentiszteleten és el kellett énekelnie a népnek minden nap, amikor munkába ment. A szülők kötelessége volt gyermekeik fogékony elméjébe úgy bevésni e szavakat, hogy azokat soha el ne felejtsék. {PP 437.4}

Minthogy az izraelitáknak bizonyos tekintetben Isten törvényének őrzőivé és megtartóivá kellett lenni, rendeletének jelentőségét és az engedelmesség fontosságát nekik és általuk fiaiknak és fiaik fiainak különösen emlékezetükbe kellett vésni. Az Úr törvényeit illetően így rendelkezett: „És gyakoroljad ezekben a te fiaidat, és szólj ezekről, mikor a te házadban ülsz, vagy mikor úton jársz, és mikor lefekszel, és mikor felkelsz. (...) És írd fel azokat a te házadnak ajtófeleire és a te kapuidra." {PP 438.1}

„Ha a te fiad megkérdez téged ezután, mondván: Mire valók e bizonyságtételek, rendelések és végzések, amelyeket az Úr, a mi Istenünk parancsolt néktek" akkor a szülőknek el kell mondani Isten kegyelmes tettének történetét — az Úr hogyan küzdött szabadításukért — és mondják el nekik: „Megparancsolta nékünk az Úr, hogy cselekedjünk mind e rendelések szerint, hogy féljük az Urat, a mi Istenünket, hogy jó dolgunk legyen teljes életünkben, hogy megtartson minket az életben, mint e mai napon. És ez lesz nékünk igazságunk, ha vigyázunk arra, hogy megtartsuk mind e parancsolatokat, az Úr előtt, a mi Istenünk előtt, amiképpen megparancsolta nékünk" (5Móz 6:7-9.20.24-25). {PP 438.2}

Fejezet 43 — Mózes haldia

(5Móz 31-34. fejezetek)

Istennek népével való minden bánásmódja, melyet szeretete és kegyelme hat át, szigorú és pártatlan igazságosságának legszembetűnőbb bizonyítéka. Ezt szemlélteti a héber nép története. Isten nagy áldást adott Izraelnek, irántuk való gyengéd szeretetét az Ige meghatóan ábrázolja: „Mint a fészkén felrebbenő sas, fiai felett lebeg, kiterjeszti felettök szárnyait, felveszi őket, és tollain emeli őket: Egymaga vezette őt az Úr” (5Móz 32:11-12). És mégis mily gyors és szigorú büntetéssel látogatta meg őket bűneikért! {PP 439.1}

Isten végtelen szeretete nyilvánult meg egyszülött fia ajándékában, hogy megváltsa az elveszett emberiséget. Krisztus, Atyja jellemének kinyilatkoztatására jött a földre, és élete isteni gyengédség és könyörületesség cselekedeteivel volt teljes. És mégis Krisztus maga kijelenti: „Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik” (Mt 5:18). Ugyanaz a hang, amely türelmes, szerető esedezéssel hívja a bűnöst, jöjjön hozzá, hogy megbocsátást és békét találjon, az ítéletben kegyelme megvetőinek ezt parancsolja: „Távozzatok tőlem, ti átkozottak” (Mt 25:41). A Biblia Istent nemcsak gyöngéd atyának, hanem igaz bírónak is bemutatja. Bár gyönyörűsége telik a kegyelem gyakorlásában és „[...] megbocsát hamisságot, vétket és bűnt: de nem hagyja a bűnöst büntetlenül” (2Móz 34:7). {PP 439.2}

A nemzetek nagy uralkodója kijelentette, hogy Mózes nem vezeti be Izrael gyülekezetét az ígéret földjére, és Isten szolgájának buzgó könyörgése sem változtathatta meg ítéletét. Mózes tudta, hogy meg kell halnia. Ennek ellenére egy pillanatra sem szűnt meg gondoskodni Izraelről. Hűségesen igyekezett a közösséget előkészíteni a meg-ígért örökségbe való bevonulásra. Isteni parancsra Mózes és Józsué a 470 sátorhoz ment, miközben a felhőoszlop megállt az ajtó felett. Itt a népet ünnepélyesen Józsué gondjaira bízták. Mózesnek, Izrael vezetőjének munkája befejeződött, de azért még most is belefelejtkezett népének ügyébe. Az egybegyűlt tömeg jelenlétében Mózes Isten nevében utódjának a szent öröm szavait mondja: „Légy erős és bátor, mert te viszed be Izráel fiait arra a földre, amely felől megesküdtem nékik; és én veled leszek” (5Móz 31:23). Azután a nép véneihez és vezetőihez fordult, ünnepélyes feladatul adta nékik, hogy hűségesen engedelmeskedjenek az Istentől adott utasításoknak. {PP 439.3}

Amint a nép az éltes férfiúra nézett, aki nemsokára elvétetik tőlük, mély elismeréssel emlékezett vissza atyai gyengédségére, bölcs tanácsaira és fáradhatatlan munkásságára. Amikor bűnük Isten igazságos ítéletét hívta ki, Mózes imái mily gyakran győzedelmeskedtek az ő megmaradásukért! Fájdalmukat a lelkifurdalás csak növelte. Keserűen gondoltak arra, hogy saját romlottságuk vitte Mózest arra a bűnre, amely miatt meg kell halnia. {PP 440.1}

Szeretett vezérük elvétele sokkal keményebb rendreutasítás volt Izraelnek, mint bármi más, amit kaphattak volna, ha élete és feladata folytatódik. Isten éreztetni akarta velük, hogy

jövendő vezetőjük életét ne nehezítsék úgy, mint Mózesét. Isten megadott áldások által beszél népéhez és ha azokat nem értékelik, visszavonja áldásait, hogy így bűneik felismerésére vezethesse őket és teljes szívből visszatérjenek hozzá. {PP 440.2}

Még aznap parancsot kapott Mózes: „Menj fel [...] a Nébo hegyére, [...] és nézd meg a Kanaán földét, amelyet én Izráel fiainak adok örökségül. És halj meg a hegyen, amelyre felmégy, és takaríttassál a te népedhez” (5Móz 32:49-50). Isteni parancsnak engedelmeskedve Mózes gyakran hagyta el a tábort, hogy tanácskozzék Istennel. Most azonban új és titokzatos megbízatással kellett eltávoznia. El kellett mennie, hogy életét Teremtője kezébe tegye le. Mózes tudta, hogy magányosan kell meghalnia; egyetlen földi barátjának sem volt megengedve, hogy utolsó óráiban vele legyen. Az előtte álló eseményt titok és félelmetes ünnepélyesség vette körül, melytől szíve visszariadt. Legnagyobb küzdelmet a gondoskodásának és szeretetének középpontjában álló néptől való eltávozás jelentette — attól a néptől, amellyel élete oly sokáig összekapcsolódott. De megtanult bízni Is-tenben és feltétlen hittel ajánlotta magát és népét az Ő szeretetébe és kegyelmébe. {PP 440.3}

Utoljára állt Mózes népe gyülekezetében. Isten Lelke ismét megnyugodott rajta, fenséges és meghatott szavakkal mondott minden törzsre áldást és végül az egész népet megáldotta: {PP 441.1}

„Nincs olyan, mint a Jesurun Istene!
Az egeken száguld segítségedre,
és fenségében a felhőkön.
Hajlék az örökkévaló Isten,
alant vannak örökkévaló karjai:
elűzi előled az ellenséget,
és ezt mondja: Pusztítsd!
És bátorságban lakozik Izráel,
egymaga lesz Jákób forrása
a gabona és a bor földén,
és az ő egei harmatot csepegnek.
Boldog vagy Izráel!
Kicsoda olyan mint te?
Nép, akit az Úr véd, a te
segítségednek pajzsa [...]”

(5Móz 33:26-29). {PP 441.2}

Mózes elfordult a gyülekezettől és csendben, egyedül indult útnak a kijelölt hegycsúcs felé. „És felméne Mózes [...] a Nébó hegyére, a Piszga tetejére” (5Móz 34:1). E magányos csúcson állt és tiszta tekintettel szemlélte az elébe táruló képet: messze nyugaton a nagy tenger vize kéklett; északon a Hermon hegye emelkedett az égre; keleten Moáb fennsíkja és amögött Izrael

győzelmeinek színhelye, Básán feküdt és délen hosszú vándorlásuk pusztája terült el. {PP 441.3}

E magányban Mózes áttekintette küzdelmes, nehéz életét, amióta udvari méltóságától és Egyiptom jövendő királyságától elfordult, hogy Isten választott népével sorsközösséget vállaljon. Emlékezetébe idézte a Jethró nyájával a pusztában eltöltött hosszú éveket; az Angyal megjelenését az égő bokorban, és elhívását Izrael megszabadítására. Ismét szemlélte Isten erejének hatalmas csodáit, amelyeket Isten az Ő népének érdekében tett; csodálta az Ő hosszútűrését és irgalmát, melyet a vándorlás és zúgolódás hosszú évei alatt irántuk tanúsított. Mindezek mellett amit Isten értük tett, saját imái és munkái ellenére az Egyiptomot elhagyó nagy seregben levő felnőttek közül csak ketten találtattak oly hűségeseknek, hogy beléphessenek a megígért földre. Amikor Mózes áttekintette munkájának eredményét, küzdelmes és áldozatos élete majdnem hiábavalónak látszott. {PP 441.4}

Mégsem sajnálta azt a terhet, amit viselt. Tudta, hogy küldetését és munkáját maga Isten rendelte el. Amikor elhívta az Úr, hogy Izraelt a rabságból kivezesse, visszariadt a rá váró felelősségtől, de amióta magára vette a munkát, nem tette le terhét. Amikor az Úr javasolta, hogy felmenti őt és elpusztítja a lázadó Izraelt, Mózes nem tudott beleegyezni. Bár nehéz küzdelmei voltak, de Isten jóindulata különleges jelének örvendhetett. A pusztai tartózkodás idején gazdag tapasztalatokat nyert, amikor Isten hatalma és dicsősége kinyilatkoztatását látta és szeretetének közösségében élt; úgy érezte, bölcsen cselekedett, amikor inkább választotta az Isten népével való együtt- nyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig tartó gyönyörűségét. {PP 442.1}

Amint visszatekintett Isten népe vezetőjeként végzett szolgálatának tapasztalataira, egyetlen rossz tett vetett árnyékot élettörténetére. Úgy érezte, ha azt a vétket ki lehetne törölni, most nem rettegne a haláltól! Bizonyságot nyert, hogy a bűnbánat és a megígért áldozatba vetett hit az, amit Isten kíván, és Mózes ismét megvallotta bűnét és Jézus nevében bocsánatért könyörgött! {PP 442.2}

És most az ígéret földjének körképszerű látványa jelent meg előtte. Nem homályosan és bizonytalanul ködös távlatban, hanem tisztán, világosan és szépen kirajzolódva, gyönyörűséges látomásban tárult fel előtte az ország minden része. E jelenet nem az akkori állapotokban mutatta be, hanem amilyenné Isten áldásával Izrael birtokában lesz. Úgy tűnt neki, mintha egy második Édent nézne. Libanoni cédrusokkal borított hegyek, olajfákkal és illatos szőlőtövekkel borított halmok, tágas zöld mezők színpompás virágokkal és bő terméssel; itt trópusi pálmák, amott ringó búza- és árpatáblák, napsugaras völgyek, amelyekben a patakcsobogás madárdallal vegyült; pompás városok, szép kertek, „a tenger kincsözöne” (Ésa 60:5). Tavak, lankákon legelésző nyájak, sőt még a sziklák között is a vadméhek rejtett kincsei. Ez valóban olyan ország volt, amelyet Mózes, Isten Leikétől ihletve írt le Izraelnek: „Áldott az Úrtól [...] az égnek kincseivel, a harmattal és az alant elterülő mélységes vizekkel; A nap érlelte drága

terméssel, [...] és az ős hegyek javaival, [...] a földnek drágaságaival és bőségével" (5Móz 33:13-16). {PP 442.3}

Mózes látta a választott népet Kánaánban letelepedve és minden törzset saját tulajdonában. Bepillantott az ígéret földjén való letelepedés utáni történetükbe, a hitehagyás hosszú, szomorú eseményeibe és feltárult előtte annak megbüntetése is. Látta őket bűneik miatt a pogányok között szétszórva; látta miként távozik el Izraeltől a dicsőség, látta szép városaikat romokban és a népet fogolyként idegen országokban. Látta őket atyáik országába visszahelyezve és végül Róma uralma alatt. {PP 443.1}

Végignézhetett az idők romlásán és megláthatta Megváltónk első eljövetelét. Látta a csecsemő Jézust Bethlehemben. Hallotta az angyali sereg hangját felcsendülni: „Dicsőség Istennek és e földön békesség." Látta az égen a keleti bölcsek Jézushoz vezérlő csillagát, és nagy világosság töltötte be értelmét, amint visszaidézte a prófétai szavakat: „Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből" (4Móz 34:17). Látta Krisztus alázatos életét Názáretben, szere- tetének, együttérzésének szolgálatát, gyógyítását, és a büszke, hitetlen nemzettől való megvetését. Megdöbbenve figyelte, miként magasztalják kérkedve Isten törvényét, de ugyanakkor megvetették és visszautasították Őt, aki a törvényt adta. Látta Jézust az Olajfák hegyén, amint sírva búcsúzott szeretett városától. Amint Mózes a menny által oly gazdagon megáldott nép végső elvetését látta, — amelyért munkálkodott, imádkozott, feláldozta magát és amelyért kész volt, hogy saját nevét kitöröljék az élet könyvéből — és amint hallotta a vésztjósló szavakat: „Ímé, pusztán hagyatik néktek a ti házatok" (Mt 23:38), szívét fájdalom gyötörte és keserű könnyek hullottak szeméből Isten Fia fájdalmával való együttérzéseként. {PP 443.2}

Követte a Megváltót a Gecsemánéba, látta a kertben lelki gyötrelmét, az elárulást, a kigúnyolást, megkorbácsolást és a keresztrefe- szítést. Mózes látta, hogy amiképpen ő felemelte az érckígyót a pusztában, akképpen kell Isten Fiának felemeltetnie, „[...] hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen" (Jn 3:15).Mózes szívét fájdalom, felháborodás és iszonyat töltötte be amint látta a zsidó nemzet képmutatását és sátáni gyűlöletét Megváltójuk, 476 ama hatalmas Angyal ellen, aki atyáik előtt járt. Hallotta Jézust haláltusájában így kiáltani: „Én Istenem, én Istenem,! miért hagyál el engemet?" (Mk 15:34). Azután arimathiai József új sírboltjában látta őt feküdni. Ekkor úgy látszott, reménytelen kétségbeesés sötét fellege borítja be a földet. De újból odatekintve győzőként látta Őt diadalmasan előjönni és a halálból megszabadult foglyok és az Őt imádó mennyei angyalok kiséretében bevonulni a mennybe. Látta a fogadására megnyíló ragyogó kapukat és hogy a mennyei seregek győzelmi énekkel fogadják parancsnokukat. Kinyilatkoztatták neki, hogy ő — Mózes — is egyike lesz azoknak, akik szolgálnak a Megváltónak és megnyitják neki az örökkévaló kapukat. Amint e jelenetet látta, orcája szent fényben ragyogott. Mily csekélynek látszott élete, küzdelme és áldozata, amikor összehasonlította azt Isten Fiáéval és milyen csekélynek ellentétben az „igen-igen nagy örök dicsőség"-gel (2Kor 4:17). És örvendezett, mert ha csekély mértékben is, — részese lehetett Krisztus szenvedéseinek. {PP 443.3}

Mózes látta Jézus tanítványait, amint elvitték az evangéliumot a világnak. Látta, hogy a test szerinti Izrael elhibázta magasztos küldetését, melyre Isten elhívta; hitetlensége miatt elmulasztotta, hogy a világ világossága legyen. Bár Isten kegyelmét megvetették és elveszítették a választott népnek járó áldást — Isten mégsem vetette el Ábrahám magvát; a dicsőséges célnak, amit Izraellel végre akart hajtani, teljesülni kell! Mindenki, aki Krisztus által a hit gyermekévé lesz, Ábrahám magvához tartozik. Ők a szövetség ígéreteinek örökösei — mint Ábrahám -, elhivattak, hogy őrizzék és a világ számára ismertté tegyék Isten törvényét és Fiának evangéliumát. Mózes látta az evangélium világosságát Jézus tanítványai által a „sötétségben ülők”-re (Mt 4:16) kisugározni és, hogy a pogányok országaiból ezrek sereglenek annak ragyogó fényéhez. Ezt látva örvendezett Izrael növekedésének és felvirágzásának. {PP 444.1}

Ezután más jelenet tárult szeme elé. Isten megmutatta néki Sátán munkáját: miként vezette félre a zsidókat, hogy Krisztust elvessék, mialatt vallják, hogy az Atya törvényét tisztelik. Most a keresztény világot látta hasonló tévedésben: vallják Krisztus elfogadását, de elvetik Isten törvényét. Hallotta a papok és vének őrjöngő kiáltását: „El vele!” „Feszítsd meg! Feszítsd meg!” és most magukat a kereszténység tanítóinak vallóktól hallotta a kiáltást: „El a törvénnyel!” Látta, hogy a szombatot lábbal tiporják és helyébe hamis szokást iktatnak be. Mózes ismét ámulattal és rémülettel telt el. Hogyan tud-ják azok, akik hisznek Krisztusban, megvetni a törvényt, amelyet saját szavával hirdetett ki a szent hegyen? {PP 444.2}

Aki az Istent féli, hogyan teheti félre törvényét, amely mennyen és földön uralmának alapja? Mózes örömmel látta, hogy néhány hűséges ember még mindig tiszteli és magaszatalja Isten törvényét. Látta a földi hatalmak utolsó nagy igyekezetét, hogy elpusztítsák a törvény megtartóit. Előretekintett arra az időre, amikor Isten felkel, hogy gonoszságukért megbüntesse a föld lakóit, és azokat, akik félték az Ő nevét, betakarja és elrejti haragjának ama napján, Hallotta Isten békeszövetségét törvénye megtartóival, amikor szent hajlékából kibocsátja hangját és a menny és a föld megrendülnek. Látta Krisztus második eljövetelét dicsőségben, az igazak halhatatlan életre való feltámadását, az élő szentek elváltozását anélkül, hogy meglátnák a halált, és együttes, boldog énekléssel való felemelkedésüket Isten városába. {PP 445.1}

Még más jelenet is kibontakozott szemei előtt — az átoktól megszabadult föld szebb az imént látott ígéret földjénél. Ott nincs bűn és oda a halál sem hatol be. Örök otthont nyernek rajta a megváltottak nemzetei. Kimondhatatlan örömmel néz Mózes a jelenetre, mely dicsőbb szabadulásnak a beteljesedése, mint amit legmerészebb vágyaiban valaha is elképzelt. Földi vándorlásuk örökre végetért,Isten Izraele végre belépett az ígéret földjére. {PP 445.2}

A kép lassan elhomályosodott előtte és szeme a messzeségben elterülő Kánaán földjén nyugodott meg. Azután mint egy fáradt vándor, lefeküdt pihenni. „És meghala ott Mózes, az Úrnak szolgája a Moáb földén, az Úr szava szerin. És eltemeté őt a völgyben, a Moáb földén, Séth-Peórral átellenben; és senki sem tudja az ő temetésének helyét e mai napig” (5Móz 34:5-6). {PP 445.3}

Sokan, akik életében nem voltak hajlandók Mózes tanácsára figyelni, bálványimádást vittek volna véghez holtteste felett, ha ismerték volna temetésének helyét. Ez okból volt az emberek elől elrejtve. De Isten angyalai eltemették hűséges szolgájának testét és őr-ködtek a magányos sír felett. {PP 445.4}

„És nem támadott többé Izráelben olyan próféta, mint Mózes, akit ismert volna az Úr színről-színre: Mindazokban a jelekben és csudákban, amelyekért küldötte vala őt az Úr, [...] És mindama hatal-mas

erőben, és mindama nagy rettenetességben, amelyeket véghez vitt Mózes az egész Izráel szemei előtt" (5Móz 34:10-12). {PP 446.5}

Ha Mózes életén az az egy folt nem esik a bűn miatt, amikor Kádesben vizet fakasztva a kősziklából elmulasztott Istennek dicsőséget adni, akkor bemehetett volna az ígéret földjére, azután halált nem látva ragadtatott volna el! De nem sokáig maradt a sírban! Krisztus maga jött le a mennyből azokkal az angyalokkal, akik eltemették Mózest, és előhívta az alvó szentet. Sátán örvendezett, amikor sikerült Mózest Isten elleni bűnre vinnie, amely által a halál uralma alá került. A nagy ellenség kinyilatkoztatta, hogy az isteni ítélet: „por vagy te és ismét porrá leszesz" (1Móz 3:19) neki adta a halál uralmát. A sír hatalmát még sohasem törték meg és mindazokat, akik a sírban vannak, foglyaiként követeli, hogy sohase szabadulhassanak sötét börtönükből. {PP 446.1}

Most először szándékozott Krisztus életet adni a holtnak. Mikor az élet fejedelme és a fénylő angyalok a sírhoz közeledtek, Sátán féltette hatalmát. Gonosz angyalaival ott állt, hogy vitatkozzék a területére való behatolásról, amelyet sajátjának tekintett. Azzal kérkedett, hogy Isten szolgája az ő foglya lett. Kijelentette, Mózes sem volt képes megtartani Isten törvényét, mert jogot formált Jahvét illető dicsőségre, amely a legnagyobb bűn, hiszen ő is ezért száműzetett a mennyből, és ezzel a törvényszegéssel Mózes az ő hatalmába került. Megismételte az eredeti vádakat, amiket az isteni uralom ellen felhozott, és megint kifogásolta Istennek vele szembeni igazságtalanságát. {PP 446.2}

Krisztus nem bocsátkozott vitába Sátánnal. Felemlíthette volna neki gonosz munkáját, amit csalásával idézett elő a mennyben, annak lakói közül sokaknak romlását okozván, rámutathatott volna édeni hazugságára, amellyel Ádámot és Évát bűnbe vitte és halált hozott az emberiségre; emlékeztethette volna Sátánt hogy saját munkája vitte Izraelt zúgolódásra és lázadásra, ami gyengítette vezetőjének türelmét, és ami miatt a halál hatalmába került. De Krisztus mindent Atyjára bízott, mondván: „Dorgáljon meg téged az Úr!" (Júd 9). {PP 446.3}

Az Üdvözítő nem bocsátkozott vitába ellenfelével, hanem akkor és ott megkezdte a bukott ellenfél hatalmát megtörő, valamint a halottat életrekeltő munkáját. Itt volt Isten Fia felsőbbségének bizonyítéka, amit Sátán nem vonhatott kétségbe. A feltámadás mindörökre bizonyossá lett. Sátántól elragadták a zsákmányt, a megholt igazak ismét élhetnek. {PP 446.4}

Mózes a bűn következtében jutott Sátán hatalmába. Saját érdeme szerint jogos foglya volt a halálnak, de mégis feltámadt halhatatlan életre, mert ehhez joga volt a Megváltó nevében. Megdicsőülve jött elő sírjából és Szabadítójával Isten városába emelkedett. {PP 447.1}

Krisztus áldozatának bemutatásáig Isten igazságosságát és szeretetét a legvilágosabban Mózessel való bánásmódja szemlélteti. Isten kizárta Mózest Kánaánból, ami által felejthetetlen tanítást adott: Ő tökéletes engedelmességet kíván, és azt, hogy az ember ne akarja magának tulajdonítani a Teremtőt illető dicsőséget. Mózes buzgó könyörgését, hogy részese legyen Izrael örökségének, nem hallgathatta meg, de nem felejtette el és nem hagyta el szolgáját! A menny Istene megértette azokat a szenvedéseket, amelyeket Mózes eltűrt. A küzdelem és a próbák hosszú évei alatt hűséges szolgálatának minden tettét feljegyezte. A Piszga tetején Isten hívta el Mózest a földi Kánaánnál dicsőbb örökségbe. {PP 447.2}

A megdicsőülés hegyén ott volt Mózes Illéssel. Az Atya küldte őket a Fiúhoz, a világosság és dicsőség hordozóiként. így teljesedett be végül Mózes imája, amelyet évszázadokkal azelőtt mondott. Ott állt a „jó hegyen" népe örökségén belül, bizonyságot tévén róla, akiben Izraelnek minden ígéretei összpontosultak. Az emberi szemnek kinyilatkoztatott utolsó jelenet ilyen a menny által nagyrabecsült ember történetében. {PP 447.3}

Mózes Krisztus előképe volt. Ő maga jelentette ki Izraelnek: „Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened te közüled, a te atyádfiai közül, olyat mint én: azt hallgassátok!" (5Móz 18:15). Isten jónak látta a szenvedés és a megaláztatás iskolájában nevelni Mózest, mielőtt felkészült volna arra, hogy Izrael seregét a földi Kánaánba vezesse.És bár Isten mennyei Kánaánba zarándokló Izraelét olyan fejedelem vezeti, akinek isteni küldetéséhez emberi iskoláztatásra nincs szükség, mégis szenvedések által lett tökéletessé. „Mert amennyiben szenvedett, Ő maga is megkísértetvén, segíthet azokon, akik megkísértet- nek" (Zsid 2:18). Megváltónk nem tanúsított emberi gyengeséget vagy tökéletlenséget, mégis meghalt, hogy bemenetelt szerezzen nekünk az ígéret földjére. {PP 447.4}

„Mózes is hű volt ugyan az ő egész házában, mint szolga, a hir- detendőknek bizonyságára, Krisztus ellenben mint Fiú a maga háza felett, akinek háza mi vagyunk, ha a bizodalmat és reménységnek di- csekedését mindvégig erősen megtartjuk" (Zsid 3:5-6). {PP 448.1}

Fejezet 44 — Átkelés a Jordánon

(Józsué 1-4; 5:1-12)

Az Izraeliták halott vezetőjüket mélyen gyászolták és emlékének harminc napig tartó, rendkívüli istentisztelettel adóztak. Amíg el nem vették tőlük, sohasem ismerték fel bölcs tanácsai értékét, atyai gyöngédségét és rendíthetetlen hitét. Új és mély megbecsüléssel idézték fel a drága leckéket, melyeket Mózes akkor adott, amikor még velük volt. {PP 449.1}

Mózes meghalt, de befolyása nem halt meg vele. Annak tovább kellett élni és újra kellett éledni a nép szívében. Sokáig becsben kellett tartani szent és önzetlen élete emlékét, és csendes meggyőző erővel még azokat is befolyásolta, akik életében semmibe vették szavait. Amiképpen a leáldozó nap utolsó sugarai bearanyozzák a hegyek ormait — bár a nap rég letűnt a hegyek mögött — úgy a tiszta, szent és jó cselekedetek fényt vetettek a világra, miután maguk a cselekvők már rég elköltöztek. Tetteik, szavaik és példájuk örökre élnek! „Örök emlékezetben lesz az igaz” (Zsolt 112:6). {PP 449.2}

Mialatt nagy veszteségük fájdalommal töltötte el őket, a nép tudta, hogy nem hagyattak magukra. Nappal a felhő-, éjjel a tűzoszlop nyugodott a sátor felett bizonyságul, hogy Isten még mindig vezetőjük és segítőjük, ha parancsolata útján járnak. {PP 449.3}

Most Józsué volt Izrael elismert vezetője. Főként mint harcos volt ismeretes, adottságai és erényei különösen értékesek voltak népe történetének eme idejében. Bátor, határozott és kitartó, gyors, meg nem vesztegethető, inkább a rábízottakról gondoskodó mint a maga előnyét kereső, mindenek előtt Istenbe vetett élő hittől buzgó — ilyen volt annak a férfiúnak jelleme, akit Isten kiválasztott, hogy Izrael seregeit vezesse az ígéret földjére. A pusztai tartózkodás idején Mózes első tanácsadója volt és nyugodt, igénytelen hűségével, állhatatosságával — mikor mások meginogtak -, és határozottságával, mellyel a veszélyben is az igazság mellett állt; — mielőtt még Isten szava elhívta volna erre a tisztségre — már akkor bizonyítékát adta, hogy Mózes utóda lesz. {PP 449.4}

Józsué az előtte lévő feladatra nagy aggodalommal és önmagával szembeni bizalmatlansággal tekintett. De félelmeit Isten bíztatása eloszlatta: „[...] amiképpen Mózessel vele voltam, teveled is veled leszek; el nem hagylak téged, sem el nem maradok tőled. (...) te teszed majd e népet annak a földnek örökösévé, amely felől megesküdtem az ő atyáiknak, hogy nékik adom azt. [...] Minden helyet, amelyet talpatok érint, néktek adtam, amiképpen szólottam Mózesnek” (Józs l:5-6.3). A Libánon magaslatáig a messze távolban, a nagy tenger partjáig és keleten az Eufrátes partjáig minden az övék kellett legyen. {PP 450.1}

Az ígérethez e parancs adatott: „Csak légy bátor és igen erős, hogy vigyázz és mindent ama törvény szerint cselekedjél, amelyet Mózes, az én szolgám szabott elődbe.” Az Úr utasítása így szólt: „El ne távozzék e törvénynek könyve a te szádtól, hanem gondolkodjál arról éjjel és

nappal, [...] attól se jobbra, se balra ne hajolj: mert akkor leszel jó szerencsés a te utaidban és akkor boldogulsz” (Józs 1:7-8). {PP 450.2}

Az izraeliták még mindig a Jordán keleti partján táboroztak, amely Kánaán elfoglalásának első akadálya volt. Az Úr első parancsa így szólt Józsuénak: „[...] kelj fel és menj át ezen a Jordánon te és mind ez a nép arra a földre, amelyet én adok nékik” (Józs 1:2). Utasítást nem kaptak az utat illetően, hogy merre haladjanak, de Józsué tudta: ha Isten valamit parancsol, a véghezvitelhez utat is készít a nép számára. És ebben a hitében a rettenthetetlen vezető azonnal intézkedett a továbbvonulásra. {PP 450.3}

Néhány mérföldnyire a folyón túl éppen a táborral szemben terült el a nagy és jól megerősített város: Jerikó. Ez a város az egész ország kulcsa volt és félelmes akadálya Izrael előrehaladásának. Ezért Józsué kiküldött két ifjút, mint kémet, hogy e várost szemléljék meg és valamennyire tájékozódjanak a lakosságról, az erőforrásokról és erődítményeik erejéről. A város ijedt és bizalmatlan lakói állandóan éberek voltak, így a hírnökök nagy veszélybe kerültek. Mégis Ráháb, egy jerikói asszony saját élete kockáztatásával megőrizte őket. Szívességének viszonzásául védelmük ígéretét adták neki a város elfoglalásakor. {PP 450.4}

A kémek biztonságban tértek vissza az üzenettel: „Bizony kezünkbe adta az Úr azt az egész földet; meg is olvadt már a földnek minden lakosa miattunk” (Józs 2:24). Jerikóban kijelentették nekik: „Hallottuk, hogy megszárította az Úr a Veres-tenger vizét előttetek, amikor kijöttetek Egyiptomból, és hogy mit cselekedtetek az Emoreusok két királyával, akik túl voltak a Jordánon, Szihonnal és Óggat, akiket megöltetek. És amint hallottuk, megolvadott a mi szívünk, és nem támadt többé bátorság senkiben miattatok. Bizony az Úr, a ti Istenetek az Isten fenn az égben és alant a földön” (Józs 2:10-11). {PP 451.1}

Most parancsot adtak ki felkészülni az indulásra. A népnek fel kellett készülnie háromnapi eledellel. A hadsereg harcra fegyverkezett. Vezetőjük rendelkezésének mindnyájan örömmel engedelmeskedtek, segítségükről és bizalmukról biztosították: „Mindent megcselekszünk, amit parancsoltál nekünk, és ahová küldesz minket, oda megyünk. Amint Mózesre hallgattunk, éppen úgy hallgatunk majd tereád, csak legyen veled az Úr, a te Istened, amiképpen vele volt Mózessel” (Józs 1:16-17). {PP 451.2}

Amikor a Sittim akácosaiban levő táborhelyet elhagyták, levonult a sereg a Jordán partjára. Mindnyájan tudták, hogy isteni segítség nélkül az átkelést nem remélhetik. A Jordán ebben az évszakban — tavasszal — a hegyek hóolvadása következtében annyira megáradt, hogy a folyó kilépve medréből lehetetlenné tette a szokásos gázlókon való átkelést. Isten azt akarta, hogy Izrael átkelése a Jordánon csoda legyen. Isteni utasításra Józsué megparancsolta a népnek, szenteljék meg magukat. El kellett távolítaniok minden bűnüket és minden külső tisztátalanságtól szabaddá kellett tenni magukat. „Mert holnap” — mondotta — „az Úr csodákat cselekszik köztetek” (Józs 3:5). Rendelkezésére a frigyláda a sereg előtt kellett járjon. Ha látják Jahve jelenlétének a papok által hordozott jegyét elindulni a tábor közepén lévő helyéről és a folyó felé haladni, akkor induljanak el helyeikről és menjenek utána. Az átkelés

körülményeit előre pontosan megmondták. Józsué így szólt: „Ebből tudjátok meg, hogy az élő Isten van köztetek, és hogy kétség nélkül elűzi előletek a kananeust, [...] Ímé az egész föld Urának frigyládája előttetek megy át a Jordánon!” (Józs 3:10-11). {PP 451.3}

A meghatározott időben indultak el, a papok vállán vitt frigyláda vezette az élcsapatot. A népnek a rendelkezés szerint vissza kellett maradnia, úgy hogy közte és a láda között majdnem egy kilométer távolság kellett legyen. Mindenki feszült érdeklődéssel nézte, mint mennek le a papok a Jordán partjához. Látták, hogy a szent frigyládával egyre közelednek a haragos, háborgó folyamhoz, végül a hordozók beléptek a vízbe. Akkor a felső vízáradat megállt, míg az alsó rész tovább folyt és a folyamágy üresen maradt. {PP 452.1}

Isteni parancsra a papok a meder közepébe mentek és ott megálltak, míg a nép leszállt a mederbe és átment a túlsó partra. így véződött az egész Izrael tudatába az a tény, hogy a Jordán vizét visszatartó hatalom ugyanaz, mint amely negyven évvel ezelőtt atyáik előtt a Vörös-tengert nyitotta meg. Mikor az egész nép átkelt, a frigyládát is átvitték a nyugati partra. Még alig érte a biztos partot és éppen csak érintette a papok talpa a szárazföldet, a bezárt víz szabadon engedve lezúdult visszatarthatatlan áradatként a folyó természetes medrébe. {PP 452.2}

Az elkövetkezendő nemzedék e csodát illetően nem maradt bizonyíték nélkül. Amikor a papok a ládát tartva a Jordán közepében álltak, az előzetesen kiválasztott tizenkét férfi — nemzetségenként egy-egy — mindegyike felvett a folyó medréből egy követ, ahol a papok álltak, és átvitték a nyugati partra. Ezekből a kövekből első táborozásuk helyén emlékoszlopot állítottak. A népnek megparancsolták, hogy mondják el gyermekeiknek és gyermekeik gyermekeinek a szabadulás történetét, amit Isten cselekedett érettük, amint Józsué mondta: „Hogy megismerje a földnek minden népe az Úrnak kezét, hogy bizony erős az: hogy féljétek az Urat, a ti Isteneteket minden időben” (Józs 4:24). {PP 452.3}

E csoda hatása nagy jelentőségű volt úgy a héberekre, mint ellenségeikre. Ez Isten folyamatos jelenlétének és védelmének biztosítéka volt Izrael számára és bizonyíték, hogy Józsué által éppúgy fog cselekedni érettük, mint Mózes által. Szükséges volt ez a biztosíték szívük megerősítésére, amint elindulnak az ország meghódítására, e hatalmas feladatra, mely negyven évvel ezelőtt az atyák hitét megingatta. Józsuéhoz így szólt az Úr, még mielőtt átkeltek volna: „E napon kezdelek téged felmagasztalni az egész Izráel szemei előtt, hogy megtudják, hogy amiképpen vele voltam Mózessel, teveled is veled leszek” (Józs 3:7). Az eredmény megfelelt az ígéretnek. „Azon a napon felmagasztalá az Úr Józsuét az egész Izráel szemei előtt, és félék őt, amint félték vala Mózest, életének minden napjaiban” (Józs 4:14). {PP 452.4}

Az isteni hatalom eme cselekedete Izrael érdekében azt a célt szolgálta, hogy az őket környező nemzetek félelmét növelje, és így előkészítse a könnyebb és teljesebb győzelem útját. Amikor az emoreusok és a kanaániták királyai meghallották, hogy Isten megállította a Jordán vizét Izrael előtt, szívük megolvadt. Az izraeliták már a midiániták öt királyát, továbbá

Szihont, az emoreusok hatalmas királyát és Ógot, Básán királyát megverték. Most a megáradt és sebes Jordánon való átkelés rémületbe ejtett minden környező nemzetet. {PP 453.1}

Mindez a kanaánitáknak és az izraelitáknak, de magának Józsuénak is félreérthetetlen jelét adta annak, hogy az élő Isten, a menny és föld Királya népe között van, és hogy Ő népét sem el nem hagyja, sem attól el nem marad (Józs 1:5). {PP 453.2}

Az izraeliták Kánaánban a Jordán közelében ütötték fel először sátraikat. Itt Józsué „[...] körülmetélte Izráel fiait [...] És Gilgálban táborozának Izráel fiai és megkészíték a páskhát” (Józs 5:3.10). A kádesi lázadás óta a körülmetélés szertartásának felfüggesztése állandó bizonysága volt Izraelnek, hogy az Istennel való szövetségüket — amelynek ez elrendelt jegye volt — megtörték. {PP 453.3}

Az egyiptomi szabadulásuk emlékének, a páskának szüneteltetése azt bizonyította, hogy a szolgaság földjére való visszatérési vágyuk az Úrnak nem tetszett. De most vége szakadt az elvettetés éveinek. Isten újra népévé fogadta Izraelt, és a szövetség jegyét visszaállították. Mindenkit körülmetéltek, aki a pusztában született. így szólt az Úr Józsuéhoz: „Ma fordítottam el rólatok Egyiptom gyalázatát” (Józs 5:9). És erre való utalással táborozásuk helyét Gilgálnak: elfordításnak nevezték el. {PP 453.4}

A pogány nemzetek ócsárolták Istent és népét, mert Izrael nem volt képes bevenni Kánaánt mindjárt Egyiptom elhagyása után, úgy, ahogy elvárták volna. Ellenségeik ujjongtak, hogy a héberek oly sokáig vándoroltak a pusztában, s gúnyolódva állapították meg, hogy a héberek Istene nem képes bevinni őket az ígéret földjére. Az Úr most jelentőségteljesen megmutatta hatalmát és kegyelmét, megnyitotta népe előtt a Jordánt és ellenségei nem ócsárolhatták többé őket. {PP 453.5}

„[...] és megkészíték a páskhát, a hónapnak tizennegyedik napján, estve, Jérikhónak mezején. És evének a föld terméséből a páskhának másodnapján kovásztalan kenyeret és pörkölt gabonát, ugyanezen a napon. És másnaptól kezdve, hogy ettek vala a föld terméséből, megszűnék a manna, és nem volt többé mannájok az Izráel fiainak; hanem Kánaán földének gyümölcséből evének” (Józs 5:10-12). Pusztai vándorlásuk hosszú évei véget értek. Izrael az ígéret földjére ért. {PP 454.1}

Fejezet 45 — Jerikó bevétele

(Józsué 5:13-15; 6-7. fejezete)

A héberek behatoltak Kánaánba, de nem győzték le azt; emberi szemszögből tekintve még hosszú, nehéz küzdelmet kellett megvívniok, hogy az országot birtokukba vehessék. Hatalmas népek lakták, akik készen álltak, hogy a területükre beözönlőknek ellenálljanak. A különböző törzseket a közös veszélytől való félelem kötötte össze. Lovaik és vas harci szekereik, helyismeretük és harci gyakorlatuk nagy előnyt nyújtott nekik. Továbbá az országot erődítmények, „[...] nagy és az égig megerősített városok” (5Móz 9:1) őrizték. Az izraeliták nem remélhettek a maguk erejének birtokában sikert a küszöbön álló harcban. {PP 455.1}

Az ország egyik legerősebb vára — Jerikó, a nagy és gazdag város — közelükben, gilgáli táboruk előtt feküdt. A termékeny síkság határán fekvő, a trópusok gazdag és változatos termékeiben bővölködő, a tömör lőrések mögötti büszke város palotáival és templomaival a fényűzés és a bűn lakhelye volt, ami kihívást jelentett Izrael Istene ellen. Jerikó a bálványimádás egyik központja volt és a holdistennőnek, Astarótnak szentelték. Itt összpontosult mindaz, ami a kánaániták vallásában a leggonoszabb és leglealjasítóbb volt. Izrael népe, amelynek a bál-peóri bűn félelmetes következménye még frissen élt emlékezetében, csak irtózattal és utálattal nézhetett e pogány városra. {PP 455.2}

Józsué látta, hogy Jerikó legyőzése az első lépés Kánaán elfoglalásához. Mindenekelőtt az isteni vezetés biztosítékát kereste és ez megadatott néki. Midőn elmélkedésre és imádkozásra visszavonult a táborból, hogy Izrael Istene a népe előtt járjon, egy sudár termetű, parancsoló tekintetű fegyveres harcost látott kivont karddal a kezében maga előtt állni. Józsué felszólítására: „[...] Közülünk való vagy-e te, vagy az ellenségeink közül?” — a válasz ez volt: „Nem, mert én az Úr seregének fejedelme vagyok, most jöttem.” Ugyanaz a parancs, melyet Mózes kapott a Hóreben: „[...] Oldd le a te saruidat lábaidról, mert szent a hely, amelyen állasz” (Józs 5:15) nyilatkoztatta ki a titokzatos idegen igazi jellemét. Krisztus volt az a fenséges, aki Izrael vezére előtt állt! Szent félelemmel borult arcra, imádkozott és hallotta a biztatást: „[...] Lásd! Kezedbe adtam Jéri- khót és királyát a sereg vitézeivel együtt” (Józs 6:2). Aztán oktatást kapott a város elfoglalására. {PP 455.3}

Az isteni rendelkezésnek engedelmeskedve vezette Józsué Izrael seregét. Nem kellett támadást intéznie, egyszerűen meg kellett kerülniük a várost, hordozva Isten ládáját és fújva a kürtöket. Először jöttek a harcosok, válogatott férfiak serege, akiknek nem képzettséggel, sem vitézséggel, hanem az Isten rendelése iránti engedelmességgel kellett győzniük. Hét pap kürtökkel követte őket. Aztán az Isten dicsőségétől övezett frigyláda következett, amit a papok hordtak olyan öltözetben, mely szent tisztüket hirdette; végül pedig Izrael serege, törzsenként ki-ki a maga zászlója alatt. Ilyen volt az a menet, amely körüljárta az elítélt várost. Semmi hang nem hallatszott, csak a hatalmas sereg lépése és a kürtök ünnepélyes visszhangja a

dombok és Jerikó utcái között. A város megkerülését befejezve a sereg csendben visszatért sátorához és a ládát helyére tették a sátorban. {PP 456.1}

A város őrei ámulattal és aggodalommal figyeltek minden mozdulatot és jelentették feletteseiknek. Mindeme látványosság jelentőségét nem ismerték; de amikor látták, hogy a hatalmas sereg naponként megkerüli a várost a szent ládával és a kísérő papokkal, a jelenet titokzatossága a papok és a nép szívét megrémítette. Erődítményeiket újból megszemlélték, és biztosak voltak abban, hogy sikeresen ellen tudnak állni a legerősebb támadásnak. Sokan gúnyolódtak azon az elgondoláson, hogy ilyen különös felvonulással valamit is árthatnak nekik. Mások megijedtek, amikor látták a menetet, mely naponként megkerülte városukat. Emlékeztek arra, hogy a Vörös-tenger egykor kettévált e nép előtt és a Jordán folyón át is út készült nekik. Nem tudták elgondolni, milyen további csodát készül érettük tenni Istenük. {PP 456.2}

Izrael serege hat napon át naponta megkerülte a várost. Elérke- zett a hetedik nap. Józsué már hajnalhasadtakor elrendezte az Úr seregét. Most parancsot kaptak, hogy hétszer kerüljék meg Jerikót, és a kürtök hatalmas zengésekor hangosan kiáltsanak, mert az Úr kezükbe adta a várost. {PP 456.3}

Ünnepélyesen vonult a nagy sereg a pusztulásra szánt kőfalak körül. Minden csendes volt. A kora hajnal csendjét csak a sok láb lépteinek dobbanása és az időnként felharsanó kürtszó törte meg. A szilárd kövekből épült tömör falak dacolni látszottak minden emberi támadással. A falakon az őrök félelme nőttön nőtt, amikor az első megkerülésre a második, a harmadik, a negyedik, az ötödik majd a hatodik következett. Mi lehet e titokzatos eljárás célja? Milyen hatalmas események előtt állnak? Nemsokáig kellett várakozniok. {PP 457.1}

Amint a hetedik körbejárás befejeződött, a hatalmas tömeg megállt. {PP 457.2}

A kürtök, amelyek egy idő óta hallgattak, most úgy harsantak fel, hogy még a föld is megremegett. A szilárd kőfalak erős tornyaikkal és oromzatukkal meginogtak és alapjaikról felemelkedve nagy robajjal törmelékként hulltak a földre. Jerikó lakósai megbénultak a rémülettől, s Izrael seregei benyomultak és elfoglalták a várost. {PP 457.3}

Az izraeliták a győzelmet nem a maguk ereje által érték el; ez teljesen az Úr győzelme volt. A várost a föld első zsengéjeként mindazzal amit tartalmazott, áldozatként Istennek kellett szentelni. Izraelnek tudatosítania kellett magában, hogy Kánaán elfoglalásánál nem önmagukért harcoltak, hanem egyszerűen mint eszközök, végre kellett hajtsák Isten akaratát, nem azért, hogy saját gazdagságukat vagy hírüket, hanem királyuk, Jahve dicsőségét keressék. A város bevétele előtt elhangzott a parancs: „Legyen a város maga, és minden, ami benne van, teljesen az Úrnak szentelve; [...] óvjátok meg magatokat a teljesen Istennek szentelt dolgoktól, [...] hogy Izráel táborát átkozottá ne tegyétek, és bajba ne keverjétek azt” (Józs 6:17-18). {PP 457.4}

A város minden lakosát, minden élőlénnyel „[...] férfitől az asszonyig, a gyermektől az öregig, sőt az ökörig, juhig és a szamárig” (Józs 6:21) kardélre kellett hányni. Csak a hűséges Ráhábot és családját kímélték meg a kémek ígérete szerint. A várost magát felégették. Palotái és templomai, pompás lakóhelyei, drága fényűző berendezései, a gazdag függönyök és drága ruhák a lángok martaléka lett. {PP 457.5}

Azt, amit nem lehetett a tűz által elpusztítani, minden ezüst-, arany-, réz- és vasedényt megátkoztak; Jerikónak nem volt szabad soha többé erődítménnyé felépülni. Ítéletet mondtak arra, aki az isteni erő által lerombolt falakat felépíteni merészelné. Az ünnepélyes kihirdetést egész Izrael jelenlétében tették: „Átkozott legyen az Úr előtt az a férfiú, aki felkél, hogy megépítse e várost, Jerikót! Az ő elsőszülöttjére rakja le annak alapját, s legifjabb fiára állítsa fel annak kapuit!” (Józs 6:26). {PP 457.6}

Jerikó lakosainak teljes pusztulása a Mózes által adott Kánaán lakóira vonatkozó korábbi parancs beteljesedése volt: „[...] megvered őket: mindenestől veszítsd ki őket” (5Móz 7:2). „De e népnek városaiban, amelyeket örökségül ad néked az Úr, a te Istened, ne hagyj élni csak egy lelket is” (5Móz 20:16). E parancsolat sokaknak a Biblia más részeiben megparancsolt szeretet és jóság lelkületével ellentétesnek látszik, pedig azok valójában a végtelen bölcsesség és jóság utasításai voltak. Isten Kánaánban akarta megalapítani Izraelt, hogy ott nemzetté, kormányzattá fejlődve általuk e földön kinyilatkoztassa királyságát. Nekik nemcsak az igazi vallás örököseivé kellett lenniük, hanem annak elveit az egész földön el kellett terjeszteniük. A kanaániták azonban akkor már a legromlottabbak, a leglealacso- nyítóbb pogányság követői voltak, s szükséges volt, hogy a földet megtisztítsák attól, ami megakadályozná Isten kegyelmes céljának beteljesítését. {PP 458.1}

Kánaán népének elég lehetősége volt a bűnbánatra. Negyven évvel ezelőtt az Egyiptom feletti ítélet és a Vörös-tengeren való átkelés bizonyítéka volt Izrael Istene legfőbb hatalmának. És most a Midián, a Gileád és Básán királyainak legyőzése ugyancsak megmutatta, hogy Jahve minden isten felett áll. Jellemének szentsége és a tisztáta- lansággal szembeni utálata nyilvánvalóvá lett abban az ítéletben, amellyel Izraelt büntette Bál-Peór förtelmes szertartásaiban való részvételükért. Mindezeket az eseményeket ismerték Jerikó lakói. Sokan voltak, akik osztották Ráháb meggyőződését, amely szerint Jahve Izrael Istene, a menny és a föld Istene, de visszautasították az engedelmességet. Mint az özönvíz előtti emberek, úgy a kanaániták is csak azért éltek, hogy káromolják az eget és tisztátalanná tegyék a földet. A szeretet és az igazságosság megkívánta az Isten elleni lázadók és az emberek ellenségeinek azonnali kiirtását. {PP 458.2}

Mily könnyen döntötte le a menny serege Jerikó falait, ama büszke városét, amelynek erődítményei negyven évvel ezelőtt annyira megrémítették Izrael hitetlen kémeit. Izrael erőssége szólt: „[...] kezedbe adtam Jerikót (Józs 6:2). E szó ellen az emberi erő tehetetlen volt.” „Hit által omlottak le Jerikónak kőfalai” (Zsid 11:30). Az Úr seregének fejedelme csak Józsuéval beszélt, nem nyilatkoztatta ki magát az egész közösségnek, és rajtuk múlott, hogy

Józsué szavaiban higgyenek vagy kételkedjenek — az Úr nevében általa adott parancsoknak engedelmeskedjenek vagy elutasítsák tekintélyét. Az Isten Fia vezetése alatt jelenlevő, őket kísérő angyali sereget nem láthatták. akár így is gondolkozhattak volna: „Milyen jelentéktelenek a menetelések és milyen nevetségesek a város falait megkerülő naponkénti gyaloglások, a kosok kürtjeinek fúvása. Ennek nem lehet hatása ezekre a tornyosuló erődítményekre". De a szertartás folyamatosságának terve hosszú időn keresztül a falak végső leomlása előtt alkalmat adott Izraelnek hite erősítésére. Emlékezetükbe kellett véső djön, hogy erejük nem az emberi bölcsességben, sem hatalomban, hanem egyedül üdvösségük Istenében van. Megszokottá lett, hogy teljesen isteni vezetőjükre hagyatkozzanak. {PP 458.3}

Isten hatalmas dolgokat akar cselekedni a benne bízókért. Ma Isten népének azért nincs nagyobb ereje, mert saját bölcsességében bízik és nem ad alkalmat Istennek, hogy hatalmát érette kinyilatkoztassa. Ő minden szükségében segít a benne hívő gyermekein, ha teljes bizalmukat belé helyezik és híven engedelmeskednek neki. {PP 459.1}

Nemsokkal Jerikó eleste után Józsué elhatározta, hogy megtámadja Ai városát, amely néhány kilométerre a Jordán völgyétől nyugatra eső hegyszakadékok között épült kis város. Az oda kiküldött kémek azt a hírt hozták, hogy Ai lakosa kevés és csak kis sereg szükséges legyőzéséhez. {PP 459.2}

Az Isten által számukra kivívott fényes győzelem magabízókká tette az izraelitákat. Mivel Isten nekik ígérte Kánaán országát, erőseknek érezték magukat és nem ismerték fel, hogy egyedül Isten segítsége hozhat sikert. Józsué maga is Isten tanácsának kérése nélkül készített tervet Ai bevételére. {PP 459.3}

Izrael kezdte felmagasztalni saját erejét és megvetéssel nézett ellenségeire. Könnyű győzelmet reméltek, s a háromezer embert elegendőnek vélték a város elfoglalására. Harcba siettek annak bizonyossága nélkül, hogy Isten velük lesz. A városkapú közelébe mentek, hogy a legösszpontosítottabb ellenállással találkozzanak. Az ellenség számától és alapos felkészültségétől megijedve, zűrzavarban menekültek a lejtőn lefelé. A kánaániták felbőszülve „[...] üldözék őket a kaputól kezdve [...] és levágták őket a lejtőn" (Józs 7:5) Számszerint a veszteség kicsiny volt — harminchat embert vágtak le -, de a vereség elcsüggesztette az egész közösséget. „[...] Azért meg- olvada a népnek szíve, és lőn olyanná, mint a víz" (Józs 7:5). Ez volt az első alkalom, amikor a kanaanitákkal valóságos ütközetben találkoztak és ha e kis város védelmezői elől menekülniök kellett, mi lesz az eredménye az előttük álló nagyobb küzdelemnek. Józsué Isten nemtetszésének tartotta sikertelenségüket, aggodalommal és félelemmel „[...] megszaggatá az ő ruháit, és földre borula arccal az Úrnak ládája előtt mind estvéig, ő és Izráel vénei, és port hintének a fejökre" (Józs 7:6). {PP 459.4}

Monda Józsué: „Ah Uram Istenem! Miért is hozád által ezt a népet a Jordánon, hogyha az Emoreus kezébe adsz minket, hogy elveszítsen: Oh Uram! mit mondjak, miután meghátrált Izráel az ő ellenségei előtt! Ha meghallják a kananeusok és e földnek minden lakói, és ellenünk

fordulnak, és kiirtják nevünket e földről: mit cselekszel majd a te nagy nevedért:" (Józs 7:7-9). {PP 460.1}

Isten így válaszolt: „Kelj fel! Miért is borulsz te arcra? Vétkezett Izráel, és általhágták szövetségemet is, amelyet rendeltem nékik" (Józs 7:10-11). Itt volt az ideje a gyors és határozott cselekvésnek. Titkos bűn volt a táborban és ezt ki kellett kutatni és el kellett távolítani, hogy újból részesülhessen a nép Isten jelenlétének áldásában. „[...] Nem leszek többé veletek, ha ki nem vesztitek magatok közül azt a nékem szentelt dolgot" (Józs 7:12). {PP 460.2}

Olyan valaki szegte meg az Úr parancsát, aki Isten ítéletének végrehajtásával bízatott meg. Az elkövető bűnéért a nemzet volt felelős. „[...] mert elvettek a teljesen nékem szentelt dolgokból is, és loptak is és hazudtak is, és edényeik közé is dugdostak" (Józs 7:11). Józsué utasítást kapott a bűnös felderítésére és megbüntetésére. Sorsot kellett vetni a vétkező felfederítésére. A bűnösre nem mutattak rá közvetlenül. A gyülekezetet egy időre bizonytalanságban hagyták, hogy a nép felelősséget érezzen a köztük lévő bűnért, valamint szívük vizsgálatára és Isten előtti megalázkodásra legyenek késztetve. {PP 460.3}

Kora reggel Józsué előállatá Izrael seregeit törzsek szerint és elkezdődött az ünnepélyes szertartás. A vizsgálat lépésről-lépésre haladt. A kör egyre szorosabbra zárult. Először a nemzetséget, azután a családot, a háznépet, ezen belül a fériakat, majd végül Ákánt, Kármi fiát Júda nemzetségéből mutatta ki Isten ujja Izrael megrontójaként. {PP 460.4}

Hogy minden kétséget kizáróan megállapítsa, nem hagyván okot ama vádra, hogy jogtalanul ítélték el, Józsué ünnepélyesen kérte Ákánt, ismerje be az igazságot. A szerencsétlen ember vallomást tett bűnéről: „Bizony én vétkeztem az Úr ellen, Izráel Istene ellen [...] Láték ugyanis a zsákmány közt egy jó babiloni köntöst, kétszáz siklus ezüstöt és egy arany vesszőt, amelynek súlya ötven siklus vala, és megkívántam ezeket, és elvevém ezeket, és íme elrejtve vannak a földben, a sátramnak közepében" (Józs 7:20-21). Azonnal embereket küldtek és „[...] ímé, elrejtve vala az az ő sátorában, és az ezüst is alatta vala. Kivivék azért azokat a sátor közepéből, és vivék Józsuához és Izráelnek minden fiához, és lerakák azokat az Úr előtt" (Józs 7:22-23). {PP 461.1}

Kimondták az ítéletet és azonnal végre is hajtották. „Miért rontottál meg minket?" — kérdezte Józsué — „Rontson meg téged e napon az Úr". Mivel Ákán bűnéért a népet felelősnek tartották és annak következményei miatt szenvedtek, ezért képviselőik által részt kellett venniök a büntetés végrehajtásában. „[...] És elborítá őt egész Izráel kövekkel" (Józs 7:25). {PP 461.2}

Azután a nagy kőhalmot raktak föléje a bűn és a büntetés bizonyságául. Ezért nevezik ezt a helyet Akor, azaz „megrontás völgyének". {PP 461.3}

A Krónika könyvében emléke le van írva: „Ákán, Izráelnek megrontója" (IKrón 2:7). {PP 461.4}

Ákán az ő bűnét a legközvetelenebb és legünnepélyesebb figyelmeztetés és Isten hatalmának leghatalmasabb kinyilatkoztatása ellenére követte el. „[...] el ne vegyetek a teljesen néki szentelt dolgokból, hogy Izráel táborát átkozottá ne tegyétek” (Józs 6:18). Ezt hirdették az egész Izraelnek. A parancs közvetlen a Jordánon történt csodálatos átkelés, az isteni szövetség elismeréseként a nép körülmetélkedése, a páska megünneplése és a szövetség Angyalának: „az Úr Seregének Fejedelme megjelenése után adatott ki. Ezt követte Jerikó elfoglalása, amely a pusztulás bizonyítékát adta, és amely utoléri Isten törvényének minden áthágóját. Az a tény, hogy egyedül Isten hatalma adott győzelmet Izraelnek és nem saját erejük által vették birtokba Jerikót, ünnepélyes hangsúlyt adott annak a parancsnak, amely megtiltotta nekik a zsákmányból való részesedést. Isten saját szava hatalmával győzte le az erődítményt, övé volt a győzelem és a várost minden tartalmával neki kellett szentelni.” {PP 461.5}

Izrael milliói közül csak egy ember volt, aki az ítélet és győzelem eme ünnepélyes órájában át merte hágni Isten parancsolatát. Sineár drága köntösének láttára felébredt Ákán kapzsisága. Még akkor is, amikor emiatt szembe került a halállal „jó babiloni köntösnek” nevezte azt (Józs 7:21), Egyik bűnt követi a másik. Eltulajdonította az Úr kincstárának szentelt aranyat és ezüstöt — és meglopta Istent Kánaán földjének első gyümölcséből. {PP 462.1}

Az Ákán vesztét okozó halálos bűn a kapzsiságban gyökerezett, mely a legáltalánosabbnak és legkönnyebbnek tekintett bűnök egyike. Míg a többi bűnöket felderítik és megbüntetik, a tizedik parancsolat áthágását alig dorgálják meg. E bűn szörnyűségét és borzasztó következményeit bizonyítja Ákán története. {PP 462.2}

A kapzsiság fokozatosan fejlődő bűn. Ákán addig dédelgette kapzsi vágyát, míg az szokásává lett és bilincsbe verte őt, amit szinte lehetetlen volt széttörni. Amíg a bűnnek hódolt, annak gondolata, hogy ezáltal szerencsétlenséget hoz Izrael népére, döbbenettel kellett volna betöltse; de fogékonyságát a bűn annyira eltompította, hogy amikor a kísértés jött, könnyű prédává vált. {PP 462.3}

Vajon nem történnek-e még mindig hasonló vétkek az ünnepélyes és világos figyelmeztetés ellenére is? Nekünk épp oly nyiltan meg van tiltva, hogy teret engedjünk a fösvénységnek, mint ahogy Ákán- nak a Jerikó zsákmányából való eltulajdonítás. Isten a fösvénységet bálványimádásnak nyilvánította. Ezért int bennünket: „[...] Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak!” (Mt 6:24). „[...] eltávoztassátok a telhetetlenséget” (Lk 12:15). „[...] fösvénység ne is neveztessék ti közöttetek” (Ef 5:3), Előttünk van Ákán, Júdás, Anániás és Safira borzalmas sorsa. De mindezek előtt ott van Luciferé, a hajnalcsillagé, aki magasabb méltóságra áhítozva, mind- örökre elvesztette a menny fényességét és gyönyörűségét. Mind e figyelmeztetések ellenére kapzsiság uralkodik mindenütt. {PP 462.4}

E bűn szennyező nyoma mindenütt látható. A családban elégedetlenséget és viszályt idéz elő. Irigységet és gyűlöletet támaszt a szegényekben a gazdagok iránt, a gazdagokat a szegényeket felörlő elnyomásra vezeti. Ez a gonosz nemcsak a világban van meg, hanem az egyházban is. Mennyire általános még itt is az önzés, kapzsiság, a rászedés, a jó elhanyagolása.

A tizedben és adományokban Isten meglopása. Sajnos sok Ákán van a gyülekezeti tagok között, akiknek jó bizonyságuk van (1Tim 5:10). Vannak olyanok, akik gyülekezetbe járnak, az Úr asztalánál ülnek, holott birtokukban igazságtalanul szerzett rejtett javak vannak, olyanok, melyeket Isten megátkozott! {PP 462.5}

Egy babiloni köntösért sokan feláldozzák jó lelkiismeretüket és mennyei reménységüket! A becsületet és használható képességeiket ezrével cserélik fel egy erszény ezüstért. A szenvedő szegények kiáltása felelet nélkül marad; az evangélium fényének terjedését akadályozzák; a világi emberek megvetését azok a cselekedetek motiválják, melyek meghazudtolják a keresztény hitvallást; és mégis a kapzsi ember kincseket halmoz fel. „Az ember csalhatja-é az Istent? ti mégis csaltatok engem” mondja az Úr (Mai 3:8). {PP 463.1}

Ákán bűne szerencsétlenséget hozott az egész nemzetre. Egy ember bűnéért Isten nemtetszése nyugszik az egész gyülekezeten, amíg a bűnt fel nem derítik és el nem távolítják. A gyülekezetnek nem a nyílt szembehelyezkedők, hitetlenek és Istent káromlók befolyásától kell félnie, hanem Krisztus állhatatlan követőitől. Ők azok, akik visszatartják Izrael Istenének áldásait és gyengítik a népet. {PP 463.2}

Amikor a gyülekezet nehézségbe jut, amikor elhidegülés és lelki hanyatlás a jellemző, amely Isten ellenségeinek okot ad az ujjon- gásra, akkor a kéz összekulcsolása és a szerencsétlen állapot feletti siránkozás helyett kérdezzék meg a tagok: nincs-e Ákán a sátorban? Alázattal és a szív vizsgálatával mindenki igyekezzen felfedni az elrejtett bűnt, amely kizárja Isten jelenlétét. {PP 463.3}

Ákán beismerte bűnét, de csak akkor, amikor már túl késő volt ahhoz, hogy vallomása segítsen rajta. Látta Izrael seregeit megveretve csüggedten visszatérni Aitól, és mégsem lépett elő, hogy bűnét beismerje. Látta Józsuét és Izrael véneit olyan fájdalomban a földre borulni, amely sokkal nagyobb volt, semhogy szavakkal kife- jezhető lenne. Ha akkor bűnvallomást tesz, az némi bűnbánatról tanúskodott volna, de még mindig hallgatott. Hallotta a kiáltványt, hogy nagy bűnt követtek el, sőt hallotta annak pontosan megjelölt jellegét; de ajkai le voltak pecsételve. Azután jött az ünnepélyes vizsgálat. Mily rémülettel remegett meg lelke, mikor rámutattak törzsére, nemzetségére, majd házanépére! De ő még mindig nem tett vallomást, míg Isten ujja végül rá nem mutatott. Amikor már bűnét nem titkolhatta tovább, engedett az igazságnak. Mily gyakran történnek ehhez hasonló bűnvallomások! Pedig mily nagy különbség bevallani a tényeket miután azokat bebizonyították; és megvallani a bűnöket, amelyekről csak mi tudunk és az Isten! Ákán nem tett volna vallomást, ha nem reméli, hogy ezáltal bűneinek következményeit elfordíthatja. De bűnvallomása azt szolgálta, hogy kimutassa büntetése igazságosságát. Ez nem volt igazi bűnbánat, sem összeroppanás, sem elméjének megváltozása, sem a gonosztól való irtózás. {PP 463.4}

Ilyen bűnvallomást tesznek a bűnösök, amikor Isten ítélőszéke előtt állnak, miután minden esetet életre vagy halálra eldöntöttek. A lelkük erőszakolja ki belőlük: a kárhozat borzalmas

érzése és a rájuk váró fájdalmas ítélet. De az ilyen megvallás már nem mentheti meg a bűnöst. {PP 464.1}

Mindaddig, amíg el tudják rejteni bűneiket embertársaik elől, addig sokan — mint Ákán is — biztonságban érzik és azzal áltatják magukat, hogy Isten nem veszi olyan szigorúan, és nem bélyegzi meg az igazságtalanságot. Túl későn vallják be vétküket, akkor, amikor már sem égő- sem véresáldozat nem tisztítja meg őket. Ha a menny könyveit megnyitják, a Bíró már nem szavakban sorolja fel az emberek bűnét, hanem átható, meggyőző pillantást vet rájuk és minden tett és az élet minden cselekedete a bűnös emlékezetében élénken megvilágosodik. Nem lesz akkor arra szükség, hogy mint Józsué napjaiban, a törzstől a ház népéig kikutassák a bűnöst, hanem ki-ki saját ajkaival megvallja szégyenét. Az emberek elől eltitkolt bűn az egész világ előtt nyilvánvalóvá lesz. {PP 464.2}

Fejezet 46 — Áldás és Átok

(Józs 8. fejezete)

Az Ákánon végrehajtott ítélet után Józsué azt a parancsot kapta, hogy állítsa harci rendbe a fegyverfogható férfiakat és vonuljon újra Ai ellen. Isten hatalma népével volt és a város nemsokára kezükre került. {PP 465.1}

A katonai gyakorlatokat most felfüggesztették, hogy az egész Izrael részt vehessen egy ünnepélyes istentiszteleten. A nép vágyakozott letelepedni Kánaánban. Családjaik számára még nem volt sem házuk, sem földjük, és hogy ezt elérjék, ki kellett űzniük a kanaánitákat, de ezt a fontos tennivalót elhalasztották, mert magasabb kötelezettség vette igénybe figyelmüket. {PP 465.2}

Örökségük birtokba vétele előtt a hűség szövetségét meg kellett újítaniok Istennel. Utolsó parancsában Mózes kétszer adott utasítást a törzsek összehívására Sikemben, Ebál és Garizim hegyén Isten törvényének ünnepélyes elismerésére. Ennek az előírásnak engedve, az egész nép elhagyta a gilgáli tábort, és nemcsak a férfiak, hanem „[...] még asszonyok, gyermekek, jövevények (...) is, akik járnak közöttük” (Józs 8:35) — ellenségeik földjén keresztül Síkem völgyébe, az ország középpontja közelébe mentek. Bár minden oldalon legyőzetlen ellenség vette őket körül, mégis biztonságban voltak Isten védelme alatt mindaddig, amíg hűségesek voltak hozzá. Mint Jákób idejében, most is „[...] Istennek rettentése vala a körültök való városokon” (1Móz 35:5), és a hébereket nem háborították. {PP 465.3}

Az a hely, amelyet erre az ünnepélyes istentiszteletre kijelöltek, már szent volt atyáik történelmi kapcsolata révén. Ábrahám itt építette első oltárát Jahvénak Kánaán földjén. Itt ütötték fel sátraikat Ábrahám és Jákób, s Jákób itt vásárolt földet, amelybe Izrael törzsei\ Józsefet temették. Itt volt a Jákób által ásott kút, és a tölgyfa, amely alatt elásta családja bálványképeit. {PP 465.4}

Ez a hely Palesztina legszebb helyeinek egyike volt és méltó arra, hogy színtere legyen ennek a nagy és hatásos jelenetnek. A kopár dombok között hívogatóan terült el a szép völgy zöld mezőivel, olajfaligetekkel beültetve és patakoktól öntözve, vadvirággal díszítve. Ebál és Garizim a völgy két oldalán, egymással majdnem összeért és alsó kiszögellésük természetes szószéknek látszott. Az egyiken elmondott szó a másikon érthetően hallható volt, míg a hegyoldal nagyszámú gyülekezetnek biztosított helyet. {PP 466.1}

Mózes utasítása szerint az Ebál hegyén nagy kövekből emlékművet állítottak. E köveket előzőleg vakolattal bevonták, aztán ráírták a törvényt; nemcsak a Sinairól kihirdetett és kőtáblákba vésett tízparancsolatot, hanem azokat is, amelyeket Mózessel közöltek és azt könyvbe írta. Az emlékmű mellett faragatlan terméskövekből oltárt emeltek és áldozatot mutattak be az Úrnak. Az a tény, hogy az áldozati oltárt az Ebál hegyén emelték, jelentőségteljes volt és arra mutat, hogy a törvény áthágása miatt Izrael jogosan vonta magára

Isten haragját és ő azonnal végre is hajtaná ítéletét, ha Krisztus engesztelése nem lenne, amit az áldozati oltár jelképez. {PP 466.2}

Hat törzs, Lea és Rákhel valamennyi leszármazottja a Garizim hegyén állt fel, a szolgálók leszármazottai Rúbennel és Zebulonnal az Ebál hegyén helyezkedtek el, a papok pedig a szövetség ládájával a közbeeső völgyben foglaltak helyet. A kürtjel hangja csendet hirdetett. Józsué mély csendben, a nagy gyülekezet jelenlétében a frigyláda mellett állva felolvasta az áldásokat, amelyek az Isten törvénye iránti engedelmesség következményei. A Garizim hegyén álló minden törzs ámént mondott rá. Azután az átkokat olvasta fel, amelyre az Ebál hegyén álló törzsek hasonlóképpen adták beleegyezésüket. Ezer és ezer hang egy ember hangjaként egyesült az ünnepélyes válaszban. Ezt követte Isten törvényének, a Mózesnek adott szabályokkal és rendeletekkel együtt való felolvasása. {PP 466.3}

Izrael a Sinainál az Úr szájából kapta a törvényt, és annak Isten ujjával írt szent szabályait még most is ott őrizték a frigyládában. De most újra leíratott, hogy mindenki személyesen olvashassa azt. Mindenkinek meg volt az az előjoga, hogy maga láthatta a szövetség feltételeit, amellyel Kánaánt birtokukban tarthatták. A szövetség feltételeinek elfogadását mindenkinek ki kellett fejeznie, és fel kellett jegyeznie a megtartás vagy elvetés következményeit az áldásban vagy átokban. A törvényt nemcsak felírták az emlékkőre, hanem Józsué felolvasta az egész Izrael hallatára. Csak néhány héttel azelőtt adta át Mózes a népnek az ötödik könyvét, most Józsué újra felolvasta a törvényt. {PP 466.4}

A törvény felolvasását nemcsak a férfiak, hanem a nők és gyermekek is hallgatták; mert fontos volt, hogy ők is ismerjék és cselekedjék. A törvénnyel szembeni kötelességüket Isten megparancsolta: „Vegyétek azért szívetekre és lelketekre e szavaimat, és kössétek azokat jegyül a ti kezetekre, és homlokkötőkül legyenek a ti szemeitek között, és tanítsátok meg azokra a ti fiaitokat [...] hogy megsokasodjanak a ti napjaitok és fiaitoknak napjai azon a földön, amely felől megesküdt az Úr a ti atyáitoknak, hogy nékik adja mindaddig, amíg az ég a föld felett lészen” (5Móz 11:18-19.21). {PP 467.1}

Minden hetedik évben az egész törvényt fel kellett olvasni Izrael egész gyülekezetében, amint Mózes megparancsolta: „A hetedik esztendő végén, az elengedés esztendejének idejében, a sátorok inne- pén; Mikor eljön az egész Izráel, hogy megjelenjék az Úr előtt, a te Istened előtt azon a helyen, amelyet kiválaszt: olvasd fel e törvényt az egész Izráel előtt fülök hallására. Gyűjtsd egybe a népet, a férfiakat, az asszonyokat, a kicsinyeket [...] és tanuljanak, és féljék az Urat, a ti Isteneteket, és tartsák meg és teljesítsék e törvénynek minden igéjét. És az ő fiaik is, akik nem tudják még, hallják és tanulják meg, hogy az Urat, a ti Isteneteket kell félni mindaddig, amíg éltek azon a földön, amelyre általkeltek a Jordánon, hogy bírjátok azt” (5Móz 31:10-13). {PP 467.2}

Sátán mindig munkában van és igyekszik elfordítani azt, amit Isten mondott; elvakítani az elmét és elhomályosítani az értelmet, hogy ezáltal az embert bűnre vigye. Az Úr nyílt követelményei oly nagyon egyszerűek, hogy senkinek sem kell tévelyegnie. Isten állandóan

keresi, hogy az embert védelme alá vonja, hogy Sátán ne gyakorolhassa gonosz, megtévesztő hatalmát. Az Úr leereszkedett, hogy saját szavaival beszéljen hozzájuk és saját kezével írja az élő igéket. {PP 467.3}

És ez áldott igéket élettel áthatva és igazságtól ragyogva tökéletes vezetőként adta át az embernek. Mivel Sátán arra törekszik, hogy a figyelmet elvonja és a hajlandóságot elfordítsa az Úr ígéreteitől és követelményeitől, ezért annál nagyobb szorgalomra van szükség, hogy azokat az emlékezetben megerősítsék és a szívbe bevéssék. {PP 467.4}

A vallásoktatóknak a nép oktatásában nagyobb figyelmet kellene szentelniük a bibliai történetek tényeire és tanításaira, valamint az Úr figyelmeztetéseire és követelményeire. Egyszerűen, a gyermekek értelméhez alkalmazva gyakran el kell mondaniok ezeket. Ez a lelkészek és a szülők munkája, arra ügyelve, hogy az ifjúságot az írásban oktassák. {PP 468.1}

A szülőknek fel kell kelteni a gyermekek érdeklődését Isten szava iránt. De ezt csak úgy érhetik el, ha ők is és a tanítók maguk is érdeklődnek iránta. Tanításaiban jártasaknak kell lenniük, amint Isten megparancsolta Izraelnek. Beszélni kell arról: „[...] mikor házadban ülsz, mikor úton jársz, mikor fekszel és mikor felkelsz” (5Móz 11:19). Akik óhajtják, hogy gyermekeik szeressék és tiszteljék Istent, azok beszéljenek jóságáról, fenségéről és hatalmáról, amint az szavában és a teremtés műveiben ki van nyilatkoztatva. {PP 468.2}

A Biblia minden fejezete, minden verse és minden szava Isten üzenete az emberhez. Kössük szabályait jegyül kezeinkre és homlokunkra! Ha tanulmányozzuk és követjük e szabályokat, akkor Isten úgy vezeti mai népét, mint hajdan Izraelt — nappal felhő-, éjjel tűzoszlop által. {PP 468.3}

Fejezet 47 — Szövetség a gibeonitákkal

(Józsué 9.-10. fejezete)

Sikhemből visszatértek az izraeliták gilgáli táborukba. Itt nemsokára különös küldöttség kereste fel őket, akik szövetséget kívántak velük kötni. A követek előadták, hogy messze földről jöttek és ezt megjelenésük igazolni látszott. Ruházatuk öreg és elnyűtt, saruik agyonhasználtak, foltozottak, élelmük penészes és tömlőik, melyek borospalackokként szolgáltak, repedezettek, összekötözöttek voltak, mintha az úton gyorsan javították volna meg. {PP 469.1}

Távoli otthonukban — feltételezhetően Palesztina magaslatain túl — földieik hallottak azokról a csodákról, amelyeket Isten tett népéért és ezért elküldték őket, hogy Izraellel szövetséget kössenek. A hébereket óva intette Isten, hogy Kánaán bálványimádóival szövetségre lépjenek, és a ..vezetők elméjében kétely támadt az idegenek igazmondását illetően. „[...] Hátha közöttem lakol te" — mondták. Erre azonban a küldöttek azt válaszolták: „Szolgáid vagyunk mi!" De amikor Józsué nyíltan megkérdezte: „Kik vagytok, és honnan jöttetek?" ők megismételték korábbi állításukat és őszinteségük bizonyítékaként hozzáfűzték: „Ez a mi kenyerünk meleg volt, amikor eleségül elhoztuk a mi házainkból elindulván, hogy hozzátok jöjjünk: most ímé száraz, és penészes lett, (...) e mi ruháink és saruink pedig megavultak az útnak igen hosszú volta miatt!" (Józs 9:7-8.12-13). {PP 469.2}

Ezek az érvek hatottak. A héberek „(...) az Úrnak tanácsát nem kérték (...) és békességesen bánt velök Józsué, és frigyet köte velök, hogy életben hagyja őket, a gyülekezet fejedelmei pedig megesküdének nékik" (Józs 9:14-15). Így léptek szövetségre. {PP 469.3}

Három nap múlva kiderült az igazság. Az izraeliták meghallották, hogy „[...] közel valók azok, hozzájok, sőt közöttök lakoznak" (Józs 9:16). Tudván, hogy lehetetlen a hébereknek ellenállni, a gibeoniták cselhez folyamodtak, hogy megmentsék életüket. {PP 469.4}

Nagy volt az izraeliták méltatlankodása, mikor megtudták, hogy rászedték őket. Bosszúságuk még növekedett, mikor három napi út után elérték a gibeoniták városait közel az ország központjához. „[...] és zúgolódék az egész gyülekezet a főemberek ellen", de ez utóbbiak vonakodtak a szövetség megtörésére, noha azt csalással biztosították. Mivel „[...] megesküdtünk nékik az Úrra, Izrael Istenére, most hát nem bánthatjuk őket" (Józs. 9:18). A gibeoniták kötelezték magukat bálványimádásuk feladására és Jahve imádásának elfogadására, s így életük megőrzése nem sértette meg az Úrnak a bálványimádó kanaániták kiirtására adott rendeletét. Esküjükkel a héberek sem kötelezték magukat bűn elkövetésére, és bár az esküt rászedéssel biztosították, azt mégsem kellett megszegniük. Ha valakit a szó kötelez — nem a rossz cselekvésére — szentnek kell azt venni. A nyereség, a bosszú, vagy önérdek nem befolyásolhatja az eskü vagy fogadalom sérthetetlenségét: „utálatosok az Úrnál a csalárd beszédek" (Péld 12:21). „Kicsoda megy fel az Úr hegyére? És kicsoda áll meg az ő szent helyén? [...] Aki kárára esküszik, és meg nem változtatja" (Zsolt 24:3; 15:4). {PP 470.1}

A gibeoniták életben maradhattak, de mint rabszolgák a szentélyhez lettek beosztva minden szolgai munka végzésére. „És tevé őket Józsué azon a napon favágókká és vízhordokká a gyülekezethez és az Úr oltárához” (Józs 9:27). Annak tudatában, hogy hibát követtek el, örültek életük bármily áron való megváltásáért és a feltételeket hálásan elfogadták. „És most ímé, a te kezedben vagyunk” — mondták Józsuénak — „amint cselekedni jónak és igaznak tetszik előtted, úgy cselekedjél mivelünk” (Józs 9:25). Utódaik századokon át a szentély szolgálatával álltak kapcsolatban. A gibeoniták területe négy városra terjedt ki. A nép nem élt királyi uralom alatt, hanem vének vagy tanácsosok kormányozták őket. Gibeon, városaik közül a legfontosabb, „[...] nagy város [...] olyan mint egy a királyi városok közül (...) férfiai pedig mind vitézek valának” (Józs 10:2). Mivel e nagy város lakói ily megalázó eljáráshoz folyamodtak életük megmentéséért, ez feltűnően mutatja azt a félelmet, amelyet Izrael jelentett Kánaán lakóinak. {PP 470.2}

A gibeonitáknak sokkal jobb lett volna, ha őszintén tárgyalnak Izraellel. Amíg Jahvénak való alárendeltségük életük megtartását biztosította, addig csalásuk csak szégyent és szolgaságot hozott rájuk. {PP 471.1}

Isten úgy rendelkezett, hogy mindazok, akik pogányságukkal felhagynak és Izraellel egyesülni akarnak, részesüljenek a szövetség áldásaiban. Őket e kifejezéssel illették: „[...] a köztetek tartózkodó jövevény (3Móz 17:12), és kevés kivétellel ez az osztály Izraellel azonos kedvezménynek és kiváltságnak örvendhetett.” Az Úr rendelkezése ez volt: {PP 471.2}

„Hogyha jövevény tartózkodik nálad, a ti földeteken, ne nyomorgassátok őt. Olyan legyen néktek a jövevény, aki nálatok tartózkodik, mintha közületek való bennszülött volna, és szeressed azt mint magadat” (3Móz 19:33-34). A páskát és az áldozatok hozatalát illetően megparancsolta: „[...] néktek és a köztetek lakozó jövevénynek egy rendtartástok legyen [...] az Úr előtt olyan legyen a jövevény, mint ti” (4Móz 15:15). {PP 471.3}

E feltételekkel elfogadhatták volna a gibeonitákat, de ők csaláshoz folyamodtak. Nem volt könnyű a megaláztatás a „királyi város” ama polgárai számára, kiknek férfiai „mind vitézek” voltak. Nem volt könnyű, hogy századokra favágókká és vízhordókká legyenek. Rásze- dés céljából magukra öltötték a szegénység ruháit, s ezt mint az örök szolgaság jegyét, viselniök kellett. Szolgai állapotuk minden nemzedéken át bizonyította, hogy a csalást utálja az Úr. {PP 471.4}

A gibeonitáknak az izraeliták alá rendelése félelemmel töltötte el a kanaánita királyokat. Azonnal lépéseket tettek, hogy bosszút álljanak azokon, akik a betolakodókkal békét kötöttek. Adonisédek, Jeruzsálem királyának vezetésével öt kanaánita király szövetkezett Gibeon ellen. Eljárásuk gyors volt. A gibeoniták nem voltak felkészülve a védelemre, s ilyen üzenetet küldtek Józsuéhoz Gilgálba: „[...] {PP 471.5}

Ne vond meg kezeidet a te szolgáidtól! Jöjj fel hozzánk hamar és ments meg minket, és segíts rajtunk, mert mind felgyültek ellenünk az Emoreusok királyai, akik a hegyen lakoznak" (Józs 10:6). A veszély nemcsak a gibeonitákat, hanem az izraelitákat is fenyegette. {PP 471.6}

Közép- és Délpalesztina hágóit eddig Gibeon város uralta, s ezeket az ország elfoglalásához meg kell tartani. {PP 471.7}

Józsué tehát azonnal felkelt, hogy Gibeon segítségére siessen. A legyőzött város lakói féltek, hogy csalásuk miatt elutasítja kérésüket, de mivel alávetették magukat Izraelnek és elfogadták Istenük imádatát — kötelességüknek tartották védelmezésüket. Ezúttal nem mulasztotta el kikérni Isten tanácsát. Az Úr pedig bátorította őt a vállalkozásra. Így szólt az isteni üzenet: „Ne félj tőlük, mert kezedbe adtam őket; senki sem áll meg közülök előtted." „Felméne azért Józsué Gilgálból, ő maga és az egész hadakozó nép vele, és a seregnek minden vitéze" (Józs 10:8.7). {PP 471.8}

Egész éjjel meneteltek, reggelre felhozta seregét Gibeon elé. A szövetséges fejedelmek még alig gyűjtötték össze hadaikat a város körül, mikor Józsué rájuk tört. A támadás az ellenfelek teljes kudarcát eredményezte. Az óriási sereg a béthoroni hegyi hágó felé menekült Józsué seregei elől, és amikor elérték a magaslatot, lerohantak a meredek lejtőn a másik oldalon. Itt ádáz jégeső szakadt rájuk. „Az Úr nagy köveket hullata rájok az égből [...] többen valának, akik a jégeső kövei miatt haltak vala meg, mint azok, akiket fegyverrel öltek meg Izrael fiai" (Józs 10:11). {PP 472.1}

Az emoreusok fejveszetten menekültek a hegyek sziklái közé, hogy ott majd menedéket találjanak. Józsué pedig, aki a jelenetet egy magaslatról figyelte, látta, rövid lesz a nap arra, hogy feladatát teljesíthesse. Ha pedig az ellenséget most nem semmisíti meg, rövid időn belül újra ellene támad. „Akkor szóla Józsué az Úrnak [...] Izrael szemei előtt: Állj meg nap, Gibeonban, és hold az Ajalon völgyében! És megálla a nap, és vesztegle a hold is, amíg bosszút álla a nép az ő ellenségein [...] És megálla a nap az égnek közepén és nem sietett lenyugodni majdnem teljes egy napig" (Józs 10:12-13). {PP 472.2}

Mielőtt az est leszállt, Isten Józsuénak adott ígérete beteljesedett. Az ellenség egész serege kezébe adatott. E nap eseménye sokáig élt Izrael emlékezetében. „És nem volt olyan nap, mint ez, sem annak- előtte, sem annakutána, hogy ember szavának engedett volna az Úr, mert az Úr hadakozik vala Izraelért" (Józs 10:14). „A nap és hold megállnak helyökön cikázó nyilaid fényétől és ragyogó kopjád villanásától. Haragodban eltaposod a földet, búsultodban szétmorzsolod a nemzeteket. Kiszállsz néped szabadítására" (Hab 3:11-13). {PP 472.3}

Isten Lelke ihlette Józsué imáját, hogy ismét bizonyítsa Izrael Istene hatalmát. Ezért kérése nem mutatta a nagy vezető elbizakodottságát. Józsué elnyerte az ígéretet, hogy Isten bizonyosan legyőzi Izrael eme ellenségét, de éppoly komolyan igyekezett, mintha az eredmény egyedül Izrael seregétől függne. Józsué mindent megtett, amit csak ember tehet, s csak azután kiáltott hitben Isten segedelméért. A siker titka az isteni hatalom és az emberi igyekezet

egyesülésében van. A legnagyobb eredményeket azok érik el, akik őszintén a Mindenható karjában bíznak. Az a férfi, aki azt parancsolta: „Állj meg nap, Gibeonban, és hold az Ajalon völgyében!” — ugyanaz volt, aki Gilgálban a táborban órák hosszat arcra borulva könyörgött a porban. Az ima emberei a hatalom emberei. {PP 472.4}

E nagy csoda bizonyítja, hogy a teremtmény a Teremtő ellenőrzése alatt áll. Sátán igyekszik, hogy a fizikai világban Isten tevékenységét eltitkolja az ember elől. De ez a csoda mindenkit megszégyenít, aki a természetet a természet Istene fölé helyezi. {PP 473.1}

Isten saját akaratával indította el a természet erőit, hogy azok megtörjék ellenségei hatalmát — „tűz és jégeső, hó és köd, szélvihar, amelyek az ő rendelését cselekszik” (Zsolt 148:8). Mikor a pogány emoreusok elhatározták, hogy dacolnak Isten akaratával, Isten közbelépett „nagy köveket hullata rájok az égből”. A föld történelmének záró jelenetében még nagyobb ütközet leírásáról értesülünk, amikor „Felnyitotta az Úr az ő tárházát, és előhozta az ő haragjának szereit” (Jer 50:25). Ő kérdezi: „Eljutottál-e a hónak tárházához; vagy a jégesőnek tárházát láttad-é? Amit fenntartottam a szükség idejére, a harc és háború napjára?” (Jób 38:22-23). {PP 473.2}

A látnok leírja a pusztulást, amely akkor történik, amikor „[...] nagy szózat jöve ki a mennyei templomból [...] ezt mondja vala: Meglett!” A látnok mondja: „És nagy jégeső, mint egy-egy tálentom, szálla az égből az emberekre” (Jel 16:17.21). {PP 473.3}

Fejezet 48 — Kánaán felosztása

(Józs 10:40-43; 11; 14-22. fejezete)

A béthoroni győzelmet gyorsan követte Kánaán déli részének megszállása. „Megveré azért Józsué az egész földet; a hegységet és a déli vidéket, a síkságot, [...] És mindezeket a királyokat és azoknak földjét egy útban hódítá meg Józsué, mivelhogy az Úr, Izráelnek Istene hadakozott vala Izráelért. Azután visszatére Józsué és vele az egész Izráel a táborba, Gilgálba” (Józs 10:40-43). {PP 474.1}

Észak-Palesztina törzsei megrémülvén az Izrael seregét kísérő sikerektől, szövetkeztek ellene. E szövetség feje a Mérom tótól nyugatra eső területnek, Hásornak királya, Jábin volt. „És kijövének ők és velök az ő egész táboruk” (Józs 11:4). E hadsereg sokkal nagyobb volt mindazoknál, amelyekkel Izrael Kánaánban eddig találkozott. „[...] sok nép, olyan sok, mint a fövény, amely a tenger partján van, és igen sok ló és szekér. És összegyűlének mindezek a királyok, [...] és megindulának, és táborba száliának együttesen” (Józs 11:4-5). Ismét bátorító üzenetet kapott Józsué: „Ne félj tőlök, mert holnap ilyenkorra mindnyájokat átdöfötten vetem az Izráel elé” (Józs 11:6). {PP 474.2}

Józsué a Mérom tó közelében a szövetségesek táborára tört és teljesen felmorzsolta azok erejét. „És adá őket az Úr Izráelnek kezébe, és verék [...] és űzék őket [...] hogy senki sem maradt közülök életben” (Józs 11:8). A harci kocsikat és a lovakat, melyekkel a kanaániták büszkélkedtek és kérkedtek, nem volt szabad az izraelitáknak eltulajdonítani. Isten parancsára a szekereket elégették, a lovakat megbénították és így tették harcképtelenné az ellenséget. Izraelnek nem volt szabad szekerekben és lovakban bíznia, hanem csak Urának, Istenének nevében. {PP 474.3}

Egyik várost a másik után foglalták el és Hásort, a szövetség erődítményét felégették. A háborút néhány évig folytatták, de annak végével Józsué Kánaán gazdája lett. „[...] A föld pedig megnyugovék a harctól” (Józs 11:23). {PP 475.1}

Bár a kanaániták erejét megtörték, de birtokuktól nem fosztották meg őket. Nyugaton a filiszteusok még mindig megtartottak a tengerpart mentén egy termékeny síkságot, míg a tőlük északra fekvő terület a sidóniaiké volt. A Libánon is ez utóbbi nép birtoka volt; Egyiptom felé délen az országot még mindig az ellenség lakta. {PP 475.2}

Ennek ellenére Józsuénak nem kellett folytatnia a harcot. A nagy vezetőnek más munkát kellett véghez vinnie, mielőtt az Izrael feletti parancsnokságot átadná. Az egész országot, a már elfoglalt és a még meg nem hódított részeket fel kellett osztania. Minden törzsnek pedig kötelessége volt, hogy a maga örökségét megszerezze. Ha a nép hűséges marad Istenhez, Ő kiűzi előlük ellenségeiket, és megígérte, hogy nagyobb területet is ad nekik, ha szövetségéhez hívek maradnak. {PP 475.3}

Az ország felosztása Józsuéra, Eleázár főpapra és a törzsek fejedelmeire lett bízva. Minden törzs helyét sorsvetés által döntötték el. Az ország határait Mózes maga határozta meg úgy, ahogy azt a törzsek között fel kell osztani, mikor Kánaán birtokába kerülnek; és minden törzsből egy fejedelmet jelölt ki, akinek részt kell vennie a szétosztásban. Mivel Lévi törzse a szentély szolgálatára volt szentelve, nem lett beleszámítva e felosztásba; de az ország különböző részein lévő negyvennyolc várost nekik jelölték ki örökségül. {PP 475.4}

Mielőtt megkezdték volna az ország felosztását, törzsének fejedelmei kíséretében Káleb sajátos igénnyel lépett elő. Józsuét kivéve Káleb volt Izraelben a legidősebb ember. A kémek között Káleb és Józsué volt az, aki jó jelentést hozott az ígéret földjéről, bátorítván a népet, hogy menjen fel és foglalja el azt az Úr nevében. Káleb most emlékeztette Józsuét az akkor nyert ígéretre, amelyet hűsége jutalmául kapott: „[...] a föld, amelyet megtapodott a te lábad, tiéd lesz örökségül, és a te fiaidé mindörökké, mivelhogy tökéletesen követted az Urat” (Józs 14:9). És kérte, hogy Hebront adják néki birtokul. Ez volt hosszú éveken át Ábrahám, Izsák és Jákób otthona és itt, Mákpeláh barlangjában voltak eltemetve. Hebron volt a félelmetes anákok székhelye, akiknek hatalmas külsejétől megrémültek a kémek, és általuk egész Izrael bátorsága megrendült. És Káleb, bízva Istenének erejében és hatalmában, éppen ezt a helyet választotta magának örökségül. {PP 475.5}

„Most pedig” — mondta — „ímé megtartott engem az Úr életben, amint szólott vala; most negyvenöt esztendeje, amióta szólott vala az Úr e dologról Mózesnek [...] és most ímé, nyolcvanöt esztendős vagyok! Még ma is olyan erős vagyok, amilyen azon a napon voltam, amikor elküldött engem Mózes; amilyen akkor volt az én erőm, most is olyan az én erőm a harcoláshoz és járásra-kelésre. Most azért add nékem ezt a hegyet, amelyről szólt vala az Úr azon a napon; mert magad is hallottad azon a napon, hogy Anákok vannak ott, és nagy, erősített városok; hátha velem lesz az Úr, és kiűzöm őket, amint megmondotta” (Józs 14:10-12). Ezt a kérelmet Júda főemberei támogatták. Káleb — egyike volt azoknak, akiket törzse az ország felosztására kijelölt — kiválasztotta ezeket a férfiakat, hogy velük együtt terjessze elő kérését, nehogy az legyen a látszat, hogy tekintélyét önző célokra használja fel. {PP 476.1}

Kérését azonnal teljesítették. Senkire sem lehetett volna ez óriási erődítmény bevételét rábízni. „És megáldá őt Józsué, és odaadá Heb- ront Kálebnek, a Jefunné fiának örökségül [...] amiért hogy tökéletesen követte vala az Urat, Izráelnek Istenét” (Józs 14:13-14). Káleb hite ugyanaz volt most is, mint amikor ellentmondott a kémek rossz jelentésének. Hitte Isten ígéretét, hogy az ő népét Kánaán birtokába helyezi és ebben teljesen az Urat követte. Elviselte népével a hosszú pusztai vándorlást, így osztozott a bűnösök csalódásában és terhei- ben, ám nem panaszkodott, hanem dicsőítette Isten irgalmát, amely megőrizte őt a pusztában, míg atyjafiai ott lelték sírjukat. A pusztai vándorlás veszedelmei, bajai és csapásai alatt, csakúgy, mint a kána- áni háborús esztendőkben is megtartotta őt az Úr, s most is, hogy elmúlt nyolcvan éves, ereje még mindig nem fogyatkozott meg. Nem kért meghódított területet örökségül, hanem ragaszkodott ahhoz a területhez, amelyet a kémek bevehetetlennek állítottak. Isten segítségével azt az erődítményt akarta kiragadni az óriások kezéből, melynek ereje Izrael hitét

megingatta. Nem hatalom vagy dicsőség- vágy sugallta Káleb kérését. Az öreg harcos a népnek kívánt példát adni, amely dicsőíti Istent és bátorítja a törzseket az atyáik által bevehetetlennek tartott ország elfoglalására. {PP 476.2}

Káleb elnyerte örökségét, mely után szíve negyven éven át sóvárgott, és Istenben bízva „[...] kiűzé onnan [...] Anáknak három fiát" (Józs 15:14). Így biztosította örökségét a maga és házanépe számára. Igyekezete nem csökkent, nem telepedett le, hogy örüljön örökségének, hanem tovább űzte az ellenséget nemzetének javára és Istenének dicsőségére. {PP 477.1}

A gyávák és a lázongók meghaltak a pusztában, de az igaz kémek ehettek Eskól gyümölcséből. Mindenkinek hite szerint adatott. A hitetlen meglátta félelmének beteljesedését. Isten ígérete ellenére állították; lehetetlen Kánaánt bevenni és nem is birtokolhatták azt. {PP 477.2}

De akik bíztak Istenben és inkább tekintettek az Ő hatalmára, mint az őket körülvevő veszedelmekre, beléphettek a jó országba. „Hit által országokat győztek le, [...] megmenekedtek a kard élitől, felerősödtek a betegségből, erősek lettek a háborúban, megszalasztot- ták az idegenek táborait" (Zsid 11:33-34). „[...] az a győzedelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk" (1Jn 5:4). {PP 477.3}

Az ország felosztását illetően egy másik igény Káleb kérelmével teljesen ellentétes lelkületet mutatott. Ezt József fiai, Efraim törzse és Manassé féltörzse terjesztették elő. Nagyobb lélekszámukra való tekintettel e törzsek kétrésznyi területet kaptak. A sorshúzás számukra az országban a leggazdagabb részt jelölte ki, magába foglalva Sáron termékeny síkságát, de a völgyben levő fontos városok közül sok még a kanaániták birtokában volt, s a törzsek megrettentek a honfoglalás fáradalmaitól és veszélyeitől. Efraim, Izrael egyik legnépesebb törzse volt. Józsué is e törzshöz tartozott és tagjai ennek alapján előjogokat tulajdonítottak maguknak. „[...] Miért adtál nékem egy sors szerint való örökséget és egy osztályrészt, holott én sok nép vagyok?" (Józs 17:14) — mondották Józsuénak. De a vezetőnél nem tudták elérni, hogy a szigorú igazságtól eltérjen. {PP 477.4}

Válasza ez volt: „Ha sok nép vagy te, menj fel az erdőre, és irts ott magadnak a Ferizzeusoknak és Refiamnak földén, ha szoros né- ked az Efraim hegye" (Józs 17:15). {PP 477.5}

A felelet megmutatta a kérelem igazi okát. Hiányzott a hit és a bátorság a kananeusok kiűzésére. Ezt válaszolták: „Nem elegendő nékünk ez a hegy, a Kananeusoknak pedig, akik a völgyi síkon laknak, mindnek vasszekerök van" (Józs 17:16). {PP 477.6}

Izrael Istenének hatalma népe záloga volt, és ha az efraimiták Káleb hitével és bátorságával rendelkeztek volna, egyetlen ellenség sem állt volna meg előttük. Kinyilvánított óhajuknak, hogy elkerüljék a fáradságot és a veszélyeket, Józsué határozottan ellenállt. „[...] Sok nép vagy te és nagy erőd van néked (...) kiűzöd a kananeust, noha vasszekere van néki, s noha erős az" (Józs 17:17-18). Saját érvelésüket fordította ellenük. Nagy nép lévén, amint állították, képesek

— mint testvéreik — saját útjukat járni. Isten segítségével nem kell félniök a vasszekerektől. {PP 478.1}

Eddig Gilgál volt a nemzet főhadiszállása és a szentély helye. Most azonban a sátort a kiválasztott, állandó helyére kellett szállítani. Siló kis város volt Efraim örökségében. Az ország központjához közel feküdt és minden törzs által könnyen elérhető volt. Az ország egy részét már teljesen meghódították, úgyhogy az imádkozó- kat nem lehetett megzavarni. „Izráel fiainak egész gyülekezete pedig összegyülekezék Silóban és oda helyhezteték a gyülekezetnek sátorát" (Józs 18:1). A törzsek, amelyek még mindig táborban voltak, amikor a sátort elvitték Gilgálból, követték azt és Siló mellett ütötték fel sátrukat. Ezek a törzsek itt maradtak, amíg szét nem oszlottak saját birtokukra. {PP 478.2}

A frigyláda háromszáz évig maradt Silóban. Éli házának bűne miatt a filiszteusok kezébe került és Silót feldúlták. A láda többé nem került vissza ide a sátorba. A szent szolgálatot végül a jeru- zsálemi templomba helyezték át és Siló elvesztette jelentőségét. Csak romok mutatják egykori helyét. Sok évszázad múlva sorsát felhasználták Jeruzsálem intésére. „[...] menjetek csak el az én helyemre, amely Silóban van" — mondta az Úr Jeremiás próféta által — „és lássátok meg, hogy mit cselekedtem azzal az én népemmel, Izráelnek gonoszságáért! Azért úgy cselekszem e házzal, amely az én nevemről neveztetik, amelyben ti bizakodtok, és e hellyel, amelyet néktek és a ti atyáitoknak adtam, amint Silóval cselekedtem" (Jer 712.14). {PP 478.3}

„Mikor pedig elvégezték [...] a földnek örökbevételét" (Józs 19:49) és minden törzs elnyerte a maga részét, Józsué is előadta igényét. Mint Káleb, ő is megkülönböztetett ígéretet nyert örökségét illetően. Mégsem kért magának tágas tartományt, hanem csak egyetlen várost. És az Úr rendeletére neki adták „[...] azt a várost, amelyet kért vala [...] és megépíté azt a várost, és abban lakozék (Józs 19:50). Józsué városának neve Timnath-Szeráh" (a megmaradt rész) maradandó bizonysága volt a hódító nemes jellemének és önzetlen lelkületének. Ahelyett, hogy első lett volna a hódított zsákmány tulajdonba vételében, igényével mindaddig várt, míg népe legkisebbjét is kiszolgálták. {PP 478.4}

A lévitáknak kijelölt városok közül hatot, hármat-hármat a Jordán két partján, menedékvárosnak nyilvánítottak, ahol az embergyilkos védelmet kereshetett. E városok kijelölését Mózes rendelte el, hogy oda szaladjon a gyilkos, aki véletlenül ölt meg valakit. „És legyenek azok a ti városaitok menedékül [...] és ne haljon meg a gyilkos, míg ítéletre nem áll a gyülekezet elé" (4Móz 35:12). Ezt a kegyes intézkedést a személyes vérbosszú gyakorlása tette szükségessé, mely szerint a gyilkoson a meggyilkolt legközelebbi rokona vagy örököse bosszút állhat. Nyilvánvalóan szándékos bűnesetnél nem volt szükség bírói kihallgatásra. A vérbosszuló bárhova követhette a gyilkost és megölhette ott, ahol éppen megtalálta. Az Úr nem látta jónak, hogy e szokást abban az időben eltörölje, de gondoskodott azok biztonságáról, akik akaratlanul oltották ki valakinek az életét. {PP 479.1}

A menedékvárosok úgy voltak elosztva, hogy félnapi utazással az ország minden részéből elérhették. Az odavezető utakat állandóan karban kellett tartani, hogy a menekülő egy

pillanatra se legyen akadályoztatva. Végig az úton jelzőtáblákat kellett felállítani, amelyekre világos és szembetűnő betűkkel írták fel e szót: „Menedék”. E rendelkezést bárki, zsidó, idegen és jövevény igénybe vehette. De amíg az ártatlanokat nem volt szabad elhamarkodottan megölni, ugyanakkor a bűnös sem kerülhette el a büntetést. A menekülő ügyét az illetékes hatóságoknak gondosan ki kellett vizsgálni és csak ha ártatlannak bizonyult a szándékos gyilkosságban, lehetett őt a menedékvárosban megvédeni. A bűnöst ki kellett szolgáltatni a vér- 516 bosszulónak. Akik jogosultak voltak a védelemre, csak azzal a feltétellel nyerhették el azt, ha a kijelölt menedék határain belül aradtak. Ha valaki elbarangolt a kijelölt határon túlra és a vérbosszuló rátalált, életével kellett fizetnie azért, hogy az Úr gondviselését figyelmen kívül hagyta. A főpap halála után azonban mindenki, aki védelmet keresett a menedékvárosokban, szabadon visszatérhetett birtokára. {PP 479.2}

A gyilkossági tárgyaláson a vádlottat nem lehetett egyetlen tanú vallomása alapján elítélni, még akkor sem, ha a körülmények erősen ellene szóltak. Az Úr utasítása így szólt: „Ha valaki megöl valakit, tanuk szavára gyilkolják meg a gyilkost; de egy tanú nem lehet elég tanú senki ellen, hogy meghaljon” (4Móz 35:30). Krisztus volt az, aki ezeket a rendelkezéseket Izrael számára Mózesnek adta, amikor pedig a földön járt, tanítványait tanította, hogyan bánjanak a tévelygővel. A Nagy Tanító megismételte a tanítást, hogy egy ember tanúskodására nem lehet felmenteni vagy elítélni valakit. Egy ember meglátása vagy véleménye nem dönthet el vitatott kérdéseket. Ezekben a dolgokban kettőnek vagy még többnek kell társulnia és együtt kell viseljék a felelősséget, hogy „[...] két vagy három tanú vallomásával erősíttessék minden szó” (Mt 18:16). {PP 480.1}

Ha pedig valakit bűnösnek találtak, nem menekülhetett meg sem engesztelés, sem váltságdíj ellenében. „Aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki” (1Móz 9:6). „Az olyan gyilkos életéért pedig ne vegyetek el váltságot, aki halálra való gonosz, hanem halállal lakoljon” (4Móz 35:31). „[...] oltáromtól is elvidd azt a halálra” szólt az Úr parancsa (2Móz 21:14). „[...] a földnek nem szerezhető engesztelés a vér miatt, amely kiontatott azon, csak annak vére által, aki kiontotta azt” (4Móz 35:33). A nemzet biztonsága és tisztasága megkívánta, hogy a gyilkosság bűnét szigorúan megbüntessék. Az emberi életet, amelyet egyedül Isten adhat, szentül meg kell őrizni. {PP 480.2}

Isten régi népe számára kijelölt menedékvárosok a Krisztusban lévő menedék jelképei. Ugyanaz az irgalmas Megváltó, aki az ideiglenes menedékvárosokat elrendelte, saját vére kiontásával biztos menedéket szerzett az Isten törvényét megszegő számára, amelyben oltalmat kereshet a második halál elől. Semmi hatalom nem ragadhatja ki kezéből azt, aki hozzá járul bocsánatért. „Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik a Krisztus Jézusban vannak” (Róm 8:1). „[...] erős vigasztalásunk legyen [...], mint akik oda menekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet” (Zsid 6:18). „Kicsoda az, aki kárhoztat? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbján van, aki esedezik is érettünk” (Róm 8:34). {PP 480.3}

Aki a menedékvárosba menekült, nem késlekedhetett, a családját, foglalkozását el kellett hagynia. Nem volt ideje búcsút venni szeretteitől. Élete forgott kockán, és hogy elérje a biztonság helyét, minden egyéb érdeket ez egyetlen célért kellett feláldoznia. A fáradságot elfelejtette, a nehézségekkel nem törődött. A menekülő egy pillanatra sem merte lépteit lassítani, amíg a város kapuin belül nem volt. {PP 480.4}

A bűnös ember ki van téve az örök halálnak, míg rejtekhelyet nem talál Krisztusban. Amint a késlekedés és gondatlanság elrabolhatta a menekülőtől az élet egyetlen lehetőségét, úgy a halogatás és a közömbösség a lélek vesztére lehet. Sátán, a nagy ellenség, Isten szent törvénye áthágóinak nyomában van, és az, aki a veszélyre érzéketlen és nem keres komolyan védelmet az Örök Menedékben, a vesztő prédájává lesz. {PP 481.1}

Az a fogoly, aki a menedékvárost elhagyta, a vérbosszuló kezébe esett, így tanulta meg a nép, hogy ahhoz a módszerhez tartsa magát, amit a Végtelen Bölcsesség jelölt ki biztonsága érdekében. Éppen úgy nem elég, ha a bűnös hiszi bűnének bocsánatát Krisztusban; neki hit és engedelmesség által Őbenne kell maradnia. „Mert ha szándékosan vétkezünk, az igazság megismerésére való eljutás után, akkor többé nincs bűnökért való áldozat. Hanem az ítéletnek valami rettenetes várása és a tűznek lángja, amely megemészti az ellenszegülőket” (Zsid 10:26-27). {PP 481.2}

Izrael két törzse, Gád és Rúben, Manassé féltörzsével megkapta örökségét mielőtt a Jordánon átkeltek. Gileád és Básán kiterjedt fennsíkja és gazdag erdői tágas legelőt nyújtottak a pásztornép nyájainak és csordáinak, s ez oly vonzó volt, amilyet Kánaánban sem lehetett találni. Mivel a két és fél törzs ott kívánt letelepedni, kötelezték magukat, hogy a fegyveres emberek rájuk eső részét kiállítják, akik átkísérik atyjukfiait a Jordánon és harcaikban részt vesznek, míg ők is el nem foglalják örökségüket. Kötelezettségüknek híven eleget tettek. Mert amikor a tíz törzs átkelt a Jordánon, „Általmentek vala a Rúben fiai, a Gád fiai és Manassé félnemzetsége is felfegyverkezve [...] az Úr előtt a harcra, Jérikhónak sík mezejére” (Józs 4:12-13). Négy évig küzdöttek hősiesen testvéreik oldalán. Most eljött az ideje, amikor tulajdon földjükre mehettek. Amiképpen egyesültek testvéreikkel a harcban, úgy osztoztak a zsákmányban; és ők visszatértek „[...] nagy gazdagsággal [...] igen sok barommal, ezüsttel, arannyal, rézzel, vassal és igen sok ruhával” (Józs

22:18). A zsákmányt meg kellett osztaniuk azokkal, akik visszamaradtak a családdal és a nyájjal. {PP 481.3}

Távolabb kellett lakniuk az Úr szentélyétől. Józsué aggódó szívvel vette tudomásul távozásukat, mert tudta, hogy magányos és vándorló életük mily erős kísértésnek lesz kitéve, s hogy könnyen, megfertőzhetik őket szokásaikkal a határaiknál lakó pogányok. {PP 482.1}

Míg Józsué és más vezetők lelkét még mindig nyomasztotta a nyugtalanító sejtés, különös hírek érkeztek hozzájuk. A két és fél nemzetség a Jordán partján, Izraelnek a folyón való csodálatos átkelési helyéhez közel, a silói égőáldozati oltár mintájára nagy oltárt emelt. Isten

törvénye halálbüntetés mellett megtiltotta a szentélyben folyó istentiszteleten kívül másféle istentisztelet bevezetését. Ha ez volt az oltárnak a célja, és megengedik, hogy az megmaradjon, az a népet az igaz hittől eltávolítaná. {PP 482.2}

A nép képviselői összegyűltek Silóban. Felháborodásuk és méltatlankodásuk hevében azonnal háborút javasoltak a törvényszegők ellen. A higgadtabbak tanácsára azonban úgy döntöttek, előbb követeket küldenek, hogy magától a két és fél törzstől magyarázatot kapjanak tettükre. Tíz fejedelmet (törzsenként egyet) választottak ki. Vezetőjük Fineás volt, aki buzgalmával a peóri ügyben kitüntette magát. {PP 482.3}

A két és fél törzs tévedett, amikor magyarázat nélkül ilyen jelentőségű dolgot cselekedett. Mivel a küldöttek már elintézettnek látták, hogy testvéreik tévedtek, kemény szemrehányással illeték őket. Az Úr elleni lázadással vádolták őket és megparancsolták nekik, emlékezzenek arra, milyen ítélet látogatta meg Izraelt, amikor Bál-Peórhoz adták magukat. Fineás az egész Izrael érdekében kijelentette Gád és Rúben gyermekeinek; ha nem hajlandók azon a földön áldozati oltár nélkül lakni, szívesen fogadják őket és osztják meg testvéreik birtokát és előjogait a túloldalon. {PP 482.4}

A vádlottak válaszukban megmagyarázták, oltárukat nem áldozásra szánták, hanem bizonyságául annak, hogy bár a folyó elválasztja őket egymástól, hitük mégis ugyanaz, mint testvéreiké Kánaánban. Attól tartottak, hogy gyermekeiket az elkövetkező években elzárhatnák a sátortól, mintha nem volna részük Izraelben. Akkor bizonyság lesz majd ez az oltár, amelyet a silói mintájára építettek, hogy az építők az élő Isten imádói. {PP 482.5}

A követek nagy örömmel fogadták e magyarázatot és azonnal az őket küldőkhöz vitték a hírt. A háború gondolatával felhagytak, s a nép örült és dicsérte Istent. {PP 483.1}

Gád ás Rúben fiai most feliratot helyeztek oltárukra, amely rámutatott arra a célra, amiért azt emelték és azt mondták: „[...] Bizonyság ez közöttünk, hogy az Úr az Isten!” (Józs 22:34). Így igyekeztek elejét venni a jövőbeni félreértéseknek és megakadályozni azt, ami kísértést okozhatna. {PP 483.2}

Mily gyakran támadnak komoly nehézségek egyszerű félreértésből még azok között is, kiket a legnemesebb indítékok vezetnek; előzékenység és türelem gyakorlása nélkül komoly és végzetes következmények adódhatnak. A tíz törzs visszaemlékezett, hogy Ákán esetében Isten hogyan dorgálta meg az éberség hiányát a köztük levő bűn felfedésére. Most elhatározták a gyors és komoly cselekvést, de, hogy korábbi tévedésüket elkerüljék, most az ellenkező végletbe estek. Ahelyett, hogy előzékenyen érdeklődtek volna az indítékról, dorgálták és elítélték testvéreiket. Ha Gád és Rúben férfiai ugyanabban a szellemben válaszolnak, háború lett volna az eredmény! Míg egyrészt fontos a bűn kezelésében a szigorú és határozott fellépés, másrészt éppoly szükséges elkerülni az alaptalan vádaskodást és az elhamarkodott ítéletet. {PP 483.3}

Míg sokan nagyon érzékenyek a feddésre saját szokásaikat illetően, ugyanakkor túl szigorúan bánnak azokkal, akikről feltételezik, hogy vétkesek. Bírálattal és feddéssel még senkit sem térítettek el hibás felfogásától, de sokan vannak, akiket a meggyőzés helyett messze vittek a helyes úttól, és hozzájárultak szívük megkeményítéséhez. Barátságos lelkület és előzékeny, türelmes magatartás meg- mentheti a tévelygőt és elfedezheti a bűnök sokaságát. {PP 483.4}

A rubeniták és társaik által megnyilvánult bölcsesség méltó a követésre. Míg ők őszintén keresték az igaz vallás ügyének előmozdítását, addig rosszul ítélték meg és keményen feddték őket, de ők mégsem nehezteltek. Udvariasan és türelemmel hallgatták végig testvéreik vádjait mielőtt megkísérelték védelmezni magukat, azután előadták indítékaikat és bebizonyították ártatlanságukat. Így barátságosan intéződött el a nehéz ügy, amely oly súlyos következményekkel fenyegetett. {PP 483.5}

Akinek igaza van, az nyugodt és megfontolt maradhat akkor is, amikor hamis vádakkal illetik. Isten mindent ismer, amit az ember félreért és tévesen magyaráz. Ügyünket nyugodtan kezébe tehetjük. Akik belé vetik bizalmukat, azok ügyét éppoly biztosan igazolja, mint ahogy felderítette Ákán bűnét. Azok, akiket Krisztus Lelke vezérel, azzal a szeretettel rendelkeznek, amely hosszútűrő és kegyes. {PP 484.1}

Az az Isten akarata, hogy népe között egység és testvéri szeretet legyen. Megfeszítése előtt Krisztus azért könyörgött, hogy tanítványai egyek legyenek, amint ő is egy az Atyával, és elhiggye a világ: Isten küldte őt. Ez a rendkívül megindító és csodálatos imádság minden időkre érvényes, egészen napjainkig, mert szavai így hangzottak: „De nemcsak őérettök könyörgök, hanem azokért is, akik az ő beszédökre hisznek majd énbennem” (Jn 17:20). Míg az igazság egyetlen alapelveit sem áldozzuk fel, állandóan törekedjünk arra, hogy elérjük az egység eme szintjét. Ez tanítványságunk bizonyítéka. Jézus mondta: „Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok” (Jn 13:35). Péter apostol inti a gyülekezetei: „Végezetre mindnyájan legyetek egyértelműek, rokonérzel- műek, atyafiszeretők, irgalmasak, kegyesek. Nem fizetvén gonosszal a gonoszért, avagy szidalommal a szidalomért: sőt ellenkezőleg áldást mondván, tudva hogy arra hivattatok el, hogy áldást örököljetek” (lPt 3:8-9). {PP 484.2}

Fejezet 49 — Józsué utolsó szavai

(Józs 23. 24. fejezete)

A hódító hadjárat befejeződött és Józsué visszavonult Timnath- Szeráh-i békés magányába. „Lőn pedig sok nappal azután, hogy nyugodalmat adott [...] az Úr Izráelnek minden ő körülötte lévő ellenségeitől: [...) Előhívá [...] az egész Izráelt, annak véneit, fejeit, bíráit és felügyelőit” (Józs 23:1-2). {PP 485.1}

Néhány év múlt el, amióta a nép birtokaiban letelepedett, és már látható volt ugyanannak a gonoszságnak a beérése, mely azelőtt ítéletet hozott Izraelre. Józsué, amint érezte a korral járó gyengeség közeledtét és felismerte, hogy küldetése hamarosan lezárul, igen aggódott népe jövőjéért. Amikor összegyűltek még egyszer idős vezetőjük előtt, atyai érdeklődésnél több volt az, amit nékik mondott: „Magatok is láttatok mindent” — mondá — „amit az Úr, a ti Istenetek mindeme népekkel cselekedett ti előttetek; mivelhogy maga az Úr, a ti Istenetek harcolt érettetek” (Józs 23:3). Jóllehet a kananeusokat leigázták, mégis a föld jelentős része még az ő birtokukban volt. Józsué figyelmeztette népét, ne telepedjen le kényelmesen és ne feledje el Isten parancsát, hogy e bálványimádó nemzeteket egészen ki kell űznie. {PP 485.2}

A nép általában lassú és tétovázó volt a pogányok kiűzésében. A törzsek szétoszlottak birtokaikra, a hadsereget leszerelték és a háború felújítását nehéz és gondterhes vállalkozásnak tekintették. De Józsué kijelentette: „Az Úr pedig a ti Istenetek kiűzi őket a ti orcátok elől, és kiűzi őket tielőletek, hogy örököseivé legyetek az ő földüknek, amint megmondotta vala néktek az Úr, a ti Istenetek. Legyetek azért igen erősek, hogy megtartsátok és megcselekedjétek mindazt, ami meg van írva a Mózes törvényének könyvében; hogy el ne távozzatok attól se jobbkézre, se balkézre” (Józs 23:5-6). Bizonyságul hívta a népet, hogy amikor teljesítették a feltételeket, Isten hűségesen megtartotta ígéretét. „[...] Tudjátok meg azért teljes szívetek és teljes lelketek szerint, hogy egy szó sem esett el mindama jó szóból, amelyeket az Úr, a ti Istenetek szólott vala felőletek. Minden betelt rajtatok, egy szó sem esett el azokból!” (Józs 23:14). Kijelentette nekik, hogy amiképpen az Úr teljesítette ígéreteit, azonkép- pen fenyegetéseit is beteljesíti. „De amiképpen betelt rajtatok mind az a jó szó, amelyeket az Úr, a ti Istenetek szólott vala felőletek: aképpen teljesíti majd rajtatok mind a gonosz szót is az Úr, [...] Ha általhágjátok az Úrnak, a ti Isteneteknek szövetségét, [...] akkor felgerjed ellenetek az Úrnak haragja, és hamar kivesztek e jó földről, amelyet ő adott néktek” (Józs 23:15-16). {PP 485.3}

Sátán félrevezet sok embert azzal a tetszetős elmélettel, amely szerint Isten annyira szereti népét, hogy mentséget talál bűneikre. Sátán állítja, hogy míg az Isten Igéjében lévő fenyegetések bizonyos célt szolgálnak erkölcsi kormányzatában, azok mégsem teljesednek be szó szerint. De Isten, teremtményeivel való bánásmódjában mindenkor megőrizte az igazság alapelveit — kinyilatkoztatva a bűnt igazi jellegében — bemutatva: annak biztos következménye a halál. A bűnre sohasem volt és nem is lesz soha feltétel nélküli bűnbocsánat.

Az ilyen megbocsátás az Isten uralmának igaz alapját képező igazságosság elveinek felhagyását jelentené. Ez megdöbbentené az el nem bukott világegyetemet. Isten hűségesen bemutatta a bűn következményeit, és ha ezek az intések nem igazak, hogyan lehetünk biztosak abban, hogy ígéretei beteljesednek? Az úgynevezett jóindulat, mely félretenné az igazságot, nem jóindulat, hanem gyengeség. {PP 486.1}

Isten az életadó. Törvényei kezdettől fogva az életért adattak. De a bűn megtörte Isten rendjét és viszályt idézett elő. Ameddig bűn van, addig elkerülhetetlen a szenvedés és a halál. Mivel a Megváltó hordozta értünk a bűn átkát, csakis általa remélhetjük annak szörnyű következményeitől való megmenekülésünket. {PP 486.2}

A felszólításnak engedelmeskedve Józsué halála előtt ismét összegyűltek a törzsek fejedelmei és képviselői Sikemben. Az egész országban egyetlen helynek sem volt annyi szent emléke, mint ennek, amely gondolataikat Istennek Ábrahámmal és Jákóbbal kötött szövetségére irányította, és saját ünnepélyes fogadalmukra is emlékeztette, melyet a Kánaánba való belépéskor tettek. Itt van Ebál és Garizim hegye, ama fogadalomnak néma tanúja, amelynek megújítása céljából gyűltek meghalni készülő vezérük köré. A környéken minden arról tanúskodott, amit Isten értük tett: miként adott nekik földet, amelyet nem ők műveltek; városokat, amelyeket nem ők építettek; szőlőket és olajfákat, amelyeket nem ők plántáltak. Azért, hogy mindenkinek fogalma legyen Isten szeretetéről és kegyelméről, hogy „[...] tökéletességgel és hűséggel szolgálják őt” (Józs 24:14), Józsué még egyszer áttekintette Izrael történetét, elbeszélte Isten csodálatos munkáját. {PP 486.3}

Józsué parancsára a szövetség ládáját elhozták Silóból. Igen ünnepélyes alkalom volt, és Józsué Isten jelenlétének jelképével akarta mélyíteni a népre tett hatást. Miután bemutatta Istennek Izrael iránti jóságát, felszólította őket Jahve nevében: Tegyenek vallást, kit akarnak szolgálni: Bizonyos mértékben még mindig gyakorolták titokban a bálványimádást, és Józsué most döntésre hívta a népet, hogy vessék ki Izraelből ezt a bűnt. „Hogyha pedig rossznak látjátok azt, hogy szolgáljatok az Úrnak:” — mondotta — „válasszatok magatoknak még ma, akit szolgáljatok!” (Józs 24:15). Isten szolgálatára kívánta vezetni őket, de nem kényszerrel, hanem szabad akaratból. A vallás igaz alapja az Isten iránti szeretet. A jutalom reményében vagy a büntetés félelmében való szolgálat értéktelen Isten előtt. A nyílt hitehagyás nem sértőbb Isten előtt, mint a képmutatás és a csupán formai imádat. {PP 487.1}

Az idős vezető kérte a népet, hogy nagyon komolyan gondolja meg, amit eléje tárt és döntsön, valóban úgy akar-e élni, mint a körülötte lakó, romlásba jutott bálványimádó nemzetek? Ha terhére lenne Jahve tisztelete, aki a hatalom és az áldás forrása, úgy válasszon ezen a napon: kinek akar szolgálni — „akinek a ti atyáitok szolgáltak”, aki Ábrahámot kihívta, vagy „az emoreusok isteneit, akiknek földjén lakoztok”. Eme utolsó szavak éles szemrehányást tettek Izraelnek. Az emoreusok istenei nem tudták megvédeni tisztelőiket. Utálatos és megalázó bűne miatt lett e gonosz nemzet elpusztítva, és az egykor birtokolt „jó föld” Isten népének adatott örökségül. Milyen balgaság Izráelnek azokat az isteneket választani,

melyeknek tisztelete miatt az emoreusok kiirtattak! „[...] én azonban és az én házam” mondta Józsué — „az Úrnak szolgálunk” (Józs 24:15). A vezető szívét ihlető szent buzgalomban a nép is részesült. Felhívása habozás nélküli választ várt. „Távol legyen tőlünk, hogy elhagyjuk az Urat, szolgálván idegen isteneknek”. (Józs 24:16). {PP 487.2}

„Nem szolgálhattok az Úrnak” — mondotta Józsué — „mert szent Isten ő, [...] nem bocsátja meg a ti vétkeiteket és bűneiteket” (Józs 24:19). Mielőtt tartós megújulásról szó lehetett volna, a népet rá kellett vezetni, hogy elismerje: önmaga teljesen képtelen Istennek engedelmeskedni. Az Úr törvényét megszegték, s ez elítélte őket mint törvényszegőket és nem ad módot a szabadulásra. Amíg saját erejükben és igazságukban bíznak, lehetetlen számukra bűnbocsánatot biztosítani. Isten tökéletes törvénye követelményének nem tudtak eleget tenni, s így hiábavaló volt Isten szolgálatára tett ígéretük. Csak a Krisztusba vetett hit által biztosíthatták bűneik bocsánatát és nyerhettek erőt Isten törvénye iránti engedelmességre. Fel kellett hagyniok az üdvösség megszerzésére tett saját erőfeszítéseikkel. Teljesen bíz- niok kellett a Megváltó érdemeiben, hogy Isten elfogadhassa őket. {PP 488.1}

Józsué igyekezett hallgatóit rávezetni szavai helyes mérlegelésére és visszatartani olyan fogadalomtól, amelynek megtartására nem készültek fel. Mély komolysággal jelentették ki: „[...] Nem mert mi az Úrnak szolgálunk” (Józs 24:21). Ünnepélyesen helyeselték az önmaguk ellen szóló bizonyságtételt, hogy ők az Urat választották, s megismételték a hűség-fogadalmat: „[...] Az Úrnak, a mi Istenünknek szolgálunk, és az ő szavára hallgatunk (Józs 24:24)”. {PP 488.2}

„Szerze azért Józsué szövetséget a néppel e napon, és ada eleibe rendelést és végzést Síkemben” (Józs 24:25). Feljegyzést készített ez ünnepélyes eseményről, s azt a törvénykönyvvel együtt a szövetség ládája oldalán helyezte el. És emlékül oszlopot emelt azon a helyen és monda: „[...] ímé ez a kő lesz ellenünk bizonyságul; mert ez hallotta az Úrnak minden beszédét, amelyet szólott vala nékünk; és lesz ellenetek bizonyságul, hogy ne hazudjatok a ti Istenetek ellen. És elbocsátá Józsué a népet, kit-kit a maga örökségébe” (Józs 24:27-28). {PP 488.3}

Józsuénak Izraelért végzett munkája befejezést nyert: „[...] tökéletesen jártak az Úr után” (4Móz 32:12), s Isten könyve így ír róla: „[...] az Úr szolgája” (Bír 2:8). Mint nyilvános vezető, jelleméről a legnemesebb bizonyság annak a nemzedéknek története, amely az ő munkájának gyümölcsét élvezte: „Izráel pedig az Urat szolgálta vala Józsuénak minden idejében, és a véneknek is minden idejökben, akik hosszú ideig éltek Józsué után” (Józs 24:31). {PP 488.4}

Fejezet 50 — A tized és az áldozatok

A héber gazdasági életben az emberek bevételének egytizedét a nyilvános istentisztelet fenntartására különítették el. Mózes így jelentette ki Izraelnek: „A földnek minden tizede, a föld vetéséből, a fa gyümölcséből az Úré; szentség az az Úrnak. [...] És minden tizede a baromnak és juhnak, [...] a tizedik az Úrnak legyen szentelve” (3Móz 27:30.32). {PP 489.1}

De a tized rendszere nem a héberektől ered. Az Úr már a legősibb időktől kezdve igényt tartott a tizedre, mint sajátjára, és ezt az igényét elismerték és tiszteletben tartották. Ábrahám tizedet adott Melkhisédeknek, a magasságos Isten papjának (1Móz 14:20). Mikor Jákób, mint menekült és vándor Béthelben volt, ígéretet tett az Úrnak: „[...] valamit adándasz nékem, annak tizedét néked adom” (1Móz 28:22). Néppé válásukkor az izraeliták a tized törvényét mint az Istentől nyert törvénynek egyikét erősítették meg, amelynek megtartásától függött jólétük. {PP 489.2}

A tized és az áldozatok rendszerének azt a nagy igazságot kellett az emberek elméjébe vésnie: teremtményei számára minden áldás forrása Isten, és gondviseléséért, jó adományaiért hála illeti meg Őt az ember részéről. {PP 489.3}

„[...] ő ád mindeneknek életet, leheletet és mindent” (ApCsel 17:25). Az Úr kijelenti: „Mert enyém az erdőnek minden vadja, a barmok az ezernyi hegyeken.” „Enyém az ezüst és enyém az arany” (Zsolt 50:10; Agg 2.8). És Isten az, aki az embernek erőt ád a gazdagságnak megszerzésére (5Móz 8:18). Annak elismeréséül, hogy mindenünk tőle van, az Úr elrendelte, hogy áldásának egy részét adjuk vissza neki ajándékokban és áldozatokban. {PP 489.4}

„Minden tized [...] az Úré”, ebben ugyanaz a gondolat jut kifejezésre, ami a szombat parancsolatában: „A hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja” (2Móz 20:10). Isten fenntartotta magának az ember idejének és vagyonának meghatározott részét és egyiket sem fordíthatja egyetlen ember sem bűn nélkül saját céljaira. {PP 489.5}

A tizedet kizárólag a léviták törzsének használatára szánták, akiket a szentély szolgálatára különítettek el. De ez még egyáltalán nem volt a vallásos célokat szolgáló hozzájárulások határa. A sátort, majd később a templomot, teljesen önkéntes adományokból építették fel. A szükéges tatarozások és egyéb kiadások fedezésére nézve Mózes úgy intézkedett, hogy minden népszámlálás alkalmával minden lélek fél siklust adjon „[...] a gyülekezet sátorának szolgálatára” (2Móz 30:16). Nehémiás idejében évenként szedték a hozzájárulást e célra (2Kir 12:4-5; 2Krón 24:13; Neh 10:32-33). Időről időre bűn- és hálaáldozatot hoztak Istennek. Ezeket nagy számban mutatták be az évenkénti ünnepekkor. És ilyenkor a szegényeket is a legbőkezűbb gondoskodással látták el. {PP 490.1}

Mielőtt a tizedet félretették volna, már elismerték Isten igényét. A föld minden beért termésének elejét neki szentelték. Juhnyíráskor a gyapjú, cséplésкor a szemek, az olaj és a bor elejét félretették Istennek, valamint az állatok első fajzását is; és megváltási díjat fizettek az

elsőszülött fiúért. A termések zsengéjét az Úr előtt a szentélyben mutatták be és azután a papok használatára ajánlották fel. {PP 490.2}

így a nép állandóan emlékeztetve volt arra, hogy földjük, nyájuk és csordájuk valódi tulajdonosa Isten, hogy ő küld nekik esőt és napfényt a vetéshez, az aratáshoz, s hogy mindaz, ami az övék, az ő teremtéséből való, és hogy őket tette javainak sáfáraivá. {PP 490.3}

Mikor Izrael férfiai a szántóföld, gyümölcsöskert és szőlőhegyek terményei zsengéjével megrakodva gyülekeztek a sátornál, nyilvánosan elismerték Isten jóságát. Mikor a pap átvette az ajándékot, az adakozó mintha Isten jelenlétében beszélne, azt mondta: „[...] Veszendő mezopotámiai vala az atyám". Azután vázolta az egyiptomi tartózkodást, a szenvedést, amelyből Izrael Istene megmentette „[...] erős kézzel, kinyújtott karral, nagy rettentéssel, jelekkel és csudákkal", és azt mondta: „behozott minket e helyre, és adta nékünk ezt a földet, a tejjel és mézzel folyó földet. Most azért ímé elhoztam ama föld gyümölcsének zsengéjét, amelyet nékem adtál Uram!" (5Móz 26:5.8-10). {PP 490.4}

A héberektől megkívánt hozzájárulások — vallásos és jótékonysági célokra, — meghaladták bevételeik egynegyedét. A nép jövedelmének ily nagymértékű megadóztatása várhatóan elszegényedést eredményezhetne, pedig ellenkezőleg: ezeknek a rendeleteknek hűséges betartása volt jólétük egyik alapja. Az engedelmesség feltételével ezt az ígéretet adta számukra az Úr: „Megdorgálom érettetek a kártevőt, és nem veszti el földetek gyümölcsét, és nem lesz a szőlőtök meddő a mezőn, [...] És boldognak mondanak titeket mind a nemzetek; mert kívánatos földdé lesztek ti, azt mondja a Seregeknek Ura" (Mal 3:11- 12). {PP 491.1}

Az önkéntes adományok Isten ügyétől való önző visszatartásának eredményét feltűnően példázza Aggeus próféta. A babiloni fogságból való visszatérés után a zsidók elkezdték újraépíteni az Úr templomát, de ellenségeiknél határozott ellenállásra találván, nem folytatták a munkát. A nagy szárazság, amely által valóságos inségbe jutottak, meggyőzte őket: lehetetlen a templom építését befejezni. {PP 491.2}

„Nem jött még el az idő" — mondták — „az Úr háza építésének ideje". {PP 491.3}

De az Úr üzenetet küldött prófétája által nekik: „Ideje-é néktek, hogy ti mennyezetes házakban lakozzatok, holott ez a ház romban áll? Most azért ezt mondja a Seregeknek Ura: Gondoljátok meg jól a ti utaitokat! Sokat vetettetek, de keveset takartok; esztek, de meg nem elégesztek; isztok, de meg nem részegesztek; ruházkodtok, de meg nem melegesztek, a bérlő is lyukas zacskóra bérel" (Agg 1:2-6). {PP 491.4}

És azután megindokolja: „Sokat vártatok, de ímé kevés lett; haza is hordtátok, de én ráfuvallok arra! Mi okért? azt mondja a Seregeknek Ura. Az én házamért, amely ím romban áll, ti pedig siettek, kiki a maga házához. Azért vonták meg tőletek az egek a harmatot, vonta meg a föld az ő termését. És pusztulást rendeltem a sík földre és a hegyekre, a búzára és a borra, az olajra és mindarra, amit a föld terem; sőt az emberre és a baromra és minden kézi munkára" (Agg 1:9-11). „Az előtt elmentek a huszas garmadához, és tíz lett; elmentek a

sajtóhoz, hogy ötven vederrel merítsenek, és húsz lett. Megvertelek titeket üszöggel, ragyával, és kezetek minden munkáját kőesővel" (Agg 2:16-17). {PP 491.5}

Erre a figyelmeztetésre felocsúdott a nép, és építeni kezdte az Isten házát. Akkor az Úr szólt hozzájuk: „Jól gondoljátok hát meg e naptól fogva az elmúltakat is! A kilencedik hónap huszonnegyedik napjától, attól a naptól fogva, amelyen letétetett az Úr hajlékának alapja [...] E naptól fogva megáldalak!" (Agg 2:18-19). {PP 491.6}

Azt mondja a bölcs ember: „Van olyan, aki bőven adakozik, és annál inkább gazdagodik; és aki megtartóztatja a járandóságot, de ugyan szűkölködik" (Péld 11:24). Pál apostol az Újtestamentomban ugyanezt a tanítást adja: „Aki szűken vet, szűken is arat: és aki bőven vet, bőven is arat; (...) Az Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok árassza minden kegyelmét; hogy mindenben, mindenkor teljes elégségtek lévén, minden jótéteményre bőségben legyetek" (2Kor 9:6.8). {PP 492.1}

Isten szándéka az volt, hogy népe, Izrael, a világosság hordozója legyen a föld minden lakójának. Az istentisztelet megtartásával bizonyságot tettek az élő Isten létezéséről és korlátlan uralmáról. Kiváltságuk volt ennek az istentiszteletnek fenntartása, mely az iránta való hűségük és szeretetük kifejezése is egyben. Isten elrendelte, hogy a földön a fény és az igazság elterjesztése azoknak erőfeszítéseitől, áldozataitól függjön, akik a mennyei ajándékok részesei. Angyalokat rendelhetett volna igazsága követeivé. Amikor a Sinai hegyen kihirdette törvényét, saját hangjával ismertethette volna akaratát, de végtelen szeretetében és bölcsességében férfiakat hívott el, hogy munkatársai legyenek az általa kiválasztott munka végzésére. {PP 492.2}

Izrael idejében a tized és az önkénetes áldozat az istentiszteletek fenntartására volt szükséges. És vajon Isten népe ma kevesebbet adjon? Krisztus által lefektetett alapelv az, hogy Istennek szánt áldozataink az elnyert világossággal és kiváltsággal arányban legyenek. „[...] valakinek sokat adtak, sokat követelnek tőle" (Lk 12:48). Tanítványait a Megváltó eme szavakkal küldte ki: „[...] ingyen vettétek, ingyen adjátok" Mt 10:8). Amiképpen áldásaink, előjogaink növekednek, s előttünk van Isten Fiának összehasonlíthatatlan áldozata, ne fejezzük ki hálánkat gazdagabb ajándékokban, hogy az üdvösség üzenetében mások is részesülhessenek? Az evangélium fenntartása a korábbiaknál több anyagi áldozatot kíván. Ez a tized és áldozni valók törvényének nagyobb súlyt kölcsönöz, mint az ószövetség idején. Ha Isten népe az Ő ügyét önkéntes adományokkal gazdagon támogatná pénztárcájának kereszténytelen, szentségtelen úton való megtöltése helyett, azzal dicsőítené Istent és sok lelket nyerne meg Krisztusnak. {PP 492.3}

Mózes terve, hogy anyagiakat hozzanak a szentély építésére, igen eredményes volt. Nem kellett a népet unszolnia. Listát sem vezetett, mely módszerhez napjaink egyházai gyakran folyamodnak. Nem rendezett nagy ünnepséget, nem hívta meg a népet vidám jelenetek szemlélésére, táncra és mulatozásra, nem szervezett sorsolást, nem vette igénybe e világias szokásokat, hogy általuk anyagiakat gyűjtsön Isten sátorának felépítésére. Az Úr utasította őt:

szóljon Izraelhez, hogy hozzák el áldozataikat. El kellett fogadnia az ajándékot mindenkitől, aki készségesen, tiszta szívből adta. És az áldozatok oly nagy mértékben gyűltek, hogy Mózes megparancsolta: ne hozzon többet a nép, mert több volt már, mint amit fel tudtak használni. {PP 493.1}

Isten az embereket sáfáraivá tette. A tulajdon: eszköz, mellyel az evangélium terjesztéséről gondoskodott. Akik hűséges sáfároknak bizonyulnak, azokra többet bíz. Az Úr azt mondja: „[...]akik engem tisztelnek, azoknak tisztességet szerzek” (1Sám 2:30). „[...] a jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9:7). És ha népe hálás szívből hozza neki ajándékait és áldozatait, „[...] nem szomorúságból vagy kényte- lenségből”, áldásait rájuk árasztja, amint megígérte: „Hozzátok be a tizedet mind az én tárházamba, hogy legyen ennivaló az én házamban, és ezzel próbáljatok meg engem, azt mondja a Seregeknek Ura, ha nem nyitom meg néktek az egek csatornáit, és ha nem árasztok reátok áldást bőségesen” (Mal 3:10). {PP 493.2}

Fejezet 51 — Isten gondja a szegényekre

Az istentiszteleti összejövetelek előmozdítása, valamint a szegényekről való gondoskodás céljából minden jövedelemből egy második tizedre is szükség volt. Az első tizedről az Úr kijelentette: „[...] a Lévi fiainak örökségül adtam minden tizedet Izráelben” (4Móz 18:21). A másodikról azonban így rendelkezett: „És egyed az Úrnak, a te Istenednek színe előtt azon a helyen, amelyet kiválaszt, hogy ott lakozzék az ő neve, gabonádnak, mustodnak, olajodnak tizedét, a te barmaidnak és juhaidnak első fajzását: hogy tanuljad félni az Urat, a te Istenedet minden időben” (5Móz 14:23; 16:11-14). Ezt a tizedet vagy pénzbeni megfelelőjét két éven át arra a helyre kellett vinni, ahol a szentély állt. A hálaáldozatnak Isten részére való bemutatása, valamint a meghatározott résznek a pap számára történő felajánlása után a megmaradt részt az áldozatot hozónak megvendégelésre kellett felhasználnia, amelyen részt vehettek a léviták, a jövevények, az árvák és az özvegyek. Így gondoskodtak a hálaáldozatokról és a megvendégelésekről az évenkénti ünnepeken, ezáltal a népet bevonták a papok és a léviták társaságába, hogy Isten szolgálatában oktatást és bátorítást nyerjenek. {PP 494.1}

Minden harmadik évben azonban otthon kellett a második tizedet a léviták és a szegények vendéglátásra fordítani, amint Mózes megparancsolta. „[...] hogy egyenek a te kapuid között, és jóllakjanak” (5Móz 26:12). Ez a tized a jótékonyság és a vendégszeretet gyakorlásának alapját képezte. {PP 494.2}

A szegényekről további gondoskodás is történt. Isten igényeinek elismerésén kívül a Mózes által adott törvényeket semmi sem jellemzi jobban, mint a szegények iránti bőkezű, gyöngéd és vendégszerető lelkület. Bár Isten mérhetetlen áldásokat ígért népének, az mégsem volt szándéka, hogy a szegénység ismeretlen legyen közöttük. Kijelentette: szegények mindenkor lesznek az országban. Mindig lesznek népe között olyanok, akik együttérzésüket, gyengédségüket és jóaka- 531 ratukat igénybe vennék. Akkor éppúgy, mint manapság, voltak, akiket szerencsétlenség, betegség ért és elveszítették tulajdonukat; mégis mindaddig, amíg követték az Isten által adott utasításokat, nem volt közöttük koldus, sem olyan, aki táplálékban hiányt szenvedett. {PP 494.3}

Isten törvénye a föld terméséből biztosított egy részt a szegényeknek. Ha valaki éhes volt, joga volt felebarátjának földjére, gyümölcsöskertjébe vagy szőlőjébe menni és a gabonából vagy gyümölcsből enni. Ezzel az engedéllyel téptek a kalászból a tanítványok is, amint szombatnapon áthaladtak a búzamezőn. {PP 495.1}

A termőföldek és gyümölcsöskertek utószedése (böngészése, tarlózása) egészen a szegényeket illette. „Mikor learatod aratni valódat a te meződön, és kévét felejtesz a mezőn” — mondta Mózes — „ne térj vissza annak felvételére [...] Ha olajfád termését lerázod, ne szedd le, ami még utánad marad (...) Ha szőlődet megszeded, ne mezgéreld le; a jövevényé, árváé és az özvegyé legyen az. És emlékezzél vissza, hogy szolga voltál Egyiptom földén” (5Móz 24:19-22; 3Móz 19:9-10). {PP 495.2}

Hétévenként pedig különös módon intézkedtek a szegényekről. A szombatév — ahogy ezt nevezték — az aratás befejeztével kezdődött. A betakarítást követő vetési időben a nép nem vethetett, tavasszal nem művelhette szőlőjét és nem számolhatott sem aratással, sem szürettel. Abból, amit a föld termett, mindenki szabadon ehetett amíg friss volt, de tárházaikban semmit sem helyezhettek el. Annak az évnek termése az árváké, az özvegyeké, a jövevényeké és a mezei vadaké kellett legyen (2Móz 23:10-11; 3Móz 25:5). {PP 495.3}

De ha a föld általában csak annyit termett, hogy kielégítse a nép igényeit, hogyan éltek meg ez alatt az év alatt, amikor semmi termést nem takaríthattak be? Erről Isten ígérete jó előre gondoskodott. „Én rátok bocsátom majd az én áldásomat a hatodik esztendőben” — mondta — „hogy három esztendőre való termés teremjen. És mikor a nyolcadik esztendőre vettek, akkor is az ó termésből esztek egészen a kilencedik esztendeig; mindaddig ó gabonát esztek, míg ennek termése be nem jön” (3Móz 25:21-22). {PP 495.4}

A szombatév megtartása egyaránt a föld és a nép javát szolgálta. A föld egy évi pihenés után a következő évben bővebben termett. A népet tehermentesítették a nehéz mezei munkától; és míg a munka különböző ágait ez idő alatt végezhették, több szabad idejük volt testi erejük megújítására. Több idejük volt az elmélkedésre és imádkozásra, az Úr tanításainak megismerésére és házanépük oktatására. {PP 495.5}

A szombatévben a héber rabszolgákat is fel kellett szabadítani és nem volt szabad őket üresen elbocsátani. Az Úr rendelkezése ez volt: „És mikor szabadon bocsátod őt mellőled, ne bocsásd el őt üresen; Hanem terheld meg őt bőven a te juhaidból, a te szérűdről, és a te sajtódból; amivel megáldott téged az Úr, a te Istened, adj néki abból” (5Móz 15:13-14). {PP 496.1}

A munkás bérét azonnal ki kellett fizetni: „A szegény és szűkölködő napszámoson ne erőszakoskodjál, akár atyádfia, akár a te jövevényeid azok, akik a te földeden a te kapuid között vannak. Azon a napon add meg az ő bérét, és le se menjen felette a nap; mert szegény ő, és kívánkozik az után az ő lelke” (5Móz 24:14-15). {PP 496.2}

Ugyancsak különleges utasítást kaptak a munkából elmenekültekkel kapcsolatban: „Ne add ki a szolgát az ő urának, aki az ő urától hozzád menekült. Veled lakjék, te közötted, azon a helyen, amelyet választ valamelyikben a te városaid közül, ahol néki tetszik; ne nyomorgasd őt” (5Móz 23:15-16). {PP 496.3}

A szegények számára a hetedik év az adósságok elengedésének esztendeje volt. A hébereknek minden időre meg lett parancsolva, hogy segítsék szükségbe jutott testvéreiket kamat nélküli pénz kölcsönzésével. A szegényektől uzsorát venni kifejezetten tiltott volt. „Ha a te atyádfia elszegényedik, és keze erőtlenné lesz melletted, segítsd meg őt, akár jövevény, akár zsellér, hogy megélhessen melletted. Ne végy őtőle kamatot vagy uzsorát, hanem félj a te Istenedtől, hogy megélhessen melletted a te atyádfia. Pénzedet ne add néki kamatra, se uzsoráért ne add a te eleségedet” (3Móz 25:35- 37). Ha tartozása kifizetetlen maradt az

elengedés évéig, magát a tőkét sem lehetett befektetni. A népet kifejezetten intették, nehogy testvéreiktől ez okból a szükséges segítséget visszatartsák. „Ha mégis szegénnyé lesz valaki a te atyádfiai közül [...] ne keményítsd meg a te szívedet, [...] hogy ne legyen a te szívedben valami istentelenség, mondván: Közelget a hetedik esztendő, az elengedésnek esztendeje; és elfordítsd szemedet a te szegény atyádfiától, hogy ne adj néki; mert ő ellened kiált az Úrhoz, és bűn lesz benned. [...] Mert a szegény nem fogy ki a földről, azért én parancsolom néked, mondván: Örömest nyisd meg kezedet a te szűkölködő és szegény atyádfiának a te földeden.” „[...] és örömest adj kölcsön néki, amennyi elég az ő szükségére, ami nélkül szűkölködik” (5Móz 15:7-9.11.8). {PP 496.4}

Senkinek sem kellett félnie attól, hogy adakozókészsége szegénységbe dönti. Az Isten törvénye iránti engedelmesség biztosan áldást hozott. „[...] sok népnek adsz zálogos kölcsönt, te pedig nem kérsz kölcsönt, és sok népen fogsz uralkodni, és te rajtad nem uralkodnak” {PP 497.1}

(5Móz 15:6). {PP 497.2}

Hét szombatesztendő — hétszer hét esztendő — után az elengedés, a kürtölés nagy esztendeje következett. „Akkor fúvasd végig a kürtöt a ti egész földeteken. És szenteljétek meg az ötvenedik esztendőt, és hirdessetek szabadságot a földön, annak minden lakójának; kürtölésnek esztendeje legyen ez néktek, és kapja vissza ki-ki az ő birtokát, és térjen vissza ki-ki az ő nemzetségéhez” (3Móz 25:9-10). {PP 497.3}

„A hetedik hónapban a hónap tizedikén az engesztelés napján” harsant fel a kürt. Szerte az országban, ahol zsidó nép lakott, hallható volt hangja, felszólítva Jákób minden gyermekét, hogy köszöntsék az elengedés esztendejét. Az engesztelés nagy napján elégtételt tettek Izrael bűnéért és a nép boldog szívvel köszöntötte a kürtölést. {PP 497.4}

Mint a szombatévben, a földet most sem volt szabad bevetni vagy learatni, és mindent, ami termett, a szegények jogos tulajdonának tekintettek. A héber rabszolgáknak azt az osztályát, akik a szombatévek alatt nem szabadultak fel, most szabadon engedték. De a kürtölés évét a közben elzálogosított földnek a visszaadása jellemezte leginkább. Isten parancsára az egész földet sorsvetés szerint osztották föl. Senkinek sem volt szabad tulajdonát elcserélni sem eladni, hacsak a szegénység nem kényszerítette erre. De ha ez megtörtént, és ha ő, vagy egyik rokona vissza akarta azt váltani, a megvásárló nem akadályozhatta ezt meg. Ha ez a kürtölés évéig nem történt meg, akkor a birtok visszaszállt tulajdonosára vagy örökösére. {PP 497.5}

Az Úr kijelentette Izraelnek: „A földet pedig senki el ne adja örökre, mert enyém a föld; csak jövevények és zsellérek vagytok ti nálam” (3Móz 25:23). A népnek tudatosítania kellett azt a tényt, hogy Isten földje volt az, amit ők egy időre birtokolnak; Isten a jogos tulajdonos, az eredeti birtokos, és ő különösen tekintettel volt a szegényekre és szerencsétlenekre. Mindenkinek elméjébe kellett vésnie, hogy a szegényeknek épp oly jogos helyük van Isten világában, mint a gazdagoknak. {PP 497.6}

Ilyen intézkedéseket hozott a kegyelmes Teremtő, hogy enyhítse a szenvedést, és reményt, napsugarat árasszon a nincstelenek és nélkülözők életébe. {PP 498.1}

Az Úr határt akart szabni a birtok és a hatalom iránti mértéktelen szeretetnek. Egyik részről a gazdagság állandó halmozása, másik részről a szegénység és elhagyatottság teremt nagy visszásságot. A gazdagok hatalmának bizonyos fékentartása nélkül egyeduralom jönne létre, és a szegényeket — Isten szemében teljesen egyenértékűeket — jobban boldoguló testvéreikhez viszonyítva alárendeltekként kezelnék. Az ilyen elnyomás érzete felkorbácsolná a szegényebb osztály szenvedélyét. A kétségbeesés és elszántság érzése a társadalom erkölcsi bomlását segítené elő és ajtót nyitna mindenféle bűncselekménynek. A rendelkezés, melyet Isten hozott, a társadalmi egyenlőséget igyekezett elősegíteni. A szombat- és a kürtölési év rendelkezései nagymértékben helyretették azt, ami időközben a nemzet társadalmi és gazdasági életében elromlott. {PP 498.2}

Ezek a szabályok áldani kívánták a gazdagokat és a szegényeket. Visszatartják a fösvénységet és az önfelmagasztalás hajlamát; a két osztály között a jóakaratot, a bizalmat, a jótékonyság nemes lelkületét ápolván elősegití a társadalmi rendet és az államvezetés szilárdságát. Mindnyájan össze vagyunk szőve az emberiség nagy szőttesében, s amit mások hasznára és áldására tehetünk, az áldásban hat vissza ránk. Az egymástól való függés törvénye köti a társadalom minden osztályát. A szegény nem függ jobban a gazdagtól, mint a gazdag a szegénytől. Míg az egyik osztály részesedést kér az áldásokból, amelyeket Isten adományozott a gazdagnak, addig a másiknak szüksége van a hűséges kiszolgálásra, az értelem, a csontok és izmok erejére, amely a szegények tőkéje. {PP 498.3}

Isten áldásokat ígért Izraelnek utasításai iránti engedelmessége feltételeként. „Esőt adok néktek idejében, és a föld megadja az ő termését, a mező fája is megtermi gyümölcsét. És a ti cséplésteket ott éri a szüretet, és a szüret ott éri a vetést, és elégségig ehetitek kenyereteket, és bátorságosan lakhattok a ti földeteken. Mert békességet adok azon a földön, hogy mikor lefeküsztök, senki fel ne rettentsen; és kipusztítom az ártalmas vadat arról a földről, és fegyver sem megy át a ti földeteken. És közöttetek járok, és a ti Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Ha pedig nem hallgattok reám, és mind e parancsolatokat meg nem cselekszitek [...] felbontjátok az én szövetségemet [...] magotokat hiába vetitek el, mert ellenségeitek emésztik meg azt. És kiontom haragomat reátok, hogy elhulljatok a ti ellenségeitek előtt, és uralkodjanak rajtatok a ti gyűlölőitek, és fussatok, mikor senki nem kerget titeket” (3Móz 26:4-17). {PP 498.4}

Sokan vannak, akik nagy lelkesedéssel állítják, hogy Isten földi áldásaiban mindenkinek egyformán kell részesednie. De nem ez volt a Teremtő szándéka. Az emberek körülményeinek különbözősége egyike azoknak az eszközöknek, amelyek által Isten a jellemet vizsgálni és fejleszteni akarja. Mégis az a szándéka, hogy akiknek vagyonuk van, azok csupán javaik sáfárainak tekintsék magukat, akikre eszközök bízattak, s a szenvedők és bajban levők javára használják fel azokat. {PP 499.1}

Krisztus mondta, hogy szegények mindenkor lesznek közöttünk, és sorsát szenvedő népével azonosította. Megváltónk szíve együtt érez földi gyermekeinek legszegényebbjeivel és legnyomorultabbjaival is. Nekünk mondja: azok őt képviselik a földön. Közénk helyezte őket, hogy szívünkben feltámassza azt a szeretetet, amit ő érez a szenvedő és elnyomott iránt. A velük szemben megmutatkozó könyörületet és jóakaratot, valamint a kegyetlenkedést vagy részvétlenséget úgy veszi, mintha vele tennénk. {PP 499.2}

Mennyire más lenne a világ erkölcsi és szellemi állapota, ha a törvényt, — amelyet Isten a szegények javára adott — megvalósítanák! {PP 499.3}

Az önzés és önteltség nem volna olyan általános, ha mindenki jó kapcsolatot ápolna mások boldogulására és jólétére; s az oly széles körben elterjedt szegénység — és mindaz, ami sok országban látható — nem létezne! {PP 499.4}

Az Isten által előírt alapelvek megakadályozták volna a borzalmas gonoszságokat, amelyek minden korban bekövetkeztek a szegények és gazdagok közötti kibékíthetetlen ellentétből. Ezek az alapelvek megakadályozhatnák a nagy gazdagságok felhalmozását és a határtalan fényűzés élvezetét, meggátolnák tízezrek következetes tudatlanságát és lezüllését, akiknek rosszul fizetett szolgálatából mérhetetlen vagyonokat szereznek. A gondok békés megoldását hoznák, melyek most a világot anarchiával és vérontással fenyegetik. {PP 499.5}

Fejezet 52 — Az évenkénti ünnepek

(3Móz 23. fejezete)

A szentélynél évenként háromszor gyűlt össze imádkozásra az egész Izrael. (2Móz 23:14-16). Eme gyülekezések helye eleinte Siló volt, később azonban Jeruzsálem lett a nemzet istentiszteletének központja és itt gyűltek össze a törzsek a nagy ünnepekre. {PP 500.1}

A nép körül volt véve vad, hadakozó törzsekkel, melyek mohón vágytak Izrael országának birtokbavételére, mégis a parancs szerint évenként háromszor a katonai szolgálatra alkalmas férfiaknak és mindenkinek, aki csak megtehette az utat, el kellett hagynia otthonát, hogy a gyülekezés helyén megjelenjen. Mi akadályozta meg ilyenkor az ellenséget, hogy ne törjön rá a védtelen otthonokra és tűzzel, karddal ne pusztítsa el azokat? Mi őrizte meg az országot a betöréstől, mely Izraelt idegen ellenség rabságába vinné? Az Úr megígérte, hogy oltalmazója lesz népének. „Az Úr angyala pedig tábort jár az őt félők körül és kiszabadítja őket” (Zsolt 34:8). Míg az izraeliták felmentek imádkozni, isteni hatalom tartotta féken az ellenséget. „Mert kiűzöm a népeket előled, és kiszélesítem határodat, és senki nem kívánja meg a te földedet, mikor felmégy, hogy a te Urad Istened előtt megjelenjél, esztendőnként háromszor” (2Móz 34:24). {PP 500.2}

Az első ünnepet, a páskát, vagyis a kovásztalan kenyerek ünnepét a zsidó esztendő első hónapjában, Abib hónapban tartották meg. Ez az időpont a mai március végének és április elejének felel meg. A téli hideg elmúlt, a kései eső véget ért, s az egész természet frissességében és szépségében tündökölt. A dombokon és a völgyeken már zöldült a fű és vadvirágok ékesítették a réteket. A hold, amely a holdtöltéhez közeledett, beezüstözte az estéket. Ezt az évszakot énekelte meg oly szépen a költő: {PP 500.3}

„Mert ímé a tél elmúlt,
az eső elmúlt, elment.,
Virágok láttatnak a földön,
az éneklésnek ideje eljött,
és a gerlicének szava hallatik a mi földünkön.
A fügefa érleli első gyümölcsét,
és a szőlők virágzásban vannak, jó illatot adnak”

(Énekek 2:11-13). {PP 501.1}

Az egész ország tele volt Jeruzsálembe vonuló zarándok csoportokkal. A pásztorok nyájaiktól, a gulyások a hegyekről, a halászok a galileai tengerről, a földművesek a földjeikről és a prófétainak a szent iskolákból valamennyien ama hely felé tartottak, ahol Isten jelenléte nyilatkozott meg. A menet állandóan növekedett és a szent város elérése előtt nagyon naggyá lett. {PP 501.2}

A természet szépsége örömet ébresztett Izrael szívében és hálát a minden jót adó iránt. Jahve dicsőségét és fenségét magasztalva zsoltárokat énekeltek. A jelt adó trombita hangjára a cimbalmok kíséretével sok száz torokból csendült fel a hálaadó ének: {PP 501.3}

„Örvendezek, mikor mondják nékem:
Menjünk el az Úr házába!
Ott álltak a mi lábaink a te kapuidban, óh Jeruzsálem! […]
Ahová feljárnak a nemzetségek, az Úrnak nemzetségei, […]
Izráelnek, az Úr nevének tiszteletére […]
Könyörögjetek Jeruzsálem békességéért;
legyenek boldogok a téged szeretők!” […]

(Zsolt 122:1-6) {PP 501.4}

Amint a halmokat szemlélték, ahol azelőtt a pogányok gyújtották meg oltáraik tüzét, így énekeltek Izráel fiai: {PP 501.5}

„Szemeimet a hegyekre emelem,
onnan jön az én segítségem,
Az én segítségem az Úrtól van,
aki teremtette az eget és földet.” „Akik bíznak az Úrban,
olyanok, mint a Sion hegye,
amely meg nem inog,
örökké megáll.
Jeruzsálemet hegyek veszik körül,
az Úr pedig körülveszi az ő népét
mostantól fogva mindörökké”

(Zsolt 121:1-2; 125:1-2). {PP 501.6}

Amikor felmentek a szent városra néző dombokra, tiszteletteljes53 félelemmel néztek a templom felé tartó imádkozók seregére. Látták a felszálló tömjénfüstöt, hallották a léviták trombitáját, mely a szent szolgálatot hírül adta, s mindez mélyen érintette őket és ezt énekelték: {PP 502.1}

„Nagy az Úr és igen dicséretes
a mi Istenünknek városában, az ő szentséges hegyén.
Szépen emelkedik az egész föld öröme,
a Sion hegye, a szélső észak felé,
a nagy királynak városa.”
„Békesség legyen a te várfalaid között,
csendesség a te palotáidban”

(Zsolt 48:2-3; 122:7). {PP 502.2}

„Nyissátok meg nékem az igazságnak kapuit,
hogy bemenjek azokon és dicsérjem az Urat!”
„Az Úr iránt való fogadásaimat megadom
az ő egész népe előtt,
Az Úr házának tornácaiban,
tebenned, óh Jeruzsálem!
Dicsérjétek az Urat!”

(Zsolt 11(: 19; 116:18-19) {PP 502.3}

Jeruzsálemben minden házat megnyitottak a zarándokok előtt és ingyen bocsátottak rendelkezésükre szállást. De ez nem volt elegendő a nagy tömegnek és a város minden erre alkalmas helyén és a körülötte fekvő dombokon sátrakat állítottak fel. {PP 502.4}

A hónap tizennegyedik napján este ünnepelték a páskát, amelynek magasztos benyomást keltő szertartásai az egyiptomi szolgaságból való szabadulásra emlékeztettek és előremutattak a bűn kötelékéből megszabadító áldozatra. Amikor a Megváltó feláldozta életét a Golgotán, a páska jelentősége megszűnt és helyébe az úrvacsora szertartását rendelte el, mint ugyanannak az eseménynek emlékezetét, amelynek a páska volt az előképe. {PP 503.1}

A páska ünnepét a kovásztalan kenyerek hét napig tartó ünnepe követte. Az első és a hetedik nap szent gyülekezés napja volt, amelyen semmi szolgai munkát nem volt szabad végezni. Az ünnep második napján az évi aratás első zsengéjét mutatták be az Úr előtt. Palesztina legkorábbi gabonája az árpa volt, amely az ünnepkor kezdett érni. A pap Isten oltára előtt meglóbált egy kévét e gabonából annak elismeréséül, hogy minden az Úré. Amíg e szertartást nem végezték el, nem volt szabad az aratást elkezdeni. {PP 503.2}

Az első zsenge bemutatását követő ötvenedik nap a pünkösd volt, amelyet ugyancsak aratási ünnepnek és a hetek ünnepének neveztek. {PP 503.3}

A táplálékként elkészített gabonáért két kovászos kenyeret mutattak be az Úr előtt hálájuk kifejezéseképpen. A pünkösd ünnepe csak egy napig tartott, melyet istentiszteletre szenteltek. {PP 503.4}

A hetedik hónapban tartották a sátoros vagy betakarítás ünnepét. {PP 503.5}

Ez az ünnep elismerte Isten áldását a gyümölcsöskertek, az olajligetek és a szőlőskertek terméseiben. Ez volt az esztendőt megkoronázó ünnepi betakarítás. A föld termését, az aratást begyűjtötték a csűrbe, a gyümölcsöt, olajat és bort elraktározták, a zsengét tartalékolták, és most a nép hálaadással jött Isten elé, aki ily gazdagon megáldotta őket. {PP 503.6}

Ez az ünnep mindenekelőtt az öröm alkalma kellett legyen. A nagy engesztelési napot követte, amelyen biztosítékot kaptak, hogy bűneikről nem emlékeznek meg többé. Istennel megbékélve jöttek most, hogy elismerjék és dicsérjék irgalmát. Az aratási munka befejeződött, az új év még nem kezdődött el, a nép szabad volt a gondtól és átadhatta magát az óra szent,

örömteli befolyásának. S jóllehet az ünnepen csak családfők és fiaik voltak kötelesek megjelenni, mégis amennyire lehetséges volt, az egész család csatlakozott hozzájuk és vendégszeretetükben szívesen részesítették a szolgákat, a lévitákat, a jövevényeket és a szegényeket. {PP 503.7}

A páskához hasonlóan a sátoros ünnep is emléknap volt. A pusztában való vándorélet emlékére a népnek most el kellett hagynia házait és zöld gallyakat, „pálmafa ágait, sűrű levelű fa lombját" kellett felhasználnia lugasok készítéséhez és azokban kellett laknia (3Móz 23:41. 42-43). {PP 504.1}

Az ünnep első napján szent gyülekezést tartottak. Az ünnep hét napjához még egy nyolcadikat is hozzáadtak, amelyet hasonló módon ünnepeltek meg. {PP 504.2}

Ez évenkénti ünnepeken Izrael ifjait és öregeit Isten szolgálatára bátorították, mialatt az ország különböző részeiből való népek találkozása erősítette a kötelékeket, amelyek őket Istennel és egy-mással összekötötték. Jó volna, ha Isten népének ma is lenne ilyen sátoros ünnepe, Isten rájuk áradó áldásainak örömemlékezete. Amiképpen Izrael gyermekei megünnepelték a szabadulást, amit Isten szerzett atyáiknak, és csodálatos megtartásukat az Egyiptomból való kivonulásuk idején, úgy mi is hálásan kellene emlékezzünk a különböző utakra, amelyeken át bennünket a világból és a tévelygés sötétségéből kihozott kegyelmének és igazságának drága világosságára. {PP 504.3}

Akik a szentélytől távolabb laktak, azoknak az évi ünnepeken való jelenlét évenként egy hónapnál is több időt vett igénybe. Az Istennek való átadás eme példája hangsúlyozza az istentisztelet fontossá gát és önző, világi érdekeink alárendelésének szükségességét annak, ami lelki és örök. Veszteséget szenvedünk, ha elhanyagoljuk a közösségi összejövetel ama előjogát, hogy egymást Isten szolgálatára erősítsük és bátorítsuk. Szavának igazsága elménkben elveszti élénkségét és fontosságát. Szívünkben a szent befolyás általi megvilágosodás és ébredés megszűnik és lelkiekben hanyatlunk. Mint keresztények, sokat veszítünk kapcsolatainkban az egymás iránti rokonszenv, együttérzés hiányában. Aki önmagába zárkózik, nem tölti be Isten által rendelt helyét. Valamennyien egy Atyának gyermekei vagyunk és boldogságunk egymástól függ. Isten és az emberiség igényt tart ránk. Természetünk szerinti társadalmi igény helyes ápolása testvéreinknél rokonszenvessé tesz, és erőfeszítéseinkben boldogságot ad az, hogy másokat boldoggá tegyünk. {PP 504.4}

De a sátoros ünnep nem csupán emlékünnep, hanem jelkép is volt. Nemcsak a pusztai vándorlást láttatta, hanem mint az aratás ünnepe, a föld gyümölcsének bemutatását is ünnepelte és előre mutatott a végső begyűjtés nagy napjára, amikor az Aratás Ura elküldi aratóit, hogy egybegyűjtsék a konkolyt a tűzre, a búzát pedig az ő csűrébe. Abban az időben a gonoszok mind elpusztulnak. „[...] olyanok lesznek, mintha nem lettek volna" (Abd 16). És minden hang a világegyetemben Isten örömteli dicséretében egyesül. „[...] minden teremtett állat, amely van a mennyben és a földön, és a föld alatt és a tengerben, és minden, ami ezekben van, ezt mondja

vala: A királyi székben ülőnek és a Báránynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön örökké!” (Jel 5:13). {PP 504.5}

Izrael népe Istent dicsérte a sátoros ünnepen, amikor megemlékezett az Egyiptomból való szabadulásról, a pusztai vándorélet alatti gyöngéd gondoskodásról. Örvendeztek az éppen befejeződött engesz- telési áldozat szolgálata által nyert megbocsátás és elfogadás tudatának. Ha majd az Úr megváltottai a mennyei Kánaánban gyűlnek egybe, hogy örökre megszabaduljanak az átok igájától, amelytől az egész teremtett világ „[...] egyetemben fohászkodik és nyög” (Róm 8:22) — akkor kimondhatatlan örömmel és a dicsőség teljességében örvendeznek. Krisztusnak az emberekért végzett nagy engesztelési munkája befejezést nyert és bűneik örökre eltöröltettek. {PP 505.1}

„Örvendez a puszta és a kietlen hely,
örül a pusztaság és virul mint őszike.
Virulva virul és örvend ujjongva,
a Libánon dicsősége adatott néki,
Karmel és Sáron ékessége;
meglátják ők az Úrnak dicsőségét,
Istenünk ékességét. [...]
Akkor a vakok szemei megnyílnak,
és a süketek fülei megnyittatnak,
Akkor ugrándoz, mint szarvas a sánta,
és ujjong a néma nyelve,
mert a pusztában víz fakad,
és patakok a kietlenben.
És tóvá lesz a délibáb,
és a szomjú föld vizek forrásivá;
a sakálok lakhelyén, ahol feküsznek,
fű nád és káka terem.
És lesz ott ösvény és út, és szentség útának hivatik:
tisztátalan nem megy át rajta;
hisz csak az övék az;
aki ez úton jár, még a bolond se téved el;
Nem lesz ott oroszlán,
és a kegyetlen vad nem jő fel reá,
nem is található ott,
hanem a megváltottak járnak rajta!
Hisz az Úr megváltottai megtérnek,
és ujjongás között Sionba jönnek;
és örök öröm fejökön,

vigasságot és örömöt találnak;
és eltűnik fájdalom és sóhaj”

(Ésa 35:1-2; 5-10). {PP 505.2}

Fejezet 53 — Az első bírák

(Bír 6-8. 10. fejezete)

A Kánaánban való letelepedés után a törzsek nem törekedtek arra, hogy az ország elfoglalását befejezzék. Megelégedtek a már meghódított területtel; igyekezetük hamar alábbhagyott és a háborút nem folytatták. „És amikor Izráel megerősödött, adófizetőjévé tette a Kananeust; de elűzni nem űzte el” (Bír 1:28). {PP 507.1}

Az Úr a maga részéről hűségesen teljesítette Izraelnek tett ígéreteit. Józsué megtörte a kananeusok hatalmát és felosztotta a földet a törzsek között. Csak az maradt hátra, hogy az isteni segítség ígéretében bízva befejezzék az ország lakóinak kiűzését. {PP 507.2}

Ezt elmulasztották. Azáltal, hogy a kanaánitákkal szövetséget kötöttek, nyíltan megszegték Isten parancsát. Így nem teljesítették a feltételeket, amelyekhez ígéretét kötötte, hogy Kanaán birtokába helyezi őket. {PP 507.3}

Isten a Sinain történt legelső kinyilatkoztatásától kezdve óvta őket a bálványimádástól. Közvetlenül a törvény kihirdetése után ezt üzente nekik Mózes által a kánaáni népekre vonatkozóan: „Ne imádd azoknak isteneit és ne tiszteld azokat, és ne cselekedjél az ő cselekedeteik szerint; hanem inkább döntögesd le azokat és tördeld össze bálványaikat. És szolgáljátok az Urat a ti Isteneteket, akkor megáldja a te kenyeredet és vizedet; és eltávolítóm ti közületek a nyavalyát” (2Móz 23:24-25). Azt az ígéretet kapták, hogy mindaddig, amíg engedelmesek maradnak, Isten legyőzi előttük ellenségeiket: „Az én rettentésemet bocsátom el előtted, és minden népet megrettentek, amely közé mégy, és minden ellenségedet elfutamtatom előtted. Darazsat is bocsátok el előtted, és kiűzi előled a Khivveust, Kananeust és Khitteust. De nem egy esztendőben űzöm őt ki előled, hogy a föld pusztává ne legyen, és meg ne sokasodjék ellened a mezei vad. Lassan-lassan űzöm őt ki előled, míg megszaporodol és bírhatod a földet [...] mert kezeitekbe adom annak a földnek lakosait, és kiűzöd azokat előled. Ne köss szövetséget se azokkal, se az ő isteneikkel. Ne lakjanak a te földeden, hogy bűnbe ne ejtsenek téged ellenem: mert ha az ő isteneiket szolgálnád, vesztedre lenne az néked” (2Móz 23:27-33). Halála előtt Mózes ezeket az utasításokat a legünnepélyesebb módon tárta a nép elé, Józsué pedig megismételte. {PP 507.4}

Isten az ő népét Kánaánba helyezte, hogy az erkölcsi romlás áradatát megállítsa, hogy az ne árassza el a világot. Ha Izrael hűséges marad Istenéhez, győzelemről győzelemre vezette volna. Mert a ka- naneusoknál még nagyobb és hatalmasabb népeket is kezébe akart adni. Az ígéret ez volt: „Mert ha szorosan megtartjátok mind e parancsolatot, amelyet én parancsolok néktek [...] akkor kiűzi az Úr mindazokat a nemzeteket tielőletek, és úrrá lesztek nálatoknál nagyobb és erősebb nemzeteken. Minden hely, amelyet lábatok talpa megnyom, tiétek lesz, a pusztától a Libanonig, és a folyóviztől, az Eufrátes folyóvizétől a nyugoti tengerig lesz a ti határotok. Nem állhat meg senki előttetek; azt míveli az Úr, a ti Istenetek, hogy féljenek és rettegjenek titeket

az egész föld színén, amelyre rátapostok, amint megmondotta néktek” (5Móz 11:22-25). {PP 508.1}

Ám magasztos küldetésükkel mitsem törődve a kényelem útját és saját vágyuk kielégítését választották és elszalasztották a föld elfoglalására adott alkalmat. Sok nemzedéket kínzott a bálványimádó népek maradéka, mely a próféta jövendölése szerint „szálka” volt szemükben és „tövis” az oldalukban (4Móz 33:55). {PP 508.2}

Az izraeliták összeelegyedtek a pogányokkal és „[...] eltanulták cselekedeteiket” (Zsolt 106:35). Házasságra léptek a kananeusokkal, s a bálványimádás mint pestis terjedt az országban. „És tisztelték azoknak bálványait, és tőrré levének azok reájok. És feláldozák fiaikat és leányaikat az ördögöknek (...) és megfertőzteték a föld öldökléssel. De felgyúlt az Úr haragja népe ellen, és megutálta az ő örökségét” (Zsolt 106:36-40). {PP 508.3}

Amíg a Józsué által oktatott nemzedék ki nem halt, a bálványimádás kevésbé terjedt el, de a szülők előkészítették gyermekeik hitehagyásának útját. Az Úr korlátozásainak megvetése azok részéről, akik Kánanán birtokába jutottak, gonosz magvetés volt, melynek következménye keserű gyümölcsöt hozott sok nemzedék számára. A héberek egyszerű szokásai testi egészséget biztosítottak számukra, de a pogányokkal való kapcsolat az étvágy és a szenvedély élvezetéhez vezetett, amely fokozatosan csökkentette a szellemi, erkölcsi és fizikai erőt. Bűneik elválasztották Izraelt Istentől: erejét visszavonta tőlük és ők nem tudtak ellenállni ellenségeiknek. Így azoknak a nemzeteknek lettek alattvalói, amelyeket Isten segítségével elűzhettek volna. {PP 508.4}

„És elhagyák az Urat, atyáik Istenét, aki kihozta őket Egyiptom földéből” (Bír 2:12); „[...] és vezeté őket, mint nyájat a pusztában. Haragra ingerelték őt magaslataikkal, és bosszantották faragott bál- ványaikkal.” Ezért az Úr „elveté magától silói hajlékát, a sátort, amelyben lakott vala az emberek között; sőt fogságba viteté erejét, dicsőséget pedig ellenség kezébe” (Zsolt 78:52.58.60-61). Isten mégsem hagyta el teljesen népét. Mindig volt maradék, mely hű volt Jahvéhoz, és az Úr időről-időre hűséges, bátor férfiakat választott, hogy ledöntsék a bálványokat és megszabadítsák Izraelt ellenségeitől. {PP 509.1}

De amikor ezek a férfiak meghaltak, a nép fokozatosan visszatért bálványaihoz, s így a bukás és büntetés, a beismerés és szabadulás története állandóan ismétlődött. {PP 509.2}

Mezopotámia királya, Moáb királya, azután a filiszteusok és a hásori kananeusok Sisera vezetése alatt egymásután Izrael elnyomói lettek. Az Úr szabadítót adott: Othnielt, Sámgárt, Ehudot, Deborát és Bárákot népe megszabadítására. De ismét „[...] gonoszul cselekedének az Izráel fiai az Úrnak szemei előtt, azért adá őket az Úr a Midiániták kezébe” (Bír 6:1). Ez ideig a Jordán keleti partján lakó törzsek nem szenvedtek sokat az ellenségtől, de ez a mostani csapás mindenekelőtt őket érintette. {PP 509.3}

Kánaán déli részén az amálekiták, a keleti határoknál a pusztán túl a midiániták voltak még mindig Izrael kérlelhetetlen ellenségei. {PP 509.4}

Az utóbbi nemzetet Mózes idejében csaknem teljesen kiirtották az izraeliták, de azóta nagyon elszaporodtak és hatalmas nemzetté lettek. Bosszúra szomjaztak és most, hogy Isten visszavonta védelmező kezét Izraeltől, itt volt a bosszú ideje. Nemcsak a Jordán keleti partjának törzse, hanem az egész ország szenvedett pusztításuktól. A puszta kegyetlen, vad lakói „[...] csapatosan jöttek, mint a sáskák" (Bír 6:5) — nyájaikkal és csordáikkal. Pusztító pestisként szóródtak szét az országban a Jordántól a filiszteus síkságig. Akkor jöttek, amikor a gabona érni kezdett és addig maradtak, amíg a föld utolsó termését begyűjtötték. Megfosztották a földet termésétől, a lakosságot kifosztották és bántalmazták, azután újból visszatértek a pusztába. Így a nyitott országban lakó izraeliták arra kényszerültek, hogy elhagyják otthonaikat és fallal körülvett városokba gyűljenek, menedéket keressenek az erődítményekben, sőt oltalmat találjanak a barlangokban és sziklaerődítményekben a hegyek között. Hét évig folytatódott ez az elnyomás, és amikor a nép nyomorúságában figyelt az Úr feddésére és megvallotta bűnét, Isten újra segítőt támasztott nékik. {PP 509.5}

Gedeon a Manassé törzséből való Jóás fia volt. Annak a résznek, amelyhez ez a család tartozott, nem volt vezető szerepe, de Jóás családja kitűnt bátorságával és becsületességével. Jóás bátor fiairól azt mondják, „[...] mindenik olyan arcú, mint egy-egy királyfi" (Bír 8:18). A midiánitákkal való küzdelemben egy kivételével mind elestek, és ez az egy félelmetessé tette nevét a portyázók előtt. Az Úr hívta el Gedeont, hogy szabadítsa meg népét. Ő ebben az időben gabona- cséplléssel foglalatoskodott. Kevés gabonát elrejtett, de nem mervén azt kicsépelni a szokásos cséplőpadon, a borsajtóhoz közeli helyhez ment. Mivel még messze volt a szőlőérés ideje, ezért kevés figyelmet fordítottak most a szőlőskertekre. Amint Gedeon titokban és csendben dolgozott, szomorúan fontolgatta népe sorsát és azt latolgatta, hogyan lehetne népéről az elnyomók igáját letörni. {PP 510.1}

Hirtelen megjelent „az Úrnak angyala" és így szólította meg őt: [...] Az Úr veled, erős férfiú! (Bír 6:11-12). {PP 510.2}

„[...] Kérlek uram, — válaszolta — ha velünk van az Úr, miért ért bennünket mindez? és hol vannak minden ő csoda dolgai, amelyekről beszéltek nékünk atyáink, mondván: Nem az Úr hozott-é fel minket Egyiptomból?! Most pedig elhagyott minket az Úr, és adott a Midiániták kezébe" (Bír 6:13). {PP 510.3}

A menny követe ezt felelte: „[...] Menj el ezzel a te erőddel, és megszabadítod Izráelt Midián kezéből. Nemde, én küldelek téged?" (Bír 6:14). {PP 510.4}

Gedeon jelt kért, hogy az, aki most megszólította, a szövetség Angyala-é, aki a múltban Izraelért tevékenykedett. Isten angyalai, akik egykor Ábrahámmal beszéltek, ottmaradtak, hogy vendégszere — tetében részesüljenek. Most Gedeon is arra kérte a mennyei hírnököt, maradjon nála vendégül. Sátorába sietvén, szűkös készletéből gödölyét és kovásztalan kenyeret készített és eléje tette. De az angyal megparancsolta néki: „[...] Vegyed a húst és a kovásztalan kenyereket, és rakd erre a kősziklára, és a hús levét öntsd rá" (Bír 6:20). Gedeon úgy cselekedett, és ekkor megkapta a kívánt jelt. Pálcájával az angyal „[...] megérinté a húst, és a

kovásztalan kenyeret; és tűz jött ki a kősziklából, és megemésztė a húst és a kovásztalan kenyereket" (Bír 6:21). Ekkor az angyal eltűnt szemei elől. {PP 510.5}

Gedeon atyja, aki részt vett földiéi hitehagyásában, Ofrában, ahol lakott, nagy oltárt emelt Baálnak, amit a helység lakói imádtak. Gedeon azt a parancsot kapta, hogy rontsa le ezt az oltárt, és Jahvénak emeljen oltárt azon a sziklán, amelyen áldozatát a tűz megemésztette, és ott mutasson be áldozatot az Úrnak. Az Istennek hozott áldozat bemutatása a papokra volt bízva, és a Silóban levő oltárra szorítkozott; de Néki — aki a szertartási szolgálatokat elrendelte és akire minden áldozat mutatott — hatalma volt, hogy megváltoztassa előírásait. Izrael szabadulását meg kellett előzze a Baál imádata elleni ünnepélyes tiltakozás. Gedeonnak pedig hadat kellett üzennie a bálványozásnak, mielőtt népe ellensége ellen hadba száll. {PP 511.1}

Gedeon az isteni utasításnak hűségesen eleget tett. Mivel tudta, hogy ellenállnának, ha nyíltan cselekszik, ezért munkáját titokban hajtotta végre: szolgáinak segítségével az egészet egy éjszaka végezte el. Az ofraiak haragja nagy volt, amikor másnap reggel eljöttek, hogy hódoljanak Baálnak. Meg is ölték volna Gedeont, ha Joás, akinek az angyal látogatásáról tudomása volt, meg nem védi fiát. „[...] Baálért pereltek ti?" — kérdezte Joás — „Avagy ti oltalmazzátok-é őt? Valaki perel őérette, ölettessék meg reggelig. Ha isten ő, hát pereljen ő maga, hogy oltára lerontatott!" (Bír 6:31). Ha Baál saját oltárát nem képes megvédeni, mi módon lehet rábízni imádói megvédését? {PP 511.2}

Gedeon elleni minden erőszakos gondolat elszállt; és amikor a háború kürtjét megfúvatta, az ofrai emberek az elsők között gyűltek zászlója alá. Követeket küldött Manassé, Áser, Zebulon és Naftali törzseihez, akik mind eleget tettek a hívásnak. {PP 511.3}

Gedeon nem mert serege élére állni további bizonyíték nélkül arra nézve, hogy az Úr hívta el erre a munkára, és vele lesz. Így imádkozott: „[...] Ha csakugyan az én kezem által akarod megszabadítani Izráelt, amiképpen mondottad, ímé egy fürt gyapjat teszek a szérűre, és ha csak maga a gyapjú lesz harmatos, míg az egész föld száraz leénd: erről megtudom, hogy valóban az én kezem által szabadítod meg Izráelt, amint mondottad" (Bír 6:36-37). Reggelre a gyapjú nedves, míg a föld száraz volt. De most kétely támadt benne, mivel a gyapjú a nedvességet magába szívja a levegőből, így a próba nem lehet döntő. Ezért azt kérte, legyen a jel megfordítva, s különleges óvatossága ne találjon nemtetszésre az Úrnál. Kérése meghallgatást nyert. {PP 511.4}

Ezen felbátorodva Gedeon kivezette seregét, hogy megütközzék a behatolókkal. „[...] az egész Midián és Amálek és a Napkeletiek egybegyűlének, és általkeltek a Jordánon, és tábort jártak a Jezréel völgyében" (Bír 6:33). A Gedeon vezetése alatti haderő csak harminckétezer emberből állt, de amikor elterült előtte az ellenség hatalmas serege, az Úr szava szólt hozzá: „[...] Többez a nép, mely veled van, hogysem kezébe adhatnám Midiánt; Izráel még dicsekednék velem szemben, mondván: Az én kezem szerzett szabadulást nékem! Azért kiálts a népnek füle hallatára, mondván: Aki fél és retteg, térjen vissza, és menjen el a Gileád hegységről" (Bír 7:2-3). Azok, akik nem mertek szembenézni a veszéllyel és a nehézségekkel,

vagy világi érdekeik elvonták szívüket Isten ügyétől, nem gyarapították volna Izrael seregét. Jelenlétük az ügy gyengítését szolgálta volna. {PP 512.1}

Izraelben törvényt hoztak, hogy hadbaszállás előtt a következőket hirdessék ki a hadsereg előtt: „[...] Kicsoda az olyan férfi, aki új házat épített, de még fel nem avatta azt? (...) térjen vissza az ő házába, hogy meg ne haljon a harcban, és másvalaki avassa fel azt. {PP 512.2}

És kicsoda olyan férfi, aki szőlőt ültetett és nem vette el annak hasznát? Menjen el, és térjen vissza az ő házába, hogy meg ne haljon a harcban, és más valaki vegye el annak hasznát. És kicsoda olyan férfi, aki feleséget jegyzett el magának, de még el nem vette? Menjen el, és térjen vissza házába, hogy meg ne haljon a harcban, és más valaki vegye azt el." A tiszteknek továbbá azt is el kellett mondani a népnek, hogy „[...] kicsoda olyan férfi, aki félénk és lágy szívű? Menjen el, és térjen vissza az ő házába, hogy az ő atyjafiainak szíve úgy meg ne olvadjon, mint az ő szíve" (5Móz 20:5-8). {PP 512.3}

Mivel az ellenséghez viszonyítva oly csekély volt számuk, Gedeon tartózkodott attól, hogy a szokásos kihirdetést közzétegye. Csodálkozott azon a kijelentésen, hogy serege túl nagy. De az Úr látta népe szívében a büszkeséget és hitetlenségei. Gedeon lelkesítő felszólításától felbuzdulva készek voltak hadbaszállni, de amikor a midiániták sokaságát meglátták, sokukat elfogta a félelem. Mégis, ha Izrael győz, éppen ők dicsőítették volna magukat, s a győzelmet nem Istennek tulajdonították volna. {PP 513.1}

Gedeon engedelmeskedett az Úr rendelkezésének, és nehéz szívvel látta a huszonkétezer embert, egész seregének több mint kétharmad részét otthonába távozni. Az Úr ismét szólt hozzá: „[...] Még ez a nép is sok, vezesd őket le a vízhez, és ott megpróbálom őket néked, és amelyikről azt mondom néked: Ez menjen el veled, az menjen el veled; de bármelyikről azt mondom: Ez ne menjen el veled, az ne is menjen" (Bír 7:4). A népet levezette a vízparthoz, és várták, hogy azonnal megtámadják az ellenséget. Néhányan sietve vettek kezükbe egy kis vizet, azt felszürcsölték amint mentek; de majdnem az egész sereg térdre esett és kényelmesen ivott a víz felszínéről. Akik a tízezerből kezükbe vették a vizet, csak háromszázan voltak; mégis ezek lettek kiválasztva, a többieket mind hazaengedte Gedeon. {PP 513.2}

Az ember jellemét gyakran a legegyszerűbb dolgok teszik próbára. {PP 513.3}

Akinek célja a veszélyben saját szükséglete kielégítése, nem az az ember, akiben bízni lehet a szükség idején. Az Úr a hanyagoknak és a maguktól semmit meg nem tagadóknak nem ad helyet művében. {PP 513.4}

Azok a néhányak a kiválasztottak, akiket nem győznek le saját kívánságaik. A háromszáz válogatott férfiú nemcsak bátorsággal és önuralommal rendelkezett, hanem a hit embere is volt. Ők nem fer- tőztették meg magukat bálványimádással. Isten vezetni tudta őket, általuk szabadulást hozott Izraelnek. A siker nem függ a számoktól. {PP 513.5}

Isten meg tud szabadítani éppúgy kevés, mint sok által. Őt nem a létszám tiszteli, hanem azok jelleme, akik szolgálnak neki. {PP 513.6}

Az izraeliták egy domb tetején táboroztak, mely áttekinthetővé tette azt a völgyet, ahol a behatolók serege sátorozott. „És a Midiániták és az Amálekiták és a Napkeletiek minden fiai úgy feküdtek a völgyben, mint a sáskák sokasága, és tevéiknek nem volt száma sokaságuk miatt, mint a fövenynek, mely a tenger partján van" (Bír 7:12). Gedeon remegett, amint a következő nap viadalára gondolt. De az Úr éjszaka szólt hozzá és megparancsolta neki, hogy szolgájával, Párával menjen le a midiániták táborába, ahol hallani fog majd valamit bátorításul. Elment és a sötétségben, a csöndben várakozva hallotta, amint az egyik katona elmondta álmát társának: „[...] egy sült árpakenyér hengergett alá a midiániták táborára, és mikor a sátorig jutott, megütötte azt, úgy hogy eldőlt" (Bír 7:13). A másik oly szavakkal válaszolt, mely a láthatatlan hallgató szívét megdobogtatta: „[...] Nem egyéb ez, mint Gedeonnak, a Joás fiának, az Izráelből való férfiúnak fegyvere, az ő kezébe adta az Isten Mi- diánt és egész táborát" (Bír 7:14). Gedeon felismerte a midiánita idegenek által Istennek hozzá szóló szavát. Visszatérve a parancsnoksága alatt álló néhány emberhez ezt mondta: „[...] Keljetek fel, mert kezetekbe adta az Úr a Midián táborát" (Bír 7:15). {PP 513.7}

Isteni utasításra támadási tervet közöltek vele, amelynek megvalósításához azonnal hozzáfogott. A háromszáz embert három csoportra osztotta. Minden embernek egy-egy kürtöt és egy-egy cserépedénybe rejtett fáklyát adott. Az embereket oly módon állította fel, hogy a midiániták táborát különböző irányból közelítsék meg. Éjfélkor Gedeon hadikürtjének jelére a három csoport megszólaltatta kürtjét: akkor a cserépedényeket összetörték és a vakító fáklyákat magasra tartva rohantak az ellenségre félelmetes csatakiáltással: „[...] Fegyverre! az Úrért és Gedeonért!" (Bír 7:20). {PP 514.1}

Az alvó tábort hirtelen riasztották fel. Minden oldalon a lobogó fáklyák fényét látták. Abban a hitben, hogy túláaradó hatalom ke- gyeinek vannak kiszolgáltatva, páni félelem fogta el a midianitákat. Félelmükben kiáltozva menekültek, hogy életüket mentsék, és saját bajtársaikat ellenségnek tekintve egymást gyilkolták le. Amint a győzelem híre elterjedt, a hazaküldött izraelita férfiak ezrei fordultak vissza és csatlakoztak a menekülő sereg üldözéséhez. A midiániták útjukat a Jordán felé vették, remélve, hogy elérik saját területüket a folyón túl. Gedeon hírnököket küldött Efraim törzséhez, buzdítva őket, hogy fogják el a menekülőket a déli gázlóknál. Gedeon háromszáz emberével az üldözéstől kifáradva átkelt a folyón közvetlen azok után, akik már elérték a túlsó partot. A midiániták két fejedelmére, Zébára és Sálmunáhra, akik az egész sereget vezették és tizenötezer emberrel megmenekültek, Gedeon rárontott, erejüket teljesen felmorzsolta, a két fejedelmet pedig elfogta és megölte. {PP 514.2}

Ez emlékezetes vereségben nem kevesebb, mint százhúszezer behatoló vesztette életét. A midiániták hatalma megtört és soha többé nem hadakoztak Izrael ellen. A hír pedig, hogy Izrael Istene újból hadakozott népéért, gyorsan elterjedt mindenfelé. A környező népek

félelmét nem lehet szavakkal leírni, amikor megtudták, hogy milyen egyszerű eszközök győzedelmeskedtek a bátor harcos nép ereje felett. {PP 515.1}

A midiániták legyőzésére kiválasztott vezető nem foglalt el kiemelkedő helyet Izraelben. Gedeon sem uralkodó, sem pap, sem lé- . vita nem volt. Atyja házában a legjelentéktelenebbnek tartotta magát. De Isten bátor és becsületes embernek találta őt: aki nem önmagában bízott, hanem kész volt Isten vezetését követni. Isten nem mindig választ nagy képességű embereket műve számára, hanem olyanokat, akiket legjobban fel tud használni. „[...] a tisztességnek előtte jár az alázatosság" (Péld 15:33). Az Úr azok által tud legeredményesebben munkálkodni, akik tudatában vannak saját tehetetlenségüknek és akik reá, mint vezérükre és erejük örök forrására bízzák magukat. Ő erőssé tudja tenni őket összekötvén gyengeségüket az ő erejével; és bölccsé, összekötve tudatlanságukat az ő bölcsességével. {PP 515.2}

Ha becsülnék az igaz alázatot, az Úr sokkal többet tehetne népéért. De kevesen vannak, akiket bármilyen nagy felelősséggel meg lehet bízni anélkül, hogy magabízókká ne lennének és ne feledkezné- nek meg Istentől való függőségükről. Ezért van az, hogy műve eszközeinek kiválasztásánál az Úr mellőzi azokat, akiket a világ nagyként, tehetségesként és kiválóként tisztel. Ezek az emberek legtöbbször büszkék és önteltek, nem kérik Isten tanácsát, hanem saját elgondolásuk szerint cselekednek. {PP 515.3}

Gedeon egyszerűen kürtöt fúvatott a midiániták többszázezernyi seregével szemben. Józsué is ezt tette Jerikó kőfalainál. És Isten ezt a semmitmondó ténykedést hatalmával olyan erőssé és hatásossá tette, hogy legyőzték általa az ellenséget. Az emberek által valaha kigondolt legtökéletesebb terv Isten hatalmát és bölcsességét mellőzve hibásnak bizonyul, míg a legkevesebbet ígérő módszer sikeres lesz, ha Isten rendelte el, s alázattal, hűséggel hajtják végre. Az Istenben való bizalom és akarata iránti engedelmesség a kereszténynek éppúgy lényeges a lelki harcban, mint Gedeonnak és Józsuénak a kánaánitákkal való háborúban. Isten az izraelitákat hatalmának megismétlődő kinyilatkoztatásával arra akarta rávezetni, hogy higgyenek benne és bizalommal keressék segítségét minden szükségben. Éppúgy kész népe erőfeszítéseivel most is együttmunkálkodni, és nagy dolgokat véghezvinni gyenge eszközei által. Az egész menny arra vár, hogy hatalmát és bölcsességét igényeljük. Isten „[...] mindeneket megcselekedhetik, feljebb hogynem mint kérjük vagy elgondoljuk" (Ef 3:20). {PP 515.4}

Gedeon visszatért az ellenség üldözéséből és saját honfitársai megrovásával, vádjával találkozott. Amikor felszólítására Izrael férfiai csatarendbe álltak a midiániták ellen, Efraim törzse visszamaradt, ők veszélyes vállalkozásnak tartották az erőfeszítést és mivel Gedeon nem küldött nekik külön meghívást, ennek ürügyén nem csatlakoztak testvéreikhez. De amikor Izrael győzelmének híre eljutott hozzájuk, irigyek lettek, mert nem részesültek abban. A midiániták veresége után Gedeon parancsára Efraim emberei a Jordán gázlóit megszállták. Így megakadályozták a menekülők szökését. Ennek következtében igen sok midiánitát öltek meg,

akik között voltak Zéeb és Oreb fejedelmek is. így az efraimiták folytatták a harcot és elősegítették a győzelmet. Mindazonáltal mégis féltékenyek és haragosak voltak, mintha Gedeont saját akarata és döntése vezette volna. Ők nem ér- zékelték és nem értékelték Isten kezét Izrael győzelmében és ez a tény méltatlanná tette őket, hogy kiválasztot eszközök legyenek. {PP 516.1}

Visszatérve a győzelmi jelvényekkel, haragosan szemére vetették Gedeonnak: „[...] Miért cselekedted azt mivelünk, hogy el nem hívtál minket, mikor a Midián ellen való hadakozásra indultál?" (Bír 8:1). {PP 516.2}

Gedeon így felelt: „[...] Vajon cselekedtem-é én olyan dolgot, mint ti? Nem többet ér-é Efraim szőlőmezgerlése, mint Abiézer egész szüretje? Kezetekbe adta az Isten Midiánnak fejedelmeit, Orebet és Zéebet: hát mit cselekedhettem én olyat, mint ti?" (Bír 8:2-3). {PP 516.3}

A féltékenység lelkülete könnyen veszekedéssé fajulhatott volna, ami viszályt és vérontást okoz; de Gedeon szerény válasza lecsillapította Efraim férfiainak haragját és békében tértek vissza hajlékaikba. Gedeon az elveket illetően határozott és hajthatatlan, a háborúban „erős férfiú" volt, de előzékeny lelkületet is mutatott, amit ritkán tanúsítanak ilyen harcedzett férfiak. {PP 516.4}

Izrael népe a midiánitáktól való szabadulás hálájaként azt javasolta Gedeonnak: legyen királyuk és a trónt utódainak is biztosítják. Ez a javaslat az istenuralom elveinek egyenes megsértése volt. {PP 517.1}

Izrael királya Isten volt, és egy ember trónra helyezése az isteni hatalom megvetése lett volna. Gedeon felismerte e tényt. Felelete megmutatta, mily igaz és nemes volt indítéka. „[...] Én nem uralkodom felettetek, sem az én fiam nem fog uralkodni rajtatok. Az Úr uralkodik tifelettetek!" (Bír 8:23). {PP 517.2}

De Gedeon más bűnre lett csábítva, amely bajba döntötte egész házát, sőt magát a népet is. A nagy harcot követő tétlenség ideje sokszor nagyobb veszélyt rejt magában, mint maga a küzdelem időszaka. Gedeon ennek a veszélynek volt most kitéve. Nyugtalanság uralta lelkét. Eddig megelégedetten betartotta az Istentől adott utasításokat, de most isteni vezetésre való várás helyett saját tervet szőtt. Ha az Úr serege kiemelkedő győzelmet arat, Sátán kettőzött erővel törekszik Isten munkáját megsemmisíteni. Gondolatokat, terveket sugalmazott Gedeon elméjébe, melyek által Izrael népét tévútra vezette. {PP 517.3}

Abból, hogy az Úr megparancsolta: áldozzon azon a sziklán, ahol az angyal megjelent néki, Gedeon azt következtette, hogy papi ténykedésre hívatott el. Anélkül, hogy Isten felkenetésére várt volna, elhatározta, megfelelő helyről gondoskodik, és a sátornál végzett istentiszteleti rendszer intézményéhez hasonlót vezetett be. Nagy népszerűségtől övezve tervét nem volt nehéz megvalósítania. Kérésére a midiánitáktól elvett valamennyi arany fülönfüggőt neki adták zsákmányként. A nép más drága anyagot is gyűjtött a midianita fejedelmek gazdagon díszített

öltözékeivel együtt. Az így beszolgáltatott anyagból Gedeon efódot és hósent készített a főpap által viselt mintájára. Eljárása kelepcének bizonyult maga, családja és az egész nép számára. A jogtalan istentisztelet a nép közül sokakat megint az Úr teljes elhagyására és a bálványok szolgálatára vezetett. Gedeon halála után nagy számban — közte saját családja is — csatlakoztak a hitehagyáshoz. A népet Istentől éppen az az ember fordította el, aki egykor ledöntötte bálványaikat. {PP 517.4}

Kevesen vannak, akik felismerik, mily messze terjed szavaik és cselekedeteik befolyása. A szülők tévedése mily gyakran rossz hatással van gyermekeikre és gyermekeik gyermekeire, miután a cselekvő maga régen a sírban nyugszik! Mindenki befolyást gyakorol embertársaira és ennek eredményéért felelősségre lesz vonva. A szavaknak és cselekedeteknek ereje van, és a távoli jövő megmutatja itteni életük hatását. Szavaink és cselekedeteink következménye visszahat ránk áldásban vagy átokban. Mindennek tudata tiszteletet kellene ébresszen bennünk az élet iránt és késztetnie kellene arra, hogy Istenhez forduljunk bölcsességért, vezetésért. {PP 517.5}

A legmagasabb tisztségben levők is tévútra vezethetnek. A legbölcsebb is tévedhet és a legerősebb is botladozhat és ingadozhat. Szükséges azért, hogy ösvényünkre állandóan fentről jövő világosság áradjon. Egyetlen biztonságunk az, hogy utainkat feltétel nélkül arra bízzuk, aki így szólt: „Kövess engem.” {PP 518.1}

Gedeon halála után „nem emlékezének meg az Izráel fiai az Úrról, az ő Istenükről, aki őket megszabadította minden ellenségeik kezéből köröskörül. És nem cselekedének irgalmasságot a Jerubbaál Gedeon házával mind ama jók szerint, amelyeket ő tett vala az Izráellel” (Bír 8:34-35). Elfelejtvén mindazt, amit Gedeonnak, bírájuknak és szabadítójuknak köszönhettek, Izrael népe elfogadta törvénytelen fiát, Abiméleket királyának. Aki — hogy hatalmát megerősítse — Gedeon törvényes fiait egy kivétellel mind megölte. Ha az ember elveti istenfélelmét, csakhamar eltér a tisztesség és a becsületesség útjáról. Az Úr kegyelmének méltánylása azok méltánylásához vezet, akiket az Úr — mint Gedeont — eszközül használ fel népe áldására. A Gedeon házán elkövetett gonosz magatartás várható volt egy olyan néptől, aki Istenével szemben is oly nagy hálátlanságot tanúsított. {PP 518.2}

Abimélek után az Urat félő bírák uralma egy ideig féken tartotta a bálványimádást, de ez nem soká tartott és a nép újból visszatért a közöttük lakó pogány közösségek gyakorlatához. Az északi törzsek között sok imádója volt a szíriaiak és szidóniak istenségeinek. Délnyugaton a filiszteusok, keleten a moáb és ammon bálványok vonták el Izrael szívét atyáik Istenétől. De a hitehagyás gyorsan meghozta a büntetést. Az ammoniták leigázták a keleti törzseket és átkelve a Jordánon, behatoltak Júda és Efraim területére. Nyugaton, a tengermenti síkságról pedig előtörtek a filiszteusok és széltében-hosszában égettek és dúltak. Ismét úgy látszott: Izrael a könyörtelen ellenség hatalmának lett átengedve. {PP 518.3}

A nép ismét annál keresett segítséget, akit elhagyott és megsértett. „Akkor az Úrhoz kiáltottak az Izráel fiai, mondván: Vétkeztünk teellened, mert elhagytuk a mi Istenünket, és

szolgáltunk a Baálok- nak” (Bír 10:10). De a szomorkodás nem munkált igazi bűnbánatot. A nép siránkozott azért, mert bűnei szenvedést hoztak reá, s nem azért, mert Istent meggyalázták szent törvényének áthágásával. A bűnbánat több, mint a bűn miatti szomorkodás. Határozott elfordulást jelent a bűntől. {PP 519.1}

Az Úr egyik prófétája által válaszolt nekik: „[...] Nemde én szabadítottalak-é meg benneteket az Egyiptombeliektől, az Emoreusoktól, az Ammon fiaitól, a Filiszteusoktól és a Sidonbeliektől, az Amálekitáktól és a Maonitáktól, mikor titeket szorongattak. És ti mégis elhagytatok engem, és idegen isteneknek szolgáltatok; annak okáért többé nem szabadítlak meg titeket azután. Menjetek és kiáltsatok azokhoz az istenekhez, akiket választottatok, szabadítsanak meg azok benneteket a ti nyomorúságtoknak idején” (Bír 10:11-14). {PP 519.2}

Ezek az ünnepélyes és félelmetes szavak a figyelmet egy másik jelentre irányítják — az utolsó ítélet nagy napjára -, amikor Isten irgalmának visszautasítói és kegyelmének megvetői szembe kerülnek igazságával. E bíróság előtt számot kell adniok azoknak, akik az idő, ész, értelem Istenadta képességeit e világ isteneinek szolgálatára szentelték. Ők elhagyták szerető, hűséges barátjukat, hogy a kényelem és világi gyönyör utait járják. Olykor szándékuk volt visszatérni Istenhez, de a világ, balgaságaival és cselvetéseivel lekötötte figyelmüket. A könnyelmű szórakozás, az öltözködéssel való hivalkodás, az étvágy kielégítése megkeményítette szívüket, s lelkiismeretüket úgy eltompította, hogy az igazság hangját nem hallották. A kötelességet megvetették. A nagy értékű dolgokat könnyelműen lebecsülték, míg szívük minden vágya kialudt, hogy annak áldozzon, aki oly sokat adott az emberért. De az aratás idején azt aratják, amit vetettek. {PP 519.3}

Az Úr mondta: „Mivelhogy hívtalak titeket, és vonakodtatok, ki- terjesztém az én kezemet, és senki eszébe nem vette; és elhagytátok minden én tanácsomat, és az én feddésemmel nem gondoltatok. Mikor eljő, mint a vihar, az, amitől féltek, és a ti nyomorúságtok, mint a forgószél elközelget: mikor eljő tireátok a nyomorgatás és a szo- rongatás. Akkor segítségül hívnak engem, de nem hallgatom meg: keresnek engem, de meg nem találnak. Azért, hogy gyűlölték a bölcsességet, és az Úrnak félelmét nem választották. Nem engedtek az én tanácsomnak; megvetették minden én feddésemet. Esznek azért az ö útjoknak gyümölcséből, és az ő tanácsokból megelégednek. Aki pedig hallgat engem, lakozik bátorságosan, és csendes lesz a gonosznak félelmétől” (Péld 1:24-31.33). {PP 519.4}

Az izraeliták végre megalázták magukat Isten előtt. „És elvetették maguktól az idegen isteneket, és szolgáltak az Úrnak”. És az Úr szerető szíve „[...] megesett az Izráel nyomorúságán” (Bír 10:16). Ilyen a mi Istenünk hosszútűrő kegyelme! Amikor népe elveti a bűnt, mely kizárja jelenlétét, Ő meghallgatja imáikat és azonnal cselekedni kezd értük. {PP 520.1}

Gileád törzséből rendelt nekik szabadítót Jefte személyében, aki háborút indított az ammoniták ellen és megtörte hatalmukat. Ebben az időben Izrael tizennyolc évig szenvedett

ellenségeinek elnyomása alatt, és mégis elfelejtette a szenvedés által megtanított leckét. {PP 520.2}

Amint népe visszatért gonosz utaihoz, Isten megengedte, hogy hatalmas ellenségük, a filiszteus sereg ismét elnyomja őket. Ez a kegyetlen és harcos nép sok éven át állandóan zaklatta és olykor teljesen leigázta Izraelt. E bálványimádó néppel egyesülve az élvezetekben és szokásaikban, végül már úgy látszott, hogy lélekben és érdekben is egyek. Ekkor azonban Izraelnek eme állítólagos barátai legel- keseredettebb ellenségévé lettek és minden eszközzel pusztulásukat keresték. {PP 520.3}

Amiképpen az izraeliták, úgy a keresztények is sokszor engednek a világ befolyásának, alkalmazkodnak elveikhez és szokásaikhoz abból a célból, hogy kiérdemeljék a hitetlenek barátságát: de végül kiderül, hogy az állítólagos barátok a legveszedelmesebb ellenségek. A Biblia világosan tanítja, hogy Isten népe és a világ között nem lehet egyetértés. „Ne csodálkozzatok atyámfiai, ha gyűlöl titeket a világ!” (1Jn 3:13). Megváltónk mondja: „[...] tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt tinálatoknál” (Jn 15:18). Sátán a hitetleneken keresztül munkálkodik az állítólagos barátság leple alatt, hogy Isten népét bűnre csábítsa, hogy elválassza őket Tőle. Ha védelmüket eltávolította, eszközeit ellenük fordítja és pusztulásukat keresi. {PP 520.4}

Fejezet 54 — Sámson

(Bír 13-16. fejezete)

Az általános hitehagyás közepette Isten hűséges imádói folytatták könyörgésüket Izrael szabadulásáért. Noha nem volt nyilvánvaló válasz, s az elnyomó hatalom súlya egyre nehezebb lett, mégis Isten gondviselése segítséget készített elő számukra. Még a filiszteus elnyomás első éveiben egy gyermek született, aki által Isten e hatalmas ellenség erejét meg akarta törni. {PP 521.1}

Czóra kis város a filiszteus fennsíkot uraló dombvidék határánál feküdt. Itt élt a Dán nemzetségéből való Manoah család, egyike ama keveseknek, akik az általános hűtlenség közepette is hűek maradtak Istenhez. Manoah gyermektelen feleségének megjelent „az Úrnak angyala" azzal az üzenettel, hogy fiúgyermeke születik, aki által Isten kezdi megszabadítani Izraelt. Erre való tekintettel az angyal tanítást adott neki saját életmódját és gyermeke nevelését illetően: „Azért most megójjad magad, és ne igyál se bort, se más részegítő italt, és ne egyél semmi tisztátalant" (Bír 13:4). Ugyanez a tilalom vonatkozott kezdettől fogva a gyermekre is annak hozzáadásával, hogy haját ne vágják le, mert nazireusként Istennek kellett őt szentelni. {PP 521.2}

Az asszony felkereste férjét és beszámolt az angyal látogatásáról, elmondta Manoahnak az üzenetet. Azután afeletti félelmükben, hogy hibát követnek el abban a fontos munkában, amit közöltek velük, a férj így imádkozott: „[...] Kérlek, Uram! az Istennek amaz embere, akit küldöttéi volt, hadd jöjjön el ismét hozzánk, és tanítson meg minket, hogy mit cselekedjünk a születendő gyermekkel?" (Bír 13:8). {PP 521.3}

Mikor az angyal újra megjelent, Manoah aggodalmas kérdése így hangzott: „[...] Ha beteljesedik ígéreted, miként bánjunk a gyermekkel, és mit cselekedjék ő?" Válaszul az előző tanítást ismételte meg: „Mindentől, amit csak mondottam az asszonynak, őrizkedjék. Mindabból, ami csak a bortermő szőlőből származik, ne egyék, és bort és más részegítő italt ne igyék, és semmi tisztátalant ne egyék. Mindazt, amit parancsoltam néki, tartsa meg" (Bír 13:12-14). {PP 521.4}

Isten a Manoahnak ígért gyermek által fontos munkát akart elvégezni, és e feladathoz szükséges tulajdonságok elnyerése végett az anya, valamint a gyermek szokásait gondosan szabályozni kellett. Az angyal Manoah felesége számára azt a tanítást adta, hogy „se bort és más részegítő italt ne igyék, és semmi tisztátalant ne egyék. Mindazt, amit parancsoltam néki, tartsa meg." A gyermeket az anya szokása jóra vagy rosszra befolyásolja. Elvek által ellenőriznie kell magát és mértékletességet, önmegtagadást kell gyakorolnia, ha gyermeke javát keresi. Oktalan tanácsadók az anyát minden kívánságának és vágyának kielégítésére ösztönzik, de ez a nézet téves és káros. Az anyát Isten parancsolata ünnepélyesen önuralom gyakorlására kötelezi. {PP 522.1}

Az apák és az anyák egyaránt felelősek. Szellemi és testi jellemtulajdonságát és étvágyát mindkét szülő átruházza gyermekére. A szülő mértéktelenségének eredményeként a gyermekek sokszor híján vannak a testi, szellemi és erkölcsi erőnek. Az iszákosok és a dohányosok mohó kívánságaikat, heves vérmérsékletüket és ingerlékeny idegeiket minden bizonnyal átadják gyermekeiknek. A kicsapongó emberek gyakran tisztátalan vágyakat és förtelmes betegségeket hagynak örökségül utódaikra. És mivel a gyermekeknek a szüleiknél kevesebb erejük van ellenállni a kísértésnek, így minden nemzedék egyre mélyebbre süllyed. A szülők nagymértékben felelősek nemcsak gyermekeik zabolátlan szenvedélyeiért és mértéktelen vágyaiért, hanem ezrek fogyatékosságaiért, akik süketen, vakon, betegen vagy gyengeelméjüen születnek. {PP 522.2}

Minden apa és anya kérdése ez legyen: „[...] mit cselekedjünk a születendő gyermekkel?” (Bír 13:8). A születés előtti befolyás hatását sokan lebecsülik, de a héber szülőkhöz küldött mennyei tanítás — amit kétszer megismételtek — a leghatározottabb és a legünnepélyesebb módon megmutatja, hogyan tekinti ezt az ügyet Teremtőnk. {PP 522.3}

Ám azzal, hogy a héber szülők magukat megtartóztatva a megígért gyermeket tisztasággal és egészséggel ajándékozták meg, még nem volt minden elintézve. Ezt követnie kellett a gondos nevelésnek és a helyes szokások kialakításának. Isten azt parancsolta, hogy Izrael jövendő bíráját és szabadítóját gyermekségétől fogva szigorú önmegtartóztatásra neveljék. Születésétől kezdve nazireusnak kellett lennie, így a bor és részegítő italok fogyasztásának állandó tilalma alá volt helyezve. A gyermeket mértékletességre, önuralomra és önmegtagadásra kell nevelni már születésétől kezdve. {PP 522.4}

Az angyal tilalma magában foglalt minden tisztátalant. Az élelmiszereknek a tiszta és tisztátalan közti megkülönböztetése nem csupán szertartási és önkényes rendelkezés volt, hanem az egészségügyi elveken alapult. E megkülönböztetésre vezethető vissza az a csodálatos életképesség, mely évezredeken át jellemezte a zsidó népet. A mértékletesség elve tovább terjed a szeszes italok fogyasztásánál. Mert az izgató és nehezen emészthető étel ugyanúgy egészségtelen, és sok esetben az iszákosság magvát hinti el. Az igazi mértékletesség erre tanít: tartózkodjunk minden károstól és használjuk józanul azt, ami egészséges! Kevesen látják be, hogy életmódjuk mennyire kihat egészségükre, jellemükre, használhatóságukra — életükre. Az erkölcsi és értelmi erőnek kell mindig alárendelni az étvágyat. A test legyen a lélek szolgája és nem a lélek a testé. {PP 523.1}

A Manoahnak adott isteni ígéret a maga idejében beteljesedett a gyermek megszületésével, akit Sámsonnak neveztek el. Amint a fiú felnőtt, nyilvánvalóvá vált rendkívüli fizikai ereje. Nagy testi erejének titka azonban — amint azt maga Sámson és szülei is jól tudták — nem izmaiban, hanem megtartóztatott életmódjában rejlett, amelynek külső jele a nyíratlan haj volt. Ha Sámson az isteni parancsolatokat oly hűséggel tartja be, mint szülei, nemesebb és boldogabb sorsa lett volna. De a bálványimádókkal való társalgás megmételyezte őt. Mivel Czóra városa közel volt a filiszteusok országához, Sámson baráti viszonyba került velük.

Fiatalon bensőséges baráti kapcsolatokat alakított ki, melyek aztán egész életét befolyásolták. A filiszteus városban, Timnáthban lakott egy fiatal leány, akit Sámson megszeretett és elhatározta, feleségül veszi. Istenfélő szüleinek, akik igyekeztek őt szándékáról lebeszélni, egyetlen választ adott: „[...] ő kedves az én szemeim előtt” (Bír 14:3). Végül engedtek kívánságának és a házasságot megkötötték. {PP 523.2}

Sámson éppen akkor kötötte sorsát népe ellenségének sorsához, amikor a férfiúi korba lépett; amikor fel kellett volna vegye istenadta tisztét; amikor a leghűségesebben kellett volna szolgálnia Istent. Az, hogy választottjával dicsőítheti-e majd Istent, vagy olyan helyzetbe sodorja magát, amelyben feladatát nem tudja betölteni, nem érdekelte őt. Isten minden dologban bölcsességet ígér azoknak, akik mindenekelőtt az Ő dicsőítésével törődnek, de az öntetszelgők, elbizakodottak számára nincs ilyen ígérete. {PP 523.3}

Hányan járják Sámson útját! Hány esetben kötnek házasságot hívők és hitetlenek csak azért, mert a vonzalom a döntő a férj vagy a feleség kiválasztásában. A házasulandó felek Isten tanácsát nem kérik ki, dicséretét nem tartják szem előtt. A kereszténységnek irányító befolyással kellene lennie a házassági kapcsolatra, de az indítékok, melyek az egységhez vezetnek, nincsenek összhangban a krisztusi elvekkel. Sátán állandóan arra törekszik, hogy erősítse hatalmát Isten népe fölött, rábírván őket alattvalóival való szövetségkötésre; és hogy ezt elérje, szentségtelen szenvedélyeket igyekszik ébreszteni a szívben. De az Úr világosan tanítja népét, hogy ne egyesüljenek azokkal, akiknek szívében nem lakozik Isten szeretete. „És mi egyezsége Krisztusnak Béliállal? vagy mi köze hívőnek hitetlenhez? Vagy mi egyezése Isten templomának bálványokkal?” (2Kor 6:15-16). {PP 524.1}

Menyegzője ünnepén Sámson családi kapcsolatba került azokkal, akik gyűlölték Izrael Istenét. Aki önként ilyen kapcsolatra lép, annak bizonyos mértékben alkalmazkodnia kell társa életmódjához és szokásához. Az így eltöltött idő rosszabb az elpazaroltnál. A gondolatok, a szavak, az elvek szilárdságát támadják és a lélek bástyáit gyengítik. {PP 524.2}

Az asszony, akinek kedvéért Sámson Isten törvényét megszegte, még a menyegzői ünnepség befejezése előtt hűtlennek bizonyult férjével szemben. Hűtlenségén Sámson annyira felháborodott, hogy azonnal elhagyta és visszatért Czórába. Miután lecsillapodott később elment menyasszonyáért, az már más felesége volt. Bosszúja — a filiszteusok összes szántóföldjeinek és szőlőskertjeinek felégetése — az asszony megölésére késztette őket, noha az ő fenyegetéseik vették rá a csalásra, mellyel az esemény elkezdődött. Sámson már eddig is bizonyságát adta roppant erejének, amikor puszta kézzel széttépte az oroszlánt, és amikor megölte a harminc askeloni filiszteust. Most, hogy feleségével ilyen kegyetlenül elbántak, haragra gerjedt, megtámadta a filiszteusokat „[...] és megverte őket keményen” (Bír 15:8). Ezután biztos menedéket keresve ellenségeitől visszavonult Júda törzsében Ethamba „a sziklabarlangba” (Bír 15:8). {PP 524.3}

Ide nagy sereg követte, és Júda lakói saját sorsukért aggódva gonosz módon megegyeztek, hogy kiszolgáltatják őt ellenségeinek. Ennek megfelelően felment hozzá háromezer júdabeli

férfiú. De ilyen túlerővel sem mertek volna hozzá közeledni, ha nem érzik biztosítva magukat, hogy saját földieit nem bántja. Sámson beleegyezett, hogy megkötözzék és kiszolgáltassák a filiszteusoknak. De először meg- ígértette Júda férfiaival, hogy nem támadják meg őt, s így nem kényszerítik elpusztításukra. Megengedte nekik, hogy két új kötéllel megkötözzék és így vezették le az ellenség ujjongó táborába. Amint meghallotta a filiszteusok diadalkiáltását, „[...] felindítá őt az Úrnak lelke" (Bír 15:14). Az erős, új köteleket úgy tépte szét, mintha azok tűzben perzselt lenszálak lettek volna. Akkor megragadta az első keze ügyébe eső fegyvert — amely csak egy szamár állkapcsa volt, de sokkal halálosabbnak mutatkozott a kendernél vagy a lándzsánál, — és addig verte a filiszteusokat, míg azok rémülten menekültek ezer halottat hátrahagyva a mezőn. {PP 525.1}

Ha az izraeliták készek lettek volna Sámsonnal egyesülni és folytatni a küzdelmet, akkor megszabadíthatták volna magukat elnyomóik hatalmától. De bátortalanok és gyávák voltak. Elhanyagolták azt a munkát, amit Isten megparancsolt nekik a pogányok kiűzését illetően, sőt egyesültek velük lealacsonyító szokásaikban; eltűrték gonoszságaikat és elősegítették igazságtalanságaikat, amíg az nem irányult ellenük. Mikor maguk is az elnyomók hatalmába kerültek, szó nélkül alávetették magukat a megaláztatásnak, melytől megmenekülhettek volna, ha engedelmeskednek Istennek. Megesett az is, hogy az Isten által rendelt szabadítónak ellenálltak, és egyesültek az ellenséggel. {PP 525.2}

E győzelem után bíróvá tették Sámsont és húsz esztendeig ítélte Izraelt. Ám az első ballépés utat készít továbbiaknak. Sámson el- hagyta Isten parancsolatát, hogy ne filiszteus nőt vegyen feleségül, és ismét közéjük — halálos ellenségei közé — merészkedett törvényellenes szenvedélyének kielégítésére. Bízva nagy erejében, amellyel a filiszteusokat megfélemlítette, merészen lement Gázába egy ottani parázna asszony meglátogatására. A város lakói megtudták, hogy ott van és bosszúra sóvárogtak. Ellenségük biztonságosan be volt zárva városuk jól megerősített falai közé, és csak a reggelt várták, hogy véghez vigyék szándékukat. Éjfélkor felébredt Sámson. Lelkiismeretének vádoló hangja nem hagyta nyugodni, amint arra gondolt, hogy megszegte nazireusi fogadalmát. Noha nem állt ellen bűnének, Isten kegyelme mégsem hagyta el. Rendkívüli ereje ismét szabadulásul szolgált. A város kapujához érve kiszakította azt kapufélfákkal és zárakkal együtt és felvitte a Hebronnal szemben fekvő hegy tetejére. {PP 525.3}

Bár alig-alig menekedett meg, gonosz útjától mégsem tért el. Ismét a filiszteusok közé merészkedett, érzéki vágyát tovább is igyekezett kielégíteni, mígnem az romlásba sodorta. Nem messze szülőföldjétől „[...] megszeretett egy asszonyt Sórek völgyében" (Bír 16:4), akinek Delila „megemésztő" volt a neve. Sórek völgyét szőlőskertjeiért dicsérték. Ez nagy kísértés volt az ingadozó nazireusnak, aki engedett a borivásnak és így megtörte a másik kötést, amely őt a tisztességhez és Istenhez fűzte. A filiszteusok éberen figyelték ellenségüket. S mikor eme új kapcsolattal lealacsonyította magát, elhatározták, hogy Delila által tőrbe ejtik. {PP 526.1}

Minden filiszteus tartományból egy-egy vezető férfiúból álló küldöttség ment a Sórek völgyébe. Addig nem merték elfogni, míg nagy erejének birtokában volt. De az volt a céljuk — ha lehetséges — megtudják erejének titkát. Ezért megvesztegették Delilát, fedezze azt fel és mondja el. {PP 526.2}

Amikor árulója kérdésekkel zaklatta Sámsont, megtévesztette őt, mondván: ha így és így cselekeszenek velem, olyan gyenge leszek, mint más ember. De amikor Delila kipróbálta, kiderült félrevezetése. Ekkor hamissággal vádolta Sámsont, mondván: „[...] Miképpen mondhatod? Szeretlek téged, ha szíved nincsen énvelem? Immár három ízben szedtél rá engem, és nem mondtad meg, hogy miben van a te nagy erőd?" (Bír 16:15). Sámson háromszor tökéletesen meggyőződhetett arról, hogy az asszony szövetségese az életére törő filiszteusoknak, de amikor Delila célt tévesztett, tréfaként kezelte a dolgot, és Sámson elámítva, elűzte magától a félelmet. {PP 526.3}

Delila nap mint nap unszolta őt, míg „[...] halálosan belefáradt a lelke" (Bír 16:16). De gyöngéd erő a leány mellett tartotta. Végül legyőzve, elárulta titkát. „[...] Borotva nem volt soha az én fejemen, mert Istennek szentelt vagyok anyám méhétől fogva; ha megnyírattatom, eltávozik tőlem az én erőm, és megerőtlenedem, és olyan leszek, mint akármely ember" (Bír 16:17). Azonnal követeket küldött Filisztea nagyjaihoz, sürgetvén őket, jöjjenek sietve hozzá. Amíg a harcos aludt, megfosztották dús hajától, s aztán amint azt már három ízben tette, így kiáltott: „Rajtad a filiszteusok, Sámson!" (Bír 16:20). Amint hirtelen felébredt, azt hitte, erejével úgy bánhat, mint korábban, de tehetetlen karjai nem engedelmeskedtek, s ekkor tudta, hogy eltávozott tőle az Úr. Amikor megborotválták, Delila kínozni kezdte és szenvedést okozott neki, hogy így tegye próbára erejét, mert a filiszteusok nem mertek közeledni hozzá, amíg meg nem győződtek arról, hogy ereje elhagyta. Akkor megragadták, megvakították és magukkal vitték Gázába. Itt börtönükben láncra verték és kemény munkára fogták. {PP 526.4}

Micsoda változás ez számára, aki Izrael hőse, bírája volt! — most gyenge, vak, bebörtönzött, s a legszolgaibb munkára befogott. Isten sokáig elhordozta, de amikor annyira átadta magát a bűn hatalmának, hogy titkát elárulta, az Úr eltávozott tőle. Jóllehet ereje nem hosszú hajában rejlett, de ez Isten iránti hűség jele is volt. És amikor a jelképet feláldozta szenvedélye kielégítésének, elveszítette az ezzel járó áldást. {PP 527.1}

Sámson, mint a filiszteusok játékszere, szenvedésében és megalázottságában jobban megismerte gyengeségét, mint valaha. Keserves helyzete bűnbánatra indította. Amint nőtt a haja, ereje fokozatosan visszatért; de ellenségei megbilincselt és gyámoltalan fogolynak tekintvén őt, nem gyanítottak semmit. {PP 527.2}

A filiszteusok istenüknek tulajdonították Sámson feletti győzelmüket és ujjongva dacoltak Izrael Istenével. Ünnepet szenteltek istenüknek, Dágonnak, a halistennek, a tenger védelmezőjének. Filisztea egész síkságáról, városból és vidékről összegyűlt a nép és urai. {PP 527.3}

A hatalmas templom teljesen megtelt az imádkozók tömegével annyira, hogy még a tető körüli karzaton is szorongtak. Filisztea örömünnepe volt ez. A nagy pompával végzett dágon-istentiszteletet zene és vendégeskedés követte. Ekkor behozták Sámsont, mint Dágon hatalmának győzelmi jelét. Diadalittasan üdvözölték megjelenését. A nép és az uralkodók gúnyolták nyomorát és tüntetően dicsőítették azt az isten, aki legyőzte „földünk pusztítóját" (Bír 16:24). Egy idő múlva, mintha fáradt lenne, Sámson engedélyt kért, hogy a két központi oszlopnak támaszkodhasson, mely a templom tetőzetét tartotta. Ezután csendben imádkozott: „[...] Uram, Isten, emlékezzél meg, kérlek, énrólam, és erősíts meg engemet csak még ez egyszer, óh Isten! hadd álljak egyszer bosszút a Filiszteusokon két szemem világáért!" (Bír 16:28). E szavakat mondva, átfogta hatalmas karjaival az oszlopokat és így kiáltott: „[...] Hadd vesszek el én is a filiszteusokkal!" (Bír 16:30), meghajolt, és egy rántással a tető beomlott megsemmisítette az egész tömeget „[...] úgyhogy többet megölt halálával, mint amennyit megölt életében" (Bír 16:30). {PP 527.4}

A bálvány, valamint imádói: papok és földművesek, harcosok és nemesek, együtt lettek Dágon templomának romjai alá temetve. És közöttük volt annak óriási alakja is, akit Isten népe szabadítójául választott. A borzalmas pusztulás híre eljutott Izraelbe is, és Sámson rokonai eljöttek hegyeikről és minden ellenszegülés nélkül kiszabadították az elesett hős testét. „[...] hazatérve, eltemették Czóra és Estháol között, atyjának, Manoahnak sírjába" (Bír 16:31). {PP 528.1}

Isten ígérete, mely szerint Sámson által kezdi megszabadítani népét a filiszteusok kezéből, beteljesedett. De milyen gyászos és borzalmas az az élettörténet, amely Isten dicsérete és a nemzet dicsősége lehetett volna! Ha Sámson hű marad isteni elhívásához, beteljesedett volna Isten célja az Ő dicsőségére és magasztalására. Ámde engedett a kísértésnek és hűtlennek bizonyult a rábízottakban; küldetését vereség, szolgaság és halál által teljesítette. {PP 528.2}

Sámson testileg a föld legerősebb embere, de önuralomban, be- csületességben és állhatatosságban a leggyengébbek egyike volt. Sokan helytelenül az erősen szenvedélyes embert nagy jellemnek tartják. Pedig valójában gyenge ember az, akit szenvedélye legyőz. Az ember valódi nagyságát a legyőzött indulatok, a fékentartott vágyak nagysága igazolja; de sohasem azok az érzések, amelyek úrrá lesznek az ember fölött. {PP 528.3}

Sámson felett az isteni gondviselés őrködött, hogy felkészülhessen annak a munkának elvégzésére, amelyre hívatott. Életének kezdetétől fogva testi és szellemi erejét, valamint erkölcsi tisztaságát kedvező feltételek vették körül. De a gonosz társak befolyására elengedte Isten vezető és oltalmazó kezét, s így a rossz áradata magával ragadta. Akik kötelességteljesítésük közben kísértetnek meg, biztosak lehetnek abban, hogy Isten megvédelmezi őket; de akik önként szolgáltatják ki magukat a kísértésnek, előbb-utóbb elbuknak. {PP 528.4}

Akiket Isten bizonyos cél elérésére eszközül akar felhasználni, azokat Sátán minden ereje megfeszítésével igyekszik tőrbe csalni. Bennünket gyenge pontjainknál támad meg, és

jellembeli gyengeségünk által akar uralma alá vonni. De senkit sem kell legyőznie! Az ember nincs magára hagyva, hogy saját gyenge erőfeszítésével küzdje le a gonosz hatalmat! A segítség közel van és minden lélek megkapja, aki valóban óhajtja azt! A Jákób által látott látomásban Isten angyalai, akik fel- és alászállnak a létrán, segítenek mindazoknak, akik segítségüket igénybe veszik. {PP 529.1}

Fejezet 55 — A gyermek Samuel

(1Sám 1; 2:1-11.)

Elkána, az Efraim hegységében lakó jómódú és befolyásos lévita volt, aki szerette és félte az Urat. Felesége, Anna, szintén istenfélő, kegyes asszony volt. Nemes szerénység, komolyság és fennkölt hit jellemezte. {PP 530.1}

A héberek által oly komolyan óhajtott áldást megtagadta az Úr ez istenfélő házaspártól; otthonukban nem hangzott fel gondtalan gyermekhang, és így az az óhaj, hogy neve folytatódjék Elkánát második házasságra késztette. Ámde ez a lépés, melyet az Istenbe vetett hit hiánya sugallt, nem hozott boldogságot. Bár e házasságából fiák és leányok születtek, de Isten szent intézkedésének örömét és szépségét megsértette. Penina, a második feleség féltékeny, kicsinyes volt és kihívóan viselkedett. Anna számára a remény megsemmisültnek s az élet nehéz tehernek látszott, mégis a próbát türelmes alázattal viselte. {PP 530.2}

Elkána az isteni rendeléseket hűségesen betartotta. Az istentiszteletek Silóban voltak, s mint lévitának azokon részt kellett volna vennie, de az eluralkodó szabálytalanságok következményeként szolgálatát nem vették igénybe. Mégis a kijelölt ünnepeken felment imádkozásra és áldozat bemutatásra. {PP 530.3}

Az áldozattal egybekötött szent ünnepekre is behatolt a gonosz lélek, mely családi életében megpróbáltatást hozott. A hálaáldozat bemutatása után az egész család — amint az szokás volt — ünnepélyes örömteli vendégséget tartott. Elkána ez alkalmakkor gyermekei anyjának, fiainak és leányainak egy-egy részt; Annának pedig, iránta érzett tisztelete és szeretete jeléül két részt adott, mintha lenne fia. Ekkor a második feleség féltékenységtől fűtve az Isten kedveltjének kijáró elsőbbséget követelte és kigúnyolta Annát gyermektelen álla- pota miatt, ami az Úr nemtetszésének bizonyítéka. Ez évről-évre megismétlődött, végül Anna nem bírta tovább elviselni. Fájdalmát képtelen lévén elrejteni, sírva vonult vissza a vendégségtől. Elkána hiába vigasztalta. „[...] Anna, miért sírsz, és miért nem eszel? Mi felett bánkódol szívedben? Avagy nem többet érek-é én néked tíz fiúnál?” (1Sám 1:8). Anna nem panaszkodott. Terhét az Úr elé vitte. Komolyan kérte, vegye el szégyenét és ajándékozza meg egy fiú dár- ga ajándékával, akit Néki nevel fel. Ünnepélyes fogadalmat tett, ha kérését meghallgatja, a gyermekét születésétől kezdve Istennek ajánlja. Anna a sátor bejáratához ment „és lelkében elkeseredve könyörge [...] és igen sír vala” (1Sám 1:10). Csendesen társalgott az Úrral, hang nélkül, csak ajka mozgott. Azokban a gonosz időkben ritkán lehetett látni ilyen imádkozót. A tiszteletlen lakmározások, sőt az ittasság sem volt szokatlan még a vallásos ünnepségeken sem. És Éli, a főpap, Annát figyelve feltételezte, bortól részegedett meg. Gondolta jól megérdemelt figyelmeztetésben részesíti, ezért szigorúan ezt mondta: „[...] Meddig leszel részeg? Távolítsd el mámorodat magadtól” (lSám 1:14). {PP 530.4}

Megszomoradva és megijedve Anna kedvesen válaszolt: „[...] Nem, Uram! bánatos lelkű asszony vagyok én; sem bort, sem részegítő italt nem ittam, csak szívemet öntöttem ki az Úr

előtt. Ne tartsd a te szolgálóleányodat rossz asszonynak, mert az én bánatomnak és szomorúságomnak teljességéből szólottam eddig" (lSám 1:15-16). {PP 531.1}

A főpap mélységesen megrendült, mert Isten embere volt; és dorgálás helyett áldást mondott: „[...] Eredj el békességgel, és Izráelnek Istene adja meg a te kérésedet, amelyet kértél tőle" (1Sám 1:17). {PP 531.2}

Anna imája meghallgatást nyert, megkapta azt az ajándékot, amelyért oly buzgón esedezett. Amint gyermekére nézett „Sámuel"-nek „az Úrtól kértem"-nek nevezé (lSám 1:20). Mikor a gyermek elég idős volt ahhoz, hogy anyjától elválasszák, teljesítette fogadalmát. Gyermekét az anyai szív minden vonzalmával szerette; amint figyelte napról napra fejlődő erejét és hallgata gyermeki csevegését, egyre jobban ragaszkodott hozzá. Egyetlen gyermeke a menny különleges ajándéka volt, de Istennek szentelt kincsként kapta és nem akarta visszatartani az ajándékozótól. Anna ismét felment férjével Silóba és Isten nevében e szavakkal adta át drága ajándékát a föpapnak: [...] Óh Uram! Él a te lelked, Uram, hogy én vagyok az az asszony, aki itt állott melletted, és könyörgött az Úrnak. Ezért a fiúért könyörögtem, és az Úr megadta kérésemet, amelyet tőle kértem. Most azért én is az Úrnak szentelem; teljes életére az Úrnak legyen szentelve!" (lSám 1:26-28). Élit mélyen meghatotta Izrael eme asszonyának hite és buzgalma. Mint nagyon engedékeny apa megszégyenítve és megalázva érezte magát ennek az asszonynak áldozatkészsége láttán, amellyel megvált egyetlen fiától, akit Isten szolgálatára szentelt. Önző szeretete miatt megfeddve érezte magát, s alázattal és tisztelettel meghajolt az Úr előtt, és imádkozott. {PP 531.3}

Az anya szíve örömmel és dicsérettel telt meg és háláját Isten elé tárta. A Lélek ihlette őt: „És imádkozék Anna, és monda: {PP 532.1}

Örvendez az én szívem az Úrban,
Felmagasztaltatott az én szarvam az Úrban.
Az én szám felnyílt ellenségim ellen,
Mert szabadításodnak örvendezek én!
Senki sincs olyan szent, mint az Úr,
Sőt rajta kívül senki sincs.
Nincsen olyan kőszál, mint a mi Istenünk.
Ne szóljatok oly kevélyen,
oly nagyon kevélyen;
Szátokból ne jöjjön kérkedő szó,
Mert mindentudó Isten az Úr,
És a cselekedeteket ő ítéli meg. [...]
Az Úr öl és elevenít,
Sírba visz és visszahoz.
Az Úr szegénnyé tesz és gazdagít,
Megaláz s fel is magasztal;

Felemeli a porból a szegényt,
És a sárból kihozza a szűkölködőt,
Hogy ültesse hatalmasok mellé,
És a dicsőségnek székét adja nékik;
Mert az Úré a földnek oszlopai,
És azokra helyezé a föld kerekségét.
Híveinek lábait megoltalmazza, De az istentelenek setétségben némulnak el,
Mert nem az erő teszi hatalmassá az embert.
Az Úr, akik vele versengenek, megrontja,
Mennydörög felettök az égben,
Az Úr megítéli a földnek határait,
Királyának pedig hatalmat ad,
És felemeli felkentjének szarvát!"

(1Sám 2:1-10). {PP 532.2}

Anna szavai prófétikusak voltak, Dávidra mutatnak, aki Izrael királyaként uralkodik, de vonatkoznak a Messiásra is, az Úr felkentjére. Dicséneke eleje egy dölyfös, veszekedő asszonyt említ; de azután Isten ellenségeinek pusztulását, majd a megváltottak végső diadalát énekli meg. {PP 533.1}

Anna megnyugodva tért vissza Silóból rámái otthonába, otthagyván a gyermek Sámuelt, hogy a főpap irányításával Isten házában való szolgálatra tanítsák. Fiát értelmének első megnyilatkozásától kezdve Isten szeretetére és tiszteletére nevelte és arra, hogy magát az Úr tulajdonának tekintse. Igyekezett, hogy az őt körülvevő minden ismert tárggyal gondolatait a Teremtőre irányítsa. Amikor elvált gyermekétől, a hűséges anyai szerető gondoskodás nem szűnt meg. Minden nap imádkozott fiáért. Minden évben saját kezűleg kis szolgálati ruhát készített fiának, és mikor férjével felment Silóba imádkozni, szeretetének eme jelét adta gyermekének. A kis ruhának minden szálát imádságával szőtte át, hogy fia nemes és hű legyen. Nem kért fia számára világi nagyságot, hanem azért könyörgött, hogy a menny által becsült nagyságot elérhesse, tisztelje Istent és áldására legyen embertársainak. {PP 533.2}

Micsoda jutalma volt Annának és példája mily bátorítás a hűségre. {PP 533.3}

Minden anyára felbecsülhetetlen értékű alkalmak, végtelen drága értékek vannak bízva. A szerény hatáskört, amelyet sok anya fárasztó feladatnak tart, nagy és nemes, munkának kellene tekinteniük. Az anya előjoga, hogy befolyásával áldására legyen e világnak, és ha ezt teszi, saját szíve is örömmel telik meg. Gyermeke lába számára ösvényt egyenget, amely napfényen és árnyékon át a szent, dicső magaslatokhoz vezet. De csak ha saját életében követi Krisztus tanítását, remélheti az anya, hogy gyermekeinek jellemét isteni szándék alapján alakíthatja. A világ káros befolyásokkal van tele. A divat és a szokások igen erősen hatnak az ifjúságra. Ha az anya hanyag a nevelés, a tanítás, a fékentartás kötelezettségében, gyermekei elfordulnak a jótól és a gonoszt követik. Járuljon azért minden anya gyakran az Úr elé ezzel a kéréssel, taníts

minket „[...] miként bánjunk a gyermekkel, és mit cselekedjék ő?” (Bír 13:12). Figyeljen gondosan az Isten Igéjében levő oktatásra, és a szükségnek megfelelően bölcsességet kap. {PP 533.4}

„A gyermek Sámuel pedig folytonosan növekedék és kedves volt mind az Úr, mind az emberek előtt” (lSám 2:26). Bár Sámuel ifjú korát az Isten imádására szentelt sátornál töltötte, a gonosz befolyásoktól és bűnös példáktól ő sem mentesült. Éli fiai sem az Istent nem félték, sem az atyjukat nem becsülték, de Sámuel nem kereste társaságukat és gonosz útjaikat sem követte. Hűségesen igyekezett azzá lenni, amivé Isten akarta, hogy legyen. Ez minden ifjú kiváltsága. Kedves Isten előtt, amikor kis gyermekek átadják magukat szolgálatára. {PP 534.1}

Sámuel Éli gondjára volt bízva és kedves jelleme az idős főpapban meleg szeretetet keltett. Kedves, nagylelkű, engedelmes és tisztelettudó volt. Fiainak önfejűségétől szenvedve Éli a gyermekben vigaszt, megnyugvást talált. Sámuel segítőkész és gyöngéd volt. Egyetlen apa sem szerethette gyermekét gyöngédebben, mint Éli ezt az ifjút. Egyedülálló volt, hogy a nemzet fő elöljárója és az egyszerű gyermek között oly meleg szeretet fejlődött ki. Amint az idős kor gyengeségei Élin úrrá lettek, s félelme és lelkiismeret-furdalása volt saját fiainak erkölcstelen magatartása miatt, Sámuelhez fordult vigaszért. {PP 534.2}

A léviták sajátos szolgálatukat 25 éves koruk előtt nem kezdhették meg, de Sámuel kivétel volt e szabály alól. Évről-évre egyre fontosabb tisztséget kapott, s gyermekként felövezték len efóddal a szentély szolgálatára való odaszenteltsége jeleként. Sámuelnek már akkor megvoltak a kötelességei, amit képességeihez mérten Isten szolgálatában kellett végeznie. Ezek kezdetben igen szerények voltak és nem mindig kellemesek, de ő a legjobb tudása szerint készségesen végezte azokat. Vallása az élet minden kötelességére kiterjedt. Magát mindenkor Isten szolgájának, munkáját Isten művének tekintette. Minden tettében az Isten iránti szeretet ösztönözte. Ily módon lett Sámuel a menny és föld Urának munkatársává, aki alkalmassá tette, hogy nagy munkát végezzen Izraelért. {PP 534.3}

Ha a gyermekeket megtanítanák arra, hogy a mindennapi kötelességek szerény részét az Úrtól részükre kijelöltnek tekintsék, — mint oly iskolát, amelyben őket nevelni kell a hűséges és eredményes szolgálatra, — mennyivel kellemesebb és becsületesebb lenne munkájuk. Minden kötelességet úgy végezni, mintha azt az Úrnak tennék, ez vonzóvá teszi a legszerényebb foglalkozást is és kapcsolatba hozza a földön élő munkást a mennyben Isten akaratát végrehajtó szent lényekkel. {PP 535.1}

A mostani és az eljövendő élet minden eredménye a kis dolgokkal szemben tanúsított lelkiismeretességtől és gondosságtól függ. Isten legkisebb munkáját is ugyanaz a tökéletesség jellemzi, mint a legnagyobbat. A kéz, amely felfüggesztette a világokat az űrben, ugyan az a kéz az, mely mezők liliomait finoman kidolgozta. És amiképpen Isten az ő hatáskörében tökéletes, azonképpen kell nekünk is tökéleteseknek lennünk a mi körünkben. Az arányos emberi jellem szépsége a személyes kötelességek végzéséből formálódik. Ezért életünket a legnagyobb és legkisebb részleteiben hűség kell jellemezze. A kicsiny dolgokban való

becsületesség, a hűség és szívélyesség gyakorlása beragyogja az élet ösvényét, és ha munkánkat e földön bevégeztük, kitűnik majd, hogy minden hűséggel végzett kicsiny feladat valahol jó hatást váltott ki, mely nem évül el soha örökké! {PP 535.2}

Korunk ifjúsága éppoly becses Isten szemében, mint Sámuel volt. Keresztény becsületességük hűséges megtartása erős befolyást gyakorol a megújulás munkájában. Ilyen emberekre van szükség e mostani időkben. Isten mindegyikük számára tartogat munkát. Emberek még soha nem valósítottak meg nagyobb feladatot Isten és az emberiség számára, mint amit napjainkban végeznek azok, akik hűségesek az Isten által reájuk bízottakban. {PP 535.3}

Fejezet 56 — Éli és fiai

(1Sám 2:12-26)

Pap és bíró volt Éli Izraelben. A legfőbb és legfelelősségteljesebb tisztségeket töltötte be Isten népe között. Istentől a papság szent feladataira választott, az ország legmagasabb bírói tisztségére beiktatott embert példaképnek tekintették és így nagy befolyást gyakorolt Izrael törzseire. Ennek ellenére, hogy elhivatott az egész nemzet vezetésére, saját házanépét nem tudta kormányozni. Éli engedékeny apa volt. Mivel szerette a békét és a kényelmet, atyai tekintélyét nem érvényesítette, hogy gyermekei gonosz hajlamait és szenvedélyeit megbüntesse. Ahelyett, hogy őket megdorgálta vagy rendreutasítot- ta volna, engedett akaratuknak és hagyta őket saját utaikon járni. Nem tekintette fiainak nevelését egyik legfontosabb feladatának. Mint Izrael papja és bírája nem hagyatott sötétségben az Istentől gondjaira bízott gyermekek fékentartásának kötelességét illetően. Éli azonban visszariadt ettől a kötelességtől, mert akkor fiai akaratát keresztezi, és büntetni, nemet mondani kellett volna. A folyamatot követő borzalmas következmények mérlegelése nélkül megengedte fiainak amit csak kívántak és ezzel megvetette az Isten szolgálatára és az élet kötelességeire való felkészítés munkáját. {PP 536.1}

Isten azt mondta Ábrahámról: „Tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének őutána, hogy megőrizzék az Úrnak útát, igazságot és törvényt tévén” (1Móz 18:19). De Éli megengedte gyermekeinek, hogy őt ellenőrizzék. Az apa gyermekei alárendeltje lett. Az áthágás átka nyilvánvaló volt fiai magatartását jellemző romlottságban és gonoszságban. Isten jellemének és törvényének szentségét nem méltányolták megfelelően. Isten szolgálata szerintük közönséges dolog volt. Már gyermekségüktől fogva hozzászoktak a szentély körüli szolgálathoz, de ahelyett, hogy tisztelettudóak lettek volna, annak szentsége és jelentősége iránti érzést elvetették. Az apa a vele szembeni tiszteletük hiányát nem büntette, a szentély ünnepélyes szolgálata iránti tiszteletlenségüket nem akadályozta meg; és mikor elérték a férfikort, beteltek a kételkedés és lázadás halálos gyümölcseivel. {PP 536.2}

Bár teljesen méltatlanok voltak a szolgálatra, mégis mint papokat a szentélybe helyezték őket az Isten előtti szolgálatra. Az Úr az áldozatok bemutatásának módjára nézve a legsajátosabb utasításokat adta, de e gonosz emberek a tekintély semmibevevését még az Isten szolgálatába is bevitték és az áldozati törvényeket — melyeket a legünnepélyesebb módon kellett végrehajtani — nem vették figyelembe. Az Úr Jézus halálát jelképező áldozatok célja az volt, hogy a nép szívében megőrizzék az eljövendő Megváltóban való hitet; ezért igen fontos volt az utasítások pontos betartsa. A hálaáldozat az Isten iránti hála megkülönböztetett kifejezése volt. Ebben az áldozatban csak a kövérjét kellett elégetni az oltáron; míg egy bizonyos, megjelölt rész a papot illette, de a nagyobb részt vissza kellett adni az áldozat bemutatójának, hogy azt barátaival az áldozati ünnepségen megegye. Így kellett minden szívet hálával és hittel a világ bűneit elvevő nagy áldozatra irányítani. {PP 537.1}

Éli fiai ahelyett, hogy tudatában lettek volna a jelképes szolgálat ünnepélyességének, csak arra gondoltak, hogyan tehetik azt saját kívánságuk eszközévé. Az őket illető hálaáldozat részével nem elégedtek meg, hanem további részt követeltek; s az évenkénti ünnepek alkalmával bemutatott eme áldozatok nagy számát tekintve, ez alkalom volt a nép rovására történő meggazdagodásra. De nemcsak többet kívántak a jogos résznél, hanem nem várták ki, hogy a kövérje Istennek való áldozatként elégjen. Ragaszkodtak ahhoz, hogy bármely nekik tetsző részt kivehessék, és ha azt valaki visszautasította, megfenyegették, hogy erőszakkal veszik el azt. {PP 537.2}

A papok e gonoszsága megfosztotta a szolgálatot annak szentségétől és ünnepélyes jelentőségétől, s így az emberek megutálták az Úrnak áldozatát. A nagy jelképes áldozatot, amelyre előre kellett volna tekinteniük, többé nem ismerték el. „Igen nagy volt azért az ifjaknak bűne az Úr előtt” (lSám 2:17). {PP 537.3}

E hűtlen papok áthágták Isten törvényét. Szent hivatásukat gonosz, lealacsonyító cselekedetekkel gyalázták meg, és jelenlétükkel tovább folytatták Isten sátorának megfertőzését. A nép közül sokan méltatlankodtak Hofni és Fineás romlott magatartásuk miatt és nem mentek fel az imádkozás helyére. így az Isten által elrendelt tiszteletet megvetették és elhanyagolták, mert az gonosz emberek bűnével társult; míg azoknak, akiknek szíve a bűnre hajlott, megerősödtek bűneikben. Az istentelenség, a kicsapongó élet és a bálványimádás ijesztő méreteket öltött. {PP 538.1}

Éli nagyot hibázott, amikor megengedte fiainak a szent tisztségben való szolgálatot. Azáltal, hogy mentegette tetteiket, elvakult lett bűneikkel szemben, végül elérték azt a határt, ahol fiai gonoszsága felett többé már nem lehetett szemet hunyni. A nép erőszakos tetteik miatt panaszkodott, és a főpap igen szomorkodott és aggódott. Nem mert tovább hallgatni. Ám fiai mindig csak önmagukra gondoltak, most sem törődtek senkivel. Látták atyjuk gyötrődését, de kemény szívüket ez nem érintette. Szelíd intéseit meghallgatták, de semmi hatással nem volt rájuk, nem változtatták meg gonosz magatartásukat, noha figyelmeztette őket bűnük következményeire. Ha Éli jogszerűen járt volna el gonosz fiaival, a papi tisztségtől fel kellett volna mentenie őket és halállal kellett volna büntetnie. De attól félve, hogy így rájuk nyíltan szégyent és megvetést hoz, megtartotta őket a legszentebb bizalmi állásban. Még mindig hagyta, hogy romlottságukat Isten szent szolgálatával vegyítsék és az igazságra szégyent hozzanak, mely éveken át helyrehozhatatlan volt. De amikor Izrael bírája elhanyagolta munkáját, Isten kezébe vette ügyét. {PP 538.2}

„És eljőve Istennek embere Élihez, és monda néki: Így szól az Úr: Nem jelentettem-é ki magamat atyád házának, midőn Egyiptomban a Fáraó házában valának? Én kiválasztám őt papnak Izráel minden nemzetségei közül magamnak, hogy áldozzon az én oltáromon; hogy füstölőszert füstölögtessen, hogy az efódot előttem viselje; és atyád házára bíztam Izrael fiainak minden tüzes áldozatait. Miért tapossátok meg az én véresáldozatomat és ételáldozatomat, melyet rendeltem e hajlékban? És te többre becsülöd fiaidat, mint engem,

hogy magatokat hizlaljátok az én népem Izráel minden áldozatának elejével. Azért így szól az Úr, Izráelnek Istene, jóllehet megmondottam, hogy a te házad és atyádnak háza mindörökké én előttem jár; de most, azt mondja az Úr, távol legyen tőlem, mert akik engem tisztelnek, azoknak tisztességet szerzek, akik azonban engem megutálnak, megutáltatnak [...] Támasztok azonban magamnak hűséges papot, ki kedvem és akaratom szerint cselekszik; és építek néki állandó házat, és az én felkentem előtt fog járni mindenkor" (lSám 2:27-30.35). {PP 538.3}

Isten azt vetette Éli szemére, hogy fiait többre becsüli az Úrnál, mert inkább tűrte, hogy az áldozat megvetés tárgyává legyen, semhogy fiait förtelmes gyakorlatukért megszégyenítse. Azok, akik gyermekeik iránti vak szeretetből eltűrik önző kívánságaik kielégítését és Isten tekintélyét nem érvényesítik; nem mutatnak rá a bűnre és nem büntetik meg a gonoszt, azok gonosz gyermekeiket jobban tisztelik Istennél. Inkább törődnek jó hírük védelmezésével, mint Isten dicsőítésével. Inkább akarnak gyermekeiknek tetszeni, mint az Úrnak, megőrizvén Isten szolgálatát még a gonosz látszatától is. {PP 539.1}

Isten Élit, mint Izrael papját és bíráját felelőssé tette népének erkölcsi és vallási állapotáért, de felelőssé tette fiai jelleméért is. Meg kellett volna próbálnia szelíd rendszabályokkal megfékezni a gonoszt, s ha ez nem segít, a rosszat a legszigorúbb eszközökkel kellett volna elnyomnia. De azáltal, hogy a bűnt nem ostorozta, és a bűnösök felett nem gyakorolt igazságot, magára vonta Isten rosszalását. Nem lehetett ráhagyni Izrael tisztántartását. Azoknak, akiknek túl kevés a bátorságuk a rossz ostorozására, vagy közömbösségből, és kényelemszeretetből elhanyagolják családjuk vagy gyülekezetük tisztántartását, felelniök kell majd mindazért a rosszért, ami kötelesség-mulasztásukból származik. Mi éppúgy felelősek vagyunk azokért a bűnökért, amelyeket szülői vagy lelkipásztori tekintélyünk latbavetésével megakadályozhattunk volna, mintha azokat magunk követtük volna el. {PP 539.2}

Éli nem az Isten által adott elvek szerint irányította családját. {PP 539.3}

Saját elgondolását követte. Mint túl gyönge apa, azt hitte fiairól, hogy gonosz hajlamaikat majd kinövik. Ma is sokan követnek el hasonló hibát. Azt gondolják, jobb módot tudnak gyermekeik nevelésére, mint amit Isten adott Igéjében. Hamis elképzeléseket dédelgetnek magukban és mentségül mondják: „Túl fiatal a büntetésre. Majd ha nagyobb lesz megmagyarázom neki". Ezáltal hagyják, hogy a rossz megerősödjön és természetükké legyen. A gyermekek zabolá- zatlan hajlamokkal nőnek fel, s bennük olyan jellemtulajdonságok fejlődnek ki, amelyek átokká lesznek egész életükön át. {PP 539.4}

Nincs nagyobb átok a családban, mint mikor a gyermeknek meghagyják saját akaratát. Ha a szülők gyermekeik minden kívánságát teljesítik és megengednek nekik olyan dolgokat, amelyekről jól tudják, hogy nem szolgálják javukat, a gyermekek hamarosan felhagynak szüleik iránti szeretettel, Isten és ember tekintélyének figyelembevételével és Sátán fogságába kerülnek. A család befolyása kihat az egész társadalomra. Bomlasztó hatású, gonosz folyamatban csapódik le, mely sérti a családot, a közösséget és a kormányzatot. {PP 540.1}

Éli befolyása tisztségénél fogva messzehatóbb volt, mintha csak közember lett volna. Családi életét egész Izraelben utánozták. Hanyagságának romboló eredménye otthonok ezreiben volt látható. Ha a gyermekek gonosz úton járhatnak, míg a szülők vallási téren tevékenykednek, akkor szégyent hoznak Isten igazságára. Az otthon kereszténységének legfőbb próbaköve az a jellemtípus, amelyet saját befolyása hoz létre. A cselekedetek minden hitvallásnál ékesebben beszélnek. Ha a vallás tanítói komolyan és kitartóan igyekeznének rendezett családi életre az Istenben való hit áldásainak bizonyságaként, de gyermekeik rossz kívánságai iránt engedékenyek, akkor úgy tesznek, mint Éli és Krisztus ügyére szégyent, önmagukra és családjukra romlást hoznak. De bármilyen nagy is legyen a szülői hűtlenség gonoszsága, az tízszeresen nagyobb azok családjában, akik a nép tanítására hivattak el. Ha elmulasztják ellenőrizni családjukat, rossz példájukkal sokakat megtévesztenek. Vétkük annál nagyobb, amennyivel felelősségteljesebb a tisztségük. {PP 540.2}

Áron házának azt ígérte Isten, hogy mindig előtte fog járni. De ez az ígéret feltételhez volt kötve: magukat teljes szívből a szentély munkájára szentelik és minden útjukban Istent tisztelik, nem szolgálván önmaguknak és nem követik helytelen hajlamaikat. Élit és fiait az Úr megvizsgálta és szolgálatukra, magasztos papi tisztségükre teljesen méltatlannak találta őket. Isten kijelentette: „Távol legyen tőlem”. Nem cselekedhette meg velük a jót, amit elgondolt, mert nem tették meg a maguk részét. {PP 540.3}

A szent dolgokban szolgálók olyan példát kell mutassanak, hogy Istennel szemben tiszteletet és Isten megbántása iránti félelmet keltsenek az emberek szívében. Ha emberek „Krisztusért járván” felállnak, hogy szólják a népnek Isten kegyelmi és megbocsátó üzenetét, és szent tisztüket önző és érzéki vágyaik kielégítésének palástjául használják fel, úgy a Sátán leghathatósabb eszközévé válnak. Hofni és Fineás hasonlóan utálatossá tették az emberek előtt az Úrnak áldozatát. Egy ideig titkolhatják utaik gonosz voltát, de amikor igazi jellemük kiderül, az emberek hite megrendül, ami gyakran a vallásban való bizalmuk megszűnését eredményezi. Bizalmatlanok lesznek mindenkivel szemben, aki az Isten Igéjét tanítja. Krisztus igaz szolgájának üzenetét is kétkedve fogadják. A kérdés állandóan ott lappang szívükben: Nem olyan-e ez is, mint akit annyira szentnek tartottunk és rossznak találtuk? Így Isten szava is elveszíti erejét az emberek szívében. Élinek fiaihoz szóló dorgálása ünnepélyes és félelmes jelentőségű szavak, — szavak, melyeket a szent dolgokban szolgálók mérlegeljenek. „Ha embertársa ellen vétkezik, megítéli az Isten; de ha az Úr ellen vétkezik az ember, ki lehetne érette közbenjáró?” (1Sám 2:25). Ha bűnük csak embertársukat sértette volna meg, a bíró büntetés kiszabásával, kártérítéssel azt jóvátehette volna és így a bűnös bocsánatot nyer. Vagy ha nem teszik magukat vakmerő bűnben bűnössé, akkor bűnért való áldozatot is lehetett volna hozni érettük. De a Legfenségesebb papjaiként a bűnért való áldozat bemutatásában bűnük annyira összefonódott szolgálatukkal, Isten művét a nép előtt annyira megszentségtelenítették, megvetették, hogy részükre semmi kiengesztelés nem volt elfogadható. Saját atyjuk, bár főpap volt, sem mert érettük közbenjárni: nem tudta őket a szent Isten haragjától megvédeni. A bűnösök közül azok a legvétkesebbek, akik megvetést hoznak azokra az eszközökre,

amelyekkel a menny az ember megváltásáról gondoskodott: „[...] akik önmagoknak feszítik meg az Istennek ama Fiát, és meggyalázzák őt” (Zsid 6:6). {PP 540.4}

Fejezet 57 — A filiszteusok elveszik a frigyládát

(1Sám 3-7 fejezete)

Éli háza más üzenetet is kellett kapjon. Isten már semmit sem tudott a főpappal és fiaival közölni, mert bűneik vastag felhőként kizárták a Szentlélek jelenlétét. De a gonoszság közepette a gyermek Sámuel hűséges maradt a mennyhez, és az Éli házának szóló ítélet üzenetének közlése a Fenséges prófétájaként Sámuel feladata volt. {PP 542.1}

„[...] abban az időben igen ritkán volt az Úrnak kijelentése, nem vala nyilvánvaló látomás. És történt egyszer, amikor Éli az ő szokott helyén aludt, (szemei pedig homályosodni kezdének, hogy látni sem tudott), És az Úrnak szövétneke még nem oltatott el, és Sámuel az Úrnak templomában feküdt, ahol az Istennek ládája volt: Szólott az Úr Sámuelnek" (lSám 3:1-4). Feltételezvén, hogy az az Éli hangja, a gyermek a pap ágyához sietett szólván: „Ímhol vagyok, mert hívtál engem." A válasz ez volt: „Nem hívtalak, menj vissza, feküdjél le." Háromszor szólította a hang Sámuelt, és ő háromszor hasonlóképpen válaszolt. És ekkor Éli meggyőződött, hogy a titokzatos hívás Isten hangja. Az Úr elment választott szolgája, az őszhajú férfi mellett, hogy egy gyermekkel beszéljen. Ez magában is keserű, de megérdemelt feddés volt Éli és háza számára. {PP 542.2}

Éli szívében nem volt sem irigység, sem féltékenység. Sámuelt utasította, ha ismét szólítják, így feleljen: „[...] Szólj Uram, mert hallja a te szolgád" (lSám 3:5.9). Amikor a hangot megint hallotta így felelt: „Szólj, mert hallja a te szolgád!" (lSám 3:10). Annyira megijedt attól a gondolattól, hogy a hatalmas Isten szól hozzá, hogy hirtelen nem jutott pontosan eszébe, amit Éli mondott neki. {PP 542.3}

„És monda az Úr Sámuelnek: Ímé én oly dolgot cselekszem Izráelben, melyet valakik hallanak, mind a két fülök megcsendül bele. Azon a napon véghez viszem Élin mindazt, amit kijelentettem háza ellen; megkezdem és elvégezem. Mert megjelentettem néki, hogy el- ítélem az ő házát mindörökre, az álnokság miatt, amelyet jól tudott, hogy miként teszik vala utálatosokká magokat az ő fiai, és ő nem akadályozta meg őket. Annakokáért megesküdtem az Éli háza ellen, hogy sohasem töröltetik el Éli házának álnoksága, sem véres áldozattal, sem ételáldozattal" (lSám 3:11-14). {PP 542.4}

Mielőtt Sámuel ezt az üzenetet kapta „[...] még nem ismerte az Urat, mert még nem jelentetett ki néki az Úrnak Igéje" (lSám 3:7), azaz még nem ismerte meg Isten kijelentésének ilyen közvetlen kinyilatkoztatását, amint az a prófétáknak megadatott. Az Úrnak az volt a célja, hogy nem várt módon nyilatkoztassa ki magát, hogy Éli a gyermek meglepődése és kérdezősködése által hallhasson arról. {PP 543.1}

Sámuelt félelemmel és rettegéssel töltötte el a rábízott üzenet. {PP 543.2}

Reggel szokása szerint kötelességét végezte, ám szívét nagy teher nyomta. Az Úr nem parancsolta meg, hogy feltárja a rettenetes vádat, ezért hallgatott, s lehetőleg kerülte az Élivei

való találkozást. Remegett, nehogy egy kérdésével az isteni ítélet kijelentésére kényszerítse őt az, akit szeretett és tisztelt. Éli bizonyos volt abban, hogy az üzenet nagy bajt jövendői neki és házának. Hívatta Sámuelt és felszólította, mondjon el híven mindent, amit az Úr kijelentett néki. {PP 543.3}

Az ifjú engedelmeskedett és az agg férfiú mély alázattal hajolt meg e rettentő ítélet előtt. „[...] Ő az Úr" — mondta — „cselekedjék úgy, amint néki jónak tetszik" (lSám 3:18). {PP 543.4}

Éli mégsem tanúsított igazi bűnbánatot. Beismerte bűnét, de nem hagyta el azt. Az Úr évről-évre halogatta fenyegető ítéletét. Ez idő alatt sokat lehetett volna tenni a múlt hibáinak rendezésére, de az idős főpap nem hozott hathatós intézkedéseket a gonosz helyreigazítására, mely megfertőzte az Úr szentélyét és Izraelben ezreket vezetett romlásba. Isten hosszútűrésére Hofni és Fineás megkeményítette szívét és még merészebb lett a törvénytelenségben. A háza feletti intő és feddő üzenetet Éli az egész nép előtt ismertette. E módon remélte bizonyos mértékben ellensúlyozni hanyagságát. De a figyelmeztetést sem a nép, sem a papság nem vette figyelembe. A környező nemzetek népe is, akiknek nem volt ismeretlen az Izraelben nyíltan gyakorolt gonoszság, egyre merészebbek lettek a bálványimádásban és a gonoszságban. Nem érezték bűneik büntethető voltát, mint ahogyan érezték volna, ha Izrael megőrzi becsületességét. {PP 543.5}

De a megtorlás napja egyre közeledett. Isten tekintélyét félretették, imádatát elhanyagolták, így szükséges lett közbelépése neve tiszteletének fenntartására. {PP 544.1}

„[...] És kiméne Izráel a Filiszteusok ellen harcolni, és tábort járának Ében-Ézernél, a Filiszteusok pedig tábort járának Áfekben" (1Sám 4:1). Az izraeliták a hadjáratra Isten tanácsa, a főpap vagy a próféta hozzájárulása nélkül vállalkoztak. „És csatarendbe állának a Filiszteusok Izráel ellen, és megütközének, és megveretteték Izráel a Filiszteusok által, és levágának a harcmezőn mintegy négyezer embert" (1Sám 4:2),. Amint az összeomlott és elcsüggedt hadsereg visz- szatért táborába „[...] mondának Izrael vénei: Vajon miért vert meg minket ma az Úr a Filiszteusok előtt?" A nemzet érett volt Isten ítéletére, de mégsem látta, hogy saját bűne okozta a borzasztó szerencsétlenséget. „[...] Hozzuk el magunkhoz az Úr frigyládáját Silóból" — mondták — „hogy jöjjön közénk az Úr, és szabadítson meg ellenségeink kezéből" (lSám 4:3). Az Úr nem adott parancsot vagy engedélyt a láda táborba vitelére. Mégis az Izraeliták biztosra vették a győzelmet és nagy üdvrivalgásba törtek ki, amikor Éli fiai azt a táborba vitték. {PP 544.2}

A filiszteusok úgy néztek a ládára, mint Izrael Istenére. Minden hatalmas tettet, amelyet népéért tett Jehova, a ládának tulajdonítottak. Ezért, amikor az izraeliták örömkiáltásait hallották a láda közeledtével, azt mondták: „[...] Micsoda nagy rivalgás hangja ez a zsidók táborában? És mikor megtudták, hogy az Úrnak ládája érkezett a táborba, megfélemlének a Filiszteusok, mert mondának: Isten a táborba jött! És mondának: Jaj nékünk! mert nem történt ilyen soha azelőtt. Jaj nékünk! Kicsoda szabadít meg minket ennek a hatalmas Istennek

kezéből? Ez az az Isten, aki Egyiptomot mindenféle csapással sújtotta a pusztában. Legyetek bátrak és legyetek férfiak, Filiszteusok! hogy ne kelljen szolgálnotok a zsidóknak, mint ahogy ők szolgáltak néktek. Azért legyetek férfiak, és harcoljatok!" (lSám 4:6-9). {PP 544.3}

A filiszteusok heves támadást indítottak, Izrael nagy veszteséggel vereséget szenvedett. Harmincezer ember feküdt holtan a csatatéren, és Isten ládáját elvették. Éli két fia, annak védelmező harcában esett el. Ismét bizonyság az eljövendő nemzedék számára, hogy Isten választott népének bűne nem marad büntetlenül. Minél nagyobb Isten akaratának ismerete, annál nagyobb azoknak bűne, akik azt semmibe veszik. {PP 544.4}

A legnagyobb szerencsétlenség tört Izraelre. Isten ládája zsákmányként az ellenség birtokába került. Isten dicsősége valóban eltávozott Izraeltől, amikor Jehova állandó jelenlétének és hatalmának jelképét elvették tőlük. A szent ládához kapcsolódott Isten hűségének és hatalmának legcsodálatosabb kinyilatkoztatása. Bárhol jelent az meg, csodálatos győzelmet arattak, mert az arany kérubok szárnyai és Isten jelenlétének kimondhatatlan dicsősége árnyékolta be, a fenséges Isten látható jelképe nyugodott meg fölötte a szentek szentjében. De most nem hozott győzelmet. Ez alkalommal nem bizonyult védelemnek, és ezért egész Izrael gyászolt. {PP 545.1}

Nem ismerték fel: hitük csak névleges hit, amely elveszítette erejét, hogy Istennel együtt uralkodjék. Isten törvénye — amit a láda tartalmazott — szintén jelenlétének jelképe volt, de ők a törvényt megvetették, követelményeit semmibe vették és az Úr Lelkét megszomorították. Amikor a nép engedelmeskedett a szent előírásoknak, az Úr velük volt és Isten hatalma munkálkodott érettük. De amikor a ládára tekintettek és nem társították azt Istennel, sem nem tisztelték kinyilatkoztatott akaratát a törvény iránti engedelmességgel, annak értéke nem volt több egy mindennapi ládánál. Úgy tekintettek a ládára, mint a bálványimádó nemzetek isteneikre; mintha az önmagában hordozná a hatalom és megváltás elemeit. Áthágták a törvényt, amit tartalmazott. A láda nagy tisztelete szertartásosságra, képmutatásra és bálványozásra vezetett. Bűnük elválasztotta őket Istentől és ő nem tudott addig győzelmet adni, amíg meg nem bánták és el nem hagyták azt. {PP 545.2}

Nem volt elég, hogy a láda és a szentély Izrael népe között volt. {PP 545.3}

Az sem volt elég, hogy a papok áldozatot mutattak be, és hogy a népet Isten gyermekeinek nevezték. Az Úr nem tekint azok kérésére, akik szívükben bűnt dédelgetnek; meg van írva: „Valaki elfordítja az ő fülét a törvénynek hallásától, annak könyörgése is utálatos" (Péld 28:9). {PP 545.4}

Amikor a hadsereg harcba vonult, a vak és öreg Éli visszamaradt Silóban. Aggódó balsejtelemmel várta a küzdelem eredményét, „[...] szíve rettegésben volt az Isten ládája miatt" (lSám 4:13). A sátor kapuján kívül foglalta el helyét, a főút mellett ült nap mint nap aggódva, várva a hírnök érkezését a csatatérről. {PP 545.5}

Végre a hadseregből egy benjaminita „[...] ruháit megszaggatván és port hintvén a fejére” (lSám 4:12) sietve jött a városba vezető meredek úton. Elhaladva a koros férfi előtt, besietett a városba és a kíváncsi tömegnek ismételgette a vereség és a veszteség híreit. {PP 546.1}

A siránkozás és jajveszékelés hangjai eljutottak a sátor mellett őrködőhöz. A hírnököt hozzávitték és az azt mondta Élinek: „[...] Megfutamodék Izrael a Filiszteusok előtt, és igen nagy veszteség lőn a népben, és a te két fiad is meghalt, Hofni és Fineás” (lSám 4:17). Éli mindezt el tudta viselni, bármily rettenetes is volt, mert ezt várta. De amikor a követ hozzátette, hogy „[...] az Isten ládáját is elvették” (lSám 4:17), kimondhatatlan félelem lett úrrá rajta. A gondolat, hogy bűne Istent annyira megszégyenítette, hogy visszavonta jelenlétét Izraeltől, több volt, mint amennyit elviselhetett. Ereje elhagyta, hátraesett, „[...] nyakát szegte és meghala” (lSám 4:18). {PP 546.2}

Fineás felesége, férje istentelensége ellenére is istenfélő asszony volt. Apósának és férjének halála, de mindenekfölött az a borzasztó hír, hogy Isten ládáját elvették, halálát okozta. Érezte, elveszett Izrael utolsó reménye; és e rémes pillanatokban született gyermeket „Ikábódnak”, „dicstelen”-nek nevezte; utolsó leheletével is e szomorú szavakat suttogta ajka: „[...] Oda van Izráel dicsősége, mert elvétetett az Isten ládája” (lSám 4:21-22). {PP 546.3}

Az Úr nem vetette el teljesen népét és nem szenvedte el sokáig a pogányok diadalmaskodását. A filiszteusokat eszközként használta fel Izrael megbüntetésére, a frigyládát pedig a filiszteusokéra. A múltban Isten jelenléte kísérte azt, hogy engedelmes népének ereje és dicsősége legyen. E láthatatlan jelenlét még mindig kísérte, mert rémületet és romlást hozott szent törvénye áthágóira. Az Úr gyakran felhasználja legelkeseredettebb ellenségeit elhívott népe hűtlenségének megbüntetésére. A gonoszok ujjonghatnak egy ideig, amint látják Izrael szenvedését a fenyítés alatt, de eljön az idő, amikor nékik is szembe kell nézni a szent, bűngyűlölő Isten ítéletével. Mindenütt, ahol dédelgetik a bűnt, gyorsan és kikerülhetetlenül bekövetkezik az isteni ítélet. {PP 546.4}

A filiszteusok a frigyládát diadalmenetben vitték öt fővárosuk egyikébe, Asdódba, és elhelyezték Dágon istenük templomában. Azt hitték, a frigyládát kísérő hatalom az övék, s ha az Dágon hatalmával egyesül, legyőzhetetlenné teszi őket. De amikor másnap beléptek a templomba, megdöbbentő látvány tárult szemük elé. Dágon arcra esett a földön Jehova ládája előtt. Tisztelettel emelték fel a papok a bálványt és visszatették helyére. De a következő reggel furcsán megcsonkítva ismét a földön fekve találták a láda előtt. E bálvány felső része emberhez, alsó teste halhoz hasonlított. Most az a része, amely emberhez hasonlított, le volt ütve és csak a hal teste maradt meg. A papok és a nép igen megrémültek. E titokzatos esetet rossz előjelnek vették. A maguk és bálványuk pusztulását sejtették a héberek Istene előtt. A ládát eltávolították a templomukból és egy épületben helyezték el. {PP 546.5}

Aggasztó és végzetes betegség lepte meg Asdód lakosságát. Viszszaemlékezve a csapásokra, amelyeket Izrael Istene Egyiptomra kirótt, a nép szenvedéseit a közöttük lévő láda jelenlétének tulajdonította. Elhatározták, hogy Gáthba szállítják. De a csapás oda is követte.

Ezért a város lakói tovább szállították Ekronba. Itt a nép már előre rémülettel fogadta, kiáltván: „[...] Reám hozták Izráel Istenének ládáját, hogy megöljön engem és az én népemet” (lSám 5:10). „Amint azt Gáth és Asdód népe tette, ők is isteneikhez fordultak segítségért; de romboló munkája tovább folytatódott, míg nyomorúságukban a város jajkiáltása felhatott az égig” (lSám 5:12). Minthogy nem merték a ládát az emberek között tovább tartani, azért nyílt mezőn helyezték el. Itt az egerek csapása következett, amely elárasztotta a földet és elpusztította a föld termését úgy a raktárakban, mint a mezőn. A borzasztó betegség és éhség teljes pusztulással fenyegette a nemzetet. {PP 547.1}

A láda hét hónapig maradt Filiszteában, és ez idő alatt az izraeliták semmi erőfeszítést sem tettek visszaszerzésére. A filiszteusok pedig, amennyire meg akarták azt szerezni, most annyira igyekeztek szabadulni jelenlététől, mert ahelyett, hogy erőforrás lett volna, nagy teherré és átokká vált. Csakhogy nem tudták mitévők legyenek, mert ahová a láda ment, oda követte azt Isten ítélete is. A nép a papokhoz, jósokhoz és a nemzet fejedelmeihez fordult: „[...] Mit tegyünk az Úrnak ládájával? Mondjátok meg nékünk, mi módon küldjük haza?” Tanácsolták nékik, vétekért való drága áldozattal küldjék vissza. A főpapok azt mondták: „[...] akkor meggyógyultok, és megtudjátok, miért nem távozik el az ő keze rólatok” (lSám 6:3). {PP 547.2}

A pogányoknak az volt a szokásuk, hogy a csapás eltávolítása céljából aranyból, ezüstből vagy más anyagból megformálták a pusztítást okozónak, vagy annak a tárgynak, testrésznek képét, amit az különösen érintett. Ezt azután oszlopra vagy valamely feltűnő helyre tették és feltételezték, az hatásos védelem az így megjelenített gonosz ellen. A pogány népeknél még ma is létezik hasonló gyakorlat. Ha valaki beteg és bálvány templomba megy gyógyulásért, magával viszi a beteg rész alakját, amit istenének áldozatként ajánl fel. {PP 548.1}

A fennálló babonával összhangban a filiszteusok urai utasították a népet, készítsenek képmásokat a csapásokról. „[...] A filiszteusok fejedelmeinek száma szerint öt fekélyforma arany és öt arany egér, mert” — mondták — „ugyanazon csapás van mindeneken, a ti fejedelmeiteken is” (lSám 6:4). {PP 548.2}

E bölcs férfiak felismerték a ládát kísérő titokzatos hatalmat, amelynek feltartóztatására már nem volt bölcsességük. De mégsem tanácsolták a népet: forduljanak el bálványaiktól és szolgálják az Urat. Még mindig gyűlölték Izrael Istenét, noha nyomasztó ítéletekkel kényszerültek tekintélyének alávetni magukat. A bűnösök meggyőződhetnek Isten ítéletei által: hiábavaló ellene küzdeni. Kényszerülhetnek, hogy alávessék magukat hatalmának, miközben szívükben felügyelete ellen lázadnak. Az ilyen engedelmesség nem menti meg a bűnöst. Előbb a szívet kell Istennek átadni — kegyelem által néki alávetni — hogy az ember bűnbánatát elfogadhassa. {PP 548.3}

Mily hosszútűrő Isten a gonoszok iránt! A bálványimádó filiszteusok és pártütő izraeliták egyformán élvezték gondviselésének ajándékait. A kegyelem tanújelének ezrei hullottak eredménytelenül csendben a hálátlan lázadó férfiak ösvényére. Minden áldás az

adományozóról beszélt nékik, de ők közömbösek maradtak szeretete iránt. Isten türelme nagyon nagy volt az ember fiaihoz, de amikor konokan ellenálltak, bűneikben kitartottak, visszavonta tőlük oltalmazó kezét. Vonakodtak a természet műveiben, az Ige figyelmeztetéseiben, tanácsaiban és feddéseiben megnyilatkozó Isten szavára hallgatni, és így kénytelen volt ítélet által szólni hozzájuk. {PP 548.4}

Voltak a filiszteusok között, akik ellenezték a frigyláda haza- szállítását. Izrael Istene hatalmának ilyen elismerése megalázó a büszke Filiszteának. De a papok és jövendőmondók figyelmeztették a népet: nehogy utánozzák a fáraó és az egyiptomiak makacsságát és így önmagukra még nagyobb nyomorúságot hozzanak. Mindenki által elfogadott tervet terjesztettek most elő, és azt azonnal végrehajtották. A ládát a vétekért való arany áldozattal új szekérre tették, így kizárták a szennyeződés minden veszélyét. A szekér elé két tehenet fogtak, melyeken még sohasem volt járom. Borjaikat otthon tartották, a teheneket pedig szabadjára engedték, hadd menjenek, amerre akarnak. Ha a láda a léviták legközelebbi városának, Béth-Semesnek útján visszatér Izraelhez, a filiszteusok ezt annak jeleként fogadják, hogy Izrael Istene szerezte nekik ezt a nagy bajt. „[...] ha pedig nem, akkor megtudjuk, hogy nem az ő keze sújtott minket, hanem csak véletlen volt az, ami velünk történt" (1Sám 6:9). {PP 548.5}

A tehenek, miután szabadon engedték őket, elfordultak borjaiktól és bőgve egyenesen Béth-Semes felé vették útjukat. A türelmes állatok emberi kéz vezetése nélkül haladtak útjukon. De Isten jelenléte kísérte a ládát, s így egyenesen és biztosan ment kitűzött célja felé. {PP 549.1}

Éppen búzaaratás volt, s a béth-semesi férfiak a völgyben arattak. {PP 549.2}

„[...] és felemelvén szemeiket, meglátták a ládát: és örvendezének, hogy látták. A szekér pedig eljutott a Béth-Semesből való Józsua mezejére, és ott megállott. Vala pedig ott egy nagy kő, és felvagdalták a szekér fáit és a teheneket megáldozták az Úrnak egészen égőáldozatul" (lSám 6:13-14). A filiszteus fejedelmek pedig, akik a ládát „Béth-Semes határáig" követték, látva a fogadtatást, visszatértek Ekronba. A csapás megszűnt és ők meggyőződhettek arról, hogy az Izrael Istenének ítélete volt. {PP 549.3}

A béth-semesi férfiak hamar elterjesztették a hírt, hogy a láda birtokukban van, a nép pedig összesereglett az egész környékről, hogy üdvözölje annak visszatértét. Azután elhelyezték arra a kőre, amely előbb oltárként szolgált, és előtte az Úrnak további áldozatot mutattak be. Ha az áldozók akkor beismerték volna bűneiket, Isten rájuk bocsátotta volna áldását. De nem követték hűségesen törvényét; és amíg jó jelként a láda visszatértén örvendeztek, annak szentségét nem értették meg igazán. Ahelyett, hogy megfelelő helyet készítettek volna számára, megengedték, hogy ott maradjon a gabonaföldön. És amint tovább szemlélték a szent ládát és annak csodálatos visszatérési módjáról beszélgettek, találgatni kezdték, miben rejlik különös ereje? Végül győzött kíváncsiságuk és felnyitották annak fedelét. {PP 549.4}

Az egész Izraelt arra tanították, hogy a ládára félelemmel és tisztelettel tekintsen. Amikor parancsot kaptak a szállításra, a lévitáknak sem volt szabad megnézni azt. Csak egyszer egy

évben a főpapnak volt megengedve, hogy láthassa. Még a pogány filiszteusok sem merték a fedelét elmozdítani. A menny angyalai láthatatlanul minden útján elkísérték. Béth-Semesnél a népnek tiszteletlen merészségéért bűnhődnie kellett. Sokan azonnal meghaltak. {PP 550.1}

A túlélőket ez az ítélet nem késztette bűnbánatra, hanem csak titokzatos félelemmel tekintettek a ládára. Igyekeztek megszabadulni annak jelenlététől, de nem merték elmozdítani. Üzenetet küldtek Kirjáth-Jeárim lakósainak, meghíván őket, vigyék el azt. E helyiség férfiai nagy örömmel üdvözölték a szent ládát. Tudták, hogy Isten kegyelmének záloga az engedelmesek és hűségesek számára. Ünnepélyes örömmel vitték városukba és helyezték el azt a lévita Abiná- dáb házában, aki Eleázár fiát jelölte ki annak gondviselésére. Évekig ottmaradt. {PP 550.2}

Amióta az Úr először jelentette ki magát Anna fiának, Sámuel prófétai elhívását az egész nemzet elismerte. Az Éli házának szóló isteni figyelmeztetés hűséges átadása által — bármilyen félelmes és megpróbáltató volt e kötelessége, — Sámuel bizonyságát adta Jehova hírnökekénti hűségének. „[...] az Úr vala övele és semmit az ő igéiből a földre nem hagyott vala esni. És megtudá egész Izráel Dántól Ber- sebáig, hogy Sámuel az Úr prófétájául rendeltetett” (lSám 3:19-20). {PP 550.3}

Az izraeliták, mint nemzet, megmaradtak istentelenségük és bálványimádásuk állapotában, és büntetésképpen a filiszteusok uralma alá kerültek. Ez idő alatt Sámuel bejárta az ország városait és falvait, hogy a nép szívét atyái Istenéhez fordítsa; és ez az igyekezete nem maradt eredménytelen. Miután húsz évig szenvedtek ellenségeik elnyomása alatt, Izrael „[...] síránkozék az Úr után” (lSám 7:2). Sámuel azt tanácsolta nékik: „[...] Ha ti teljes szívetekből megtértek az Úrhoz, és eltávolítjátok magatok közül az idegen isteneket és Asta- rótot, és szíveteket elkészítitek az Úrnak, és csak néki szolgáltok: akkor megszabadít titeket a Filiszteusok kezéből” (1Sám 7:3). A gyakorlati kegyességet és a szívbeli vallást tanították Sámuel napjaiban, amit Krisztus is tanított, amikor a földön járt. Krisztus kegyelme nélkül a vallás külső formája értéktelen volt a régi Izrael számára. Ugyanígy értéktelen a modern Izraelnek is. {PP 550.4}

Ma is szükséges az igazi, szívbeli vallás újjáéledése, amit az ősi Izrael tapasztalt. Bűnbánat az első lépés, amit meg kell tennie annak, aki vissza akar térni Istenhez. Ezt senki sem teheti meg a másik helyett. Személyesen kell megalázni lelkünket Isten előtt és elvetni bálványainkat. Ha mindazt megtettük, amit tehetünk, az Úr kijelenti nekünk üdvösségét. {PP 551.1}

A törzsek fejedelmeinek együttműködésével nagy gyülekezet jött létre Mispában. Itt ünnepélyes böjtöt tartottak. A nép mélyen megalázkodott Isten előtt és beismerte bűneit. Elhatározásuk jeléül, hogy a hallott oktatásnak engedelmeskednek, Sámuelt beiktatták bírói tisztébe. {PP 551.2}

A filiszteusok ezt az összejövetelt haditanácskozásként értelmezték. Elindultak, hogy az izraelitákat szétszórják, még mielőtt terveiket megvalósítanák. Közeledésük híre nagy

rémületet keltett Izraelben. A nép így könyörgött Sámuelnek: „[...] Ne szűnjél meg érettünk könyörögni az Úrhoz, a mi Istenünkhöz, hogy szabadítson meg minket a Filiszteusok kezéből” (lSám 7:8). {PP 551.3}

Amíg Sámuel égőáldozati bárány bemutatásán tevékenykedett, a filiszteusok harcra vonultak fel. Ekkor a Mindenható, aki leszállt a Sinai hegyre tűz, füst és mennydörgés közepette, aki szétválasztotta a Vörös-tengert, és aki utat készített a Jordánon keresztül, Izrael gyermekeinek ismét kinyilatkoztatta hatalmát. A közelgő sereg felett hatalmas vihar tört ki, és a földet beborította a harcosok holtteste. {PP 551.4}

Az Izraeliták reménységtől és félelemtől remegve, néma tisztelettel álltak. És amikor ellenségük vereségét látták, tudták, Isten elfogadta bűnbánatukat. Noha nem voltak felkészülve a harcra, megragadták a megvert filiszteusok fegyvereit és elűzték a menekülőket egészen „Bethkáron alól”. Ezt a fényes győzelmet az Izraeliták ugyanazon a csatatéren aratták, ahol húsz évvel azelőtt a filisz- teusoktól vereséget szenvedtek, papjaikat levágták és Isten ládáját elvették. A nemzeteknek éppúgy mint az egyéneknek az Isten iránti engedelmesség ösvénye a biztonság és boldogság útja, míg annak áthágása szerencsétlenséghez és veréséghez vezet. A filiszteusok most olyan tökéletes vereséget szenvedtek, hogy az Izraeltől elvett erődítményeket visszaadták és évekig nem támadták meg őket. Más nemzetek követték a példát, és az izraeliták békében élhettek Sámuel kormányzásának végéig. {PP 551.5}

Hogy ezt az eseményt soha ne felejtsék el, Sámuel emlékkövet állított fel Mispa és Sén között. „Ében-Háézernek nevezte el, mert mondá: Mindeddig megsegített minket az Úr!” (lSám 7:12). {PP 552.1}

Fejezet 58 — A prófétaiskolák

Izrael nevelését maga az Úr irányította. Gondoskodása nem korlátozódott csupán vallásos érdekeikre, hanem kiterjedt szellemi, fizikai jólétükre is. Ezek is az isteni gondviselés alá tartoztak és ezeket is isteni törvények szabályozták. {PP 553.1}

Megparancsolta a hébereknek, hogy gyermekeiket az Úr minden törvényére tanítsák meg, és beszéljék el nekik, mit tett atyáikért. Ez a szülőknek kiváltképp költelessége volt, olyan kötelessége, amelyet senkire sem ruházhattak át. Mert nem idegen ajkaknak kellett Isten e nagy dolgaira tanítani a gyermekeket, hanem a szülőknek, akik őket a legjobban szerették. A mindennapi élet minden mozzanatába Isten gondolatát kellett beleszőniük. Isten hatalmas cselekedeteit — amelyekkel népét megszabadította — és az eljövendő Megváltóra vonatkozó kegyelmes ígéreteit szinte naponta tanulmányozni kellett az izraelita családokban. Hogy az oktatás a szívekbe jól bevéső djék, képeket és hasonlatokat alkalmaztak. így vésték az ifjúság szívébe a határtalan isteni gondviselés és az eljövendő élet igéit. Megtanították őket, hogy a természetben és az Igében egyaránt Istent keressék. A csillagok milliója, a faóriások, a rét virágai, a büszkén égbe meredő bércek és a csobogó kis patak is a Teremtőről beszélt. Az áldozatok bemutatása, a szentély szolgálata és a próféták beszédei Isten megkülönböztetett megnyilatkozásai voltak számukra. {PP 553.2}

Ilyen nevelésben részesült Mózes is szüleinek szerény góseni hajlékában; így nevelte a hűséges Anna is gyermekét, Sámuelt; Dávid a bethlehemi dombvidéken ugyancsak ilyen isteni szabályok szerint nőtt fel; és Dániel, mielőtt rabsága elválasztotta szüleitől, ugyanilyen oktatásban részesült. De ilyenek voltak Krisztus gyermekévei is Ná- záretben; s az istenfélő ifjú, Timótheus is, aki nagyanyja Lois, és édesanyja, Eunika ajkairól tanulta a Szentírás igazságait (2Tim 1:5; 3:15). {PP 553.3}

Az ifjúság továbbképzéséről a prófétaiskolák gondoskodtak. Ha egy ifjú behatóbban kívánta tanulmányozni Isten szavát és vágyakozott fentről jövő mennyei bölcsesség után, hogy később Izrael tanítója lehessen, a prófétaiskolák nyitva álltak előtte. Ezeket az iskolákat Sámuel alapította, hogy gátat vessen az elharapódzott erkölcsi romlásnak; s hogy elősegítse az ifjúság, és általa a nemzet szellemi és erkölcsi jólétét és felemelkedését. Ezért az iskolákba olyan tanítókat helyezett, akik istenfélelemben mindenkor képesek a nép vezetésére és tanácsolására. E cél eléréséhez egész seregét gyűjtötte össze az istenfélő, értelmes és tanulni vágyó ifjaknak. Ezeket aztán „próféták fiainak” nevezték. S amíg ők Isten társaságában az Igét és a teremtés csodálatos művét tanulmányozták, természetes képességeik mellé felülről jövő bölcsesség adatott. Tanítóik jártasak voltak az igazság minden pontjában és állandó kapcsolatban voltak Istennel. Szentlelkének megkülönböztetett áldásaiban részesültek. De istenfélelmük és képzettségük folytán a nép bizalmát és megbecsülését is élvezték. {PP 554.1}

Sámuel idejében két ilyen iskola volt Izraelben. Az egyik Rámában, a próféta otthonában, a másik pedig Kirjáth-Jeárimban, ahol akkor a frigyládát őrizték. De később még több iskolát is alapítottak. {PP 554.2}

A tanulók fő ldm íve léssel vagy kézművességgel keresték meg kenyerüket. Mert Izraelben nem tartották a munkát megalázónak, még csak különösnek sem. Ellenkezőleg, bűnnek tartották felnevelni a gyermekeket valamilyen hasznos foglalkozás nélkül. Egyébként Isten rendelte el úgy, hogy a gyermekek — még a szent tisztség betöltésére készülők is, — valamilyen foglalkozást tanuljanak. A vallásoktatók nagy része is kétkezi munkával tartotta fenn magát. Még az apostolok idejében sem vetették meg Pált és Akvilát, akik sátorszövéssel gondoskodtak megélhetésükről. {PP 554.3}

A prófétaiskolák főtantárgya Isten törvénye volt. Emellett a mózesi szabályokat és a szent történelmet tanulták, továbbá a szent zenét és költészetet. A tanítás módja igen különbözött a mai teológia tanítás módszerétől, amelyek végzős hallgatói kevesebb ige- és istenismerettel bírnak, mint belépésükkor. Ezekben az iskolákban legelső és legnagyobb cél Isten akaratának és az ember Isten iránti kötelességének tanulmányozása volt. A régi szent történetekben Isten nyomait keresték. Megmagyarázták a hasonlatok példázta nagy igazságokat, és hitben elfogadták az egész hasonlatrendszer lényegét — Isten Bárányát — aki elveszi a világ bűneit. {PP 554.4}

Az ima lelkületét kiváltképpen ápolták. De a tanulókat nem csak arra tanították, hogy az imádkozás kötelesség, hanem arra is, hogy miképp imádkozzanak, hogyan közeledjenek Teremtőjükhöz; miképpen tegyenek bizonyságot hitükről; hogyan értsék meg a Lélek szavát és hogyan teljesítsék annak utasításait. A megszentelt értelem állandóan „régit és újat” hozott elő számukra az Úr kincstárából és Isten Lelke a prófétálásban és szent énekben nyilatkozott meg. {PP 555.1}

A zene külön, szent célt szolgált. Feladata volt, hogy az emberek gondolatait tiszta, nemes és felemelő dolgokra irányítsa és hogy a lelkekben Isten iránti hálát és tiszteletet ébresszen. Mennyire különbözik az ősi szokás és alkalmazás attól, amit ma a zene szolgál. Hányan használják fel zenei képességüket a maguk és nem Isten dicsőítésére! A meggondolatlanokat a zene szeretete sokszor olyan helyek látogatására csábítja, amelyek felkeresése Isten gyermekeinek tilos, mert ott összekeverednek azokkal, akik e világot szeretik. És így az, ami helyesen alkalmazva áldások forrása lehetne, Sátán leg- hathatósabb eszközévé válik, hogy az emberek gondolatait az örökkévaló dolgoktól elvonja. {PP 555.2}

A zene a mennyei hajlékokban folyó istentiszteletnek egy részét alkotja. Törekednünk kell azért arra, hogy dicsénekeinkben, amennyire csak lehet, megközelítsük a mennyei karok harmóniáját. A nevelésben a hang helyes képzése igen fontos tényező, s ezért azt nem szabad elhanyagolnunk. Mert az ének éppen úgy szerves része az istentiszteletnek, mint az ima. Az emberi szívnek át kell éreznie az ének szent üzenetét, hogy helyesen tudja azt tolmácsolni. {PP 555.3}

Milyen nagy különbség van az Isten prófétáinak iskolái és a ma tanintézetei között! És milyen kevés iskola van ma, amelyet nem a világ elvárásai és szokásai uralnak! A legtöbb helyen, sajnálatos módon még a nevelésre alkalmas korlátozások és az értelmes fegyelem is hiányzik. Az Isten Igéje felőli tájékozatlanság pedig megdöbbentő, még a magukat kereszténynek valló népek között is. Mert az erkölcs- és vallásnevelésben felületes beszéd és üres érzelgősség viszi a főszerepet. {PP 555.4}

Az isteni igazság és kegyelem ismeretét, a biztos jutalmat hozó becsületesség szentségét és szépségét, a bűn megvetendő voltának és szomorú következményeinek gondolatát azonban nem vésik az ifjúság leikébe. Ehelyett a rossz társaság az ifjúságot a gonoszság, a tékozlás és kicsapongás útjaira vezeti. Nincs meg minden a héberek régi iskoláiban, amit a mai nevelők is eredményesen alkalmazhatnának? Az, aki az embert teremtette, gondoskodott annak testi, lelki és szellemi fejlődéséről. Ezért a nevelés igazán eredményes volta a Teremtő elgondolásainak hűséges megvalósításától függ ma is. {PP 556.1}

A nevelés célja; visszaállítani Isten képét a lélekben. Mert kezdetben Isten az embert a saját képére teremtette. Felruházta nemes tulajdonságokkal, lelkivilága kiegyensúlyozott és lényének minden erői harmonikusak voltak. Isten e pompás ajándékait azonban összezilálta a bűnbeesés. A bűn elhalványította Isten képét az emberben, sőt majdnem megsemmisítette azt. A megváltási tervet az Úr éppen azért adta, hogy ezt a képet helyreállítsa, és kegyelemidőt adjon az embernek. Az emberi élet alapvető célja azóta az, hogy visszakerüljön a tökéletességnek arra a fokára, amelyen a teremtéskor állt. Ez a cél minden mást megelőz. A szülők és a tanítók kötelesek az ifjúság nevelésében ezt az isteni célt elősegíteni, és ha ezt teszik, „Isten munkatársai” lesznek (1Kor 3:9). {PP 556.2}

Az ember testi, lelki és szellemi képességeit Istentől kapta azért, hogy azokat helyesen alkalmazva elérhesse a tökéletesség lehető legmagasabb fokát. Természetesen egyoldalú, önző képzéssel a tökéletesség nem érhető el. Mert Isten jelleme — akinek képére teremtettünk — a szeretet és jóakarat. A tőle nyert képességek és tulajdonságok mindegyikét nevének dicsőségére és embertársaink nemesbítésére kell felhasználnunk. És így munkálkodva találjuk meg képességeinknek megfelelő — nemes, boldog — feladatot. {PP 556.3}

Bárcsak ezeknek a szabályoknak akkora figyelmet szentelnénk, mint amekkorát megkövetelnek. Akkor minden bizonnyal a nevelés módszereiben alapvető változás állna be. A tanítók az ifjúság büszkeségére és önző törekvésére építve, a versengés és a féltékenykedés szellemét lobbantják lángra ahelyett, hogy a lelkekbe jóságot, szeretet és igazságot csöpögtetve vágyat ébresztenének az igazi kiválóságra. A tanuló pedig nem a másik felülmúlása céljából fejlesztené istenadta képességeit, hanem azért, hogy az isteni szándéknak megfelelően, hasonlóvá legyen Teremtőjéhez. Akkor a földi mérce — és a már magában is mélyen az igazi cél alatt álló önfelmagasztalásra való törekvés helyett — gondolataik a Teremtőre terelődnének, hogy Őt megismerjék és hozzá hasonlóvá legyenek. {PP 556.4}

„A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme; és a Szentnek ismerete az eszesség” (Péld 9:10). A földi élet legnagyobb feladata a jellemképzés, és Isten ismerete az alapja minden igazi nevelésnek. Az értelem fokozása és a jellemnek a tudással való egyidejű fejlesztése legyen a tanító munkája. Isten törvénye az Ő jellemének visszatükröződése. Azért mondja a zsoltáros: „[...] minden parancsolatod igaz”. {PP 557.1}

És ismét: „A te határozataidból leszek értelmes” (Zsolt 119:172, 104). {PP 557.2}

Isten megmutatta magát nekünk Igéjében és a teremtés csodás művében. Ismeretünket Istenről a Lelke által ihletett könyvből és a természet könyvéből kell megszereznünk. {PP 557.3}

Az értelem törvénye, hogy fokozatosan ahhoz a tárgyhoz alkalmazkodik, amelynél hosszabb ideig időzik. Ha csupán közönséges dolgokkal foglalkozunk: elsatnyul, elgyengül. Ha soha sincs alkalma a nehéz gondokkal megbirkózni, egy idő után elveszíti fejlődőképességét. A Bibliában páratlan nevelő erő rejlik. Az Úr Igéjében az elme a legmélyebb gondolkozásra és a legmagasabb törekvésekre alkalmas tárgyat talál. A Biblia az emberiség tulajdonában levő legtanulságosabb történet, mert az örök igazság üde forrásából ered, és tisztaságát isteni kéz vigyázza évszázadok óta. Világosságot vet a régmúltra is, amelybe emberi igyekezettel hiába akarnak behatolni. {PP 557.4}

Isten szavában szemlélhetjük a földet teremtő és a mennyboltot kiterjesztő hatalmat is. Az emberi faj hamisítatlan, emberi előítélettel vagy büszkeséggel el nem ferdített történelmét csak benne találhatjuk. Olyan mű ez, amely igazán jelenti meg a dolgokat. Megtaláljuk benne a föld legnagyobb embereinek harcait, legyőzetéseit és győzelmeit is, és fényt derít létünk kötelességeire és rendeltetésünk nagy kérdésére. A látható világot, a láthatatlantól elválasztó függönyt fellebbenti és megláthatjuk benne a jó és a gonosz küzdelmét, kezdve a bűn első megjelenésétől egészen az igazság végső diadaláig. És ez nem más, mint Isten jellemének kinyilatkoztatása. Az Isten Igéjében alázatos kutatás közben kapcsolatba kerül az ember a Magas- ságossal. Az ilyen tanulmány nem csak kifinomítja és nemesbíti a jellemet, hanem elmélyíti, megerősíti a szellemi képességet is. {PP 557.5}

A Bibliának megelevenítő hatása van az élet minden területén, mert a nemzet és társadalom jólétének szegletkövét mutatja meg. Olyan szabályok ezek, amelyek építik a társadalmat, oltalmazzák a családot, s amelyeknek hiányában nem érhet el az ember ebben az életben sem társadalmi hasznosságot, sem megbecsülést, sem igaz boldogságot: az örök életet pedig nélkülük még remélni sem lehet! Nincs a földnek olyan kérdése, az emberi életnek olyan problémája, amelyre a Biblia ne adná meg a feleletet. Isten Igéjének tanulmányozása és annak követése nagyobb elmékkel, tündöklőbb tehetségekkel örvendeztetné meg a világot, mint amilyeneket az emberi filozófia adhatott. Ilyen előkészület mellett bővölködnénk olyan jellemszilárd emberekben, akik dicsőségére lennének az Istennek és áldására a világnak. {PP 558.1}

Az embernek a tudományok kutatása által is istenismeretre kell jutnia. Mert hiszen a valódi tudomány nem más, mint a Teremtő kézjegye az anyagi világon. A kutatások mindig újabb tanúbizonyságát adják Isten bölcsességének és hatalmának. A természet könyve és az írott Ige helyes megértése egyaránt Istennel ismertet meg bennünket, mert mindkettő azokra a bölcs és jóságos törvényekre oktat, amelyek által cselekszik az Úr. {PP 558.2}

A tanulót rá kell vezetni arra, hogy a Teremtőt minden alkotásában felismerje. A tanítóknak példát kell venni a legnagyobb Tanítóról, aki az ember számára ismerős természetből vett képekkel egyszerűsítette le tanításait, hogy azokat mélyebben hallgatói szívébe véshesse. A lombok sűrűjében csicsergő madárka, a völgyben meghúzódó virágok, az óriási fák, a termékeny föld, a felszökkenő gabona, az égre aranysugarakat hintő lenyugvó nap, mind-mind az Ő segédeszközei voltak. A Teremtő látható világát úgy összekötötte az általa mondott igével, hogy ahányszor a hallgató ezeket a dolgokat látta, mindannyiszor megelevenedett az ezekkel kapcsolatos tanítás. {PP 558.3}

Az Igében található isteni pecsét látható a magas hegyeken, a gyümölcsöző völgyeken, a széles és mély óceánon. A természet a Teremtő szeretetéről beszél. A menny és a föld megszámlálhatatlan jelével kapcsolt minket magához. A világ nem csupa nyomorból és fájdalomból áll. „Isten a szeretet” — ez a szó áll minden fakadó bimbón, minden virágszirmon és minden fűszálon. Jóllehet, a föld tövist és bogáncskórót is terem a bűn miatt, de hiszen virágzik a bogáncskóró is, a rózsák pedig eltakarják a töviseket! A természetben minden azt bizonyítja, hogy szerető, gyengéd atya az Isten, és boldoggá akarja tenni gyermekeit. És ha megparancsol vagy megtilt valamit, nem azért teszi, hogy hatalmát fitogtassa, hanem mindenkor az ember érdekében teszi, sosem kívánja, hogy az ember feladjon valamit, ami javára van. {PP 558.4}

A társadalom egyes osztályai azt hangoztatják, hogy a vallásosság nem szolgálja az ember földi jólétét. Ez azonban a leggonoszabb tévedések egyike. A Szentírás azt mondja: „Az Úrnak félelme életre visz; és az ilyen megelégedve tölti az éjet, gonosszal nem illettetik” (Péld 19:23). {PP 559.1}

És ismét: „Ki az az ember, akinek tetszik az élet, és szeret napokat, hogy jót láthasson? Tartóztasd meg nyelvedet a gonosztól, és ajkadat a csalárd beszédtől. Kerüld a rosszat és cselekedjél jót; keresd a békességet és kövesd azt”. A bölcsességnek beszédei „[...] életök ezek azoknak, akik megnyerik, és egész testöknek egészség” (Zsolt 34:13-15; Péld 4:22). {PP 559.2}

Az igazi vallás összhangba hozza az embert Isten természeti, szellemi és erkölcsi törvényével és önuralomra, lelki nyugalomra és mértékletességre tanítja őt. Az igazi vallás nemesíti a lelket, kifiomítja az ízlést és megszenteli ételeteinket. A lelket a mennyei tisztaság részesévé teszi. A hit, hogy Isten szeret és gondot visel rólunk, megkönnyíti a bajt és szenvedést és örömteli megelégedéssel tölt el jólétben és szükségben egyaránt. A mennyből jövő világosság közvetlenül hat az egészségre, meghosszabbítja az életet, és így az Úr minden

áldását jobban élvezhetjük. Az igazi vallás a boldogságnak soha ki nem apadó forrását nyitja meg az ember számára, és sokkal jobbat nyújt, mint amit ő keres. Az ember a legnagyobb igazságtalanságot akkor követi el önmaga ellen, amikor ellenkezik Isten akaratával. {PP 559.3}

Mert a Teremtő által tiltott utakon nincsen igazi boldogság; Ő tudja mi a jó gyermekeinek és minden terve a javunkra van. Az engedetlenség útja nyomorba, veszedelembe visz, de „az ő útai gyönyörűséges utak, és minden ösvényei: békesség” (Péld 3:17). {PP 559.4}

Az akkori héber iskolák testi és vallásos nevelése hasznos lenne ma is. Az effajta nevelést manapság nem becsülik meg. A test és a lélek szoros kapcsolatban van egymással, ezért, hogy erkölcsi és szellemi tökélyt érhessünk el, a testi egészségünkre vonatkozó törvényeket is figyelembe kell vennünk. Erős és harmonikus jellem eléréséhez mind a szellemi, mind a testi erőnket edzeni és fejleszteni kell. Melyik tanulmány lehetne fontosabb az ifjúság számára, mint az ami az Isten által ránk bízott csodálatos szervezettel és törvénnyel, — melyek által egészségben tartathatjuk azt, — foglalkozik. {PP 559.5}

Mint Izrael napjaiban, úgy ma is oktatni kellene minden ifjút a gyakorlati élet kötelességeire. Mindenkinek valamilyen mesterséget kellene tanulnia, hogy szükség esetén azzal tarthassa fenn magát. Ezzel mindenki biztosítaná magát az élet veszélyeivel szemben; a testi mozgás pedig előnyére van úgy a testi, szellemi, mint az erkölcsi fejlődésnek. Még akkor is, ha valaki biztos benne, hogy nem szorul majd fizikai munkára, kell, hogy mestersége legyen. Arányos testalkathoz és maradandó egészséghez jutni testi mozgás nélkül egyenesen lehetetlen. Az erős és aktív lélek, valamint a nemes jellem elérésének nem kevésbé fontos tényezője a fegyelem és a rendszeres munka. {PP 560.1}

Minden tanulónak fizikai munkával kellene töltenie a nap egy részét. Így megszokná ifjú korában a szorgalmat, önbizalma növekedne és megmenekülne olyan lealacsonyító szokástól, amely gyakran a henyélés következménye. Ez minden, ami az elsődleges nevelési cél eléréséhez szükséges, mivel azáltal, hogy szorgalomra, tisztaságra és erkölcsösségre tanítunk, összhangba jutunk a Teremtővel. {PP 560.2}

Tanítsuk az ifjúságot teremtésünk célját megérteni, Istent dicsőíteni, és mások hasznára élni! Ismertessük meg velük Isten irántuk táplált szeretetét, de ismertessük meg azt a magasztos elhívatást is, amelyre a földi élet iskolájában elő kell készülniük. Láttassuk meg velük azt a reájuk várakozó magas méltóságot, hogy Isten gyermekeivé lehetnek. Ha ezt tesszük, ezren és ezren fordulnak majd el utálattal az önzés útjairól és azoktól a léha szórakozásoktól, amelyeket eddig kerestek. Így nevelve sok ifjú megtanulná gyűlölni és elkerülni a bűnt; nem csupán jutalom reményében vagy a büntetéstől való fé- lelem miatt, hanem, mert felfedeznék a bűnben rejlő rútságot, amely megfosztja őket istenadta erőiktől, és amely foltot ejt az Istenhez hasonlatos képmásukon. {PP 560.3}

Isten nem korlátozza az ifjúság törekvéseit. Nem akarja, hogy eltöröltessenek azok a jellemtulajdonságok, amelyek az ember munkáját eredményessé, megbecsültté teszik. De figyelmüket azokra a dolgokra irányítja, amelyek annyival magasabbak az önző ideiglenes törekvéseknél, amennyivel magasabb az ég a földnél. A földön így megkezdett nevelés folytatódik majd az eljövendő életben. Ott Istennek a teremtés művében és a világegyetem fenntartásában megnyilvánuló hatalma, és megváltást szerző mélységes szeretetének tanulmányozása minden nap új szépségekben tárul elénk. Amint az írás mondja: „Amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg sem gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek” (1Kor 2:9). Isten jelenlétének egy-egy fényjelét ebben az életben is felfoghatjuk már, s megízlelhetjük a menny örömét is; de a tökéletes öröm és boldogság csak az eljövendő életben vár reánk. És ott az örökkévaló élet rávezet majd arra, milyen magas rendeltetése van az embernek, akiben visszaállíttatott az Isten képe. {PP 560.4}

Fejezet 59 — Izrael első királya

(1Sám 8-12. fejezete)

Izrael népének kormányzása Isten nevében és tekintélyének alapján történt. Mózes, a hetven vén, a fejedelmek és bírák tisztsége csupán abban állt, hogy érvényt szerezzen Isten törvényének; ám önhatalmúlag nem alkothattak törvényeket. Ez a rendelkezés fennmaradási feltétele volt és maradt Izrael nemzetének. Az Úr évszázadokon át gondoskodott Istentől ihletett tanítókról, akik a törvényt és annak alkalmazását tanították és irányították. {PP 562.1}

Isten előre tudta, hogy népe majd királyt kíván, de az állam alapját alkotó szabályok megváltoztatásába nem egyezett bele. A király Izraelben csak helytartója lehetett a magasságosnak. Az ország Királyának Istent kellett tekinteni, és törvénye mindenek felett állt. (Lásd Függelék 8. megjegyzését.) {PP 562.2}

Amikor az izraeliták Kánaánban letelepedtek, elismerték az istenuralom szabályait és a nemzet felvirágzott Józsué vezetése alatt. De a nép elszaporodása és pogányokkal való érintkezése megváltoztatta a helyzetet. Mert pogány szomszédaik szokásaiból sokat átvettek és így különleges szent jellemük tisztaságából sokat veszítettek. Az istenfélelmet lassan-lassan elhanyagolták, a kiváltságot pedig, amelyben, mint Isten választott népének részük volt, nem becsülték. Egyszerű tisztaságukra ráuntak, mert elvakította őket a pogány fejedelmek és királyok pompája. Így lassan féltékenység és irigykedés lett úrrá a törzsek között. A belső viszálykodás természetesen elgyengítette a nemzetet, s így minduntalan tartaniok kellett a pogányok betöréseitől. Végre is a nép között az a meggyőződés alakult ki, hogy ellenségeik között csak egy összpontosított kormányzat mellett maradhatnak meg. Minél messzebb kerültek az Isten törvényeinek megtartásától, annál inkább kívántak szabadulni mennyei uralkodójuktól, s így lassan általános lett az egyeduralom megalapításának kívánsága. {PP 562.3}

Józsué halála óta még senki sem látta el a kormányzat dolgait annyi bölcsességgel és eredménnyel, mint Sámuel. Isten őt háromszoros tisztségre kente fel. Egyszemélyben volt bíró, próféta és főpap, és ő mindezekben fáradhatatlan buzgalommal és önzetlen odaadással dolgozott népe javáért. Kormányzása alatt a nemzet gyarapodott, a rend helyreállt, Isten tiszteletét újból gyakorolták, s így az elégedetlenség egy időre meg is szűnt. De korának előhaladtával kénytelen volt a kormányzat gondjait megosztani, s erre két fiát jelölte ki. Ő maga Rámában vezette az ügyeket, fiait pedig Beérsebá- ba, az ország déli határára küldte, hogy bírói legyenek a népnek. {PP 563.1}

Sámuel fiait a nép teljes egyetértéssel választotta meg, ám azok méltatlannak bizonyultak tisztségükre. Isten még Mózes által megparancsolta, hogy Izrael főemberei és bírái mindenkor igazságosan ítéljenek, az özvegyek és árvák gyámolítói legyenek, és ajándékot el ne fogadjanak. Sámuel fiai pedig „[...] a telhetetlenség után indulának, és ajándékokat fogadának el, és elfordíták az igaz ítéletet” (lSám 8:3). A próféta fiai nem gyakorolták azokat a

szabályokat, amelyeket atyjuk adott nékik. Nem utánozták önzetlen, tiszta életmódját. Az Éli házára kimondott ítélet sem váltotta ki Sámuelből azt a hatást, amit kellett volna, hiszen bizonyos tekintetben ő is engedékeny volt nevelésükben és ennek következményei mindkét fiú jellemében és életében gyorsan megmutatkoztak. {PP 563.2}

Sámuel fiainak igazságtalan bíráskodása elégedetlenséget keltett és ürügyet szolgáltatott a rég áhított kormányzati változás ismételt követelésére. „Összegyűlének azért Izráelnek minden vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába. És mondának néki: ímé te megvénhedtél, és fiaid nem járnak utaidon; most azért válassz nékünk királyt, aki ítéljen felettünk, mint minden népnél szokás” (lSám 8:4-5). A nép között uralkodó gonosz állapotokról Sámuelt nem tájékoztatták. Mert ha fiainak gonoszsága tudomására jutott volna, azonnal megfosztotta volna őket tisztségüktől. De hiszen nem is ezt akarták elérni Izrael vénei. És látta ezt Sámuel is, hogy a tulajdonképpeni ok a büszkeség és az elégedetlenkedés, és ezt az alkalmat csak rég elhatározott szándékuk megvalósítására használják fel. Sámuel ellen nem merült fel semmi panasz. Kormányzatának igazságosságát és bölcsességét mindenki elismerte. De az idős próféta a dolgot mégis maga ellen irányulónak fogta fel. Úgy vélte, hogy őt akarják mellőzni. Érzelmeit azonban nem árulta el, nem tett szemrehányást senkinek, hanem Isten elé vitte az ügyet imában és csakis tőle kért tanácsot. {PP 563.3}

„És monda az Úr Sámuelnek: Fogadd meg a nép szavát mindenben, amit mondanak néked, mert nem téged utáltak meg, hanem engem utáltak meg, hogy ne uralkodjam felettök. Mindama cselekedetek szerint, amelyeket véghez vittek attól a naptól kezdve, amelyen kihoztam őket Egyiptomból, egészen a mai napig (hogy elhagytak engem, és idegen isteneknek szolgáltak): veled is a szerint cselekesznek” (lSám 8:7-8). Az Úr felvilágosította Sámuelt, hogy a nép nem ő ellene, hanem maga az Isten ellen van. Hiszen Sámuel ellen semmi panaszuk nem volt. Az Úr ellen álltak fel, az ellen, aki nekik a vezetőket adta. Akik az Isten hűséges szolgáját megvetik, megvetik Istent, aki a szolgát küldte. Mert az Ő beszédét, az Ő intését és tanácsát vetik meg, ha szolgájától elfordulnak. {PP 564.1}

Izrael akkor látott jó napokat, amikor Jahvét királyául ismerte el; amikor törvényét és rendeleteit többre becsülte, mint pogány szomszédait, amikor tekintélyét nem vetette meg. Mózes, a törvényt illetően azt mondta annak idején a népnek: „Megtartsátok azért és megcselekedjétek! Mert ez lesz a ti bölcsességtek és értelmetek a népek előtt, akik meghallják majd mind e rendeléseket, és ezt mondják: Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet!” (5Móz 4:6). De mert nem tartották meg Isten törvényét, nem is lettek azzá a nemzetté, amelynek Isten őket szánta. Ám a bajokért, amelyek saját bűneik és balgaságaik következményei voltak, természetesen az istenuralmat okolták. Ennyire elvakította őket a bűn! {PP 564.2}

Isten prófétája által kijelentette, hogy király fog uralkodni Izrael felett, de ez még nem jelentette azt, hogy a királyság az Ő akarata szerint való, vagy, hogy a népnek javára lesz. Csupán a tényt szögezte le, amely abban állt, hogy Izrael nem hallgatott Isten tanácsára, ezért

saját útjára bocsátotta őt. Hóseás azt mondja, hogy Isten haragjában adott királyt népének (Hós 13:11). Ha az emberek saját útjukra indulnak anélkül, hogy kikérnék Istennek tanácsát; vagy ellenkeznek akaratával, az Úr elengedi őket, hogy keserű tapasztalataik beláttassák velük cselekedetük téves voltát, és bűnbánatra késztessék {PP 564.3}

őket. Az emberi bölcsesség és kevélység csakhamar veszedelmes vezetőknek bizonyulnak. És előbb lesz átok mint áldás az, amit az emberi szív az Isten akarata ellenére megkíván. {PP 564.4}

Isten elvárta, hogy népe Őt az áldások forrásának és törvényadójának tekintse. Mert tőle való függésének tudatában állandóan közelebb kell jutnia hozzá. Ennek következtében pedig fennköltté, nemessé növekedik és méltóvá lesz a választott nép az isteni elhíva- táshoz. De ha embert ültetnek a trónra, szívüket, gondolataikat elvonja Istentől, hogy inkább emberi erőben, mint az isteni hatalomban bízzanak. Sőt a király bűne őket is bűnre csábíthatja, mígnem elválasztja a nemzetet Istentől. {PP 565.1}

Az Úr megparancsolta Sámuelnek, engedjen a nép kívánságának, de az Ő rosszalását és saját kívánságuk következményeit is közölje velük. „És Sámuel megmondá az Úrnak minden beszédeit a népnek, mely tőle királyt kért” (lSám 8:10). A királyság terheit lelkiismeretesen eléjük tárta. Elbeszélte nekik, hogy a király a többi uralkodók példáját követve nagy tehertétel lesz a népnek, amely most aránylag szabadon és függetlenül él. Királyuk követni fogja más uralkodók fényűzését, amelynek megteremtéséhez személyi szabadságukat és vagyonukat fogja felhasználni. Mert ifjaik legkitűnőbbjeit szolgálatára rendeli. Fiaikat elveszi, hogy szekerei vezetőivé és lovasaivá tegye őket. De seregeit is nekik kell majd eltartani, az ő aratását nekik kell betakarítaniuk, az ő földeit kell megművelniük, és fegyvereit is nékik kell majd gyártaniuk. Sőt még leányaikat is elviszi kenőcskészítőknek, szakácsnőknek és sütőknek. Udvartartása számára a föld legjavát veszi el, amit Isten a nép használatára adott. {PP 565.2}

„Elveszi szolgáitokat, szolgálóitokat, legszebb ifjaitokat és szamaraitokat, és a maga dolgát végezteti azokkal” (lSám 8:16). Mindezeken felül a király minden jövedelmük tized részét fogja magának követelni. „[...] és szolgái lesztek” — mondta a próféta végezetül — „panaszkodni fogtok annak idejében királyotok miatt, kit magatok választottatok, de az Úr nem fog meghallgatni akkor titeket” (lSám 8:17-18). Bármennyire is nehéznek tartják majd követeléseit, egy megalapított monarchiát nem tehetnek majd félre kényük kedvük szerint. {PP 565.3}

„A nép azonban nem akart Sámuel szavára hallgatni, és mondának: Nem! hanem király legyen felettünk. És mi is úgy legyünk, mint a többi népek, hogy királyunk ítéljen minket is, és előttünk járjon, és vezesse a mi harcainkat” (lSám 8:19-20). {PP 565.4}

„Úgy mint a többi népek”. Az izraeliták nem látták be, hogy különös kiváltság, megkülönböztetett áldás volt rájuk nézve, hogy nem kellett úgy élniük, mint a pogányoknak. Isten azért különítette el őket minden néptől, hogy különleges kincsévé tegye őket. Ők azonban

semmibe vették ezt a magas kitüntetést, és királyt akartak, mint ahogy más nemzetnél volt. Istennek úgynevezett népe között még ma is fenn áll az a kívánság, hogy gyakorolhassák a világi szokásokat. Az Istentől való eltávolodás arányában kívánkoznak a világi előnyök és megbecsülés után. A keresztények állandóan azok utánzására törekednek, akik a világ istenét imádják. Sokan állítják, hogy jobban tudnak hatni az istentelenekre, ha elvegyülnek közéjük és utánozzák szokásaikat. De akik így cselekszenek, elszakadnak az erő örök forrásától. Mert ha barátkoznak a világgal, Isten ellenségeivé lesznek. Földi kitüntetések miatt feláldozzák azt a végtelenül nagy megtiszteltetést, amellyel az Isten megtiszteli azokat, akiket „[...] a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el” (1Pt 2:9), hogy hirdessék az Istennek hatalmas dolgait. {PP 566.1}

Sámuel mélyen elszomorodva vette tudomásul a nép határozatát. De Isten így szólt hozzá: „Hallgass szavokra, és adj nékik királyt” (1Sám 8:22). És a próféta megtette kötelességét. Lelkiismeretesen figyelmeztette őket, de intéseit elvetették. Nehéz szívvel bocsátotta el a népet, ő maga pedig visszavonult, hogy előkészületet tegyen a nagy változásra. {PP 566.2}

Sámuel tiszta, önzetlen élete, odaadása csupa vád volt a magukat szerető papok és a gőgös gyülekezet ellen. Mert ő nem vette ugyan magát pompával körül, nem is költekezett szertelenül, de munkája magán viselte a menny pecsétjét. Őt a világ Megváltója tüntette ki, akinek vezetése alatt uralkodott a hébereken. De a nép megunta komoly istenfélelmét és önátadását; szerény személyét megvetették, és szívesen cserélték fel egy olyan férfiúval, aki királymódra uralkodik felettük. {PP 566.3}

Sámuel jellemében Krisztus jellemének visszatükröződését látjuk. A Megváltó is tiszta életével vonta magára Sátán haragját. Az Ő élete a világ világossága volt, és felfedte az emberek szívében lakozó gonoszságokat. Szent életével Ő is maga ellen ingerelte a képmutató zsidók legféktelenebb gyűlöletét. Nem világi gazdagsággal és méltósággal jött a földre, de cselekedetei bebizonyították, hogy nagyobb hatalma van, mint bármely földi fejedelemnek. A zsidók azt várták, hogy a Messiás megtöri majd elnyomóik hatalmát; ha az igát reájuk kényszerítő bűneiket elfedezte és istenfélelmüket dicsérte volna, akkor királlyá tették volna; de nem tudták elviselni bűneik félelem nélküli ostorozását. Kedves lényét, amelynek lényege jóakarat, tisztaság és szentség volt, és csak a bűnt gyűlölte, megvetették. Így volt ez minden időben. A mennyből jövő világosság mindenkit kárhoztat, aki nem akar fényében járni. A képmutatók pedig Sátán eszközeivé válnak, hogy gyötörjék a hűségeseket, ha azok példaadása őket kárhoztatja. „De mindazok is, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak” (2Tim 3:12). {PP 566.4}

Bár Izrael egyeduralmát az Úr prófétája által előre megmondta, a királyválasztás jogát fenntartotta magának. A héberek ebben engedtek is az Isten akaratának, aki királlyá választotta felettük a Benjámin törzséből származó Kis fiát, Sault. {PP 567.1}

A leendő király külső megjelenése büszkeséggel töltötte el a királyt kívánók szívét, mert „[...] ő nála Izrael fiai közül senki sem volt szebb” (lSám 9:2). Saul életének virágában volt és

arányos testalkata, méltóságteljes tartása azt látszottak bizonyítani, hogy uralkodásra született. De megnyerő külseje mellett hiányoztak belőle azok a tulajdonságok, amelyek által mennyei bölcsességhez juthatott volna. Ifjú éveiben nem tanult önfegyelmet és az Isten kegyelmének megújító hatását sohasem érezte. {PP 567.2}

Saul, törzse egyik hatalmas fejedelmének fia volt, de az akkori szokások szerint, atyjával együtt földműveléssel foglalkozott. Történt egyszer, hogy atyjának néhány állata eltévedt a hegyek között és Saul szolgájával keresésükre indult. Három napig hiába keresték azokat, és amikor Ráma, Sámuel otthona közelébe jutottak, a szolga azt a tanácsot adta, hogy menjenek be a városba és kérdezzék meg a prófétát az elveszett állatok felől. (Lásd Függelék 9. megjegyzését). „[...] Ímé van nálam egy ezüst siklusnak negyedrésze" — mondta — „azt odaadom az Isten emberének, hogy megmondja nékünk a mi útunkat" (lSám 9:8). Abban az időben ugyanis az volt a szokás, hogy ha valaki magánál rangban magasabb egyént látogatott meg, tisztelete jeléül valami kicsiny ajándékot vitt. {PP 567.3}

A városba menet találkoztak néhány vízért menő leánnyal, akiktől megkérdezték, hogy merre lakik a látnok. Feleletül arról értesültek, hogy a próféta éppen áldozni készül a magaslaton, ahol istentiszteleti szeretetvendégség is lesz. Sámuel kormányzata alatt ugyanis nagy változások történtek Izraelben. Elhívatásakor a nép az áldozati rendtartást megvetéssel nézte „[...] az emberek megutálják vala az Úrnak áldozatát" (lSám 2:17). De most istentiszteletet gyakoroltak az egész országban és az áldozati rendtartást is tiszteletben tartották. Minthogy azonban a szentélyben szolgálat nem folyt, az áldozatokat egy időre másutt mutatták be. Ez a szertartás most rendszerint a papok és léviták városaiban folyt. Az áldozásra a helyiség legmagasabb helyét jelölték ki, azért nevezték azt magaslatnak. {PP 568.1}

A város kapujánál Saul személyesen is találkozott a prófétával. Mert Isten megjelentette Sámuelnek, hogy abban az időben megmutatja neki Izrael jövendő királyát. Amikor pedig szemtől szemben álltak egymással, szólott az Úr Sámuelnek és monda: „ímé ez az ember, akiről szólottam néked, ő uralkodjék az én népem felett" (lSám 9:17). {PP 568.2}

Saul tőle is megkérdezte, hol lakik a látnok, mire Sámuel így felelt: „[...] én vagyok" (lSám 9:19). S minekutána minden kérdezés nélkül biztosította őt, hogy az elveszett állatok közben megkerültek, meghívta az áldozati lakomára, sőt burkoltan azt is értésére adta, hogy igen nagy kitüntetés vár ott reá. Mert azt mondta neki: „[...] kié leend mindaz, ami Izráelben becses? Avagy nem a tiéd és a te atyádnak egész házáé?" (lSám 9:20). A hallottakra megremegett Saul szíve. A király-kívánás az egész országban általános volt már és ő, valószínűleg megértett valamit a próféta célzásából. Saul alapjában véve szerény ember volt, azért így felelt Sámuelnek: „Avagy nem Benjaminita vagyok-é én, Izráelnek legkisebb törzséből való? És az én nemzetségem nem legkisebb-é Benjámin törzsének nemzetségei között? Miért szólasz tehát hozzám ilyen módon?" (1Sám 9:21). {PP 568.3}

Sámuel pedig odavezette őt a gyülekezési helyre, a város előkelői közé. Sőt rendeletére a fő helyre ültették és a legjobb falatot néki tálaltatta fel. Az istentisztelet után pedig házához hívta,

ahol elmagyarázta neki azokat a szabályokat, amelyeken Izrael kormányzása nyugodott, hogy nagy hivatására némileg előkészítse őt. {PP 568.4}

Másnap reggel útra kelt Saul és vele ment a próféta is. Kiérve a városból a szolgát előre küldte, Saullal pedig megállt, hogy közölje vele az Isten üzenetét. „Akkor elővevé Sámuel az olajos szelencét, és az ő fejére tölté, és megcsókolá őt, és monda: Nem úgy van-é, hogy fejedelemmé kent fel az Úr téged az ő öröksége felett?" (lSám 10:1). És annak jeléül, hogy szavai tényleg Isten szavai, megmondott néki mindent, ami a hazafelé vezető úton történni fog vele. Mindenekelőtt arról biztosította, hogy Istennek Lelke képessé teszi őt a nagy feladatra. „Akkor az Úrnak lelke reád fog szállani, és velök együtt prófétálni fogsz, és más emberré leszesz. Mikor pedig mind e jelek beteljesednek rajtad, tedd meg magadért mindazt, ami csak kezed ügyébe esik, mert az Isten veled van" (lSám 10:6-7). {PP 569.1}

Az úton azután minden a próféta szavai szerint történt. Benjámin határa közelében már értesítették őt, hogy az elveszett állatok megkerültek. A Thábor síkján pedig találkozott azzal a három emberrel, akik Béthelbe mentek imádkozni. Az egyik három kecskegödölyét vezetett, a másik három kenyeret vitt, a harmadik pedig egy tömlő bort az áldozati lakomára. Tisztelettel köszöntötték Sault és megajándékozták őt a magukkal hozott kenyerek közül kettővel. Gibeában, a saját városában ismét prófétasereggel találkozott, akik éppen az áldozati magaslatról tértek vissza és prófétáltak, furulya, hárfa és dob szóra énekeltek. Amikor pedig közelükbe ért, rá szállott az Úrnak Lelke Saulra és ő is velük énekelt és prófétáit. Beszéde olyan folyékony és bölcs volt, magaviselete annyira ünnepélyes és komoly, hogy akik őt azelőtt ismerték, meglepve így kiáltottak fel: „Mi lelte Kisnek fiát? Avagy Saul is a próféták közt van?" (1Sám 10:12). {PP 569.2}

Amikor Saul a próféták közé vegyült, a Szentlélek nagy változást idézett elő benne. Természetes szívének sötétjébe bevilágított az isteni tisztaság és szentség fénye. Olyannak látta magát, mint amilyen Isten előtt valóban volt. De meglátta a szentség szép voltát is, és a Lélek megértette vele, hogy a bűn és a Sátán elleni harcra hivatott, de ehhez az erőt egyedül Isten adhatja neki. Sőt még a megváltás tervét is tisztán látta, ami pedig azelőtt homályos és bizonytalan volt előtte. Az Úr bátorságot és értelmet adott neki magas hivatásához. Megjelentette az erő és kegyelem forrását, Isten kívánságát és saját kötelességét is. {PP 569.3}

Saul királlyá kenettetéséről a népet egyenlőre nem értesítették. Mert Isten választását sors által akarták nyilvánosságra hozni. Erre a célra Sámuel Mispába hívta össze a népet. Ott előbb Isten vezetéséért és tanácsolásáért könyörgött, azután kezdetét vette a sorsvetés ünnepélyes szertartása. Az összegyűlt sokaság csendben várta az eredményt. Egymás után kerültek sorra a törzsek, nemzetségek és családok, míg végül kiválasztatott Saul, a Kis fia. De Saul nem volt akkor a gyülekezetben. Nagy felelősségének tudata annyira ránehezedett, hogy titokban visszavonult. Amikor a sokaság közé visszahívták, megelégedéssel látták, hogy termetre nézve nincs hasonló a leendő királyhoz, mert az egész népnél egy fejjel magasabb volt. Még Sámuel is, amikor a gyülekezet elé állította így kiáltott fel: „Látjátok-é akit választott az Úr? hogy

nincsen hozzá hasonló az egész nép között! Akkor felkiálta az egész nép, és monda: Éljen a király!” (lSám 10:24). {PP 570.1}

Ezután Sámuel a nép elé tárta a király jogait, kihangsúlyozta a szabályokat, amelyek alapján a kormányzat megalakult, és amelynek alapján működnie kell. Ezek szerint a király nem korlátlan uralkodó, hanem mindenkor függ a Magasságostól. Ezeket aztán beírták egy könyvbe, amelybe a fejedelmek jogait és a nép kiváltságait jegyezték be. Mert annak ellenére, hogy a nemzet nem hallgatott Sámuelre, hanem kényszerítette őt, hogy számukra királyt válasszon, igyekezett — amennyire csak lehetett — megőrizni függetlenségét. {PP 570.2}

A nép általában elfogadta Sault királyul, de azért elég nagy ellenpárt is alakult. Mert azt, hogy a király a legkisebb törzsből választatott, mellőzve Júda és Efraim nagy törzseit, elviselhetetlennek tartották. Nem fogadtak hűséget Saulnak, és a szokásos ajándékokat sem adták át neki. Legjobban azok lázadtak az Úr választása ellen, akik annak idején legviharosabban követelték a királyválasztást. Mert minden pártnak megvolt a maga jelöltje, sőt voltak olyan főemberek is, akik a maguk számára szerették volna a királyságot. S hogy célját egyik sem érhette el, felütötte fejét a viszálykodás és irigykedés. {PP 570.3}

Saul ilyen körülmények között nem tartotta célszerűnek a királyság gyakorlati megkezdését. A kormányzást Sámuelre hagyta, ő maga pedig visszatért Gibeába. Párthívei diadalmentben kísérték és látva, hogy maga Isten választotta őt, készek voltak, ha kell, meg védeni. De ő nem tartott jogot a trón erőszakos elfoglalására. Hazatérve nyugodtan folytatta Benjámin dombvidékén a szántást-vetést, és trónjának felállítását Istenre bízta.

Ezt követőleg az ammoniták, királyuk, Náhás vezetésével mellett megtámadták a Jordán keleti partján lakó törzseket és táborba szálltak Jábes Gileád ellen. A gileádbeliek békét ajánlottak fel az am- monitáknak és felajánlották, hogy szolgálni fognak nékik. De a kegyetlen király csak azzal a feltétellel volt hajlandó elfogadni ajánlatukat, ha győzelme bizonyságául mindegyikük jobb szemét kiszúrhatja.

A szorongatott emberek most hét napi gondolkodási időt kértek, amibe az ammoniták bele is egyeztek, gondolván, hogy győzelmük így csak annál nagyobb lesz. De a jábesbeliek ezalatt haladéktalanul segítséget kerestek a Jordán nyugati partján lakó többi törzseknél, s így az ammoniták szégyenletes ajánlatának híre eljutott Gibeába is.

Saul, aki a mezőn szántott, hazatérőben hallotta a nép jajveszékelését és megkérdezte: “Mi történt a néppel, hogy sírnak?” (lSám 11:5).

És amikor az ammoniták ajánlatát neki is elbeszélték, életre keltek a benne szunnyadó erők, és Isten Lelke is reá szállott: “És vett egy pár ökröt, és feldarabolá azokat, és a követektől elküldé Izráelnek minden határára, mondván: Aki nem vonul Saul után, és Sámuel után, annak ökreivel így cselekesznek” (lSám 11:7).

Saul felhívására háromszázharmincezer ember gyülekezett Bézek- ben. Innen mindenekelőtt követeket küldtek az ostromlott város la- kóihoz és biztosították őket, hogy azon a napon szabadítják meg őket az ammonitáktól, amelyen meg kellene adniuk magukat. Saul és serege pedig még azon az éjjelen átkelt a Jordánon, s "kora hajnalban" már Jábesnél voltak. Mint Gedeon, ő is három részre osztotta csapatát és megtámadta az ellenséget, amikor azok a legnagyobb biztonságban érezték magukat, és teljesen megsemmisítették őket. "[...] akik pedig megmaradtak, úgy szétszórattak, hogy kettő sem maradt közülök együtt" (lSám 11:11).

Saul serege megszervezésével és az ellenség legyőzésével éppen azokról a képességekről tett bizonyságot, amelyeket Izrael egy királytól a legjobban elvárt, hogy méltó ellenfele legyen a többi nemzetnek. Most hát, mint királyukat üdvözölték őt, s mert a fényes győzelmet teljesen neki, mint embernek tulajdonították, elfeledték, hogy Isten segítsége nélkül semmiképpen sem győzhettek volna. Most annyira lelkesedtek királyukért, hogy egyesek meg akarták ölni azokat, akik a választáskor Saul ellen szóltak. De közbelépett a király és így szólt: "Senkit se öljetek meg a mai napon, mert ma szerzett szabadulást az Úr Izráelnek" (lSám 11:13). Saul így adta bizonyságát a benne végbement változásnak, mert ahelyett, hogy magának tulajdonította volna a győzelmet, Istent dicsőítette érte. Ahelyett, hogy bosszút állt volna, nagylelkűen megbocsátott az ellene lázadóknak. Ezek a tulajdonságok pedig félremagyarázhatatlan jelei az isteni kegyelem kitöltetésének.

Sámuel most az ajánlotta, hívjanak egybe nemzetgyűlést Gilgálba és erősítsék meg ott Sault királyi tisztében nyilvánosan is. Ez meg is történt, "[...] és áldoztak ott hálaáldozatot az Úr előtt, és felette örvendezének ott, Saul és Izráelnek minden férfiai" (lSám 11:15). Gilgál volt Izrael első táborhelye Kánaánban. Itt állíttatott Józsué az Isten parancsára kőből tizenkét emlékoszlopot, hogy megörökítse a Jordánon való csodálatos átkelést. Itt újították meg a körülmetélkedés szövetségét és itt ünnepeltek először páskát a kádesi bűnözés és a pusztai bolyongás után. Itt szűnt meg a mannahullás és itt jelentette ki magát az Úr seregének fejedelme, mint Izrael seregének legfőbb Ura. Innen indultak aztán Jerikó és Ai bevételére. Itt vette el Ákán büntetését, mert megszegte Isten parancsát. És itt kötötték a szövetséget a gibeonitákkal, amely büntetésük lett, mert elmulasztották kikérni Isten tanácsát. Ezen a síkon, amelyhez sok drága emlék fűződött, állt most Sámuel Saullal, és amikor elcsendesedett a királyt éltető kiáltás, elbúcsúzott a néptől, mint annak kormányzója.

"És monda Sámuel az egész Izráelnek: ímé meghallgattam szavaitokat mindenben, valamit nékem mondottatok, és királyt választottam néktek. És most ímé a király előttetek jár. Én pedig megvénhedtem és megőszültem, és az én fiaim ímé ti köztetek vannak, és én is előttetek jártam ifjúságomtól fogva mind a mai napig. Itt vagyok, tegyetek bizonyságot ellenem az Úr előtt és az ő felkentje előtt: kinek vettem el az ökrét és kinek vettem el a szamarát, és kit csaltam meg, kit sanyargattam, és kitől fogadtam el ajándékot, hogy amiatt szemet hunyjak? és visszaadom néktek" (lSám 12:1-3). De a nép egyhangúlag felelt: "Nem csaltál meg minket, nem sanyargattál minket, és Senkitől semmit el nem fogadtál" (lSám 12:4).

Sámuel nem a saját cselekedeteit akarta igazolni beszédével. Ő már előbb kihirdette a szabályokat, amelyekhez a nép és a király egyaránt köteles volt alkalmazkodni, és ezt akarta saját példaadásával erősbíteni. Gyermekségétől kezdve összeköttetésben volt Isten művével, s e hosszú idő alatt csak ez a cél lebegett szemei előtt: Isten dicsőítése és népének boldogulása.

Mielőtt azonban az izraeliták jólétüket remélhették volna, meg kellett térniök Istenhez. Mert a bűn miatt vesztették el Istenbe vetett hitüket; népük kormányzásában hatalmát és bölcsességét nem látták meg, s így nem hitték, hogy ügyüket legjobban Ő vezetheti. De mielőtt valódi békét nyerhettek volna, alkalmat kaptak felismerni és megvallani azt a bűnt, amelyet elkövettek. Amikor királyt kértek, kijelentették mit kívánnak: "[...] válassz nékünk királyt, aki ítéljen felettünk, mint minden népnél szokás" (lSám 8:5). Most Sámuel elbeszélte nekik Izrael történetét attól az időtől kezdve, hogy az Úr kivezette őket Egyiptomból. Előttük mindig Jahve, a királyok Királya állt és vezette harcaikat. Bár bűneik sokszor adták őket ellenség kezébe, de mihelyt megtértek gonosz utaikról, Isten az ő kegyelméből szabadítót adott soraikból. Az Úr elküldte nékik Gedeont, Bárá- kot, Jeftét és Sámuelt "[...] és megszabadíta titeket mindenfelől ellenségeitek kezéből, és biztonságban laktatok" (lSám 12:11). Mégis, mikor veszély fenyegette őket az ammonitáktól, királyt kívántak, aki vezesse őket, "[...] holott csak a ti Istenetek, az Úr a ti királyotok" (lSám 12:12).

Aztán így folytatta: "Most is azért álljatok meg, és lássátok meg azt a nagy dolgot, amelyet az Úr visz véghez szemeitek előtt. Avagy nem búzaaratás van-é most? Kiáltani fogok az Úrhoz, és ő mennydörgést és esőt ád, hogy megtudjátok és meglássátok, mily nagy a ti gonoszságtok, melyet cselekedtetek az Úr szemei előtt, mikor királyt kértetek magatoknak. Kiálta azért Sámuel az Úrhoz, és az Úr mennydörgést és esőt adott azon a napon. És az egész nép nagyon megret- tene az Úrtól és Sámueltől" (lSám 12:16-18). Májusban és júniusban a búzaaratás idején keleten nem esett eső. Akkor is felhőtlen volt az ég, a levegő tiszta és üde. Éppen ezért a bekövetkezett vad zivatar nagy félelmet keltett a jelenlevők szívében. És megalázkodva beismerték bűneiket Isten előtt és így kérték Sámuelt: "Könyörögj szolgáidért az Úrhoz, a te Istenedhez, hogy meg ne haljunk, mert minden bűneinket csak öregbítettük azzal a bűnnel, hogy királyt kértünk magunknak" (lSám 12:19).

Sámuel megvigasztalta a népet, nehogy — csüggedt lévén — ne tudjon új életet kezdeni Isten előtt. Nehogy Sátán elhitesse velük, hogy Isten engesztelhetetlen és még több kísértésnek legyenek kitéve. Mert Isten irgalmas, kegyelmes és mindig kész megbocsátani népének, ha az hallgat az Ő szavára. "Ne féljetek" — üzente nékik most is szolgája által — "Ha már mind e gonoszságot véghez vittétek, most ne távozzatok el az Úrtól, hanem az Úrnak szolgáljatok teljes szívetekből. Ne térjetek el a hiábavalóságok után, amelyek nem használnak, meg sem szabadíthatnak, mert hiábavalóságok azok. Mert nem hagyja el az Úr az ő népét" (lSám 12:20-21).

Sámuel saját mellőztetéséről egy szót sem szólt. Nem tett szemrehányást, hogy hűséges odaadását hálátlansággal viszonozták, hanem biztosította őket: sorsukat továbbra is és

mindenkor szívén viseli. “Sőt tőlem is távol legyen, hogy az Úr ellen vétkezzem és felhagyjak az érettetek való könyörgéssel: hanem inkább tanítani foglak titeket a jó és igaz útra. Csak féljétek az Urat, és szolgáljatok néki hűségesen, teljes szívetekből; mert látjátok; mily nagy dolgot cselekedett veletek. Ha pedig folytonos rosszat cselekesztek: mind ti, mind királyotok elvesztek” (1Sám 12:23-25).

Fejezet 60 — Saul vakmerősége

(1Sám 13-14. fejezete)

Saul a Gilgálban megtartott gyűlés után elbocsátotta seregét, akik hívására az ammoniták ellen felkeltek, és csupán háromezer embert tartott vissza, akik közül kétezer vele maradt Mikmásban, ezret pedig fia, Jonathán szolgálatára rendelt Gibeába. De ezzel Izrael királya komoly hibát követett el, mert az ammonitákon aratott, aránylag könnyű győzelem ünneplése helyett a fellelkesedett néppel most tovább támad, megszabadíthatta volna Izraelt minden ellenségtől. {PP 575.1}

Ez alatt a filiszteusok nem voltak tétlenek, s az Ében-Haézer-i vereség után még megmaradt sziklaerőd birtokában megvetették lábukat Kánaán szívében. A filiszteusok harci felszerelése sokkal tökéletesebb volt, mint az izraelitáké, mert míg Izraelt megszállva tartották, megtiltották nekik, hogy fémmel dolgozzanak, nehogy fegyvereket készítsenek. A békekötés után az izraeliták fegyvereiket továbbra is a filiszteusokkal készíttették. Kényelemszeretetük és az elnyomatás alatt bennük kifejlődött szolgaszellem miatt majdnem egészen kifogytak a fegyverekből. A háborúban nyilat és parittyát használtak, és ezeket meg is szerezhették maguknak; de Saulon és Jonathánon kívül senkinek sem volt dárdája vagy szablyája. {PP 575.2}

A filiszteusok legyőzetését csak Saul uralkodásának második évében kísérelték meg. Az első ütközetet Saul fia, Jonathán vezette, aki megtámadta és le is verte őket gébai táboruknál. De emiatt a vereség miatt igen feldühödtek a filiszteusok, és csakhamar hadbaszálltak Izrael ellen. Saul is felhívta az egész nemzetet, minden kardforgató férfit, a Jordánon túl lakókat is, hogy gyülekezzenek hozzá Gilgálba. {PP 575.3}

Ennek a felhívásnak Izrael népe eleget is tett. A filiszteusok Mikmásban gyülekeztek igen nagy sereggel. „[...] harmincezer szekér és hatezer lovas volt, a nép pedig oly sok volt, mint a tenger partján lévő föveny” (lSám 13:5). Amikor Saulnak és seregének ezt hírül adták, megdöbbenve gondoltak arra, hogy nekik ilyen hatalmas sereggel kell megmérkőzniük. Az ütközetre tulajdonképpen nem is készültek, és sokan meghátráltak. Egyesek a Jordánon túlra menekültek, mások pedig sziklahasadékokban és barlangokban rejtőztek el. S így, mire az ütközet ideje elérkezett, a sereg száma jócskán leapadt, és azok is, akik megmaradtak, rossz sejtelemmel és rémülettel voltak teltek el. {PP 575.4}

Királlyá választásakor Saul határozott utasítást kapott Sámueltől, hogy mit kell ekkor cselekednie. „[...] menj le énelőttem Gilgálba” — utasította őt — „és ímé én lemegyek tehozzád, hogy égőáldozatot áldozzam és hálaáldozatot hozzak. Hét napig várakozzál, míg hozzád megyek, és akkor tudtodra adom, hogy mit cselekedjél” (lSám 10:8). {PP 576.1}

Saul napokig várt, azonban nem nagy gondot fordított arra, hogy a népet bátorítsa, és Isten iránti bizalmában befolyásolja. Még mielőtt a próféta által meghatározott idő teljesen lejárt

volna, türelmetlenné vált a késlekedés miatt; a nehéz helyzetben maga is elbátortalanodott. Ahelyett, hogy embereit igyekezett volna lelki- ismeretesen felkészíteni az istentiszteletre, amelyet Sámuel vele együtt akart megtartani, gonosz sejtelmeknek adta át magát. Istent keresni — ez volt az áldozatok bemutatásakor az egyik nagyon komoly és fontos feladat. Isten elvárta népétől az önvizsgálatot és a bűneik feletti bánkódást, hogy elfogadhassa áldozataikat, és erőfeszítéseiket áldás kísérhesse, amikor az ellenséggel küzdenek. Saul azonban nyugtalanná vált, a nép pedig királyára tekintett, akit maga választott, ahelyett, hogy Istentől várta volna a segítséget. {PP 576.2}

De az Úr még most is könyörült rajtuk, és nem bocsátotta rájuk a szerencsétlenséget, amely rájuk jött volna, ha pusztán emberi karok védték volna őket. Megszorongatta őket, hogy belássák, mily balgaság emberekben bízni, és hogy hozzá térjenek, aki egyedül támaszuk a veszélyben. Ez a nap Saul megpróbálásának napja volt. Azon a napon megmutathatta volna, hogy bízik-e Istenben, és türelmesen megvárja-e parancsát, vagy ingadozik, és ezzel érdemtelennek bizonyul a rábízott nagy feladatra. Vajon mit tesz most Izrael királya? Hallgat-e a királyok Királya szavára? Megkísérli-e csüggedt seregének figyelmét arra terelni, aki örök forrása az erőnek és a szabadításnak? {PP 576.3}

Mindig nagyobb türelmetlenséggel várakozott Sámuelre, és a vele levők kishitűségét, menekülését és félelmét is az ő elmaradásának tudta be. Végre elérkezett a megjelölt idő, ám a próféta most sem jelent meg azonnal, mert isteni akarat tartotta vissza. Saul pedig nem tudta többé türtőztetni magát. Úgy érezte, valamit tennie kell. {PP 577.1}

Tudta, hogy valami módon lelket kell öntenie a csüggedt seregbe, ezért elhatározta, hogy istentiszteletre hívja őket, hogy könyörögjenek Isten segítségéért. Az Úr már ennek előtte úgy rendelkezett, hogy csak arra hivatottak mutathatnak be áldozatot. Saul azonban ennek ellenére azt parancsolta: „Hozzátok ide az égőáldozatot és a hálaáldozatokat” (lSám 13:9). És úgy amint volt, páncélosán, fegyveresen odalépett az oltárhoz, és áldozott azon. {PP 577.2}

„És mikor elvégezte az égőáldozatot; ímé megérkezék Sámuel, és Saul eleibe ment, hogy köszöntse őt” (lSám 13:10). Sámuel azonnal látta, hogy Saul megszegte a neki adott rendeletet. Az Úr pedig prófétája által kijelentette: most fog tanácsot adni népének, hogy mitévő legyen ebben a súlyos helyzetben. És ha Saul az isteni feltételeket hűségesen betartotta volna, Isten csodálatos szabadulást szerzett volna neki a hozzá hű maradt kicsiny sereggel. De Saul annyira megelégedett volt önmagával és saját cselekedetével, hogy úgy ment Sámuel elé, mint aki dicséretet, és nem dorgálást érdemel. {PP 577.3}

Sámuel gondterhes, aggódó arccal kérdezte tőle: „Mit cseleked- tél?!” Ő pedig mentegetni kezdte vakmerő cselekedetét: „Mikor láttam, hogy a nép elszélede mellőlem, és te nem jöttéi el a meghagyott időre, a Filiszteusok pedig összegyűlének már Mikmásban, Azt mondám: Mindjárt reám törnek a Filiszteusok Gilgálban, és én az Úrnak színe előtt még nem imádkozám; bátorságot vevék azért magamnak és megáldozám az égőáldozatot. {PP 577.4}

Akkor monda Sámuel Saulnak: Esztelenül cselekedtél; nem tartottad meg az Úrnak, a te Istenednek parancsolatját, melyet parancsolt néked, pedig most mindörökre megerősítette volna az Úr a te királyságodat Izrael felett. Most azonban a te királyságod nem lesz állandó. Keresett az Úr magának szíve szerint való embert, akit az ő népe fölé fejedelmül rendelt, mert te nem tartottad meg, amit az Úr parancsolt néked. Felkele ezután Sámuel, és elment Gilgálból Benjámin városába, Gibeába" (lSám 13:11-15). {PP 577.5}

Izraelnek vagy meg kellett szűnni Isten népének lenni, vagy helyre kellett állítani a királyság Istentől rendelt szabályait. Az Úr azonban csak úgy vállalta Izrael vezetését, ha az kész az emberi, testi akaratot az Ő isteni akaratának alárendelni. Addig, amíg a nép és a király úgy viselkedik, mint a Magasságos alattvalóihoz illik, menedékük és erősségük lesz. De olyan egyeduralmat, amely az Ő tekintélyét nem ismeri el, nem támogathat. {PP 578.1}

Ha Saul ezekben a próbákkal terhes napokban hűséges lett volna Isten parancsolataihoz, úgy Isten általa vitte volna véghez akaratát. De az ő ballépése azt mutatta, hogy nem alkalmas az Ő képviseletére. És ha tovább is király marad, saját akaratát érvényesíti majd Isten akarata helyett és tévútra vezeti Izraelt. Ha Saul hűséges lett volna, országa örökre megerősödhetett volna; de mivel vétkezett, más valaki kellett keresztül vigye az Úr szándékát. Izraelnek olyan királyt kellett kapnia, aki a menny elgondolása szerint uralkodik felette. {PP 578.2}

Sohasem tudjuk, milyen nagy dolgok foroghatnak kockán a próbák idején. Nincs semmi másban biztonságunk, csak az Isten Igéjével szembeni szigorú engedelmességben. Isten minden ígéretét a hit és engedelmesség feltétele mellett adta; és aki nem engedelmeskedik parancsolatainak, az eleve elzárja magát a Szentírás áldásaitól. Ne bízzuk magunkat soha saját érzéseinkre vagy az emberek tanácsára, hanem engedelmeskedjünk Isten akaratának, járjunk egyenesen parancsolatai szerint minden körülmények között. Az ilyen cselekedetek következményeiért az Úr felel. Iránta való hűséggel bebizonyíthatjuk az emberek és az angyalok előtt, hogy nehéz időkben is alkalmas eszközök vagyunk akaratának teljesítésére, nevének felmagasztalására és népének áldására. {PP 578.3}

Saul már nem volt kedves Isten előtt, mégsem igyekezett bűnbánatban megalázni magát. Az igazi istenfélelmet a vallás külső formáihoz való ragaszkodással igyekezett pótolni. Izrael leveretése nem volt előtte ismeretlen, amikor Hofni és Fineás a szövetség ládáját a táborba vitte; ám ennek ellenére ő is elhatározta, hogy elhozatja azt. Mert azt gondolta, hogyha a népbe bizalmat önthet általa, akkor seregét sikerül összegyűjtenie, és így kiállhat a filiszteusok ellen. Már nem törődött Sámuel jelenlétével és támogatásával, s így megszabadult a próféta szemrehányásaitól és rendreutasításaitól. {PP 578.4}

Saul annak idején azért kapta a Szentlelket, hogy értelmét megvilágosítsa, és szívét érzékennyé tegye. Ezenfelül Isten prófétája által tanítást és intelmeket is kapott. Mégis ennek ellenére milyen helytelen utakra tévedt. Izrael első királyának története szomorú példáját adja az ifjúkorban felvett rossz szokások hatalmas erejének. Saul ifjú korában nem szerette és nem félte Istent, és fegyelmezetlen szelleme állandóan kész volt az isteni hatalom elleni lázadásra.

Azok, akik fiatal korukban Isten törvényével szemben engedelmességet gyakorolnak, és hűségesen elvégzik a rájuk kiszabott feladatokat, alkalmasak lesznek később nagyobb kötelességek elvégzésére. De aki az istenadta erőkkel évek hosszú során át visszaél, és később meg akar változni, azokat nem fogja többé frissnek, hatalmasnak találni. {PP 579.1}

Saul azon igyekezete, hogy a népet fellelkesítse, eredménytelennek bizonyult. És amikor serege mindössze hatszáz emberre csökkent, visszavonult a filiszteusoktól nem régen visszavett erődbe, Gébába. Ez a város Jeruzsálem közelében, északra, egy szűk völgy déli oldalán terült el. E völgy északi részén volt Mikmás, ahol a filiszteusok táboroztak. Seregeik egy része már kinn portyázott az országban, feldúlván azt. {PP 579.2}

Isten engedte válságba jutni a dolgot, hogy megleckéztesse Sault, és alázatosságra, hitre tanítsa a népet. Az áldozat bemutatásánál gyakorolt vakmerőségéért az Úr nem őt tette a filiszteusok legyőzőjévé, hanem erre az istenfélő Jonathánt választotta ki. Ő Isten Lelkének késztetésére fegyverhordozójának azt az ajánlatot tette titkon, hogy üssenek rajta a filiszteusok táborán. „[...] talán tenni fog az Úr érettünk valamit” — mondta — „mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy pedig kevés által szerezzen szabadulást” (lSám 14:6). {PP 579.3}

A fegyverhordozó, aki ugyancsak istenfélő ember volt, jónak találta a tervet, s így együtt hagyták el a tábort, de titokban, nehogy valaki feltartóztassa őket. Minekutána komoly imában atyáik Istenéhez járultak, megegyeztek egy jelben, amely által tudni fogják, hogy miként folytassák tervüket. Azután csendben leereszkedtek a két tábort elválasztó szakadékba, és a kiálló sziklák árnyékában óvatosan előrehaladtak. De ahogy a filiszteusok táborát megközelítették, azok mégis meglátták őket, és így gúnyolódtak velük. „Ímé a zsidók kijődögélnek a barlangokból, ahova rejtőzének. Jertek fel mi- hozzánk” — mondták csúfondárosan — „és valamit mondunk néktek” (lSám 14:11-12). Ezzel természetesen azt gondolták, hogy megleckéztetik a vakmerőket. Ámde éppen ez a beszéd volt az előre megbeszélt jel arra, hogy Isten velük lesz. Most tudták, hogy vállalkozásuk kedves Isten előtt. Elvonultak a filiszteusok látóköréből és felkapaszkodtak egy elfoglalhatatlannak tartott szikla tetejére, amelyet éppen hozzáférhetetlensége miatt alig őriztek. Innen azután a táborba lopództak, ahol a meglepetésükben védekezni sem tudó őröket levágták. {PP 579.4}

Jonathánt és kísérőjét mennyei angyalok védelmezték. Ők hadakoztak mellettük és hullottak a filiszteusok fegyvereik alatt. A föld megremegett, mintha harcosok ezrei közeledtek volna. Jonathán tudatára ébredt az isteni segítségnek, de a filiszteusok is észrevették, hogy Izrael Istene hadakozik népéért. És félelem szállta meg a sereget, úgy a síkon, mint a táborban. A nagy ijedelemben és zűrzavarban a filiszteusok már saját embereiket is ellenségnek vélték, s így dühösen öldökölni kezdték egymást. {PP 580.1}

A csatazajt nemsokára meghallották Izrael táborában is. A király őrei jelentették, hogy a filiszteusok táborában nagy a zavargás, és számuk szemmel láthatóan fogy. Az izraeliták táborából azonban — úgy tudták — nem hiányzott senki sem, s a táborszemle is csak azt derítette ki, hogy Jonathán és fegyverhordozója nincsenek jelen. Azt azonban Saul is látta,

hogy a filiszteusok az ellenséggel viaskodnak, ezért seregét ő is ellenük vezette. A filiszteusokhoz pártolt héberek most az ellenség ellen fordultak, de előjöttek a sziklák hasadékaiban rejtőzködők is, s így a filiszteusok igen nagy vereséget szenvedtek azon a napon. {PP 580.2}

Saul, hogy a győzelmet minél jobban kihasználja, megtiltotta katonáinak, hogy naplementéig táplálékot vegyenek magukhoz. „Átkozott az" — mondta — „aki kenyeret eszik estvéig, míg bosszút állok ellenségeimen" (lSám 14:24). A harc ugyan már eldőlt mielőtt ő beavatkozott volna, de Saul az ellenség teljes megsemmisítésével akarta kitüntetni magát. Az élelmet önző okokból tiltotta el, emberei szükségletével mitsem törődött, ha egyéni érdekei úgy kívánták. Azzal pedig, hogy ezt a tilalmat ünnepélyes esküvel erősítette meg, kimutatta meggondolatlanságát és hitetlenségét. Egész viselkedése, az átok és az indok azt mutatta, hogy nem az Isten, hanem saját dicsőségét keresi. Nem azt mondotta: „míg az Úr győzedelmeskedik", hanem „míg bosszút állok ellenségeimen" (lSám 14:24). {PP 580.3}

A tilalom pedig okozója lett Isten parancsolata megszegésének. {PP 581.1}

Egész nap hadakoztak, és már ájuldoztak az éhségtől. A meghatározott idő elteltével a kiéhezett nép nekiesett a zsákmányolt ételnek, és a húst véresen ették meg. Így vétettek Isten törvénye ellen, amely tiltja a vér megevését. {PP 581.2}

Jonathán, aki atyja rendeletéről mit sem tudott, akaratlanul vétett a parancs ellen, mert egy erdőn keresztül menve mézet talált, és evett. Este meghallotta ezt Saul, aki tudvalevőleg halálbüntetés terhe mellett tiltotta meg, hogy valaki aznap egyék. És bár Jonathán akaratlanul vétett ellene, s bár Isten csodálatos módon tartotta meg életét, sőt általa adott győzelmet Izraelnek, a király mégis úgy rendelkezett, hogy az ítéletet végre kell hajtani. Fia életének meg- kímélésével Saul részéről beismerés lett volna, hogy vétkezett amikor ilyen elhamarkodott fogadalmat tett. Ez pedig megalázó lett volna büszkeségének. „Úgy cselekedjék az Úr most és ezután is" — hangzott borzalmas ítélete — „hogy meg kell halnod Jonathán" (lSám 14:44). {PP 581.3}

Saul nem várhatott dicsőséget az ellenség legyőzetéséért. Úgy gondolt megbecsülést és csodálatot szerezni magának, hogy fogadalmát szentnek tartotta, és ahhoz még saját fia élete árán is ragaszkodott. {PP 581.4}

Ezzel királyi tekintélyét is meg akarta erősíteni. Kevéssel ezelőtt ő szegte meg Isten parancsolatát, mert jogtalanul áldozatot mutatott be Gilgálban, és amikor Sámuel megfeddte őt, konokul védekezett. {PP 581.5}

De most, hogy saját oktalan rendeletét szegték meg — még csak nem is szándékosan -, nem kedvezett saját fiának sem, hanem halálra ítélte őt. {PP 581.6}

De a nép szembeszállt a királlyal Jonathán életéért. „Jonathán haljon-é meg, aki ezt a nagy szabadulást szerezte Izráelben? Távol legyen! Él az Úr, hogy egyetlen hajszála sem esik le fejéről a földre, mert Istennek segedelmével cselekedte ezt ma” (lSám 14:45). {PP 581.7}

Ennyire egyhangú és lelkes pártfogásnak a büszke király sem mert ellenállni, és így maradt életben Jonathán. Saul azonban egyebet nem érzett, mint azt, hogy Jonathánt a nép is és Isten is felmagasztalta. Tudta, hogy fia megmenekülése ő ellene emel vádat. Érezte, hogy elhamarkodott átka az ő fejére száll vissza. Ezért nem is üldözte tovább a filiszteusokat, hanem lehangoltan, elégedetlenül tért vissza házába. {PP 581.8}

Akik saját bűneik mentegetésében elsők, azok igen gyakran elsők mások megítélésében is. Sokan eljátszák Isten jóakaratát, mint Saul is, és elvetik a tanácsot és az útbaigazítást. Még akkor is vonakodnak magukban keresni a hibát, ha meg vannak győződve arról, hogy Isten nincs velük. Kérkednek kiválóságukkal, de a másikat, aki jobb náluk, keményen elítélik. Jó volna, ha az ilyen pöffeszkedő bírák megszívlelnék Jézus szavait: „Mert amilyen ítélettel ítéltek, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek” (Mt 7:2). {PP 582.1}

Akik magukat felmagasztalják, sokszor kerülnek olyan helyzetbe, hogy — akarva, nem akarva — felfedik igazi énjüket. Így volt ez Saullal is, Saját viselkedése győzte meg népét arról, hogy neki a királyi tekintély és hatalom kedvesebb volt, mint az igazság, irgalmasság és népének jóléte. De alkalmat adott ez arra is, hogy a nép belássa, menynyire tévedett, amikor az Isten által adott kormányzatot elvetette, amikor az istenfélő prófétát, akinek imái áldást hoztak, felcserélte egy királlyal, aki vakbuzgalmában átkot kért rájuk. {PP 582.2}

Ha az izraeliták nem szálltak volna síkra Jonathán életéért, szaba- dítójuk a király rendeletére meghalt volna. Milyen gyanakodással fogadhatta a nép később Saul vezetését! Milyen keserű lehetett az a gondolat, hogy ezt az embert ők maguk juttatták a trónra! Isten hosszantűrő! Sokáig elnézi az emberek tévelygését, és mindenkinek alkalmat ad a bűnök felismerésére, és a megtérésre. S ha néha úgy látszik, hogy előmenetelt ad az akaratával ellenkezőknek, a maga idején bizonnyal napfényre hozza azok balgaságait. {PP 582.3}

Fejezet 61 — Saul elvettetik

(1Sám 15. fejezete)

Saul, bár a gilgáli nehéz helyzetben nem állta ki a hitpróbát, hanem megszentségtelenítette Isten szolgálatát, hibáját még jóvá tehette volna. Adott is neki az Úr másik alkalmat arra, hogy megtanuljon feltétel nélkül hinni és engedelmeskedni szavainak. {PP 583.1}

Amikor a próféta megfeddte őt Gilgálban, nem látta be hibáját, sőt úgy érezte, igazságtalanság történik vele és mindenféleképpen menteni igyekezett viselkedését. Ettől az időtől kezdve nem is igen érintkezett a prófétával. Sámuel szerette Sault, mintha saját fia lett volna, és Saul is nagyra becsülte őt, de nem tudta elfogadni dorgálását, s ezért, amennyire lehetett, kerülte. {PP 583.2}

De Isten újból üzenettel küldte szolgáját Saulhoz. Még mindig alkalmat adott neki, hogy engedelmesség által bizonyítsa be hűségét és királyi rátermettségét. Sámuel el is vitte hozzá az üzenetet, és a nagyobb hitel okáért külön kihangsúlyozta, hogy ugyanaz az Isten küldte őt, mint aki Sault királlyá tette. Azt mondta: „Így szól a Seregek Ura: Megemlékeztem arról, amit cselekedett Amálek Izráellel, hogy útját állta néki, mikor feljöve Egyiptomból. Most azért menj el és verd meg Amáleket, és pusztítsátok el mindenét; és ne kedvezz néki, hanem öld meg mind a férfit, mind az asszonyt; mind a gyermeket, mind a csecsemőt; mind az ökröt, mind a juhot; mind a tevét, mind a szamarat” (1Sám 15:3). {PP 583.3}

Az amálekiták voltak Izrael legelső ellenségei a pusztában. Ezért a bűnükért, valamint konok bálványimádatukért Mózes által ítéletet mondott reájuk az Úr. Isteni utasításra feljegyezték akkor az amálekiták minden kegyetlenkedését, amelyet elkövettek Izrael ellen, s ez a feljegyzés a következő szavakkal fejeződött be: „[...] töröld el Amálek emlékezetét az ég alól; el ne felejtsd!” (5Móz 25:19). Az ítélet végrehajtását Isten négyszáz esztendőre felfüggesztette, ennek ellenére nem tértek meg bűneikből. Sőt tudta róluk az Úr, hogy ha hatalmukban volna, az Ő emlékezetét és népét is eltörölnék a föld színéről. De most elérkezett az oly sokáig késlekedő ítélet végrehajtásának ideje. {PP 583.4}

Isten hosszútűrése sokszor felbátorítja az embereket a bűnre; de büntetésük biztos és borzalmas lesz még ha az el is halasztódik. „Mert mint a Perázim hegyén, felkel az Úr, és mint Gibeon völgyében, megharagszik, hogy megtegye munkáját, amely szokatlan lesz, és hogy cselekedje dolgát, amely hallatlan lesz” (Ésa 28:21). Irgalmas Istenünknek a büntetés szokatlan cselekedet. Ő maga üzeni prófétája által: „Mondjad nékik: Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem hogy a hitetlen megtérjen útjáról és éljen” (Ez 33:11). „[...] Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igaz- ságú [...] megbocsát hamisságot, vétket és bűnt” (2Móz 34:6-7). {PP 584.1}

Nem bosszúálló az Úr, de parancsolatainak megszegői felett ítéletet tart. Ezt meg kell tennie azért is, hogy a föld lakói teljesen el ne romoljanak, és el ne pusztuljanak. És hogy némelyeket megmentsen, el kell törölje azokat, akik bűneikben konokul kitartanak. „Hosszútűrő az Úr és nagy hatalmú, és nem hagy büntetlenül” (Náh 1:3). Lábbal tiprott törvényének tekintélyét rettentő ítéletek által állítja majd helyre. Az a tény pedig, hogy az ítélet végrehajtásától vonakodik, világosan mutatja, milyen kibeszélhetetlenül nagy az Ő ítéletét kikényszerítő bűn hatalma, és milyen nagy lesz a bűnös büntetése. {PP 584.2}

Igazságszolgáltatás közben azonban a kegyelemről sem feledkezett meg az Úr, mert az amálekiták között lakó keneusokat megmentette. Ezek az emberek, bár nem voltak mentesek a bálványimádástól, de tisztelték Jahvét, népével pedig barátságosan bántak. Ebből a törzsből való volt Mózes sógora is, Hobab, aki Izraelt a pusztán keresztül elkísérte és terepismeretével igen sok jó szolgálatot tett nekik. {PP 584.3}

A filiszteusok mikmási veresége óta Saul a moábiták, ammoniták, edomiták, amálekiták és filiszteusok ellen viselt háborút, és ahol csak lábát megvetette, mindenütt győzelmet aratott. Amikor az amáleki-ták ellen az isteni üzenetet megkapta, azonnal háborút hirdetett. Saját királyi tekintélyéhez most már Sámuelé is járult, s így felhívására özönlött a nép zászlója alá. Ez a hadjárat azonban nem Izrael gazdagítását kellett szolgálja; a harcolóknak sem a győzelem dicsőségét, sem a zsákmányt nem volt szabad eltulajdonítani. Most csupán az Isten iránti engedelmességből kellett harcolniuk, hogy végrehajtsák az amálekitákon az Ő ítéletét. Isten azt akarta, hogy az amálekiták pusztulását minden, Vele ellenkező nép láthassa, és eszébe véshesse, hogy éppen az a nemzet törölte el őket, amelyet ők annyira megvetettek. {PP 584.4}

„Saul pedig megveré Amáleket Havilától fogva egészen addig, amerre Súrba mennek, mely Egyiptom átellenében van. (...) Saul és a nép azonban megkímélte Agágot és a juhoknak, barmoknak és másodszülötteknek javát; a bárányokat és mindazt, ami jó vala, nem akarták azokat elpusztítani, hanem ami megvetett és értéktelen dolog volt, azt elpusztíták” (lSám 15:7.9). {PP 585.1}

Ez a győzelem Saul legfényesebb győzelme volt, s ez szívének büszkeségét újból életre keltette. Isten ítéletét pedig, amellyel ellenségeit teljes pusztulásra ítélte, csak részben hajtotta végre. Mert diadalmenetben akart hazatérni, úgy, amint az a többi nemzeteknél szokás volt. Ehhez szüksége volt a királyi fogolyra, ezért nem ölte meg az amálekiták kegyetlen királyát. A nép is kiválogatta magának az állatok elejét, és azzal mentette magát, hogy azt az Úrnak akarta áldozatul hozni. Az igazi szándék azonban az volt, hogy a zsákmányolt állatokat feláldozzák ugyan, de a saját állataik helyett, hogy azokat megtarthassák. {PP 585.2}

Így Saul az utolsó próbát sem állta ki. Isten akaratának vakmerő elvetése, és önhatalmú uralkodása azt bizonyította, hogy nem méltó az Isten helyettesének tisztségére. Amíg Saul diadalmámorában jött hazafelé, otthon, a próféta házát szomorúság töltötte be, mert üzenetet küldött az Úr, amely most már véglegesen kárhoztatta a király magatartását. Így hangzott: „Megbántam, hogy Sault királlyá tettem, mert eltávozott tőlem, és beszédeimet nem tartotta

meg” (lSám 15:11). Sámuelt mélyen elszomorította a király lázongó magaviselete és egész éjjel sírt és imádkozott, hogy elháruljon Saulról a rettenetes ítélet. {PP 585.3}

Az Isten megbánása nem olyan megbánás, mint az emberé. „Izrá- elnek erőssége pedig nem hazudik, és semmit meg nem bán, mert nem ember Ő, hogy valamit megbánjon” (lSám 15:29). Az emberi megbánás az érzelem megváltozását, az isteni azonban a körülmények és viszonyok megváltozását jelenti. Az ember Istenhez való viszonyát úgy változtathatja meg, hogy elfogadja az isteni kegyelem feltételeit, vagy megtagadja azokat; Isten azonban tegnap és ma, és mindörökké ugyanaz. Saul engedetlensége által megváltoztatta Istenhez való viszonyát, de Isten feltételei nem változtak meg. Az Ő követelményei azóta is ugyanazok, mert nála „[...] nincs változás, vagy változásnak árnyéka” (Jak 1:17). {PP 586.1}

Fájó szívvel kelt másnap útra az agg próféta, hogy fogadja a megtévedt királyt. Remélte, hogy közben megfontolva a helyzetet megalázza magát Isten előtt, és újból biztosítja magának az Ő jóakaratát. Ámde az első lépés után könnyű lefelé jutni a bűn lejtőjén. Sault annyira lealacsonyította folytonos engedetlensége, hogy most hazugsággal ájkán ment Sámuel elé: „Áldott vagy te az Úrtól! Én végrehajtám az Úrnak parancsolatját” (lSám 15:13). {PP 586.2}

De a Sámuel füléhez jutó hangok meghazudtolták ezt a beszédet. Meg is kérdezte: „Micsoda az a juhbégetés, mely füleimbe hat, és az az ökörbőgés, melyet hallok?” (lSám 15:14). Saul természetesen erre is tudott felelni. „Az Amálekitáktól hozták azokat” — mondta — „mert a nép megkímélte a juhoknak és ökröknek javát, hogy megáldozza az Úrnak, a te Istenednek; a többit pedig elpusztítottuk” (lSám 15:15). A nép Saul parancsának engedve cselekedett; hogy Saul önmagát védje, kész volt a népet okolni az engedetlenségért. {PP 586.3}

Saul elvettetésének üzenete kimondhatatlan szomorúságot okozott Sámuelnek. Helyzete elég kényes volt, mert az elvettetés üzenetét közölni kellett az ünneplő néppel, amely a győzelmet Saul vitézsé-gének tudta be. Saul maga sem tulajdonította Istennek a győzelmet. Amikor Sámuel mindezeket látta, felháborodással vegyes fájdalommal vette tudomásul, hogy az az ember, akit Isten ilyen magas méltóságra emelt, lépten-nyomon áthágja a menny parancsát és bűnbe ejti Izraelt. Ő nem hagyta magát Saul szavaitól megtéveszteni. Szomorúsággal vegyes felháborodottsággal így szólt hozzá: „Engedd meg, hogy megmondjam néked, amit az Úr mondott nékem ez éjjel [...] Nemde kicsiny valál te a magad szemei előtt is, mindazáltal Izráel törzseinek fejévé lettél, és az Úr királlyá kent fel téged Izráel felett?!” (lSám 15:16-17). Ezután elismételte Istennek az amálekiták ellen kiadott rendeletét, majd megkérdezte, mi késztette az engedetlenségre. {PP 586.4}

Saul pedig kitartva a mentegetőzés mellett, így felelt: „Én bizonyára hallgattam az Úr szavára, és azon az úton jártam, amelyre engem az Úr elküldött; és elhoztam Agágot, az Amálekiták királyát, és az Amálekitákat elpusztítottam. A nép azonban elvette a prédából a megsemmisítésre rendelt juhoknak és ökröknek javát, hogy megáldozza az Úrnak, a te Istenednek Gilgálban” (lSám 15:20-21). {PP 587.1}

De Sámuel ellentmondást nem tűrő szigorral rontotta le a hazugságnak ezt a mentsvárát, és most minden további nélkül kijelentette az Úr ítéletét. „Vajon kedvesebb-é az Úr előtt az égő- és véreáldozat” — mondotta szigorúan — „mint az Úr szava iránt való engedelmesség? ímé, jobb az engedelmesség a véreáldozatnál és a szófogadás a kosok kövérénéi! Mert, mint a varázslásnak bűne, olyan az engedetlenség; és bálványozás és bálványimádás az ellenszegülés. Mivel te megvetetted az Úrnak beszédét, ő is megvetett téged, hogy ne légy király” (lSám 15:22-23). {PP 587.2}

Amikor a király meghallotta ezt a félelmetes ítéletet, így kiáltott fel: „Vétkeztem, mert megszegtem az Úrnak szavát, és a te beszédedet; de mivel féltem a néptől, azért hallgattam szavokra” (lSám 15:24). Most már belátta ballépését, amelyet eddig makacsul védelmezett, de a felelősséget még most is a népre hárította, mert azt állította, hogy csak félelemből engedelmeskedett nekik. {PP 587.3}

Azután nem a bűn felett érzett bánatában, hanem a büntetéstől való félelem miatt így könyörgött Sámuelnek: „Most azért bocsásd meg az én vétkemet, és térj vissza velem, hogy könyörögjek az Úrnak” (lSám 15:25). Ha igazán megbánta volna bűnét, akkor azt nyilvánosan beismerte volna: de legnagyobb gondja még most is saját tekintélyének megtartása és a nép kegyének biztosítása volt. Sámuel megtisztelő jelenlétét arra akarta felhasználni, hogy saját tekintélyét megerősítse a nép előtt. {PP 587.4}

De a próféta így válaszolt neki: „Nem térek vissza veled, mert meg-vetetted az Úrnak beszédét és az Úr is megvetett téged, hogy ne légy király Izrael felett” (lSám 15:26). És amikor elfordult, hogy eltávozzék, Saul félelmében megragadta felsőruhájának szárnyát, és az leszakadt. Erre Sámuel megjegyezte: „Elszakítá tőled az Úr a mai napon Izráelnek királyságát, és adta azt felebarátodnak, aki jobb náladnál” (1Sám 15:28). {PP 587.5}

Sault a Sámuellel való szakítás jobban nyugtalanította, mint Isten rosszallása, mert tudta, hogy a nép inkább bízik a prófétában, mint benne. Belátta, ha Isten rendeletére más valakit kennek királlyá, ő hatalmát már nem tarthatja meg. Attól tartott, hogyha Sámuel teljesen elhagyja őt, a nép azonnal fellázad ellene. Most már csak arra kérte, térjen vissza vele a nép közé, közös istentiszteletre, hogy tekintélye csorbát ne szenvedjen a vének és főemberek előtt. Isten pedig utasította Sámuelt, engedjen a kérésnek, nehogy lázadás legyen a dologból; ezért Sámuel Isten utasítására visszatért vele, de csak mint néma tanú vett részt az istentiszteleten. {PP 588.1}

Ám még egy szigorú és rettenetes dologban kellett igazságot szolgáltatnia Sámuelnek: nyilvánosan elégtételt kellett szereznie Istennek, és kárhoztatnia Saul eljárását. Ezért megparancsolta azt, hogy hozzák elébe az amálekiták királyát. Agág a legbűnösebb volt Izrael ellenségei közül, mert gyűlölte és el akarta pusztítani Isten népét, és védelme alatt terjedt legjobban a bálványimádás. Agág azzal a gondolattal jelent meg a próféta előtt, hogy megmenekült a halálos veszedelemtől. De Sámuel ilyen szavakkal fogadta őt: „Miként a te kardod asszonyokat tett gyermektelenekké, úgy legyen gyermektelenné minden asszonyok

felett a te anyád! És darabokra vagdalá Sámuel Agágot az Úr előtt Gilgálban” (lSám 15:33). Ezek után hazament Sámuel Rámába és Saul is elment házához Gibeába. Már csak egyszer találkoztak egymással. {PP 588.2}

Amikor Saul király lett, igen szerény véleménye volt önmagáról, és szívesen vette az oktatást. Abban az időben még sem ismerettel, sem tapasztalattal nem rendelkezett, ellenben igen komoly jellemhibái voltak. De Isten Szentleikét adta neki tanácsosul, és vezetőül, emellett olyan körülményeket teremtett számára, amelyek között megszerezhette volna az uralkodáshoz szükséges képességeket. Ha alázatos szívvel az isteni bölcsesség által vezettette volna magát, akkor tisztességgel és sikerrel tölthette volna be a számára kijelölt magas méltóságot, mert az isteni dicsőség befogadása által adottságainak gyarapodása mellett rossz hajlamai mindinkább megfogyatkoztak volna. Ezt egyébként Isten mindenkivel kész megtenni, aki magát neki szenteli. Sokakat hívott már művébe azért, mert alázatos és tanulni vágyó lélek volt bennük. Az ilyeneket azután olyan utakon vezette, ahol igazán tanulhattak; ahol bár jellemhibáik kiütköztek, de az Ő erejével és segítségével legyőzhették azokat. {PP 588.3}

Sault azonban beképzeltté tette a magas méltóság; hitetlenségével és engedetlenségével megrövidítette Istent az Ő dicsőségében. Bár elhivatása idején alázatos és szerény volt, de az eredmények elbi- zakodottá tette. Legelső győzelme már életre keltette benne azt a kevély magabízást, ami azután veszte is lett. A jábes-gileádbelieket felszabadító háborúban tanúsított vitézsége és katonai tehetsége lelkesedéssel töltötte el népét, amely megkülönböztetett tisztelettel adózott neki és elfeledte, hogy ő is csak eszköz volt Isten kezében.Saul pedig, bár kezdetben Istennek tulajdonította a dicsőséget, később magának követelte azt. Így szem elől tévesztette Istentől való függőségét és máris eltért szívében az Úrtól. A Gilgálban elkövetett vakmerőségnek és szentségtörésnek maga készítette el az útját. Ez a vak elbizakodottság utasíttatta vissza vele Sámuel feddését is. Istentől küldött prófétának ismerte el Sámuelt, tehát a dorgálást még akkor is elfogadhatta volna, ha nem is látja be vétkességét. Ha pedig hajlandó lett volna bűnét meglátni és beismerni; ez a keserű tapasztalat támasza lett volna a jövőben. {PP 589.1}

Ha az Úr egészen elfordult volna Saultól, nem beszélt volna vele prófétája által, nem adott volna neki új konkrét megbízatást, amelynek végzése közben jóvá tehette volna múltbeli hibáját. Így van ez mindenkivel. Ha valaki vétkezik Isten ellen, nem ragaszkodik hűségesen parancsolataihoz és ezáltal másokat is megtéveszt, bűnbocsánatot kap, ha őszinte bűnbánattal fordul Hozzá. A legyőzetés okozta megalázás áldássá is lehet, mert rávezet bennünket, hogy onnan felülről való erő nélkül nem vagyunk képesek engedelmeskedni Isten parancsának. {PP 589.2}

Amikor Saul az Isten Lelke által küldött feddést visszautasította, kitartott konok önigazolásában és elvetette az utolsó eszközt is, 634 amelylyel megszabadulhatott volna önmagától. Önként szakadt el Istentől, s így isteni segítségben és vezetésben nem is lehet része, amíg bűnét beismerve vissza nem tér az Úrhoz. {PP 589.3}

Gilgálban a lelkiismeretesség látszatát mutatta Saul, amikor az Úr előtt áldozott. Ez a kegyesség azonban nem volt valóságos. Az Isten kifejezett parancsával szembeni szolgálat megfosztotta őt attól a segítségtől, amelyet Isten oly készségesen megadott volna neki. {PP 589.4}

Az amálekiták elleni hadjáratban Saul azt hitte, hogy mindent megtett, amit Isten parancsolt neki: ám az Úr nem elégedett meg részleges engedelmességével, sem pedig önző okokkal alátámasztott hanyagságát nem nézte el. Isten nem engedi meg, hogy valaki önhatalmúlag megmásítsa rendelkezéseit. Izraelnek már Mózes által megparancsolta: „Ne cselekedjetek ott [...] mindenik azt, ami jónak látszik néki", hanem „vigyázz és hallgasd meg mindezeket az igéket, amelyeket én parancsolok néked" (5Móz 12:8.28). Ha az ember valamire elhatározza magát, nem azt kell néznie, hogy kellemes-e az reá nézve, hanem hogy az megfelel-e Isten akaratának. Mert „van olyan út, mely helyesnek látszik az ember előtt, és vége a halálra menő út" (Péld 14:12). {PP 590.1}

„[...] jobb az engedelmesség a véresáldozatnál" (lSám 15:22). Az engesztelő áldozatok magukban értéktelenek voltak Isten előtt. Céljuk az volt, hogy az áldozó kifejezésre juttassa általuk bűnbánatát, Krisztusba vetett hitét és kötelezze magát, hogy a jövőben megtartja Isten parancsolatait. De a bűnbánat, hit és engedelmesség nélkül ezek az áldozatok értéktelenek voltak. És amikor Saul, ellenkezve az Isten törvényével, az elpusztításra rendelt állatokból akart áldozatot bemutatni, ezzel nyilvánosan kimutatta, hogy megveti az isteni rendelkezést. Az ilyen istentisztelet pedig csak megbántja a mennyet. Saul bűnének és a bűn következményének világos tanulsága ellenére is hányan bánnak így a Sauléhoz hasonló bűnökkel a nyilvánosság előtt! Hányan vannak, akik nem hajlandók Isten rendeletei szerint cselekedni, de ragaszkodnak tiszteletének külső formájához! De Isten Lelke nem válaszol az ilyen tiszteletre. Ha valamely parancsolatát tudatosan megszegik, nem fogadhatja el tőlük a legájtatosabb tiszteletet sem. {PP 590.2}

„Az engedetlenség bálványozás és az ellenkezés bálványimádás". Az engedetlenség Sátánnal kezdődött, és minden engedetlenség az ő hatásának tulajdonítható. Akik Isten uralma ellen lázadnak, azok szövetségre léptek az ős pártütővel, aki minden hatalmát és ravaszságát latba veti, hogy foglyul ejtse az érzékeket és az értelmet. Tudni fogja, hogyan mutassa be a dolgokat, hogy a hatalmában levők — miként ősszüleink is — a törvényszegésben csak előnyöket lássanak. {PP 590.3}

Sátán megtévesztő hatalmának legfényesebb bizonyítéka, ha párt- fogoltjai közül sokan azzal áltatják magukat, hogy Isten szolgálatában állanak. Amikor Kóré, Dáthán és Abirám fellázadtak Mózes ellen, először azt hitték, hogy csak az emberi vezetővel ellenkeznek, — olyan emberrel, mint ők maguk. Később már egyenesen isteni szolgálatot véltek gyakorolni; de nem gondoltak arra, hogy Isten választott eszközének személyében Krisztust vetették el, megbántva ezzel a Szentlelket is. Így tettek a zsidók vénei és írástudói is, amikor szerfelett

nagy gondot fordítottak az istentiszteletre, de megfeszítették Isten egyszülött Fiát. És ezt teszik mindazok, akik dacolva Isten akaratával, saját útjaikon járnak. {PP 591.1}

Saul teljesen meg volt győződve arról, hogy Sámuelt Isten Lelke vezérelte. Cselekedete — amellyel a próféta üzenetét elvetette -ellenére volt a józan értelemnek is, s csak Sátán tehette őt ennyire vakká, ennyire vakmerővé. Kezdetben Saul igen nagy eréllyel látott a varázslók és bálványimádók kiirtásához, de később, engedetlensége idején őt is ugyanaz a lélek vezette Isten ellen, és Sátán éppen úgy uralta őt, mint minden varázslót és szemfényvesztőt. Azzal sem bántotta volna meg jobban Istent, ha nyilvánosan állást foglal a bálványimádók mellett. {PP 591.2}

Isten Lelkének, beszédének utasításait vagy feddését elvetni igen veszedelmes dolog. Pedig igen sokan tesznek ma is úgy mint Saul: addig játszanak a kísértésekkel, amíg azután a bűn igazi mibenlétét nem ismerik fel. Elhitetik magukkal, hogy nem tesznek igazságtalanságot, ha jó szándékból hajolnak el Isten rendelkezésétől. Addig- addig ellenkeznek a kegyelem Leikével, amíg annak szavát meg sem hallják többé, s így áldozatul esnek a maguk választotta tévelygésnek. {PP 591.3}

Saulban Isten a nép szíve szerint való királyt adott Izraelnek,amint azt Sámuel meg is mondta: „Most azért imhol a király, akit választottatok, akit kértetek” (lSám 12:13). Mert külső megjelenésében meg is felelt a királyról alkotott fogalmuknak. Személyes vitézsége és hadvezéri tehetsége pedig éppen azok a tulajdonságok voltak, amelyekkel más népek becsülését kiérdemelni gondolták. Azzal, hogy királyukban megvannak-e azok a magasabb tehetségek és adottságok, amelyek egyedül tehetik őt igazságos uralkodóvá, semmit sem törődtek. Mert nem vágyakoztak olyan valaki után, akiben nemes jellem és az Isten szeretete lakozik; nem is kérdezték Istent, milyen jellemtulajdonságokkal kell rendelkeznie annak, aki az Ő népét bölcsen kormányozza, mert nem az Ő, hanem a saját útjaikat keresték. Ezért adott nekik kívánságuk szerinti királyt, akinek jelleme megegyezett az ő jellemükkel. Ők maguk nem akartak alattvalói lenni Istennek, így királyukat sem óvta az isteni kegyelem. Ennek a királynak uralkodása alatt megszerezhették azokat a tapasztalatokat, amelyek rávezették őket tévedéseikre, hogy visszatérjenek Isten iránti engedelmességre és hűségre. {PP 591.4}

Ám azért királlyá választva sem hagyta az Isten Sault magára. Hiszen megnyugtatta rajta Szentlelkét, hogy meglássa mennyire erőtelen és milyen nagy szüksége van az isteni segítségre. Ha hűséges lett volna, Isten is hű maradt volna hozzá. Amíg akaratát alárendelte Isten akaratának, addig siker koronázta minden igyekezetét. De amikor önállóan, Isten tanácsa nélkül cselekedett, Ő nem vezethette többé, így kénytelen volt mellőzni őt. Ezek után „[...] saját szíve szerint való embert” (1Sám 13:14) keresett a trónra; nem hibátlan embert, hanem olyant, aki nem magában, hanem Teremtőjében bízik és alárendeli magát Lelke vezetésének; olyant, aki ha vétkezik, elfogadja a feddést is. {PP 592.1}

Fejezet 62 — Dávid felkenetése

(1Sám 16:1-13)

Jeruzsálemtől a „nagy király városá”-tól pár kilométernyire délre fekszik Betlehem. Ebben a városban született — több, mint ezer esztendővel azelőtt, hogy a kisded Jézus bepólyálva feküdt a jászolban és a keletről jövő bölcsek hódoltak előtte — Dávid, Isai fia. Évszázadokkal a Megváltó eljövetele előtt zsenge ifjú korában ott legeltette nyáját Betlehem lankáin, és énekelte saját szerzeményű énekeit. Üde hangjához pedig hárfájának szelíd pengése adta a kíséretet. Az Úr ezt az ifjút választotta ki magának és ott készítette elő a magányban, a nyája mellett arra a nagy feladatra, amelynek végzésével később megbízta őt. {PP 593.1}

És mialatt Dávid a juhpásztor szerény életét élte a pusztában, ilyen szavakkal beszélt róla Isten Sámuelnek: „Ugyan meddig bánkódol még Saul miatt, holott én megvetettem őt, hogy ne uralkodjék Izráel felett? Töltsd meg a te szarudat olajjal, és eredj el; én elküldelek téged a Bethlehemben lakó Isaihoz, mert fiai közül választottam magamnak királyt (...] Vígy magaddal egy üszőt és azt mondjad: Azért jöttem, hogy az Úrnak áldozzam. És hívd meg Isait az áldozatra, és én tudtodra adom, hogy mit cselekedjél, és kend fel számomra azt, akit mondándok néked. És Sámuel megcselekedé, amit az Úr mondott néki, és elment Bethlehembe. A város vénei pedig megijedének, és eleibe menvén, mondának: Békességes-é a te jöveteled? Ő pedig felele: Békességes; azért jöttem, hogy áldozzam az Úrnak” (lSám 16:1-5). Így megnyugodva, a vének részt vettek az áldozaton és Sámuel meghívta Isait és fiait is. Megépítették az oltárt és elkészítették az áldozatot. Isai fiai, Dávid, a legifjabb kivételével, mind jelen voltak, őt azonban ott hagyták a nyáj őrizésénél, mert nem volt biztonságos védelem nélkül hagyni a juhokat. {PP 593.2}

Az áldozat után, az áldozati lakoma előtt Sámuel végigtekintette Isai nemes külsejű, délceg fiait. Éliáb, a legidősebb Saulra emlékeztette a prófétát, úgy termetre, mint szépségre nézve. Kedves tulajdonságai és szépen fejlett alakja felkeltette a próféta figyelmét. Ahogy Sámuel feltekintett fejedelmi testtartására, ezt gondolta: „Bizony az Úr előtt van az ő felkentje!” (lSám 16:6), egyben pedig várta az isteni felhívást, hogy királlyá kenje őt. De Jahve nem a külsőt nézte. Eliáb ugyanis nem volt istenfélő ember. Trónra jutása esetén, büszke, zsarnok uralkodó lett volna. Ezért az Úr azt mondta Sámuelnek: „Ne nézd az ő külsőjét, se termetének nagyságát, mert megvetettem őt. Mert az Úr nem azt nézi, amit az ember; mert az ember azt nézi, ami szeme előtt van, de az Úr azt nézi, mi a szívben van” (lSám 16:7). Külső szépséggel senki sem nyerheti meg az Urat. Az ember igazi szépségét a jellemben és a viselkedésben megnyilvánuló bölcsesség és kiválóság adja; és ezek döntik el, kedvesek vagyunk-e a seregek Ura előtt vagy nem. Mennyire meg kellene ezt az igazságot szívlelnünk, amikor magunkat vagy másokat bírálunk! Megtanulhatjuk Sámuel tévedéséből azt is, hogy milyen balga az a bírálat, amely az arc szépségén vagy a tartás nemességén alapul. Megtanulhatjuk, hogy mennyire nem képes az ember különleges mennyei felvilágosítás nélkül kifürkészni a szív titkait, vagy megérteni Isten tanácsait. Az Úr gondolatai és útjai magasabbak teremtményei

útjainál és gondolatainál; de azért biztosak lehetünk, hogy az Ő gyermekei eljutnak arra a helyre, amelyet képesek betölteni, és a reájuk bízott feladatot elvégezhetik, ha akaratukat alávetik az Ő akaratának, különben emberi fonáksággal elrontják jótékony terveit. {PP 594.1}

Sámuel elejtette Eliáb ügyét, és szemügyre vette Isai többi hat fiát, akik szintén jelen voltak az áldozatnál. Ámde Isten nem jelentette ki egyiknél sem, hogy kiválasztotta volna őt. Az utolsó ifjú vizsgálgatásánál lelke már bizonytalanságban vergődött, és aggódó várakozással kérdezte Isait: „Mind itt vannak-é már az ifjak?" Mire ő így felelt: „Hátra van még a kisebbik, és ímé ő a juhokat őrzi" (lSám 16:11). Sámuel pedig elrendelte: hozzák ide a legkisebbet is, mondván, „[...] mert addig nem fogunk leülni, míg ő ide nem jön" (lSám 16:11). {PP 594.2}

A magányos juhpásztort igen meglepte az üzenet, hogy a próféta 641 Betlehembe jött, és őérte küldött. Csodálkozva kérdezte magától, miért akarja őt látni Izrael prófétája és bírája? De azért haladéktalanul engedelmeskedett a hívásnak. „Ő pedig piros vala, szép szemű és kedves tekintetű" (lSám 16:12). És amint Sámuel gyönyörködve vizsgálgatta a szerény, szép arcú, de férfias külsejű juhpásztort, így szólt hozzá Isten: „Kelj fel, és kend fel, mert ő az" (lSám 16:12).Dávid hűségesnek és bátornak bizonyult a pásztorság szerény kötelességei közben, és ímé most Izrael pásztorául hívta őt el az Úr! „Vevé azért Sámuel az olajos szarut, és felkené őt testvérei között. És attól a naptól fogva az Úrnak Lelke Dávidra szálla, és azután is" (lSám 16:13). A próféta pedig, ahogy elvégezte az Úr által reábízott feladatot, megkönnyebbült szívvel tért vissza Rámába. {PP 595.1}

Sámuel még Isai családjával sem közölte Isten választását, hanem titokban hajtotta végre Dávid felkenetését. Ez csak az ifjúval sejtette magas megbízatását, hogy az eljövendő évek viszontagságai között ez az esemény Isten akarata iránti hűségre emlékeztesse, melyet az Úr általa akar betölteni. {PP 595.2}

A nagy kitüntetés nem tette elbizakodottá az ifjú pásztort. Annak ellenére, hogy magas tisztség várományosa volt, nyugodtan legeltette nyáját, és várt, míg Isten terve a maga idejében, és az Ő akarata szerint kibontakozik. Felkenetése után ugyanolyan szerényen tért vissza Betlehem halmai közé, és ugyanolyan gyengéd figyelemmel őrizte a rábízott nyájat, mint azelőtt. Énekeit új lelkesedéssel énekelte. Gazdag szépségével terült el előtte a táj; köröskörül szőlőfürtök csillogtak a napsugárban. Az erdők fáinak zöld lombja suttogott a szélben. Reggelenként a nap előtte bontotta ki arany palástját, s szinte olyan volt, mint a szobájából előjövő vőlegény, vagy mint erős vitéz, aki örömmel áll ki versenyfutásra. El-elnézte a körülötte merészen magasba szökő sziklákat és a szelíd lankájú dombokat; a távolban Moáb kopár sziklabércei tűntek fel és az egész kép fölött megnyugtatóan, mélykéken ragyogott az ég. Mindezek fölött pedig Isten, a hatalmas Teremtő ... Nem láthatta Őt, de minden alkotása az Ő dicséretét zengte. Az erdőket, hegyeket, réteket és folyókat bearanyozó fény szárnyra kapta gondolatait, és felvitte a magasba a világosság Atyjához, minden jó és tökéletes ajándék adójához. Isten hatalmának és fenségének mindennapi megnyilatkozása imádattal és örömmel töltötte el az ifjú költő szívét. Isten és az Ő műveinek szemlélése közben ereje,

képességei itt fejlődtek ki és erősödtek meg a jövő kötelességeinek hordozásához. Napról napra meghittebb közösségbe került az Úrral. Istennel naponta érintkezve, lelke mindig új mélységekbe hatolva állandóan új szépségeket talált, amelyek új énekre, új dalra hangolták. Hangjának gazdagabb csengése a magasba szállt és visszaverődött a közeli hegyekről, dombokról, mintha mennyei angyalok örvendező énekére válaszolna. {PP 595.3}

Ki mérhetné fel ezen évek munkájának és bolyongásainak fontosságát a magányos hegyek között? Az Istennel és a természettel való folytonos érintkezés; a nyájról való gondoskodás, a veszélyek, a szabadulások, szerény életének örömei és bánatai nemcsak arra hivattak, hogy jellemét formálják és életének további részét irányítsák, hanem hogy zsoltárok formájában Izrael szívében a hitet és az Isten iránti szeretetet felkeltsék, közelebb hozva őket örökké szerető Teremtőjükhöz. {PP 596.1}

Dávid ifjúságának és erejének teljében készült elő arra, hogy majd a föld hatalmasai között magas tisztségét elfoglalja. Tehetségét, mint Isten kegyes ajándékát, az Ő nevének magasztalására használta fel. Az önvizsgálat és elmélkedés magányos órái azután jutalmul hozták neki azt a bölcsességet és áhitatosságot, amely kedvessé tette őt Isten és az angyalok előtt. Mert amíg Teremtője tökéletességét szemlélte, lelkében megvilágosodott az Isten-fogalom. S Istent kereső lelke előtt a homályos dolgok megvilágosodtak, a bonyolult helyzetek megoldódtak, a látszólagos ellentmondások kiegyenlítődtek, és minden fénysugár újabb elragadtatást váltott ki leikéből és újabb lelkesedéssel dicsőítette a világ Teremtőjét és Megváltóját. Gondolatait állandóan a féltő szeretet, gyötrő gondok és győzelmek foglalkoztatták; és amikor életének minden mozzanatában Isten gondoskodó szeretetét fedezte fel, szíve még inkább megtelt imádattal és hálával, dalai még lelkesebben, hárfája diadalmasabban zengett, és a pásztorfiú erőre erőt, ismeretre ismeretet halmozott, mert az Istennek Szentlelke rajta nyugodott. {PP 596.2}

Fejezet 63 — Dávid és Góliát

(1Sám 16:14-23; 17.)

Amikor Saul felismerte, hogy Isten valóban elvetette őt, és amikor Sámuel feddő szavainak hatását érezni kezdte, szíve keserűséggel és kétségbeeséssel telt meg. Ám most sem az igazi bűnbánat késztette a büszke királyt főhajtásra. Mert bűne igazi mibenlétét még most sem ismerte, ezért új életet sem kezdett, meg sem kísérelte a javulást, hanem Isten vélt igazságtalanságában gyötrődött, amellyel őt és utódait megfosztotta Izrael trónjától. Szemei előtt állandóan családja romlása lebegett. Úgy gondolta, hogy ellenségei legyőzésében tanúsított vitézsége és bátorsága elfedezhette volna engedetlenségének bűnét. Nem fogadta el az isteni fenyítést alázatos szívvel, hanem gőgös lelke úgy megkeseredett, hogy saját magát az őrület szélére sodorta. Tanácsadói azt ajánlották, hozasson egy jó zenészt, mert azt remélték, hogy a zene szelíd hangjai megnyugtatják háborgó lelkét. Az isteni gondviselés pedig úgy akarta, hogy Dávid, a kitűnő hárfás kerüljön a király udvarába. A menny által ihletett akkordjainak meg is volt a hatása, mert mindenkor elűzte a király lelkére nehezedő sötét felleget. {PP 597.1}

Amikor szolgálatait a király udvarában nem vették igénybe, Dávid újból visszatért nyájához, és megőrizte továbbra is lelkének egyszerű kedvességét. Ha ismét szükség volt rá, elhívták, hogy hárfájával megnyugtassa a háborgó uralkodót, hogy elűzze tőle az őt gyötrő gonosz szellemet. Bár Saul igen megkedvelte Dávidot, és énekét, a fiatal pásztor megkönnyebbülve hagyta el a királyi házat és örömmel tért vissza kedves dombjai és nyája közé. {PP 597.2}

Dávid pedig növekedett az Isten és az emberek előtti kedvességben. Isten útjain járva, elhatározta szívében, hogy még jobban keresi az Ő akaratát. Elmélkedéseinek tárgya kiterjedt, mert a király udvarában látta a felelősséget, amelyet a királynak viselnie kell. Megismerkedett a Saul szívébe lopakodott kísértésekkel, és behatolt Izrael első királya magatartásának és cselekedeteinek egyes titkaiba is. Látta, hogy a szomorúság sötét felhője árnyékolta be a királyi méltóság dicsőségét, és tudta, hogy Saul házanépe távolról sem volt boldog és megelégedett. Mindezek a dolgok pedig nyugtalanították, mint a királyi szék várományosát. De ha nyugtalansága tetőfokra hágott, az elmélkedésben teljesen elmerülve elővette hárfáját, amelynek kedves dallamai gondolatait mindig Istenhez emelték, és eltüntették a jövő egét félelmesen borító fellegeket. {PP 597.3}

Isten bizalomra is megtanította Dávidot. Mint ahogy Mózest, úgy Isai fiát is felkészítette az Úr választott népe vezetésére. Nyájának gondozása közben fogalmat alkotott arról a gondviselésről is, amelyben a nagy Pásztor részesítette legelőjének nyáját. {PP 598.1}

A magányos dombok és a félelmetes szakadékok, amelyek között Dávid járt, a mezei ragadozók búvóhelyei voltak. A Jordán melletti sűrűségből, vagy a dombok közül nem egyszer tört elő az oroszlán vagy a medve, hogy éhségét az ő nyájából csillapítsa. Annak az időnek

szokása szerint Dávid csak parittyával és pásztorbottal volt felszerelve; de azért korán bizonyságát adta annak, hogy a rábízott javakat meg tudja oltalmazni. Később ezeket a kalandokat így beszélte el: „Pásztor volt a te szolgád, (...) és ha eljött az oroszlán és a medve, és elragadott egy bárányt a nyáj közül: Elmentem utána és levágtam, és kiszabadítám szájából” (lSám 17:34-35). Az ilyen élmények edzették meg szívét, és erőt, bátorságot, hitet fejlesztettek ki benne. Bátor cselekedetekkel már azelőtt is kitüntette magát, mielőtt Saul udvarába került volna. Mert aki őt a királynak ajánlotta, ilyen szavakkal ecsetelte bátorságát: „Ímé én láttam a Bethlehemben lakó Isainak egyik fiát, aki tud hárfázni, aki erős vitéz és hadakozó férfiú, értelmes és szép ember, és az Úr vele van” (lSám 16:18). {PP 598.2}

Amikor az izraeliták hadat üzentek a filiszteusoknak, Isai három fia is Saul seregéhez csatlakozott. Dávid azonban otthon maradt. Egy idő múlva atyja megbízta, hogy bátyjainak valami élelmet vigyen a táborba, és hogylétük iránt érdeklődjön. Isai azonban nem tudta, hogy fiára ott, felsőbb rendelkezés folytán nagy feladat vár. Mert veszélyben voltak Izráel seregei és Dávidot angyal irányította, hogy megmentse népét. {PP 598.3}

A tábort megközelítve, mintha kézitusa zaját hallotta volna; „[...] a sereg pedig, mely kivonult csatarendben, hadizajt támasztott” (lSám 17:20). Mert éppen szemben álltak egymással az izraeliták és a filiszteusok. Sietve kereste hát fel testvéreit, s amíg velük beszélgetett, kilépett a filiszteusok táborából Góliát, a filiszteusok bajnoka, és gúnyolódva szólította fel Izraelt, állítson soraiból valakit, aki vele megvív. Góliát napról napra megismételte kihívását, és becsmérelte Izrael népét. Dávid látta, hogy a nép mindjobban megretten, és senki sem ajánlkozik soraikból, hogy elhallgattassa a kérkedőt. Ezért felindult lelke, hogy megvédje az élő Isten dicsőségét, és megmentse Isten és népének becsületét. {PP 599.1}

Izrael serege csüggedt volt. Nem volt bátorság senkiben sem. Egymás között pedig így beszéltek: „Láttátok-é azt a férfit, aki feljőve?Mert azért jött ki, hogy gyalázattal illesse Izráelt” (lSám 17:25).Dávid pedig lelkének méltatlankodásában így kiáltott fel: „[...] kicsoda ez a körülmetéletlen Filiszteus, hogy gyalázattal illeti az élő Istennek seregét?!” (lSám 17:26). {PP 599.2}

Eliáb, Dávid idősebb testvére, amikor meghallotta ezt a beszédet, tudta, hogy milyen érzések kavarognak öccse lelkében. Hiszen Dávid már pásztor korában bizonyságát adta bátorságának és hősiességének, de testvérei még sohasem voltak ennek tanúi. Sámuel titokzatos látogatása és csendes eltávozása gyanúsnak tűnt fel Isai fiai előtt.Dávid megkülönböztetett kitüntetését látva, szívük irigységgel telt meg és nem kezelték Dávidot azzal a tisztelettel és szeretettel, amelyet becsületessége és testvéri gyengédsége megérdemelt volna.Benne csak a kamasz pásztorfiút látták, és Eliáb most is azt gondolta, hogy Dávid kérdésével őt akarja kérdőre vonni, és gyávasággal illetni, hogy nem állott ki párviadalra az óriással. Ezért mérgesen így kiáltott fel: „Miért jöttél ide, és kire bíztad azt a néhány juhot, amely a pusztában van? Ismerem vakmerőségedet és szívednek álnokságát, hogy csak azért

jöttél ide, hogy megnézd az ütközetet [...] Ugyan mit cselekedtem én most? hiszen csak szóbeszéd volt ez" felelte Dávid illedelmesen (lSám 17:28-29). {PP 599.3}

De szavai mégis a király tudomására jutottak, aki maga elé rendelte Dávidot, s ámulva hallgatta annak szavait: „Senki se csüggedjen el emiatt; elmegy a te szolgád és megvív ezzel a Filiszteussal" (lSám 17:32). Saul megkísérelte, hogy lebeszélje tervéről, de az ifjú nem hagyta magát eltántorítani. Szerényen, minden hivalkodás nélkül beszélte el, mint segítette őt Isten nyájának őrzése közben, és bizalommal fűzte hozzá: „Az Úr, aki megszabadított engem az oroszlánnak és medvének kezéből, meg fog szabadítani engem e Filiszteus- nak kezéből is". Erre azután Saul is így szólt hozzá: „Eredj el, és az Úr legyen veled!" (1Sám 17:37). {PP 599.4}

Izrael negyven napon át reszketett az óriás filiszteus dölyfös kihívásától. Szívük kalapált, amikor meglátták ezt a „hat sing és egy arasz" magasságú hatalmas óriást. „Fején rézsisak vala és pikkelyes páncélba volt öltözve", amelynek súlya ötezer „rézsiklusnyi" volt. A pikkelyek olyan szorosan illeszkedtek egymáshoz, hogy semmiféle lándzsa vagy nyíl nem lett volna képes átütni a páncélt. „[...] dárdájának nyele olyan volt, mint a takácsok zugolyfája, dárdájának hegye pedig hatszáz siklusnyi vasból volt; és előtte megy vala, ki a pajzst hordozza vala" (lSám 17:7). {PP 600.1}

Góliát minden reggel és este megközelítette a zsidók táborát, és mindannyiszor elmondta ezt a beszédet: „Miért jöttetek ki, hogy harcra készüljetek? Avagy nem filiszteus vagyok-e én és ti Saul szolgái? Válasszatok azért magatok közül egy embert, és jöjjön le hozzám. Ha azután megbír velem vívni és engem legyőz: akkor mi a ti szolgáitok leszünk; ha pedig én győzöm le őt és megölöm: akkor ti legyetek a mi szolgáink, hogy szolgáljatok nékünk. Monda továbbá a Filiszteus: Én gyalázattal illetém a mai napon Izráel seregét, állítsatok azért ki ellenem egy embert, hogy megvívjunk egymással" (1Sám 17:8-10). {PP 600.2}

Jóllehet Saul megengedte Dávidnak, hogy a filiszteus kihívását elfogadja, de kevés reménye volt arra, hogy Dávid sikeres lesz vakmerő vállalkozásában. Megparancsolta azért, hogy az ifjú a király páncéljába öltöztessék fel. Fejére illesztették a nehéz rézsisakot is, és felvetették vele a fémpáncélt, sőt a király kardját is az oldalára kötötték. Dávid így felkészülve indult útjára. De nemsokára vissza is fordult. Az aggodalmas nézők már azt hitték, meggondolta magát, és nem kockáztatja életét ilyen egyenlőtlen küzdelemben. Ez azonban távol volt a bátor ifjú gondolatától, hanem Saul elé járulva azt kérte, hadd vethesse le ezt a nehéz fegyverzetet: „Nem bírok ezekben járni, mert még nem próbáltam" (lSám 17:39). Levetette tehát a pompás fegyverzetet s helyébe magához vette pásztorbotját, táskáját és pa- rittyáját, azután a patakban öt sima kövecskét keresett azokat a táskájába tette, és elindult a filiszteus felé. Az pedig abban a reményben, hogy Izrael leghatalmasabb emberével találja magát szemben, bátran előlépett. Fegyverhordozója előtte járt, s úgy látszott, semmi és senki nem állhat ellent ennek az óriásnak. De amikor Dávid közelébe ért, egy egészen fiatal embert, félig még gyermeket látott

maga előtt. Dávid orcája piros volt az egészségtől, és jól edzett, izmos termete igen jó hatást keltett, ám a filiszteus óriás és ő közte mégis szembeszökő volt a különbség. {PP 600.3}

Góliát amikor a feléje közelgő ifjút meglátta, éktelen haragra gerjedt, és méltatlankodva így kiáltott fel: „Eb vagyok-é én, hogy te bottal jössz reám?" És reája szórta isteneinek minden átkát, amit csak tudott: „Jöjj ide hozzám" — mondta gúnyolódva — „hogy testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak adjam" (1Sám 17:43-44). {PP 601.1}

De Dávid nem ijedt meg a filiszteusok nagy hangú hősétől. Bátran előlépett és így szólt ellenfeléhez: „Te karddal, dárdával és pajzzsal jössz ellenem, én pedig a Seregek Urának, Izráel seregei Istenének nevében megyek ellened, akit te gyalázattal illetél. A mai napon kezembe ad téged az Úr, és megöllek téged, és fejedet levágom rólad.A Filiszteusok seregének tetemét pedig az égi madaraknak és a mezei vadaknak fogom adni a mai napon, hogy tudja meg az egész föld, hogy van Izráelnek Istene. És tudja meg ez az egész sokaság, hogy nem kard által és nem dárda által tart meg az Úr, mert az Úré a had, és ő titeket kezünkbe fog adni" (lSám 17:45-47). {PP 601.2}

Dávid hangja félelem nélkül csengett, és arcán már ott ült a győzelem öröme. Tiszta hangja áthatott a légen, és a csatarendben álló és őt hallgató ezrek világosan megértették. Góliát haragja a legmagasabb fokra hágott. Dühében fellökte sisakjának rostélyát, s úgy szabadon hagyva homlokát iramodott Dávid felé. Isai fia azonban nyugodtan készült fogadására. „És mikor a Filiszteus felkészült, és elindult, és Dávid felé közeledék: Dávid is sietett és futott a viadalra a Filiszteus elé. És Dávid benyúlt a tarisznyába, és kivett onnan egy követ, és elhajítván homlokon találta a Filiszteust úgy, hogy a kő homlokába mélyede, és arccal a földre esék" (lSám 17:48-49). {PP 601.3}

A meglepetés moraja hangzott fel erre mind a két táborban. Mindenütt azt hitték, hogy Dávid öleték meg; de amikor a követ süvítve látták célba érkezni, látták azt is, hogy a filiszteus megremeg, kinyújtja kezeit, mintha csak hirtelen megvakult volna, azután tántorgott még egy pillanatig, majd végigzuhant a földön, mint a kidöntött tölgy. Dávid nem késlekedett. Futva közeledett a mozdulatlan alakhoz, és két kézre fogta Góliát nehéz kardját. Egy-két pillanattal ezelőtt még kérkedett az óriás, hogy ezzel a karddal vágja le Dávid fejét, testét pedig az ég madarainak adja. Most felemelkedett a levegőben a kard, s a következő pillanatban porba hullott Góliát félelmetes feje. Nagy örömrivalgásban tört ki erre az izraeliták tábora. {PP 602.1}

A filiszteusok tábora pedig annyira megrettent, hogy sorait megbontva futva keresett menedéket. Ezt követőleg az izraeliták diadalkiáltással vetették magukat a menekülők után, „[...] üldözék a fi- liszteusokat egészen Gáthig és Ekron kapujáig. És hullának a filiszteusok sebesültjei a Saraim felé vezető úton Gáthig és Ekronig. Visszatérének azután Izrael fiai a Filiszteusok üldözéséből, és feldúlták azoknak táborát" (1Sám 17:52-53). „Dávid pedig felvevé a Fi- liszteusnak fejét, és elvitte Jeruzsálembe, fegyvereit pedig a maga sátorába rakta le" (1Sám 17:54). {PP 602.2}

Fejezet 64 — A menekülő Dávid

(1Sám 18-22. fejezete)

Góliát legyőzése után Saul nem engedte Dávidot hazatérni, -hanem magánál tartotta. Az történt, hogy „[...] Jonathán lelke egybeforrt a Dávid leikével, és Jonathán úgy szerette őt, mint a saját lelkét” (lSám 18:1). Jonathán és Dávid testvéri szövetségre léptek egymással, és a királyfi „[...] leveté felső ruháját, amely rajta volt, és Dávidnak adta, sőt hadi öltözetét is, saját kardját, kézívét és övét” (lSám 18:4). Bár Dávidra nagy feladatokat bíztak, ő azért szerény és kedves maradt, s ezzel a viselkedésével meghódította az egész népet, és a királyi családot is. {PP 603.1}

„És elméne Dávid mindenüvé, ahová Saul küldé, és magát eszesen viseli vala” (lSám 18:5). Mindenütt körültekintő, hűséges volt, és nyilvánvaló lett, hogy Isten van vele. Olykor Saul is belátta, hogy alkalmatlan az ország kormányzására, és biztonságosabb volna olyas valakivel szövetkeznie, aki tanításait az Úrtól veszi. Saul abban is reménykedett, hogy Dáviddal való összeköttetése védelmet nyújt neki. Mivel Dávid az Úr kegyeltje volt, és oltalmát élvezte, várható volt, hogy az ő jelenléte háború esetén Saulnak védelem lesz. {PP 603.2}

Dávidot Saullal az isteni gondviselés kötötte össze. A királyi udvarnál alkalma volt betekinteni a kormányzat ügyeibe, s így előkészülhetett a jövő nagy feladatára. Lehetősége volt megszerezni a nép bizalmát is. Saul ellenségeskedése következtében átélt bajok pedig arra voltak jók, hogy Istentől való függését soha el ne felejtse, hanem teljes szívvel bízzon benne. A Jonathánnal való barátságot is Isten Lelke lobbantotta lángra, hogy megóvja általa Izrael jövendő királyának életét. Ezekben a történésekben hajtotta végre az Úr kegyelmi szándékait, amelyeket Izrael népe és Dávid iránt táplált. {PP 603.3}

Saulnak Dáviddal való barátsága nem sokáig tartott. Amikor a filiszteusok visszatértek, „[...] kimentek az asszonyok Saul király elé Izráelnek minden városaiból, hogy énekeljenek és körben táncoljanak, dobokkal, vigassággal, és tomborákkal. És énekelni kezdének az asszonyok, kik vigadozának és mondának: Megverte Saul az ő ezerét és Dávid is az ő tízezerét” (lSám 18:6-7). Erre a féltékenység démona újból elfoglalta Saul szívét. Igen megharagudott, hogy az éneklő asszonyok Dávidot föléje emelték. És ahelyett, hogy igyekezett volna az irigységet elnyomni, jellemgyengeségét nem palástolva így kiáltott föl: „Dávidnak tízezeret tulajdonítanak és nékem tulajdonítják az ezeret, így hát már csak a királyság hiányzik néki” (lSám 18:8). {PP 604.1}

Saul jellemének nagy fogyatékossága az volt, hogy szerette a hízelgést. Ez a jellemvonás teljesen úrrá lett cselekedetein és gondolatain, s ezután minden cselekedetét a dicsvágy mozgatta, sőt az igazságot és az igazságtalanságot is a nép kegyének mértékével mérte. Aki pedig Isten helyett az embereknek akar tetszeni, az soha nincs biztonságban! Saul az emberek szemében mindig az első helyet akarta magának biztosítani, s most az asszonyok dicsérő éneke

azt a biztos meggyőződést lopta szívébe, hogy Dávid megnyerte a nép kegyét, és uralkodni fog helyette. {PP 604.2}

Saul pedig ajtót nyitott a féltékenység lelkületének és ezzel megmérgezte lelkét. És dacára a Sámueltől nyert tanításoknak, amelyekben világosan kimutatta a próféta, hogy Isten szándékát megakadályozni senkinek sincs módjában, Saul viselkedése azt igazolta, hogy nincs világos fogalma sem Isten tervéről, sem pedig hatalmáról. Izrael fejedelme saját akaratát állította szembe a Mindenhatóéval. Uralkodása alatt nem tanult meg uralkodni magán, hanem hagyta, hogy érzelmei a dühkitörésig fokozódjanak. Végül olyan dührohamot kapott, hogy gondolkozás nélkül megölte azt, aki akaratával ellenkezni mert. Roham után pedig mélységes csüggedés vett rajta erőt; megvetette önmagát és lelkiismeret-furdalás gyötörte. {PP 604.3}

Dávid hárfáját ilyenkor szívesen hallgatta és — úgy látszott — a gonosz lélek el is távozott belőle. Egyszer azonban amint Dávid előtte hárfázott, és énekben Istent magasztalta, Saul hirtelen elhajította dárdáját, hogy átdöfje vele az ifjú énekest. De Isten kegyelme megőrizte és sértetlenül menekült el az őrjöngő király elől. {PP 604.4}

Ettől kezdve egyre növekedett a király gyűlölete és kereste az alkalmat, hogy megölje Dávidot; de Isten felkentje ellen kovácsolt terveinek egyike sem sikerült. Saul már egészen az őt uraló gonosz léleknek adta át magát, Dávid azonban abban bízott, aki hatalmas erejével megszabadította őt. „A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme” (Péld 9:10). Dávid állandóan azt kérte Istentől, hogy tökéletesen járhasson előtte. {PP 605.1}

Saul azonban mindenáron szabadulni akart vetélytársának jelenlététől, ezért „[...] Saul elbocsátá őt magától és ezredesévé tevé [...] De az egész Izráel és Júda szereté Dávidot” (lSám 18:13.16). A nép hamar rájött, hogy Dávid megbízható egyéniség, és a rábízott feladatokat ügyesen és bölcsen intézi. Az ifjú ezredes tanácsai valóban bölcsek, meggondoltak és bátran követhetők; ezzel szemben Saul határozatai igen gyakran oktalanok és tervei megbízhatatlanok voltak. {PP 605.2}

Annak ellenére, hogy Saul mindig alkalmat keresett Dávid megölésére, mégis félt tőle, mert világos volt, hogy Isten van vele. Feddhetetlen magaviselete csak növelte a király haragját; mert úgy találta, hogy Dávid puszta jelenléte is vádolja őt. Összehasonlította kettőjük jellemét, ám a mérleg még saját bírálata szerint is Dávid javára dőlt el. Így lassan teljesen úrrá lett felette az irigység, amely saját életét nyomorulttá tette, Dávidét pedig állandóan veszélyeztette. Ugyanaz az ellenséges érzület hatalmasodott el rajta, amely Kain szívét öccse, Ábel ellen ingerelte, mert Ábel cselekedetei igazak voltak és őt Isten szeretetével tüntette ki, míg az ő cselekedetei gonoszok voltak, s Isten nem áldhatta meg őt. Az irigység a bűnbeesés gyermeke, ahol dédelgetik, csakhamar gyűlöletté növi ki magát, majd bosszút szomjazva másnak az életére tör. Sátán a saját benső világát mutatta ki, amikor Sault annak a megölésére ingerelte, aki őt sohasem bántotta. {PP 605.3}

A király éles szemekkel figyelte Dávidot. Remélte, hogy valamilyen meggondolatlanságot, vagy egyebet csak talál majd benne, s ez ok lesz megszégyenítésére. Úgy érezte, nem nyugodhat, amíg Dávidot el nem pusztítja. Ám ezt úgy szerette volna megtenni, hogy a nép előtt igazolva legyen. Tőrt vetett neki azzal, hogy a filiszteusok további megveretését tanácsolta, s győzelme esetén, jutalmául idősebbik leányát ígérte feleségül. De Dávid most is szerény volt, és így felelt a megtisztelő ajánlatra: „Kicsoda vagyok én, és micsoda az én letem, és atyámnak családja Izráelben, hogy a királynak veje legyek?" (lSám 18:18). A király azonban kinyilvánította hamisságát, mivel leányát másnak adta feleségül. {PP 605.4}

Mikál azonban — Saul kisebbik leánya — szerette Dávidot, és ez ismét alkalmat adott a királynak a vetélytárs elleni ármánykodásra. Most azzal a feltétellel kínálta fel Mikál kezét, ha Dávid bizonyos számú filiszteust megöl, „[...] mert Saul a Filiszteusok keze által akará Dávidot elpusztítani" (lSám 18:25). {PP 606.1}

Ámde Isten megmentette szolgáját és győzelemmel tért vissza az ütközetből, hogy a király veje legyen. „[...] és Mikál, a Saul leánya szereti őt" (lSám 18:28), s így a dühöngő királynak újból látnia kellett, hogy amivel el akarta veszíteni, azzal éppen felmagasztalta Dávidot. Most még biztosabb volt abban, hogy Dávid az a férfiú, akiről az Úr azt mondta, hogy jobb nálánál, és hogy ő fog uralkodni Izrael nemzetségén. És most már nem is takarta szándékát, hanem nyílt parancsot adott Jonathánnak és testőrsége tagjainak, hogy vegyék életét annak, akit gyűlöl. {PP 606.2}

De Jonathán értesítette barátját atyja szándékáról, és utasította, hogy rejtőzzék el, míg ő atyjánál könyörög Izrael megszabadítójának életéért. Ígéretéhez híven fel is idézte atyja előtt mindazt, amit Dávid a nemzetért tett. Hogy megmentse atyja becsületét, figyelmeztette azokra a beláthatatlan következményekre, amelyek Dávid megöletését követnék. Felhívta figyelmét, hogy Dávid az Isten kegyeltje, s így igen kockázatos volna bántalmazni őt. Szavai meghatották, meglágyították a király szívét annyira, hogy esküvel biztosította Dávid életét. Dávid tehát újból a királyi udvarba került és szolgált Saulnak úgy, mint azelőtt. {PP 606.3}

Közben ismét háború ütött ki a filiszteusok és Izrael között, és Dávid vezette ellenük a seregeket. A héberek ez alkalommal is nagy győzelmet arattak és a nép magasztalta Dávid hősiességét és bölcsességét. Ez újból felkeltette Saul korábbi dühét. Egyszer, amint Dávid előtte hárfázott, kellemes melódiával töltötte be a palotát, a Saulban tomboló szenvedély kitört: elhajította dárdáját, hogy a falhoz szegezze vele a zenészt, de Isten angyala elfordította a halált hozó fegyvert. Dávid erre újból elmenekült, és hazament házába. Saul azonban kémeket küldött utána azzal a megbízással, hogyha házát reggel elhagyja, öljék meg. {PP 606.4}

Most meg Mikál tudatta férjével atyja szándékát, egyben unszolta, szökjön el és mentse életét. Le is eresztette őt az ablakon éjjel; és Dávid Sámuelhez menekült Rámába,, aki mit sem törődve Saul haragjával, szívesen fogadta a menekülőt. Sámuel háza a királyi palotához viszonyítva a békesség hajléka volt. Mert a próféta elvonultan, a dombok között élve folytatta munkáját. Állandóan a próféták serege vette őt körül, akik tisztelettel hallgatták ajkáról a szót,

amely Isten akaratára oktatta őket. Dávid is igen értékes tanítást nyert Izrael tanítójától. Azt hitte, ott biztonságban van, mert Saul nem fog parancsot adni, hogy az üldöző csapat a szent városba is behatoljon.De tévedett. Az elszánt király elborult elméje előtt semmi sem volt szent. Úgy gondolta, ha most Sámuel és Dávid egyesülnek, vetélytár- sa feltétlenül diadalmaskodni fog, mert Sámuel Isten prófétája volt Izraelben. Elküldte hát szolgáit Rámába, és utasította őket, hozzák Dávidot Gibeába, hogy ott megölhesse. {PP 607.1}

A szolgák el is indultak, hogy eleget tegyenek uruk parancsának, ámde szembekerültek azzal, aki nagyobb Saulnál. Isten láthatatlan angyalaival találkoztak, mint annak idején Bálám, aki elindult Izrael megátkozására. Saul emberei ahelyett, hogy Dávidot keresték volna, prófétai beszédben jelentették ki a jövőt és dicsőítették Istent. Így győzte le az Úr az emberi gonoszságot, és így védelmezte meg angyalok által szolgáját. {PP 607.2}

Az eset híre eljutott Saulhoz is, aki türelmetlenül várta már, hogy hatalmában tudja Dávidot; ám ahelyett, hogy az isteni feddésre magába szállt volna, még jobban felháborodott, és más követeket küldött Dávidért. De Isten Lelke ezekre is hatott, ezek is prófétálni kezdtek, úgy mint a többiek. Harmadszor is elküldött, de emberei ismét prófétáltak, mint az előbbiek. Saul most már úgy határozott, maga megy Dávidért, akit most már szívének minden vadságával gyűlölt. Elhatározta, hogy nem vár másik alkalomra, hanem ahogy szem-bekerül vele, saját kezűleg öli meg őt, bármi is történjék azután. De Isten angyala neki is elébe jött és vezette őt is. Isten Lelke reá- szállott, és imádkozva, énekelve és prófétálva folytatta útját. Prófétáit a Messiás eljöveteléről, amikor pedig közel ért Sámuel házához Rámában, felső ruháit, rangjának árulóit levetette, és egész nap és egész éjjel Sámuel hallgatói között ült a Szentlélek befolyása alatt. A királynak ez az esete mindenütt ismert lett az emberek kö- zött, s így uralkodása vége felé még egyszer felelevenedett Izraelben a vele kapcsolatos közmondás: „Avagy Saul is a próféták közt van?” (lSám 19:24). {PP 607.3}

Saul szándéka ismét megsemmisült. Most újból biztosította Dávidot, hogy kiengesztelődött vele szemben, de az nem igen bízott a király bűnbánatának valódiságában. Ezért ezt az alkalmat menekülésre használta fel, nehogy Saul, meggondolva a dolgot, újból életére törhessen. Szíve igen megtelt keserűséggel, és menekülése előtt csupán barátját, Jonathánt kívánta látni még. Ártatlanságának tudatában kereste fel a király fiát, és így panaszkodott néki: „Mit cselekedtem? Mi vétkem van és mi bűnöm atyád előtt, hogy életemre tör?” (lSám 20:1). Jonathán pedig nem tudta, hogy atyja megszegte esküjét, így szólt Dávidhoz: „Távol legyen! Te nem fogsz meghalni. Ímé az én atyám nem cselekszik sem nagy, sem kicsiny dolgot, hogy nékem meg ne mondaná. Miért titkolná el azért atyám előlem ezt a dolgot? Nem úgy van!” (lSám 20:2). Miután Isten csodálatos ereje megnyugodott Saulon, Jonathán nem tudta elhinni, hogy barátjára tör, hiszen ez szerinte lázadás Isten ellen. De Dávid nem ezen a nézeten volt. Meggyőződéssel mondta Jonathánnak: „[...] Bizonyára él az Úr és él a te lelked, hogy alig egy lépés van köztem és a halál között” (lSám 20:3). Izraelben az volt a szokás, hogy újhold idején áldoztak Istennek és ünnepi lakomát ültek. Ez az ünnep éppen Dávid és Jonathán találkozása után következett. Ezen a napon mindkét ifjúnak jelen kellett lennie a király asztalánál, de

Dávid félt ott megjelenni. Megegyeztek hát abban, hogy Dávid meglátogatja Betlehemben lakó rokonait, ahonnan visszajövet három napig rejtőzik a mezőn. Jonathán pedig figyeli, milyen hatást vált ki atyjából barátja távolléte. Ha Saul kérdezősködik felőle, azt mondja majd: hazament Betlehembe, hogy atyjának áldozásán jelen lehessen. Ha azután a király nem gerjed haragra, hanem azt mondja: Jól van, visszatér az udvarba, de ha haragra lobban, ez jele lesz annak, hogy Dávidnak menekülnie kell. {PP 608.1}

Az ünnep első napján nem is érdeklődött a király Dávid felől; de amikor helyét másnap is üresen látta, megkérdezte Jonathántól: „Isainak fia miért nem jött el az ebédre sem tegnap, sem ma?" (lSám 20:27). Jonathán pedig felele Saulnak: „Elkéredzék tőlem Dávid Bethlehembe; És monda: Ugyan bocsáss el engem, mert nemzetségünknek áldozata van most a városban, és ezt parancsolta nékem bátyám; azért, ha kedvelsz engem, kérlek, hadd menjek el, hogy megnézzem testvéreimet. Ezért nem jött el a király asztalához"(lSám 20:29). Saul amikor ezt a beszédet meghallotta, éktelen haragra gerjedt. Kijelentette, hogy amíg Dávid él, Jonathán nem kerülhet a trónra; s ismét utána küldött, hogy megöljék őt. Jonathán újból pártjára kelt barátjának, és azt mondta: „Miért kell meghalnia, mit vétett?" (lSám 20:32). A királyt ez a kérdés annyira felbőszítette, hogy a Dávidnak szánt dárdát most fia után hajította. {PP 608.2}

Jonathán pedig igen megszomorodott, és ő sem volt tovább atyja vendége. Mélyen megszomorodva és leverve érkezett a helyre, ahol egyezségük szerint értesítette Dávidot atyja szándékáról. Odaérve egymás nyakába borulva keservesen sírtak. Saul sötét szenvedélye a fiatal emberek életére vetette árnyékát és fájdalmuk túl nagy volt ahhoz, hogy azt kifejezzék. Amikor elváltak, így szólt Jonathán Dávidhoz: „Eredj el békességgel! Mivelhogy megesküdtünk mind a ket- ten az Úrnak nevére, mondván: Az Úr legyen köztem és közted, az én magom között és a te magod között örökre" (1Sám 20:42). {PP 609.1}

Jonathán visszatért Gibeába, Dávid pedig Nóbba menekült, egy kis benjaminita városkába. A szentély közben ide került Silóból, és Akhimélek főpap szolgált benne. Dávid nem tudta, hova meneküljön Saul elől. Legbiztosabb menedéknek találta Isten szolgájának hajlékát. A főpap csodálkozva kérdezte tőle, mi járatban van, mivel látta, hogy sietett és egyedül jött. Félvén a felfedezéstől, Dávid hibát követett el, ami később a főpap életébe került. Azt mondta, hogy a király parancsára sürgős, titkos küldetésben jár. Pedig, ha elmondta volna az igazságot, a főpap tudta volna, mit kell tennie élete megmentéséért. Isten is azt kívánja, hogy övéi ragaszkodjanak az igazsághoz még a legnagyobb veszélyben is. Dávid öt kenyeret kért a főpaptól, ámde a szent kenyereken kívül nem volt más kenyér a házban, s így Dávid unszolására azokat adta oda éhsége csillapítására. {PP 609.2}

Dávid azonban itt sem lehetett biztonságban, mert ahogy ott időzött, meglátta Doégot, Saul pásztorainak számadóját, aki Izrael vallását elfogadva áldozatot mutatott be a szentélyben. Dávid igyekezett, hogy saját védelmére fegyvert szerezzen s azután biztonságosabb rejtekhelyet keressen. Akhimélek azonban kérésére azt felelte, hogy csak a filiszteus Góliát kardja van ott, amelyet emlékül helyeztek el a szentélyben. „Nincs ahhoz hasonló, add ide azt

nékém” (lSám 21:9). És ahogy kezében érezte a kardot, amellyel a filiszteusok hősét levágta, új bátorság és remény töltötte el. {PP 609.3}

Dávid ezután Ákhishoz, Gáth királyához menekült, mert úgy vélte, népe ellenségének földén inkább biztonságban lesz, mint Saul országában. Ámde Ákhisnak közben jelentették, hogy ez az az ember, aki annak idején a filiszteusok bajnokát megölte, s így itt is újabb veszedelem leselkedett reá. Innen úgy menekült meg, hogy őrültnek tetette magát. {PP 610.1}

Dávid első hibáját Nóbban követte el, amikor hitetlenségében nem bízott Istenben; most Ákhis félrevezetésével másodszor is vétkezett. Pedig egyeneslelkű volt, és éppen ezzel nyerte meg a nép tetszését. A megkísértés idején azonban kitűnt, hogy ő is csak gyenge ember. Bujdosása közben mindenkiben kémet és árulót látott. Pedig akkor is nagy veszélyben volt, amikor Isten nevében legyőzte Góliátot. Akkor hitt Istenben, és az Ő nevében sietett a harcra. De most, hogy érdemtelenül üldözték, annyira megzavarodott, hogy majdnem szem elől tévesztette mennyei Atyját. {PP 610.2}

Ezek a tapasztalatok bölcsebbé tették őt; mert meggyőzték gyengeségéről és az Istenhez való ragaszkodás szükséges voltáról. Ó! milyen becses, milyen drága Isten Szentlelkének közelsége, amikor kétségbeesett lelkeket keres fel, gyengéket erősít és csüggedteket emel fel! Ó! milyen könyörülő Isten a mi Atyánk, aki nem veti el a tévelygőt, nem hagyja magára a csüggedőt, hanem szeretettel és gyengédséggel közeledik hozzá. {PP 610.3}

Ha Isten gyermeke vétkezik, az csak a kishitűség következménye lehet. Ezért, ha sötét fellegek vesznek bennünket körül; ha isteni vezetésre és világosságra van szükségünk, nézzünk fel! A sötétségen túl világosság van! Dávidnak sem kellett volna egy pillanatig sem kételkednie Istenben. Sőt, meg volt rá minden oka, hogy higgyen benne, hiszen felkentje volt, s a veszélyben az Ő angyalai őrködtek felette; bátorsággal és csodálatos képességgel volt felruházva, és hogyha felül tudott volna emelkedni az adott helyzeten, és a bajok mögött Isten hatalmát látta volna, békessége lett volna a halál árnyékában. Nagy biztonsággal ismételgethette volna Isten eme ígéretét: „Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad” (Ésa 54:10). {PP 610.4}

Ezután Júda hegyeiben keresett menedéket Saul üldözései elől. Sikerült elérnie Adullám barlangját, amelyet egy kicsiny csapattal egész hadsereg ellen is lehetett védelmezni. „És mikor meghallották testvérei és atyjának egész háza népe, oda menének hozzá” (lSám 22:1). Mert féltek, hogy Saul esztelen haragjában, mint Dávid hozzá-tartozóit, őket is kiirthatja. Most megtanulták, ami általánosan tudott volt Izraelben, hogy az Úr Dávidot szemelte ki Izrael vezetőjévé; és hitték, hogy biztonságosabban vannak vele, — noha ő is, menekültként barlangban volt — mint amikor ki voltak téve a féltékeny király esztelen dühének. {PP 611.1}

Ott, Adullám barlangjában békében és szeretetben volt együtt az egész család. Dávid hárfázott, s ők vele énekelték: „Ímé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az

atyafiak” (Zsolt 133:1). A múltban testvérei megvetésének keserűségét érezte, de most örömmel töltötte el a békés egyetértés. Itt szerezte Dávid a ötvenhetedik zsoltárt is. {PP 611.2}

Nemsokára olyanok csatlakoztak hozzájuk, akik féltek a király haragjától. Sokan bizalmukat vesztették Saulban, mert látták, hogy nem vezeti őt Isten Lelke. „És hozzá gyűlének mindazok, akik nyomorúságban valának, és mindazok, akiknek hitelezőik voltak, és minden elkeseredett ember, ő pedig vezérük lett azoknak; és mintegy négyszázan valának ővele” (lSám 22:2). Kis birodalom volt ez, amelyben azonban rend és fegyelem uralkodott. De Dávid nem érezte magát biztonságban ezen a menedékhelyen sem, mert minduntalan hírek jöttek, hogy a király halálra keresi őt. {PP 611.3}

Ezért szüleit biztonságba helyezte Moáb királyánál, maga pedig, — miután figyelmeztetést kapott egy próféta által — elmenekült Héreth erdejébe. Dávidnak ezek a keserű tapasztalatai nem voltak hiábavalók és gyümölcstelenek. Leckét adott általuk Isten, hogy miként lehet majd bölcs kormányzó, igazságos és kegyes király. A menekültekkel való szövetségben készíttetett elő, hogy felvehesse majd azt a munkát, amelynek végzésére Saul gyilkos szenvedélye miatt most képtelennek bizonyult. Mert ha egy ember Isten tanácsától elfordul, elvétetik tőle az a nyugalom és bölcsesség is, amely igazságos és meggondolt cselekedetekre képesítette őt. Nincs annál nagyobb ostobaság, mintha az ember elvetve az isteni bölcsességet, az emberek bölcsességét követi. {PP 611.4}

Saul felkészült arra, hogy Dávidot elfogja Adullám barlangjában, és amikor tudtára adták, hogy másutt rejtőzött el, igen megharagudott. Dávid megmenekülése titok volt Saul számára. Isai fiának menekülését csak úgy tudta megmagyarázni, hogy saját táborából valaki értesítette őt jöveteléről. Tanácsosai előtt azt hangoztatta, hogy valahol biztosan összeesküvést szőttek ellene. Egyben pedig magas méltóságokat és jutalmakat ígért azoknak, akik elárulják, hogy ki van barátságban Isai fiával. Szóltak neki az edomita Doég felől. Öt egyfelől a kitüntetések vonzották, másfelől pedig bosszút akart állni a főpapon, aki bűnéért megdorgálta. Ezért elbeszélte Saulnak, hogy Dávidot Nóbban látta, és a főpap ezt és ezt cselekedte vele. Ezért aztán felgerjedt a király haragja Akhimélek ellen. Doég pokoli tüzet gerjesztő gonosz nyelve annyira felingerelte a királyt, hogy dühtől tajtékozva elhatározta Akhiméleknek és családjának halálát. A rettenetes ítéletet végrehajtották; nemcsak Akhiméleken, hanem házának minden tagján is, „[...] nyolcvanöt embert ölt meg, akik gyolcs efódot viselének” (lSám 22:18) Doég a király parancsára. {PP 612.1}

„És Nóbot is, a papok városát fegyvernek élével vágatá le, mind a férfit, mind az asszonyt, mind a gyermeket, mind a csecsemőt; az ökröt és szamarat, és bárányt, fegyvernek élével” (lSám 22:19). Ezt Saul Sátán vezetésével tette. Amikor Isten parancsolta néki, hogy az amálekitákat, akiknek bűne teljesen betelt, irtsa ki, túl érzékenynek állította magát és megkímélte azt, ami pusztulásra volt szánva; de most Sátán vezetése alatt nyugodtan kiirtotta a papokat és megölette Nób lakóit. Ilyen balgatag és gonosz az emberi szív, amely elveti Isten vezetését. {PP 612.2}

Ez a cselekedete megrémítette egész Izraelt. Az a király cselekedte ezt a nagy gonoszságot, akit ők választottak, aki csupán úgy cselekedett, ahogy a többi nemzetek királyai, akik nem félik Istent. A szövetség ládája ott volt birtokukban, de a tanácsadó papjaikat leöldösték. Mi következhetett még? {PP 612.3}

Fejezet 65 — Dávid nagylelkűsége

(1Sám 22:20-23; 23-27. fejezete)

Az Úr papjainak embertelen lemészárlása után, amit Saul rendelt el, „Akhitób fiának, Akhiméleknek egy fia azonban, akit Abjáthárnak hívtak, elmenekült, és Dávid után futott. És megmondá Abjáthár Dávidnak, hogy megölette Saul az Úrnak papjait. Dávid pedig monda Abjáthárnak: Tudtam én azt már aznap, mert ott volt az Edomita Doég, hogy bizonyosan megmondja Saulnak. Én adtam okot atyád egész házanépének halálára. Maradj nálam, ne félj; mert aki az én életemet halálra keresi, az keresi a te életedet is, azért te bátor- ságosan lehetsz mellettem" (lSám 22:20-23). {PP 613.1}

Dávid, akit a király állandóan üldözött, sehol sem talált biztonságos helyet magának. Időközben bátor harcosai csoportjával Kehilla városát megvédte a filiszteusoktól. Nem érezte magát biztonságban azok között sem, akiket megszabadított. Ezért elment Kehillából és Zif pusztájában keresett magának menedéket. {PP 613.2}

Ebben az időben, amikor Dávid ösvényére oly kevés fény hullott, megörvendeztette őt Jonathán váratlan látogatása, aki megtudta menedékhelyét. Drágák voltak azok a pillanatok, amelyeket ez a két barát egymás társaságában töltött. Elmondták tapasztalataikat. Jonathán ilyen szavakkal erősítette Dávid szívét: „Ne félj, mert Saulnak, az én atyámnak keze nem fog utólérni téged, és te király leszesz Izráel felett, és én második leszek te utánad, és Saul is, az én atyám, tudja, hogy így lesz" (lSám 23:17). Ez a beszélgetés Isten csodálatos útjairól, felbátorította a sokat zaklatott menekülőt. „És szövetséget kö- tének ketten az Úr előtt. És Dávid az erdőben marada, Jonathán pedig hazament" (lSám 23:18). Jonathán látogatása után Dávid a következő dicsérettel erősítette meg lelkét. Hárfája kíséretével énekelte: {PP 613.3}

„Az Úrban bízom;
hogy mondhatjátok az én lelkemnek:
fuss a ti hegyetekre, mint a madár?!
Mert ímé, a gonoszok megvonják az íjat,
ráillesztették nyilokat az idegre,
hogy a sötétségben az igazszívűekre lövöldözzenek.
Mikor a fundamentomok is elrontattak,
mit cselekedett az igaz?
Az Úr az ő szent templomában,
az Úr trónja az egekben;
az ő szemei látják,
szemöldökei megpróbálják az emberek fiait.
Az Úr az igazat megpróbálja,
a gonoszt pedig, az álnokság kedvelőjét,
gyűlöli az ő lelke"

(Zsolt 11:1-5). {PP 614.1}

A zifeusok pedig, akiknek vidékére menekült Dávid, Kehillából üzenetet küldtek Saulnak Gibeába, hogy tudják Dávid tartózkodási helyét, és elvezetik őt oda. Dávidot azonban figyelmeztették szándékukról és ezért megváltoztatta rejtekhelyét; Máon pusztája és a Holt-tenger között elterülő hegyek között keresett menedéket. {PP 614.2}

Ismét üzenetet küldtek Saulnak: „Ímé Dávid az Engedi pusztájában van. Maga mellé vőn azért Saul az egész Izráel közül háromezer válogatott embert, és elment, hogy megkeresse Dávidot és az ő embereit a vadkecskék kőszikláin" (lSám 24:2-3). Dávid társaságában akkor csak hatszáz ember volt, Saul pedig háromezer főből álló hadsereggel vonult ki ellene. Isai fia és emberei egy elhagyatott barlangban várakoztak Isten utasítására, hogy mit is tegyenek. Saul sietve törtetett fel a hegyre. Ott félre kellett mennie, ezért elhagyta seregét és egyedül ment be éppen abba a barlangba, amelyben Dávid és emberei rejtőzködtek. Amikor Dávid emberei ezt észrevették, arra ösztönözték vezérüket, hogy ölje meg Sault. Azt a tényt, hogy a király most hatalmukban van, azzal magyarázták, hogy maga Isten adta kezükbe ellenségüket. Dávid is kísértésbe esett, hogy így nézze a dolgot, de lelkiismerete megszólalt és ezt mondta: „Ne illessétek az Úr felkentjét!" {PP 614.3}

Dávid emberei még mindig nem akarták Sault életben hagyni. Parancsnokukat Isten szavaira emlékeztették: „Ímé ez az a nap, amelyről azt mondotta az Úr néked: Ímé kezedbe adom ellenségedet, hogy úgy cselekedjél vele, amint néked tetszik. Felkele azért Dávid, és elmetszé orozva Saul ruhájának szárnyát" (1Sám 24:5). Lelkiismerete később bántotta ezért a cselekedetéért. {PP 615.1}

Saul pedig elvégezve dolgát felkelt és kiment a barlangból, hogy folytassa Dávid keresését. Ekkor hangot hallott, amely megszólította:„Uram király!" (lSám 24:9). Megfordult, hogy meglássa ki szólította meg, és ímé Isai fia volt az, akit oly régen keresett, hogy megölje.Dávid meghajolt Saul előtt és ezzel elismerte őt urának. Azután ezeket mondta: „Miért hallgatsz az olyan ember szavaira, aki azt mondja: Ímé Dávid romlásodra tör?! Ímé a mai napon látták a te szemeid, hogy az Úr téged kezembe adott ma a barlangban, és azt mondották hogy öljelek meg téged, de én kedvezék néked, és azt mondám: Nem emelem fel kezemet az én uram ellen, mert az Úrnak felkentje ő. Azért atyám! nézd, ugyan nézd felső ruhádnak szárnyát kezemben, mert mikor levágtam felső ruhádnak szárnyát, nem öltelek meg téged! Azért tudd meg és lássad, hogy nincsen az én kezemben hamisság és semmi gonoszság és nem vétkeztem ellened, de te mégis életem után leselkedel, hogy elveszessed azt" (1Sám 24:10-12). {PP 615.2}

Amikor Saul meghallgatta Dávid szavait, igen megszégyenült, mert azok igaz voltát el kellett ismernie. Mélyen meghatódott, miután felfogta, hogy bár teljesen annak az embernek a hatalmában volt, akinek az életére tört, mégsem esett semmi bántódása. Dávid ártatlansága tudatában állt előtte. Megengesztelődött lélekkel Saul így szólt:„A te szavad-é ez, fiam, Dávid? És felkiálta Saul, és síra" (lSám 24:17). Ezt mondta Dávidnak: „Te igazságosabb vagy én nálamnál, mert te jót cselekedtél velem, én pedig rosszal fizettem néked. És te megmondottad

nékem a mai napon, minémű jót cselekedtél velem, hogy az Úr kezedbe adott engem, és te még sem öltél meg engem.Mert ha valaki megtalálja ellenségét, elbocsátja-é őt békében az úton? Annak okáért fizessen az Úr néked jóval azért, amit velem ma cselekedtél. Most pedig, mivel tudom, hogy te király leszesz, és Izrá- elnek királysága a te kezedben állandó lesz" (lSám 24:17-21) Dávid ezután szövetséget kötött Saullal, hogy amikor ez bekövetkezik, akkor jóindulatúan tekint majd Saul házára és nem törli el a nevét. Dávid jól tudta, hogy miként cselekedett Saul az elmúlt időszakban, ezért egyáltalán nem bízott ígéreteiben. Így amikor Saul visszatért otthonába, Dávid továbbra is a hegyek erődítményeiben maradt. {PP 615.3}

Azok ellenséges indulata Isten szolgái iránt, akik átadták magukat Sátán hatalmának, időnként megváltozik; megbékélnek és jóindulatot éreznek. Ez a változás nem tartós. Azok a bűnös gondolkodású emberek, akik arra adták magukat, hogy gonosz dolgokat tegyenek és szóljanak az Úr szolgái ellen, néha rájönnek arra, hogy tévedtek. Ez a felismerésük mély benyomást gyakorol értelmükre. Isten Lelke küzd velük és ők megalázzák szívüket Isten előtt és azok előtt is, akiknek a befolyását igyekeztek megsemmisíteni és esetleg még a magatartásuk is megváltozik velük szemben. De miután ismét megnyitják az ajtót a gonosz előtt, a régi kételkedések újra felélednek, a régi ellenszenves indulatok is feltámadnak szívükben és visszatérnek annak a munkának a folytatásához, amelyért bűnbánatot tartottak, és amelynek a végzését egy időre abbahagyták. Ismét gonoszul beszélnek és a legelkeseredettebb módon vádolják és ítélik el azokat, akik előtt alázatosan megvallották bűneiket. Sátán az ilyen lelkeket ezután sokkal nagyobb erővel tartja hatalmában, mint előbb, mert a nagyobb világosság ellen vétkeznek. {PP 616.1}

„Meghala pedig Sámuel, és egybegyűle az egész Izráel, és siratták őt, és eltemették az ő házában Rámában" (lSám 25:1). Sámuel halálát pótolhatatlan veszteségnek tekintette Izráel egész nemzetsége. Nagy és jó próféta, kiváló bíró halt meg és a nép fájdalma és gyásza mély és őszinte volt. Sámuel ifjúságától kezdve becsületes szívvel járt Izrael előtt. Bár Saul volt az elismert király, Sámuel hatalmasabb befolyást gyakorolt a nép életére, mint Saul, mert egész életét a hűség, az engedelmesség és az odaadás jellemezte. Azt olvassuk róla, hogy ítélte Izráelt életének minden idejében. {PP 616.2}

Amikor Saul magaviseletét és eljárását szembeállították Sámuel életével, meglátták, hogy milyen nagy hibát követtek el, amikor királyt kívántak maguknak, csak azért, mert nem akartak különbözni a körülöttük élő népektől. Sokan aggodalommal nézték a társadalom helyzetét, amely egyre vallástalanabbá és istentelenebbé formálódott át. Uralkodójuk példája széleskörű befolyást gyakorolt a népre és így nem csoda, hogy Izrael jogosan gyászolta Sámuelnek, az Úr prófétájának halálát. {PP 616.3}

Sámuel halálával a nép elveszítette szent iskoláinak megalapítóját, de ez még nem minden. Sámuelben azt is elveszítették, akihez elmehettek mindenféle bajaikkal, és aki Istennél állandóan közbenjárt népe legjobb érdekeinek képviselőjeként. Sámuel közbenjárása biztonságot adott a népnek „[...] mert igen hasznos az igaznak buzgó- ságos könyörgése" (Jak

5:16). Most a nép úgy érezte, hogy Isten elhagyta őket. Királyuk közel volt az őrülethez. Az igazságot meghamisították és a rendet zűrzavarrá változtatták. {PP 617.1}

Sámuel halála éppen akkor következett be, amikor a népet belső küzdelmek gyötörték, amikor a legnagyobb szükség lett volna Sámuel nyugodt, istenfélő tanácsaira. Az emberek arca nagy keserűséget tükrözött, amikor Sámuel csendes nyugvóhelyére tekintettek és megemlékeztek arról, hogy milyen nagy balgaságot követtek el, amikor elvetették őt, mint a nép vezetőjét. Mert Sámuel olyan szoros kapcsolatban volt a mennyel, hogy úgy látszott, az egész Izraelt oda köti Jahve trónjához. Sámuel volt az, aki megtanította őket, hogy szeressék Istent és engedelmeskedjenek Istennek. Most azonban Sámuel meghalt, s a nép úgy érezte, ki van szolgáltatva egy olyan király kegyének, aki Sátánnal egyesült, és aki elválasztja a népet Istentől és a mennytől. {PP 617.2}

Dávid nem lehetett jelen Sámuel temetésén, de gyásza mély és oly gyengéd volt, ahogy a hűséges fiú gyászolja szeretett atyja halálát. Dávid tudta, hogy Sámuel halálával ledőlt az a korlát, amely némileg védte őt Saul cselekedeteitől. Ezért még bizonytalanabbnak érezte magát, mint akkor, amikor a próféta élt. Amíg Saul figyelmét lekötötte a Sámuel haláláért tartott gyász, Dávid kihasználta az alkalmat biztonságosabb hely keresésére. Így elmenekült Párán pusztájába. Itt a pusztában alkotta meg a százhuszadik és százhuszonegyedik zsoltárt. Ebben az elhagyott vadonban elgondolkozva azon, hogy a próféta halott és a király pedig az ellensége, így énekelt: {PP 617.3}

„Az én segítségem az Úrtól van,
aki teremtette az eget és a földet.
Nem engedi, hogy lábad inogjon;
nem szunnyad el a te őriződ.
Ímé, nem szunnyad és nem alszik az Izráelnek őrizője!
Az Úr a te őriződ,
az Úr a te árnyékod a te jobbkezed felől.
Nappal a nap meg nem szúr téged,
sem éjjel a hold.
Az Úr megőriz téged minden gonosztól,
megőrzi a te lelkedet.
Megőrzi az Úr a te ki- és bemeneteledet,
mostantól fogva mindörökké!”

(Zsolt 121:2-8). {PP 617.4}

Mialatt Dávid és emberei Párán pusztájában voltak, megvédelmezték egy Nábál nevű gazdag ember nyáját és gulyáját a rablóktól. Nábál nagy birtokkal rendelkezett azon a vidéken. Káleb leszármazottja, de természeténél fogva kegyetlen és önző ember volt. {PP 618.1}

Éppen a juhnyírás és a vendéglátás időszaka volt. Dávid és emberei élelem tekintetében nagy szükségben voltak. Annak a kornak szo-kása szerint Isai fia tíz ifjút küldött Nábálhoz. Megparancsolta nekik, hogy uruk nevében köszöntsék Nábált és ezt mondják: „Légy békességben az életben, legyen békességben a te házadnépe és legyen békességben mindened, amid van! Most hallottam, hogy juhaidat nyira- tod. A te pásztoraid pedig velünk valának, nem bántottuk őket, és semmijök sem hibázott az alatt az egész idő alatt, míg Kármelben valának (nem a Kármel hegy, hanem Júda területén egy helység közel Maon hegyi településhez). Kérdezd meg szolgáidat, ők meg fogják mondani néked. Legyenek azért ez ifjak kedvesek előtted, mert alkalmas időben jöttünk. Adj kérlek abból, ami kezed közt van, szolgáidnak, és a te fiadnak, Dávidnak” (lSám 25:6-8). {PP 618.2}

Dávid és emberei védőfalként álltak Nábál pásztorai és juhnyája számára. Most ezt a gazdag embert arra kérték, hogy feleslegéből lássa el azok szükségletét, akik értékes szolgálatot tettek neki. Dávid és emberei önhatalmúlag is vehettek volna maguknak a nyájból és a gulyából, de nem tették, s becsületes viselkedésük nem volt hatással Nábálra. Az a válasz, amelyet Dávidnak adott, világosan megmutatta jellemét: „Kicsoda Dávid és kicsoda Isainak fia? Mai napság sok olyan szolga van, akik elszöknek uraiktól. Vegyem azért kenyeremet és vizemet és az én levágott marhámat, amelyet nyíróimnak levágat-tam, hogy olyan embereknek adjam, akikről azt sem tudom, hova valók?” (lSám 25:10-11). {PP 618.3}

Amikor az ifjak üres kézzel tértek vissza és elmondták a dolgot Dávidnak, ő felháborodott. Megparancsolta embereinek, hogy fegyverkezzenek fel a küzdelemre. Mert Dávid elhatározta, hogy megbünteti azt az embert, aki megtagadta tőle azt a segítséget, amelyet jogosan kért, és aki az igazságtalanságot sértéssel tetézte. Ez a lobbanékony elhatározás nagyon hasonlított Saul jelleméhez s nem Dávid természetét tükrözte. Isai fiának még tanulnia kellett a türelmet a szenvedések iskolájában. {PP 619.1}

Nábál szolgáinak egyike Abigailhoz, Nábál feleségéhez sietett — miután a férje elbocsátotta Dávid embereit — és elmondta a történteket: „Ímé Dávid követeket küldött a pusztából, hogy köszöntsék a mi urunkat, de ő elűzé őket. Azok az emberek pedig igen jók voltak mi hozzánk; és nem volt bántódásunk, és semmink nem hibázott az alatt az egész idő alatt, míg velök jártunk, mikor a mezőn voltunk.Olyanok voltak reánk nézve, mint a kőfal, mind éjjel, mind nappal, az alatt az egész idő alatt, míg velök valánk, mikor a juhokat őriztük.Most azért értsd meg és lássad, hogy mit kelljen cselekedned, mert jelen van a veszedelem a mi urunk és az ő egész háza ellen, ő pedig olyan kegyetlen ember, hogy senki sem szólhat néki”(lSám 25:14-17). {PP 619.2}

Abigail pedig anélkül, hogy tanácskozott volna férjével, élelmiszert készített össze, és megparancsolta, hogy azokat szamarakra rakják és szolgákkal előre küldte. Ő maga is elindult, hogy találkozzék Dáviddal és embereivel. Egy domb menedékében találkozott velük. „Mikor pedig meglátta Abigail Dávidot, sietve leszállott a szamárról, és arccal leborula Dávid előtt, és meghajtá magát a földig. És az ő lábaihoz borula, és monda: Óh uram! én magam vagyok a

bűnös, mindazáltal hadd beszéljen a te szolgálóleányod te előtted, és hallgasd meg szolgálóleányodnak szavait" (lSám 25:23-24). Abigail éppen olyan tisztelettel szólította meg Dávidot, mintha megkoronázott királlyal beszélne. Nábál gúnyosan kérdezte: „Kicsoda Dávid?" — Abigail pedig „uram"-nak szólította. A felzaklatott érzéseket Abigail kedves szavakkal igyekezett enyhíteni, sőt férje érdekében is szót emelt. Minden kérkedés és büszkeség nélkül, de bölcsességgel és Isten iránti szeretettel telve, Abigail nyilvánvalóvá tette családja iránt való odaadását. Világossá tette Dávid előtt, hogy férje szívtelen magaviselete Dáviddal szemben nem valami bölcs és előre kigondolt személyes sértés akart lenni, hanem egyszerűen Nábál szerencsétlen és önző természetének megnyilvánulása volt. {PP 619.3}

„Most pedig, óh uram! él az Úr és él a te lelked, hogy az Úr akadályozott meg téged, hogy gyilkosságba ne essél, és ne saját kezeddel szerezz magadnak elégtételt. Most azért olyanok legyenek ellenségeid, mint Nábál, és valakik az én uramnak megrontására törekesznek" (lSám 25:26). Abigail nem az ő, hanem az Úr szándékának vallotta azt, amellyel Dávidot el akarta téríteni tervétől és Istennek adott érte dicséretet. Aztán átadta gazdag élelmiszer-készletét Dávid embereinek, mint a megbékélés áldozatát, és még mindig úgy könyör- gött, mintha ő gerjesztette volna fel Dávid haragját. {PP 620.1}

„Bocsásd meg azért a te szolgálóleányodnak vétkét; mert az én uramnak bizonyára maradandó házat épít az Úr, mert az Úrnak harcait harcolja az én uram, és gonoszság nem találtatik te benned a te életedben" (lSám 25:28). Abigail burkoltan rámutatott, hogy mit kell Dávidnak tennie. Az Úr harcait kell vezetnie. Nem kell arra törekednie, hogy bosszút álljon személyes sérelmeiért még akkor sem, amikor árulóként üldözik. Abigail azután így folytatta: „És ha valaki feltámadna ellened, hogy téged üldözzön és életed ellen törjön: az én uramnak lelke az élőknek csomójába leend bekötve az Úrnál a te Istenednél; ellenségeidnek lelkét pedig a parittyának öbléből fogja elhajítani. És mikor az Úr megadja a jót az én uramnak mind aszerint, amint megmondotta felőled, és téged fejedelmül rendel Izráel fölé: Akkor, óh uram, nem leend ez néked hántásodra és szívednek fájdalmára, hogy ok nélkül vért ontottál, és hogy az én uram saját maga szerzett magának elégtételt. Mikor azért jót tesz az Úr az én urammal: emlékezzél meg szolgálóleányodról" (lSám 25:29-31). {PP 620.2}

Ezek a szavak csak olyan valakinek az ajkáról hangozhattak el, aki részesült a felülről származó bölcsességből. Abigail kegyessége virágillatként öntudatlanul megmutatkozott arca kifejezésében, szavaiban és mozdulataiban. Isten Fiának lelkülete lakozott benne. Szavai, amelyek teljesek voltak kegyelemmel, jósággal és békességgel, mennyei befolyást árasztottak. Jobb belátásra bírta Dávidot és reszketett, amikor arra gondolt, mi lehetett volna a következménye meggondolatlan szándékának. „Boldogok a békességre igyekezők: mert ők az Isten fiainak mondatnak" (Mt 5:9). Bizony sokkal több ehhez hasonló izraeli asszonynak kellene lenni, akik lecsillapítanák a felkorbácsolt érzelmeket, megakadályoznák az elhamarkodott indítékokat és higgadt szavakkal, jól irányított bölcsességgel meggátolnák a gonoszságokat! {PP 620.3}

A megszentelt keresztény élet mindig világosságot, vigasztalást és békességet áraszt. Az ilyen életet tisztaság, tapintatosság, egyszerűség és hasznosság jellemzi. Ezt az életet az az önzetlen szeretet vezérli, amely a befolyást megszenteli. Az ilyen élet telve van Krisztus lelkületével és a keresztény ember bárhova megy is, mindenütt ott hagyja maga után világossága fénylő lábnyomait. Abigail bölcs tanító és tanácsadó volt. Dávid szenvedélyének lángja kialudt befolyásának és érvelésének hatására. Meggyőződött, hogy nem cselekedett bölcsen és elvesztette uralmát saját lelke fölött. {PP 621.1}

Alázatos szívvel fogadta el a feddést, összhangban saját szavaival:„Ha igaz fedd engem: jól van az; ha dorgál engem: mintha fejem kenné” (Zsolt 141:5). Dávid hálát adott és áldást mondott, mert Abigail helyes tanácsot adott neki. Sokan vannak olyanok, akik meg- feddésük türelmes elhordozását dicséretre méltónak tartják. Kevesen vannak, akik szívük hálájával fogadják el a dorgálást és áldják azokat, akik igyekeznek megmenteni őket a gonosz cselekedetektől. {PP 621.2}

Amikor Abigail hazatért, Nábált és vendégeit nagy lakoma közben találta, amely részeg tivornyává változott. Abigail csak másnap reggel mesélte el férjének, hogy mi is történt Dáviddal való találkozásakor.Nábál szívében gyáva ember volt, és amikor felfogta, hogy ostobaságával majdnem saját halálát okozta, teljesen megbénult. Attól való félelmében, hogy Dávid esetleg mégis megvalósítja bosszúálló szándékát, rettegéssel telt meg szíve és az érzéketlenség állapotába került. Tíz nap múlva meghalt. Istentől kapott élete csak átok volt a világ számára. Örvendezése közepette, és amikor jó kedve kerekedett, Isten neki is azt mondta, mint a példázatbeli gazdagnak: „[...] ez éjjel elkérik a te lelkedet te tőled” (Lk 12:20). {PP 621.3}

Dávid később feleségül vette Abigailt. Volt ugyan már felesége, de abban az időben a népek szokásai az ő ítélőképességét is megrontották és cselekedeteit befolyásolták. Még a nagy és jó emberek között is voltak olyanok, akik megtévedtek, és a világ szokásait követték. A többnejűség keserű következményeit Dávid egész élete folyamán súlyos teherként hordozta {PP 621.4}

Sámuel halála után Dávidnak néhány hónapig nyugalma volt. Újból visszatért a zifeusok pusztájának magányába. A zifeusok, mivel azt remélték, hogy elnyerhetik a király jóindulatát, értesítették Sault Dávid rejtekhelyéről. Ez a hír felébresztette Saulban a szunnyadó szenvedély gonosz démonát. Ismét összehívta fegyvereseit és Dávid üldözésére vezette őket. Saul szándékáról a barátok értesítették Isai fiát. Dávid néhány emberével elindult, hogy megnézze ellensége táborhelyét. Éjszaka volt, s óvatosan előremenve eljutottak Saul helyéhez. Előttük volt a király és kísérőinek sátora. Senki sem vette őket észre, mert a táborban mindenki aludt. Dávid barátaihoz fordult és megkérdezte tőlük, hogy ki akar közülük elmenni vele az ellenség közé. Válaszul kérdésére: „Ki jön le velem Saul táborába? És mondá Abisai: Lemegyek én veled” (lSám 26:6). {PP 622.1}

A dombok árnyékában rejtőzködve Dávid és kísérője belopakodtak az ellenség táborába. Igyekeztek megállapítani ellenségeik pontos számát. Sátortól sátorig lopakodtak. így jutottak el Saul sátrához, amelyben a király békésen aludt. Dárdája a fölbe volt szúrva, a fejénél pedig egy vizeskorsó állt a földön. Mellette feküdt Abner, a fővezére és körülöttük a katonák aludtak. Abisai felemelte dárdáját és ezt mondta Dávidnak: „Kezedbe adta a mai napon Isten a te ellenségedet; most azért, hadd szegezzem a földhöz őt a dárdával egy ütéssel, és másodszor nem ütöm át" (lSám 26:8). Várt az engedély szavára, de csak ezek a suttogva elmondott szavak jutottak el füléhez: „Ne veszesd el őt! Mert vajon ki emelhetné fel kezét az Úrnak felkentje ellen büntetlenül?! (...) Él az Úr, hogy az Úr megveri őt! Vagy eljön az ő napja és meghal, vagy pedig harcba megy és ott vész el! Távoztassa el azért az Úr tőlem azt, hogy kezemet az Úrnak felkentje ellen emeljem, hanem csak vedd a dárdát, mely feje mellett van, és a vizes korsót, és menjünk el. Akkor elvevé Dávid a dárdát és a vizes korsót Saul feje mellől, és elmenének. És senki sem volt, aki látta volna, sem aki észrevette volna, sem aki felserkent volna, hanem mindnyájan aluvának, mert az Úr mély álmot bocsátott reá- jok" (lSám 26:9-12). Íme az Úr ilyen könnyen teszi gyengévé a legerősebbet és veszi el bölcsességét a legbölcsebbnek, és zavarja össze a legkörültekintőbb ügyességet is! {PP 622.2}

Amikor Dávid biztos távolságra jutott a tábortól, a dombnak a tetejére érve nagy hangon így kiáltott Abnernek és a népnek: „[...] És miért nem vigyáztál a te uradra, a királyra? Mert a nép közül oda ment egy ember, hogy elveszesse a te uradat, a királyt. Nem jó dolog ez, amit cselekedtél! Él az Úr, hogy halál fiai vagytok ti, amiért nem vigyáztatok a ti uratokra, az Úrnak felkentjére! Most azért nézd meg, hol van a király dárdája és a vizes korsó, amely fejénél volt? És megismeré Saul a Dávid hangját, és monda: A te hangod-é ez fiam,Dávid? Dávid pedig monda: Az én hangom, uram király! és monda:zMiért üldözi szolgáját az én uram? Ugyan mit cselekedtem, és micsoda gonoszság van én bennem? Most azért hallgassa meg az én uram, a király, az ő szolgájának szavát!" (lSám 26:15-19). Ekkor újból bűnbánóan hangzott a király ajkáról: „Vétkeztem! térj vissza fiam, Dávid, mert többé nem cselekszem veled gonoszul, mivel az én életem kedves volt előtted a mai napon. Ímé, esztelenül cselekedtem és igen nagyot vétettem. És felele Dávid, és monda: Ímhol a király dárdája, jöjjön ide a szolgák közül egy, és vigye el azt" (lSám 26:21- 22). Bár Saul megígérte, hogy „többé nem cselekszem veled gonoszul", Dávid mégsem szolgáltatta ki magát a király hatalmának. {PP 622.3}

Az a tény, hogy Dávid most már másodszor kímélte meg királya életét, mély benyomást tett Saul elméjére és vétkének alázatosabb beismerésére késztette. Megdöbbent és megszelídült Dávid kedvességének ilyen megnyilvánulásán. Saul, amikor eltávozott Dávidtól, így kiáltott fel: „Áldott légy te, fiam Dávid, hatalmasan is fogsz cselekedni, és győzni is fogsz!" (lSám 26:25). De Jesse fia nem hitte, hogy ez a változás a királynál maradandó lesz. {PP 623.1}

Dávid nem sok reményt fűzött Saullal való megbékéléséhez. Szinte elkerülhetetlennek látta, hogy végül is áldozatává válik a király rosszindulatának és ezért elhatározta, hogy ismét a filiszteusok földén keres magának menedéket. A parancsnoksága alatt álló hatszáz emberrel elment Akhishoz, Gáth királyához. {PP 623.2}

Dávid Isten tanácsának megkérdezése nélkül jutott arra a következtetésre, hogy Saul biztosan végre hajtja rajta gyilkos szándékát.Míg Saul Dávid megölését tervezte, az Úr azon munkálkodott, hogy Dávidnak biztosítsa a királyságot. Isten megvalósítja terveit, bár az emberi szem előtt azokat homály és titokzatosság fedi. Az emberek nem értik meg Isten útját, csak a láthatókra tekintenek. Ezért úgy értelmezik a próbát, mint amit Isten ellenükre enged meg, s azok pusztulásukat okozzák. Így Dávid is csak a láthatókra nézett és nem Isten ígéreteire. Kételkedett abban, hogy valaha is a trónra kerül. A hosszú megpróbáltatások gyengítették hitét és kimerítették türelmét. {PP 623.3}

Dávidot az Úr nem küldte a filiszteusokhoz, Izrael legelkeseredet- tebb ellenségéhez oltalomért. Éppen ez a nemzetség lesz később a legnagyobb ellensége és mégis a nehéz időben hozzájuk menekül. Mivel minden bizalmát elvesztette Saulban és azokban, akik Sault szolgálták, népe ellenségeinek könyörületére bízta magát. Dávid bátor hadvezér volt, és bölcs, eredményes harcosnak bizonyult, de most saját érdekei ellen dolgozott. Az Úr arra jelölte ki őt, hogy Júdában bontsa ki zászlaját, de hitének hiányossága vette őt rá arra, hogy elhagyja kötelessége őrhelyét az Úrtól kapott parancs nélkül. {PP 624.1}

Hitetlenségével Dávid Istent sértette meg. A filiszteusok jobban féltek Dávidtól, mint Saultól és egész hadseregétől. Azzal, hogy a filiszteusoknál keresett menedéket, Dávid feltárta előttük saját népe gyengeségét. Így felbátorította a könyörtelen ellenséget arra, hogy elnyomja Izraelt. Dávidot Isten népének védelmére kenték fel. Az Úr nem akarta, hogy szolgái bátorítást, támogatást adjanak az ellenségnek népe gyengeségének feltárásával, vagy népe jóléte iránt tanúsított közömbösség látszatával. Ráadásul a filiszteusokhoz való menekülésével azt a benyomást keltette testvérei körében, hogy azért ment a pogányokhoz, mert azok isteneit akarja szolgálni. Dávid ezzel a tettével alkalmat adott indítékai félremagyarázására, és sokan cselekedete miatt előítélettel viseltettek vele szemben. Dávid éppen azt tette, amit Sátán kívánt vele megértetni, mert azzal, hogy a filiszteusoknál keresett magának menedéket, nagy örömet okozott Isten ellenségeinek és Isten tulajdon népe körében is. Dávid nem tagadta meg Istent és nem mondott le Isten tiszteletéről, sőt továbbra is odaadással munkálkodott Isten ügyéért; de személyes biztonsága érdekében feláldozta Istenben való bizodalmát. Ezzel elhomályosította becsületes és hűséges jellemét, amelyet Isten megkövetel szolgáitól. {PP 624.2}

A filiszteusok királya szívélyesen fogadta Dávidot. Ez a meleg fogadtatás részben a személye iránti csodálatnak szólt, részben pedig a király hiúságának hízelgett az, hogy egy héber nála keres menedéket. Dávid biztonságban érezte magát az árulkodóktól Ákhis birodalmában. Magával hozta családját, házanépét és minden vagyonát. Ugyanezt tették emberei is. Úgy látszott, hogy Dávid végleg a filiszteusok földjén akar letelepedni. Mindez hízelgő volt Ákhisra nézve, aki megígérte, hogy megvédi a hozzá menekült izraelitákat. {PP 624.3}

Amikor Dávid lakóhelyet kért Ákhistól, hogy letelepedjen távol a királyi várostól, akkor a király nagylelkűen neki ajándékozta Siklágot.Dávid felfogta, hogy veszélyes lenne önmaga és

emberei számára a bálványimádók befolyása alatt lenni. A városban, teljesen elkülönülve a bálványimádók szokásaitól, szabadabban imádhatták Istent, mintha Gáthban maradnak, ahol a pogány szertartások a bűn forrásának bizonyulnának. {PP 625.1}

Miközben Dávid egy elkülönített városban lakott, háborút viselt a gessureusokkal, a grizeusokkal és az amálekitákkal, és senkit sem hagyott közülük életben, hogy hírt vigyenek Gáthba a történtekről.Amikor visszatért a csatából, azt mondta Ákhisnak, hogy saját népével, a júdabeliekkel került összeütközésbe, és ezek ellen harcolt. A valóság eltitkolása miatt a filiszteusok erősítésének eszköze lett, mert Ákhis azt mondta: „Bizonyosan gyűlöletessé tette magát az ő népe,Izráel előtt, azért örökké az én szolgám leend" (1Sám 27:12). Dávid tudta, hogy azoknak a pogány törzseknek a teljes megsemmisítése Isten akarata volt. Tudta, hogy Isten őt jelölte ki ennek a munkának a véghezvitelére. Nem Isten tanácsa szerint járt el, amikor csalt. {PP 625.2}

„És történt abban az időben, hogy a Filiszteusok összegyűjték seregeiket a hadra, hogy harcoljanak Izráel ellen. És monda Ákhis Dávidnak: Tudd meg, hogy velem kell jőnöd a táborba, mind néked,mind embereidnek" (lSám 28:1). Dávidnak nem volt szándékában saját népére kezet emelni, de tanácstalan volt, hogy mit tegyen, míg a körülmények meg nem mutatják a kötelességét. Ezért kitérőleg így válaszolt a királynak: „Meglátod bizonnyal, hogy mit fog cselekedni a te szolgád" (lSám 28:2). Ákhis ezeket a szavakat ígéretnek fogta fel, hogy Dávid segítséget nyújt majd a háborúban, ezért megígérte néki, hogy a harc után nagy méltóságra emeli őt az udvarnál. {PP 625.3}

Dávid hite azonban — ha meg is ingott valamennyire Isten ígéretében — még emlékezetében tartotta, hogy Sámuel őt kente fel Izrael királyául. Eszébe jutottak azok a győzelmek, amelyeket Isten adott neki ellenségei felett a múltban. Visszemlékezett Isten nagy kegyelmére, amellyel megőrizte őt Saul kezétől, és elhatározta, hogy nem árulja el szent megbízatását. Habár Izrael királya az életére tört, seregét nem akarta egyesíteni ellenségének seregével. {PP 625.4}

Fejezet 66 — Saul halála

(1Sám 28. 31. fejezete)

Háborút hirdettek ki Izrael és a filiszteusok között. „És [...] a Filiszteusok egybegyűlvén, eljövének és tábort járának Sunemnél” (lSám 28:4), Jezréel síkságának északi szélén; miközben Saul és haderői csak néhány mérföld távolságra onnan a Gilboa hegy lábánál táboroztak le, vagyis a síkság déli határán. Ezen a síkságon Gedeon háromszáz emberével menekülésre késztette Midián seregeit. Az a lélek azonban, amely akkor ott megihlette Izrael szaba- dítóját, nem az, amely most a király szívében volt. Gedeon erős hittel jelent meg és bizakodott Jákób hatalmas Istenében. Saul magányosnak és védtelennek érezte magát, mivel Isten elhagyta őt. Amikor megtekintette a filiszteusok hatalmas seregét „[...] megfélemlék és az ő szíve nagyon megrémüle” (1Sám 28:5). {PP 626.1}

Közben Saul értesült arról, hogy Dávid és emberei a filiszteusokkal vannak és arra gondolt, hogy Isai fia most megragadja az alkalmat és megtorolja mindazt a rosszat, amelyet elszenvedett. A király kétségbeesett. Saját értelmetlen szenvedélye, — amely arra sarkallta, hogy pusztítsa el Isten választottját, — volt az, ami a népet ebbe a nagy veszélybe sodorta. Mialatt Dávid üldözésével töltötte idejét, elhanyagolta országa védelmét. A filiszteusok kihasználták az ország őrizetlen helyzetéből eredő előnyt, behatoltak az ország szívéig. Miközben Sátán arra ösztökélte Sault, hogy minden erejét Dávid üldözésére pazarolja, hogy elpusztítsa őt, ugyanaz a szellem arra indította a filiszteusokat, hogy ragadják meg az alkalmat és pusztítsák el Sault, és igázzák le Isten népét. Gyakran ma is ugyanezt a ravaszságot alkalmazza az ősellenség. Megszenteletlen szívekben a gyülekezetben az irigység és a viszálykodás tüzét szítja, és aztán kihasználva Isten népének megosztott helyzetét, ügynökei által az egyház romba döntését munkálja. {PP 626.2}

A következő nap Saulnak meg kellett ütköznie a filiszteusokkal. A küszöbön álló végzet sötét árnyékai vették körül. Segítségre és ve-zetésre vágyott. Hiába igyekezett azonban tanácsot kérni és kapni Istentől. „És megkérdezé Saul az Urat, de az Úr nem felelt néki sem álomlátás, sem az Urim, sem a próféták által” (lSám 28:6). Az Úr pedig soha nem fordult el attól, aki őszintén és alázatos szívvel ment hozzá. Miért nem felelt most Saulnak? Azért, mert a király cselekedeteivel eljátszotta Isten megkérdezése minden módszerének lehetőségét. Elvetette Sámuel próféta tanácsát. Száműzte Dávidot, Isten választottját. Legyilkoltatta az Úr papjait. Vajon elvárhatta-e, hogy Isten majd válaszol neki, amikor elvágta az Istennel való érintkezés összes csatornáját? Vajon felelhetett-e neki az Úr álomlátásban vagy kijelentések útján, amikor vétkezett a Szentlélek ellen? Saul nem tért vissza Istenhez alázatossággal és bűnbánattal. Most sem a bűneiért való bocsánat és az Istennel való megbékélés volt az, amit keresett, hanem csak ellenségeitől szeretett volna megszabadulni. Makacsságával és lázadásával elvágta magát Istentől. Istenhez pedig nem térhetett vissza csak a bűnbánat és a szív töredelme útján. A gőgös uralkodó azonban kínjában és kétségbeesésében azt határozta el,

hogy a bűnbánat és a töredelem helyett valami más forrásból igyekszik segítséget keresni magának. {PP 627.1}

„Akkor monda Saul az ő szolgáinak: Keressetek nékem egy halottidéző asszonyt, hogy elmenjek hozzá, és megkérdezzem őt” (lSám 28:7). Saul teljes ismerettel rendelkezett a halottidézés jellegéről. Az Úr kifejezetten megtiltotta a halottakkal való érintkezést, és halálbüntetést mondott ki mindazokra, akik gyakorolták ezt a szentségtelen tudományt. Még Sámuel élete alatt maga Saul parancsolta meg, hogy az összes varázslót és jóst ki kell végezni. Most azonban a kétségbeesés meggondolatlanságában, most ő maga folyamodott olyan módszerhez, amit utálatként előzőleg halálra ítélt. {PP 627.2}

A királynak megmondták, hogy Endorban rejtekhelyen él egy asszony, aki jóslással foglalkozik. Ez az asszony szövetségre lépett Sátánnal és uralma alá adta magát, hogy teljesítse szándékait. Viszonzásul az ördögök fejedelme számára csodákat és titkos dolgokat jelentett ki. {PP 627.3}

Saul álruhában öltözve éjnek idején két kísérőjének társaságában elment Endorba, hogy megkeresse a jósnő rejtekhelyét. Ó mily szomorú látvány! Izrael királyát saját akarata szerint a Sátán fogolyként vezette! {PP 628.1}

Milyen sötét annak az embernek az ösvénye, aki elhatározta, hogy a maga útján jár és ellenáll a Szentlélek szent befolyásának. A legszörnyűbb bilincs az, amely azon az emberen csörög, aki önként adta magát a leggonoszabb zsarnok uralma alá! Istenben való bizalom és az Isten akaratának való engedelmesség voltak az egyedüli feltételei annak, hogy Saul Izrael királya maradjon. Ha Saul eleget tett volna ezeknek a feltételeknek uralkodása egész ideje alatt, akkor országa biztonságban lett volna; Isten lett volna vezetője; a Mindenható lett volna pajzsa. Isten hosszú ideig elnéző volt Saullal szemben. Bár lázadásai és önfejűsége már elhallgattatták Isten szavát a szívében, még mindig volt alkalma a bűnbánatra és a megtérésre. Amikor azonban veszélybe került és elfordult Istentől, szövetséges társától, Sátántól akart világosságot kapni, akkor az utolsó szálat is elvágta, amely még Teremtőjéhez kötötte. Teljesen a démoni hatalom ellenőrzése és uralma alá adta magát, amelyet az évekig gyakorolt is rajta, és amely a teljes pusztulásra vitte. {PP 628.2}

A sötétség leple alatt Saul és kísérői átvergődtek a síkságon és biztonságban elmentek a filiszteusok serege mellett. Miután átjutottak a hegygerincen is, megérkeztek az endori jósnő magányos otthonába. A jósnő gonosz szellemével itt rejtőzött el, hogy titokban folytathassa szentségtörő varázsigéinek mondását. Saul ugyan álruhában volt, de magas termete és királyi tartása elárulta az asszonynak, hogy nem közönséges katonával van dolga. Sőt az asszony sejtette, hogy látogatója Saul. Gazdag jutalma pedig, amit adott, megerősítette gyanúját. Kérésére: „Mondj jövendőt nékem halottidézés által, és idézd fel nékem azt, akit mondok néked” monda az asszony néki: „Ímé te jól tudod, hogy mit cselekedett Saul, hogy kiirtá a földről a varázslókat és jövendőmondókat; miért akarod azért tőrbe ejteni az én lelkemet, hogy megöless engem?! És megesküvék néki Saul az Urra, mondván: Él az Úr, hogy e dolog miatt

büntetésed nem lészen” (1Sám 28:8-10). Amikor az asszony megkérdezte tőle, hogy „kit idézzek fel néked?”, akkor Saul azt felelte: „Sámuelt idézd fel nékem” (1Sám 28:11). {PP 628.3}

Ezután az asszony elmondta varázsigéit és így szólt: „[...] istenfélét látok feljönni a földből [...] Egy vén ember jő fel, és palást van rajta. És megismeré Saul, hogy az Sámuel, és meghajtá magát arccal a föld felé, és tisztességet tőn néki” (lSám 28:13-14). {PP 629.1}

Természetesen nem Isten szent prófétája jött fel a jósnő varázsigéinek kimondására. Sámuel nem volt jelen a gonosz lelkek tanyáján. Ez a természetfeletti jelenség Sátán hatalmának eredménye volt.Sátán éppen olyan könnyen magára tudta ölteni Sámuel alakját, mint ahogy a világosság angyaláét is, amikor a pusztában megkísértette Krisztust. {PP 629.2}

Az asszony első szavait a varázsige alatt a királyhoz intézte: „Miért 680 csaltál meg engem? Hiszen te vagy Saul!” (lSám 28:12). Így az ördögi léleknek, amely megszemélyesítette a prófétát, az első cselekedete az volt, hogy közölte az asszonnyal azt a csalást, amelyet vele szemben elkövettek. A Saulnak szóló üzenet az állítólagos prófétától ez volt: „Miért háborgattál, hogy felidéztettél engemet? És felele Saul:Igen nagy szorultságban vagyok; a Filiszteusok hadakoznak ellenem, az Isten pedig eltávozék tőlem, és nem felel már nékem sem próféták által, sem álomlátás által; azért hívtalak téged, hogy megmondjad nékem, mit kelljen cselekednem?” (lSám 28:15). {PP 629.3}

Amikor Sámuel még élt, Saul megvetette tanácsait, dorgálásait pedig rossz néven vette tőle. Most azonban szorultsága és a balsors órájában úgy érezte, hogy a próféta vezetése volt az egyedüli reménysége. Azon célból, hogy kapcsolatban legyen a mennyel, segítségért fordult a pokol hírnökéhez! Saul teljesen Sátán hatalmába adta át magát. Most pedig az, akinek a nyomorúság és a pusztítás okozása volt az egyetlen öröme, megragadta az alkalmat, hogy a boldogtalan király romlását előidézze. A kétségbeesett király könyörgésére, ez a rettenetes üzenet érkezett az állítólagos Sámuel ajkairól:„Ugyan miért kérdezel engemet, ha az Úr eltávozott tőled és ellenségeddé lőn?! És aszerint cselekedett az Úr, amint általam megmondotta vala: elvette az Úr a királyságot a te kezedből, és adta azt a te társadnak, Dávidnak. Mivel nem hallgattál az Úrnak szavára, és nem hajtottad végre az ő felgerjedt haragját az Amálekitákon: azért cselekszik most így veled az Úr. És az Úr Izraelt is veled együtt a Filiszteusok kezébe adja” (lSám 28:16-19). {PP 629.4}

Saul lázadó eljárását egész idő alatt Sátán csak dicsérte és így becsapta őt. A kísértő mindig úgy működik, hogy lekicsinyli a bűnt, könnyűvé és vonzóvá teszi a bűn ösvényét és elvakítja az elmét, amely így nem veszi észre, sőt semmibe veszi az Úr intéseit és fenyegetéseit. Sátán megbabonázó hatalmával rávette Sault, hogy igazolja magát Sámuel dorgálásaival és intéseivel szemben. Most azonban Saul végső szorultságában Sátán ellene fordult és feltárta előtte bűne szörnyűségét és a bocsánat reménytelenségét, hogy kétségbeesésbe hajszolja őt. Valójában nem választhatott jobbat bátorsága elpusztítására, minthogy elméjét összezavarva a kétségbeesésbe űzze és önmagát megsemmisítse. {PP 630.1}

Saul a fáradságtól és a böjtöléstől teljesen kimerült. Megrettent és a lelkiismerete is mardosta. Amikor pedig meghallotta ezt a félelmetes jövendölést, termete megingott, mint a tölgyfa a viharban, és ájultan elterült a földön. {PP 630.2}

A jósnő megrémült. Izrael királya halottként feküdt előtte. Vajon mi történne vele, ha az ő rejtekhelyén halna meg? Könyörgött neki, keljen fel és egyék valamit. Arra ösztönözte, hogy mivel ő veszélyeztette életét azzal, hogy teljesítette kívánságát, neki is engednie kell az ő kérésének és meg kell tartani saját életét. Szolgái is csatlakoztak a jósnő könyörgéséhez. Saul végül is engedett a kérésnek. Az asszony hízott borjú húsát tette eléje és nagy sietséggel kovásztalan kenyeret is készített számára. Micsoda jelenet! A jósnő barlangjában, amely még csak egy kevéssel előbb — Sátán hírnökének jelenlétében — visszhangzott a végzet szavaitól, az, akit Isten Izrael királyának kent fel, leült és evett és így készült fel a másnapi halálos küzdelemre. {PP 630.3}

Napkelte előtt kísérőivel együtt Saul visszatért Izrael táborába, hogy megtegye a szükséges előkészületeket az ütközetre. Saul azzal, hogy tanácskozott a sötétség leikével, tulajdonképpen megsemmisítette magát. A kétségbeesés rémülete annyira lehangolta, hogy képtelen volt bátorságot önteni hadseregébe. Elszakadt az erő forrásától, nem tudta rávenni az izraelitákat arra, hogy úgy tekintsenek Istenre, mint egyedüli segítőjükre. Mindez siettette a gonosz lélek által mondott jövendölés beteljesedését. {PP 630.4}

Izrael haderői és a filiszteusok seregei Sunem síkján és Gilboa lejtőin csaptak össze és vívták meg véres küzdelmüket. Bár az endori barlangban lejátszódott félelmetes jelent a reménység utolsó szikráját is kioltotta a király szívében, Saul mégis elszánt hősiességgel harcolt trónjáért és országáért. Mindezt azonban hiába tette. „[...] elfutottak Izráel férfiai a Filiszteusok elől és elhullának a seb miatt a Gilboa hegységén” (lSám 31:1). A király három bátor fia ott halt meg apja mellett. Az íjászok rátámadtak Saulra. Látnia kellett, hogy katonái egymás után esnek el körülötte és miként vágják le karddal fejedelmi fiait. Maga Saul is megsebesült. Már nem tudott sem harcolni, sem elmenekülni. Lehetetlenség volt számára a menekülés, ezért elhatározta, elevenen nem adja magát a filiszteusok kezébe. Megparancsolta fegyverhordozójának: „Húzd ki kardodat, és szúrj keresztül azzal engem” (lSám 31:4). Amikor ez a férfi nem volt hajlandó kezet emelni az Úr felkentje ellen, akkor Saul önmaga vette el életét úgy, hogy beledőlt saját kardjába. {PP 630.5}

Így pusztult el Izrael első királya az öngyilkosság bűnének terhével lelkén. Életét elhibázta. Tiszteletlenség és kétségbeesés jellemezte életét és halálát is, mert saját akaratát szembeállította Isten akaratával. {PP 631.1}

A vereség híre elterjedt. Rémület tört egész Izraelre. Az emberek elmenekültek a városokból; amiket zavartalanul vehették birtokukba a filiszteusok. Saul Istentől függetlenné vált uralma majdnem az egész nép pusztulását eredményezte. {PP 631.2}

A csatát követő napon, amikor a filiszteusok átkutatták a csatateret és kifosztották az elesettek holttesteit, felfedezték Saul és három fia holttestét. Hogy diadalukat teljessé tegyék, levágták Saul fejét és lerángatták róla fegyverzetét. Azután a véres fejet és fegyverzetet diadaljelvényként elküldték a filiszteusok országába „[...] hogy hírt mondanának bálványaiknak templomában és a nép között”(lSám 31:9). „Fegyverzetét Astarot templomában helyezték el”, míg fejét Dágon templomába vitték; „testét pedig felfüggeszték Bethsán kerítésére” (lSám 31:10). Így a győzelem dicsőségét hamis isteneik hatalmának tulajdonították, Jahve nevét pedig meggyalázták. {PP 631.3}

Saul és fiai holttestét Bethsánba hurcolták. Ez a város közel a Jordánhoz, nem nagyon távol Gilboától feküdt. Itt felaggatták a holttesteket, hogy a ragadozó madarak falják fel azokat. Jábes Gileád bátor férfiai azonban visszaemlékezve arra, hogy korábban Saul szabadította fel városukat, most úgy nyilvánították ki hálájukat, hogy el-hozták a király és a hercegek tetemeit és tisztességesen eltemették őket. Éjnek idején keltek át a Jordánon. „Felkelének mindnyájan a vitéz férfiak, és menének egész éjjel, és miután levették Saul testét és az ő fiainak testeit Bethsán kerítéséről, elmentek Jábesbe, és ott megégették őket; Csontjaikat pedig felszedték és eltemették a tamaris fa alatt Jábesben; és böjtölének hét napig” (lSám 31:12-13). Így a negyven évvel ezelőtt véghezvitt hőstett szerető szíveket és kezeket mozgatott meg a megaláztatás idején, és Jábes Gileád derék férfiai végtisztességgel adóztak Saulnak és fiainak. {PP 631.4}

Fejezet 67 — Ókori és újabbkori varázslat

A Szentírás beszámolója arról a látogatásról, amit Saul az endori asszonynál tett, megzavarja a Biblia tanulmányozóját. Vannak, akik azt az álláspontot képviselik, hogy Sámuel ténylegesen jelen volt a Saullal való beszélgetésen. A Biblia elegendő bizonyítékkal látja el azokat, akik ennek az ellenkezőjére következtetnek. Ha Sámuel — amint azt néhányan állítják, — már a mennyben volt, akkor őt onnan kellett megidézni. Ezt pedig vagy Isten, vagy Sátán hatalma cselekedte meg. Senki sem hiheti egy pillanatig sem, hogy Sátánnak hatalma volt arra, hogy Isten szent prófétáját lehívja a mennyből egy elhagyott asszony varázsigéinek megtisztelése céljából. Arra sem következtethetünk, hogy maga Isten hívta le őt a varázsló barlangjába. Nem, mert az Úr már nem volt többé hajlandó a Saullal való érintkezésre sem álmok, sem az Urim vagy a próféták által (lSám 28:6). Ezek voltak ugyanis az Isten és az emberek közötti érintkezés eszközei, amelyeket maga Isten jelölt ki erre a célra. Isten nem adta át senkinek üzenete közvetítésének eszközeit, legkevésbé nem Sátán ügynökeinek. {PP 633.1}

Maga az üzenet elegendő bizonyíték az eredetére. A célja nem az volt, hogy Sault bűnbánatra késztesse, hanem, hogy siettesse romlását. Ez pedig nem Isten műve, hanem Sátáné. Továbbá Saulnak a jövendőmondóval való tanácskozása volt egyik oka Isten által történt elvetésének és elpusztításának. „Meghala azért Saul az ő gonoszsága miatt, mivel vétkezett az Úr ellen, az Úrnak igéje ellen, melyet nem őrzött meg, sőt az ördöngőst is megkereste, hogy megkérdezze; És nem az Urat kérdé. Ezért elveszté őt, és adá az ő országát Dávidnak, az Isai fiának” (1Krón 10:13-14). A Biblia itt határozottan állítja, hogy a varázslás szellemét kérdezte meg és nem az Urat. Nem beszélt Sámuellel, Isten prófétájával, hanem a varázsló köz-benjárásával magával Sátánnal beszélgetett. Sátán nem mutathatta be az igazi Sámuelt, hanem csak utánozta őt, s ez a csalás megtévesztette Sault. {PP 633.2}

Az ókori varázslatnak és boszorkányságnak majdnem minden formája a halottakkal való lelki kapcsolat hitén alapult. Azok, akik gyakorolták a halottidézés művészetét, azt állították, érintkezésbe tudnak lépni az elhaltak leikével és ezek útján ismereteket nyernek az eljövendő eseményekről. A halottakkal való tanácskozásnak erre a szokására Ésaiás próféciájában találhatunk utalást: „És ha ezt mondják tinéktek: Tudakozzatok a halottidézőktől és a jövendőmondóktól, akik sipognak és suttognak: hát nem Istenétől tudakozik-é a nép? az élőkért a holtaktól kell-é tudakozni?” (Ésa 8:19). {PP 634.1}

A halottakkal való kapcsolat hite alkotja a pogány bálványimádás sarokkövét is. A pogány istenekről azt hitték, hogy azok nem mások, mint az elhalt hősök istenített lelkei. Így a pogány vallás tulajdonképpen a halottak imádata volt. Ez világosan kitűnik a Szentírásból. Izrael Bál-Peórban elkövetett bűnéről szóló beszámolóban ezt a megállapítást olvashatjuk: „Mikor pedig Sittimben lakozik vala Izráel, kezde a nép paráználkodni Moáb leányaival. Mert hívogaták a népet az ő isteneik áldozataira; és evék a nép, és imádá azoknak isteneit. És odaszegődék Izráel Bál-Peórhoz; az Úr haragja pedig felgerjede Izráel ellen” (4Móz 25:1-3). A zsoltáríró elmondja, hogy milyen istenek is voltak azok, akiknek ezeket az áldozatokat bemutatták. Az

izraeliták ugyanezen hitehagyásáról beszélve, azt mondja: „Majd hozzácsapódtak a Bál-Peórhoz, és ették a holtak áldozatait” (Zsolt 106:28), vagyis azokat az áldozatokat, amelyeket a holtaknak áldoztak. {PP 634.2}

A halottak istenítése és a velük való állítólagos kapcsolat is kiemelt helyet foglalt el a pogányság majdnem minden rendszerében. Azt hitték, hogy az istenek a halottak útján közlik akaratukat az emberekkel, és amikor az emberek kérik, tanácsot is adnak. Ilyen közvetítő helyek voltak Róma és Görögország híres jósdái is. {PP 634.3}

A halottakkal való kapcsolatban, a velük való érintkezés lehetőségében való hitet mind a mai napig megtartották még az úgynevezett keresztény országokban is. A spiritizmus neve alatt széles körben elterjedt az olyan lényekkel való érintkezés gyakorlata, akikről állítják, hogy a meghaltak szellemei. A spiritiszták azoknak a rokon-szenvét veszik igénybe, akik szeretteiket elveszítették. Lelki, szellemi lények néha megjelennek egyes embereknek elhalt barátaik alakjában és beszámolnak nekik olyan eseményekről, amelyek egykor kapcsolatban voltak velük földi életük folyamán és olyan cselekedeteket hajtanak végre, amelyeket akkor is megtettek, amikor még éltek.Ezen az úton arra a hitre vezetik el az embereket, hogy az ő elhunyt barátaik valójában angyalok, akik felettük lebegnek és érintkeznek is velük. Azokat, akiket. így az elhunytak szellemeinek feltételeznek, bi-zonyos bálványimádásban részesítenek és azok szavainak nagyobb súlya van, mint Isten szavának. {PP 634.4}

Mindazonáltal sokan vannak olyanok is, akik a spiritizmust merő csalásnak tekintik. Azokat a megnyilatkozásokat, amelyek támogatják a spiritizmus természetfeletti jellegét, a médiumok csalásának tartják. Igaz az, hogy a trükkök eredményeit gyakran valódi megnyilatkozásokként kényszerítik rá az érdeklődőkre, ugyanakkor az is igaz, hogy néha a természetfeletti hatalomnak is vannak észrevehető bizonyítékai. Sokan elvetik a spiritizmust, mint az emberi ügyesség vagy ravasz akarat eredményét. Amikor szembe találják magukat olyan megnyilatkozásokkal, amelyeket nem tudnak ezen az alapon megmagyarázni, akkor elismerik a spiritiszták állításait. {PP 635.1}

Az új idők spiritizmusa az ókori boszorkányság és bálványimádás formái -amelyeknek alapja a halottakkal való kapcsolattartás — arra az első hazugságra épülnek, amellyel Sátán elámította Évát az Éden- ben: „Bizony nem haltok meg; Hanem tudja az Isten, hogy amely napon ejéndetek abból, [...] olyanok lesztek, mint az Isten” (1Móz 3:4-5). Mindkettő ugyanazon a hazugságon alapszik, amely a hazugság atyjától származik. {PP 635.2}

Isten kifejezetten megtiltotta a hébereknek, hogy bármi módon kapcsolatban legyenek a halottakkal. Isten hathatósan becsukta előttük a halottakkal való érintkezés ajtaját, mikor azt mondta: „[...] a halottak semmit nem tudnak [...] és többé semmi részök nincs semmi dologban, amely a nap alatt történik” (Préd 9:7-8). „Kimegyen a lelke; visszatér földébe, és aznapon elvesznek az ő tervei” (Zsolt 146:4).Az Úr kijelentette Izraelnek: „Amely ember pedig az igézőkhöz és a jövendőmondókhoz fordul, hogy azok után paráználkodjék, arra is kiontom haragomat, és kiirtom azt az ő népe közül” (3Móz 20:6). {PP 635.3}

Az „ismerősök szellemei” nem a halottak lelkei voltak, hanem gonosz angyalok, Sátán hírnökei. Az ókori bálványimádásról — amely magába foglalta úgy a halottak imádását, mint a velük való bensőséges kapcsolatot — a Biblia kijelenti, hogy az nem más, mint a démonok imádása. Pál apostol arra inti keresztény testvéreit, hogy semmiképpen se vegyenek részt pogány szomszédaik bálványimádásában. Azt mondja: „[...] amit a pogányok áldoznak, ördögöknek áldozzák és nem Istennek; nem akarom pedig, hogy ti az ördögökkel legyetek közösségben” (1Kor 10:20). A zsoltáríró, amikor Izraelről beszél, azt mondja, hogy „feláldozák fiaikat és leányaikat az ördögöknek”, és a következő versben megmagyarázza, hogy „[...] Kánaán bálványainak” áldozák fel őket (Zsolt 106:37-38). A halottak imá- dásában valójában a démonokat imádták. {PP 636.1}

Az új kor spiritizmusának ugyanez az alapja és ezért valójában nem más, mint a démonok imádásának új köntösbe öltöztetése, amelyet Isten régen elítélt és megtiltott. A Szentírás előre megmondta: „[...] az utolsó időben némelyek elszakadnak a hittől, hitető lelkekre és gonosz lelkek tanításaira figyelmezvén” (lTim 4:1). Pál a Thessa- lonikabeliekhez írt második levelében Sátán különleges munkájára mutat rá a spritizmusban, mint közvetlenül Krisztus második advent- je előtti eseményre. Krisztus második eljöveteléről beszélve kijelenti, hogy ennek az erőnek „[...] eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival” (2Thess 2:9). Péter, amikor leírja mindazokat a veszedelmeket, amelyekkel az egyháznak szembe kell néznie az utolsó időben, azt mondja, hogy amint voltak hamis próféták, akik Izraelt bűnbe vitték, úgy lesznek majd hamis tanítók: „[...] akik veszedelmes eretnekségeket fognak becsempészni, és az Urat, aki megváltotta őket, megtagadván, önmagokra hirtelen való veszedelmet hoznak. És sokan fogják követni azoknak romlottságát” (2Pt 2:1-2). Az apostol itt a spiritiszta tanítók jellegzetes tanításai közül az egyik legfontosabbat mutatja ki, hogy nem ismerik el Krisztust Isten Fiának. Az ilyen tanítókra vonatkozólag a szeretett tanítvány, János a következőket jelenti ki: „Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja hogy a Jézus a Krisztus? Ez az anti- krisztus, aki tagadja az Atyát és a Fiút. Senkiben nincs meg az Atya, aki tagadja a Fiút” (1Jn 2:22-23). A spiritizmus azzal, hogy megta- gadja Krisztust, megtagadja az Atyát is és a Biblia ezt az antikrisztus megnyilvánulásának jelenti ki. {PP 636.2}

Saul végzetének megjövendölésével, ami az endori jövendőmondó asszony útján történ, Sátán egész Izraelt tőrbe akarta csalni. Azt remélte, hogy ez a tény az egész népet a varázslóval szembeni bizalomra serkenti és majd elmennek hozzá tanácsot kérni. Ilyen módon elfordulnának Istentől és Sátán vezetése alá kerülnek. Az a csalétek, amellyel a spiritizmus vonzást gyakorol a sokaságra nem más, mint az a színlelt hatalom, amellyel állítása szerint félre tudja húzni a lepelt a jövőről és az emberek elé tudja tárni azt, amit Isten elrejtett. Isten az ő szavában már megmutatta nekünk a jövendő nagy eseményeit — mindazt megmutatta, aminek ismerete lényeges számunkra — és Isten megbízható jelzőtáblát adott, hogy el ne essünk a reánk váró veszedelmek között. Sátán szándéka; hogy elpusztítsa az emberek Istenbe vetett bizalmát; hogy elégedetlenekké tegye őket életük körülményeivel; hogy rávegye őket

azoknak az ismereteknek a keresésére, amelyeket Isten bölcsen eltakart előlük, és; hogy megvessék azt, amit Isten kijelentett nekik szent szavában. {PP 637.1}

Sokan vannak, akik nyugtalanokká válnak, ha nem tudják ügyeik határozott kimenetelét. Nem tudják elviselni a bizonytalanságot és türelmetlenségükben visszautasítják a várakozást, hogy meglássák Isten üdvösségét. A rossztól való félelem majdnem őrületbe sodorja őket. Szabad utat engednek lázadozó érzéseiknek és szenvedélyes szomorúságukban ide-oda szaladgálnak és igyekeznek mindazt megtudni, amit Isten nem tárt a szemük elé. Ha bíznának Istenben és kitartóan imádkoznának is, akkor megtalálnák az isteni vigasztalást.Istennel való lelki közösségük lecsillapítaná zaklatott lelküket. A megfáradtak és a súlyosan megterheltek nyugalmat találnának lelküknek, ha Jézushoz mennének. Ha azonban nem vesznek tudomást azokról az eszközökről, amelyeket Isten rendelt vigasztalásukra, és más forrásokhoz folyamodnak abban a reményben, hogy ezeknél a forrásoknál mindazt megtalálhatják, amit Isten nem adott tudtukra, akkor Saul végzetes tévedését követik el, és csak a gonosz tudás ismeretét találják meg. {PP 637.2}

Isten előtt nem helyes az ilyen eljárás. Nemtetszését a legvilágosabb szavakkal fejezte ki. A türelmetlenség — a jövőt eltakaró lepel felfedése — mindig az Istenben való hit hiányát jelzi és megnyitja a lelket a csalás nagy mesterének indítványai előtt. Sátán ráveszi az embereket, hogy azokkal tanácskozzanak, akik látnoknak nevezik magukat. Ezek azzal, hogy kinyilatkoztatják a múlt elrejtett vagy elfeledett dolgait, bizalmat ébresztenek Sátán munkatársainak hatalma iránt és elhitetik, hogy meg tudják nekik előre mondani a jövőben történő dolgokat is. Tapasztalatával, amelyet a hosszú korszakok alatt szerzett, Sátán következtetni tud az okból az eredményre, és gyakran előre jelzi az emberek életének néhány eljövendő eseményét. Így Sátán képes becsapni és hatalma alá terelni a szegény, félrevezetett lelkeket, hogy akarata szerint vezesse őket. {PP 637.3}

Isten így figyelmeztet erre a veszélyre bennünket prófétája útján: „És ha ezt mondják tinéktek: Tudakozzatok a halottidézőktől és a jövendőmondóktól, akik sipognak és suttognak: hát nem Istenétől tu- dakozik-é a nép? az élőkért a holtaktól kell-é tudakozni? A tanításra és a bizonyságtételre hallgassatok! Ha nem ekként szólnak azok,akiknek nincs hajnalok” (Ésa 8:19-20). Kell-e azoknak, akiknek végtelen bölcsességű és hatalmú szent Istenük van a varázslókhoz menni, akiknek a tudománya a mi Urunk ellenségétől származik? Maga Isten az ő népének a világossága. Isten azt parancsolja az ő népének, hogy szemeiket függesszék arra a dicsőségre, amely el van takarva az emberi tekintet elől. Az Igazságosság Napja küldi ragyogó sugarait a szívbe. Világosságát egyenesen a mennyei királyi széktől kapja. Szükségtelen elfordulniuk a világosságnak e forrásától és odafordulni Sátán követeihez. {PP 638.1}

A démon Saulhoz intézett üzenetének — ámbár ez a bűn vádolása volt — nem Saul megreformálása volt a célja, hanem az, hogy pusztulásra és végromlásra ösztönözze őt. Mindazáltal az szolgálja a kísértő szándékát legjobban, ha az embereket hízelkedéssel csábítja a romlásba. A démon-istenek tanítása az ókori időkben aljas feslettsé- gekből táplálkozott. Az

isteni szabályokat, mivel azok kárhoztatták a bűnt és érvényre juttatták az igazságot, egyszerűen félretolták. Az igazságot könnyedén vették vagy elvetették. Az erkölcstelenséget nemcsak megengedték, hanem még ajánlották is. A spiritizmus tulajdonképpen azt hirdeti, hogy nincs sem halál, sem bűn, sem ítélet, sem megtorlás; hogy „az emberek el nem bukott félistenek"; hogy a kívánság a legfőbb törvény; és hogy az ember csak önmagának tartozik számadással. A korlátok, amelyeket Isten emelt az igazság, az erkölcsi és a nemi tisztaság és a tisztelet megőrzésére, már leromboltattak és így sokan felbátorodtak a bűn elkövetésére. Az ilyen tanítás nem azt bizonyítja-e, hogy ugyanazon forrásból ered, mint a démonok imádása? {PP 638.2}

Az Úr Izrael elé tárta a gonosz lelkekkel való közösség következményeit, és ezt láthatták is a kanaániták utálatosságaiban. A kana- ánitákban nem volt semmi szeretet, bálványimádók, paráznák és gyilkosok voltak, teljesen romlott gondolatokkal, cselekedetekkel. Az emberek a saját szívüket sem ismerik, mert „csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az; kicsoda ismerhetné azt?" (Jer 17:9). Isten azonban megérti a romlott emberi természet hajlandóságait. Akkor éppen úgy, mint most is, Sátán mindig arra törekedett, hogy kedvező feltételeket teremtsen az Isten ellen való lázadásra, hogy Izrael népe éppen olyan utálatos legyen Isten előtt, mint amilyenek voltak a kanaániták. A lelkek ellensége mindig éber és azonnal megnyitja a csatornákat, amelyeken a gonoszság akadálytalanul folyik belénk, mert azt akarja, hogy elpusztuljunk és elítéltessünk Isten előtt. {PP 639.1}

Sátán elhatározta, hogy uralmát megtartja Kánaán földjén. Amikor pedig Kánaán Isten gyermekeinek lakóhelyévé lett és Isten törvénye lett az ország törvénye, akkor kegyetlen és rosszindulatú gyűlölettel gyűlölte Izraelt, kitervelve megsemmisítésüket. A gonosz lelkek munkálkodása által idegen isteneket mutatott be nekik. A tör-vényszegés miatt, amelyet elkövettek, a választott nép végezetül szétszóródott az ígéret földéről. Ezt igyekszik Sátán napjainkban is megismételni. Isten elválasztja népét a világ utálatosságától, hogy megtarthassák az ő törvényét. Ezért „[...] atyánkfiainak vádolója" (Jel 12:10) nem ismer határt. „[...] mert leszállott az ördög tihozzátok, nagy haraggal teljes, úgymint aki tudja, hogy kevés ideje van" (Jel 12:12). Az ígéret földje éppen előttünk van és Sátán elhatározta, hogy elpusztítja Isten népét és kirekeszti őket örökségükből. A felhívás: „Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne jussatok"(Mk 14:38) sohasem volt időszerűbb és szükségesebb, mint most. {PP 639.2}

Az Úr szava, amelyet az ókor Izraeléhez intézett, ebben a korszakban is szól az ő népéhez: „Ne menjetek igézőkhöz, és a jövendőmondókat ne tudakozzátok, hogy magatokat azokkal megfertőztessé- tek" (3Móz 19:31). „Mert mind utálja az Úr, aki ezeket míveli" (5 Móz 18:12). {PP 639.3}

Fejezet 68 — Dávid Siklákban

(1Sám 29; 30: 2Sám 1. fejezete)

Dávid és emberei nem vettek részt a Saul és a filiszteusok közötti ütközetben annak ellenére, hogy kivonultak a filiszteusokkal a harctérre. Amikor a két hadsereg felkészült az ütközetre, Isai fia nagy zavarban volt. Elvárták tőle, hogy a filiszteusokkal együtt küzdjön; ha nem teljesíti kötelességét és a harctéren elhagyja a kijelölt helyet és visszavonul, akkor nemcsak gyávának bélyegzik, hanem Ákhissal szemben elkövetett hálátlansággal és árulással is megvádolják, aki viszont megvédte és bizalmába fogadta őt. Egy ilyen cselekedet foltot ejt nevén, és kiszolgáltatja magát ellenségei haragjának, amitől jobban kellett félnie, mint Saultól. De egy pillanatig sem tudott beleegyezni, hogy Izrael ellen harcoljon. Ha ezt teszi, akkor saját országának árulójává lesz — Isten és népe ellenségévé válik. Ez a cselekedete egyszer és mindenkorra bezárta volna előtte az Izrael trónjához vezető utat. Sőt, ha Saul elesne ebben az ütközetben, akkor azt is neki tulajdonítanák. {PP 640.1}

Most látta Dávid, mennyire helytelenül cselekedett. Sokkal jobban tette volna, ha a hegyek Isten által megerősített és védett erődítményeiben keres menedéket, s nem Jahve és népe ellenségénél. Az Úr azonban nagy irgalmasságában nem büntette meg szolgáját ezért a tévedéséért és nem hagyta magára szorultságában és nehéz helyzetében. Dávid, ha el is vesztette Isten hatalmába való hitét és emiatt letért az engedelmesség útjáról, de szívében még mindig ott volt a szándék, hogy hű marad Istenhez. Miközben Sátán és angyalai arra törekedtek, hogy miképpen nyújtsanak segítséget Isten és Izrael népe ellenségének, hogy tervet készítsenek az Istenét elhagyó király ellen, addig az Úr angyalai azon munkálkodtak, hogy kiszabadítsák Dávi-dot a veszedelemből, amelybe beleesett. Ezek a mennyei hírnökök arra indították a filiszteusok főembereit, hogy tiltakozzanak Dávid és emberei jelenléte ellen, nehogy az ő hadseregük mellett részt vehessenek az ütközetben. {PP 640.2}

„Mit akarnak ezek a zsidók?” — kiáltozták az Ákhist körülvevő fi-liszteus főemberek. Mivel Ákhis vonakodott megválni egy ilyen fontos szövetségestől, így felelt: „Avagy nem ez-é Dávid, Saulnak, az Izráel királyának szolgája, aki már napok óta, sőt évek óta nálam van, és nem találtam benne semmi rosszat attól a naptól fogva, hogy átjött, a mai napig” (1Sám 29:3). {PP 641.1}

A főemberek azonban kitartottak követelésük mellett és ezt mondták Ákhisnak: „Küldd vissza ezt az embert, hogy térjen vissza a helyére oda, amelyet rendeltél neki, és ne jöjjön el mivelünk a harcba, hogy ellenünk ne forduljon a harcban; mert ugyan mivel tehetné magát kedvesebbé ura előtt, hacsak nem ezeknek a vitézeknek fejeivel? Avagy nem ez-é Dávid, akiről így énekelnek a körtáncban: Megverte Saul az ő ezerét, és Dávid is az ő tízezerét?” (1Sám 29:4-5).Híres bajnokuk megölése még frissen élt a filiszteus főurak emlékezetében. Nem hitték el, hogy Dávid a saját népe ellen is harcolna.És ha a csata hevében az izraeliták

oldalára állna át, nagyobb kárt okozhat a filiszteusoknak, mint Saul egész hadserege. {PP 641.2}

Ákhis arra kényszerült, hogy engedjen, magához hivatta Dávidot és azt monda: „Él az Úr, hogy te becsületes vagy, és kedves előttem mind kimenésed, mind bejövésed velem a táborba, mert semmi rosz- szat nem találtam benned attól a naptól fogva, hogy hozzám jöttél, e mai napig; de a vezérek előtt nem vagy kedves. Most azért térj visz- sza, és menj el békességben, és semmit se cselekedjél, ami a Filiszteusok vezérei előtt helytelen" (1Sám 29:6-7). {PP 641.3}

Dávid attól félve, hogy elárulja valódi érzéseit, ezt válaszolta:„Vajon mit cselekedtem, és mit találtál a te szolgádban attól a naptól fogva, hogy nálad voltam, a mai napig, hogy ne menjek el, és ne harcoljak a királynak, az én uramnak ellenségei ellen?" (lSám 29:8).Ákhis válasza szégyent és lelkiismeret-furdalást kellett ébresszen Dávid szívében, mert arra gondolt, hogy bizony nem méltók Jahve szolgájához azok a csalások, amelyekhez folyamodott. „Tudom; bizonyára kedves vagy előttem, mint az Istennek angyala; de a Filiszteusok vezérei mondák: El ne jöjjön velünk a harcba. Azért kelj fel ko-rán reggel uradnak szolgáival együtt, akik veled eljövének; keljetek fel korán reggel, mihelyt megvirrad, és menjetek el" (lSám 29:9-10). így a csapda, amelybe Dávid beleesett, összetört és Dávid kiszabadult belőle. {PP 641.4}

Három napi út után Dávid és hatszáz főből álló csoportja visszatértek Siklágba, filiszteus otthonukba. Itt azonban szomorú látvány fogadta őket. Az amálekiták kihasználták Dávid és emberei távollétét és bosszút álltak a területükön végrehajtott portyázásaikért. Megtámadták a védelem nélkül hagyott várost; kifosztották és felgyújtották. Amikor pedig távoztak, az asszonyokat és a gyermekeket fogolyként magukkal vitték sok zsákmánnyal együtt. {PP 642.1}

A borzalomtól Dávid és emberei egy kis ideig némán néztek a megfeketedett és parázsló romokra. Azután felfogva a nagy veszteséget és bajt, a harcosok sírtak. „[...] felkiáltának és annyira sírának, hogy végre erejök sem volt a sírásra" (1Sám 30:4). {PP 642.2}

Isten itt ismét megintette Dávidot, mert kishitűsége vezette őt a filiszteusok közé. Most megláthatta, hogy milyen biztonságot talált Isten és népe ellenségei között. Követői is ellene fordultak, mert bajaik okát neki tulajdonították. Az amálekiták bosszúállását ő hívta ki azzal, hogy többször is rájuk támadt. Mivel ellenségei között biztonságban érezte magát, azért védelem nélkül hagyta a várost. A fájdalomtól és a haragtól megvadult katonái most a legrosszabb elkövetésére is készek voltak és azzal fenyegették, hogy megkövezik vezérüket. {PP 642.3}

Dávid úgy érezte, nem számíthat semmiféle emberi támogatásra. Mindazt, ami még kedves volt neki a földön, elvették tőle. Saul kiűzte őt az országból. A filiszteusok kiutasították a táborukból. Az amálekiták kifosztották a várost, amelyben élt. Feleségeit és gyermekeit fogságba vitték. Legközelebbi barátai és harcostársai ellene lázadtak és halállal fenyegették. A nyomorúságnak ebben az órájában Dávid nem engedte meg magának, hogy a fájdalmas

körülményeknél időzzék, hanem komolyan Istenhez fordult segítségért: „[...] megerősíté magát az Úrban” (1Sám 30:6). Visszaemlékezett múltjára, és eseménydús életére. Vajon elhagyta-e őt az Úr valamikor is? Lelke felüdült, amikor emlékezetébe idézte Isten kegyelmének sok bizonyítékát. Dávid követői elégedetlenségükkel és türelmetlenségükkel szenvedésüket, szerencsétlenségüket még fájdalmasabbá tették. Dávid, az Isten embere azonban, akinek pedig nagyobb oka lett volna a fájdalomra, a bánatra, bátor maradt. „Mikor félnem kellene is, én bízom te benned” (Zsolt 56:4). Dávid így szólt szívében. Bár ő maga nem látja a kiutat a nehézségekből, Isten azonban látja az utat és meg is taníthatja őt arra, hogy mit tegyen. {PP 642.4}

Odahívta Abjáthár papot, Akhimélek fiát, és segítségével „megkérdezé Dávid az Urat, mondván: Üldözzem-é ezt a sereget? Utolérem- é őket?” A válasz ez volt: „Üldözzed, mert bizonyosan utoléred, és szabadulást szerzesz” (1Sám 30:8). {PP 643.1}

Ezek a szavak lecsendesítették a fájdalom és a szenvedély érzelmeit. Dávid és katonái azonnal felkerekedtek, és elindultak az ellenség után. Olyan gyorsan mentek, hogy amikor elérték a Bésor patakát, amely Gáza közelében ömlik a Földközi-tengerbe, a csoport kétszáz emberét a kimerültség arra kényszerítette, hogy álljanak meg és maradjanak ott. Dávid azonban a megmaradt négyszáz emberével tovább nyomult előre. {PP 643.2}

Útközben találkoztak egy egyiptomi rabszolgával, aki a fáradtság és az éhség miatt közel volt a halálhoz. De amikor enni és inni kapott, magához tért. Elmondta, hogy kegyetlen ura, egy amálekita, aki részt vett Siklág felégetésében, ott hagyta meghalni. Elbeszélte a támadás és fosztogatás történetét. Mivel megígérték neki, hogy nem ölik meg és urának sem adják vissza, beleegyezett abba, hogy Dávidot és embereit ellenségük táborához vezeti. {PP 643.3}

Amikor a táborhelyhez értek, látták a dorbézoló sereget. A győztesek ünnepelték győzelmüket. „És ímé, azok elszéledének az egész vidéken, és evének, ivának és táncolának az igen nagy zsákmány felett, amelyet a Filiszteusok tartományából és Júda tartományából hozának” (1Sám 30:16). Dávid azonnali támadást rendelt el, és az üldözők ádáz dühvei vetették magukat zsákmányukra. Az amálekiták meglepődtek és zavarba estek. A csata egész éjjel tartott és a következő napon is, míg majdnem az egész sereget megverték. Csak négyszáz férfinak sikerült tevék hátán elmenekülnie. Az Úr szava beteljesedett: „És mindent megszabadított Dávid, valamit elvittek az Amálekiták; az ő két feleségét is megszabadná Dávid. És semmijök sem hiányzott, sem kicsiny, sem nagy, sem fiaik, sem leányaik, a zsákmányból sem és mindabból, amit elvittek tőlük; Dávid mindent visszahozott” (lSám 30:18-19). {PP 643.4}

Amikor Dávid betört az amálekiták területére, kardélre hányta mindazokat a lakosokat, akik kezébe kerültek. Ha Isten hatalma nem tartja vissza az amálekitákat, bosszút állva megölték volna Siklág népét. Úgy döntöttek, hogy megkímélik a foglyok életét. Diadaluk méltóságát ezzel is emelni kívánták, hogy a rabok megszámlálhatatlan sokaságát vezették haza, hogy aztán

rabszolgákként eladják őket. Akaratlanul Isten szándékát valósították meg, mert foglyaik sértetlenül kerültek vissza családjukhoz. {PP 644.1}

Minden földi hatalom a végtelen Isten fennhatósága alá tartozik. A leghatalmasabb uralkodóhoz, a legkegyetlenebb elnyomóhoz így szól Ő: „Eddig jöjj és ne tovább; ez itt ellene áll kevély habjaidnak!” (Jób 38:11). Isten hatalma állandóan munkálkodik, hogy ellenálljon a gonosz tevékenységének. Isten mindig az emberekért munkálkodik, nem azért, hogy megsemmisítse, hanem visszatérítse és megőrizze őket. {PP 644.2}

A győztesek nagy örömmel indultak vissza házaikhoz. Amikor eljutottak hátrahagyott társaikhoz, akkor az önzőbbek és az engedetlenebbek követelték, hogy azok, akik nem vettek részt a csatában, ne részesüljenek a zsákmányból. Azt mondták nekik, elégedjenek meg azzal, hogy visszakapták feleségüket és gyermekeiket. De Dávid nem egyezett bele. „Ne cselekedjetek így, atyámfiai azzal, amit az Úr adott nekünk;” — mondta — „ő oltalmazott minket és adá kezünkbe a sereget, amely ellenünk jött vala. Vajon kicsoda engedhetne néktek ebben a dologban? Sőt inkább, amekkora annak a része, aki elment a harcba, akkora legyen annak is a része, aki a holminál marada; egyenlőképpen osztozzanak” (lSám 30:23-24). Így az ügy elrendeződött és később Izraelben szabály lett, hogy mindazok, akik a harcban voltak, egyenlő arányban részesüljenek a zsákmány elosztásában azokkal, akik hátramaradtak és segítőik voltak. {PP 644.3}

Amellett, hogy visszaszerezték mindazt, amit az amálekiták elvittek Siklágból, Dávid és emberei jelentős juhnyájat és gulyát zsákmányoltak, amelyek az ellenség tulajdonai voltak. Ezt „Dávid zsákmányának” nevezték el. Siklágba való visszatérésük után Dávid ebből a zsákmányból ajándékokat küldött Júdában saját törzse véneinek. Ebben az ajándékosztásban mindazokról megemlékezett, akik barátságosan viselkedtek vele és katonáival, amikor a hegyek által alkotott erődökbe húzódtak vissza, s helyről helyre menekülve mentették életüket A vének kedvessége és rokonszenve nagyon értékes volt az űzött menekülő számára. Így igyekezett azt most hálásan kifejezni és elismerni. {PP 644.4}

Három nap telt el azóta, hogy Dávid és harcosai visszatértek Siklágba. Miközben azon munkálkodtak, hogy helyreállítsák romokban heverő otthonaikat, aggodalmas szívvel várakoztak a csatáról érkező hírekre, amely — tudomásuk szerint — most zajlott Izrael és a filiszteusok között. Hírnök érkezett a városba, akinek „[...] ruhái megszaggatva valának, fején pedig föld vala” (2Sám 1:2). Azonnal Dávidhoz vezették. A hírnök tisztelettel meghajolt Dávid előtt. Így fejezte ki, hogy hatalmas fejedelemnek ismeri el, akinek kegyét szeretné elnyerni. Dávid türelmetlenül érdeklődött tőle, hogy miként zajlott le a csata. A menekült beszámolt Saul vereségéről és halálának módjáról és arról is, hogy Jonathán is meghalt. Beszámolójában azonban nem maradt meg a tények egyszerű megállapításánál. Azt feltételezte, hogy Dávid ellenséges érzéseket dédelget szívében könyörtelen üldözője iránt, és ezért abban a reményben, hogy ezzel nagyobb tiszteletet biztosít a maga számára, gyilkosnak adta ki magát. Dicsekedve folytatta, hogy a csata alatt megtalálta Izrael megsebesült királyát és az ellenség által erősen

szorongatott királyt annak személyes kérésére saját kezével ölte meg. A koronát a fejéről és az arany karkötőt a karjától elhozta Dávidnak. Biztos volt abban, hogy ezeket a híreket Dávid nagy örömmel fogadja és nagy jutalomban részesíti őt. {PP 645.1}

De „[...] megragadá Dávid a maga ruháit és megszaggatá, úgyszintén a többi emberek is, akik ő vele valának. És nagy zokogással sí- rának, és böjtölének mind estvéig, Saulon és Jonathánon, az ő fián, és az Úrnak népén és Izráelnek házán, mivelhogy fegyver által hullottak el” (2Sám 1:11-12). {PP 645.2}

Az első fájdalom enyhülése után a félelmetes hírek miatt Dávid gondolatai visszatértek a különös hírnökre és arra a gonoszságra, amelyet saját állítása szerint ő maga követett el. Maga elé hivatta a fiatalembert és megkérdezte tőle: „Honnét való vagy te? Felele: Egy jövevény Amálekita férfi fia vagyok. Ismét monda neki Dávid: Hogy nem féltél felemelni kezedet az Úr felkentjének elvesztésére?” (2Sám 1:13-14). Saul kétszer volt Dávid hatalmában, de amikor arra biztatták, hogy ölje meg őt, nem volt hajlandó felemelni kezét ellene, akit Isten parancsára királlyá szenteltek, hogy uralkodjék Izrael felett. Ez az amálekita pedig nem félt dicsekedni azzal, hogy ő ölte meg Izrael királyát. Gonoszsággal vádolta saját magát, amelyet halállal büntettek és a büntetést azonnal végre is hajtották. Dávid ezt mondta: „A te véred legyen a te fejeden: mert a tennen nyelved vallása bizonyságot tesz ellened, mondván: Én öltem meg az Úrnak felkentjét” (2Sám 1:16). {PP 645.3}

Dávid fájdalma Saul halála felett őszinte és mély volt. Igazán nemes természet nagylelkűségét bizonyította: nem örült ellensége halálán. Az az akadály, amely eddig elzárta előle az Izrael királyi székéhez vezető utat, elhárult az útból, Dávid azonban ennek nem örült. A halál kitörölte elméjéből Saul bizalmatlanságának és kegyetlenségének emlékét és most nem emlékezett a múlt eseményeire, csak arra gondolt, ami nemes és királyi volt Saul cselekedeteiben. Saul neve össze volt kötve Jonathán nevével, akinek Dávid iránti barátsága igaz és önzetlen volt. {PP 646.1}

Az az ének, amelyben Dávid kifejezte szíve érzéseit, kincssé vált nemzete és Isten népe számára az egymást követő korszakokban: {PP 646.2}

„Izráel! a te ékességed elesett halmaidon:
miként hullottak el a hősök!
Meg ne mondjátok Gáthban,
ne hirdessétek Askelon utcáin,
hogy ne örvendjenek a Filiszteusok leányai,
és ne ujjongjanak a körülmetéletlenek leányai.
Gilboa hegyei,
se harmat, se eső ti reátok ne szálljon,
és mezőtök ne teremjen semmi áldozatra valót;
mert ott hányatott el az erős vitézek paizsa,
Saulnak paizsa,

mintha meg nem kenettetett volna olajjal.
A megöletteknek vérétől és a hősöknek kövérétől
Jonathán kézíve hátra nem tért,
és a Saul fegyvere hiába nem járt.
Sault és Jonathánt,
akik egymást szerették és kedvelték míg éltek,
a halál sem szakította el;
a saskeselyűknél gyorsabbak
és az oroszlánoknál erősebbek valának. Izrael leányai!
sirassátok Sault,
ki karmazsinba öltöztetett gyönyörűen,
és arannyal ékesíté fel ruhátokat.
Óh, hogy elhullottak a hősök a harcban!
Jonathán halmaidon esett el!
Sajnállak testvérem, Jonathán,
kedves valál nékem nagyon,
hozzám való szereteted csudálatra méltóbb volt
az asszonyok szerelménél.
Óh, hogy elhullottak a hősök!
És elvesztek a hadi szerszámok!”

(2Sám 1:19-27). {PP 646.3}

Fejezet 69 — Dávidot meghívják a trónra

(2Sám 2-5:5 fejezete)

Saul halálával megszűntek azok a veszedelmek, amelyek Dávidot száműzötté tették. Az út most megnyílt számára és visszatérhetett hazájába. Amikor a Saulért és Jonathánért tartott gyásznapok véget értek, „[...] megkérdezé Dávid az Urat, mondván: Felmenjek-é Júdá- nak valamelyik városába? Kinek felele az Úr: Menj fel. És monda Dávid: Hová menjek? Felele: Hebronba” (2Sám 2:1). {PP 648.1}

Hebron húsz mérföldre feküdt északra Beérsebától, körülbelül félúton a város és a jövendő főváros, Jeruzsálem között. Eredetileg Kirját-Arbá-nak nevezték, mert Arbának, Anák atyjának városa volt. Később Mamré volt a neve. Itt volt a pátriárkák temetkezési helye, a „Makpelah barlang”. Hebron Káleb öröksége volt, most Júda fővárosa. A völgyben fekvő várost termékeny, lankás vidék és termőföld vette körül. Ott voltak Palesztina legszebb szőlős-kertjei, számtalan olaj és más gyümölcstermő fák ültetvényeivel együtt. {PP 648.2}

Dávid és társai azonnal készek voltak arra, hogy engedelmeskednek annak az utasításnak, amelyet Istentől kaptak. A hatszáz felfegyverzett férfi, feleségeikkel és gyermekeikkel, juhnyájaikkal és szarvasmarha csordáikkal együtt hamarosan úton voltak Hebron felé. Amikor ez a karaván bevonult a városba, Júda férfiai már ott várakoztak, hogy Dávidot, Izrael jövendő királyát fogadják. Azonnal előkészületeket tettek a megkoronázására. „[...] és ott felkenék Dávidot királynak a Júda házán” (2Sám 2:4). Semmilyen erőszakot nem alkalmaztak annak érdekében, hogy tekintélyét erővel más törzsek fölé is kiterjesszék. {PP 648.3}

Az újonnan megkoronázott uralkodó első cselekedeteinek egyike az volt, hogy kifejezte gyengéd tiszteletadását Saul és Jonathán em-lékének. Amikor értesült Jábes Gileád lakóinak bátor tettéről, hogy elhozták az elesett vezérek testét és tisztességes temetésben részesítették őket, Dávid azonnal követeket küldött Jábesba ezzel az üzenettel: „Áldottak vagytok ti az Úrtól, kik ezt az irgalmasságot cselekedtétek a ti uratokkal, Saullal, hogy eltemettétek; Annakokáért most az Úr cselekedjék veletek irgalmasságot és igazságot; sőt én is ezt a jót teszem veletek, hogy ezt cselekedtétek” (2Sám 2:5-6). Egyúttal közölte velük Júda trónjára lépését és azok további hűségét kérte, akik eddig is bizonyították azt. {PP 648.4}

A filiszteusok nem ellenezték Júdának azt az eljárását, hogy Dávidot tették királlyá. Megbarátkoztak vele száműzetésében, abban a reményben, hogy ezzel gyengítik Saul országát. Most abban reménykedtek, hogy Dávid iránt kimutatott előző kedvességük miatt Dávid hatalmának kiterjedése és megerősödése az ő javukat szolgálja majd. Dávid uralkodása azonban nem volt zavarmentes. Megkoronázásával kezdetét vette a sötét feljegyzések sorozata, amelyek összeesküvésekről és lázadásokról számolnak be. Dávid nem árulóként lépett a trónra. Isten választotta ki, hogy ő legyen Izrael királya. Így senkinek sem lehetett semmi oka, hogy bizalmatlan legyen vele szemben vagy ellenkezzék vele. Alig ismerték el azonban királyi

tekintélyét és megbízását Júda férfiai, amikor Abner befolyására Saul fiát, Isbó- setet tették királlyá és ellentrónt állítottak fel Izraelben. {PP 649.1}

Isbóset azonban gyenge és nem hozzáértő képviselője volt Saul házának, miközben Dávid kiválóan alkalmas volt az ország terheinek felelősségteljes hordozására. Abner, Isbóset királyi hatalomra való emelésének fő közvetítője, főparancsnok volt Saul hadseregében és a legkiválóbb ember volt Izraelben. Abner tudatában volt annak, hogy Dávidot maga az Úr jelölte ki Izrael trónjára. Mivel azonban Dávidot nagyon hosszú ideig üldözték, nem volt hajlandó arra, hogy Isai fia örökölje az országot, amely felett Saul uralkodott. {PP 649.2}

A körülmények, amelyek közé Abner került, megmutatták igazi jellemét. Valójában becsvágyó és elvtelen ember volt. Rokona volt Saulnak és a király befolyására megvetette azt az embert, akit maga Isten választott Izrael uralkodójává. Gyűlöletét csak növelte az az éles megrovás, amelyben Dávid részesítette, amikor a korsó vizet és a király lándzsáját elvette Saul oldala mellől, amikor ő a táborban aludt. Visszaemlékezett arra, hogy Dávid mit és hogyan kiáltott a király és Izrael népe füle hallatára: „Avagy nem férfi vagy-é te, és kicsoda olyan, mint te Izráelben: És miért nem vigyáztál a te uradra,a királyra? (...) Nem jó dolog ez, amit cselekedtél! Él az Úr, hogy halál fiai vagytok ti, amiért nem vigyáztatok a ti uratokra, az Úrnak felkentjére!” (lSám 26:15-16). Ez a megszégyenítés azóta is nyomta szívét és elhatározta, hogy végrehajtja bosszúálló tervét és saját felmagasztalására szakadást hoz létre Izraelben. A volt királyi ház képviselőjét használta fel saját önző becsvágyainak és szándékainak elérésére. Tudta, hogy a nép szereti Jonathánt. Mindenki szívesen emlékezett reá és Saul első sikeres hadjáratát sem felejtették el. Ez a lázadó vezér nagyon ügyesen és elszántan vitte véghez tervét. {PP 649.3}

A Jordán túlsó partján fekvő Mahanáimot választották királyi székhelyül, mivel ez a város nyújtotta a legnagyobb biztonságot a támadások ellen, amely Dávid vagy a filiszteusok részéről érhette őket. Itt koronázták meg Isbósetet. Uralmát először csak a Jordán keleti oldalán élő törzsek fogadták el és csak később terjedt ki Júda kivételével egész Izraelre. Saul fia két évig élvezte méltóságát az elszigetelt fővárosban. Abner egész Izraelre ki akarta terjeszteni hatalmát és ezért háborúra készült fel. „Sok ideig tartó hadakozás lőn a Saul háznépe között és a Dávid háznépe között. Dávid pedig mind feljebb-feljebb emelkedik és erősbödik vala; a Saul háza pedig alább- alább száll és fogy vala” (2Sám 3:1). {PP 650.1}

Végül árulás döntötte meg azt a trónt, amelyet rosszindulat és becsvágy állított fel. Abner megharagudott Isbóset gyengesége és hozzá nem értése miatt, ezért ellene fordult és átpártolt Dávidhoz. Azt is felajánlotta Dávidnak, hogy Izrael összes törzsét zászlója alá hozza. A király elfogadta javaslatait és tisztességgel bocsátotta el, hogy valósítsa meg szándékát. Ennek a bátor és híres katonának kedvező fogadtatása felkeltette Joáb féltékenységét, aki Dávid hadseregének volt a főparancsnoka. Abner és Joáb között ellenségeskedés, sőt vérbosszú volt, mert az előbbi megölte Joáb öccsét, Asáelt az Izrael és Júda közötti háborúban. Most Joáb jó alkalmat látott arra, hogy bosszút álljon Abneren fiatalabb testvére haláláért és egyben

megszabaduljon jövendőbeli vetélytársától. Elhatározta, hogy tőrbe csalja és megöli Abnert. {PP 650.2}

Amikor Dávid meghallotta az áruló támadást, ezt mondta: „Ártatlan vagyok én és az én országom mindörökké az Úr előtt, Abnernek, a Nér fiának vérétől. Szálljon ez Joábnak fejére, és az ő atyjának egész háznépére” (2Sám 3:28-29). Tekintettel az ország rendezetlen állapotára és a gyilkos hatalmára és rangjára, — mert Joáb testvére Abisai is egyesült vele, — Dávid nem büntethette meg a gyilkosságot igazságosan, de nyilvánosan kimutatta a véres cselekedettől való undorát. Abner temetését nyilvános tiszteletadással és megfelelő méltósággal végezték el. A hadsereg Joábbal az élén részt vett a gyász- szertartáson, megszaggatott ruhában és zsákruhába öltözve. A király azzal nyilvánította ki gyászát, hogy a temetés napján böjtöt tartott. {PP 650.3}

Első gyászolóként állt a ravatalnál. A sírnál elhangzott gyászének, élesen megdorgálta a gyilkost. A király így siránkozott Abner felett: {PP 651.1}

„Gaz halállal kelle kimulnia Abnernek?
A te kezeid nem voltak megkötve,
sem lábaid békóba verve;
de úgy vesztél el,
mint álnok ember miatt szokott elveszni az ember!”

(2Sám 3:33-34). {PP 651.2}

Dávid nagylelkű elismerése arról, aki keserű ellensége volt, elnyerte egész Izrael bizalmát és csodálatát. „Mely dolgot mikor az egész község megértett, igen tetszék nékik; valamint a többi dolga is, amit a király cselekeszik vala, igen tetszék nékik. És megértette azon a napon az egész nép és az egész Izrael, hogy nem a királytól volt, hogy Abnert, a Nér fiát megölték” (2Sám 3:36-37). Csak bizalmas tanácsadói és kísérői szűkebb körében beszélt a király a bűntényről és ismerte el saját tehetetlenségét a gyilkos méltó megbüntetésében. Az ügyet Isten igazságosságára bízta. „Nem tudjátok-é, hogy nagy fejedelem esett ma el az Izráelben? Én pedig ma erőtelen, noha felkent király vagyok; ezek pedig a Sérujának fiai hatalmasabbak nálamnál.De fizessen meg az Úr annak, aki gonoszt cselekeszik, az ő gonoszsága szerint” (2Sám 3:38-39). {PP 651.3}

Abner őszinte volt Dávidnak tett minden ajánlatában, de indítóokai aljasak és önzők voltak. Az Istentől rendelt királlyal állandóan szembehelyezkedett abban az elvárásban, hogy magának biztosítsa a tiszteletet. A neheztelés, a megsebzett büszkeség és szenvedély volt az, ami őt arra vezette, hogy egy ügyet, amit oly sokáig szolgált, elhagyjon; és amikor Dávidhoz átpártolt, azt remélte, hogy szolgálatában a legmagasabb méltóságot nyeri el. Ha sikerült volna szándéka, akkor képességei és becsvágya, nagy befolyása és istenfélelmének hiánya veszélyeztette volna Dávid trónját, a nép békességét és jólétét. {PP 651.4}

„Mikor pedig meghallotta Saul fia, hogy meghalt Abner Hebron- ban, igen megfogyatkozék az ő ereje. Sőt az egész Izráel megrémüle”(2Sám 4:1). Nyilvánvaló volt, hogy a királyságot nem tarthatták fenn sokáig. Egy másik árulás tetőzte be a csökkenő hatalom bukását. Isbósetet két fő embere aljasul meggyilkolta. Ezek Isbóset levágott fejével Júda királyához, Dávidhoz siettek. Azt remélték, hogy ezzel a tettükkel megkedveltetik magukat és elnyerik jóindulatát. {PP 652.1}

E bűnjellel álltak meg Dávid előtt és ezt mondták: „Ímhol Isbósetnek, Saul fiának, a te ellenségednek feje; aki üldözé a te lelkedet, és az Úr bosszút állott e mai napon az én uramért, a királyért, Saulon és az ő maradékán” (2Sám 4:8). Dávid azonban, akinek a trónját maga Isten erősítette meg, és akit Isten szabadított meg ellenfeleitől, nem kívánta az árulók segítségét hatalma megerősítéséhez. Ezért elmondta a gyilkosoknak, hogy mi lett a végzete annak, akik Saul megölésével dicsekedett előtte. Így szólt: „Mennyivel inkább az istentelen embereket, kik ágyában, a maga házában ölték meg az igaz embert? Azért most vajon ne kívánjam-é meg az ő vérét kezeitekből, hogy titeket eltöröljelek a földről? Parancsola azért Dávid az ő szolgáinak, hogy megöljék őket; és elvagdalák kezeiket és lábaikat; és felakasztá ők et Hebronban, a halastó mellett. Isbóset- nek pedig fejét felvevén, eltemeték az Abner sírboltjába, Hebronban” (2Sám 4:11-12). {PP 652.2}

Isbóset halála után Izrael vezető emberei között az az általános kívánság uralkodott, hogy Dávid legyen az összes törzsek királya. „Eljövének pedig Dávidhoz Hebronba Izráelnek minden nemzetségei, és szólának ilyenképpen: Ímé mi a te csontodból és testedből valók vagyunk” (2Sám 5:1). Kijelentették: „Mert ennekelőtte is, mikor Saul uralkodott felettünk, te vezérelted ki s be Izráelt, és az Úr azt mondotta néked: Te legelteted az én népemet, az Izráelt, és te fejedelem leszel Izráel felett. Eljövének azért Izráelnek minden vénei a királyhoz Hebronba, és frigyet tőn velek Dávid király Hebronban az Úr előtt, és királlyá kenék Dávidot Izráel felett” (2Sám 5:2-3). Isten gondviselése által megnyílt Dávid előtt a trónhoz vezető út. Nem volt semmilyen személyes becsvágya, amelyet szeretett volna kielégíteni, mert nem vágyott méltóság után, amelyhez most hozzájutott. {PP 652.3}

Áron és a léviták leszármazottai közül több mint nyolcezren várakoztak Dávidra. A népben végbement változás gyökeres és alapos volt. A forradalom nyugodtan és méltóságteljesen zajlott és illett ahhoz a nagy munkához, amely folyamatban volt. Közel félmillió ember gyűlt össze Hebronba Saul volt alattvalói közül. Ott tolongtak a városban és környékén. A dombok és a völgyek nyüzsögtek a sokaságtól. Kijelölték a koronázás óráját. Az az ember, akit kiűztek Saul udvarából, aki a hegyek és dombok közé menekült és a föld barlang-jaiban mentette meg életét, most azt a kitüntetést kell kapja, amely a legmagasabb méltóság, amit ember embertársának adományozhat.A papok és a vének szent tisztségük ruháit öltötték magukra. A katonák és tisztjeik dárdái és sisakjai fényesen csillogtak és a messze földről jött idegenek mind arra törekedtek, hogy minél közelebbről lehessenek szem- és fültanúi a választott király megkoronázásának. Dávidot királyi ruhába öltöztették. A szent olajat a főpap öntötte fejére. A Sámuel által véghezvitt felkenetés ugyanis csak prófétai cselekmény volt, hogy tudják, mit kell

tenni a koronázás alkalmával.Eljött a pillanat, és a királyt ünnepélyes szertartással Isten helyettesének szentelték fel. A kormánypálcát kezébe adták. Igaz uralmának szövetségét leírták és a nép hűségfogadalmat tett. A koronát homlokára helyezték és ezzel a koronázási szertartás véget ért. Izraelnek Istentől kijelölt királya volt. Ő, aki türelmesen várt az Úrra, meglátta Isten ígéreteinek beteljesedését. „Dávid pedig folytonosan emelkedék és növekedék, mert az Úr, a Seregeknek Istene vala ő vele” (2Sám 5:10). {PP 653.1}

Fejezet 70 — Dávid működése

(2Sám 5:6-25; 6-10. fejezete)

Amint Dávid elfoglalta Izrael trónját, megfelelő helyet kezdett keresni a birodalom fővárosa számára, melyet Hebrontól húsz mérföldre választott ki. Mielőtt Józsué Izrael seregeit átvezette volna a Jordánon, ezt a helyet Sálemnek nevezték. Nem messze innen bizonyította be Ábrahám az Isten iránti hűségét. Dávid megkoronázása előtt nyolcszáz évvel ez a hely Melkisédeknek, a magasságos Isten papjának volt otthona. Ez a város az ország központjában, a környező dombok védelmében, magaslaton feküdt. Mivel Benjámin és Júda között húzódó határon terült el, ezért közel volt Efraimhoz és innen könnyen elérhető volt a többi törzs is. {PP 654.1}

E hely megszerzéséhez a hébereknek el kellett űzniük a kanaáni- ták maradékát, akiknek megerősített állásaik voltak a Sion és Mórija hegyén. Ezt az erődítményt Jebuz-nak hívták és lakóit jebuzeusok- ként ismerték. Évszázadokon át bevehetetlennek tartották Jebuzt. A héberek Joáb parancsnoksága alatt megostromolták és elfoglalták. Joábot bátorsága jutalmául Izrael hadseregei főparancsnokává tették meg. Jebuz most az ország fővárosa lett és pogány nevét Jeruzsálemre változtatták. {PP 654.2}

Hirám, a Földközi-tenger partján fekvő gazdag Tírus város királya, szövetséget kötött Izrael királyával és segítséget ajánlott fel Dávidnak jeruzsálemi palotája építésénél. Követeket küldtek Tírusból építészekkel, munkásokkal és a hosszú karaván drága fákat, cédrusokat és más értékes építőanyagokat szállított. {PP 654.3}

Dávid alatt egyesült Izrael és ereje növekedett. A Jebuz erődítmény megszerzése és Hirámmal, Tírus királyával kötött szövetsége felkeltette a filiszteusok ellenséges indulatát és erős hadsereggel ismét betörtek az országba. Jeruzsálemtől kis távolságra a Réfaim völgyében táboroztak le. Dávid, a háborúba belefáradt embereivel Sion városába vonult vissza, hogy ott kikérje az Úr tanácsát. „El- menjek-é a Filiszteusok ellen? Kezembe adod-é őket? Felele az Úr Dávidnak: Menj el, mert kétség nélkül kezedbe adom a Filiszteusokat” (2Sám 5:19). {PP 654.4}

Dávid azonnal rátört az ellenségre, legyőzte és megsemmisítette őket. Elvette bálványaikat, amelyeket a győzelem biztosítására magukkal vittek. Megalázó vereségük után a filiszteusok még nagyobb haderőt gyűjtöttek össze és így tértek vissza egy új ütközetre. Ismét „[...] elszéledének a Réfaim völgyében” (2Sám 5:22). Dávid megint megkérdezte az Urat és a nagy VAGYOK átvette Izrael seregének vezetését. {PP 655.1}

Isten a következő utasítást adta Dávidnak: „Ne menj most reájok; hanem kerülj a hátuk mögé és a szederfák ellenében támadd meg őket. És mikor a szederfák tetején indulásnak zaját fogod hallani, akkor indulj meg, mert akkor kimegy te előtted az Úr, hogy megverje a Filiszteusok táborát” (2Sám 5:23-24). Ha Dávid Saulhoz hasonlóan a saját akaratát követi,

akkor vállalkozása nem jár sikerrel. De ő azt tette, amit az Úr parancsolt neki „[...] és vágák a Filiszteusok táborát Gibeontól fogva szinte Gézerig. És elterjede Dávid híre az országokban, és az Úr adá a tőle való félelmet minden pogányokra”(1Krón 14:16-17). {PP 655.2}

Amikor Dávid megerősítette trónját és megszabadította országát a külső ellenségtől, hozzáfogott szíve vágyának megvalósításához, ahhoz hogy Isten ládáját Jeruzsálembe hozza. Sok évig volt a szövetség ládája Kirjáth-Jeárimban, kilenc mérföld távolságra Jeruzsálemtől.De úgy illett, hogy a fővárost tisztelje meg és ott legyen Isten jelenléte. {PP 655.3}

Dávid összehívta Izrael harmincezer vezető emberét, hogy ezt az eseményt — a szövetség ládájának átszállítását — nagy örömünneppé tegye. A nép boldogan tett eleget a meghívásnak. A főpap a szent tisztségben vele együtt szolgáló testvéreivel; a hercegek és a törzsek vezető emberei Kirjáth-Jeárimban gyülekeztek össze. Dávid sugárzott a szent buzgalomtól. A frigyládát kihozták Abinádáb házából és egy teljesen új szekérre helyezték, amelyet ökrök húztak. A szekeret Abinádáb két fia kísérte. {PP 655.4}

Izrael férfiai ujjongó kiáltásokkal és öröménekekkel kísérték a 705 frigyládát szállító szekeret és a sokaság hangja egyesült a hangszerek hangjával. „Dávid pedig és az egész Izráel népe örvendeznek vala az Úr előtt, jegenyefából való minden szerszámokkal, hegedűkkel, lantokkal, dobokkal, sípokkal és cimbalmokkal” (2Sám 6:5). Izrael régóta nem volt részese ilyen diadalmas jelenetnek. A hosszú menet ünnepélyes örömmel vonult a halmok és völgyek mentén a szent város felé. {PP 656.1}

De „mikor Nákonnak szérűjére jutának, kinyújtá Uzza az ő kezét az Isten ládájára, és megtartá azt; mert az ökrök félremozdították vala. Ennekokáért felgerjede az Úr haragja Uzza ellen, és megölé ott őt az Isten vakmerőségéért: és meghala ott az Isten ládája mellett” (2Sám 6:6-7). Hirtelen rettegés fogta el az örvendező tömeget. Dávid megdöbbent és nagyon megrettent, szívében megkérdőjelezte Isten igazságosságát. Tisztelte a frigyládát mint Isten jelenlétének jelképét. Nem értette, hogy Isten miért sújtott le félelmetes ítéletével, s a boldogságot miért változtatta fájdalommá és gyásszá? Úgy érezte, nem lenne biztonságos a frigyládát a maga közelében tartani. Dávid ezért elhatározta, hogy ott hagyja ahol most van. A közelben a Gitteus Obed Edom házában helyezte el. {PP 656.2}

Uzza végzete isteni ítélet volt a legnyilvánvalóbb parancs áthágása miatt. Mózes által különleges utasítást adott az Úr a frigyláda szállítására vonatkozólag. Senki más, csak a papok. Áron leszármazottai érinthették meg, vagy láthatták fedetlenül. Isten utasítása így hangzott: „[...] akkor jöjjenek el Kéhát fiai, hogy elvigyék azokat; de ne illessék a szenthelynek semmi edényét, hogy meg ne haljanak” (4Móz 4:15). A papoknak le kellett takarniok a frigyládát és azután a kéhá- titáknak kellett azt felemelniök a rudaknál fogva, amelyeket a frigyláda mindkét oldalán levő gyűrűkbe helyeztek, és amelyeket sohasem mozdítottak el helyükről. A gersonitáknak és a méráritáknak, — akik a sátor függönyeiért, deszkáiért és oszlopaiért voltak felelősek, — adott Mózes szekereket és ökröket azok szállítására. „A Kéhát fiainak pedig semmit nem ada; mert a szentség szolgálata illette vala őket, amelyet vállon hordoznak vala”

(4Móz 7:9). Így a frigyláda Kirjáth-Jeárimból való elszállításánál az Úr utasításait megbocsáthatatlanul figyelmen kívül hagyták. {PP 656.3}

Dávid és népe azért gyülekeztek össze, hogy szent dolgot vigyenek véghez. Boldog és készséges szívvel vettek részt benne. Az Úr azonban nem fogadhatta el szolgálatukat, mert azokat nem az Ő utasításai szerint hajtották végre. A filiszteusok is, — akiknek nem volt ismeretük Isten törvényéről — a frigyládát szekérre tették, amikor visszaküldték azt Izraelbe és az Úr elfogadta fáradozásukat. Az izraelitáknak azonban a kezükben volt Isten akaratának világos kijelentése; amikor tehát mellőzték ezeknek az utasításoknak a betartását, akkor meggyalázták Istent. Uzza a vakmerőség nagy bűnét követte el. Isten törvényének áthágása csökkentette felfogóképességét és a be nem vallott bűneinek terhe alatt, Isten tilalma ellenére, öntelten megérintette Isten jelenlétének jelképét. Isten nem tudja elfogadni a részleges engedelmességet. Parancsolatait nem lehet lazán venni. Isten az Uzzára kimért ítélettel meg akarta mutatni minden izraelitának, hogy mennyire fontos parancsolatainak pontos megtartása. Egy ember halála bűnbánatra kellett késztesse a népet, és így ezreket őrzött meg Isten az ítélettől. {PP 657.1}

Dávid érezte, hogy saját szíve sincs teljesen rendben Isten előtt, és amikor látta Uzza halálát, félni kezdett a frigyládától, nehogy valamilyen bűne miatt őt is büntetés érje. Obed Edom, bár remegve örvendezett, mégis örömmel üdvözölte a szent jelképet, mint Isten jóindulatának zálogát. Egész Izrael figyelme most a Gitteusra és háza- népére irányult. Mindenki azt figyelte, hogy mi történik velük. „És megáldá az Úr Obed Edomot és egész háznépét” (2Sám 6:11). {PP 657.2}

Isten dorgálása Dávid szívére is hatással volt. Megértette, jobban mint azelőtt Isten törvényének szentségét és az annak való engedelmesség elengedhetetlen voltát. Az Obed Edom házát ért kegyelem felébresztette benne a reményt, hogy a frigyláda áldást hoz mind neki mind népének. {PP 657.3}

Három hónap múlva Dávid elhatározta, hogy újból megkísérli a frigyládát Jeruzsálembe vinni. De most gondosan ügyelt arra, hogy az Úr rendeletének minden részletét pontosan betartsák. Ismét összehívta a nép főembereit és hatalmas gyülekezet gyűlt össze a gitteus háza előtt. Tiszteletteljes félelemmel helyezték most a vállukra a frigyládát az Isten által kijelölt férfiak. A sokaság felsorakozott és remegő szívvel ismét elindult a hatalmas menet. Hat lépés megtétele után a kürt hangja megállást parancsolt. Dávid utasítására „egy ökröt és hízott borjút” (2Sám 6:13) áldoztak. A remegés, a rettegés helyét most öröm töltötte be. A király levetette királyi ruháját és egyszerű lenből készült efódot öltött magára, amilyent a papok hordtak. Ezáltal nem azt akarta jelezni, hogy a jogot tart a papi szolgálatra. Az efódot néha mások is viselték, nemcsak a papok. Ebben a szent szolgálatban Isten előtt egyenlő akart lenni alattvalóival. Ezen a napon Jahvét kellett magasztalni. Egyedül neki kellett tiszteletet adni. {PP 657.4}

A hosszú menet ismét elindult. A hárfák és kürtök, a trombiták és cimbalmok hangja az ének dallamával vegyülve szállt az ég felé: „Dávid pedig teljes erejéből táncol vala az Úr előtt” (2Sám 6:14). Örömében az ének lüktetéséhez alkalmazkodott. {PP 658.1}

Dávid Isten előtti tiszteletteljes öröm táncát az élvezetek kedvelői a divatos modern tánc igazolásául idézik, de az ilyen indokra semmi alap nincs. Napjainkban a tánc összekapcsolódik a könnyelműséggel és éjszakai mulatozással. Az egészséget és erkölcsöt feláldozzák az élvezetért. A báltermek látogatói számára Isten nem a gondolat és tisztelet tárgya. Az imádság és dicsérő ének nem helyénvaló itt. Ez a megfontolás döntő kellene legyen. Azokat a szórakozásokat, amelyeknek célja, hogy gyengítsék a szent dolgok iránti szeretetet és csökkentsék az Isten szolgálatában való örömöt, a keresztények ne keressék. Az a zene és az a tánc, amely Isten örvendező dicsérete volt a frigyláda szállításakor, a legkevésbé sem hasonlít a modern táncok kicsapongásaihoz. Az egyik arra irányul, hogy Istenre emlékeztessen és felmagasztalja az ő szent nevét. A másik Sátán eszköze, amely arra készteti az embereket, hogy felejtsék el Istent és ne tiszteljék őt. {PP 658.2}

Láthatatlan Királyuk szent jelképét követve, a diadalmas menet közeledett a fővároshoz. Azután az ének hangos felcsendülése azt követelte a falakon álló őröktől, hogy nyissák ki a szent város kapuit: {PP 658.3}

„Ti kapuk, emeljétek fel fejeiteket,
és emelkedjetek fel örökkévaló ajtók;
hadd menjen be a dicsőség királya.”
Az énekesek és a zenészek csoportja ezt válaszolta:
„Kicsoda ez a dicsőség királya?”
Egy másik csoporttól ez a felelet jött: „Az erős és hatalmas Úr,
az erős hadakozó Úr.”
Százak hangja egyesülve zengte a diadalmi éneket:
„Ti kapuk, emeljétek fel fejeiteket,
és emelkedjetek fel örökkévaló ajtók,
hadd menjen be a dicsőség királya!”
Ismét hallatszott az örvendező kérdés:
„Kicsoda ez a dicsőség királya?”
A nagy sokaság hangja a „sok vizek zúgásához” hasonlóan elragadtatva válaszolta:
„A seregek Ura, ő a dicsőség királya”

(Zsolt 24:7-10). {PP 658.4}

Azután kitárták a kapukat. A menet bevonult és a frigyládát tiszteletteljes félelemmel elhelyezték az előre elkészített sátorba. A szent sátor előtt oltárokat emeltek az áldozat bemutatására. Az égő- és hálaáldozatok füstje és a tömjén füstje Izrael dicséretével és könyörgésével a mennybe szállt. Az istentisztelet befejeződött, a király maga mondott áldást

népére. Azután királyi bőkezűséggel ételes bor-ajándékok szétosztását rendelte el a sokaság felüdítésére. {PP 659.1}

Az istentiszteleten minden törzs képviseltette magát és megünnepelte Dávid uralkodásának legszentebb eseményét. Az isteni ihletés lelke nyugodott meg a királyon, mert amikor a lenyugvó nap utolsó sugarai megszentelt fényben világították meg a sátort, Dávid hálaadással emelte fel szívét Istenhez azért, hogy az ő jelenlétének áldott jelképe most már egészen közel van Izrael trónjához. {PP 659.2}

így elmélkedve tért vissza saját palotájába „[...] hogy megáldja az ő háznépét is" (2Sám 6:20). Volt azonban valaki, aki Dávid szívét betöltő örvendező jelenetet egészen más lelkülettel szemlélte. „[...] mikor az Úr ládája Dávid városába ért, Mikál, Saulnak leánya kinéz vala az ablakon, és látván, hogy Dávid király ugrál és táncol az Úr előtt, megútálá őt szívében" (2Sám 6:16). Szenvedélyének keserűségében nem tudta kivárni, míg Dávid visszatér a palotába, hanem kiment, hogy találkozzék vele és férje kedveskedő üdvözletére a keserű szavak áradatát zúdította rá. Éles és metsző gúny áradt beszédéből Dávid felé: „[...] Mily dicsőséges vala ma Izráel királya, ki az ő szolgáinak szolgálói előtt felfosztózott vala ma, mint ahogy egy esztelen szokott felfosztózni!" (2Sám 6:20). {PP 659.3}

Dávid úgy érezte, hogy Mikál megveti és becsmérli az Isten szolgálatát, ezért szigorúan ezt felelte: „Az Úr előtt, ki inkább engem választott, mint atyádat és az ő egész házanépét, hogy az Úr népének, Izráelnek fejedelme legyek, igen, az Úr előtt örvendezém. Sőt minél inkább megalázom magamat és minél alábbvaló leszek a magam szemei előtt: annál dicséretreméltóbb leszek a szolgálók előtt, akikről te szólasz." Dávid feddését az Úr is jóváhagyta: „Ennekokáért Mikálnak, Saul leányának" — ezért a büszke és vakmerő beszéde miatt — „nem lőn soha gyermeke az ő halálának napjáig" (2Sám 6:21-23). {PP 660.1}

Az ünnepélyes szertartások, amelyek a frigyláda elhozatalát kísérték, tartós benyomást tettek Izrael népére. Mélyebb érdeklődést keltettek a népben a szentély szolgálata iránt és újra lángra lobbantották Jahvéért való buzgalmukat. Dávid a hatalmában levő minden eszközzel igyekezett ezeket a benyomásokat még jobban elmélyíteni. Az éneket az istentisztelet állandó alkotórészévé tette. Zsoltárokat írt nemcsak a szolgálatukat végző papok, hanem a nép számára is, akik az évenkénti ünnepek alkalmával megjelentek a nemzeti oltár előtt. Az ily módon végzett istentisztelet hatása nemcsak a helybeliekre, hanem a vidéken élőkre is jó hatással volt. Ennek eredményeként a nép felhagyott a bálványimádással. A körülöttük élő népek közül sokan Izrael jólétét látva, elkezdtek kedvezően gondolkodni és nyilatkozni Izrael Istenéről, aki ilyen nagy dolgokat cselekedett népéért. {PP 660.2}

A Mózes által épített sátor minden felszerelésével együtt, amelyek a szentély szolgálatához tartoztak, — a frigyláda kivételével — még Gibeában voltak. Dávidnak azonban az volt a szándéka, hogy Jeruzsálemet teszi meg a nép vallási életének központjává. A maga számára már épített palotát. Úgy érezte, nem méltó, hogy Isten ládája továbbra is sátorban legyen. Elhatározta, hogy nagyszerű templomot épít számára, amely pompájában bizonysága lesz

annak, hogy Izrael értékelni tudja azt az előjogot, amellyel Királyuk, Jahve közöttük való jelenlétével megajándékozta őket. Szándékát közölte Nátán prófétával, akitől bátorító választ kapott: „Eredj, s valami a te szívedben van, vidd véghez, mert az Úr veled van” (2Sám 7:3). {PP 660.3}

Ugyanazon az éjszakán az Úr Nátán prófétán keresztül üzenetet küldött a királynak. Isten Dávidtól megvonja azt a kiváltságot, hogy házat építsen. Ugyanakkor biztosította őt kegyelméről, amely vele, utódaival és Izrael országával van: „Ezt mondja a Seregeknek Ura:Én hoztalak ki téged a kunyhóból, a juhok mögül, hogy légy fejedelem az én népem felett, az Izráel felett; És veled voltam mindenütt, valahová mentél, és kiirtottam minden ellenségeidet előtted; és nagy hírnevet szerzettem néked, mint a nagyoknak hírneve, akik e földön vannak. Helyet is szerzék az én népemnek Izráelnek, és ott elplán- tálám őt, és lakozék az ő helyében, és többé helyéből ki nem mozdíttatik, és nem fogják többé az álnokságnak fiai nyomorgatni őt, mint annakelőtte” (2Sám 7:8-10). {PP 660.4}

Mivel Dávid szeretett volna Istennek házat építeni, ezt az ígéretet kapta az Úrtól: „És megmondotta néked az Úr, hogy házat csinál néked az Úr [...] feltámasztom utánad a te magodat (...) Az fog házat építeni az én nevemnek, és megerősítem az ő királyságának trónját mindörökké” (2Sám 7:11-13). {PP 661.1}

Azt, hogy Dávidnak miért nem szabad templomot építeni. Isten így indokolja meg: „Sok vért ontottál, és sokat hadakoztál; ne építs az én nevemnek házat, mert sok vért ontottál ki a földre én előttem, ímé fiad lészen néked, akinek csendessége lészen, mert nyugodalmat adok néki minden körüle való ellenségeitől; azért neveztetik Salamonnak, mert békességet és nyugodalmat adok Izráelnek az ő idejében. Ő csinál az én nevemnek házat” (1Krón 22:8-10). {PP 661.2}

Bár szíve vágyának végrehajtását Isten megvonta tőle, Dávid mégis hálával fogadta az üzenetet: „Micsoda vagyok én, Uram Isten! és micsoda az én házam népe, hogy engem ennyire elővittél? És ez még csekélynek tetszett néked, Uram Isten! hanem ímé szólasz a te szolgádnak háza felől messze időre valókat; és ez törvény az emberre nézve, Uram Isten!” (2Sám 7:18-19). {PP 661.3}

Dávid tudta, hogy tisztességet szerezne nevének és dicsőséget uralkodásának, ha végrehajtaná azt a munkát, amelyet eltervezett szívében, de kész volt alárendelni akaratát Isten akaratának. Az ilyen lemondás megnyilvánulása ritkán látható a keresztények között. Nagyon gyakran megtörténik, hogy azok, akik már túlhaladtak emberi erejük csúcspontján, még mindig valami nagy munka elvégzésén fáradoznak, amely munkának a befejezésére pedig már nem alkalmasak. Hozzájuk is szól Isten gondviselése — mint ahogy Isten prófétája Dávidnak — és kijelenti nekik, hogy azt a munkát, amelyet ők gondoltak elvégezni, nem rájuk bízták. Az ő feladatuk most, hogy készítsék az utat más számára, aki majd elvégzi azt. Sokan ahelyett, hogy hálásan alávetnék magukat az isteni utasításnak, mellőzöttként és elvetettként visszavonulnak. Azzal az érzéssel a szívükben élnek tovább, hogy ha nem tehetik meg azt az egy dolgot,

amelyet szerettek volna megtenni, akkor nem fognak tenni semmit. Sokan kétség- beesetten ragaszkodnak olyan felelősségekhez, amelyeket nem képesek elhordozni. Sokan hiába igyekeznek megoldani olyan feladatokat, amelyeknek a megoldásához nincs képességük, míg azt a feladatot, amelyet megoldhatnának, elhanyagolják. A részükről való együttmunkálkodás hiánya miatt nagyobb munkák elvégzését akadályozzák és hiúsítják meg. {PP 661.4}

Dávid a Jonathánnal kötött szövetségben megígérte, hogy amikor nyugalma lesz ellenségeitől, akkor irgalmasságot gyakorol Saul háza iránt. Jóléte idején megemlékezett erről a szövetségről és ezt kérdezte: „Maradt-é még valaki a Saul házanépe közül, hogy irgalmasságot cselekedjem ő vele Jonathánért?" (2Sám 9:1). Megmondták, hogy Jonathánnak van egy fia, Méfibóset, aki gyermekkorától fogva sánta. Saulnak a filiszteusoktól Jezréelnél elszenvedett veresége idején ennek a gyermeknek a dajkája menekülés közben leejtette őt és így egész életére nyomorékká vált. Dávid most a királyi udvarba hívta a fiatalembert és nagyon kedvesen fogadta őt. Saul magántulajdonait visszaadta neki családja eltartására. Jonathán fia állandó vendége lett a királynak, és naponta ott ült a királyi asztalnál. Dávid ellenségeitől származó uszítás hatására Méfibósetnek erős előítélete volt a királlyal szemben, akit trónbitorlónak tartott. A nagylelkű és udvarias fogadtatás azonban, amelyben az uralkodó részesítette, valamint kedvessége hamarosan megnyerték a fiatalember szívét. Méfibóset éppen olyan erősen kötődött Dávidhoz, mint apja, Jonathán. Úgy érezte, hogy érdeke a király érdeke, akit Isten választott királynak. {PP 662.1}

Dávid azzal, hogy megerősítette helyzetét Izrael trónján, azt is elérte, hogy a nép hosszú időn át békében élt. A körülöttük élő népek, miután látták Izrael országa erejét és egységét, bölcsebbnek vélték, ha elállnak minden ellenségeskedéstől. Dávid pedig országa megszervezésével és felépítésével volt elfoglalva; nem támadta meg őket. Mégis háborúba keveredett Izrael ősi ellenségével, a filisz-teusokkal és a moábitákkal. Sikerült neki mindkettőjüket legyőzni és adófizetőivé tenni. {PP 662.2}

Azután az Izraelt körülvevő népek nagy szövetséget hoztak létre Dávid országa ellen, amely uralkodásának legnagyobb háborújához és legnagyobb győzelméhez, hatalmának nagyobb kiterjedéséhez vezetett. Ezt az ellenséges szövetséget, amelyet valójában Dávid növekvő hatalma iránt táplált féltékenység hozott létre, nem Dávid idézte elő. A körülmények, amelyek létrehozták azt, ezek voltak: {PP 663.1}

Jeruzsálembe az a hír érkezett, hogy Náhás, az ammoniták királya,- aki kedves volt Dávidhoz, amikor Saul haragja elől hozzá menekült — meghalt. Most szerette volna kifejezni hálás megbecsülését, értékelését a nyomorúságban iránta tanúsított jóindulatnak, ezért Dávid részvétnyilvánítással követeket küldött Hánonhoz, az ammonita király fiához és utódjához. „És monda Dávid: Irgalmasságot teszek Hánonnal, Náhás fiával, miképpen az ő atyja is velem irgalmasságot tett" (2Sám 10:2). {PP 663.2}

Udvarias cselekedetét azonban rosszul értelmezték. Az ammoniták gyűlölték az egy igaz Istent és elkeseredett ellenségei voltak Izraelnek. Náhás látszólagos kedvessége Dávid iránt,

Saul, Izrael királya elleni gyűlölete miatt volt. Dávid üzenetét Hánon tanácsosai félremagyarázták: „Mondának az Ammon fiainak vezérei Hánonnak, az ő uroknak: Vajon becsüli-é Dávid ezzel előtted a te atyádat, hogy hozzád vigasztalókat küldött? Vajon Dávid nem inkább azért küldötte-é hozzád szolgáit, hogy a várost megszemléljék és kikémleljék és teljesen elpusztítsák” (2Sám 10:3). Fél évszázaddal előbb Ná- hásnak is a tanácsosai mondták, hogy kegyetlen feltételeket szabjon Jábes Gileád lakóinak, amikor ők békét kértek tőle. Náhás azt követelte, hogy mindnyájuk jobb szemét kinyomhassa. Az ammoniták élénken emlékeztek arra, hogy Izrael királya miként akadályozta meg kegyetlen tervük végrehajtását és miként mentette meg azt a népet, amelyet meg akartak alázni és csonkítani. Izrael iránt érzett ugyanez a gyűlöletük még mindig sarkallta őket. Nem tudták megérteni azt a lelkületet, amely Dávidot az üzenet elküldésére késztette. Amikor Sátán uralja az emberek elméjét, akkor irigységet és gyanút akar ébreszteni, amely félremagyarázza mások legjobb szándékát is. Tanácsosaira hallgatva Hánon kémeknek tartotta Dávid hírnökeit, gúnnyal és sértéssel illette őket. {PP 663.3}

Isten megengedte az ammonitáknak szívük gonosz szándékainak akadály nélküli véghezvitelét, hogy Dávid előtt teljesen világossá váljon igazi jellemük. Isten akarata nem az volt, hogy Izrael szövetségre lépjen ezzel a hűtlen pogány néppel. {PP 664.1}

Az ősi időkben éppen úgy, mint ma a követek tisztét sérthetetlennek tekintették. A nemzetek egyetemes törvénye védelmet biztosított számukra mindenféle személyüket érintő erőszakkal és sértéssel szemben. A követ mindenütt uralkodója képviselőjeként jelent meg. Bármiféle megaláztatás, amelyben a követet részesítették, azonnali megtorlást követelt. Tudták ezt az ammoniták is, hogy ezért a sér-tésért, amelyet a követek ellen elkövettek, Izrael bosszút fog állni és ezért felkészültek a háborúra. „Látván pedig az Ammon fiai, hogy tisztességtelen dolgot cselekedtek vala Dáviddal, küldének Hánun és az Ammon fiai ezer tálentom ezüstöt, hogy fogadjanak szekereket és lovagokat Mesopotámiából, siriai Maakából és Sóbából. Fogadának azért magoknak harminckétezer szekeret [...]Az Ammon fiai is összegyűlnek az ő városaikból és jövének az ütközetre” (1Krón 19:6-7). {PP 664.2}

Ez a szövetség igen számottevő volt, mert az Eufrátesz folyó és a Földközi-tenger között elterülő országok szövetségre léptek az ammonitákkal. Kánaánt északról és keletről felfegyverzett ellenség vette körül, akik Izrael megsemmisítésére egyesültek. {PP 664.3}

A héberek nem várták meg, hogy országukba törjenek. Hadseregük Joáb vezetése alatt átkelt a Jordánon és megindultak az ammoniták fővárosa felé. Amikor a héber vezető seregével a célt elérte, ilyen szavakkal lelkesítette őket: „Légy erős, sőt legyünk bátrak mindnyájan a mi népünkért és a mi Istenünk városaiért; az Úr pedig cselekedje azt, ami néki tetszik” (IKrón 19:13). A szövetségesek egyesült haderői az első ütközetben vereséget szenvedtek. De nem adták fel a küzdelmet. A következő évben ismét kiújult a háború. Szíria királya összegyűjtötte seregét és hatalmas erővel lépett fel Izrael ellen. Dávid felfogta, hogy nagyon sok függ ennek a küzdelemnek a kimenetelétől, ezért a csatát személyesen vezette és Isten segítségével vereséget

mért a szövetségesekre. Az ellenség teljes vereséget szenvedett. A szíriaiak Libanontól az Eufráteszig nemcsak elálltak a harctól, hanem Izrael adófizetőivé lettek. Az ammoniták ellen Dávid eredményesen tovább folytatta a háborút, míg erődítmé-nyeik mind el nem estek és az egész terület Izrael uralma alá nem került. {PP 664.4}

Azok a veszélyek, amelyek a nemzetet a teljes megsemmisítéssel fenyegették, Isten gondviselése útján eszközök voltak, melyekkel oly naggyá emelte választott népét, mint soha azelőtt. Megemlékezve ezekről a csodálatos szabadításokról, Dávid így énekelt: {PP 665.1}

„Él az Úr és áldott az én kősziklám;
magasztaltassék hát az én idvességemnek Istene!
Az Isten, aki bosszút áll értem,
és népeket hajlít alám;
Aki megment engem ellenségeimtől.
Még az ellenem felkelők fölött is
felmagasztalsz engem,
az erőszakos embertől megszabadítasz engem.
Azért dicsérlek téged, Uram, a nemzetek között,
és éneket zengek a te nevednek.
Nagy segítséget ád az ő királyának
és irgalmasságot cselekszik az ő felkentjével,
Dáviddal és az ő magvával mindörökké”

(Zsolt 18:47-51). {PP 665.2}

Dávid énekeiben az a gondolat, hogy Jahve volt erősségük és szabadítójuk, mély benyomást tett népére. {PP 665.3}

„Nem szabadul meg a király nagy sereggel;
a hős sem menekül meg nagy erejével;
Megcsal a ló a szabadításban,
nagy erejével sem ment meg”

(Zsolt 33:16-17). {PP 665.4}

„Te magad vagy az én királyom óh Isten!
Rendelj segítséget Jákóbnak!
Általad verjük le szorongatóinkat;
a te neveddel tapodjuk le támadóinkat.
Mert nem az ívemben bízom,
és kardom sem védelmez meg engem;
Hanem te szabadítasz meg minket szorongatóinktól,
és gyűlölőinket te szégyeníted meg”

(Zsolt 44:5-9). {PP 665.5}

„Ezek szekerekben, amazok lovakban bíznak;
mi pedig az Úrnak,
a mi Istenünknek nevéről emlékezünk meg”

(Zsolt 20:8). {PP 666.1}

Izrael országa elérte most terjedelmében azt a földet, amelyet Isten előbb Ábrahámnak, majd később Mózesnek megígért: „A te magodnak adom ezt a földet Egyiptomnak folyóvizétől fogva, a nagy folyóig, az Eufrátes folyóvízig” (1Móz 15:18). Izrael hatalmas nemzet lett, amelyet a szomszédos népek mind becsültek, és amelytől féltek. Saját országában Dávid hatalma igen nagy volt. Felkeltette népe szeretetét és ragaszkodását, amit kevés uralkodó volt képes megtenni. Tisztelte Istent és Isten tisztelte őt. {PP 666.2}

A jólét közepette azonban ott leselkedett a veszély. Élete legnagyobb külső győzelmének az idején Dávid a legnagyobb veszélyben volt és a legnagyobb vereségét élte át. {PP 666.3}

Fejezet 71 — Dávid bűne és bűnbánata

(2Sám 11; 12. fejezete)

A Bibliának kevés elismerő szava van az emberekről. Kevés helyet biztosít a legjobb emberek erényeinek felsorolására, akik valaha is ezen a földön éltek. A Biblia ezt szándékosan teszi. Ez az eljárás tanítást tartalmaz. Minden jó tulajdonság, amellyel az emberek rendelkeznek, Isten ajándéka. Jócselekedeteiket Isten kegyelmével Krisztus által viszik véghez. Mivel mindent Istennek köszönhetnek, egyedül Őt illeti a tisztelet mindazért, amivé lettek és amit tesznek; ők csak eszközök kezében. Sőt mi több — mivel a Biblia történetének minden leckéje tanítja — veszélyes dolog dicsérni vagy felmagasztalni az embereket; mert ha valaki szem elől téveszti az Istentől való teljes függősége tényét és saját erejében bízik, biztos, hogy elbukik. Az ember olyan ellenségekkel küzd, amelyek erősebbek nála. „Mert nem vér és test ellen van nékünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak” (Ef 6:12). Lehetetlen számunkra saját erőnkkel megállni a küzdelemben. Mindaz, ami eltereli gondolatainkat Istenről, ami önmagunk felmagasztalásához, vagy önmagunktól való függőségünkhöz vezet, az vereségünk útját készíti számunkra. A Biblia az emberi erőben való bizalmatlanságot igyekszik belénk nevelni és arra bátorít, hogy bízzunk az isteni erőben. {PP 667.1}

A magabiztosság és önmagasztalás lelkülete készítette elő a Dávid bukásához vezető utat. A hízelgés, hatalom és a pompa csábítása hatással volt rá. A szomszédos nemzetekkel való kapcsolatai is rossz befolyással voltak. A keleti uralkodók között érvényes szokások szerint azok a gonoszságok, amelyeket nem tűrtek el büntetés nélkül az alattvalóknál, büntetlenül maradtak a királyoknál. Az uralkodónak nem kellett ugyanolyan önmegtartóztatást gyakorolnia, mint alattvalóinak. Mindez hajlamossá tette Dávidot arra, hogy csökkenjen érzéke a bűn súlyossága iránt. Ahelyett, hogy alázatosan Jahve hatalmára támaszkodott volna, saját bölcsességében és hatalmában kez-dett bízni. Abban a pillanatban, amikor Sátán el tudja választani a lelket az Istentől, az erő egyetlen biztos forrásától, felébreszti az ember testi természetének szentségtelen vágyát. Az ellenség nem váratlanul, nem mindjárt a kezdetben, hirtelen és meglepő módon végzi munkáját; az alapelvek erődítményeit titokban ássa alá. Látszólag kis dolgokkal kezdi munkáját; az Istenhez való hűség és a reá támaszkodás elhanyagolásával, a világ szokásainak és gyakorlatának követése iránti hajlammal. {PP 667.2}

Az ammonitákkal való háború befejezése előtt Dávid Joábra hagyta a hadsereg vezetését és visszatért Jeruzsálembe. A szíriaiak már alávetették magukat Izraelnek és az ammoniták teljes veresége is bizonyosnak látszott. Dávidot a győzelem gyümölcsei és a bölcs, kiváló képességű uralkodónak kijáró megtiszteltetés vették körül. Amikor átadta magát a pihenésnek és nem őrködött éberen magára, a kísértő megragadta az alkalmat és elfoglalta elméjét. Az, hogy Isten szoros kapcsolatban volt Dáviddal és igen nagy jóindulatot nyilvánított iránta, a legerősebb ösztönző erő kellett volna legyen jelleme szeplőtlen megőrzésére. Amikor azonban

kényelmében és biztonságában elengedte Isten kezét, engedett Sátánnak és bűnnel szennyezte be lelkét. Dávid, akit az ég jelölt ki népe vezéréül, akit Isten választott ki törvénye végrehajtására, megtörte az Úr parancsolatát. A gonosztevők megfélemlítője kellett volna legyen, és ehelyett most saját cselekedetével erősítette meg őket. {PP 668.1}

Korábbi élete veszedelmei között tudatos becsületességgel mindig rá tudta bízni ügyét Istenre. Az Úr keze teljes biztonsággal vezette a számára elkészített megszámolhatatlan csapdák mellett. Most azonban a bűnös és bűnbánat nélküli Dávid nem a mennyből kérte a segítséget és a vezetést, hanem saját maga igyekezett kiszabadítani magát azokból a veszedelmekből, amelyekbe bűne sodorta. Bethsabé, akinek szépsége csapdának bizonyult számára, a Hitteus Uriásnak volt a felesége. Uriás egyike volt Dávid legbátrabb és leghűségesebb tisztjeinek. Senki sem tudta előre, hogy mi lenne a következménye annak, ha a bűn kitudódik. Isten törvénye a házasságtörő bűnére halálbüntetést mondott ki. Az volt a kérdés, hogy ez a becsületes, büszke katona, akinek a becsületébe ilyen szégyenletes módon belegázoltak, vajon nem a király életének elvételével, vagy pedig a nép fellázításával áll-e bosszút a rajta esett sérelemért? {PP 668.2}

Dávid minden erőfeszítése, amit bűne eltitkolása céljából elkövetett, hiábavalónak bizonyult. Kiszolgáltatta magát Sátán hatalmának. Veszedelem vette körül. A halálnál keserűbb becstelenséggel kellett szembenéznie. Úgy tűnt, hogy a menekülésnek csak egy útja van. Kétségbeesésében sietett gyilkossággal tetézni a házasságtörést.Az, aki végrehajtotta Saul megsemmisítését, most arra törekedett, hogy Dávidot is romlásba döntse. Bár a kísértések különbözők voltak, mégis mind Isten törvényének az áthágásához vezettek. Dávid úgy okoskodott, hogyha Uriás a csatában esnék el az ellenség kezétől, akkor halálának bűne nem tudódna ki, s nem terhelné a királyt. Így Bethsabé szabad lenne, és Dávid feleségül vehetné. Ezzel minden gyanú elhárulna róla és a tisztessége meg lenne őrizve. {PP 669.1}

így lett Uriás saját halálos ítéletének átadójává. Ő maga adta át a király parancsát tartalmazó levelet. „Állassátok Uriást legelői, ahol a harc leghevesebb és háta mögül fussatok el, hogy megölettessék és meghaljon” (2Sám 11:15). Joáb, akit egy szándékos emberölés bűne már beszennyezett, nem vonakodott engedelmeskedni a király utasításának, és Uriás az Ammon fiainak kardjától esett el. {PP 669.2}

Mind ez ideig Dávid, mint uralkodó olyan életet élt, amelyhez hasonlót kevés uralkodó élt. Azt írták róla, hogy „[...] az egész nép között ítéletet és igazságot” (2Sám 8:15) szolgáltatott. Becsületessége megnyerte a nép bizalmát és hűségét. Amikor azonban elpártolt Istentől és átadta magát a gonosznak, akkor egy időre Sátán eszköze lett; mégis még mindig megtartotta rangját és tekintélyét, amit Isten adott neki, és ezért engedelmességet követelt azoktól, akiknek a lelkét veszélybe sodorta engedelmességük által. És Joáb, aki inkább engedelmeskedett a királynak, mint Istennek, áthágta Isten törvényét, mert a király parancsolta azt. {PP 669.3}

Dávidnak Isten adta a hatalmat, ezt azonban csak az Isten törvényével összhangban gyakorolhatta. Amikor valami olyat parancsolt meg, ami ellentétben állt Isten törvényével,

akkor a parancsának való engedelmesség bűn volt. „[...] amely hatalmasságok vannak, az Istentől rendeltettek” (Róm 13:1), de nekünk nem szabad engedelmeskednünk azoknak a hatalmasságoknak, amelyek azt parancsolják meg, ami Isten törvényével ellentétes. Pál apostol a korinthusiakhoz írt levelében kifejti azt az alapelvet, amelynek az életünket kormányoznia kell. Azt mondja: „Legyetek az én követőim, mint én is a Krisztusé” (lKor 11:1). {PP 669.4}

A végrehajtott parancsról értesítést küldtek Dávidnak, és oly gondosan szövegezték meg, hogy nem keverték bele az ügybe sem Joábot, sem a királyt. Joáb ezt mondta a követnek: „Ha az ütközetnek egész lefolyását teljesen előadtad a királynak [...] Akkor mond meg: A te szolgád a Hitteus Uriás is meghalt. Elméne azért a követ, és mikor megérkezett, elbeszélé Dávidnak mindazt, amivel megbízta volt őt Joáb” (2Sám 11:19-22). {PP 670.1}

A király válasza ez volt: „Ezt mondjad Joábnak: Ne bánkódjál amiatt; mert a fegyver úgy megemészt egyet, mint mást. Fokozzad azért támadásodat a város ellen, hogy elpusztítsad azt. Így bíztasd őt” (2Sám 11:25). {PP 670.2}

Bethsabé a gyász szokásos napjait megtartotta férjéért. E napok eltelte után „érette külde Dávid és házába viteté őt és lőn néki felesége, és szüle néki egy fiat” (2Sám 11:27). Az, akinek lelkiismerete és tisztességérzete még életveszélyben sem engedte meg, hogy kinyújtsa kezét az Úr felkentje ellen, most olyan mélyre süllyedt bűnében, hogy rosszat tudott tenni egyik leghűségesebb és legbátrabb katonájának, sőt megölette, és még azt remélte, hogy zavartalanul élvezi majd bűne jutalmát. Sajnos, hogy „[...] meghomályosodott az arany, elváltozott a szép színarany” (JSir 4:1). {PP 670.3}

Sátán kezdettől fogva a törvényszegésből eredő nyereséggel kecsegtette az embereket. Így csábította el, így vitte bűnre az angyalokat. Így vezette bűnre Ádámot és Évát. Így téríti le még ma is az emberek sokaságát Isten ösvényéről. A törvény áthágásának útját kívánatosnak tünteti fel, de a „vége a halálra menő út” (Péld 14:12). Boldogok azok, akik — megkockáztatva az ezen az úton való járást — megtanulták, hogy milyen keserűek a bűn gyümölcsei és kellő időben letértek a bűn útjáról. Isten nagy irgalmasságában nem hagyta, hogy Dávidot a bűn csalóka jutalmaival teljes romlásba döntse. {PP 670.4}

Izrael érdekében is közbe kellett lépnie Istennek. Az idő múlásával ismeretessé lett Dávid bűne, amelyet Bethsabéval követett el.Egyre inkább erőre kapott az a gyanú, hogy Uriás halálát Dávid okozta. Ezzel meggyalázta az Urat. Isten pártfogolta és felmagasztalta Dávidot, bűne azonban hamisan mutatta be Isten jellemét és meggyalázta az Ő nevét. Izraelben a kegyesség mértéke egyre alacsonyabb szintre süllyedt. Sokak elméjében csökkent a bűntől való irtózás, miközben azok, akik nem szerették és nem félték Istent, vakmerőbbek lettek Isten törvényének az áthágásában. {PP 671.1}

Isten megparancsolta Nátán prófétának, hogy dorgáló üzenetet adjon át Dávidnak. Az üzenet a maga szigorúságában rettenetes volt.Kevés uralkodónak adhattak át ilyen feddést úgy, hogy a dorgálónak ne kellett volna életével fizetnie. Nátán megingathatatlanul továbbította

Isten ítéletét olyan mennyei bölcsességgel, hogy elnyerte a király rokonszenvét, felébresztette lelkiismeretét és kimondatta önma-ga feletti ítéletét. Nátán úgy fordult Dávidhoz, mint népe jogainak Istentől kijelölt oltalmazójához. A próféta egy történetet mondott el neki a rosszról és az elnyomásról, amely elégtételt követelt. {PP 671.2}

„Két ember vala egy városban," — mondta — „egyik gazdag, a másik szegény. A gazdagnak felette sok juhai és ökrei valának. A szegénynek pedig semmije nem vala egyéb egy kis nőstény báránykájánál, amelyet vett és táplált vala, s felnevelkedett nála gyermekeivel együtt; saját falatjából evett és poharából ivott és keblén aludt, és néki olyan vala, mintegy leánya. Mikor pedig utazó vendége érkezett a gazdagnak: sajnált az ő ökrei és juhai közül hozatni, hogy a vendégnek ételt készítsen belőle, aki hozzá ment vala; hanem elvevé a szegénytől az ő bárányát, és azt főzeté meg a vendégnek, aki hozzá ment" (2Sám 12:1-4). {PP 671.3}

A király haragja felgerjedt és így kiáltott fel: „Él az Úr, hogy halálnak fia az az ember, aki azt cselekedte. A bárányért pedig négy annyit kell adnia, mivelhogy ezt mívelte, és annak nem kedvezett" (2Sám 12:5-6). {PP 671.4}

Nátán, a szemeit a királyra szegezve, jobb kezét az égre emelve ünnepélyesen kijelentette: „Te vagy az az ember! [...] Miért vetetted meg az Úrnak beszédét, oly dolgot cselekedvén, mely útálatos ő előtte?" (2Sám 12:7.9). A bűnös megkísérelheti, amint Dávid is tette, hogy elrejti elkövetett bűnét az emberek elől. A bűnösök arra töre-kedhetnek, hogy bűnös tetteiket örökre elrejtsék az emberek elől, de „[...] mindenek meztelenek és leplezetlenek annak szemei előtt, akiről mi beszélünk" (Zsid 4:13). „[...] Mert nincs oly rejtett dolog, ami napfényre ne jőne: és oly titok, ami ki ne tudódnék" (Mt 10:26). {PP 671.5}

Nátán kijelentette: „Én kentelek fel téged, hogy király légy Izrael felett, és megszabadítottalak téged a Saul kezéből [...] Miért vetetted meg az Úrnak beszédét, oly dolgot cselekedvén, mely utálatos ő előtte. A Hitteus Uriást fegyverrel ölted meg, és az ő feleségét magadnak vetted feleségül; [...] Ímé én éppen a saját házadból bocsátok reád csapásokat, és feleségeidet szemed láttára veszem el, és adom más felebarátodnak [...] Mert te titkon cselekedtél; de én az egész Izráel előtt és napvilágnál cselekeszem azt" (2Sám 12:7-12). {PP 672.1}

A próféta dorgáló szavai érintették Dávid szívét. Lelkiismerete felébredt. Bűne a maga teljes szörnyűségében jelent meg lelki szemei előtt. Remegő ajakkal mondta: „Vétkeztem az Úr ellen!" Mindaz a rossz, amit mások ellen cselekszünk, a megsértettről mindig Istenre hat vissza. Dávid súlyos bűnt követett el úgy Uriás, mint Bethsabé ellen, és ezt mélyen át is érezte. Végtelenül nagyobb volt azonban az, amit Isten ellen követett el. {PP 672.2}

Bár Izraelben nem találhatott volna senkit, aki végrehajtotta volna a halálos ítéletet az Úr felkentjén, Dávid mégis remegett, hogy Isten gyors ítélete által elveheti életét. Isten még nem bocsátott meg neki, bármelyik pillanatban lecsaphat rá. Isten azonban a prófétával újabb

üzenetet küldött neki: „Az Úr is elvette a te bűnödet, nem fogsz meghalni” (2Sám 12:13). De igazságot kellett szolgáltatni. A halál- büntetést Isten áthárította Dávidról a bűnből született gyermekre, így Isten alkalmat adott Dávidnak a bűnbánatra. Gyermeke halála, mint büntetésének egy része, számára sokkal keserűbb volt, mint amilyen saját halála lett volna. A próféta ezt mondta: „Mindazáltal, mivel alkalmat adtál a gyalázásra az Úr ellenségeinek e dologban: a te fiad is, aki lett néked, bizonnyal meghal” (2Sám 12:14). {PP 672.3}

Amikor gyermeke megbetegedett, Dávid böjtöléssel és mély megalázkodással könyörgött a gyermek életéért. Levetette királyi ruháit, félretette a koronát és éjszakáról éjszakára a földön feküdt és a fájdalomtól megtört szívvel könyörgött Istenhez az ő bűnéért ártatlanul szenvedő gyermekéért. „Felkelének azért az ő házának vénei és menének ő hozzá, hogy felemeljék őt a földről: de nem akará” (2Sám 12:17). Gyakran megtörtént, hogy amikor ítéletet mondtak ki egy személyre vagy városra, a megalázkodás és a bűnbánat elhárította a csapást és az Örökkévaló Irgalmasság gyorsan megbocsátott és elküldte békekövetét. Ettől a gondolattól felbátorodva Dávid kitartott könyörgésében mindaddig, amíg a gyermek meg nem halt. Amikor megtudta, hogy a gyermek halott, csendesen alávetette magát Isten akaratának. A megtorlásnak ez az első csapása így sújtott le rá és ezt a csapást ő maga is igazságosnak tartotta. Dávid azonban, mivel bízott Isten kegyelmében, nem maradt vigasztalás nélkül. {PP 672.4}

Nagyon sokan, akik már elolvasták Dávid bukásának történetét, megkérdezték: Miért kellett ezt a feljegyzést nyilvánosságra hozni és az emberek elé tárni? Isten miért látta helyesnek a világnak nyíltan megmutatni olyan valaki életének sötét szakaszát, akit a menny igen magasra becsült? A próféta Dávidhoz intézett feddésében ezt jelentette ki bűnéről: „[...] mivel alkalmat adtál a gyalázásra az Úr ellenségeinek e dologban” (2Sám 12:14). Az Istenhez hűtlenekké vált emberek az egymást követő nemzedékek élete folyamán gyakran mutattak Dávid jellemének erre a sötét foltjára és diadallal, csúfolással így kiáltottak fel: „Íme az Isten szíve szerint való ember!” Így hoztak szégyent a vallásra, káromolták Istent és az Ő szavát, lelküket megkeményítették a hitetlenségben és sokan a kegyeskedés álruhájában merészek lettek a bűnben. {PP 673.1}

Dávid története azonban nem nyújt támogatást a bűnnek. Dávidot akkor mondták Isten szíve szerint való embernek, amikor még Isten tanácsa szerint járt el minden dolgában. Mikor azonban a bűn útjára lépett, megszűnt igaznak lenni, mindaddig, amíg bűnbánattal vissza nem tért az Úrhoz. Isten szava világosan kijelenti: „De ez a dolog, amelyet Dávid cselekedett, nem tetszék az Úrnak” (2Sám 11:27). Az Úr azt mondta neki a próféta útján: „Miért vetetted meg az Úrnak beszédét, oly dolgot cselekedvén, mely útálatos ő előtte? [...] Most azért ne távozzék el a fegyver soha házadból, mivel megútáltál engem” (2Sám 12:9-10). Bár Dávid megbánta bűnét és Isten megbocsátott neki és elfogadta őt, de az általa elvetett mag kikelt kártékony gyümölcsét neki kellett learatnia. A személyén és házán végrehajtott ítélet bizonyítja Isten bűntől való irtózását. {PP 673.2}

Eddig Isten gondviselése megőrizte Dávidot ellenségei összes cselszövéseitől, ez Saul megfékezésében mutatkozott meg a legjob-ban E bűnnel Dávid megváltoztatta Istenhez való viszonyát. Az Úr semmiképpen sem nézhette el bűnét. Hatalmát nem használhatta fel arra, hogy Dávidot megvédje a bűn következményeitől, mint ahogy megvédte őt Saul gyűlölködésétől. {PP 673.3}

Dávidban nagy változás ment végbe. Lelkileg megtört bűne tudatától és annak messzire kiható következményeitől. Megalázottnak érezte magát alattvalói szemében. Befolyása gyenge lett. Jólétét eddig annak tulajdonították, hogy lelkiismeretesen engedelmeskedett az Úr parancsainak. Most azonban alattvalói, mivel tudomást szereztek bűnéről, maguk is szabadabban vétkeztek. Tekintélye — hogy tiszteletet kapjon fiaitól — saját családjában is lecsökkent. Bűnének tudata csendben maradásra késztette akkor, amikor a bűnt kárhoztatnia kellett volna. Erőtlen lett ahhoz is, hogy saját családjában érvényt szerezzen az igazságnak. Rossz példája befolyást gyakorolt fiaira és Isten nem lépett közbe, hogy a következményeket elhárítsa. Hagyta, hogy a dolgok a maguk természetes módján folyjanak, és Dávid szigorúan meg lett büntetve. {PP 674.1}

Elbukása után Dávid egy egész évig látható biztonságban élt. Isten nemtetszésének nem volt semmi külső jele. Az isteni ítélet azonban állandóan a feje fölött lebegett. Az ítélet és a megtorlás napja gyorsan és biztosan közeledett, amelyet semmiféle bűnbánat nem háríthatott el. Gyötrődés és szégyen volt az, ami beárnyékolta egész földi életét. Azok, akik Dávid példájára való hivatkozással próbálják meg saját bűnüket kisebbíteni, tanulják meg a Biblia feljegyzéséből, hogy Isten törvénye áthágásának, a bűnnek az útja bizony nagyon kemény. Bár a bűnösök éppen úgy, mint Dávid, elfordulhatnak a gonoszság útjáról, a bűn következményeinek elhordozását még ebben az életben keserűnek és keménynek találják. {PP 674.2}

Dávid elbukásának történetét Isten figyelmeztetésnek szánta, mert még azok sem érezhetik magukat biztonságban, akiket Isten felettébb megáldott és pártfogolt, ha elhanyagolják az éberséget és az imádkozást. Ez a lecke áldásnak bizonyul mindazok részére, akik Istentől jövő tanulságként szívükbe fogadják. Nemzedékről nemzedékre ezrek jutottak el annak felismerésére, hogy veszedelmük a kísértő hatalmából származik. Dávid elbukása — akit az Úr nagyon becsült — felébresztette bennük az önmaguk iránt való bizalmatlanságot. Megérezték, hogy egyedül Isten tarthatja meg őket hatalmával, hitük által. Ha tudatában vannak annak, hogy egyedül Istenben van az erejük és biztonságuk, akkor félnek Sátán területére lépni. {PP 674.3}

Mielőtt kimondták az isteni ítéletet Dávid ellen, már aratni kezdte törvényszegése gyümölcseit. A lelkiismerete nem volt nyugodt. Lelki gyötrődése látható a harminckettedik zsoltárban, amelyben ezt mondja: {PP 675.1}

„Boldog az, akinek hamissága megbocsáttatott,
vétke elfedeztetett.

Boldog ember az, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít,
és lelkében csalárdság nincsen.
Míg elhallgatám, megavultak csontjaim
a napestig való jajgatás miatt.
Míg éjjel-nappal rám nehezedék kezed,
életerőm ellankadt,
mintegy a nyár hevében”

(Zsolt 32:1-4). {PP 675.2}

Az ötvenegyedik zsoltár Dávid bűnbánatának a kifejezése, mikor Isten feddéséről szóló üzenete eljutott hozzá: {PP 675.3}

„Könyörülj rajtam én Istenem
a te kegyelmességed szerint;
irgalmasságodnak sokasága szerint
töröld el az én bűneimet!
Egészen moss ki engemet az én álnokságomból,
és az én vétkeimből tisztíts ki engemet;
Mert ismerem az én bűneimet,
és az én vétkem szüntelen előttem forog.
Egyedül te ellened vétkeztem, és cselekedtem azt,
ami gonosz a te szemeid előtt;
hogy igaz légy beszédedben, és tiszta ítéletedben.
Ímé én vétekben fogantattam,
és bűnben melengetett engem az anyám.
Ímé te az igazságban gyönyörködöl,
amely a vesékben van,
és bensőmben bölcsességre tanítasz engem.
Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek;
moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál Hallass örömet és vigasságot velem,
hogy örvendezzenek csontjaim,
amelyeket összetörtél.
Rejtsd el orcádat az én vétkeimtől,
és töröld el minden álnokságomat.
Tiszta szívet teremts bennem, óh Isten,
és az erős lelket újítsd meg bennem.
Ne vess el engem a te orcád elől,
és a te szent lelkedet ne vedd el tőlem.
Add vissza nékem a te szabadításodnak örömét,
és engedelmesség leikével támogass engem.
Hadd tanítsam a bűnösöket a te útaidra,

hogy a vétkezők megtérjenek hozzád.
Szabadíts meg engemet a vérontástól, óh Isten,
szabadításomnak Istene!
hogy harsogja nyelvem a te igazságodat”

(Zsolt 51:3-16). {PP 675.4}

E szent énekben — amelyet nyilvánosan kellett énekelni a nép nagy összejövetelein az udvar, a papok, a bírák, a fejedelmek és a harcosok jelenlétében, és amely ének megőrzi a legutolsó nemzedékig bukásának történetét — Izrael királya elbeszélte bűnét, bűnbánatát és reménységét az Isten irgalmassága útján elnyerhető bocsánatban. Ahelyett, hogy elrejtette volna bűnös voltát, azt akarta, hogy bukásának szomorú története másokat útbaigazítson. {PP 676.1}

Dávid bűnbánata őszinte és mély volt. Nem tett semmi kísérletet arra, hogy elfedezze bűnét. Nem igyekezett megszökni a fenyegető ítélet elől, ez inkább imára késztette. Látta Isten ellen elkövetett bűne szörnyűségét; beszennyezett lelkét; undorodott a bűntől. Nem csak bocsánatért, hanem szíve tisztaságáért is könyörgött. Dávid kétségbeesésében nem adta fel a küzdelmet. A bűneiket megbánó bűnösöknek adott isteni ígéretben meglátta Isten bocsánatát és ez biztosíték volt, hogy neki is megbocsát. {PP 676.2}

„Mert nem kívánsz te véresáldozatot,
hogy adnék azt,
égőáldozatban sem gyönyörködöl.
Isten előtt kedves áldozatok:
a töredelmes lélek; a töredelmes és bűnbánó szívet óh Isten
nem veted te meg!”

(Zsolt 51:18-19). {PP 676.3}

Bár Dávid elbukott, az Úr felemelte őt. Ezután, mint bukása előtt,teljes összhangban volt Istennel és embertársaival. Szabadításának örömében így énekelt: {PP 677.1}

„Vétkemet bevallám néked,
bűnömet el nem fedeztem.
Azt mondtam:
Bevallom hamisságomat az Úrnak —
és te elvetted rólam bűneimnek terhét.
Te vagy oltalmam, te mentesz meg veszedelemtől;
végy körül engem a szabadulás örömével!”

(Zsolt 32:5.7). {PP 677.2}

Sokan zúgolódnak és igazságtalannak tartják azt, hogy Isten megkímélte Dávidot, akinek olyan nagy volt a bűne; Sault pedig, akinek a bűne sokkal kisebb volt, elvetette. Dávid azonban

megalázkodott és megvallotta bűnét, míg Saul megvetette a feddést és bűnei meg nem bánásával megkeményítette szívét. {PP 677.3}

Dávid történetének ez a szakasza nagy jelentőségű a bűnbánó bűnös számára. Ez az emberiség harcáról, kísértéseiről, az Isten előtti őszinte bűnbánatról és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hitről adott egyik legerőteljesebb szemléltetés. Évszázadokon át a bűnbe esett és vétkük terhe alatt küzdő lelkek számára bátorításul szolgált. {PP 677.4}

Isten gyermekeinek ezrei, akik bűnbe estek és kétségbeesésükben már-már feladták a küzdelmet, megemlékeztek arról, hogy Dávid őszinte bűnbánatát és beismerését Isten miként fogadta el, noha szenvedett törvényszegéséért; és így bátorságot merítettek a bűnbánatra és erőt kaptak ismét Isten parancsolatainak útján járni. {PP 677.5}

Mindenki, aki Isten dorgálása alatt bűnbánattal és bűnvallással megalázza lelkét, amint Dávid is tette, biztos lehet abban, hogy van remény számára. Aki hittel elfogadja Isten ígéreteit, bocsánatot nyer.Az Úr egyetlen őszinte lelket sem vet el. Isten ezt az ígéretet adta:„[...] fogja meg erősségemet, kössön békét velem, békét kössön velem!” (Ésa 27:5). „Hagyja el a gonosz az ő útát, és a bűnös férfiú gondolatait, és térjen az Úrhoz, és könyörül rajta, és a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik a megbocsátásban” (Ésa 55:7). {PP 677.6}

Fejezet 72 — Absolon lázadása

(2Sám 13-19. fejezete)

„A bárányért pedig négy annyit kell adnia” (2Sám 12:6) — hangzott Dávid önmagára akaratlanul kimondott ítélete, miután meghallgatta Nátán próféta példázatát. Saját döntése szerint lett megítélve. Négy fiának el kellett esnie. Mindegyikük elvesztése atyjuk bűnének következménye volt. {PP 678.1}

Az elsőszülött Amnon szégyentelen bűnét Dávid megdorgálatlanul és büntetlenül hagyta. A törvény halálos ítéletet mondott ki a házasságtörőre. Amnont természetellenes bűne kétszeresen bűnössé tette. Dávid azonban, akinek önmagát is kárhoztatnia kellett saját bűnéért, nem tudta az igazságszolgáltatás elé állítani a törvény megsértőjét. Absolon, aljasul megrontott húga természetes védelmezője, két teljes esztendeig titkolta bosszúállási szándékát csak azért, hogy biztosan sújthasson le. A király fiainak lakomáján az ittas, vérfertőző Amnont, testvére parancsára megölték. {PP 678.2}

Kétszeres csapás volt ez Dávid számára. Ezt a rettenetes hírt hozták neki: „Mind megölte Absolon a király fiait, egy sem maradt meg közülök. Akkor felkele a király, megszaggatá ruháit, és a földre fe- küvék, és az ő szolgái mindnyájan megszaggatott ruhában állanak vala előtte” (2Sám 13:30-31). A király fiai, miután aggodalmak közepette visszatértek Jeruzsálembe, feltárták atyjuk előtt az igazságot: Egyedül Amnont ölték meg; és „[...] szavokat felemelvén, sírának; és maga a király is és az ő szolgái mindnyájan felette igen sírának” (2Sám 13:36). Absolon pedig elmenekült Talmaihoz, Gessur királyához, anyja apjához. {PP 678.3}

Dávid többi fiaihoz hasonlóan, Amnont is meghagyta önző élvezeteinek gyakorlásában. Amnon szíve minden gondolatának és vágyának eleget akart tenni és nem vette tekintetbe Isten követelményeit.Nagy bűne ellenére Isten még sokáig hosszútűrő volt vele. Két évig Isten számos lehetőséget adott neki a bűnbánatra. Amnon azonban folytatta bűnös életmódját, a vérfertőzés bűnével együtt ragadta el a halál, hogy majd az ítélet bírói széke előtt feleljen tettéért. {PP 678.4}

Dávid semmibe vette azt a kötelességét, hogy Amnon bűnét meg-büntesse. Az atyának ezért a hűtlenségéért és Amnon bűnbánat-nél- küliségéért Isten megengedte a dolgok természetes menetét és nem tartotta vissza Absolont. Amikor a szülők és az uralkodók semmibe veszik a bűn megbüntetésének kötelességét, akkor Isten maga veszi kezébe az ügyet. Fékező erejét bizonyos mértékig visszavonja a gonosz eszközeitől úgy, hogy a körülmények sorozata jön létre, amely bűnt bűnnel büntet. {PP 679.1}

Dávid igazságtalan, helytelen engedékenységének gonosz következményei Amnonnal kapcsolatban nem értek véget, mert éppen ez volt az a pont, ahol Absolon atyjától való elidegenedése elkezdődött.Miután Gessurba menekült, Dávid úgy érezte, fia büntetést érdemel, és azzal büntette meg, hogy nem engedte hazatérni. Ez az intézkedés inkább növelte, mint

csökkentette azokat a gonoszságokat, amelyek ennek következményeként a királyra zúdultak. Az erélyes, becsvágyó és alapelvek nélküli Absolon, miután száműzetése kirekesztette az ország ügyei intézésében való részvételből, hamarosan veszedelmes cselszövésre adta magát. {PP 679.2}

A második év végén Joáb elhatározta, hogy kibékíti az apát a fiúval. E cél érdekében a tékoai bölcs asszony segítségét vette igénybe. {PP 679.3}

Joáb utasításának megfelelően ez az asszony özvegyasszonyként ment el Dávidhoz. Elmondta, hogy férje halála után két fia lett egyetlen vigasza és támasza. Egy veszekedés alkalmával ezek közül az egyik megölte a másikat, és most a család rokonai mind azt követelik, hogy az életben maradt fiút adják át a vérbosszúlónak. „[...] Így akarják eloltani a kicsiny szikrácskát” — mondta — „amely nékem megmaradott, hogy az én férjemnek ne maradjon se neve, se maradéka a föld színén” (2Sám 14:7). Ez a kérelem érintette a király szívét és biztosította az asszonyt, hogy fia számára megadja a királyi védelmet. {PP 679.4}

Miután ismételten ígéreteket kért és kapott a fiatalember biztonságára, esedezni kezdett a király elnézéséért. Kijelentette, hogy valójában úgy beszélt, mint aki zavarban van és hibát követett el. Tu-lajdonképpen a király száműzöttéhez kellene neki ezt az ígéretet hazavinnie. „Mert bizonyára meg kell halnunk” — mondta — „és olyanok vagyunk, mint a víz, mely a földre kiöntetvén, fel nem szedhető, és az Isten egy lelket sem akar elvenni, hanem azt a gondolatot gondolja magában, hogy ne legyen számkivetve előtte az eltaszított sem” (2Sám 14:14). Isten szeretetének ez a gyengéd és megkapó ábrázolása a bűnös iránt — amely Joábtól, a durva katonától eredt — meglepő bizonyítéka annak, hogy az izraeliták mennyire ismerték a megváltás nagy igazságát. A király, aki maga is szükségét érezte Isten kegyelmének, nem állt ellent a kérésnek. Parancsot adott Joábnak: „[...] Eredj el, és hozd haza az én fiamat, Absolont” (2Sám 14:21). {PP 679.5}

Dávid megengedte Absolonnak, hogy visszatérjen Jeruzsálembe, de nem engedte meg, hogy megjelenjék a királyi udvarban, hogy találkozzék vele. Dávid kezdte meglátni gyermekei iránt tanúsított engedékenysége gonosz kihatásait. Bár gyengéden szerette ezt a szép és tehetséges fiát, de szükségesnek tartotta, hogy tanulságként Absolon és a nép számára kinyilvánítsa az ilyen bűn iránt érzett utálatát. Absolon két évig élt saját házában, de a királyi udvarban nem jelenhetett meg. Húga is vele lakott, és az ő jelenléte elevenen tartotta emlékezetében az Amnontól elszenvedett, jóvátehetetlen sérelmet. A nép szemében azonban Absolon inkább hős volt, mint bűnös. Élt is ezzel az előnnyel és elhatározta, hogy megnyeri magának a nép szívét. Személyes megjelenése olyan volt, hogy elnyerte minden hódolójának csodálatát. „Nem vala pedig az egész Izráelben olyan szép ember, mint Absolon, ki dicséretre olyan méltó volna; tetőtől fogva talpig őbenne semmi hiba nem vala” (2Sám 14:25). A király részéről nem volt bölcs dolog, hogy Absolont — ezt a becsvágyó, szenvedélyes és lobbanékony jellemű férfiút — két évig hagyta vélt sérelmén tűnődni. És Dávid azzal a tettével, hogy megengedte néki a

Jeruzsálembe való visszatérést, de ugyanakkor elutasította, hogy színe előtt megjelenhessék, a nép rokonszenvét fia mellé állította. {PP 680.1}

Isten törvényének áthágása mindig előtte volt, s ez erkölcsileg bénulná, gyengévé és határozatlanná tette. Bűne elkövetése előtt bátran és határozottan döntött minden kérdésben. Most befolyása a népre egyre gyengült. Mindez kedvezett gonosz fia szándékainak. {PP 680.2}

Joáb befolyására Absolon ismét találkozhatott atyjával. Noha látszólag megbékültek, de a fiú folytatta becsvágyó terveit. Úgy visel-kedett, mint király és királyi udvartartást tartott fenn. Nagyon sok szekere és lova volt, ötven férfi futott előtte. Miközben a király egyre inkább hajlott és vágyott a visszavonulásra és magányra, addig Absolon serényen kereste a nép kegyét. {PP 680.3}

Dávid közömbössége és határozatlansága alattvalóira is átterjedt. Nemtörődömség és késlekedés jellemezte az igazságszolgáltatást. Absolon az elégedetlenség minden okát mesterien a maga javára fordította. Napról napra ez a nemes magatartású férfi a város kapujában volt látható, ahol a folyamodók tömege várakozott jogorvoslásra benyújtott sérelmeikre. Absolon közéjük keveredett és meghallgatta 730 panaszaikat, kifejezte a szenvedőkkel való együttérzését és sajnálkozott a kormányzat alkalmatlan voltán. Miután meghallgatta egy- egy izraelita történetét, Absolon ezt mondta válaszként: „Ímé a te beszéded mind jó és mind igaz; de senki sincs, aki téged meghallgatna a királynál [...] Vajha valaki engem tenne ítélőbíróvá e földön, és én hozzám jőne minden ember, akinek valami ügye és pere volna, igazat tennék néki. Mikor pedig valaki hozzá megy és fejet hajt vala néki, azonnal kezét nyújtja vala, és megfogván, megcsókolja vala őt”(2Sám 15:3-5). {PP 681.1}

Absolon művészi hízelgései által ösztönzött emberek körében gyorsan terjedt a kormányzattal való elégedetlenség. Absolon dicsérete hangzott mindenkinek az ajkáról. Általában őt tekintették a királyság örökösének. A nép büszkeséggel tekintett fel rá, mint aki méltó a magas állásra és lángra lobbant az a kívánság, hogy már most elfoglalhatná a trónt. „[...] Így Absolon az Izráel fiainak szíveiket alattomban megnyeri vala” (2Sám 15:6). A királyt azonban vakká tette a fia iránt érzett szeretete és semmit sem gyanított. A hercegi udvartartást, amit Absolon létrehozott, Dávid úgy tekintette, hogy ezzel fia csak a királyi udvarnak szándékozott tiszteletet adni a megbékülésük felett érzett öröme kifejezéseként. {PP 681.2}

Amikor a nép elméje már elő volt készítve, Absolon titokban kiválasztott embereit elküldte az összes törzshöz, hogy beszéljék meg a lázadást. Ő pedig árulása leplezésére a vallás palástját öltötte magára. Absolon még száműzetése előtt fogadalmat tett, amit Hebron- ban kellett teljesítenie. Most azt mondta a királynak: „Hadd menjek el, és teljesítsem Hebronban azt a fogadást, melyet fogadtam az Úrnak; Mert fogadást tett a te szolgád, mikor Gessurban laktam, mely Siriában van, ezt mondván: Ha valóban hazavezérel engem az Úr Jeruzsálembe, az Úrnak szolgálok” (2Sám 15:7-8). A szerető atyát megnyugtatta a kegyességnek ez a bizonyítéka és áldásával bocsátotta el Absolont. Ezzel az összeesküvés teljesen megérett.

Képmutatását Absolon azzal a cselekedetével koronázta meg, amit nemcsak a király elvakítására terveit ki, hanem arra is, hogy teljesen elnyerje a nép bizalmát és így fellázíthassa őket az Isten által választott király ellen. {PP 681.3}

Absolon elindult Hebronba. Vele „együtt kétszáz férfi is elméne Jeruzsálemből, kiket meghívott, kik jóhiszeműleg menének, semmit nem tudván a dologról” (2Sám 15:11). Ezek a férfiak elmentek Ab- solonnal és nem gondolták, hogy a fiú iránti szeretetük lázadásba vezeti őket az atya ellen. Miután megérkeztek Hebronba, Absolon azonnal magához hivatta Akhitófelt, Dávid egyik főtanácsosát, aki nagyon bölcs ember hírében állott, és akinek a véleményét éppen olyan biztosnak és bölcsnek tartották, mint egy jóshely jövendölését. Akhitófel csatlakozott az összeesküvőkhöz és az ő támogatása biztos sikernek tüntette fel Absolon ügyét. Neve és tekintélye nagyon sok befolyásos embert vonzott a zászló alá az ország minden részéből. Amikor megszólaltak a felkelésre hívogató trombiták, Absolon kémei az egész országban elterjesztették a hírt, hogy Absolon lett a király és sok ember gyülekezett hozzá. {PP 682.1}

Időközben a hír eljutott Jeruzsálembe is a királyhoz. Dávidot felriasztotta és megdöbbentette a hír, hogy trónja közvetlen közelében lázadás van kitörőben. Saját fia, az a fia, akit szeretett és akiben megbízott, elragadja tőle a koronát és kétségtelenül elveszi az életét is. Ebben a nagy veszélyben Dávid lerázta magáról levertségét, amely olyan régóta rátelepedett és a korábbi évek lelkületével felkészült, hogy szembeszálljon e rettenetes veszedelemmel. Absolon megszemlélte haderőit Hebronban, csak húsz mérföld távolságra Jeruzsálemtől. A lázadók hamarosan ott lehetnek Jeruzsálem kapuinál. {PP 682.2}

Palotájából Dávid kitekintett és megszemlélte fővárosát — „Szépen emelkedik az egész föld öröme [...] a nagy királynak városa” (Zsolt 48:3). Megborzongott arra a gondolatra, hogy ezt a szép várost kitegye a vérontásnak és pusztításnak. Vajon segítségül hívja-e azokat az alattvalóit, akik még hűségesek maradtak trónjához, és védelmezze meg a várost? Vajon megengedje-e, hogy vér árassza el Jeruzsálemet? Döntött. A háború borzalmai nem érhetik az Isten által kivá-lasztott várost. Elhatározta, elhagyja Jeruzsálemet és azután próbának teszi ki népe hűségét azzal, hogy alkalmat ad nekik az ő megsegítésére. Ebben a nagy válságban az volt a kötelessége Isten és népe iránt, hogy fenntartsa azt a tekintélyt és hatalmat, amellyel Isten ruházta fel. Az összeütközés kimenetelét Istenre bízta. {PP 682.3}

Dávid megalázkodva és szomorúan ment ki Jeruzsálem kapuján — elkergetve trónjáról, kikergetve palotájából, elválasztva Isten frigyládájától és mindezt dédelgetett fia lázadása cselekedte vele. A nép hosszú, szomorú temetési menethez hasonlóan követte. Dávid testőrsége a Kereteusok, a Pelateusok és a Gitteusok hatszázan Gáthból, Ittai parancsnoksága alatt mind elkísérték a királyt. Dávid azonban jellegzetes önzetlenségében nem tudott beleegyezni abba, hogy ezek az idegenek, akik egykor a védelmét kérték, belekeveredjenek ebbe a szerencsétlenségbe. Kifejezte vele szembeni áldozatkészségük iránti meglepetését. A király azután ezt mondta a gitteus Ittainak: „Miért jössz el te is mivelünk? Menj vissza, és

maradj a királynál, mert te idegen vagy és vissza is költözhetel szülő helyedre. Csak tegnap jöttél, és már ma zaklassalak téged, hogy velünk jöjj? Én megyek oda, ahová mehetek; te pedig térj vissza, és vidd vissza testvéredet is; irgalmasság és igazság legyen veled” (2Sám 15:19-20). {PP 683.1}

Ittai ezt válaszolta: „Él az Úr és él az én uram a király, hogy valahol lesz az én uram, a király, mind halálában, mind életében, ott lesz a te szolgád is” (2Sám 15:21). Ezek a férfiak a pogányságból tértek át Jahve imádására és most nagyszerűen bebizonyították Istenük és királyuk iránti hűségüket. Dávid hálás szívvel elfogadta odaadásukat az ő veszendő ügyéhez, és átkelt a Kidron patakán, útban a puszta felé. {PP 683.2}

A menet ismét megállt. Szent ruhába öltözött csoport közeledett hozzájuk. „És ímé vele vala Sádók is, és a Léviták mind, akik az Isten szövetségének ládáját hordozzák vala” (2Sám 15:24). Dávid követői jó jelként tekintettek erre a találkozásra. A szent jelkép jelenléte a megszabadulásuk és végső győzelmük záloga volt. Arra ösztönözte az embereket, hogy bátorsággal gyülekezzenek a királyhoz. A frigyláda távolléte Jeruzsálemből rettegést hoz Absolon támogatói számára. {PP 683.3}

A frigyláda látványa egy rövid pillanatra örömmel és reménységgel töltötte be Dávid szívét. Hamarosan azonban más gondolatai támadtak. Mint Isten örökségének kijelölt kormányzója, ünnepélyes felelősség nehezedett rá. Nem személyes érdekeinek, hanem Isten dicsőségének és Isten népe jólétének a szolgálata kellett, hogy a király előtt legyen. Isten, aki a kérubok között lakozott, ezt mondta Jeruzsálemről: „Ez lesz nyugvóhelyem örökre” (Zsolt 132:14). Isteni felhatalmazás nélkül nem volt joga sem a papnak, sem a királynak arra, hogy Isten jelenlétének jelképét eltávolítsa onnan. Dávid tudatában volt annak, hogy szívének és életének összhangban kell lennie az isteni utasításokkal, különben a frigyláda a szerencsétlenség eszköze lesz inkább, mint a siker biztosítéka. Nagy bűne folyton szeme előtt volt és az összeesküvésben Dávid már felismerte Isten igazságos ítéletét. Azt a kardot, amelynek nem szabad soha eltávoznia a házából, már kihúzták a hüvelyéből. Nem tudta, hogy a küzdelemnek mi lesz majd az eredménye. Isten nem bízta meg azzal, hogy a választott nép városából elhozza Isten szent törvényét, amely kinyilvánította az Úr szent akaratát, amely magában foglalta a királyság alkotmányát és az ország jólétének alapját. {PP 684.1}

Dávid ezért ezt parancsolta Sádóknak: „Vidd vissza az Isten ládáját a városba, ha én az Úr előtt kedves leszek, engem ismét hazahoz, megmutatja nékem azt, és az ő sátorát. Ha pedig azt mondja: Nem gyönyörködöm benned: Ímhol vagyok, cselekedjék velem úgy, amint néki tetszik” (2Sám 15:25-26). {PP 684.2}

Dávid hozzátette: „Nemde nem próféta vagy-é te? Azért menj haza békességben a városba. Akhimás is, a te fiad és az Abjátár fia, Jonathán, a ti két fiatok, veletek együtt. Lássátok, ímé itt időzöm, ennek a pusztának sík mezején, míg tőletek hír jő, és nékem izentek” (2Sám 15:27-28). A városban a papok jó szolgálatot tehetnek neki azzal, hogy megtudják a lázadók mozdulatait és titokban közlik ezeket a királlyal, Akhimás és Jonathán útján. {PP 684.3}

Mikor a papok visszafordultak Jeruzsálem felé, mély árnyék esett a menekülő tömegre. A király menekült volt, ők maguk száműzöttek és Isten szövetségének a ládájától is elválasztva. A jövendő sötét volt, mert tele volt rettegéssel és rossz előérzettel. „Dávid pedig felméne az olajfáknak hegyén, mentében sírva, fejét beborítva, saru nélkül ment, és az egész nép, mely vele volt, kiki beborította fejét, és mentökben sírának. Megizenék azonközben Dávidnak, hogy Akhitófel is a pártosok között van Absolonnal, és monda Dávid: Kérlek, óh Uram, hiúsítsd meg az Akhitófel tanácsát” (2Sám 15:30-31). Ebben a szerencsétlenségben Dávid ismét kénytelen volt felismerni saját bűnének a következményeit. Akhitófelt, aki a legravaszabb és legügyesebb politikus vezéregyéniség volt, a családján esett szégyen miatti bosszúvágy sarkallta elpártolásra. Bethsabé ugyanis az unokája volt. {PP 684.4}

„És monda Dávid: Kérlek, óh Uram, hiúsítsd meg az Akhitófel tanácsát” (2Sám 15:31). Miután felértek a hegy tetejére, Dávid imádkozva borult le és Istenre vetette lelkének terhét, alázatosan kö- nyörgött isteni irgalmasságért. Úgy látszott, Isten azonnal válaszolt imájára. Az Árkeából való Khúsai, bölcs és alkalmas tanácsos, aki Dávid hűséges barátjának bizonyult, jött hozzá megszaggatott ruhában és földdel a fején, hogy osztozzék a trónjától megfosztott és menekülő király sorsában. Isteni világossággal látta Dávid, hogy ez az ember hűséges és igazszívű, éppen az a valaki, akire legnagyobb szüksége van, hogy szolgálja a király érdekeit a városban. Dávid kérésére Khúsai visszatért Jeruzsálembe, hogy felajánlja szolgálatait Absolonnak és meghiúsítsa Akhitófel ravasz tanácsait. {PP 685.1}

Ezzel a fénysugárral a sötétségben a király és követői folytatták útjukat az Olajfák hegyének a keleti lejtőjén lefelé, a sziklás és elhagyott pusztaságon, a vad szakadékokon át, a köves és meredek ösvények mentén a Jordán felé. „Elméne azután Dávid király Bahurimig, és ímé onnan egy férfi jöve ki, a Saul nemzetségéből való, kinek neve Sémei vala, Gérának fia, és kijövén szidalmazza vala őket. És kővel hajigálá Dávidot és Dávid királynak minden szolgáit, jóllehet az egész nép és az erős férfiak mindnyájan az ő jobb és balkeze felől valának.” És így szitkozódott Sémei: „Eredj, eredj te vérszopó és istentelen ember! Megfizet most az Úr néked Saul egész házanépének véréért, aki helyett te uralkodol? és adta az Úr az országot a te fiadnak, Absolonnak: és ímé te nyomorúságban vagy, mert vérszopó ember vagy!” (2Sám 16:5-8). {PP 685.2}

Dávid jóléte idején Sémei sem szóval, sem cselekedettel nem mutatott hűtlenséget királya iránt. De a király nyomorúságában ez a benjáminita kinyilvánította igazi jellemét. Megadta a tiszteletet Dávidnak míg a trónján ült, de megaláztatásában átkozta. Aljas és önző módon úgy tekintett másokra, mintha azoknak is éppen olyan jelleme lett volna, mint az övé, és Sátán által ösztönözve arra zúdította gyűlöletét, akit Isten megbüntetett. Az a lelkület, amely arra ösztönzi az embert, hogy diadalmaskodjék olyan valaki felett, becsméreljen vagy megszomorítson olyan valakit, akit szerencsétlenség ért, az Sátán lelkülete. {PP 685.3}

Sémei Dávid ellen felhozott vádjai teljesen hamisak, aljasak és rosszindulatú rágalmazások voltak. Dávid nem követett el semmi igazságtalanságot Saul vagy háza ellen. Amikor Saul

teljesen a hatalmában volt, és megölhette volna őt, csak a ruhája szélét vágta le, és később még ezért is szemrehányást tett magának, hogy ilyen módon tiszteletlenséget tanúsított az Úr felkentje iránt. {PP 686.1}

Dávid szent megbecsüléssel tekintett az emberi életre. Ennek bizonyítékát akkor adta, amikor őt magát is ragadozó állatként üldözték. Amikor Adullám barlangjában rejtőzködött, gondolatai visszatértek gyermekkora zavartalan szabadságának időszakára. Emlékei hatása alatt így kiáltott fel: „Kicsoda hozna nékem vizet innom a bethlehemi kútból, mely a kapu előtt van?" (2Sám 23:13-17). Bethlehem abban az időben a filiszteusok kezében volt. Dávid csoportjának azonban három bátor katonája áttört az őrök védelmi vonalán és vizet hoztak Bethlehemből uruknak. Dávid azonban nem tudta meginni: „Távol legyen tőlem Uram" — mondta — „hogy én ezt míveljem: avagy azoknak az embereknek vérét igyam-é meg, kik életöket halálra adva mentek el a vízért?" (2Sám 23:17). Azután tisztelettel Istennek felajánlott áldozatként kiöntötte a vizet a földre. Dávid hadakozó ember volt. Életének nagy részét harcokban töltötte el erőszakos jelenetek között. Azok, akik ilyen megpróbáltatásokon mentek át, kevesen tartották maguktól távol a harci cselekmények megkeményítő és erkölcsromboló befolyását, mint Dávid. {PP 686.2}

Dávid unokaöccse, Abisai, aki vezérei közül egyike volt a legbátrabbaknak, nem tudta türelmesen hallgatni Sémei sértő szavait. „Hogyan szidalmazhatja ez a holt eb az én uramat, a királyt? Majd én elmegyek és fejét veszem". A király azonban megtiltotta neki, hogy ezt tegye: „Ímé az én fiam, ki az én ágyékomból származott, kergeti az én életemet: hogyne cselekedné tehát e Benjáminita? Hagyjatok békét néki, hadd szidalmazzon; mert az Úr mondotta néki. Netán reá tekint az Úr az én nyomorúságomra, és jóval fizet még ma nékem az Úr az ő átka helyett" (2Sám 16:9-12). {PP 686.3}

Lelkiismerete keserű és megalázó igazságokat mondott Dávidnak. Miközben hűséges alattvalói csodálkoztak szerencséje balrafordulá- sán, ez nem volt rejtett dolog a király előtt. Egy ilyen órának az előérzete gyakran betöltötte szívét. Csodálkozott, hogy Isten ilyen hosszú ideig elnéző volt bűneivel szemben és késlekedett a kiérdemelt büntetéssel. Most pedig, amikor sietve és szomorúan, mezítláb és királyi köntösét zsákruhára cserélve menekült; amikor követőinek csak a siralmait visszhangozták a halmok, most mégis szeretett városa járt az eszében — amely bűnének szomorú színhelye volt — megemlékezett Isten jóságáról és béketűréséről, és nem vesztette el reménységét. Érezte, Isten még mindig kegyelmesen cselekszik vele. {PP 687.1}

Sok gonosztevő mentegette már a saját bűnét Dávid bukására való hivatkozással, de milyen kevesen vannak, akik tanúbizonyságot tesznek Dávid bűnbánatáról és megalázkodásáról is. Nagyon kevesen hordozzák el olyan türelemmel és állhatatossággal a feddést és megtorlást, mint ahogy azt ő tette. Dávid megvallotta bűnét és évekig igyekezett Isten hűséges szolgájaként teljesíteni kötelességét. Szorgalmasan munkálkodott országa felépítése érdekében és uralkodása alatt országa olyan erőt és jólétet ért el, amilyent sohasem sikerült elérnie azelőtt.

Az Isten háza felépítésére szánt szükséges kinccsel raktárakat töltött meg, és most élete minden munkája semmivé lett, elfújta volna a szél, elsöpörte volna a szélvihar? Vajon a megszentelt törekvések eredményei, a rendkívüli képesség és az odaadás, államférfiúi műve át kell kerüljön meggondolatlan és pártütő fiának kezébe, aki nem kereste sem Isten dicsőségét, sem Izrael jólétét?Nagyon is természetesnek látszott volna mindenki számára, ha Dávid nagy nyomorúságában elkezdett volna zúgolódni Isten ellen. {PP 687.2}

Dávid azonban a saját bűneiben látta a baj okát. Mikeás próféta szavai ugyanazt a lelkületet fejezik ki, mint amely Dávid szívét ösztönözte: „[...] Elestem ugyan, de felkelek, mert ha még a setétségben ülnék is, az Úr az én világosságom! Az Úr haragját hordozom, mert vétkeztem ellene; mindaddig, amíg leperli peremet és meghozza ítéletemet” (Mik 7:8-9). Az Úr nem hagyta el Dávidot. Tapasztalatainak ez az a fejezete, amikor a legkegyetlenebb igazságtalanságok és sérelmek közepette alázatosnak, önzetlennek, nagylelkűnek és engedelmesnek mutatkozott, és ezért ez a fejezet élettapasztalatának egyik legnemesebb része. Izrael uralkodója a menny szemében soha nem volt oly nagy, mint külső megaláztatásának ebben az órájában. {PP 687.3}

Ha Isten megengedte volna Dávidnak, hogy minden feddés és megtorlás nélkül továbbmenjen előre a bűnben, megszegve az isteni törvényeket, és békében, jólétben maradjon trónján, akkor a kételkedők és hűtlenek mentséget találhatnának hasonló lépéseikre. Azok a tapasztalatok, amelyeket Dávid szerzett, világosan bizonyítják, hogy Isten nem tűri el és nem mentegeti a bűnt. Dávid története megérteti velünk azt a véget, amelyet Isten szem előtt tart a bűn kezelését illetően; képessé tesz bennünket arra, hogy nyomon kövessük még a legsötétebb ítéleteken át is Isten kegyelmes és jótékony szándékainak megvalósulását. Isten megfenyítette Dávidot, de nem pusztította el; a fenyítés tüzes kemencéje megtisztít, de nem emészt meg. Az Úr azt mondja: „Ha az én rendeléseimet megtörik, és meg nem tartják az én parancsolatimat: Akkor vesszővel látogatom meg az ő bűnöket, és vereségekkel az ő álnokságukat. De az én kegyelmemet nem vonom meg tőle, és az én hűséges voltomban nem hazudom” (Zsolt 89:32-34). {PP 688.1}

Nem sokkal azután, hogy Dávid elhagyta Jeruzsálemet, Absolon és serege bevonult a városba és minden küzdelem nélkül birtokba vette Izrael erődítményét. Khúsai az elsők között volt, akik üdvözölték az újonnan megkoronázott uralkodót. Absolon meglepődött és végtelenül megörült, hogy atyja öreg barátja és tanácsosa is felkereste és üdvözölte. Absolon biztos volt sikerében. Tervei eddig beváltak. Trónja megerősítése és a nép bizalmának biztosítása érdekében Khúsait kedvesen meghívta az udvarba. {PP 688.2}

Absolont most már nagy hadsereg vette körül, ez a hadsereg azonban nagyrészt olyan emberekből állt, akiket nem képeztek ki harcra,s eddig még nem ütköztek meg ellenséggel. Akhitófel jól tudta, hogy Dávid helyzete távolról sem volt reménytelen. A nép nagy része hű volt hozzá. Kipróbált harcosok vették körül, akik hűségesek voltak királyukhoz; hadseregét pedig alkalmas és tapasztalt hadvezérek vezették. Akhitófel tudta, hogy a lelkesedés első

kitörése után, amit az új király kegyének elnyerése váltott ki a többségből, hamarosan bekövetkezik a visszahatás. Ha a lázadás kudarcba fullad, Absolon képes az atyjával való kibékülésre. Ebben az esetben azonban Akhitófelt, mint Absolon fő tanácsadóját tartanák a legbűnösebbnek a láza-dásért és a legsúlyosabb büntetésben őt részesítenék. Ezért annak érdekében, hogy Absolon ne mehessen vissza azon az úton, amelyen elindult, Akhitófel olyan tanácsot adott, amely az egész nép szemében teljesen lehetetlenné tenné Dávid és Absolon megbékélését.Ördögi ravaszsággal ez az elvnélküli államférfi arra sarkallta Ab- solont, hogy a pártütés bűnét egészítse ki a vérfertőzés bűnével.Egész Izrael szeme láttára Absolonnak magához kellett vennie atyja ágyasait — a keleti népek és uralkodók szokása szerint — így nyilvánítva ki azt, hogy ő követte atyját a trónon. Absolon végrehajtotta ezt az aljas tanácsot. Így teljesedett be Isten szava, amelyet prófétája által adott Dávidnak: „Ímé én éppen a saját házadból bocsátok reád csapásokat, és feleségeidet szemed láttára veszem el, és adom más felebarátodnak, és hál a te feleségeiddel fényes nappal. Mert te titkon cselekedtél; de én az egész Izráel előtt és napvilágnál cseleke- szem azt” (2Sám 12:11-12). Nem Isten indította ezeknek a gonosz cselekedeteknek az elkövetésére Absolont, de Dávid bűne miatt nem használta fel hatalmát a cselekedetek elkövetésének megakadályozására. {PP 688.3}

Akhitófelt nagy becsben tartották bölcsességéért, de nélkülözte az Istentől jövő megszentelődést. „A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme” (Péld 9:10). Ez a bölcsesség nem volt meg Akhitófelben, mert ha rendelkezett volna ezzel, akkor az árulás sikerét nem a vérfertőzés bűnére alapozta volna. A romlott szívű emberek gonoszságokat terveinek ki, mintha nem lenne isteni gondviselés, amely meghiúsítja terveiket. „Az egekben lakozó neveti, az Úr megcsúfolja őket” (Zsolt 2:4). Az Úr kijelenti: „Nem engedtek az én tanácsomnak; megvetették minden én feddésemet. Esznek azért az ő útjoknak gyümölcséből, és az ő tanácsokból megelégednek. Mert az együgyű- eknek pártossága megöli őket, és a balgatagoknak szerencséje elveszti őket” (Péld 1:30-32). {PP 689.1}

Miután Akhitófelnek sikerült saját biztonságát megerősíteni az összeesküvésben, arra buzdította Absolont, hogy azonnal vegye üldözőbe Dávidot: „Engedj kiválasztanom tizenkétezer embert, hogy felkeljek, és üldözzem Dávidot ez éjjel. És megtámadom őt, míg fáradt és erőtlen kezű; megrettentem őt, és megfutamodik az egész nép, mely vele van; és a királyt magát megölöm. És visszavezetem tehozzád az egész népet, mert az egésznek visszatérése attól a fér-fiútól függ, akit te üldözöl; és akkor az egész nép békességben lesz” (2Sám 17:1-3). Ezt a tervet a király többi tanácsosai is helybenhagyták. Ha azonban követik a tervben foglalt tanácsokat, akkor bizonyos, hogy Dávidot csak Isten közvetlen közbelépése mentheti meg. Az eseményeket azonban olyan valaki irányította, akinek a bölcsessége nagyobb volt Akhitófel bölcsességénél. „Az Úr parancsolta vala pedig, hogy az Akhitófel tanácsa elvettessék, mely jó vala, hogy veszedelmet hozzon az Úr Absolonra” (2Sám 17:14). {PP 689.2}

Khúsait nem hívták meg a tanácskozásra, ő pedig hívatlanul nem tolakodott oda, nehogy a kémkedés gyanúját keltse maga ellen. A tanácskozás befejezése után azonban maga Absolon

közölte vele Akhitófel tervét. Khúsai látta, hogyha az ajánlott tervet követnék, akkor Dávid elveszne. Ezért így szólt: „Nem jó tanács az, amelyet Akhitófel ez egyszer adott. És monda Khúsai: Tudod magad, hogy a te atyád és az ő emberei igen erős vitézek és igen elkeseredett szívűek, mint a kölykeitől megfosztott medve a mezőn. Annakfelette a te atyád igen hadakozó ember, ki nem alszik a néppel együtt. Ilyenkor ő valami barlangban lappang, vagy valami más helyen” (2Sám 17:7-9). Azután azzal is érvelt, hogyha Absolon haderői üldöznék Dávidot és nem tudnák elfogni a királyt, és így kudarcot szenvednének, akkor ez bizony elcsüggesztené őket és mindez nagy kárt okozna Absolon ügyének: „[...] mert az egész Izráel tudja, hogy a te atyád igen erős vitéz, és azok is, akik vele vannak, erős vitézek” (2Sám 17:10). Másik tervet tanácsolt, amely vonzó volt a hiú és önző természetű Absolon számára, aki vágyott kimutatni erejét. {PP 690.1}

„Én azért azt tanácsolom, hogy gyűjtsd magadhoz az egész Izráelt Dántól fogva mind Bersebáig, oly számban, mint a tenger partján való föveny; és magad is menj el a hadba. Akkor aztán támadjuk meg őt azon a helyen, ahol található, és úgy lepjük meg őt, miként a harmat a földre esik, hogy se közüle, se azok közül, akik vele vannak, egy se maradjon meg. Ha pedig városba szaladna, mind az egész Izráel köteleket húzzon a város körül, és vonjuk azt a patakba, hogy még csak egy kövecskét se találjanak ott.” {PP 690.2}

„És monda Absolon és Izráelnek minden férfia: Jobb az Arkeabeli Khúsainak tanácsa az Akhitófel tanácsánál” (2Sám 17:11-14). Volt azonban valaki, akit Khúsai tanácsa nem csapott be, aki világosan meglátta Absolon végzetes tévedésének eredményét. Akhitófel már tudta, hogy a lázadó ügye elveszett. Azt is tudta, hogy bármi lehet is majd Absolon sorsa, de annak a tanácsosnak a számára nem volt semmi remény, aki felbujtotta őt a legnagyobb bűnre. Akhitófel bátorította fel Absolont a lázadásra. Az ő tanácsa vette rá a legundorítóbb gonoszság elkövetésére, atyjának megszégyenítésére. Ő tanácsolta Dávid megölését és tervelte ki ennek teljesítését. Ő vágta el az utolsó lehetőségét is annak, hogy Absolon kibékülhessen a királlyal. Most pedig Absolon más valakit részesített előnyben. Az irigy, haragos és elkeseredett Akhitófel pedig „[...] megnyergelé szamarát, és felkelvén elméne házához, az ő városába; és elrendezvén háznépének dolgát, megfojtá magát, és meghala” (2Sám 17:23). Ez lett az eredménye egy olyan ember bölcsességének, aki igen magas szellemi adottságai ellenére nem Istentől kért tanácsot. Sátán az embereket hízelgő ígéretekkel csábítja el. Végül azonban minden lélek rájön arra, hogy „a bűn zsoldja halál” (Róm 6:23). {PP 690.3}

Khúsai nem volt bizonyos abban, hogy az ingadozó király majd követi-e tanácsát. Ezért időt nem vesztegetve azt üzente Dávidnak, hogy késlekedés nélkül keljen át a Jordán túlsó partjára. A papoknak, akik üzenetét a fiaik útján közvetítették, azt mondta: „Ilyen s ilyen tanácsot adott Akhitófel Absolonnak és Izráel véneinek; én pedig ilyen s ilyen tanácsot adtam. Azért sietve küldjetek el, és izen- jétek meg Dávidnak ilyen szóval: Ne maradj ez éjjel a pusztának mezején, hanem inkább menj át, hogy valamiképpen el ne nyelettessék a király és az egész nép, mely vele van” (2Sám 17:15-16). {PP 691.1}

Az üzenetet vivő ifjakra gyanakodtak és üldözőbe is vették őket, de sikerült teljesíteniük küldetésüket. A menekülés első napjának végén Dávid a fáradságtól és fájdalomtól kimerülve, megkapta azt az üzenetet, hogy még az éjjel át kell kelnie a Jordánon, mert fia az életére tör. {PP 691.2}

Milyen érzései lehettek az atyának és királynak, akit ilyen kegyetlen igazságtalanság ért a fia részéről, és aki ebbe a szörnyű veszélybe került? A hatalmas, erős embert, a háborúkban edzett férfit, a királyt, akinek a szava törvény volt, akit szeretett fia árult el — akinek sok mindent elnézett és akiben balgán megbízott — akivel igazságtalanul bántak és elhagyták azok az alattvalói, akiket a tisztelet és a hűség legerősebb szálai kötöttek hozzá — vajon milyen szavakban önthette ki most Dávid lelkének érzéseit? Legsötétebb megpróbáltatásának órájában Istenben bízott és így énekelt: {PP 691.3}

„Uram! mennyire megsokasodtak ellenségeim!
sokan vannak a reám támadók!
Sokan mondják az én lelkem felől:
Nincs számára segítség Istennél.
De te, óh Uram! paizsom vagy nékem,
dicsőségem, az, aki felmagasztalja az én fejemet.
Felszóval kiálték az Úrhoz,
és ő meghallgata engemet az ő szentsége hegyéről.
Én lefekszem és elalszom; felébredek,
mert az Úr támogat engem.
Nem félek sok ezernyi néptől sem,
amely köröskörül felállott ellenem.
Kelj fel Uram, tarts meg engem Istenem,
mert te verted arcul minden ellenségemet;
a gonoszok fogait összetörted.
Az Úré a szabadítás;
legyen a te népeden a te áldásod”

(Zsolt 3:2-9). {PP 692.1}

Dávid és minden csapata — harcosok és államférfiak — öregemberek és fiatalok, asszonyok és gyermekek, az éjszaka sötétségében átkeltek a mély és sebes sodrású folyón. „[...] míg megvirrada; egy sem hiányzék, aki által nem ment volna a Jordánon” (2Sám 17:22). {PP 692.2}

Dávid és haderői Mahanáimba vonultak vissza, amely annak idején Isbóset királyi székhelye volt. Ez erősen megerősített város volt, amelyet hegyes terület vett körül és így kedvező menedékhelynek bizonyult háború esetén. Élelemmel jól ellátott vidék volt és a lakói barátságosan viszonyultak Dávid ügyéhez. Itt még sokan csatlakoztak hozzá, miközben a törzs

gazdag tagjai bőségesen ellátták őket élelemmel és más terményekkel, amelyekre szükségük volt. {PP 692.3}

Khúsai tanácsa elérte célját, alkalmat szerzett Dávid megszabadulására. A meggondolatlan és indulatos Absolon azonban nem tudta sokáig fékezni magát és hamarosan felkerekedett atyja üldözésére. „[...] átkele Absolon a Jordánon, ő és Izráelnek férfiai mindnyájan ővele" (2Sám 17:24). Absolon Amasát, Dávid húgának, Abigailnak a fiát tette meg haderői főparancsnokává. Serege nagy volt, de gya-korlatlan és fegyelmezetlen, nagyon szegényesen volt felkészülve ahhoz, hogy megállja a helyét atyja kipróbált katonáival szemben. {PP 692.4}

Dávid három csapatba osztotta seregének harcosait Joáb, Abisai és a Gitteus Ittai parancsnoksága alatt. Az volt a szándéka, hogy ő maga vezeti majd a hadsereget a harcba. E szándéka ellen azonban a hadsereg vezetői, a tanácsosok és az emberek hevesen tiltakoztak. „Ne jöjj — mondták — mert ha netalán mi megfutamodunk is, velünk nem gondolnak, és ha felerészben meghalunk is, velünk semmit sem gondolnak; de te teszesz annyit, mint mi tízezeren: jobb azért, hogy te a városból légy nékünk segítségül. Monda azért nékik a király;Ami néktek jónak tetszik, én azt mívelem" (2Sám 18:3-4). {PP 693.1}

A város falairól teljes hosszában jól láthatók voltak a felkelő hadsereg arcvonalai. A trónbitorlót hatalmas sereg kísérte, amelyhez képest Dávid serege csak maroknyi volt. Amikor a király az ellenséges seregre tekintett, elméjében elsősorban nem a koronára és az országra gondolt, sem a saját életére, amely a csata kimenetelétől függött. Az atya szíve megtelt szeretettel és sajnálkozással lázadó fiáért.Amikor pedig serege kivonult a város kapuján, Dávid ott állt és bátorította hűséges katonáit, bátran menjenek előre és bízzanak, mert Izrael Istene nekik adja a győzelmet. Még itt sem tudta azonban Ab- solonért érzett szeretetét feledni. Amikor Joáb, aki az első csoportot vezette, elhaladt a király mellett, akkor ez a kiváló katona, aki a csataterek százairól mindig győztesen tért vissza, megállt egy pillanatra és meghajtotta büszke fejét, hogy meghallgassa uralkodója utolsó utasítását. Dávid pedig remegő hangon ezt mondta neki: „Az én fiammal, Absolonnal én érettem kíméletesen bánjatok" (2Sám 18:5). Abisai és Ittai szintén ezt a megbízatást kapták: „Kíméljétek, bárki legyen, az ifjút, Absolont" (2Sám 18:12). A király aggályoskodása azt látszott bizonyítani, hogy Absolon drágább volt királyságánál, drágább a trónjához hűségesnek megmaradt alattvalóinál. Dávidnak e fia iránt kinyilvánított szeretete azonban csak növelte a katonák méltatlankodását és ellenszenvét Absolon iránt. {PP 693.2}

A csatatér a Jordán közelében egy erdős területen feküdt. Ez a terület nem volt éppen előnyös Absolon számára katonái nagy létszáma miatt. Az erdő sűrűségei és mocsaras helyei között a képzetlen és fegyelmezetlen katonák csoportjai összezavarodtak és irányítatlanná váltak. Ennek tulajdonítható, hogy „[...] megvereték ott az Izráel népe a Dávid szolgái által, és nagy veszteség volt ott azon a napon, mintegy húszezer emberé" (2Sám 18:7). Absolon, amikor látta, hogy ez a nap számára elveszett, megfordult, hogy meneküljön. Feje azonban dús hajánál fogva fennakadt egy terebélyes fa ágai között és az öszvére, amelyen ült, kiszaladt

alóla. Tehetetlenül ott maradt a fán függve, zsákmányul kiszolgáltatva ellenségeinek. Ebben az állapotban bukkant rá egy katona, aki a király nemtetszésétől félve megkímélte Absolon életét, de jelentette Joábnak, amit látott. Joábot nem fékezte semmiféle lelkiismeretfurdalás. Valamikor pártolta Absolont, két alkalommal kibékítette Dáviddal, de Absolon szégyentelenül visszaélt bizalmával. Ha Joáb közbenjárása útján nem kerül Absolon előnyös helyzetbe, akkor ez a lázadás, minden borzalmával együtt sohasem következett volna be. Most Joáb hatalmában volt, hogy egyetlen csapással e gonosznak a felbujtóját megsemmisítse. „[...] és vőn három nyilat kezébe és Absolonnak szívébe lövé, minthogy még élt a cserfán [...] Absolont pedig felvevék, és veték őt az erdőn egy nagy verembe, és igen nagy rakás követ hányának reá” (2Sám 18:14.17). {PP 693.3}

így pusztult el a lázadás felbujtója Izraelben. Akhitófel önkezével vetett véget életének. A herceg Absolon, akinek ragyogó szépsége Izrael büszkesége volt ifjúsága virágában, nem a harcmezőn esett el dicsőségesen, hanem egy fa ágain függve érte utol a halál szégyenletes módon. Holttestét egy gödörbe dobták és halom kővel takarták le az örök szégyen jeleként. Absolon még életében költséges emlékoszlopot emeltetett maga számára a király völgyében. Az egyetlen emlékmű, amely sírját megjelölte, a kőrakás a pusztában. {PP 694.1}

A lázadás vezérét megölték. Joáb a trombita hangjával visszarendelte hadseregét a menekülő sereg üldözéséből és azonnal hírnököket küldött a királyhoz, hogy közöljék vele a hírt a harc kimeneteléről. {PP 694.2}

A város falán álló őr, amikor kitekintett a csatatér irányába, felfedezte, hogy egy férfi egyedül fut a város kapuja felé. Hamarosan egy másik férfi is láthatóvá vált. Amikor az első férfi közelebb ért, az őr így szólt a királyhoz, aki a kapu mellett várakozott: „Amint látom, az elsőnek olyan a futása, mint Akhimásnak, a Sádók fiának; és monda a király: Jó ember az, és jó hírrel jő. Kiáltván azért Akhimás, monda a királynak: Békesség! És meghajtá magát arccal a földre a király előtt, és monda: Áldott az Úr a te Istened, ki kezedbe adta az embereket, kik felemelték kezeiket az én uram ellen, a király ellen. Monda akkor a király: Hogy van Absolon fiam” (2Sám 18:27-29). E kérdésre Akhimás kitérő választ adott. {PP 694.3}

A második hírnök sírva érkezett: „Ezt izenik a királynak, az én uramnak, hogy az Úr megszabadított ma téged mindeneknek kezéből, akik ellened támadtak volt. Monda a király Kúsinak: Hogy van Absolon fiam?” A hírnök képtelen volt elrejteni a súlyos hírt és azért így válaszolt: „Úgy legyenek az én uramnak, a királynak minden ellenségei, és valakik te ellened gonoszul feltámadnak, mint a te fiad”(2Sám 18:31-32). Dávidnak ez elegendő volt, nem kérdezősködött tovább, hanem lehajtott fejjel „[...] felméne a kapu felett való házba, és síra és ezt mondja vala mentében: Szerelmes fiam, Absolon! édes fiam, édes fiam Absolon! bár én haltam volna meg te helyetted, Absolon, édes fiam, szerelmes fiam” (2Sám 18:33). {PP 695.1}

A győztes hadsereg a csatatérről visszatérőben megközelítette a 745 várost, diadalittas kiáltásaiktól visszhangzottak a halmok. Amikor azonban bevonultak a város kapuján, elhalt a kiáltás, zászlóikat leengedték, lehajtott fővel és a földre szegezett tekintettel meneteltek.Inkább

hasonlítottak a vereséget szenvedtekhez, mint a győzőkhöz. A király nem várt rájuk a kapuban, hogy üdvözölje és megdicsérje őket, hanem a kapu felett lévő kis helyiségből hallatszott jajgató sírása: „Szerelmes fiam, Absolon! édes fiam, édes fiam, Absolon! bár én haltam volna meg te helyetted, Absolon, édes fiam, szerelmes fiam!”(2Sám 18:33). {PP 695.2}

„És gyászra fordult a szabadulás azon a napon az egész népre nézve, mert a nép azon a napon hallja vala, hogy beszélik: Így bánkódik a király az ő fián. És belopózkodék a nép azon a napon, bemenvén a városba, mint lopózkodni szokott a nép, mely szégyenli magát, hogy a harcból elmenekült” (2Sám 19:2-3). {PP 695.3}

Joáb méltatlankodott. Isten a diadalra és a boldogságra adott nekik okot. A legnagyobb lázadást, amely valaha is volt Izraelben, leverték, és ezt a nagy győzelmet ünneplés helyett gyásszá változtatták azért a királyfiért, akinek bűne az emberek ezreinek vérébe került. {PP 695.4}

Ezért ez a faragatlan és nyers fővezér a királyhoz ment és merészen ezt mondta: „Megszégyenítetted e mai napon minden te szolgáidnak orcáját, kik e mai nap a te lelkedet megszabadították, és a te fiaidnak és leányaidnak lelkeit, és feleségidnek lelkeit, és ágyasidnak lelkeit; Szeretvén azokat, akik téged gyűlölnek és gyűlölvén azokat, akik téged szeretnek; mert kijelentetted ma, hogy előtted a vezérek és szolgák mind semmik; mert tapasztaltam ma, hogy csak élne Absolon, ha mi mindnyájan meghaltunk volna is ma, jobbnak tetszenék néked. Azért most kelj fel, menj ki, és szólj kedvök szerint a te szolgáidnak; mert esküszöm az Úrra, hogy ha ki nem jössz, ez éjjel egy ember sem marad melletted, és ez gonoszabb lesz reád nézve mindama nyomorúságnál, mely veled történt ifjúságodtól fogva, mind e mai napig” (2Sám 19:5-7). {PP 695.5}

Nyers és kegyetlen volt a beszéd a megtört szívű király számára, de Dávid nem neheztelt meg érte. Tudta, hogy hadvezérének igaza van, ezért lement a kapuhoz és bátorító, dicsérő szavakkal üdvözölte katonáit, amint azok elvonultak előtte. {PP 696.1}

Fejezet 73 — Dávid utolsó évei

(2Sám 24; 1Kir 1; 1Krón 21; 28; 29).

Absolon veresége és halála nem hozott azonnali békét az ország számára. A nemzet oly nagy része vett részt a felkelésben, hogy Dávid a törzsek meghívása és tekintélyének visszaállítása nélkül nem akart visszatérni a fővárosba. Abban a zűrzavarban, amely Absolon vereségét követte, nem indítottak azonnali és határozott lépést a király visszahívására. Amikor Júda elhatározta Dávid visszahívását, felkeltette a többi törzsek féltékenységét, amelyet viszont ellenforradalom követett. Ezt azonban gyorsan elfojtották és a béke visszaállt Izraelben. {PP 697.1}

Dávid életének története a legnagyobb tanulság, amelyet valaha is kaptunk a lelkünket fenyegető veszedelmekről; a hatalom, a gazdagság, a világi dicsőség, vagyis azon dolgokról, amelyek a legkívánatosabbak az emberek között. Kevesen mentek át olyan eseményeken, amelyek alkalmasak lettek volna arra, hogy felkészítsék őket az ilyen próbák elhordozására. Dávid ifjúkori élete, amelyet pásztorként töltött el, az alázatosságra, a türelemre, kitartásra és a nyájról való gyengéd gondoskodásra tanította meg. A természettel való bensőséges kapcsolata a hegyek magányosságában kifejlesztették zenei és költői képességét és gondolatait a Teremtőre irányították. A pusztában eltöltött életének fegyelmezése, bátorsága, ereje, türelme Istenben való hitét erősítette. Mindezek elhordozása és megvalósítása által Isten előkészítette Izrael trónjára. Dávid Isten szeretetéről értékes tapasztalatot szerzett és Ő gazdagon megajándékozta Szentleikével is. Saul történetében meglátta az emberi bölcsesség értéktelenségét. A világi siker és dicsőség azonban annyira legyengítette Dávid jellemét, hogy a kísértő ismét legyőzte. {PP 697.2}

A pogány népekkel való kapcsolatának egyik következményeként vágyat érzett szokásaik követésére, és ez lángra lobbantotta becsvágyát, törekvését a világi nagyság megszerzésére. Izrael népét Jahve népeként kellett tiszteletben tartani és megbecsülni. A büszkeség és magabízás azonban megnövekedett és az izraeliták nem elégedtek meg ezzel a kiváltsággal. Sokkal inkább azzal törődtek, hogy milyen helyzetet tudnak elfoglalni a többi népek között. Ez a lelkület kísértésre adott alkalmat. Azzal a céllal, hogy hódításait az idegen népekre kiterjessze, Dávid elhatározta, hogy megnöveli hadserege katonáinak létszámát, mégpedig úgy, hogy katonai szolgálat teljesítését követeli meg mindazoktól, akik elérték a megfelelő életkort. Ennek a tervnek a végrehajtása érdekében népszámlálást kellett tartani. A büszkeség és a becsvágy volt az, ami a királyt erre indította. Az ország lakosságának megszámlálása mutatta meg, milyen gyenge volt a királyság Dávid trónra lépésekor és milyen erős és nagy lett jóléte az ő uralkodása alatt. Ez persze igyekezett még tovább növelni a király és a nép már túlságosan is nagy önbizalmát. A Szentírás ezzel kapcsolatban ezt írja: „Támada pedig a Sátán Izráel ellen, és felindítá Dávidot, hogy megszámlálja Izráelt” (1Krón 21:1). Izrael jóléte Dávid uralkodása alatt inkább Isten áldásainak volt köszönhető, mint királya képességének vagy a hadsereg erejének. A katonai erőforrásoknak ez a növelése azonban azt a benyomást keltette

volna az Izraelt körülvevő népekben, hogy Izrael bizalma nem Jahve hatalmában, hanem saját hadseregében van. {PP 698.1}

Bár Izrael népe büszke volt nemzeti nagyságára, mindazáltal nem fogadták jóindulattal Dávidnak a katonai szolgálatot nagyobb mértékben kiterjeszteni akaró tervét. A megfelelő életkorban levő férfiak katonai szolgálatra való besorozásának javaslata nagy elégedetlenséget váltott ki a nép körében. Szükségesnek gondolták, hogy a be- sorozással katonatiszteket bízzanak meg a papok és a tisztviselők helyett, akik előzőleg a népszámlálást intézték. Ez az intézkedés éles ellentétben állt az Isten-uralom alapelveivel. Még Joáb is óvást emelt a sorozás és annak lebonyolítása ellen, pedig eddig eléggé gátlástalan embernek mutatkozott. Azt mondta: „Sokasítsa meg az Úr, a te Istened a népet, s adjon még százannyit, mint amennyi most van, és lássák azt az én uramnak, a királynak szemei: de miért akarja ezt az én uram, a király? Azonban hatalmasabbb volt a királynak szava a Jóábénál és a többi főemberekénél. Kiméne azért Joáb és a többi vezérek a király elől, hogy megszámlálják a népet, az Izráelt. [...] És mikor bejárták az egész országot, hazamenének Jeruzsálembe, kilenc hónap és húsz nap múlva” (2Sám 24:3-4.8). A népszámlálás még be sem fejeződött, amikor Dávid már meggyőződött bűnéről. Önmagát kárhoztatva fordult Istenhez „[...] és monda Dávid az Úrnak: Igen vétkeztem abban, amit cselekedtem. Azért most, óh Uram, vedd el, kérlek, a te szolgádnak álnokságát; mert felette esztelenül cselekedtem!” (2Sám 24:10). A következő reggel Gád próféta üzenetet hozott Dávidnak: „Ezt mondja az Úr: Három dolgot adok elődbe, válaszd egyiket magadnak ezek közül, hogy aszerint cselekedjem veled.(...) Akarod-é, hogy hét esztendeig való éhség szálljon földedre?Vagy hogy három hónapig ellenségeid előtt bujdossál és ellenséged kergessen téged? Vagy hogy három napig döghalál legyen országodban? Most gondold meg és lásd meg, micsoda választ vigyek annak, aki engem elküldött” (2Sám 24:12-13). {PP 698.2}

A király válasza ez volt: „Felette igen szorongattatom; de mégis, hadd essünk inkább az Úr kezébe, mert nagy az ő irgalmassága, és ne essem ember kezébe” (2Sám 24:14). {PP 699.1}

Az országot pestis sújtotta, amely elpusztított hetvenezer férfit Izraelben. Isten csapása még nem érte el a fővárost. „Akkor Dávid felemelő az ő szemeit, és látá az Úr angyalát állani a föld és az ég között, kivont kardja a kezében, amelyet Jeruzsálem ellen emelt vala fel. Leesék azért Dávid és a vének is, zsákba öltözvén, az ő orcá- jokra!” A király pedig így emelt szót Istennél Izrael érdekében: „Nemde nem én számláltattam-é meg a népet? Én vagyok, aki vétkeztem és igen gonoszul cselekedtem! De ez a nyáj mit tett? óh én Uram Istenem forduljon ellenem a te kezed és az én házam népe ellen, és ne legyen a te népeden a csapás” (IKrón 21:16-17). {PP 699.2}

A népszámlálás ellenérzést, elégedetlenséget váltott ki az emberek között. Azonban ők maguk is ugyanazokat a bűnöket dédelgették, amelyek Dávidot erre a cselekedetre ösztönözték. Amiként az Úr Absolon bűne által látogatta meg ítéletével Dávidot, úgy most Dávid tévedése által bűntette meg Izrael bűneit. {PP 699.3}

A pusztító angyal útja során megállt Jeruzsálem előtt a Mórija hegyén „[...] a Jebuzeus Ornán szérűjén” (IKrón 21:18). A próféta által irányítva Dávid felment a hegyre és „[...] oltárt építe ott Dávid az Úrnak, és áldozék egészen égő és hálaáldozattal; és megkegyelmeze az Úr a földnek, és megszűnék a csapás Izráelben” (2Sám 24:25). {PP 699.4}

Azt a helyet, amelyen az oltárt emelték, ettől kezdve szent területnek tekintették. Ezt a helyet Ornán ajándékként kínálta fel a királynak. A király azonban nem volt hajlandó elfogadni Omántól. „Nem úgy — mondta Dávid — hanem igaz áron akarom megvenni tőled; mert ami a tied, nem veszem el tőled az Úrnak és nem akarok égőáldozattal áldozni néki a máséból. Ada azért Dávid Ománnak a szérűért hatszáz arany siklust” (1Krón 21:24-25). Ez a hely arról nevezetes, hogy Ábrahám ezen a helyen építette fel azt az oltárt, amelyen fiát akarta megáldozni. Most pedig Izraelnek ez a nagy szabadulása szentelte meg. Később Salamon ezt a helyet választotta ki a templom felépítésére. {PP 700.1}

Még egy másik árnyék vetődött Dávid életének utolsó éveire. Dávid elérte a hetvenedik évét. Vándorlásai, élete nehézségei, veszélyei, háborúinak sokasága, későbbi éveinek gondjai és szerencsétlenségei kimerítették életerejét. Bár elméje megtartotta tisztaságát és erejét, mégis gyengesége és öregsége az elvonultság után való vágyódásukkal megakadályozták abban, hogy gyorsan fel tudja fogni mindazt, ami az országban történik. Közvetlenül a trón árnyékában ismét kitört a lázadás. Dávid atyai engedékenységének, elnézésének gyümölcse ez alkalommal is megmutatkozott. Az, aki most vágyakozott a trón után és törekedett megszerezni a maga számára — Adónia volt. Ő is „[...] igen szép férfi volt” (lKir 1:6), de személyét és magatartását illetően ugyanakkor elvnélküli és féktelen. Ifjúságában nem korlátozták, „Kit az ő atyja soha meg nem szomoríta, ezt mondván: Miért cselekszel így?” (lKir 1:6). Adónia most fellázadt Isten tekintélye és hatalma ellen, aki Salamont választotta és jelölte ki a trónra. Természeti adottságok és a vallásos jellem tekintetében Salamon idősebb testvéreinél sokkal alkalmasabb volt arra, hogy Izrael uralkodója legyen. Ámbár Isten ezt világosan jelezte, Adónia mégsem vallott kudarcot, amikor vele rokonszenvezőket keresett. Talált ilyeneket. Joáb, aki mindeddig hűséges volt a trónhoz, most csatlakozott az összeesküvőkhöz Salamon ellen. Abjáthár pap is közöttük volt. {PP 700.2}

A lázadás megérett a kitörésre. Az összeesküvők egy nagy ünnepen összegyülekeztek a városon kívül, hogy Adóniát királynak ki-áltsák ki. Terveiket azonban meghiúsította néhány hűséges személy azonnali közbelépése, akik a következők voltak: Sádók pap, Nátán próféta és Bethsabé, Salamon anyja. Jelentették a királynak az ügyek alakulását és emlékeztették őt arra az isteni utasításra, amely szerint Salamonnak kell követnie atyját a trónon. Dávid azonnal lemondott a trónról Salamon javára, akit felkentek és kikiáltottak királynak. Az összeesküvés szétzúzódott, fő cselekvői halálbüntetést kaptak. Abjáthár életét megkímélték tisztségére való tekintettel és Dávid iránt tanúsított eddigi hűségért, de főpapi állásától megfosztották.Ezt a tisztséget Sádók házára ruházták át. Joáb és Adónia életét is megkímélték egy ideig, de Dávid halála után megkapták büntetésüket. Dávid fián végrehajtott ítélettel betöltötték azt a négyszeres ítéletet, amely Isten utálatát bizonyította bűne iránt. {PP 700.3}

Dávid uralkodásának kezdetén a legdédelgetettebb terve volt, hogy templomot épít az Úrnak. Bár Isten nem engedte meg neki szándéka megvalósítását, mégis buzgón és komolyan dolgozott ennek a tervnek érdekében. Gondoskodott a legdrágább építési anyagok bőségéről: arany, ezüst, ónix kövek és különböző színű kövek; márvány és a legértékesebb fák gondosan elraktározva várakoztak a fel- használásra. Most ezeket az értékes kincseket, amelyeket ő gyűjtött össze, át kellett adni másnak. Mert másnak kellett házat építeni a frigyládának, Isten jelenléte jelképének. {PP 701.1}

Amikor Dávid érezte, hogy életének vége közel van, magához hívta Izrael főembereit, az ország minden részéből való képviselőkkel együtt, hogy átadja nékik ezt a feladatot, mint szent megbízatást.Dávid biztosítani akarta beleegyezésüket és támogatásukat a nagy mű számára. Testi gyengesége miatt nem lehetett személyesen jelen az átadásnál. Isten Lelke szállott reá és sokkal több buzgalommal és erővel, mint ezelőtt, képes volt arra, hogy még egyszer szóljon a néphez. Elmondta nekik, hogy ő szerette volna felépíteni a templomot. Az Úr azonban azt parancsolta neki, hogy ezzel a munkával Salamont, fiát kell megbíznia. Az isteni ígéret így szólt: „Salamon a te fiad építi meg az én házamat és az én pitvarimat; mert én őt magamnak fiamul választottam, és én is néki atyja leszek. Megerősítem az ő királyságát mindörökké; ha az én parancsolataimat és ítéleteimet szorgalmatosan megtartándja, amint e mai napon. Most azért az egész Izráelnek, az Úr gyülekezetének szeme előtt és a mi Iste-nünk hallására: őrizzétek s keressétek az Úrnak a ti Istenieknek minden parancsolatig hogy bírhassátok e jó földet, és hogy örökségül hagyhassátok fiaitokra is magatok után mindörökké” (1Krón 28:6-8). {PP 701.2}

Dávid saját tapasztalatából tanulta meg, hogy nagyon kemény annak az embernek az ösvénye, aki elpártolt Istentől. Átérezte a megtört törvény kárhoztatását, aratta a törvény áthágásának gyümölcseit és egész lelkét megrendítette az aggodalom, hogy vajon Izrael vezetői hűségesek lesznek-e Istenhez, és Salamon engedelmeskedik-e Isten törvényének és elkerüli-e azokat a bűnöket, amelyek megingatták atyja tekintélyét, hatalmát, megkeserítették életét és meggyalázták Istent? Dávid tudta, hogy a szív alázatosságára, az Istenben való állandó bizalomra és meg nem szűnő éberségre van szüksége fiának ahhoz, hogy ellen tudjon állni a kísértéseknek, amelyek bizonyára Salamont is megtámadják majd kiemelt helyén, mert éppen az ilyen kiemelt személyek jelleme különleges célpontjai a Sátán nyilainak. Ezért Dávid odafordult fiához, akit már elismertek utódjának a trónon és így szólt hozzá: „Te azért, fiam, Salamon, ismerd meg a te Atyád Istenét, és szolgálj néki tökéletes szívvel és jó kedvvel; mert az Úr miden szívbe belát és minden emberi gondolatot jól ért. Hogyha őt kereséned, megtalálod; ha ellenben őt el- hagyándod, ő is elhagy téged mindörökké. Most azért, mivelhogy az Úr választott téged, hogy néki szent házat építs: légy erős és készítsd meg azt” (IKrón 28:9-10). {PP 702.1}

Dávid részletes utasítást adott Salamonnak a templom építésére. Minden részére terv készült és az istentisztelethez szükséges eszközöket is mind felsorolta, mégpedig pontosan úgy, ahogy megmutatta neki Isten Lelke. Salamon még fiatal volt és visszariadt a súlyos felelősségtől, ami

reá hárult a templom felépítésében és Isten népének kormányzásában. Dávid ezért ezt mondta fiának:„Légy bátor és erős, és kezdj hozzá, semmit ne félj és ne rettegj; mert az Úr Isten, az én Istenem veled lészen, téged el nem hagy, tőled el sem távozik, míglen elvégzed az Úr háza szolgálatának minden művét” (IKrón 28:20).Dávid azután újból a gyülekezethez fordult és így szólt: „Ím látjátok, hogy egyedül az én fiamat, Salamont választotta Isten, aki még gyermek és gyenge; a munka pedig nagy, mert nem emberé lészen az a ház, hanem az Úr Istené. Én pedig teljes tehetségem szerint az én Istenem háza számára bőségesen szereztem aranyat az arany szer-számokra, ezüstöt az ezüst szerszámokra, rezet a rézre, vasat a vasra, fákat a fákra; ónixköveket, foglalni való köveket, veres köveket, különb-különbszínű köveket; mindenféle drágaköveket; márványköveket is bőséggel. Ezenfölül, mivel nagy kedvem van az én Istenem házához, ami kincsem, aranyam és ezüstöm van, oda adom az én Istenem házának szükségére, azok mellett, amelyeket szereztem a szent ház számára. Háromezer tálentom aranyat Ofir aranyából, és hétezer tálentom tiszta ezüstöt, a házak falainak beborítására [...] És ha valaki még adni akar, szabad akaratja szerint, töltse meg a kezét ma és adjon, amit akar az Úrnak” (1Krón 29:1-5). {PP 702.2}

A nép készségesen válaszolt Dávid felhívására: „Azért szabad aka- ratjok szerint adának ajándékokat az atyák fejedelmei, az Izráel nemzetségeinek fejedelmei, az ezredesek, századosok és a király dolgainak fejedelmei. És adának az Isten házának szükségére ötezer tálentom aranyat és tízezer dárikot; tízezer tálentom ezüstöt és ti- 752 zennyolcezer tálentom rezet és százezer tálentom vasat. És valakinél drágakövek találtatának, adák az Úr házának kincséhez [...] mert tiszta szívökből adakozának az Úrnak; Dávid király is nagy örömmel örvendezett” (1Krón 29:6-9). {PP 703.1}

„Hálákat ada azért Dávid az Úrnak az egész gyülekezet előtt, és monda Dávid: Áldott vagy te, Uram, Izráelnek, a mi atyánknak Istene, öröktől fogva mind örökké! Óh Uram, tied a nagyság, hatalom, dicsőség, örökkévalóság és méltóság, sőt minden, valami a mennyben és a földön van, tied! Tied, oh Uram, az ország, te magasztalod fel magadat, hogy légy minden fejedelmek felett! A gazdagság és a dicsőség mind te tőled vannak, és te uralkodol mindeneken; a te kezedben van mind az erősség és mind a birodalom; a te kezedben van mindeneknek felmagasztaltatása és megerősíttetése. Most azért, óh mi Istenünk, vallást teszünk előtted, és dicsérjük a te dicsőséges nevedet; Mert micsoda vagyok én, és micsoda az én népem, hogy erőnk lehetne a szabad akarat szerint való ajándék adására, amint tettük? Mert tőled van minden, és amiket a te kezedből vettünk, azokat adtuk most néked. Mert mi csak jövevények vagyunk te előtted és zsellérek, amint a mi atyáink is egyenként; a mi életünk napjai olyanok e földön, mint az árnyék, melyben állandóság nincsen. Óh mi Urunk Istenünk! mindez a gazdagság, amit gyűjtöttünk, hogy néked és a te szent nevednek házat építsünk, a te kezedből való és mindazok tiéid! Jól tudom, óh én Istenem, hogy te a szívet vizsgálod és az igazságot szereted. {PP 703.2}

Én mindezeket tiszta szívemből, nagy jó kedvvel adtam, s látom, hogy a te néped is, amely itt jelen van, nagy örömmel, szabad akaratja szerint adta ezeket néked. Óh Uram, Ábrahámnak,

Izsáknak és Izráelnek, a mi atyáinknak Istene, tartsd meg mindörökké ezt az érzést a te néped szívében, és irányítsd az ő szívöket te feléd! Salamonnak pedig, az én fiamnak adj tökéletes szívet, hogy a te parancsolataidat, bizonyságtételeidet és rendeléseidet megőrizhesse, s hogy mindazokat megcselekedhesse, s felépíthesse azt a házat, amelyet én megindítottam. És szóla Dávid az egész gyülekezethez: Kérlek, áldjátok az Urat, a ti Isteneteket. Áldá azért az egész gyülekezet az Urat, az ő atyáik Istenét; s leborulván, tisztelék az Urat és a királyt" (1Krón 29:10-20). {PP 704.1}

A király a legmélyebb érdeklődéssel gyűjtötte a templom építésére és dicsőítésére való gazdag anyagot. Ő szerezte azokat a gyönyörű dicséreteket, amelyek évekkel később ott visszhangzottak a templom udvaraiban. Szíve most boldog volt az Úrban, mert Izrael főemberei és fejedelmei ilyen nemesen válaszoltak felhívására és magukat is felajánlották az előttük álló fontos munkára. Amikor odaadták önmagukat, hajlandók voltak arra, hogy ennél még többet tegyenek. Növelték az adományokat azzal, hogy még a maguk tulajdonából is adtak a kincstárba. Dávid mélyen átérezte saját érdemtelenségét az Isten házához szükséges anyag összegyűjtésében. Annak viszont örült, hogy az Istenhez való hűség abban is kifejezésre jutott, hogy az ország nemesei készségesen válaszoltak felhívására, amikor teljes szívvel felajánlották kincseiket Jahvénak és odaszentelték magukat szolgálatára. Isten maga volt azonban az, aki ezt a hajlandóságot létrehozta népében. Ezért a dicsőség Istent illette meg és nem az embereket. Isten volt az, aki ellátta az embereket a föld gazdagságaival. Isten Lelke késztette őket, hogy értékes tárgyaikat vigyék el a templom számára. Minden az Úrtól volt. Ha az Ő szeretete nem indította volna meg a nép szívét, akkor a király minden erőfeszítése hiábavaló lett volna és a templom soha sem épült volna fel. {PP 704.2}

Minden, amit az emberek Isten jótékonyságából kapnak, továbbra is Isten tulajdona marad. Amit Isten a föld értékes és szép dolgaiban adott, mindazt az ember kezébe helyezte, hogy azokat vizsgálva, az Isten iránti szeretet mélységét és kegyelmének értékelését hirdessék. Legyenek azok a földi gazdagság kincsei, vagy az emberi értelem értékei — önkéntes adományként Jézus lábaihoz kell tenniük. Az adományozó pedig Dáviddal együtt mondja: „[...] amiket a te kezedből vettünk, azokat adtuk most néked" (IKrón 29:14). {PP 704.3}

Dávid, amikor érezte halála közeledését, még mindig Salamonért és országáért aggódott, melynek jóléte királyának hűségétől függött. „Parancsot ada Salamonnak az ő fiának, ezt mondván: Én elmegyek az egész földnek útján; erősítsd meg megad és légy férfiú. És őrizd meg az Úrnak a te Istenednek őrizetit, hogy az ő útain járj, és megőrizzed az ő rendeléseit, parancsolatit és ítéleteit, és bizonyságtételeit, amint meg van írva a Mózes törvényében: hogy előmented legyen mindenekben, amelyeket cselekedéndesz, és mindenütt, valamerre fordulándasz. Hogy megteljesítse az Úr az ő beszédét, melyet szólott nékem, mondván: Ha megőrizéndik a te fiaid az ő útjokat, járván én előttem tökéletességgel, teljes szívok és teljes leikök szerint; ezt mondván, mondom: Soha el nem fogy a férfiú te közüled az Izráel királyi székiből" (1Kir 2:1-4). {PP 705.1}

Dávid „utolsó szavai” — amelyeket feljegyeztek — ének: a bizalom, a legmagasabb alapelv és a soha el nem múló hit éneke: {PP 705.2}

„Dávidnak, Isai fiának szózata,
annak a férfiúnak szózata,
aki igen felmagasztaltaték,
Jákób Istenének felkentje
és Izráel dalainak kedvence.
Az Úrnak lelke szólott én bennem,
és az ő beszéde az én nyelvem által.
Izráelnek Istene szólott,
Izráelnek kősziklája mondá nékem:
Aki igazságosan uralkodik az emberek felett,
aki Isten félelmével uralkodik:
Olyan az, mint a reggeli világosság,
mikor a nap feljő, mint a felhőtlen reggel;
napsugártól, esőtől sarjadzik a fű a földből.
Avagy nem ilyen-é az én házam Isten előtt?
Mert örökkévaló szövetséget kötött velem,
mindennel ellátva és állandót. Mert az én teljes idvességemet és minden kívánságomat
nem sarjadoztatja-é?”

(2Sám 23:1-5) {PP 705.3}

Nagy volt Dávid bukása, de mély volt bűnbánata is. Szeretete izzó és hite erős volt. Neki sokat bocsátott meg Isten, ezért „igen szeretett” (Lk 7:47). {PP 706.1}

Dávid zsoltárai a bűnbe süllyedt és önmagát elítélő ember tapasztalatait, a legbensőségesebb hitet és az Istennel való mély összeköttetést tükrözik. Élettörténete hirdeti, hogy a bűn csak szégyent és fájdalmat hozhat az emberre, Isten szeretete és irgalma pedig a legmélyebb mélységbe is elér. A bűnbánó lelket a hit emeli fel az istenfiúságban való részesedés magasságába. Minden biztosíték és ígéret közül, amelyet Isten szava tartalmaz, az tesz a leghatásosabban bizonyságot Istenről, amely Istennek az emberek iránt gyakorolt hűségéről, igazságáról, irgalmasságáról szól. {PP 706.2}

Az ember olyan „[...] mint az árnyék és nem állandó” (Jób 14:2). „Az Úr kegyelme öröktől fogva való és örökkévaló az őt félőkön, és az ő igazsága a fiaknak fiain; Azokon, akik megtartják az ő szövetségét és megemlékeznek az ő parancsolatjairól, hogy azokat megcselekedjék” (Zsolt 103:17-18). „[...] valamit Isten cselekszik, az lesz örökké” (Préd 3:14). {PP 706.3}

Ragyogóak az ígéretek, amelyeket Isten Dávidnak és házának adott. Olyan ígéretek ezek, amelyek az örökkévalóságra mutatnak előre és Krisztusban találják meg beteljesedésüket. Az Úr ezt mondja: {PP 706.4}

„[...] megesküdtem Dávidnak, az én szolgámnak [...] Akivel állandóan vele lesz az én kezem, sőt az én karom erősíti meg őt [...] És vele lesz az én hűségem és kegyelmem, és az én nevemmel ma- gasztaltatik fel az ő szarva. És rávetem az ő kezét a tengerre, és az ő jobbját a folyóvizekre. Ő így szólít engem: Atyám vagy te; én Istenem és szabadításom kősziklája! Én meg elsőszülöttemmé teszem őt és felebbvalóvá a föld királyainál. Örökké megtartom néki az én kegyelmemet, és az én szövetségem bizonyos marad övele. És az ő magvát örökkévalóvá teszem, és az ő királyi székét, mint az egeknek napjait” (Zsolt 89:4-30). {PP 706.5}

„Legyen bírája a nép szegényeinek,
segítsen a szűkölködőnek fiain, és törje össze az erőszakoskodót.
Féljenek téged, amíg a nap áll
és ameddig a hold fénylik,
nemzedékről nemzedékre [...]
Virágozzék az ő idejében az igaz
és a béke teljessége, amíg nem lesz a hold.
És uralkodjék egyik tengertől a másik tengerig,
és a nagy folyamtól a föld határáig [...]
Tartson neve mindörökké;
viruljon neve, míg a nap lesz;
vele áldják magokat mind a nemzetek,
és magasztalják őt”

(Zsolt 72:4-8.17). {PP 706.6}

„Mert egy gyermek születik nékünk, fiú adatik nékünk, és az uralom az ő vállán lészen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!” (Ésa 9:6). „Ez nagy lészen, és a Magasságos fiának hivattatik; és néki adja az Úr Isten a Dávidnak, az ő atyjának, királyi székét; És uralkodik a Jákób házán mindörökké; és az ő királyságának vége nem lészen!” (Lk 1:32-33). {PP 707.1}

Várva a Véget

`